

EGILLI SKALLAGRIMII VITA.

EX LEGATO ARNA-MAGNÆANO.

EGILS-SAGA,

SIVE

EGILLI SKALLAGRIMII VITA.

EX MANUSCRIPTIS LEGATI ARNA-MAGNÆANI

CUM

INTERPRETATIONE LATINA NOTIS CHRONOLOGIA ET TRIBUS TABB. ÆNEIS.

HAVNIÆ, MDCCCIX.

SUMPTIBUS LEGATI ARNA-MAGNÆANI

EX TYPOGRAPHEO JOH. RUD. THIELE.

Egilli Skallagrimi filii vitam et rerum geſtarum hiſtoriam verſione latina donatam tibi Lector humaniſſime exhibemus. Natus ille fuit atavis Norvegiæ ſeptentrionalis heroibus antiqvitate generis ac nobilitate claris. Horum virtutis et gloriæ legitimus hæres in id ſemper ferebatur, ut nova indies incrementa caperet generis ſui ſplendor. Illi a prima juventute, pro more ſeculi, cædes, et bella grata fuere. Animus audax, varius, indocilis pati, qvidqvid cupidini gloriæ obfuerit, immoderata nimis alta ſemper cupiebat. Id cum HARALDUS PULCRICOMUS Rex *Norvegiæ* indignaretur, et magnæ eſſet hujus filiis invidiæ, Norvegia relicta, in Islandiam ea tempeſtate inventam migravit, et penatibus ibi ſedem fixit. Hic auctor fuit familiarum inſulæ præſtantiſſimarum, qvas inter *Myramannenſis* agmen ducit; hinc *Sturlungi* illorumque poſteri *Skardenſes* deſcendunt, utrique omnium, qvos terra iſta tulit ingenii et virium opibus maxime pollentes. Præ cæteris *Egillus* noſter et venæ poëticæ lepore, et armorum uſu maxime inclaruit: Qvibus artibus immortalitatem, et principum, qvos ſacer et magnus vatis labor eripuit fato, amicitiam, amplaque xenia conſecutus eſt. Hujus igitur vita, ut ut ſit hominis privati, magni tamen eſt momenti, ſiqvidem nobis ſpeculi inſtar veritatem non fallentis veriſſima antiqvitatis ſpecimina ante oculos ponit. Stilo adhæc concinnata æqvo admo-

dum et placido, ad vivum pingit ſeculi mores, ritus, vitæ communis inſtituta, commercia et artis. Præterea leges hujus regni, jus ordalicum, familiæ herciſcundæ modum, ſolennes juris proceſſualis formulas et recepta conſvetudine duella, ſolemniaque populi Norvegici verba alioqvin minus cognita in medium profert. Ita fax hoc opere accenſa lumine ſuo ducit curioſos obſcuræ rimatores antiqvitatis, ad diſcutiendas hiſtoriæ veteris Norvegiæ tenebras. Sed qvis, forte interpellat Lector, ſat fidus nobis ſponſor erit, pro veritate eorum, qvæ hic narrantur. Cæca neutiqvam confidentia fidem interponit. Nituntur ſane illa auctoritate ſcriptorum, qvi noſtro plane ignoti res ſeculi ſui geſtas miro qvodam conſenſu poſteris reliqverunt. Nec *Landnamæ* de prima Islandiæ occupatione, nec *Laxdælæ*, nec *Gunnlaugi Ophioglotti* vitæ nec *Sturlungæ*, qvarum ſingulæ *Egilli* inſignes expeditiones, clarosque recenſent poſteros, auctoritatem implorare, nos urget neceſſitas.

Acqvieſcamus cedo unica; qvam auctor noſter promit de gravi iſto ad *Brunaburgum* prælio relatione. Qvam bene hæc; qvæſo, concordat cum graviſſimis rerum Anglicarum ſcriptoribus, qvantam lucem, haud aliunde hauriendam iis infert. Teſtes compellare fas eſto *Torfæum*, *Suhmium*, *Schönningium* hiſtoriæ borealis principes, qvi nihil ſine prævio, eoque bene trutinato examine, ut fide publica dignum promſere Omnes auctorem noſtrum permagni facientes ſuis in operibus haud raro inducunt *) varios iſtos exponentem caſus, qvi in *Dania*, Nor-

---

*) Præ cæteris conferri meretur Schönningii *Norges Riges Hiſtorie*. 2. Deel. pag. 241, usque 445. Suhm *Hiſtorie af Danmark*. 2. Deel. pag. 540-552; 589, 590.

Norvegia et *Britannia* minores principatus ſub jugum actos, in abſoluti regiminis formam redegerunt.

Ex qvo intellegi poteſt dignum eſſe hoc opus, cui locus detur inter præcipua rei literariæ Islandicæ monumenta. Igitur dolendum eſt, latere nos, qvis fuerit auctor, et qvo tempore, locoque vixerit. Etſi res ita ſeſe habeat, tamen non deſunt argumenta, qvibus ſcriptorem hiſtoriæ *Egillianæ*, et tempus qvo floruerit, ſi non acu tangere, at ſaltem conjectare liceat. Citra omnem dubitationis aleam poſitum eſt, optima hiſtoricorum Islandicorum monumenta, qvibus hoc noſtrum jure accenſeri debet, ſcripta eſſe Seculo XII aut XIII: qvæ ætas omnifariæ, qvæ tum floruit, eruditionis parens fuit; illi enim pleræque optimæ, qvæ ſuperſunt hiſtoriæ cultum qvidem, et ſalutem acceptum ferunt *). Qvi illis temporibus vixerunt magna *Islandiæ* lumina, *Arius Thorgilſi* filius, ob variam, qva imbutus erat doctrinam, *multiſcii* cognomine illuſtris; *Brandus Sæmundi*, Epiſcopus *Holenſis; Kolſkeggus ſapiens; Haukus Erlandi; Snorro Sturlonides; Sturla Thordi* filius, et *Styrmer* Sacerdos, in bonarum artium ſtudia animo adeo ferventi ferebantur, tantoque doctrinæ et cognitionis deſiderio ita afficiebantur, ut omnes conatus ad utramque augendam converterint; alios exemplo ſuo ad amorem literarum illexerint et incitaverint, præclarisque ſcriptis res patriæ, ejusque honorem poſteris reliqverint.

His

*) Auctoritate ſua firmat hoc Hiſtoria Islandorum magna, *Sturlunga* vulgo dicta his verbis: "Plurimæ Islandorum hiſtoriæ ante Brandum Sæmundinum (Anno MCCI) fatis functum "conſcriptæ fuerunt; qvæ autem poſtea prodierunt, perpaucæ literis mandatæ ſunt, ante- "qvam *Sturla* Poëta *Thordi* filius Islandiæ hiſtoriam confecit, Anno MCCLXXII mortuus."

His insulæ decoribus sera debet ætas, qvod jam norit res a majoribus gestas, et *Origines Islandiæ*, seu eorum facta, qvi Islandiam primi occupaverunt: qvos inter *Egillus* primas obtinet. Hunc suæ stirpis auctorem agnoverunt *Sturla Thordi* filius et *Snorro Sturlonides*, ambo scriptorum medii ævi principes: ab illo *Stirmerus* suum duxit ortum. Veritati igitur perqvam congrua est eorum opinio, qvi unum ex viris nuperrime laudatis præsentis auctorem operis esse credunt. Etenim his viris prisci ævi poëmata et per ora majorum propagatæ relationes, amplam præbuere materiam, animumque addiderunt scribendi historias, qvas bene noverunt populo sciendi perqvam cupido et gratas fore, et summa servatum iri cura, jugique porro lectione ad seros usque nepotes transmittendas. Utcunque hæc se habeant, nec vel ipse *Snorro*, nec *Sturla* indigne tulerit, æqvari sibi *Egilsagæ* auctorem. Tanta etenim huic est, qvanta illis elegantia orationis, verborum facundia et, qvæ delectat, varietas, candore eximio summaque in vocibus proprietate placens, qvibus omnia cum rebus, tum personis accommodata dicuntur.

His in antecessum dictis fontium reddenda venit ratio, qvibus deflua hæc operis editio suam debeat scaturiginem, qvibusque subsidiis usi fuerimus in varietate lectionum colligenda.

Inter Manuscripta, qvæ Academia Havniensis testamento sibi ab Arna Magnæo data suæ inseruit Bibliothecæ, exstant Codices *Egilsagam* continentes in folio qvatuor, No. 128, 132, 145, 146; cæteri in forma, qvam qvartam vocant a Numero 453 ad Numerum 463, qvi Codices hic notati sunt literis alphabeti latini a Lit. A. usque ad S.

Facta

Facta horum codicum diligenti collatione invenimus membranam ineunte ſeculo XIV ſcriptam, forma maxima No. 132 omnibus ornatam eſſe criteriis, qvæ textum præ cæteris abſolutum dare poſſent, et ad qvam opus typis exſcribendum edendumque ſvaderent.

Univerſos vero Codices ad qvinque familias reducere licuit: qva ratione qvosdam vocamus I. *Gvelpherbytanos*, II. *Holanos* alios; alios III. *Jörundinos*; cæteros IV. *Kalfalækenſes*; et denique V. *Mixtos*. *Gvelpherbytanos* appellamus codices duos Chartaceos formæ qvartæ No. 459 et No. 461. Hic in varietate lectionum Lit. D, ille vero Lit. S. notatur. Apographum Lit. D. ſignatum, ad qvod illud No. 459 proxime accedit ex membrana Bibliothecæ *Gvelpherbytanæ* huc translata ſumi curavit beatus ARNAS MAGNÆUS per amanuenſem ſuum *Asgerum Johannis*, cui viro et ſummus erat rei antiqvariæ amor et diligentia ſolers. Ipſe vir beatus judicio, qvo valebat, acerrimo, et eruditione vaſta, curaque ſibi peculiari apographum hoc cum originali contulit, et loca, qvæ mendis laborare videbantur, ubique emendavit. Operam qvam tali lucubrationi impenderit vir experientiſſimus, ejus verba, ſchedula libro præfixa clare docent: "Meum, inqvit hiſtoriæ *Egillianæ* exemplar, cum membrana "*Gvelpherbytana*, qvam accuratiſſime fieri potuit collatum a pag. 62 ad "pag. 197 incluſa utraque, ipſe ego et *Jonas Torfæus* cum exemplari "membraneo invicem conferendo percurrimus, adeo ut unum cum "altero exemplum verbo tenus congrueret; deinde codicis partem a "vitiis forte occurrentibus orthographicis immunem reddidi, ita ut apo-"graphum cum originali qvadam tenus concordet mendis purgatum, in "communem membranarum tenorem peccantibus. Hanc vero exem-

"pli mei partem, qva literaturam, cum exemplari membraneo Gvel-
"pherbytano, qvod ipſi eſt origo, qvam exactiſſime congruere pro
"certo qvis habeat, nullus non perſvadeo. A pag. 197 usque ad pa-
"ginam 452 utraque incluſis, itidemque a pag. 602 ad finem usque
"tanta, qvantam alata conceſſit opportunitas induſtria meum cum mem-
"brana apographum verbo ad verbum contuli, correctis ubique ortho-
"graphicis *Asgeiri* mendis, ita ut juxta tenorem membranæ *Gvelpherby-*
"*tanæ*, qvod methodum ſcribendi accuratam attinet, exemplar factum
"ſit, vitio careat. Totum denique opus *Jonæ Torfæi* ſocia uſus ope
"contuli et nævis orthographicis vacare feci. Carmina et loca præ ce-
"teris obſervatu digna ubivis per integrum occurrentia Codicem, tam
"diligenter compoſui cum autographo, ut eadem fidem mereri nullus
"dubitaverim." Qvod rationem ſcripturæ autographo applicatam atti-
net qvatenus apographum nos cenſuræ reddidit compotes, non poſſu-
mus, qvin huic inter optimæ præſtantiſſimæque fidei monumenta medio
ævo manu ſcripta locum aſſignemus. Ligamina hic qvam ſæpiſſime et
continuo veteribus uſitata reperiuntur, item puncta, qvæ cum comma-
tibus commutavere recentiores. In terminatione caſuum dativi et ab-
lativi literæ *i*, pro qva ſeqviores ævi ſcribæ male ſubſtituere vocalem
e; conſtans et probus uſus: pro *ſt* et *ds* more improbo receptum
reperitur ubique *z*. Accuſativi in *n* ſimplex deſinunt. In medio et
fine nominum qvam ſæpiſſime *d* more *Angloſaxonum* linea transactum
pro *d* adhibetur, cujus in verbis vices litera *t* ſuſtinet. Pro *faudr* ſem-
per *fedr* hic poſitum obſervamus. Qvæ criteria ſummam cujus libet
manuſcripti antiqvitatem ſat ſuperque evincunt. Nec præteriit attentio-
nem

nem noſtram ſectiones rerum geſtarum, prout harum poſcit indoles, nullas habere notas vulgo rubras a recentioribus capitulo cuilibet præfigi ſolitas. Igitur qvo majori jure nobis recipiendus eſt codex *Gvelpherbytanus*, habendusqve, tali, qvali meretur loco, inter optima antiqvitatis cimelia, eo gravius ferimus freqventes ejus hiatus, qvos tempus edax rerum manuſcripto intulit. Qvomodo tamen hic occurrit a pagina usque 26 ad pag. 56, in editione noſtra vero pag. 19 linea 16 poſt verba *á fund Konúngs*, extenditurque ad pag. 44 lin. 3 ubi excipiunt verba *oc var þar þriár nætur*; alter hiatus incidit pag. 452 noſtræ editionis pag. 536 poſt *greidduz ſkattar verr*, ad pag. 602 *ad öllum frá ſér*. In fine etiam codex laudatus mancus eſt pag. 618 poſt verba: *miök ertu ordinn*, cui b. Arnas Magnæus ſeqventem applicuit obſervationem: "Hic in codice pergameno tantum vacat ſpatium, qvantum "qvinque lineis ſufficeret inſcribendis. Infimi qvatuor verſus, qvoad "oculo obſervare licet, nunqvam ſunt additi, niſi litura arte radendi "accuratiſſima deleta ſit, cum raſuræ nulla exſtent veſtigia. In linea "ſuprema, ſcripturæ proxima verbum occurrit lectoris induſtriam peni"tus fallens. Hinc ſciri neqvit, an linea ad finem prorſus perducta "fuerit, nec ne. Qva ratione Codex ille, qvalis nunc eſt, explicit." Diximus ſupra apographum formæ qvartæ No. 459 Lit. S. notatum: *Gvelpherbytano* eſſe par, cujus hic defectum ſupplevit transſcriptor ex apographis Nris. 453, 456 et 462 notatis, qvorum ſingula cum Codice *Gvelpherbytano* ſat bene conveniunt.

II. *Kalfalækenſes* nobis ſunt formæ maximæ 3 Numeris 132, 145, 146 et qvartæ 455 et 60, literis M. a. L. E. K. C. inſigniti. Inter omnes

nes eminet pergamenus, omnium, qvi nobis ad manus ſunt, præſtantiſſimus viſus, ſive elegantiam literarum (qvarum typos tabula ænea prima et ſecunda exhibemus), initium ſeculi XIV redolentium, ſive orthographiam omnibus fere numeris abſolutam, intueamur. Folia continet 38 ſtipata binis ab utroque latere columnis. Eadem huic orthographica methodus, qva ſuperbit Codex *Gvelpherbytanus*, a cujus ordine in eo ſolum diſcrepat noſter, qvod narrationis tela in ſectiones diviſa, hic aucta ſit rubris numero capitum notatis, qvorum vetuſtas, lectoris pluribus in locis penitus eludit oculorum aciem. Hoc codice antiqvitate inſigni et omnibus, qvæ genuinam ſcribendi rationem arguunt, criteriis commendabili, noſtræ textus editio fundamine nititur, ſed ita, ut vicibus haud raro iteratis ſuplementa integrarum vocum, imo periodorum aliunde qværere, et e Codice præſertim *Gvelpherbytano* mutuare noverca nos coëgerit vetuſtas. Codices reliqvi ad hanc familiam pertinentes in folio 146, in qvarto No. 455 et 460, literis C. E. K. et L. notati omnes in charta exarati ſunt currente ſeculo XVII. Chartæ No. 146 et 460 manum *Asgeiri Jonæ* præ ſe ferunt, obſervatis inter ſcribendum qvam accuratiſſime antiqvis orthographiæ legibus. Magna ſane his apographis dos eſt, Carmen ſcilicet, qvo *Egillus* dignis *Arinbiörnum Fiordorum Norvegiæ* Satrapam perſeqvitur laudibus.

Etenim b. *Arnas Magnæus* docet omnia *Egilſagæ* exempla carere hoc carmine, qvod inter naufragia vetuſtæ cujusdam membranæ inventum ſuis per *Asgeirum* factis apographis et ipſe intulit, et id cum *Thormodo Torfæo* communicavit, qveſtus immortalem illum virum ſua *Egilſagæ* exemplaria ſat imprudenter illo interpolaviſſe.

Cæte-

Cæterum ad hanc classem Codices chartacei No. 145 et fol. No. 455 formæ qvartæ pertinent. Hic manu *Helgonis Grimi* filii, *Helgafellensis* olim parochiæ sacerdotis, ille *Johannis Gissuri*, *Brinjolfi* Episcopi *Skalholtensis* dignissimi fratris uterini manibus seculo XVII exarati ordine rerum gestarum sat bene consentiunt. Sed Orthographia utrique talis est, qvalem ferrea lingvæ Islandicæ ætas manuscriptis intulit. Præstat sane apographum chartaceum No. 460 Lit. C. notatum, opus *Asgeiri Jonæ*. Qvanqvam lacunis id non paucis laboret, haud spernendum tamen est; etenim *Arnas Magnæus* hiatus aliqvot supplevit, textum passim ad genuinæ Orthographiæ normam redegit et libri marginibus chronologicas, ubi opus videbatur, observationes addidit.

III. *Jörundini* appellantur Codices duo chartacei Nris. 453 et 462, literis vero Alphabeti A. et B. signati, ideo qvod illum ab initio ad finem usque, hunc vero exceptis primis octo foliis, decimo qvinto et ultimo totum exaravit *Ketillus Jörundi* vir et doctrina, et codices antiqvos transscribendi peritia insignis. Magnus inter Codices hos consensus; qva ratione uterque in 65 dividitur capita seu sectiones, inscriptionum plane nescias. Dictioni et Orthographiæ *Ketillum* curam impendisse, non est qvod negemus, at vocalis *i* præposita literæ *e* in monosyllabis *gief*, *hier*, *fier*, *vier*, *þier*, pro *géf*, *hér*, *fér*, *vér*, *þér*, *y* pro *i* in fine vocum, *e* loco *i* et *v* vice *u* rationi recte scribendi adversatur. Qvæ vitia viro cæteroqvin accurato, genium seculi, qvo floruit, informem et literis iniqvum peperisse dixeris. Cæterum Lectorem monitum volumus Codices *Jörundinos*, qvibus cum *Kalfalækensi* autographo eadem fere est dictio, traduces esse membranæ, cujus naufragia litera I. notata servat No. 162, fol.

IV.

IV. *Holanorum* nomine veniunt: Primus membraneus fol. 128 litera M. b. notatus. Poſſedit hunc Codicem *Thorlakus Sculonides* Epiſcopus *Holenſis*, immortale ſeculi et patriæ ſuæ ornamentum, illuſtrisque *Thorlaciæ* gentis auctor; cujus juſſu conflatum fuiſſe illum conjectavit b. *Arnas Magnæus*. Qvidqvid ſit, circa medium ſeculi XVII ſcriptum eſſe et literarum forma et verſa in pejus Orthographia evidenter probant. His licet ita comparatis credibile tamen videtur apographum hoc, ex alio longe antiqviori codice deſumtum eſſe. Enim vero, nec hiſtoriæ contentum ſupra ſcripto innuitur indice, qvod recentioribus raro neglectum fuit, nec deprehenduntur ſectiones aut per numeros diſtinctæ, aut per interſperſas compendioſas ſententias, vulgo rubra, indicari.

Cæteri codices huic ſtirpi adnumerati omnes chartacei Nris. 158 fol. 457, 458 et 463 qvatuor literis N. G. H. I. ſignati, ſunt apographa nova atque mediocria. Res eqvidem geſtæ communi cum aliis ordine hic narrantur; ſed deeſt freqventer dictioni ſuus nitor, atque ſua vocibus proprietas. Codici nihiloſecus No. 463 formæ qvartæ inſignis præ reliqvis eſt valor, utpote qvi *Thormodum Torfæum* et dominum et correctorem habuit. Illius docta manus inſigniora rerum geſtarum momenta ordine annorum fixo margini adſcripſit, et criticis adnotationibus huic noſtræ editioni ad amuſſim inſervientibus autographum auxit.

V. Reliqvi omnes Codices a ſe invicem varii, qvos *Mixtos* vocamus, modo cum hoc, modo cum iſto, eorum qvos ſupra recenſuimus, nec tamen ubique concordant. Cujus indolis ſunt apographa chartacea nova,

nova, nec qvibus multa habeatur fides fol. 163 Qvart. 445, 454 et 460. Codex ſane 454 periodos promit adeo manifeſte interpolatas, ut nemo dubitare poſſit, eum ab autographo aliqvo, impuro atque ſpurio originem duxiſſe. Iſtius auctor, qvisqvis ille fuerit, ſolo fingendi et refingendi pruritu, mutavit qvadrata rotundis, ſuasque nobis venditavit nugas, et ineptias pro veris ubique ſubſtituit. Neqvid nimis hac de re dixiſſe videamur, afferre liceat b. *Arnæ Magnæi* judicium, cujus hæc ſunt verba. "Hocce Egillianæ Hiſtoriæ exemplar originem ducit a Codice "formæ foliariæ Præſidis Toparchici *Olavi Enaridis.* Differt idem a cæ"teris qvibus libet noviſſime haud dubie compoſitis ab Islandorum qvo"dam, *Sigurdo* forte *Knorenſi* ipſo libri ſcriptore. Memini me alicunde "auditu percepiſſe *Sigurdum* hunc *Knorenſem* retuliſſe, a ſe exaratam eſſe "Egillianam hanc hiſtoriam juxta codicem, cui auctor fuerat *Gislo* qvi"dam cognomine doctus. Qvæ res, ſi, ut refertur, ita ſe habeat, "idem homo libri habetur auctor, qvi impoſturæ et mendacii crimine "convictus innotuit. *Sigurdum* integritatis commendavit nota."

Porro ad hanc claſſem referri poſſunt fragmenta octo membranarum, qvæ omnia formæ qvartæ literis a C. ad K. notata complectitur Faſciculus No. 162 in folio. Specimina ſcripturæ his fragmentis propriæ æri inciſa Tabul. III. damus.

Fragmentum primum Lit. C. diſtinctum foliis qvinque conſtat magnam partem vetuſtate ita detritis, ut qvæ contineant, oculum ſæpe fugiat. Eorum vero qvæ ſuperſunt, indoles ſvadet, codicem fuiſſe optimæ

timæ frugis. Scriptura ſat elegans literis latinis Angloſaxonum more ductis, Gothicisque mixta, ſeculum XIII, qvo exaratum fuerit, indicare videtur: nec repugnat orthographia purior. Hæc *e* pro *æ*, *o* pro *u*, *i* pro *é* finalibus; *n* pro *nn*; þ pro *d* in medio vocum, et *t* pro *d* in earundem fine, recte exprimit.

Fragmentum octavum Lit. K. ſignatum foliis arctatur qvatuor oblongis. Aurea Islandicæ lingvæ ætate nitidiſſima illa pinxit manus Tab. I. ad amuſſim oculis ſubjecta; et ſcripturæ ratio eſt talis, qvalem ab Angloſaxonibus mutuavere, qvi literas Islandos primi docuerunt.

Scriba et artis literas eleganter formandi peritiſſimus et orthographiæ legibus apprime adſvetus id peculiare habet, qvod conſtanter utatur

au pro *ö*, in *miauc* pro *miöc*, *ſauc* pro *ſöc*, etc.

c pro *g* et *k*, in *calla* pro *kalla*, *cona* pro *kona*, *coma* pro *koma*, *flocc* pro *flokk*, *lauc* pro *lauk*, *mic* pro *mig*, *micla* pro *mikla*, *occra* pro *okkra*, *ſcapnadr* pro *ſkapnadr*, *ſcorat* pro *ſkorat*, þic et *ſic* pro þig et *ſig*, etc.

c pro *t*, in *gefsc* pro *gefst*.

d linea transfixum pro *t* in fine, in *lycd* pro *lykt*, *vid* pro *vit*, etc.

e pro *a* et *æ*, in *vendreda* pro *vandræda*, *neſt* pro *næſt*.

e pro *i*, in *gerda* pro *girda*, etc.

G pro *gg*, in *leGia* pro *leggia* ponere, etc.

i pro *e* in terminatione et fine vocum, *bádir* pro *báder*, *buerir* pro *buerer*, *látir* pro *láter*, *liki* pro *like*, *módir* pro *moder*, *oddi* pro *odde*, *dómi* pro *dóme*, etc.

i pro

i pro *u*, in *licim*, *ſemim.*

o pro *u*, in *orſcordi* pro *úrſkurdi*, *ſcutor*, *ferior*, *gezlor*, *þeſſom*, *bonom*, *vorom*, *orom*, etc.

N pro *nn*, in *baNadi*, *baN*, *maNa*, *ſaNa*, *þeNa*, *vitnisburdiN*, etc.

n ante *s* eliditur in *vats* pro *vatns*, etc.

R pro *rr* in medio vocum.

ſ pro *s* in fine vocum, *Eirikſ*, *Conongſ*, *arfſ*, *málſ.*

S pro *ss* in medio et fine vocum, *þeS* pro *þess*, etc.

y poſt *e* adhibet in *geyrà* pro *gera* facere.

y pro *u*, in *mynda*, *myndi*, *myndom.*

z pro *ds*, in *gezla*, *grezla.*

z pro *ſt* in fine vocum, *reynaz*, *ſókiaz.*

Duales et plurales verborum in *im* et *imc* deſinunt *tacim*, *ſemim*, *berimc*, *idrimc.*

þ et *d* linea transfixum, in medio vocum, pro *d*, in *lagþi*, *bugþa*, *baſþi*, *nedan*, *virding.*

Reliqva fragmenta nullius fere ſunt momenti; nec res publica literaria cenſenda eſt cepiſſe damnum interitu codicis, Lit. I. cujus laciniæ *Jörundinos* ſeu traduces, ſuum debere ortum innuunt.

Præter dicta Manuſcripta poëmatibus in *Egilſaga* obviis ex Codice qvodam *Svecico* deſumtis, et autographa *Biornonus de Skardsá* paraphraſe, et notis in carmen *Egilli*, *Redemptio Capitis* dictum, uſi ſumus. Et ne noſtro deeſſe officio qvodam modo videremur, *Olai Wormii* lucu-

lucubrationes adire non piguit. Vir ille immortalis et de literatura orbis borealis optime meritus, suæ dictum carmen dissertationi de prisca Danorum poësi inseruit; verum istud opus ita constitutum est, ut lux magna obscuris inde sperari vix possit.

De valore horum Codicum, et qvid singuli ad textum critice parandum conduxerint, non est qvod facile explicemus. Singuli suos patiuntur nævos, at habent tamen aliqvid, qvo alter ab altero lucem foeneretur. Ideo factum est, ut si qvæ, sive sententiæ, sive voces in uno aliqvo invenirentur, qvæ a reliqvis abessent, illas in textum conjecerimus, facta mentione, cui debeantur. Qvod si diversi codices rem eandem diverso modo exprimant, qvæ lectio visa est præstantior in textum assumta est, cæteris inter variantes in imam paginam conjectis. Nullam enim earum spernendam esse arbitrati sumus. Qvæ, etiam, si mendosæ sint ad eliciendam dubiis, et vero rerum sensui vetustatis caligine obfuscato lucem haud raro adferunt. Etenim perspicuum est omnes excepto No. 454 qvem male sanis interpolationibus scatere monuimus, eundem servasse narrationis ordinem, mutatis solum vocibus, modis, temporibus aut casibus: qvæ caussas agnoscunt librariorum inscitiam, longa temporum intervalla, qvibus Codices transscripti sunt, et successivam sermonis mutationem, omnibus communem lingvis.

Textus hac ratione dispositus versionem latinam et his applicatas criticas observationes poscebat. Debetur id omne labori et curæ *Gudmundi Magnæi*, hujus legati olim Stipendiarii, qvem *Eddæ Sæmundianæ*

editio

editio vaſta lingvarum ſeptentrionalium notitia reddidit ſat commendabilem. Fuere, qvi in ſermonem latialem alias traducentes lingvas, id ſibi cordi eſſe voluerunt, ut Romanæ locutionis ſolum ſtudioſi, elegantiæ qvam materiæ ante oculos poſitæ majorem longe rationem haberent. Illi, ut ut de lingva latina ſeſe bene meritos fecerint, ſuo certe officio defuiſſe videntur. Noſter contra nihil æque ad rem ſuam et lectorem pertinere exiſtimavit, ac iſtum, qvem rei publicæ literariæ offerimus, auctorem vivis coloribus depingeret. Ille eqvidem ita ſecum conſtituit, nihil prius ſibi eſſe ducendum, qvam ut *Egilſagæ* mentem et ſenſum, qvin et ipſum lingvæ *Islandicæ* genium, qvantum indulgere voluit ſermonis Romani purioris indoles, exprimeret. Nec ſilentio nobis prætereundus eſt *Gunnarus Pauli*, ſacerdos olim *Hiardarholtenſis* et præpoſitus Toparchiæ *Dalenſis*, cujus mors rei literariæ ingentem impoſuit et irreparabilem plagam, eruditis diutiſſime lugendam. Vir ille antiqvitatum ſtudio et eruditione clarus, in carminibus hic paſſim obviis latine verſis et feliciter illuſtratis ita verſatus eſt, ut radiantis ingenii acumine *Magnæo* facem vel prætulerit, vel ſubdiderit ad novarum idearum enucleationem, qvæ, diſpulſa poëmatibus Egillianis incubante nocte, phraſibus obſcuris lucem inferret, juſtum olim ſenſum parituram.

Chronologia margini appoſita ea ipſa eſt, qvam immortales viri *Thormodus Torfæus* et *Arnas Magnæus* in Codicibus 460 et 463 notavere. Qvomodo a ſe invicem, et ab auctore noſtro differant, et qvid ea

de

de re ſtatuerit *Finnus Johannæus*, Epiſcopus *Skalholtenſis* doctiſſimus, videre licet paginis, 241, 263, 299, 335, 402, 513.

Colophonem operi imponent Index rei antiqvariæ et Gloſſarium, qvo côſulere veteris poëſeos et archæologiæ Borealis ſtudioſis inſtituti noſtri tulit ratio. At et moles ſat magna, in qvam opus ſub prælo crevit, et dura in ſuppelectile libraria, præſertim papiro egeſtas nos inopes urget hos indices differre in tempus venturum litteris et generi humano benignius.

Hæc erant, qvæ peritos harum rerum æſtimatores et arbitros monere neceſſum duximus de editione, qvam ante plurimos annos ſuſcepimus; ſed qvam caſus varii, præcipue tamen hæc, qvæ intervenit, temporum atrocitas, diu retardavit.

Scripſimus Havniæ Kalendis Julii Anno MDCCCIX.

Gold. Schlegel. Thorlacius. Kall. Olavſen.

Thorkelin.

CAP.

HER HEFR EGILS SÖGU.

I. CAP.

AF KVELLDÚLFI BÚANDA.

Ulfr het madr *a*) ſon *b*) Biálfa. ok Hallberu dottur Ulfs hins óarga. hon var ſyſtir Hallbiarnar hálftrollz *c*) í Rafniſtu fodur Ketils Hængs. Ulfr var madr ſva mikill ok ſterkr. at eigi voro hans iafningiar. *d*) en er hann var á únga alldri. lá hann í víkingu. ok *e*) hernadi. med honum var í *) felagſkap ſá madr. er kalladr var *f*) Berdlu Kári. *g*) göfugr madr. ok hinn meſti afreksmadr at afli ok árædi. *h*) hann var berſerkr. Þeir

INCIPIT VITA EGILLI.

CAP. I.

DE KVELLDULFO COLONO.

F*uit vir nomine Ulfus, filius Biálfii & Hallberae filiae Ulfi* animoſi, *ſororis vero Hallbiorni* ſemigigantis *in Rafniſta, qui pater erat Ketilli Hængi* (ſalmonis). *Ulfus tantus vir erat ſtatura & viribus, ut nemo ei aequalis exiſteret: hic inde ab adoleſcentia piraticae & armis operam dedit; uſus ſocio Kario Berdlenſi, viro nobili, & corporis robore animique fiducia inſigni; praeterea vi berſerkicâ*

---

a) Herſer add. A. B. i. e. *Jörundini.* || kynſtór F. *ſatrapa. nobilis.*

b) ok var Biálfa ſon M. b G. H. J. N. i. e. *Holani* (D. S. i. e. *Guelpherbytani*).

c) or Hrafniſto. Iidem & Jörund. *de Hrafniſta.*

d) í þann tíma í landinu, *eo tempore in regione* (illa). add. Hol. Guelph.

e) heriadi (víða), *arma* (late) *circumtulit.* M. a. C. E. K. L. M. i. e. *Kálfalækenſes.* item A. B. F.

*) víkíngu ok || hernadi ok. add. Guelph. Hol.

f) Berzlu Kári. Iidem.

g) hann var göfugmenni. Iidem.

h) omitt. Iidem & Jörundini.

Þeir Ulfr áttu *) einn fiód bádir. ok var med þeim hin kærsta vinátta. En er þeir reduz or i) hernadi. fór Kári til búss sins í Berdlu. hann var madr stóraudigr. Kári átti þriú börn. het son hans Eyvindr Lambi. annarr Aulver k) Hnúfa. dottir hans het l) Salbiörg. hon var m) kvenna vænst. ok skörúngr mikill. hennar fekk Ulfr. n) fór hann þá ok til búa sinna. Ulfr var madr audigr bedi at londum ok o) lausum aurum. hann tók p) lendzmanns rett. sva sem haft höfdu lángfedgar hans. ok gerdiz q) madr ríkr. Sva er sagt at Ulfr var **) busýslumadr mikill. var þat sidr hans at rísa upp árdegiss. ok gánga þá um sýslur r) manna. edr þar er s) smidir voro. ok siá yfir fenat sinn ok akra. en stundum var hann á tali vid t) menn. þá er ráda hans þurftu. kunni hann til allz gód rád at leggia. því at hann

kicá pollenti. Iidem ut intimi erant amici, ita ex aequo manubias participabant. Ubi autem piraticae renunciárunt, Karius ad praedium suum Berdlam concessit, divitiis affluens; is tres progenuit liberos: Eyvindum cognomento Lambium, Olverem Hnufam, & Salbiorgam, virginum formosissimam, & viraginem insignem; hanc in matrimonium nactus Ulfus, ad exemplum soceri, in praediis suis consedit, (habitationem instituit): erat verò vir dives, cum agris, tum rebus mobilibus; suscepit Satrapae dignitatem, quam gesserant per longam retro seriem majores sui; virque potens extitit: rei familiaris sanequam diligens fuisse fertur; svetus cum primo mane surgere, operas villaticas ac fabricas circumire, pecora agrosque inspicere, interdum sermones, cum his, qui consiliis ejus opus haberent, conferre, sciens in omnem rem sana dare consilia, ut qui

*) eitt. M. b.

i) hættu, *destiterunt a piratica.* A. B. F.

k) Húfa. H.

l) Sábiörg. Guelph. Hol. praeter H.

m) fiíd, *mulierem formosam.* Iidem.

n) ok fór med hana heim til bús síns, *domum duxit.* Iidem.

o) lausafe. Iidem.

p) liens, *corrupte.* L

q) han ríkr madr. ok búsyslum, &c. Hol.

**) búísfuumadr, *colonus magnificus* (liberalis). Guelph.

r) at siá verkmenn, *ad observandum operarios.* Gu Hol.

s) fau:ir voro, *oves erant; ovilia nempe v. ovium pascua* K. L. M sed extrita vox in M a. Ausgeir tamen SMIDIR legit. || smídar N. G. H. *opificia v. opera fabrilia.*

t) vitra menn, *hominibus cordatis.* Hol. Guelph. *mox* þyrftu. Guelph.

hann var *u*) forvitri. En dag hvern er at kvelldi kom. þá gerdiz hann *x*) ſtyggr. ſva at fáir menn máttu ordum vid hann *y*) koma. var hann *z*) kvelldſvæfr. þat var mál manna. at hann þ) veri miök hamrammr. hann var kalladr Kvelldúlfr. Þau Kvelldúlfr áttu ij ſonu. het hinn ellri Þórólfr. en hinn ýngri Grímr. En er þeir *æ*) voxu upp. þá voro þeir bádir menn miklir ok ſterkir. ſva ſem fadir þeirra var. var Þórólfr manna venſtr ok gerviligaſtr. hann var líkr módur frændum ſínum. gledimadr mikill. *a*) aurr. ákafamadr mikill í öllu. ok hinn meſti *b*) kaupmadr. var hann vinſæll af öllum mönnum. Grímr var ſvartr *c*) madr ok liótr. líkr fedr ſínum. bædi yfirlitz ok at ſkap-

qui ſingulari eſſet ſapientiâ. At quotidie, cum adveſperaſceret, eam contrahere auſteritatem, uti paucorum eſſet illum compellare: pronus nimirum erat in ſomnum veſpertinum: vulgo habebatur pro verſipelli †)*: hinc venit ei cognomen, Kvelldulfus (lupus veſpertinus). Duos ex uxore ſuſtulit filios, majorem natu Thorolfum, minorem Grimum: hi cum adoleſcerent, magnitudine uterque & robore corporis, patrem referebant. Ceterâ Thorolfus erat hominum formoſiſſimus, naturaeque bonis (dotibus) inſtructiſſimus; cognatis maternis ſimilis, hilaritati admodum deditus, promtus animi & acer in rebus gerendis; mercaturae ſcientiſſimus; omnibus denique gratioſus. Grimus niger erat capillis, deformis, facie & indole*

u) forvitr Jör. ſed hoc omittunt Guelph. & Hol.

x) *Alii* ſva ſtyggr at.

y) ſkipta, *verba cum illo commutare.* Iidem. NB. huc & quidem recte cognomen ejus referunt Jörundini; því var hann kalladr Kv. U.

z) ákafliga, *vehementer.* Guelph. Hol. qui & mox addunt: ok myrginvakr (morgunvakr); *matutino tempore vigilans.*

þ) var. Holani.

æ) oxu Guelph. uxu Jörund. Hol. M.

a) ok ör af fie, *opum largus.* Jör.

b) kapsmadr. ſed ákafamadr omitt. Gu. Hol. Jörund. utrumque habet.

c) á hár add. & mox födrfrændum; *agnatis.* Guelph. Hol.

†) *Ad verbum; per mutatum (adſcititium) corpus robuſto: hoc eſt, tali, qui vi magica, proprium corpus abjicere & aliud induere poſſet, portentoſi roboris; ita credidit antiquitas de iis, qui vel per imbecillitatem naturae, vel per immoderatos affectus ad furorem erant proni, cum hi majori cum contentione & effectu, quam alii, viribus ſuis uterentur. Ceterum haec materia egregie tractata eſt in commentario ad Chriſtniſagam, de Berſerkis.*

ſkaplyndi. *d*) giördiz hann umſýſlumadr mikill. hann var hagr madr *e*) á tre ok iárn. ok giördiz hinn meſti *f*) ſmidr *g*). hann *h*) fór ok opt um vetrum í ſildfiſki med lagnarſkútu. ok med honum húskarlar margir. En er Þórólfr var á *i*) tvítugs alldri. þá bióz hann í hernat. feck Kvelldúlfr honum lángſkip. til þeirrar ferdar reduz ſynir Berdlu Kára. Eyvindr ok Aulvir. þeir höfdu lid mikit. ok annat lángſkip. ok fóro um ſumarit í víking. ok öfludu ſer fiár. ok höfdu hlutſkipti mikit. Þat var nockur ſumur. er þeir lágu í víking. en voro heima um vetrum med fedrum ſínum. hafdi Þórólfr heim marga dýrgripi. ok færdi födur ſínum *k*) ok módur. var þá bedi gott til fiár ok mannvirdíngar. Kvelldúlfr var þá miög á efra alldri. *l*) en ſynir hans voro *m*) roſknir.

2.

dole patri ſimilis: is in re familiari adminiſtranda gnavus exſtitit, in fabrili opere lignario ferrarioque mature dexter, & in proceſſu temporis artifex: hibernis ſaepe menſibus in halecum piſcaturam levi navigiolo (Lenunculo) exiit, multis cum ſervis domeſticis. Thorolfus vigeſimo aetatis anno orſus eſt piraticam, nactus a patre triremem; addiderunt ſe ſocios Eyvindus & Aulver Berdlukauridae, quibus multa erat manus, & altera quoque triremis: eâ aeſtate ingreſſi piraticam, opes bene luculentas ex praeda ſortiti ſunt. Pluſculas dein aeſtates in piratica excubabant, hyemes vero ad lares paternos conſumebant. Thorolfus multas res pretioſas parentibus rettulit: tum bona erat copia rei gloriaeque parandae. Kvelldulfus jam magno erat natu: ſed filii ad virilem pervenerant aetatem.

CAP.

---

d) han var, *erat*. Iidem. qui mox omittunt mikill.

e) vit. Iidem.

f) ſtórſmidr. Iid. & Jörund.

g) hanc periodum omittunt Guelph. Hol.

h) var á vetr í ſildveri, *excubabat in ſtatione halecum capiundorum*. Jörund. qui omittunt LAGNARSKÚTU; per quam vocem, vir doctiſſimus, Dominus Joh. Finnæus, ſuper ea â me conſultus, *navigium glaciale* (Iisbaad) intelligi exiſtimat; ego putabam Lagnar, quaſi Lagnadar dici: *quod quovis facile verti & applicari poſſet*. (vel poſſet derivari a verbo AT LIGGIA, navigium in quo excubari poſſet, & tolerari ſi ita res ferret, per aliquod tempus, maris injuria).

i) tvítaugs. A.

k) omitt. Guelph. Hol. qui mox habent: honum vard — virdingar, *facile illi res & laus acceſſit*.

l) er, Alii Cod. *cum*.

m) á legg komnir, *adulti eſſent*. Iidem.

2. CAP.
AF AULVI HNÚFU.

Audbiörn het þá konúngr yfir Firdafylki. Hróalldr het iarl hans. en Þórer ſon iarlſins. Þá var *n*) Atli hinn mióſi iarl. hann bió á Gaulum. hans börn voro þau *o*) Hallſteinn. Hólmſteinn. Herſteinn. ok Sólveig hin fagra. Þat var á einu hauſti. at fiölment var á Gaulum at *) hauſtblóti. þá ſá Aulver Hnúfa Sólveigu. ok giördi ſer *p*) um tídt. ſidan bad hann hennar. en iarlinum þótti manna munr. ok villdi eigi gipta hana. Sídan orti Aulver *q*) mörg manſaungs *r*) kvædi. Sva mikit giördi Aulver ſer *s*) um Sólveigu. at hann *t*) let af herförum. *u*) ok voro þá í herförum Þórólfr ok Eyvindr Lambi *x*).

CAP. II.
DE AULVERE HNUFA.

Ea tempeſtate Audbiörnus erat regulus in tractu Firdafylki; ejus Comes Hroalldus, filium habebat Thorerem: tunc Atlius gracilis *Comes florebat, Gaulis ſedem tenens; ejus liberi erant Hallſteinn, Holmſteinn, Herſteinn, & Solveiga* nitida. *Autumno quodam frequens pollučtum autumnale habitum eſt Gaulis. Tunc Aulver Hnufa Solveigam aſpexit, & amore captus, in uxorem ambiit: abnuit Comes, conditionis inaequalitatem intuens, (aeſtimans). Multas poſt eam repulſam elegias cecinit Aulver, & Solveigam usque adeo deperiit, ut militiae nuncium remitteret. Thorolfus vero & Eyvindus Lambius in ea perſeverarunt.*

n) annar (ok) iarl Atli hinn mioui (mióſvi) han redi fyrir á &c., *alius item erat Comes — qui praeerat Gaulis.* Hol. Guelph.

o) Hafſteinn ok Hálmſteinn (Hálmſteinn. Holfſteinn) Herſteine omiſſo. Hol. Gu. || Jör. quoque Hafſteinn, ſed in numero cum textu conveniunt. || Þorſteinn J.

*) hauſtbodi. Alii. *convivium autumnale.*

p) dátt vid hana, *in familiaritatem ejus ſe inſinuavit.* Guelph. Hol. || títt um þad. ok, *nihilque de ea re cunctatus.* Jörund.

q) manſaung um hana, *de illa.* Gú. Hol.

r) erendi, *verſus amatorios.* B. F.

s) ad. addunt Jörund.

t) letti (af), *deſiſteret.* Jörund. Guelph. Hol.

u) en þeir voro ſamt, *ſed nihilominus.* J.

x) ok vard þeim gott til fiár, *& facili quaeſtu uſi ſunt.* add. Jörund.

3. CAP.

UPPHAF RÍKIS HARALLDZ HÁRFAGRA.

Haralldr ſon Halfdánar ſvarta hafdi tekit arf eptir födur ſinn y). hann hafdi
A.C. 866. þeſs heit ſtreingt. at láta eigi ſkera hár ſitt z) ne kemba. fyrr enn hann veri einvalldz konúngr yfir Noregi. hann var kalladr Haralldr *) Lúfa. Sídan bardiz hann vit þá konúnga er næſtir voro. ok ſigradi þá. ok eru þar lángar þ) fráſagnir. Sídan eignadiz hann Upplönd. þadan fór hann nordr í þrándheim. ok átti þar margar orroſtur ádr hann yrdi einvalldi yfir öllum þrændalögum. Sídan ætladi hann at fara nordr í æ) Naumudal. á hendur þeim brædrum
A.C. 868. Herlaugi ok Hrollaugi. er þá voro konúngar yfir Naumudal. En er þeir brædr ſpurdu til ferdar hans. þá geck Herlaugr í haug þann

CAP. III.

AUSPICIA DOMINATIONIS HARALLDI PULCRICOMI.

Inter hæc Haralldus Halſdani nigri *filius ſucceſſerat patri; is* †) *voto ſe obſtrinxerat, intonſum impexumque fore, donec ſolus Norvegiae imperitaret; hinc Luſae ſortitus eſt cognomen. Vicinos primum regulos bello invaſit vicitque; quod fuſius narrant hiſtoriae; ita potitus Uplandis, boream verſus in Thrandheimum movit: hic multa geſſit praelia, donec univerſos Thrandorum fines in ſuam ſolius poteſtatem redegiſſet. Inde in Naumudaliam, boream verſus, iter affectabat; Herlaugum Hrollaugumque fratres qui tum regnabant ibi,* ††) *aggreſſurus. Sed adventu ejus audito, Herlaugus cum viris*

---

y) í vík auſtr, *in Vicba orientem verſus.* add. Hol. Guelph. Jörund.

z) ok ecki kemba ſer Jör. fyrr in Guelph. Hol. poſt ſitt non ineleganter collocatur.

*) Liúfa L.

þ) fráſögur. Iidem & Jör.

æ) Naumudali, *Naumudalos.* Jör. Hol. Guelph. & horum alter ante, ætladiz.

†) *Celeberr. Schiönning (Norſk. Hiſt. Tom. 2. p. 63.) hoc votum Anno* 880 *factum aſſerit.*

††) *Haec ad annum ſequentem refert Celeberr. Schiönning (Norſk. Hiſt. T. 2. p. 34.) ita ut ea quae referentur Cap. 4. ad annum* 870, *& legatio Ölveris ad Kuelldulfum, ut & Thorolfi in ſatellitium Haralldi receptio ad annum* 871 *pertineant, quod cum noſtri relatione aptius congruit.*

þann *a*) med xij mann. er ádr *) hofdu þeir gera látid. *b*) ok voro at þriá vetr. var ſidan haugrinn aptr lokinn. En Hrollaugr konúngr velltiz or konúngdómi. ok tók upp iarls rett. ok fór ſidan á valld Haralldz konúngs. ok gaf *c*) upp ríki ſitt. Sva eignadiz Haralldur konúngr Naumdæla Fylki. ok Hálugaland. Setti hann þar menn *d*) yfir ríki ſitt. Sídan bióz Haralldr konúngr *e*) or Þrándheimi med ſkipalidi. ok fór ſudr á Mæri. átti þar *f*) orroſtu vit *g*) Húnþióf konung. ok hafdi ſigr. fell þar Hunþiófr. þá eignadiz Haralldr konungr Nordmæri ok *h*) Raumsdal. en Solvi Klofi ſon Húnþiófs hafdi undan komiz. ok fór hann á Sunnmæri til *i*) Arnvidar konúngs. ok bad hann ſer *k*) fulltíngs. ok ſagdi ſva. Þótt þetta *l*) vandrædi hafi nú borit oſs at hendi. þá mun eigi lángt til at *m*) ſama vandrædi mun til *n*) ydvar koma. því at

viris duodecim intravit tumulum, quem fratres per triennium extrui fecerant; hic ubi ſe vivum ſepeliverat, alter frater Hrollaugus, ſolio devolutus, Comitis titulo ſuſcepto, ſe & regnum ſuum in Haralldi poteſtatem dedit. Ita Naumdalia & Halogia in Haraldi ditionem venere; quibus praefectos impoſuit. Secundum haec Thrandheimo copiis navalibus movens, auſtrum verſus in Maehriam tendit; ejusque dynaſta Hunthioſo victrici acie caeſo, Maehriam borealem & Raumdaliam ſuae ditioni adjecit; elapſus vero fuga Sölvius varus *filius Hunthioſi, ad Arnvidum Auſtro-Maehriae regulum, his eum verbis ad opem ſibi ferendum ſollicitavit. Non erit diu donec eadem tibi calamitas ſuperveniet, quae nuperrime nobis accidit, ſubjectis nimirum, & ad animi ſui lubidinem in* A.C. 863.

a) vid (hinn). Guelph. Jör. Hol.

*) hafdi han; *ipſe extr fecerat.* J.

b) ok voro at. male omitt Kall. Jör. || þrir vetr voro ſidan at haugrinn var aptr látinn, *jam tres erant hiemes ex quo clauſus erat tumulus.* male K. L. M || vj vetr. J.

c) honum. add. Guelph. Hol.

d) fyri ríki þat Jör.

e) yfir Þrándheim. male Guelph. Hol.

f) oroſtor, *victribus praeliis.* K. J. L. M.

g) Húndþióf. Guelph. Hol.

h) Raumsdali. Guelph. || Naums- Naumudali. Hol. male.

i) Arnfidar. Guelph. Hol.

k) fulltíngis. Jör.

l) vandqvædi. Jör.

m) · inn ſami hlutur. Iidem.

n) idar. Jör. || at ydr. Guelph. Hol.

A.C. 868. at *o*) Haralldr ætla ek at skiótt man her koma. Þá er hann hefir *p*) alla menn þrælkat ok áþiád sem hann vill á Nordmæri. ok í Raumsdal. Munu þer hinn sama kost fyrir höndum eiga. sem vær áttum. at veria se ydvart ok frelsi. ok kosta þar til allra þeirra manna er ydr *q*) er lids at van. ok vil ek biódaz til med mínu lidi. *r*) móti þessum offa ok *) újafnadi. En at odrum kosti. munu þer *s*) vilia taka upp þat rád sem *t*) Naumdælar gerdu. at gánga med *u*) siálfvilia í ánaud. ok geraz þrælar Haralldz. Þat þótti födur mínum *x*) sigr. at deyia í konúngdómi med sæmd. helldr en geraz *y*) undirmadr annars konúngs á gamals alldri. hygg ek at þer muni ok sva þikia. ok ödrum þeim er nockurir *z*) ero bordi. ok

in servitutem redactis, cunctis Maehriae septentrionalis Raumsdaliaeque incolis, huc mature venturum puto Haralldum; tunc eadem vobis conditio, ac nobis amplectenda erit, ut fortunas libertatemque vestram defendatis; omnibus in id hominibus, unde vobis aliqua spes est auxilii, adhibitis: & ego quidem cum meorum reliquis, exhibeo me ad occurrendum ferociae huic & tyrannidi. Nisi alteram mavelis conditionem; ad exemplum scilicet Naumdalensium ultro jugum servitii subire. In victoriae loco posuit pater meus, inter regnandum gloriose mori, potius quam in senectute alterius regis subditum fieri: sic te quoque existimaturum credo, ut & alios qui aliquid valent, & generosae pertinaciae student (& constantiae studio ducuntur).

o) ek get Haralld skiótt munu &c. Guelph.

p) ádr undir sik brotid ok þrælkat. Guelph. Hol. || þrekad ok áþiad, *vexatis* &c. Jörund.

q) vilia lid veita, *qui vobis opitulari velint.* Guelph. Hol.

r) at mæta med ydr, *tecum* L. veita ydr uppreist G. Guelph. uppreistu N. *ad fulciendum te meo subsidio (adjutorem tibi) contra hanc* &c. quod vero nescio num recte dicatur. || veita uppreist, *ad insurgendum contra* &c. vel *bellum moliendum.* M. b. consentit Jör. hefia uppreist. || veita ydr. H. *ad opem tibi ferendum, contra* &c.

*) ofmetnadi, *insolentiam.* Guelph. Hol.

s) vilia. male omitt. Iidem.

t) Naumdælir. Iidem. L. M.

u) siálfrædi Iidem. siálfviliandi Jör.

x) sæmd Gu. Hol. vegr Jör. *honoris.* || priores, med sæmd, recte excludunt.

y) undirkóngr, *regulum tributarium.* Jör.

z) (menn) ero í skapi, *aliquid (virilis) animi habent* Jör. Guelph. Hol. primi vero quod sequitur omittunt.

ok kappsmenn vilia vera. Af flíkum fortölum var konúngrinn faſtrádinn til þeſs. at ſamna lidi ok veria land ſitt. bundu þeir Sölvi þá þ) ſamlag ſitt. ok ſendu æ) ord Audbirni konúngi er red fyri Firdafylki. at hann ſkylldi a) koma til lids b) vid þá. En er ſendimenn komo til Audbiarnar konúngs. ok báru hönum þeſſa ordſendíng. þá rez hann um vid vini ſína. ok redu honum þat allir at ſamna lidi. ok fara til mótz vid Mæri ſem honum voro ord ſend til. Audbiörn konúngr let ſkera upp herör. ok c) fara herbod um allt ſitt ríki. hann ſendi d) menn til ríkismanna at boda *) þeim til ſín. En er ſendimenn konúngs komu til Kvelldúlfs. ok ſögdu honum e) ſín erendi. ok þat

tur). *His adhortationibes excitatus rex, coactâ manu terram ſuam propugnare, firmiter decrevit: foedereque, cum Sölvio, contracto, legatos ad Audbiornum Fiördorum regulum amandavit, qui flagitarent ut auxilio iis veniret. Venientes ad Audbiornum exponunt mandata ſua. Audbiornus cum amicis conſultat quid factu opus ſit: uno ſvadent ore, copias, ad poſtulatum legatorum conſcribat, & Maehrenſibus ſe conjungat. Nec mora,* †) Sagittam militarem incidi *curat regulus, imperatumque arma capiendi totam ſuam ditionem pervolare; mittit* (*ſigillatim*) *qui proceres univerſos ſibi arceſſant. Hi ad Kvelldulfum vecti, negotia ſua, mandatumque reguli,* ex- A.C. 868.

þ) ſaman lag. Guelph. Hol.

æ) menn ok ord. Iidem.

a) ſaſna lidi. ok fara (í) til mótz vid Mæra konúng. ſem honum væri ord ſend, *ut contraheret copias, & pro legationis poſtulatis, regi Mærenſi jungeretur.* Hol.

b) med þeim. Jör.

c) ſendi um ſitt ríki, *eam per regnum ſuum circummiſit.* Guelph. Hol.

d) ok ord ríkismönnum. ok bad þá koma á ſinn fund, *mandata dedit ad proceres, & eos ad ſe arceſſivit.* Iidem.

*) þá. L. M.

e) konúngs vilia. at han kæmi med alla ſína menn vopnfæra á konúngs fund, *voluntatem regis, uti Kvelldulfus cum omnibus ſuis qui armis eſſent idonei* &c. Guelph. Hol.

†) *Ita ad verbum has voces reddidi, quod credo, tale* ſignum evocationis in militiam, *in modum ſagittae fuiſſe formatum; uti monerentur incolae celeriter ad arma eſſe coeundum. Non tamen me fugit quod verbum* AT SKERA UPP, edere, promulgare *ſignificet, unde* UPPSKÁTT, apertum, publicatum; *poſſis itaque per me vertere:* edictum evocationis in militiam promulgavit.

A.C. 868. þat at konúngr vill at Kvelldúlfr komi til hans med alla húskarla ſína. *f*) Kvelldúlfr ſvarar ſva. þat mun konúngi ſkyllt þíkia *g*) at ek fara med honum. ef hann ſkal veria land ſitt. ok ſe heriat *h*) í Firdafylki. en hitt ætla ek mer *i*) allóſkyllt at fara nordr á Mæri. ok beriaz þar. ok veria land þeirra. er ydr þat *k*) ſkiótaz at ſegia. þá er þer hittid konúng ydvarn. at Kvelldúlfr mun heima ſitia um *l*) þetta herhlaup. ok *m*) hann mun eigi herlidi ſamna. ok eigi gera ſína þá heimanferd. at beriaz móti Haralldi Lúfu. því at ek hygg. at hann hafi *o*) þar byrdi *p*) gnóga hamingiu. er konúngr varr hafi eigi *q*) krepping fullan. Fóro ſendimenn heim til konúngs. ok ſögdu honum erendis lok ſín.

expediebant, uti cum univerſa domeſticorum caterva ad eum ſe ſiſteret Kvelldulfus; is hunc in modum reſpondit: jure exiſtimaverit rex, mei id eſſe muneris, ut ſi armis petatur tractus Fiordenſis, ſuam regionem defenſurum ſequar; hoc vero ab officio meo prorſus alienum judico, ut in Maeriam borealem abiens, ibi pugnem, & alienam regionem tuear; reduces igitur, hoc regi veſtro, maximo cum compendio, renunciaveritis: Kvelldulfum, inter hos bellicos impetus, domi manſurum, nec militem contracturum, nec iſtius expeditionis ſocium fore, quae adverſus Haralldum Lufam *dirigatur; ut quem ſolidam fortunae ſarcinam habere intelligam, ubi noſter regulus ne plenum quidem pugillum (hapſum, manipulum) habeat. Legati reduces, exitum negotii, regi expoſue-*

f) þá ſvarar han. Iidem & Jör.
g) at. usque ad ef. omitt. Guelph. Hol.
h) fylki hans, *ejus ditio.* Iidem.
i) med öllu óſkillt. Jör.
k) at ſegia ſkiótt ok ſkörulega at &c. *hoc vobis dicendum eſt, breviter & ſerio (libere, praeciſe) me* &c. Hol.
l) þeſſa herför, *hanc expeditionem.* Gu. Hol.
m) fara hvergi. edr lidi ſafna. ad beriazt vid Har. k. *nec usquam iturum, nec milites contracturum, ad pugnandum cum R. Har.* Iidem.
o) birgdir (byrdir) gnógar ok hamíngiu. er kóngr er. enn kóngr vor &c. *opes ſufficientes & fortunam, qui rex eſt, ſed noſter rex.* K. L. M. inepte; byrgdir autem penus, copiam, ſignificat, & ſatis eleganter ſtat, ſi voc. ok, *&*, er kóngr er, expunxeris.
p) göfugrar, *illuſtris, auguſtae.* Jör. || nóga byrdi ſigurs. ok &c. *ſufficientem victoriae.* Guelph. Hol.
q) knepping. Jörund. forſan melius, â voce KNEFI ita dicatur, quod pugno compreſſo includitur.

sín. *r*) en Kvelldúlfr sat heima *s*) at búum sínum.

suerunt; Kvelldulfus apud penates suos permansit.

4. CAP.

BARDAGI HARALLDZ KONÚNGS OK AUDBIARNAR.

Audbiörn konúngr fór med lid sitt. þat er honum fylgdi. nordr á Mæri. ok hitti þar Arnvid konúng. ok Sölva Klofa. ok höfdu þeir allir saman her mikinn. Haralldr konúngr var þá ok *t*) nordan kominn med sínu lidi. ok vard fundr þeirra fyrir *u*) innan Sólskel. var þar orrusta mikill. ok mannfall mikit *x*) í hvarratveggiu lidi. þeir fellu úr Haralldz lidi. jarlar ij Asgautr ok Asbiörn. ok ij synir Hákonar Hladajarls. Griótgardr ok Herlaugur. ok mart annat stórmenni. En af lidi Mæra *y*). Arnvidr konúngr. ok Audbiörn konúngr. en Sölvi *z*) Klosi komst undan á flótta. ok var sídan víkíngr mikill.

CAP. IV.

PUGNA REGIS HARALLDI CUM AUDBIORNO.

Rex Audbiornus, manum, quae signa ejus sequebatur, in Maehriam borealem duxit, ubi Arnvidum regulum & Sölvium varum *obvios habuit. Eorum tres cohortes junctae, magnum exercitum effecerunt; sed & rex Haralldus a septentrione venerat. Intra Solskelam inita est pugna, ingens sane, & cum ingenti utrinque strage: ceciderunt ex Haralldianis, Asgothus & Asbiornus Comites, nec non Griotgardus & Herlaugus filii Haconis Hlada-comitis, præter multos alios illustres viros; E Maehrensibus ceciderunt reges Audbiornus & Arnvidus, Sölvius autem* varus *fuga evasit, & totus ad* A.C. 869.

 pira-

r) at Kvelldúlfr sat heima. ok allt lid hans, *Kvelldulfum cum universa manu sua domi permanere.* Guelph. Hol.

s) í þat sinn, *ea vice.* Jörund.

t) nordr þar. Guelph. Hol. inepte.

u) nordan Salltserk, *a septentrione Salltserko.* Jörund. || sunnan Sólkel, *a meridie Solkel.* Gu. Hol. Sólskel haud dubio rectum, quam inter insulas Edda recenset.

x) af hvarumtveggium. hvorutveggium. Hol. Guelph.

y) konúngs. fell han siálfr. ok Audbiörn &c. *rex Maerensis ipse cecidit, & Audbiornus.* Guelph. Hol.

z) kóngson, *regius adolescens.* Alii.

A.C. 869. ill. ok giördi opt þ) ſkada mikinn á ríki Haralldz konúngs. ok var kalladr Sölvi Klofi. Eptir þat lagdi Haralldr konúngr undir ſik Sunnmæri. æ) Vemundr bródir Audbiarnar konúngs hellt Firdafylki. ok giördiz þar konúngr yfir. Þetta var um hauſtid. ok giördu menn þat rád med Haralldi konúngi. at hann ſkylldi eigi fara ſudr um a) Stad á hauſtdegi. Þá ſetti Haralldr konúngr Rögnvalld jarl yfir Mæri hvaratveggiu. ok Raumsdal. ok hafdi b) um ſik mikit fiölmenni. Þat ſama hauſt c) veittu ſynir Atla d) heimför at Aulvi Hnúfu. ok villdu drepa hann. Þeir höfdu lid ſva mikit. at Aulver hafdi enga vidſtödu. ok komſt med hlaupi undan. Fór hann þá nordr á Mæri. ok hitti þar Haralld konúng. ok e) gekk Aulver f) til handa honum. ok fór nordr til Þrándheims med konúngi um hauſtid. ok komz hann í hina meſtu kærleika vid konúng. ok var med honum lengi ſídan. ok giördiz

piraticam converſus, magnum ſaepe damnum intulit regno Haralldi: Vari (*v. Furcae*) *cognomine notus. Poſtea Maehriam auſtralem Haralldus ſibi ſubegit. Interea Vemundus Audbiorni reguli frater tractum Fiordenſem retinuit, & ibi regiam poteſtatem asſumſit. Et jam autumnus erat: Tum caverunt Haralldo amici, ne brumali tempore, in partes meridionales ultra Stadum proficiſceretur; ideo Maehriae utrique ac Raumsdaliae praepoſuit Rognvalldum comitem, valido cinctum praeſidio. Hoc ipſo autumno filii comitis Atlii Aulverem Hnufam domi ſuae aggreſſi ſunt, occidendi animô, cum manu adeo numeroſa, ut Aulver vi ſuſtinendae prorſus impar, fuga maturata vix evaderet; is boream verſus in Maehriam contendit, ubi obvium nactus Haralldum regem: ejus ſatellitio ſe addixit, & eadem bruma Thrandheimum cum eo petiit: poſt in ſummam apud regem gratiam devenit, & poëtae munere fungens, diu cum eo vixit. Hac*

þ) herhlaup, *incurſiones.* Jörund.
æ) Vermundr. Guelph. Hol.
a) Stadi. Jörund.
b) han fiölment um ſik Guelf. cujus loco Jör. ok ſneri nordr aptr til Þrándheims, *& ipſe,* Haralldus ſc., *ſeptentrionem verſus Thrandheimum repetiit.*
c) giördu. Iidem.
d) heimſókn á &c. Guelph. Hol.
e) giördiz hans madr. Jörund.
f) á hönd. Guelph. Hol.

diz ſkáld hans. Þann vetr fór *g*) Rögnvalldr jarl it idra um Eidſió ſudr í Fiördu. ok hafdi nióſn af *h*) ferdum Vemundar konúngs. ok kom um nótt. þar ſem heitir Nauſtdalr. ok var Vemundr þar á veizlu. tók þar Rögnvalldr jarl hús á þeim. ok brendi konúnginn inni med ix tigum manna. Eptir þat kom Berdlukári til Rögnvalldz jarls med lángſkip alſkipat. ok fóro þeir bádir nordr á Mæri. tók Rögnvalldr ſkip þau er átt hafdi Vemundr konúngr. ok allt *i*) þat lauſaſe er hann feck. Berdlukári fór þá nordr til Þrándheims á fund Haralldz konúngs. ok giördiz hans madr. Um varit eptir fór Haralldr konúngr ſudr med landi *k*) med ſkipaher. ok lagdi undir ſik Fiördu. ok Fialir. ok ſkipadi þar *l*) til ríkiſs *m*) mönnum ſínum. hann ſetti Hróalld jarl yfir Firdafylki. Haralldr konúngr var miok giör-

Hac hyeme Rognvalldus per interiora maris Eidici, auſtrum verſus in Fiordos profectus, itineribus Vemundi reguli exploratis, noctu Nauſtdaliam pervenit, ubi convivabatur regulus: hic domum occupatam cum regulo & hominibus XC concremavit: poſt id Berdlukaurius cum triremi juſte inſtructa ad Rognvalldum venit: ierunt ambo in Maehriam borealem; naves Vemundi, & quicquid deprehendit rerum mobilium, Rognvalldus cepit. Berdlukaurius deinde in Thrandheimum iter fecit ad Haralldum regem, & inter miniſtros ejus aſſumtus eſt. Vere ſequenti Haralldus claſſe in partes auſtrales movit: Fiördos & Fialas in ditionem accepit, iſtis provinciis clientes ſuos praefecit, & Hroalldum quidem Comitem provinciae Fiordenſi. Erat vero Haralldus,

A.C. 869.

A.C. 870.

g) Róalldr jarl it efra um Eidaſkóg (Eydiſkóg). ok ſua ſudr it efra — *iter fecit ſuperius per Eidaſkog (Eydiſkog), & eodem tenore, meridiem verſus.* Guelph. Hol. perperam ſine dubio. || hid ſidra um Eidaſkóg. Jörund. nihilo melius. || hid eyſtra um Eidaſkóg, *per orientales partes & Eidaſkog.* L. M. || eyſtra um Eidaſió. K.

h) Wermundi konúngi. Guelph. Hol. *cum de Vermundo rege exploraſſet.*

i) lauſaſe, *bona ipſius mobilia* ceteris omiſſis. Guelph. Hol. || er han fór med, *quae ſecum habuerat* (Vermundus). Jör.

k) vid mikinn, *magna.* Jörund. || med ſkipalid. Guelph. Hol.

l) yfir ſínum mönnum. Guelph.

m) menn ſína. Jörund.

A. C. 870. *n*) giörhugall. Þá er hann hafdi eignaſt þau fylki er nykomin voro í *o*) valld hans. um lenda menn ok ríkabúendr. ok alla þá er honum var grunr á. at nockurrar *p*) uppreiſtar var af ván. þá let hann *q*) hvern giöra annathvart at *r*) geraz hans þiónoſtumenn. eda fara af landi í brott. en at þridia koſti ſæta afarkoſtum. *s*) eda láta líſit. en ſumir voro hamladir at höndum eda fótum. Haralldr konúngr eignadiz í hveriu fylki ódul öll. ok *t*) allt land. *u*) bygt ok úbygt. ok *x*) iamvel ſióinn ok vötnin. ſkylldu allir *y*) búendr vera hans *) leiglendíngar. ſva þeir er *z*) á mörkina ortu. ok ſalltkarlarnir. ok allir veidimenn. bædi á ſió ok landi. þ) þá voro allir þeir honum lýdſkylldir. En af *æ*) þeſſi áþián *a*) flýdu margir menn af landi á brott. ok

dus, ſicubi recens ſubactas provincias in poteſtatem acceperat, ſollicitus admodum, in explorandis animis ſatraparum, ac potentium colonorum, denique omnium, unde aliqua rerum novarum ſuſpicio ei erat; horum ſingulos aut in miniſterium ſuum compulit, aut regno expulit, denique gravibus animadverſionibus affiixit; partim ſuppliciis affecit, partim manibus pedibusve multavit. Ita per ſingulas provincias omnibus praediis gentilitiis, ſolo omni, tam culto quam inculto, imo vero etiam ſalo & aquis potitus eſt; uti omnes coloni, ejus mercenarii eſſe cogerentur: ſimiliter qui ſylvis exciſis colonias conſtituebant, ſalinatores, venatores & piſcatores, omnes ei tributarii erant, (in obſequium ei tenebantur). Hanc ob tyrannidem multi de patria fugiebant; quo factum,

n) giörhugull. L. M. K. hoc vero eſt recentius. || athugall, *attentus*. Guelph. Hol.

o) vernd, *fidem*. L. M. J.

p) uppreiſtnar. corrupte M.

q) hvern. omitt. Guelph. Hol. Jörund. vero addunt þeirra.

r) han gerdi þá ſína &c. *fecit ſibi miniſtros*. Jör.

s) láta líf. edr limi hendr edr fætr, *vita, membris, manibus* &c. Jörund.

t) landnám. Guelph. Hol. || bædi bygdir ok óbygdir. Jörund.

x) jafnvel. Omnes ceteri. mox ſæinn Guelph. & S qvidem per unam *n*, vitioſa ſcriptura, etſi talis ſoepius occurrat in Chriſtniſaga.

y) bændr. Omnes ceteri.

*) leigulidar. B. F.

z) mörkina. Jörund. || á mörkinni. J. *qui ſolum incultum exercere inchoabant*. (poſſint & intelligi, *qui lignis caedundis vitam tolerabant*.) mox yrktu. B. F.

þ) þá. omitt. Jörund. mox þeir omitt. Iidem cum Guelph. Hol.

æ) þeſſari. Ceteri praeter Guelph.

a) ok þrældómi, *& ſervitutem*. add. J.

ok bygduz þá margar audnir vída. bædi *b*) austr í Jamtaland ok Helsíngialand. ok *c*) Vestrlönd. Sudreyiar. *d*) Dýflinnar-Skídi *e*) í Irlandi. Katanes á Skotlandi. ok *f*) Hialltland. Normandí á Vallandi. Færeyiar. ok í þann tíma fanz Island.

5. CAP.
KONÚNGR GIÖRDI ORD KVELLDÚLFI.

Haralldr konúngr lá med her sinn í Fiördum. hann sendi menn þar *g*) um land. á fund þeirra *h*) manna er eigi höfdu komit til hans. *i*) er hann þóttiz erendi vid eiga. Konúngs sendimenn komu til Kvelldúlfs. ok fengu þar gòdar vidtökur. þeir báru upp erendi sín. sögdu at *k*) konúngur villdi at Kvelldúlfr kæmi á hans fund. hann hefir *l*). sögdu þeir. spurn af

factum, ut multae passim solitudines incolis frequentarentur; uti ab oriente (in) Jemtia & Helsingia: ab occidente Hebudae, Skidium Dublinense Hyberniae, Katanesia Scotiae, & Hialtlandia; Normandia Galliae; Faereyiae; Ea quoque tempestate, Islandia inventa est. A.C. 870.

CAP. V.
REX NUNTIUM MITTIT AD KVELLDULFUM.

Rex Haralldus in Fiördis castra nautica tenens, per viciniam circummisit ad accersendos qui nondum se accessissent, sed cum quibus esse sibi negotium existimabat. Accersitores ad Kvelldulfum venientes & liberaliter excepti, negotium suum protulerunt; cupere regem, ut adiret se Kvelldulfus, fama scilicet edoctum, quod esset vir celebris &

b) austr í. omitt. Guelph. Hol. || á Jamtalandi. ok Hels. landi. L. J. M. K. sed haec Enallage Casuum Veteribus frequens.

c) Kálf. L. M. C. E. Vestrland || Guelph. Hol. Vestrfolld.

d) Dyflin. ok á Skídi. Iidem.

e) Irland, *Hybernia*. Kálf. C. E. L.

f) Hialltlandi, *Hialtlandiae*. Kálfalæk. E. C. || Guelph. Hol. addunt Orkneyiar, sed antea omittunt Sudreyiar.

g) á land. *in rus* (continentem) *homines amandavit*. Guelph. Hol.

h) markzmanna, forte *ad incolas montanos* ɔ: markamanna, qui vero fere latrones significant. Hol.

i) ok. Hol.

k) han villdi finna Kvelldúlf, *regem convenire velle Kvelldulfum*. Guelph. Hol.

l) þær spurner. Jörund.

A.C. 870. af at þú ert göfugr madr. ok *m*) ſtórættadr. muntu eiga koſt af honum virdíngar mikillar. er konúngi mikit kapp á því. at hafa med ſer þá menn. at hann ſpyrr at afreksmenn ero at afli ok hreyſti. Kvelldúlfr ſvarar. ſagdi at hann var þá madr gamall. ſva at hann var þá ecki *n*) herfærr. at vera úti á herſkipum. mun ek nú heima ſitia. ok láta af *o*) at þióna konúngum. *p*) þá mællti ſendimadr. láttu þá fara ſon þinn til konúngs. hann er madr *q*) mikill. ok garpligr. mun konúngr giöra *r*) þik lendan mann. ef þú vill þióna honum. Ecki vil ek ſagdi Grímr giöraz lendr madr medan fadir minn lifir. því at hann ſkal vera yfirmadr minn medan hann lifir. Sendimenn fóru í brott. en er þeir komu til konúngs. ſögdu þeir honum *s*) allt þat er Kvelldúlfr hafdi rædt fyrir þeim. Konúngr vard vid *t*) ſtyggr. ok *u*) mællti um nockurum ordum. *x*) ſagdi at

& genere nobilis; magnos illi honores in promtu fore apud principem, qui multum ſtuderet, viros, corporis animique virtute praeclaros, ſecum habere. Kvelldulfus excepit: ſenectutem ſuam oſtendens, per quam amplius aptus non eſſet militiae adeundae, minime claſſicae; quod reſtet aetatis domi acturum, & à regum miniſteriis deſtiturum. Tum legatus: ideo mitte regi filium, magnum ſtatura adoleſcentem, & qui fortem virum promittit; (& ad Grimum verſus:) quodſi regis ſatellitium ingredi vis, ad ſatrapae faſtigium rex te evehet. Grimus excepit: ſatrapae faſtigium mihi ſordet vivo patre; quem mihi imperare oportet quoad ſuperat (in vivis eſt). Legati ita diſceſſerunt, & ad regem redeuntes, quicquid cum iis diſſeruerat Kvelldulfus expoſuerunt; Rex indignatione tactus, nonnulla in eam rem verba elocutus

m) ſtórrar ættar. Guelph. Hol.

n) tilfærr, *idoneus*. Guelph. Hol.

o) herförum, *expeditionibus*. Jörund.

p) þeir ſvörudu, *reſpondebant legati*. Gu. Hol.

q) giörfiligr, *praeſtantis viri ſpeciem praebet*. Iid.

r) hann, *illum*. Iidem. Jör. & mox ef hann, *ſi ille velit*.

s) hvörſu farid hafdi med þeim Kvelldúlfi. ok hvat þeir höfdu fyrir honum rædt, *eventum negotii ſui cum Kvelldulfo, & quae apud eum diſſeruerant*. Guelph. Hol.

t) reidr, *iratus*. Iidem.

u) ræddi þó fátt um, *tamen pauca de ea re loquebatur*. Iidem.

x) kuad þá mundu vera ſtóra menn. eda hvat munu þeir ætla fyrir at berazt, *animo eſſe elato; nam quo praeſidio ſunt uſuri?* v. ſimplicius, *quid incoeptabunt?* Iidem.

at þeir mundu vera menn ſtórlátir. eda hvat þeir mundu fyrirætlaz. Aulver hnúfa var þá nærr ſtaddr. ok bad konúng *y*) vera eigi reidan. ek mun fara á fund Kvelldúlfs. ok mun hann *z*) vilia fara á fund ydvarn. þegar er hann veit at ydr þikir þ) máli ſkipta. Sídan fór Aulver á fund Kvelldúlfs. ok ſagdi honum at konúngr var reidr. ok eigi mundi *æ*) duga. nema annarrhvarr þeirra fedga færi til konúngs. ok ſagdi *a*) at hann myndi fá virdíng mikla af konúngi. ef þeir villdi hann þýdaz. Sagdi frá mikit. ſem ſatt var. at konúngr var gódr *b*) mönnum ſínum. bædi til fiár. ok metnadar. Kvelldúlfr ſagdi. at þat var hans hugbod. at ver fedgar munum ecki *c*) bera gæfu til þeſsa konúngs. ok mun ek ecki fara á fund hans. En ef Þórúlfr kemr heim í ſumar. þá mun hann *d*) audbedinn þeſsar farar. ok ſva at gioraz konúngs madr. Segdu ſva konúngi. at ek mun vera vinr hans. ok alla

elocutus eſt; oſtendeus procul dubio alte eos ſpirare, at quid ſibi (cum iſtis ſpiritibus) vellent? Aulver Hnuſa forte praeſens, oravit regem ut iram deponeret: &, adibo, ait, Kvelldulfum, qui lubenter ad te veniet, cum id a te in aliquo discrimine poni (id tua intereſſe) cognoverit. Mox ad Kvelldulfum profectus, ſtomachum regis monſtrat, impendensque periculum, niſi aut pater aut filius ei (regi) ſe ſiſteret: magnam illi apud regem dignitatem pollicetur, ſi illius animum ſibi conciliare ſtuderent; Tum, quod res erat, multis verbis praedicat bonitatem regis erga ſuos, cum in muneribus, tum in honoribus (in eos conferendis). Kvelldulfus ſignificabat: ita ſibi animum praeſagire, ut exigua ſibi & filiis fortuna apud hunc regem deſtinata ſit; ideo ſe ad eum non iturum. Thorolfum vero, ſi illa aeſtate redeat, facile exoratum iri, uti hoc iter ingrediatur, & regis ſatellitio inſcribatur; nunciaret haec regi Aulver; Kvelldulfum ejus amicum fore, omnes- A.C. 870.

y) eigi vera Omn. ceteri.
z) vilia. omitt. Hol. Gu. & hi mox habent, ydarn.
þ) varda. Iidem.
æ) ſua búit hlyda, *neque hoc ipſis expedire.* Iid.
a) þar virdíng vid liggia at víkiaz undir hans vilia, *hoc eſſe momentum honoris* (eorum), *ejus voluntati obſequi.* Iidem.
b) hæjarmönnum, *ſuos domeſticos, ſatellites.* Jör. || vinum ſínum, *amicos.* Guelph. Hol.
c) til bera gæfu. Iidem. mox Jörund. konúngs þeſſa.
d) fúſs, *volentem* (promtum) *hoc iter ſuſcepturum.* Guelph. Hol.

A.C. 870. *e*) alla þá er at mínum ordum láta. hallda til vináttu vid hann. ek mun ok hallda *f*) hinu ſama um ſtiórn ok umbód af hans hendi. ſem ádr hafda ek af fyrra konúngi. ef konúngr vill at ſva ſe *g*) ok enn ſídarr. ok ſiá hverſu ſemz med oſs konúngi. Sídan fór Aulver aptr til konúngs. ok ſagdi honum at Kvelldúlfr mundi ſenda honum ſon ſinn. ok ſagdi at ſá var betr tilfallinn. er þá var eigi heima. Let konúngr þá vera kyrt. fór hann þá um ſumarit inn í Sogn. en *h*) er hauſtadi bióz hann at fara nordr til Þrándheims.

omnesque, apud quos dicta ſua aliquem locum habeant, ad ejus amicitiam ſequendam (amicitiae ſtudium) impulſurum; praetera, ſi ita regi in poſterum videatur, imperium & praefecturam provinciae, ab anteceſſore ejus in ſe collatam, illius nomine adminiſtraturum: ita, quo modo regi ſecum conveniat, viſurum. Aulver recedens ad regem, Kvelldulfum miſſurum eſſe filium, refert; abfuiſſe vero domô, qui melius conveniret ſatellitio. Rex hactenus placatus, hac aeſtate Sognum ingreſſus eſt. Autumno vero inſtante reditum in Thrandheimum inſtituit.

6. CAP.
VIDRTAL KVELLDÚLFS OK ÞÓRÓLFS.

Þórólfr Kvelldúlfsſon ok Eyvindr Lambi komu um hauſtit heim úr *i*) víkíng. fór Þórólfr til födr ſíns. taka þeir fedgar *l*) þá tal ſín í milli. ſpyrr Þórólfr eptir hvat

CAP. VI.
COLLOQUIUM KVELLDULFI ET THOROLFI.

Eodem autumno á piratica reverſi ſunt Thorolfus Kvelldulfi & Eyvindus Lambius. Thorolfus ad patrem conceſſit; ineunt ſtatim inter ſe colloquium. Thorolfus percontatur, quid

e) allir þeir er &c. ſed hallda til — omittunt. *atque omnes — fore regis amicos.* Ceteri omnes.

f) hætti hinum ſama um ſtiórn af minni hendi, *quantum ad ſe attineat eodem ſe modo imperium geſturum* atque in ſe collatum fuerit Guelph. Hol.

g) ok enn ſidar mun ſiáz hvörſu ſemzt med ockr konúngi, *at deinceps viſum iri, quomodo inter ſe & regem convenerit.* E. K. J. L. M.

h) þá heim nordr er hauſtadi — *in ſeptentrionem domum reverſus eſt.* Guelph. Hol.

i) víkíngo. Jörund.

l) brátt. Hol. Guelph.

hvat *m*) verit hefer í erendum þeirra manna. er Haralldr fendi *) þagat. Kvelldúlfr fagdi. at konúngr hafdi til þefs ord fent. at *n*) Kvelldúlfr fkylldi giöraz madr hans. edr fonr hans annarrhvarr. Hverneg fvaradir þú kvad Þórólfur. Ek fagdi fva fem mer var í hug. at ek munda alldri gánga á hönd Haralldi konúngi. ok fva mundu þid giöra bádir. ef ek *o*) fkyllda ráda. ætla ek at þær *p*) lyktir muni á verda. at ver munim alldrtila *q*) hlióta af þeim konúngi. *r*) Þat verdr allmiög á annan veg fagdi Þórólfr. en *s*) mer fegir hugr um. þvíat ek ætla mik fkulu af honum hlióta hinn mefta frama. ok til þefs em ek faftrádinn. at fara á fund konúngs. ok giöraz hans madr. ok þat hefi ek fannfpurt. at hird hans er fkiput afreksmönnum einum. þiki mer þat allfýfiligt. at *t*) koma í þeirra *u*) fvít. ef þeir vilia vid mer taka. ero

quid in mandatis habuiſſent regii legati ad parentem? Kvelldulfus reſpondebat: detuliſſe eos poſtulatum regis, ut aut ipſe aut unus ex filiis in ejus ſatellitium ſe daret. Quid tu ad hoc (reſpondiſti)? pergit Thorolfus. Cui pater; quod animus mihi dictabat, me nunquam ad ſatellitium ejus acceſſurum, imo nec vos, ſi meo ex arbitrio ageretis: vereor enim ne eo exeat res, uti á rege illo exitium nobis veniat. Thorolfus excipit; adeo longe aliter cedet res, quam ego praeſagio; ſummum enim honorem ab eo mihi polliceor: proinde cum animo meo fixum habeo, adire regem, & meum obſequium ei addicere; hoc enim pro vero comperi, ſatellitium illius ſolis conſtare viris, virtutis laude inſignibus, in horum admitti conſortium, ſi quidem admiſſione me dignum exiſtiment, res mihi videtur ſane quam optanda. A.C. 870.

C 2 *Porro*

m) undir eyrendum ver konúngs fendimanna. eleganter Jörund. || verit hefdi í tídendum, *quod nuntii tuliſſent.* ex Hol. M. b. N.

*) Omn. cet. þángat.

n) ek fkyllda (fkylldi) &c. Guelph. Hol.

o) reda (redi). Guelph. Hol. || fua munu þid giöra. ef ek ræd, *& ita vos ageris, ſi mea valet auctoritas.* Jörund.

p) muni lyktir á falla. Guelph. Hol.

q) af fá konungi þefsum. Iidem.

r) Þórolfr fvarar. þá verdr allt annan vegh. Gu.

s) þer bídr hugr um, *tu praeſagis.* Jör.

t) vera í þeirra fueit ok famlagi, *eorum intereſſe cohorti, & conſortio* v. *ſodalitio.* Hol. Guelph.

u) fueit Omn. Cod. praeter Membr. Kalf. & hic recte, ac pro more antiquorum, qui faepe fubftituunt unam *I* duram, pro *ei.* vides vocabulum â Gallorum *ſuite* quantulum differat.

A.C. 870. eru þeir menn haldnir miklu betr. enn allir adrir í þefsu landi. er mer fva fráfagt konúngi. at hann fe hinn milldazti af *x*) fegiöfum vit menn fina. ok eigi fidr þefs aurr at gefa þeim framgáng. ok veita ríki þeim. er *y*) honum þikia til þefs fallner. En mer fpyrzt á þann veg til um alla þá er *z*) bakverpaz vilia vid honum. ok þýdaz eigi hann med vináttu. fem allir verdi ecki þ) at manna. ftauckva fumir af landi á brott. en fumir giöraz leigumenn. þiki mer þat undarligt fadir. um fva vitran mann fem þú ert. ok metnadargiarnan. er þú *æ*) villdir eigi med þöckum taka vegfemd þá er konúngr baud þer. *a*) En ef þú þikiz vera forfpárr *b*) um þat. at ver munim hlióta af konúngi þefsum *c*) ófarnat. ok muni vilia vera várr úvinr. *d*) hví fórtu eigi þá til orruftu móti honum

Porro ifti viri, quam egregie habentur! quantum fuper omnes ceteros populares noftros! ita enim de rege mihi narratur; effe eum in fuos pecuniae munificentiffimum, nec minus liberalem in iis ad honores provehendis, praefecturaque ornandis, quorum id ferre merita cenfet. Sed eam fere auditionem habeo, de his qui eum averfantur, nec per amica obfequia ei fe infinuare ftudent, quod horum nemo profectus viro dignos faciat: pars terrá fugiunt: pars †) *mercenarii fiunt; nec fat mirari poffum te, pater, tam prudentem, tam ftudiofum honoris, delatam á rege dignitatem, cum grati animi fignificatione, acceptare noluiffe. At providere tibi videris, perniciem nobis ab hoc regi impendere, ut qui infeftus nobis effe decreverit: quin igitur, quaefo, contra eum*

x) fe. Guelph. Hol.

y) til þefs ero fallner, *quorum id ferunt merita.* Guelph. Hol.

z) bakhverfazt J. K. L. M. *tergum illi obvertere*, i. e. fpernere eum, *praefumunt.* || í móti honum ero, *illi refiftunt, adverfantur.* Hol.

þ) at mönnum. K. J. L. M. || at neinu, *nihil de iis fiat (recidant in nihilum).* Hol. || verdi allir at láta minna, *omnes fe fubmittere coguntur.* Jörund.

æ) vill æi (villt), *nolle.* Guelph. Hol.

a) þikiz þú ok vera fyrifpár (forfpár). Guelph. Hol.

b) þefs. eleganter Jörund.

c) alldrtila. edr ófarer, *interitum, aut perniciem v. cladem.* Jörund.

d) því fórftu. Jör. Hol.

†) *Ad mercenariam fortem, devictos, non deditos, damnatos tradit (Torf.)*

um med konúngi þeim. er þú *e*) ert ádr handgenginn. Nú *f*) þiki mer þat ósæmiligazt. at vera hvartki vinr hans ne úvinr. *g*) Eptir geck þat. kvad Kvelldúlfr. er mer baud hugr um. at þeir mundu engir sigrför fara. er börduz vid Haralld Lúfu nordr á Mæri. en slíkt sama mun *h*) þat satt vera. at Haralldr mun verda at miklum skada minum frændum. En þu Þórólfr munt ráda *i*) vilia athöfnum þínum. ecki ottumz ek þat. þóttu komir í sveit med hirdmönnum Haralldz. at eigi þikir þú hlutgengr. edr iafn hinum fremstum í öllum mannraunum. varaz þú þat. at eigi ætlir þú *k*) höf fyrir þer. *l*) edr keppiz vid þer meiri menn. en eigi *) muntu fyrir vægia at helldr. En er Þórólfr bióz á brott. þá leiddi Kvelldúlfr hann *m*) ofan til skips. hvarf til hans. ok bad

eum tendisti cum rege, cujus ante in clientela fuisti? Ego indignissimum existimo, nec amicum ejus esse, nec inimicum. Illam, ait Kvelldulfus, animi mei praesensionem, quod de Haralldo Lufa nullam victoriam relaturi essent Maehrenses, eventus jam probavit; sed hoc itidem verum eveniet, quod magnam in familia mea cladem Haralldus dabit. Sed video te, mi fili, ad proprium arbitrium agere velle: non id vereor, ne inter satellites Haralldi loco tuo indignus videare, aut in adeundis laboribus pari cum primis passu non ambules; sed modum tibi ponere memento, nec contende cum superioribus (melioribus te); non tamen ideo de jure tuo concesseris. Thorolfum cum abiret, pater ad navem deduxit, amplexusque eum, A. C. 870.

C 3 *valere*

e) vart ádr med. ok handgenginn, *a cujus partibus antea eras, & in cujus verba juraveras.* Hol. Guelph.

f) þætti mer þat sköruligra. at vera annathvart vin hans. eda óvin, *generosius existimarim, aut amicum ejus esse, aut inimicum.* Iidem.

g) Kvelldúlfr svarar. þvíat mer sagdi þat hugr, at þeir &c. *Kvelldulfus respondet: quia animus mihi praedixit, quod de Haralldo* &c. Iidem.

h) ok her, *idem hic eveniet.* Iidem.

i) hlióta, *necesse est*, ut ad proprium agas &c. mox þínum ferdum. Guelph. Hol.

k) þer hófleysu, *cave ne immodica tibi sumas.* Iidem.

l) ok eigi kepper iöfnu, *aemuleris cum* &c. Jörund.

*) máttu, *non t. i. debes te submittere.* L.

m) á götu. er hann fór til skips, *in viam deduxit eum, cum navem peteret.* Guelph. Hol.

bad hann vel fara. ok *n*) bad þá heila hittaz *o*).

valere jussit, & ut salvi se reviserent optavit.

7. CAP.
AF BIÖRGÓLFI.

Biörgólfr het madr á Hálogalandi. hann bió í Torgum. hann var *p*) lendr madr ríkr ok audigr. *q*) en hálf-bergrisi at afli ok vexti. ok *r*) kynferd. hann átti son er het *s*) Bryniólfr. hann var líkr fedr sínum. Biörgólfr var þá gamall. ok öndut kona hans. ok hafdi hann sellt í hendr öll rád syni sínum. ok leitad honum kvanfángs. Bryniólfr átti Helgu dóttr Ketils Hængs or Hrafnistu. Bárdr er nefndr sonr þeirra. hann var snemma mikill ok frídr sýnum. ok vard hinn mesti atgervismadr. Þat var eitt haust. at þar var gilldi fiölment. ok voru þeir Biörgólfr fedgar í gilldinu göfgastir menn. þar var hlutadr tvímenníngr á *t*) auptum. sem sidvenia var

CAP. VII.
DE BIÖRGOLFO.

Fuit vir in Halogia Biörgolfus nomine, incolens praedium Torgir dictum; dignitate satrapa, potens ac opulentus: magnitudine, robore, ac genere, semigigas; natum habebat similem sui, Bryniolfo nomen erat. Biörgolfus magno jam natu & viduus, satrapiae ac rei familiaris administrationem in filium transtulerat; eique uxorem conciliaverat Helgam, filiam Ketilli salmonis *de Hrafnista. Eorum filio Bardo nomen erat; qui ab adolescentia statim magnus corpore, & forma pulcher extitit, adultus vero, dotibus naturae & artis insignis evasit. Autumno quodam frequens convivium in praedio Biörgolfi celebratum est: erantque Biörgolfus cum filio inter convivas amplissimi; temporibus vespertinis paria* (*consessorum*) *per sortes,* pro

n) bad. omitt. Iidem.

o) aptr. add. Iidem. &, fór Þórólfr þá nordr á konúngs fund, *inde Thorolfus boream versus, ad regem profectus est.* Gu. hic A. Magnaeus ait Lacunam duorum foliorum in Membr. Guelph. occurrere.

p) löndr. Kálf.

q) han var mikill ok sterkr, *erat magnus statura, & robustus.* Jör. S.

r) kynferdi (nove). Hol. L. M. J.

s) Biörnólfr. S. Jör.

t) ita & M. sed öptnum. Jörund. S. L. J. K. || aupnum. Hol. singulae vero bigae combibonum ex mare & foemina constabant, qui sibi invicem propinarent; morem hunc etiam apud illustres obtinuisse patet ex nostro infra Cap. 48.

var til. En þar at gilldinu var ſá madr. er *u*) Högni het. hann átti bú í *x*) Leku. hann var madr ſtóraudigr. allra manna frídaztr ſýnum. vitr madr. ok ættſmárr. ok hafdi hafiz af ſiálfum ſer. Hann átti dóttr allfrída. er nefnd er *y*) Hilldirídur. hún hlaut at ſitia hiá Biörgólfi. töludu þau mart um kvelldit. leiz honum mærin fögur. Litla ſídarr var ſlitid *z*) gilldinu. Þat ſama hauſt giördi Biörgólfr *) gamli heimanför ſina. ok hafdi ſkútu er hann átti. ok á þ) xxx menn. hann *æ*) kom fram í Leku. ok gengu þeir heim til húſs xx. en x gættu ſkips. En er þeir komu á bæinn. þá geck Haugni á mót honum. ok fagnadi vel. baud honum þar at vera med ſinu föruneyti. enn hann þektiz þat. ok gengu þeir inn í ſtufu. En er þeir höfdu afklædz. ok tekit upp yfirhafnir. þá

pro more aetatis componebantur. Interfuit convivio Högnius colonus de Leka (inſula); vir divitiis abundans; formâ perinſignis, cordatus, humili loco natus, & qui propriis auſpiciis ad eam fortunam erat evectus. Is habebat filiam bene venuſtam, Hillderidam nomine; haec in convivio confeſſorem ſortita eſt Biörgolfum; multa ſermone inter ſe volvebant, hac veſpera: pulchritudine virginis capiebatur ſenex. Paullo poſt convivium ſolutum eſt. Eodem vero autumno ſenex Biörgolfus, iter domo, celoce ſua cum XXX hominibus, facit; & ad Lekam cum ventum eſſet, X hominibus ad cuſtodiam navis relictis, cum ceteris XX ad domum ambulat. Eò venienti Högnius obviam proceſſit, & amica ſalutatione exceptum rogat, ut cum comitatu apud ſe pernoctet; lubenter id acceptat ſenex. Ingrediuntur triclinium, veſtimenta itineris deponunt; †) coenatioria (accubitoria

u) Haugi. Jör. S.

x) Lækium. Iidem. qui & nihil habent de Högnii ingenio & conditione.

y) Hilldrídur. Iidem. L. M. || Hilldrydr. male S. B.

z) gilldid. S. Jör. || gillinu. ex Hol. M. b.

*) hinn. add. Iidem.

þ) nær, *fere*. add. Hol.

æ) han fór til bæiar Haugn. ok feck þar gódar vidtökur. ſidan voro bord upp ſett. Hilldrídr dótter bónda bar &c. *ad praedium Haugi adiens, bene ibi excipiebatur, deinde menſae poſitae ſunt; Hilldrida* &c. Ita haec contrahunt Jör. S.

†) *Hinc obſervare licet, priſcis ſeptentrionalibus, haud ſecus atque Graecis & Romanis in uſu fuiſſe pallia convivialia ſive accubitoria, in hoc peculiariter deſtinata, ſive ſplendoris, ſive commoditatis gratia, ſive ne veſtes meliores polluerent inter potandum.*

þá let Högni bera inn ſkaptker ok mungát. Hilldirídr bóndadóttir bar öl geſtum. Biörgólfr kallar til ſín Högna bónda. ok ſegir honum. at erendi er þat híngat. at ek vil at dóttir þín fari heim med mer. ok mun ek nú giöra til hennar *a*) lauſabrullaup. En Högni ſá *b*) engan annan ſinn koſt. en láta allt ſva vera ſem Biörgólfr villdi. Biörgólfr keypti hana med eyri gullz. ok gengu þau í eina reckiu bædi. Fór Hilldirídur heim med Biörgólfi í Torgar. Bryniólfr let illa yfir þeſsi rádagiörd. Þau Biörgólfr ok Hilldirídur áttu ij ſonu. het annarr Hárekr. ok annarr Hrærekr. Sídan andaz Biörgólfr. en þegar hann var út *c*) hafidr. þá let Bryniólfr Hilldirídi á brott fara med ſonum ſín-

bitoria, Synthefes) ſumunt; poſt id Högnius, †) vas manubriatum, cum cereviſia inferri curat; Hilldirida filia promente cereviſiam. Interea Biörgolfus vocato ad ſe Högnio, ſignificat eam in rem ſe veniſſe, ut filiam ejus domum ſecum duceret; ideo ſtatim cum ea initurum compendiarias nuptias. Högnius in re praeſenti aliud non ſuſtinuit, niſi ſenis lubidini obtemperare; hic uncia auri virginem ſibi pactus, thori cum ea conſortium ea ſtatim nocte auſpicatus eſt, & eam deinde Torgas ſecum duxit; improbante rem (matrimonium) Bryniolfo. Suſtulit Biörgolfus ex Hilldirida duos filios, Harecum & Hraerecum. Poſt haec deceſſit, vix vero elatus fuerat, cum Bryniolfus Hilldiridam & ejus gnatos

a) ſkyndi brullaup. Iidem.

b) ſinn koſt öngvan vænna, *vidit nullam ſibi conditionem magis plauſibilem eſſe relictam, quam ut ſ. l. obtemperaret.* Iidem.

c) hafinn. J. K. L. M. || hafdr. male Hol.

†) *Cupam manubriatam, capedinem; hoc vaſis genere utebantur veteres in ſplendidioribus conviviis; non tamen erat potorium, ſed videtur potus ex eo in cornua fuiſſe hauſtus vel infuſus, & vas poſitum fuiſſe in menſa ad eam rem ſigillatim adhibita, quae* trapiza *veteribus (parva mutatione â Graeco* τράπεζα) *dicta fuit; quaſi* abacus, *Skiænk, Danice.* O. S. Helga: ij karlar ſettu trapizona ok ſkapkerit (*litt. t. per euphoniam abjecta*), & *nonnullis interjectis;* ij báro inn ölit. ɔ: *homines duo abacum, & capedinem (ſuo loco) ponebant — duo cereviſiam intro ferebant.* (*De Auſta regina coenam adventitiam parante filio Olao craſſo*). *Locus* Harallds. S. Hardr. *in* Hryggiarſtycki, *ubi agitur de controverſiis regit cum Halldore Snorrii filio, huc pertinet; ibi dicitur Halldorr dimidium potus, quod in cornu ſenis reſtabat, confeciſſe* (ofunnit) *i. e. ebibiſſe; tumque cornu ad* Skaptker *portare voluiſſe, nempe vel iterum inde implendum, vel in abaco ubi* Skaptker *ſtabat, reponendum.*

ſinum. Fór hún þá í *d*) Leku til födur ſíns. ok fædduz þar upp ſynir Hilldirídar. þeir voro menn frídir ſýnum *e*) litlir vexti. vel viti bornir. líkir módur frændum ſinum. þeir voro kalladir Hilldirídar ſynir. lítils *f*) virdi Bryniólfr þá. ok let þá ecki hafa af födurarfi þeirra. Hilldirídur var erfíngi Haugna. ok tók hún ok ſynir hennar arf eptir hann. ok biuggu þá í Leku. ok höfdu aud fiár. þeir voro miög iamalldrar Bárdr Bryniólfsſon ok Hilldirídar ſynir. Þeir fedgar Bryniólfr ok Biörgólfr höfdu lengi haft finnferd ok finnſkatt. Nordr á Hálogalandi heitir fiördr *g*) Vefner. þar liggr eý í firdinum ok heitir *h*) Aloſt. mikil eý ok gód. í henni heitir *i*) berr á Sandneſi. þar bió madr er Sigurdr het. hann var audgaztr nordr þar. hann var lendr madr. ok ſpakr *k*) at viti. Sigrídr het dóttir hans. ok þótti koſtr beztr á Hálogalandi. hon var *l*) einberni hans. ok átti arf at taka eptir Sigurd

gnatos loco demigrare faceret: ea Lekam ad patrem ſe recepit; hic adoleverunt gnati, forma pulchri, corpore parvi, nativis ingenii dotibus pollentes, cognatis ſimiles; dicti vulgo Hilldirididae; parvi eos fecit Bryniolfus, paternâque haereditate excluſit. Mater vero cum filiis haereditario jure in bona paterna ſucceſſit, fortunisque praepollens Lekam praedium incoluit. Bardus Bryniolfi annis fere aequalis erat filiis Hilldiridae. Hic cum patre munus legationis Finnicae, ad tributa exigenda, diu geſſerat. Eſt in Halogia ſeptentrionali ſinus, VEFNER *dictus; in ſinu inſula jacet ampla & bono ingenio, Aloſtam vocant; continet ea praedium Sandneſiam* (lingulam arenoſam): *hoc colebat vir nomine Sigurdus, in iſtis partibus Halogiae facile ditiſſimus, praefectus provincialis, ſapientia haud vulgari praeditus. Filiam habuit Sigridam, quae puellarum Halogiae praeſtantiſſima cenſebatur, eam prolem unicam ſuſceperat, adeo ſpes ſuccedendi in*

d) hic & antea Lekn. Hol.

e) myklir vexti, *magni ſtatura*. Iidem.

f) virdti, moderne. Ceteri fere.

g) Veſterſi K. L. M. || Veſter C. E. ſed in Kilf. ultimae litterae extritae, & Veſter tantum legi poteſt. || Veſtuer Hol. Edda inter ſinus vel maria recenſet VEFSNIR, parvâ a noſtro differentia.

h) á Loſt. Jör. L. S.

i) bær. Ceteri omnes praeter C. E.

k) ok vitri. L. vix recte.

l) einbirne. Hol. M. moderne.

D

urd födur ſinn. Bárdr Bryniólfsſon giördi heimanferd ſína. hafdi ſkútu ok á xxx manna. hann fór nordr í *m*) Aloſt. ok kom á Sandnes til Sigurdar. Bárdr *n*) hefer uppi ord ſín. ok bad Sigrídar. því máli var vel *o*) tekit ok ſvarad líkliga. ok kom ſva at Bárdi var heitid meýiunni. Rád þau ſkylldu takaz at ödru ſumri. ſkylldi þá Bárdr ſækia nordr þángat rádit.

in univerſam rem paternam, illam manebat. Bardus Bryniolfi iter domo inſtituit, vectus celoce & XXX hominibus ſtipatus, tendit boream verſus ad Aloſtam: advectus Sandneſiam, Sigurdo negotium indicat, Sigridamque in conjugium ambit; petitio bene accepta, & humaniter reſponſum: ne multa; Bardo conjux pacta: Nuptiarum tempus in aeſtatem ſequentem, & locus apud patrem ſponſae conſtitutus eſt.

8. CAP.

AF BÁRDI. OK ÞÓRÓLFI.

A.C. 871. Haralldr konúngr hafdi þat ſumar ſent ord *p*) ríkismönnum þeim er voro á Hálogalandi. ok ſtefndi til ſín þeim er *q*) ádr höfdu eigi verit á fund hans. Var Bryniólfr rádinn til þeirrar ferdar. ok med honum

CAP. VIII.

DE BARDO ET THOROLFO.

Eadem aeſtate †) *Haralldus, qui nondum ſalutaverant eum, dynaſtas Halogiae, per miſſum mandatum ad ſe evocaverat. Bryniolfus cum filio Bardo non haeſitarunt id*

m) Loſt. Jör. S.

n) hefur upp. Hol. K. L. M. J.

o) ſuarad. ok blydliga, *ad petitionem bene & comiter reſponſum.* J. K. L. M.

p) ríkum mönnum. Jör. S.

q) ecki höfdu ádr komit &c. Iidem.

†) *Torfaeus alio loco (Hiſtor. Norv. Tom. II. pag. 18. 76.) receptionem Thorolfi in ſatellitium reges Haralldi, refert ad annum* 872. *Sed Schiönning loc. cit. pag.* 80. *annum* 883 *adſcribit; Quod ex ejus calculo, & interpretatione vocis* NORVEGR *ſequitur. Nam aſſertionem hiſtoricorum, quod rex Haralldus Norvegiam decennio ſibi ſubjecerit, ad Thrundiam, cum Halogalandia, ſolam reſtringit, quam ab anno* 867 *ad* 876 *ſubjugatam tradit. Loc. cit. pag.* 59. *Hinc diſcrimen in Chronologia virorum noſtra laude majorum:* Torfaei, *cujus calculum annorum margini adlevimus; &* Schiönningii, *qui expeditionem Haralldi in Sunmœriam, & legationem ad Kvelldulfum, ad annum* 882, *praelium Hafursfiördenſe ad annum* 885, *mortem Thorolfi ad annum* 890, *& iter Skallagrimi in Islandiam ad annum* 891 *refert.*

honum Bárdr son hans. Fóro þeir um haustid sudr til Þrándheims. ok hittu þar konúng. tók hann vit þeim r) allfegin-samliga. giördiz Bryniólfr þá lendr madr konúngs. feck konúngr honum veizlur miklar adrar en ádr hafdi hann haft. hann feck honum ok Finnferd. s) konúngs sýs-lu á fialli. ok Finnkaup. Sídan fór Bryn-iólfr á brott. ok heim til búa sinna. en Bárdr var eptir. ok giördiz konúngs hird-madr. Af öllum hirdmönnum virdi kon-úngr mest skálld sín. þeir skipudu annat aundvegi. þeirra sat t) innazt Audunn u) íllskællda. hann var ellztr þeirra. ok hann hafdi verit skálld Hálfdánar svarta födur Haralldz konúngs. þar næst sat x) Þórbiörn hornklofi. y) en þar næst sat Aulver hnúfa. en honum it næsta var skipat Bárdi. hann var þar kalladr Bárdr hvíti. eda Bárdr sterki. hann virdiz þar vel hverium manni. med þeim Aulvi hnú-fu var *) felagskapr mikill. Þat sama haust komu til Haralldz konúngs. þeir Þórólfr Kvelldúlfsson. ok Eyvindr Lambi son

id iter ingredi; & autumno meridiem ver-sus in Thrandheimum profecti, regem ibi con-veniunt; is perhilariter eos accepit: Bryn-iolfum satrapam suum constituit, amplaque ei munera, supra quam antea habuerat, at-tribuit, quin & coactionem tributi Finnici, privilegium mercaturae Finnicae, & prae-fecturam regis montanam dedit. Postea Bryniolfus domum remeavit; Bardus inter satellites regios assumtus, restitit. Summum in his locum existimationis apud regem te-nuerunt poëtae ipsius, alteramque sedem ho-norificentissimam in palatio; eo quidem or-dine, uti intimus sederet Odunus satyricus, *quippe maximus erat natu, poëtaeque officium sub parente regis Halfdano* nigro *gesserat; dein Thorbiörnus Hornklofius* (cornufissor), *tunc Aulver Hnufa sederunt. Infra hunc collocatus est Bardus Bryniolfi, nunc* can-didi, *nunc* robusti *cognomine in aula di-stinctus (notus); & bonae apud omnes exi-stimationis; ceterà Aulveri Hnufae copulâ societatis conjunctissimus. Hoc autumno Thorolfus Kvelldulfi & Eyvindus Lambius* A. C. 871.

 Berd-

r) vel, *bene*. Iidem.

s) ok sýslu. ok Fialir. male Jör. S.

t) innst. innstr. L. J. M. K. || fyrstr, *primus eorum*. Jör. S.

u) Illskiallda J. K. M. || Illskállda L.

x) Þeybiörn J. K. || Heybiörn L. male; no-men viri ex Edda & Hist. Norveg. notum, ubi carmina ejus egregia allegantur.

y) þá sat. Jör. S.

*) vingott, *copula amicitiae*. Jör. S.

A. C. 871. ſon Berdlukára. ſengu þeir þar gódar vidtökur. z) þeir höfdu þángat ſneckiu tvítugſeſsu vel ſkipada. er þeir höfdu ádr haft í víkíng. þeim var ſkipat í geſtaſkála med ſveit ſína. þá er þeir höfdu þar dvaliz til þeſs er þeim þótti tími til at gánga á fund konúngs. geck þar med þeim Berdlukári ok Aulver Hnúfa. þeir kvedia konúng. þá ſegir Aulver Hnúfa. at þar er kominn ſon Kvelldúlfs. ſem ek ſagda ydr í ſumar. at Kvelldúlfr mundi ſenda til ydvar. þ) munu ydr heit hans öll föſt. megu þer nú ſiá ſannar iarteignir. at hann vill vera vin ydvarr fullkominn. er hann hefir ſent ſon ſinn híngat til þiónoſtu vid ydr. ſva æ) ſköruligan mann ſem þer megut nú ſiá. Er ſú bæn Kvelldúlfs. ok allra vár. at a) þú takir vid þórólfi vegſamliga. ok giörir hann mikinn mann med ydr. Konúngr ſvarar vel máli hans. ok kvez ſva giöra ſkylldu. ef mer reyniz þórólfr iamvel mannadr. ſem hann er

Berdlukarii, quo uſi fuerant in piratica navigio XX interſcalmiorum, ſociis navalibus pulchre inſtructo, venerunt ad regem; heic amice accepti, & in exedram hoſpitalem introducti ſunt, cum cohorte ſua. Expectato, quem putabant aditum regis tempeſtivum, ingrediuntur regiam ducibus Berdlukario & Aulvere Hnufa; ſalutato rege, Aulver monſtrat adeſſe filium Kvelldulfi, quem, tempore aeſtivo, patris verbis ſpopondiſſet, ad regem miſſum iri: nunc perſvaderet ſibi omnia Kvelldulfi pollicita firma eſſe: quippe indubiis ſignis conſtare, ſeria Kvelldulfum voluntate in regis amicitiam ferri, cui filium in miniſterium daret, juvenem ſpecie tam heroicum, uti ipſe rex coram perſpicere poſſet. Orare Kvelldulfum, & una eos omnes, ut honorifice admiſſum Thorolfum ad magnum ſecum faſtigium eveheret. Rex ad orationem ejus benigne reſpondet; ſic facturum promittens, ſi talem, re ſibi probaret virtutem,

z) Haec & ſequentia ita contrahunt Jörund. S. ok giördiz hann hirdmadr konúngs. med fulltíngi þeirra Berdlukára ok Aulvis Hnúfu. Konúngr víſar honum til ſitis &c. & (*Thorolfus*) *factus eſt ſatelles regis, adjuvante Berdlukaurio & Aulvere Hnufa. Rex illi ſedem adſignat* &c.

þ) mun ydr reynazt öll heit hans föſt, *probatum illi iri, omnia Kv. u. pollic. eſſe firma.* Hol.

æ) ſæmilegan, *decorum.* Iidem.

a) þer takit, propterea quod ydr ſequitur, plerique habent. ſed hoc non curarunt veteres.

er *b*) ſýnum fulldrengiligr. ſídan giördiz Þórólfr handgenginn konúngi. ok gekk þar í hirdlög. En Berdlukári ok Eyvindr Lambi ſon hans fóru ſudr aptr med ſkip þat er Þórólfr hafdi nordr haft. fór þá Kári heim til búa ſinna. ok þeir Eyvindr bádir. Þórólfr var med konúngi. ok víſadi konúngr honum til ſætis milli þeirra Aulvis Hnúfu ok Bárdar. ok giördiz med þeim öllum hinn meſti felagſkapr. Þat var mál manna um þá Þórólf ok Bárd. at þeir veri iafnir at frídleik. ok á vöxt ok afl. ok alla atgervi. Nu er Þórólfr þar í allmiklum kærleikum af konúngi. ok bádir þeir Bárdr. En er vetrinn leid af. ok ſumar kom. þá bad Bárdr ſer orlofs konúng. at fara *c*) ok vitia ráds þeſs er honum hafdi heitid verit hit fyrra ſumar. En er konúngr viſsi at Bárdr átti ſkyllt erendi. þá lofadi hann honum heimferd. En er hann feck orlof. þá bad hann Þórólf fara med ſer nordr *d*) þagat. ſagdi hann. ſem ſatt var. at hann mundi þar

tem, qualem praeferret ſpecie; ita Thorolfus in munus, juraque aulica aſſumtus; A.C. 871.
Berdlukarius vero, cum nato Eyvindo, navi qua advenerat Thorolſus, ad partes auſtrales revecti, in fundos ſuos ſeceſſerunt. Thorolfo apud ſe remanenti, locum rex inter Aulverem Hnufam, *& Bardum, aſſignavit; hos inter cunctos ſumma extitit conſociatio. Thorolfus & Bardus de corporis magnitudine, forma & robore, imo omni virili decore, communi aeſtimatione pares fuerunt; hoc par virorum in ſingulari apud regem gratia, menſes hybernos traducit. Ubi autem hyems deceſſerat aeſtati* †), *Bardus a rege ſibi petit veniam eundi, ad nuptias* (*ſuas*) *ex pacto ſuperioris aeſtatis* A.C. 873.
conficiendas. Rex cum tantum in itinere Bardi momentum eſſe intelligeret, commeatum ei permiſit; Hunc nactus Bardus Thorolfum ad itineris ſocietatem invitavit, oſtendens multos ibi conventurum (*Thorolfum*) *cogna-*

b) vænn ſynum. Hol.

c) heim, *domum.* add. Hol. || vitia kono þeirrar er honum var heitin, *ut ad pactam ſuam reviſat.* Jömund. S.

d) Ceteri plerique, þángat. Sed illud in antiquioribus Membr. frequens, uti & hegat & higat, pro híngat.

†) *Ex mente noſtri, ſi Thorolfus anno* 871 *regem adiit, hic adſcribendus eſſet annus* 872. *Sed nos hic, ut ſemper chronologiam Torfaei preſſo pede ſequimur.*

A.C. 873. *e*) þar mega hitta marga frændr sína göfga. þá er hann mundi eigi fyrr séet hafa eda vidkannaz. Þórólfi þótti þat *f*) fýsiligt. ok *g*) fá þeir til þess orlof af konúngi. búaz sídan. höfdu skip gott ok föruneyti. fóru þá leid sína er þeir voro búnir *h*). En er þeir koma í Torgar. þá senda þeir Sigurdi menn. ok láta segia honum. at Bárdr mun þá vitia *i*) ráda þeirra. er þeir höfdu bundit med ser hit fyrra sumar. Sigurdr segir. at hann vill þat allt hallda sem þeir *k*) höfdu mællt. giöra þá ákvedit um brullaupsstefnu. ok skulu þeir Bárdr sækia nordr þagat á Sandnes. En er at þeirri stefnu kom. þá fara þeir Bryniólfr ok Bárdr. ok höfdu med ser mart stórmenni. frændr sína ok teingdamenn. var þat sem Bárdr hafdi sagt. at Þórólfr hitti þar marga frændr sína. þá er hann hafdi ecki ádr vidkannaz. Þeir fóru til þess er þeir komu á Sandnes. *l*) ok var þar hin *) prúdligsta veizla. En er lokit var veiz-

cognationis suae viros amplissimos, adhucdum non visos illi, aut certe non agnitos. Thorolfum eundi studium incessit; commeatum ei apud regem impetrant: comparant se ad iter, navi bonâ, ac comitatu decoro; & sicubi parati erant, discedunt; in Torgas provecti, ad Sigurdum nuntios mittunt, qui significarent Bardum propediem affore, ad pactum superioris aestatis confirmandum. Sigurdus affirmat, quod tunc inter eos convenisset, id a sua parte inviolatum fore; definiunt tempus nuptiis, Bardo in Sandnesia celebrandis; Quod tempus cum appropinqvaret, Bryniolfus cum Bardo, frequenti illustrium virorum comitatu, qui aut sangvine aut necessitudine eos attingebant, iter nuptiale ingressi sunt. Conjecturam Bardi res probavit, multos enim de consangvineis suis, antea non agnitos, Thorolfus in iis locis deprehendit. Perrexerunt ad Sandnesiam, ubi splendidissime celebrata est genialis solennitas. Quâ ad finem perductâ Bardus

e) finna þar. Hol.

f) fisilegt. perperam Jör.

g) þá leyfi af konúngi, *impetrat sibi* &c. Jör. S.

h) ok komu nordr til Sandness. ok var þar fyribúin hin virdulegza veizla, *venerunt ad Sandnesiam in septentrione, ubi praeparatum erat convivium honorificentissimum.* Jör. S. Sed omnia quae intercedunt, excludunt.

i) mála. Hol.

k) áttu mællt med ser. Iidem.

l) voro þar vegleg hybyli, *ibi aedes honeste erant ornatae.* Hol.

*) prydilegazta. J. L.

veizlunni. fór Bárdr heim med konu ſína. *m*) ok dvaldiz heima um ſumarit. ok þeir Þórólfr bádir. En um hauſtid koma þeir ſudr til konúngs. ok voro med honum vetr annan. Á þeim vetri andadiz Bryniólfr. En er þat ſpyrr Bárdr. at honum hafdi þar arfr tæmz. þá bad hann ſer heimfararleyfis. en konúngr veitti honum þat. ok ádr þeir ſkildiz. gerdiz Bárdr lendr madr ſem fadir hans hafdi verit. ok hafdi af konúngi veizlur allar þvílíkar ſem Bryniólfr hafdi haft. Bárdr fór heim til búa ſinna. ok giördiz brátt höfdíngi mikill. en Hilldirídar ſynir fengu ecki af arfinum þá helldr enn fyrr. Bárdr átti ſon vid konu ſinni. ok het ſá Grímr. Þórólfr var med konúngi. ok hafdi þar virdíngar miklar.

Bardus novam nuptam domum duxit; menſesque aeſtivos una cum Thorolfo domi ſuae traduxit. Sub brumam reverſi in partes auſtrales ad regem, alteram hyemem apud ipſum verſati ſunt. Iſta hyeme Bryniolfus A.C. 874.
deceſſit. Bardus ubi patrimonium ſibi cecidiſſe (vacare), cognovit, dimiſſionem á rege petit; hanc nactus eſt, & praeterea ſatrapiam, quam tenuerat pater, ac indelibata, quae illi rex attribuerat, beneficia; ita praedia ſua adiit Bardus, & potentia auctoritateque ſtatim inclaruit. Filii Hilldiridae adhuc nihil de haereditate participabant. Bardus cum conjuge filium genuit, cui Grimo nomen erat. Interea Thorolfus apud Haralldum regem magnum honoris locum tenuit.

9. CAP.
ORROSTA Í HAFURSFIRDI.

Haralldr konúngr *n*) baud út leidángri *o*) miklum. ok dró ſaman ſkipa her. ſtefndi

CAP. IX.
PRAELIUM IN HAFURSFIORDO.

Rex Haralldus magnum belli apparatum indixit, copias navales contraxit, militemque A.C. 875.

m) ok ſídan á kóngs fund. ok eigi miklú ſídar andadiz Biörnólfr fader Bárdar, & *inde ad regem: Paulo poſt obiit Biörnolfus, Bardi pater.* Jör. S.

n) dró ſaman allmikinn her í leidángr. han hafdi ſkipa fiöllda mikinn. ſtefndi &c. i. e. *permagnas copias in expeditionem contraxit, magnaque navium utebatur multitudine* &c. Hol.

o) miklu. Jör. S. L. J. moderne.

A.C. 875. *p*) stefndi til sín lidi vída um *q*) lönd. Hann fór or Þrándheimi. ok stefndi sudr *r*) í land. hann hafdi þat spurt. at her mikill var saman dreginn um Agdir. ok Rogaland. ok Haurdaland. ok vídar safnat. bædi ofan af landi. ok austan or vík. ok var þar mart stórmenni saman komit. ok *s*) ætlar at veria land *t*) fyrir Haralldi konúngi. Haralldr konúngr hellt nordan lidi sínu. *u*) hann hafdi siálfr *x*) lid mikit. ok skipat hird sinni. *y*) þar var í stafni Þórólfr Kvelldúlfsson. ok Bárdr hvíti. ok synir Berdlukára Aulver Hnúfa ok Eyvindr Lambi. En berserkir konúngs xij voro *z*) í söxum. *) Fundr þeirra vard sudr á þ) Rogalandi í Hafursfirdi. var þar hin mesta orrosta. er Haralldr konúngr hafdi átta. ok mikit mannfall í hvarratveggiu

temque latè provinciis excivit. Dein Thrandheimo movens, in regionem australem contendit: perceperat videlicet ingentem per Rogiam, Agdas, & Hördiam, exercitum coactum esse; quin & latius conquisitionem factam, uti de partibus regionis superioribus & de Vicha, quae ad fines orientales jacet: conjunxerant autem se complures megistanes, istas regiones contra vim regiam propugnaturi. Rex á borea copias duxit, ipse magna navi vectus, ubi cohortem satellitum collocarat: & in fronte quidem prorae nominatim Thorolfum Kvelldulfi, Bardum candidum, & Berdlukarii filios Aulverem Hnufam, ac Eyvindum Lambium; dodecas vero berserkorum ad latera prorae erat constituta. Acies coiverunt in Rogia, & sinu quidem CAPRINO. *Hoc inter omnia, quae gesserat Haralldus praelia, fuit asperrimum; cum ingenti utrinque*

p) haud t. f. mönnum. Jör.

q) land, *per regnum.* Iidem.

r) med landi, *oras praeternavigavit.* Iidem.

s) ætladi. Hol. || ætludu. Jör.

t) sitt, *suas.* add. Jör. S. mox add. Hol. Þvíat þeir höfdu óvígan her, *nam copias habebant invictas*, i. e. *numerosissimas.*

u) kóngr hafdi mörg skip. ok stór. skip konúngs var skipad &c. *rex multis magnisque utebatur navibus, & in suâ quidem cohortem* &c. Hol.

x) skip. Jör. S. Lid vero Ceteri, sed addunt, med skipahird sinni, quod nihil significat nisi hoc, librarios vocem Lid non intellexisse; haec vero h. loco *navem* denotat, nusquam mihi alibi in prosa, etsi in carminibus saepius, hoc significatu visa.

y) þessir voro stafnbúar hans. Jör. S.

z) á söxum. L. Hol. & Jör. berserkos excludunt.

*) Ao. 872 adnotavit A. Magnaeus in Cod. A.

þ) Hördalandi, per correctionem in L.

tveggiu lidi. Lagdi konúngr *α*) framarla ſkip ſitt. ok var þar ſtraunguſt orroſtan. En ſva lauk at Haralldr konúngr *a*) feck ſigr. En þar fell *b*) Þórir *c*) haklángr konúngr af Augdum. en Kiötvi hinn audgi ſlýdi. ok allt lid hans þat er *d*) upp ſtód. nema þat er til handa geck eptir orroſtuna. Þá er kannat var lid Haralldz konúngs. var mart fallit ok margir voro miök ſárir. Þórólfr var ſárr miög. en Bárdr meirr. ok einginn var óſárr á konúngs ſkipinu fyrir framan ſiglu. nema þeir er eigi bitu járn. en þat voro berſerkir *e*). Þá let konúngr binda ſár manna ſinna. ok þackadi mönnum framgöngu ſína. ok veitti giafir. ok lagdi *f*) þar meſt lof til. er honum þótti makligir. ok het þeim at auka virdíng þeirra. nefndi til þeſs ſkipſtiórnarmenn. ok þar næſt ſtafnbúa

utrinque ſtrage. Statuerat vero ſuam navim in prima acie, ideo ibi ſaeviſſimus erat conflictus. Exitus vero praelii is fuit, uti victoria penes Haralldum ſtaret; ex hoſtibus cecidit Thorer mento *Agdarum Dynaſta, Kiötvius autem* opulentus *in fugam ſe dedit cum reliquiis militum, praeter eos qui poſt pugnam regi ſe dediderunt. Cum copiae regiae recognoſcerentur, multi deſiderati ſunt: multi graviter ſaucii erant, in his Thorolfus & Bardus, hic autem plus; denique, nemo ante malum navis praetoriae ſine vulnere erat, praeter hos, qui ferro non erant obnoxii, videlicet berſerkos. Rex ſuorum vulnera obligari curavit; ob fortem operam praeſtitam, gratias iis egit, praemia dedit, &* [1]) *ut quemvis meruiſſe exiſtimabat, ita laudibus maximis extulit, ampliarique dignitate ſe ornaturum promiſit: ſigillatim ad hoc deſignat navium gubernatores;* A.C. 875.

α) framarliga ſkipi ſínu. Jör. S. || fremſt. Hol.
a) hafdi. Jör. S.
b) Hádángr kóngr &c. Kueytvi hinn audgi fell. ok allt &c. *Kveytvius opulentus cecidit* (quoque) *cum* &c. Hol.
c) hökulángr. L. M. P.
d) uppi. J. L. M.
e) konúngs, *regis*. Jör. || konúngs berſerkir. Hol.
f) meſt lof til þeirra ſem honum þóttu makligaztir. P. vocula þar, hic eleganter per Antimeriam adhibetur, pro til þeirra, miro Codicum conſenſu.

1) *Praemia hic pro ratione meritorum & dignitatis, diſtribuuntur juxta proportionem geometricam.* Torfaeus.

A.C. 875. búa ſína. ok adra g) frambyggia. Þá orroſto átti Haralldr konúngr ſidarſt innanlands. ok eptir þat feck hann enga h) vidſtödu. ok eignadiz hann ſídan land allt. Konúngr let græda menn ſína. þá ſem lífs var audit. en veita i) umbúd daudum mönnum þann ſem þá var ſidvenia til. Þórólfr ok Bárdr lágu í ſárum. tóku ſár Þórólfs at gróa. en Bárdar ſár k) giörduz banvæn. þá let Bárdr kalla konúng til ſín. ok ſagdi honum ſva. Ef ſva verdr at ek l) deyia or m) þeſſum ſárum. þá vil ek þeſs bidia ydr. at þer látid mik ráda fyrir arfi mínum. En er konúngr hafdi því iátad. þá ſagdi hann. arf minn allan vil ek at taki Þórólfr felagi minn ok frendi. lönd ok lauſa aura. honum vil ek ok gefa konu mína. ok ſon minn til uppfæzlu. þvíat ek trúi honum til þeſs bezt allra manna. Hann feſti þetta

res; & ſecundum hos, proretas ſuos, ceterosque qui in anteriore navis parte militaverant. Hoc bellum civile ultimum geſſit Haralldus; poſt id, nullo impediente, univerſam Norvegiam in poteſtatem accepit. Providit, ut ſaucii ſanarentur, in quos quidem ſanatio cadebat; mortuorum funera, ad ejus temporis conſuetudinem, curarentur. Thorolfus & Bardus ex vulneribus decubuerunt; & illius quidem (vulnera) indies coaleſcebant, Bardi autem lethalia fiebant: is adeo regem ſibi arceſſi fecit, & ſic ad eum locutus eſt: Si his ex vulneribus periero, precor te, ut de rebus meis ſtatuere mihi [2]) liceat; & rege hoc affirmante: in omnes, ait, meas facultates, fixas & mobiles, Thorolfus ſocius & cognatus meus volo ſuccedat; ei conjugem [3]) meam in matrimonium, & [4]) filium in educationem do, de ea enim re unice illi confido. Pactum hoc, [5]) rege permittente, ad legum

g) frambyggua. ex Hol. G. H. || frambyggiara, Membr. b. item P. nove.

h) mótſtödu. Hol. Jör. quae eſt gloſſa alterius, hac notione minus uſitati.

i) umbúnad. Hol. A. S. || adbúnad. B F.

k) voro bannvæn, *erant lethalia*. A. S. ſed male per duplam *n*. l) deir. A. S.

m) ſárum þeſſum. Hol. Jör. S.

2) *Nota: Jus faciundi teſtamentum non fuiſſe absque permiſſione regis.* Torfaeus.

3) *uxori de marito providetur.* Idem.

4) *Nota: Thorolfus hic haeres inſtituitur omnium bonorum, cum tamen Bardus filium reliquerit, quem quidem non exhaeredavit, ſed educandum Thorolfo vitrico commendat; Fiduciarius ergo haeres conſtituitur, an tutor?* Idem.

5) *conditiones adjiciuntur teſtamento, ſed tales, quae legibus non obſtant, legum defectum conſenſus regis ſupplet.* Idem.

Þetta mál ſem lög voro til at leyfi konúngs. Sídan andaz Bárdr. ok var honum veittr *n*) umbúnadr. ok var hann *o*) harmdaudi miög. Þórólfr vard heill ſára ſinna. ok fylgdi konúngi um ſumarit. ok hafdi fengit *p*) allmikinn ordſtír. Konúngr fór um hauſtid nordr til Þrándheims. Þá bidr Þórólfr at fara nordr á Hálogaland. at vitia giafar þeirrar er hann hafdi þegit um ſumarit at Bárdi frænda ſínum. konúngr lofar þat. ok giörir med *q*) ordſendíng ok iartegnir. at Þórólfr ſkal þat allt ſá. er Bárdr gaf honum. lætr þat *r*) at ſú giöf var giör med rádi konúngs. ok hann vill ſva vera láta. Giörir konúngr þá Þórólf lendan mann. ok veitir honum þá allar veizlur þær. er ádr hafdi Bárdr haft. ſær honum Finnferdina med *s*) þvílíkum ſkildaga ſem ádr hafdi haft Bárdr. Konúngr gaf Þórólfi lángſkip gott med reida öllum. ok let *) búa ferd hans *t*) þadan ſem bezt. ſídan fór Þórólfr þadan *u*) ferd ſína. ok ſkilduz þeir konúngr med

legum praeſcriptum confirmavit; poſt id mortem oppido luctuoſam oppetiit, & funeratus eſt. Thorolfus a vulneribus redintegratus; magna virtutis fama parta, reliquum hujus aeſtatis apud regem conſumſit. Autumno rex in Thrandheimum reverſus eſt; tunc Thorolfus veniam in Halogiam eundi petiit, ad legatum Bardi proxima aeſtate ſibi factum, adeundum. Rex annuit ejus petitioni, inſtruitque eum mandatis ſuis & documentis, uti legatum Bardi integrum perciperet, monſtrat id ſua niti auctoritate, & voluntate; tum Thorolfum creat praefectum provincialem, omnia illi, eadem quae Bardo, beneficia tribuit, privilegium itineris Finnici in eum transfert (confert), eadem lege, qua id tenuerat Bardus; navi longâ, cum completo apparatu, eum donat, curat ut quam inſtructiſſime inde diſcedat, iterque ingredientem ſumma cum amoris teſtifi- A.C. 875.

E 2 *catione*

n) gódr, *boneſte.* Hol. P. || ſem ſidr var til, *pro conſuetudine.* Jör. S. *o*) harmadr. Hol. P.
p) allgódan, *praeclara.* Jör. S.
q) med jardteiknum. || med iardteignum ok ordſendingum, *per teſſeras; per teſſeras & mandata* decernit. Hol. Jör. S.
r) ok fylgia, *addit.* add. Jör. Hol.
s) ſlíkum ſkilmála. & mox hefir haft. Jörund. S. P.
*) beina. P.
t) veglega, *boneſte.* Idem.
u) leid. Iid. Hol. & mox ſkildu. Jör. S.

A. C. 875. med hinum x) mesta kærleik. En er Þórólfr kom nordr í Torgar. þá var honum þar vel fagnat. sagdi hann þá fráfall Bárdar. ok þat med. at Bárdr hafdi gefit honum eptir sik land ok lausa aura. ok kvanfáng þat er hann hafdi ádr átt. berr fram sídan *) ord konúngs ok iartegnir. En er Sigrídr heyrdi þessi tídendi. þá þótti henni skadi mikill y) eptir mann sinn. en Þórólfr var henni ádr miög kunnigr. ok vissi hon at hann var hinn mesti merkismadr. ok þat giaford var allgott. ok med því at þat var konúngs bod. þá sá hon þat z) at rádi. ok med henni vinir hennar. at heitaz Þórolfi. ef þat veri fedr hennar eigi í móti skápi. Sídan tók Þórólfr þar vid þ) forrádum öllum. ok sva vid konúngs sýslu. Þórólfr giördi heimanfaur

catione dimittit. Thorolfus ad Torgas pervectus, officiose excipitur: indicat decessum Bardi; addit, eum omnia bona sua †) *solida & mobilia, etiam uxorem sibi legasse, regia verba, & documenta, in fidem rei producit. Sigrida ad hunc nuncium, jacturam conjugis valde doluit; sed Thorolfum bene noverat, gnaraque insignium ejus virtutum, conditionem bonam esse intellexit; accedebat imperium regis; ideo, re cum amicis communicata, consultissimum duxit Thorolfo despondere,* 6) *si id contra patris voluntatem non esset. Ita Thorolfus administrationem rei familiaris, una cum praefectura regia ibi suscepit. Idem profectionem paravit longá navi*

---

x) mestu kærleikum Jör. bestu P. || skilhast þeir Kóngr gódir vinir, *bona cum amicitia.* Hol.

*) iardteikn konúngs. Hol. novè in genere Neutro.

y) um Bárd Jör. S.

z) rádligazt Iidem. || ser þat bezt rád — at Þórólfr vedi þessu, *haec ex Thorolfi voluntate fieri, optime consultum existimat.* P.

þ) rádum öllum bædi fiár ok kóngs sýslum. Jör S.

†) *Bardus hic dicitur dominium in fundos habuisse; at antea dictum est, regem omnes fundos gentilitios sibi subjecisse.* Torf. *Bardus habuit jus vasalli in his fundis ut dedititius; & vel ideo hic nulla contradictio est, quoniam nihil testabatur nisi permissu regis; & probabiliter, non tam legavit Thorolfo fundos, quam eum regi, ut in Vasalli munere sibi succederet, commendavit.*

6) *Nota: Licet absolutissimum fuerit hujus regis imperium, utpore jure victoriae partum; non tamen in nuptias consensura fuerat vidua, nisi patris consensus impetraretur, nihil obstante mariti ultima voluntate: In patris ergo potestate fuit etiam vidua.* Torf.

anfaur ſína. ok hafdi lángſkip ok á *æ*) nærr LX manna. ok fór ſídan er hann var búinn nordr med landi. ok einn dag at kvelldi kom hann í Aloſt á Sandnes. lögdu ſkip ſitt *a*) til hafnar. En er þeir höfdu tialldat. ok umbúiz. fór Þórólfr upp til bæiar med xx menn. Sigurdr fagnadi honum vel. ok baud honum þar at vera. þvíat þar voro ádr *b*) kunnleikar miklir med þeim *Sigurdi.* ſídan er mægd hafdi tekiz med þeim Sigurdi ok Bárdi. Sídan gíngu þeir Þórólfr inn í ſtofu. ok tóku þar giſtíng. Sigurdr ſettiz á tal vid Þórólf. ok ſpurdi at tídindum. Þórólfr ſagdi frá orroſto þeirri er verit hafdi um ſumarit ſudr *c*) á landi. ok fall margra manna þeirra er Sigurdr viſsi *d*) deili á. Þórólfr ſagdi at Bárdr mágr hans hafdi andaz or ſárum. þeim er hann feck í orroſto. þótti þat *e*) bádum þeim hinn meſti ſkadi. *f*) Þá ſegir Þórólfr Sigurdi. hvat verit hafdi í einka málum med þeim Bárdi. ádr hann andadiz. ok ſva bar hann fram ordſendíngar konúngs. at hann villdi þat allt

navi, cum hominibus minus LX, & ſicubi A.C. 875.
paratus erat, ſecundum littora in ſeptentrionem tendit. Veſpere quodam ad Sandneſiam Aloſtae pervenit; hic navim in portum applicat, tentoriis obducit, omnibusque recte compoſitis, egreditur, cum hominibus XX, ad villam. Sigurdus hilariter eum accepit, & hoſpitium apud ſe detulit: antea enim familiaris notitia inter eos fuerat, ex quo affinitatis vincula Bardus & Sigurdus connexuerant. Thorolfus hoſpitii officium accipiebat, tricliniumque intrabat. Sigurdus confabulationem, aſſidens hoſpiti, orditur, rogatque quid rerum novarum afferat? Thorolfus praelium, praetervecta aeſtate in finibus regni auſtralibus geſtum, commemorat: multorum, quos diſtincte novit Sigurdus, mortes recenſet; adjicit, Bardum generum Sigurdi, vulneribus iſtius praelii extinctum (emortuum): ejus viri fatum (damnum) peracerbum ſibi uterque teſtantur. Deinde expedit Thorolfus pactum, quod Bardus ſub mortem ſecum iniiſſet, regis edicta profert, quod pactum ratum eſſe velit; certis ea documentis

æ) XL. Iidem.
a) í lagi, *in ſtatione collocat.* Hol.
b) kunnugleikar. Hol. L. M. nove.
c) í landi. Hol. Jör.
d) ſkyn. Iidem.
e) Sigurdi. Jör. S.
f) Þórolfr ſagdi til um ſkipan Bárdar. ok ſo ordſendíng k. &c. *Thorolfus diſpoſitionem Bardi indicavit, item mandatum R.* &c. Jör. S.

A.C. 875. allt halldaz láta. ok ſýndi þat med iartegnum. Sídan hóf Þórólfr upp bónord ſitt vid Sigurd. ok bad Sigrídar dóttur hans. Sigurdr tók því máli vel. g) ſagdi at margir hlutir helldu til þeſs. Sá fyrſtr at konúngr vill ſva vera láta. ſva þat at Bárdr hafdi þeſs bedit. h) ok þat med at Þórólfr var honum kunnigr. ok honum þótti dóttir ſín vel gipt. Var þat mál audſótt vid Sigurd. Fóru þá fram feſtar. ok i) ákvedin brullaupsſtefna í Torgum um hauſtid. Fór þá Þórólfr heim til bús ſíns. ok hans förunautar. ok bió þar til veizlu mikillar. ok baud þagat fiölmenni miklu. var þar mart frænda Þórólfs gaufugra. Sigurdr bióz ok nordan. ok hafdi lángſkip mikit ok mannval gott. Var at þeirri veizlu hit meſta fiölmenni. Brátt fannz
A.C. 876. þat at Þórólfr var aurr l) madr. ok ſtórmenni mikit. hafdi hann um ſik ſveit mikla. en brátt giördiz m) koſtnadar mikit.

mentis (teſſeris) confirmat. His explicitis, procationem aggreditur, & a Sigurdo filiam ejus Sigridam in conjugium ſibi expetit. Sigurdus apte ad petitionem reſpondit, multas, quae id ſvaderent, rationes habere teſtatus: primum voluntatem regis, dein poſtulatum Bardi, tum notum ſibi procum, poſtremo id matrimonium filiae optime convenire pronunciabat; & ad annuendum promtiſſimus erat: contrahuntur ſtatim pacta ſponſalitia, 7) *nuptiae in autumnum Torgis conſtituuntur. Thorolfus cum ſuis domum reverſus, ſplendidum apparat convivium, magnam ad id hominum frequentiam vocat: ad venerunt multi viri nobiles de cognatione Thorolfi; venit & a ſeptentrione Sigurdus, lecto cum comitatu, vectus navi longa, haut vulgaris magnitudinis; multitudine convivarum nuptialis feſtivitas inſignis erat. Munificentiae magnificentiaeque ſingularis matura dedit documenta Thorolfus, & magnam circa ſe habuit ſtipatorum (famulorum) coronam: hinc domus ei ſumtuoſa fiebat, magnamque*

g) ok ſegir. margir hl. ero til þeſs. Jör. S.

h) en mer þikir þó ſem dóttir mín ſe fullvel gipt. þó þer ſe, *ceterum (ut illa mittam) tamen filiam optime nuptam cenſeo, quae tibi ſit.* Jör. S. eleganter.

i) ákuedinn brullaups dagr. Iidem.

l) af ſe. addunt Iidem.

m) koſtnadarſamt. Hol.

7) *Sponſalia ſolenniter celebrabantur, deinde dies feſtivitatis nuptialis deſignatur.* Torf.

it. ok þurfti faung mikil. *n*) þá var ár *o*) gott. ok audvellt at afla þess er þurfti. Á þeim vetri andadiz Sigurdr á Sandnesi. ok tók Þórólfr arf allan eptir hann. var þat allmikit fe *p*). Þeir synir Hilldirídar fóro á fund Þórólfs. ok *q*) hófu upp tilkall þat er þeir þóttuz þar eiga. um fe þat er átt hafdi Biörgólfr fadir þeirra. Þórólfr svarar sva. *r*) þat var mer kunnigt um Bryniólf. ok enn kunnara um Bárd. at þeir voro manndóms menn sva miklir. at þeir mundu *s*) hafa midlat ykkr þat af arfi Biörgólfs *t*) sem þeir vissu at rettindi veri til. var ek nærr því. at þid hófud þetta sama *u*) tilkall vid Bárd. ok heyrdiz mer sva sem honum þætti þar *) engi sannyndi til. því at hann kalladi ykkr frillu-

que copiae alimentariae vim requirebat; quam parare facile erat, ut in annona larga; ista hyeme Sigurdus de Sandnesia diem obiit: A.C. 876.
[8]) *cujus universae facultates, sanequam lautae, Thorolfo cesserunt. Filii Hillderidae ad Thorolfum iter fecerunt, & eum de haereditate Biörgolfi patris, ad se ut existimabant pertinente, appellarunt. Thorolfus sic respondit: ita ego Bryniolfi, ita Bardi in primis, generosam indolem novi, ut nullus dubitem, quin quod jus esse scirent, id vobis de fortunis Biörgolfi communicaturi fuissent; huic autem ipsi appellationi vestrae, coram Bardo prolatae, interfui, & is, quantum tunc audivi, nullo eam juris titulo fulciri censuit;* [9]) *ut qui vos pro nothis habe-*

n) til at leggia búsinnz. add. Iidem.

o) mikit. ok gott í landi, *copiosa & commoda annona.* Iidem. || árgott. L.

p) bædi í löndum ok lausum aurum, *quae tam fundis, quam bonis mobilibus constabant.* add. Jör. S.

q) höfdu uppi, *proponebant coram eo postulationem haereditatis* &c. Jör. S.

r) svo. Hol.

s) yckr látid hafa nád, *permissuri fuissent ut vos obtineretis* &c. Jör. S.

t) þar sem vissi rettindi tilstanda, *si scirent* &c. Hol. || þat sem rettindi stædi til, *quod jus esset.* Jör. S.

u) ákall. P. Kálf.

*) eingin lög til þess standa. Hol.

8) *haereditas capi poterat, non interveniente auctoritate regia, Testamentum *facere non licebat (sine hoc).* Torf. ** Ita vocem macula illitam, legendam esse credo.*

9) *Mirum hoc, si illo tempore ex concubina suscepti haereditatem capere non poterant: ex captiva autem nati, si excludebantur, ut pote ex serva, legi non repugnat. Cum tamen eorum matrem Biörgolfus nullo jure, sed vi & potestatis abusu ceperit, pro captiva haberi non potuit; moribus tamen illis tale latrocinium probatum est.* Torf.

A.C. 876. frillusonu. Hárekr sagdi at þeir mundi vitni til fá. at módir þeirra var x) mundi keypt. En satt var þat. at vid y) leitudum eeki fyrst þessa mála vid Bryniólf bródur oekarn. var þar ok med skylldum at skipta. en af Bárdi z) ventu vid ockr sæmdar í alla stadi. urdu ok eigi laung vor vidskipti. En nu er arfr þessi kominn undir úskyllda menn ockr. þ) ok megu vid nú eigi med öllu þegia yfir missu oekarri. en vera kann at enn se sem fyrr sá ríkis munr æ). at vid fáim eigi rett a) af þessu máli fyri þer. ef þú vill engi vitni heyra. þau er vid höfum fram at flytia. at vid b) sem menn c) adalbornir. Þórólfr svarar þá styggliga. því sídr ætla ek yekr d) arfborna. at mer e) er sagt módir

haberet. Harekus rettulit: testes facilè adduci posse, †) in matris nuptias, justa donatione maritali confirmatas. Non imus inficias, quod fratrem Bryniolfum de hac re statim non convenerimus: sed ibi fraterna communio obtinuit; (sed partitionem, uti inter fratres, semper in expedito fore putavimus). Tum Bardum, per omnia, nostro juri honorique inserviturum speravimus: sed nostrum commercium diuturnum non fuit. Nunc memoratum patrimonium in alienam familiam transiit, adeo ut damnum nostrum alto cum silentio ferre non possimus; at heic forsan, uti prius, id potentiae erit discrimen, ut jus nostrum per te non obtineamus: si quidem testes, in natalium nostrorum ingenuitatem producendos, exaudire nolueris. Ad haec offensiorem in modum Thorolfus: tantum, ait, abest, ut jus haereditatis natu vobis competere existimem; ut fando perce-

x) mundi, omitt. Jör. S.

y) fylgdum eigi fast þeirri eptirleitan vid Biörnólf bródr ockar, *non institimus acriter huic petitioni apud fratrem Biörnolfum.* Jör. S. || fylgdum eigi fast ad vid &c. Hol.

z) væntum ver (Hol.) male hoc; vid, proprie Dualis est.

þ) nennum vid eigi lengr, *diutius non possumus* &c. Hol.

æ) med oss, *inter nos.* add. Iidem.

a) mál fyri þer. Iidem.

b) sieum. Plerique; ad modum recentiorum, antiquam terminationem mutantes.

c) ódalbornir. Hol. Jör. P. S.

d) ódalborna. Jör. P. S.

e) var. Hol. & mox hertekin heim flutt.

†) Mund (*rectius* mundr) *nunc pro* DOTE, *nunc pro* DONATIONE PROPTER NUPTIAS *accipitur; hic* DONATIONEM *denotat.* Idem.

módir yckar veri med valldi tekin. ok hernumin heim höfd. Eptir þat ſkildu þeir þeſsa rædu.

10. CAP.

FINNFERD ÞÓRÓLFS.

Þórólfr *f*) giördi um vetrinn ferd ſína á fiall upp. ok hafdi med ſer lid mikit. eigi minna en níu tigu manna. en ádr hafdi vandi á verit. at ſýſlumenn höfdu haſt xxx menn. en ſtundum færa. hann hafdi med ſer kaupſkap mikinn. hann giördi brátt ſtefnulag vid Finna. ok tók af þeim ſkatt. ok átti vid þá kaupſtefnu. fór med þeim *g*) allt í makendum. ok í vinſkap. en ſumt med hræzlu gædi. Þórólfr fór vída um mörkina. En er hann *h*) ſótti auſtr á fiallit. ſpurdi hann at *i*) Kylfingar voro auſtan komnir. ok fóro þar at Finnkaupum. en ſumſtadar med ránum. Þórólfr ſetti til Finna at nióſna um ferd Kylfínga. en hann fór eptir at leita þeirra. ok hitti í einu bóli xxx manna. ok drap alla ſva

perceperim matrem veſtram vi raptam, captivamque domum abductam fuiſſe. Ita colloquium diſſolverunt. A.C. 876.

CAP. X.

ITER THOROLFI AD FINNOS.

Eadem hyeme Thorolfus iter in montana ſuſcepit, numeroſa, ut quae infra XC non eſſet, virorum manu ſtipatus, ſed comitatus praefectorum regiorum antea nunquam ſupra XXX eſſe ſveverat, ſaepe autem infra; magnam vim promercalium ſecum portavit, conventuque cum Finnis tempeſtive indicto, tributa eorum percepit, & nundinas cum iis agitavit: molliter & amice eorum negotia transacta ſunt, ſed á Finnorum parte non absque omni timore animi. Peragrata late Finnomarchia, cum orientem verſus in montana contenderet, accipit Thorolfus ab oriente invaſiſſe Kylfingos; commercia cum Finnis exercere, & nonnullis in locis latrocinari. Subornatis ideo Finnis, qui itinera Kylfingorum olfacerent (ſpecularentur), ipſe animo eos opprimendi, ſubſecutus, in uno ſtabulo (ſpelaeo) triginta latronum

f) byriadi, *auſpicatus eſt*, *incepit*. Hol.

g) vel. ſumt tók hann af Finnunum fyri hrædſlu þeirra ſaker, *bene: quaedam á Finnis, timoris eorum cauſa, abſtulit*; i. e. accepit ab iis, quia eum timebant, Hol.

h) kom, *cum veniret*. Jör.

i) Kyplíngar K. M. || Kylpíngar L. || Kyblíngar. Kyflíngar. F. B.

A.C. 876. ſva at engi komz undan. en ſídan hitti hann *k*) ſaman xv edr xx. allz drápu þeir nærr c manna. ok tóku þar úgrynni fiár. ok komu aptr um várit vid ſva búit. fór Þórólfr þá til búſs ſíns á Sandnes. ok ſat þar lengi um várit. Let hann giöra láng-ſkip mikit. ok á *l*) Drekahöfud. let þat búa ſem bezt. hafdi þat nordan med ſer. Þórólfr ſópaz miög *m*) um faung þau er þá voro á *n*) Hálugalandi. hafdi menn ſína í ſíldveri. ok ſva í *o*) ſkreidfiſki. ſelver voro ok nóg. ok eggver. let hann þat allt at ſer flytia. Hann hafdi *p*) alldregi færra frelſíngia heima en c. hann var aurr madr ok *q*) giöfull. ok vingadiz miök vid ſtórmenni. *r*) alla þá menn er hönum voro í nánd. *s*) hann giördiz ríkr madr. ok lagdi mikinn hug á um ſkipabúnat *t*) ſinn ok vápna *u*).

num manipulum occupat, omnesque ad internecionem cædit: poſt globum, XV hominibus vel XX conſtantem, opprimit: omnino C Kylfingos occidit, immenſaque pecunia potitus, ita confectâ expeditione, tempore verno domum rediit, & in praedio ſuo Sandneſia multum veris conſumſit. Hic navim longam, magnitudinis haut ſpernendae, aedificari fecit, draconis capite inſignem; hanc omni apparatu inſtructiſſimam à ſeptentrione ſecum duxit. Multus autem fuit in comparando, quod tum dabat Halogia, penu: famulitia in maenae & aſelli piſcaturam excubare fecit; phocarum quoque & ovorum proventus ubertim ſe dabat; ea omnia curavit ut ſibi ſubveherentur. Nunquam minus centum libertis domi ſuae aluit: liberalis vir & largus fuit, totius viciniae nobilitatem ad ſuam amicitiam traxit; ita in amplam potentiam aſſurrexit; ad navium armorumque apparatus haut perfunctorie animum appulit.

II. *CAP.*

k) xv menn ſaman ok xx, *homines una XXXV.* Jör. || xv edr xvj. P. hartnær xl, *fere XL.* L. || xxxv. K. J. M.

l) Dreka gullbúinn, *& in ea Draconem auro caelatum.* Hol. *m*) ad. addunt Hol.

n) ita ſcribit Kálf. Ceteri Hálogalandi.

o) ſkreidveri. Hol.

p) eigi færi friálſa menn, *hominibus liberis.* Jör. S. || færri frelſingia enn x tiger. Hol.

q) ſtórgiöfull. Hol.

r) ok vid alla þá &c. quod amicitias Thorolfi multo latius extendit. J. L. Jör S. P.

s) af því giördiz hann ríkr ok audigr, *hinc potens factus eſt, & opulentus.* Hol.

t) omitt. ſinn. Jör. S. L.

u) ok hellt ſig med mikilli rauſn, *& vitam coluit perquam magnifice.* addunt Jör. S.

A.C. 876.

11. CAP.

VEIZLA AT ÞÓRÓLFS.

Haralldr konúngr fór þat ſumar á Hálugaland. ok voro gervar veizlur móti honum. bædi þar er hans bú voro. ok ſva gerdu lendir menn ok ríkir bændr. Þórólfr bió *x*) veizlu í móti konúngi. ok lagdi á koſtnad mikinn. var þat ákvedit nærr konúngr ſkylldi þar koma. Þórolfr baud þángat fiöllda mannz. ok hafdi þar allt it bezta mannval þat er koſtr var. Konúngr *y*) hafdi nærr ccc manna. er hann kom til veizlunnar. En Þórólfr hafdi *z*) fyrir v hundrut manna. Þórólfr hafdi látid búa kornhlödu mikla er þar var. ok *þ*) látid leggia becki í. ok let þar drecka. þvíat þar var engi ſtofa *æ*) ſva mikil. er þat fiölmenni mætti allt inni vera. þar voro ok feſtir ſkilldir umhverfis í húſinu. Konúngr ſettiz í háſæti. en er alſkipat var *a*) it efra ok it fremra. þá ſáz konúngr um ok rodnadi. ok mællti ecki *b*).

ok

CAP. XI.

CONVIVIUM APUD THOROLFUM.

Hac eadem aeſtate Haralldus ad Halogios proficiſcitur: apparantur in adventum ejus convivia, tam a villicis ipſius, quam á ſatrapis, & amplioris cenſus colonis. Thorolfus ſigillatim, ſumtuoſum ornabat convivium, in adventum regis certo tempore condictum; magnum hominum numerum, & quidem quam haberi potuit, lectiſſimum, invitabat. Rex cum trecentis minus viris advenit. Thorolfus cum quingentis eum excepit. Hic, quod in praedio erat, vaſtae magnitudinis horreum in triclinium adaptari, ſedilibus inſtrui, umbonibus circum parietes appenſis, ornari fecerat: nec enim domus ejus ullam habebat aedem, quae univerſam illam multitudinem caperet. Rex in loco excelſiori conſedit: toto vero triclinio á ſummo ad imum inſeſſo, circumſpiciens iracundo rubore ſuffuſus eſt; nec ullam emiſit

F 2 *vocem:*

x) veglega, *ſplendidum.* Hol.

y) kom til Þórólfs med iij c. Hol. || cc. Jör. S.

z) Þúſund fyrir med bodsmönnum, ok heimamönnum, *cum mille hominibus, partim convivis* (invitatis), *partim ſuis domeſticis* &c. ex Jör. B. F.

þ) let tiallda. ok giöra becki, *aulaeis induci,* &c. Hol. || Þar var tialldad. ok beckir lagder. Jör.

æ) ſua. er þat &c. Hol. eleganter.

a) allt húſit. Iidem.

b) ord. addunt Omn. Cet. ſed citra neceſſitatem.

A.C. 876. ok þóttuz menn finna at hann var reidr. Veizla var hin c) prúdligfta. ok öll faung hin beztu. Konúngr var helldr ókátr. ok var d) þar iij nætr fem ætlat var. Þann dag er konúngr fkylldi brott fara. geck Þórólfr til hans. ok bad at þeir fkylldu e) fara ofan til ftrandar. Konúngr giördi fva. þar flaut fyri landi Dreki fá er Þórólfr hafdi gera látid. med tiölldum ok öllum f) reida. Þórólfr gaf konúngi fkipit. ok bad at konúngr fkylldi fva virda *) fem hönum hafdi tilgengit. at hann hafdi fyrir því haft fiölmenni fva mikit. at g) þat veri konúngi h) vegfemd. en ecki fyrir kapps fakir vid hann. Konúngr tók þá vel ordum Þórólfs. ok giördi fik þá blídan ok kátan. lögdu þá ok margir gód ord til. fögdu fem fatt var at veizlan var hin vegfamligfta. ok útleizlan hin i) fköruligfta. ok konúngi var ftyrkr mikill at k) flíkum mönnum. fkilduz þá med l) kærleik miklum. fór konúngr nordr á Hálugaland

vocem: ira accenfum effe, convivae intelligere fibi videbantur: convivium elegantiffimum, & omni copia inftructiffimum erat; Rex vero impendio triftior; Eum, cum triduum hofpitii exiiffet, die ad difceffum conftituto, adiens Thorolfus, ut ad littus fecum ambulet, orat: annuit rex; ibi in ftatione Draco, quem nuper concinnari curaverat Thorolfus, tentoriis armamentisque cunctis fuperbus ftabat; hunc regi Thorolfus dono dat, obteftaturque, ut ex intentione fua aeftimet celebritatem illam convivii, qua folam gloriam regis, non vero privatam ambitionem (aemulationem cum ipfo) fpectaviffet. Rex ad haec verba facilem fe praebuit, & ad comitatem ac hilaritatem fuam rediit: multi quoque convivarum verba fua interponebant in gratiam Thorolfi, oftendentes id quod res erat, convivium honorificentiffimum, xenium magnificentiffimum fuiffe: in talibus viris multum effe momenti ad regis potentiam ftabiliendam. Rex fumma cum amicitia a Thorolfo difceffit, iterque fuum ad boreales Halogios

c) prydilegafta. Hol. L. M.
d) han þó — *tamen*. Hol. & Guelph. qui hic iterum incipit.
e) gánga ofan. Jör. S.
f) búníngi. Hol.
*) finn tilgáng um fo mikit fiölmenni. L.
g) ek villda vegfama ydr, *quod honore profequi te voluerim*. Jör. S.
h) vegr ftór. Hol.
i) prydilegafta. Hol.
k) þvílíkum manni, *tali viro*. Jör.
l) kærleikum. Jör. || vel, *bonâ cum amic.* Hol.

land *m*) ſem hann hafdi ætlat. ok ſneri aptr ſudr er áleid ſumarit. Fór þá enn at veizlum þar ſem fyrir honum *n*) var búit.

12. CAP.

AF HILLDIRÍDAR SONUM.

Hilldirídar ſynir fóro á fund konúngs. ok budu honum heim til *o*) þriggia nátta veizlu. Konúngr þekktiz bod þeirra. ok kvad á nærr hann mundi þar koma. En er at þeirri *p*) ſteſnu kom. þá *q*) kom konúngr þar med lid ſitt. ok var þar ecki fiölmenni fyrir. en veizla fór *r*) fram it bezta. var konúngr allkátr. Hárekr kom ſer *s*) í rædu vid konúng. ok kom þar *t*) rædu hans. at hann ſpyrr um ferdir konúngs. *u*) þær er þá höfdu verit um ſumarit. Konúngr ſagdi ſlíkt er hann ſpurdi. kvad alla menn hafa ſer vel fagnat. ok miök hvern eptir ſöngum ſínum. *x*) Mikill munr. ſegir Hárekr. mun þeſs hafa verit. at í Torgum mundi veizla fiöl-

logios perſecutus, aeſtate inclinante in auſtrum revertit; iter ſuum intervallis convivialibus, ſicubi illi adornata erant convivia, diſpungens. A. C. 876.

CAP. XII.

DE FILIIS HILLDIRIDAE.

Inter alios filii Hilldiridae regem acceſſerunt, eumque ad epulum triduanum, domum ſuam invitarunt. Rex officium illorum non aſpernatus, dixit diem adventui ſuo; & ea appropingvante cum ſatellitio affuit. Convivium infrequens erat, ſed optime, ſatisque hilari rege proceſſit. Harekus in ſermonem cum rege ſe inſinuavit, eo flexis verbis, ut de itineribus regis ea aeſtate factis rogaret. Rex ad interrogationes commode reſpondit, teſtatus omnes honeſte ſe excepiſſe, & ſingulos pro modo rerum ſuarum. Credibile eſt, ait Harekus, convivium Torgis exhibitum, a ceteris longe diſcretum fuiſſe,

ob

m) at veizlum, *inter agitandum convivia.* Hol.

n) voro gerfar. Guelph.

o) fiögra nátta, *quatriduanum.* P.

p) ſtundu. Guelph. Hol.

q) fór kóngr þángat. Iidem.

r) val D. vel, *bene.* S.

s) brátt á tal, *ſtatim* &c. Guelph Hol.

t) rædu. rædan. H. K. G. || hans. omitt. M. b. þar nidr ræda hans, *eo ſermo ipſius devenit.* L.

u) ok veizlur, *& conviviis.* Guelph. Hol.

x) Hárekr mælti. mikill m. mundi þeſs. at í &c. Jör.

A.C. 876. fiölmennuzt. Konúngr ſagdi at ſva var. Hárekr ſagdi. *y*) þat var vísván. *z*) þvíat til þeirrar veizlu var meſt aflat. ok bárut þer konúngr þar þ) ſtórligar gæfur til. er ſva ſneriz at þer komut í engan lífsháſka. fór *æ*) þat ſem líkligt var. *a*) at þú vart vitraztr. ok hamíngiumeſtr. þvíat þú grunadir þegar. at ecki mundi allt af *) heilu vera. *b*) er þú ſátt fiölmenni þat it mikla er þar var *c*) ſamandregit. en mer var ſagt. at þú letir allt lid þitt iafnan med alvæpni *d*) vera. *e*) eda hafdir vardhaulld örugg bædi nótt ok dag. Konúngr ſá til hans ok mællti. hví mælir þú ſlíkt Hárekr. edr hvat kantu þar af at ſegia. Harekr mællti. hvart ſkal ek mæla í orloſi. konúngr. þat er mer líkar. Mældu. ſagdi konúngr. Þat ætla ek. ſagdi Hárekr. *f*) at þer þætti eigi vel vera. ef þú konúngr *g*) heyrdir hvers mannz ord.

ob frequentiam convivarum. Rex ita rem ſe habuiſſe affirmat. Hoc facile exiſtimatu erat, pergit ille, nam in iſtud convivium maxima parabatur copia: & certe, multis comitatus felicitatibus eo veneris oportet, quod iſtud vitae tibi periculo non vertit; nimirum eò, quod pronum eſt credere, abiit res, ut prudentia tua & fortuna eluceſceret, ut qui ſtatim aliquas latere inſidias ſuſpicarere, cum turbam illam hominum eò conſlatam cerneres; ſed narrabant mihi, tuum te agmen in perpeti tenuiſſe panoplia, ſaltem firmis cuſtodiis, noctes diesque te muniiſſe. Rex loquentem intuebatur, & quorſum, inquit, iſta dicis Hareke, & quid de ea re narrare potes? Harekus fatur: licet mihi, pace regia, quod libet eloqui? Licet, ait rex. Perſeverans ergo ille, opinor ait, parum jucundum tibi fore, ſi verba perciperes, quibus

y) þeſs. Guelph. Hol.

z) hacc usque ad punctum. omitt. Iidem.

þ) ſtórliga giæfu. K. L. M. J. || mikla giptu. Guelph. Hol. || giptu til ok audnu. Jör.

æ) þar. Jör.

a) er þu vart, *quoniam eras*. Guelph. & mox at þu grunadir.

*) af heilum hug, *omne* (ſc. Thorolfi officium) *ex ſyncero animo non proficiſci*. P.

b) ok ſua ſneri til. at þer komut í engan lífs háſka, *atque ita verteret res, ut in nullum vitae diſcrimen venires*. Guelph. Hol.

c) ſamankomit, *quae eo coiverat*. Gu. Hol. Jör.

d) ſitia, *accumbere feciſſe*. Hol. quod ſequitur omitt. Guelph. Hol. Jör. *e*) ok. P.

f) haec ſoli habent Jörundini; ſed in omnibus Aliis nihil eſt, quod ad verbum *opinor* reſpondeat.

g) veitz, *ſcires*. Guelph. || metr, *aeſtimares, ponderares*. Hol.

ord. h) er menn mæla heima eptir i) hugþocka ſínum. hver k) áþián þat þikir. er þer veitid öllu mannfólki. Enn ydr er þat ſannazt at ſegia konúngr. at l) alþýduna ſkortir ecki annat til m) mótgángs vid ydr. en n) dirfd ok forſtióra. En þat er ecki undarligt. ſagdi hann. um ſlíka menn ſem Þórólfr er. at hann þikiz umfram hvern mann. hann ſkortir eigi afl: eigi frídleik. hann hefir ok hird um ſik ſem konúngr. ok hefir p) merd fiár. þótt hann hefdi þat eina er hann ætti ſiálfr. en hitt er q) meira. at hann lætr ſer r) iamheimillt annarra manna fe. ſem ſitt. þer hafit ok veitt honum ſtórar *) veizlur. var nu búit s) at hann mundi þat eigi vel launa t). Þvíat þat er ydr ſannazt at ſegia. þá er ſpurdiz at þer fórut nordr á Halogaland med eigi meira lidi. enn u) þer höfdut

quibus animi ſui ſententiam unusquisque domi ſuae aperit, ſuper tyrannide qua cives premas univerſos. Sed ut puriſſimam tibi veritatem dicam, plebi nihil, quin adverſus te bellum moveat, deeſt, praeter animos, ac ducem; de Thorolfo vero & ejus ſimilibus hoc non eſt mirum, quod putet ſe ſuper omnes alios excellere; ſane neque eum roboris, nec formae poenitet; regum in modum corporis cuſtodibus cingitur, divitiis abundat, vel ſi propriis fortunis ſolis frueretur; iſtud vero majus eſt, quod alienum (*ex alieno*) *habet pro ſuo: quin & amplis eum muneribus cumulaſti, quorum nunc malam tibi gratiam tantum non retulerat; Nimirum, ut ipſiſſimam veritatem te doceam, cum fama itineris tui ad Halogios veniret, & quod* A.C. 876.

h) heima í bygdum her, *domi in his territoriis.* Jör.

i) hugþótta. M. || ſinni hugþockan. Gu. Hol. ſed Jörund. haec & ſequentia ad *punctum* omittunt.

k) ákuran þat eru. P. in Kálf. credo fuiſſe ákúrun, quod videtur eſſe *ſollicitudo*, hic *moleſtia*, *aerumna.*

l) hann *ſubaud.* lydinn. Guelph.

m) mótgöngu. Iidem. Jör. Hol. || mótgiörda. K. J. L. M. corrupte.

n) formanninn. Iidem.

p) mergd. J. K. L. M. || of. Jör. Gu. Hol. P.

q) ægi minna er han, *minus non eſt.* Guelph.

r) innheimillt. Omnes Ceteri.

*) ſyſlur. Jör.

s) vid ſiálft. bene addunt Jörund. || til. Gu. Hol. L.

t) þer. add. Guelph. Hol. þat vero paulo ante omittunt.

u) þer höfdut. omitt. Iid. Jör.

A.C. 876. höfdut ccc manna. þá var *x*) þat her rád manna. at her ſkylldi *y*) hann ſamankveda. ok taka þik af lífi konúngr ok allt lid þitt. ok var þórólfr *z*) höfdíngi þeirrar rádagiördar. ok var þat til bodit at hann ſkylldi konúngr vera yfir þ) Háleygia fylki ok Naumdæla fylki. fór hann ſídan út ok inn *æ*) med hverium firdi. ok um allar eyiar. ok dró ſaman hvern mann er hann feck. ok *a*) hvert vapn. ok fór þat þá ecki leynt. at þeim her ſkylldi ſtefna í móti *b*) Haralldi konúngi til orroſto. En hitt er *c*) ſatt konúngr. þótt þer hefdit lid nockuru minna þá er þer funduz. *d*) at búand-

quod ſupra tercentum comites non haberes, conſtituerunt inter ſe incolae, uti Thorolfus militem concieret, teque & totam cohortem tuam interficeret: is ſcilicet auctor conſilii erat, (eum penes rei ſumma erat), imperiumque Halogiae & Naumudaliae in praemium offerebatur. Ideo omnes ſinus circumeundo, omnes inſulas pervagando, quicquid ſe dabat hominum armorumve conquiſivit. Nec obſcura tum ſerpebat fama, univerſum iſtud agmen adverſus Haralldum regem, in pugnam ductum iri; ſed iſtud quoque, o rex! verum eſt, praeſentiam tuam quanquam numero aliquanto eſſes inferior, ruſticulorum gregi

x) ſú rádagiörd. Iidem.

y) ita legit Auſgeir in ſuis Kalf. Apographis C. & E, & quidem eleganter. K. M. L. J. habent ſamankoma, *miles congregaretur*, excluſo hann. Scriptura Membr. hic propter vetuſtatem valde ambigua eſt; || hann ſamandraga lid, *ille contraheret copias*. Jör. her ſkylldi ſamandraga, *copiae contraherentur*. Guelph. Hol. P.

z) fyri þeirri rádagiörd. Jör. || fyri þeſſu lidi ok rádagerd, *dux exercitus*, & *princeps incepti*. Guelph.

þ) Hálogalandi. Guelph. Hol. Jör. P. priores omittunt Naumdælafylki.

æ) eptir. Hol. Guelph. || eptir hierödum. ok um alla fiördu, *omnia territoria*, *omnesque ſinus* &c. Jör.

a) ok ſua. þat fór. ubi aliquid excidiſſe apparet. Guelph. || ok ſiá. han fór ecki leynt at þeſſu. ſkylldi þeſſum her &c. M. b. (at ſafna þeſſum herſkilldi móti &c. H.) & *ecce, occulte non egit hanc rem; hic exercitus contrahendus erat* &c. (*hanc vim armatorum occulte non contraxit adverſum te*). Sed ille uſus voculae SIA, antiquis noſtratibus eſt ignotus; ok ſá. han fór ecki leynt at þeſſum herſkilldi at ſafna, & *quicquid videbat* (hominum), *non verſabatur occulte, in contrahenda hac armatorum vi* &c. N.

b) ydr. Guelph.

c) þó ſatt, *tamen verum*. Iidem.

d) En er búkarlar ſáu ſiglíng ydra. þá ſkaut &c. *ruſticulis te adnavigantem cernentibus, pavor incuſſus eſt*. Omiſſis praecedentibus Jörund.

búandkörlum ſkaut ſkelk í bríngu þegar þeir ſá ſigling ydra. var *e*) þá hitt rád tekit. at gánga á móti ydr med blídu. ok bióda til veizlu. en *f*) þá var ætlat *g*) at þer yrdit drucknir. ok lægit ſofandi. at veita ydr atgöngu med elldi ok vapnum. ok þat til iarteigna. ef ek *h*) hefi rett ſpurt. at ydr var fylgt í kornhlödu eina. þvíat Þórólfr villdi eigi brenna upp ſtofu ſína nyia ok vandada miök. *i*) þat var en til iarteigna. at hvert hús *k*) var fullt af vapnum ok herklædum. En þá er þeir *l*) fengu engum velrædum vit ydr komit. tóko þeir þat rád ſem hellzt var til. *m*) drápu öllu á dreif um þeſsa fyrirætlan. ætla ek *n*) því alla kunna at dylia þeſsa *o*) ráda. *p*) því at fáir hygg ek at ſik viti ſaklauſa ef *q*) hit ſanna kemr upp.

gregi pavorem incusſiſſe, ſtatim ubi eminus A. C. 876
te adnavigantem viderunt: tunc aliud conſilium arreptum, cum blanditiis obviam tibi procedere, & ad convivium te rogare: at ſicubi potu ſomnoque deviuctus jaceres, ferro & flammâ te petere, decretum erat; ejus rei ſi recte percepi, argumentum eſt, quod in horreum quoddam introductus fuiſti: noluit enim Thorolfus triclinium recens, & affabrefactum incendio comſumere: quin cunctae aedes (Thorolfi) ferro & armatura plenae, alterum etiam daut argumentum. Cum vero conſpiratorum machinae fruſtra in te tenderentur, rationem pro tempore aptiſſimam inierunt; videlicet diſtulerunt conſilium, & id quidem, vel ideo non miror, ab omnibus arcanum haberi poſſe, quod paucos, ſi verum in lucem emergat, innocentiae ſibi conſcios fore, arbi-

e) þad þá ráds. Guelph. Hol. Jör. & mox upptekid. Jör.

f) þó, *tamen.*

g) er Hol. ef, *ſi* Jör. L. M. mox værud Hol. Jör. verit Guelph.

h) hefer. Guelph.

i) hanc periodum omitt. Guelph. Hol. Jör.

k) mundi þar fullt. P.

l) komo ægi velrádum fram. Guelph. Holan. || fengu öngva vel vid ydr haft. Jör.

m) at drepa á dreif. Guelph. Hol. || allri þeſsari fyriætlan. P.

n) nú. lid. & mox munu kunna. Jör.

o) ráda. omitt. Guelph. Hol. Jör. nempe quia ignorarunt, þessa eſſe Genitivum Pluralem.

p) at fáir vita ſik &c. *quoniam pauci ſibi conſcii* &c. Guelph. Hol.

q) ſanna (gen. foem.) *veritas* vel potius *indicium, argumenta* P. mox væri uppi, *palam eſſet.* Jör. || ſkylldi uppi vera, *palam fieret.* Guelph. Hol.

A.C. 876. upp. Nú er þat mitt rád konúngr. at þú takir Þórólf til þín. ok látir hann vera í hird þinni. *r*) bera merki þitt. ok vera *s*) í ftafni á fkipi þínu. til þefs er hann *t*) fallinn allra manna bezt. en ef þú villt at hann fe lendr madr. þá fá honum *u*) veizlur fudr í Fiördum. þar er *x*) ætterni hans allt. megu þer *y*) þá fiá yfir at hann giöriz *z*) ydr eigi offtórr. en fá her fýflu á Hálogalandi. þeim mönnum er hófsmenn fe. ok ydr *þ*) munu med trúleik þióna. ok her eigu *æ*) kyn. ok þeirra frændr hafa her ádr haft þvílíkt ftarf. fkulu vid brædr vera *a*) búnir ok bodnir til flíks fem þer vilit ockr til nýta. hafdi fadir ockarr her lengi konúngs fýflu. vard honum þat vel í höndum. *b*) er ydr konúngr vandfettir her menn yfir til forráda. því at þer munut her fialldan koma fiálfr. her er litid landzmegin til þefs. *c*) at þer farit med her yd-

arbitror; Ideo tibi, o rex! confilium dederim, ut Thorolfum ad te revoces, in fatellitio tuo contineas, vexillum tuum portare, in prora navis praetoriae curare, jubeas: ad quae munera omnium optime appofitus eft; quodfi in fatrapae dignitate eum confervare malueris: dabis homini provinciam in auftrali regione, Fiördenfem puto; ibi eft univerfa ejus cognatio, tunc facilius provideris, ne nimius tibi fiat. Praefecturam vero Halogienfem in hos transferas, quorum compofiti mores fpem tibi fidelis minifterii confirment: quique hinc ortum fuum duxerint, & quorum majores eandem hic provinciam adminiftraverint. Certe ego & frater meus ad omne officium, cui quidem nos adhiberi tibi placuerit, promti paratique erimus: regiam hic praefecturam pater diu, nec incommode geffit: †) *difficiles tibi funt inventu, quos recte (tutò) praeficias huic provinciae, utpote perraro tibi videndae, & á commeatu male copiofae, fi to-*

r) eda. add. Gu. Hol. Jör. *s*) ftafnbúa. Jör.

t) val. Guelph. || vel, *bene*. Hol.

u) fyllu. Iidem & Jör.

x) ætt h. öll. Guelph. Hol.

y) þar yfir feá (fiá) *ibi* &c. Iidem.

z) ydr. omitt. Kalf. Jör.

þ) er ydr þióna med trúleikum, *qui fida tibi praeftant minifteria*. (omitt. hófsmenn fe. ok) Guelph. Hol. || med trygdum. P.

æ) kynsmenn, qui *cognationes* hic habent. Iid.

a) bodnir ok búnir. P. || bodnir. omitt. Jör.

b) eru. Plerique ceteri. mox vanfengnir, *difficulter paraveris, quos recte praeficias* &c. Guelph.

c) er, pro *ut*. rare, fed eleganter. P.

†) *Poffit & exponi;* magna tibi cautione utendum eft, in deligendis praefectis hujus provinciae.

ydvarn. *d*) ok munut þad eigi optarr giöra at fara hígat med ſá lidi. því at her er *e*) ótrygt lid mart. Konúngr reiddiz miök vid rædur þeſsar. ok mællti þó ſtilliliga ſem hann var vanr iafnan. *f*) þá er hann fretti þau tídendi er mikils voro verd. hann ſpurdi þá hvart þórólfr veri heima í Torgum. Hárekr ſagdi at þeſs var engi ván. er þórólfr ſva viti borinn. at hann mundi kunna ſer at *g*) vera eigi fyri lidi ydru konúngr. því at honum *h*) myndi þeſs ván. at eigi ſkylldi allir ſva halldinnordir. at *i*) þú konúngr mundir varr verda vid þeſsi tídendi. fór hann nordr *k*) í Aloſt þegar hann ſpurdi at þer vorut nordan á leid. Konúngr rœddi fátt um þeſsi tídendi fyrir mönnum. en *l*) fann þat á. at hann mundi trúnat *m*) á feſta þeſsa ordrædu er honum var *n*) ſagt. Fór

ſi totum exercitum duxeris: at iterum infrequens non veneris: multorum enim incolarum fides vacillat. Rex ad hunc ſermonem vehementer iraſcebatur; ſed, uti fere ſolebat ad nuntios majoris momenti, moderate reſpondit, quaerens, an Thorolfus, in praeſens eſſet Torgis, domi ſuae? Harekus rettulit, hoc minime veri eſſe ſimile, Thorolfum enim ea eſſe calliditate, ut regiae cohortis occurſum ſciret cavere; veritus nimirum adeo non tenaces ſecreti omnes fore, ut ne aliquid inde rex perſentiſceret: ideo cum accepiſſet regem a borea iter remetiri, Aloſtam ſeceſſiſſe. Rex pauciſſima ſuper hac re palam loquebatur; at facile animadvertere erat, indicio eum fidem habere. A.C. 876.

G 2 *Inde*

d) en þer munud eigi optar á þat hætta. at &c. *ſed non iterum periclitabere, ut* &c. Jör.

e) ótrútt manfólk, *haec plebs eſt infida.* Iid.

f) er þau tídindi komo (qvomo) til eyrna honnum. er honum þótto mikils verd, *ubi res, qua majorem in modum afficeretur, ad aures ei pervenit.* Guelph. Hol.

g) verda. Iidem.

h) mundu þeſs vonir þikia. Jör.

i) þeir gerdi þik eigi varan vid þeſsi ſvik. ſva margir ſem kunnu frá at ſegia. ef hit ſanna ſkal uppi vera, *quin tibi aperirent has inſidias, quorum tam multi ſunt conſcii, ſi verum palam fieri oporteat.* Gu. Hol. || at þer mundut EIGI víſir verda þeſſarra tídinda. ſo margir &c. *quin hujus rei certior fieres* &c. Jörund.

k) á Sandnes. Iid. Gu. Hol.

l) þat fannz. Jör. L. M. || þó fannſt þat á. Guelph. Hol.

m) á leggia er honum var ſo ſannliga ſagt, *quod tam veriſimiliter illi narrabatur.* Jör.

n) ſögd. J. L. ſed illam Anomaliam amant veteres.

A.C. 876. Fór konúngr ſídan ferdar ſinnar. leiddu Hilldirídar ſynir hann virduliga á brott med giöſum. en hann het þeim vináttu ſinni. Þeir brædr *o*) gáfu ſer erendi inn í Naumudal. ok fóro *p*) ſva í ſvig vit konúng. at þeir hittu hann *q*) at audru hveriu. tók hann iafnan vel máli þeirra.

13. CAP.

FRÁ ÞÓRGISLI GIALLANDA.

Þórgils Giallandi het madr. hann var heimamadr Þórólfs. ok hafdi af honum meſta virdíng húskarla hans. hann hafdi fylgt Þórólfi þá er hann var í víkíng. var þá ſtafnbúi hans ok merkismadr. Þórgils hafdi verit í Hafrsfirdi í lidi Haralldz konúngs. ok ſtýrdi þá ſkipi því er Þórólfr átti. *r*) ok hann hafdi haft í víkíng. Þórgils var rammr at afli. ok hinn meſti *s*) hreyſtimadr. konúngr hafdi *t*) veitt honum vingiafir eptir orroſto. ok heitid vináttu ſinni. Þórgils var forſtióri fyri búi í Torgum. þá er Þórólfr var

Inde deſtinatum iter perrexit, honeſtis muneribus a filiis Hillderidae deductus, ſuamque iis amicitiam pollicitus. Iidem neſcio quid praetexentes negotii, Naumudaliam petierunt, ita curſum flectentes, ut per intervalla regem convenirent, qui ad eorum ſermones faciles ſemper aures praebuit.

CAP. XIII.

DE THORGILSE GIALLANDO.

Summum inter domeſticos Thorolfi locum tenuit Thorgils cognomento Giallandus (*clangens*). *Is piraticam cum Thorolfo ſignifer ac proreta obierat: pugnae Hafursfiördenſi ſub ſignis Haralldi interfuerat: navem ibi Thorolfi, qua in piratica fuerat uſus, gubernaverat: corporis juxta ac animi robore excellebat: confectâ pugnâ, munera amica amicitiaeque promiſſa, ab rege acceperat: hic praedio Thorolfi, cum abeſſet domo, herili*

o) giördu. L. || giördu ſer ferd, *ſpecie neceſſitatis profecti ſunt.* P.

p) ſua. omitt. Guelph. Hol. Jör. item mox Voculam at.

q) iafnan, *ſubinde.* Iidem. ſed eandem vocem mox excludunt.

r) ok lagdi val (vel) fram. ok var rammr &c. *& eam ſtrenue* (in hoſtem) *impulerat;* vel, *in acie applicuerat* &c. Guelph. Hol.

s) fullhugi. Iidem.

t) gefit. Iidem.

var eigi heima. *u*) hafdi Þórgils þá þar rád. En er Þórólfr hafdi heiman farit. þá hafdi *x*) hann til greitt Finnſkatt þann allan er hann hafdi haft af fialli. ok konúngr átti. ok feck í hendr Þórgiſli. ok bad hann færa konúngi. ef hann kæmi eigi heim ádr. um þat er konúngr færi nordan ok ſudr um. Þórgils bió byrdíng mikinn ok gódan er Þórólfr átti. ok bar þar á ſkattinn. ok hafdi *y*) nærr xx mönnum. ſigldi ſudr eptir konúngi. ok fann hann inn í Naumudal. En er Þórgils kom á fund konúngs. þá bar hann konúngi kvediu Þórólfs. ok ſagdi at hann fór þar med Finnſkatt þann. er Þórólfr ſendi honum. Konúngr *z*) ſá til hans ok ſvarar engu. ok ſá menn at hann var reidr. Geck þá Þórgils á burtu. ok ætladi at ſá betra *þ*) dagrád at tala vit konúng. hann kom á fund Aulvis Hnúfu. ok ſagdi honum allt ſem *æ*) farit hafdi. ok ſpurdi. ef hann viſsi nockut til. hveriu gegndi. Eigi veit

herili poteſtate praeeſſe conſvevit. Thorolfus ante diſceſſum ſuum, totum tributum Finnicum, quod a montanis retulerat, pendendum regi depromſerat, Thorgilſique tradiderat, cum mandato, ut iſtud ad regem deportaret, ſi ipſe non rediiſſet, antequam rex a finibus ſeptentrionis auſtrum verſus reverteretur. Thorgils navim quandam Thorolfi tabulariam, magnam firmamque adornavit: in hanc tributum impoſuit; ſociisque navalibus minus XX inſtructus, regem ſubſecutus eſt meridiem verſus, & in penitiore Naumudalia eum convenit: admiſſus ad regem, ſalutem ei a Thorolfo impertiit, Finnicumque tributum inde miſſum afferre ſe ſignificavit. Rex intuens eum, nihil reſpondit: & apparebat, iratum eſſe. Itaque diſcedens Thorgils meliorem occaſionem, habendo cum rege ſermoni, expectare conſtituit: accedensque Aulverem Hnufam, rem ei ſicuti evenerat, narravit; rogavitque, num quid ſciret, qvo iſtud ſpectaret? Aulver id ſe ignorare oſten- A.C. 876.

G 3

u) ok hafdi aull rád fyri búi. Iidem.

x) Þórgils greitt Finnſkattinn þann allan er konúngr átti. ok bad Þórólfr hann færa konúngi ſkattinn. *Thorgils* (uti diſpenſator) *depromſerat trib. Finn. quantum ex eo regi competebat, juſſeratque eum Thorolfus, hoc ad regem deportare.* omiſſis quae ſequuntur Guelph. Hol.

y) á xx menn. Iidem. || hafdi xx manna. Jör.

z) leit til hans. Jör.

þ) dag, *melius tempus.* M. || rád ok dag, *melius conſilium & tempus.* L. ita librarii vocabulum rariusculum emendando corruperunt. Ceterum haec vacant in Jör. Guelph. Hol.

æ) fallit. Jör.

A.C. 876. veit ek þat ſegir hann. *a*) hitt hefi ek fundit. at konúngr þagnar hvert ſinn. er þórólfs er getid ſídan er ver vorum í Leku. ok *b*) grunar mik af því at hann muni rægdr vera. þat veit ek *c*) um Hilldirídar ſonu. at þeir eru *d*) löngum á einmælum vit konúng. en þat er audfundit á ordum þeirra. at þeir eru óvinir þórólfs. en *e*) ek mun þeſsa brátt viſs verda af konúngi. Sídan fór Aulver til fundar vit konúng. ok mællti. þórgils Giallandi er her kominn vinr ydvarr. med ſkatt þann er kominn er af Finnmörk. ok þer eigut. ok er ſkattrinn myklu meiri enn fyrr hefer verit. ok myklu betri vara. er honum *f*) tídt um ferd ſína. ger ſva vel *g*) konúngr. gack til ok ſe. því at engi mun *h*) ſeed hafa iamgóda grávöru. Konúngr ſvarar engu. ok geck þó þar *i*) er ſkipit lá. þórgils *k*) bar þegar upp vöruna ok ſýndi konúngi. En er konúngr ſá at þat var ſatt. at ſkattrinn var

oſtendit: iſtud vero animadvertiſſe, quod rex ex quo in Leka fuerit, conticeat fere ubicunque mentio Thorolfi injiciatur; inde colligere ſe Thorolfum eſſe ad eum traductum. De filiis utique Hillderidae hoc ſcire, quod ſecretos ut plurimum ſermones cum rege miſceant: horum vero ex verbis facile intelligi, quod Thorolfo inimici ſint: quicquid rei ſit, ſe ex rege brevi ſciturum. Deinde adiens regem, dixit: Thorgils Giallandus amicus tuus huc venit; tributumque tuum Finnicum ſecum tulit, majus multo, & meliori merce conſtans quam ante hàc; reditum maturare ſtudet, amabo rex, da homini operam, & inſpice (tributum), mercem enim griſeam ejus bonitatis, nulli viſam exiſtimo. Rex nullo dato reſponſo, ad locum navis proceſſit. Thorgils confeſtim in conſpectu ejus mercem expoſuit. Qui cum videret verum aſſeruiſſe Aulverem, de magnitudine

a) en hitt veit eg. og þad hefi eg &c. *illud ſcire ſe, & animadvertiſſe.* Jör.
b) gruna ek. Iidem.
c) ok. add. Iidem.
d) iafnan á einmæli. Guelph. Hol.
e) þó mun ek Jör. mox vís Id. Hol.
f) ant. Iidem. Guelph.
g) herra, *domine.* Guelph. Hol.
h) ſied. J. L. M. K.
i) til. add. Iidem & Jör. || þángat. Gu. Hol. mox: ſem ſkattrinn var. ok ſá han var miklu &c. *ad locum, ubi tributum erat poſitum, quod cum videret* &c.
k) braut, *expediit.* Guelph. Hol.

var miklu meiri ok betri enn fyrr hafdi verit. þá *l*) hóf honum helldr upp brún. ok mátti þórgils þá tala vit hann. hann færdi konúngi *m*) biórſkinn nockur. er þórólfr ſendi honum. ok enn fleiri dýrgripi. er hann hafdi fengit á fialli. Konúngr gladdizt þá. ok ſpurdi hvat til tídenda hefdi vordit um ferdir þeirra þórólfs. þórgils ſagdi þat allt greiniliga. þá mællti konúngr. Skadi mikill er *n*) þat. er þórólfr ſkal eigi vera *o*) tryggr mer. eda *p*) vera banamadr minn. þá ſvörudu margir er hiá voru. ok allir á *q*) eina lund. ſögdu *r*) þat vera mundi róg íllra manna ef konúngi veri ſlíkt ſagt. en þórólfr mundi óſannr at vera. kom þá ſva. at konúngr *s*) kvezt því mundi helldr af trúa. Var konúngr þá *t*) lettr í öllum rædum

dine & bonitate tributi, ſupra quam olim fuerat, inſigni, frontem nonnihil exporrigens, dedit Thorgilſi veniam loquendi ſecum. Is attulit etiam pelles caſtoris aliquot, muneri a Thorolfo miſſas: & alias inſuper res pretioſas, quas (Thorolfus) in montanis nactus fuerat. His laetatus rex, quid in expeditione Thorolfi, memorandi eveniſſet? rogat. Thorgils omnia ejus momenta explicite narrat. Tum rex fatur: vehementer dolendum eſt, quod Thorolfus infidelis mihi ſit, capitique meo inſidietur: Multi praeſentium reſpondebant, magno conſenſu affirmantes, iſtud crimen ſi ad regem delatum eſſet, procul dubio eſſe meram hominum improborum calumniam, Thorolfo innocenti intentatam. Horum aſſertio eò valuit, ut rex ei fidem ſe potius habiturum pronunciaret; comem ſe Thorgilſi in

A.C. 876.

l) hóſſt. J. M. || hóf han brún. ok mátti han þá tala vid þórgils, *allevavit ſupercilium, & tum quivit adduci, ut cum Thorgilſe loqueretur.* Guelph. Hol. || helldr tala vit þórgils enn ádr, *affabilior fiebat Thorgilſi, quam antea.* Jör.

m) biörnſkinn, *pelles urſinas.* (ſed ſine dubio male: non enim ita rarae fuerunt in Norvegia). Jörund. J || kiörſkinn, *pelles delectas.* P. Sed pro his & ſequentibus Guelph. Hol. habent: þá færdi han mikit fe konúngi. er þórólfr ſendi honum, *deinde tradidit regi magnam pecuniae* (mercium) *vim,* (muneri) *a Thorolfo miſſam.*

n) at þórólfi. at han ſkal eigi &c. Iidem.

o) mer trúrr. Iidem.

p) vilia vera. Guelph.

q) einn hátt. Jör.

r) at vera mundi róg vándra &c. Guelph. Hol.

s) lietſt helldr vilia því trúa. Jör. P. || ei mun di helldr aftrúa, *neque ei* (calumniae) *ſe fidem habiturum.* J. K. L. M. || trúdi því er ſatt var, *vero fidem haberet.* Gu. Hol.

t) kátr vid þórgils, *hilarem erga Thorgilſum.* Jör. || þórgiſl. Guelph. hic & ſaepius.

rædum vit Þórgils. ok ſkilduzt ſáttir. En er Þórgils hitti Þórólf. ſagdi hann honum allt ſem farit hafdi *u*).

in ſingulis ſermonibus praeberet, & amice eum, a ſe dimitteret. Qui redux Thorolfo, omnem negotii ſui ordinem explicuit.

14. CAP.
FRÁ ÞÓRÓLFI.

A.C. 877. Þórólfr fór þennan vetr enn á mörkina. ok hafdi med ſer *x*) c manna. fór hann enn ſem hinn fyrra vetr. átti kaupſtefnu vit Finna. ok fór vída um mörkina. En er hann ſótti lángt auſtr. ok þar ſpurdizt til ferdar hans. þá komu *y*) Kvènir til hans. ok ſögdu at þeir voro ſendir til hans. ok þat hafdi giört *z*) Faravid konúngr af Kvenlandi. at Kiriálar heriudu á land hans. en hann ſendi til þeſs ord. at Þórólfr ſkylldi fara þagat. ok veita honum þ) lid. fylgdi þat ordſendíng. at Þórólfr ſkylldi hafa *æ*) iammikit hlutſkipti ſem konúngr. en hverr madr hans ſem *a*) tveir kon-

CAP. XIV.
DE THOROLFO.

†) *Hac iterum hyeme, centum hominibus comitatùs Thorolfus in Finnomarchiam profectus eſt; idem atque priori hyeme, itineris tenens inſtitutum: utensque cum Finnis mercatu, Marchiam late pervaſit. At cum longius in orientem contenderet, allato rumore de itione ejus, veniunt ad eum Kveni, Faravidi regis legatos profeſſi, cujus finibus bellum inferrent Kiriali. Hac legatione poſtulare Faravidum, ut Thorolfus agmen ſuum auxilio illi adduceret, addi poſtulato ſponſionem, ut aequam cum rege partem manubiarum ſortiretur Thorolfus, at ſinguli militum ejus aequam cum duobus Kve-*

u) Þórólfr let ſer fátt um finnaz. ok let vel mundu af reida, *Thorolfus (eo nuntio) nihil commotus, bonum ſe rei exitum ſperare affirmavit.* addunt Guelph. Hol.

x) nærr, *ferme.* add. Kálf.

y) Kvennir ſcribunt Guelph. Hol. Qvæner. Jör. || kaupmenn. inepte P.

z) Faravidr P. Varavit Jör.

þ) lid. omitt. Guelph. Hol. quae Ellipſis elegans eſt, & uſitata veteribus.

æ) iafnmikinn hlut bytis. P.

a) Kvenir Kálf. Kvena ſcripſit Auſgeir in C. F. quod definitius eſt, & convenit Jörund., qui habent: hvor hans manna ſem hvor kóngsmadr, *ſinguli militum ejus aequum, cum ſingulis regiorum.*

†) Torfaeus (*Hiſt. Norveg. Tom. II. pag.* 33.) *haec ad annum* 878 *refert; ſed pag.* 77. *ad annum* 877. Schiöning (*Norſk. Hiſt. Tom.* 2. *pag.* 135.) *annum* 887 *adſcribit.*

konúngsmenn. En þat voro lög med Kvenum. at konúngr ſkylldi hafa or hlutſkipti þridiúng vit lidsmenn. ok umfram at *b*) afnámi biórſkinn öll. ok ſafala. ok *c*) aſkraka. Þórólfr bar þetta fyri lidsmenn ſína. ok baud þeim koſt á. hvart fara ſkylldi eda eigi. en þat *d*) keru fleſtir at hætta til. *e*) er feſáng lá vit ſva mikit. ok var þat afrádit at þeir foro *f*) aptr med ſendimönnum. Finnmörk er ſtórliga víd. gengr haf fyri *g*) veſtan. ok þar af firdir ſtórir. ſva ok fyri nordan ok allt *h*) auſtr um. en fyri ſunnan

Kvenis. At ea lex inter Kvenos tenebat, ut rex haberet de praeda †) *trientem ad milites; & praeter id, qvicquid pellium, ſive de fibris, ſive martibus, ſive* ††) Aſkrakiis *eſſet, ſumeret per exemtionem* (*praeciperet*) *de praeda integra. Thorolfus re ſociis propoſita, optionem iis tulit, eundum eſſet, nec ne? ſed in tanta ſpe praedae, plurimi rem tentare praeoptabant: eaque ſtetit ſententia, ut cum legatis reverterentur. Finnomarchia eſt vaſta regio: ab occidente habet pelagus, quod magnos per ſinus in terram penetrat; eodem illa termino a boreâ in orientem usque conti-* A.C. 877.

b) uppnámi. J. K. L. M. minus recte. mox biörnſkinn J. kiörſkinn P. ut ſupra.

c) aſkrika M. aſkroka K. L. Coeterum de hac lege Kvenorum verbulum non habent Jör. Guelph. Hol.

d) Kieru Hol. Kuru Gu. Kiöru J. K. L. M.

e) firſt. fiſt. Iidem.

f) auſtr, *orientem verſus.* Iid. C. E.

g) auſtan, *ab oriente.* Guelph. Hol. & C. ex correctione A. Magnaei; minus recte, quod ex ſequentibus patet.

h) auſtrlángt Jör. ſed Guelph. Hol. omittunt.

†) *praeda trifariam dividebatur; regi una pars, militibus duae cedebant.*

††) *Quid genus animalis hoc vocabulo ſignificetur, non liquet; conjicerem ſcribendum eſſe* Aſkrakki, *quaſi* CANIS AESCULI *vel arborum: ita ut Sciurus,* Ikorni (*Dan.* Egern) *denotetur, animal per arborum ſublimia haud ſecus currens, quam canis in ſolo. Unum animal pluribus nominibus gaudere, noſtra lingua, vel ex ſola vulpe conſtat: Edda autem multa alia ſuppeditat exempla. Videant tamen alii, quod & mihi in mentem venit, num ne intelligendus hic ſit* Gulo, *Dan.* Jærf; *Germ.* Vielfraſz; *Ruſſ.* Roſomacha, *notae voracitatis animal, in Moſcovia habitans, ſed quod etiam (teſte Nobiliſſimo* von Aphelen *in Natur. Lexic.) in Suecia & Norvegia reperitur; cujusque pellem in uſu & pretio eſſe, laudatus auctor ibidem, &* Verner *Geograph. Edit. Dan.* 352. *affirmant.*

A.C. 877. ſunnan er Noregr. ok tekr mörkin náliga allt it efra ſudr. ſva ſem Hálugaland it ytra. En auſtr frá *i*) Naumudal er Jamtaland. ok þá *k*) Helſíngaland. ok þá Kvenland. þá Finnland. þá Kiriálaland. en Finnmörk liggr fyri ofan þeſsi öll lönd. ok eru vída fiallbygdir uppá mörkina. ſumpt í dali en ſumpt med vötnum. á Finnmörk eru vötn *l*) furdiga ſtór. ok þar med vötnum marklönd ſtór. en hafiöll liggia eptir *m*) endilángri mörkinni. ok eru þat kalladir *n*) Kilir. En er Þórólfr kom auſtr í Kvenland. ok hitti konúng Faravid. þá búaz þeir *o*) til ferdar. ok höfdu ccc manna. en Nordmenn it fiórda. *p*) ok fóro it efra um Finnmörk. ok komo þar fram er Kiriálar voro *q*) á fialli. þeir er fyrr höfdu heriat á Kveni. En er þeir urdu varir vit úfrid. ſöfn-

continetur: a meridie jacet Norvegia: Finnomarchia vero in tantum fere ad meridiem porrigitur, in partibus ſuperioribus, quantum Halogia in inferioribus. Naumudaliam autem ab ortu excipit Jemtia, deinde Helſingia, poſt †) *Kvenlandia, tum Finnia, deuique Kirialorum terra; ſupra has terras omnes Finnomarchia jacet, culta paſſim in locis ſuperioribus, partim in vallibus, partim ad fluvios; qui ibi ſtupendae magnitudinis exiſtunt: at ſecundum hos fluvios ſpatioſum ſylveſtre ſolum panditur: per totam quam longa eſt, Finnomarchiam (mediam), alta montium juga ſe tendunt, vulgo Kilir (Carinae) dicta. Ubi Thorolfus orientem verſus in Kvenlandiam delatus, ad regem Faravidum venit, comparant illi iter: regis copiae tercentum, Thorolfi centum militibus conſtabant; has per ſuperiorem ducentes Finnomarchiam, ad Kirialos in monte perveniunt, eosdem qui Kvenos armis invaſerant. Kiriali hoſtem adeſſe*

i) Naumudaler. ex Guelph. S. item P.

k) Helſíngialand. Omnes, praeter Membr. Kálf. C. E. paulo poſt, Kveinland C. E.

l) Ita & C. Jör. & reliqui Ch. furduliga.

m) Endilaungu. ok &c. Jör.

n) Kiliar P. Kiarlar K. Kialir M. Kyrialer L. Kyler H.

o) hádir. ok hafdi kóngr, *utrique* &c. Jör. quod diſtinctius.

p) Fara nú ok heria, *jamque in bellum proficiſcuntur* Guelph. Hol.

q) fyri, *in Kirialos incidunt, eosdem* &c. Jör.

†) *Per* Kvenland & Kiriálaland *intelligi puto,* Cajaniam & Careliam, *quae à recentioribus Geographis inter Finniae partes recenſentur.*

fôfnuduzt þeir faman ok fóro í mót. ventu fer r) enn fem fyrr figurs. En er orrofta tókz gengu Nordmenn hart fram. höfdu þeir fkiölldu enn trauftari enn Kvenir. Sneri þá mannfalli s) í lid Kiriála. fell mart. en fumir flýdu. fingu þeir Faravid konúngr ok Þórólfr t) þar ógrynni fiár. fneru u) aptr til Kvenlandz. en fidan fór Þórólfr ok hans lid á mörkina. fkildu þeir Faravid konúngr med vináttu. Þórólfr kom af fiallinu ofan í x) Feffni. fór þá fyft til búfs fins á Sandnes. dvaldiz þar um hríd. fór nordr um várit med lidi fínu til Torga. En er hann kom þar. var honum fagt. at Hilldirídar fynir höfdu verit um vetrinn í Þrándheimi med Haralldi konúngi. ok þat at þeir mundu ecki affpara. at rægia Þórólf vit konúng. var Þórólfi mart fagt frá því. hvert efni þeir höfdu í um y) rógit. Þórólfr z) fvarar fva. Eigi mun konúngr taka því. þótt flík lýgi fe uppborin fyrir hann. þvíat

adesse intelligentes, congregantur, & cum spe iterum reportandae victoriae contra eos feruntur. Ubi praelium coepit, Norvegi acriter invecti sunt, utebantur autem scutis firmioribus quam Kveni. Tum strage ad Kirialos inclinante, multi (horum) caeduntur, quidam fugam capessunt. Faravidus rex, & Thorolfus, praedâ ingenti potiti, in Kvenlandiam reverterunt; inde Thorolfus mutua cum amicitia a rege digressus, in Finnomarchiam remeavit cum manu sua: Deinde a tesquis in Fessni devectus est; & primum Sandnesiam petiit, praedium-suum: ubi aliquamdiu commoratus, vere novo Torgas cum suis se recepit. Eò reduci nuntiatur, Filios Hilderidae hyeme ista apud regem in Thrandheimò fuisse; adjicitur, nullam sane operam occasionemve omissuros illos, ut eum ad regem deferrent, multa de materia criminationis, ab iis adhibita, commemorantur. Thorolfus ita respondit: Non crediderim regem annuere tam impudenti mendacio, si co- A.C. 877.

H 2 *ram*

r) figurför. Guelph. Hol.

s) á Kiriála. Iidem.

t) figr ok ógrynni &c., *victoria* &c. Iidem & Jörund.

u) þeir aptur, ok fór Þór. heimleidifs, *inde reverterunt, & Thorolfus domum petiit.* Gu. Hol. P.

x) Veffif J. K. L. Veffig M. Pefsni (Veffif) E. Ceteri omittunt.

y) róginn. K. L. M.

z) fagdi at kóngr mundi eigi trúa því er vándir menn lygi at honum, *negavit regem crediturum esse improborum mendaciis.* Guelph. Hol.

A.C. 877. þvíat her ero engi efni til þeſsa þ) at ek æ) muna ſvíkia hann. þar ſem hann hefer marga luti giört ſtórvel til mín. en engan lut illa. ok er a) at firr. at ek mundi vilia b) gera honum mein. þótt ek ætta þeſs koſti. c) at ek vil miklu helldr d) vera lendr madr hans. enn heita konúngr. ok e) veri annarr ſamlendr vit mik. ſá er mik mætti gera at þræli ſer. ef hann villdi.

ram eo proferatur: nulla enim ratio eſt cur illi inſidias ſtruam, quando quidem multa praeclare, nihil male, in me fecit: tantumque abeſt, ut quantumvis occaſio ſuppeteret, nocere illi velim, ut multo malim praefectus ejus provincialis eſſe, quam rex appellari, ſi alius indigenarum eſſet, qui ſicubi vellet, me ſervum ſibi facere poſſet.

15. CAP.
FRÁ HARALLDI KONÚNGI. OK HÁREKI.

Hilldirídar ſynir höfdu verit þann vetr med Haralldi konúngi f) med tólfta mann. ok höfdu med ſer heimamenn ſína. ok nábúa. g) þeir brædr voru optliga á tali vit

CAP. XV.
DE HARALLDO REGE ET HAREKO.

Filii Hilldiridae, una cum hominibus duodecim domeſticis ſuis, ac viciuis, quos adduxerant ſecum, hac hyeme apud regem fuerant: ſaepe cum rege ſermones contulerant,

þ) máls. add. Tidem.

æ) muni (quod recentius) Hol. J. L. M. mox, veltædum ſæta vid kóng. þvíat hann. Hol. Guelph.

a) þad fiarri (fiærri). K. L. M. || þad fiær. P.

b) gera, (*ut male ei velim*). omitt. M.

c) þvíat. Guelph. Hol.

d) heita her — enn vera &c. *hic* praefectus appellari, quam eſſe rex.* P.

e) ok vera æi ſamlendr. þvíat han má alla kónga á Nordrlöndum giöra ſer at þrælum, *& peregrinus eſſe: nam ille omnes reges terrarum borealium ſervos ſibi facere poteſt.* Guelph. Hol. || vera eigi ſamlindr vid hann. því han mun alla kónga her nordr giöra ſer at þrælum, *& ab ipſo diſcordare: nam omnes ſeptentrionis noſtri reges, ſervos ſibi faciet.* P.

f) vid Jör. mox Guelph. S. xxta, quod plenum foret, tuttugta. D. xxda, quod foret tvítiánda, *eum vigeſimo homine*, h. e. XX hominibus. || xix menn. P.

g) ok höfdu þeir nóg vitni. til þeſs er þeir *fluttu fram, *ſatis habebant teſtium, ad rem delatam* (confirmandum). Guelph Hol.
* báru fram. P.

vit konúng. ok fluttu *h*) enn á sömu leid mál Þórólfs. Hárekr spurdi. líkadi ydr vel Finnskattrinn. konúngr. er Þórólfr sendi ydr. Vel sagdi konúngr. Þá mundi ydr *i*) mart um finnazt segir hann. ef þer hefdit allan *k*) þann sem þer áttud. en nú fór þat *l*) fiarri. var hitt miklu meiri *m*) hlutr er Þórólfr dró undir sik. hann sendi ydr *n*) at giöf *o*) biórskinn iij. en ek veit víst at hann hafdi eptir *p*) iij tígu. er þer áttud. ok hygg ek at slíkan mun hafa farit um *q*) annat. Satt mun þat. konúngr. ef þú fær. sýsluna *r*) í hönd ockr brædrum. *s*) at meira fe skulu vid færa þer. En allt þat er þeir *t*) sögdu á hendr Þórólfi. þá báru förunautar þeirra vitni

rant, causam Thorolfi eodem atque antea modo referentes. Harekus interrogavit: an bene tibi probabatur, rex, tributum Finnicum a Thorolfo missum? Bene, inquit rex. Tunc ille sic perrexit; sane permagni istud facturus esses, si totum haberes quod jure tuum erat: nunc vero longe hoc absuit, ista enim pars multô erat major, quam (sui lucri caussâ) Thorolfus suppressit: tres autem pelles castorum dono tibi misit; at ego certo scio, quod tres retinuit decades, jure tuas: cetera eodem abiisse opinor. Quodsi in me & fratrem praefecturam hanc transtuleris; non erit dubitandum, quin ampliorem tibi pecuniae modum simus allaturi. Ad omnia quae in Thorolfum dixerunt, comites A.C. 877.

 eorum

h) ena — málid Þór. ok spurdu konúng, *& regem interrogabant*. Jör.

i) mikit hafa um fundiz. Jör. || mikils þikkia um vert. Guelph. || þikia um vert. Hol.

k) sed. enn nú &c. *si vidisses totum* &c. Hol. Guelph.

l) so fiarri, *tantum abfuit*. Jör.

m) hluti H. omisso miklu, modo ante.

n) giafir. ok tók allt af ydru til. ok satt skal þat, *dona, & omnia* (haec) *de tuo sumsit: & verum esse probabitur* (res ipsa probabit), *quod* &c. Guelph. Hol. P.

o) nockr biörnskinn, *aliquot pelles ursinas*. Jör.

p) meir enn xxx, *supra XXX*. Iidem.

q) annan skatt, *ceterum tributum*. Ellipsis vero est antea, in voce slíkan; & subauditur veg, v. hátt. Jör. || Mox, hafi farid, Ch. Kálf. *par in ceteris discrimen*; i. e. parem defectum, obtinuisse, quod minus probo.

r) í hendr. Jör. Guelph. Hol. L. M.

s) þá skal þat meira enn þetta hvartveggia (hvortveggia), *id*, sc. tributum solum, *hoc utroque* (& tributo & donis) *erit majus*. Guelph. Hol.

t) lugu á Þórólf, *in Thorolfum mentiebantur*. Jörund.

A.C. 877. vitni med þeim *u*). Kom þá ſva. at konúngr *x*) var hinn reidazti *y*).

16. CAP.

FRÁ KONÚNGI OK ÞÓRÓLFI.

Þórólfr fór um ſumarit ſudr til Þrándheims á fund Haralldz konúngs. ok hafdi þar med ſer *) ſkatt allan. ok mikit fe annat. ok *z*) ix tugu manna ok alla vel búna *þ*). En er hann kom til konúngs. var *æ*) þeim ſkipat í geſtaſkála. ok veitt þeim it ſtórmannligſta. Eptir um daginn geck Aulvir Hnúfa til Þórólfs frænda ſíns. töluduz þeir vit. ſagdi Aulvir at Þórólfr væri þá hrópadr miök. ok konúngr hlýddi á ſlíkar fortölur. Þórólfr bad Aulvi *a*) byria mál ſitt vid konúng. þvíat ek mun. ſagdi hann. vera *b*) ſkammtaladr fyri konúngi. ef hann vill helldr trúa lýgi vándra manna enn *c*) ſannyndum

eorum teſtes erant. Eò tum ventum eſt ut rex vehementer indignaretur.

CAP. XVI.

DE REGE ET THOROLFO.

Hac aeſtate Thorolfus profectus eſt in Thrandheimum auſtrum verſus, Haralldum regem aditurus: hic totum tributum ſecum tulit, magnamque aliarum rerum copiam: & comitibus XC uſus eſt (veſte & armatura) egregie inſtructis. Ubi ad regem perventum eſt, ducitur cum ſociis in conclave hoſpitibus deſignatum, & ibi quam magnificentiſſime excipitur. Eâdem poſt die Aulver Hnufa accedit Thorolfum conſanguineum ſuum: ineunt colloquium. Aulver oſtendit Thorolfum vehementer diffamatum eſſe, regemque diffamantibus ſecundas aures praebere. Thorolfus orat, ut Aulver defenſionem cauſae ſuae apud regem auſpicaretur, monſtrans breviloquentem ſe fore, ſi rex, mendacio improborum potius credere vellet, quam veritati, & quam

u) ok ſönnudu þat allt, *& ea argumentis confirmabant.* add. Jör.

x) trúdi því er þeir brædr ſögdu, *verbis fratrum fidem haberet.* Guelph. Hol.

y) Þórólfi, *Thorolfo.* add. Jör.

*) Finnſkatt, *tributum Finnicum.* Guelph. Hol.

z) ixtige manna velbúit. Jör.

þ) at klædum ok hervopnum. add. Gu. Hol.

æ) honum — í geſtahús. Jör. mox þeim, vel omittunt Codices, vel pro eo þar, *ibi*, ſubſtituunt.

a) túlka, *pro ſe interpellaret.* Jör.

b) fálátr (fátaladr) vid konúng, *parcum verborum coram rege.* Iidem.

c) Ceteri Cod. ſannendum (ſannindum).

yndum ok einurd er hann mun reyna at mer. Annan dag kom Aulver til mótz vit Þórólf. ok fagdı at han hefdi *d*) rædt mál hans vit konúng. veit ek nú eigi. fagdi han. giörr enn ádr hvat honum er í fkapi. Ek fkal þá fiálfr gánga til hans. fegir Þórólfr. giördi han fva. geck til konúngs. þá er han fat yfir *e*) matbordi. ok er han kom inn. heilfadi han konúngi. Konúngr tók kvediu hans. ok bad *f*) Þórólfi gefa at drecka. Þórólfr fagdi at han hafdi þar fkatt þann er konúngr átti. *g*) er kominn er af Finnmörk. ok enn fleiri *h*) luti hefi ek til minníngar vid ydr konúngr. þá er ek hefi ydr at færa. veit ek at *i*) því mun vera öllu bezt varit. er ek hefi gert til þacka ydvarra. Konúngr fegir. at *k*) ecki mátti han venta at Þórólfi nema góds eina. þvíat ek em engifs. fegir han. annars af *l*) verdr. en þó fegia menn *m*) nockut tvent til. *n*) hverfu varfærr þú munt um vera. hverneg

quam de fe experturus effet fimplicitati (*fidei*). A.C. 877. *Poftera die Aulver iterum conveniens Thorolfum, ejus fe caufam apud regem dixiffe fignificat, at ideo nihilo certius fcire quam antea, quo rex* (*in eum*) *effet animo. Tum ipfe eum accedam, inquit Thorolfus; nec cunctatus dicto factum addere, ad regem difcumbentem intrat, ingreffus eum falutat. Rex falutationi refpondet, & Thorolfo propinari jubet. Hic, tributum fe regis de Finnomarchia, & alias infuper res, in grati erga illum animi teftificationem, attuliffe fignificat: probe enim fe intelligere, optime collocatum effe, quicquid in ejus gratiam fecerit (praeftiterit). Rex oftendit, non effe quod aliud quam bonum duntaxat a Thorolfo fperaret, nec enim, inquit, aliter prometritus fum: at quam follicite ftudeas te ad meam voluntatem accommodare, de ea re* *ali-*

d) tiád fyri kóngi, *expofuiffe*. Jör.
e) dryckiu. Guelph. Hol. || bordum. Jör.
f) gefa Þórólfi Pleique.
g) ok. Guelph. Hol.
h) hlutir. er ek hefi ydr at færa. Iidem.
i) mer mun því öllu bezt varit. omiff. fequ. *ea optime fibi fore collocata*. Iidem.
k) han vætti æi ann. af &c. Guelph.
l) ydr, *de te*. add. Iid. Hol.
m) mer þar ymift frá. hverfu þer fer, *varie mihi narrant, quo modo te geras* (in tuo verferis officio). Iid. || mikit fneitt L. M. nocknt fneitt J K. *valde* || *nonnihil* || *imminuunt dicendo* (carpunt), *quam* &c.
n) huert þú munt allvarfærr, *an fatis follicite* &c. Jör.

A.C. 877. hverneg mer ſkal líka. Eigi em ek þar *o*) fyri ſönnu hafdr. ſegir Þórólfr. ef nockurir ſegia þat. at ek hafa ótrúleika lýſt vit ydr. hygg ek *p*) at þeir muni vera þínir vinir meiri enn ek. er ſlíkt hafa uppborit fyri þer. En hitt er lióſt. at þeir *q*) munu vilia vera mínir úvinir fullkomnir. en þat er ok líkazt at þeir komiz þar at keyptu. ef ver ſkulum einir videigaz. Sídan geck Þórólfr á brott. En annan dag eptir greidir Þórólfr ſkattinn af hendi. ok var konúngr vitſtaddr. ok er þat var allt greidt. þá bar Þórólfr fram biórſkinn nockur. ok ſafala. ſagdi at þat vill han gefa konúngi. Margir mælltu. er þar voru hiá ſtaddir. at þat var vel *r*) gert. ok var vináttu fyri vert. Konúngr ſagdi at Þórólfr hafdi *ſ*) þar ſiálfr ſer laun fyri ſkapit.

aliquid variant relationes. Thorolfus fatur: quod infidelitatem erga te oſtenderim, ſi qui perhibent, perhibent falſo: intelligo talis indicii auctores, magis eſſe intimos tuos, quam ego ſum: iſtud vero palam eſt, quod mei inimici eſſe, ſeriò affectant: ſat hercle laboris ſibi contracturi, ſi ſoli mecum contraxerint negotium; (quae res, ni fallor, magno iis conſliterit, ſi ſoli mecum contenderint). Haec effatus Thorolfus diſcedit; altera vero poſt die, praeſente rege vectigal ſolvit, quo per ſoluto, pelles aliquot caſtorum martiumque producit, has ſe dono daturum regi ſignificans. Multi adſtantium palam loquebantur; egregie hoc eum feciſſe, & dignum viciſſim eſſe amicitiâ. Rex Thorolfum, ipſum ſibi remunerationem proſpexiſſe (tribuiſſe) dixit. Tho-

o) ſönnu ſagdr. ef nockurir ſlytia þat fyrir ydr at ek giöri ótrúliga til ydar, *vere id in me non dicitur, ſiqui tibi deferunt, quod perfide in te faciam.* Jör. ubi nota elegantem uſum vocis, ſagdr, de perſona quae defertur, non de re delato.

p) þat med ſönnu. at þeir muni minni þíner vinir vera (enn eg). er ſlíku hrópi vilia á mik liúga (ſlíkt róg hafa uppborid fyrir ydr), *hoc mihi perſuadeo, qui tantum in me crimen mentiri auſint* (*tantae calumniae auctores*), *eos minus eſſe* (fideles) *amicos tibi.* (*quam ego ſum*). Guelph. Hol. Jör. Quod vide anne praeferendum ſit: nulli enim pejus volunt principibus, quam tales ſycophantae, qui probos viros ipſis inviſos reddere ſtudent.

q) mundu. C. E.

r) gefit. ok þad veri ſtórmikillrar vináttu &c. *donum eſſe egregium, & ſummam mereri amicitiam.* Guelph. Hol. niſi quod hi pro þad, rectius habent, þar.

ſ) þad ſiálfr ſer launad ok ſkipt. J. K. L. M. corrupte.

t) skapit. Þórólfr *u*) segir. at han hefdi med trúleik gert. allt þat er han kunni til skaps konúngs. ok ef enn líkar honum eigi *x*). þá *y*) mun ek sá ecki atgiört. *z*) Var konúngi þat kunnigt. þá er ek var med honum. ok í hans sveit. hveria medferd ek hafda. en þat þiki mer *þ*) undarligt. ef konúngr ætlar mik nú annan mann. en þá reyndi han mik. Konúngr svarar. Vel fórtu Þórólfr þá med *æ*) þínum háttum. er þú vart med ofs. ætla ek þat enn bezt af at gera. at þú farir til hirdar minnar. *b*) tak vit merki mínu. ok ver fyri ödrum hirdmönnum. mun þá engi madr rægia þik. ef ek má yfir siá nótt ok dag. hveriar medferdir þú hefer. Þórólfr sá til beggia handa ser. *c*) þar stódu húskarlar hans. hann mællti. Traudr mun ek af hendi *d*) láta sveit

Thorolfus affirmabat omnia se, quae ad regis animum facere quivisset, fideliter praestitisse: ultra praestare opis suae non fore, si rex nondum acquiesceret: Novisse regem, quali, in aula ejus & satellitio, usus fuisset vitae genere: mirari, si alium nunc se hominem esse credat rex, quam tunc fuisset expertus. Rex respondet: Id loci bonam vitae rationem tenuisti, Thorolfe; iterum existimo hoc factu optimum fore, ut meum adeas satellitium. Signum meum ferendum accipe, praeestoque aliis satellitibus: sic nemo te apud me calumniabitur, quando nocte dieque observare mihi licet, quibus vivas moribus. Thorolfus in utramque partem oculos circumtulit, ubi domesticorum ejus caterva stetit; tunc ille sic fatur: Lubenter a me non dimiserim hunc gregem; penes te erit, A.C. 877.

t) skipat. C. E. P. || skapad. Jör. || ætlad, *destinasse*. Guelph. Hol.

u) kvez göra allt af trúleikum vid kóng, *omnia se, ex fide, erga regem facere*. Guelph. Hol.

x) mín þiónosta, *suo officio*. add. Iidem. omisso enn, modo ante.

y) fæ ek ecki &c. Iidem.

z) Þá var honum kunn. er ek &c. Jör.

þ) kynlikt. kynligt. er han — *quod* &c. Gu. Hol.

qui & mox excludunt mann, & deinde mik.

æ) þínu máli, *bene in tua causa*, i. e. conditione, *versabare*. Iidem.

b) omittunt Iidem. usque ad; mun þá.

c) ok sá at þar stódu, *& vidit ibi stantem domest. catervam*. Jör. || ok sá menn sína, *viditque suos*. Guelph. Hol.

d) at láta. Guelph. || tregr. modo ante Jör.

A.C. 877. ſveit þeſſa. muntu ráda konúngr *e*) nafngiptum vit mik. ok veizlum þínum. en ſveitúnga mína mun ek *f*) ecki af hendi láta. medan mer endaz faung til. *g*) þótt ek vela um mína koſti *h*) eina. Er hitt bæn mín ok vili. at þer konúngr farit at heimbodi til mín. ok heyrit þá *i*) ord þeirra manna er þú trúir. hvert vitni þeir bera *k*) mer um þetta mál. gerit þá eptir ſem ydr finnaz ſannindi til. Konúngr ſvarar ok ſegir. at eigi mun han optarr veizlu þiggia at Þórólfi. Geck Þórólfr þá í brott. ok bióz ſídan til heimferdar. En er han var í brott farinn. þá feck konúngr í hönd Hilldirídar ſonum ſýſlu þá á Hálugalandi er ádr hafdi Þórólfr haft. ſva Finnferd. Konúngr kaſtadi *l*) eigu ſinni á bú í Torgum. ok allar þær eignir er Bryniólfr hafdi átt. *m*) feck þat allt til vardveizlu Hilldirídar ſonum. Konúngr ſendi

erit, rex, de honoribus muneribusque, in me collatis (aut conferendis) pro lubidine ſtatuere; at ego, dum ſuppetunt facultates, familiares meos nunquam a me ſejungam (amittam), etiamſi vitam privatam agitem (meo, quod ajunt, marte vitam colam). Iſtud cupio, & obteſtor te, ut ad me in convivium profectus, hominum ibi, quos veraces cenſes, verba, ac de me, in hac cauſa, teſtimonium audias: deinde id decernas, quod veritati maxime congruum judicaveris. Rex reſpondens, negavit ſe convivium apud Thorolſum recepturum. Tum diſcedens Thorolfus, domum reditionem maturat. At poſt ejus diſceſſionem, praefecturam, quam in Halogia tenuerat, mandavit rex filiis Hildiridae; adjecit huic privilegium itineris Finnici: praedium Torgas, cum omnibus facultatibus, quas poſſederat Bryniolfus, fiſco ſuo addixit, & curanda dedit filiis Hildiridae. Tum

e) nafnbótum — ok ſyllum — en ek ſueitúngum mínum. medan mer vinnaz föng til, — *ſed penes me erit, meis uti ſodalibus dum* &c. Jör. qui nihil ſequentium habent; usque ad, Geck Þórólfr.

f) ſeint af höndum &c. *ſero*, i. e. *vix unquam.* Guelph. Hol.

g) þó at vela Guelph. væla J K. M. væle L. male.

h) at eins. Guelph. Hol.

i) umbrædu (umrædu) manna. þeirra er &c. *ſermonem, commemorationem*, v. *ſententiam* hominum. Guelph. Hol.

k) oſs of þetta &c. Guelph.

l) ſinni eigu. Iid. Hol. Jör.

m) han feck ok þat í hendr &c. Guelph. Hol.

ſendi menn *n*) med iartegnum á fund Þórólfs. at ſegia honum þeſsa tilſkipan. ſem han hafdi gert. Sídan tók Þórólfr ſkip þau er han átti. ok bar þar á lauſaſe allt. þat er han mátti med fara. ok hafdi med ſer alla menn ſína. bædi *o*) frelſinga ok þræla. fór ſídan nordr á Sandnes til búſs ſíns. hafdi Þórólfr þar eigi minna fiolmenni *p*). ok eigi minni rauſtn.

17. CAP.

AF HILLDIRÍDAR SONUM.

Hilldirídar ſynir *q*) tóku vit ſýſlu á Hálugalandi. mællti engi madr í móti ſyri ríki konúngs. En mörgum þótti þetta ſkipti miög í móti ſkapi. þeim er voro frændr Þórólfs eda vinir. Þeir fóro um vetrinn á *r*) fiall. ok höfdu med ſer xxx manna. þótti Finnum miklu minni vegr *s*) at þeſsum ſýſlumönnum. en þá er Þórólfr fór. greiddiz allt miklu verr gialld þat

Tum ad Thorolfum cum teſſeris miſit, qui ei A.C. 877.
ordinationem ſuam denunciarent. Hic ſumtis, quas habebat navibus, omnia in eas bona mobilia, quae ſecum ferre poterat, impoſuit: & cum univerſa familia domeſtica, tam ſervorum hominum, quam liberorum, in Sandneſiam ſeptentrionem verſus, praedium ſuum migravit, nihilo ibi, nec infrequentior famulitio, nec in cultu domeſtico minus ſplendidus, quam ad id tempus fuerat.

CAP. XVII.

DE FILIIS HILDIRIDAE.

Filii Hildiridae in Halogia praefecturam capeſſebant; nemine, propter potentiam regis, contradicere auſo: at multi hanc mutationem perinique tulerunt, qui amicitia aut
cognatione Thorolfo erant juncti. Hac hye- A.C. 878.
me filii Hilldiridae cum hominibus XXX in montana ſunt profecti, exiſtimantibus Finnis, multum his praefectis ad dignitatem magnificentiamque Thorolfi deeſſe: itaque multo difficilius exſolutum eſt, omne quod eos pendere

n) ok iarteignir. Jör. || mox, ſkipan er nú hafdi giörzt, *commutationem* (rerum) *modo factam*, i. e. translationem provinciae. Iidem.

o) frelſingia. Jör. E. J. L.

p) um ſik enn ádr. addunt Hol. Guelph, mox (í) ongu Iidem. || ad öngu Jör. || rauſn Omnes ſcribunt praeter M. a. & C.

q) ærulauſir, *infames, ſcelerati.* add. Jör.

r) Finnmörk Jör.

s) af þeſſum mönnum, *biſce hominibus.* Guelph.

A.C. 878. Þat er Finnar ſkylldu *t*) reida. Þann ſama vetr fór Þórólfr upp á fiall med c manna. fór þá þegar auſtr á Kvenland. ok hitti Faravid kónúng. giördu þeir þá rád *u*) ſitt. ok redu þat *x*) at fara á fiall enn ſem hinn fyrra vetr. *y*) ok höfdu cccc manna. ok *z*) komu ofan í Kiriálaland. hlupu þar í bygdir. er þeim þótti ſitt færi vera fyri fiölmenniſs ſakir. heriudu þar ok *þ*) fíngu offiár. fóru þá aptr er áleid vetrinn upp á mörkina. Fór Þórólfr heim um várit til búſs ſins. *æ*) han hafdi þá menn í ſkreidfiſki í Vagum. en ſuma í ſíldfiſki. ok leitadi allzkonar fánga til búſs ſins. Þórólfr átti ſkip *a*) mikit. þat var lagt til hafs. Þat var vandat at öllu ſem meſt. ſteint miök fyri ofan ſió. þar fylgdi ſegl ſtafat med vendi blám ok raudum. allr var reidi vandadr miök med ſkip-

dere oportebat. Eadem hyeme Thorolfus C hominum cohorte inſtructus, iter in montana cepit, & illico in Kvenlandiam tendens, regem Faravidum convenit; conſultant inter ſe, decernuntque, uti priori hyeme in montem expeditionem facere: eo homines CCCC ducunt; degreſſique in fines Kirialorum, factis incurſionibus, ubi numerum ſuorum id ferre credebant, populantur: & praeda immenſa potiti, declinante hyeme in ſuperiora Finnomarchiae revertuntur. Thorolfus vere domum ſuam repetit; is tum in Vagis aliquot homines adhibebat piſcaturae, aliis ad halecis capturam utebatur, denique omne genus copiam, quae ad domum ſuam ſuſtinendam opus erat, parabat. Habebat autem navim magnitudine conſpicuam, ad altum ſuſtinendum idoneam (appoſitam), & omnibus, quae navem cunque ornant, diligentiſſime inſtructam: tum, qua extabat ex aqua, bene coloratam: velum ſequebatur, ex rubro & caeruleo virgatum: totus navis appara-

t) greida. J. K. M.
u) ſín. ok tóko þat (þá) af — enn á fiall ok fyrr — *nunc item atque prius.* Hol. Gu.
x) af. addunt Jör. *y*) þeir. Jör.
z) fara (fóró) ofan til Kiriála. Guelph. Hol.
þ) fengu (feingu) Iidem & Ch. plerique. mox ofr Hol. & feár Guelph.
æ) Hanc periodum Omnes praeter Kálf. omittunt; quorum tamen J. K. L. M. pro Vagum, habent Vagis; male.
a) gott ok mikit. ok var þat bnaur. ſteindr allr &c. *bonam magnamque navem: ea erat oneraria, tota colorata* &c. Jör.

ſkipinu. Þat ſkip lætr Þórólfr búa. ok feck *b*) til húskarla ſína med at ſara. let þar á bera *c*) ſkreid ok húdir. ok *d*) vöru lióſa. þar let han ok ſylgia grávöru mikla. ok adra ſkinnavöru. þá er han hafdi haft af fialli. ok var þat fe ſtórmikit. Skipi því let han *e*) hallda veſtr til Englandz. at kaupa ſer klædi ok önnur ſaung þau er han þurfti. helldu þeir ſkipi því ſudr med landi. ok ſídan í haf. ok komu fram á Englandi. Fengu þar góda kaupſteſnu. hlódu ſkipit med hveiti ok hunángi víni ok klædum. ok helldu aptr um hauſtit. þeim byriadi vel. komu at Hördalandi. Þat *f*) ſama hauſt fóru Hilldirídar ſynir med ſkatt ok færdu konúngi. En er þeir reiddu ſkattinn af hendi. þá var konúngr ſiálfr vid. ok ſá. Han mællti. er nú allr *g*) ſkattrinn af höndum reiddr. ſá er þit tókut

apparatus erat quam exquiſitiſſimus. Hanc A.C. 878.
ad iter expediri curat, nautas ex domeſticis delegat, qui (eam) ducerent: piſcium, coriorum, & †) albae mercis copiam facit imponi, adjicit huc magnum pellium griſearum numerum, & aliud pelliceorum genus, quod ex montanis retulerat: Adeo totum navis onus non modica pecunia conſtabat. Navim in Angliam occidentem verſus, ad rem veſtiariam, & quae cetera opus erant, commercanda, duci jubet. Vectores primum, curſum in meridiem, ſecundum terram intendebant, deinde in altum egreſſi, in Angliam perveniebant: ubi commodo uſi mercatu, navim tritico, melle, vino & veſte onuſtam, autumnô, ventis aſpirantibus ad Hördiam reduxerunt. Hoc ipſo autumno filii Hilldiridae regi vectigal tulerunt; quod cum traderent, ipſe rex ad inſpiciendum praeſens, an totum, quod in Finnomarchia percepiſſent, tributum nunc

b) menn til || til menn, *nautas conducit.* Hol. Guelph.

c) farm (mikinn). ſkreid ok húda-vöru. ok grávöru. (ok mikit annat fe), *onus (copioſum) piſcium, mercis coriaceae, & griſeae, (multamque aliam rem).* Iidem & Jör.

d) lióſa vöru. M. *mercem luminarem*, vel, *luminibus aptam;* ut ſebum, vel garum ſit intelligendum.

e) ſtyra Þórgíſl Giallanda. ok fara veſtr &c. *navi rectorem praefecit Thorgilſem Giallandum, eamque occid. verſ.* &c. Guelph.

f) ſumar, *ea aeſtate.* Iid. Jör.

g) af hendi greiddr (reiddr) ſkattrinn. Gu. Hol.

†) *Hermelinum, vel ut Latini id vocârunt,* pelles muris Pontici, *videntur eſſe intelligendae: & color hoc ſuadet, & quae mox ſeorſim, ut oppoſita recenſetur,* MERX GRISEA. *Hoc me monuit Vir Doctiſſimus & multum Reverendus Dn.* Joh. Finnaeus.

A.C. 878. tókut vit á Finnmörk. Sva er. ſógdu þeir. Bædi er nú. ſagdi konúngr. ſkattrinn miklu minni *h*). ok verr af hendi *i*) golldinn. enn þá er Þórólfr *k*) heimti. ok ſógdu þer at han færi ílla med *l*) ſýſlunni. Vel er þat konúngr. ſagdi Hárekr. er þú hefer hugleitt. *m*) hverſu mikill ſkattr er vanr at koma af Finnmörk. þvíat þá veiztu giörr *n*) hverſu mikils þer miſsit. ef Þórólfr eydir med öllu Finnſkattinum fyrir ydr. Ver vorum í vetr xxx manna á mörkinni. ſva ſem *o*) fyrr hefer verit vandi ſýſlumanna. Sídan kom þar Þórólfr med c manna. ſpurdu vit þat til orda hans. at han ætladi af lífi at taka ockr brædr. ok alla þá menn er okkr fylgdu. *p*) ok ſann han þat til ſaka. er þú konúngr hafdir ſellt okkr í hendr ſýſlu þá er han villdi hafa. Sá ver þann hellzt varn koſt. at firraz fund hans. ok forda oſs. ok komu ver fyri þá ſök ſkamt *q*) frá bygdum á fiallit. En

nunc expenſum eſſet? rogabat, atque ita eſſe affirmantibus ſic pergebat; nunc tributum, & multo minus eſt, & minori cum gratia praeſtitum, quam quando exegit Thorolfus; at dicebatis illum male in praefectura verſari. Bene eſt, rex! inquit Harekus, quod conſideraſti quantum tributi de Finnomarchia venire ſoleat, tunc enim plenius perſpexeris, quantum perdas, ſi totum tibi tributum conſumit Thorolfus. Praeterlapſa hyeme, ego & frater in Finnomarchia fuimus, praeſidio XXX virorum, ad morem priorum praefectorum ſuffulti. Paulo poſt Thorolfus in ea loca venit cum C virorum agmine: eô, quod ex verbis illius ad nos perlatis conſtabat, propoſito, ut vitam nobis eriperet, cunctisque noſtris comitibus: id vero dedit crimini, quod tu rex provinciam, quam ipſe cupiebat retinere, in nos contuliſſes: heic eam potiſſimum conditionem amplectendam duximus, ut congreſſum hominis defugiendo, ſaluti noſtrae conſuleremus. Hac de cauſa, nonniſi exiguo a locis cultis intervallo in montana proceſſimus: Tho-

h) ok verri, *& deterius, vilius.* Iidem.
i) greiddr. Iid. Jör.
k) lauk, *ſolvit, praeſtitit.* Jör.
l) ſyſluna. Hol. J. K. L. M. corrupte. omitt. vero Jör. *m*) hve. Guelph.
n) hvers þú hefer miſt, *perdideris.* Iidem. Hol.
o) vani var til hinum fyrri ſyſlumönnum. Gu.
p) gaf ockr þá ſök. konúngr. at þú hefdir fengit ockr ſyſlu þína. Iid. Hol.
q) á mörkina. Iidem.

En Þórólfr fór um alla mörkina med her mannz. hafdi han kaup öll *r*). gulldu Finnar honum ſkatt. enn han bazt *s*) í því. at ſýſlumenn ydrir ſkylldu ecki koma á mörkina. ætlar han at geraz konúngr yfir nordr þar. bedi yfir *t*) mörkinni. ok Hálugalandi. ok er þat undr *) er þer látid honum *u*) hvetvetna hlýda. Munu her ſönn vitni til finnaz um fiárdrátt þann. er Þórólfr hefer *x*) af mörkinni. þvíat knörr ſá er meſtr var á Hálugalandi. var búinn í vár á Sandneſi. ok *y*) kalladiz Þórólfr eiga einn farm allan. þann er á var. *z*) hygg ek at nærr veri hladinn af grávöru. ok þar hygg ek at finnaz mundi biórr ok ſafali. meiri enn *þ*) þat er Þórólfr færdi þer. ok fór med Þórgils Giallandi. ætla ek at han hafi ſiglt veſtr til Englandz. En ef þú vill vita ſannindi *æ*). Þá

Thorolfus vero totam regionem cum exercitu peragrans, omni mercatu ſolus uſus eſt: tributum ei ſolverunt Finni: at recipiebat ſe praeſtiturum, ut ne praefecti veſtri ingrederentur Finnomarchiam: quid? quod in illis ſeptentrionis partibus, Halogia ſcilicet & Finnomarchia, ad regium ſe faſtigium evecturus eſt; mirum ſane quod omnia ei finis (inulta) procedere. Nunc de cumulo divitiarum, quas in Finnomarchia corraſit, idonea invenire licet argumenta; nam hoc vere, navis Halogiarum maxima, in Sandneſia apparata eſt, & praedicavit Thorolfus totum quod inerat onus, ſuum eſſe: at exiſtimo hoc maximam partem merce griſea conſtitiſſe; nec dubito, quin major ibi numerus extiterit pellium caſtorum ac martium, quam quem Thorolfus tibi tulit: duxit navim Thorgils Giallandus, & trajecit, ut credo, in Angliam occidentem verſus. Quodſi veritatem rei per-noſcere A.C. 878.

r) ſtór ok ſmá, *tam majori, quam minori.* add. Iidem.

s) fyri því. Jör.

t) Finnum. ok Hálogalandi. Guelph. Hol.

*) ef, *ſi.* Jör.

u) hvervetna. Jör. || hvervitne. K. || ſlikt. Guelph. Hol. *talia.* || ſo mikid í tie, *tantum illi das, tribuis (permittis).* L.

x) af mörk. omitt. Guelph. Hol. ita, um fiárdrátt; reddi poteſt, *de peculatu.*

y) var ſagt at Þórólfr ætti &c. *dicebatur Thorolfi eſſe.* K. L. M.

z) uggi ek at han væri hladinn — finnaz mundi þar biörnſkinn &c. *ſuſpicor oneratam fuiſſe — invenires ibi & pelles urſinas.* Jör.

þ) ſá. & mox ſendi, *miſit.* Iidem.

æ) af þeſſu. add. Iidem. || um þetta mál. Guelph. Hol.

A.C. 878. þá *a*) halldit til nióſn um ferd Þórgils. þá er han ferr auſtr. þvíat ek hygg at *b*) á ecki kaupſkip hafi komit iammikit fe á várum dögum. ætla ek þat *c*) ſannazt at ſegia. at þer konúngr eigit hvern penníng. þann er þar var á. Þetta ſönnudu förunautar *d*) hans allt. er Hárekr ſagdi. En her kunnu engir í móti at mæla.

noſcere cupis, explorabis iter Thorgilſis quando in orientem revertitur: nam ego ſic exiſtimo, tam magnam vim pecuniae in nullam navim mercatoriam noſtra memoria illatam fuiſſe, at illam pecuniae vim ex aſſe tuam eſſe, ſumma cum aſſeveratione dixerim. Hanc orationem Hareki aſſeclae ejus veram teſtabantur, at non erant qui poſſent refragari.

18. CAP.
SKIPS UPPTAKA FYRI ÞÓRÓLFI.

Sigtryggr *e*) Snarfari ok Hallvardr Hardfari hetu brædr ij. þeir voro med Haralldi konúngi. Víkverſkir menn *f*). var módurætt þeirra á Veſtfolld. ok voro þeir í frændſemis tölu vit Haralld konúng. Fadir þeirra hafdi kyn átt *g*) tveimmeginn Gautelfar. han hafdi bú átt í Híſing *h*). ok

CAP. XVIII.
NAVIS THOROLFI INTERCIPITUR.

Cum Haralldo rege erant fratres duo, nomine Sigtryggus Snarfari (*citus viator*) *& Hallvardus* Hardfari (*acer viator*)*: nati in Vicha, materno genere a Veſtfolda orti, aliquoque gradu cognationis regem tangentes. Stirps eorum paterna, ab utraque Gothalbis parte, ipſe vero pater Hiſingam* (*inſulam*), *colue-*

a) megu þer hallda nióſnum til um ferdir hans, *explorandum tibi eſt iter ipſius.* Iidem.

b) ecki (eckirt) ſkip muni komit hafa iafn gagnaudigt — í Noreg, *nullam navim tantis refertam bonis* (divitiis) — *in Norvegiam veniſſe.* Iidem.

c) þó rett, *recte tamen* &c. Iidem.

d) þeirra menn. er þeir ſögdu. Iidem.

e) het madr. enn annarr Hallv. hardf. brædr ij. Jör. || ſuartfari. J. P.

f) at ætt. add. Guelph. Hol. || ad kyni. Jör. *genere Vicenſes.* Mox add. Jör. En þó var modrætt þeirra ſum — ok kom þat í frændſemis tölu &c., *pars tamen materni generis erat in Veſtfollda, quod iis locum dabat inter cognatos reg. Har.*

g) vid Gautelfi, *ad Gothalbim.* Guelph. Hol.

h) ſudr. add. Jörund. in Hiſinga *meridiem verſus.*

ok var madr ſtóraudigr. en *i*) þá höfdu þeir tekit vit arfi eptir födr ſinn. þeir voro iiij brædr. het *k*) einn Þórdr ok Þórgeirr. ok voro þeir ýngri. þeir voro heima ok redu fyri búi. Þeir Sigtryggr ok Hallvardr höfdu ſendiferdir konúngs allar. bædi innan landz ok utan *l*) landz. ok *m*) höfdu margar ferdir þer farit. er háſkaſamligar voru. bædi til aſtöku manna. edr *n*) ſe upp at taka fyri þeim mönnum er konúngr lætr *o*) heimferdir veita. Þeir höfdu ſveit mikla um ſik. ecki voro þeir *p*) vingadir *q*) alþýdu mannz. en konúngr mat þá mikils. *r*) voro þeir allra manna bezt færir bædi á fæti ok á ſkídum. ſvo ok í ſkipförum voro þeir hvatfærri enn adrir menn. hreyſtimenn voro þeir ok miklir. ok forſiálir um fleſt. þeir voro þá med konúngi er þetta var tídinda. Um hauſtid fór konúngr at veizlum um Haurdaland. Þat var einn dag at han let kalla til ſín þá brædr Hallvard ok

coluerat, opibus affluens. Nunc autem pater- nam haereditatem adierant, & erant fratres omnino IV; Thordo uni nomen, alteri Thorgeiri: qui minores natu, tenebant ſe domi, & patriae villae praeerant. Sigtryggus & Hallvardus tam intra regnum quam extra, legationes regias obibant: & multis harum periculoſis functi erant, cum ad homines de medio tollendos, tum ad horum fortunas occupandas, quos rex confiſcari jubet. Magno ſemper comitatu cincti erant; plebi parum gratioſi, ſed magnae apud regem exiſtimationis: in itineribus faciendis omnium hominum celerrimi fuerunt, ſive pedibus, ſive pandis aſſeribus, ſive navigiis ire oporteret, ad haec manu bene promti, & conſilio, in plerisque rebus, prudentes. Hi dum iſta agerentur, regem, autumno hoc Hördium conviviorum cauſa obeuntem, ſequebantur. Rex aliquo die juſſit eos ad ſe arceſſi, venien- A.C. 878.

i) nú. & mox fedrarfi ſínum. Iidem.
k) einn. omitt. Iidem.
l) landz. omitt. Jör.
m) margar þær er háſki var í. Guelph. Hol.
n) fiárupptöku. Iidem omiſſ. ſequ.
o) heimſókner. Jör.
p) vinſælir menn miög vid alþydu. Iidem.
q) (af) alþydu mönnum. K. L. M. || vid menn. Guelph. Hol. J.
r) Quae hic de fratribus praedicantur, omnia excludunt Guelph. Hol. J. P. Jörund. autem tantummodo celeritatem praedicant.

A. C. 878 ok Sigtrygg. ok er þeir komu til hans. sagdi han þeim at þeir skylldu fara med sveit *s*) sína. ok hallda nióšn um skip þat sem Þórgils Giallandi fór med. ok han hafdi í sumar vestr til Englandz. færit mer skipit. ok allt þat er á er. nema menn. látid þá fara í brott leid sína í fridi. ef þeir vilia ecki veria *t*) skipit. Þeir brædr voru *u*) þess albúnir. ok *x*) tók sitt lángskip hvarr þeirra. fara sídan at leita þeirra Þórgils. ok spurdu at han var vestan kominn. ok hafdi siglt nordr med landi. þeir fara nordr eptir þeim. ok hittu þá í Furusundi. kendu brátt skipit. ok lögdu at *y*) annat skipit á útborda. en sumir gíngu á land. ok út á skipit *z*) at brygginum. Þeir Þórgils visfu ser engiss ótta *þ*) ván. ok vöruduz ecki. Fundu þeir eigi fyrr. enn fiölldi mannz var uppi á skipinu med alvæpni. ok þeir voro allir handteknir ok leiddir sídan á land upp. *æ*) ok vapnlausir. ok höfdu

venientibusque mandavit, ut cum sodalitio suo speculatum irent de navi, qua gubernator Thorgils Giallandus aestate illa in Angliam, occidentem versus transiisset: perducerent ad se navim cum omni quod inesset, praeter homines: hos in pace dimitterent, si quidem navem defendere non conarentur. Fratres ad hanc provinciam promti paratique, sua quisque pristi sumta, ad Thorgilsem investigandum excurrunt: & compertô per rumorem, quod is jam ab occidente redux, cursum, praeter littora, septentrionem versus contendisset, insequuti eum in Furusundo offendunt; agnoscunt facile navem, & ad latus ejus quod altum spectabat, unam pristium applicant, pars in terram egressi, per pontem se in navem effundunt. Thorgils & sui, nil mali suspicantes, adeoque rerum suarum securi, ante non animadvertebant, quam vis ingens hominum, juste armatorum, navem implevisset, omnesque comprehensi, & quidem inermes, in terram educerentur, vestium nihil reti-

s) manna at leita Þórgísl Giallanda, *cum cohorte militum quaesitum irent Thorgilsem Giallandum.* Guelph. Hol. J. P.

t) ydr, *contra eos*, add. Jör.

u) búner þessarrar ferdar, *ad hanc expeditionem.* Guelph. Hol. P.

x) höfdu tuo skip, *duabus navibus (usi).* Iid.

y) þeim, *& eos adoriuntur.* Iidem. sed cum Jörundinis excludunt sequentia usque ad, þeir Þórgils.

z) af bryggiunum. K. L. M.

þ) váner. Guelph. Hol.

æ) ok, omitt. Iid. Jör. K.

höfdu ecki nema ígángs klædi ein. En þeir Hallvardr ſkutu *a*) út bryggiunum. ok ſlógu *b*) ſtreingum. ok drógu út ſkipit. ſnúa ſídan leid ſína. ok ſigldu ſudr *c*) þar. til þeſs er þeir ſundu konúng. færdu honum ſkipit ok allt þat er á var. En er farmrinn var *d*) borinn af ſkipinu. þá ſá konúngr at *e*) þat var ſtórfe. ok eigi var þat lýgi er *f*) Hárekr hafdi ſagt. en Þórgils ok hans felagar fengu ſer *g*) flutníngar. ok leita þeir á fund Kvelldúlfs ok þeirra fedga. ok *h*) ſagdi ſínar farar eigi ſlettar. feingu þar *i*) þó gódar vidtökur. Sagdi Kvelldúlfr. at þá mundi þar til draga ſem honum hafdi *k*) ſyribodat. at *l*) Þórólfr mundi eigi til alſendiſs gæfu tilbera

retinentes, praeterquam quo tunc utebantur. A.C. 878. *At Hallvardiani ponte ſubducto, ſolutis retinaculis, extraxerunt navim: mox converſo in auſtrum curſu, navigando ad regem pervenerunt; navem illi, cum omni quod continebat, adducentes. Onus cum exportatum eſſet, ingenti pecuniâ conſtare, indiciumque Hareki vanum non fuiſſe, rex intellexit. Thorgils & ejus ſodales, emendicatis ſibi vecturis, contulerunt ſe ad Kvelldulfum & Grimum: his infelicem itineris eventum narrant; at tamen benigne accipiuntur. Kvelldulfus oſtendit, rem praeſentem ad eum exitum vergere, quem animo praeſagiſſet: Thorolfum nempe in amicitia regis conſervanda,*

a) þegar bryggiom. Iidem. || upp bryggiunni (brygginn,) ɔ: upp í ſkipit, *in navem captam ſubtracto ponte.* P. J.

b) Forte duabus vocibus ſcribendum: ſtreing um ɔ: ſkipid, *applicito*, v. *injecto funi, navi captae* (prorae navis) Hoc videntur P. & J. confirmare, ubi extat; ok ſlógu um ſtreingium (ſtreingi), ſlóu út ſtrengiunum, *emiſſis funibus* L. || ſlóu ſtrenginum C. E. || ſlógu ſtreingium. K. M. || Gu. & Hol. praetermittunt pro ſolito ſuo in locis ambiguis; Ita & Jörund.

c) med landi. unnz þeir hittu kóng, *praeter terram* (navigabant), *quoad regem convenirent.* Guelph. Hol.

d) af borinn (af) ſkipinu. Iidem. P.

e) ſtórfie var þar ſamankomit. Jör. || ſtórmikit var feit. Guelph.

f) þeir brædr, *fratrum.* Jörund. || Hilldirídar ſynir, *filiorum Hilldiridae.* Guelph.

g) flutníng til lands, *terrâ (per terram).* Hol. Guelph. || flutnínga. L. M.

h) ſögdu, Plerique Codic. mox farar, per elegantem Ellipſin omitt. Guelph. Hol.

i) þó. omitt. Iidem.

k) hugr um ſagt. Iidem. Jör. K. L. M. || fyri bodid. J. P.

l) þeir, *eos.* i. e. ſuam familiam Gu. Hol. qui & mox voculam, til, omittunt: allzhendiz, Membr. b. *omni ex parte, usquequaque.*

A.C. 878. bera *m*) um vináttu vid Haralld konúng. ok þætti mer ecki *n*) mikils vert um *o*) felát þetta. er Þórólfr hefir mist nú. ef nú *) færi eigi her it meira eptir. grunar mik enn sem fyrr. at Þórólfr muni eigi *p*) giörr kunna at siá esni sín vit *q*) ofrefli slíkt sem han á at skipta. ok *r*) bad Þórgils sva segia Þórólfi. at mitt rád er þat. segir han. at han fari or landi á brott. þvíat vera kann at han komi ser betr. ef han sækir á hönd Engla konúngi. edr Dana konúngi. edr Svía konúngi. Sídan feck han Þórgísli *s*) ródrarskútu eina ok þar med reida allan. sva tiölld ok vistir. ok allt þat er þeir þurftu til ferdar sinnar. Sídan fóro þeir. ok lettu eigi fyrr ferd sínni. enn þeir komu nordr til Þórólfs. ok sögdu honum þat er til tídinda hafdi gerzt *t*). Þórólfr vard vel vit skada sinn. sagdi sva at hann mundi ecki fe skorta. er gott felag at eiga vit *u*) konúng. Sídan

vanda, constanti fortuna non usurum: hoc sane pecuniae detrimentum quod accepisset modo Thorolfus, parvi se facere, si aliud gravius non sequeretur: idem nunc atque prius vereri, ne Thorolfus recte non posset perpendere, quantillum, adversus vires tam praepollentes, valeret; rogat Thorgilsem ita ei nunciare: consilium suum esse ut patriá discederet, majori forsitan in gratia futurus, si ad Angliae, Daniae, aut Sveciae regis ministerium accederet. Deinde navigium actuarium omnibus instructum armamentis, item tentoria & viaticum, & quicquid ad iter opus erat, Thorgilsi dedit. Qui cum comitatu suo, cursu boream versus tendens, non prius quievit, quam ad Thorolfum redisset; indicavit ei quod acciderat. Thorolfus damnum bono animo tulit, opes sibi non defuturas pronuntians, bonumque esse, rerum consortium cum rege habere. Postea farris copiam,

m) til. Jör. mox vinfeingit. Guelph. Hol.

n) mikit ad, *se moleste non ferre.* Iidem.

o) fiárlát þetta. ef &c. Iidem. P. || fie. Jör.

*) væri eigi eptir &c. *restaret.* Jör.

p) kunna at ætla ser hóf, *modum sibi statuere nesciat.* omiss. quae sequ. Guelph. Hol. J. P.

q) ófrelsi, *in hac servitute, in qua versatur.* C.

r) seig so Þórólfi. at þat er honum best rádid, at leita or &c., *diceret Thorolfo, consultissimum illi esse* &c. Jör. qui verbum non habent de regibus adeundis. Guelph. item & Hol. Sveciae regem omittunt.

s) skip. ok þat sem han þurfti, *navem, & quod illi opus erat.* Guelph. Hol.

t) í förum þeirra, *in itinere suo.* add. Iidem.

u) Haralld. add. Jör. quod non probo. Ceterum hoc Thorolfi effatum postea in proverbium

Sídan keypti Þórólfr x) miöl ok mallt. ok þat annat er han þurfti til framflutníngar lidi y) ſínu. ſagdi han at húskarlar mundu vera ecki ſva fagrbúnir ſem han hafdi ætlat um hríd. Þórólfr ſelldi iardir ſínar. en ſumar vedſetti han. en hellt upp koſtnadi öllum ſem fyrr. z) hafdi han þá ok ecki færa lid med ſer. en hina fyrri vetr. helldr hafdi han nockuru fleira manna. ſva um veizlur ok heimbod vit vini ſína. þá hafdi han meira efni um þat allt en fyrr. var han heima þann vetr allan.

19. CAP.

FRÁ HERNADI ÞÓRÓLFS.

Þá er vár kom. ok *) ſnæ leyſti ok íſa. þá let Þórólfr fram ſetia lángſkip mikit er han átti. ok let þat búa. ok þ) ſkipadi húskörlum ſínum. ok hafdi med ſer æ) meirr enn c manna. var þat lid hit fríd-

piam, & polentae, quaeque cetera erant familiae ſuſtentandae (adminicula) coemit; at oſtendit, famulos minus ſplendide, quam ſperáſſet modò, fore veſtitos. Praedia ſua partim vendendo, partim oppignorando, omnes ſumtus ut antea praeſtitit (ſuſtinuit): adeo non utens pauciore famulitio, quam annis praeteritis, ut etiam aliquanto numeroſiori uteretur: itidem in epulis dandis, conviviisque amicorum gratia celebrandis, ſumtuoſior erat quam antea: Ita hyemem domi permanſit. A.C. 878.

CAP. XIX.

DE EXPEDITIONE THOROLFI PIRATICA.

Idem vere renaſcente, nive glacieque ſoluta, navim longam quam poſſidebat, deduci expedirique curat, in eam domeſticos imponit, & amplius centuriá inſtructus, pulcher- A.C. 879.

 rima

bium abiit, quod adhucdum frequentatur: Forte & ipſe proverbialiter dixerit. pro felag modo ante, P. habet feſkipti.

x) ſira miöl ſem gat. ok mallt. til &c., *tantum farris &c. quantum res ipſius patiebatur*, v. *quantum potuit acquirere*. Guelph. Hol.

y) vocem ſínu, non ſine venuſtate omittunt Iidem.

z) ok var ecki lidfæri. Jör. mox færra, pro færa, ſcribunt Plerique.

*) ſió leyſti, *cum mare aperiretur*. J. P.

þ) ſkipa mönnum, *navalesque imponi ſocios*. Guelph. Hol.

æ) c manna. allt vel búid at vopnum ok klædum, C *virorum praeſidio inſtructus, qui cuncti veſtitu & armis probe erant ornati*. Jörund.

A.C. 879. frídazta. ok vapnat allvel. En er *a*) byr gaf hellt Þórólfr ſkipinu ſudr med landi. ok þegar er han kom ſudr um byrdu. Þá helldu þeir útleid fyrir utan eyiar allar. En ſtundum ſva at fiórr var í midium hlídum. Letu ſva gánga ſudr fyri landit. höfdu ecki tídindi af mönnum fyrr en þeir komu auſtr í Vík. Þá ſpurdu þeir at Haralldr konúngr var í Víkinni. ok han ætladi um ſumarit at fara til Upplanda. Ecki viſsu landzmenn til um ferd Þórólfs. Honum byriadi vel. ok hellt han ſudr til Danmerkr. ok þadan í Auſtrveg. ok heriadi þar um ſumarit. ok vard ecki gott til fiár. Um hauſtit hellt han auſtan *b*) til Danmerkr í þann tíma er leyſtiz *c*) Eyrafloti. Þar hafdi verit um ſum-

rima manu, & perbene armata; ubi ventus aſpirabat, auſtrum verſus ſecundum terram curſum intendit, praetervectus autem Byrdam, *per mare patentius, extra inſulas omnes, viam cepit: interdum ſic preſſit altum, ut media montium latera, orae maritimae ſpeciem praeberent naviganti. Hoc itineris tenore auſtrales terrae partes praeternavigans, neminem, unde ſcire poſſet, quid in iis locis rei ageretur, convenit; priusquam in Vicham ad orientem ventum eſſet. Ibi Haralldum regem eſſe comperiit, aeſtate illa in Uplandos iter deſtinantem: incolae vero de itinere Thorolfi ignorarunt. Inde ventis ſecundis auſtrum verſus in Daniam, & hinc in mare Balthicum vela dedit: ubi aeſtatem piraticá, tenui cum fructu, conſumſit. Autumno Daniam ab oriente repetiit, quo tempore claſſis mercatorum* Oraria *ſolveretur. Navium autem Norvegarum non exigua*

a) byriadi. Guelph. Hol.

b) ok kom í þann tíma (um þat leiti P.) er menn leyſtu af (úr) Skáneyri, *advenit, ubi mercatores a Skaneyra ſolvebant.* Gu. Hol. || leyſtuzt af Skáneyiu (Skáneyium). J. P.

c) Eyrar floti. K. quam lectionem non ſperno, & ſuſpicor Helſingoram hic ſignificari; quam mature floruiſſe mercatu propter ſitum ejus egregium credibile eſt; tum Oram ſimpliciter vocari hanc ſcriptoribus medii aevi, ſupra laudatus Dn. Finnaeus mihi confirmavit. Vide an dictio hinc enata ſit, qua mercatum quemcunque, Eyri, *oram*, noſtratium quidam appellant. Háleyram Danorum, frequentiſſimum, Haralldo Gormſonio regnante, emporium fuiſſe tradit *Olafs S. Impr.* in *Fœreyinga Þætti:* quae forſitan hic debuerit intelligi, ſolo ORAE nomine propter celebritatem denotata.

ſumarit. ſem vant var. fiölldi ſkipa af Noregi. Þórólfr let þat lid ſigla allt fyrir. ok giördi ecki vart vit ſik. Han ſigldi einn dag at kvelldi til d) Moſtraſundz. þar lá fyrir í höfninni knörr einn mikill kominn af e) Eyri. Þórer Þruma het madr ſá er ſtýrdi f). han var ármadr Haralldz konúngs. han red fyri búi hans í Þrumu. þat var mikit bú. ſat konúngr þar g) laungum þá er han var í Víkinni. þurfti þar ſtór faung til búſs þeſs. hafdi Þórer farit fyri ſök þá at kaupa þar þúnga. mallt. ok h) hveiti. ok hunáng. ok varit þar til ſe miklu er konúngr átti. Þeir Þórólfr lögdu at knerrinum. ok budu þeim Þóri koſt i) á at veriaz. En fyri því at þeir Þórer höfdu engan lids koſt til varnar. móti fiölmenni því. er Þórólfr hafdi. gáfuz þeir upp. tók Þórólfr k) ſkip þat med öllum farmi. en ſetti Þóri

exigua multitudo, per aeſtatem ibi pro ſolito fuerat: Thorolfus agmini illi univerſo praeeundi ſpatium dabat; & ita agebat, ut nihil de praeſentia ſua innoteſceret. Veſpere quodam ad Moſtraſundum navigavit; ibi in portu ſtetit ad anchoras oneraria navis, magnitudine conſpicienda, quae venerat modo ab Ora: *gubernatori, nomen erat Thoreri Thrumae, qui procurator annonae (villicus) regius fuit, praefectusque magno praedio, quod rex in Thruma poſſidebat, quâque ſede plurimum utebatur, ſicubi in Vicha erat: non modicam penus copiam ad iſtud praedium parari neceſſe erat, eâ de cauſa Thorer profectus fuerat, ad navem in* Ora *onerandam polenta, tritico, & melle, in ea coemenda, magnis de regio factis expenſis. Thorolfus navim ſuam ad navim annotinam appulit, conditionemque Thoreri tulit defendendi ſe: Thorer vero, quod nullam in manu ſua praeſidii copiam habebat, contra multitudinem illam quâ valebat Thorolfus, ideo dedidit ſe; Thorolfus navem cum onere univerſo cepit, Thore-* A. C. 879.

d) Moſtrarſunds. Guelph. Hol. Jör. P.
e) Skáneyri. Guelph. Hol. || Eyrinni. J. P.
f) add. Guelph. Hol. knerrinum. Jör. ſkipinu.
g) iafnan. Guelph. Hol.
h) miöl, *farre.* add. Jör. || poſt hveiti. vín, *vino.* add. Guelph. Hol. ſine dubio male.
i) hvört þeir villdu veriaz edr ei, *optionem iis dedit, utrum tueri ſe mallent, nec ne.* Jör.
k) ſe þat allt. enn &c., *mercem univerſam.* Guelph. Hol.

A.C. 879. Þóri *l*) upp í eyna. Hellt Þórólfr þá skipum þeim bádum nordr med landi. En er han kom fyrir Elfina. þá lágu þeir þar. ok bidu nætr. en er myrkt var. reru þeir lángskipinu upp í ána. ok lögdu til *m*) bæiar þess. er þeir áttu Hallvardr ok Sigtryggr. koma þeir þar fyri *) dag. ok slógu *n*) manngard. æptu sídan heróp. ok vöknudu þeir vid er inni voru. ok hliópu þegar upp til vapna sinna. *o*) flýdi Þórgeirr þegar út úr svefnskemmunni. Skídgardr hárr var um bæinn. Þórgeirr hlióp at skídgardinum. ok greip hendinni *p*) upp á gardstaurinn. ok hastadi ser út *q*) um gardinn. þar var nærrstaddr Þórgils Giallandi. han *r*) sveifladi til sverdinu eptir Þórgeiri. ok kom á höndina. ok tók af vit *s*) gardstaurinn. hlióp Þórgeirr sídan til skógar. en Þórdr bródir hans var þar felldr. ok *t*) meirr enn xx menn. Sídan ræntu þeir þar fe öllu. ok brendu bæinn.

Thorerem autem in insulam exposuit. Deinde duabus navibus praeter terram, cursum boream versus tenuit. Cum vero ante Gothalbis ostium ventum esset, subsistens ad anchoras, noctem exspectavit, & ubi tenebrae se intenderant, amnem adversum navi longâ remigando intravit, ad villam fratrum Hallvardi & Sigtryggi cursum instituens. Eo perventum est ante lucem: cingunt villam coronâ: inclamant bellicum: ad id qui intus erant evigilant; & actutum ad arma exsurgunt: Thorgeirr ocyus e cubiculo fugit. Alta sepes lignea circum aedes erat, ad hanc Thorgeir cucurrit, fastigiumque sudis alicujus manu apprehendens extra eam se trajecit; stabat prope Thorgils Giallandus, & torquebat in eum gladium; ferrum sistebat se in manu Thorgeiris, atque illam ad stipitem abscidit; ipse in sylvam fugit: sed Thordus frater ejus, cum hominibus supra XX, ibi caesus est. Postea Thorolfus direpta omni pecunia

l) uppá. Iidem. P. & mox addunt: Ecki var þetta minna fe. enn þat er han hafdi látid fyri konúngi. *Haec bona non minoris erant pretii, quam quibus a rege fuerat privatus.*

m) bíar. Iidem.

*) dagan. P.

n) mannhríng um bæinn (húsin). Gu. Hol. Jör.

o) fleygdi Þórgeir ser þegar út úr skemmunni, *proripuit se Thorg.* &c. Guelph. Hol. || ok brutu hurdina. ok komuzt so út úr skemmunni, *fractaque janua evaserunt ex cubiculo.* J. P.

p) um K. L. mox staurinn Guelph. Hol.

q) yfir L. M. || af gardinum. Guelph. Hol.

r) hió eptir honum, *ictu eum appetebat.* Iid.

s) gardinum, *ad sepem.* Guelph. Enallage casuum antiquis frequens.

t) ok xx, *cum XX* &c. Iidem.

bæinn. fóru ſidan út eptir ánni til hafs. þeim byriadi vel. ok ſigldu nordr í Víkina. þá hittu þeir enn fyri ſer kaupſkip mikit. ok áttu Víkveriar. hladit af mallti ok *u*) miölvi. þeir Þórólfr lögdu at ſkipi því. En þeir er fyri voru þóttuz engi faung hafa til varnar. ok gáfuz upp. gengu þeir á land upp ſlyppir. En þeir Þórólfr tóku ſkipit med farmi. ok foru leidar ſinnar. hafdi Þórólfr þá iij ſkip. er han ſigldi *x*) auſtan um Folldina. Sigldu þá þiódleid til Lídandiſsneſs. fóru þá ſem ſkyndiligazt. en *y*) námu nesnám. þar ſem þeir kómu vid. ok hiuggu ſtrandhögg. En er þeir ſigldu nordr frá Lídandiſsneſi fóru þeir meirr *z*) útleid. En þar ſem þeir komu vit land. rændu þeir. En er Þórólfr kom nordr fyri Fiördu. þá ſneri han inn á leid. ok fór á fund Kvelldúlfs födr ſins. ok fingu þar gódar vidtökur. Sagdi Þórólfr födr ſinum hvat til tídinda hafdi ordit í förum hans um ſum-

cunia aedes incendio delevit, atque amne ſecundo defluens, in altum excurrit, & ferente vento, in Vicham, ſeptentrionem verſus curſum navigationis tenuit; heic iterum magnam navem mercatoriam, quae Vichenſium erat, polenta ac farre onuſtam deprehendit; hanc navim ſtatim aggreſſus eſt: Vectores, quod nullam ſibi ſuppetere praeſidii copiam intelligebant, dediderunt ſe, & vacui (inermes), in terram egreſſi ſunt: navim cum onere Thorolfus cepit; ita continuans iter ſeptentrionem verſus, tribus navibus littora Veſtfolldae praeterlegit. Tum via communi petens Lidandisneſiam, *curſum quam maxime feſtinavit: at ſicubi acceſſit ad terram, praedatus eſt, & pecora in commeatum caecidit. A Lidandisneſia, magis urgendo altum, contendit in ſeptentrionem; at ſicubi ſubibat ad terram, praedatus eſt. Cum vero provinciam Fiordenſem praetervehere tur; flexo ad interiora curſu, adiit patrem Kvelldulfum, & cum comitatu ſuo bene ibi acceptus, quae res eveniſſent in aeſtiva illa expeditione, patri memo-* A.C. 879.

u) korni, *frumento*, omiſſa vocula af, modo ante. Jör.

x) auſtr, *orientem verſus*. Guelph. Hol. male.

y) höfdu ætíd mióſner þar ſem &c., *ſpeculabatur* (explorabat occaſionem) *ubicunque* &c. K. L. M. quod credo eſſe ſubſtitutum a librariis, alterius dictionis ſenſum non perſpicientibus. Guelph. & Hol. omittunt pro more ſuo.

z) úr leid, *magis deflectens a via communi.* Iidem & J.

A.C. 879. ſumarit. Þórólfr dvaldiz þar litla hríd. ok leiddi þ) Kvelldúlfr ok þeir ſedgar hann til ſkips. En ádr þeir ſkilduz. töluduz þeir vid. Sagdi Kvelldúlfr. eigi hefir því fiarri farit. Þórólfr. ſem ek ſagda þer. þá er þú fórt til hirdar Haralldz konúngs. at æ) þer mundi ſva úrgánga. at hvarki þer ne oſs frændum þínum. mundi hamíngia at verda. Hefir þú nú þat a) rád upp tekit. er ek varada þik meſt vit. b) er þú etr kappi vit Haralld konúng. en þótt þú ſer vel c) búinn at hreyſti ok allri atgiörvi. þá hefir þú ecki til þeſs gæfu. at hallda til *) iafns vid Haralld konúng. er engum hefir d) ödrum endzt her í landi. þótt ádr hafi haft ríki mikit ok fiölmenni. er þat mitt hugbod. at e) ſiá verdr fundr ockarr enn ſídazti. ok veri þat at f) ſköpudu fyri alldrs ſakir. at þú lifdir lengr ockarr. enn annán veg ætla ek at verdi. Sídan g) ſteig Þórólfr

memoravit. Poſtquam paulisper ibi quieviſſet, pater eum & frater ad portum proſecuti ſunt. Subipſam digreſſionem, inito colloquio, Kvelldulfus ſic fatur: Non multum, mi Thorolfe, abluſit eventus ab eo, quod tibi, in aulam regis Haralldi abituro, praedicebam; iſtud nimirum conſilium, nec tibi, nec nobis cognatis tuis feliciter abiturum. Nunc, quod ſummopere tibi cavebam, adverſus regem Haralldum pertinaciá contendere coepiſti. Ceterum quantumvis fortitudine, & omni decore, quod ad virum conſummatum pertinet, bene praeditus ſis, attamen fortuna deſtitueris, ad aemulandum cum Haralldo, quod nulli hac in terra, utcunque magna potentia copiisque praefulto, ſucceſſit. Animus mihi ſic praeſagit, hunc conventum noſtrum fore ultimum; & foret ſane naturae legibus congruum, ut ſuperviveres mihi, propter aetatem, at ſecus eventurum arbitror. Poſtea Thorolfus navem conſcendit, iterque

þ) ſadir hans hann á götu, *pater eum deduxit.* Guelph. Hol.

æ) þat. Iidem.

a) ráds tekit. Iidem.

b) at þú ettir. Iidem.

c) at þer búinn um hreyſti ok hardfeingi, *etſi fortitudine, & virtute bellica bene ſis praeditus.* Iidem.

*) mótz, *ad certandum eum* &c. Iidem & P.

d) enn í landinu, *quod nemini adhucdum convenit* (i. e. expedit) *incolarum*; ita ut hefir ſtet pro hæfir. Guelph. || unnizt. J. P. || tekizt. Hol.

e) þeſsi Jör. mox verdi. Iid. Guelph. Hol.

f) ſköpum. Jör. || ſkipudu, *ordine fieret*, ſc. naturae. Guelph. Hol. J. || verdi þat ad ſkipudu, *utinam ordine fiat* (ratum ſit) P.

g) ſte. ſtie. Guelph. Hol. Jör.

Þórólfr á ſkip ſitt. ok hellt á brott leid ſína. er þá ecki ſagt frá ferd hans. at til tídinda yrdi. ádr enn han kom á Sandnes heim. ok let *h*) flytia til bæiar herfáng þat allt er han hafdi heim haft. en *i*) ſetia upp ſkip ſitt. ſkorti þá eigi föng at fæda lid ſitt *k*) um vetrinn. Sat Þórólfr heima *l*) iafnan. ok hafdi fiölmenni eigi minna enn hina fyrri vetr.

iterque ſuum perrexit, in quo nihil memorabile accidiſſe traditur, usque dum Sandneſiam veniret, domum ſuam. Huc, omnem quam attulerat, praedam convehi, navimque ſubduci curavit: nec jam deerat commeatus alendae per hyemem familiae: ita nihilo infrequentior quam praeteritis hyemibus, Thorolfus domi permanſit. A.C. 879.

20. CAP.

SKALLAGRÍMR KVONGAZT.

m) Madr het Ýngvarr. ríkr ok audigr. han hafdi verit lendr madr hinna fyrri konúnga. En ſídan er Haralldr kom til ríkis. ſettiz *n*) Ýngvarr heima. ok þiónadi ecki konúngi. Ýngvarr var madr kvángadr. ok átti dóttr *o*) er het Bera *p*). Ýngvarr bió í Fiördum. Bera var einberni hans. ok ſtód til arfs eptir hann. Grímr

CAP. XX.

SKALLAGRIMUS DUCIT UXOREM.

Yngvarr nomen fuit homini potenti & diviti, & qui locum ſatrapae apud priores reges tenuerat; poſtea vero quam Haralldus regnum adierat, domi conſidens (Yngvarr); regi non miniſtravit. Hic uxorem duxerat, filiamque ex ea tulerat, Beram nomine, eam ſolam liberorum habebat, atque adeo jure ſucceſſuram in omnes ſuas facultates; habitabat in

h) flytia excludunt Guelph. Hol. verto; *intulit villae.* mox bear ſcribunt Guelph.

i) ſetti upp ſkipin, *ſubduxit naves.* Iid. P.

k) ſo ſtórmannliga ſem han villdi, *quantum voluit magnifice.* Iidem & J.

l) vid fiölmenni mikit. ok gledi um vetrinn, *magno cum famulitio, domi genialiter hyemavit.* Jör.

m) Ingvar heitir madr. Jör.

n) han um kyrt, *vitam amplexus tranquillam.* Jör.

o) eina barna, *liberorum unicam.* P. J.

p) hun var væn (kona) ok vel at ſer, *ea erat venuſta (mulier) & praeſtanti indole;* i. e. naturae induſtriaeque bonis inſtructa. Iid. Guelph. Hol.

A.C. 879. Grímr Kvelldúlfsson bad Beru til handa ser. ok var þat at rádi giört. Feck Grímr Beru þann vetr. er þeir Þórólfr *q*) höfdu ſkiliz ádr um ſumarit. var Grímr þá hálfþrítugr at alldri. ok var þá ſköllóttr. ſídan var han kalladr Skallagrímr. han hafdi þá forrád aull fyri búi þeirra fedga. ok tilöfluń alla. en þó var Kvelldúlfr hreſs madr ok vel færr. Mart höfdu þeir *r*) frelſingia med ſer. ok marga þá menn. er heima þar höfdu uppvaxit. ok voro *s*) nærr iamalldrar Skallagríms. voro þeir margir afreksmenn miklir at *t*) afli. þvíat Kvelldúlfr ok þeir fedgar völdu miök menn at afli. til fylgdar vit ſik. ok taumdu vit ſkaplyndi ſitt. Skallagrímr var líkr fedr ſinum á vöxt ok at afli. ſva ok at yfirlitum *u*) ok ſkaplyndi.

in Fiördis. Grimus Kvelldulfi Beram in uxorem ſibi petiit, votique compos, (pactóque conſtituto,) domum duxit, hyeme poſt praedictum diſceſſum Thorolfi proximâ; tunc annos natus quinque & viginti, calvus jam erat, exinde Skallagrimus *appellatus; qui tum ſui patrisque rei familiari, ſubſidiisque ad eam parandis, jure herili ſolus praefuit; utcunque Kvelldulfus ſatis adhucdum valeret vegetusque eſſet. Multum ſecum habebant hominum liberorum, multum, qui in eorum domo adoleverant, & Skallagrimi fere aequales erant: quorumque magna pars viribus excellebat. Kvelldulfus enim & Grimus, in deligendis ſibi famulis, robur maxime ſpectabant, & eos ad indolem ſuam diſciplinâ conformabant. Corporis ſtaturâ & viribus, forma item ac ingenio, Skallagrimus patri erat ſimilis.*

21. CAP.

q) ſkilduz. Iidem. Omiſſis ultimis verbis clauſulae.

r) manna, *hominum.* Iid. & Jör.

s) nærr. omitt. Iid. J. P. & ſcribunt iafnalldrar. mox, vid Grím. J. P.

t) hreyſti ok, *fortitudine &.* interponunt Iidem.

u) en þó nockud at hvaderni. þvíat hvartveggi átti brögd undir brúnum, *ſed & aliquantum indole, nam ſub ſeveritate frontis, calliditatem animi uterque tegebat.* Gu. Hol.

A.C. 879.

21. CAP.

ÞEIR HALLVARDR BRÆDR FARA AT ÞÓRÓLFI.

Haralldr konúngr var í Víkinni. þá er Þórólfr *x*) var í hernadinum. ok fór um hauſtid til Upplanda. ok þadan nordr til Þrándheims. ok ſat þar um vetrinn. ok hafdi fiölmenni mikit. Þar voro þá med honum Sigtryggr ok Hallvardr. ok höfdu ſpurt hvernveg Þórólfr hafdi búit *y*) at herbergium þeirra í Híſíng. ok hvern mannſkada ok *z*) fiárſkada er han hafdi þar giört. Þeir *þ*) mintu konúng opt á *æ*) þat. ok ſva þat med. at Þórólfr hafdi rænt konúng ok ſva þegna hans. ok farit med *a*) hernadi þar innanlandz. Þeir bádu *b*) konúng orlofs til. at þeir brædr ſkylldu fara med lidi því. er vant var þeim at fylgia. ok ſækia heim at Þórólfi. Konúngr ſvarar ſva. Vera munu *c*) yckr þikia ſakar til. þó at þid rádit Þór-

CAP. XXI.

HALLVARDUS & FRATER, AD THOROLFUM OCCIDENDUM, PROFICISCUNTUR.

Rex Haralldus in Vicha commoratus, Thorolfo expeditionem piraticam obeunte, autumno ad Uplandos, & inde in Thrandheimum boream verſus profectus eſt; ibi numeroſâ cum cohorte hyemavit. Erant adhucdum cum rege Sigtryggus & Hallvardus: qui compertô per rumorem quemadmodum Thorolfus domo eorum in Hiſinga uſus eſſet, quantamque ibi cladem hominum ac pecuniarum edidiſſet; hoc regi identidem in memoriam redigebant, item iſtud, regem atque ſubditos ſpoliaſſe Thorolfum, intra ipſam patriam armis graſſatum: in id veniam regis ſibi expetebant, ut cum cohorte aſſeclarum liceret ſibi Thorolfum domi ſuae (bello) invadere. Rex hunc in modum reſpondet: Non dubito quin (ſat graves) cauſas ſuppetere arbitremini, cur Thorolfum de medio L 3 *tol-*

x) heriadi. Iid. Jör.

y) híbylum. Iidem.

z) fiár. Jör. ſed omitt. Guelph. Hol.

þ) komu opt á þat fyri konúngi. ok ſegia at Þórólfr &c. *bujus mentionem ſaepe apud regem injiciebant, ajentes Thorolfum* &c. Jör.

æ) at fara at Þórólfi, *ſuggerebant regi, ut aggrederetur Thorolfum.* Guelph. Hol.

a) hervirki, *populationibus.* Iidem.

b) iafnan at fara at Þórólfi med ſína menn. Iidem.

c) yckr. omitt. Iidem.

A.C. 879. Þórólf af lífi. en ek ætla at yckr ſkorti
mikit hamíngiu til þeſs verks. er Þórólfr
ecki *d*) yckarr maki. þó at þit þikiz vera menn hrauſtir. eda vel at yckr gervir.
Þeir *e*) brædr ſögdu at þat mundi brátt
reynt verda. ef konúngr vill þeim lof til
gefa. ok ſegia at þeir hafa opt lagt á
hættu mikla vit þá menn. er þeir áttu
minna í at hefna. ok hafdi þeim optazt
A.C. 880 ordit ſigrs audit. En er *f*) váradi. þá
biugguz menn ferda ſinna. þá var enn
ſem fyrr var ſagt. at þeir Hallvardr
brædr helldu á því máli at þeir fari til
ok taki Þórólf af lífi. Konúngr kvaz
veita mundu. ok veit ek at þer munut
færa mer höfud hans. er þit komit aptr.
ok ſva marga dýrgripi. en þó geta
þeſs til ſumir. ef þer ſiglit nordr *g*).
at þer munit bædi *h*) ſigla ok róa nordan. Búaz þeir ſem ákafazt med *i*) ij ſkip
ok

tollatis: at credo vobis multum fortunae deeſſe, ad eam rem patrandam, neque enim Thorolfo aequales eſtis, quanquam viri fortes, naturaeque & artis dotibus bene praediti, vobis eſſe videmini. Fratres id brevi expertum iri, modo regis accederet venia, affirmabant, ſaepe adverſus homines, in quos minus habuiſſent vindicandum, negotia aleae plena eſſe aggreſſos; ſaepiſſimeque victoriam obtinuiſſe. Principio veris cum juventus paſſim ad itinera ſe accingeret, iidem praedictis poſtulatis, ſuper itinere ad necandum Thorolfum ſibi permittendo, regem etiamdum fatigabant, & hic daturum ſe (quod peteretur) affirmabat; neque dubitare quin caput Thorolfi, multumque rerum pretioſarum, ad ſe eſſent relaturi; ſunt tamen, inquit, qui ſic hariolentur; vos, ſi velis ſeptentrionem petieritis; velis remisque a ſeptentrione eſſe reverſuros: Et jam fratres ſummô
ſtudio

d) ydar madr vid at eiga, *neque enim convenit vobis, negotium cum Thorolfo contrahere.* Iid. omiſſis ſequentibus clauſulae.

e) kölluduz þó freiſta vilia, *affirmabant ſe id nihilominus experiri velle.* Iidem. excluſis quae ſequuntur usque ad: En er.

f) ſumradi. þá biugguz þeir brædr til ferdar ſinnar at vanda ſínum. þeir helldu á ſömu máli vid kóng. han kvaz þá lofa at þeir tæki Þórólf af lifi, *aeſtatis; fratres, pro ſolito; profectioni ſe accingentes, idem a rege contendebant, quibus tum ſe permittere necem Thorolfi, rex affirmabat.* Iidem.

g) til Sandneſs, *Sandneſiamque.* add. Jör.

h) vilia nordan fara af fundi Þórólfs. ſigla ok róa, *fore, ut velis remisque contendatis, a Thorolfi congreſſu diſcedere.* Iidem.

i) c manna. var þat hid hrauſtazta lid, *cum viris numero C; quae manus erat validiſſima.* Iidem.

ok *k*) ij hundrud manna. ok er þeir voro búnir taka þeir landnyrdíng út eptir firdinum. en þat er andvidri nordr med landi.

ſtudio iter adornant; duabus navibus & comitibus ducentis uſi: rebusque paratis, adſpirante argeſte, ſinu exeunt, at is ventus oras ſeptentrionales petentibus adverſus eſt. A.C. 880.

22. CAP.
FALL ÞÓRÓLFS KVELLDÚLFSSONAR.

Haralldr konúngr ſat at Hlaudum. er þeir brædr fóro á burt. ok iafnſkiótt biózt konúngr ſem ſkyndiligazt. ok *l*) geck á ſkip iiij. ok reru *m*) inn eptir firdinum *n*) Þrándheimi. ok ſvo um Beitiſiá inn til Elldu *o*) eyds. let hann þar eptir ſkipin ok fór nordr yfir *p*) eidid til Naumudals. tók konúngr þar ſkip þau er bændr áttu. geck han þar á med lid ſitt. hafdi han hird ſína. *q*) ok var cccc manna. han hafdi ſex ſkip. ok öll vel ſkipud at vopnum ok mönnum. þeir tóko andvidri hvaſt. ok

CAP. XXII.
MORS THOROLFI KVELLDULFIDAE.

Rex Haralldus in Hladis erat cum fratres abirent. Hic confeſtim iter quam celerrime parat, navibusque IV á Hladis ſolvens, interiorem ſinum Thrandheimum remis penetrat; inde permeato, quod vocant, BEITERIS AEQUORE, *ad Ellduеid (Iſthmum Ellдеnſem) venit: hinc, navibus relictis, per iſthmum in Naumudaliam tranſit: hic colonorum navigia ſumit, conſcenditque cum exercitu ſuo, conſtante ex ſatellitibus, numero quadringentis; navigia erant ſex, armis virisque ſatis inſtructa. Tempeſtate adverſa utebantur, ſed*

k) hálft annad hundrad, *ſesqui centuria virorum.* Guelph. Hol. P. || iv hundrud. J.

l) ſteig á ſkip ſitt, *conſcenſa navi ſua.* Guelph. Hol. || ſkip ſín. Jör.

m) út eptir firdi allt til Elleyiar- (Elldeyar-) eids, *ſinu provectus eſt, usque ad iſthmum Elldeyenſem.* E. J. P.

n) ita lego in Membr. Kálf. Ceteri vel penitus omittunt, vel relicto vacuo, aliquid deeſſe ſignificant.

o) eidar Jör. omiſſo BEITISIÁ modo ante; eids, Coeteri. || Ellidaeids M. Horum vero locorum nomina & ſitum illuſtrat *Olafs Saga Impr.* Cap. 187. habet tamen pro Ellduеid, Æiſkiveid. Ellda videtur praedium fuiſſe, unde Ketill de Ellda, & Olaus Ketillis filius de Ellda; in *Nials Saga.*

p) heidi, *teſqua.* K. L. M. || heidid. Mbr. b. G. N.

q) nær ccc, *minus* CCC. Jör.

A.C. 880. ok reru nótt ok dag. ſvo ſem gánga mátti. nótt var þá farliós *r*). Þeir komu *s*) aptan dags til Sandneſs eptir *t*) ſólar fall. ok *u*) ſáu þar fyri bænum flióta lángſkip tialldat. ok kenndu at Þórólfr átti ſkipit. ætladi han þá af landi burt. ok hafdi heita látit farar *x*) mungát ſitt. Konúngr bad menn gánga af ſkipum *y*). han let fara upp merki ſitt. ſkamt var at gánga til bæjarins. vardmenn Þórólfs ſátu inni vit dryckiu. ok voro eigi gengnir á vördinn. ok var eingi madr úti. *z*) ſat allt lid inni vit dryckiu. Konúngr let ſlá mannhríng um ſtofuna. luſtu þeir þá upp herópi. ok var *þ*) bláſid í konúngs lúdr herbláſtr. En er þeir Þórólfr heyrdu þat. *æ*) hlupu þeir til vopna. þvíat hvers mans alvæpne heck yfir rúmi hans. Konúngr let kalla at *a*) ſtofudyrum. bad útgánga konur ok *b*) úngmenni. ok gamal-

ſed ſummâ contentione impellentes remis navigia, dies atque noctes, tum forte viatoribus ſatis lucidas, curſum perſequebantur. Veſpere diei, poſt ſolis occaſum, ad Sandneſiam venientes, longam navem velamentis obductam, in portu ante praedium ſtantem, conſpiciunt, hanc agnoſcunt eſſe Thorolfi: & hic quidem peregre abire ſtatuerat, cereviſiamque itineris coqui curaverat (promulſidem valedictoriam caleſieri juſſerat). Rex eſcendere militem, ſignumque efferri jubet; domus parvo ſpatio (a portu) diſtabat. Vigiles Thorolfi, intus potantes, nondum in ſtationes exierant, adeo ſolitudo ante domum erat, domeſticis omnibus intus comiſſantibus. Rex triclinium corona circumdat: editur clamor bellicus: ſonatur claſſicum tubâ regia. Quod cum perciperet Thorolfus, cum commilitonibus ad arma currit: ſingulorum vero armatura (panoplia) ſingulorum locis ſuperpendebat. Rex ad fores triclinii, per præconem curat indici exeundi veniam mulie-

r) ok þó helldr ſkuggſynt, *utcunque ſubluſtres.* Jör. addunt.

s) vid Sandnes of (um) nótt — *noctu.* Guelph. Hol. E. J. P.

t) ſólarſetr. Jör.

u) ſá þeir fyri bæ. lángſkip. Guelpherb. Hol. || ſkip. Jör.

x) munngát ſcribunt Guelph. Hol. J. P. E.

y) giörſamliga, *univerſum.* add. K. L. M.

z) þvíat lidid var allt (menn voro) undir bordum, *nam univerſa familia (omnes) accumbebant.* E. J. P. Guelph. Hol.

þ) bláſinn herbláſtr. Iidem.

æ) hliópu. Guelph.

a) ſtofunni, *apud triclinium.* Iid. & Jör.

b) börn. Guelph. Hol. omiſſis ſequentibus.

gamalmenni. þræla ok *c*) mansmenn. þá geck út *) Sigrídur húsfreyia. ok med henni konur þær er inni voro. ok adrir menn þeir er útgánga var lofut. Sigrídur fpurdi eptir. ef þeir væri þar fynır Berdlukára. þeir geingu fram bádir. ok fpurdu hvat hon villdi þeim. fylgit mer til konúngs. fegir hon. þeir giördu fvo. ok er hon kom til konúngs. mællti hon. fkal nockut. herra. *d*) tiá at leita um fættir med yckr Þórólfi. Konúngr fvarar. vill Þórólfr gefazt upp *e*) í mitt valld til mifkunnar. þá fkal han hallda lífi ok limum. en menn hans fkulu fæta reffíngum *f*) fem fakir falla til. Eptir þat geck Aulver Hnúfa til *g*) ftofu. ok let kalla Þórólf til tals vit fik. han fegir þann koft er konúngr giördi *h*) þeim. Þórólfr fvarar fkiótt. at han villdi aunga naudúngar kofti edr fætt taka af konúngi. *i*) bíd þú konúng at gefa ofs útgönguleyfi. ok látum þá

mulieribus, pueris, fenibus, fervis & mancipiis; & exiit hera Sigrida una cum mulieribus quae intus fuerant, & caeteris, quibus exitus erat permiffus. Matrona quaerebat, fi adeffent filii Berdlukaurii? Qui fimul prodeuntes, quid fe vellet? requirunt. Ad regem, ait, me ducite: faciunt ita. Illa ad regem cum veniret dixit: numquid ego profecero, pacis inter te & Thorolfum interpres? (interpretem agendo). Rex refpondet: fi velit Thorolfus in meam poteftatem clementiamque fe dedere, vitam membraque teneto; affeclae ejus, pro delictorum ratione, poenas danto. Tunc Aulver accedens ad triclinium, Thorolfo ad colloquium evocato, deditionis legem a rege iis latam fignificat. Thorolfus nihil haefitans, iniquâ conditione pacem a rege accepturum negat; hoc modò nobis impetra, ut exire liceat; reliqua ex

A.C. 880.

c) mángsmenn, per correctionem in Jör. A., *venalibus mancipiis.* || námsmenn, *captivis.* K. L. M.

*) Sigríd huspreyia. Guelph.

d) tióa. M. Hic vero lacuna exiftit in K. neque Membr. Kálf. nifi per intervalla legi poteft, propter fcripturam vetuftate detritam.

e) ok gánga á mitt valld. Guelph. Hol.

f) af mer, *mihi.* add. Iidem.

g) fkemmunnar, *conclave.* Iidem.

h) vocem omitt. Iidem.

i) en bid kóng útgaunguleyfi. Iidem. || ek bid kóng lofa ofs útgöngu, *poftulo nobis veniam exeundi.* Jör.

A.C. 880. þá ſkeika at ſköpudu. Aulver geck þá til konúngs. ok ſegir honum ſvör Þórólfs. hvers han beiddiz. Konúngr mællti. berit elld at *k*) ſtofunni. ecki vil ek *l*) eyda mönnum mínum. ok beriazt vit hann úti. ætla ek at Þórólfr muni giöra oſs mannſkada mikinn. ef *m*) han kemzt út. þó han hafi lid færra enn ver. Sídan var elldr borinn at ſtofunni. ok *n*) logadi ſkiótt. þvíat timbrid var *o*) þurt ok *p*) bræddir veggirnir. en næfrum *q*) þakt um ræfrit. Þórólfr bad menn ſína brióta upp *) þilid ok ná *r*) gafl ſtockum ok brióta ſvo ſkialldþilit. en er þeir nádu ſtok-

ex fatis cadant (deinde fatis eventum permittamus). Aulver ad regem reſponſum Thorolfi & poſtulatum retulit. Rex ait: admovete ignem triclinio: pugnâ cum Thorolfo extra aedes committenda meos abſumere (amittere) nolo, nec enim dubium habeo, magna eum clade, quanquam numero inferiorem, nos eſſe affecturum, datâ modo exeundi poteſtate. Deinde ignis triclinio ſubjectus eſt, & exarſit brevi, quod materia arida, parietes illiti pice, inſtratum cortice tectum erat. Thorolfus ſuos hortabatur, ut effractâ contabulatione, trabes parietis transverſi molirentur (iis potiri anniterentur): his conta-

k) húſunum, *aedibus*. P. || ſkemmunni. Guelph. Hol. E. J. || beri, modo ante Guelph. || berum, *admoveamus*. Hol.

l) tyna lidi mínu. Jör.

m) ver ſkulum henda hann úti, *ſi extra aedes nobis excipiendus ſit* (manus cum ipſo conferenda nobis ſit) Guelph. || beriaz úti, *pugnandum ſit* &c. E. J. P.

n) ſóttizt þad (því) ſkiótt er — (at), *adolevit cito* (*invaſit materiam*) &c. Guelph. Hol. M. || ſettiz því &c. *inſedit* (inhaeſit) *materiae, quod* &c. L.

o) nytt ok, *recens* &. perperam inſerunt E. J. P.

p) Ita Jörund. quos hic potiſſimum ſequor. Membr. Kálf. bræddr vidrinn, *picata* &c.

q) þakit. Gu. L. M. || þakir med næfrum. E. J. P. Omnes omittunt, um ræfrit.

*) þilinn, *contabulationibus*. E. J. P. || Hic, quantum legere mihi licet, Membr. Kálf. habet: — kinn. er var milli ſtofunnar. ok næſt — ſine dubio ſupplendum; næſta húſs. Ex prima voce mutila quid faciam neſcio. Sed ſequentia hunc ſenſum ſvadere videntur: *effracta contabulatione parietis terminalis, qui triclinium & aedem proximam intercedebat*. Huic ſenſui nonnihil favent L. M. & R. qui habent: Þilit er á millum var ſtofnanna, i. e. *contabulatione, quae triclinia intercedebat*.

r) gólfſtockum, *trabes pavimenti* (*ſubſcudes*). Guelph. Hol. omiſſis quae eadem clauſula ſequuntur.

s) ſtokkunum. þá tóku ſvo margir *t*) menn einn ſtockinn ſem á ſengu halldit. ok ſkutu *u*) audrum endanum *x*) út í hyrnínguna. ſva hart at *y*) naſarnir *z*) hrutu af fyrir utan. ok hlupu *þ*) í ſundr veggirnir. ſva þar *æ*) var útgángr mikill. geck Þórólfr þar fyrſtr manna út. þar næzt Þórgils Giallandi. ok þá hverr at ödrum. Tókzt þar *a*) hin hardazta ſókn. ſvo þat var um hríd. at ecki mátti í milli ſiá. *b*) þvíat ſtofan gætti at baki þeim. týndi konúngr þá mörgu lidi ádr ſtofan *c*) tók at brenna. þá *d*) ſókti elldrinn at þeim. fell þá mart lid þeirra. þá hlióp Þórólfr fram. ok hió til beggia handa. *e*) þurfti lítt

contabulationem lateralem diffringerent: trabes nacti, quotquot manus applicare poterant, unam harum capiebant, & partium extremarum alteram tanta vi angulo aedis impegerunt, ut clavis trabalibus (qui latera continebant) excuſſis, compages parietum diſſolveretur; & hoc modo ſatis amplum vacaret exeundi ſpatium: hác primus Thorolfus egreſſus eſt, tum Thorgils Giallandus, tum ex ordine caeteri. Aſperrima pugna initur: caecóque marte aliquamdiu pugnatur, nam aedes á tergo praeſidium dabat Thorolfo; multi regiorum peribant, donec triclinium flagrare inciperet; tum vero, urgente etiam flamma, multi a Thorolfo concidebant: Ipſe vehementer invectus, obvios, ab utroque latere, per- A.C. 880.

M 2 *cuſſit,*

s) timbrſtockum. L. M. || timbrſtockinum, *trabem.* Jör.

t) á. ſem &c. *annitebantur, quotquot* &c. E. J. P.

u) endunum, *partes extremas.* Iidem.

x) á. Guelph. Hol. || hríngina, *orbibus.* ex Guelph. S. ſine ſenſu. || hyrníngum, *angulis.* E. J. P.

y) næfrarner, *corticibus.* ſine dubio male L. M. E. J. || naſernar, *prominentiis.* P. || Guelph. & Hol. omittunt.

z) afgengu, *abſcedentibus, revulſis, (amotis).* Gu Hol. ſed quibus neſcio; niſi, quod vix credo, ad parietes referendum ſit. || geingu af, *revulſis.* E. J. P.

þ) uppá veggirm (veggina), *ſubſilirent in parietem* Iid. quod fateor me non intelligere. Sane totus hic locus de eruptione Thorolfi, perplexus eſt; multo futurus explicatior, ſi in eum, quaſi fato quodam, defectus optimi Kálf. non incidiſſet. Cernere vero hic licet, quid codicibus ceteris pretii ſtatuendum ſit.

æ) vard, *exiſteret.* E. J.

a) hinn hardazti bardagi. Guelph. || hin hard. oruſta. Hol.

b) þá er. Guelph. || medan, *dum.* Hol.

c) var brunnin, *deflagráſſet.* Guelph. Hol.

d) hlióp elldr &c. *invadente eos flamma.* Iid.

e) þurftu þeir menn lítt um ſár at binda er &c. *quae obligare opus non habebant.* L. M. utrique

A. C. 880. lítt at binda ſár þeirra manna er fyrir honum urdu. han ſókti *f*) þángat ad ſem konúngs merkit var. ok í þeirri ſvipan fell Þórgils Giallandi. En er Þórólfr *) kom fram at ſkialldborginni. leggr han *g*) merkismanninn í gegnum. ok mællti. nú geck ek *h*) þrem fótum til ſkamt. þá ſtódu á honum bædi ſverd ok ſpiót. en konúngr ſiálfr veitti honum banaſár. ok fell Þórólfr fram á fætr *i*) konúngi. þá kalladi konúngr. ok bad *k*) letta af at drepa menn. ok ſvo var giört. let konúngr þá menn ſína fara ofan til ſkipa. Konúngr mællti vit Aulvi Hnúfu ok þá brædr. taki þer Þórólf frænda *l*) yckarn. ok veitit honum ſæmiligan umbúnat **). ok gröpt ödrum mönnum þeim er her ero fallnir. en látit binda um ſár þeirra manna er lífvænir eru. en ecki ſkal her ræna. þvíat þetta er allt *m*) mitt ſe. Sídan geck konúngr ofan til ſkipa ſinna. ok fleſt lid med

cuſſit, vulneribusque multavit, obligatione parum indigentibus (obligationem non temere admittentibus), ita ad ſignum regium contendit: interea cadit Thorgils Giallandus; *Thorolfus ad teſtudinem provectus, ſigniferum transfodit, dicens: jam tribus pedibus minus, quam oportuit, proceſſi: ſimul gladiis haſtisque circumquaque percuſſus (fixus), in ipſius regis, peremtorium vulnus inferentis, pedes procubuit. Rex clamabat, ut a caedibus ceſſaretur; quo facto, exercitum jubet naves repetere; Deinde Aulverem* Hnufam *& fratrem Eyvindum appellans, ſumite, inquit, corpus Thorolfi, cognati veſtri, & honeſtum ei funus facite; reliquos item, qui hic perierunt, ſepelite, tum curate, ut quibus vitae ſpes eſt, obligentur vulnera: ſed, quod hic diripiatur nihil eſt, nam hae res univerſae meae ſunt. Poſtea ad naves plerasque copias reducebat: hic vul-*

que recte: & eſt Idiotiſmus non inelegans noſtratium, de vulneribus peremtoriis. || þyrpti. Guelph.

f) þar at ſem han ſá kóngsmerkit, *eo contendit, ubi ſignum videbat regium.* L. M.

*) ſá þat, *quo viſo.* Iidem. E. J. Guelph. Hol. ſc. caſu Thorgils.

g) í gegnum þann mann med ſverdi. er merki bar fyri konúngi, *gladio* &c. Jör.

h) þrim (þrimr) fetum. Iid. Guelph.

i) konúngs. Jör.

k) hætta ad beriazt, *a pugna deſiſteretur.* Jör.

l) ydvar E. || ydarn Guelph. Hol.

**) Sequentia usque ad, en ecki, omittunt Iid. & E. J. L. M.

m) mín eiga. Jörund. || eign. Guelph. Hol. E. J.

med honum. En er þeir voro á ſkip komnir. þá tóku menn at binda ſár ſín. Konúngr geck um ſkipit. ok leit á ſár manna. han ſá hvar madr batt ſvaudu ſár eitt *n*). konúngr ſagdi at ecki hafdi Þórólfr veitt þat ſár. ok allt bitu honum *o*) annan veg vopnin. ſáir ætla ek at þau bindi. ſárin er han veitti. ok ſkadi mikill er eptir *p*) menn ſlíka. Ok þegar at morni dags let konúngr draga *q*) ſegl ſín. ok ſigldi ſudr ſem aftók. En er áleid daginn. þá ſundu þeir konúngr *r*) ródrar ſkip mörg. á hveriu eyiarſundi. ok hafdi lid þat ærlat til fundar vit Þórólf. Þvíat nióſnir hans höfdu verit allt ſudr *s*) í Naumudal. ok vída um eyiar. *t*) höfdu þeir ordit víſir. at þeir Hallvardr voro komnir ſunnan med *u*) lid mikit. ok ætludu at *x*) Þórólfi. Höfdu þeir Hallvardr haft iafnan andvidri. ok höfdu þar dvalizt í ymſum höfnum. *y*) til þeſs er nióſn hafdi farit efra um land. ok höfdu þeſs

vulnera ligari coepta, quae cum rex navem circumeundo, intueretur, & videret cuidam obliquum vulnus (latius quam altius) ligari; hoc, ait, vulnus non intulit Thorolfus, ejus ferrum multo diverſius caedere conſvevit (erat penetrantius), paucos arbitror eſſe, qui, quae inflixit vulnera, ea obligent; magna ſane, in talium virorum caſu, jactura fit. Ipſo mane poſterae diei, ſublatis velis, curſu quam poterat intenſiſſimo, meridiem repetit; hac die inclinante, per omnia inſularum freta complures naves actuarias offendit, quod agmen tendebat ad Thorolfum, ut qui exploratores per totam regionem Naumudaliam usque, & per inſulas paſſim habuiſſet. Ii exploratores compererant, Hallvardum cum fratre, & magno agmine, á meridie advenisse, propoſito Thorolfum invadendi. At ventus conſtanter adverſus, fratres in diverſis portubus eo usque detinuerat, donec rumor, in ſuperiorem elatus regionem, ad aures A.C. 880.

explo-

n) mikit, *ingens*. add. Iidem.

o) betr, *melius*. E. J.

p) um ſlíkan mann, *talis viri*. Guelph. Hol.

q) upp. interferunt Ceteri omnes.

r) kaupſkip, *naves mercatorias*. Guelph. Hol. male: lángſkip, *naves longas*. E. J.

s) um eyiar (eyiarnar), *usque ad inſulas* (Halogiae) *meridionales*. Iidem. Guelph. Hol.

t) ok viſſu. Guelph.

u) lidi miklu. Iid. Hol.

x) drepa Þórólf, *occidendi*. Iid.

y) Quae hinc usque ad, Spurduz brátt, habentur, in Guelph. Hol. E. & J. deſiderantur.

A.C. 880. þess ordit varir niósnarmenn Þórólfs. ok hafdi þetta herhlaup fyri þá sök verit. *) Konúngr sigldi hradbyria til þess er han kom z) í Naumudal. let han þar eptir skipin. en fór landveg í Þrándheim. tók han þar skip sín þau er han hafdi eptir látid. þ) hellt han þá þadan út til Hlada. Spurduz brátt þessi tídindi. ok kvomu fyri þá Hallvard þar er þeir lágu. sneru þeir þá aptr til konúngs. ok þótti þeirra ferd æ) helldr hædilig. Þeir brædr Aulver Hnufa ok Eyvindr Lambi dvölduz um hríd á Sandnesi. letu þeir búa um val þann er þar hafdi fallit. biuggu þeir um lík Þórólfs a) eptir sidveniu. b) svo sem títt var at búa um lík göfugra manna. settu eptir han bautasteina. þeir letu græda c) siúka menn. þeir skipudu ok til búss med Sigrídi. var þar eptir allr d) fiárasli. en e) mestr hafdi inni brunnit húsbúnadr. ok bordbúnadr. ok klædnadr

exploratorum Thorolfi advolâsset. Eô ortus erat tumultus ille bellicus. Rex velocissimo navigationis cursu in Naumudaliam revectus, relictis ibi navibus, pedestri itinere Thrandheimum petiit; inde navibus, quas prius reliquerat, ad Hladas extrorsum se recepit. Hujus rei fama brevì percrebuit, venitque etiam ad Hallvardum, ubi morabatur: hic itaque cum fratre ad regem revertitur, iter majorem in modum deridendum fecisse, omnibus visus. Aulver Hnufa & Eyvindus Lambius fratres, aliquamdiu in Sandnesia manebant, caesis sepeliendis occupati: corpus Thorolfi componebant, pro ea consuetudine, quae tunc temporis obtinebat in funere virorum illustrium; & cippos in memorium ejus constituebant: tum invalidos curari faciebant; denique rem familiarem cum vidua in ordinem redigebant (*ordinabant*). *Et ceterae quidem opes integrae supererant: Apparatum vero aedium, supellectilem mensariam, & rem vestia-*

*) kóngi gaf vel bir, *vento aspirante*. Jör.

z) firir, *ad extrema Naumudaliae*. Jör.

þ) sigldi, *velificatus est*. Jör.

æ) hin háduligsta, *contumeliosissimum*. Guelph. Hol. || hædiligsta. E. J.

a) virduglega, *honorifice*. add. Jör.

b) Sequ. usque ad, þeir letu. non habent praeter Cod. Kálf. ex quibus K. M. BAUTARSTEINA dant, L. — ejus. Jörund. soli addunt, göfugra manna, *pro more in viris illustribus usitato*.

c) sár manna, *vulnera*. Guelph. Hol. || menn sára, *saucios*. E. J.

d) fiárhlutr. Guelph. Hol.

e) mest, *maxime saevierat flamma in apparatum* &c. Iid. E. J. L. M.

nadr *f*). En er þeir brædr voro búnir. þá fóro þeir nordan. ok kvomu á fund Haralldz konúngs. er han var í Þrándheimi. ok voro med honum um *g*) hríd. þeir voro hlióđir ok mællu fátt vit menn. Þat var einnhvern dag at þeir brædr gengu fyri konúng. *h*) þá mællti Aulver. þess *i*) orlofs vilium vid brædr þik bidia konúngr. at þú lofir ockr heimferd til búa ockarra. þvíat her hafa þau tídindi giörzt. *k*) er vit berum eigi *l*) skaplyndi til. at *m*) eiga dryck ok sess vid þá menn. er báru vopn á Þórólf frænda ockarn. Konúngr leit vit þeim. ok svarar helldr stutt. eigi mun ek þat veita yckr. her skulu þit vera med mer. þeir gánga þá aptr til *n*) rúms síns. Annan dag eptir sat konúngr í málstofu. han let kalla til sín þá brædr. ok mællti. Nú skulu þid vita *o*) yckar eyrindi. þat er þit *p*) hófut vit mik. ok beiddut burtferdar. hafi þit verit her um hríd med mer. ok verit

vestiariam, maximâ ex parte consumserat incendium. Fratres omnibus rebus comparatis (administratis), a septentrione se retulerunt ad regem, sedentem tunc in Thrandheimo: aliquantisper in aula versabantur, subtristes quidem & parci sermonum. Quadam die ad regem accedebant; ad quem Aulver sic est locutus: eam Domine, á te indulgentiam nobis petere in animo habemus, ut domum itionem nobis permittas: ea enim recens evenerunt, quae indoles nostras prohibent a consessu convictuque cum his habendo, qui Thorolfo cognato nostro arma intulerunt. Rex leviter ad eos respiciens, cum quadam indignatione respondet: eam vobis non dabo; hic apud me manebitis. Ita ad loca sua se referunt. Altera post die cum in cubiculo audientiae (secretioris admissionis) versaretur rex, fratres ad se accersitos sic compellavit: jam sciatis faxo, de domum itione, cujus apud me mentionem fecistis, quid futurum sit: aliquamdiu jam A.C. 880.

f) manna, *vestimenta.* add. Kálf. E. J.

g) stund. Jör.

h) ok mælta, *ita locuti sunt.* Iidem, Guelph. Hol.

i) orlofs. omitt. Iidem.

k) at ver. Hol. & ex Guelph. S.

l) lyndi. Jör.

m) hafa. K. L. M. || mox, dryckiu. Jörund. || eta ok drecka med þeim, *cibo potuque communiter cum iis utendo.* Guelph. Hol.

n) sætis. Jör.

o) yckarn hlut. þit hafit (it hafit M.), *vestram sortem.* Guelph. Hol. L. M. E. J.

p) bárud upp. þid beidduz &c. Jör.

A.C. 880 *q*) verit vel ſidadir menn. ok iafnan vel dugat. hefir mer *r*) til yckar um alla hluti vel hugnat. Nú vil ek. Eyvindr. at þú farir nordr á *s*) Hálogaland. vil ek gipta *) þer Sigrídi á Sandneſi. konu þá er Þórólfr *t*) hefir átt. vil ek gefa þer ſe þat allt er Þórólfr átti. ſkalltu þar med hafa vináttu mína ef þú kant til at gæta. En Aulver ſkal mer fylgia. vil ek hann eigi lauſan láta *u*) fyri ſakar íþrotta hans. Þeir brædr þöckudu konúngi þann ſóma er han *x*) veitti þeim. ſögdu at þeir villdu þat fusliga þeckiaz. Bióz Eyvindr þá til ferdar. feck ſer gott *y*) ſkip þat er honum hæfdi. feck konúngr honum jartegnir ſínar til *z*) ráds þeſsa. Greiddiz ferd Eyvindar vel. kom han fram nordr í Aloft á Sandneſi. Sigrídur tók vel vit þeim. Sídan þ) bar Eyvindr fram jartegnir konúngs. ok erendi ſín fyri Sigridi. ok hóf bonord ſitt vit hana. ſagdi at

jam eſtis mecum, bene morati, in rebus gerendis fortes, denique per omnia mihi probati. Nunc volo, Eyvinde, ut in Halogiam redeas, Sigridam in Sandneſia, Thorolfi viduam, tibi uxorem do: huc addo omnes facultates Thorolfi, meamque amicitiam, ſi ea recte uti noveris. Aulver apud me maneat, quem ut dimittam, a me impetrare non poſſum, propter artes ejus egregias. Fratres regi gratias agebant, pro collato in ſe honore, quem lubentiſſime accepturos ſe affirmabant. Deinde Eyvindus diſceſſionem parat, navemque nactus idoneam, & pro ſua conditione pulchram, praeterea teſſeris á rege in fidem matrimonii inſtructus, diſcedit: ac inoffenſo curſu ad Sandneſiam Aloſtae pervenit. Officioſe á Sigrida receptus, negotium ſuum, & regis teſſeras, petitionemque ſuam uxoriam apud eam proponit; regis manda-

q) hanc vocem, moxque menn, & proximam clauſulam rejiciunt Guelph. Hol.

r) vel til yckar líkad. Iidem. || hugnaz. E. J.

s) Sandnes, *in Sandneſiam.*

*) þik, *te dabo (maritum) Sigridae.* K. L. M. inepte.

t) hafdi átt. Membr. Kálf. minus recte.

u) ſakir atgerfi ſinnar. Guelph. Hol. || íþróttar M. *artis ſuae gratia.* ſine dubio poeticae.

x) gordi til þeirra Guelph.

y) föroneyti ok ágiætt ſkip, *bonum comitatum navimque inſignem.* Iid. Hol.

z) þeſſa máls. Iid. E. J.

þ) ber han upp erindi þetta vid hana. bónord ok jartegner. at han ſkal ná þeſſu rádi. Guelph. Hol.

at þat var konúngs ordſendíng. at Eyvindr nái rádi þeſſu. En Sigrídur ſá þann einn ſinn koſt. æ) ſva ſem þá var komit at láta konúng ſyri ráda. Fór þat rád fram at Eyvindr feck Sigrídar. a) tók han þá vit búi á Sandneſi. ok vit ſe því öllu er Þórólfr hafdi átt. var Eyvindr göfugr madr. voro börn þeirra. Fidr ſkiálgi fadir Eyvindar ſkálldaſpillis. ok Geirlaug er átti Sighvatr raudi. b) Finnr hinn ſkiálgi átti Gunnhilldi dóttr Hálfdánar jarls. módir hennar var Ingibiörg. dóttir Haralldz konúngs hins hárfagra. Eyvindr Lambi c) hellzt í vináttu vit konúng. medan þeir lifdu bádir.

23. CAP.

DRÁP HILLDIRÍDAR SONA.

d) Ketill Hængr het madr. ſon Þórkels Naumdæla jarls ok Hrafnhilldar dóttur

mandatum eſſe oſtendit, ut hac conditione potiatur. Sigrida intellexit, in re ſua praeſenti, conſultiſſimum ſibi eſſe voluntati regis obtemperare. Itaque res confecta eſt, ut Eyvindus accepta in matrimonium Sigrida, & in poſſeſſionem, bonis Thorolſi univerſis, herile munus in Sandneſia ſuſciperet; idem clarus vir exſtitit. Tulit vero, ex Sigrida, hos liberos: Finnum diſtortum, *Eyvindi patrem* †) Skalldaſpilleris, *& Geirlaugam, quam duxit Sighvatus* rufus. *Finnus* diſtortus *conjugem habuit Gunnhilldam, Halfdani Comitis natam ex Ingibiörga, Haralldi filia pulchricomi. Eyvindo Lambio amicitia regis, dum ambo vixerunt, perduravit.* A.C. 889.

CAP. XXIII.

CÆDES FILIORUM HILDIRIDÆ.

Ketillus Haengus nomen erat viro, filio Thorkilli Naumdalinorum Comitis, & Hrafnhilldae

---

æ) þar ſem ſua &c. E. J. || þar komit ſem þá var, *quando res eò (quò res tum) erat deducta.* Gu.

a) ok ſettiz í bú á Sandn., *locum patrisfamilias in Sandn. occuparet.* Jör. qui ſequentem clauſulam omittunt.

b) De matrimonio Finni nihil tradunt Guelph. Hol. Jör. E. J.

c) hellt vináttu, *Eyvindus amicitiam cum rege coluit.* Iidem.

d) Madr er nefndr Hængr (Hængr het madr). ſon Ketils. Jör. Guelph. Hol. mox herſis, *praefecti.* Jör.

†) *Ad verbum,* POETÁRUM CORRUPTORIS, *i. e. qui tam excellens erat poëta, ut alii ad eum collati, mali eſſe cenſerentur; cognomen autem temere ei inditum non fuiſſe, conſtat ex carminibus ejus, quae Snorrius in Hiſt. Norv. & Edda nobis conſervavit; in quibus Epicedium Haconi Adalſteinio compoſitum excellet.*

A.C. 880. ur Ketils Hængs or Hrafnístu. Hængr var göfigr madr ok ágætr. han hafdi verit hinn mesti vinr Þórólfs Kvelldúlfssonar. ok frændi skylldr. Han var þá í úthlaupi því er lidsafnadr var á Hálugalandi. ok menn ætludu til lids vit Þórólf. sva sem fyrr var ritad. *e*) En er Haralldr konúngr fór nordan. ok menn urdu varir at Þórólfr var af lífi tekinn. þá rufu þeir safnadinn. Hængr hafdi med ser LX manna. ok sneri han til Torga. En þar voro fyrir Hilldirídar synir. ok höfdu *f*) fátt lid. Ketill Hængr kom á bæinn. ok veitti han þeim *g*) atgöngu. fellu þar Hilldirídar synir. ok þeir menn flestir er þar voro. en þeir Hængr tóko fe allt þat er þeir *h*) fengu. Eptir þat *i*) tók Hængr knörru tvo. þá er han feck mesta. let han þar bera *k*) á út fe þat allt er han átti. ok han mátti med komaz. han hafdi med ser konu sína ok börn. sva þá menn alla er at *l*) þeim verkum höfdu verit med honum. *m*) Baugr het madr. fóst-

hilldae natae Ketilli Haengi (*salmonis*) *de Hrafnista. Haengus ille magna erat dignitate ac fama, summus idem amicus Thorolfi Kvelldulfidae, quem propinqua cognatione attigerat. Hic in motu Halogiensi interfuit, cum ibi ad arma, auxiliumque Thorolfi, quod supra scripsimus, fieret coitio* (*concursus*). *Haralldo vero á partibus septentrionis profecto, cum de caede Thorolfi cognosceretur, agmen illud dilapsum est. Haengus, cum hominibus LX, qui eum sequebantur, statim ex itinere ad Torgas vertit cursum: sed ibi praeerant filii Hilldiridae, cum modico praesidio. Quò delatus* (*Ketillus* HAENGUS) *invadit illos, & cum plerisque eorum occidit: rem omnem, cujus copia dabatur, cepit. Deinde duas, quas potuit maximas, naves onerarias sumit, in has exportari curat omnes facultates suas, quas secum auferre liceret: conjugem, liberos, & quotquot ipsius in hoc facinore fuerant socii, in comitatum sibi jungit. Baugus vocabatur homo,* con-

e) Haec periodus deest in Guelph. Hol. Jör.

f) mikit ríki, *magna potentia* (*viribus*) *instructi.* K. L. M.

g) atsókn harda, *acriter* &c. Guelph. Hol.

h) máttu medkomaz, *quam secum vehere poterat.* Jör.

i) feck han ser knerri tva. ok let &c., *sibi acquisivit* &c. Guelph. Hol.

k) út á K. M.

l) vígi höfdu verit, *in caede* &c. Guelph. Hol.

m) Bergr. Iidem male.

fóftbródir Hængs. ættftórr madr ok audigr. han ftyrdi ödrum knerrinum. En er þeir voro búnir ok byr gaf. þá figldu þeir í haf út. *n*) Fám vetrum ádr höfdu þeir Ingólfr ok Hiörleifr farit at byggia Ifland. ok var *o*) mönnum þá alltídrætt um þá ferd. fögdu menn þar vera allgóda *p*) landkofti. Hængr figldi veftr í haf ok leitadi Iflandz. En er þeir urdu vit land varir. þá voro þeir fyri funnan at komnir *q*). En fyri því at vedr var hvaft. en brim á landit. ok ecki hafnligt. þá figldu þeir veftr um landit. fyri fandana. En er vedrit tók mínka. ok lægia brim. þá vard fyri þeim árófs mikill. ok helldu þeir þar fkipunum upp í ána. ok *r*) lögdu vit it *s*) eyftra *t*) land. fú á heitir nú *u*) Þiórsá. fell þá myklu þraungra. ok var diupari enn nú er. Þeir

contefferaneus HAENGI, *nobilis vir & opulentus, hic navium alteram gubernabat. Paratis rebus, vento favente, velis in altum provehuntur. Paucis ante hyemibus Ingolfus & Hiörleifus colonias in Islandiam transtulerant; de ea profectione (migratione) crebri fermones jacti, bonaque infulae nativa commendata (erant). Itaque Haengus, Islandiam quaefiturus, in mare occidentale curfum navigationis tendebat; ubi vero terram confpiciebant, ad auftralia infulae littora accefferant: at ideo quod tempeftas violenta, aeftusque apud littora, ad fpeciem non bene portuofa, erat; inde verfo in occidentem curfu, oras fabulofas praeterlegerunt. Interea vis venti fedari; aeftusque maris deflagrare (detumefcere): tum vaftum amnis oftium fe aperiebat: hunc amnem navibus invecti, appellunt ad ripam orientalem; ifte amnis appellatur Thiorsá, qui tum arctiorî multò, profundiorîque fluebat alveo, quam nunc temporis* A.C. 880.

n) þrim, *tribus*. Jör. male.

o) mörgum tidrætt um þetta mál, *ea res, multorum fermonibus affiduis verfata*. Guelph. Hol.

p) landzkofti. Iidem.

q) his fubnectunt Guelph. Hol. þá figldu þeir upp í árós einn mikinn, *tum velis fubibant magnum amnis cujusdam oftium*. omiffis intermediis.

r) láu (lægdu). Guelph. Hol. K. L. M.

s) veftra, *occidentalem*. Membr. Kálf. C. E. || fydra, *meridionalem*. L. Omnes perperam, ut videtur.

t) landit. fyri auftan ána. ok fluttu med fer búferli fín. Guelph. Hol. male & confufe.

u) Þiófsá. Jör. AMNIS TAURINUS, rationem appellationis reddit Landnámab.

A. C. 880. Þeir x) ruddu ſkipin. tóku þá ok könnudu landit fyrir auſtan ána. ok fluttu y) eptir ſer búſe ſitt. var Hængr hinn fyrſta vetr fyrir z) auſtan Rangá hina ytri. En um várit kannadi han auſtr landit. ok nám þá land milli Þiórsár ok Markarfliótz. á milli fiallz ok fiöru. ok bygdi at Hofi vit Rangá hina eyſtri. Ingunn kona hans ſæddi barn um várit. þá er þau höfdu þar verit hinn fyrſta vetr. ok het ſveinn ſá Hrafn. En er hús voro þar ofan tekin. þá var þar ſídan kallat Hrafntóptir. Hængr gaf Baugi land í Fliótzhlíd þ). ofan frá Merkiá. til árinnar fyrir utan Breidabólſtad. ok bió han at Hlídarenda. frá Baugi er æ) komin mikit kynflód í þeirri ſveit. Hængr gaf land ſkipverium ſínum. en ſelldi ſumum vit litlu verdi. ok eru þeir a) landnáma

poris (fluit). Exoneratis navibus, naturam ſoli, ab orientali amnis ripa explorare caeperunt, ductis ſecum pecoribus. Primam ab adventu hyemem Haengus egit apud orientalem ripam amnis Rangá (ſinuoſi), qui duorum ejusdem nominis exterior eſt. Vere conſecuto, tractu qui ad orientem vergit luſtrato, omnem terrae partem, quae Thiorsá & Markarfliot (flumen ſylveſtre), inde a montibus, usque ad littora, interjacet, occupavit: ſedemque in Hofi propter Rangá orientalem conſtituit: hic ubi unam traduxerant hyemem, Ingunna conjux peperit; puero illi Hrafni nomen datum: exinde, poſtquam proceſſu temporis, aedes ibi ſublatae fuerunt, fundo nomen haeſit Hrafntoptir (Hrafni rudera). Haengus Baugo agrum in Fliotshlida adſignavit, inde ab amni Merkiá (terminali) a parte ſuperiori, usque ad amnem qui labitur extra Breidabolſtadium. Baugus ſedem tenuit in Hlidarenda; ab eo numeroſa ſtirps (familia) in iſto territorio ortum ducit. Sociis navalibus agros, partim gratis, partim exiguo pretio Haengus diſtribuit: ponunturque

x) rudu. K.

y) med ſer búſerli ſín, *vecta ſecum re ſua familiari.* Guelph. Hol ut ſupra.

z) utan Rángá hina eyſtri, *ultra Ranga orientalem.* Iid. male.

þ) at Hlydarenda, *in Hlydarendo.* Guelph. Hol. limitibus omiſſis.

æ) komimn mikill kynþáttr. Iidem.

a) landnáms menn. Iidem.

náma menn kalladir. Stórólfr het ſon Hængs. han átti *b*) hvalinn ok Stórólfsvöll. hans ſon var Ormr hinn ſterki. Heriólfr het annarr ſon Hængs. han átti land í Fliótzhlíd til mótz vit Baug. ok út til Hvalslækiar. han bió undir Breckum. hans ſon het Sumarlidi. fadir *c*) Veſtlida ſkálldz. Helgi var hinn þridi ſon Hængs. han bió á Velli ok átti land til Rangár it efra. ok ofan til mótz vit brædr ſína. Veſtarr het hinn fiórdi ſon Hængs. han átti land fyrir auſtan Rángá milli ok *d*) Þverár. ok hinn nedra lut Stórólfsvallar. hann átti *e*) Móeidi dóttr Hilldiſs or Hilldiſsey. þeirra dóttir var *f*) Aſa er átti Óſeigr Grettir. Veſtarr bió at Móeidarhvali. *) Helgi Hængsſon átti Móbil dóttr

que ii inter aborigines Islandiae. Storolfus A.C. 880.
Haengi filius patrimonio adeptus eſt TUMULUM, *&* CAMPUM STOROLFIANOS, *filiumque habuit Ormum illum* robuſtum. *Alter filius Haengi vocabatur Heriolfus: is aequam cum Baugo partem Fliotzhlidae, Hualslaeko tenus excurrentem poſſidens, ſub* CLIVIS *habitabat; eo genitus eſt Sumarlidius, pater Veſtlidii* poëtae. *Tertius natorum Haengi erat Helgius, qui in Velli (campo) domicilium habebat, & agros ſuperiores Rangá tenus, limitibusque fratrum, á parte inferiori, in dominio obtinebat. Quartus natorum Haengi Veſtarr appellatus, ab orientali ripa amnis Rangá poſſedit agrum, quantus interjacet Rangá & Thverá, ad hoc inferiorem partem* CAMPI STOROLFIANI; *duxit uxorem Moeidam Hillderis filiam de Hilldiſseyia, & ex hac ſuſcepit Aſam, quae nupſit Ofeigo Gretteri (torvo): coluit in Moeidarhvole. Helgius Haengi in matrimonio habuit Mobilam, natam*

 Hall-

b) Stórólfshval, *praedium quod de eo nominatur Tumulus Storolfi.* Guelph. Hol.

c) Veſtrlida. M. ſine dubio Vetrlida, quem Thangbrandus ob carmina probroſa occidit. Teſte Chriſtniſaga. Illius carmen in laudem Thori Deaſtri Edda allegat.

d) Þverá. K. L. M. textus vero recte, hennar ſubauditur.

e) Ulfeidi. M. Ulbeidi (quae eſt Nordlandorum Dialectus). K. L.

f) Asny. K L. M.

*) Helgii matrimonium neſciunt Guelph. Hol. Jör. qui & in praecedentibus valde ſunt pauperes.

A.C. 880. dóttr Hallgeirs í Hallgeirsey. þeirra dóttir var Helga er átti Oddbiörn askasmidr. er Oddbiarnarleid er vit kennd. Hrafn var hinn v son Hængs. han var fyrstr lögsögu madr á Islandi. han bió at Hofi eptir födr sinn. *g*) Þórlaug var dóttir Hrafns. er átti Jörundr godi. þeirra son var Valgardr at Hofi. Hrafn var göfgaztr sona Hængs.

Hallgeire de Hallgeirseyia, horum conjugio procreata est Helga, uxor Oddbiörni vascularii, *á quo* ODDBIARNARLEID (*concilium* †) *appellationem traxit. Quintus gnatorum Haengi Hrafnus erat, primus legifer Islandiae: hic praedium Hof post patrem incolebat: genuit filiam Thorlaugam, quam duxit Jörundus* pontifex; *iis genitus est Valgardus in Hofi* (*Fano*). *Hrafnus inter filios Haengi erat clarissimus.*

24. CAP.

HRYGD KVELLDÚLFS.

Kvelldúlfr *h*) spurdi fall Þórólfs sonar síns. *i*) vard han hryggr vit þessi tíd-indi. svo at han lagdiz í reckiu af *k*) harmi ok elli. Skallagrímr kōm opt til hans ok *l*) taldi fyri honum. bad hann hressa sik.

CAP. XXIV.

DE LUCTU KVELLDULFI.

Kvelldulfus de morte filii Thorolfi nuncium accepit, ad quem nuncium, maerori simul & senio succumbens, lecto decubuit. Skallagrimus crebro eum accedebat, sermoneque consolari satagebat, obsecrans ut animi vigo-

g) Þórbiörg het dótter Hængs (hans), *filiae Hængi (Hrafni) nomen erat Thorbiörgae.* Guelph. Hol.

h) fretti. Jör.

i) feck honum so mikils þau tídindi. at han &c. *eo nuntio tam adficiebatur, ut.* Jör.

k) haec duo vocabula excludunt Guelph. Hol. Jörund.

l) taldi um. K. M. || taladi um. L.

†) *Sc. locus ubi solenniter publicabantur Acta comitialia; forte quod talis conventus territorialis in praedio quodam Oddbiörni haberi consueverit, vel inceperit. De Etymo & tempore* LEIDAE, *vide Dn. Grim. Thorkelinum in Indice Jur. Eccl. Thorl. Ketill., qui hujus concilii abrogationem, & substitutam acta comitialia promulgandi rationem, meritissimò vituperat. Sed hic forsan* Leid *fuerit* via *certa, quam Oddbiörnus primus invenerit, vel munierit. Denique* Landnámab. *habet* LEIDI, *tumulum: unde* at leyda, *tumulare, (per Diphtongum,) in* Olafs Saga *de Asolfo christiano.*

ſik. ſagdi at allt var annat *m*) athæfilig-ra enn *n*) þat at auvirdaz. ok leggiaz í kaur. *o*) er hitt helldr rád. at ver leitim til hefnda eptir Þórólf. *p*) má vera at ver komim í færi vid *q*) nockura þá menn er verit hafa at falli Þórólfs. En ef þat er eigi. þá munu þeir vera menn. er ver munum ná. er konúngi mun ſer þikia í móti ſkapi. Kvelldúlfr kvad víſu.

Nú frá ek nordr í eyiu,
Norn *r*) er um grimm, til ſnimma
Þundr *s*) fell þremia vandar,
t) Þórólfr und lok *u*) fóro.
x) Letumk *y*) þúng at þíngi
z) Þórs ſángvina þ) at gánga,

Skiótt

vigorem recolligeret: & quidvis aliud factu dignius eſſe affirmabat, quam animum abjicere, & perpetuo ſe figere grabato. Iſtud, pergit, conſilium potius eſt, ut Thorolfum ulciſci conemur: forte offerent ſe nobis quidam ex iis, qui ad ejus mortem operam contulerunt; quodſi ſecus evenerit, tamen dabitur nobis poteſtas illorum hominum quorundam, quorum ut detur, neutiquam volupe fuerit regi. Kvelldulfus carmine reſpondit: A. C. 880.

Nunc accepi in boreali inſula
(Parca ſaeva eſt!) interiiſſe Thorolfum;
Immaturo caſu
Obiit praeliator.
Gravis ſenecta fecit me inhabilem
Adeundis certaminibus:

Cito

m) tiltækiligra, *conſultius* (*incoeptu utilius*). Jör. || mox, fyrir hann, *illi*. K. L. M.

n) gráta, *lugere*. Iid. || aurvilnazt, *deſperare*. Guelph. Hol.

o) ok hitt helldr rád at ſtanda upp ok leita til &c. *conſultiusque eſſe, ſurgere & conari* &c. Guelph. Hol.

p) vid nockra þá menn er &c., *in quibusdam eorum, qui* &c. Jör.

q) nockurn frænda konúngs edr vin. þá kvad Kvelldulfr víſu, *aliquis ex cognatis aut amicis regiis: tum* &c. Guelph. Hol.

r) eru Guelph. voro H. *ſunt* (*fuerunt*), *ſaevae parcae*, v. *parcarum decreta*. || erum Membr. Hol. N. G.

s) kaus þremia (þrumu J.) ſkyndi, *Odinus cooptavit*, ſc. ad Monoheroas, *promtum bellatorem*. M. ſatis eleganter.

t) Þórólf. M. R.

u) fórum, *periimus*, v. *nos periiſſe*. Membr. Kálf. C. J. K. L. non inconcinne: ſc. periimus cum viro noſtrae familiae praeſtantiſſimo.

x) Letumz. Membr. Kálf. C. || letum. Guelph. Hol. || krimr. K. L. || lot var — þarz ſáng vina &c., *lucta* (pugna) *gravis fuit in conventu, ubi manus conſeruntur*. H. || leggiunſt. M.

y) þraung, *arcta* v. *arcte premens*. L.

z) ita K. M. R. || þárs. L. || þars, *ubi*. Membr. Kálf. C. Guelph. Hol.

þ) at. omitt. Guelph. Hol.

A.C. 880. æ) Skiótt munat a) hefnt, þótt b) huetti
c) Hugr d) maglunar, brugdit.
Har-

Cito non patrabitur ultio,
Etsi animus ad bellum incitaverit.
Hac

æ) þiód. Guelph. Hol. || skiót. M.
a) heipt, *ira*, *dolor*. M.
b) hneiti H. huettu L. hueiti Mbr. b. Guelph.
c) hugmál (hugdarmál) bratt her ugdizt. H. O. hugarmál bráar brugdit. Gu. Hol. quam Lectionem ipse auditus damnat.
d) málugnáar. M. Totum carmen ex Jör. exulat.

Ordo verborum in priore parte Carminis. Nú frá ek Þórólfr 1) (Þórólf) fóru und lok nordr í 2) eyiu. þundr 3) þremia vandar fell til snimma. Norn 4) er nu grimm.

1) Þórólf *forte rectius: ut* fóro *sit praeteritum Infinitivi, pro* hafa farit. *Similis constructio est apud Thiodolfum Islandum in* Hryggiarstycki, *de* Magno bono *rege:* hyck í hundrads flocki, Haralls bródrson stódo (hrafn vissi ser hvassazt húngrbann) framazt manna. *Potest vero & Nominativus* Þórólfr *admitti; ita* fóro *erit Imperfect. Conjunctivi 3 persona, pro* færi.
2) *Alosta nimirum, quam Edda inter insulas recenset.*
3) *Vox* þremiar *inter mucronis appellationes in Edda Cod. Worm. recensetur: ita* þremia vöndr, virga mucronis (*cuspidata*) *erit hasta; atque hujus* Þundr, Odinus *v. si mavis* tensor, projector, *erit vir, praeliator.*
4) *Si verbum* ero *v.* voro *recipiatur, oportet, ut vocabulum* Norn, *cui id respondet, sit plurale generis Neutrius, ita vero id usurpatum nullibi deprehendi; rejeci ideo in Variantes. Clariss. Dn. Gunnar Pauli vocem* ero *retinet, atque nihil mutato verborum ordine, primam quadrantem carminis sic vertit:* Nunc accepi in insula boreali parcas nimis tempestive saevas. *Alteram quadrantem carminis sic dat:* Þundr þrimu randar (vandar) kaus Þórólf und lok fóru (færa, föru): Elegit rex (vir) Thorolfum ad mortem. *Sed, neque* τὸ randar *in ullo codicum extat; neque satis liquet* τὸ fóru, *quae pars orationis illi sit.*

Ordo verborum in posteriore parte Carminis. 1) Þúng Þórs fángvina 2) letumk 3) brugdit at gánga at 4) þíngi. Skiótt munat hefnt, þótt hugr huetti 5) maglunar.

1) *Gravis Thori amplexuum socia, i. e. senecta; quod ea cum Thoro apud* Utgardalokium *luctabatur: hanc lectionem ex tribus Chartis, & quarta quae* Þárs *habet, expressi.*
2) *i. e.* let mer eigi, non fecit mihi; *in hac voce eam libertatem mihi sumsi, ut litt.* K *in fine adderem, vel pro* Z *optimorum codicum substituerem; quod alias non videbam, quo* τὸ brugdit *referendum esset. Ne vero hoc temere fecisse videar, ad auctoritatem Egilli nostri provoco; qui ita cecinit:*
Erumka leitt þótt liótt of se
Hiálma klett af hilmi at þiggia: *i. e.*
Non est mihi ingratum, quamvis defor-
Caput ab rege accipere. [me sit
hic erumka, *valet* er mer ecki: *quod dicas hoc exemplum claudicare, nam apertam esse*
nega-

Haralldr kónúngr fór þat fumar til Upplanda. ok fór um hauftit *e*) veftr á Valdres.

Hac aeftate rex Haralldus in Uplandos, autumnoque infequenti in Valdrefiam occidentem A.C. 880.

negationem in A *enclitico*: *refpondeo*, *minimum hinc patere*, *quod* τὸ erumk, eft mihi, *fignificet*, *non vero* fumus *vel* fum. *Jam vero* τὸ UMK *in fimili cafu negare*, *monftrabo*, *Ejusdem poëtae auctoritate*, *ex* Arinbiarnardrápa (*Epode Arinbiörni*):

Nú ERUMK audfkæfd
Omun lokri
Magar Þóiifs
Mærdar efni. *i. e.*

Nunc mihi NON FACILE EST POLIRE (*exornare*)
Sermonis dolabra (*lingua*),
Filii Thoreris
Laudis materiam (*facta praeclara*).

3) brugdit, promtum, expeditum; *a verbo* at bregda, vertere, celeriter movere: *unde*, brugdinn vid eitt, in aliqua arte, *vel* negotio verfatus. BRUGDIT *quoque fignificat* fublatum, *ademtum*, *qua fignificatione fi id cum* τῷ LETUMK *jungis*, *fenfus exiftit commodus fatis*, *idem fere cum noftro*; fecit mihi fublatam, *i. e. abftulit*, facultatem congresfus adeundi. *Sic neque opus eft negatione in* K *quaefita*.

4) Þing *eft conventus quicunque*; *hic certamen fignificat*. *Similiter vocabulo utitur Sighuatus poëta*, *in* Olai Sancti *hiftoria*:

Olafr vantu, þar er jöfrar,
Ellifta ftyr, fellu.
Ungr, komtu af því ÞÍNGI
Þollr í Gríflopolla. *i. e.*

Olae! vicifti adolefcens undecimo praelio,
Ubi reges (*principes*) ceciderunt,
EO EX PRAELIO
Dux ingreffus es Grislopollos.

Ceterum τὸ at þíngi *non ineleganter junxeris cum voce* þúng; *hoc ordine*: Þórs fángvina þúng at þíngi letumk brugdit at gánga: Thori complexuum amica, in congreffu difficilis, non fecit mihi expeditum (*v.* ademit mihi) inceffum (incedere).

5) Maglun ɔ: möglun, murmur, *hoc loco*, *per Figuram Litoten*, *pro* bello *accipio*: *quod non debet videri infolens*, *cum* KÍF, jurgium, *fine adjectione de bello ufurpetur*; *imo apte hic a fene ponitur*, *pro vano belli adverfus potentiorem tentamine*. *Poffis tamen*, *fed minus eleganter fic ordinare*: Þótt maglunar hugr huetti, etfi animus murmurans (querulus) incitaret *ad ulcifcendum fc. Clariff. Gunnar Pauli aliquanto quidem liberius in hac pofteriore parte carminis verfatus eft*: *adfcribenda tamen ejus interpretatio*, *quod multa ex variantibus a me inexplicita expreffit*. *Ita legendum cenfet*:

LETTUM (LETTUMZ) ÞÚNGA (þraung) á (at) [þíngi
*Þórs FANGVINAR gánga.
Skiótt MUN hefnt, þó at hneiti
Hugdar mál bratt ugdiz. *i. e.*

Abjiciamus languorem
In praelium ituri.
Cito eveniet ultio, quamvis de gladio
Deftinato negotio diffideretur.

*Þórs fángvinr, *Odinus*; *ejus* þíng, *praelium*. *Quae hic Vir Clariff. ex ingenio repofuit*, *ea literis capitalibus expreffi*.

A.C. 880. dres. ok allt á Vors. Aulver Hnúfa var med konúngi. ok kom opt *f*) á mál vit konúng. ef han mundi vilia bæta Þórólf. *g*) veita Kvelldúlfi ok Skallagrími febætr. eda mannfóma þann nockurn. er þeir mætti vid una. Konúngr varnadi þess eigi med öllu. ef þeir fedgar færi á fund hans. Sídan byriadi Aulver ferd fína nordr í Fiördu. letti eigi fyrr. enn han kom at kvelldi dags til þeirra fedga. tóku þeir þackfamliga vit honum. dvaldiz han þar nockura hríd. Kvelldúlfr fpurdi Aulvi vandliga *h*) frá atburdum þeim er giörz höfdu á Sandnefi þá er Þórólfr fell. fva at því hvat Þórólfr vann til frama ádr han felli. fva ok hverir vapn báru á hann. *i*) eda hvar hann hafdi meft fár. eda hverneg fall hans yrdi. Aulver fagdi allt *k*) þat er han fpurdi. fva þat at Haralldr konúngr veitti honum fár þat er

tem verfus, & in Vorfiam usque profectus eft. Aulver Hnufa *in comitatu regis erat, eumque fubinde, aune de caede Thorolfi fatisfacere, orbitatemque Kvelldulfi & Grimi, pecunia impertita, aut plaufibili aliquo honoris genere folari vellet? interpellabat. Rex hoc in totum non praecidebat, modo ad fefe ipfi accederent. Deinde itinere in Fiordos, boream verfus incepto, Aulver non ante deftitit, quam vefpere quodam ad Kvelldulfum & Grimum veniret. Gratae mentis affectione complexi funt eum: & aliquamdiu moratum ibi, Kvelldulfus ftudiofe percontatus eft, fuper re Sanduefiae gefta in caede Thorolfi, nec non quid ad laudem infigne, antequam caderet, feciffet Thorolfus? tum qui potiffimum homines, ferrum ei intuliffent? quave in parte corporis maxima accepiffet vulnera? denique, quo corporis pofitu cecidiffet? Aulver cum ad caetera omnia quaerenti refpondit, tum & haec ultima, ipfum nimirum Haralldum plagam*

e) uppá, *furfum.* Guelph. Hol. qui & ignorant iter in Vorfiam.

f) at máli — at han villdi, *fuggeffit regi, vellet* &c. Iid. || hvert han villdi. L. M.

g) ok unna Kvelldúlfi ok Grími fæmdar, *honorique Kvelldu & Grimi confulere.* Guelph. Hol. Namque cognatos non ulcifci, nec multam pro eorum caede obtinere, antiquitus opprobrio ducebatur; hinc eft, quod in veterum fcriptis fæmd & fómi, *decus, honor*, interdum pro *multa homicidii* ufurpatur.

h) ad tídendum þeim. Jör. || at um tídendi þau er &c. Guelph. Hol.

i) Duo fequentia puncta quaeftionis perperam omitt. Jör. Guelph. Hol.

k) hit fanna, *ex vero.* Jör.

er ærit mundi eitt til bana. ok Þórólfr fell *) nærr á fætr konúngi á grúfu. Þá svarar Kvelldúlfr. vel hefer þú sagt. því-at þat *l*) hafa gamlir menn mællt. at þess mannz mundi hefnt verda. *m*) ef han felli á grúfu. ok þeim nærr *n*) koma hefndin er *o*) fyrir yrdi er hinn felli. en ólikligt er. at oss verdi þeirrar hamíngiu audit. Aulver *p*) sagdi þeim fedgum. at han venti ef þeir villdi fara á fund konúngs. ok leita eptir bótum. at þat mundi sómafaur verda. ok bad þá til þess hætta. ok lagdi mörg ord til. Kvelldúlfr sagdi. at han var hvergi færr fyrir elli sakar. mun ek vera heima. sagdi han. Villtu fara Grímr. sagdi Aulver. *q*) Ecki erendi ætla ek mik eiga *r*). sagdi Grímr. mun konúngi ek *s*) þikia ecki ordsniallr. ætla ek mik ecki lengi munu bidia bótanna. Aulver sagdi at han mundi þess *t*) eigi þurfa.

plagam ei intulisse, quae vel unica foret peremtoria, peneque in ipsos regis pedes pronum cecidisse Thorolfum. Cui Kvelldulfus, bene, ait, memorasti, nam veteres sic pronunciarunt; qui pronus occubuisset, ejus mortem fore vindicatam; & qui excepisset cadentem, ei proxime venturam vindictam: at vix spero fore, ut illa fortuna nobis contingat. Aulver iis ostendit, sperare se, si, satisfactionis petendae gratia, adire vellent regem, illud iter honori (illis) futurum: multisque verbis adhibitis hortatur, ut id experiantur. Kvelldulfus docet senectutem suam nulla pati itinera; itaque mansurum se domi. Tu vero, mi Grime, iturusne es? pergit Aulver. Cui Grimus: nihil mihi illic negotii esse puto, neque enim regi facundus videbor, nec in petenda satisfactione longus ero. Aulver negavit ea re opus fore; nam dicam pro A. C. 880.

 te

*) nærr. omitt. Guelph. Hol.

l) hefir mællt verit, *existimatum (traditum) est.* Iidem.

m) er. Jör.

n) nidr koma. er &c. Guelph. Hol.

o) hinum veitti banan, *qui illi necem inferret.* Jö. und.

p) spyr. ef þeir villdi fara &c. þvíat þat mun verda hin mesta sæmdarför, *rogat, si vellent adire* &c. *nam id summo cedet honori.*

q) eckert. M. J. corrupte.

r) vit kóng, *cum rege.* add. Gu. Hol. || þángat. Jör.

s) vera ecki ordmargr, *neque multorum verborum ero.* Guelph. Hol. omisso konúngi, ante. || ordhagr, *elegans (commodus) orator.* Jör. || vera ordfár, *nam paucorum verborum ero.* J.

t) lítt. Guelph. Hol.

A.C. 880. þurfa. ſkolum ver *u*) mæla allt fyrir hönd þína. ſlíkt er ver kunnum. En med því at Aulver ſótti þat mál miök. þá het Grímr ferdinni. þá er han þættizt búinn. *x*) kvádu þeir Aulver á med ſer þá ſtund er Grímr ſkylldi koma á konúngs fund. fór þá Aulver fyrſt á brott. ok til *y*) konúngs.

te inquit, quantum potuero. Quoniam vero magnopere inſtabat Aulver, pervicit, ut Grimus ſe, quando paratus ſibi videretur, iturum promitteret. Ita, cum inter ſe conſtituiſſent de tempore veniendi ad regem, Aulver diſcedens, ad regem praeivit.

25. CAP.
FERD SKALLAGRÍMS Á KONÚNGS FUND.

Skallagrímr bióz til ferdar þeirrar er fyrr var fráſagt. han valldi ſer menn af heimamönnum ſínum ok nábúum. *z*) þá er ſterkaztir voro at afli. ok *þ*) hruſtaſtir þeirra er til voro. Madr het Áni bóndi einn audigr. annarr het Grani. þridi Grímólfr ok Grímr bródir hans. heimamenn Skallagríms. ok þeir brædr Þórbiörn *æ*) Krumr ok Þórdr Beigalldi. þeir voro

CAP. XXV.
ITER SKALLAGRIMI AD REGEM.

Skallagrimus jam dictam profectionem adornans, ex domeſticis ſuis ac vicinis, comites ſibi, qui corporis atque animi robore plurimum valebant, elegit. Quorum haec nomina: Anius colonus quidam dives, alter Granius; Grimolfus, & Grimus frater ejus, hi Grimi domeſtici; porro Thorbiörnus Krumus *& Thordus* Beigalldus *fratres, á ma-*

u) tilleggia allt ſlíkt *adjuvabo* (petitionem tuam) *quantum* &c. Iid.

x) Ölver nefndi þann dag. er Grímr &c. Ö*lver cum diem dixiſſet, quo Grimus veniret* &c. Jörund.

y) hirdar, *ad ſatellitium.* interpon. Iid.

z) Sequentia perperam deſunt in Guelph. Hol. Jör. J.

þ) hrauſtuſtir. E. K. L. M Non vero deſunt exempla illius permutationis Diphtongi AU cum Vocali U: ut, trudr pro TRAUDR, *invitus, ſegnis:* úngr pro AUNGR, *nemo;* vide *Nialom* in Carmine Kaupahedinis Cap. 23.

æ) Krummr, quaſi *rapax.* E. Guelph H. l. hi ex Thordo Beigalldo duos homines faciunt. || Kraurr. Jör. || Þrumr, *intonans.* J. mox beigandi, quaſi *terribilis.* Jör.

voro kalladir *a*) Þóraurnu ſynir. hon bió ſkamt frá Skallagrími. ok var fiölkunnig. Beigalldi var kolbítr. Einn het Þórer *b*) Þurs. ok bróder hans Þórgeirr Jardlángr. *c*) Oddr het madr einbúi. Grífs lauſingi. xij voro þeir til *d*) fararinnar. ok allir hinir ſterkuſtu menn. ok margir hamrammir. Þeir *e*) höfdu ródrar ſeriu er Skallagrímr átti. fóro ſudr med landi. lögdu inn í *f*) Oſtrarfiördu. fóro þá landveg upp á Vors til vaz þeſs er þar verdr. En leid þeirra bar ſvo *g*) til. at þeir ſkylldu þar yfir fara. fengu þeir ſer ródrar ſkip þat er vit þeirra hæfe var. reru ſidan yfir vatnit. en þá var *h*) lángt til bæiar þeſs er konúngrinn var á veizlu. komu þeir Grímr þar þann tíma er konúngr *i*) var geinginn til borda. Þeir Grímr hittu menn at *k*) máli úti í gardinum. ok ſpurdu hvat þar var tídenda. En er þeim var ſagt. þá bad Grímr kalla til

a matre Thorarna artium magicarum perita, quae non longe a Skallagrimo colebat, Thorarnae filii *denominati. Beigalldus ſolebat mandere carbones (antracophagus erat). Tum Thorer cognomento* Gigas, *& Thorgeirr cognomento* Jardlangus; *hi quoque fratres: Oddus* monoecus, *& Griſs* libertus, *poſtremi numerantur. Duodecim numero, omnes ſingulari robore, nonnulli etiam eo, quo verſipelles, praediti, in itineris ſocietatem convenerant; qui conſcenſa nave Grimi actuaria, praeterlegebant oras meridiem verſus: tum ingreſſi Oſtrarfiördos, terreſtri itinere, in Vorſiam ſurſum contendunt, usque ad fluvium, qui ibi exiſtit, &, per rationem itineris, ipſis transeundus erat. Hunc, idoneam naviculam adepti actuariam, transmittunt: at etiam tum praedium longe aberat, ubi rex agitabat convivium. Venit eò Grimus, cum ſociis, quô tempore rex diſcumbebat: compellant homines in ſubdiali (propatulo) domus, & rogant quid rerum agatur? quod cum accepiſſent, Grimus* A. C. 880.

 Aulve-

a) Þórunnar ſynir. Jör. || Þóraunnu. K. L. M. Mox, quam textus matri magiam, eam Cod. M. uni fratrum (Beigalldo), & Cod. L. utrique fratri tribuit.

b) Þys, *fremitus.* J.

c) Oddi. Hol.

d) ferdar búnir, *ad iter accingebantur.* Jör. qui cum Guelph. Hol. proxime ſequ. omittunt.

e) fóro med ródrar ſkútu. Jör.

f) Oſtrarfiörd E. M. Otrafiörd J. Moſtrarfiörd Guelph. Hol.

g) vid. L

h) æi lángt, *ſed tum prope aberat* &c. Guelph. Hol. Jör J. P.

i) var yfir (ſát yfir) bordum. Jör. Guelph. Hol.

k) málum. Guelph. Hol.

A.C. 880. til *l*) máls vit ſik Aulvi Hnúfu. *m*) ſá madr geck inn í ſtofuna. ok þar til er Aulver ſat. ok ſagdi honum. Menn ero her komnir úti xij ſaman. ef menn *n*) ſkal kalla. *o*) en líkari ero þeir þurſum at vexti ok at *p*) ſýn enn menzkum mönnum. Aulver ſtód upp þegar. ok geck út. *q*). þóttiz han vita hverir komnir mundu *r*). fagnadi han vel Grími frænda ſínum. ok bad hann gánga *s*) inn í ſtufu med ſer. Grímr *t*) ſagdi faurunautum ſínum. þat mun her vera ſidr. at menn gángi vapnlauſir *u*) fyri konúng. ſkulu ver gánga inn vj. enn adrir vj ſkulu úti vera ok *x*) gæta vapna várra *y*). Sídan gánga þeir inn. geck Aulver fyri konúnginn.

Aulverem Hnufam *ad loquendum ſecum poſcit evocari, homo* (*á quo hoc officium petebat*) *ingreſſus triclinium adit Aulverem, & ſic compellat: Homines advenae numero duodecim foris ſunt, ſi tamen fas eſt, ut homines appellentur, ita de ſtatura atque facie* (*corporis*) *gigantibus ſimiliores ſunt, quam hominibus humanitate vera praeditis. Aulver ſuſpicatus quinam advenae eſſent, ſurgit confeſtim, & egreſſus triclinio, Grimo conſangvineo adventum amiciſſime gratulatur, rogatque ut ſecum ingrediatur triclinium. Grimus ad comites ſuos loquitur: morem hic tenere opinor, ut ſine armis adeatur ad regem; itaque ſex tantummodo noſtrorum ingrediemur; reliqui ſex foris manebunt & arma noſtra cuſtodient. Deinde intrant triclinium, Aulver ad regem acce-*

l) tals. J.

m) ſá, Omitt. Jör. *homo quidam.* || ſá geck í ſtofu er ſendr var. Guelph. Hol. J.

n) ſkolo. ex Guelph. S.

o) þvíat. Guelph. Hol.

p) áſyn C. E. áſiónum Jör.

q) þegar. hic, & ad proximum quoque Verbum addunt Guelph. Hol.

r) vera. add. Iidem. quod elegantius ſubauditur.

s) í ſtofuna. Iidem.

t) mælti vid faurunauta (menn) ſína. Jörund. Guelph. Hol.

u) inn, *ut introeantur.* Guelph. Hol. || modo ante, eigi (miög) fiölmennir, *non (valde) multi ſimul adeant* &c. K. L. M.

x) geyma. Guelph. H.

y) ok klæda, *& veſtimenta.* J. P. Quae Lectio ſi meliorum Codicum auctoritate niteretur, conſtaret inde, morem *ponendi amiculum* antequam introiretur ad regem, quem Auctor Speculi Reg. inculcat pag. 299, & cujus rationes adfert 298-99, jam ſub Haralldo Pulchricomo obtinuiſſe.

inn. *z*) Skallagrímr ftód *þ*) at baki honum. Aulver *æ*) tók til máls. Nú er Grímr her kominn fon Kvelldúlfs. *a*) kunnu ver nú *b*) aufúfu. konúngr. at þer gerit hans *c*) faur góda híngat. fvo fem ver væntum at *d*) vera muni. fá þeir margir *e*) af ydr fæmd mykla er til minna eru *f*) komnir enn han. ok hverrgi nærr ero jafnvel at fer gervir um fleftar íþrótter. fem han man vera. *g*) muntu því ok þat giöra konúngr. at mer þiker meftu máli fkipta. *h*) ef þer þikir þat nockurs vert. Aulver taladi lángt *i*) ok fniallt. þvíat han var ordfærr madr. margir adrir vinir Aulvis gíngu fyri konúng. ok fluttu þetta mál. Konúngr litadiz um. ok fá at madr ftód

accedit, & adftante pone eum Skallagrimo, fic orditur fermonem: Adeft heic Grimus, filius Kvelldulfi, quem fi optato itineris fucceffu impertiveris, rem nobis, o rex! pergratam feceris: atque ita fperamus fore; multi enim honoribus a te mactantur, quibus minus (ad id) †) juris eft, & qui plerisque artibus multo minus ornati funt, quam illum effe credo: denique hoc vel ideo fpero te facturum, rex! quod plurimum mea intereffe exiftimo (ut facias): fiquidem aliquid apud te valet mea voluntas. Aulver, ut qui dicendi facultate multum polleret, copiofe atque ornate dixit. Multi quoque, ex amicis Aulveris, pro hac re apud regem interpellarunt. Qui circumfpiciens, hominem pone A. C. 880.
Aulve-

z) ok þí Grímr hit næfta honum. fídan hverr at ödrum, *tum proximus illi Grimus, deinceps ceteri* Guelph Hol.

þ) hiá honum, *adftante illi.* Jör.

æ) heilfadi kóngi. ok mælti, *falutat regem, & fic fatur* Guelph. Hol.

a) kann ek mer þöck (mikla þaukk), *pro beneficio in me* (magno) *agnofco,-fi* &c. J. P. Guelph Hol. || erum ver nú fúfaztir (áfúfaztir), *nobis volentiffimis feceris, fi* &c. K. L M. quae manifefta gloffa eft dictionis, at kunna aufúfu

b) þauck ok aufúfu Jör.

c) ferd Guelph. Hol. Jör. || mox, hedan pro híngat. K. L. M.

d) þer munud giöra, *te facturum.* Iidem.

e) af ydr. omitt. Guelph. Hol.

f) umkomnir Jör. || um komnir Guelph. Hol. J. P.

g) Máttu þetta ok fvo giöra. at mer þiki * meftu &c. *hoc ita facere potes, ut in fummo ponam difcrimine;* i. e. *ut fummam â me gratiam ineas.* Gu. Hol. *nockurs vert E. meft varda J. *ut aliquanti (fummi) faciam.*

h) at vel fe gert, *ut bene factum fit* K.

i) erendi. interponunt Guelph. Hol.

†) *innuit vel nobilitatem Grimi, vel ejus cum Thorolfo fraternitatem, atque hac innixum jus, fatisfactionis poftulandae.*

A.C. 880. ſtód at baki Aulvi. ok var höfdi hærri enn adrir menn. ok ſkaullóttr. Er *) þetta hán Skallagrímr. ſagdi konúngr. hinn mykli madr. Grímr ſagdi at han kendi rett. Ek vil þá. ſagdi konúngr. ef þú *k*) beidiz bóta fyri Þórólf. at þú geriz minn madr. ok gángir her í hirdlög. ok þiónir mer. **) Má mer ſva vel líka þín þiónoſta. at ek veita þer bætr eptir bródr þinn. edr adra ſæmd eigi minni enn ek veitta honum Þórólfi bródr þínum. ok ſkylldir þú betr kunna *l*) at gæta enn han. ef ek gerda þik at ſvo miklum manni ſem han var ordinn. Skallagrímr ſvarar. Þat var kunnigt. hverſu *m*) Þórólfr var framarr enn ek er. at ſer gerr um alla luti. ok bar han *n*) enga gæfu til at þióna þer konúngr. Nú mun ek *o*) ecki taka þat rád. *p*) eigi man ek þióna þer. Þvíat ek veit at ek mun eigi gæfu til bera at veita þer þá þiónoztu ſem

Aulverem adſtare, ſuper alios capite eminentem, & calvum, animadvertit. Hic tam ingens vir, eſt ille Skallagrimus? ait rex. Grimus recte eum noſcere affirmat. Volo itaque, pergit rex, quando quidem ſatisfactionem pro Thorolfo expetis, ut meus homo fias, atque officium juraque ſatellitis adeundo, mihi praeſtes miniſteria; quae forſitan ita mihi probari poſſunt, ut pro amiſſo fratre, ſatisfactionem pecuniariam tibi dem, honoreve alio te ornem, non minore quam ipſum Thorolfum ornavi, fratrem tuum; at oporteret ſane, ut obſervantior eſſes officii (melius ſcires rationem habere officii), ſi, quò ille aſcenderat, ad id te honoris faſtigium eveherem. Grimus reſpondit: ſatis conſtat, quantum me Thorolfus omni virtutum genere antecellebat, at ad ſerviendum tibi fortunae obſequio deſtituebatur: itaque ego iſtud conſilii non capiam, non ſerviam tibi; ſcio enim fortunam mihi, ad praeſtandum tibi, quod vellem, quodque dignum (te) eſſet, miniſterium,

*) þeſsi. Jör. Er ſá hinn mikli madr Skallagrímr. Guelph. Hol. J.

k) villt beidaz, *cogitas expetere.* Iid. Jör.

**) Mun ek þá veita þer ſæmd eptir þinni tilſtundan, *tum ornabo te ex merito.* Guelph. Hol. tali compendio, reliquum hujus periodi exhibent.

l) til. add. Jör.

m) miklu betr ok framar Þórólfr var at ſer of alla luti. Guelph.

n) eigi audnu til þiónuſtu vid ydr. Iidem.

o) eigi þat rád upptaka. Iid. J. P. || eigi taka þín rád, *tua non admittam conſilia.* K. L. M.

p) ok eigi, *neque.* Iid.

ſem ek *q*) munda vilia. ok vert veri. hygg ek at mer verdi meiri muna vant enn Þórólfi. Konúngr *r*) þagdi. ok ſetti han dreyrraudan á at ſiá. Aulver ſneri þeg-ar í brott. ok bad þá *s*) Grím gánga út. þeir gerdu ſvo. gíngu út. ok tóko vapn ſín. bad Aulver þá fara í brott ſem ſkiót-azt. geck Aulver á leid med þeim til vaz-inz. ok margir menn med honum. Ádr þeir Skallagrímr ſkilldu þá mællti Aulver. annan veg *t*) var för þín. frændi. til kon-úngs. en ek *u*) munda kióſa. *x*) fýſta ek þik miög híngat fararinnar. en nú vil ek hins bidia at þú farir heim ſem ſkyndi-ligazt. ok hins at þú komir eigi á fund Harallz konúngs. nema betri verdi ſætt *y*) yckur enn mer þikir nú áhorfaz. ok gæt þín vel fyri konúngi ok hans mönn-um. Sídan foro þeir Grímr ifir vatnit. En þeir Aulver gengu þar til (er) ſkip þau

rium, defuturam; plusque habilitatis (ar-tium idonearum) in me quam Thorolfo deſi-deratum iri, autumo. Rex ad haec nullum opponens verbum, cruento rubore faciem perfuſus eſt. Simul gradum avertens Aul-ver, Grimum cum comitibus jubet egredi: dicto audientes egrediuntur, & arma ſua ſu-munt. Aulver hortatus, ut quam celerrime abirent, ipſe, cum multis hominibus, ad flu-vium eos deduxit; & ad Skallagrimum, an-tequam digrederentur, locutus eſt: Contra-rium, cognate mi, votis meis exitum habuit iter tuum: vehementer hortabar, ut huc ires, nunc ego idem, illud te obteſtari non dubito, ut quam maxime properes domum redire; item illud, ne regi Haralldo te com-mittas, niſi ſolidior inter vos facta ſit com-poſitio (concordia), quam quò res praeſens, meo judicio, ſpectat; utque diligenter, regis & clientum ejus, caveas inſidias. Deinde Grimus & ſocii fluvium trajiciunt. Aul-ver cum ſuis accedunt ad naves, in ripas fluvii educ- A.C. 880.

q) villda, ok makligt (maklig) (verd) væri. Guelph. Hol. J. P. M.

r) þagnadi ok rodnadi, *obticuit, & (facie) ru-borem contraxit.* Gu. Hol. J.

s) verda á brott ſem ſkiótazt, *quam celerrime abire.* Guelph. Hol.

t) verdr, *habet.* Iidem. || vard. Jör.

u) hugda, *ſperabam.* Guelph. Hol.

x) fyrſta. Guelph. perperam.

y) yckar (quod vulgare) Ceteri praeter D. G. || ydar. Jör.

A.C. 880. þau voro. er upp voro sett vit vatnit. ok z) hiuggu svo at ecki var fært. þ) þvíat þeir sá mannför ofan frá konúngs bænum. voro þeir menn margir saman. ok vopnadir miög. ok fóro æ) æsiliga. þá menn hafdi Haralldr konúngr sennt eptir þeim. til þess at drepa Grím. a) Hafdi konúngr tekit til orda. litlu sídarr enn þeir Grímr höfdu útgengit. b) sagdi sva. þat se ek á skalla þeim hinum mikla c). at han er fullr d) upp úlfúdar. ok han verdr at e) skada þeim mönnum nockurum. er oss f) mun þikia afnám í. g) ef han náir. megu þer þat ætla. þeir menn er han mun kalla at í sökum se vid hann. at han mun h) engvan ydvarn spara ef han

eductas, has ita concidunt, ut nulla trajiciendo idonea relinqueretur: videbant enim, á villa regia, hominum permultorum agmen, armis majorem in modum instructum, furentium specie (cum incitatione) deferri. Eos homines summiserat rex, Grimi occidendi causa. Nam post paulo, quam Grimus cum suis erat egressus, caeperat rex hunc in modum alloqui convivas: Ex immanis illius calvi vultu animadvertebam, quod lupiná ferociá ad summum plenus, quibusdam, quos amisisse in damno reputaremus, nociturus sit, si eos consequatur; sic vobis persvadeatis licet, eum, si occasio obvenerit, in nemine vestrum, quos sibi reos esse arbitrabitur, clementia

---

z) spilltu öllum, *omnes corrumpunt.* Gu. Hol. || bió so um, *ita eas concinnat:* per Ironiam: i. e. tractat, adficit. Jör.

þ) Nú seá þeir fiölmenni mikit fer ofan frá bænum ok alvapnat. þessa menn h. H. k. s. eptir Grími at drepa þá alla. *Et jam vident frequens agmen, & juste armatum, a villa deorsum ferri; hosce r. H. Grimo summiserat, ad eum cum universo comitatu interficiendum.* Guelph. Hol.

æ) huatliga, *properanter.* Jör.

a) konúngr mælti. þá er Grímr var í brutt, *rex post Grimi discessum locutus est.* Hol. Guelph.

b) segiandi. L. M. (corrupte).

c) er her geck inn, *qui huc introibat.* add. Guelph. Hol. J. P.

d) úlbúdar P. af úlfúd Guelph. úlfhúd Hol. úlfbúdar L.

e) bana, *mortem illaturus sit.* Guelph. Hol.

f) er skadi at, *in quibus damnum nobis sit.* Iidem.

g) þessi hinn vandi skalli mun engann ydarn spara ef hann helldr lífi; *Improbus hicce calvus, nemini vestrum parcet, si vita ei suppetat.* Iid. || vorn, pro ydarn, habet J. *nemini nostrum.*

h) engum ydvanar (ydvarra). Ausgeir in C. & E. scripsit; quae mihi sunt sine sensu.

han kemz í færi. Farit nú *i*) þá eptir honum ok drepit hann. Sídan fóro þeir. ok komu til vazins. ok fengu þar *k*) engi ſkip þau er fær veri. fóro aptr ſídan. ok ſögdu konúngi *l*) ſína ferd. ok ſva þat. at þeir Grímr mundu vera komnir yfir vatnit. Skallagrímr fór leid ſína. ok föruneyti hans. til þeſs er han kom heim. ſagdi Skallagrímr Kvelldúlfi frá ferd þeirra. Kvelldúlfr let vel yfir því *m*). er Skallagrímr hafdi *n*) eigi farit til konúngs. þeſs erendiſs at gánga til handa honum. ſagdi enn ſem fyrr. at þeir mundu af konúngi *o*) hlióta ſkada einn. en enga uppreiſt. *p*) Kvelldúlfr ok Skallagrímr ræddu opt um rádagiörd ſína. ok kom þat allt áſamt med þeim. *q*) ſaugdu ſva. at þeir mundu ecki mega vera þar í landi. helldr enn adrir menn þeir ėr *r*) í úſætt veri vit´ konúng. ok mundi þeim *s*) hitt rád at fara af landi á brott. ok

mentia eſſe uſurum. Agite, actutum illum inſecuti occidite. Mox euntes regii, ad fluvium veniebant, nullamque trajectui utilem navem adepti, revertebantur: & eventum negotii, & elapſum, ut opinarentur, trans fluvium, Skallagrtmum, regi ſignificabant. Skallagrimus cum ſuo comitatu domum pertendit, patrique momenta itineris expoſuit. Approbabat ſenex eo eventu non profectum eſſe filium, ut in regis miniſterium ſe addiceret; repetebat quoque priſtinum illud, merum damnum, nullum emolumentum (reparationem nullam) á rege eſſe accepturos. Conferebant ſaepe conſilia pater & filius, in omnibusque unum ſentientes, arbitrabantur, nihilo ſibi magis, quam aliis, regis offenſá laborantibus, manſionem in patria integram fore; illud potius conſilium, ut ultro in exilium abirent: Islandiam A.C. 880.

P 2

i) því, *ideo.* K. L. || eptir honum, abeſt â Guelph. Hol.

k) ecki ſkip. þat er fært væri. Iid.

l) ſem háttad var, *rem, uti ſe babebat.* Jör.

m) Sequ. usque ad, ſagdi enn, omitt. Iid.

n) æi til kóngs farit, (excluſis ſequ.) *regi ſe in famulitium non dediſſet.* Gu. Hol. J.

o) fá. Jör.

p) þeir fedgar rodu (ræddu) med ſer. hvern (hlut) af ſkylldi taka, *conferebant inter ſe, quid rei incipiendum (decernendum) eſſet.* Guelph. Hol. || hvad til ráda (ráds) ſkylldi taka, *quid conſilii capiundum eſſet.* J. P.

q) þóttuz þad vita, *intelligebant.* Iid. Guelph. Hol.

r) óſáttir voro. Iid.

s) þat rádligazt, *potiſſimum conſilium.* Iid.

A.C. 880. ok þótti þeim þat fýsiligt at leita til Islandz. *t*) Þvíat þá var sagt þar vel frá landkostum. Þar voro þá komnir vinir þeirra ok *u*) kunníngiar. Ingólfr Arnarson ok förunautar hans. ok *x*) tekit ser landzkosti ok búſtadi á Islandi. máttu menn þar nema ser lönd *y*) ókeypiſs. ok *z*) velia búſtadi. þ) Stadfestiz þat hellz um rádagiörd þeirra. at þeir mundu bregda búi ſínu. ok fara af landi á brott. *æ*) Þórer Hróalldzſon hafdi verit í barnæſku *a*) á fóstri med Kvelldúlfi. ok voro þeir Skallagrímr miög *b*) iafnalldrar. var þar allkært í fóstbrædralagi. Þórer var ordinn lendr madr konúngs. er þetta var tídenda. en vinátta þeirra Skallagríms

A.C. 881. hellz ávallt. Snemma um várit biuggu þeir Kvelldúlfr ſkip ſín. *c*) þeir höfdu mikinn

landiam petendi cupido ſubibat, cujus inſulae bona naturalia id temporis praedicabantur: Jamque amici eorum ac familiares eò conceſſerant, Ingolfus nimirum Aurni filius atque ipſius migrationis ſocii, delectisque †) *fundis oportunis, domicilia ibi conſtituerant: ſolum gratis occupare, ſedesque eligere cuicunque licebat. Ea maxime conſultantibus ſententia ſtetit, ut habitationem, atque etiam ſolum, verterent* (*mutarent*). ††) *Thorer Hroalldi in pueritia apud Kvelldulfum educatus fuerat, aetate admodum aequalis Skallagrimi: Hi ut coalumni mutuâ ſe charitate complexi erant: cum vero haec agitarentur, Thorer munus ſatrapae ab rege obtinuerat; nihilô tamen minus amicitia ejus cum Skallagrimo perdurabat. Primo vere Kvelldulfus & Grimus naves, quarum magna*

t) þar var ſagt gott frá landskostum. Iid.

u) náúngar, *propinqui.* L.

x) Nota venuſtam Ellipſin verbi auxiliaris, höfdu, quam plerique Cod. ignorant. mox, fengit ſer búſtadi. Jör.

y) óleipt, *citra veniam.* P. || ſo vítt ſem villdu, *quam late vellet.* add. Jör.

z) ſá ríka búſtadi, *ſedesque acquirere quaeſtuoſas, opulentas.* Guelph. Hol.

þ) Ok (nú) um vorit bregda þeir búi. ok ætla af landi brott, *hoc vere rem familiarem* (loco) *tollunt* (movent), v. habitationem ſolvunt, refigunt, *terra deceſſuri* Iid. J. P.

æ) Haec periodus in ſolis Kálf. habetur.

a) ad. K. L. M.

b) iafnalldra. Iid.

c) ok höfdu mikinn koſt, *& multo utebantur commeatu.* J. P.

†) *Nota diſcrimen in ſenſu vocum* Landkoſtr & Landzkoſtr: *prior in genere denotat bonum naturale terrae, de qua ſermo eſt, univerſae; poſterior indigitat certam ejus partem, ad habitandum idoneam. Sed has voces ceteri Codices plerique confundunt.*

††) *Hujus mentio jam facta eſt Cap* 3.

mikinn ſkipakoſt ok gódan. biuggu ij knörru mykla. ok höfdu á *d*) hvarum xxx manna. þeirra er *e*) lidfærir voro. ok umfram konur ok *f*) úngmenni. þeir höfdu med ſer lauſafe þat allt er þeir máttu medkomaz. En jardir þeirra þordi engi madr at kaupa fyri *g*) ríki konúngs. En er þeir voro búnir: þá ſigldu þeir í brott. þeir *h*) ſigldu í eyiar þær er *i*) Sólundir heita. *k*) þat eru margar eyiar ok ſtórar. ok *l*) ſva miög vagſkornar. at þat er mællt at þar muni fáir menn vita alla hafnir.

magna & bona iis erat copia, coeperunt instruere; delectis ad hoc duabus navibus mercatoriis magnitudine conſpicuis: in harum qualibet, praeter foeminas & pueros, homines numero triginta, virilibus miniſteriis idoneos habebant; quantum licebat, rerum mobilium, ſecum aſportabant; ceterum fundos eorum nemo emere, metu regiae tyrannidis, auſus eſt. Comparatis omnibus, vela dantes, inſulas petebant, quae dicuntur Solundae: hae multae ſunt & ſpatioſae; totque pelagi receſſibus interſecantur, ut communis ſit opinio, omnes ibi ſtationes, pauciſſimos cognoſcere. A.C. 881.

26. CAP.

FRÁ GUTTORMI.

Guttormr het madr ſon Sigurdar hiartar. han var *m*) módrbródir Haralldz konúngs. *n*) han var fóſtrfadir *o*) hans ok

CAP. XXVI.

DE GUTTORMO.

Guttormus nomen fuit viro, Sigurdi cervi *filio, regis Haralldi avunculo & nutricio: is*

d) hvaru ɔ: ſkipinu. (Syllepſis, ubi ad rem non verba reſpicitur). Guelph.

e) færir. Jör. || vígir, *bello idoneos.* Gu. Hol.

f) börn. Iid.

g) kóngi, *regis.* Iid.

h) lögdu. || lögduzt. || lágu vid eyiar &c. *appellebant. in ſtationem concedebant. ſubſiſtebant ad* &c. Jör. J. P. Guelph. Hol.

i) Sólundar J. Sólundar eyiar P.

k) Eru þær margar eyiar þar. þær er ſo heita, *multae ibi ſunt. ejus nominis inſulae.* Gu. || þær eru margar ſaman, *multae conjunctim jacent.* Jör.

l) eru þar maurg leyni í. ok lágu þar um hríd, *& multos habent receſſus occultos. Ibi aliquamdiu ſe continebant.* Guelph. Hol.

m) frændi, *cognato.* Jör.

n) ok fóſtri. Guelph. Hol.

o) Rögvalldz (ſonar kóngs). J. P.

A.C. 881. ok *p*) rádamadr fyri lidi hans. Þvíat konúngr var þá á barns alldri fyrst er han kom til ríkiss. Guttormr var hertogi *q*) fyri lidi Haralldz konúngs. þá er han vann land undir sik. ok í öllum orrustum þeim er konúngr átti. þá er han geck til landz í Noregi. En er Haralldr var ordinn einvalldz konúngr yfir landi öllu. ok han settiz um kyrt. þá gaf han Guttormi frænda sínum Vestrfolld. ok *r*) austr Agder. ok Hringaríki. ok *s*) land þat allt er átt hafdi Hálfdán svarti fadir hans. Guttormr átti *t*) sonu ij. ok dætur ij. synir hans *u*) hetu Sigurdr ok Ragnarr. en dætur Ragnhilldur ok Áslaug. Guttormr tók sótt. *x*) enn er at honum leid. þá sendi han *y*) menn á fund Haralldz konúngs. ok bad *z*) hann siá fyri börnum sínum. ok *þ*) fyri ríki sínu. litlu sídarr andadiz han. En er konúngr spurdi and-

is exercitibus ejus praefuerat, quippe Haralldus adhuc puer regnum (*paternum*) *adierat. Ducis idem munia pro Haralldo administraverat, cum terram* (*Norvegiam*) *victor sibi subjiceret; omnibus quoque praeliis, quae in dominationis ingressu gerebat Haralldus, affuerat. Qui cum solus rerum Norvegarum esset potitus, jamque in otio conquiesceret, Guttormo avunculo* (*regendas*) *dederat provincias, Vestursolldam, Agdas orientales, Hringarikiam, & universam patris Halfdani* nigri *regionem. Guttormo filii duo, totidemque filiae erant: illis Sigurdo & Ragnari, his Ragnhilldae & Aslaugae, nomina. Idem in morbum incidit, cumque finis illi immineret, per homines missos, regem Haralldum, ut liberis ditionique suae provideret, oravit: pauloque post extinctus est. Haralldus morte ejus nunciata, Hall-*

p) rádsmadr fyri landi, *reipublicae administrandae praeerat.* Jör. || rádamadr í öllum orrustum med kóngi. kóngr gaf honum Vestrfolld &c. *Regique â consiliis, in bellis omnibus* — Guelph. Hol.

q) Haec ignorant Iid. ut & Jör. qui mox subjungunt, han var í öllum orrustum &c.

r) Agdir. Guelph. Hol. J.

s) ríki, *ditionem.* Iid. sed abest â Jörund.

t) tva sonu &c. Guelph. Hol. J.

u) voro þeir, *filii erant, Sigurdus* &c. Iid.

x) ok. Iid.

y) menn. omitt. K. L. M.

z) at kóngr mundi siá fyri börnum hans. ok ríki sínu. Jör. ubi τὸ sínu, non ad Guttormum, sed ad regem referendum videtur.

þ) fyri, & mox sínu. omitt. Guelph. Hol.

andlát hans. þá *æ*) let han kalla til fin Hallvard hardfara ok þá brædr. *a*) fagdi at þeir fkylldi fara fendifaur hans auftr í Vík. konúngr var þá *b*) ftaddr í Þrándheimi. Þeir brædr biugguz til ferdar þeirrar fem *c*) vegligazt. völldu fer lid. ok höfdu fkip *d*) þat er þeir fengu bezt. þeir höfdu þat fkip er átt hafdi Þórólfr Kvelldúlfsfon. ok þeir höfdu tekit af Þórgífli giallanda. En er þeir voro búnir *e*) ferdar finnar. þá fagdi konúngr þeim erendi. at þeir fkylldu fara auftr til *f*) Túnsbergs. þar var þá kaupftadr. þar hafdi Guttormr haft *g*) atfetu. fkulu þit. fagdi konúngr. færa mer fonu Guttorms. enn dætur hans fkulu þar uppfædaz til þefs er ek gipti þær. fkal ek fá menn til at vardveita ríkit. ok veita meyiunum fóftr. En er þeir brædr voro búnir. þá fara þeir leid fína. ok byriadi þeim vel. komu þeir um várit í Vík auftr. ok báru þar fram erendi fín. *h*) taka þeir Hallvardr

Hallvardum hardfarium *cum fratre fibi arcessi curat, his indicat legationem pro fe, in Vicham orientem verfus, obeundam. Tum vero ipfe in Thrandheimo erat. Fratres quam ornatiffime ad legationem fe inftruunt: comites fibi deligunt: navem quam inveniunt optimam adhibent; illam nimirum ipfam, quam olim Thorolfo Kvelldulfio poffeffam, Thorgifli* giallando *ademerant. Ad iter ingrediundum paratis, rex negotium fignificat; ut Tunsbergam, eo tempore emporium, priftinamque Guttormi fedem, orientem verfus profecti, filios Guttormi ad fe reportent, filiae autem ibi adolefcerent, donec eas maritaret: delegaturum fe, qui vacantem ditionem adminiftrent, virginibusque educationem praeftent. Fratres, ut parati erant, vento fecundo iter capeffunt: veréque Tunsbergam, in Vicha orientem verfus, advecti, mandata ibi regis proferunt; filios Guttormi,* A.C. 881.

æ) mælti han vid þá Sigtrygg ok Hallvard. at þeir fkylldi &c. *Sigtryggo & Hallvardo indicit legationem* &c. Iid.

a) bad þá fara fendifór fína &c. Jör.

b) omitt. vocem Jör. pro qua nordr, *feptentrionem verfus*, habent Guelph. Hol.

c) vænligazt, *pulcherrime.* Jör.

d) gott ok mikit. er átt hafdi Þórólfr, *navim idoneam ingentemque* &c. Jör.

e) Omitt. Guelph. Hol.

f) Túnsborgar. K. L. M.

g) adfetur. Iid.

h) tóko þeir fono Guttorms. Guelph. Hol.

A.C. 881. vardr vit ſonum Guttorms ok miklu lauſafe. *i*) Fara þeir þá. er þeir eru búnir. aptr á leid. *k*) byriadi þeim þá nockurum mun ſeinna. ok vard ecki til tídenda í þeirra ferd. fyrr en þeir ſigla *l*) nordr um Sognſæ byr gódan *m*) ok biart vedr. ok voro þá allkáter.

mi, cum ingenti pecunia, accipiunt; rebus expeditis, reditionem maturant, vento aliquantô quam antea lentiore. Nihil novi inter redeuudum iis accidit, antequam per mare Soguicum navigarent, boream verſus, ventô bono, caelô ſereno, laetis animis.

27. CAP.
DRÁP ÞEIRRA BRÆDRA.

Kvelldúlfr ok þeir Skallagrímr helldu *n*) nióſnum *o*) iaſnan um ſumarit inn á þiódleidinni. Skallagrímr var hverium manni *p*) ſkygnari. han ſá ſiglíng þeirra Hallvarz. ok kendi ſkipit. þvíat han hafdi þat ſkip ſed fyrr þá er Þórgils fór med. Skallagrímr *q*) hellt vörd á um ferd þeirra. hvar þeir *r*) lögdu til hafnar um kvelldit. Sídan ferr han aptr til lids ſíns. ok ſegir Kvelldúlfi þat er han hafdi ſet. ſvo þat at han hafdi kent ſkipit. þat er þeir Hallvardr höfdu tekit af Þórgíſli. ok

CAP. XXVII.
CAEDES FRATRUM HALLVARDI ET SIGTRYGGI.

Kvelldulfus & Skallagrimus, popularia itinera continentem verſus, per aeſtatem aſſidue ſpeculabautur. Grimus, ut erat acie oculorum perſpicaciſſima, vidit navigationem fratrum, navimque ſibi, cum Thorgils eâ utebatur, praeviſam aguovit: hic exploratô curſu illorum, quem portum ad noctem intrarent, ad ſuos reverſus, rem viſam, recognitamque navem olim Thorolfi, eandem quam Hallvardus Thorgiſli eripuiſſet, patri ſigni-

i) ſnúa aptr, *revertunt.* Jör.

k) ok biriadi helldr ſeint, *vento tardiuſculo.* Guelph. Hol.

l) einn dag vedrgódan. ok voro &c. *die quâdam, tempeſtate commodâ.* Jör.

m) reliqua abſunt â Guelph. Hol. J.

n) nióſn um ferd þeirra, *itinera eorum* &c. Jörund.

o) til — á þiódleidina. Guelph. Hol. P.

p) ſkygnri. Iid.

q) let halda, *explorari curavit curſum* &c. Iid.

r) legdi. Iid.

ok Þórólfr hafdi átt. ok þar mundi þeir menn nockurir fylgia. er veidr mundi í vera. *t*) Sídan búaz þeir ok búa báda bátana. ok höfdu xx menn á hvarum. ſtýrdi ödrum Kvelldúlfr en ödrum Skallagrímr. róa þeir ſídan ok leita ſkipſins. enn er þeir koma at *u*) þar er ſkipit lá. þá lögdu þeir at *x*) landi. þeir Hallvardr höfdu tialldad yfir ſkipi ſínu. ok *y*) höfdu þá lagiz til ſvefns. En er þeir Kvelldúlfr komu at þeim. þá hlupu vardmenn upp. *z*) er ſátu vit bryggiuſpord. ok kölludu þ) á ſkip út. bádu menn uppſtanda. ſögdu at ófridr fór at þeim. hliópu þeir Hallvardr til vapna ſinna. *æ*) en er þeir Kvelldúlfr komu at bryggiuſpordinum. þá geck han út *a*) at ſkutbryggiu. en Skallagrímr *b*) geck fram at bryggiunni. Kvelldúlfr hafdi í hendi *c*) bryntröll. en er han kom

ſignificat; hâc ſine dubio vehi tales quosdam homines, in quibus praeda foret non ſpernenda. Deinde accinguntur, utramque ſchapham inſtruunt, homines viginti in quamlibet imponunt; unam Kvelldulfus gubernat, alteram Skallagrimus. Tum remis incumbentes ad navem fratrum contendunt: ubi ad locum, quo navis ſtabat perventum, littori appellunt. Hallvardus navi ſua velamentis ſupermunita, cum ſuis ad quietem ſe dederat, praeter cuſtodes, qui ad caput ponticuli in littore ſedentes, ad Kvelldulfi adventum exſurgunt, ſuos in navi inclamant, jubent ut ſurgant, hoſtem enim in eos ferri. Hallvardus cum ſua manu ad arma concurrunt. Kvelldulfus ut ad caput pontis veniebat, eô quod puppi conjunctum erat, pontis brachio, Grimus illo quod propius fuit prorae, navem ingrediuntur. Kvelldulfus manu geſtabat ferrum, A.C. 881.

t) Nú búaz þeir ſkiótt ok höfdu (ij ſkip ok) xxx (xL) manna á hvaru ſkipi, *celeriter, & in ſingulis (ex duabus) navibus, XXX (XL) hominibus utebantur.* J. P. Guelph. Hol.

u) ſkipinu. lögdu þeir ad, *navem advecti adoriuntur.* Jör.

x) þeim, *illos adoriuntur.* Guelph. Hol.

y) lagſt til &c. Iid. Jör.

z) ok Guelph. þeir Hol. || Jör. autem locum ſtationi non deſignat.

þ) ákafliga, *vehementer.* Jör.

æ) Kvelldúlfr geck at framſtafni en Grímr at ſkutſtafni. *Kvelldulfus ad proram, Grimus ad puppim, navim adſcendebant.* Guelph. Hol. J. P.

a) á. K.

b) frambryggiuna. K.

c) brintröllid. Jör. || mikid, *magnum.* add. Guelph. Hol. J. P.

A. C. 881. kom á ſkipit. þá bad han menn ſína gánga it ytra med bordum. ok höggva tiölldin úr *d*) klofum. en han *e*) ód aptr *f*) til lyptíngarinnar. ok ſva er ſagt at þá hamadiz han. *g*) ok fleiri voro þeir förunautar hans *h*) er þá haumuduz. þeir *i*) drápu menn þá alla er fyri þeim urdu. ſlíkt ſama gerdi Skallagrímr. þar *k*) er han geck um ſkipit. *l*) Lettu þeir fedgar eigi fyrr enn hrodit var ſkipit. En er Kvelldúlfr kom aptr at lyptíngunni reiddi han upp bryntröllit. ok höggr til Hallvardar í gegnum hiálminn ok höfudit. ok ſauck allt *m*) at ſkapti. *n*) hnykti han þá ſva hart *o*) at ſer. at han brá Hallvardi

ferrum, quod vulgo †) gigas loricarum *vocabatur: is inſcenſa navi, oras circumire, velamentaque furcis exſcindere ſocios jubet: ipſe cameram verſus, in puppi ſitam, graſſatur; atque illo momento in furorem verſipellium raptus fuiſſe perhibetur: & invaſit plures ex commilitonibus, ejusdem veſaniae contagio; obvios quosque trucidabant; nec minorem Skallagrimus, ubi invehebatur, ſtragem dedit: nec prius ceſſabant parens & filius, quam navem defenſoribus nudaverant. Kvelldulfus, ubi ad cameram in poſtrema navi pervenit*, gigantem ſuum *in altum libravit, Hallvardo ictum intendens, ferrumque per galeam &* (*in*) *caput adegit, ut manubrio tenus abſconderetur; quod tanta vi ad ſe retrahere nitebatur, ut corpus ſimul Hallvardi*

d) klofunum. Iid.

e) fór þá ſem hid óarga dyr, *Leonis inſtar graſſabatur.* Iid.

f) ad lyptíngum. A. B.

g) De furore commilitonum nihil habent Gu. Hol. J.

h) at berſerks gángr kom á. Jör.

i) drepa allt er fyri vard. Gu. Hol. J. || mox, þá, omitt. Jör.

k) ſem han fór. Guelph. Hol.

l) Haec clauſula abeſt â Jör.

m) bryntröllid. add. Guelph. || upp. add. Jör.

n) þá feſti bryntröllid, *tum gigas lor.* (*in vulnere*) *defixus haeſit.* add. Utrique.

o) at ſer. omitt. Guelph. Hol.

†) *Quid genus teli* BRYNTRÖLL *fuerit, nihil definire poſſum. Nomen hoc ſaltem indicat, quod loricis perquam noxium fuerit: parum in uſu fuiſſe, & forſan paucis portabile, inde colligi poteſt, quod rariſſima ejus in hiſtoriis fiat mentio. Autumo Torfeum & alios illud Latine dediſſe, per* haſtam malleatam: *Sed velim ſcire quid ſit haſta malleata; & unde probatur, quod hoc telum, in parte ſuperiori, habuerit malleum? At habuerit ſane; non tamen ad haſtas, ſed ad ſecures referendum putem: certe ex ſequentibus patet, caeſim, non punctim, eô pugnatum eſſe.*

vardi á lopt *p*). ok *q*) ſlaungdi honum útbyrdiſs *r*). Skallagrímr ruddi framſtafninn ok dráp Sigtrygg. mart hlióp manna á kaf. menn Skallagríms tóku bátinn er þeir höfdu þagat haft. ok reru til. ok drápu þá alla er á ſundinu voro. þar *s*) lez allz med Hallvardi meirr enn L manna. En þeir Skallagrímr tóku ſkipit þat er *u*) þeir Hallvardr höfdu þángat haft. ok fe allt þat ſem á var. þeir toku höndum *x*) menn ij. edr iij. þá er þeim *y*) þótti ſem minſter veri ſyri ſer. ok gáfu grid. ok höfdu af þeim *z*) tídendi. frettu hverir menn hefdi verit á ſkipinu. ok ſva hverneg ferd þeirra hefdi ætlut verit. En er þeir voro víſir ordnir allz hins ſanna. þá könnudu þeir valinn. þann er á ſkipinu lá. fanz þeim þá þat á at meiri lutr manna hafdi ſyri bord hlaupit. ok höfdu týnz. enn þat er fallit hafdi á ſkipinu.

vardi in ſublime raptum, de navi projiceret. A.C. 881. *Skallagrimus proram vaſtavit, Sigtryggumque occidit: multi ſodalium Hallvardi pelago ſe immittebant; quos comites Skallagrimi capta, quibus advenerant, ſchapharum unâ, remigando conſecuti, inter urinandum trucidarunt; L amplius cum Hallvardo perierunt: navem qua vecti fuerant, cum re omni quae inerat, Skallagrimus & conſortes ceperunt: homines duos vel tres, vivos comprehenderunt: his, quod ultimae inter hoſtes notae eſſe videbantur, vitam conceſſerunt: narrare jubent, quod ſcirent novi; tum quaerunt, quinam vecti eſſent navi, & quid propoſitum itineris? Omnia, uti revera erant, edocti, ſtragem in navi jacentem recognoſcunt; tum majorem partem vectorum, quam quae ceciderat in navi, in mare ſe dejeciſſe, &*

 ſic

p) ſem hundi, *canis ad inſtar.* add. Iid.

q) ſlaundi Guelph. ſleygndi Hol. J. L. M.

r) ſem ketti á kaf, *felis ad inſtar, in profundum* &c. Guelph. Hol. Hoc emblema, ut & prius de cane, ab inepto aliquo intextum eſt.

s) letuz. Iid. || fellu med Hallv. L manna vel. Jör.

u) Hallvardr fór med, *qua uſus erat Hallvardus.* Jör.

x) iij menn. Iid. Guelph. Hol.

y) þóttu minſtir &c. Jör.

z) frettir || ſannar ſögur. *novitates* || *verum*, ab iis exquirunt. Gu. Hol. || Jör. Sá þeir at mart manna hafdi fyri bord hlaupit. *Comperiunt* (ſc. ex captivorum dictis) *multum hominum de navi deſiliiſſe.* Haec mox ſubnectunt Guelph. Hol. nihil vero habent ſequentium, prius quam de filiis Guttormi.

A.C. 881. inu. Þeir ſynir Guttorms höfdu ſyri bord hlaupit ok þ) höfdu týnz. Þá var annarr þeirra xij vetra. enn annarr x. ok hinir vænligſtu menn. Sídan let Skallagrímr lauſa fara þá menn er han hafdi grid geſit. ok bad þá fara á ſund Haralldz konúngs. ok ſegia honum æ) vendiliga frá þeim tídendum er þar gerduz. ok ſva hverir þar a) höfdu at verit. ſkolu þer. b) ſegir han. bera til konungs c) kvidlíng þenna.

Nú er herſis d) hefnd
Vid hilmi e) efnd.
Gengr úlfr ok aurn
f) Of ýnglíngs baurn.
g) Flugu hauggvin hræ
Hallvarz h) á ſæ.
*) Grár ſlítr i) undir
k) Ari Snarfara.

Sídan

ſic interiiſſe, comperiunt. Filii Guttormi, unus duodecim, alter decem hyemes, nati, eximiae ſpei pueri, in his fuerant, qui ultro dejecti, perierant. Poſthaec Skallagrimus cum libertate dimiſit, quos vitâ donaverat; imperans iis, ut ad regem Haralldum ſe conferrent; & res ibi geſtas, item qui geſſiſſent, quam diligentiſſime exponerent: tum hanc, inquit, illi apportate cantilenam:

†) *Nunc ultio Baronis*
Regi eſt praeſtita.
Calcat lupus & aquila
Regios (*dynaſtae*) *pueros.*
Evolavit caeſum cadaver
Hallvardi in mare.
Cinerea ſindit (diſcerpit) *aquila*
Vulnera Snarfarii.

Deinde

þ) voro drepnir á ſundi, *inter natandum occiſi erant.* Jör. æ) vandliga. K.

a) voro at. Jör. b) ok bera kóngi. Guelph.

c) kvedlíng. Jör. Hol. K. L. J. P.

d) hefnt, *mors Satrapae vindicata eſt.* Jör.

e) efnt, *praeſtitum* (ſc. debitum, aut tali quid). Jörund.

f) um. Jör. J. P. || mox, Unglíngs. J. male.

g) flutu, *innatabat.* Jör. P. || Flaug höggvit. Dom. Pauli in Parenth. adſcripſit.

h) of. F.

*) grön ſlítr ara, *roſtrum ſindit aquilae.* in Parenth. adſcripſit Dom. Pauli.

i) Ita Omnes, praeter Hol. & F. qui trajectis vocibus, ARI hic ponunt. Notandum, vocabulum GRAR, unica R in fine, eſſe Accuſativ. plural. Foeminin. ergo referendum videtur ad UNDIR, & *foeda, tetra* ſignificat. Non tamen nego, minus accurato, & â melioribus codicibus exulante, ſcribendi genere, τὸ grár Nominat. Sing. Maſc. eſſe, & ſenſu proprio, cum τῷ ari jungi poſſe.

†) *Vertit Dom. Pauli: quae vero uncinis clauduntur, appoſui.*

Sídan fluttu þeir Grímr ſkipit med farmi út til ſkipa ſinna. *l*) ſkiptu þá ſkipunum. hlódu þetta ſem þá höfdu þeir fengit. en *m*) ruddu hitt er þeir höfdu ádr ok minna var. báru þar í griót. ok *n*) brutu þar á raufar. ok ſauktu nidr *o*). ſigldu ſídan á haf út þegar byrr gaf. *p*) Sva er ſagt at þeim mönnum veri farit er hamrammir *q*) voro. eda þeim er beſſerksgángr var á. at medan þat var framit. þá voro þeir ſva ſterkir. at ecki hellz vit þeim. enn ſyſt er af var gengit þá voro þeir ómátkari enn at vanda. Kvelldúlfr var ok ſva. at þá er af honum geck hamremmin. þá kendi han mædi af ſókn þeirri er han hafdi veitt. ok var han þá af öllu ſaman ómáttigr. ſvo at han lagdiz í reckiu. en byrr bar þá í haf út. Kvelldúlfr red fyri

Deinde navem cum onere, ad ſuas naves, Grimus cum ſodalibus perducunt: tum mutant naves; hanc recens partam onerant, illam alteram quam prius habuerant, & quae minor erat, exinanitam, ingeſtis lapidibus onerant, ac de induſtria laceratam, mari ſubmergunt: his peractis, vento operam dante, velis in altum provehuntur. Eam, hominum qui monſtroſo robore pollebant, ſive furore berſerkico agebantur, naturam fuiſſe proditum eſt: ut, dum in illo ſtatu verſarentur, nihil adverſus eorum vires quiverit conſiſtere; at intemperiis iſtis decedentibus, infirmitatem (languorem) majorem quam pro ſolito, proxime ſucceſſiſſe: Talis etiam heic erat conditio Kvelldulfi, ut ſtatim ubi abſcederet (ab illo) veſanum robur, a labore pugnae impenſo, ſe langueſcere ſentiret: hoc malo ad alias incommoditates accedente, adeo deficiebat, ut lectulo ſe traderet; vento inter haec in altum ferente. Kvelldulſus navi ab Hallvardo A.C. 881.

k) undir. F. Hol. || óróa, *turbae* v. turbulenti. L. Has ultimas ſtrophas ſic dat J. gengr ſlit undar Snarfara fund; quod anſam videtur dediſſe Dom. Pauli, ut hanc variationem adderet: Ilgir ſlitu und. átu Snarfara fund, *Laniavit alce* (ɔ: *lupus*) *vulnus*, *inventum devorans* Snarfarium.

l) ok hlódu ſkip ſín. ſigldu ſídan í haf, *navibusque ſuis oneratis* (praeda recens partâ), *in altum veliſicant.* Guelph. Hol. J.

m) þat er &c. letu þeir eptir, *relinquunt.* Jör.

n) borudu á, *perforatam.* Jör.

o) í ſiá. add. Jör.

p) Quae ſequuntur, de furore *berſerkico*, & cauſa morbi Kvelldulfi, deſunt in Jör. Guelph. Hol.

q) ero. Membr. a. C.

A.C. 881. fyri ſkipi því er *r*) þeir höfdu tekit af þeim Hallvardi. þeim byriadi vel. ok helldu *s*) miög ſamfloti. ſva at hvarer viſsu löngum til annarra. enn er *t*) ſóttiz hafit. þá *u*) elnadi ſótt *x*) á hendr Kvelldúlfi. enn er *y*) dró at því at han var banvænn. þá kalladi han til *z*) ſín ſkipveria ſína. ok ſagdi þeim. at honum þótti *þ*) líkligt at þá mundi brátt ſkilia *æ*) vega þeirra. hefi ek. *a*) ſagdi han. ecki kvelliſiúkr verit *b*). En ef *) ſva ſerr. ſem mer þiker nú lík-

vardo captae praerat: & jam vento commodo, conjunctim fere pergunt curſum, aut ſaltim non majore intervallo, quam quo alteri (uni), ut plurimum de alteris ſcirent. Ubi vero multum pelagi erant emenſi, morbus invaleſcens Kvelldulfum urgebat: quo morbo ad mortem certam inclinante, Kvelldulfus vocatis ad ſe ſociis navalibus ſignificat, cum ratione ſe ſuſpicari fore, ut itinera eorum brevi dirimantur: nec enim, inquit, morbis (antehac) obnoxius fui †). *Quod ſi, quò maxime*

r) þórólfr hafdi átt (ſon hans), *quae quondam fuerat Thorolfi (filii ipſius).* Jörund. Guelph. Hol. P.

s) ſamflot Guelph. Hol. P. ſamflota J. omiſſis quae proxime ſequuntur.

t) miög. add. Jör.

u) elna. Membr. a. an errore librarii? || tók Kvelldúlfr ſótt, *morbum nactus eſt Kvelldulfus.* Jörund.

x) á hendr. omitt. Guelph. Hol.

y) han var banvænn, *qui, cum ſalus ejus eſſet deſperata.* Iid.

z) ſkipmanna ſinna, *convectores ſuos inclamans.* Kálf.

þ) líklig. Membr. a. quod ad morbum referri poſſit. || at ſer lída, *quod ſentiret, mortem ſibi imminere, v. viribus ſe defici.* Gu. Hol. || ſíga, ſyka. J. P. eodem ſenſu.

æ) med þeim, *ut ab invicem disjungerentur.* Jör.

a) litt ſóttum ſiúkr, *raro morbis aeger fui.* Guelph. Hol. || kvellíngaſamr (kvillíngaſamr), *morboſus, valetudinarius.* K. M. L.

b) mun ok ſeá (ſu, þeſſi) vera hin ſídaſta, *atque hic erit ultimus.* add. Guelph. J. P. Hol.

*) ek öndumz gerit k. at mer. Iid.

†) *Atque hinc colligit, hunc ſibi morbum fatalem fore; ita ſaepe ratiocinati ſunt priſci noſtri, in morte ſua praedicenda; neque id male, ut mihi videtur, nam qui ſaepius tentatus fuit morbo, ſaepiusque levatus, is ſibi videtur familiaritatem quandam (ut ita dicam) cum morbis contraxiſſe, & ſemper ſperat fore, ut convaleſcat. Secus alter ille, qui, per omnem vitam ſuam, morbum non vidit. Atque hoc vere antiqui noſtri de ſe dicere potuerunt, mireris enim quam rara morborum, a ſcriptoribus priſcis (qui tamen in quibusvis minutiis conſignandis vel nimium accurati ſunt), fiat mentio, & recte concludas, raros, iis temporibus, extitiſſe morbus. Hujus rei variae eſſe potuerunt rationes; ut, durus vitae cultus in pueritia, nihilo*

líkligaz at ek aundumz. þá gerit mer kiſtu. ok látid c) mik fara fyri bord. d) ok ferr þetta miög annan veg. enn ek hugda at vera mundi. ef ek e) ſkal eigi koma til Islandz. ok nema þar land. Þer ſkulut bera kvediu mína Grími ſyni mínum þá er þer finniz. ok ſegit honum þat med. ef ſva verdr. f) at han kemr til Islandz. ok beri ſva g) at. þótt þat muni ólíkligt þikia. at ek h) ſia þar fyri. þá taki han ſer þar búſtad ſem næſt því er ek hefi at landi kómit. Litlu ſídarr andadiz Kvelldúlfr. ok gerdu ſkipveriar hans ſva ſem han hafdi i) fyri mællt. at þeir lögdu hann í kiſtu. ok k) ſkutu ſídan fyri bord. Grímr het madr l) ſon Þóris Ketilsſonar Kiölfara. m) kynſtórr madr ok aud-

maxime inclinat mea opinio, acciderit, ut mortem heic oppetam, facite mihi capulum, meque (illo inclusum) de navi ejicite: ceciderit res multo ſecus quam expectaveram, ſi in Islandiam mihi pervenire non contigerit, ad coloniam ibi ſtatuendam. Salutem meam ad filium Grimum portetis volo, quando illum convenitis: tum hoc ei dicatis, ſi forte in Islandiam pervenerit, ſique ego caſu quodam, quanquam incredibile videatur, illuc antevenero, ut capiat ſibi ſedem, quam proxime a loco, quô terram attigero (tenuero). Paulo poſt expiravit Kvelldulfus: nautae fecerunt ut poſtulaverat; impoſitumque capulo, in mare projecerunt. Grimus vocabatur vir nauta Kvelldulfi, Thorere natus, filio Ketilli Kiölfarii. *Grimus erat nobilis & opulentus, anti-*

A. C. 881.

c) mik fara. omitt. Iid.

d) þá verdr þat þó annan veg enn mig varer, *tum ſecus utique fit, quam animus mihi praeſagit.* Jör.

e) kemr. Guelph.

f) er han kemr. eodem ſenſu Jörund. || at ek komi (kem), *pervenero.* Gu. Hol. P. J.

g) til. Iid. Jör. h) ſe (ſie). Iidem.

i) fyriſagt, mællt, bodid, *praeceperat.* Jör. Guelph. J. P.

k) ſöktu, *mari demerſerunt.* Jör.

l) Stirpem Grimi ignorant Guelph. Hol. J. || ſon Ketils. L. M. || Háleyſkr, *gente Halogus* inſerit. M.

hilo mollior in aetate adulta: cibus & potus ſimplex, & ſine multis condimentis: parcus medicamentorum, atque adeo medicorum, uſus; neque enim tunc, credo, uti nunc fit, ad primum quemcunque languorem, ſive adeo vaporem imaginarium, adhibebantur. Denique minor tunc erat formido mortis; at fuerit maxime, major tamen in natura matre, quam in medicis habita eſt fiducia: adde quod ars, quam ſalutarem *illi vocant, nondum in artis formam erat redacta.*

m) audigr ok vel at ſer gör (gor), *opibus, & bonis artibus praeditus.* Hol. Guelph. P.

A.C. 881. audigr. han var n) ſkipveri Kvelldúlfs. han hafdi verit p) alldavinr þeirra fedga. ok hafdi verit í ferdum bædi med þeim ok Þórólfi. q) hafdi han ok fengit reidi konúngs fyri þá fök. r) han tók til forráda ſkipit. eptir er Kvelldúlfr var daudr. En er þeir s) voro komnir vit Island. þá figldu þeir t) funnan at landi. þeir figldu veſtr fyri landit. u) þvíat þeir höfdu þat ſpurt. at Ingólfr hafdi fer x) þar búſtad tekit. En er þeir komu y) fyri Reykianes. z) ok þeir fá firdinum upplúka. þá ſtefndu þeir inn þ) í fiördinn bádum ſkipunum. vedr gerdi hvaſt. æ) ok væta mikil ok þoka. a) ſkilduz þá ſkipin. figldu þeir b) Grímr hinn Háleyſki inn eptir Borgarfirdi c) til þeſs er þraut ſker öll. kauſtudu þá

antiquus Kvelldulfi & filiorum amicus atque comes: eamque ob rem iram regis incurrerat: hic mortuo Kvelldulfo partes gubernatoris ſuſcepit. Pervecti ad littora Islandiae meridionalis, curſum flectunt in occidentem, quod ibi conſediſſe Ingolfum audierant. Praetervecti Reykianeſiam, cum ſinum aperiri cernerent, in eum ſinum utramque navem dirigunt. Tum vero orta tempeſtate imbrica & nebuloſa, navibusque ob eam rem ſejunctis, Grimus quidem Halogius, & ſui, velis invehuntur Borgarfiördo, quoad omnes ſcopuli deſinerent: Hic jactis

n) ſkipverie (nove). K. L. M.

p) mikill vin, *ſummus amicus.* Jör.

q) var kóngr honum reidr &c. *rex illi infenſus erat.* Jör.

r) hann tóko þeir til forráda (fyri forrádamann) á ſkipinu, *illum navi praefecerunt.* Guelph. Hol. J.

s) komo í landvon, *ubi veniebant in ſpem terrae* (tenendae) : appropinquabant illi. Gu. Hol.

t) auſtan at landinu, ok ſva veſtr ſem byri gaf, *primum orientales ejus partes adnavigabant, tum, ſicubi ventus dabat, in occidentem dirigebant curſum.* Iid.

u) þvíat, abeſt ab Iisdem.

x) búſtad tek. fyri ſunnan land — *in auſtrali parte inſulae.* Iid. || búnad. C. E. Lectio Membr. eſt incerta.

y) at Reykianeſi, *advecti Reykianeſiam.* Iid.

z) þá fá þeir at fiörduna (fiördum) lauk upp, *ſinus — cernunt.* Iid.

þ) á. Iid. Jör.

æ) vátt (vætu) ok þoku. Guelph. Hol. J. P.

a) ſkildu. J. ſkilduſt ad. Hol.

b) Grímr. h. Hál. male omitt. Kálf.

c) undz (unnz). Guelph. Hol.

þá ackerum *d*) til þess er vedr lægdi ok lióst gerdi. þá bidu þeir flædar. Sídan *e*) fluttu þeir skipit upp í árós nockurn. su er köllut *f*) Gusuá. leiddu þar skipit upp eptir ánni svo sem geck. báru sídan farm af skipinu. ok biugguz þar um hinn fyrsta vetr. Þeir könnudu landit med sæ *g*) bædi upp ok út. ok er þeir höfdu *h*) skamt farit. þá fundu þeir í vík einni hvar upp var rekin kista Kvelldúlfs. fluttu þeir kistuna á nes þat er þar vard. settu hana þar nidr ok hlódu at grióti.

jactis anchoris manent, dum tempestas poneret, atque disserenaret: tum maris accessum expectant; deinde inducunt navem in ostium amnis unius, qui Gusuá *vocatur; subtrahuntque adverso amne, quousque licebat: deinde onus expediunt, & quae ad hyemem ibi agitandam pertinebant, accommodant. Denique maritima terrae, tam supra quam infra, lustrantes, ubi parum progressi erant, capulum Kvelldulfi in secessu aliquo ejectum deprehendunt: hoc in existentem propè lingulam, elatum, aggestis circum saxis, componunt.* A.C. 881.

28. CAP.
FRÁ LANDNÁMI SKALLAGRÍMS.

Skallagrímr kom þar á land er nes mikit geck í sæ út. ok *i*) eid miótt fyrir ofan nesit. *k*) ok báru þar farm af. þat kaulludu þeir *l*) Knarrarnes. Sídan kanndi

CAP. XXVIII.
DE TERRA SKALLAGRIMO OCCUPATA.

Skallagrimus navi escendit, ubi lingula non modica in mare porrigitur, isthmo tenui terrae conjuncta: in hanc lingulam sarcinas navales exportabant, eique nomen Knararnes *indebant. Deinceps terram vicinam*

d) birti þá vedr. ok fluttu þeir &c. *tum clarescente tempestate, inducunt navim* &c. Iid.

e) fleittu þeir skipinu, *navi influebant* (succedebant) *ostio* &c. Jör.

f) Gufá. Guelph. J. P. K. L. M.

g) út ok sudr, *tam extrorsum quam meridiem versus.* Jör.

h) farit med siá nockud so, *nonnihil littoris emensi.* Jör.

i) eidi K. eydi L. M. Ceteri Cod. omittunt.

k) þeir lögdu skipit vid nesid (skipinu til hafnar), *applicabant navim ad lingulam (in stationem collocabant).* add. Jör. Gu. Hol.

l) Kialarnes. Guelph. Hol. J.

A.C. 881. adi Skallagrímr landit. ok var þar *m*) mýrlendi mikit. ok ſkógar vídir. *n*) lángt í milli fiallz ok fiöru. *p*) ſelveidar gnógar ok fiſkiſáng mikit. *q*) En er þeir könnudu landit ſudr med ſiónum. *r*) þá vard fyri þeim fiördr mikill. en er þeir fóro inn med firdi þeim. þá lettu þeir eigi fyrr ferdinni enn þeir ſundo ſaurunauta ſína. Grím hinn Háleyſka. ok þá adra ſaurunauta. Vard þar fagna fundr *s*). ſögdu þeir Skallagrími at Kvelldúlfr var þar til landz kominn. ok þeir höfdu hann jardat. Sídan fylgdu þeir Skallagrími þar til. ok *u*) ſýndiz honum ſva ſem þadan mundi ſkamt á brott *x*) vera bólſtadargiörd gód. Fór Grímr þá í brott. ok aptr til ſkipveria ſinna. ok ſátu þar hvarer um vetrinn ſem *y*) þeir höfdu atkomit. Þá nam

cinam Skallagrimus lustrat: ſolum naturâ paluſtre, ſylvas latè alebat: magnum intererat ſpatium, montes inter & littora: phocarum atque piſcium captura abunde ſuppetebat. Perveſtigantibus ſolum maritimum auſtrum verſus, obviam factus eſt ſinus quidam magnus; per cujus ſinus oras, ſurſum tendentes, non deſtiterunt prius itinere, quam Grimum Halogium, ſocium navigationis, & ceteros ipſius nautas invenirent: accipiebant ſe invicem cum gaudio; & illi quidem indicabant Skallagrimo, Kvelldulfum ibi in terram allatum, atque a ſe humatum eſſe: ducunt Grimum ad eum locum: & ille ſic exiſtimabat; haud procul inde ſedem commode (poſſe) conſtitui. Poſt haec ad ſocios ſe recipiebat: utrique quo loco terram acceſſerant, ibi hyemarunt. Tum Skallagrimus regionem, montes

m) vída myrótt. ok ſkógar vída milli fialls ok fiöro, *ſolum late paluſtre, late ſylvis conſitum a montibus usque ad littora.* Gu. Hol.

n) ok. add. Jör. quod ideo attendendum, nequis putet, TÒ LÁNGT, ad SKÓGAR pertinere.

p) þar var ſelveidr mikil ok fuglveidr (ok eggver) — *& aucupium (& ovorum proventus).* Guelph. Hol. J.

q) Haec clauſula perperam abeſt, ab Iisd. & Jör.

r) ok vard þá. M. a. C. E.

s) mikill med þeim. add. Jör.

t) andlát födr hans. ok þat med at han var kominn til Islandz, *patris obitum, atque in Islandiam adventum* Gu. Hol. || lát J. ok heilſun ok ord, *& ſalutem mandataque* (ultimò ad ipſum miſſa). add. M.

u) ſyndu honum at &c. *illi monſtrabant.* K. L. || hugdiz honum ſva til (at Jör.) at þar mundi gott at gera bæ ſinn. ex Guelph. D.

x) þat er bólſtadrgiörd gód mundi vera. M. Kálf. C. E. K.

y) komnir voro. Guelph. Hol. || ſkipin höfdu komit. Jör.

nam Skallagrímr land milli fiallz ok fiöru. Mýrar allar út til Selalöns. ok it efra til Borgarhrauns. z) en ſudr til Hafnarfialla. þ) ok allt þat land er vatnföll deila til fiófar. han flutti um várit eptir ſkipit ſudr til fiardarins. ok inn í vag þann er næztr var því er Kvelldúlfr hafdi til landz komit. ok æ) ſetti þar bæ. ok kalladi at BORG. en fiördinn BORGARFIÖRD. ok ſva heradit upp frá kendu þeir vid fiördinn. Grími hinum Háleyſka gaf han búſtad fyri ſunnan Borgarfiörd. þar er kallat var á Hvanneýri. þar ſkamt a) út frá ſkarz inn vík ein eigi mikil. fundu þeir þar b) andir margar. ok kölludu Andakíl. en Andakílsá er þar fell til fiófar. c) upp frá á þeirri til þeirrar ár er köllud var Grímsá.

tes inter & littora jacentem, occupavit; A. C. 881. *Myrarum tractum univerſum, ab exteriore parte, ſtagno marino,* Selaloni; *a ſuperiore, aſpreto* Borgarhrauni, *atque a meridie, montibus* Hafnarfiöllum, *terminatum: item totam regionem montanam, inde ab eo loco, quô fluminum curſus declinare incipit mare verſus: Vere ſequenti navim in ſinum meridiem verſus traductam, in longo illo ac tenui maris receſſu, qui proxime aberat á loco ejecti Kvelldulfi, collocavit: ibi praedium conſtituit,* Borg (*arcem*) *dictum, ſinum vero* Borgarfiördum *nuncupavit; inde quoque ipſi regioni, quam late ſurſum patet, impoſitum eſt nomen. Grimo Halogio fundum attribuit a meridie Borgarfiördo, ubi Hvanneyri* (ora Angelicae) *dicebatur. Parvo ultra intervallo, exiguô diverticulô mare terrae ſe inſinuabat: ibi multas deprehendebant anates, atque inde diverticulum* Andakil, *amnem vero, qui ibidem infundebatur mari,* Andakilsá *nominabant. Hic amnis ab inferiori, alius vero amnis,* Grimsá *dictus, a ſuperiori parte fun-*

R 2

z) ok í vík þá er fadir hans kom at landi, *& brachio ſinus, ubi terram attigerat pater.* Guelph. Hol. J. hic perperam ſubnectunt.

þ) ſo ſem vatnsföll deilldu &c. Jör.

æ) reyſti, *erexit.* Guelph. Hol. J.

a) frá ſem vík ein var. ok ſundu þar &c. *prope á quodam ſinus diverticulo, ubi deprehendebant.* Iid.

b) endur. Jör.

c) Terminos fundorum Grimi ignorant Hol. Guelph.

A.C. 881. Grímsá. þar í milli átti Grímr land. Um vorit þá er Skallagrímr let reka kvikfe sitt *d*) utan medr sió. þá komu þeir á nes eitt lítid. ok veiddu þar álftir nockurar. ok kölludu *e*) Álftanes. Skallagrímr *f*) gaf land skipverium sínum. Ána gaf han land milli Lángár ok *g*) Hafrlækiar. ok bió han at Ánabrecku. son hans var Onundr *h*) sióni *i*). Grímólfr bygdi fyrst á Grímólfsstödum. vit hann er kend Grímólfsfit. ok Grímólfslækr. Grímr het son hans er bió fyri sunnan fiörd. hans son var Grímarr er bió á Grímarsstödum. *) vit hann deilldu þeir Þórsteinn ok Tungu-Oddr. Grani bió at Granastaudum í Digranesi. Þórbirni *k*) Krum gaf han land *l*) upp med Gufá. ok Þórdi beigallda. bió Krumr í *m*) Krumshólum. en

fundos Grimi Halogii terminavit. Vere eodem, cum pecora Skallagrimi introrsum, propter mare, agerentur, occurrebat lingula terrae, quam, quod aliquot ibi cygnos capiebant, Alftanes *appellarunt. Skallagrimus sociis navalibus agros distribuit. Anio dedit partem soli, quae inter Langá & Hafrlaekum* (rivum capri) *interjacet; Anius domicilium posuit in* Anabrecku; *ei filius erat Önundus Sionius* (perspicax). *Grimolfus primum incoluit Grimolfstados; ex eo Grimolfsfit* (ripa plana Grimolfi) *& Grimolfslaekr* (rivus Grimolfi) *appellationes sunt sortiti; ipsius nato nomen erat Grimus, qui in ora sinus meridionali colebat: hujus natus Grimarr in Grimarstadis sedem tenebat; cum eo controversiae fuerunt Thorsteini & Tungu-Oddo. Granius Granastados in Digranesia* (lata lingua) *inhabitavit. Thorbiörno Krumo terram assignavit, propter Gufá sursum pertinentem, ut & Thordo Beigalldo; Krumus in Krumsholis* (tumulis Krumi), *Thor-*

d) út med siá, *extrorsum* &c. Jör.

e) Alptanes Guelph. Altanes Hol. ratione appellationis neglecta.

f) midladi, *communicavit.* Iid.

g) Hofslækiar Hol. J. K. M. Háfslækiar Jör. P. S. Hafslækiar D.

h) skóni. Hol.

i) fadir Steinars, add. Iid. Guelph. Qui ignorant Grimolfum, & (cum Jörund.) ejus posteros; ut & Granium.

*) um hann, *de illo.* K. L. M.

k) þrum P. þyri Jör.

l) fyri utan, *extra.* Guelph. Hol. J. || mox Gafá. Membr. a. C.

m) Krumdölum. Guelf.

en Þórdr *n*) at Beigallda. *o*) Þóri Þurs ok Þeim brædrum gaf han land upp frá *p*) Einkunnu. ok hit ytra med Lángá. Þórer Þurs bió á *q*) Staudum. hans dóttir var Þórdís ſtaung er bió í Stángarhollti ſidan. Þórgeirr bió at Jardlángsſtödum. Skallagrímr kannadi land uppum herad. fór fyrſt inn med Borgarfirdi til Þeſs er fiördinn Þraut. en ſídan med ánni *r*) fyri veſtan. er han kalladi *s*) Hvítá. Þvíat Þeir faurunautar höfdu eigi fyrr ſed vötn Þau er úr jöklum höfdu fallit. Þótti Þeim áin undarliga lit. Þeir fóru upp med Hvítá. *t*) til Þeſs er ſú á vard fyri Þeim er fell *u*) úr nordri frá fiöllum. hana kölludu Þeir Nordrá. ok fóru upp med Þeirri á. til Þeſs er enn vard á fyri Þeim. ok *x*) var Þat

Thordus in Beigalldo, habitabant. Thoreri A.C. 881.
giganti, & fratri ipſius, terras impertiit ſupra Einkunnam (notam peculiarem), *& extrorſum propter ripam Langáenſem. Thorer gigas in Stadis ſedem habuit; eratque pater Thordiſae Staungae* (perticae), *quae deinde Stangarholltum incoluit. Thorgeirr in Jardlangſtadis habitabat. Skallagrimus territorium ſuperius luſtrare inſtituens, primùm iter cepit ſurſum, ſecundum oram Borgarfiordi, ubi autem ſinus deficiebat, (regionem ſuperiorem verſus) curſum direxit per ripam occidentalem amnis, quem* Album amnem *vòcabat, nam illi atque comitibus color amnis inſolitus accidebat, propterea, quod flumina ex perpetuae nivis montibus prolapſa, antea non viderant; Iter ſecundum amnem Hvitá continuantes, obvium nacti ſunt amnem, á regione boreali, de montibus profluentem: hunc* NORDRÁ *appellatum eò usque montana verſus ſecuti ſunt; donec alius amnis, & is quidem modicus occurreret: hoc ſupe-*

K 3

n) á Beigalldaſtödum. Iid.

o) Nihil de his ſciunt. Iid. & Jör. J. P.

p) Einkunnum L. Einkönnum K. Einkinnum M.

q) Þursſtödum M.

r) fyri veſtan. omitt. Guelph. Hol. Jör.

s) Hvítáá ſcribit Guelph. unde concludere licet codicem hunc non eſſe admodum antiquum.

t) Þá kölludu Þeir Nordrá, *tum* (amni) *Nordra indiderunt nomen.* ratione nominis omiſſa. Kálf.

u) af. Guelph. Hol.

x) kölludu Gliúfursá, excluſis, quae intercedunt. Iid. Jör.

A.C. 881. þat lítid *y*) vatnfall. fóro þeir yfir á þá ok enn upp med Nordrá. sá þá brátt hvar hin litla áin fell or Glúfrum. ok kölludu þá Gliúfrá. *z*) Sídan fóru þeir ifir Nordrá. ok fóru aptr enn til Hvítár ok upp med henni. vard þá enn brátt á er þvers vard fyri þeim. ok fell í Hvítá. þá kölludu þeir Þverá. Þeir urdu þ) þess varir. at *æ*) þar var hvert vatn fullt af fiskum. Sídan fóro þeir út aptr til Borgar.

superato, ulterius evehuntur propter amnem NORDRÁ (septentrionalem), *parum progressi vident amnem illum modicum prolabi ex faucibus rupium, inde* GLIUFURÁ (*amnem rupinarum*) *nominabant. Inde transeunt* Nordrá, *atque ad* Hvitá *reversi, ejus ripá sursum contendunt, nec id longe, antequam amnis iterum ex transverso occurreret, in Hvitá se fundens: hunc* AMNEM TRANSVERSUM *appellabant. Omnia flumina piscium plena esse animadverterunt. Hucusque per lustrationem facta, Borgam se recipiunt.*

29. CAP.
AF IDIU SKALLAGRÍMS.

Skallagrímr var idiumadr mikill. han hafdi med ser iafnan mart manna. let sækia miög *a*) faung þau er fyri voro. *b*) ok til atvinnu mönnum voro. þvíat *c*) þá fyrst höfdu þeir fátt kvikfiár. hiá því sem þurfti til fiölmenniss þess sem var. en

CAP. XXIX.
DE EXERCITIO (NEGOTIIS) SKALLAGRIMI.

Skallagrimus erat vir multi laboris, magnum secum familiarium numerum assidue habebat; sedulamque rebus, quas natura porrigebat, & ad victum pertinebant, acquirendis, operam curabat impendi: initiò enim parum erat pecoris, pro eo, quod ad illam multitudinem alendam requirebatur: at id, quod

y) vatzfall K. L. M.

z) reliqua lustrationis momenta ignorant. Gu. Hol. J.

þ) þá vísir, *tum* &c. Jör.

æ) hvert vatn uddi af &c. *flumina scatere piscibus.* Guelph. Hol.

a) selveidi. ok faung &c. *phocarum capturae* &c. Guelph. Hol.

b) ok, & mox, voro, una cum K. L. omitt. Jör.

c) menn höfdu fátt &c. Guelph. Hol.

en þat fem var *d*) kvikfiárins. Þá geck *e*) öllum vetrum fiálfala í íkógum. Skallagrímr var fkipafmidr mikill. enn rekavid fkorti eigi veftr fyri Mýrar. han let giöra bæ *f*) á Álftanefs. ok *g*) átti þar bú annat. let þadan fækia útródra. ok felveidar. ok eggver *h*). er þá voru gnóg faung þau öll. fva rekavid at láta at fer flytia. hvalakvomur voro þá ok myklar. ok fkióta mátti fem villdi. *i*) allt var þat þá kyrt í veidiftöd er þat var óvant manni. Hit þridia bú átti han vid fióinn á veftanverdum Mýrum *). var þar enn

quod erat, perpetes hyemes, liberè per faltus errans, fponte (proprio marte) alebatur. Skallagrimus erat naupegus eximius; materia vero ejectitia, per littora Myrarum in occidentem porrecta, affatim fuppetebat: Is aedes in Alftanefia condidit: ibi alteram villam habuit; atque operam inde pifcaturae marinae, phocarum capturae ovorumque collectioni, navari curavit, quod fingula haec proventuum genera, fatis copiofe prae manu erant; inde quoque materiam ejectitiam fibi advehi (fecit). Sed & balaenarum acceffiones ad littora ea tempeftate erant frequentes, jaculandique pro lubitu facultas; tum omne genus animalium, utpote hominum infvetum, tranquillè in ftabulis fuis habitabat. Tertiam villam ad ipfum mare fitam, in parte Myrarum ad occidentem ultima, Skallagrimus habebat, A.C. 881.

d) geck fiálfala fram, ipfum fe tuebatur Guelf. at gánga fram, dicitur proprie de pecore, quod hyemis injurias, incolume fuftinuit, vel fuperavit.

e) úti í fkógum alla vetr, *per omnes hyemes, ignarum tecti, in faltibus vagabatur (habitabat)*. Jör.

f) í Alptanefi. Guelph.

g) hafdi þar bú, *ibi villicatione utebatur*. Iid. Hol.

h) Sequentia usque ad, allt var, abfunt â Guelph. Hol.

i) allr var þá veidifkapr kyrr, *omnis generis captura tunc erat placida*, (non addita ratione). Gu. Hol. quam vero eandem cum textu agnofcunt Jör. || þar ed (madr) ftód, *ubi deprehendebatur, obviam fiebat*: fc. quodcunque animalium. K. L. M. Quem fenfem activum verbi, at ftanda, uti agnofco, & hinc alienum non arbitror; ita tamen fufpicor, librarios haec intrufiffe, propter minus obvium vocabulum, veidiftód; pro quo veidiftada, magis frequentatur.

*) at fæta rekum, *ad excipienda ejectamenta pelagi*. Jör.

A.C. 881. enn betr komit at ſitia fyri rekum. Þar let han hafa *k*) ſædi ok kalladi at Ökrum. Eÿiar lágu þar *l*) út fyrir er hvalr fannz í. ok kölludu þeir Hvalseyiar. Skallagrímr hafdi ok menn ſína uppi vid Laxárnar til veida. Odd einbúa ſetti han *m*) vid Gliúfrá at gæta þar laxveidar. Oddr bió undir *n*) Einbúabreckum. vid hann er kennt Einbúanes. Sigmundr het madr. er Skallagrímr ſetti vid Nordrá. han bió þar er kallat var at Sigmundarſtödum. þar er nú kallat at Haugum. vid hann er kennt Sigmundarnes. Sídan færdi han búſtad ſinn í *o*) Munodarnes. þótti þar *p*) hægra til laxveida. En er fram geck *q*) miok kvikfe Skallagríms. þá geck feit upp til fialla allt á ſumrum. han fann *r*) mikinn mun á. at þat ſe vard

bat, eamque magis appoſitam ejectamentis pelagi excipiendis: ibi ſementem fecit exerceri, & villam AKRA (agros) *vocavit; pro illo littore jacebant inſulae, ex invento (ibi) ceto, Hvalseyia nominatae. Sed & ſuos apud* amnes Salmonum, *in ſuperiori regione, operi piſcatorio adhibebat. Oddum* unicolam *apud Gliufurá collocabat, ad piſcaturam ſalmonum inibi curandam. Oddus ille ſub* EINBUABRECKUM *habitavit, ex eo* EINBUANES *nominatur. Sigmundo nomen erat homini, quem Grimus apud Nordrá conſtituebat; ejus habitaculum, initiò in* Sigmundarſtadis, *nunc in* Haugum (*tumulis*) *appellatur: ab eo vocabulum habet* Sigmundarnes; *idem deinde migravit in* MUNODARNESIAM (*lingulam jucundam*), *quod is locus ad ſalmonum capturam videretur commodior. Ubi res pecuaria Skallagrimi ad majora proceſſit incrementa, ovium greges montana, per aeſtates, petebant: & hic multum intereſſe reperiit, quanto majores*

k) Vocabulum in Membr. Kálf. in litura cubat: Ausgeir tamen in C. & E. ſcripſit ſæti. || hafdi þar ſád, *ſementem fecit.* Guelph. Hol. || í ſeli, *mapalia ibi haberi curavit.* K. L. M.

l) út í fiördinn. ok lá þar hvalr — *ibi cetus jacens inventus, & inde Hvalseyiae* &c. Jör. ſed Guelph. Hol. has non agnoſcunt. || úti fyrir. K. L. M.

m) nidr. add. Guelph. Hol.

n) Einbúabrecku. Iid. ſed Sigmundum prorſus ignorant.

o) Munadarnes. L. M.

p) betr komit. L.

q) miök. omitt. Guelph. Hol. J.

r) ſkiótt at &c. *ſtatim reperiit.* Iid.

vard s) meira ok feitara er á heidum geck. ſva þat at ſaudfe t) hellz á vetrum í fialldölum. þótt eigi u) verdi ofan rekit. Sidan let Skallagrímr giöra bæ uppi vid fiallit. ok átti þar bú. let þar vardveita ſaudfe ſitt. x) þat bú vardveitti Gríſs. ok er vid hann kend Gríſartúnga. ſtód y) þar á mörgum fótum fiárafli Skallagríms. z) Stundu ſídarr enn Skallagrímr hafdi útkomit. kom ſkip af hafi í Borgarfiörd. ok átti ſá madr er þ) Óleifr var kalladr hallti. han æ) hafdi med ſer konu ſína ok baurn. ok annat frændlid ſitt. ok hafdi ſvo ætlat ferd ſína at fá ſer búſtad á Islandi. Óleifr var madr audigr. ok kynſtórr. a) ok ſpakr at viti. Skallagrímr baud Óleifi heim til ſín til b) viſtar. ok lidi hans öllu. c) en Óleifr þektiz þat. ok var han med Skallagrími hinn fyrſta vetr. En eptir um vorit víſadi Skallagrímr

majores & pinguiores, tesqua pererrando, evaderent: cognovit & hoc, in vallibus ad montana ſitis, oves per hyemes conſervari, etſi in campos non depellerentur. Haec intuens, ſub ipſo monte villam fecit conſtitui, villicationi ibidem, oviumque curae, Griſem praefecit, unde Griſartunga *appellationem trahit. Ibi tum oviaria Skallagrimi multis capitibus conſtabat (erat copioſa). Poſt aliquamdiu, quam adveniſſet in Islandiam Skallagrimus, navis ex alto intravit Borgarfiördum, ejus navis rector ac dominus erat Oleifus, cognomento* claudus: *is uxorem liberosque, & reliquas neceſſitudines ſecum advexit, eo propoſito itineris, ut ſedem ſibi in Islandia quaereret; erat autem vir opulentus, genere nobili, ac ſapienti praeditus ingenio: hic cum univerſo quem duxit grege, ad hoſpitium ab Skallagrimo invitatus, officium lubenter accipiebat, & primam ab adventu hyemem apud Skallagrimum traducebat. Vere autem proximo*

s) betra, *meliores, nitidiores.* Kálf. Jör.

t) geck, *bene paſci, ſe ſuſtinere.* K. L. M.

u) væri. Iid.

x) let han Grís þángat fara til umſkygníngar, *ibi Griſi, obſervationis* (inſpectionis) *gratia, ſedem adſignavit.* Guelph. Hol.

y) þá Iid. & mox, fe.

z) Eigi myklu ſídar kom ſkip &c. *paulo poſt haec* &c. Jör.

þ) Olafr. Guelph. Hol. cognomento omiſſo.

æ) flutti. Iid.

a) de ſapientia ejus tacent Iid. & Jör.

b) vetrviſtar, *hoſpitium hybernum.* Jör.

c) han þá þat. ſenſu eodem Guelf. Hol.

grímr Óleifi til *d*) landzkoftar fyri funnan *e*) Hvítá. upp frá Grímsá til Flókadalsár. Óleifr þektiz þat. ok fór þángat at *f*) búferli fínu. ok fetti *g*) þar búftad er heitir at Varmalæk. han var gaufugr madr. *h*) hans fynir voro þeir Ragi í Laugardal. ok Þórarinn Ragabródir. er *i*) laugfögu tok á Islandi næzt eptir Hrafn Hængsfon. *k*) Þórarinn bió at Varmalæk. han átti *l*) Þórdís dóttur Ólafs *m*) feilans. fyftur Þórdar gellis.

ximo fundum ei obtulit Skallagrimus a meridie amnis Hvitá, á Grimsá *furfum, usque ad* Flokadalsá. *Oleifus id gratus accepit, eò rem familiarem transtulit; penatesque conftituit, ubi* Varmalækum (*rivum calidum*) *appellant; erat magnae dignitatis vir; habebat vero filios, Ragium in Laugardalia* (valle balnearum), *& Thorarinum cognomine* Ragii fratrem, *qui Rafno Haengi in officio nomophylacis fucceffit, & praedium Varmalaek incoluit: Habuit autem in matrimonio Thordifam, Olai filiam* verecundi, *Thordi Gelleris fororem.*

30. CAP.
ÚTKVAMA ÝNGVARS. OK FRÁ JÁRNGIÖRD SKALLAGRÍMS.

Haralldr konúngr hinn hárfagri lagdi *o*) eigu fína á iardir þær allar. er þeir Þórólfr. ok Kvelldúlfr. ok Skallagrímr höfdu eptir átt í Noregi. ok allt þat fe annat er

CAP. XXX.
DE YNGVARIS IN ISLANDIAM ADVENTU; & OPERE SKALLAGRIMI FERRARIO.

Rex Haralldus pulchricomus *fundos omnes, quos Thorolfus, Kvelldulfus, & Skallagrimus in Norvegia reliquerant, & quicquid aliarum rerum poterat affequi, in domi-*

d) landz. Guelf. Jör.
e) Grímsá. Hvítá er upp frá Grímsá til Flókadalsár. Kálf. perperam. || mox, upp frá Grímsá. male omitt. Guelf. Hol.
f) þegar (at) búferlum, *ftatim* &c. Hol. Gu.
g) bú fitt á (itra) Varmalæk. Jör. (J. P. *exteriorem*).
h) Iid. & Gu. Hol. Ragium ignorant.
i) lögfögn. Iid.
k) ok þótti han göfugr madr, *& vir praeclarus habebatur*. Jör. qui juxta cum Guelf. & Hol. matrimonium Thorarini ignorant.
l) Þórdífe. E. K. L. M. *m*) feilandz. K. L.
o) eign. Jör. || undir fik. Guelf. Hol.

er hann nádi. han leitadi ok miög eptir mönnum þeim *p*). er verit höfdu í rádum *q*) edr vitordum. edr nockurum tilbeina med þeim Skallagrimi um verk þau er þeir unnu ádr Skallagrímr fór or landi á brott. ok *r*) ſva kom ſá fiandſkapr er konúngi var á þeim fedgum. at han hatadiz vid frændr þeirra. edr adra naudleytamenn. edr þá menn er han viſsi at þeim höfdu allkærir verit í vináttu. ſættu ſumir af honum refsíngum. ok margir flýdu undan ok leitudu ſer hælis. ſumir innan landz. en ſumir flýdu med öllu af landi á brott. Ýngvarr mágr Skallagríms var einn af þeſsum mönnum er nú var fráſagt. tók han þat rád at han vardi ſe ſínu. *s*) ſva ſem han mátti í lauſa eýri. ok feck ſer hafſkip. red *t*) þá menn til. ok bió ferd ſína til Islandz. þvíat han hafdi *u*) þá ſpurt at Skallagrimr hafdi *x*) tekit þar

dominium ſuum redegit; tum conſectatus eſt ſingulos, qui, aut conſiliorum participes, aut conſcii illis fuiſſent, aut quamcunque demum operam, ad res, ab iis ſub ipſum diſceſſum geſtas, contuliſſent. Odium regis in illos (Grimum & Kvelldulfum) eò proceſſit; ut qui cognatione, aut alia neceſſitudine, aut charitate ſingulari conjuncti illis fuiſſent, hos infeſtô animô perſequeretur. Alii poenas (ipſi) dabant: alii perfugia quaerebant, partim intra fines patriae, partim eâ in totum relictâ. Horum, quos jam diximus, ex numero erat Yngvarr, is illam ſalutis conſervandae rationem iniit, ut quantum poſſet poſſeſſionum, rebus mobilibus (pecunia numerata) permutaret; naveque comparata, ac nautis conductis, iter in Islandiam adornaret: audierat enim Skallagrimum ſedem ibi ce-

p) er voro frændr þeirra edr vinir. vill han hvern þeirra hrekia at nockuru er han náir. ſtucku fyri þat margir brott af landi. Yngvar var einn af þeim &c. *qui cognati eorum, aut amici eſſent, quemcunque eorum deprehendit, aliquo modo exagitare ſtudet: quamobrem multi ex patria profugerunt. Inter hos Yngvar* &c. Tali compendio dant ſequentia. Guelf. Hol. J.

q) ok vitordi. K. L. M.

r) heitadiz vid frændr þeirra ok vini, *minas intentavit*, v. *juravit, iis malum inferre*. Jör. || hootadiz. L.

s) öllu í lauſa aura. Guelf. Hol. J. || Jör. vero de hac permutatione tacent. || ok lauſa eyri, *& ſupellectilis*, divenderet. K. M.

t) þar. Guelf. Hol.

u) þat. Iid.

x) þar búſtad tekit. Iid.

þar ſtadfeſtu. ok eigi mundi þar ſkorta *y*) landakoſti med Skallagrími. en er *z*) þeir voro búnir ok byr gaf. þá ſigldi han í haf ok greiddiz ferd hans vel. kom han þ) til Islandz fyri ſunnan landit. ok hellt veſtr fyri *æ*) Reykianes. ok *ø*) ſigldi inn á Borgarfiörd. ok hellt inn í Lángá. ok upp allt til Foſs. báru þar farminn af ſkipinu. En er Skallagrímr ſpurdi *b*) atkvomu Ýngvars. þá fór han þegar á fund hans. ok baud honum *c*) til ſín. med ſva *d*) mörgum mönnum ſem han villdi *e*). Ýngvarr þektiz þat. var ſkipit uppſett. en Ýngvarr fór til til Borgar *f*) med marga menn. ok var þann vetr med Skallagrími. Enn at vári baud Skallagrímr honum landakoſti. han gaf Ýngvari bú þat er han átti á Áltaneſi. ok *g*) land inn til Leyrulækiar ok út til Straumfiardar. Sídan fór han út til búſs þeſs. ok tók þar vid.

cepiſſe; & apud hunc bonam eſſe latifundiorum copiam. Paratus ad iter, vento ſecundo, alto vela committit, expeditaque navigatione uſus, ad littora Islandiae meridionalis pervenit; inde flectens in occidentem curſum, ſuperata Reykianeſia, in Borgarfiördum invehitur: & amnem Langá ſubiens, usque ad cataractem *navé penetrat, ibi onus in terram efferri curat: Skallagrimus, ubi de adventu ſoceri cognovit, eum adire maturat, & ad hoſpitandum ſecum invitat, cum numero ſuorum, quem vellet. Yngvarr lubenter accipit conditionem, ſubducta navi, Borgam, frequenti familiá, ſe confert; & apud Skallagrimum hyemem tranſigit. Veré autem Skallagrimus, fundorum ipſi delectum exhibet, praediumque quod habebat in Altaneſia, cum agro introrſum ad* Leyrulæk, *extrorſum ad* Straumfiörd, *pertinente, impertit. Deinde Yngvarr eò migrans, praedium, uti inſtructum erat, in poſſeſſionem acce-*

---

y) landzkoſti. Iid. L. M.

z) han var búinn. ſigldu þeir í h. ok byriadi þeim vel — *vento ſecundo uſi pervenerunt* &c. Iid.

þ) ſkipi ſínu fyri ſunnan &c. Iid.

æ) landit. Iid.

ø) inní Borgarfiörd. í Lángá. bera þar af farminn af ſkipinu. (Talis repetitio Praepoſitionum, optimis quibusque veterum frequentatur). Iidem.

b) útkvamu. Iid. Jör.

c) heim til ſín (til viſtar). Iid.

d) marga menn. Iid.

e) ſiálfr, *ipſe*. add. Iid.

f) vid. Jör.

g) landit med, *cum agro adjacente*. Gu. Hol.

vid. ok var hinn *h*) nýzti madr ok hafdi aud fiár. Skallagrímr gerdi þá bú *i*) í Knarrarnesi. ok átti þar bú lengi sidan. Skallagrímr var járnsmidr mikill. ok hafdi *k*) raudablástr mikinn *l*) á vetrinn. han let gera smidiu med siónum *m*) miök lángt út frá Borg þar sem heitir *n*) Raufarnes. *o*) þótti honum skógar þar *) fiarlægir. En er han feck þar engan *p*) stein þann er svo veri hardr edr slettr. at honum þætti gott at lýia járn vid. þvíat þar *q*) er ecki malargriót. ero þar *r*) smáir sandar allt med sæ. *s*) þá var þat eitt kvelld er adrir menn fóro at **) sofa. at Skallagrímr geck til siófar. ok hratt fram skipi átt-

accepit, & civis utilissimus, atque divitiis pollens extitit. Grimus in Knarrarnesia villam instituit, & hanc diu exinde tenuit. Hic eximius erat faber ferrarius: magnamque operam ferro, ex †) RUBRO, *conflando, per singulas hyemes impendebat: Officina longiuscule extra Borgam, propter mare, in loco qui* Raufarnes *dicitur, constituta, quod* ††) *inde longius distare sylvas, videbat. Ast ubi nullum ibi invenit saxum, quod tam durum esset ac laeve, ut propterea ferro contundendo (tenuando) idoneum id duceret: littus enim vicinum saxa non habet, sed, quam longe patet, merum sabulum. Igitur vespere quodam, aliis cubitum euntibus, Skallagrimus ad mare progressus, navi, quam habebat*

h) mesti fyri ser, *vir summae existimationis (virtute inclytus) fuit.* Jör. || nytzti. Guelf.

i) á Kialarnesi. Iid. Hol.

k) smídablástr, *flaturam ferrariam exercebat.* K. M. || iárnsmídi mikit, *operi ferrario incubuit.* L. || mikinn. omitt. Guelph. & Hol.

l) á vetrum. K. L. M.

m) eigi, *non.* add. Iid.

n) Raudanes M. N. & sic quoque pastor Helgius Grimsouius restituit in Cod. K. at fatetur in exscripto fuisse Raufarnes.

o) þar var skamt til skógar, *inde prope aberat sylva* Guelf. Hol. Jör. J. P.

*) eigi fiarlægir, *non procul.* M.

p) liusteiu. Jörund. || steiu at lyia iarnid vid (omissis saxi requisitis). Guelf. Hol.

q) var ecki nema malargriót, *non nisi glaream.* Jör.

r) smásandar. Jör.

s) þat var. Kálf. Jör. at sic, τὸ Enn er, quod praecessit, Anacoluthon est.

**) hátta L.

†) *Ita ferri infecti, rudem materiam, ex colore appellarunt veteres: quidam* vitellum *latine reddunt.*

††) *Sed hanc rationem non intelligo; nisi voluit sylvis praecavere, si forte deflagraret officina.*

t) áttæru er han átti. ok reri út *u*) til Midfiardar *x*) eÿia. let þá hlaupa nidr ftióra fyri *y*) ftafn á fkipinu. Sídan *z*) fteig han fyri bord ok kafadi *þ*) nidr til grunna. ok hafdi upp *æ*) ftein einn mikinn. ok færdi upp í fkipit. *a*) fídan fór han fiálfr upp í fkipit. ok reri til landz. ok bar fteininn til fmidiu finnar. ok *b*) lagdi nidr fyri fmidiu dyrum. ok lúdi þar fídan járn vid. Liggr fá *c*) fteinn þar enn. ok mikit findr hiá. *d*) ok fer þat á fteininum at han er *e*) bardr ofan. ok þat er brimforfit griót. ok ecki því grióti glíkt ödru er *f*) þá er. ok *g*) munu nú ecki meira hefia *h*) iiij menn. Skallagrímr fótti faft fmidiu-verkit. en húskarlar hans *i*) vöndudu um. ok þótti *k*) fnemma rifit. þá *l*) orti han vífu þefsa. Miög

bebat octo remorum, in mare protrufa, ad infulas, quae dicuntur Midfiardareyiar, *remigando evehitur; tum harpage de prora demiffo, in pelagum fe projiciens, ad fundum urinat: inde faxum ingens magno in navem molimine fuftollit; tum ipfe afcendit in navem, remigat ad terram, faxum ad officinam exportatum pro foribus deponit: & id deinde ferro contundendo adhibuit. Hoc faxum etiamnum ibi jacet, multaque circum fcoria; praefert in parte fuperiori confpicua ictuum veftigia: aeftuque attritum, ceteris, quae ibi habentur, faxis diffimile eft: quatuor viri hodie majorem molem non attollent (á terra). Skallagrimus laborem fabrilem vehementer urgebat: ea caufa murmurantibus operariis, ac mature furgi indignantibus, carmen hoc pepigit:*

Admo-

---

t) einu, *quadam.* Jör. || fkipi. Guelf. Hol.

u) á fiördinn, *in finum provebitur.* Gu. Hol. Jör.

x) eyiar, *ad Midfiardareyiam.* K.

y) ftafn á. omitt. Gnelf. Hol. || á fkipinu. omitt. Jör.

z) ftie. Jör. J. L. P.

þ) nidr til grunna. omitt. Kálf.

æ) med fer, *fecum.* add. Iid. Jör.

a) Sídan, usque ad, ok. omitt. Jör. Guelph. Hol.

b) liet fteininn nidr &c. Jör.

c) fteinn. omitt. Jör. & addit, í dag, *hodiedum.* || fídan, *exinde* Guelf. Hol.

d) de forma faxi nihil habent Iid. J. P.

e) brimforbid griót. ok munu &c. Jör.

f) þar. K. L. M.

g) mun Membr. b. mundu J. || nu. omitt. hi & Guelf.

h) vj. Jör.

i) vöndu. Membr. b. D. G. N.

k) offnemma, *praemature.* Jör. Guelf. Hol. & mox add. vera.

l) kvad. Iid.

Miög *m*) verdr ár, fá er aura	*Admodum mane oportet,*
n) Ifarn meidr, at *o*) rífa	*Virum* (ferri exercitorem), *cui opes funt comparandae, furgere:*
p) Vádir *q*) Vidda bródur	*Infufurrant* pellibus (*follibus*)
Vedr, *r*) leggia fkal, kvedia.	*Spiritus* fratris Viddii (*venti*).
Giàlla *s*) læt ek á gulli	*Dum facio fcoriarum procellam fonitare*
t) Geizla niótz medan *u*) þióta	*Super auro corufcante* (*meo*),
x) Heitu	*Aedi-*

m) tekr, *incipit*. Membr. Kálf. C. L. K.

n) Ifatrysmadr. K. L. Ifarnfmidr. in Parenthefi fcripfit Dn. Pauli.

o) róa, *remigare*, vel, *corpus huc illuc* (inter laborandum) *agitare*. Membr. Kálf. C. E.

p) báder verda bróder bedr feggiar &c. Jör. Ubi fi beidir, pro bádir, (nam *ei* & *a* facile confundi potuerant) reftitueris; & feggir pro feggiar: hic fenfus emerget; *qui petit aera* (quod priora refpicit): *ftomachabantur homines dicaces, culcitae* (tamen) *valedicendum eft;* bródir enim pro brádir, recte dicitur; uti gródr, pro grádr, dixit Einarr Skulafon in *Hryggiarftycki:* gródr var kiötz á kauda, *voracitate carnium agebatur nebulo*. || Dn. Pauli hic fubftituit: biadar herdi brædir bed-leggia. ɔ: brædi biadar herdi bedleggia, durorum telluris offium liquefactorem. Sed vocabula, biadar & herdi, nulli Codicum agnofcunt: & tales fictiones, quando boni Codices adfunt, juftô mihi liberiores effe videntur.

q) vida bródir, forte vída legendum, ɔ: *maris frater*, ventus. K. L. || virda beidir. Gu. Hol. Unde hic ordo, & fenfus verborum exiftit: vedr beidir virda vadir kvedia, *aura jubet homines, culcitae vale dicere;* vel vedr, hic eft *aries*. Caprarum autem aries, ut ita dicam, five vir, ɔ: *hircus*, Grímr in Edda appellatur; itaque poëta, fe ipfum, hoc vocabulo fignificaret. || virda bródir. M.

r) leggiar. C. E. K. L. M. de qua lectione plus infra.

s) let E. J. M. || leidar K. L.

t) geitla mótz. E. J. quae forte eft periphrafis nominis Grimi (hirci) quod fupra monui; tum vero NIÓTZ retinendum, & vox geitla, pro *capella*, fumenda foret. Dn. Pauli voculam MÓTZ acceptat, & NEDAN pro MEDAN, importunae & ingratae alliterationis vitandae caufa, fubftituit. Ejus interpretationem infra adfcribam. || geifla mót, v. niót. M. || galmódur (gilldmóder) medal þióda. K. L. Qui hac egregia lectione carmen finiunt.

u) þótte (þóttu) Jör. || þrióta, *ceffare*. S.

x) heitar O. S. || heita C. || heitr Membr. b. D. || heylr — kylr. quafi, *cavus ventus*. G. N.

ɔ kytrur

x) Heitu hræri *y*) kytr	*Aedicula calefactionis commoveat*
z) Hreggs vind *þ*) frekar fleggiur.	*Vehementes malleos.*

31. CAP.

y) kytr (kytur). Membr. utraque. C. D. H. M. S. || kitr O.

z) hregg um. Jör. || hregs und. M.

þ) fikar Membr. b. || fekar Guelph. || fekiar fleggiu N.

Ordo prioris partis Carminis, quem in versione secutus sum, talis est: Miög ár verdr fá 1) ifarn meidr at rífa. er aura fkal 2) leggia. 3) Vadir kvedia vedr 4) Vidda bródr.

1) Ifarn meidr, *qui contundit ferrum: ita non opus est, ut* meidr *hic pro arbore sumatur.*

2) at leggia aura, *hic bene quadrat in eum, qui opes, non tam ad usum, quam ad abundantiam parare studet; hinc commode verti poterat,* conftruere, coacervare; *vel* reponere.

3) Vádir *proprie* integumenta quaevis; *& in specie* ftragula: *hic, per Synecdochen, pro follibus sumuntur.*

4) VIDDI *gigantis nomen est, item* VINDR; *hic adeo frater Viddii*, ɔ: *cognatus, gentilis, recte dici potest; jam vero gigantes sunt homines, itaque* ventus, *ut gigas consideratus, voce gaudeat oportet, inde salutatio illi, satis poëtice, & eleganter, hic tribuitur, qua per spiritum, i. e. sonitum confusum (in quo vox hujus gigantis consistit,) fungitur. Folles vero, minus concinne dicuntur* falutari: *hinc verbo* infufurrandi, *ut ad eos aptiori, usus sum.* Bródur *Genitivus hic est; alius enim,* bródurs, *num recte dicatur, ambigi potest. Porro reticendum non est; In hoc secundo disticho carminis, hunc ordinem & sensum verborum esse posse.* " Vedr-vadir kvedia vidda bródur. ɔ: Ventofa ftragula (*vel,* arietum tegmina, tergora). compellant fratrem Viddii, *i. e.* gigantem, fc. *ignem suscitant.* " *Nam* Elldr, *ignis, inter gigantum nomina recensetur. Utramlibet harum constructionum admittimus, res eodem redit: nempe poëta, operarios de lecto cessantes admonet, folles jam inflari caeptos. Denique si diversam lectionem* Leggiar, *litt.* r *adnotatam, sequi lubeat: hic ordo, sensu fere eodem, erit:* " Vádir vedr-leggiar fkal Viddabródir kvedia. Tegmina tibiae arietinae ɔ: *membrorum arietis (pelles)* falutanda funt fratri Viddii, *i. e. jam inflari oportet folles. Sed tum verba,* fkal kvedia, *in duplici stant relatione, & ad* aura, *priori, & ad* Vádir, *hoc disticho.*

Posterior pars Carminis ita construitur. Medan ek læt gialla 1) hreggsvind þióta á 2) gulli 3) geifla nıótz. hræri 4) heitu kytru frekar fleggiur.

1) *Ita satis apte vocat* fcintillationem, *vel* ftricturarum effluvia *ex ferro candenti; tamen Doctissimus Dn. Pauli hanc* procellam *putat esse librariorum fictitiam: videbimus infra quid ipse pro ea fingat.*

2) *Appellat poëta ferrum candens,* aurum, *ob similem fulgorem. Vel etiam,* GIALLA GULL, fcoriarum aurum, *ferrum hic dictum per Periphrasin.* G. P.

31. CAP.
FRÁ BÖRNUM SKALLAGRÍMS.

Skallagrímr ok þau Bera æ) áttu börn miök mörg. a) ok var þat fyſt b) at aull önd-

CAP. XXXI.
DE LIBERIS SKALLAGRIMI.

Skallagrimus & Bera permultos procreárunt liberos; & evenit ut omnes priores fato

3) geiſla niótr *poteſt ſignificare; a) vel* ſolem: *ita* GEISLA NIÓTZ GULL, *aurum ſolis*, ɔ: ſolis inſtar ſplendens, *ferrum igne candens recte dicitur: b)* rei fulgentis conſortem, *utpote, vel auri, vel potius gladii; & certe hic in Eddâ*, Elldr, & Seidr, *imo* Liómi, Skiómi *appellatur; hinc intelligis, cur* MEO, *pro* viri, *in verſione adſcripſerim.*

4) HEITA, & HITA, *eſt* calefactio, coctio; & *in ſpecie, (quo ſignificatu hodiedum frequentatur)* ferri candefactio. *Vocem* Kytra, *diſſentiente licet Duo Pauli, ex Jörundinis expreſſi: fateor enim, nullum me certum ſenſum, illi alteri*, Kytr, *adſignare poſſe: duo tamen conjiciebam; vel eſſe Diminutivam, generis Neutrius, â* Kot, villula, *atque* domunculam *notare; vel cognatam eſſe verbo*, at Kyta (kytazt), altercari; (*quod forſan initiò ſignificaverit*, batuere *v. baculis contendere*); *atque hic in Accuſandi caſu plurali (a Nominativo ſingul.* KYTA, KYTUR, *v.* kyt) *poſitam, maſſam ferri extunſam* ɔ: baculos, *v.* contos ferreos *ſignificare. Tumque ultimum diſtichon ita foret ordinandum:* frekar ſleggiur hræri heitar kytur. „ vehementes mallei commoveant (*exerceant*) candentes (ferri) baculos. *Quin &* Kytr, *eſſe poſſit* altercator, *quocum ſi jungas variantes lect.* heita *vel* heitr, *conſtruendum ita foret:* heita (heitr) kytr hræri frekar ſleggiur, *v.* ſleggiu. „ minax (ſtomachabundus) altercator, ɔ: *famulus oblatrans*, vehementes (vehementius) commoveat malleos (malleum). *Sed, ut dixi, omnia haec ſunt conjecturae: Ideo vocem, hodienum uſitatam, retinere malebam. Hic vero eſt figura Hypallage, & rectius dixiſſet poëta;* mallei commoveant aediculam calefactionis (officinam): *at nihil volui mutare, ne quidem* kytru, *pro* kytra, *quod in proclivi erat, ſubſtituere; quoniam hanc figuram, cujus vel ipſum principem poëtarum Romanorum non pudet, carmini ex tempore fuſo egregie convenire arbitror. Sed Metonymia continentis*, ɔ: officinae, *pro re contenta*, ɔ: *ſervis ferrariis, hic etiam obtinere poſſit. Denique* kytra, *pro Accuſativo Plurali a* kytr, *quod ſupra, (uti* ítra, praeſtantes, *ab* ítr) *poſſit accipi; hac conſtructione:* hræri frekar ſleggiur heitu (heita) kytra. „ vehementes (*valide quaſſati*) mallei commotos reddant ɔ: *agiles*, calentes, *v. ira, v. labore* (minabundos) murmuratores.

Haec poſterior carminis pars a Duo Pauli ita ordinatur & explicatur. Ek læt 1) hræri-kytr, 2) heggs um frekar ſleggiur, þióta á heitu gialla gulli, huers geiſlar þeim *) ad nedan mæta. „ Facio malleos mobiles, malleos graves ictus infligentes, *vel* poſcentes, per ſcoriarum

 aurum

önduduzt. *c*) þá gátu þau ſon. ok var vatni auſinn. ok het þórólfr. en er han fæddiz upp. þá var han ſnemma mikill vexti ok *d*) hinn vænſti ſýnum. var þat allra manna mál. at han mundi *e*) vera hinn líkazti þórólfi Kvelldúlfsſyni er han var eptir heitinn. þórólfr var lángt um fram iamalldra ſína at afli *f*). *g*) En er han óx upp. gerdiz han íþrótta madr *h*) um fleſta þá hluti er þá var mönnum títt at fremia. þeim er vel voro at ſer gervir. þórólfr var gledimadr mikill. ſnemma var han ſvo fullkominn at *i*) afli. at han þótti *k*) vel lidfærr med ödrum mönnum. vard han brátt vinſæll af *l*) alþýdu. unni

fato abriperentur; tum filium genuerunt, qui, luſtratus aquâ, Thorolfi nomen accepit; &, ubi puerascebat, magnus ſtatim corpore, ac facie perquam decora fuit: omnes uno ore, Thorolfo Kvelldulfi, cujus gerebat nomen, ſimillimum (fore) praedicabant: viribus autem, omnes aequales ſuos longè antecellebat; idem annos adoleſcentiae ingreſſus, gnarus extitit omnium fere artium, quas exercere, iſtius aevi hominibus bene inſtitutis, erat ſolemne: laetitia indolis fuit inſigni; maturè adeo perfectus viribus, ut ad virilia officia juxta cum adultis (aliis) idoneus haberetur: brevi

aurum (*ferrum*) calidum, radiis inferne obviis, volitare (*v. ſonare*).

1) *Spectari hic videntur mutui malleorum ictus in vicem ſe excipientes.* G. P.

2) heggs *pro* höggs; *ſic* degg *pro* dögg (*Niála pag.* 212.)*: Particula* um *redundat.* G. P.

*) *Quid hic mutaverit vir doctiſſimus, vide in Diverſ. lect. litt. t.*

c) gátu ſon at eiga. ok var ſá þórólfr nefndr, *filiô aucti ſunt, & is nominatus eſt Thorolfus.* Jör.

a) haec omitt. Guelf. Hol.

b) lengi. add. E.

c) þau áttu ſon &c. Guelf. Hol. Sed nihil ſciunt de baptiſmo Thorolfi.

d) hinn vænlegazti, *optimae ſpei.* Jör. || vinſæll. unni han mikit födr ſínum ok módur, *gratioſus, patriſque & matris amantiſſimus.* (omiſſis omnibus, quae de indole & exercitiis Thorolfi ſequuntur). Guelf. Hol. J. P.

e) verda. Jör.

f) ok vexti, *& ſtatura.* add. Iidem.

g) hinc, usque ad, ſnemma, vacat in K. L. M.

h) mikill. ok lettmælltr vid alþydu, *artibus excelluit, & erga plebem (omnes) comis erat.* Jörund.

i) alldri ok, *aetate &.* perperam infarcit L.

k) formadr annarra manna, *ut aliorum hominum facilè princeps haberetur.* Jör.

l) öllum. Jör.

m) unni honum ok vel fadir ok móder. Þau Skallagrímr áttu dætur ij. het önnur *n*) Sæunn. en önnur Þórunn. *o*) voro þær ok efniligar í uppvexti. Enn áttu þau Skallagrímr son. *p*) var sá vatni ausinn. ok nafn gefit. ok kalladr EGILL. En er han óx upp. þá mátti þat brátt siá á honum. at han *q*) mundi *r*) verda liótr ok líkr fedr sínum. svartr á *s*) hárs lit. En þá er han var þrevetr. þá var han *t*) mikill ok sterkr. svo sem þeir sveinar adrir er voro vj vetra edr vij. han *u*) var brátt málugr ok ordvíss. helldr var han íllr vidreignar *x*) er han var í leikum med ödrum *y*) úngmennum. *z*) Þat vár sór Ýng-

brevi gratiam vulgi, parentum amorem sibi
conciliavit. Duas filias Skallagrimus ex Be-
ra sustulit, alteri Saeunnae, alteri Thorun-
nae nomen: in utraque harum egregia, in-
de a pueritia, indoles elucebat; Tum filium
†) suscepit, qui lustrali aqua tinctus, & vo- A.C. 902.
catus est EGILLUS: in hoc, a prima sta-
tim pueritia, videre erat, quod facie defor-
mis, patrique similis olim esset futurus; coma
nigrum praeferebat colorem; Jam trimus, 905.
magnitudine ac robore corporis pueros sex-
ennes, aut etiam septennes, aequiparabat;
mature loquax, & idem argutus; inter lu-
dendum autem, erga alios pueros impendio
importunior. Hoc ipso veré Yngvarr Bor-
gam

m) unnu — mikit. Jör. || ok einkum elskadr af födr ok módr, *amorem singularem* &c. K. L. M.

n) Steinunn. Guelf. Hol. J. P.

o) þær voro (bádar) vænar konur, *utraque puella bonae erat spei.* Iid.

p) lustrationem Egilli ignorant. Iid. Jörund. Annus ejus natalis, in margine M, a librario adscriptus est 919.

q) var, *esset.* Guelf.

r) vera miög sviplíkr födr sínum, *vultum patris referret.* K. L. M.

s) hár. Kálf.

t) so mikill — sem þ. sv. e. v. viij vetra. Jör. Sed haec comparatio vacat, in Guelf. & Hol.

u) vard — ok ordviss, *extitit — & in loquendo exactus.* Iid.

x) vit úngmenni. þótt han væri at leik med þeim. Iid. I.

y) úngmönnum. Jör.

z) þá fór. Guelf. || Yngvar kom, *Yngvar venit* &c. J. P. || þat sumar, *ea aestate.* Jör.

†) *Arngrimus Crymog. libr. II. pag.* 125. *dicit Egillum natum esse anno* 919; *quod consistere nequit, cum Egillus nonagenarius, imperium adhuc tenente Hacone Comite* potente, *qui anno* 995 *caesus est, obierit: ut monet Celeberr. Torfaeus Hist. Norv. Tom. II. pag.* 213.

A.C. 905. Ýngvarr til Borgar. ok þ) var þat at erendum. at han baud Skallagrími út þángat æ) til sín. ok nefndi til þeirrar ferdar Beru dóttur sína ok þórólf son hennar. ok þá menn adra er þau Skallagrímr villdu at færi. a) Skallagrímr het för sinni. fór Ýngvarr þá heim ok b) bió til veizlunnar. ok let þá öl heita. En er c) at þeirri d) stefnu kom er Skallagrímr skylldi til bodsins fara ok þau Bera. þá bióz þórólfr til ferdar med þeim ok húskarlar. e) svo at þau voro xv saman. Egill f) ræddi um vid födr sinn at han villdi fara. á ek þar slíkt kynni *) sem þórólfr. segir han. g) Ecki skalltu fara. segir Skallagrímr. þvíat þú kant ecki h) syri þer at vera

gam profectus est; eo proposito, ut Skallagrimum domum suam ad convivium invitaret: eádem invitatione, filiam Beram, hujusque filium Thorolfum, nominatim complexus est, & quos vellent ceterorum hominum secum adhibere: Skallagrimus venturum se spopondit. Yngvarr domum reversus, convivium apparat, & cerevisiam coquendam curat. Ubi dies, quo Skallagrimo & Berae ad convivium erat eundum, appetebat: Thorolfus, cum iis, atque operarii itineri accinguntur; & erant omnino numero quindecim. Egillus patri significat, velle se itineris esse socium, nam eadem sibi atque Thorolfo necessitudinis jura cum domo Yngvaris intercedere. Nihil est quod eas, inquit Skallagrimus, nec enim tu scis

þ) baud þeim Grími út þángat ok Beru. ok þeim mönnum (öllum) er þau v. a. f. þau hetu ferd — *se venturos spoponderunt.* Gu. Hol.

æ) til bodf. ok húsfreyiu hans. Jör.

a) þau hietu ad koma. Jör.

b) bió (til) veizluna. E. J. Guelf. Hol. || bióz fyri. Jör.

c) sû stund kom. P.

d) veizlu kom. bióz Grímr ok þau hión. þá bióz Thórólfr &c. *Convivio appetente, Grimus cum conjuge itineri accingitur, item Thorolfus* &c. Guelf. Hol.

e) ok voro (þau) xij &c. Hol. Guelf. Jör.

f) segir at han vill fara. Guelf. || med. add. K. L. M. || & mox, sagdizt mundi þar slíkt kunna sem þórólfr son hans, *affirmans, aeque se, atque Thorolfum gnatum ejus, convivantium officia scire.* At haec videntur librarii effinxisse, quod vocabulum, *kynni*, non intellexerint.

*) fyri. add. Jör.

g) æi. Guelf.

h) at siá fyri þer í fiölm. þá er &c. *tibi providere* &c. Iid. Hol. P. J. || fyri þer till neins þar sem samdryckiur ero myklar enn þú &c. *nihil tenes, eorum, quae in celebrioribus symposiis observantur: sed* &c. L. M.

vera í fiölmenni. þar er dryckiur ero *i*) myklar. er þú þikir *k*) þó eigi gódr *l*) vidskiptiss. at þú *m*) ser údruckinn. Steig þá Skallagrímr á *n*) hest sinn ok reid í brott. enn Egill undi ílla *o*) vid lut sinn. han geck or gardi. ok *p*) hitti eykhest einn er Skallagrímr átti. fór á bak. ok reid eptir þeim Skallagrimi. *q*) honum vard ógreidfært um mýrarnar. *r*) þvíat han kunni enga leid. en han sá þó *s*) miög opt reid þeirra Skallagríms. þá er eigi bar *t*) fyrir hollt edr skóga *u*). Er þat at segia frá hans ferd. at síd um kvelldit kom han á Álftanes þá er menn sátu þar *x*) at dryckiu. geck han inn í stufu. en er Ýngvarr sá Egil. þá tók han *y*) vid honum feginsamliga. ok spurdi hví han

scis, inter hominum frequentiam, & larga pocula, recte te gerere, ut qui, etiam sobrius, difficulter tractabilis haberis; Mox equo inscenso, in viam se dedit Skallagrimus. Egillus vero fortis suae impatiens, egressus area, in equum aliquem veterinum, qui patris erat, incidit; hoc ascenso, patrem subsequitur, impedito usus per loca palustria itinere, utpote viarum prorsus ignarus: praeeuntes tamen oculis subinde sequebatur, ubi loca editiora, aut sylvae, prospectum non intercipiebant: Hoc vero de itineris ipsius eventu dicendum est, quod sera vespera pervenit Alftanesiam, cum ibi ad pocula accumberetur; intrantem triclinium, cum conspiceret Yngvarr, haut obscuris eum lubentiae indiciis accepit, & A.C. 905.

T 3 *quid*

i) inni, *ubi sympofia sunt.* Jör.

k) þó, abest á Kálf. & tota haec sententia a Guelf. Hol. J.

l) vidreignar edr &c. per Pleonasmum Jör.

m) siert. Jör.

n) bak. Guelf. Hol.

o) sínum hlut. Iid. || er han var eptir, *quod esset relictus.* add. P.

p) tók einn eikhest. ok af bakleingian, *cepit equum veterinum, tergoris expertem,* v. *tergo exulcerato.* Jör.

q) Agli. Guelf. || honum urdu ógreidir veigirnir um mírarnar. því honum var ókunnigt, *illi impedita fiebant itinera, per palustria, utpote sibi ignota.* Jör.

r) er han kunni ecki leidina, *quod viam penitus ignorabat.* Guelf. Hol.

s) iafnan. Jör. || fram fyri sik. Guelf. Hol. J. || framan fyri ser. P.

t) leiti á milli, *ubi locus editior non intercessit.* Jör.

u) han keyrdi (hestinn) á bádar hlidar, *equum, verbera utrinque infligendo, stimulabat.* add. Guelph. Hol. J. P.

x) vid. Jör.

y) honum med fagnadi. Jör.

A.C. 905. han z) hefdi ſva ſíd komit. Egill ſagdi hvat þeir Skallagrímr höfdu vid þ) mæltz. Ýngvarr ſetti Egill æ) hiá ſer. ſátu þeir a) gagnvart þeim Skallagrími ok Þórólfi. Þat var b) þar haft c) aulteiti at menn kvádu víſur. þá kvad Egill víſu.

Kominn d) er ek (e) enn) til f) arna
Ýngvars, g) þeſs er h) bed lýngva
(Hann (i) var ek fúſs at finna)
k) Fránþveingiar gefr dreingium.
Mun eigi þú l) þægir
*) Þrevetran mer m) betra
Liós

quid tam ſero veniſſet? rogavit; Egillus verba cum Skallagrimo collata expoſuit. Yngvarr eum proximum ſibi collocavit; ſederunt autem adverſus Skallagrimum & Thorolfum: Ibi delectationis convivalis gratiâ, carminibus faciendis certatum eſt; & Egillus quidem hoc fecit:

Veni (etiam) ad focos
Yngvaris, qui pulvinum micantis ſerpentis
Viris honeſtis dat;
Eum cupiebam convenire.
Tu, qui exerces
Luculentum & tortuoſum ſolum ſerpentis,
Mé

z) hafdi ſo ſíd farid, *tam tarde eſſet profectus.* Jör.

þ) talaz. Jör. || áttz (átttzt), *negotium quod interceſſerat* &c. Guelf. Hol. J. P.

æ) nidr. add. Jör. || hid næſta ſer. Gu. Hol.

a) gegnt. Iid.

b) miög. Jör. qui cum Guelf. & P. voculam þar omitt., quaſi innuant eam fuiſſe ſolemnem ſympoſiorum delectationem.

c) til Guelf. Hol. P. fyri J. at Jör.

d) em ek. Kálf.

e) vocula *enn* deeſt ibid. & Dno Pauli parum quadrare videtur, qui (me conſentiente) mallet ERN, *negotioſus, negotiis obeundis par:* quod & h. l. in metro melius ſonet.

f) árna D. & ex correctione Arnae Magnaei C. || erna Membr. a. E. M. || erva K. L.

g) þeſs er. omitt. Membr. a. E. quod & ſalvo metro fieri poteſt. || bedi. K. L.

h) beid Guelf. Hol. bod (baud) Jör. Forte legendum erat *búd*, taberna: *Orma búd*, aurum vocatur, in Fragm. Nialae Membraneo biblioth. Magnaeanae, No. 309. in 4to. Mox, Ingvar Jör.

i) em ek, *lubens convenio.* M.

k) frándvengiar M. || feing dreggiar (miadar) Hol. O. *zythi (hydromeli) copiam.* male; nam ſic *beid lyngva* antea, non habet quocum conſtruatur.

l) þeiger, Jör. & per correctionem A. Magnaei in A, þeigi, *conſors;* uti arfþeigi, *haeres*, farþegi, *comes* v. *convector.* || þeygi (þeyi) D. Hol. || ſæir L. quod foret *ſeminator;* at in adliterationem peccat.

*) þrevetra, *trimorum.* Jör.

m) betre L. moderne.

n) Liós undinna landa
o) Linnz *p*) ódar smid finna.

Mé meliorem carminis auctorem
Trimum non invenies.

A.C. 905.

Ýng-

Yng-

n) liódsundinna. M. a. Jör. quasi dicat: þeirra sem eru brugdnir vid liód, *horum qui ad poësin se applicant*, v. *vena poëtica sunt praediti.* || liódsmidinna. L.

o) linnr M.

p) eydar mer K. L.

Constructio verborum in priore parte Carminis. Ek er enn kominn til arna Yngvars. þess er bed *) frán þveingiar lyngva gefr dreingium. hann var ek fúss at finna.

*) frán-þveingr língva (*ericarum politum l. laeve lorum*) serpens, *ejus* bedr, aurum G. P. þveingr *vero dicitur serpens, vel, quod quicquid attingit, nexu suo illigat, vel quod partem soli ubi se continet*, v. *aurum cui incubat, orbe suo cingit, & quasi implicatum tenet. Possit vero & quivis serpens ita dici, per Synecdochen, a Serpente vulgo* Midgardensi *ductam, quem Edda fingit totum terrarum orbem suo orbe circumdare.*

Ordo verborum in posteriori Carminis parte ita est: þú 1) þægir liós 2) undinna landa 3) linns 4) mun eigi finna mer betra ódar smid þrevetran.

1) *Hoc vocabulum deduco, non a verbo* AT ÞIGGIA, accipere; *sed a verbo* at þagga (*antiquis* þaga, *ut in Grettis Saga*,) castigare increpare; *& magis late*, vexare, fatigare, exercere, *quod ultimum verbum in versione expressi, uti solo aptissimum. Patet vero, hic intelligendum esse, virum magnificum & multi sumtus, vel in specie virum liberalem: Hi enim multum utuntur auro, neque id sinunt quiescere. Hinc* GULLI GRIMMR, saevus in aurum, *dixit Sturla Theodori de Hacone grandaevo (Haconar Saga). Vox* ORFÞÆGIR, vexans *vel* frangens manubrium falcis foenariae, *in Cantilena Hallfredi in Grisem rivalem maledica, habetur. (Hallfredar Saga).*

2) *Dicendum fuerat* UNNDINNS ɔ: tortuosi *serpentis. Sed hoc bene se tuetur per Metonymiam Adjuncti; aut Hypallagen, quâ puer, non quidem ornatus causa, sed propter metri necessitatem, usus fuerit. Si hoc minus placet, per* undin linns lönd, in orbem complicatas (contortas) terras serpentis, *commode intelligi possint* annuli.

3) *Est à Nominativo* Linnr, *non* Linni, *quod vult Dom. Pauli.* Linnr undinna landa, serpens involutarum terrarum ɔ: *eas ambitu suo includens, possit quoque esse* mare, *& hujus* liós, lumen, *aurum. Sed res eòdem redit, ut & ordo; nisi quod* LIÓS, *tum non ad* Landa, *sed* linns *referendum est.*

4) MUN (*per Euphoniam*) *pro* munt, *uti* VILL *pro* villt.

Posteriorem partem carminis Cl. Pauli sic ordinat, & vertit. Mun eigi þú 1) þægir, liós 2) undinna landa linns 3). ad finna mer betra ódarsmid þrevetran. „ Annon (*pro numquid*) nactum te putas trimum mê meliorem, vir egregie, poëtam?

1) ÞÆGIR *verbum est, ex mente viri clarissimi, & quidem est Tempus Imperf. Subjunctivi;*

pro-

A.C. 905. Ýngvarr hellt upp vísu þeirri. ok þackadi *q*) vel Agli vísuna. En *r*) um daginn eptir þá færdi Ýngvarr Agli at skálldskapar launum *s*) kúfúnga iij ok *t*) andar egg. En um daginn eptir vit dryckiu kvad Egill vísu adra *u*) um bragar laun.

x) Sí-þaugla gaf söglum,
y) Sárgagls, þriá Agli,
z) Herdimeidr vid hródri
Hagr, þ) brimróta gagra:
Ok bekk *æ*) þidurs, blakka
a) Bordvalar, gaf fiorda,

Kenni-

Yngvarr carmen illud approbavit (conservavit), Egilloque prolixe egit gratias; postera autem luce, conchas tres, & unum anatis ovum, in praemium poëseos ei obtulit. De praemio carminis Egillus, proximâ post die, inter compotandum, aliud carmen lusit.

Dedit perpetuò taciturna loquaci
Tria Egillo,
Vir strenue dextreque utens gladio, praemium
Fluctuum ejectamenta intorta. [carminis,
Et anatis fuscae rivicolae cubile tenax
Dedit rem quartam peritus naviculator,

Qui

propius ad verbum verti poterat; optares tibi dari, *v.* invenire. M.

2) UNDINN LINNI, tortuosus serpens. *Transfert autem trimulus noster poëta, non sine elegantia, serpentis epithetum ad aurum.* P.

3) *Hic vocabulum*, bör, briótr, niótr, niördr (liós landa linns), *sc.* vir *omissum est, vix bene recipiente metro.* P.

q) honum val. Guelf. *r*) at morni. Iid. Hol.

s) kudúnga P. kofúnga L.

t) ædar, *anatis marinae.* Guelf. Hol.

u) omitt. Iid. J. P. fyri, *pro* Jör.

x) Hoc carmen non habetur in Guelf. Hol. Sídaugla Jör. ridiculè, qu. d. vel *superciliosa* ostrea, v. oculîs altè in caput depressîs. *Síþaugla* vero, propter lepidam ἀντίθησιν praeferendum est.

y) sára gagls K. L. Quod Dn. Pauli accepit, ut metro consuleretur; sed id nihilominus constare potest. || sárdags, *lucis vulnerum* ɔ: gladii. M.

z) hirdimeidr med &c., *custos* (teli) *cum laude.* Jör.

þ) brimrórar. C. E. || rótar. K. L. M. Jör. || brimrútar fagra J. quod & Dn. Pauli testatur suum Exemplar habere; mallet vero *brimrúta*, q. d. *pulchros arietes fluctibus ejectos:* utrumvis Epithetum, *gagra* & *fagra*, bene in rem ipsam (ostrea illa) quadrare; *fagr* autem, quam *gagr*, melius de ariete dici, existimat.

æ) fidurs. M. a. C. E. M. *plumati*, vel *plumosi*, ɔ: alitis. Arnas Bödvarinus, poëta non spernendus, & Eddae satis callens, vocabulo ita usus est, in Rythmis Ulfaris, stropha penultima. || fidris K. L. || þidris in textu scripserat Dn. Pauli, forte lapsu calami.

a) bordvalr Jör. unde Dn. Pauli apposite restituit

Kennimeidr sá *b*) er kunni — *Qui novit* — A.C. 905.

Kaurbed Egil gledia. — *Egilium exhilarare.*

Vel *c*) lagdi Egill í þauck skálldskap sinn vid — *Et sane poësi sua, bonam sibi, apud multos (con-*

stituit *bordvalar*, pro *bordvals*. || bordreidar — fordum J. || bordvallar Mbr. a. C. E. K. L. M. Quod si cum *blakka* (sumto pro Substantivo, *equorum*) jungatur, navim quoque significare poterit; duplici ratione: 1) ut BORDVÖLLR sit *mare*, quod asseres in illo currant; equus maris, *navis*. 2) ut VALLARBORD vel BARD sit *littus*, hujus *blakkr*, navis, quae, haud dissimiliter, *strandar vahr* in Kristnisaga appellatur.

b) er. omitt. Jör.

Ordo verborum in priore parte Carminis, hic foret commodissimus. Hagr 1) sárgagls herdimeidr gaf, vid hródri, sauglum Agli, þria siþaugla 2) brimróta gagra. *Sed ordo in versione paulo diversior est, nam apparet Dom. Pauli (cui illa maximam partem debetur) textum quam strictissime sequi voluisse.*

1) sáragagl, gladius, *vide ad Grett. Sag. str.* 9. (P.). *Propriè foret*, jaculum *vel* telum. Gagl, *est avis quaedam, vilioris notae*, (*Olafs Saga h.*): At fysta sali gallt han *gagl* fyri gás. ok grís fyri gamallt svín. „Prima pensione solvit *Gagl* pro ansere, & porcellum pro porco; *hinc videtur sequi*, gagl *esse pullum anserinum. Mihi videtur* perdicem *denotare, quod concludo ex falconis nomine*, gagl-hati; *nam de falconis in perdicem (quanquam sororem suam, ut ajunt,) odio atrocissimo, multa vulgò memorantur.* M.

2) BRIM, fluctus majores; *in specie*, littorales: ek RÓTA, eruo, *a* RÓT, radix. P.

Ordo verborum in parte Carminis posteriore talis est. Ok 3) bekkþidurs blakka 4) kaurbed gaf, fiórda, bordvalar kennimeidr, sá er kunni Egil gledia 5).

3) bekk-þidr, avis rivorum amatrix, *s.* accola ɔ: *anas*; þidr *alia est avicula, cujus appellatio per adjectum* bekkr, *& alterum* blakkr, *facilè ad anatem determinatur.* P.

4) kaur, decubitio fixa (hominis aegroti *l.* senis); bedr, lectus: *aves autem nido constanter adhaerent.* P. *At nidum illi non dedit, sed ovum; hinc per* KAUR *intelligendus est*, lectus *avis* incubantis, ɔ: *nidus; per* BED *autem*, culcita hujus lecti ɔ: *ovum, cui incubat.* M.

5) *Has autem strophas, qui infanti trimulo auctori convenire non posse arbitrantur, observent velim, quam tenelli, etiam hodie apud nos, versus non inepte compositos fundant quidam pueruli. Ego certe tales duos novi, quintum annum vix ingressos; quum tamen haec eorum non fuisset catechesis, ut veterum vere dici potest.* P.

c) kom E. í þ. skalldskapnum vid Yngvar — *apud Yngvarem.* Guelf. Hol. J. P. || Egli lagdizt vel í þauck vid marga m. um skálldskap sinn. *Poëmata multorum ei gratiam conciliarunt.* Jör.

vid marga menn. Ecki vard þá fleira til tídinda í ferd *d*) þeirra. Fór Egill heim med Skallagrími.

(convivarum), gratiam (& existimationem) collegit. De cetero nihil accidit in hoc itinere memorabile. Skallagrimum domum redeuntem Egillus secutus est.

32. CAP.
AF BRYNIÓLFI HERSI OK BIRNI SYNI HANS.

CAP. XXXII.
DE BRYNIOLFO DUCE, & BIÖRNO FILIO IPSIUS.

e) Biörn het *f*) hersir. ríkr madr. í Sogni. er bió á Aurlandi. *g*) hans son var Bryniólfr er arf allan tók eptir födr sinn. Synir Bryniólfs voro þeir *) Biörn ok Þórdr. þeir voro *h*) menn á úngum alldri er þetta var tídenda. *i*) Biörn var farmadr mikill. var stundum í víking. en stundum í kaupferdum. Biörn var hinn *k*) giörviligsti madr. Þat *l*) barzt at á einhveriu sumri. at Biörn var staddr í Fiördum *m*) at veizlu nockurri fiölmennri. þar sá han mey fágra. *n*) þá er honum fannz

Fuit in Sogno Dux, Biörnus nomine, vir opulentus, qui in Örlandia sedem tenuit: hujus filius Bryniolfus, in patrias opes solus successit, Biörnumque ac Thordum genuit, hac tempestate in adolescentia constitutos. Biörnus summis naturae bonis conspicuus, in navigationibus, cum piraticae, tum mercaturae gratiâ, assiduò versabatur (multus erat). Accidit aestate quadam, ut hic convivio quodam celebri in Fiördis interesset: ibi venustam conspexit virginem, quae mirè ipsi

d) Gríms. Guelf.

e) Biörnum ignorant Guelf. Hol. J. & Jör. qui omnes a Bryniolfo caput ordiuntur. Grymólfr hic & semper J.

f) madr. hersir ríkr. Guelf. Hol. || einn ágætr madr ok ríkr. han var herser í Sogni, *celebris vir & opulentus* — Jör.

g) Omittunt haec Iid. Guelf. Hol. ratione supra allata.

*) Þórer ok Biörn. Guelf. Hol. J.

h) menn omitt. Iid. & mox, er þetta var &c.

i) De virtute, & studiis Biörni nihil habent Guelf. Hol.

k) giöfugligazti (göfugligazti). Jör. eodem sensu.

l) bar vid á einu &c. Jör. || bar at eitt sinn, *tempore quodam.* Guelf. Hol.

m) inn. add. Jör. *in tractu Fiördorum interiore.*

n) so honum &c. Jör.

ſannz mikit um. Han ſpurdi eptir hverrar ættar hon o) var. honum var þat ſagt. at hon var p) ſyſtir Þóriſs herſis Hróallzſonar. ok het Þóra. ok var köllud q) hladhönd. Biörn hóf upp bónord ſitt ok bad Þóru. En Þórir ſyniadi r) honum rádſins. ok ſkillduz at ſvo s) giörvu. En þat ſama hauſt t) feck Biörn ſer u) lids. ok fór med ſkútu alſkipada x) nordr í Fiördu. ok kom til y) Þóris. z) ok ſva at han var eigi heima. Biörn þ) nam Þóru á brott. ok hafdi heim med ſer á Aurland. voro þau þar um vetrinn. ok villdi Biörn gera æ) brúdlaup til hennar. Bryniólfi fedr hans líkadi þat ílla er Biörn hafdi gert a). þótti ſvívirdíng í því. þar ſem ádr hafdi laung vinátta verit med Þóri ok Bryniólfi. Því ſídr ſkalltu Biörn. ſegir

ipſi placebat; quaerit cujus familiae eſſet virgo, accipitque ſororem eſſe Ducis Thoreris Hroalldini, Thoram nomine, armillatam *cognomine; hanc nihil cunctatur in conjugem ſibi ambire, at Thorere conditionem abnuente, ré irritá diſceſſit. Eodem vero autumno, comparato ſibi auxilio, celoce juſte inſtructa, in Fiördos, ſeptentrionem verſus, profectus, ad praedium Thoreris, tunc forte domô abſentis, venit: inde abductam Thoram in Örlandiam ſecum reportat; ibi ambo traducebant hyemem; & Biörnus quidem conſtituerat nuptias cum ipſa facere. Bryniolfus autem factum ipſius indignatus, opprobrioſumque exiſtimans, maximè quod antiqua amicitia Thoreri conjunctus fuerat; tantum, inquit, abeſt, Biörne fili! ut nuptias*

U 2

o) veri (væri). Guelf. Hol. Jör.

p) dóttir, *filiam.* Guelf. Hol. J. P.

q) hladhorn. K. L. M. Cognomentum neſciunt Guelf. Hol.

r) konunnar. Iid. || þeſsa ráds at ſokomnu — *in praeſens.* Jör. qui & omitt. at ſvo giörvu.

s) búnu. Guelf. Hol.

t) fór Biörn med lid ſitt nordr &c. *Biörnus cum coborte ſua* &c. Jör.

u) lid. M. P. Guelf. Hol.

x) nordr &c. omitt. Guelf. Hol.

y) bæjar. add. Iid. Jör.

z) ok. omitt. Jör. || en hann var &c. *at abſentis.* Guelf. þ) tók. Iid. Jör.

æ) brullup Jör. brúdhlaup M. brúdkaup K. L. brullaup Guelf. Hol. P.

a) Þóri ſvívirdíng. Jör. || ſlíka ſkömm. því at vinátta var med þeim gód. Nu verdr ſva at vera. Þótt Bryniólfi líki illa. „ *indignatus eſt, quod Thorerem contumelia* (*tali*) *affeciſſet, nam amicitia bene erant conjuncti; Sed rem* (nuptias) *fieri neceſſe erat, quamquam aegre ferret Bryniolfus.* Guelf. Hol. Sed haec ultima ſequentibus adverſantur; niſi *nuptiae* pro *concubitu* ſumantur.

ſegir Bryniólfr. *b*) brúdlaup til Þóru giöra her med mer. at óleyfi Þóriſs bródr hennar. at hon ſkal her ſva vel *c*) ſett. ſem hon veri mín dótter. en ſyſter þín. En ſva vard at vera allt ſem Bryniólfr *d*) kvad á þar í hans híbýlum. hvart er Birni líkadi vel edr ílla. Bryniólfr ſendi menn til Þóriſs. at bióda honum *e*) ſætt ok yfirbætr ſyri faur þá er Biörn hafdi farit. Þórer bad *f*) Biörn ſenda heim Þóru. *g*) ſagdi at ecki mundi af ſætt verda ella. en Biörn villdi ſyrir engan mun láta hana í brott fara. þó at *h*) Bryniólfr beiddi þeſs. Leid ſvo af vetrinn. *i*) En er vára tók þá *k*) ræddu þeir Bryniólfr ok Biörn einn dag um rádagerder ſínar. ſpurdi Bryniólfr hvat han ætladiz ſyrir. Biörn ſegir þat líkazt at han mundi fara af landi á brott. er mer þat *l*) nærr ſkapi.

tias te cum Thora, apud meos penates, injuſſu Thoreris facere patiar, ut illam hic tam honeſte habitam iri praeſtiturus ſim, quam ſi mea gnata, tua vero germana eſſet. Omnia, in domo Bryniolfi, ad ipſius imperium accommodari erat neceſſe, vellet an nollet Biörnus. Ille legatos ad Thorerem miſit, qui ſuper itinere Biörni compoſitionem ipſi, & ſatisfactionem offerrent; Thorer poſtulavit, ut Biörnus Thoram domum remitteret, alioquin compoſitionem in nihilum abituram. Biörnus nullo modo, ut eam dimitteret, quanquam jubente patre, adduci potuit: hoc rerum tenore hyems exiit. Die quodam, circa veris initia, cum de rationibus ſuis privatis Bryniolfus & Biörnus inter ſe deliberarent; ille hunc rogavit, quid animo propoſitum haberet? Biörnus oſtendit, id maxime ſuis rebus convenire, ut regione diſcedat, eò potiſſimum voluntatem ſuam incli-

---

b) giöra brullup til Þóru. Jör. aptiori verborum ordine.

c) halldin. Jör.

d) villdi, *voluntatem.*

e) ſætter. Guelf. Hol. mox febætur, *multam* P. fyri faur &c. omitt. Iid. & Jör.

f) hann, *ille* (Bryniolfus). Guelf. Hol. Vocem omitt. Jör.

g) ella mundi engi ſætt verda þeirri í milli — *inter eos.* Guelf. Hol.

h) fadir hennar bædi þeſs, *quamquam pater Thorae poſtularet.* Iid.

i) ok letz Biörn vilia fara af landi brott. vil ek. fader. ſegir hann. attú ſáer mer &c. *Tum Biörnus ſe regione diſceſſurum ſignificans; velim, mi pater, inquit, ut mihi longam navem des* &c. mutatis mutandis. Gu. Hol.

k) talaz þeir fedgar vid. ok ſpurdi Brynj., *ſermones conferebant* — Jör.

l) næſt. Jör. K. L. M.

ſkapi. ſagdi han. at þú ſáir mer *m*) lángſkip ok þar lid med. ok fara ek í víkíng. Engi ván er þeſs. ſagdi Bryniólfr. at ek *n*) fá þer í hendr *o*) herſkip ok lid mikit. þvíat ek veit eigi nema þá komir þú þar nidr *p*) er mer er öll *q*) dauſúſa á. *r*) ok ſtendr þó nú ádr ærin *s*) óró af þer. Kaupſkip mun ek fá þer *t*) í hendr. ok *u*) þar med kaupeýri. fardu ſídan *x*) ſudr til Dýflinnar. ſú er nú ferd *y*) frægſt. *z*) mun ek fá þer fauruneyti gott. Biörn ſegir ſva. at þ) han mundi *) verda þann upp at taka ſem Bryniólfr villdi. let han þá búa kaupſkip gott. ok *æ*) feck menn til.

inclinare, ut navibus longis juſtoque commilitonum numero á parente inſtructus, in piraticam egrediatur. Nihil eſt quod ſperes, inquit Bryniolſus, naves me bellicas, & numeroſum militem, tibi daturum; quid enim ſcio, anne tu, unde nimium turbarum jam profectum eſt, viribus illis ad ſuumam meam offenſionem ſis uſurus; navem vero mercatoriam, una cum mercibus tibi dabo, ita Dublinum pete auſtrum verſus, ea nunc eſt celeberrima navigatio (mercatura); idoneo comitatu te inſtruam. Biörnus (in hoc rerum ſtatu) latam á patre conditionem accepturum ſe affirmat. Deinde (pater) idoneam navim mercatoriam inſtrui fecit, nautasque conduxit.

m) ſkip ok lid. Jör.

n) fái. Jör. Hol. L. nove.

o) ſkip. Guelf. Hol. omiſſo, Lid. || herſkip í hendr edr lid. Jör.

p) ſem ek villda eigi, *ubi nolim*. Jör. || ſem mer þikki verſt gegna, *ubi minime commodum arbitrer*. Guelf. Hol.

q) Ita ſcripſit Auſgeir in C. & E. Sed mihi in Membr. legendum videtur, óauſúſa: forſitan vero apicem literae *d*, vetuſtas aboleverit. || varſúſa. K. L. M. quae lectio non eſt ſpernenda.

r) Haec periodus in Guelf. Hol. Jör. J. P. omittitur.

s) offi, *qui violentiam nimis exerces*. K. L. M. || orrofto ván af því, *metus belli inde ortus eſt*. C. E. Forte hic in Membrana, vehementer ambigua, legendum eſſet, órói, vel, orri. Sed obſtat, quod praecedit *ærin*, genere foeminino.

t) í hendr. omitt. Jör. Guelf. Hol.

u) þar. omitt. Iid. & mox add. gódan, *opiparis*.

x) veſtr, *occidentem verſus*. Guelf. Hol. J. P.

y) frægdzt (quod Participium eſt), *celebratiſſima*. Guelf.

z) ek mun ok f. þ. fararefni gott, *etiam ſuppeditabo tibi idoneum viaticum*. Gu. Hol.

þ) Bryniólfr mundi ráda verda þeirra í millum, *penes Bryniolſum bujus rei arbitrium fore*. Iidem.

*) þat verda. L. M.

æ) red. Guelf.

til. bióz Biörn þá til þeirrar ferdar. ok vard *a*) ecki fnembúinn. En er *b*) Biörn var albúinn. ok byrr rann á. þá fteig han á bát med xij menn. ok reri inn á Aurland. ok gengu upp til bæjar. ok til dýngiu þeirrar er módir hans átti. *c*) fat hon þar inni ok konur miög margar. þar var Þóra. Biörn fegir at Þóra fkylldi med honum fara. ok leiddu þeir hana í brott. en móder hans *d*) bad *e*) konurnar vera eigi fva diarfar. at þær gerdi vart vid inn í fkálann. fagdi at Bryniólfr mundi ílla í höndum hafa *f*) ef han vifsi. ok fagdi at þá veri búit vid geig *g*) mikinn med þeim fedgum. en klædnadr Þóru ok gripir voro þar allir lagdir til handargagns. ok höfdu þeir Biörn þat allt med fer. Fóro þeir *h*) fídan um nóttina út til fkips fíns. *i*) drógu þegar *k*) fegl fitt. ok figldu *l*) út eptir Sognfæ ok fídan í haf. þeim byriadi ílla. ok *m*) höfdu rettu ftóra. ok velkti

duxit. Biörnus ad iter, fed tardinfcule accingitur, at ubi, vento adfpirante, in procinctu ftabat, fcapham cum hominibus undecim ingreffus, ad Örlandiam introrfum remigio contendit; hic cum comitibus ad praedium exiens, folarium (gynaeceum hypaethrum) matris petit, ubi ipfa cum multis fedit mulieribus, & inter has Thorá. Huic Biörnus, fecum eundum effe, ait, itaque eam abduxerunt; matre Biörni denunciante mulieribus, ne iudicium rei in cubiculum intro ferre auderent, quod Bryniolfum fi refcifceret indigne laturum, atque inde gravem offenfionem, patrem inter & filium, paratam effe affirmabat. Veftes Thorae & ornamenta, ad manum ibi, fi ufus veniret, collocata, fecum omnia abftulerunt (Biörnus & ipfius comites). Nocte poft ad navim reverfi, velis actutum fublatis, per mare Soguicum, in altum provehuntur: vento adverfo, pelagoque faevo utentes, diu per altum volutati funt,

a) feinn búinn. Guelf. Hol.
b) er byrr rann á. geck Biörn til dyngiu &c. Iidem.
c) þar var Þóra, *ibi Thora aderat.* Iid.
d) ok adrar konor leyndu því, *ac mulieribus caeteris factum celantibus.* Iid.
e) konor eigi frá fegia. mun Bryniólfr ílla í hönd. h. e. h. veit. þeir fóro um nótt &c. *rogante ne mulieres indicarent* &c. Jör.
f) vid Biörn. add. L. *Biörno fuccenfurum.*
g) miklum C. E. vocem omitt. K. L. M.
h) þegar, *ftatim.* Guelf. Hol.
i) undu þ. á fegl. Jör.
k) upp. add. Guelf. Hol. K. L. M.
l) á brott (þegar út) í haf, *in altum avolant.* Jör. Guelf. Hol.
m) fengu retti. Guelf. Hol. || ftorma ftóra, *& violento.* J. P. omitt. Jör.

n) velkti lengi *o*) í hafi. *p*) þvíat þeir voro auruggir í því at *q*) firraz Noreg fem meſt. Þat var einn dag at þeir figldu auſtan at *r*) Hialltlandi hvaſt vedr. *s*) ok leſtu ſkipit í landtöku vit Mosey. ok báru þar af farminn. ok fóro í *t*) borg þá er þar var. ok báru þángat allan varníng ſinn. ok ſettu upp ſkipit. *u*) ok bættu er *x*) brotid var.

ſunt, quoniam in eo conſtantes erant, ut littora Norvegiae quam maxime vitarent. Aliquô tandem die ad oram orientalem Hialltlandiae vento violento acti, inter appellendum ad Moſseyiam alliſa navi, onus ibi in terram exportant, & ad urbem ibi ſitam, ſeque ac res ſuas conferunt, navem deinde ſubductam, quá fracta erat, reficiunt.

33. CAP.

BIÖRN FERR TIL ISLANDZ.

Litlu fyri *y*) vetr *z*) kom ſkip *þ*) til Hialltlandz ſunnan or Orkneýium. *æ*) ſögdu þeir þau tídendi. at *a*) lángſkip hafdi komit

CAP. XXXIII.

BIÖRNUS IN ISLANDIAM TRAJICIT.

Paullo ante hyemis initia, navis á meridie, ex Orcadibus ad Hialltlandiam veniens, id portabat nuntii, quod eo autumno legati

n) rákoz, *jactati ſunt.* Jör. villtuzt, *errarunt.* J.

o) úti um ſumarit — *eu aeſtate.* Iid. Gu. Hol.

p) en, *ſed.* & mox, orogger. Guelf.

q) fordaz. Iid. Hol. J.

r) Hiatlandi. Guelf.

s) þeir feſtu ſkipit ok báru af &c. *navim retinaculis ſtabiliunt.* Jörund. || leyſti ſkip. í ſundr undir þeim vid Máſsey (Márzey), *navis ad Maſseyam appellentibus diſſolvebatur.* Guelf. Hol. || leſti ſkipit und. þ. vid Nidarsey (Nyársey) J. P. Niásey M.

t) bygdina. ok ſettu upp &c. *in vicum.* Gu. Hol.

u) brutu eigi. en leſt var ordid miög, *non frangunt; ſed multum erat vitiata.* J. P. || biugguz þar um, *ibi ſe ad manendum componunt.* Jör. quod & poſtremò addunt K. L. M.

x) leſt var ordit miök, *quod multum vitiata (contuſa) erat.* Guelf. Hol.

y) vetrnætr. Jör.

z) komo tvau ſkip af Orkneyium til Hiatl., *duae naves — venientes.* Guelf. Hol. J. P.

þ) vid Hialltland. Jör.

æ) þeir ſegia. Jör. Nota hunc Idiotiſmum noſtrum. *ſkip kom — þeir ſegia:* ſubaudi *ſkipverjar*, vectores.

a) Haralldr kóngr vill láta drepa Biörn. ok hau var ſekr gorr fyri endilángan Norreg.

komit um hauſtit til eyianna. voro *b*) þat ſendimenn Haralldz konúngs med þeim erendum til Sigurdar jarls. *c*) at konúngr villdi drepa láta Biörn Bryniólfsſon hvar ſem han *d*) yrdi áhendr. ok ſlíkar ordſendíngar *e*) gerdi han til Sudreyia. allt til Dýflinnar. Biörn ſpurdi þeſsi tídendi. ok þat med. at han var útlægr í Noregi. *f*) En þegar *g*) er han hafdi komit til Hialltlandz. gerdi han brullaup til Þóru. ſátu *h*) þau um vetrinn í Moseyiarborg. En þegar *i*) um várit er ſió tók at lægia. ſetti Biorn fram ſkip ſitt. ok *k*) bió ſem ákafligazt. En er han var búinn ok byr gaf. ſigldi han í haf. fengu þeir vedr ſtór ok voro *l*) litla ſtund *m*) úti. komu ſunnan at Islandi. geck þá vedr *n*) á land. ok *o*) bar þá veſtr fyri *p*) landit. ok þá í haf út.

legati ab rege Haralldo, longa navi ad Orcades advecti eſſent, ferentes ad Comitem Sigurdum mandata regis, de Biörno Bryniolfi, ubicunque deprehendi poſſet, occidendo; eadem quoque mandata in Haebudes, & Dublinum usque, regem dediſſe: Nuntius hic, item ille, quod proſcriptus eſſet Norvegiâ, ad aures Biörni venit. Hic autem ſtatim poſt adventum ſuum in Hialltlandiam nuptias cum Thora inierat: hyemem deinde in Moſſeyburgo tranſegerunt. Primo autem vere, ubi mare detumeſcebat, deductam navim Biörnus, quam maximo ſtudio ad abeundum parabat: & ſicubi paratus erat, vento operam dante, velis in altum evolabat. Ventis vehementibus, atque adeo brevi navigatione uſi, ad Islandiam meridionalem feruntur; tum vero oborto vento apogeo, primum ad littora inſulae occidua, & mox in altum ave-

eg. (endilánga Noreg || endilaungu Noregi. P. J.) *Quod rex Haralldus Biörnum occidi vellet, totâ, in quantum ſe exteuderet, Norvegiâ proſcriptum.* Guelf. Hol. || ſkip hefdi &c. Jör.

b) þar. Jör.

c) er þá ried fyri ejunum, *qui tum praerat inſulis.* add. Jör.

d) verdr hendr. Jör. || fyrir hendi. K. L. M.

e) hafdi han vída. at han var útlægr af Noregi. *Tali nuntio late declaravit* (rex), *Biörnum Norvegiâ eſſe proſcriptum.* Jör.

f) Sídan giördi Biörn brullup til &c. *Poſtea* &c. Jör.

g) Biörn kom. Guelf. Hol.

h) þar. & mox, í Mióſeyiar ſundi. Jör.

i) er voradi. Iid. *k*) bióz. Iid.

l) ſkamma. Guelph. Hol.

m) í hafi. Jör.

n) upp, *inſurgente tempeſtate.* P. J.

o) ſigldu veſtr ok ſva í h. ut. ok fengu mikinn rett (ſtorm J. P.), *vela dant in occidentem, tum in altum, vento uſi vehementer adverſo.* Gu. Hol. *p*) landit. omitt. Jör.

út. En er þeim gaf byr aptr. þá figldu þeir at landinu. Engi var fá madr þar innan borz er verit hefdi fyrr á Islandi. þeir figldu inn á fiörd einn *q*) furduliga mikinn. ok bar þá at *r*) hinni veftri ftröndinni. fá þar *s*) til landz inn ecki nema boda eina ok hafnleyfur. beittu þá fem þverazt auftr fyri landit. allt til þefs er fiördr vard fyri þeim. ok figldu þeir inn *t*) eptir firdinum. til þefs er lokit var fkerium aullum. ok brimi. þá lögdu þeir at nefi einu. lá þar ey fyri utan. en *u*) fund diúpt í milli. feftu þar fkipit. Vík geck upp fyri veftan nefit. en upp af víkinni ftód *x*) borg mikil. *y*) Biörn geck á bát einn. ok menn med honum. *z*) Biörn fagdi faurunautum fínum at þeir fkylldu varaz. at fegia þat þ) frá ferdum fínum. *æ*) er þeim ftædi vandrædi af *a*) því. þeir

avehuntur: at vento iterum fe dante, velis terram petunt: nemo intra navem erat, qui antea in Islandia fuiffet: Sinum quendam mirae vaftitatis ingreffi funt, vento ad oram ipfius occidentalem ferente. Quam cum fyrtibus praecinctam, & prorfus inacceffam effe cernerent, obliquatis finubus velorum, curfum in orientem, quantum quibant, inflectunt, donec alius finus occurreret; hôc velis invehuntur, quoad fcopulos omnes aeftumque eluctati effent: tum applicant navem ad lingulam quandam, ab infula objacenti, freto profundo disjunctam: hic navem, retinaculis deftinatam, conftituunt: ab occidentali parte lingulae, mare in feceffum fe curvabat; fupra hunc feceffum †) *arx ingens extabat. Biörnus cum aliquot viris fcapham ingreffus, monet hos, ut caveant id narrare de itinere, unde ipfis incommodum poffit oriri:* remi-

q) hanc voc. omitt. Jör. Guelf. Hol.

r) hinu veftra landi. Guelf. Hol.

s) fyri ecki nema &c. Iid.

t) á fiördinn. unnz lokit &c. *in hunc* &c. Iid.

u) fkamt til landz, *â qua parvo intervallo diftabat infula.* Iid. Sequentia ad τὸ Biörn geck, omittentes.

x) bær mikill, *magnum praedium.* Jör.

y) Haec abfunt â Jör.

z) han bad fína menn ecki fegia frá ferdum þeirra. fvo at þeim &c. *rogavit fuos, nibil de rationibus itineris dicere, quô ipfis* &c. Guelf. Hol.

þ) ecki inferit Kálf. C. *ut cuftodirent nibil dicere* &c. || þat. omitt. M. Jör.

æ) reliqua claufulae omitt. Jör.

a) voculam omitt. Hol. þeim, habent Guelf. *ne ipfi fibi incommoda contraherent.*

†) ɔ: *petra excelfa, campis undique cincta: non dubitavi vocabulo* arx *uti, quando notum quidem eft, id apud Latinos, montem, aut quemvis locum editiorem fignificare.*

b) Þeir Biörn reru til bæiarins. ok hittu þar menn at máli. ſpurdu þeir þeſs fyſt. hvar þeir *c*) voro at landi komnir. menn ſögdu. at *d*) þat het at Borgarfirdi. en bærr ſá er þar var het at Borg. en *e*) Skallagrímr bóndinn. Biörn kannadiz brátt vid *f*) hann. ok geck til mótz vit Skallagrím. ok töluduz þeir vid. Spurdi Skallagrímr. hvat *g*) mönnum þeir veri. Biörn nefndi ſik ok födr ſinn. en Skallagrími var *h*) allr kunnleiki á Bryniólfi. ok baud Birni *i*) allan *k*) forbeina ſinn. þann er han þurfti. Biörn tók *l*) því þakkſamliga. þá ſpurdi Skallagrímr. hvat *m*) fleira veri þeirra manna á ſkipi. er virdínga menn veri. Biörn ſagdi at þar var Þóra *n*) Hróallzdótter. ſyſter Þóris her-

remigando ad villam ſubeunt, ubi homines obviam factos compellantes, primum loci, quò appuliſſent, nomen quaerunt: reſponſum datur, Borgarfiördum vocari (territorium), Borgam praedium, Skallagrimum praedii dominum. Ad hunc Biörnus, ex nomine facile agnitum, adit; conferunt verba; Skallagrimus rogat, qui homines ſint? Biörnoque ſuum & patris nomen profeſſo, ipſe Bryniolfi haut perfunctoriam habens notitiam, quibus indigeret, officiis hoſpitalibus, ea ſe praebiturum pollicetur. Biörnus hoc cum gratae mentis ſignificatione accipit, requirentique Skallagrimo, quid praeter eum, navi adveniſſet, hominum nobilium? Thoram Hroalldi filiam, Thoreris Ducis germanam,

b) Biörn fór (þeir fara nú) til bæiarinns upp, *Biörnus ad villam egreſſus eſt (accedunt ad villam)*. Jör. (Guelf. Hol.)

c) veri vidkomnir. Guelf. Hol. J. || adkomnir. P.

d) Island het landid. en fiördrinn Borgarfiördr, *terram vocari Islandiam, ſinum Borgarfiordum*. Jör. || fiördrinn het Borgarfiördr. Guelf. Hol.

e) bóndinn Grímr. Iid.

f) hann. omitt. Jör.

g) manna (þeir væri). Jör. (K. L. M.) (han veri) *quis & cujas ſit*. Guelf. Hol. || menn C. E.

h) öll kunnig ætt hans, *generis ipſius univerſi* &c. Guelf. Hol. || kunnugleiki. Jör. K. L. M.

i) þar at vera. ok allan þann beina &c. *hoſpitium offert, & omne genus officii* &c. Jör.

k) farbeina. J.

l) þackſamlega þad bod. Jör.

m) virdíngamanna han hefdi fleira á ſkipi, *Qui, praeter eum, convectores eſſent nobiles?* Jör.

n) dóttir Þóris herſirs, *filiam Thoreris* &c. Guelf. Hol. J. P.

herſis *o*). *p*) Skallagrímr vard vit þat allgladr. ok *q*) ſegir ſva. at þat var ſkillt. ok *r*) heimollt um ſyſtur Þóris fóſtbródr ſíns. at han gerdi *s*) ſlíkan *t*) forbeina ſem þurfti. edr han hafdi ſaung til. ok baud þeim Birni bádum til ſín med alla ſkipveria ſína. Biörn þektiz þat *u*). *x*) var þá fluttr farmr af ſkipinu upp í tún at Borg. ſettu þeir þar búder ſínar. *y*) en ſkipit var leitt upp í læk þann *z*) er þar verdr. *þ*) En þar er kallat Biarnartaudur *æ*) ſem þeir Biörn höfdu búdir. Biörn ok þeir ſkipveriar allir fóro til viſtar med Skallagrími. han hafdi alldri *a*) færi menn med ſer enn *b*) Lx vígra karla *c*).

34.

nam, adveniſſe ait. Quâ re admodum laetatus Grimus, aequum juſtumque eſſe praedicat, ut ſororem Thoreris coalumni (conteſſeranei) ſui, iis complectatur liberalitatis officiis, quae ipſius poſtularet conditio, ſuae facultates permitterent; & Thorae Biörnoque, ac omnibus eorum ſociis navalibus, hoſpitium apud ſe offert; Biörnus lubenter id acceptat beneficium. Deinde onus naví in pratum ſeptum Borgenſe exportatum eſt: ibi tabernacula collocata; navis, in rivum prope exiſtentem, ſubducta. Locus tabernaculorum inde vocatur, PRATA BIÖRNI. *Biörnus, cum omnibus ſuis convectoribus, hoſpitium ingreſſus eſt apud Skallagrimum: qui homines militiae idoneos, minus LX numero, nunquam ſecum habebat.*

X 2

CAP.

o) ok hon var (væri) eiginkona hans, *& hanc eſſe uxorem ſuam.* add. Iid. Jör.

p) Grímr qvad ſer ſkilldt. ok heimillt um ſiſtr Þ. foſtbródurs míns. at hún hefdi ſlíkan &c. *Grimus ad ſuum officium, jusque proprium ſororis coalumni ſui, pertinere ajebat, ut illa* (ibi) *acciperet, quicquid opus foret.* Jörund.

q) ok kvad Þóri vera fóſtbródr ſinn. ok baud þeim þángat ok mönnum med þeim, *affirmansque Thorerem ſuum eſſe coalumnum, iis ambobus, cum nonnullis comitum, hoſpitium* &c. Guelf. Hol.

r) heimillt. K. L. M.

s) þeim, inſerunt Iid.

t) fararbeina. K. M. || greida. L.

u) val. add. Guelf.

x) Omnia ſequentia usque ad, *Grímr hafdi,* ignorant. Jör.

y) Haec Periodus abeſt â Guelf. Hol. J. P.

z) ſtóra, *magnum.* add. L.

þ) eru þar kalladar (Biarnar tóptir, *rudera Biörni.* J. P.) Guelf. Hol. J. P.

æ) ſídan. add. Iid.

a) færra heima. Jör. || færra karla, & deinde, manna. Guelf. Hol.

b) L. Iid. Jör. J. P.

c) þeir er voro heimamenn hans, *qui domeſtici ipſius erant.* add. Guelf. || þat voro. Hol. || þat voro allt. J. P.

34. CAP.

AF SKALLAGRÍMI OK BIRNI.

Þat var um hauſtid *d*) þá er ſkip höfdu komit til Islandz af Noregi. *e*) at ſá kvittr *f*) kom yfir. at Biörn mundi *g*) hafa hlaupiz á brott med Þóru. ok ecki at rádi frænda hennar. *h*) konúngr hafdi gert hann *i*) útlaga ſyri þat or Noregi. En er Skallagrímr vard þeſs *k*) varr. þá kalladi han Biörn til *l*) ſín. ok ſpurdi. *m*) hverneg farit *n*) veri um kvanſáng hans. hvart þat *o*) hefdi gert verit at rádi frænda. var mer eigi þeſs ván. *p*) ſagdi han. um ſon Bryniólfs. at ek mundá eigi vita et ſanna af *q*) þer. Biörn ſvarar. ſatt eitt hefi ek ſagt þer. Grímr. en eigi *r*) máttu ámæla mer *) ſyri þat. þótt ek ſegda þer eigi *s*) lengra enn þú ſpurdir. en

CAP. XXXIV.

DE SKALLAGRIMO & BIÖRNO.

Eodem autumno, poſtquam naves in Islandiam a Norvegia venerant, extitit rumor, Biörnum de Norvegia fugiſſe, & Thoram, cognatis ipſius inconſultis, abduxiſſe: eam ob rem, a rege damnatus fuerat exilii. Quod ubi reſcivit Skallagrimus, Biörnum ad ſe accerſitum, interrogat: quo modo ſe haberet matrimonium ipſius, an conſangvineorum auctoritate fuiſſet initum? contra opinionem hoc ſibi accidere de filio Bryniolſi, quod verum ex eo non cognoſceret. Biörnus reſpondet; meram tibi, Grime, veritatem dixi; at ideo me incuſare non debes, quamvis ultra tibi non dixerim, quam rogabas: Nunc autem

d) at ſkip kom, *veniente nave* &c. Gu. Hol.

e) ok ſá kurr flaug — *evolabat.* Iid. J. P.

f) fló ifir. Jör.

g) hlaupiz hafa auſtan. Guelf. Hol.

h) ok at (Har.) kóngr, *atque ideo a rege damnatum fuiſſe* &c. Iid. Jör.

i) útlægan. Hol. Jör. || útlægian. Guelf.

k) vís. J. P.

l) máls vid ſik, *ad colloquium.* Iid. Guelf. Hol.

m) hvern veg. J. P.

n) hafdi (hefdi), *contractum eſſet.* Gu. J. P. Hol.

o) var giort at frænda rádi. Guelf. Jör.

p) fyri kynferdar ſaker Bryniólfs f. þíns, *propter genus Bryniolfi, patris ipſius.* Gu. Hol. Modo ante: vardi mik eigi um, *non fuiſſe ſuſpicatum.* Jör.

q) þer. omitt. Guelf. Hol.

r) muntu, *non incuſabis* J. P. mox, þeſs kunna mik. Iid. Guelf. Hol.

*) um þat. Jör.

s) þat er þú ſpurdir eigi, *quod non rogabas.* Guelf. Hol. || fleira enn &c. *plura.* J. P.

en þó ſkal nú vidgánga *t*) því er ſatt er. *u*) at þú hefer ſann ſpurt. at ecki var þetta rád gert vid ſamþiki Þóris bródr hennar. Þá mællti Skallagrímr reidr miök. hví vartú ſva diarfr. *x*) at þú fórt á minn fund. eda viſsir þú eigi hver vinátta var med *y*) ockr Þóre. Biörn ſvarar. Viſsa ek. ſegir han. at med yckr var fóſtbrædralag *z*) ok vinátta *þ*) kær. en fyri því ſótta ek þik heim. at mik *æ*) hafdi her at landi borit. *a*) ok ek viſsa. at mer mundi ecki *b*) týia at fordaz *c*) þik. mun nú *d*) vera á þínu valldi hverr minn *e*) hluti ſkal vera. en góds *f*) vænti ek *g*) af þer. *h*) því at ek em heimamadr þinn. *i*) Sídan geck fram Þórólfr. ſon Skallagríms. ok lagdi til mörg *k*) ord. ok bad faudr ſinn. *l*) at han gæfi Birni eigi þetta at

autem verum fatendum eſt; quod haud vano edoctus es nuncio, pactum hoc ſine conſenſu Thoreris, fratris ejus, eſſe initum. Ad haec ira incenſus Skallagrimus; cur, ait, tantâ eras impudentiâ, ut me accederes? ignorabas autem, quae inter me ac Thorerem intererat amicitia? non ignorabam, inquit ille, jure ſodalitatis juratae, ſingularique amicitia, vos eſſe conjunctos; ideo vero domum tuam petebam, quod caſu ad has oras eram allatus; quodque intelligebam, nullam mihi tui vitandi fore facultatem: nunc ſors mea in tua erit poteſtate; at bonum, ut domeſticus tuus, abs te ſpero. Deinde accedens Thorolfus, filius Skallagrimi, multis verbis adhibitis, patrem orabat, ne hoc crimini

t) at þat var æi at frænda rádi gort. Guelf.
u) rett hefir þú þat fregnat, *recte rem audiſti.* Jör.
x) madr, *homo!* add. Guelf.
y) okr, & mox, ykr ſcrib. Membr. Kálf.
z) gott. add. Jör. excluſ. ſequ.
þ) mikil. Guelf. Hol.
æ) hefir her atborit. Iid. || mer hefir her ad bægt, *quod huc jactatus ſum.* Hol.
a) ok. omitt. Iid. || enda viſsa eg, *ſed intelligeb.* Jör.
b) tiá. Iid. Hol. K. L. M. J. || tióa. Guelf. E.
c) fund þinn, *tui congreſſus.* Jör.
d) ok. add. Guelf.
e) hlutr. Iid. Hol. Jör. C.
f) væntir. Guelf.
g) at. Iid. mox, þer omitt. C.
h) er. Guelf. || þar ſem. J.
i) þá. Guelf. Hol.
k) gód, *benignis.* add. J. L.
l) gefa Birni þetta til (til þeſsa fyrſtu ſök), *hoc (primum delictum) Biörno condonare.* J. P.

at *m*) ſauk. er *n*) þó haſdi han tekid vit Birni. Marger adrer lögdu þar *o*) ord til. Kom þá ſvo at Grímr ſeſadiz. ſagdi at Þórólfr mundi *p*) þá ráda. ok *q*) tak þú vid Birni. ok *r*) ver til hans. *s*) ſem þú verdr *t*) beſtr dreingr af *u*).

mini Biörno verteret, quandoquidem ipſum recepiſſet: huc multi alii ſuas deprecationes addiderunt; eoque perducta res eſt, ut mitigatus Grimus, hujus rei arbitrium penes Thorolfum fore affirmaret; dicens; tu igitur Biörnum in fidem tuam accipe; atque ita te erga illum gere, ut inde virtus tua eluceſcat.

35. CAP.

UTANFERD ÞÓRÓLFS.

Þóra *x*) ól barn um ſumarit. ok var þat mær. var hon vatni auſin. ok nafn gefit. ok het Ásgerdr. Bera *y*) feck til konu at gæta meyiarinnar. Biörn var um vetrinn med Skallagrími. ok aller ſkipverjar hans. Þórólfr gerdi ſer *z*) títt vid Biörn.

CAP. XXXV.

DE PEREGRINATIONE THOROLFI.

Hac aeſtate Thora puellam peperit, cui aqua luſtratae, Asgerdae nomen inditum eſt. Bera curam puellae mulieri cuidam demandavit. Biörnus, cum omnibus ſociis ſuis navalibus, hyemavit apud Skallagrimum: Thorolfus cum eo familiaritatem iniit, & ei

---

m) ſkulld. L.

n) þer hafit þó ádr vid honum tekit. Jör.

o) gód. add. Guelf. Hol.

p) þar miklu um ráda, *voluntatem Thorolfi multum in ea re valituram.* Iid. Jör.

q) taktu vid honum. Iid.

r) ef þú villt. ver til h. ſva ſem þú villt, *&, ſi lubet, dilige eum, quantum vis* (vel, *quandoquidem ſic tibi lubet, tam bene fac illi, quam bene vis*). Membr. Kálf. E. C. Ceteri ejus Traduces omittunt verba, ef þú villt. || vert vid hann. Jör. || vird hann ſva, *ita illum cole* (*illi ſtude*). Guelf. Hol.

s) ſo þú verdir. J. P. || ſva attú verdir. Gu. Hol. Textus hic ſequitur Jörundinos.

t) dugandi &c. *vir probus inde exiſtimere.* Gu. Hol. J. P.

u) þuí. add. Guelf.

x) fæddi meybarn. ok var köllud Asgerdr. Jör. ignorant quoque baptiſmum ejus Gu. & Hol.

y) kona Gríms feck meyiunni fóſtru, *uxor Grimi puellae nutricem dedit.* Guelf. Hol. || fóſtur, *de nutricatu providit.* J. P.

z) blytt, *ſuavem conſuetudinem.* K. L. M. || kært, *caritatem,* Guelf. Hol. J. P.

Biörn. ok var honum þ) fylgiufamr. En er vár kom. þá var þat einnhvern dag. at Þórólfr geck til máls vid födr finn. ok fpurdi hann þefs. hvert rád æ) han villdi leggia a) til vid Biörn vetrgeft finn. eda hveria áfiá han villdi honum veita. Grímr fpurdi Þórólf b). hvat han c) ætladiz fyri. d) Þat ætla ek. feger Þórólfr. at han villdi hellzt fara til Noregs. ef han mætti þar í fridi vera. þætti mer þat e) rád fyri liggia. fader. at þú fender menn til f) Noregs g) at bióda fætter fyri Biörn. ok mun Þórer mikils virda ord þín. Sva kom h) Þórólfr fortölum fínum. at Skallagrímr fkipadiz i) vid. ok feck menn til k) utanferdar um fumarit. fóro þeir menn med ordfendíngar ok jartegner til Þóris Hróalldzfonar. ok leitudu um fætter med þeim Birni. En þegar er Bryniólfr vifsi þefsa

ei affiduus fuit comes, (ejus converfatione affidue ufus eft). Veris ineuntis die quodam factum eft, ut Thorolfus, inftituto cum patre colloquio, quaereret ex ipfo, quid confilii praefidiive Biörno, hofpiti fuo hyberno, effet praefiturus? Pater de propofito Biörni requirebat. Quantum fentio, inquit Thorolfus, maximè cupit in Norvegiam reverti, fi ibi in pace degere ipfi liceat. id confilium, mi pater! in promtu effe arbitror, ut per homines in Norvegiam miffos, fatisfactionem pro Biörno offeras Thoreri, dicta tua magni facturo. Eò valuit fermo Thorolfi, ut pater, animi fententia mutata, aeftate fequenti certos homines in Norvegiam amandaret, qui verba ejus & tefferas ad Thorerem Hroalldi perferentes, Biörnum Thoreri reconciliare quaefiverunt. Hanc legationem ubi

þ) fylgifamr. J. P.

æ) ætlar þú at giöra. J. P. || han giördi (fæi). Hol. Gu. *quo pacto confulere cogitas?* || *confuleret, (confultum iri putaret).*

a) fyri Birni vetrgeft (vetrgefti) fínum. Gu. (Hol.)

b) í-móti, *viciffim.* add. Guelf. Hol.

c) ætladi (Hol.) fyri at beraz, *quid incoepturus effet?* Guelf. Hol. || bærizt fyrir, *conftitueret,* J. P.

d) Þór. fvarar. han vill fara til Nor. *Thorolfus refpondet: Norvegiam petere cupit.* Iid.

e) til liggia, *convenire (in rem effe).* Iid.

f) Þóris, *ad Thorerem.* Iid.

g) ok biódir. Iid. mox, fætt. Jör. Hol.

h) fortölum Þórólfs. Jör.

i) val (vel) vid hans fortölur, *in melius* &c. Guelf. Hol.

k) med jarteignum ok ordfendíngum til Þóris. at leita um &c. Jör.

l) þessa ordsending. Þá lagdi han allan hug *m*) á at bióda sætter fyri Biörn *n*). Kom þá svo því máli at Þórer tók *o*) sætter fyri Biörn. *p*) þvíat han sá þat. at þá var svo komit at Biörn þurfti þá ecki at óttaz um sik *q*). *r*) tók Bryniólfr þá sættum fyri Biörn. En sendimenn Gríms voro um vetrinn med *s*) Þóri. En eptir um *t*) sumarit fóro sendimenn Skallagríms *u*) aptr. En er þeir komu aptr um haustid. þá saugdu þeir þau tídendi. at Biörn var í *x*) sætt tekinn í Noregi. Biörn var *y*) hinn þridia vetr med Skallagrími. En epter *z*) um várit bióz han til *þ*) brottferdar. ok su sveit manna er honum hafdi þagat fylgt. En er Biörn var búinn *æ*) ferdar sinnar, þá sagdi Bera at hon vill at

ubi Bryniolfus animadvertit, toto animô in id incubuit, ut, a parte Biörni, pacificationem offerret Thoreri: Atque eo devenit hoc negotium, ut Thorer compositionem pro Biörno admitteret, videbat enim eò rem rediisse, ut Biörnus nihil haberet sibi timere: ita Bryniolfus filio reconciliationem stipulatus est. Legati Grimi apud Thorerem hyemarunt, aestate sequenti in Islandiam remearunt: cumque redirent tempore autumnali, Biörnum in gratiam (patriae) receptum esse, nunciarunt. Hic tertiâ hyeme apud Skallagrimum transactâ, verê succedente discessum inde comparat, eôdem quô venerat comitatu. Ubi ad iter erat paratus, Bera significat, velle

l) þetta, *hoc animadverso.* Guelf.

m) á. omitt. Guelf.

n) son.finn. add. Iid.

o) sætt vid Biörn, *cum Biörno* &c. Jör.

p) sá han nú hvar komit var. at honum var þetta nú til semdar (væri þad meiri sæmd) ÷ *ut hoc* (*majori*) *sibi honori cederet.* Gu. Hol. (J. P.)

q) þar sem han var þá kominn. add. Jörund. (omisso modo ante, at þá var so komit.) *ubi tum erat constitutus*, scil. in Islandia, sub Grimi praesidio.

r) Haec omn. Cet. omittunt.

s) Bryniólfi. Jör. || Biörn var ok þann vetr med Grími; mox add. Guelf. Hol. *Biörnus hanc quoque hyemem apud Grimum egit.* || en Biörn var med Grími, *sed Biörnus apud Grimum.* Jör.

t) vorit, *vere.* Guelf. Hol. J.

u) út til Islandz. Iid.

x) frid þeginn, *in pacem restitutum.* Gu. Hol.

y) iij vetr, *tres hyemes transegit* &c. Iid.

z) vocul. um, omitt. Membr. Kálf.

þ) ferdar. ok skipveriar hans, *ad iter — cum convectoribus suis.* Guelf. Hol.

æ) sagdi Bera. Iid. Jör.

at Ásgerdr *a*) ſe epter fóſtra hennar. En þau Biörn þektuz þat. ok var mærin epter. ok fæddiz upp med þeim Skallagrími *b*). Þórólfr ſon Skallagríms redz til ferdar med Birni. ok fekk Skallagrímr honum fararefni *c*). *d*) fór han utan um ſumarit med Birni. *e*) Greiddiz þeim vel. ok komu af hafi utan at *f*) Sognſæ. *g*) ſigldi Biörn þá inn í Sogn. ok fór ſídan heim til födr ſins. fór Þórólfr heim med honum. tók Bryniólfr þá vid þeim feginſamliga. Sídan voro giör ord Þóri Hróalldzſyni. lögdu þeir Bryniólfr ſtefnu ſín í milli *h*). kom þar *i*) ok Biörn til þeirrar ſtefnu. trygdu þeir Þórer þá *k*) ſætter med ſer. *l*) Sídan greiddi Þórer af hendi fe þat er Þóra átti í hans gardi. *m*) ok ſídan tóku þeir upp Þórer ok Biörn vin-

velle ſe, ut alumna ſua Asgerda apud ſe remaneat: quod officium parentibus erat acceptum; puellaque relicta, apud Beram & Skallagrimum, adolevit. Thorolfus Skallagrimi filius Biörnum comitari decrevit: ſuppeditatoque á patre viatico, aeſtate eádem, peregre cum ipſo abiit. Itinere uſi ſatis expedito, ex alto invehuntur mare Sognicum: inde Biörnus Sognum velis ingreſſus, domum ad patrem, una cum Thorolfo, contendit: qui tunc utrumque illorum laetabundus excepit. Inde miſſum ad Thorerem Hroalldi, locusque ac dies colloquio, ipſum inter & Bryniolfum habendo, conſtitutus eſt: ad id colloquium Biörnus etiam venit; tum inter hunc & Thorerem pacificatio conſummatur. Poſtea bona illa, quae Thora in ejus familia habebat, Thorer expediit: inde illi amicitiam, una cum affinitate, contrahebant.

a) fóſtra hennar ſe epter. (verborum ordine minus eleganti). Kálf.

b) Biörn gaf þeim gódar giafir. ádr han rez í brott, *Biörnus dona iis luculenta dedit, antequam diſcederet.* add. Guelf. Hol. J. P.

c) gott, *idoneo.* add. Guelf. Hol.

d) Hanc clauſulam ignorant Ceteri.

e) fórſt þeim vel, *proſpero* &c. Jör. Guelf. Hol. J.

f) Sognſiá. Hol.

g) Haec abſunt a Ceteris.

h) ok quomu þar, *eòque ſe ſiſtebant.* Jör.

i) Bryniólfr med mikla ſveit manna, *Bryniolfus cum frequenti comitatu.* Gu. Hol. J. P.

k) ſátt ſína. Jör.

l) greiddi Þórer þá ok upp fe dóttr ſinnar, *ſimul Thorer bona filiae perſolvit.* Guelf. Hol. J.

m) tóko þeir þá upp vinfengi ſitt med mægdum. Iidem. at reliqua capitis omittunt, ut & Jörund.

vináttu med tengdum. Var Biörn þá heima á Aurlandi med Bryniólfi. Þórólfr var ok þar í allgódu iferlæti af þeim fedgum.

bant. Biörnus apud lares paternos in Örlandia mansit: ibi quoque Thorolfus, á patre & filio egregie habitus, hospitio usus est.

36. CAP.
FRÁ EIRÍKI BLÓDAUX OK ÞÓRÓLFI.

Haralldr konúngr *) hafdi löngum atsetu *n*) sína á Haurdalandi eda Rogalandi. *o*) at stórbúum þeim er han átti *p*). á Útsteini eda *q*) Augvalldznesi. *r*) eda á Fitium á Alreksstödum. eda í *s*) Lygru *t*) á Sæheimi. en þann vetr er nú var *u*) frásagt var konúngr nordr í landi. En er þeir Biörn ok Þórólfr höfdu verit einn vetr í Noregi. ok vár kom. þá biuggu þeir skip *x*). ok öfludu manna til. ok fóro um sumarit í víkíng í Austrveg. en fóru

CAP. XXXVI.
DE EIRICO BLODÖXA, ET THOROLFO.

Rex Haralldus, ut plurimum regiam tenebat sedem, in Hördia aut Rogia, & quidem in praediis amplioribus quae ibi possidebat, scilicet Utsteino, *vel* Augvalldznesia, *vel* Alreksstadis *in* (*territorio*) Fitium (ripâ planâ), *vel* Saeheimo (sede maritima) *in* Lygra (*insula*)*: at, quam diximus hyemem, rex in borealibus provinciis egit. Biörnus autem & Thorolfus, unam in Norvegia hyemem cum exegissent, ad veris ingressum, nave instructa, nauticaque manu comparata, mare Balthicum aestate petunt, piraticae faciendae*

*) hefr (adsetur sitt) ymist á &c. J. (Hol.)

n) sína. omitt. Guelf. Jör.

o) á. Jör. S. & mox, stórbúm. D.

p) í Víkinni, *in Vicha*, male K. L. M. mox, at. Guelf. Hol.

q) Augvalldzstödum D. || Augvalldastödum Hol. || Rögvalldsstödum S. || Jör. haec duo praedia omittunt.

r) eda. omitt. K. L. M. ita ut id velle videantur, praedium praecedens, in FITIUM fuisse situm. Sed Guelf. & Hol. *Fitiar* pro praedio capiunt, ignorantque sequentia.

s) Lygrum. L.

t) edr. Jör. praedia nempe, ex *Lygra*, & *Saeheimo* facientes.

u) um rætt. Guelf. Hol.

x) sín, *navibus suis instructis.* K. L. M. || lángskip (mikit), *longa nave* (*ingenti*). E. J. (Guelf. Hol.)

fóro heim at haufti. ok höfdu aflat fiár mikils. En er þeir kvomo heim. þá fpurdu þeir at Haralldr konúngr var á Rogalandi. ok han mundi fitia þar um vetrinn. þá tók Haralldr konúngr at elldaz miök *y*). ok lýiaz. en *z*) börn hans á legg komin mörg. þ) Eiríkr fon hans. er kalladr var blódaux. var þá á ungum alldri. han var *æ*) á fóftri med þóre herfi Hróallzfyni. konúngr unni Eiríki meft fona finna. þórer var þá *a*) í hinum meftum kærleikum vid konúng. Biörn ok þeir þórólfr fóro *b*) fyft á Aurland. er þeir komu heim. En fidan byriudu þeir ferd fína *) nordr í Fiördu. at fækia heim þóri herfi. þeir höfdu karfa þann er *c*) reru á bord xij menn *d*) eda xiij. ok *e*) höfdu nærr xxx manna. Skip þat höfdu þeir fengit um fumarit í *f*) víking. þat var fteint *g*) miög fyrir ofan fió. ok var it

ciendae caufa: autumno, magna praedá partá, domum remeant: reduces, Haralldum in Rogia effe, ibique per hyemem futurum, cognofcunt. Tum rex Haralldus fenefcere admodum, & languefcere; complures autem liberorum, in vegetam adoleverant aetatem. Eiricus filius ipfius, Blodöxae *cognomine infignitus, aetate adhucdum puer, apud Thorerem Ducem Hroalldi filium educabatur, patri fuper ceteros filios adamatus. Summa, hoc tempore, regem inter & Thorerem, florebat charitas. Biörnus & Thorolfus, de piratica reverfi,* Örlandiam *primum fe contulerant: inde in Fiördos boream verfus, Ducem Thorerem vifuri, iter capeffunt; cyprino (navis fpecies eft), quae duodecim vel tredecim remigibus, in fingula latera, agebatur; comitibusque admodum triginta, ufi: navem hanc, quá parte ex falo extabat, lapideo colore luculenter ornatam, pulchritudineque confpicuam, proximae aeftatis piraticá erant ad-*

y) Haec omitt. Ceteri.
z) fyner h. á l. komnir (miök) margir, *filiorum plerique.* Guelf. Hol. (Jör.)
þ) Eirríkr (qu. d. *pace* v. *clementia dives*) blódex. D. || Eirekr. Jör.
æ) á fóftri. omitt. Guelf. Hol.
a) kærleikum miklum, *magna charitas* &c. Jör. Ceterum haec omitt. Guelf. Hol.
b) á Aurland til þóris. ok höfdu karfa &c. *Örlandiam ad Thorerem* &c. Guelf. Hol. malè.
*) auftr, *orientem verfus.* K. L. M.
c) voro á bordi. K. L. M.
d) eda xiij. omitt. Ceteri. In Membr. legi poffet, xvj.
e) xxx menn. Jör.
f) hernadi. Guelf. Hol. J.
g) allt. Iid.

it fegrſta. En er þeir komo til Þóris. fengu þeir þar gódar vidtaukur. ok dvaulduz þar nockura hrid. en ſkipit flaut *h*) tialldat fyri bænum. Þat var einn dag. er þeir Þórólfr ok Biörn gengu ofan til *i*) ſkipſins. þeir ſá at Eiríkr konúngsſon var þar. geck ſtundum á ſkipit út. en ſtundum á land upp. *k*) ſtód þá. ok horfdi á ſkipit. Þá mællti Biörn til Þórólfs. miök undraz konúngsſon ſkipit. ok biód þú honum at þiggia at *l*) þer. þvíat ek *m*) veit at *n*) okr verdr þat at lidſemd mikilli vid konúng. ef Eiríkr er *o*) flutníngsmadr ockarr vid konúng. hefer ek heyrt þat ſagt. at han hafi þungan hug á þer. *q*) af ſökum faudr þíns. Þórólfr ſeger at þat mundi vera gott rád. *r*) gengu þeir ſídan ofan til ſkipſins. ok mællti Þórólfr. Vandliga hyggr þú at ſkipinu. konúngsſon. *s*) hverſu líz þer á. Vel ſagdi

adepti. Venientes ad Thorerem, egregieque accepti, aliquantisper ibi diverſantur; navis interim tentoriis velata, in ſalo ſtabat ante ipſum praedium. Evenit aliquo die, cum Thorolfus & Biörnus ad navem degrederentur, ut regium puerum Eiricum ibi viderent, jam in navem, jam in terram rurſus, ambulantem; hoc vero momento ſtabat, intentis in navem oculis. Biörnus Thorolfo loquitur: puer regius vehementer admiratur navem: hanc illi, dono abste accipiendam, offer: ſcio enim multum nobis profuturum, ſi apud regem, quem, patris cauſâ infenſum tibi eſſe comperi, Eiricus noſter advocatus (orator) ſit. Thorolfus conſilium approbat; deinde ad navem procedunt: Tum ſic Thorolfus; attentè navem contemplaris, princeps! ut tibi videtur? Bona, inquit,

h) tialldat. omitt. Jör.

i) ſkips. Jör.

k) en lotum (löngum J.) horfdi han á &c. *ſed per intervalla (intente) (ſemper) intuebatur navem.* Guelf. Hol.

l) giöf. Iidem.

m) vænti, *ſpero.* Jör.

n) han verdr okkr at lidi vid H. k. födr hans. ef han þiggr, *eum, ſi (donum) acceperit, rebus noſtris, apud Har. R., patrem ſuum, affuturum.* Guelf. Hol.

p) ockr fulltíngsmadr, *nobis adjutor.* Jörund. || fulltíngismadr. J.

q) fyri ſaker. Guelf. Hol. J. || ſaker. Jör. || fyri ſektir, *propter delicta* &c. K. L. M.

r) quomo ſídan ofan, *deinde in littus deveniunt.* Jör.

s) edr, *ſed.* add. Iid. Guelf. Hol.

di han. it fegrfta er fkipit *t*). Þá vil ek gefa þer. fagdi Þórólfr. *u*) fkipit. ef þú vill þiggia. *x*) Þiggia vil ek. feger Eiríkr. en þer *y*) munu lítil þikia *z*) launin. þótt ek heita þer vináttu minni. en þat ftendr þó til vánar. ef ek helld lífi. *) Þórólfr feger. at þau laun þótti honnm miklu meira verd enn fkipit. þ) fkilduz þeir fídan. en þadan af var konúngsfon allkátr vid þá Þórólf *æ*). Þeir Biörn ok Þórólfr koma *a*) á rædu vid Þóri *b*). *c*) hvat han ætlar. hvart þat fe med fannindum. at konúngr hafi þúngan hug á Þórólfi. Þórer dylr þefs ecki. *d*) at han hefdi þat heyrt. Þá villda ek þat. fagdi Biörn. at þú færir á fund konúngs. ok *e*) flytter mál Þórólfs fyrir honum. þvíat eitt fkal *f*) gánga ifer ockr Þórólf báda. gerdi

quit, immo pulcherrima. Adeo illam tibi do, inquit Thorolfus, fi vis accipere. Accipio, inquit Eiricus: at parvi facies remunerationem, fi amicitiam meam tibi promitto; interim tamen ea eft expectanda, fi vita mihi fuppetet. Thorolfus oftendit, hoc fe praemium navi longe anteponere. Poftea ab invicem difcedunt. Ex eo puer regius perhilarem fe adverfus Biörnum & Thorolfum praebuit. Thorolfus & Biörnus inter fermocinandum cum Thorere, quaeftionem injecerunt, quid exiftimaret, an cum veritate referretur, quod rex in Thorolfum infenfo effet animo? Thorere id fe inaudiiffe non diffimulante, Biörnus fubjecit: vellem igitur, ut ad regem profectus caufam Thorolfi apud eum defenderes, nam unam cum Thorolfo Y 3 *fortem*

t) fagdi han. hic repet. Membr. Kálf. C.

u) hanc vocem eleganter omitt. Guelf. Hol.

x) ek vil ok giarna þiggia, *atque ego volens accipio.* Guelf. Hol.

y) mun þikkia lítil launinn. K. L. Gu. Hol.

z) laun mín — *meam.* Jör.

*) Þórólfi kvez þikkia launin miklu &c. Gu. eleganti formula, nec intellectâ Holanis, qui habent: Þórólfr quadft fer — malè.

þ) ok fkildu med blídu (vináttu) — *blande, amice.* Jör. (Guelf. Hol.)

æ) hvar fem þeir hittuz, *ubicunque conveniebant.* add. Jör.

a) á rædur. Guelf. || at máli, *interpellabant Thorerem.* Jör.

b) nockru fídar, *paulo poft.* add. Iid. Guelf. Hol.

c) hvert þat mundi fatt vera. at kóngr hefdi &c. Jör. || hvart kóngr hefdi &c. Guelf.

d) haec omitt. Ceteri.

e) byriadir — vid hann, *defenfionem Thorolfi ordiare.* Guelf. Hol. || betradir, *in melius adduceres* &c. J.

f) lída. Guelt. Hol.

gerdi han ſva vid mik *g*) þá er ek var á Islandi. Sva kom at Þórer het ferdinni til konúngs. ok bad þá freiſta ef Eiríkr konúngsſon villdi fara med honum. *h*) En er þeir Þórólfr ok Biörn komu á þeſsar rædur fyrir Eiríki. þá het han ſinni umſýſlu vid födur ſinn. Sídan fóro þeir Þórólfr ok Biörn leid ſína í Sogn. En Þórer ok Eiríkr konúngsſon ſkipudu karfa þann hinn nýgefna. ok fóro ſudr á fund konúngs. ok fundu hann á Haurdalandi. *i*) tók han *k*) feginſamliga vid þeim. dvölduz þeir þar nockura hríd. *l*) ok leitudu þeſs dagráds at hitta konúng. *m*) at han var í godu ſkapi. báru þá upp þetta mál fyri konúng. Sögdu at ſá madr var þar *n*) kominn er Þórólfr het. ſon Skallagríms. *o*) Villdu ver þeſs bidia. konúngr. at *p*) þú mintiz þeſs er frændr hans hafa vel til þín gört. en letir han eigi giallda þeſs er fadir hans gerdi. þótt han hefndi bródr ſíns. Taladi Þór-

ſortem participabo, ita ſe in Islandia erga me gerebat. Eò res devenit, ut Thorer ad regem ſe iturum promittens, juberet eos experiri, ſi princeps Eiricus ſecum ire vellet. Qui, cum id ei proponeretur, operam ſuam apud patrem ſpopondit. Poſtea Thorolfus & Biörnus diſcedunt in Sognum. Thorer autem & Eiricus, cyprino *recens dato, juſtè inſtructo, meridiem verſus, iter ad regem dirigunt. Conveniunt eum in Hördia, acceptique hilariter, morantur ibi aliquamdiu, tempus regem, cum bono eſſet animo, adeundi explorantes: Deinde rem exponunt coram rege; hominem nomine Thorolfum, Skallagrimi filium, adeſſe dicentes, precari ſe; ut rex cognatorum ejus in ſe beneſacta recordetur, patris autem factum, etſi fratrem ultus fuerit, filio non vertat crimini;* Haec

g) út á Islandi. Iid.

h) ok nú ſpyria þeir hann ad. ok han (heitr D.) heitir ferdinni, *interpellant eum* (de hac re), *atque is iturum ſe ſpondet.* Hol. S. Sed haec praetereunt Jörund.

i) var þeim þar vel fagnad. Jör.

k) vegſamliga, *honorifice.* Guelf. Hol.

l) Haec periodus abeſt a Ceteris Cod.

m) þegar han væri &c. K. L. M.

n) kominn. excludunt Guelf. Hol.

o) attú mintiz þeſs &c. Jör. his omiſſis.

p) þer letid hann eigi giallda þótt þer beittiz nockut (beittuzt nockrum) brögdum. höfdu þar ymſir betr, *ne illi fraudi eſſe poſtules, leves contentiones, quae vos interceſſerunt, diverſo ſucceſſu.* Guelf. Hol.

Þórer um þat miúkliga. En konúngr ſvarar helldr ſtutt *). q) at þeim hefdi **) ótili mikill ſtadid af Kvelldúlfi ok ſonum hans. r) ok let þeſs ván at s) ſiá Þórólfr mundi t) enn vera ſkaplíkr frændum ſínum. ero þeir allir. ſagdi hân. offa menn miklir. u) ſva at þeir hafa ecki hóf vid. ok hirda eigi vid x) hveria þeir eigu y) at ſkipta. Sídan tók Eiríkr til máls. ſagdi at Þórólfr hefdi vingaz vid hann. ok gefit honum z) ágætan grip. ſkip þat er þeir höfdu þar. Hefi ek heitid honum þ) vináttu minni. fullkominni. munu fáir til verda at vingaz vid æ) mik. ef þeſsum

Haec Thorer lepide differebat. Rex offenſior reſpondet; A Kvelldulfo & filiis ipſius magnas ſibi & ſuis accidiſſe clades: ita ſe haud abs re ſuſpicari, Thorolfum quoque hunc, indolis habitu familiae ſuae fore ſimilem, quae ferox animis modum rebus adhibere neſciat, nec curet cum quibus ei res ſit. Tunc Eiricus orſus eſt, oſtendens Thorolfum ſuam amicitiam ultro eſſe ſecutum, donoque ſe ornaſſe eximio, navi ſcilicet quam ibi haberent: meam, inquit, integram amicitiam ipſi addixi; pauci ultro expetiverint meum favorem,

*) ok þó ſtillilega, *attamen moderate.* add. Jör.

q) kvad mikinn *bríma* ſtadit hafa af ſonum Kvelldúlfs. Guelf. Hol. Forte legendum fuerat, hruna, ɔ: ruinam: poteſt tamen *brími*, agnatum eſſe τῶ hreimr, *clamor*, & *turbam* denotare: q. d. *filios Kvelldulfi magnas turbas dediſſe.* Porro *brími*, ſi â hrím, *pruina*, derivare malis, *tempeſtatem gelidam* ſignificat; & translate, *quodvis incommodum;* quo ſenſu vocabulum, kulldi, *frigus*, in Eyrbyggia uſurpatur: Ovinir hans (Snorra goda) þóttuz helldr *kullda* kenna af hans rádum. ɔ: *Inimici ejus, non modico ſibi incommodo* (v. damno) *conſilia Snorrii cedere, ſentiebant.*

**) Sic mihi in Membr. legendum videtur. Auſgeir, in C. ſcripſit, mikil, vocabulo ſpatium vacuum relinquens: at in E. ógæfa mikil, *magnum infortunium.* || ótti, *metum* &c. K. L. M. || mikit íllt, *magnum malum.* J. || mikill ſkadi hans ríki (omiſſo ante, þeim.) *magnum damnum regno.* Jör.

r) let ok mikla von at þeſsi madr, *affirmat, perquam credibile eſſe, hunc hominem* &c. Guelf. Hol.

s) þeſsi. K. L. M. Jör.

t) eins ſkaplyndi hafa ok frændr hans. L.

u) Hanc clauſulam ignorant Guelf. Hol.

x) hvern, *quîcum.* Iid.

y) at ſkipta. omitt. Iid. Jör. J. & habent, eiga.

z) ágætt ſkip. ok höfum ver þat her nú (þat ſem nú höfum vid her), *nave eximia ſe donaſſe* &c. Jör. (Guelf. Hol.)

þ) vingan. Guelf. Hol. *gratiam.*

æ) mik. omitt. D. hoc ſenſu; *pauci offerentur quorum amorem mihi conciliem.*

um ſkal ecki *a*) tiá *b*). Muntu eigi þat *) vera láta. fader. um þann mann er *c*) til þeſs hefer ſyſtr vordit. at gefa mer *d*) dýrgrip. *e*) Sva kom. at konúngr het þeim því. ádr letti. at Þórólfr ſkylldi í fridi vera fyrir honum. En ecki vil ek. kvad han. at han komi *f*) á minn fund. En göra máttu. Eiríkr. hann ſvo kæran þer. ſem þú villt. eda fleiri þá frændr. En vera mun annathvart. at *g*) þer munu mennirner miúkari enn mer *h*). *i*) eda þú munt *k*) þeſsar bænar idraz. ok ſva þeſs ef þú lætr þá lengi med þer vera. Sídan fór Eiríkr blódex ok þeir Þórer heim í Fiördu. *l*) ſendu ſídan ord. ok letu ſegia Þórólfi. hvert þeirra erendi var vordit til

favorem, ſi hic fruſtra fuerit; quod non committes, mi pater! huic homini accidere, qui omnium primus ſe obtulit ad me dono pretioſô honorandum. Eò perductum eſt negotium, priusquam diſcederetur, ut rex iis fidem daret, Thorolfum per ſe in pace futurum: at nolo, inquit, ad me veniat; De cetero potes, Eirice! quantumlibet, ipſum, pluresve ipſius cognatos tibi inſinuare: at unum ex duobus eveniet; ut, aut homines molliores tibi (ad obſequium) fiant, quam mihi, aut te hujus deprecationis poeniteat; item ejus (rei), ſi diuſcule illos tecum verſari ſinis. Inde Eiricus blodöx *& Thorer in Fiördos domum reverſi, quid itinere ad regem obtinuiſſent, Thorolfo per nuntium ſignifi-*

---

a) tióa D. teá S. ſtóda J.

b) er fyrſtr hefer til ordit at gera mer ſóma, *qui primus animum induxit, me bonore afficere.* Guelf. Hol. J.

*) verda. Iid.

c) mer gaf gerſimi, *me donavit re pretioſa.* Iid.

d) dyrgripi, *donis pretioſis.* Jör.

e) kom han ſva ſínu máli at kóngr het honum fridi, *pervicit oratione ſua, ut rex Thorolfi ſecuritatem illi promitteret.* J. Guelf. Hol.

f) í augſyn mer, *in meum conſpectum.* Iid.

g) þeir munu þer verda miúkari &c. Kálf. Jörund.

h) hafa þeir vordit, *facti ſunt.* add. Iid.

i) ella muntu þeſs ſkiótt idraz. en fátt mun þat vera. Eirikr. ſagdi konúngr. ef þú bidr * mik. at ek muna ſynia þer, *ſin minus, te hujus rei brevì poenitebit: at pauca erunt, mi Eirice, inquit rex, quae tibi petenti abnuam.* Guelf. Hol. * ok þiki þer máli varda. at ek mun ei veita þer, *quae, ſi multum tua intereſſe exiſtimes, tibi pet. non indulgeam.* Jör.

k) þeſsarrar. Jör.

l) ok letu verda ſend ord (giördu bod. J.) Þórólfi. at han var í frid þeginn, *Thorolfoque nuntium mittendum curant, de ſecuritate illi impetrata.* Guelf. Hol. J.

til konúngs. *m*) Þeir Þórólfr ok Biörn voro þann vetr med Bryniólfi. En mörg ſumur lágu þeir í víking. En um vetrum voro þeir med Bryniólfi. en ſtundum med Þóri.

37. CAP.

BIARMALANDZ FERD.

Eiríkr blódex tók þá vid ríki *n*). han hafdi *o*) yfirſókn á Haurdalandi. ok um Fiördu. *p*) tók han þá ok hafdi med ſer hirdmenn. Ok *q*) eitthvert vár bió Eiríkr blódex ferd ſína til Biarmalandz. *r*) ok vandadi miök lid til þeirrar ferdar. Þórólfr rez til ferdar med Eiríki. ok var í ſtafni á ſkipi hans. *s*) ok bar merki *t*) hans. Þórólfr var *u*) þá hverium manni meiri ok ſter-

nificant. Hanc hyemem Thorolfus & Biörnus apud Bryniolfum transmittunt, Multas deinde aeſtates in piratica excubant; hyemes apud Bryniolfum, interdum vero apud Thorerem commorantur.

CAP. XXXVII.

DE EXPEDITIONE IN BIARMIAM.

Et jam Eiricus blodöx (*cruenta ſecuris*) *imperium accipiebat, Hördiam & Fiördos provincias* (*regendas*) *nactus; ſatellites idem aſſumebat ſibi, eorumque cuſtodia utebatur. Veré quodam expeditionem in Biarmiam adornans* (*Eiricus*); *delectam parabat manum. Thorolfus iter cum eo aggreſſus, in navi ipſius proretae munere, ac ſigniferi fungebatur; hic jam omnes homines antecellebat magnitudine*

m) Nú lágu þeir Biörn ok Þór. í hernadi mörg ſumur. ok unnu mörg afreksverk. ok * fengu offiár ok mikla heill. ok þóttu vera mikilsháttar (mikilhæfir. H.) menn. *Jamque Biörnus & Thor. —— excubantes, multis praeclaris facinoribus edendis, ingenti fortuna, reque, & exiſtimatione potiti ſunt.* Guelf. Hol. J. * drápu víkinga ok íllrædismenn. ok öfludu ſer drengilega fiár, *caedebant piratas, & homines ſceleratos, remque ſibi fortiter (honeſte) parabant* Jör.

n) miklu af fedr ſínum (um Haurdaland ok Fiördu). Guelf. Hol. Jör. (Jör). *magnum a patre — per Hördiam & Fiördos.* || í Noregi, *in Norvegia.* J.

o) umſókn yfir Haurdal. ok Fiördum. Gu. Hol.

p) han hafdi þá hird um ſik, *ſatellitio cingebatur.* Iid.

q) Eitt ſumar, *aeſtate quadam.* Jör.

r) Haec abſunt a Ceteris.

s) omitt. Guelf. Hol.

t) hans. omitt. Jör.

u) mikill ok ſterkr, *magno erat corpore & robore.* Sequentibus omiſſis usque ad, ok í þeirri ferd. Guelf. Hol.

ſterkari. ok líkr um þat fedr ſínum. Í ferd þeirri *x*) var mart til tídenda. Eiríkr átti orroſto mikla á Biarmalandi vit Vinu *y*). feck Eiríkr þar ſigr. *z*) ſva ſem ſegir í kvædum hans. ok í þeirri ferd feck han Gunnhilldar. dóttur Auzurar *þ*) Tota. ok hafdi hana heim med ſer. Gunnhilldur var *æ*) allra kvenna vænſt ok vitruzt. ok fiölkunnig miök. *a*) Kærleikar voro miklir med þeim Þórólfi ok Gunnhilldi. Þórólfr var *b*) iafnan á vetrum med Eiríki. en á ſumrum í víkíngu *c*). Madr het *d*) Þórgeirr *e*) Þyrniſótr. han bió á *f*) Haurdalandi í Fenhríng. þar *g*) heitir á Aſki. Han átti iij ſonu. het einn

dine & robore corporis, & de hiſce patri erat ſimilis. Multa in hac expeditione evenerunt memoratu digna; Ad Vinam (*amnem*) *in Biarmia Eiricus magnum geſſit praelium, victoriamque, quod carmina de ipſo tradunt, obtinuit; Sed etiam hoc itinere conjugem nactus eſt Gunnhilldam, Auzuris* Totii *filiam, atque hanc ſecum domum duxit. Ea mulierum formoſiſſima erat, & prudentiſſima magiaeque peritiſſima. Magnus inter ipſam & Thorolfum amor intercedebat. Thorolfus per hyemes apud Eiricum ſe tenebat, per aeſtates autem piraticae vacabat. Thorgeirr* ſentipes *nomen erat homini, is in* Fenhringo *Hördiae inſula,* Aſkum *praedium incolebat, trium*

x) vard. Jör. K. L. M.

y) geck Þórólfr þar vel fram. ok marger adrir, *ibi Thorolfus ſtrenuam operam praeſtitit, & multi alii.* add. Jör.

z) ſo ſegir í kvædum konúngs. at í þ. f. fengi han Gunnhilldar. Jör.

þ) Tóka. Jör. Tóta. D. J.

æ) væn kona. ok nockut fiölkunnig, *mulier formoſa, & magiae non indocta.* Guelf. Hol.

a) vel var med þeim &c. *bene convenit inter* &c. Iid. Jör.

b) um vetrinn — en um ſumarit í hernadi. *Ea hyeme — ſed aeſtate* (poſt) *in piratica verſabatur.* Guelf. Hol.

c) Þá vard þat (þat vard þá nær. Jör.) til tíddinda. at Þóra (Hladhönd. Jör.) tók ſótt. ok andadiz. en nockuru ſídar fekk Biörn annarrar konu. er Alof (Olöf. Jör.) het. dótter Erlings (Ellings. J. Dags. Jör.) hins audga or Oſtur (Öſtlu. J.). þau Biörn áttu dóttr er Gunnhilldr het. *Tunc (circa haec tempora) accidit, ut Thora (armillata) morbum nacta moreretur. Sed aliquanto poſt Biörnus in matrimonium accepit Alofam, gnatam Erlingi (Dagi)* opulenti, *de* Oſtur. *Illi genuerunt filiam, nomine Gunnhilldam.* Haec add. Guelf. Hol. Jör. J.

d) Þórkell. Guelf. Hol.

e) Þirnihauttr, *ſenti-pileus.* Jör.

f) Hálogalandi, *Halogiae.* male Guelf. Hol.

g) (er) het. (Guelf. Hol.) Jör.

einn h) Haddr. annarr Bergaunundr. þridi het Atli hinn ſkammi. Bergaunundr var i) hverium *) meiri ok ſterkari. ok var madr ágiarn ok ódæll. Atli hinn ſkammi var k) madr ecki hárr l) ok ridvaxinn. ok var ramr at afli. m) Þórgeirr var madr ſtóraudigr at ſe. han var blótmadr mikill ok fiölkunnugr. Haddr lá í víkíng. ok var n) ſialldan heima o).

trium filiorum pater: Uni Haddo, alteri Bergaunundo, *tertio Atlio* curto, *erant nomina. Bergaunundus corporis magnitudine ac robore ſingulos homines antecellebat, avarus autem erat & importunus. Atlius* curtus *ſtaturá erat non procerá, ſed compacta (tereti), viribusque corporis firmiſſimis. Thorgeirr opum ditiſſimus, idolorum cultor devotus, & artis magicae gnarus erat; Haddus, ut plurimum in piratica, domi raro verſabatur.*

38. CAP.
ÚTKVAMA ÞÓRÓLFS.

Þórólfr Skallagrímsſon bióz p) eitt ſumar til kaupferdar q). ætladi þá ſem han gerdi at fara til Islandz ok hitta födr ſinn. han hafdi þá lengi r) á brottu verit. han hafdi þá ógrynni fiár ok dýrgripi marga. En er han var búinn til ferdar. þá fór han á fund Eiriks konúngs.

CAP. XXXVIII.
REDITUS THOROLFI IN ISLANDIAM.

Thorolfus Skallagrimi filius aeſtate quadam negotiandi cauſâ iter adornabat, ſtatuens, quod & fecit, eodem itinere Islandiam petendo, patrem viſere, á quo jamdiu abſuerat: interea vero pecuniae vim inexhauſtam, multumque rerum pretioſarum comparaverat. Is ubi accinctus erat itineri, ad A.C. 915.

h) Haddíngr. Guelf. Hol. J.

i) Dotes & characterem Önundi transeunt. Jör. || ſterkr madr, *homo robuſtus*. Guelf. Hol.

*) manni. add. K. L. M.

k) hár madr, *ſtatura procera*. Hol.

l) ridvaxinn var han ok rammr at &c. Jör.

m) Haec, quae ad Thorgeirem attinent, exclud. Guelf. Hol.

n) ſkömmum, *paulisper*. Jör.

o) allir voro þeir (helldr) óvinſælir fedgar, *pater & gnati (majorem in modum) odioſi erant*. add. (Guelf. Hol. J.) Jör.

p) til Islandz at finna födr ſinn, *in Islandiam iter adorn., patris viſendi gratia*. Guelf. Hol.

q) út til Islandz. at (ok. B. F.) hitta födr ſinn. Jör.

r) á brott. Guelf. Hol. || í burt. Jör.

A.C. 915. úngs. En er þeir ſkilduz. ſelldi *) konúngr í hendr Þórólfi s) exi. er han t) kvez geſa vilia Skallagrími. u) Exin var ſnaghyrnd. ok mikil. ok gullbúin. x) uppſkellt y) ſkaptid med ſilfri. ok var þat hinn z) virdiligſti gripr. Þórólfr fór ferdar ſinnar. þegar han var búinn. ok greiddiz honum vel þ). ok kom æ) ſkipi ſínu í Borgarfiörd. ok fór a) þegar brádliga heim til födur ſíns. vard þar fagnafundr b) mikill er þeir hittuz. c) Sídan fór Skallagrímr til ſkips móti Þórólfi. let ſetia upp ſkipit. en Þórólfr for heim til Borgar d) med xijta mann. e) En er han kom heim. bar han Skallagrími kvediu Eiríks konúngs. ok færdi honum exi þá er konúngr hafdi ſent honum. Skallagrímr tók vid exinni. hellt upp. ok f) ſá á um hríd. ok ræddi ecki um. ſeſti upp

ad Eiricum regem profectus eſt; cui rex inter digrediendum ſecurim in manus dedit, & hanc ſe dono deſtinare Skallagrimo, pronunciavit. Securis erat cornubus extantibus reduncis, ingens eadem & auro ornata, manubrium argento caelatum, denique illa cimelium erat ſplendidiſſimum. Thorolfus, uti paratus erat, iter ſuum incepit, quô ſatis expedito uſus, navi in Borgarfiördum veniens, e veſtigio domum ad patrem advolat: conventus eorum mutuis gaudiis erat plenus; Deinde ipſe Skallagrimus filio (ſolenniter putà domum reducendo,) ad portum proceſſit obviam, navimque curavit ſubduci. Thorolfus, cum undecim comitibus, Borgam in manſionem concedit: reduxque patri ſalutem ab rege Eirico portat, & ſecurim dono miſſam affert; quam ille acceptam, ſublimem tenens paulisper intuitus eſt, nihilque profatus, apud lectum

*) kóngsſon, *regis filius*. Jör. qui tamen eundem modo ante regem ſalutarunt.

s) auxi eina ágiæta, *ſecurim eximiam*. Jör.

t) lietz ſenda Skallagr. Jör.

u) mikil ok gullbúin (cetera ejus deſcriptione omiſſa). Guelf. Hol.

x) omitt. Jör. || uppſkiellſt L. non male, & ad τὸ *ſculptum* propius

y) ſkapt ok med &c. C. E.

z) virduglegazti. Jör. || bezti; *optimum*. Gu. Hol.

þ) ferd ſín. add. Iid.

æ) ſkipinu í. Iid.

a) Haec duo adverbia abſunt â Ceteris.

b) med þeim öllum, *inter eos omnes*, ſc. totius familiae. Jör.

c) Haec periodus exulat â Ceteris.

d) vid. Ceteri.

e) Sídan ſagdi han födr ſínum kved. Eiríks kóngsſonar. *Poſtea ſalutem ab Eir. reg. filio dicit patri*. Jör.

f) leit. Iid. Guelf. Hol.

upp *g*) hiá rúmi ſínu. Þat var um hauſtid einnhvern dag at Borg. at Skallagrímr let *h*) reka heim *i*) yxn miög marga *k*) er han ætladi til *l*) höggs. han let leida *m*) ij yxn ſaman undir húsvegg. *n*) ok leida á víxl. han tók *o*) helluſtein vel mikinn. ok *p*) ſkaut nidr undir hálſana. Sídan geck han til med exina Konúngsnaut. ok hió *q*) yxnina *r*) báda ſenn. ſva at höfudit tók af *s*) hvarumtveggia. En exin hlióp nidr í ſteininn. ſva at *t*) mudrinn braſt or allr ok *u*) rifnadi upp í gegnum herduna. Skallagrímr ſá í *) eggina. ok *x*) ræddi ecki um. geck *y*) ſídan inn í elldahús. ok

lectum ſuffixit. Autumno illo factum eſt Borgae die quodam, ut ad caedem deſignatos tauros (emaſculatos) complures, domum compelli curaret Skallagrimus; jubebat duci par taurorum ſimul ſub domus (cujusdam) parietem, duci autem †) *viciſſim. Deinde ſumto ſaxo ſiliceo grandiuſculo, jugulisque taurorum ſubjecto, cum ſecuri, regis munere, aggreſſus, utrumque ſimul taurum ita percuſſit, ut capita ambobus amputarentur: Securis autem ſilici illiſa eſt; ita ut tota acies abſiliret, rupturae duramentum* (††) *munimentum ſecuris chalybeum*) *penetrarent. Skallagrimus aciem intuens, nihil de hac re locutus eſt, ſed inde ingreſſus in culinam, adſcenſo* A. C. 915.

g) yfir, *ſupra.* Guelf. Hol.
h) heim leida, *duci domum.* Hol.
i) auxn. Guelf. || yxni mörg. L. M. || uxa ſína, *ſuos.* Jör. J.
k) er h. ætl. omitt. Guelf. Hol. J.
l) dráps. Jör.
m) tva ſaman á víxl (vígſl). Guelf. Hol.
n) han let leida þá á víxl. Jör.
o) ſtein, *ſaxó.* Iid. Guelf. Hol.
p) let undir &c. Guelf. Hol.
q) exnina. Guelf. || öxnina. G.
r) ſva at af fuku höfudin, *ita ut capita avolarent.* Iid. Hol.
s) med öllu, *prorſus* (penitus). Jör.
t) mundridinn. J. || mundrinn. Membr. b. M. vix recte. || munnrinn. Jör.
u) allt í gegnum &c. Guelf. Hol. omitt. Jör.
*) munninn. Membr. c.
x) þagdi. Jör. omitt. Guelf. Hol.
y) han til elldahúſs. Jör. || inn ſídan í elldhús. Guelf. Omiſſis, quae proxime ſequuntur.

†) ɔ: *ex adverſis, vel diverſis, partibus, atque ita ut colla eorum applicarentur ſibi invicem.*

††) *Nempe hac voce poteſt ſignificari pars ſecuris tenuior, quae igni candefacta, & aquae intincta, corroboratur: vel, quod eodem redit, involucre chalybeum, quo ſecuris, ut ita dicam, praeferruminatur; atque hoc idem eſt in ſecuri, quod* ſnidreim *in falcibus, (forſan &* vettrim *in gladiis,) appellatur.*

A.C. 915. ok ſteig ſídan á ſtock upp. ok ſkaut exinni upp *z*) á hurdáſa. þ) lá hon þar um vetrinn *æ*) í reyknum. En um várit lýſti Þórólfr *a*) ifir því. at han ætladi utan at fara um ſumarid. Skallagrímr latti hann. ſagdi at *b*) þá var *c*) *gott heilum vagni d*) *heim at aka.* hefer þú *e*). ſagdi han. farit fremdar ſaur mikla. *f*) en þat er mællt. *g*) er *ymſar verdr er h*) *margar ferr.* tak þú nú her vid fiárhlut ſva *i*) miklum. at þú þikiz *k*) verda mega gilldr madr af. Þórólfr *l*) ſegir. at han vill enn fara *m*) einhveria ferd. ok á ek naudſynlig erendi til ferdarinnar. En þá *n*) er ek kem at ödru ſinni. mun ek her ſtadfeſtaz. en Áſgerdur fóſtra þín ſkal fara utan med mer

ſcenſo ſcamno, in trabes ſuper januam ſecurim abjecit; ubi illa in fumo per hyemem jacebat. Veré ſequenti Thorolfus palam fecit, quod ea aeſtate peregre proficiſci cogitaret; Hoc diſſvaſit Skallagrimus, *tum* bonum eſſe, *dicens*, domum agere currum integrum: *& ſane, inquit, jam iter feciſti magna cum gloria, at vulgatum proverbium eſt hoc,* varia itinera, varii eventus. *Nunc hic tantum accipe facultatum, ut ob eam rem, ſtatum idoneum (atque auctoritatem) te obtinere poſſe exiſtimes (ut inde civem idoneum evadere te poſſe exiſtimes). Thorolfus unum ſe etiam iter, & hoc gravibus de cauſis, facere velle ſignificat, denuo autem reducem in patria ſedem fixurum; Aſgerdam patris alumnam* pere-

z) í (hurdáſana F.) Jör. *infixit trabibus* &c. || hurdaráſa M. Quid vero per has trabes intelligendum? an *Limen ſuperum?* ego nihil hic definio.

þ) ok lá þar. Guelf. G.

æ) hoc add. Jör.

a) ifir. omitt. Jör.

b) þat. C. E.

c) hægt, *commodum.* Hol.

d) heima, *domi.* J.

e) nú farit fæmdar för. Guelf. Hol. || fengit frægdar för. Jör.

f) er þat opt ſatt. er mællt er, *ſaepe res comprobat iſtud proverbium.* Jör.

g) at — verda. ef. Jör. K. L. M.

h) marga (ɔ: för) B. mox, eru farnar. L.

i) at þú ſer (fiert) gilldr madr, *ut ſtatu ſis idoneo* ɔ: ſatis amplo (*ut opibus ſatis & auctoritate valeas*). Guelf. Hol. || fyri þer. add. J.

k) gilldr madr af verda. Jör. *ut idoneo* (amplo) *te loco conſtitutum eſſe exiſtimes.* omnia vero haec eòdem abeunt.

l) kvez fara mundu, *facturum ſe* &c. Guelf.

m) eina. Jör. K. L. M. & mox, för. Guelf. Hol. Jör. J.

n) þá kvez han mundu her ſtadfeſtaz. er han kiæmi aptr. Iid. praeter Jör.

mer á fund födr fíns. baud *o*) han mer um þat þá er ek fór auftan. Skallagrímr kvad hann *p*) ok ráda mundu. Sídan fór Þórólfr til fkips fíns ok bió þat. En *q*) er han var albúinn flutru þeir út fkipit til Digranefs. ok lá þar til byriar. fór þá Ásgerdur til fkips med honum. En ádr Þórólfr fór frá Borg. þá geck Skallagrímr til. ok tók exina ofan af *r*) hurdáfum Konúngsgiöfina. ok geck út med. var þá fkaptit fvart af reyk. en exin *s*) rydgengin. Skallagrímr *t*) fá í egg exinni. fídan felldi han *u*) Þórólfi exina. Skallagrímr kvad vífu.

x) Liggia *) yggs í eggiu,
y) Á ek *z*) fveigar kaur deiga:

Fox

peregre fecum proficifci ad patrem, oportere, ita illum mandaffe fibi de Norvegia difcedenti. Skallagrimus haec †) *adeo in ejus poteftate fore pronunciat. Deinde ad navem fe confert Thorolfus, & hanc inftruit. Omnibus ad iter comparatis, navem ad* Digranes (*ampla lingula*) *cum fuis producit, ibique ventum commodum expectat; tum Asgerdam ad navem ducit. Antea vero quam Borgâ difcederes Thorolfus, Skallagrimus adiens* (*culinam*), *fecurim, regium munus, de tignis forium fublatam, foras effert; atrum fumô manubrium, ferrum rubigine obfitum, erat. Skallagrimus in aciem intuitus, Thorolfo tradit fecurim, & fimul hoc carmen fundit:* A.C. 915.

In acie teli malefidi cubant
Multae fiffurae;

(*Ego*

o) Biörn mer þat erendi (til þín), *Biörnum id fibi mandaffe ad patrem.* Membr. c. & Iidem.

p) ok. omitt. Ceteri, mox vero addunt: en fva fegir mer hugr (um. ef vid fkiliunft nú.) at vid fiáimz eigi optar, *at ita mens mihi praedicit, quod* (*fi nunc disjungimur,*) *nos iterum non fimus vifuri.*

q) ádr þeir færi frá Borg, *antequam difcederent.* (omiffis quae intercedunt) Guelf. Hol.

r) hurdáfnum. non male M.

s) var ridug. Jör. omitt. Ceteri.

t) leit í eggina. ok felldi Þor. ok kvad. Jör.

u) í hendr. add. Guelf. Hol.

x) hyggia, *autumant.* Hol. || hygg ek at, *autumo*, vel, *intueor.* O.

*) ygs. Jör. & Membr. c.

y) ek meyiar — deya. K. L. M. fine fenfu. || egg fveigu fkör deiga. J. hinc, parva mutatione, Dn. Pauli formavit: egg-fveigiu fkaur (fkaurd) deigia, *hebetant fecurim fracturae.*

z) fveigiar. O. || fveiga (fveigu). Jör.

†) fc. *quando tam firmiter id animo decreviffet, aut fata aliter non finerent.*

A.C. 915.

þ) Fox er íllt í exi;	(*Ego ipse habeo* 3) *tabem lentam vitilis*
æ) Undvargs *a*) flausur margar.	*Fraus mala inest securi.* [*materiae.*)
*) Arghyrnu láttú *b*) arna	*Securim fac ire*
Aptr med *c*) roknu skapti,	*Retrorsum cum manubrio fumigato;*
d) Þaursgi *e*) veri þeirrar,	*Mihi illa huc* (*transmissa*)
f) Þat var *g*) hrínga giöf *h*) híngat.	(4) *En donum luculentum!*) *non erat opus.*

39. CAP.

þ) fax. Hol. L. O. || foks. Membr. c.

æ) undnags (-nax). L. M. quo quidem telum significari potest, at peccat in consonantiam metricam.

a) flaugur (flugur J.) Gu. Hol. Jör. Membr. c. *laminas* vertit Dn. Pauli.

*) argyrnu. Membr. c.

b) arka. K. L. M. sensu eodem. || arma, *miseram*, ɔ: infelicem. Jör. J. || arnar. Mbr. Kálf. quod varie intelligi, & applicari possit. 1) *arnar* sit aquilae: sensus foret, *redde securim cum fumoso, aquilo* ɔ: *fusco manubrio.* 2) *arnar* sit gladii, & exponi posset; redd. sec. *ex gladiorum fragmentis factam* &c. 3) arnar sit *foci*, pro arins; & existit sensus; redd. sec. *ex foco fumosam.* || ærna. H. O. *nimiam, immanem;* vel, apte referri posset, ad τὸ reknu skapti, *cum nimis caelato manubrio.* Arna esse posset Genitiv. plur. ab *arinn*, focus: sed Dn. Pauli tuetur, quod Verbum sit, atque *ire* significet; adducitque locum (ut puto ex Alvismálum in Edd. Sæmundi,) urgar brautir arna þú aptr hedan. „ *per semitas pulverulentas* l. *humidas, lutulentas, hinc revertere.*

c) reknu, *pulsato*, ɔ: *laminis argenti inducto*, ut supra. Gu. Hol. Jör. || rotnu, *putri.* J. || ræknu. Membr. c.

d) þaurf erat mer (til). K. L. M. (Membr. Kálf. E. C.) Eodem, & quidem planiori sensu, *nondum illa mihi opus est.* Vocula *til* non respicit ad *þeirrar*, sed ad *hingat.*

e) veit þad varra. J. || væri. Jör. Hol.

f) þá (per antimeriam) Jör.

g) Ríngа. Membr. c. J. || kóngs, *regale.* Hol. Inga *regis*, per antonomasiam, reposuit Dn. Pauli; eleganter quidem, sed praeter causam; tum nescio, num Ingi regis nomen sit; Yngvi notum est.

h) þínga. J.

Ordo verborum, in prima & quarta stropha Carminis, talis est. I eggiu yggs 1) undvargs liggia margar 2) flausur.

1) yggr *adject.* suspectus; *a verbo*, mik uggir, suspicor: *ut* dyggr, *a verbo* ek dugi. (*v.* yggs, *alias* yggiar, undvargr, telum vulnificum. Yggr, *Odin.*, *bellorum Deus*). G. P. Ygr, ygs, *quod supra notatum*, minax, terribilis, *a verbo* ek ægi, minitor, terreo.

2) Flísir *reposuit Dn. Pauli, & vertit* laminas. Flasa *deduco a Graeco Att.* φλάω φλάσω *frango, contundo. Possunt autem verba etiam sic disponi:* I eggiu liggia margar

39. CAP.

ÚTKVAMA KETILS BLUNDS.

Þat *i*) var til tídenda medan Þórólfr *k*) hafdi verit utanlendifs *l*). at eitt fumar kom *m*) kaupſkip af Noregi í Borgarfiörd. *n*) var þá vída höfd uppſát kaupſkipum í ár. eda í lækiaróſa. eda í *o*) ſík. Madr het Ketill. er kalladr var Ketill *p*) blundr. er átti ſkip þat. *q*) han var Norrænn madr. *r*) kynſtórr ok audigr. *s*) Geirr het ſon hans er þá var *t*) fulltídi. ok var á ſkipi med honum. *u*) Ketill ætladi at fá ſer búſtad á Islandi. han kom ſíd ſumars. Skallagrímr viſsi *x*) öll deili á honum. baud

CAP. XXXIX.

KETILLI BLUNDI (DORMITANTIS) ADVENTUS IN ISLANDIAM.

Contigit, quo tempore peregre verſatus fuerat Thorolfus, ut aeſtate aliqua, navis mercatoria de Norvegia in Borgarfiördum veniret: tum vero naves mercatoriae paſſim in amnes, oſtia rivorum, vel lacus (mari contiguos) ſubduci ſolebant. Ketillus nomen, Blundus *cognomen, erat navis iſtius domino; is gente Norvegus, nobilis vir & opulentus, in navi ſecum habebat filium, aetate jam maturum, Geirem nomine. Conſtituerat Ketillus habitationem ſibi in Islandia acquirere, ſera autem aeſtate advenerat. Skallagrimus,* qui

margar flauſur yggs undvargs, ɔ: in acie (hac) multa inſunt telorum fragmenta. *In ceteris ſtrophis ordo verborum nihil mutatur.*

3) *Hac non illepida paraphraſi, ſecurim ſuam lignariam, ex lento & tenaci ferro factam, ſignificat, & hanc, per contemtum, cum ſecuri comparat regia.* Sveigr *Synecdochice hic, pro quovis ligno.*

4) *Hoc* δεικτικῶς *& Ironice capiendum.* Hríngir; *tropice quamcunque rem opiparam denotare poſſunt.*

i) hafdi ordit. Guelf. Hol. || vard. Jör. K. L. M.

k) var utan. Iid.

l) en Skallagrímr bió at Borg, *ſed Skallagrimus in Borga habitabat.* add. Membr. Kálf. C. E.

m) ſkip, *navis.* Ceteri.

n) Haec ſoli habent Kálf.

o) ſyki. L.

p) blyndr. J.

q) Haec abſunt a Guelf. Hol. J.

r) ſtóraudigr, *perquam opulentus.*

s) Grímr. J.

t) fulltída. K. L. M.

u) þeir ætludu, *conſtituerant illi.* Guelf. Hol.

x) öll. omitt. Jör.

baud Skallagrímr honum *y*) til viſtar med ſer med allt föruneyti ſitt. Ketill *z*) þekktiz þat. ok var han um vetrinn med Skallagrími. Þann vetr bad Geirr ſon Ketils Þórunnar dóttur Skallagríms. ok var þat at *) rádi gert. þ) feck Geirr Þórunnar. En eptir um várit víſadi Skallagrímr *æ*) Katli til *a*) landz upp frá *b*) landi Óleifs med Hvítá. *c*) frá Flókadalsár óſi til Reykiadalsár óſs. ok túngu þá alla er þar var á milli upp til Raudsgils. ok Flókadal allan fyrir ofan breckur. Ketill bió *d*) í Þrándarhollti. en Geirr í *e*) Geirshlíd. han átti annat bú í Reykiadal at Reykium hinum *f*) efrum. han var kalladr Geirr hinn audgi. hans ſynir voro þeir Blund-Ketill. ok Þórgeirr blundr. þridi var Þóroddr hríſablundr er fyrſtr bió í Hríſum.

qui hominem pervóſſet, hoſpitium illi cuncto cum comitatu apud ſe detulit. Ketillus lubenter eam benevolentiam agnovit, & apud Skallagrimum hyemavit. Hac hyeme Geirr natus ipſius Thorunnam Skallagrimi filiam in matrimonium ambivit, eamque conditionem obtinuit (& haec conditio pacta eſt). Veré autem ſubſequenti Skallagrimus Ketillo agrum aſſignavit, ſurſum ab agro Oleiſi propter Hvitá, ab oſtio amnis Flokadalenſis, usque ad amnis Reykiadalenſis oſtium, totam lingulam eo intervallo ad Raudsgilum ſurſum porrectam, totum denique Flokadalum *ſupra* acclivia. *Ketillus in* Thrandarhollto *habitavit, Geirr in* Geirshlída, *hic alteram habuit villam in Reykiadalo, apud Reyke* (Thermas) *ſuperiores; eratque vulgo appellatus Geirr* opulentus. *Ipſius filii erant* Blund-Ketillus, *& Thorgeirr* Blundus, *tertius Thoroddus* Hriſablundus, *primus qui villam Hriſa* (virgulta) *inhabitavit.*

40. *CAP.*

y) heim til ſín (vetrviſtar Jör.). Guelf. Hol.
z) þá. Guelf. Hol. J. || þádi. N.
*) rádum. Membr. c. þ) Omitt. Ceteri.
æ) þeim, *iis*. Guelf. Hol. Jör.
a) landzkoſta. Guelf. Hol.
b) Flókadalsá. í milli ok Reikiadalsár upp til Raudsg. *Surſum a* FLÓKADALSÁ, *hunc inter &* REIKIADALSÁ &c. Jör.
c) nidr frá Flókadal, *a* Flokadalo *deorſum* (excluſis reliquis terminis). Guelf. Hol. J.
d) á Þrándarhvoli. J.
e) Geirshlidi. G. N. || mox, hans ſon var Blund-Ketill (Ceteris ejectis). Membr. c. Guelf. Hol.
f) efri. K. L. M.

40. CAP.
FRÁ LEIKUM EGILS OK SKALLA-GRÍMS.

Skallagrímr g) hendi mikit gaman at h) aflraunum ok leikum. i) um þat þótti honum gott at ræda. Knattleikar voro þá tídir. var k) þar í fveit gott til fterkra manna í þann tíma. en l) þó hafdi engi afl vid Skallagrím. han m) gerdiz þá helldr hníginn at alldri. Þórdr het n) fon Grana at o) Granataudum. ok var han p) hinn mannvænligfti madr. ok var á úngum alldri. han q) var r) elfkr at Agli Skallagrímsfyni. Egill var miög at s) glímum. var han t) kapfamr miög. ok u) reidinn. En allir x) kunnu þat at kenna fonum finum. at þeir vegdi fyri Agli. y) Knattleikr

CAP. XL.
DE LUDIS EGILLI & SKALLAGRIMI.

Skallagrimus magnam, ex roboris periculis, & ludis, delectationem captabat, deque iis amabat difputare: tum fphaeromachiae erant crebrae, hominumque robuftorum in ea tribu bona copia: nemo autem robore Skallagrimum, quanquam tunc aetate provectiorem, aequiparabat. Granio de Granatödis filius erat, Thordus nomine, adolefcens hoc tempore, fed eximiae fpei; is Egillum Skallagrimi *diligebat. Egillus in luctis erat affiduus, contentiofus valde & in iram promtus: Omnes vero filiis id fcibant praecipere, ut illi inter ludendum obfecundarent.* Sphae-

Aa 2

g) henti. Guelf. Hol. J.
h) leikum. Iid. Jör. omiffo altero.
i) Iid. omitt.
k) þá, *tum*. Guelf. Hol. || var þar ok gott manval, *atque magnus ibi erat lectorum virorum proventus*. Jör.
l) þá. Jör.
m) var þá hníginn &c. *provectum*. Guelf. Hol.
n) madr. Iid. qui genus & indolem ejus ignorant.
o) Granaftaudum. C. E. K. L. M.
p) enn vænlegazi. Jör. atque haec fequentibus poftponunt.
q) elfkadi miög — *vehementer*. Jör.
r) fóftri Egils, *coalumnus*, rara notione, fed recta. (vide Flóamanna Sagam c. XXII.) Guelf. Hol. Membr. c.
s) leikum, *ludis*. Jör.
t) all kappfamr. Gu. Hol. || kappsmadr mikill. Jör.
u) helldr. add. Guelf. Hol. *promtior*. || miög, *admodum*. Jör.
x) bádu fonu fína helldr vægia vid hann — *praecipiebant — ut aliquid* &c. Guelph. Hol.
y) leikr, *ludus*. Jör. mox, lagdr. Ceteri.

A. C. 909. leikr var lagidr á Hvítárvöllum allfiölmennr. á z) aundverdan vetr. sóttu menn þ) þar til vída um herad. heimamenn Skallagríms fóro þángat til leiks margir. Þórdr Granason var æ) hellzt fyri þeim a). Egill bad Þórd at fara med honum til leiks. þá var han á vijda vetr. Þordr let þat eptir honum. ok reiddi hann at baki ser. En er þeir komu á b) leikmótid. þá var mönnum c) samanskipat til leiks. þar var ok komit mart. smásveina. ok *) gerdu þeir ser annan leik. d) ok var skipat til mönnum. Egill hlaut at leika vid svein þann er Grímr het. e) son f) Hegs af Hegstödum. Grímr var g) xj vetra eda x. ok sterkr at h) iöfnum alldri. En er þeir lekuz vit. þá var i) Egill k) ósterkari. Grímr gerdi ok þann mun allan er han mát-

Sphaeromachia celebris in Hvitárvallis, primore hyeme constituebatur; eò vicinitas late confluebat, & inter alios multi ex domesticis Skallagrimi, corypheô praecipue, Thordo Granii filio. Egillus, hanc septimam ingressus aetatis hyemem, Thordum precabatur, ut comitem se ad ludum assumeret; Thordus hoc ejus petitioni dabat, & puerum pone se equo vehebat. Ubi in arenam certaminis ventum, viri componuntur: Sed multum advenerat puerorum, atque hi seorsim sibi ludum constituunt, & per paria etiam componuntur. Egillo adversarius obvenit puer, Grimus nomine, Heggi filius de Heggstadis, X aut etiam XI annos natus, & pro tali aetate robustus; hi cum ludum committerent, Egillus robore erat deterior; Grimus autem discrimen roboris strenue in usum

z) aundverdum vetri. K. L. M.

þ) þángat til miög, *eò multum hominum* &c. Guelf. Hol.

æ) nær þeim, *iis aderat Thordus* &c. Jör.

a) ok Egill. han var þá vij vetra gamall, *item Egillo* — add. J. *is tum VII hyemes erat natus*. Guelf. Hol. J. omissa petitione Egilli.

b) Völlu. Jör.

c) skipt þar, *per classes ibi disponuntur*. Káls. || skipat. Guelf. Hol. J.

*) höfdu þeir annan &c., *ludo utebantur altero*. Guelf. Hol.

d) var þar ok skipt til, *etiam in cohortes divisi*. Kálf. omitt. Hol.

e) han var Hængsson. Guelf. Hol.

f) Heggs af Heggstödum. Jör. K. M.

g) x vetra. Jör. Guelf. Hol. || xv vetra. Membr. c.

h) þeim, eodem sensu. K. L. M.

i) Grímr sterkari, *Grimus robore melior*. Guelf. Hol.

k) óstirkri. Jör.

l) mátti. þá reiddiz Egill. ok *m*) hóf upp knatt-treit. ok lauſt Grím *n*). En Grímr tók hann höndum. ok *o*) keyrdi hann nidr fall mikit. *) ok lek hann helldr ílla. ok kvez mundu meida hann ef han kynni ſik eigi. En er Egill komz á fætr. þá geck han or leiknum. en *p*) ſveinarner æptu at honum. Egill fór til *q*) fundar vit þórd Granaſon. ok ſagdi honum hvat *r*) í hafdi gerz. þórdr mællti. ek ſkal fara med þer. ok ſkulu vid hefna *s*) honum. Han *t*) ſelldi honum í hendr ſkegg-exi eina. *u*) er þórdr hafdi haft í hendi. þau vapn voro þá *x*) tíd. gánga þeir þar til er *y*) ſveinaleikrinn var. Grímr hafdi þá hent *z*) böllinn. þ) ok *æ*) rak undan. enn adrir ſveinarnir ſóttu eptir. þá hliop Egill

uſum ſuum vertebat. Tunc irâ accenſus Egillus, elevato ſphaerae agitabulô, Grimum percutit. At Grimus eum manibus arreptum, caſu rigido humi dejicit, & inclementer tractat, plagis ſe multaturum affirmans, ſi ipſe ſibi moderari neſciret. Egillus pedum poteſtatem nactus, inter vociferationes puerorum inſultantium é ludo diſceſſit; Thordumque petens Granii filium, rem factam ei aperuit; Thordus fatur; tecum ibo, & (injuriam tuam) in illo ulciſcemur: Tum tradit puero ſecurim †) barbatam, (*armorum genus iis temporibus uſitatum,*) *quam ipſe manu portârat. Inde ad ludicrum puerile ambulant; hic Grimus prehenſâ ſphaera in pedes ſe conjecerat, ceteris puerorum inſequentibus; interea curſu* A.C. 909.

l) var ſterkari, *quo praevalebat.* Guelf. Hol. J.

m) reiddi upp knöttinn (treit. Membr. c.), *globo in altum librato* Jör.

n) med. add. Jör. Guelf. Hol.

o) rak. Guelf. Hol

*) hellt honum nidri, *humilemque detinet.* add. Iid. Membr. c.

p) ſveinar. Jör. mox, hlógu, *inter irriſiones puerorum.* Guelf. Hol.

q) þórdar. ok &c. Guelf.

r) han hafdi giört, *factum ſuum*, vel, *Grimi in ſe* Hol.

s) á. inſerunt J. L. M. S.

t) fekk í hönd honum. Guelf. Hol. || mox, ſkógexi, *ſec lignariam.* male L. || exi. Jör.

u) Haec, usque ad τὸ gánga, ignorant Ceteri.

x) tídug L. tídkud K. M.

y) leikrinn var ſveinanna. Jör.

z) Ita Guelf. & Mbr. c. ſed hallinn, *lapidem.* Hol. || knöttinn. Kálf. Jör. || knött. J.

þ) haec omitt. Guelf. Hol. J.

æ) rann. Jör.

†) *De forma & uſu harum ſecurium vide, quae* J. Eirici, *vir illuſtris, & patronus meus cum primis colendus, ad Spec. Reg.* 389. *diſſeruit.*

A.C. 909 Egill at Grími. ok *a*) rak exina í höfud honum ſva at þegar *b*) ſtód í heila. Þeir Egill ok Þórdr gengu í brott ſídan ok til manna ſinna. hliópu þeir Mýramenn þá til vapna. ok ſva hvarertveggiu. *c*) Óleifr hallti hlióp til þeirra Borgarmanna med þá menn er honum fylgdu. voro þeir þá miklu *) fiölmennari. ok ſkilduz at ſva *d*) giörvu. *e*) þadan af hófuz deillder med þeim Óleifi *f*) ok Hegg. þeir börduz *g*) á *h*) Laxfit vid Grímsá. þar fellu *i*) vij menn *k*). en *l*) Heggr vard ſárr til ólífis. ok *m*) Kvígr fell bróder hans. En er Egill kom heim. þá *n*) let Skallagrímr ſer fátt um finnaz. en Bera qvad Egil *o*) vera víkings efni. ok kvad þat mundu fyri liggia *p*) þegar han hefdi alldr til. *q*) at honum veri **) fengin herſkip.

curſu Grimum invadens Egillus, tam valide in caput ipſius agit ſecurim, ut ea ſimul in cerebro conſiſteret; deinde cum Thordo diſcedens, ad ſuos ſe recipit; currunt ad arma Myramanni, *& ſic fit utrinque: Olaus claudus, & qui eum ſequebantur, ad partes* Borgarmannorum *accurrunt; ideo hi numero longe ſuperiores evadebant: eò deducta re, utrinque diſceſſum eſt. Inde contentiones Oleifum inter & Heggum ortae ſunt; dimicarunt in* Laxfit (*ripa plana ſalmonis*) *apud Grimsá, ubi ſeptem homines occubuere, Heggus ad mortem ſauciatus, fraterque ipſius Kvigus* (Vitulus) *caeſus eſt. De facinore Egilli, cum domum rediiſſet, pater pauciloquum ſe praebebat, Bera autem piratam in Egillo ali aſſerebat; expeditique fore conſilii, ut naves ipſi, cum per aetatem liceret, bel-*

a) ſetti exina &c., *ita direxit ſecurim.* Guelf. Hol.

b) þegar ſökk at hamri, *malleo tenus demergeretur.* Guelf. Hol. J.

c) Oláfr fór — *accedunt.* Guelf. Hol.

*) fiölmennri. Kálf. Guelf.

d) búnu. Guelf.

e) af þeſsu. Iid. Hol. & mox, deilur.

f) omitt. Guelf. Hol. Hæng. J. Heggi. Jör.

g) vid Gríſsá. Guelf. Hol. Membr. c.

h) Laxafit. Jör. || fit. Membr. c.

i) viij. Guelf. Hol. Jör.

k) Heggs, *ab Heggo.* add. Jör. || allz, *omnino.* J.

l) Hængr. Guelf. Hol. qui mox, cum Jör. omitt. vard.

m) Kíngr. Jör. Ceteri omittunt.

n) ſannz Grími fátt til hans, *erga redeuntem Eg Grimus erat offenſior.* Guelf. Hol.

o) mundu verda víking, *piratam futurum.* Iid.

p) at fá honum herſkip. þegar &c. Iid.

q) ok honum &c. & ante, fyri honum liggia. hoc ſenſu; *id fata illi deſtinare* (vitae inſtitutum) *cum per* &c., *navesque illi bell. datae eſſent* Jör.

**) fengit hærſkip, *navis bellica daretur.* Mmebr. c.

ſkip. Egill qvad viſu.

Þat mælti mín móder,
At mer ſkylldi kaupa
Fley ok fagrar árar;
Fara r) á hríng med s) víkíngum:
Standa upp í ſtafni;
Stýra t) dýrum knerri;
Hallda ſva til u) hafnar:
Hauggva mann ok annan.

Þá er Egill var xij vetra x) gamall. var han ſva mikill vegſti. at fáer y) voro menn ſva ſtórer ok z) at afli búner. at Egill ynni þá eigi fleſta menn í leikum. þ) Þann vetr er honum var hinn xijti. var han miög at leikum. Þórdr Granaſon var þá á tvítugs alldri. han var ſterkr at afli. Þat var æ) opt er áleid vetrinn. at

bellicae darentur. Egillus carmine alluſit.

Dixit mea mater;
Mihi emi oportere
Navem cum elegantibus remis;
†) *Conſcenderem hanc cum piratis:*
Starem celſa in puppi,
Navem gubernarem pretioſam;
Portum ita ſubirem,
Virum unum alterumque caederem.

Ubi Egillus annorum erat XII, tam magnus erat corpore, ut pauci tanta magnitudine ac robore eſſent praediti, quin plurimos ludo ſuperaret. Hyeme ſibi duodecima ludis multum vacabat. Ea tempeſtate Thordus Granii filius aetatis annum viceſimum agebat, firmisque pollebat viribus. Vergente hyeme ſaepius factum eſt, ut Egillus & Thor- A.C. 914.

r) braut. Hol. J. || á brott (brutt). Membr. Kálf. C. E. Jör. (Guelf.) *abirem.* Dn. Pauli um kríng, *circumirem.* || ſkylldi ek, ſubauditur.

s) víkíngu, *navi piraticam exercerem.* H. non male.

t) gilldum, *validam (idoneam).* Jör. || knerri dyrum. rythmi cauſa transponunt Hol.

u) hafna, *portus.* Membr. b.

x) hanc vocem omitt. Guelf. Hol. J.

y) voro iafnſtórir. Iid.

z) ok han * fulltígdi þá fleſtum mönnum at afli; *tumque robore pleroſque aequiparabat.* Guelf. || fullveigdi, vel, fullneigdi, Eodem ſenſu. Membr. c. * fullhægdi. Hol. corrupte, ut opinor. || var han fullgilldr. J. || ok ſo at afli. at han fullgiördi þá &c. Eod. ſenſu. Jör.

þ) han var miök at leikum, *ludis multum vacabat.* Guelf. Hol.

æ) einn dag. at &c. *aliqua die.* Iid.

†) Hríngr *inter navium vocabula recenſetur in Edda, Regio & Wormiano Codicibus: itaque non dubitavi id, ex Cb. K. L. M. R. rythmi gratia, in textum recipere.*

A.C. 914. at þeim Agli ok Þórdi var *a*) ſkipt í móti Skallagrími. Þat var eitt ſinn *b*) um vetrinn. at knattleikr var at Borg *c*) ſudr í Sandvík. Þá voro þeir *d*) Þordr í móti Skallagrími í leiknum. ok *e*) mæddiz han fyri þeim. ok *f*) geck þeim lettara. En um *g*) kvelldit eptir ſólarfall þá tók þeim Agli verr at gánga. gerdiz Grímr þá ſva ſterkr. at han *h*) greip upp Þórd. ok *i*) keyrdi nidr ſva hart at han lamdiz allr *k*). ok fekk han þegar bana. Sídan greip han til Egils. Þórgerdr Brák het *l*) ambátt Skallagríms. hon hafdi fóſtrad Egil í barnæzku. hon var mikil *m*) fyri ſer. ſterk ſem karlar. *n*) ok fiölkunnig miök. *o*) Brák mællti. *) hamaz þú nú. Skallagrimr. *p*) at ſyni þínum. Skallagrímr let þá

Thordus unà, Skallagrimo opponerentur. Accidit aliqua die vergentis hyemis, ut ſphaeromachia prope Borgam, in Sandvico *meridiem verſus, haberetur; in eo ludo Egillus & Thordus cum Skallagrimo certabant, eumque ad fatigationem redigebant, ipſi commodiore utentes fortunâ: Veſperé autem, poſt occaſum ſolis, res Egilli (ad deterius) caepit incliuare: tum robore ſic invaleſcebat Skallagrimus, ut Thordum ſublimem raptum eâ violentia terrae affligeret, quâ totus contuſus ſtatim occubuit. Deinde Egillo manus injecit. Thorgerda* Brák *erat ſerva Skallagrimi, quae Egillum in pueritia nutrierat: foemina magnae indolis, virorum inſtar robuſta, & magiae valde perita. Brák fatur; Tune Skallagrime furore nunc verſipellium in filium tuum ſaevis? Tum ille miſſo Egillo*

a) atlat (ætlat) tveimr. Iid. || ſkipad í (til) mótz vid Skallagrím. Membr. c. Jör.

b) þá er leikr var &c., *cum ludus ederetur* &c. Guelf.

c) ok var leikit, *& luderetur.* inſerunt Iid. Mox, Sannvík. Membr. c.

d) Egill ok Þórdr. Iid. || enn, *etiam, pro conſueto.* add. Jör.

e) mædiz. Guelf.

f) honum þá verr, *unde res ipſius inclinabatur, (minus procedebat).* Guelf. Hol.

g) aptaninn. Iid. J. mox, ſólſetur. J.

h) tók Þórd upp, *Thordum a ſolo elevatum.* Guelf. Hol. || upp. omitt. J. *Thordum prehenſum.*

i) rak. Guelf. Hol.

k) ödru meginn, *ab altera parte.* add. Guelf.

l) aunbátt, ex Jörund. A.

m) fyri ſer. omitt. Jör. Guelf. Hol. J. *erat magna ſtaturâ.*

n) hanc virtutem detrahunt mulieri. Gu. Hol.

o) hún. Ceteri.

*) hamatt tu, & mox, ſæni þínom. Membr. c.

p) á. Hol.

þá lausan Egil. en þreif til hennar. hon bráz *q*) vid *r*) ok rann undan. en Skallagrímr eptir. Fóro þau sva *s*) í utanvert Digranes. þá hlióp hon *t*) út af biarginu á sund. Skallagrímr kastadi eptir henni steini miklum. ok *u*) setti milli herda henni. ok kom hvargi upp sídan. *x*) þar er nú kallad Brákarsund. En *y*) eptir um kvelldit er þeir komo heim til Borgar *z*) var Egill allreidr. þ) Skallagrímr settiz undir bord ok alþýda manna. Egill var eigi kominn í *æ*) rúm sitt. han geck *a*) í elldahús. ok at þeim manni. er þar hafdi *b*) verkstiórn. ok *c*) fiárforrád *d*) med Skallagrími. ok honum var *e*) kærstr. Egill hió hann banahögg. ok geck *f*) sídan til sætis síns. Skallagrímr rædi þá

Egillo manus ancillae intentat, &, subito A.C. 914.
impetu in fugam se vertentem, persequitur: cursum ita in extremam Digranesi oram perseverant, ubi illa de rupe in altum se projecit (nando evasura). Skallagrimus ingentis saxi jactu eam petiit, idque saxum inter humeros ipsi infixit; neutrum ex eo emersit. Fretum hodiedum Brákarsund *vocatus. Eodem post vespere, cum domum recessissent, Egillus ira flagrabat: accubuit (ad coenandum) Skallagrimus cum universa familia: Egillus autem nondum locum suum ceperat; is in culinam se inferens, & hominem, qui tum negotiis, reique familiari apud Skallagrimum praeerat, carissimum patri aggressus, mortifero ictu percussit: inde locum suum adiit. Nihil ad hoc dixit Skallagrimus:*

q) undan. en han eptir. Iid. Guelf.
r) miög. add. Jör.
s) út í Digranes, *extrorsum in* &c. Gu. Hol. J.
t) út af biarginu. omitt. Iid.
u) kom í millum &c. *saxum accidit inter* &c. Jör. Guelf. Hol.
x) þat. Iid. & mox, sídan, *deinde*. Jör.
y) eptir. omitt. Jör.
z) voro þeir fedgar reidir miög, *pater & filius ira* (invicem) *flagrabant*. Guelf. Hol. J.
þ) Ita Jör. En er Skallagrímr hafdi sezt &c. þá var Egill — *accubuerat* — *cum Egillus nondum cepisset* &c. Kálf. || geck Grímr undir Bord. Guelf. Hol. J.
æ) sæti. Kálf. Jör.
a) inní. Kálf. J. || til elldaskála, *hypocaustum accedens*. Guelf. Hol.
b) þá. add. Kálf. quod videtur magis determinare, hominem tum administrasse negotium *culinarium*.
c) forrád. Guelf. Hol.
d) mest, *plurimum*, v. *praeter alios*. add. Jör.
e) kærr miög, *percarum*. Guelf. Hol. sed Jör. ignorant.
f) eptir (sequ. exclusis), *deinde abiit*. Guelf. || inn eptir þat, *deinde intravit* (in aedes, v. coenaculum). Hol.

g) þá ecki um. ok var þat mál þadan af kyrt. en þeir fedgar *h*) rædduz þá ecki vid *i*) hvarki gott ne íllt. ok fór ſva fram þann vetr. En hit næſta ſumar eptir kom Þórólfr út *k*) ſem fyrr var ſagt. En er han hafdi verit *l*) einn vetr á Islandi. þá
A.C. 915. bió han epter um várit ſkip ſitt í Brákarſundi. En er han var albúinn. þá var þat einn dag *m*) at Egill geck til fundar vit födur ſinn. ok bad hann fá ſer fararefni. vil ek. *n*) ſagdi han. fara utan med Þórólfi. Grímr ſpurdi. ef han hefdi nockut *o*) þat mál rætt fyri Þórólfi. Egill ſeger at þat var ecki. Grímr bad han þat fyſt gera. En er *p*) Egill vakti þat mál vit Þórólf. þá kvad han þeſs engaván. at ek *q*) muna þik flytia med mer á brott. *r*) ef fader þinn *s*) þikiz eigi mega *t*) um þik *u*) tæla her í híbýlum ſínum. þá ber ek

mus: ita haec cauſa conquievit, patre & filio, nec bono nec malo verbulo ſe compellantibus; eô (animorum) frigore hyems exiit. Poſt autem, aeſtate proxima peregre advenit Thorolfus, quod antea relatum eſt: qui unam hyemem in Islandia commoratus, verno tempore, navim in Brákarſundo ad navigandum expedivit. Omnibus ad abitum paratis, contigit quádam die, ut Egillus ad patrem accedens, viaticum ſibi, cum Thorolfo peregre profecturo, ab eo expeteret. Grimus rogat, ſi Thorolfo quicquam de hac re eſſet locutus? negantemque Egillum jubet hoc primum facere. Thorolfus autem, hac de re, ab Egillo compellatus, negabat ulla ratione eſſe ſperandum, ut eum ſecum aveheret; quando enim pater, hic apud penates ſuos, te ſibi prorſus intractabilem exiſtimat, ego

g) ecki um þetta. ok var þetta kyrt. Guelf. Hol. J.

h) mæltuz. Iid. töluduz. Jör.

i) haec abſunt a Guelf. Hol.

k) ok vard þetta allt til tídenda medan han var utan ſem nú er fráſagt, *atque omnia, modò narrata, eô peregrinante contigerunt.* Jör. Guelf. Hol.

l) einn. exclud. Guelf. Hol.

m) er. Guelf. Hol.

n) ſagdi h. ignorant Iid. & Jör.

o) leitad þeſs vid Þórólf, *mentem Thorolfi de ea re exploraſſet.* Jör.

p) Þórólfr viſsi þetta. þá kvad &c. *Thorolfus hac re comperta.* Jör.

q) munda. Jör. || flytia þik. Guelf. Hol.

r) er. Guelf. J.

s) má eigi, *non poteſt*, ſc. *tibi moderari.* Iid. Hol.

t) vid. Iidem.

u) tæta. Jör. J.

ek *y*) eigi trauſt til þeſs at *z*) hafa þik utanlendis med mer. þvíat þ) þer mun þat ecki *æ*) hlýda at hafa þar ſlíkt ſkaplyndi ſem her. *a*) Vera má. ſagdi Egill. at þá fari hvargi ockarr. Um nóttina gerdi á *b*) ædi-vedr *c*) útſynníng. En *d*) er myrkt var. *e*) ok *f*) flód var ſióſar. þá kom Egill þar *g*) er ſkipit lá. han geck út á ſkipit ok ſyri utan tiölldin. hió han í ſundr feſtar þær er á útborda voro. geck han þegar ſem ſkiótazt upp *h*) um bryggiuna. ſkaut *i*) út þegar *k*) bryggiunum. ok hió þær feſtar er á land upp voro. rak þá út ſkipit á fiördinn. En er þeir Þórólfr urdu varer vid *l*) er ſkipit rak *m*). hliópu þeir *n*) í bátinn. *o*) En vedrit

ego eâ non ſum confidentia, ut apud exteros te mecum habeam; nec enim licebit tibi, quâ hic uteris indole, eâ quoque illic uti. Egillus fatur; quando ita res eſt, forſitan neuter noſtrum peregre iverit. Nocte ſequenti, vehementi coro oborto, tenebris incubantibus, veniliâque maris obtinente, Egillus ad navem venit, eaque conſcenſa, extra tentoria circum ambulans, retinacula orae exterioris diſcindit, ſimul gradu per pontem in terram accelerato, proturbat hunc (in aequor), retinacula terreſtria reſcindit. Tum navis in ſinum propulſa eſt: quam ubi vi tempeſtatis abripi, Thorolfus & ſui animadverterent, conjiciunt ſe in ſcapham, venti autem vehementia A.C. 915.

Bb 2

y) ecki. Iid. Guelf.

z) þú ſiert med mer utanlands. Jör. || til, modo ante omitt. Guelf. item mox, útanlendis.

þ) þar hlydir ecki ſlíkt ſkaplyndi ſem her hefer þú, *neque enim ibi convenit* &c. Gu. Hol. || þar ecki hlydir, *nam prorſus non convenit* (omiſſo poſtmodum, þar). J.

æ) duga, *expediet, ſuccedet.* Jör.

a) bera má ſva til, *ita poterit contingere.* Jör.

b) útſynníng ædi vedr. Guelf. Hol. || æſla vedr. J.

c) útnyrdíng, *euro-aquilone* (ex Correctione Helgii Grimſonii). K. || á útſunnan. M. R. || af útſudri. Jör.

d) um nóttina. repetunt Kálf. Guelf. Hol.

e) ordit. add. Guelf. Hol. C. K.

f) flæda tók, *venilia incoepta.* Guelferb. Hol. mox, var. abeſt a Jör. || flædr ſiávar. Mbr. c.

g) han geck ſyri utan tiölldin (ceteris omisſis). Kálf.

h) af bryggiunni. Jör. Guelf. Hol.

i) út. omitt. Guelf. Hol.

k) bryggiunni. Iid. Jör.

l) at. Iid.

m) út, *extrorſum, e ſtatione.* add. Iid.

n) á ſkipit (ex correctione A. Magnaei). Gu. || hafſkipid. Hol. quaſi in navi non ad fuerint. || hafſkipsbátinn. H.

o) Haec omitt. Guelf. Hol.

A. C. 915 vedrit var miklu hvafsara. enn þeir *p*) fengi nockut atgiört. rak fkipit ifir *q*) til Andakíls. ok þar á eýrar upp. en Egill fór heim til Borgar. Ok er menn urdu varer vid *) bragd *r*) þat er Egill hafdi giört. þá lauftudu þat flefter. han fagdi *s*) at han fkylldi fkamt til láta at gera Þórólfi meira fkada ok *t*) fpellvirki. ef han villdi eigi **) flytia hann í brott. En þá áttu menn hlut *u*) at milli þeirra. ok kom fva at lyktum. at Þórólfr tók vid Agli. ok *x*) fór han utan med honum um fumarit. Þegar Þórólfr kom til fkips. *y*) þá er han hafdi tekit vid exi þeirri er Skallagrímr hafdi fengit í hendr honum. þá kaftadi han exinni fyri bord á diúpi. fva at hon kom ecki upp fídan. Þórólfr fór

mentia omnes eorum conatus (*ad fiftendam navis fugam*) *irritos reddebat; navis ad* Andakilum *trajecta, ibique in oras expulfa eft. Egillus ad Borgam fe retulit: qui, cum facinus ejus innotefceret, idque plerique vituperarent, pronuntiabat, breve fe fpatium intermiffurum, quin majore Thorolfum damno & maleficio multaret, fi fe asportare recufaret. Tum nonnullis inter eos fe interponentibus, res eò tandem perducta eft, ut Thorolfus Egillum* (*convectorem*) *admitteret: & hic illum peregre fequeretur, aeftate eâdem. Thorolfus, ut acceperat traditam á Skallagrimo fecurim, navimque confcenderat, in profundum eam abjecit, ut exinde non appareret. Sic iter deftinatum ingreffus, curfuque*

p) giæti neitt. Jör.

q) í Andakíl. Guelf. Hol. || Andakyl, *praeter Andakylum acta.* J.

*) brögd, *facinora* (doli) *innotefcerent.* Hol.

r) Egils. þá kvez han mundu brátt gera þeim mein (meira). ef þeir flytti hann æi á brutt (braut), *ejus, dixit fe brevi illos incommodo* (*majori*) *affecturum, fi non asportarent fe.* Guelf. Hol. J.

s) at fkamt fkylldi til þefs. er han gerdi Þór. &c. *breve futurum intervallum, donec.* Jör.

t) fpillvirki. L. M. R. fpiöllvirki. K.

**) fætia, vel, færia. Membr. c.

u) í millum. Jör. || at med þeim brædrum. Guelf. Hol.

x) fóro utan um fumarit. ok greiddiz þeim val. ok komo at Haurdalandi, *abibant peregre illa aeftate, curfuque ufi expedito, ad Hördiam advecti funt.* Ita haec contrahunt, nec ullam fecuris mentionem faciunt, Guelf. Hol. Sed Jörund. hic repetunt, quae fupra memorata, de fecuri *Hurdafis* detracta, & Thorolfo tradita. Differunt autem a Textu, in eo, quod Thorolfum *tum demum projeciffe fecurim,* tradant, *cum altum fuerit ingreffus* (ok er han kom í haf kaftar han öxinni utanborz).

y) ok han hafdi &c. L. M. R.

fór ferdar finnar um fumarit. ok greiddiz vel um hafit. ok komu utan at Hördalandi. z) ftefner Þórólfr þegar nordr til Sogns. en þar höfdu þau tídindi vordit um vetrinn. at Bryniólfr hafdi andaz þ) af fótt. en fyner hans höfdu fkipt arfi. hafdi Þórdr Aurland æ) bæ þann er fadir hans hafdi búit á. hafdi han gerz konúngi handgenginn. ok a) giörz lendr madr. Dóttir Þórdar het *) Rannveig. modir þeirra Þórdar ok b) Helga. c) Þórdr var fadir Rannveigar. modur Ingirídar er átti Óláfr konúngr. Helgi var fadir Bryniólfs. faudur þeirra Serks or Sogni ok Sveins.

que per altum expedito ufus, ex Oceano ad Hördiam acceffit, indeque ftatim, ad Sognum boream verfus curfum intendit. Ibi vero acciderat hyeme praegreffa, ut Bryniolfus ex morbo obiret: filii autem ipfius haereditatem inter fe partiti erant; Thordus Örlandum obtinuit fedem paternam: is regis minifterio fe addixerat, praefectusque provincialis erat factus. Filia Thordi erat Rannveiga (domus voluptas), Thordi & Helgii mater; hic Thordus pater erat Rannveigae, matris Ingiridae, quam in conjugio habuit Olaus †) rex. Helgius procreavit Bryniolfum, Serki de Sogno, & Sveinis patrem. A.C. 915.

41. CAP.
AF BIRNI.

Biörn hlaut annan búftad gódan ok virdiligan. giördiz han ecki handgenginn kon-

CAP. XLI.
DE BIÖRNO.

Biörnus aliam fedem, commodam & honeftam, fortitus, regis ad minifterium fe non appli-

z) Þórólfr lagdi fkipi fínu inn í Sogn, *& navi Sognum ingreffus eft.* Jör.

þ) úr fótt. Jör.

æ) En Biörn hlaut annan búftad gódan. han var kalladr Biörn haulldr. Haec ex initio Capitis fequentis hic fubnectunt Gu. Hol. omnibus quae fequuntur exclufis.

a) var nú. Jör.

*) Ranveig L. M. R. Rannveg B. F.

b) Helgu. ex Jörund. A.

c) ok Ingigerdar er átti &c. *& Ingigerdae, quam* &c. Jör. qui & de Helgii liberis tacent.

†) *Temporum ratio monet, ut intelligatur Olaus, Magni Nudipedis filius: nifi forfan mulier concubina fuit Olai* tranquilli. *Serkus de Sogno numeratur inter viros principes, qui expeditionem, illam ultimam, & fatalem, cum Magno Nudipede obierunt.* (*in* Hryggiarftycki).

A.C. 915. konúngi. Því var han kalladr Biörn *haulldr.* var han *d*) madr vellaudigr. ok stórmenni mikit. Þórólfr fór brátt á fund Biarnar. þegar er han kom af hafi. ok fylgdi heim Ásgerdi dóttur hans. *e*) vard þar fagnafundr. Ásgerdr var *f*) hin vænsta kóna. ok hin gerviligsta. vitr kona. ok allvel kunnandi. Þórólfr fór á fund Eiríks konúngs. En er þeir hittuz. bar Þórólfr *g*) Eiríki konúngi qvediu Skallagríms. ok sagdi. at *h*) han hafdi þackfamliga tekit sendíng konúngs. bar fram sídan *i*) lángskips segl gott. er han sagdi er Skallagrímr hefdi sendt konúngi. Eiríkr konúngr tók vel vit giöf þeirri. ok baud Þórólfi *k*) at vera med ser um vetrinn. Þórólfr þackádi konúngi bod sitt. *l*) ek mun nú fyrst fara til Þóris. á ek vid hann *m*) naudsynia erendi. Sídan fór Þórólfr til Þóris. sem han hafdi sagt. ok fekk þar allgódar vidtökur. baud Þórer honum

applicuit, ideo Hölldus (*privatus*) *cognominatus est; erat homo opibus affluens, & summâ magnificentia* (*praeditus*). *Thorolfus simul atque ab alto advenit, ipse Asgerdam ad Biörnum patrem ejus adduxit; eorum conventus utrinque laetus: Asgerda formae venustate, & dignitate, erat insignis, tum sagax ingenio, & artium* (*quae mulieres ornant*) *haud perfunctorie gnara. Thorolfus Eiricum regem adiit, cumque convenirent, a Skallagrimo illum salutavit, dixitque hunc donum regium grata voluntatis significatione accepisse: tum in medium protulit velum longae navis eximium, quod Skallagrimum regi misisse affirmabat. Rex lubenter accepit donum istud, Thorolfumque, ad hyemandum secum, invitavit. Thorolfus benevolentiam ipsius gratiis prosecutus est, Thorerem autem, de re necessaria, anteà sibi conveniendum ostendit. Inde, ut dixerat, Thorerem petiit, a quo egregie acceptus ad commorandum*

d) vel audigr, *bene opulentus.* Jör.

e) var. Jör.

f) kona væn ok virdulig, *mulier pulchra, & decora.* Guelf. Hol. qui ceteras ejus virtutes tacent. || væn kona ok giörfilig. ok vel kunnandi. Jör.

g) fram lángskips segl (omissis intermediis). Guelf. Hol.

h) þackfamliga hefdi han tekit sendíngu k. Jör.

i) segl — er han átti — *quod possidebat.* Jör.

k) med ser at vera (omiss. um vet.), *ad manendum secum* Guelf. Hol.

l) en þó vil ek nú fara til Þóris hersis first. Jör. || en þó fór han til Þóris hersis, *attamen ad Thorerem se contulit,* Guelf. Hol.

m) skullda eirinde. Jör.

honum at vera med ser. Þórólfr *n*) sagdi at han mundi þat þeckiaz. ok er sá madr med mer at þar skal vist hafa sem ek em. han er bróder minn. ok hefir han ecki fyrr heiman *o*) gengit. ok þarf han at ek veita honum umsiá. Þórer seger. at þat var *q*) heimollt þó at Þórólfr villdi fleiri menn hafa med ser þángat. þiker oss. segir han. sveitarbót at bródr þínum. ef han er *r*) nockut þer líkr. Sídan fór Þórólfr til skips síns. ok let þat upp setia ok umbúa. en han fór ok Egill til Þóriss herss. Þórer átti son er het Arinbiörn. han var nockurru ellri enn Egill. *s*) Arinbiörn var *t*) þegar snemma sköruligr madr. ok hinn mesti íþróttamadr. Egill gerdi ser *u*) títt vid Arinbiörn. ok var honum fylgiusamr. En helldr var fátt med þeim brædrum.

dum invitatur. Thorolfus significat nihil sibi esse acceptius, at hominem (addit) mecum habeo, quem eodem, atque me ipsum, hospitio uti oportet, is est frater meus, hac primum vice paternâ domo profectus, atque adeo meae curae indigens. Thorer testatur, pro suo jure facturum Thorolfum, si plures etiam suorum velit adhibere (hospitio); nam fratrem tuum, inquit, ornamento esse nostro coetui arbitramur, si quid similis est tibi. Post haec reversus ad navem Thorolfus, subduci hanc, & (in stationem) componi fecit; ipse cum Egillo, apud Thorerem Ducem in hospitium concessit. Thoreri filius erat nomine Arinbiörnus aetate aliquantô major Egillo, bonis naturalibus jam maturè insignis, artibus idem liberalibus apprime instructus. Egillus familiarem se & sequacem Arinbiörno praebuit: consuetudo autem fratrum justo minus erat familiaris. A.C. 915.

42. *CAP.*

n) þektiz þad. en þó er annar madr sá er med mer skal til vistar fara. en þat er bróder minn. *Id. lubenter amplexus est: sed alter tamen* (ait) *homo est, quem unà mecum hospitium adire oportet* &c. Guelf. Hol.

o) farit. Iid.

p) ek at veita honum umsiá mína, *mihi, curam illius gerere, fas est* (incumbit). Iid. at Thoreris responsum omittunt.

q) ok heimillt. Jör.

r) mikit, *multum*. L. M. R. inepte.

s) han var snemma mikill ok sterkr, *is mature erat magnus corpore & robustus*. Gu. Hol. J.

t) hinn mesti íþróttamadr. ok hinn sköruglegazi í öllum hlutum —— *omni virtutum genere*. Jör.

u) at vin Arinbiörn. Jör. *amicitiam contraxit cum Arinb.* || kært. K. L. M. R. || tídrætt, *crebros sermones miscuit cum Arinb.* vel, *ejus colloquio delectabatur*. J.

A.C. 915.

42. CAP.

ÞÓRÓLFR BAD ÁSGERDAR.

Þórólfr Skallagrímsſon hóf x) rædu þá vit Þóri. hverneg han mundi y) taka því mált ef Þórólfr bædi Ásgerdar frændkono hans. Þórer tók því z) lettliga. þ) ſagdi at han mundi flytiandi þeſs máls. Sídan æ) fór Þórólfr nordr í Sogn. ok hafdi med ſer gott fauruneyti. Þórólfr kom til búſs Biarnar. ok fekk þar gódar vidtökur. a) baud Biörn honum at vera med ſer ſva lengi ſem han villdi. Þórólfr bar brátt upp erendi ſitt vit Biörn. hóf þá bónord ſitt. ok bad Ásgerdar dóttr Biarnar. han tók því máli vel. ok var þat audſótt b) vid hann. c) ok redz þat af. at þar fóro d) feſtar fram. ok kvedit á brullaups ſtefnu. ſkylldi veizla ſu vera e) at Biarnar þá um hauſtid. Sídan fór Þórólfr f) aptr til Þóris. ok ſagdi honum þat

CAP. XLII.

THOROLFUS ASGERDAM IN MATRIMONIUM AMBIT.

Thorolfus compellabat Thorerem, quâ voluntate eſſet accepturus eam rem, ſi ejus ex ſorore neptem Asgerdam in matrimonium ſibi peteret? Thorer alacriter annuens, ejus conſilii promotorem ſe fore pollicitus eſt. Deinde Thorolfus in Sognum boream verſus profectus eſt, bono comitatu ſtipatus: venit ad Biörni domicilium, prolixeque eſt acceptus, invitante Biörno, ut eſſet ſecum quamdiu vellet; ille ſine mora cauſam adventus ſui expoſuit, procumque ſe Asgerdae, Biörni filiae, profeſſus eſt. Biörnus ex voto reſpondit, eratque negotium haud difficulter ab eo impetrabile: decretum eſt, ut ſponſalia ibi tranſigerentur: nuptiae in certum diem conſtitutae, apud Biörnum eodem autumno celebrandae. Inde Thorolfus ad Thorerem rever-

x) mál vid &c. Jör.

y) því taka. ef han bædi &c. Iid. Guelf. Hol.

z) val, *benevole*. Guelf.

þ) ok kvez mundu flytia vit Biörn, *cauſam ſe Biörno commendaturum affirmat*. Guelf. Hol.

æ) fóro þeir, *illi profecti ſunt*. Iid.

a) Haec ignorant Iid. Jör.

b) bædi vit Biörn ok ſva vid hana, *& ab ipſo & â puella*. Guelf. Hol.

c) urdu þær mála likter, *eo deducta eſt res*. Jör.

d) þá þegar, *illico*. add. Guelf. Hol. Mox, ákvedin brullaupsſtefna. Iid. Jör.

e) med Birni. Guelf. Hol.

f) heim. Omiſſ. quae ſequuntur, usque ad, En er at þeirri &c. Iid.

g) þat ſem til tídenda hafdi gerz í faur hans. Þórer let vel ifir er þau rád ſkylldu takaz. En er at þeirri ſtefnu h) kom er Þórólfr ſkylldi ſækia i) til veizlunnar. þá baud han k) mönnum til farar med ſer. baud han fyrſt Þóri. ok Arinbirni. ok húskörlum þeirra. ok ríkum búendum. ok var til þeirrar ferdar l) fiölmennt ok gódmennt. m) En þá er miög var komit at n) ſtefnu degi þeim er Þórólfr ſkylldi heiman fara. ok o) brúdmenn voro komner. þá tók Egill ſótt ſva at han var eigi færr. Þeir Þórólfr höfdu lángſkip eitt mikit alſkipat. ok foro ferdar ſinnar p) ſva ſem ákvedit var.

reverſus, exitum ipſi itineris ſui aperuit. A. C. 915. *Thorer pactae conditioni applauſit. Ubi appetebat tempus, quo Thorolfus ad nuptias proficiſci debebat, advocabat ſibi comites, primum Thorerem & Arinbiörnum, tum domeſticos ipſorum, praeterea colonos potentiores: comitatus iſte & frequens erat & honeſtus. Cum vero dies aderat, quô iter ingredi debebat Thorolfus, & convivae nuptiales advenerant: tunc Egillus morbo correptus eſt, ut eundo impar eſſet. Thorolfus cum cohorte ſua navi longa ingenti, & juſte inſtructa, utens, iter ſicuti erat praefinitum, inſtituit.*

43. CAP.
AF AULFI OK AGLI.

Aulver het madr. han var q) húskarl Þóris. oc var forſtióri ok rádamadr fyri búi

CAP. XLIII.
DE ÖLVERE & EGILLO.

Ölver nomen erat homini, domeſtico Thoreris, qui operis, & rei familiari apud illum

g) ſem háttad var, *rem, uti ſe habebat.* Jör.
h) leid. Jör.
i) veitzluna. Jör.
k) mörgum mönnum med ſer til þeirrar veizlu, *multos ſecum ad convivium invitabat.* Guelf. Hol. at ſequentem periodum excludunt.
l) miök, *admodum.* add. K. L. M.
m) ok er þeir voro búner. tók Egill &c. *ubi accincti erant, Egillus* &c. Guelf. Hol. J.
n) degi þeim. Jör.
o) bodsmenn. Jör.
p) undz þeir komo til Biarnar. ok voro (ſátu Jör.) þar at veizlu. ok fór hún vel fram ok ſæmiliga, *iter ad Biörnum continuant, ibi agitant convivium, quod bene & concinne proceſſit.* Guelf. Hol. J. Jör. addunt: ok var þar mikit fiölmenni ſamankomid, *magna eò convenerat hominum multitudo.*
q) forſtióri Þóris herſis. han hafdi ſkullda-

 heimtur

A.C. 915. búi hans. hafdi han ſkulldaheimtur. ok var fehirdir *r*). Aulver var af æſku alldri. ok þó *s*) madr hinn hreſsaſti. Sva bar til. at Aulvir átti heimanferd at heimta *t*) landſky'lldir Þóris. þær er eptir höfdu ſtadit um várit. hafdi han ródrar *u*) feriu. ok voro þar á *x*) xij húskarlar Þóris. *y*) Þá tók Egill at hreſsaz. ok reis han þá upp. honum þótti þá geraz daufligt heima. er alþýda manna var á brott farin. kom han at máli vid Aulvi. *z*) ok ſagdi at han villdi fara med honum. þ) en Aulvi þótti eigi gódum *æ*) lidsmanni ofaukit. þvíat *a*) ſkipkoſtr var ærinn. rez Egill til ferdar þeirrar. Egill hafdi vapn ſín. ſverd ok keſiu *b*) ok búklara. Fara þeir ferdar ſinnar er þeir voro búner. ok fengu vedrabálk hardan. hvauſs

illum praeerat, debitorum idem exactor, & pecuniae diſpenſator. Is jam exceſſerat florem aetatis, ſed vigebat adhuc, ut qui optime. Incidit, ut domo abeundum eſſet Olveri, ad cogendum canones á verè praegreſſo reſiduos, utebatur vero lintre actuario, quem ducebant domeſtici Thoreris XII. Tunc Egillus ex morbo caepit convaleſcere, & lecto ſurrexit. Hic triſte ſilentium domi ortum ſentiens, pleraque digreſſa familia, interpellat Ölverem, & ſe cum eo proficiſci velle ſignificat: Ölver bonum ſocium non putabat eſſe ſupervacaneum, ſed commeatus nauticus ſatis ſuppetebat (navis ſatis capax erat). Itaque Egillus iter aggreditur, habens arma ſua, gladium, gaeſum, & parmam. Ubi accincti erant, in viam ſe dabant; ſaevamque nacti hyemem, ventos impetuoſos & incom-

heimtur &c. Guelf. Hol. Et ſane, inter το forſtióri, & rádamadr, non ſatis apparet, quid ſit diſcriminis.

r) hans, add. Iid. Jör.

s) hreſs vel, *bene vegetus.* Jör. Nihil de aetate aut vigore ejus ſciunt Guelf. Hol. J.

t) landzſkulldir (landſkulldir). Gu. Hol. Jör. Omiſſo mox, þær er &c.

u) ſkútu. Guelf. Hol. J.

x) ſiö menn, *VII.* Jör.

y) Agli batnar ſóttar þegar er þeir Þórólfr voro á bruttu. — *Thorolfo vixdum digreſſo.* Guelf. Hol. excluſis, que mox de triſtitia domeſtica habentur.

z) at han vill fara &c. Jör. || at han mundi, *quod decreviſſet proficiſci* &c. Guelf. Hol.

Þ) ok þeir tóko vid honum. ok ferr Egill med þeim. han hafdi ok vapn ſín öll, *& admiſerunt illum, & abiit cum illis, & habuit quoque panopliam ſuam.* Ita ſatis jejune. Guelf. Hol.

æ) dreng. Jör.

a) ſkipskoſtr. M. R. Sed haec â Jör. Guelf. Hol. J. abſunt.

b) hiálm ok ſkiölld, *galeam & ſcutum.* Jör.

c) hvaufs vedr ok óhagftæd. en þeir fókktu ferdina *d*) knáliga. tóko ródrar lidi *e*). Sva bar til *f*) ferd þeirra. at þeir komu aptan dags til *g*) Atla eýiar. ok lögdu þar at landi. En þar var í eýiunni *h*) fkamt upp bú mikit er átti Eiríkr konúngr. en þar red fyri madr fá er *i*) Bárdr het. han var kalladr Atleýiar Bárdr. *k*) ok var fýflumadr *l*) mikill ok ftarfsmadr gódr. ecki var han kynftórr madr. en kærr miög Eiríki konúngi ok Gunnhilldi drottníngu. Þeir Aulver *m*) drógu upp fkip fitt úr flædarmáli. gengu fidan til *n*) bæiar ok hittu Bárd úti. ok fögdu honum um ferd fína. *o*) fva þat at þeir villdu þar vera um nóttina. Bárdr fá at þeir voro vátir miög. ok fylgdi han þeim til *p*) elldahúfs nockurs. var þat brott frá ödrum húfum. han

commodos, curfum remigio inchoatum acriter urgebant. Ita dè ipforum itinere erat comparatum, ut vefpere diei, ad Atleyiam fuccedentes, navem ibi appellerent: In hac infula, parvo ab littore intervallo erat praedium magnum, quod rex Eiricus poffidebat; huic villicus Bardus nomine praeerat, vulgo Bardus Atleyenfis *appellatus, vir negotiofus, & guavus (in rebus gerendis), loco natus ignobili, fed Eirico regi, & Gunnhilldae reginae, in paucis charus. Ölver & focii ipfius, fubducta ex aeftuario navi, egreffi ad praedium, Bardum foris offendunt, de itinere fuo ipfi indicant, & quod apud eum cuperent pernoctare. Bardus qui permadidos effe cerneret, duxit eos ad vaporarium quoddam, fejunctum á ceteris aedibus; ibi* A.C. 915.

largum

c) Haec in Ceteris vacant.

d) val. Guelf.

e) ok höfdu miög innan váátt, *& navigio intus vehementer humido utebantur.* ɔ: *illuvie (inundatione) marina laborabant.* Guelf. addunt. Pro quo ex Hol. Mbr. b. G. N. exhibent: hafdi miög innan verit, quod fenfu caret. Sed H. höfdu miög innan vedrid, *vento, maxime ab interioribus flante. laborabant*

f) um ferd. Guelf. Hol. Sed Jör. omitt.

g) Atleyar. Jör.

h) fkamt upp. ignorant Ceteri.

i) Bardr. K. M. R. quafi *barbo*.

k) han var fyflumadr Eir. kóngs, *procurator Regis Eir.* Sc. poffeffionum ejus; nam adminiftratio tributorum, penes LENDA MENN, ɔ: praefectos provinciales erat. Guelf. Hol. Jör. J.

l) mikill. deeft in L.

m) fettu upp fkipit. Guelf. Hol. Jör.

n) biarins. Guelf.

o) ok þeir villdu &c. Iid. Hol. J.

p) elldafkála. var þat &c. (in qua conftructione Syllepfis eft, an Ellipfis? & fubauditur, hús, *domus*). Iid.

A.C. 915. han let gera q) elld mikinn fyri þeim. ok r) voro þar þurkut klædi þeirra. En er s) þeir höfdu tekit klædi sín. þá kom Bárdr þar. Nú munu ver. ſeger han. ſetia ydr bord. ek veit at ydr mun vera t) títt at ſofa. u) þer erut menn móder af x) váſi. Aulvi líkadi þat vel. y) Sídan var ſett bord. ok gefinn þeim matr. braud ok ſmiör. z) ok ſetter fram ſkyraſkar ſtórer. Bárdr mællti. harmr er þat nú mikill. er aul er ecki inni. þ) þat er ek mega ydr ſagna. ſem ek villda. verdi þer nú at biargaz vit ſlíkt ſem til er. æ) Þeir Aulver voro þyſtir miök. ok ſupu ſkyrit. Sídan let Bárdr bera a) inn afr. ok drucku þeir b) þat c). Fúſs munda

largum ignem in uſum ipſorum fieri juſſit; ad quem ſiccata veſtimenta, cum induiſſent, Bardus adveniens, nunc, ait, caenam vobis apponemus: ſcio vos ſomnum deſiderare homines marina feſſos illuvie. Ölver hoc approbabat: Tum menſa collocata, cibus praebitus panis cum butyro, & ſchiſtum in finis appoſitum. Bardus fatur; vehementer dolendum eſt; quod nihil ſuppetit cereviſiae, quâ vos accipere queam, ſic ut opto; nunc utamini oportet tali, quale ad manum eſt: Ölver & ſocii ipſius, ut qui vehementer ſitirent, ſchiſtum ſorbebant. Deinde Bardus introferri juſſit ſorbitionem avenaceam, hanc etiam bibebant. Bardus interpellat: lubens

q) ellda ſtóra. Jör.

r) þurka kl. þeirra. þá mælti Bárdr. nú munum &c. *& ſiccari* &c. *tunc ait.* Gu. Hol. J.

s) þurr voro klædi þeirra. ok þeir voro klæddir. Jör.

t) mál, *tempus eſſe ut quieſcatis.* Jör. || ant, *maturata vobis quiete opus eſſe.* Guelf. Hol. || brátt. L.

u) er þer erut módir, *quoniam defeſſi eſtis.* Guelf. Hol.

x) voſi. Jör. K. L. M. R.

y) voro þá bord ſett. Jör. mox, þeim. omitt. Guelf. Hol.

z) ok ſettir hiá. Iid. || ſídan voro ſettir fram, *deinde* &c. Jör.

þ) at ek. Iid. Gu. Hol. || þat vel megi &c. J.

æ) feinguz þeir um faſt. ok voro þyſtir &c. *magno fervore* (impetu) *veſcebantur.* Guelf. Hol. J.

a) at þeim (til þeirra) afra. Guelf. Jör. Hol. praeter Membr. b. quae habet arſura: Voci mihi incognitae, ex conjectura hunc ſenſum adſignavi, quem adeo nemini obtrudi volo. || inn aptr, *rurſus introferri*, ſc. ſchiſtum. E. K. L. M. R. || inn adra, *alia*, ſc. ſina ſchiſti. J.

b) hann. Guelf. Hol. Jör. || þá. J.

c) Huc addunt Mbr. Kálf. & C. ok þá enn enn eptir lagar. Videndum, an *Lagarr* fuerit

da ek. kvad Bárdr. at *d*) gefa ydr betra dryck ef til væri. hálm ſkorti þar eigi inni. bad han þá *e*) þar nidrleggiaz til ſvefns.

lubens vobis darem potum meliorem, ſi is praeſto foret. Satis in domo erat ſtipulae; Bardus juſſit, ut ibi ad quietem recumberent. A. C. 915.

44. CAP.
DRÁP BÁRDAR.

Eiríkr konúngr ok Gunnhilldr komu þat ſama kvelld í Atleý. ok hafdi Bárdr *f*) búit þar veizlu móti honum. ok ſkylldi þar vera Díſa blót. var þar veizla hin bezta. ok dryckia mikil inni í ſtufunni. Konúngr ſpurdi hvar Bárdr veri *g*) er ek ſe hann hvergi. *h*) Madr ſeger. Bárdr er úti. ok greider fyri geſtum ſínum. Hverir ero geſtir þeir. ſegir konúngr. *i*) er han lætr ſer *k*) þat ſkylldara enn vera her inni hiá oſs. Madrinn ſagdi honum. at þar voro komner *l*) húskarlar Þóris herſiſs. Konúngr mællti. *m*) gángi epter þeim

CAP. XLIV.
CAEDES BARDI.

Hac eadem veſpera, rex Eiricus, & Gunnhilda in Atleyiam venerunt. Bardus epulas regi praeparaverat: erat vero Dearum ſacrum ibi celebrandum: convivium lautiſſimum, & larga poculorum invitatio in triclinio intus obtinebat. Rex interrogat; ubi Bardus, nam eum nusquam conſpicio? reſpondit neſcio quis; Bardus foris eſt, & advenis ſuis neceſſaria ſuppeditat. Ecqui ſunt advenae iſti, pergit rex, quorum officia praevertit meo miniſterio? homo dicit veniſſe eò Thoreris Ducis operarios. Rex fatur; feſtinato ad eos aliquis, & huc intro voca-

Cc 3

fuerit genus quoddam potionis apud antiquos, cujus nomen cum uſu dudum obſoleverit. Si vero ſcribatur una voce, *eptirlagar*, poſſit denotare *ſedimenta cereviſiae.* Quicquid ſit, vocula *enn* vitio librarii bis poſita eſt. Horum loco K. L. M. R. exhibent, ok lógudu, *& conſumebant.*

d) fá, mox omiſſo dryck. Guelf. Hol. J.

e) leggiazt. Iid.

f) búit þeim veizlu, *illis* &c. Iid.

g) er han ſæi hann æi, *quod eum non conſpiceret.* Guelf. || ek ſe h. ecki, *eum nullus conſpicio.* J.

h) honum var ſagt. at han tók vit geſtum, *illi reſpondetur; Bardum hoſpitibus accipiendis vacare.* Guelf. Hol.

i) at. Guelf.

k) þat. omitt. Iid. Jör. || vid ſkylldara. H.

l) menn, *homines*, v. *famulos.* Guelf. Hol. J.

m) gángit. Hol. Jör.

A.C. 915 *n*) þeim fem *o*) tídaft. ok kalli þá inn híngat. *p*) ok var gert. fagt at konúngr vill hitta þá. Sídan gánga þeir *q*). fagnadi konúngr *r*) vel Aulvi. ok bad hann fitia *s*) gagnvert fer í aundvegi. ok *t*) þar faurunauta hans utar frá. þeir gerdu *u*) fva. fat Egill næftr Aulvi. Sídan var þeim borit aul at drecka. *x*) Fórro *y*) minni mörg. ok fkylldi *) horn drecka í minni *z*) hvert. En er áleid *þ*) um kvelldit. þá kom fva at faurunautar *æ*) Aulvis gerduz margir ófærir. fumer *a*) fpió þar inni í ftufunni. en fumer komuz út fyri *b*) dyrr. Bárdr geck þá *c*) faft *d*) at bera þeim dryck. þá tók Egill vid horni því. er Bárdr *e*) hafdi

vocato. Ita factum, dictumque, regem eos velle (convenire): ambulant (ad triclinium). Rex Ölverem hilariter acceptum, in fede primaria, adverfum fe jubet confidere, atque comites infra ipfum. Dicto audiunt; Egillus proximus fedet Ölveri. Deinde ad bibendum apportatur iis cerevifia: multa circumferuntur pocula mnemonica: quóvis poculo cornu cerevifiae exhauriendum erat. Procedente vefpere, eo ventum eft, ut multi comitum Ölveris, potionibus fuccumbentes, partim in ipfo intus vomerent triclinio; quidam aegre foras exire poffent. Tum vero Bardus ipfe gnaviter iis offerebat pocula. Egillus datum Ölveri cornu accepit, eduxit-

n) honum, *arceffite illum*, fc. Bardum. Guelf. Hol.

o) fkiótaz. Jör.

p) fo. Jör.

q) inn, *intro*. add. Guelf. Hol. J.

r) þeim vel. ok mælti at Aulfer fkylldi fitia &c. *illos accipit, & Aulverem jubet* &c. Guelf. Hol.

s) gagnvart. Plerique.

t) þeir förunautar þíner. Jör.

u) fem kóngr baud. Jör.

x) ita Membr. ne quis mea infcitia aut affectatione factum autumet. fóro, Ceteri ferè.

y) minni miök fram. ok fkylldi af hornum drecka, *increbefcebant pocula mnem., & in (ex) cornubus erat potandum.* Gu. Hol. J. || fór mörg minni fram, *comiffatio, inter multa pocula mnem. proceffit.* Jör.

*) drecka. omitt. Jör.

z) hveriu. Jör.

þ) um. omitt. Guelf. Hol. J.

æ) Aulfers. Iid.

a) fpióu. Hol. J. K. L. || fpídu. fpydu. Jör. R. || fpúdu. M.

b) dyrrar. Jör.

c) at. ok gaf þeim dryckinn, *accedens, dedit iis pocula* Guelf.

d) ad birla, *acriter infiftebat propinare* Jör.

e) bar. Jör. gaf. Hol. S. gat. ex Guelf. D. fenfu eodem, & notando quidem; nam hic ufus verbi protritus non eft.

di fíngit Aulvi. ok drack af. Bárdr *f*) fagdi at hann þyfti miök. ok færdi honum þegar *g*) hornit fullt. ok bad hann *h*) áfdrecka. Egill tók vid horninu. ok qvad vífu.

Saugdut *i*) fverri flagdi
k) Suml *l*) eklu þer kumla,
m) Því tel ek *n*) bliótr, *o*) þar er *p*) bletud,
q) Bragdvífan þik, *r*) dífir.
s) Leyndut *t*) allz til ílla
Ókunna

eduxitque; Bardus vehementer fitire eum A.C. 915.
dicens, fimul cornu plenum affert, hortatus ut evacuaret. Egillus cornu accipiens cecinit;

†) *Dixiftis, homo inhumaniffime!*
Cerevifiam deeffe,
Ideo te aftutum pronuntio, facrificule!
Ubi (quod) deabus tumulatis facrificâftis.
Vos Barde nimis malignè celâftis
Acer-

f) fá, *videns.* Guelf. Hol. J.
g) horn. Iid. Jör.
h) drecka, *biberet.* Jör.
*) fægott. Jör.
i) fverdi (fverir) flagda. Iid. Hol. J. || fveri L. fneri M. R. fverti C. E.
k) fumbl ek þvætti kumbla. Hol. in Guelf. vacat, ek þvætti, & fane nihil huc facere videtur, five *lavare* fignificet, five *blaterare.*
l) Ita Jörund. Ekkiu Membr. Kálf. Comice; *dixifti te viduam effe cerevifiae* ɔ: inopem. Poteft tamen legi ekkin, pro eingin, Numero plur. Genere Neutr. *nullas cerevifias.* || ecki, *nihil.* E. K. L. M. R. eckir C. || ok þvætti. ex emendatione A. Magnaei in A. forte óþvætti, *impuram, fordidam,* cerevifiam: v. fi ad Bardum referre mavis; *homo impure!* tum vero fumbl pro *gerris* accipi poffet: ut fit, *nugas effutiifti.*
m) þer. G.
n) bliótt. Kálf. forte pro blítt, *blande.* Veteres unam *I* duram pro *io* interdum fubftituerunt, & vice verfa: fic Eyvindus Skálldafpillir, vilia ek HLÍD at hárs lidi (hlíd pro hlióð), *filentium poftulo carmini.* Tum vero liquet τὸ *bliótt* ad verbum *faugdut* pertinere. || blótt. L. || briótr. Jör. unde Kumlabriótr, *effractor* (violator) *tumulorum,* convitium; quo & Kormakus in quendam ufus eft.
o) ef N. þá Jör.
p) blektud Jör. quod peccat in Confonantiam metricam. blótud L. blettud K.
q) bragd vífann (vífan), duobus vocabulis. Jör. M. R. || bragvífir ftik (ftig). Hol. H. || bragd vífar. A. ex Correctione Arnae Magnaei.
r) dífit (dyfid). K. M. R.
s) leynduzt, *occulte aggreffus es.* Hol. || buduft. Jör.
t) als, forte pro áls, *alvei.* R. Sic completa exiftit appellatio *nautarum,* álsrunna.
†) *Ita Dominus Pauli vertit; fed quidni* dixifti, celafti &c.? *mendacium enim & fallacia, folius Bardi erant: nihil tamen muto.*

A.C. 915.

Ókunna *u*) þer runna,	*Acerbitatem animi*
Illt hafit *x*) bragd of brugdit,	*Viros ignotos;*
y) Bárudr hugar *z*) fári.	*Malam strophan nexuistis.*
Bárdr	*Bardus*

u) her til. J.

*) allt — afbrugdit, *penitus mutavistis vultum*, v. *personam*. E. K. L. M. R.

x) brygd Hol. & ita Arnas Magnaeus in A. emendavit.

y) barudar L. M. barudigr J. bárut Jör.

z) Ita Jör. & ex Guelf. melior D. || fari Hol. L. M. R. Eam lectionem amplexus est Dnus. Pauli, & hugar fari vertit, *animo*.

Ordo prioris partis Carminis. Þer 1) sverri flagdi saugdut 2) suml 3) eklu. Því tel ek þik bragdvísan 4) bliótr, þar 5) er bletud 6) kumla Dísir.

1) SVERRI *notionem habet* gravitatis, SVERTI nigritiei, SNERRI pugnae, rixae &c. Flagdi *Vocativus m. g. quasi* gigantem *dicas. G. Pauli.* Flagdi *m. g. inauditum est, itaque dicendum, poëtam hic, per necessitatem, Figura Paragoge esse usum. Sed τὸ* flagdi *etiam potest esse Ablativus modi, & fallaciam significare: nam* FORAD (forrád) *vocatur* mulier gigas, *at* FORAD *est* fallacia. *Sic verterim* SVERRI (SVERI, SNERI) FLAGDI, atroci (jurejurando firmatâ, intricatâ) fallacia. *Dnus. Pauli verterat, per* vir contemte, *l.* pessime.

2) SUML, cerevisia, *& latius* quilibet potus convivalis *inebrians; a* SVÍMA, *i. e.* vertigine: *ductum videtur a verbo*, at SVEIMA, nare, urinari; *talis est* SIÓ-RIDA (vertigo marina) *inassuetorum: sed hic peritorum atque expertorum testimonio opus. G. Pauli. Mibi videbatur* suml *cognatum esse Latinorum* symbolo, *sive adeo Graecorum* συμβάλλω, *& significare proprie coenam (comissationem) collatitiam, quam prisci septentrionales* skytníng, *&* samburdar öl *vocarunt. Deinde, per metonymiam, de cerevisia, vel quovis potu conviviali dictum esse. Vir priscae linguae callentissimus, Beat. Eggerbardus Olavius vocem exposuit per* dryckiu samsæti, *consessum potantium, & a verbo*, at samla *vel* safna, *colligere, derivavit.*

3) EKLA *defectus, penuria. Hálfsk. S.* Eru ei af EKLU elldar kyndir, *i. e.* non *parce* nutriuntur ignes. *Vox hodieque satis usitata. Ducta autem videtur ab* ökla; *talaris quippe aqua minime profunda aut copiosa. G. Pauli.*

4) *Est Vocandi Casus, poterat vero & jungi cum τῷ* kumla, *qu. dic.* casarum sacrificule ↄ: *vilissime! Dom. Pauli malebat* bliót *in Accusativo, sed invitis libris.*

5) ER *potest esse, pro* þer, *vos; German.* ihr. BLETUT *praeteritum Indicat. 2 pers. pl. num.* BLETU GOD, deos adorarunt, *diis fecerunt; apud Brandum episcopum aliquando n. f. legi: Praesens Indicat. est* EK BLÆT, *quemadmodum* læt, græt, *quorum praeterita*, let, gret. *Et quemadmodum ex iis Substantiva* læti, græti, *ita & hinc* BLÆTI (*nunc* bílæti), idolum, *cultus religiosi objectum;* (*Imo

Bárdr bad hann drecka ok hætta þ) flimtun þeirri. Egill drack æ) full hvert er at

Bardus jussit illum potare, & á tali cavillatione cessare. Deinceps Egillus quodvis poculum A.C. 915.

(**Imo & ipsum* sacrificium, *vel* victima. VOLSA ÞÁTTR *in* CODICE FLAEYENSI: þigg þu maurnir þetta BLÆTI — *hanc accipe* victimam.) *unde Germ.* Bild, *& Dan* Billede. *Hinc &* BLIÓTR, facrorum minifter, antiftes, facrificus; *ut â* nyt, þyt, þryt, niótr, þiótr, þriótr. *Puto autem verbum* EK BLÆT *nihil aliud esse quam* læt, *per Prosthesin* (*ut* blísa, lisa *apud Hypnonesium*) ɔ: amitto, *& hinc*, pecudem macto: *Inde* BLÓT *tum sacrificium*, *tum idolum*, *& alia forma* blæti, *ex quo verbum* at blóta, *sacrificare. Huc refero* at bleffa, *quasi* bletfa (*A. S.* bletfian *apud Hypnones.*), *id est*, *cultum praestare*, *& inde*, *ob cultum praestitum alteri benefacere. G. Pauli. Haec egregie sane vir doctus. Videndum tamen*, *numne verbum* AT BLÓTA, *idem sit cum τῷ* at BLEYTA, mollire, placare? *certe Deos sibi propitios reddere finis sacrificiorum erat.* (*Permutatio autem Vocalis* o, *& Diphtongi* ey, *non est rara*). *Sin hoc minus adriserit*, *porro videndum; anne*, *cum constet*, *sacrificia tantummodo cruenta apud veteres septentrionales obtinuisse*, *origo vocabuli in τῷ* blód, *sangvis*, *German.* Blut, *quaerenda sit? Haec Etymologia vetus & vulgata*, *mihi non videtur*, *adeo temere*, *sine omnibus argumentis*, *explodi posse. Adscribam dicterium Olai Trygguini in Suecos idololatras* (*ex egregio Fragmento Membr.* 309. *in* 4to *biblioth. Magn.*): kríngara mun Svíum at fleykia um BLÓDBOLLA fína &c. *i. e.* lepidius procedet Suecis, PATELLAS fuas SACRIFICALES obligurire, quam &c. *Hic Impressa*, *multo illa corruptior*, *habet* blótbolla.

6) KUML, *cumulus*, *h. l. tumulus. cf.* Gróugalldr. *G. Pauli.*

Ordo posterioris. Þer 1) Bárudr leyndut allz til ílla hugar 2) fári ókunna runna. Illt hafit 3) bragd ofbrugdit.

1) BARUDR *epenthesis pro* Bardr, *quod ex* bard ɔ: *barba*, *quasi* barbatus; *vel etiam modo inverso*, *ut* BARDR *contractum habeatur ex* barvidr, *h. e.* bar-vidr, *arbor frondens: Sicut* miöt-udr *in* Völufpá, *idem est quod* miöt-vidr ɔ: midvidr. *G. Pauli. Si* Bárúdr *legatur*, *potest deduci ex* bára, *unda*, *&* úd, *animus*, *& verti*, *aestuans animo* ɔ: faeviens; *menti poëtae satis congruenter.*

2) FÁR *proprie est* periculum, *Metonym.* clades, *& in specie* lues animalium. *Ad animum translatum*, iracundiam, *cum* nocendi ftudio *conjunctam denotat. Hinc* fárfkapir (*nescio ubi mihi lectum*) *irae atroces*, *odium vatinianum.* Fárirdi, *maledicta atrocia.*

3) BRAGD, *& verbum*, ek bregd *variè significant:* celeris *autem* tactionis (*qualis saepe est luctantium*) *primaria videtur notio*, *unde &* bragd *saepe* fraudem *notat: nec forte aliunde Lat.* fraus (*fraudes*, *ut plebs*, *plebes*) *Genit. fraudis*, *per ecthlipsin τȣ̃* g. *l.* fraus, prettr. (**quorum cognatio verisimilior*

A.C. 915. at honum kom. ok ſva ſyri Aulvi. Þá geck Bárdr til drottníngar. ok *a*) ſagdi henni at þar var madr ſá er ſkömm færdi at *b*) þeim. ok alldregi drack ſva. at eigi ſegdi han ſik þyrſta. *) Drottníng ok Bárdr blöndudu þá *c*) dryckinn ólyfiani. ok *d*) báru þá inn. ſigndi Bárdr *e*) fullit. feck ſídan aulſeliunni. færdi hon Agli. ok bad hann drecka. Egill *g*) brá þá

poculum allatum ſibi bibit, & inſuper pro Ölvere. Heic Bardus ad reginam accedens, dixit adeſſe convivam, qui contumeliam ipſis inferret, nec unquam tantum ingurgitaret, quin ſe ſitire quereretur. Regina & Bardus potionem veneno miſcent, & inferunt triclinio: Bardus poculum conſecrat, deinde tradit pocillatrici: haec fert Egillo, & rogat ut potet. Egillus educto cultro ſuo, volam

lior eſt). BRYGD *Neutr. plur. idem.* H. mál: BRYGÐ í brióſti lagin. *Gunnl. S. Ormst.* fángs í BRYGD at gánga. *G. Pauli. Idem vir doctus, nullo codicum praeeunte,* íllu *pro* íllt, *modò ante, ſubſtituit: & poſteriorem carminis partem ſic vertit:* Male omnino celaſtis (*veritatem*) homines tibi ignotos: malo ſtruxiſtis fraudem, Barde, animo. *Verbum* AT BREGDA *inter alià ſignificat* nectere, plectere, torquere: *ut,* bregda reip, *funem nectere. Hinc* bragd, *nexus, nodus; item ſtropha, techna: quo ſenſu aptè huc congruit. Si vero quis malit, reſpici hic ad artificia ſupplantandi luctantium, neque ego repugnabo, nam res eòdem abit.*

þ) ſlimtu R. ſlimtran H. N. ſlimtan Gu. Jör. Mbr. b. G. omiſſo ÞEIRRI.

e) horn Jör. Sed id eleganter ſubaudiunt J. Guelf. Hol. || fullt hvert horn, *quodvis cornu plenum.* K. L. M. R. vitioſè.

a) mællti. her er ſá m. kominn er ſkömm færir at oſs. & ſic porro. Iid.

b) honum, *ſibi.* Jör.

*) Gunnhilldur ſegir. ek ſkal geſa þer rád til þeſs at han ſkal nókt drecka. blanda þú eitr í drick hans. ok ſiá um ſídan hverſu fer. *Gunnhillda loquitur; dabo tibi conſilium, ut ſatis potet, potionem ejus veneno miſce, tum vide, quorſum abeat res.* Add. Jör.

c) dryckiu. E. K. L. M. R. || ólifian í drickinn. Jör. ólyfiani ignorant Guelf. Hol.

d) fengu aulſeliunni, *tradunt pocillatrici.* Iid.

e) Ita lego in Membr. Kálf. ſed C. E. habent fullt, quaſi *rite, juſtâ formula.* Fullu, *Fullae*, nymphae Odinicae. K. L. M. R. neque nego, ita etiam in Membrana legi poſſe, & apte convenit cum epulo Dearum, quod agitabatur: Quicquid ſit, non puto hic de imprecatione ſermonem eſſe.

f) afdrecka, *epotet.* Guelf. Hol.

g) tók vid ok ſá at ólyfian (ólyfvian. D.) var í. ok tók kníf ſinn ok ſt. í l. ſinn, *ille accepit cornu, & animadvertens, quod venenum ineſſet, cepit cultrum ſuum, & volam ſ. man. pupugit,* Guelf. Hol.

þá kníſi ſínum ok ſtack í lóſa ſer. han tók *h*) vid horninu. ok *i*) reiſt á rúnar. ok *k*) reid á blódinu. *l*) han qvad.

Riſtum *m*) rún á horni:
Ríódum *n*) ſpiöll í dreyra:
o) Þau *p*) vel ek ord til *q*) eyrna
r) Óds *s*) dýrs vidar *t*) róta.

Dreck-

volam manus ſibi pungit, tum accepto cornu litteras incidit runicas, *his ſangvinem illinit, & canit;* A.C. 915.

Inſculpamus cornu charactères;
†) *Sculpturas (illos) ſangvine rubefacia-* [*mus;*
1) *Ea ſeligo verba*
2) *Ad orificium cornu animalis feri.*

Biba-

h) vid horninu. omitt. Iid. Illud vero, HAN TÓK, in tali conſtructione abundat, ut ſaepe apud Snorrium, & optimum quemque ſcriptorum veterum.

i) reiſti Jör. N. reyſti Mbr. b. male. riſti K. L. M. R. *k*) reyd G.

l) ok kvad víſu. Plerique.

m) rúner Jör. riſin L.

n) ſpialld í blódi. J.

o) þá fel, *tum*, v. *ita verba occulto*, ſc. ſangvinem illinendo: vel AT FELA ORD, hic notat, *obſcura verba ſcribere*, quod Runis convenit.

p) vil, *ea mihi placent.* Kálf. J. quaſi bene ſperet de verborum efficacia: vel, *apponere* ſubauditur. *q*) eira. Jör.

r) ótt adſcripſit Dnus. Pauli, ut rythmo conſulatur, qui tamen nullus huic carmini, praeterquam ſextae ſtrophae, ineſt.

s) díre Jör. dys C. E. drótt K. L. M. R. Dróttar vidr qu. vinnur, *victor* l. dominus *populi*, rex; vel, ſi VIDR pro *arbore* ſumatur, ſatelles. Sic ordo erit: þau óds ord vil ek róta (ɔ: ræta) til eyrna dyrs dróttvidar, *ea verba carminis infigere* (inculcare) *volo, auguſti regis* (*nobilis ſatellitis*) *auribus*, quaſi ab rege vel ſatellitibus audientiam ſibi poſcat. Sed haec lectio merito poſtponitur ei, quam textus exhibet.

†) SPIÖLL, *a ſingulari* Spiall, *quod eſt a verbo* at ſpilla, *corrumpere; proprie* detrimenta, corruptelae, *hic* runarum *ſynonyma ſunt. Vocabulum ex re natum eſt, atque adeo domeſticum: conſtat nimirum majores noſtros antiquiſſimos, ſcripturae loco, ſculptura eſſe uſos: at lignum, ſive qua alia materia inciduntur literae, eatenus detrimentum patitur; hinc factum eſt, ut literae ipſae, atque adeo verba litteris expreſſa, imo ore prolata*, ſpiall & ſpiöll *vocata fuerint. Hinc* Gudſpiall, *ſermo Dei;* Andſpell, *vel* Andſpelli, *colloquium. Edd. Saem. & Ol. S. H. Itaque* ſpiöll *hic etiam commodè verti poſſunt, per verba inſculpta.* Runir *quoque apud antiquos ſcriptores interdum de* ſermone *dicuntur. Hic vero Cl. Dnus Pauli* ſpialld *v.* ſpiölld *praetulit, &* tabellam *vertit: Haec adnotans*, Spialld (*plur.* ſpiölld *pro quo hic* ſpiöll: *ut* elldri, ellri &c.) *tabella, lamella, aſſerculus; interdum concavum quid l. lintriforme, ut* trog-ſpelld, hóf-ſpelld *p.*

A.C. 915.

Dreckum veig *u*) ſem vilium
Vel *x*) glýiadra *y*) þýgia,
z) Vitum þ) hve oſs *æ*) of *a*) eiri
Aul *b*) þat er Bárdr *c*) of *d*) ſigndi.
e) Hornit ſprack *f*) í midiu. en dryckrinn fór

Bibamus potum pro lubitu
Probe 3) *exhilaratorum ſervitiorum;*
Exploremus ut nobis 4) *commodet*
Cereviſia, quam Bardus 5) *incantavit.*
Tunc medium cornu disruptum, potus in ſtra-

t) flóda O. rótum Jör. quod poteſt ſignificare *cordicitus*: ut innuat, formulam ſuam incantatoriam ſeriò eſſe conceptam; vel, FEL EK RÓTUM, *alte inſculpo.* Utrumvis adſumatur, ÓDS valet *incantationis.*

u) ef, *ſi*, ſc. volumus explorare Membr. b.

x) glíadr (glíadir), *hilares, alacres.* Jör. || ſkyandra Hol. ſkyadra O. quodſi VEL ante pro *fraude* accipiatur, ſenſus erit, *frandes tegentium* (*ſubdolorum*). || okkadra K. L. M. R. blydadra E. J. Utrumque ſenſu caret.

y) þía Jör. þyia Guelf. þya-Hol. O. || hreggia J. þeyia K. L. M. R.

z) vita. Guelf. Hol. Jör. *ſcire.*

þ) ef oſs vili eira. *ſi nobis voluerit* eſſe ſalutaris. Jörund.

æ) af. Hol. K. L. M. R.

a) vari, *permaneat, perduret.* J. || eyri ſcribunt pluſculi, ſed deterioris notae.

b) þeſs K. L. M. R.

c) um Jör.

d) mældi, *quam admenſus eſt;* vel, *oratione ſacravit.* Hol.

1) *Hoc* δεικτικῶς *intelligendum: applandit nempe ſibi, quod verba inſculpſerit magnam vim habitura. Ordo autem verborum in hoc Diſticho talis eſt:* þau ord vel ek til óds dyrs eyrna vidar rota, *vel*, þau óds ord (*i. e. verba magica*) vel ek til dyrs &c.

2) ÓDS DYRS EYRNA VIDR, arbor auricularis ferae, *cornu, prope aures natum. Ejus* radix, *pars inferior & latior, quâ bibi olim ſolitum. Vid. Edd. Sn. Fab.* 41. *& Saugu Þórſt. Bæiarmagnſ. Iidem ſunt* biúgvidir hauſa *in Krákumálum ſtr.* 25. *non* crania, *ut viſum interpretibus.* Biúgvidr *incurva arbor*, & hauſa biúgvidir *capitum incurvae arbores*, cornua. *G. Pauli.*

3) GLYIADR, *laetus; a* glyr, *riſus. Völuſpá:* þar ſitr Sígyn, þeigi, um ſínum ver, vel glyiöd, *i. e. ibi Sigynia adſidet viro ſuo* (*Lokio*), non bene hilaris.

4) EIRI, EIRA, *unum idemque tempus* (*Praeſ. Subj.*) *diverſa forma*: eg eiri, parco, non infeſto, *cum Dativo. Neutr.* quietus ſum, contento animo. *G. Pauli.*

5) *Sed quaeſtio eſt num incantaverit? Malim, quod, in ſpeciem, alicui Deorum conſecrârit, quo majorî ſecuritate biberet Egillus. Vide ſupra diverſ. lect. lit. e.*

e) Vacat in Guelf. Hol. J. usque ad, þá tók. || Sídan hiellt Egill horninu fram yfir bordit. en hornit ſpr. þegar í ſundr. *Deinde cornu trans menſam porrexit, id vero ſimul diſſiliit.* Jör.

f) í ſundr. K. L. M. R.

fór nidr í hálm. Þá tók at lída at Aulvi *). Þá ftód Egill upp. *g*) ok tók í hönd Aulvi. ok leiddi hann til dyranna. Egill kaftadi *h*) yfirhöfn finni á vinftri hlid fer. ok hellt á *i*) fverdinu undir fkyckiunni. En er Þeir kvomu at dyrunum. Þá kom Bárdr *k*) eptir Þeim med horn fullt. ok bad Þá drecka velfarar minni fitt. Egill *l*) ftód í dyrunum. han tók vid horninu ok drack af. han qvad Þá vífu.

m) Aul bar mer *n*) Þvíat Aulvi,
o) Aul giörer *p*) nú faulvan;
q) Atgeira *r*) læt ek *s*) ýra
t) Ýríng *u*) um grön *x*) fkýra.

Aull-

ftramentum effufus eft. Jamque Ölver caepit elangvere, tum furgens Egillus, manu Ölveris prehenfa, ad fores eum duxit, amiculum in finiftrum latus trajecit, & fub toga gladium manu tenuit: Proceſſerant ad fores, cum Bardus eos confequeretur pleno cum cornu, poftulans, ut falutem fuam biberent. Egillus confiftens in limine, acceptum cornu educit, & carmen accinit; A.C. 915.

Mihi obtulit cerevifiam, nam Ölverem
Cerevifia jam pallidum reddit;
Facio cornuum uri
Pfecadem mihi myftacem madefacere.

Omnino

*) Hic incidit lacuna in Membr. a. interea textus potiffimum fequitur Guelf. & Hol. propterea quod meliorum Codicum, cum haec vertebam, mihi non erat poteftas.

g) Hoc abeft a Ceteris.

h) höfdi hans (hans höfdi. L. M. prave) á öxl fer, *fecit eum capite in humerum fibi incumbere.* K. R. Ceteri ignorant.

i) fverdi fínu, fc. apertè. Guelf. Hol. E. J.

k) ok hafdi horn. ok b. Aulfi &c., *cum cornu veniens, poftulabat, ut Ölver biberet poculum faufti difceſſus,* v. *valedictorium.* Iid. Vocula, fitt, omiffa.

l) ftód &c. omitt. Iid. mox, tók vid &c. omitt. K. L. M. R.

m) aulvar (aulbar Guelf. O.) mik, *me inebriat.* Omnes praeter Hol. || aulnar M. R.

n) Þad er, *quae.* Iid. K. L. mox, Alvi. K. non mále, propter confonantiam femiplenam.

o) ölvi (in Ablat. cafu), *Ölver cerevifiâ pallefcit.* E. J.

p) miök, *admodum.* Iid. || mik. K. L. M. R.

q) ack geira: Jör. at (ad) geyra. E. J. Hol. ódgeir. O.

r) let. Omnes praeter Guelf. Hol. ek omitt. Jör. *feci* (*fecit*).

s) íra (Ira K. L.) Jör. M. R. || ytra E. J.

t) yrúngs Iid. quod Odini nomen eft. iríng Jör. K. L. M. R. || yríngs af mer fkyra, *cornubus ftillantibus me luftro.* Guelf. Hol.

u) at mer fkyrar. E. J. || um gram fkyrann (fkyran). L. M. R. K.

x) fkíra. Jör.

CA. 915.

y) Aullúngis kantú ílla	*Omnino male nosti*
z) Oddſkýs ſyri *þ*) þer *æ*) nýſa	*Vir, ante te ſpeculari*
a) Regna *b*) geyrr at *c*) ragni	*Dum incantationibus vacas,*
d) Regnbiódr hárs þegna.	*Vir, homines (viros).*

Egill *Simul*

y) aulldúngis kann alla. K. L. M. R.

z) óds kys. E. J. L. M. || oddſkirt. Jör.

þ) berniſſu (berniſtu). K. R. L. M. || þad. E. J. Sed voculam, quod & metrum patitur, excludit N.

æ) víſa. Jör. Membr. b. E. J. N.

a) Ragna. E. J. Reliqui omnes, rigna, ſine dubio recte. Illud REGNA, propterea quod mox ſequitur regnbiódr, neſcio quomodo mihi inſvave eſt: At placuit Dno Pauli, cui integri carminis verſio debetur, ideo nihil muto.

b) GEYRR ex Holanis expreſſi: quod ex Edda, Cod. Reg. & Worm. eſt nomen proprium archipiratae, ſed idoneo epitheto addito, recte, ut illa nomina omnia, de quovis homine dicitur. Dnus. Pauli maluit GRER, quod nani nomen eſt. || gætr Jör. getur K. L. M. R. S. ſed D. E. J. getr quae bona lectio eſt, ut infra videbimus.

c) regni. Omnes praeter E. J.

d) rögnbiódr H. N. regnbródr, quaſi *praeceps ad pugnam.* L. || regn bidr. Jör. *τὸ bidr* poteſt vel nomen eſſe, vel verbum; Si nomen, idem eſt ac *biódr;* uti hlid pro hliód (Niála), vel ſtat pro beidur, *petitor*, h. loco, *qui ad pugnam laceſſit:* Si verbum ſit; ordo foret talis: hárs regn bidr viſa þegna, *provocas homines peritos, ad pugnandum.* Vel BÍDR ſcribatur, & ſignificet, *manet, expectat:* hoc ſenſu, *pugna manet homines regis*, ɔ: diſcrimen iis (a me) imminet; ut per ambages denunciet, Bardo ſe manus illaturum, quod & ſtatim fecit. Fateor tamen has lectiones cum reliquis eorundem Codd. aegre conciliari: Satis autem habeo, ſi cum contextu in aliis Codd. non pugnant.

Priorem partem Carminis ita in ordinem redigo: Mer 1) bar aul, þvíat aul giörir nú Aulvi ſaulvan: Ek læt 2) yra atgeira 3) yríng 4) ſkyra (mer) um graun.

1) *Poſſis hoc etiam ſic interpretari;* mihi offerenda erat cereviſia: *rationem ſubjicit poëta.*

2) ATGEIR YRA, *telum uri, eſt cornu. G. Pauli.*

3) YRÍNGR, *pſecas, ros tenuis, ab* ur *quod idem notat: aliàs etiam* júringr, *&, addita aſpiratione* HIURINGR. (*Affine eſt*) Kalldúr *n. g. ferrum male notae, Danis n. f.* koldſkiört, *ut* rödſkiört, raudbroti. *Idem.*

4) SKYRA, *irrigare, irrorare; a* ſkúr, *pluvia tranſitoria. Aliud verbum eſt* ſkira, *mundare, purgare; a* ſkír, ſkær, *clarus limpidus, lucidus:* ſkírt ſilfr, ſkira ſilfr &c. *Hodie fere de ſolo ſacramento Baptiſmi. Id.*

Poſterior Carminis pars intricatior eſt; videtur autem, ad mentem interpretis proxime, ſic in ordinem

Egill kaſtadi þegar nidr horninu. en *e*) greip ſverdit. ok brá. myrkt var í ſtofunni.

Simul dejecto cornu, gladium ſtrinxit, (extremum vero triclinii erat obſcurum;) hunc ita A C. 915.

dinem redigi poſſe. 1) Oddſkys regna geyrr! 2) öllungis ílla kantu (at) 3) nyſa fyri þer þegna, 4) Hárs regnbiódr 5) at ragni!

1) Oddſkys regna grer (Geyrr) * *viri appellatio; & in ſpecie bellatoris, turbulenti hominis, Bardo huic accommoda).* ODDSKY, *telorum nimbus, ejus* regn, *decidentia, ipſi ictus,* ákoma. *G. Pauli. Ego ſuſpicor* Oddſky *eſſe clypeum, & ejus* regn, jacula *quae excipit, & colligit in ſe, ut ita dicam, ſicuti nubes imbrem. Poſſit vero &* Oddſky *vocari, quod aeſtum, i. e. impetum, telorum prohibeat, vel imminuat, haud ſecus ac nubes aeſtum ſolis. Meae conjecturae favet locus Nialae (Carmine illuſorio Kárii in Skaptium Nomaphyl.)*

Hvat ſkalltu runnr, þóat rynnim,
Randlinnz, of ſauk minni
Hagl dreif ſkarpt á ſköglar [á *leg. omn.*
Skyium oſs at fryia? *Membr.*

Quae ad meam rem pertinent, in proſam reſolvo: Of minni ſauk dreif ſkarpt randlinnz hagl Á SKOGLAR SKYIUM, *vel,* ſköglar hagl Á RANDLINNZ SKYIUM. ɔ: *Minori de cauſa aſpera grando* ſerpentis marginum, *ſc. telorum, ruit ſuper* nubes Skögulae (*Bellonae*), quibus ſc. ejus ardor imminuitur, *vel*, reprimitur, *nempe clypeos.*

2) *Non eſt praetereundum, ſi vocabulum* víſa, *pro* nyſa, *in textum recipiatur, diverſum ordinem, atque ſenſum verborum, exoriri; idque duplici modo:* I. *ſic,* Oddſkys regnbiódr! öllungis illa KANTU geyr regna þegna, VÍSA FYRI ÞER at HARS REGNI (ragni). *h. e. Homo turbulente!* permale noſti viros bello ſtrenuos, (&) prae te peritos, procellae (*imprecationis*) Odinicae, ɔ: *dimicationis* (*magiae*). II. *Si pro* Geyrr *admittatur* GETR, & RAGNA, *pro* rigna; *ita:* Öllúngis ílla *α*) kantu fyri þer (at) *β*) rigna (ragna) *γ*) Hárs ragni. *δ*) Víſa getr þegna. *i. e. male calles effundere (exercere) praeſentaneas imprecationes. Reperiuntur (harum) ſagaces. α*) ek KANN, *noſco. Hoc verbo eleganter uſi ſunt antiqui, pro* kenni, & má; *Haud ſecus ac Latini ſuo* SCIO, *pro noſco, & poſſum. β*) at rigna ragni, *cum enargia dici poteſt, pro* diras effundere; at ragna ragni, *exſecratione exſecrari, abundanter, ſed non ſine emphaſi, dictum. γ*) *Quandoquidem in Odino ſumma vis fuit magiae, non alienum eſt, efficaces incantationes, ejus nomine addito, deſignari. δ*) Vís & Kunnigr, *pro magiae perito, non eſt rarum apud veteres;* getr *hic eſt Imperſonale,* ἀπὸ τοῦ geta *acquirere: Numero multitudinis ſe ipſum ſignificat. Quaecunque ex his lectionibus admittitur, tautolagia in textu, aliâs inevitabilis, evaneſcit.*

3) NYSA, *al.* hnyſa, hnióſn & nióſn, *quod quis ſpeculando, ſ. per ſpeculatores cognoſcit;* hnyſinn, *curioſus, corycaeus. G. Pauli.*

4) HARS REGN, *idem quod* oddſkys regn *ſupra; ejus* biódr, *oblator, vir. Pleonaſmus, ſ. iteratio, non infrequens. G. Pauli.*

A.C. 915. unni. han lagdi ſverdinu *f*) á Bárdi midium. *g*) ſo blódrefillinn geck út um bakid. *h*) fell Bárdr nidr daudr. *i*) en blód hlióp úr undinni *k*). Þá fell ok Aulver. ok gaus úr honum ſpýia mikil. Egill hlióp út *l*) úr ſtofunni. en *m*) nidamyrkr *) var *n*) á. tók Egill *o*) þegar á rás fra bænum. *p*) En í ſtofunni ſá menn at þeir voro fallner Bárdr ok Aulver. *q*) kom þá konúngr til. ok let bera *r*) til liós. ok ſá þá hvat títt var. *s*) at Aulver lá þar vit-

ita in medium Bardi corpus adegit, ut e tergo exiret cuſpis, Bardoque exanimi cadente ſangvis vulnere efflueret. Eodem momento Ölver collapſus eſt, magno erumpente vomitu. Egillus e triclinio ſe proripiens, nocte prorſus illuni á praedio curſum capeſſivit. Jamque intus animadverſum eſt Bardum Ölveremque cecidiſſe; tum accedens rex lumen afferri jubet; heic apparebat, quo loco res eſſet, nempe amentem jacere Ölverem, Bardum

5) AT RAGNI, *inter incantandum.* Raugn & Regin (*n. pl.*) *dii:* ek ragna, *deos invoco contra quem* (Bárdr dígri í Ol. S. Trygg.) Ragn *incantatio.* Ragn er ſverdit brádeſta (*Run. Worm. Pag.* 96. brádeſta, *pro* brádaſta, *propter metrum*), *maledictio gladiorum acutiſſima. G. Pauli. Wormius id aliter interpretatur*, & Ragn *facit nomen proprium gladii, provocat quidem ad Eddam, ſed fruſtra ut puto, vide eum p.* 99. *Poteſt, ut Wormius in ſcientia Runica magnus fuerit, at lingvam noſtram parum intellexit, itaque ejus interpretationibus non multum, ſed orthographiae minime, fidendum eſt.*

e) brá ſverdinu. Jör.

f) ad, male. Hol. K. L. M. R. || á Bárd midian. E. J. H. recte, ſed vulgatiori conſtructione.

g) ok (i) gegnum hann. fell &c., *ut eum transfigeret.* Guelf. Hol. E. J.

h) hoc vacat in Jör.

i) nú flaut blód. Jör. fell. Guelf. Hol. J. E., *emanaret, erumperet.*

k) ſem von var, *quod credibile erat.* add. Jör.

l) um forſtofu dyrnar, *foribus atrii.* K. L. M. R.

m) nyda (nyd). M. R. L. perperam.

*) mikit. add. Guelf. Hol.

n) úti. Plerique.

o) rás af bænum. Guelf. Hol.

p) gengu menn út úr ſtofunni. ok ſáu at &c. *Egreſſi triclin. convivae, viderunt* &c. K. L. M. R.

q) ok hugdu (menn fyrſt) at hvör (þeirra) mundi hafa drepit (veigit) annan. (enn af því at dimt var let kóngr bera &c. *creditumque* (primò) *eſt unum occidiſſe alterum; at quoniam obſcurum erat atrium* &c.) Jör. (K. L. M. R.)

r) koluliós, *lampadem:* v. forte, *laternam.* Jör.

s) um Aulvi. at han lá þar í ſpyiu ſinni í óviti, *de Ölvere, nimirum, quod in vomitu ſuo, ſenſu deſtitutus, jaceret.* K. L. M. R.

t) vitlaus. en Bárdr veginn. ok *) flaut í blódi u) golf allt. Þá spurdi konúngr. hvar sá x) væri hinn mikli madr er mest y) hafdi druckit um kvelldit. Menn sögdu at han geck z) út. **) Leiti at honum. segir konúngr. ok látid hann koma til mín. Þá var hans leitad um bæinn. ok fanst han hvergi. En er þeir komo í elldahús þ). þá láu þar æ) saurunautar Aulvis. Konúngsmenn spurdu ef Egill hefdi nockud þar komit. Þeim var sagt at han hefdi a) þar inn hlaupid. ok tekit b) vopn sín. ok út eptir þat. Þeir c) sögdu konúngi. han bad d) menn sína fara sem e) hvatazt. ok taka skip öll er voro í eýnni. en í morgin f) sem lióst er g) skulu

dum caesum, pavimentum sanguine perfluere. Rex interrogat, homo ille magnus ubi esset, qui per vesperam plurimum potasset? dicunt eum exisse. Hunc quaerite, inquit rex, & mihi adducite. Quaeritur totâ domo; at nullibi invenitur: veniunt quaesitores ad vaporarium: ibi tum cubabant comites Ölveris; sciscitantur regii, num quid eò venisset Egillus? illi introcurrisse, sumtisque armis, subitò exiisse affirmant. Haec isti ad regem referunt. Qui quam celerrime abire suos, & quicquid navium sit in insula intercipere jubet, at crastino statim diluculo, per- A.C. 915.

t) sem, *quasi*, inserunt Guelf. Hol.

*) flódi. E. J.

u) hans, *ejus.* add. Jör. K. M. R.

x) var K. L. M. R. er E. J.

y) hefer E. J. drack Jör.

z) fram fyri Aulvi, *foras praeiisse Ölverem.* Jör. K. L. M. R.

**) Ita Guelf. Ellipsis est, & *menn* subauditur. Ceteri fere, leitit.

þ) þad er þeir Aulver höfdu mataz (í) um kvelldit, *ubi Aulver & comites coenaverant.* add. L. M. R. (Jör. K.)

æ) margir — en sumir láu úti (út) undir húsveggium, *multi comitum — sed & nonnulli foris sub parietibus aedium.* add. K. (L. M. R.)

a) víst komit, *venisse utique.* E. J.

b) ofan. add. K. L. M. R. *loco superiori* (suspensa quae erant) *demtis, detractis.*

c) fóro inn í stofu (stofuna). ok &c., *in coenaculum reversi,* add. Iid. Jör.

d) þá. Guelf. Hol.

e) skiótazt Iid. sliótazt J.

f) er Iid.

g) skal rannsaka eyna. exclus. seqq. K. L. M. R.

A.C. 915. ſkulu ver rannſaka alla eyna. ok drepa *h*) manninn.

45. CAP.
FLÓTTI EGILS.

Egill fór um nóttina *i*) ok leitadi þar til er ſkip voro. en hvar ſem han kom til ſtrandar. þá voro þar *k*) allt menn ſyri. fór han ſo alla nóttina at han feck ecki ſkip. en er *l*) lýſa tók þá var han ſtaddr á neſi nockuru. han ſá þá eý adra. ok var þar ſund í milli *m*) ok ſurduliga lángt. Þat vard þá rád hans. at han tók *) hiálminn. *n*) ſverd. ok ſpiót. ok braut þat af ſkapti. ok ſkaut *o*) því á ſió út. en vapnin *p*) vaſdi han í yſirhöſn *q*) ſinni. ok gerdi ſer af *r*) bagga. ok batt *s*) á bak ſer.

perveſtigabimus, ait, inſulam, & hominem morte multabimus.

CAP. XLV.
FUGA EGILLI.

Egillus nocte abiens ſtationes navium petebat, at quâcunque parte ad littus devenit, homines (praeſidia) id occupaverant; ita totam noctem pervagatus, uti nullo potiretur navigio, ubi luceſcebat, in lingula quadam conſtitutus erat: inde aliam proſpexit inſulam, vaſtô fretô disjunctam. Tunc hoc ejus extitit conſilium, ut caperet galeam, enſemque & haſtam; abruptum haſtile in mare projiceret, arma vero lacernae involuta, collectaque in faſcem, dorſo illigaret ſuo: ita,

h) hann þá. Guelf. Hol.

i) ok leitadi, vacat in Iisd.

k) Ita Guelf. Hol. Ceteri allſtadar, *ubique*. Illud autem idem valet, per Antimeriam, & dictum eſt ferè, ut hoc Gretteris; vera verd ek *nockr*, alicubi *ſim oportet:* ubi nonnulla exempla allegavi.

l) dagadi ok, *dieſcebat &* &c. inſerunt Jör. K. L. M. R. abundanter.

m) miög, *admodum* longô, v. rectius, latô. Jör.

*) ſverdit. hiálminn ok keſiuna. ok vopn ſín öll. ok bar í yſirh. ſína, *enſem, caſſidem, & gaeſum, armaque ſua omnia* &c. Jör.

n) ok ſverdit. keſiuna braut han &c., *& enſem, gaeſô abruptum manubrium in* &c. K. L. M. R. || af höſdi ſer. ok braut ſpiótid af &c., *galeam deponeret, haſtile abruptum* &c. E. J.

o) ſkaptinu. K. L. M. R. quod diſtinctius.

p) batt han í bagga í yſirh. ſinni. Iid.

q) ſína. E. J.

r) packa. Jör.

s) milli herda, *inter humeros ſibi.* Iid. K. L. M. R.

ser. *t*) þá kaſtar han ſer á ſund. ok letti eigi fyrri enn han kom til eýiarinnar. hún het Saudeý. þat *u*) var ecki mikil eý. ok *x*) hríſótt. *y*) ſenadr var þar *z*) margr. naut ok ſaudir. þ) lá þat *æ*) til Atleýiar. En er han kom í eýna. vatt han *a*) klædi ſín. þá var dagr *b*) all-liós ok ſól farin. Eiríkr konúngr let þegar rannſaka eyna er *c*) lióſt var ordit. ok *) vard þat ſeint *d*). er eýin var mikil. ok fanzt Egill eigi. þá let konúngr fara til annarra eýia. ok leita hans. *e*) þat var *f*) um kvelldit at xij menn reyru til Saudeýiar. ſkylldu þeir

ita, natandi propoſito, in mare ſe conjiceret: A.C. 915.
urgebat natationem donec ad inſulam perveniret, Södeyiam nomine, exiguam hanc, & virgultis conſitam, at quae multum haberet pecoris, boum & ovium; attinebat autem id ad Atleyiam. Egreſſus in inſulam, extorſit humorem veſtimentis; tum dies erat illuſtris, & ſol ortus. Rex Eiricus ſimul atque dies illuxerat, inſulam explorari fecit; ea quaeſtio ſerò abſoluta eſt, ut in ſpatioſa inſula; neque homo inventus. Tum rex, ad alias inſulas quaeſitum abiri, curavit. Veſper erat, cum homines XII. Södeyiam remigando petebant,

t) Sídan geck han á ſund. ok ſynti til &c. *Deinde egreſſus in mare (natationem aggreſſus) pervenit ad* &c. K. L. M. R.

u) er þ. e. mikit land. en gras (lodit, lodin) ok vída ſkógarrunnar (hrís nockud). *Ea non eſt ſpatioſa, at gramen (copioſum), & virgulta paſſim (virgultorum non nihil,) habet.* M. R. K. L. Jör. At nomen inſulae ignorant.

x) vidi vaxin. E. J.

y) ſo, *ita ut*, inſerit Jör. Sed vocula poſſet jungi τῷ NOCKUD, quod praecedit, quod tum valeret, *haud parum*, *aliquammultum.*

z) ſtórmargr af nautum ok ſaudum, *permultum* &c. K. L. || ſtórmikill. ok mart (margr). R. M. || MARGR vacat in Hol. NAUT mox vacat in Jör.

þ) ſem kóngr hafdi til bús ſíns í Atley, *quo rex utebatur ad villam ſuam in Atleyia.* K. L. M. R.

æ) allt til bús &c. *id omne ad villam Atleyiae* &c. Jör.

a) firſt (ſió) ur klædum (fötum) ſínum. ok klæddiz (bióſt um), *primùm — & ſe amicivit.* Jör. K. L. M. R.

b) ordinn injiciunt. K. L. M. R. lióſs habent Guelf. Hol. Jör. *clara, lucida.*

c) lyſa tók, *luceſcebat.* Jör. K. L. M. R.

*) var. Guelf.

d) giört (add. Jör.) at eyin yrdi könnud (öll rannſökut. þvíat Atley er mikit land), *ſero effectum eſt, ut exploraretur (univerſa) inſula: (Atleyia nimirum eſt magna regio).* Jör. K. L. M. R.

e) ſíd um kv. reru xij á ſkútu, *ſerô veſpere XII. in celoce* &c. Jör.

f) ſídaſt, *ultimus.* K. L. M. R.

C. A. 915. Þeir leita Egils. *g)* ok áttu at hafa þadan ſlátrſe *h)* nockut. Egill ſá *i)* ſkipförina til eýiarinnar. *) lagdiz han þá nidr í hrís ok *k)* fal ſig. ádr ſkipit kom at landi. Þeir letu iij. menn eptir vid ſkipit. en ix. gengu upp. ok ſkiptu *l)* lidi. fóro iij. í *m)* hveria leit. En er leiti bar á milli ſkips ok þeirra. þá ſtód Egill upp. *n)* ok hafdi adr greitt til um vopn ſín. han geck þvers til ſióarins. ok fram med ſiónum. fundu þeir eigi ſyrr er ſkipſins gættu enn *o)* Egill var kominn at þeim. han hió þegar einn banahögg. en annarr tók þegar á rás. ok var þar at hlaupa *p)* uppá backa nockurn. Egill hió eptir honum. ok af honum fótinn. en þridi hlióp á ſkipit út. ok *q)* ſtack vit forkinum. Egill

bant, ad Egillum quaerendum, & pecoris aliquid, ad lanïatum, eâdem avehendum. Hic aſpicit curſum navis, itaque decumbens inter virgulta, ſeſe abſcondit, antequam navis accederet ad littus. Tres apud navem relicti; novem exeuntes in inſulam, dividunt manum, & in tres partes, terni, ſcrutatum diſcedunt. At ubi locus editior reſpectum iis ad navem interceperat, tum ſurgens Egillus, armis antè expeditis, rectâ ad mare, & ſecundum id, progreditur: Cuſtodes autem navis, nihil advertebant antea, quam Egillus ſupervenerat: Qui unum ſtatim ictu interemit. Alter vero in fugam ſe conjecit: atque ibi in crepidinem quandam erat evadendum; hunc ictu inſectatur Egillus, ac altero truncat pede. Tertius autem in navim excurrens, contum impingit

g) en þó voro margar eyiar nær, *at multae inſulae erant propiores.* Guelf. Hol.

h) mikit, *multum.* L. M. R.

i) ſkipit er fór til eyiarinnar, *navim quae ferebatur ad inſulam.* Guelf. Hol. Jör.

*) enn ix gengu upp. ok ſkiptu leitum. Egill hafdi lagdz (lagſt) nidr í hríſit ok falſt — nú gengu þrír í hveria leit. en þrír giættu ſkips. *ſed IX egreſſi ſcrutinia dividebant. Egillus decubuerat — & ſe abdiderat — jamque terni aggrediuntur ſcrutinium; at tres cuſtodiebant navem.* Ita implicite haec dant Guelf. Hol.

k) faldizt. K. L. M. R.

l) leitinni, *ſcrutinium* ɔ: *partes* ſcrutinii, v. *ſcrutandas*, diſtribuebant. Iid.

m) hvern ſtad, *quòcunque.* Iid.

n) ok geck til ſkips, *ad navem procedit* (ceteris deſideratis). Guelf. Hol. Jör. E. J.

o) han kom. Jör. K. L. M. R.

p) á brecku nockura, *per clivum quendam.* Guelf. Hol. E. J. in Jör. vacat.

q) ſkaut undan landi, *eam propellit a littore.* K. M. || ſkauſt, male, R. at L. omiſit.

Egill r) dró at ser s) skipit. ok hliόp han út á t) þat. skiptuz þeir u) litla hríd höggum vid. ádr Egill dráp þenna. ok x) rak hann útbyrdiss. Sídan tók han árar. ok reri y) í brott skipinu. z) fór han þá nótt alla. ok daginn eptir. ok letti eigi fyrr þ) enn han kom til Þóris æ) hersis. En a) Aulvi ok faurunauta hans let konúngr fara í fridi af þessum saukum. En þeir menn er í Saudeý voro. b) þá voro þeir þar c) margar nætr. ok d) drápu e) fe til matar ser f). tóko g) elld ok

pingit (littori); Egillus vero retrahit ad se navim, & in eam insilit: paucis collatis ictibus, hunc quoque interfectum, projecit de navi: mox remis arreptis, ab insula movit, noctemque, ac diem sequentem, cursum perrexit; nec desiit prius quam ad Thorerem Ducem rediisset. Ölverem & comites ipsius, rex ea de causa in pace dimisit. Exploratores autem in Södeyia relicti, diu ibi detinebantur, mactatisque in victum pecoribus, excusso (suscepto) igne, †) coctionem faciebant: A.C. 915.

Ee 3

r) tók festina. ok, *arrepto retinaculô* &c. add. Iid. Jör.

s) Vocem omitt. Jör. || festina, *retinaculum.* Guelf. Hol.

t) skipit. Iid.

u) æi leingi. Iid.

x) færdi. K. L. M. R.

y) á brutt. Guelf.

z) ok þá nóttu, *noctem illam* &c. K. L. M. R.

þ) ferd sinni. add. Iid. Jör.

æ) hersirs D. sive Guelferbytanus accuratior.

a) Aulver ok þeir förunautar voro fyrst at öngvo færir. en þegar þeir hrestust leitudu þeir heim let k. &c. *At Ölver, & comites, primum omnino impares erant eundo. Ubi autem reficiebantur, iter instituebant domum: eos rex* &c. K. L. M. R.

b) Ita Guelf. Ceteri voculas þA, & þEIR, perperam ejiciunt; quae non sine gratia hic abundant: & prior quidem necessaria fuit, ne duo τα VORO inter se colliderentur.

c) nockorar, *aliquamdiu.* Plerique.

d) slátrudu L.

e) fenad K. M. R.

f) til þess er adrir menn kvomo. ok færdu þá í brutt, *exspectabant, donec homines alii, (fortè) accedentes* (ad insulam), *inde illos avehebant.* Jör. Ignorant vero omnia, quae de ignibus sequuntur; *tóku elld*, ignorant quoque K. L. M. R.

g) ser, injic. E. J.

†) *Sine dubio non habebant secum cacabum; itaque credibile est eos assâsse carnes, atque hunc actum* SEYDIS *nomine hic venire. Nisi forsitan coxerint in pellibus* (sudu í giærunum)? *quod ajunt latrones cacabis destitutos*

A.C. 915. ok gerdu *h*) feydi. *i*) ok bál mikit *k*) þar á eýnni er vifsi til Atleýiar. lögdu þar í elld. ok gerdu *l*) þar vita. En er þat var fed *m*). þá var róit til þeirra. *n*) ok fluttir til landz þeir er epter lifdu. Kon-úngr var þá í brott. fór han *o*) þá til annarrar veizlu. *p*) En af Aulvi er þat at fegia. at han kom fyrr heim enn Egill. ok voro þeir *q*) Þórólfr ok Þórer þó ádr heim komnir. Aulver fagdi tídindi. dráp Bárdar. ok *r*) þá atburdi er þar höfdu ordit. en han vifsi ecki til *s*) ferda Egils.

bant: item, quâ parte infula fpectabat Atleyiam, ibi extructae pyrae ingenti, injiciebant ignem; per hunc fignificationem faciebant: quô vifô, ad eos remigatum eft, & in terram transportati, qui fupererant. Tum rex difcefferat, ad aliud profectus convivium. Jam de Ölvere dicendum eft, quem, ante Egillum, domum redeuntem, Thorolfus & Thorer tamen praeverterant. Ölver nuncium attulit, caedem Bardi, & quae cetera eò pertinebant: de itinere autem Egilli nihil fcivit. Hinc

h) Seidi, fcribunt Mbr. b. H. N. K. M.

i) þeir gerdu fo mikit (fubaud. *Seidi*) fo mikinn elld. H. male). at fiá mátti heim. lögdu þá í elld. ok gerdu &c. *tantum fecerunt* Seidum, ɔ: ex mente horum codicum, *tantam pyram, ut bene â domo confpici poffent, tum ignem injiciebant* &c. Mbr. b. G. H. N. Guelf. at hi fcribunt *Seydi*. Locus ideo eft notandus, fi quid faciat ad illuftrandam materiam obfcuram de Seido, antiquo veneficii genere.

k) þángat á eyna. E. J. eleganter.

l) Ita foli Traduces Kálf. Ceteri particulam omittunt.

m) úr Atley, *ex Atleyia*. add. Traduc. Kálf. || vard fet. E. J.

n) Hoc membrum narrationis non habent Gu. Hol. & commodè poteft fubaudiri.

o) Particulam ejiciunt Guelf. Hol.

tos factitare. Hac occafione notandum eft, SEYDI, *five* ignem, *five* coctionem *fignificet, in Hauftlöng, & ignis appellationibus Eddae, Codd. Reg. & Worm. fcribi per* Seidi. *Quod videtur favere Gudmundi Andreae, & Torfaei, fententiae, de* Seidi, *ita dicti veneficii antiqui, natura. Vide Indicem ad* Landnámabók.

p) þeir Aulfer komo fyrr heim &c. Iidem. Jörund.

q) Þórer ok Þórólfr þá nykomnir heim frá brullaupinu. — *jam modo a nuptiis domum reduces* &c. Guelf. Hol.

r) alla er ádr h. gerft, *& omnia quae hanc antecefferant*. K. L. M. R. || er giörft höfdu í ferd þeirra, *omnia eventa itineris*. Jör.

s) fara. E. J. || Egils, *de Egillo*. Jör. || fídan, *ex eo tempore*. add. K. L. M. R.

Egils. Þórólfr vard vit þetta *t*) allókátr. ok so Arinbiörn. Þótti þeim sem Egill mundi eigi aptr koma. En eptir um morguninn *u*) kom Egill heim. *x*) en er Þórólfr vard þess víss. þá stód han upp. ok geck til fundar vid Egill. ok spurdi med *y*) hverium hætti han hafdi undan komiz. eda hvat til tídenda hefdi ordit *z*) í ferd hans. þá qvad Egilll vísu þ).

Sva hef *æ*) ek *a*) leýst or *b*) lista
c) Ládvardadar gardi
Ne

Hinc animis angebantur Thorolfus & Arinbiörnus, ac de Egilli reditu desperabant: at hic posterô mane venit, quod ubi animadvertit Thorolfus, surgens lectô, adibat Egillum, & quô pactô evasisset, quidque novi in ejus itinere accidisset? interrogabat. Egillus carmine respondit: A.C. 915.

Ita discessi è splendida villa
Regis virtutem liberaliter exserentis,
Et Gunnhilldae;
Neque

t) ógladr so han át ecki ne drack, *Thorolfus angebatur, ut nihil cibi, aut potus gustaret.* Jör. perperam suppressa mentione Arinbiörni.

u) þá er lióst var. þá sáu menn at Egill lá í rúmi sínu, *ubi illuxerat, observatum est, Egillum cubare in lecto suo.* K. L. M. R.

x) ok er Þ. vissi þat. þá geck han til móts vid hann. Jör.

y) hveriu móti. Iid. K. L. M. R.

z) sídan, *postquam evasisset.* add. Jör.

þ) þessa, *hôc.* add. Iid.

æ) ek. omitt. Mbr. b. G.

a) leystz. Guelf. Hol.

b) lysta, *deliciarum, voluptatum*, ɔ: amoena. E. J. || lystu K. L. listu M. R.

c) Lad varþa þar. Gu. Hol. Lád vard ádr. Jör. Ex his lectionibus, quô & nihil erat proclivius, Dnus Pauli restituit LÁDVARDADAR. || Landarda R. Ládnarda M. Ládvarda dádgardi, *terrae custodum*, ɔ: regis & reginae, *villâ probitate conspicuâ.* K. L. (M. R.) Hîc consonantia metrica est perfecta; & falsa ironia. Praeterea facetè probitas attribuitur villae, pro incolis ejus. At LYSTU, quod antecedit, ad Ládvarda potest referri, & exponi, per *avidorum* sc. inferendi injurias, verbô, *petulantium.* Sive autem rex insidiarum conscius fuerit, sive minus, saltim id Egillus potuit suspicari, quando rege praesente struebantur insidiae: quod videtur huic Lectioni obstare, in stropha 4ta, OK GUNNHILLDAR; id nihil est, ibi enim, vel EINKUM, *praecipue* subauditur; vel dominium *villae* illius *probae*, Gunnhilldae expressis verbis attribuitur, ut innuatur, hujus probitatem, si Diis placet, praecipuè ibi eluxisse, & villam inde hoc epithetum meruisse. || Lád var þar þá grádi. *Tum ibi erat ventus terrestris* ɔ: turba. E. J.

A.C. 915.

(*d*) Ne ek fága *e*) dul *f*) driúga,)	(*Neque ego purgo magnam confidentiam*
g) Dádmillds ok Gunnhilldar.	*Ut virtutis bellicae exploratoris* [*meam*).
h) At *i*) þrifreynis þiónar	*Tres quidam famuli,*
k) Þrír nockurir, hlackar,	*Per mortem abeuntes ad Mortae domum*
Til *l*) háſalar heliar	*ſublimem,*
m) Helgengner, *n*) faur dvelia.	*Redire* (*ad vivos*) *ceſſent.*
Arin-	*Arin-*

d) Inni ek fágadul drauga. Jör. *larvarum* (magorum, vel hominum improborum) *offucias commemoro.* Si quidem DULR ſit *dolus*, quod pono, at non affirmo. || Nú, *nunc.* E. J. R. vil ek, *libet*, repoſuit Dnus Pauli, fruſtrà.

e) dvöl driúga, *longam moram*, v. abſentiam meam. K. L. M. R.

f) driúgan E. forte combinandum DUL-DRIÚGAN, *perfidentem*, ut Dnus Pauli vertit: vel, *nimis inſolentem, temerarium*, ſc. *me;* quod ego praeferrem, ob rationes infra adducendas. || *digran* teſtatur Dnus Pauli ſuum exemplar habere, quod eòdem redeat. || drygan. eodem ſenſu J.. || dryian (dryan) fórte pro *drygdan*, ut DUL DRYIAN valeat, *temerarium facinus patratum.* Guelf. Hol.

g) dádmilldr, *fortis* (ut ſe ipſum ſignificet). Jör. Guelf. Hol. || dádmilldis, *liberalis virtutis*, ut Dom. Pauli exponit, & Ironicè dictum rectè affirmat; ſi non omnino DÁRMILLDI, *inſultandi libidinem*, legendum ſit. Mihi Genitivus, MILLDIS, apud veteres nondum obſervatus, atque adeo ſuſpectus eſt. E. J. in quibus mox vacat OK.

h) þirn, vel, þirr raugner þiónar. Jör. Quae nec rythmus patitur, & partim ſine ſenſu ſunt.

i) þrymreynis K. *clypei tentatoris*, i. e. regis, ut vertit Cl. Pauli. || þrimreynis L. M. R. quaſi ÞRIMU-REYNIS, i. e. *bellonae*, vel *belli tentatoris;* eodem ſenſu. || þeifreynis E. J. ſine ſenſu: at *þeyf-reynis*, quaſi *þófreynis*, foret, *laborioſi*, *contentioſi*, *pertinacis:* â ÞÓF, *labor fullonius*, & translatè *quivis labor improbus*, *lentus*, & *pertinax.*

k) því idnari, *tantô induſtriores.* M. R. invito rythmo. þur L. nockvorar K. L. || því nockr, *ideo alicubi.* E. J.

l) háſala, *ſublimes aulas.* E. J. || háſálar L. R. fortè contractum ex há-ſálugrar ɔ: *infeliciſſimae*, *ſacerrimae*, vel *ſummè execrabilis.* Conf. amicum meum Joh. Olavium, virum verè doctum, in Gloſſ. Diatribes de Cognat. Spirit. voce *Sála.* || háſölar. K. *vehementer pallidae*, *luridae*, vel *ſpurcae;* a Nominativo *ſolr*, quae vox forſan eadem fuerit cum Gall. ſalè, *ſpurcus*, *pollutus*, *foedus.* Occurrit autem in Optim. Codd. Grettis-Sagae, carmine quo deſcenſum ſuum in cataractem deſcribit.

m) helgengit far. E. J.

n) fiár dveliazt. K. L. M. R. *cunctantur reportare pecudes.* Vide ſupra. || dveliaſt quoque habent. Jör. E. J.

Arinbiörn let vel yfir o) verkum þeſſum. p) ok ſeger fedr ſínum. at han væri ſkylldr til

Arinbiörnus geſta approbans, patri ait, ejus eſſe officium, ut Egillum regi reconciliet. Thorer A.C. 915.

Ordo in priore parte Carminis talis eſt: Sva 1) hef ek 2) leyſt úr 3) liſta gardi dádmillds ládvardadar ok Gunnhilldar; (ne ek ſága 4) dul driúga).

1) HEFR EK, *mallet Dnus Pauli; & id forſan majorem vim habet.*

2) LEYSTZ (*vid. Lect. diverſ. lit.* a.) *recepit idem vir doctiſſimus, & interpretatus eſt,* ſolutus ſum; *at vox, apud Noſtrum Cap.* 60. *iterum occurrens, nihil ibi ultra quam* diſcedere *denotat.*

3) *Item in textum adſcivit vocem* LYSTU *litt. b. & per eam,* coarctationem, *intelligit: haec adnotans;* LYSTA *f. g. a verbo,* at lioſta, *caedere, percutere. Quod autem ſequitur,* GARDI LADVARDADAR, *id, ex mente viri doctiſſimi, per Epexegeſin dictum foret, ut ſit:* ex coarctatione, regia nimirum villa. *In Parentheſi appoſuit* GARDA, *quam vocem Codd. non agnoſcunt. Non eſt diſſimulandum, quod* LISTA LADVARDADR, *per Synecdochen, dici poſſit* rex Norvegiae. LISTI *enim in ſingulari num., an* LISTAR *in plurali? eſt nomen loci proprium in* Norvegia; *quod patet ex carmine Thordi Siareksſoni in Edda, Navium appellationibus.*

4) *Poteſt, ut* DUL *ſignificet* dolum, *quandoquidem in* occultatione *vel* diſſimulatione, *non minima vis doli continetur; at* Dulr *in Maſculino nondum vidiſſe me memini, in ſcriptis veterum.* Dul *in foeminino, genitivo* Dular, *ſaepius occurrit, &* ſuperbiam, inſolentiam, *vel* temeritatem *deſignat, translatè ut arbitror: propriè autem notaſſe videtur* ignorantiam, *matrem* ſuperbiae *ſcilicet,* ac *temeritatis.* Finnboga Ramma Saga: han qvazt eigi þá *dul* ſer ætla, negabat ſe tantum ſibi ſumere, *v.* tantae eſſe inſolentiae: *de percuſſore quodam, in Finnbogium ſubornato, ſi rectè memini, ſermo ibi eſt. Blakkus Poëta in* Sverris Saga, *de Thorleifo quodam, qui res novas ſub rege Sverrere moliebatur:*

Hafdi han medan lifdi
Hvartveggia *breidſkeggi*
(Nú er fólkſpillir fallinn)
Fæſt gott ok *dul bæſta.* *i.e.*

Praeditus erat, dum vixit, utrâque dote *latibarbus,* (nunc populi violator cecidit) bonis (*nimirum*) pauciſſimis, & ſumma inſolentia, *v.* confidentia. *Hinc puto conſtare rationem verſionis meae. Nempe Egillus ingenuè fatetur conſilii ſui, in procuratore regio, coram rege, occidendo, temeritatem non poſſe purgari, vel excuſari.* DUL *vero, ut praedixi etiam eſt* diſſimulatio: *& ita vocabulum cepiſſe videtur Dnus Pauli, qui ſtropham ſic legit:* VIL EK FÁGA DUL DRIÚGAN (dul-driúgan, dul-driúga) „ colere (polire) (corrigere) libet perfidentiam, *ſc. hominum* (perfidentem, ɔ: *regem, qui tamen hic innocens*) perfidentes, *ſc. miniſtros, ſatellites.* * FÁGA *translatè ſignificat loqui, apud Saemundum in Edda, atque ita verbo uſus eſt, ſummus poëtarum noſtratium recentiorum, beat. Eggerhardus Olavius. Hinc*

 alius

A.C. 915. til at sætta Egil *q*) vid konúng. Þórer segir. þad mun mál manna. at Bárdr *r*) hefdi verdleika til þess er han var drepinn. en *s*) þó er Agli ofmiög ættgengt at *t*) siázt lítt fyri. *u*) ok verda fyri reidi konúngs. (en) þat verdr flestum mönnum þúngbært. en

Thorer fatur: Sine dubio communis erit sententia, Bardum merito caesum fuisse; at hoc nimis gentilitium est Egillo, ut parum sibi provideat, iramque regis facile incurrat; quod onus graviter plerosque deprimit. Sed

alius emergit sensus hujus strophae, nempe is; neque ajo consilium (*fuisse*) temerarium; *at hoc in sapientiam Egilli, quanquam adolescentis, minus mihi videtur convenire. Quin & sensus esse possit;* neque ego describo, *i. e. describere possum*, (*quam fuerit*) temerarium meum consilium. *Denique, & forsan rectissime, haec de rege dicta videri possint; ut sit:* Neque ego magnas astutias, *sc. regis*, excuso: *Atque ita constare poterit, quo sensu* DÁDMILLDS *accipiendum sit.*

Constructio orationis in posteriore Carminis parte ita est. At þrír nockurir þiónar 5) hlackar-þrif-reynis, helgengnir til háfalar heliar, dvelia för.

5) HLÖCK, *quasi* quae insultat, ἀπὸ τȣ̃ hlacka; *vel* quae vincit, ἀπὸ τȣ̃ hleckia, *vincire, translatè* irretire, *est Nympha Odinica, caducorum in bello electrix, metonymicè ipsum* bellum. ÞRIF *mihi hoc loco* virtutem *notat, sive* industriam, *vel* gnavitatem in rebus gerendis. *Jam liquet quid sit* Hlackar-þrif. *Regem autem* Hlackar-þrif-reyni *appellavit, vel quia fortis esset animo, & belli studiosus; vel quia ductor militum, atque adeo explorator eorum virtutis bellicae; vel quia Egillum persequutus fuisset, & ita hujus explorasset virtutem bellicam. Dominus Pauli ordinem verborum in parte Carminis posteriore immutatum servat, & sic interpretatur:*

Ut 1) regis famuli (*ministri*)
tres quidam 2) Parcae
ad Mortae sublimem domum
mortui iter retardent.

1) ÞRIFREYNIR *virtutis l. profectus tentator* ɔ: *rex.* 2) HLACKAR FÖR. Hlacka *circa occisos ad Helam ducendos occupata mox redire non poterat.* * *Sed opinor Hlackae officium fuisse, ut caesos ad Odinum & Freyiam, non ad Helam, duceret.*

o) ferd þessari. ok, *iter hoc, &.* cet. Jör.

p) sagdi faudr sinn skylldan til vera. at &c. *patris ait esse* &c. Guelf. Hol. || segir sik &c. *suum ait esse.* E. J.

q) ok konúng, *ut inter Egillum & regem componat.* K. L. M. R.

r) hafdi. K. L. M. || hafi verdl. til hast. R. mox nóga, *satis*, add. Jör.

s) segir Agli. E. J. || þer Egill er — at siá lítt fyri þer. *Tibi Egille — provideas.* Jör.

t) siæast. Guelf.

u) þóttú fáir, *quanquam — incurras.* Jör.

en þó mun ek *x*) koma þer í sætt vid konúng at finni. Þórer *y*) fór â fund konúngs. en Arinbiörn var heima. *z*) ok kvad eitt skylldu yfir þá *þ*) gánga alla. *æ*) En er Þórer kom â fund konúngs. þá baud han bód fyri Egil. baud *a*) festu sína ok dóm konúngs. Konúngr var hinn reidazti. ok var *b*) óhægt at koma *c*) ordum vid hann. segir at þat mundi sannaz er fadir hans hafdi mællt. at *d*) þá frændr mundi seint at tryggia. bad Þóri so til haga þótt ek gera sátt nockura *e*). at Egill se ecki *f*) lángvistum í mínu ríki. En fyri saker *g*) bænar þinnar. Þórer. mun ek taka *h*) sebætr fyri menn þessa. Gerdi

Sed hac tamen vice in regis te gratiam restituam. Thorer regem adiit, Arinbiörnus vero domi mansit, unam affirmans eorum omnium (trium) sortem futuram. Veniens ad regem Thorer, pro salute Egilli conditiones obtulit, suamque fidem (sponsionem) interponens, causam in arbitrium regis permisit. Rex irâ erat incensus, & colloquio incommodus: dicebatque eventu probatum iri effatum patris sui; quod difficile futurum esset istam gentem fidelem reddere: Thorerem ita rationes instituere jubebat, ut Egillus, etsi, (inquit) decisionem aliquam faciam, in regno meo longis non utatur mansionibus, at in gratiam tuae interpellationis, mi Thorer! expiationem pecuniariam pro caesis acceptabo. A.C. 915.

Ff 2 *Rex*

x) vid leita at koma &c. *at conabor te restituere.* Iid. K. L. M. R.

y) gerdi brátt ferd (heimanferd) sína til (Eir.) kóngs, *confestim iter (domô) ad (Eiricum) regem instituit.* Iid.

z) ok let hallda niósnum fyri þeim Egli (ok Þórólfi). segir han at eitt &c. *& explorari fecit, si quae in Egillum* (& Thorolfum) *struerentur insidiae* &c. add. Iid.

þ) lída. Guelf. Hol.

æ) sem Þórer &c. *ut Th. venit*, i. e. quando. Jör.

a) fyrst á kóngs dóm, *primumque causam in arbitr.* &c. E. || fyrstu sína menn dóm kóngs, *primum suos famulos*, in locum caesorum. — J. inepte Utrique.

b) all-óhægt, *perquam* &c. K. L. M. R.

c) rádum &c. *ad regendum difficilis* ɔ: *obstinatus, minus obsequens*, vel, *tractabilis.* Guelf. Hol. || svörum &c. *difficile fuit cum eo disputare.* J. P.

d) seint mundi mega tryggia þá frændr. Gu. Hol.

e) fyri þín ord, *propter verba abs te interposita.* add. Jör.

f) löngum. Jör.

g) þín. Þórer, *tuâ causâ* &c. E. J.

h) fe, *pecuniam.* Guelf. Hol. || sætt ok, *compositionem &*. add. Jör. K. L. M. R.

i) Gerdi konúngr fesekt slíka sem honum sýndiz. en Þórer gallt *k*) allt. ok fór þá heim.

Rex multam pro suo arbitrio indixit, quâ Thorer ad assem expensa, domum se retulit.

46. CAP.
FRÁ HERNADI ÞÓRÓLFS OK EGILS.

A.C. 917. Þeir Þórólfr ok Egill voro þann vetr med *l*) Þóri í gódu yfirlæti. En um *m*) várit biuggu þeir lángskip *n*) mikit. ok fengu *o*) manna til. fóro um sumarit í austrveg ok heriudu. *p*) fengu þar offiár ok áttu orrostor margar. Þeir helldu til Kurlands. ok lögdu vit *q*) landsmenn hálfsmánadar frid. ok höfdu vid þá *r*) kaupstefnu. En er *s*) því var lokit. þá tóko þeir at heria *t*). *u*) ok lögdu at í ymsum staud-

CAP. XLVI.
DE THOROLFI & EGILLI EXPEDITIONE PIRATICA.

Thorolfus & Egillus, apud Thorerem, honorificô (jucundo) per hyemem utebantur hospitio: at verno tempore (insequenti) pristim magnam instruentes, nautas conducebant: aestateque mare Balthicum petebant. Ubi multa gessere bella, praedamque immensam adepti sunt: advecti Curlandiam, pacem & nundinas, in duas hebdomadas, cum incolis constituunt. Eo autem tempore elapso, bellum inchoantes, passim ad terram appellebant.

i) Sídan fester (festi) Þórer kóngs dóm ifer máli þessu. (kóngi dóm sinn fyri menn þá er látizt höfdu). ok skilduz sídan. Fór Þórer &c. *Deinde Thorer (stipulata manu) spopondit, multas pro caesis, ad sententiam regis solutum iri. Tum discesserunt ab invicem* &c. Iid.

k) feit E.

l) Arinbirni ok, *Arinbiörnum &*. inserunt K. L. M. R.

m) sumarid, *aestivo* &c. Iid.

n) vocem omitt. Iidem. || sitt, *suam*. E. J. || skip sitt, *navem suam;* quâ sc. venerant ab Islandia. Jör.

o) menn. E. J. Guelf. Hol.

p) Haec non sunt in Jör.

q) land med hálfsmánadar fridi ok kaupstefnu, non inscitâ brevitate. Guelf. Hol.

r) stefnu ok frid, *conventum &* &c. E. J.

s) fridi, *pace finita*. Jör. || þeirri stefnu, *ea die elapsa*. K. L. M. R.

t) En landsmenn höfdu þá fyri safnad á landinu (safnad lidi miklu. Jör.). *Tum vero incolae, rurî, (multum) militem collegerant.* add. Iid.

u) þeir Þórólfr lögdu &c. Iid.

staudum *x*). Einn dag lögdu þeir at vid árós einn *y*) mikinn. *z*) ok var þar *þ*) mörk mikil *æ*) á land upp. þeir redu þar til uppgöngu. Lidi var skipt *a*) í sveitir. *b*) xij. mönnum saman. þeir gengu *c*) yfir skóginn. ok var *d*) þá eigi lángt. ádr en bygdin tók *e*) vid *f*). þeir rænu þá. ok drápu menn. enn lidit flýdi *g*). *h*) unz þeir fengu önga vidtöku *). En er áleid daginn. þá let Þórólfr blása *i*) lidinu til ofangöngu. sneru menn þá aptr *k*) á skóginn. *l*) þar sem *m*) hverr var staddr. *n*) Enn er þeir Þórólfr *o*) rannsökudu

bant. Aliqua vice ad ostium ingens amnis A. C. 917. *cujusdam, cui spatiosa adjacebat sylva, navi succedebant; ibi egressionem moliuntur: dividunt ita in catervas exercitum, ut una caterva duodecim constaret hominibus. Transgressos sylvam, brevi (inde) intervallo, tractus habitatus excepit. Heic rapinas & caedes agitant: at manus agrestium in fugam se dabat, donec nemo esset qui resisteret. Vergente die Thorolfus jussit, (ad naves) receptui cani; tum quô quisque constitutus erat locô, inde in sylvam recessit. Cum autem Thorolfus recognosceret exer-*

x) þar sem þeim þótti vænst, *ubi illis maximè opportunum videbatur.* add. Iid.

y) mikinn. omitt. Iid.

z) enda, *sed.* Guelf. Hol.

þ) mörg. Guelf. quod potest idem esse: uti in Grettis-Saga, *myrg*, pro *myrk* tenebrae. Id si minùs placet, sensus est: *at multi ibi* (alii) *ingentes amnes erant.*

æ) þángat K. þegar L. M. R. inserunt.

a) í sundr ok — saman í sveit. Iid.

b) voro x. menn saman í sveit. Jör.

c) í (á), *ingressos.* Guelf. Hol. E. J.

d) þar. Guelf. G. H. N. contra priora, ut videtur; Ceterum Membr. b. E. J. omittunt voculam.

e) til. Jör. K. L. M. R.

f) ok var (þá) helldr þunnbylt fyrst (í fyrstu). Víkíngar tóko þegar at ræna. ok drepa &c. *raris primùm habitaculis. Praedones actutum rapinas & caedes ordiuntur.* Iidem.

g) allt (undan). add. K. L. M. R. Guelf. Hol.

h) þar gengu skógar í milli bygdanna. enn (er) þeir fengu &c. *Ibi sylvae pagos interjacebant: at (ubi) nemo erat, qui &c.* Jör. K. L. M. R.

*) þá dreifdu (skiptu L.) þeir lidinu. ok fóro þá sveitum (leitum ok sveitum L.), *tum dispersô (dispertito) agmine, (exploratorum more,) catervatim ibant.* inserunt Iidem.

i) saman, injiciunt E. J.

k) omitt. Jör. E.

l) hvar sem menn voro ádr staddir. K. L. M. R.

m) þá voro staddir. Guelf. Hol.

n) En so fremi (framt) mátti kanna lidit er (sem) * þeir komo til strandar (skipanna). *At tum demum recognosci potuit exercitus, cum*

A.C. 917. fökudu lidit. þá var Egill eigi ofan komінn ok fveit hans. en þá tók at *p*) myrkia af nótt. ok *) þóttuz menn eigi mega leita hans. *q*) Egill hafdi gengit yfir *r*) fkóg nockurn. ok xij. menn med honum. ok fá þeir þá flettur *s*) myklar ok *t*) bygdir. Bær *u*) einn ftód fkamt frá þeim. þeir ftefna til bæiarins. en er þeir komo þar. hlaupa þeir í hús inn. ok verda ecki vid menn varer. **) þeir tóko fe þat allt er *x*) fyri þeim var lauft. þar voro mörg hús *y*). ok dvalldiz þeim *z*) þar lengi. En er þeir þ) voro útkomnir. ok frá bænum. þá var lid komit milli þeirra ok *æ*) fkogarins. ok fótti þat *a*) at þeim. Skidgardr var hárr frá bænum *b*) til fkógarins.

exercitum, Egillus cum fuo manipulo nondum adfuit. Interea nocturnae tenebrae ingruebant, ideo non videbantur fibi illum quaerere poffe. Egillus cum hominibus XII. fylvam unam egreffi, magna ibi camporum aequora, pagosque confpiciebant. Praedium aliquod prope erat fitum: hoc petebant; eòque venientes, in aedes intrò currunt, ac nemine ibi animadverfo mortali, quicquid rei mobilis obvium erat, capiunt. Aedificia multa erant, ideo longa ibi mora eorum facta eft. Unde cum egreffi aliquantum difcefferant, armata hominum multitudo, quod ipfos inter & fylvam interjacebat, fpatium occupaverat; haec eos invafit. Alta fepes lignea á praedio fylvam verfus fe porrigebat:

cum reveniffent ad littus (naves). * til fkips var komid. enn ecki fyrr, *ad naves ventum effet, prius non.* add. Guelf. Hol. K. L. M. R. Jör.

o) könnudu. E. J.

p) myrkva. Jör. K. L. M. R. E. J.

*) máttu þeir því eigi leita &c., *ideo nequierunt.* H.

q) Nú er at fegia frá Agli. at han &c. *Nunc de Egillo narrandum eft, qui* &c. Jör.

r) fkóginn. Guelf. Hol. E. J.

s) nockrar, *quaedam.* E. J.

t) bygd vída, *& pagum latum.* Jör. K. L. M. R.

u) mikill ftód * nær þeim. ok ecki lángt frá fkóginum, *magnum prope ab illis, neque longè a fylva* &c. K. L. M. R. * nær þeim ok. omitt. Jör.

**) enn tóko. Guelf. Hol.

x) lauft var. Iid. Jör.

y) at kanna, *ad fcrutandum.* add. Jör. K. L. M. R.

z) helldr, *longiufcula.* K. L. M. R. || dagrinn, *dies (vefper dici) ipfis extrahebatur.* Jör.

þ) komo út ok fneru frá bænum — *gradum averterunt.* Iidem.

æ) fkógfins. Guelf. Hol.

a) þegar, *fimul.* add. Jör. || móti þeim, *& adverfum eos inyedebat.* K. L. M. R.

b) giör á leid til fkógfins, *ducta erat â praedio fylvam verfus.* Jör.

arins. Þá mællti Egill. at þeir ſkylldu *c*) fylgia honum. ſva at eigi mætti öllum megin at þeim *d*) gánga. Þeir gerdu ſo. geck Egill fyrſtr. en ſídan hverr at ödrum. ſva nærr at ecki mátti *e*) ſkilia þá. *f*) Kurer ſóttu þá at þeim *g*) faſt. ok meſt med lögum ok ſkotum. en gengu ecki í höggorroſto. En er þeir Egill helldu fram med *h*) ſkídgardinum. fundu þeir eigi fyrr enn *i*) þar geck annarr ſkídgardr iafnframt. ok gerdiz þar *k*) miótt í milli *l*) þar til er lyckia vard *) á. ok mátti eigi fram komaz. *m*) Kurir ſóttu eptir

bat: Egillus monſtrabat ſecundum hanc eſſe incedendum, ne undique poſſent circumiri: ita factum; primus Egillus, deinceps ordine ceteri procedebant, tam conferti ut disjungi nequirent. Tunc acriter eos Curlandi, & maxime quidem haſtis & jaculis, appetebant: dimicationem vero caeſim (cominus) non inierunt. Egillus, & ejus commilitones, propter ſepimentum pergentes, nihil prius animadvertebant, quam alterum ab altero latere ſepimentum exiſteret, interſtitio paulatim in anguſtias contracto: usque dum in ſpiram coëuntia ſepimenta, ulteriorem progreſſum praecluderent. Curlandi, partim intra A.C. 917.

c) þar fara fram. ſem eigi &c., *ibi procedendum eſſe, ubi undique non* &c. K. L. M. R. || fylkia fram þar. er eigi &c., *ibi inſtructo agmine eſſe procedendum, ubi* &c. E. J. || fara þar fram med. ok láta ſkídgardinn hlífa ſer. ſo eigi mætti &c. — *& praeſidium ab ſepe mutuandum, ne* &c. Jör.

d) ſækia, *impeti.* E. J.

e) milli þeirra komaz, *penetrandi (irrumpendi) inter eos nulla (hoſti) eſſet poteſtas.* Guelf. Hol. E. J.

f) þeir. inſerunt Jör. || Kurir ſkutu at þeim. enn gengu ecki í höggorr. vit þá. K. L. M. R.

g) enn ſumir gengu utan at ſkídgardinum. ok lögdu ſpiótum. ok ſkutu at þeim. enn gengu ecki í höggfæri vit þá. *Pars ab exteriore ſepimenti latere accedentes, haſtis eos, & telis, impetebant; non vero ita procedebant, ut gladiis pugnandi locus eſſet.* Jör.

h) gördunum. Guelf. Hol. malè.

i) gardr geck á adra hönd þeim. Iidem. K. L. M. R. || gardrinn geck þeim á hönd adra. ok máttu eigi fram komazt, *quam hoc ipſo ſepimento in ſpiram curvato, etiam ab altero latere incluſi, ultra progredi nequirent.* E. J.

k) ſo, *adeo*, add. Jör. At haec, usque ad, *Kurir ſóttu*, ignorant Guelf. Hol. ut ſolent in locis difficilioribus.

l) gardanna. add. Jör.

*) Hic Membr. Kálf. redit ad partes ſuas. Mox, gardinum, add. Jör.

m) þeir Kurir — faſt e. þ. í kvíinni fram — *acriter in ultima (intima) cavea.* Jör.

A.C. 917. *n*) eptir þeim í qvína. *o*) en sumir sóttu utan at *p*). ok lögdu spiótum ok sverdam *q*) í gegnum gardana. en sumir báru *) klædi á vapn þeirra. Urdu þeir Egill sárer *r*). ok því næst handtekner. ok *s*) aller bundner. leiddir sva heim til *t*) bæiarins. *u*) Sá var ríkr madr. ok audigr. er bæ þann átti. han átti son *x*) roskinn. Þá var um rædt hvat vid þá skylldi gera. *y*) sagdi bóndi at honum *z*) þótti þat rád at drepinn veri hverr á fætr ödrum. Bóndason segir. at þá *þ*) gerdi myrkt af nótt. ok mátti enga skemtan af hafa at kvelia þá. bad han láta bída *æ*) mörgins. *a*) Var þeim þá skotid í hús eitt. ok bundnir ramliga. Egill var bundinn vit staf *b*) einn bædi hendr ok fætr. Sídan var húsit læst *c*) ramliga. en Kurir gíngu inn

intra caveam in eos invecti sunt, partim extrinsecùs per sepimenta hastas gladiosque intentabant, partim gladiis ipsorum pannos injiciebant; Vulnerati, deindeque comprehensi, vinciuntur omnes, atque ad villam ducuntur. Hujus villae dominus, potens & dives, filium habebat adultum. Tum consultatur quid captivis fieri oporteat. Colonus pronunciat, placere sibi, ut ad unum omnes occidantur; at filius (ipsius) ostendit, nocturnas ingruere tenebras, ita nullam ex cruciatu (supplicio) eorum capi posse delectationem: rogat, ut in posteram lucem differantur. Conjecti itaque in custodiam aliquò, firmis vinculis constringuntur. Egillus ad palum quendam, manibus pedibusque, alligatur: domus firmiter occluditur. Curlandi autem

n) ad þeim. Guelf. Hol. J.

o) ok lögdu spiótum &c. Jör.

p) þeim. add. Guelf. Hol. J. & mox, med sverdum ok &c.

q) ofan af gördunum, *desuper de sepimentis.* Jör.

*) vapn á klædi þeirra. Membr. Kálf. & Guelf. Mirô consensu. Si autor ita scripsit, manifestâ usus est Hypallage.

r) Miök. add. Guelf. Hol. J. *sauciantur.*

s) Hanc vocem omitt. Iid. & Jör.

t) biarins. Guelf.

u) Madr sá var miök audigr &c. Iid. Hol.

x) einn, *unum.* Iid.

y) bóndi bad höggva hvern á &c. *jussit unumquemque super alium occidi.* Iid.

z) litizt þ. rád at haugner væri allir. Jör.

þ) var, *incubare.* Guelf. Hol. J.

æ) myrgins. Guelf. Hol. láta, ante omisso. || til morguns. Jör.

a) þá var so giört. ok voro settir í eitt hús. ok bundnir allir, *atque ita factum; conditique sunt in custodiam aliquò, & vincti omnes.* Jör.

b) Vox a Guelf. Hol. exulat.

c) rammliga. Jör. J.

d) inn í ſtufu. ok *e*) mötuduz. ok voro allkátir. ok drucku. Egill færdiz vid *f*). ok *g*) treyſti ſtafinn til þeſs er upp loſnadi or gólfinu. ſídan fell ſtafrinn *h*). ſmeygdiz Egill þá af ſtafnum. Eptir þat leyſti han hendr ſínar med taunnum *i*). en *k*) er hendr hans voro lauſar. leyſti han baund af fótum ſer. ſídan leyſti han felaga ſina. En er þeir voro aller lauſer. þá *l*) leituduz þeir um. hvar líkazt var *m*) út at komaz. *n*) Húſit var gert *o*) at veggium af timburſtockum ſtórum. en í annan enda húſsins var ſkialldþili flatt. *p*) hliópu þeir

autem ingreſſi in triclinium coenantur, laetitiaque perfuſi comiſſantur. Egillus viribus annixus palum usque eò moliebatur, ut is de ſolo revulſus caderet. Quô cum ſe (vinculo) exuiſſet, primùm manus dentium ope extricavit: quibus ſolutis, compedibus ſe expediit: poſtea ſocios ſolvit: Ubi omnes vinculis erant ſoluti, quaerebant, ſi qua eſſet via erumpendi. Aedificii perietes ex trabibus ligneis grandibus conſtabant: at alterô ejus terminô plana erat contabulatio: A.C. 917.

d) til dryckiu inn í &c. omiſſo poſt, ok drucku, *comiſſatum ingrediuntur coenaculum*. Guelf. Hol.

e) ſettuz vit dryckiu. ok voro &c. *ad pocula accumbunt*. Jör. || tóko til (dryckiu) at drecka, *comiſſari coeperunt*. Membr. c. J.

f) í húſinu, *in carcere*. add. Jör.

g) treyſti á. Jör. eodem ſenſu; atque haec lectio bis occurrit in Grettis-Saga, optimae Membr. *þeir* treyſta á *timburveggin*, ſc. Berſerki. Item, *þeir* treyſtu á *áſinn*, ſc. occiſores Gretteris. || hriſti, *concutiebat*. K. L. M. R. || villdi brióta, *frangere intendebat*. J.

h) var han (þá) lauſs, *ſimul Egillus inde expeditus*. Mbr. c. (Guelf. Hol.) || ſmeigduzt þá böndin af ſtafnum, *ſimul vincula decidebant de ſtipite*. Jör.

i) ſer. add. Guelf. Hol. J. Jör.

k) þá ſætr ſína. Guelf. Hol. || þá braut han fiötr af fótum ſer, *deinde compedes diffregit*. Jör.

l) leitudu. Mbr. b. N. || lituduz, *circumſpiciebant*. E. || leitadi (leitadiz) han, *quaerebat*. Jör. J. Vocula UM abeſt a Guelf. G. pro qua H. L. M. R. habent, VID i. e. *tentabant*. Mox, í húſin. Membr. Kálf. í húſid. K. í húſinu. Membr. c. L. M. R. addunt, i. e. *per domum*.

m) til útgöngu, *exeundi*. Guelf. Hol. J.

n) húsveggirnir voro af timbrſtock. K. L. M. R.

o) af E. || af timbrſtockum. Mbr. c. Guelf. Hol. J. *Aedificium conſtabat trabibus ligneis*. || ok veggirnir, *aedificium & parietes*. Jör.

p) Egill mælti. at þeir ſkylldu þar á hlaupa allir

A.C. 917. þeir þar q) at. ok brutu þilit. var r) þar hús annat er þeir s) komo í. t) voro þar ok timbrveggir um. Þá heyrdu þeir manna mál undir fætr ser nidr. u) Leituduz þeir þá um. ok fundu x) hurd í gólfinu. luku þeir y) þar upp. var þar undir gröf diúp. heyrdu þeir þángat manna z) malit. Þá spurdi Egill hvat manna þ) þar veri. Sá nefndiz Áki er æ) vid hann mællti. Egill spurdi a) ef han villdi upp úr gröfinni. b) Áki segir. at þeir villdu þat giarna. Sídan letu þeir Egill síga c) festi ofan í gröfina. Þá er þeir voro bundnir med. ok drógu þar upp d) iij. menn. Áki segir at þat vòro synir hans ij. ok þeir voro menn Danskar. höfdu þar ordit hertekner it fyrra sumar. Var ek. sagdi han. vel halldinn í vetr.

tio: eò facto impetu perrumpunt contabulationem: ibi in aliam domum parietibus quoque cinctam ligneis perveniunt. Tum voce humana sub pedibus subtus auditâ, inter inquirendum ea de re, fores in pavimento deprehendunt. His apertis, alta suberat fovea: unde cum humana vox exaudiretur, quaerebat Egillus, qui mortalium ibi tenerentur? Qui illi loquebatur Akium se nominabat; requirentique Egillo, foveáne exire vellet? cupere verò (se &) illos, respondebat. Egillus & sui, quá catená fuerant vincti, eam in foveam demittebant, & homines numero tres inde subducebant: Akius hos esse filios suos, omnesque Danos natione, significabat, aestate priori bello ibi captos. Et ego quidem, inquit, per hyemem bene habitus,

allir senn. þeir gerdu so. ok brutu &c. *Egillus pronuntiat, omnibus simul impressionem eò esse faciendam. Ita faciunt, &c.* Jör.

q) á. ok brutu af &c. — *& abrumpunt.* Gu. Hol.

r) þá. Iid. Jör.

s) voro í komnir. Guelf. Hol.

t) var J. notabili constructione. || timbrveggium giört. Sensu eodem; nam GIÖRA hic notat, *cingere, sepire, includere.* Jörund. || voro þar í timbrveggir. Guelf. Hol.

u) ok leitudu (þar til Mbr. c. um stund Jör.) *inquirunt ibi paulisper, &c.* cet. Guelf. Hol.

x) jardhúss hurd, *cryptae januam.* Jör.

y) henni. Jör. J. || þá. Guelf. Hol.

z) mál. Kálf.

þ) þeir se (væri). Guelf. Hol. Jör.

æ) honum svaradi, *qui illi respondebat.* Jör. || fyri þeim var, *captivorum primarius.* E.

a) hvört þeir villdi, *an vellent.* Jör.

b) han quaz þat villdu giarna, *id vero se cupere affirmabat.* Guelf.

c) reip þau, *funes, quibus* &c. Jör.

d) jv. Kálf.

í vetr. hafda ek miög fiár e) vardveizlur f) búanda. en *) fveinarner voro þiáder. ok undu þeir g) ílla h). I vár redu ver til ok i) hlupum á brott. ok k) urdum fídan fundner. l) voro ver þá her fetter í gröf þefsa. Þer mun her kunnigt m) um húfa fkipan n). fegir Egill. hvar o) er ofs vænft á brott at komaz. Áki fagdi at p) þar var annat fkialldþili. brióti þer þat upp. q) munu þer þá koma fram í r) kornhlödu. en þá s) er útgánga fem fiálfr vill. Þeir Egill t) gerdu fua. brutu upp þilid. gengu fídan í hlauduna. ok þadan út u). Nidamyrkr var á x). þá mælltu þeir faurunautar Egils. at þeir fkylldu fkunda

tus, magnam partem curabam rem coloni: at adolefcentes in fervitutum redacti, malè patiebantur. Nos ideo verê fugam moliti, deprehenfique, in hanc foveam conjiciebamur. Tibi fine dubio harum aedium fitus notus eft, inquit Egillus; quâ commodiffime poffumus exire? Akius alteram reftare contabulationem dicit, hanc rumpite, ita in horreum pervenietis, unde liber patet exitus. Egillus & focii id agunt, effractaque contabulatione, penetrant in horreum, inde foras prodeunt. Tenebrae illunes incubabant: Tunc focii ceteri in fylvam properandum A. C. 917.

Gg 2 *effe*

e) vardveizlu. Jör. Guelf.

f) ok búfs, *pecuniae, & rei familiaris.* Guelf. Hol. At J. pro his dat; hafda ek fiárhlut ok búsumfyflu, *ego peculium (rem meam) retinebam, & villam adminiftrabam.*

*) þeir, *illi.* Mbr. c.

g) allílla, *permale.* Jör.

h) vid finn koft, *fortem fuam.* add. Plerique.

i) hliópumz. Guelf.

k) vorum. Iid. Hol. J.

l) ok reknir fídan í þefsa ftofu ok (eda Mbr. b.) gröf, *in hoc conclave & (five potius) foveam compulfi (compacti) fuimus.* Guelf. Hol. || ok reknir í gröf þefsa, *in hanc foveam dejecti fuimus.* J.

m) of. Mbr. c.

n) alla, *univerfus.* add. Jör.

o) vænft er til útgöngu, *ubi commodiffime exeatur.* Guelf. Hol.

p) þá var enn fkialldþili, *unam etiam reftare* &c. Jör.

q) munum ver þá komaz fram, *perveniemus.* Guelf. Hol.

r) kornhlöd. Mbr. Kálf.

s) má útgánga fem vill, *pro lubitu licet exire.* Kálf. Jör.

t) gera nú fva. brióta. ok brutu undan þilit — *moliuntur, & dejiciunt contabulationem.* Guelf.

u) ok í nida myrkr, *prodeuntes, tenebris fe illunibus committunt.* Guelf. Hol.

x) úti, *foris, fub dio,* add. Jör.

A. C. 917. ſkunda á ſkóginn. Egill mællti vid Áka. ef þer eru her kunnig *y*) híbýli. þá muntu víſa oſs til feſánga nockurra. Áki ſegir at eigi mundi þar ſkorta lauſafe. her er lopt mikit er bóndi ſefr í. þar ſkorter eigi vapn *z*) inni. Egill þ) bad þá þángat fara til loptzins. En er þeir komo upp *æ*) á loptridit. þá ſá þeir at loptit var opit. var þar liós inni. *a*) ok þiónoſtumenn. ok biuggu *b*) reckiur manna. Egill bad *c*) þá ſuma úti vera. ok giæta *d*) at engi kæmiz út. Egill hlióp inn í loptit. greip þar vapn *e*). þvíat þau ſkorti þar eigi inni. drápu *f*) þar menn alla þá er þar voro inni. Þeir tókó ſer aller alvæpni. Áki geck þar til er *g*) hlemmr var í *h*) gólfþilinu. ok lauk upp. mællti at þeir ſkylldi þar *i*) ofan gánga *k*) í undirſkemmuna. Þeir tóko ſer liós. ok gengu

eſſe dicunt: Egillus vero Akium affatur; Si quidem aedes haſce noviſti, viam nobis ad praedam aliquam monſtrabis. Akius negat, ullam ibi rerum mobilium fore inopiam: magnam praeterea eſſe coenationem, heri cubiculum, inibi neque arma deſiderari. Egillus huc ire eos jubet. Pervenientes in ſummum (faſtigium) aſcenſus, coenaculum vident apertum, lumen item intus, & famulos lectis ſternendis occupatos. Egillus partem ſuorum foris jubet manere, curareque ne ullus queat exire. Ipſe irrumpit in coenaculum, armaque, quorum abunde intus erat, arripit. Homines ibi conſtitutos omnes occidunt, ſibi panopliam cuncti ſumunt. Akius accedens ad operculum, quod in pavimento tabulato erat, aperiensque hoc, in cellam deſcendendum eſſe, ait. Adhibito lumine, illuc ſe

y) hybyli ſcribunt Guelf. Hol. Mbr. c. Iidem mox habent, mantu ſegia, *indicabis.* nockurra, paulô poſt, ignorant.

z) mörg, *armorum copiam.* Guelf. Hol. J.

þ) fór þá til loptzins, *ad eam tendit.* Jör.

æ) í ridit. Kálf. *in ſuperiorem partem aſcenſus.* || á loptid. J.

a) þar voro þiónoſtu ſveinar inni. ok gerdu reckiur &c. Guelf. Hol.

b) upp. add. K. L. M. R. novè.

c) ſína menn, *ſuos.* Guelf. Hol. Mbr. c.

d) ſva. Iidem.

e) er eigi ſkorti til. Iid. Mbr. c.

f) þeir menn þá alla er þar &c. Þar tóko þeir alvæpni. Guelf. Hol.

g) hlemr. Mbr. Kálf.

h) gólfinu, *pavimento.* Guelf. Hol. Jör. J.

i) nidr — í undirſkemmu. Guelf. Hol.

k) undir. Jör. & cellam omittunt.

gengu *l*) þángat. *m*) voro þar fehirzlur bónda. *n*) ok griper góder. ok filfr mikit. *o*) Tóko menn fer þar byrdar. ok báru út. Egill tók *p*) undir hönd fer *q*) miöddrecku eina vel mikla. ok bar hana undir hendi fer. En er þeir komo í ſkóginn. þá nám Egill *r*) ſtad ok mællti. þeſsi *s*) ferd er all-ill. ok eigi hermannlig. ver höfum ſtolit fe bónda. ſva at han veit ecki til. ſkal ofs alldregi *t*) þá ſkömm henda. *u*) förum nú aptr til bæiarins. ok látum þá vita hvat títt er. Allir mælltu því í *x*) mót. ſaugdu at þeir villdu til ſkips. Egill fetr nidr miöddreckiuna. ſídan *y*) hefr han á rás. ok rann til bæiarins. En er han kom *z*) til bæiarins. þá ſá han. at *þ*) þiónoſtuſveinar gengu frá

ſe conferunt. Ibi theſauri heriles, res pretioſae, argentique magna vis continebantur: unde ſuam ſibi ſarcinam compilant quisque, & efferunt. Egillus amphoram unam hydromeli, bene magnam, ſub alam ſuſceptam abſtulit. Inde ſylvam petunt. Tum ſubſiſtens Egillus; haec, inquit, expeditio deterrima eſt, & (bonis) militibus indigna, inſcio domino rem ſuam furtim abſtulimus, nunquam contingat nobis iſtud dedecus: e veſtigio praedium repetamus, hominesque quid geſtum ſit rei, certiores faciamus: Socii cuncti reclamantes, ad navem ſe velle oſtendunt. Egillus amphorá humi depoſitá, in curſum ſe conjecit, pergens ad praedium. Quò cum veniret, videt famulos á culina diſce- A.C. 917.

l) ofan í húſit, *deſcendunt in cellam.* Jör.

m) Þeir fundu þar fehirdzlur bónda. voro þar bædi gripir &c. *deprehendunt ibi theſauros* &c. Guelf. Hol.

n) bædi dírgripir. ok &c. Jör.

o) ok (þeir. Jör.) tóko fer byrdar. Gu. Hol.

p) upp miöddreckiu eina (miök. Jör.) mikla. ok bar (hafdi. Jör.) hana undir hendi fer, *ſuſtulit* — (permagnam) & *ſub ala portavit* (tenuit). Guelf. Hol. Jör.

q) Miödryckiu J. Miöddreckiu K. L. M. R.

r) ſtadar. Plerique.

s) er ferd (för). Guelf. N. mox, ordin, *facta*, add. Jör.

t) þeſsa Guelf. ſiá, Jör. in nominandi caſu ſcilicet. Illa altera locutio eſt anomala, at frequens veteribus.

u) ok förum ver til bearins, *adeo* &c. Guelf.

x) móti. ok villdu (allir) til &c. — *ad navim volunt* (omnes). Hol. Guelf.

y) hefir S. perperam.

z) heim. Guelf. Hol. til ſtofunnar, *ad triclinium.* Jör. J.

þ) matſveinar, *ſervos* (*pueros*) *a cibis*, ɔ: portitores ferculorum, (*dapiferos*). Jör. Guelf. Hol.

A.C. 917. frá æ) elldaſkála med a) ſkutildiſka. ok báru inn í ſtofuna. Egill ſá *) at í elldahúſinu var elldr mikill. ok katlar ifir. geck han þángat til. Þar b) höfdu verit **) ſtockar ſtórer flutter heim. ok ſva elldar gerver. ſem c) þar er ſidvenia til. at d) elldinn ſkal leggia í ſtoksendann. ok brennr ſva ſtockrinn. Egill greip e) upp ſtockinn. ok geck heim til ſtofunnar. ok ſkaut þeim f) endanum g) er logadi upp h) undir i) upſina. ok ſva upp í næfrina. k) ok feſti þar elldinn í. ſkiótt. ***) En vider láu þar ſkamt í brott. ok bar han þá ſyri ſtofudyrnar. Elldrinn las ſkiótt l) tródvidinn.

diſcedentes cum patinis epularum, quas in triclinium introſerebant. Videt quoque largos in culina ignes, cacabosque ſupra; huc ſe confert: Magnae trabes domum fuerant vectae, ignesque facti pro loci conſuetudine, in hunc modum, ut ſuccendatur extrema trabis pars, ita ignis totam trabem pervadit. Egillus arreptam trabem ad triclinium portat, & partem quá flagrabat ſubgrundae, mox cortici tectorio, ſubjecit, qui ignem ſtatim concepit. Ligna prope jacentia ante fores coenaculi congerit. Ignis celeriter penetrabat

æ) elldahúſi. Iidem. J.

a) diſka Jör.

*) í elldahúſit elld mikinn. omiſſ. proximè ſeq. Guelf. Hol. || í elldahúſinu. J.

b) voro. Guelf. Hol. Jör. Hi ultimi ignorant τὸ flutter heim, *ibi erant trabes*.

**) forkar. K. L. M. R.

c) ſidr var til. Guelf. Hol.

d) elldrinn ſkal leika í ſtocksendanum. ok brennr ſo ſtockrinn, *ut ignis in extrema ludat* (haereat) *trabis parte, ita trabs deflagret* (ſenſim conſumatur). Guelf. Hol. J.

e) Hanc voculam ignorant Iidem.

f) logand endanum upp undir &c. Mbr. b.

g) loganda er í var. elldrinn, *partem flagrantem, in qua ignis inerat*, Guelf. G. N. || er logandi var. Jör.

h) í uffina í tródnæfrarnar, *in culmen & corticem ejus tectorium*. Jör. || undir uffina í tródnæfrarnar. Guelf. Hol.

i) þakit, *tecto*. J. || grindina, *laqueari* (*contignationi*) K. L. M. R.

k) Feſtizt þar elldrinn ſkiótt vid. Jör. || Elldrinn las (ſik) ſkiótt (í) tródvidinn, *ignis cito ſerpebat per materiam tectoriam*. Kálf. qui ignorant ſequentia, usque ad, EN ÞEIR ER &c.

***) Vidr lá í gardinum þurr. ok bar Egill hann fyri dyrnar. *Ligna arida in area jacebant, quae Egillus ante fores congeſſit*. Guelf. Hol.

l) vidinn þurran. Guelf. Hol. *arida ligna* ɔ: congeſta pro foribus. At ſequentia monſtrant,

vidinn. En þeir er *m*) vid *n*) dryckiuna ſátu. fundu eigi ſyrr. en *o*) loginn ſtód inn um ræfrit. Hliópo menn þá til dyranna. En þar var ecki *p*) greidfært út. bædi fyri *q*) vidunum. ſva þat at Egill vardi dyrnar. *r*) ok dráp þá fleſta er út leitudu *s*) bædi í dyrunum ok úti fyri. *) Bóndi ſpyrr. hverr fyrir elldinum redi. Egill ſegir. ſá einn rædr nú fyri elldi er þer mundi ólíkazt þikia í giærkvelld. ok ſkalltu ecki beidazt at baka heitara enn ek mun kinda. ſkalltu hafa miúkt bad fyri miúka reckiu er þú veitter mer ok mínum förunautum. Er her nú ſá ſami Egill er þú letzt fiötra. ok binda vit ſtafinn í húſi því er þer læſtud vandliga. ſkal nú launa þer vidtökur ſem þú ert verdr. I því

trabat †) *materiam tectoriam* (*contabulationem tecti*), *combibonibusque necopinantibus, flamma per laquear intrò irrumpebat. Procurritur ad januam, ſed hàc exitus non erat facilis, partim objectae materiae cauſa, partim quod Egillus cuſtodiebat fores: qui plurimos eruptionem tentantium, vel in limine, vel extra illud, occidit. Herus interrogabat quis incendio huic praeeſſet? Egillus reſpondet; praeeſt is ipſe, quem heri veſperi nullo modo credidiſſes* (*praefuturum*)*: neque optabis impenſius calefieri, quam ego calefaciam* (*focum alam*)*: ita molle habebis fomentum* (*balneum*) *pro molli lecto, quem mihi & comitibus praebebas. Nam hic eſt idem ipſe Egillus, qui te auctore in vincula compactus, paloque, in conclavi magna cum cura a vobis clauſo, adſtrictus erat, hoſpitii digna merces jam* A.C. 917.

ſtrant, non incendendi, ſed potius exitum impediendi, cauſa, eò congeſta fuiſſe.

m) at dryckiunni voru. Iid.

n) dryckinn Jör.

o) logi Jör.

p) greidgengt. Guelf. Hol.

q) vidinum. ok þvi at Eg. v. karlmannliga (dyrnar). þótt han væri fálidr (fálida) — *maſculè defendebat* (*fores*), *quamquam paucis uteretur militibus*. Guelf. Hol.

r) felldi han menn bædi í dyrunum. ok úti fyri dyrunum. Kálf. || dráp han margan mann, *multos mortales occidit*. Gu. Hol.

s) fyri dyrunum. ok ſva fyri úti (úti fyri), *& pro foribus & foris*. Guelf. G. N.

*) Haec, usque ad, EN ÞAT VAR SVIPSTUND EIN, in ſolis extant Jörundinis: nec a textu excludenda mihi videbantur.

†) *Nunc vocamus* TRÓD, minutas virgulas, *quae inter ceſpitem tectorium, & contabulationem tecti interponuntur, quo melius haec a putredine conſervetur. Forſan hìc de virgulis iſtis ſermò fuerit.*

A. C. 917. I því ætlar bóndi at leynaz út í myrkrid. en Egill var nærstaddr. ok hió hann þeggar banahögg. ok marga adra. *t*) En þat var *u*) svipstund ein ádr stufan brann. sva at hon fell *x*) ofan. týndiz þar *y*) mestr hluti lids þess er þar var inni. En Egill *z*) geck aptr til þ) skógarins. fann þar faurunauta sína. fara þá allir saman til skips. Sagdi Egill. at miöddrecku þá vill han hafa *æ*) at afnámsse. er han fór med. en hon var *a*) reyndar full af silfri. Þeir Þórólfr urdu allfegner er Egill kom ofan. helldu þeir þá þegar frá landi er mornadi. Áki ok þeir *b*) fedgar voro í sveit *c*) Egils. Þeir sigldu um sumarit er áleid *d*) til Danmarkar. *e*) ok lágu þar *f*) enn fyri

jam tibi solvetur. Simul colonus in tenebras conatur elabi, Egillus vero ibi praesens, plagam illi intulit peremtoriam, & aliis compluribus. Horulae spatio triclinii contignatio deflagrata corruit, maximaque pars interiit hominum qui intus fuerant. Egillus autem in sylvam reversus, comitibus jungitur; & pergunt unà ad navem. Quam portabat Egillus amphoram hydromeli, eam sibi per exemtionem (de manubiis indivisis) postulabat, at reapse argentô erat plena. Thorolfus & ceteri advenientem Egillum magno cum gaudio receperunt. Prima statim luce terram relinquunt, Akio & filiis in cohortem Egilli assumtis. Aestate provectiori vela in Daniam dirigunt, ibi etiam insidiantur navibus

t) Þá var skömm stund er stofan brann. *Deinde brevi tempore* &c. Jör.

u) stund. Guelf. Hol.

x) öll ofan. en menn foroz allir, *tota — & homines cuncti perierunt.* Iid. J.

y) lid allt er þar &c. *universa turba quae intus erat.* Kálf.

z) rann, *retro properans.* Iid.

þ) sinna manna, *ad suos.* Guelf. Hol. omiss. quod proximè sequ.

æ) um fram, *praeter ceteram praedae partem.* L. || af óskiptu, *ex indiviso.* Guelf. Hol. J. || at afgángsfe, corruptè K. M. R.

a) raunar Jör. mox, öll full af gulli ok silfri, *auro atque argento referta.* Guelf. Hol.

b) felagar, *& sociis.* Jör.

c) med þeim Agli. Guelf. Hol.

d) austan, *ab oriente*, inferunt Iid. Jör.

e) þar lögdu þeir at. ok ræntu sem þeir komuz vid, *ibi ad terram appellentes praedabantur, ubi oportunum erat.* Jör. || ok ræntu hvar sem þeir komo, *& quòcunque accedebant praedantur.* J.

f) ok ræntu þar er þeir komo, (ibi morantur) *& praedantur* &c. Guelf. Hol.

ſyri kaupſkipum. ok ræntu þar er þeir komuz vit *g*).

47. CAP.
ENN AF HERNADI ÞÓRÓLFS OK EGILS.

Haralldr *h*) Gormsſon hafdi þá tekit vit ríki í Danmörk. en Gormr var þá daudr ſadir hans. landit var þá herſkátt. lágu *i*) víkíngar miög úti ſyri Danmörku. Áka var kunnigt í Danmörku bædi á ſiá ok landi. Spurdi Egill hann miög eptir. *k*) hvar þeir ſtader veri er ſtór ſeſaung mundu *l*) ſyri liggia. En er þeir komu í *m*) Eyrarſund. þá ſagdi Áki at þar var á land upp kaupſtadr mikill er het í Lundi. ſagdi at þar var ſeván *n*). en *o*) líkligt at þar mundi vera vidtaka. er bæjarmenn

bus mercatoriis, &, ſicubi datur occaſio, praedantur. A.C. 917.

CAP. XLVII.
PORRO DE REBUS FRATRUM PIRATICIS.

Tunc Haralldus Gormſonius, †) *Gormo patre extincto, regnum Daniae acceperat, populationibus ea tempeſtate obnoxium (bellis infeſtum); nam maria adjacentia, vis magna piratarum tenebat. Akium, terrâ maríque gnarum Daniae, ſtudioſè percontatus eſt Egillus, quae loca regionis ad praedam locupletem forent opportuna? ubi vero ingreſſi erant Fretum Codanum, Akius dixit emporium ibi celebre, quod in* Lundo *vocaretur, intervallo quodam â mari diſtare: hîc ſpem praedae eſſe oſtendit, ſed propugnationem*

g) (ok) önger þóttu þá ſlíkir afreksmenn (vera) ſem ſynir Skallagríms (Þórólfr ok Egill). *Nemo tum filiis Skallagrimi* (Thorolfo & Eg.) *fortitudinis laude aequalis eſſe ducebatur.* add. Guelf. Hol. Jör. J. || ok voro allir vit þá hræddir, *atque omnes eos formidabant.* addit H.

h) kóngr, *rex.* inſerunt Jör.

i) úti víkíngar miök vit Danmörk. Gu. Hol.

k) hverier ſtader. Jör. || hvar ſá ſtadr mundi vera. er meſt ſeván mundi vera (væri). *Quo in loco maxima lucri ſpes foret.* Guelf. Hol.

l) í fazt. Jör.

m) Eyraſund. Guelf. Hol.

n) mikil, *magnam.* add. lid. J. Deſunt in Jör. quae proximè ſequuntur.

o) (þó) ván. at þar mundi vera (verda) vidrtaka af (þeim) borgarmönnum. Guelph. Hol. J.

†) *Haec falſa ſunt; annô nempe 917 cum Gormone regnavit Haralldus, uti volunt Islandi. Et certè poſt ann. 930 obiit Gormo. Arnas Magnaeus.*

A. C. 917. menn veri. *p*) Þat mál var uppborit *q*) fyri lidsmönnum. hvart þar ſkylldi ráda til uppgaungu *r*). eda eigi. Menn tóko þar allmisiafnt á. ſýſtu ſumer en ſumer lauttu. var því máli ſkotid til ſtýrimanna. Þórólfr ſýſti helldr uppgaungu. Þá var rætt vid Egil hvat honum þótti rád. han qvad víſu.

Upp ſkolum *s*) orum ſverdum
Úlfs *t*) tannlitudr *u*) glitra.
Eigum dád at drýgia
I *x*) dal miskunn fiſka.
y) Leiti upp til *z*) Lundar
Lýda hverr ſem þ) brádaz.

Gerum

tionem a civibus expectandam. Conſultatio fit cum commilitonibus, an egreſſio capeſſenda foret nec ne? Res variè accepta, ſuadentibus his, diſſuadentibus illis; refertur (*tamen*) *ad praefectos. Thorolfi ſententia ad eſcenſionem inclinabat. Tum compellatus Egillus, quid conſultum duceret? cantilenâ reſpondit;*

†) *Surſum noſtros gladios*
1) *Lupidentinfector* 2) *elevabimus,*
Oportet nos 3) *virtutem exſerere*
In 4) *Lundo.*
Tendat ad ſuperiora Lundum verſus
Quilibet quam celerrime;

Facia-

p) Þórólfr lyſti uppgöngu. ok ſpurdi Egil hvat honum þætti rád. *Thorolfus egreſſionem propoſuit, & Egillum rogavit, quid illi videretur?* Jör.

q) vid lidsmenn. Guelf. Hol.

r) En Egill kvad víſu (excluſis intermediis). Guelf. Hol.

s) Ita in Edda concinnius legitur. Örum, *promtos, expeditos,* eſt in J. várum, vorum, & ver. in omnibus Ceter. Codd.

t) tannlit ædr (edr) Jör. forte, tannlitandur v. tannlitendr, *tinctores dentium lupi.* Dno Pauli placuit *tannlitudir* eodem ſenſu. Sed nihil eſt, quod hic mutetur; poëta fratrem alloquitur. || ranlitudz. Hol. praeter H. qui habet rectius, ranlitudum, *roſtrum* (lupi) *inficientes,* ſc. gladios.

u) glutra. Guelf. Hol. M. R.

x) dul miſkunar. J. perperam.

y) líti, *ſuſpiciant,* v. *ſurſum ſpectent.* Jörund. || leita, *tendere,* & poteſt reſpondere ad τὸ EIGUM ſupra. Hol. || letti. M. L. R.

z) lunda, *in ſylvas.* J.

þ) brádar, *utpote ad praedam.* Hol. Ante til, pro ſem, H. || tídaz, *quam lubentiſſime, promtiſſime.* K. L. M. R.

†) *Verſio hujus carminis integra, cum annotationibus ferè, debetur Dno Pauli.*

A C. 917.

Gérum þar fyri *æ*) fetr fólar
a) Seid *b*) ófagran vigra.

Sídan

Faciamus ibi ante folis occafum
Foedam 5) *ftragem.*

Hh 2

Deinde

æ) fiöt Guelf. fiót Hol. fet J. mox, falar H. J.

a) figr, *victoriam* (fortè, fig, *pugnam*). Jör. || fufeid. Mbr. Kálf. fortè SURSEID (uti *Sufkapr* in Ol. h. Saga, & Laxdæla, *amarulentia, indigna tractatio*) ɔ: *amaram coctionem*, fc. ftragem; aut etiam, *injucundum cantum*, vel, *ftrepitum*: Notum eft vocabulum SEID apud antiquos carmen, incantationem, interdum fignificare. Affine videtur vocabulum *fuda*, quod hodienum de fremitu, feu fonitu confufo ufurpatur; notat vero etiam cocturam. || fúleid C. E. fúfeg M. R. fnarfig K. fverdzegg L. Omnes ineptè.

b) á fagran J. Cl. Pauli fufpicatur legendum of-fagran, *pulchram*.

1) ULFTANNLITUDIR, lupinorum dentium (*cadavera laniantium*) rubefactores (*vide diverf. lect.* t.); *nec minus placet* RANLITUDIR, roftrinfectores: RANI, ῥῖνος, roftrum (*per epenthefin* τȣ S) *haut dubiè conveniunt.*

2) GLÍTRA, fulgidos oftendere. Axirnar *glya* yfir fem liós, *Pf.* 74. Glit, *acupictura certi generis.* * GLITRA SVERDUM, *corufcare gladios. Ita prorfus Virgilius Aeneid. VIII.* 661.

- - - duo quisque Alpina *corufcant*
Gaefa manu.

Item X. 651.

- - - - Strictumque *corufcat*
Mucronem.

Denique XII. 431.

- - - - - *haftamque corufcat.*

G. Magnaeus.

3) DRYGIA & driugr, *a v.* eg dreg, *Dan.* dröy.

4) MISKUNN, *femper* (*ut* & vorkunn *l.* varkunn) *apud Oddum Gottfkálki per geminum n. Eft n.* MISKUNN, *Dan.* Misfornöyelfe, *videl. ex alterius incommodo. Niála:* ÍLLA KUNNI Niáll láti Gunnars. *Hinc* βασκαίνω *Gr. invideo, alterius commodis contriftor & doleo, & inde invido intuitu noceo, quemadm. Lat.* Fafcino. *Optarem etiam ex noftris Antiqq. de fafcino aliquid ab aliquo colligi, & cum exteris conferri, materia tam jucunda quam foecunda.* DALFISKR (*vallenfis pifcis*) ferpens: *ejus* MISKUNN (*arx, refugium, receptaculum*) lucus, rubus, fruticetum, lundr, runnr, βάτος. **At in Edda, ubi carmen allegatur,* MISKUNN DALFISKA *exponitur per* aeftatem: *quod & noviffe fatetur Cl. Pauli. Neque aliter dixit Hordus Holmenfium coryphaeus:* um MISKUNNAR HEIDAR ÞOSKA (*per mifericordias, v. paces, pifcium montanorum*) ɔ: per aeftates *v.* aeftatem. *G. M.*

5) SEIDR *l.* SEYDR ɔ: fodníng, *coctio.* VIGRA SEIDR, gladiis ftrata corpora, *tanquam coctioni deftinata. Huc pertinet &* fiódr, ɔ: *efculentorum copia, unde in ufus quotidianos paulatim defumendum. Hinc per metaphoram* thefaurus, gaza (átta bádir einn SIÓD, *pecuniae copiam*) *nec non* crumena, *major l. minor, facile portatilis.*

A.C. 917. Sídan biugguz menn til uppgaungu. *c*) ok fóro til kaupftadarins. En er bæiarmenn urdu varer vid úfríd. þá ftefndu þeir í mót. Var þar treborg um ftadinn. *d*) fettu þeir þar menn til at veria. *e*) Tókz þar *f*) bardagi hinn hardazti. *g*) Egill fótti *h*) at hlidinu faft med fína fveit *i*) ok hlífdi fer lítt. *k*) vard þar mikit mannfall *l*) þvíat hverr fell um annan borgarmanna. *m*) Er fo fagt at Egill gengi fyrftr manna í borgina. ok fídan hverr at ödrum *n*). *o*) Sídan flýdu bæiarmenn. vard þar mannfall mikit. En þeir Þórólfr ræntu kaupftadinn. ok tóko mikit fe. en brendu bæinn ádr þeir *p*) fkilduzt vit. Fóro fídan ofan til fkipa finna.

Deinde ad exfcenfionem accincti oppidum petunt. Oppidani vero, ubi hoftem adeffe animadvertebant, in occurfum tendunt: moenibusque ligneis, quae cingebant oppidum, praefidium imponunt: res ibi ad dimicationem venit acerrimam: Egillus parum fibi parcens, cum cohorte fua vehementer portam oppugnabat; magna ibi edita eft ftrages, nam oppidani unus fuper alium ruebant. Fertur primus intraffe urbem Egillus, deinceps ceteri. Poftea fugiebant oppidani, magnaque ibi caedes facta eft. Thorolfus & Egillus oppidum diripientes, praedam capiebant opulentam, & antequam difcederent, oppidum incendió delebant. Deinde ad naves reverfi funt.

48. *CAP.*

c) at kaupftadnum. Jör.

d) ok vörduz þeir þadan, *inde fe defenderunt.* Guelf. Hol. J. Jör.

e) ok var þar hin fnarpazta orrofta, *atque ibi pugna erat afperrima.* Guelf. Hol. J.

f) bardardagi. Mbr. Kálf.

g) Egill gengr fyftr inn um borgina, *primus intrat moenia.* Kálf. C. E. K. L. M. R. exclufis intermediis.

h) at hlidinu, non agnofcunt Hol. Guelf. J. ita *moenia* v. *arx* fubaudiuntur.

i) Haec ignorant Iid.

k) var. Iid.

l) af borgarmönnum, *in praefidiariis.* Iid.

m) Sva er fagt. at Egill komz (kæmiz) fyrftr mann * upp í borgina (í borgina upp. J.) *Ita fertur, primum in arcem afcendiffe Egillum.* * uppá borgina, *fuper moenia.* Hol. quae lectio videtur praeferenda. Guelph. Hol. J.

n) lidsmanna hans, *ejus manipularium.* add. Iidem.

o) þar var (vard) þá mikit mannfall í borginni. enn fumir flydu, *ibi tum magna in arce (moenibus) caedes facta eft: at nonnulli fugiebant.* Iid. || nú flydu fumir borgarmenn, *& jam pars praefidii fugiebat.* Jör.

p) færi í brutt. Guelf. Hol. reliquum Capitis omittunt cum Jör.

A.C. 917.

48. CAP. FRÁ VEIZLU AT ARNFIDAR JARLS.

Þórólfr hellt lidi ſínu nordr fyri *q*) Halland. ok *r*) lögdu þar til hafnar er þeim bægdi vedr. þeir ræntu þar ecki. Þar var ſkamt á land upp Jarl ſá er *s*) Arnfidr er nefndr. En er han ſpurdi at víkíngar voro þar komnir vit land *t*). þá ſendi han menn ſína á fund þeirra. þeſs erendiſs. at vita hvart þeir *) villdi þar fridland hafa *u*) eda hernat. En er ſendimenn *x*) voro komner á fund Þórólfs med ſín erendi. þá ſagdi han at þeir mundu þar ecki heria. *y*) ſagdi at þeim var

CAP. XLVIII. DE CONVIVIO APUD ARNFIDUM COMITEM.

Thorolfus curſu in ſeptentrionem inſtituto, praeteriit navibus Hallandiam; ibi, adverſante vento, ingreſſi ſunt portum, at nihil praedabantur. Parvo inde intervallo aberat (rurí ſuperiore) Comes, nomine Arnfidus: qui cum cognoſceret iſtis oris acceſſiſſe piratas, ſuorum quosdam ad hos mittit, eo fine ut cognoſcant, ſi advenae pacem in ſua regione, an bellum malint? Legati cum Thorolfo momenta legationis expoſuiſſent, negabat ſe vel ſuos hoſtilia illic exercituros,

Hh 3 *nihil*

q) land. Iidem. J. obſcurè.

r) lagdi, *intravit.* Guelf. Hol. J. At veteres iſta Numeri alternatione delectantur.

s) Arnfinnr het. Jör. || Arnvidr. J.

t) hans, *ſuis.* Guelf. Hol.

*) vili. Guelf.

u) edr æi, *pacem velint nec ne.* Iid. Hol. Jör.

x) komo á fund Þórólfs. * ſegia þeir honum ſín erendi. Þórólfr ſegir at þeir mundu ecki þar heria. *Thorolfum convenientes, mandata ſua ei commemorant: Thorolfus negat* &c. ſeqq. omiſſ. Jör. * ſagdi han. at han mundi (þeir villdu. J.) ecki þar heria. þvíat þeim bar þá engi nauzyn til, *negavit ſe (eos) ibi hoſtica vi uſurum (uti velle), neque enim ulla ad eam rem tum impelli neceſſitate.* Guelf. Hol. J. omiſſ. ſeqq.

y) því þeim væri þat eingi naudſyn. er þar væri ei land áudugt. L. Videtur Autor de induſtria, τὸ SAGDI, ter in una ſQententiola repetere, quaſi innuat notabile quicquam in hoc eſſe reſponſo. Et ſanè reſponſum dignum eſt piratâ, quod hoc genus hominum aliud jus belli quam lucrum non agnovit: Sed dignum quoque viro fortî, & ſincero, ac neutiquam ambitioſo, nam palam praedicat, regioni damnum illaturum fuiſſe, ſi aliquid lucri inde captum iri vidiſſet: ſimul, quod eam in pace eſſe

A.C. 917. var engi naudsyn til at heria þar. ok fara herskilldi. sagdi at þar var land ecki audigt. Sendimenn z) fara aptr til Jarlsins. ok sögdu honum þ) erendislók sín. En er Jarlinn æ) vard þess varr. at han þurfti ecki lidi at safna fyri a) þá sauk. þá reid han ofan b) med ecki lid til fundar vit víkínga. En er c) þeir funduz. þá d) foro þar allt vel rædur med þeim. Jarl baud e) Þórólfi til veizlu med ser. ok f) lidi hans því er han villdi. Þórólfr het ferdinni. g) en þá er á var kvedit. let Jarlinn senda reidskióta ofan móti þeim. Reduz þeir til ferdar bædi Þórólfr ok Egill.

nihil esse necesse ostendit, cur ibi populentur, aut infestô invehantur †) *clypeo, addit regionem illam non esse opulentam. Reversi legati, Comiti nuntiant eventum negotii. Qui cum animadverteret, hac de causâ, copiis sibi contrahendis nullum opus esse; equo devehitur ad piratas, nullo cum agmine: inter quos & ipsum, cum convenirent, colloquia optime conveniebant: Comes Thorolfum, cum quo vellet numero suorum, ad convivium domum suam invitabat, & spondebat Thorolfus se venturum. Constituta autem die, Comes equos sellarios iis adduci fecit. Thorolfus & Egillus*

esse sinat, id gratiae sibi non apponendum, sed regionis egestati tribuendum esse, ostendit. Denique quidam contemtus inest responso, nam significat, non ideo se omittere hostilitates, quod incolarum vires formidet.

z) komo. Guelf. Hol.

þ) sem háttad var, *ubi res esset.* Jör.

æ) han vissi. Guelf. Hol.

a) þeirra sakir, *piratarum causa.* Jör.

b) á fund víkínga. Guelf. Hol. || med ecki mikid — *modico.* Jör. || med eckert &c. novè. K. L. M. R.

c) Vocula abest in Membr. Kálf.

d) fór allt vel med þeim. Guelf. Hol. J. ALLT in textu adverbialiter positum est, pro, *omni respectu, omnibus modis:* aut, *inter eos omnes.* Hic usus vocabuli est rarus, occurrit tamen, unâ vel altera vice, infra apud Nostrum.

e) þeim, *eos.* Guelf. Hol. || þeim heim til veitzlu. so mörgum sem þeir villdu fara. — *quotquot ire vellent.* Jör.

f) öllu — því sem Þórólfr villdi. Guelf. Hol.

g) Fara þeir Þórólfr ok Egill med xxx. manna. Iid.

†) *Latinius dixissem* signis infestis: *at nunc id non placebat; nam suspicor* clypeum, *rubrum putà, fuisse* signum hostilitatis *apud priscos septentrionales; uti signum pacis aut amicitiae fuit* Clypeus albus, *quod videtur concludi posse è* Noregs Konúnga Tali, *sub initium praelii Suolldrensis.*

Egill. ok höfdu med ſer xxx. manna. En er þeir komo til Jarlſins. *h*) fagnadi han þeim vel. var þeim ſylgt inn í ſtofu. *i*) var þar þegar inni mungát. ok geſit þeim at drecka. ſátu *k*) þeir þar til kvelldz. En ádr bord *) ſkylldu upp fara. þá ſagdi Jarl at *l*) þar ſkylldi ſæti hluta. ſkylldi drecka ſaman *m*) karlmadr ok kona ſva ſem til ýnniz. **) en þeir ſer er fleiri veri. Menn báru þá *n*) hluti ſína í ſkaut. ok tók Jarlinn upp. Jarl átti *o*) dóttur allfrída. ok þá vel frumvaxta. *p*) ſva ſagdi hlutr til. at Egill *q*) ſkylldi ſitia hiá Jarlsdóttur um kvelldit. hon geck um gólf

Egillus cum triginta virorum cohorte iter adibant: venientes ad Comitem, liberaliter excipiuntur; & in triclinium intrò ducuntur: ibi ſtatim praeſto erat potus eximius, ipſis ad bibendum datus; ita in veſperam usque ſedebant (accumbebant). Ante vero quam menſae (ad caenandum) ſtruerentur: Comes loca ſortienda eſſe dictat; ita ut vir & mulier, quoad utriusque eſſet copia, per paria (copulas) biberent, at ſeorſum qui ſupereſſent. Tum conjectae ſortes omnium in ſinum (togae Comitis), ab ipſoque Comite eductae. Comes filiam habebat forma conſpicuam, & tum in aetatis flore conſtitutam, huic ſors conſeſſorem asſignavit Egillum per eam veſperam; virgo A. C. 917.

h) þá fara þeir til dryckiu. en ádr bord voro upptekin. mælti Jarl. at þá ſkylldi menn hluta ſæti ſaman karlar ok konor. báru menn nú &c. *incipiunt comiſſari; ante vero quam menſae ſtruentur (removerentur; nam phraſis mihi hìc eſt ambigua; poſterior autem ſignificatus uſitatior) Comes edixit, tum ſedes ſocias viris & mulieribus eſſe ſortiendas.* Guelf. Hol.

i) ok þegar geſit þeim at drecka, *iis ſimul bibere datur.* Jör.

k) menn, *ibi ſedetur.* Jör.

*) voro upptekin. J. || ſkylldi upptaka. Jör. K. L. M. R.

l) menn P. qui hìc redit ad ſe, ex longo deliquio.

m) karlar ok konur ſo ſem vinnſt til. Jör.

**) en þeir ſem fleiri væri báru hluti í ſkaut, *at qui ſupereſſent, contulerunt ſortes* &c. K. L. M. R. malè. Fateor mihi parum liquere de hoc ſortitionis modo, & praeſertim de vera notione vocabuli *Skaut* hoc loco: interpretatus ſum ſolummodò ex conjectura: qui majori lectione, & ſubſidiis pollent, emendare & illuſtrare posſunt.

n) ſaman hlut. J. P.

o) ſer, *ſibi.* Guelf. Hol.

p) ok ſá hlutr fell ſo til, *& ea* (ejus) *ſors ita cecidit.* P.

q) ſkal. Guelf. Hol.

A.C. 917. gólf ok ſkemti ſer. Egill ſtód upp *r*) ok geck til *s*) rúms þeſs er dóttir Jarlſins hafdi ſetid um daginn. En er menn ſkipuduz í ſæti ſín. þá geck Jarlsdóttir at *t*) rúmi ſinu. hon quad *u*).

Hvat ſkaltu ſveinn í ſeſs minn *x*)?
y) (þvíat) ſialldan hefir þú *z*) gefnar
Vargi varmar brádir.
Vera vil ek ein þ) um mína.
æ) Sáttadu hrafn i *a*) hauſti
b) Of hræſolli gialla:
c) Varattu *d*) at þar er eggiar
Á ſkel-

virgo, animi cauſâ, per triclinium inambulant; Egillus ſurgens locum, quo per diem ſederat filia Comitis, adibat: ut vero cetera multitudo loca ſua ordine occupabat, accedens quoque ad locum ſuum filia Comitis, ita modulata eſt:

Quid tu 1) *puer in meam ſedem?*
(Nam) raro dediſti
Lupo calidas praedas:
Sola eſſe volo circa mea 2).
Non 3) *vidiſti corvum hoc autumno*
Super 4) *incompoſitam ſtragem crocitare:*
Nec adfuiſti ubi acies (enſium)
Oſtra-

r) ok geck. omitt. P. J.

s) ſætis þeſs er Jarls dóttir átti — *qui filiae Comitis erat.* Guelf. Hol. Jör.

t) ſæti. Guelf. Hol. P.

u) víſu til Egils, *Egillo.* add. Iid. Jör.

x) fara, *te feres;* vel *ingeres?* add. Jör. ſed lepidius ſubauditur.

y) því er. eod. ſenſu. C. E. At ſi utrumque abeſſet, melius foret metrum: etſi & hôc modô ferri queat. Mox, þú ſialldan hefir. Omnes Codd. quod durum erat auribus, & mihi, hâc vocum transpoſitione, tolerabilius reddi videbatur. Integra autem ſtropha veloci pronuntiatione juvanda eſt.

z) gefid. Guelf. Hol.

þ) of Guelf. H. af Mbr. b. G. N. || af mínu: ſubaud. fortè kyni; vel, rádi, *mei ſexus;* vel, *conſilii.* J. || um vinnu mína, *circa opus meum* (ſed hoc metrum non patitur). K. L. M. R. || um minnar. Jör. ſubaudiri poteſt *ſetu*, vel, *dryckiu.* ɔ: *ſola uti volo ſede*, vel, *potione mea.*

æ) ſáttattu. Guelf. Hol. Jör. || ſára tyr. J.

a) ſídhauſti, *ſero autumno.* K. L. M. R.

b) of (af) ſæhrolli, *ex algore marino;* vel diviſim legendum: of ſæ hrolli, *ſuper mare, ex horrido frigore*, aut, *horrendùm, horridâ voce.* Guelf. Hol. || of hræ ſollinn, *inflatum (ſuperbum) ſuper cadavera.* Jörund. Cl. Pauli legit, of hræ ſollin; (at hræſylli) & vertit, *ſuper ulceroſa cadavera.*

c). vartattu. Guelf. Hol. varat. Mbr. Kálf. K. L. M. R. || varar, *labia*, ɔ: ora acierum: aut *cautae* ɔ: cavendae acies. C. E. || varſtu þar, *an ibi eras?* J.

d) Vocula deeſt in Kálf. Jör.

Á ſkel-þunnar *e*) runnuz. | *Oſtraceorum extremitatum inſtar tenues,* A.C. 917.
ſibi invicem occurrerunt 5).

Egill tók til hennar. ok ſetti hana nidr hiá ſer. *f*) han qvad. | *Quam Egillus apprehenſam, apud ſe collocabat, & cantilenam regerebat:*

g) Farit *h*) hef ek *i*) blódgum brandi,
k) Sva at mer *l*) benþidurr fylgdi,
Ok giallanda geiri
Gángr

Ivi cum ſanguineo gladio
Ut me corvus comitaretur
Et ſonante haſta
Strenue

e) þunnu runnu. Guelf. G. H. || þunnum. Membr. b. þunna. N.

1) *Cl Pauli vertit* vir (famule), *minus congruè ad ſequentia carminis. In fine ſtrophae ſubaudiri poteſt*, vis, *vel*, poſtulas te intrudere.

2) Negotia *ſubaudiri poſſunt, aut* pocula. *At* mína *in textu eſt ambiguum: Poteſt-eſſe Accuſat. Caſ. pluralis maſcul., & ſubaudiri* koſti: *ut ſit*, circa meam conditionem (fortem), *vel*, meae conditionis; *quaſi innuat, à viris ſe abhorrere. Vel eſt Accuſat. ſing. foeminin. & ſubauditur* dryckiu, *aut* vinnu, viſt, *ut vult Dnus Pauli. Hic elegantiſſimus poëta ait, ſe legi metricae reſtituiſſe verba puellae, haud dubiè ab ineptulis librariis ſua ſede mota. Ita autem reſtituit:*

Hvat ſkalltu ſveinn
í ſeſs minn fara?
hefir þú ſialldan vargi
gefnar varmar brádir.
Vera vil ek ein
um vinnu mína (*fortè*, viſtar minnar) &c.

Poteſt, ut reſtituerit; at ita ſum hebes, ut hic non ſentiam legem metricam: nam, aut ſtatuendum eſt, in uno carmine (eiuni viſu) duplex metri genus adeſſe; aut, ſi unum eſſe debeat metri genus, decem ſtrophae inerunt Octonario: neutrum legi metricae convenit.

3) VIDISTI — CROCITARE, *pro* audiſti, *facerè & poëticè. Ita Latini interdum ſuum* video *ad alios ſenſus transtulerunt.*

4) SOLLR, confuſio, colluvio, turba. HRÆSOLLR, turba cadaverum; *aut* corpora caeſorum incondito poſitu jacentia, *vel* utriusve partis, *ut ſit*, inter ſe confuſa. *Vocem* HRÆSYLLI *Cl. Pauli, cum libris ignoro.*

5) *Ludit callidè & diſſimulanter virgo cum viro maximi corporis roborisque, quem pro imbelli habere nequaquam potuit. G. Pauli.*

f) ok kvad (þá kvad Egill) víſu. Guelph. Hol. Jör.

g) venda ek, *verſabam* v. *agitabam gladium.* O.

h) hefi. Mbr. Kálf. C. E.

i) brádgum, *illinito*, ſanguine ſc. L.

k) benfoſs dreif ſyri oſſa, *torrens vibicum ruebat noſtris in quaeſtum.* O.

l) benþidudr. Kálf.

A.C. 917.

m) Gángr *n*) var hardr *o*) at víkíngum.
Giördum *p*) reidir *q*) roſtu,
Rann elldr *) um *r*) ſiót manna:
**) Letum *s*) blódga búka
t) I borghlidum *u*) ſæſaz.

Strenue proceſſerunt (proceſſimus) piratae.
Fecimus irati praelium,
Volitabat per ſedes hominum ignis,
Fecimus ſanguineos truncos
In portis urbis obdormiſcere.

z) Þá drucku þau ſaman um kvelldit. ok voro allkát. var þar veizla hin bezta. þ) ok ſva *æ*) um daginn eptir. Fóro þá víkíngar til ſkipa ſinna. ſkildu þeir Jarl med vináttu. ok ſkiptuz giöfum vid *a*). Helldu

Inde per veſperam magná ambo cum hilaritate conjunctim potabant. Convivium tam eá veſperá, quam poſterá luce, erat eximium. Deinceps piratae, commutatis cum Comite donis, amicè digreſſi, ad naves ſuas revertebantur.

m) gánghardr víkíngum, *impetuoſus piratis*, aut, *contra piratas*. O.

n) um herdar, *in terga*. J.

o) af Jör. á J. K. L. M. N. R. med H. *durus fuit conflictus inter piratas.* || óvíkíngum, *ſtrenuus erat impetus in nefarios piratas:* aut, *vehementium piratarum* ɔ: noſtrum, *acer erat* impetus: aut, *hominibus placidis magnas turbas fecimus.* Mbr. Káлf. C. E. Nec dubito hanc lectionem eſſe rectam, ſed, propter ambiguitatem ſenſus, nolui eam in contextum recipere.

p) reidar, *fulminis*, aut, *fulmineum*. K. L. M. R.

q) rómu Jör. raſtor Mbr. b. G. roſtor Guelf. *praelia*. raſter H. rudur, *vaſtationes*, *direptiones* N. Sic autem totam ſtropham exhibet O.: geyſtum reida raſtir, *graſſabamur apparatu nautico per vortices*, v. *undas ſaevas*.

*) of, *flamma ſuperabát* &c. Mbr. Kálf. C. E.

r) ſveit, *turbam hominum*. G. H. K. L. M. R. || fiör, *ſaeviebat in vitam*, *inſultabát ei* &c. J.

**) ek let, *feci*. Kálf. C. E. Jör.

s) blódga bragna, *ſangvinolentos homines*. H.

t) í borghlidi, *in porta*. Jör. || á borghlidi, *ſuper portam:* vel metonymicè, *in muris*. Guelf. Hol. || á borghilldi. N.

u) ſteypaz, *corruere*. Lid. Jör. J. Duae ultimae ſtrophae in O. ita ſonant; letum breid á borghlidum bönd greyp nidr ſteypaz, *fecimus lata & firma portarum vincula (repagula) corruere.* Hujus carminis tranſlatio eſt Dni Pauli; nihil in ea mutavi.

z) Þeir drucku — ok voro allkátir. *Potabant per veſperam piratae, laetitia perfuſi.* J. P.

þ) En um daginn eptir fóro þeir ofan til ſkipa víkíngar. ok ſkilduz vinir. *Poſtero die piratae naves repetebant, & diſceſſus utrinque fuit amicus.* J.

æ) eptir um daginn. Jör.

a) Þórólfr ok Jarl, *Comitem inter & Thorolfum*, Guelf. Hol. J. P.

Helldu þeir Þórólfr *b*) lidinu til *c*) Brenneýia. *d*) þar var í þann tíma víkíngabæli mikit. þvíat þar figldu kaupfkip miög í gegnum eýiarnar. Áki fór heim til búa finna. ok fynir hans. *e*) han var madr vellaudigr. ok átti mörg bú á *) Jótlandi. *f*) Skilduft þeir med kærleik. ok mæltu til vináttu *g*) mikillar milli fín. En er hauftadi. figldu þeir Þórólfr nordr fyri Noreg. ok koma framm í Fiördum. fara á fund *h*) Þórefs herfefs. tók han vel vit þeim. en Arinbiörn fon hans miklu betr. *i*) býdr han *k*) at Egill *l*) fkal þar vera um vetrinn. Egill *m*) tók þat med þöckum. En er Þórer vifsi bod Arinbiarnar. þá kalladi han þat *n*) helldr brádmællt. veit ek eigi. *o*) fagdi han. hverfu þat líkar Eiríki konúngi. þvíat han mælti

bantur. Inde Thorolfus agmine tendit ad A.C. 917.
Brenneyias, cubile piratarum ea tempeftate celebre; propterea quod crebra erat mercatorum inter hafce infulas navigatio. Akius cum filiis fundos fuos adiit, opulentus homo, & multorum in Jutia praediorum dominus. Difceffit vero a fratribus, cum mutua caritate, pactisque (in pofterum) foederibus magnae amicitiae. Autumno inchoato, Thorolfus cum fuis, praeternavigatâ boream verfus Norvegiae parte, in Fiördos pervenit: adeunt Thorerem Ducem: is bene quidem excepit illos, fed filius Arinbiörnus multo melius: qui etiam Egillum ad hybernandum ibi invitabat, gratae mentis fignificatione eam benevolentiam acceptantem. Thorer certior factus de pollicito Arinbiörni, hoc praefeftinatum effe cenfebat; & nefcio, inquit, ut placiturum fit Eirico Regi: nam poft

b) hanc vocem ignorant Iid. Jör.

c) Brenneyiar. P.

d) þat var víkíngabæli mikit í þ. t. Gu. Hol.

e) Nihil de opulentia Akii fciunt Jör.

*) á Vinlandi (Vindlandi), *in Vandalia.* Hol.

f) ok fkildu þeir Egill med blídu — *ab Egillo cum gratia mutua*, vel, *blanda utrinque amicitiae teftificatione.* Jör.

g) fín í millum. Guelf. Mbr. b. G. med fer H. med fer fín í millum. N. ineptè: bonus homo non vidit, MED SER effe *inter fe.*

h) Þóris herfis. Guelf. Jör.

i) bidr, *rogat.* Jör. miklu, paulo ante, non eft in Guelf. Hol. J. P.

k) Agli þar um vetrinn. Guelf. G. N. lepidâ Ellipfi. || Eigli þar at vera. Mbr. b. H. J. P.

l) fe þar. Jör.

m) þektiz þat vel. Jör.

n) brádrádit, *praecipitanter confultum, decretum.* Guelf. Hol. J. P.

o) Hoc vacat in Iisd.

A.C. 917. ſva *p*) eptir *q*) aftauku Bárdar. at han villdi *r*) Egil ecki her í landi. Ráda *s*) máttu vel. fadir. ſegir Arinbiörn. því vit konúng. at han teli ecki at um *t*) viſt Egils. þú munt bióda þórólfi mági þínum her at vera. en vid Egill munum hafa *u*) eitt vetrgrid bádir. *x*) Af *y*) þeſsi rædu ſá þórer at Arinbiörn mundi *z*) þeſsu ráda þ). *æ*) Budu þeir fedgar þá þórólfi þar *a*) vetrgrid. en han þektiz þat. voro
A.C. 924. þeir þar *b*) vit xij. menn um vetrinn. Brædr ij. *c*) ero nefndir. þórvalldr offi. ok *d*) þórfidr ſtrángi. *e*) þat voro *f*) náfrændr Biarnar haulldz. ok *g*) höfdu med honum

necem Bardi, Egillum in hac regione nolle ſe dixit: Id facile potes apud regem (efficere), pater mi! inquit Arinbiörnus, ut manſionem Egilli ne reprehendat; Thorolſum utique affinem tuum ad hoſpitum invitabis; ſed ego & Egillus uno utemur hybernaculo. Hac ex oratione intellexit Thorer, Arinbiörni voluntatem praevalituram. Poſtea pater & filius ultro exhibebant Thorolſo manſionem apud ſe hybernam; ille lubenter accipiebat, &, cum fratre ac hominibus decem, ibi hyemabat. Fratres duo nominantur, Thorvalldus violentus & *Thorfidus* acer: *Biörno Höldo propinqua cognatione juncti, & una*

p) fyrir um víg Bárdar. at Egill ſkylldi ecki vera í hans landi, *eam de caede Bardi tulit ſententiam, quod Egillo non liceret in ſua regione commorari.* Jör.

q) dráp. Guelf. Hol. P.

r) ecki at Egill væri. Kálf. J. P. || ei hafa Egil. H.

s) muntu því. fadir. enn vit konúng. ſagdi Arinbiörn. (omiſſis reliquis dictis Arinbiörni). *Hujus quoque rei arbitrium ab rege obtinebis, dixit Arinbiörnus.* Guelf. Hol.

t) herviſt. Jör.

u) ein (einn). K. L. M. R. utroque modo perperam.

x) enn, *ſed.* add. Kálf.

y) þeſsum ordum, *his verbis.* Jör.

z) vocem omitt. Jör.

þ) vilia. add. Guelf. Hol. Jör. J. P. *Arinbiörnum hujus rei poteſtatem ſibi poſtulare.*

æ) Haec non ſunt in Guelf. Hol. J. P.

a) at vera. Jör.

b) xij. ſaman. Jör. || vit xij. mann. Guelf. Hol. J. P.

c) voro. Guelf. G. N. *inter hos nominati ſunt.*

d) þórfinnr. Guelf. Hol. J. P. Jör.

e) Ita Mbr. Kálf. C. R. Ceteri, þeir.

f) frændr Biarnar Bryniolfsſonar, *cognati* &c. Guelf. Hol. omiſſ. ſeqq.

g) med honum uppvaxit (uppfóſtrazt Jör.) P. ubi notanda eſt pulchra Ellipſis verbi auxiliaris.

honum fæzt. þeir *h*) voro menn miklir ok ſterkir. kapsmenn miklir ok framgiarnir. Þeir fylgdu Birni þá er han var í *i*) víkíng. en ſídan er han ſettiz um kyrt. þá fóro þeir brædr til Þórólfs. ok voro med honum í hernadi. þeir voro í ſtafni á ſkipi hans. En þá er Egill tók ſkipſtiórn. þá var Þórfidr hans ſtafnbui. Þeir *k*) brædr fylgdu Þórólfi iafnan. ok mat han þá meſt ſkipveria ſinna. Þeir brædr voro þann vetr í hans ſveit. ok ſátu næſt þeim brædrum. *l*) Þórólfr ſat í aundvegi. ok átti dryckiu vit Þóri. en Egill ſat fyri ádryckiu Arinbiarnar. ſkylldi þar um gólf gánga at minnum öllum. Þórer herſer fór um hauſtid á fund Eiríks konúngs. tók konúngr *m*) vid hanum forkunnar vel. En

& unà cum ipſo educati: homines magni corpore & robuſti, animis vehementes & promti. Biörnum, quamdiu in piratica fuerat verſatus, erant ſecuti: at ubi iſte ad otium ſe dederat, Thorolfo ſe applicabant; comitesque ejus in piratica, locum tenebant in prora navis ipſius. Egillus vero cum navem coepit gubernare, Thorfido prorae praefecto utebatur. Dicti fratres adhaerebant ſemper Thorolfo, & anteponebat eos nautis ſuis ceteris. Hác quoque hyeme inter ſodales ipſius erant, ipſi & Egillo proximè aſſidentes. Thorolfus ſedem *tenebat* adverſam (*herili*); *& pocula cum Thorere alternabat* (*commutabat*): *Egillus vero Arinbiörni propinationem excipiebat. Singuli ibi memoriarum calices* †) *per transverſum pavimentum erant dandi. Thorer Dux eô autumno ad regem Eiricum profectus; praeclare ab rege exceptus eſt; Colloquio autem* A.C. 924.

Ii 3 *inter*

h) fylgdu Þórólfi í víkíng. ok voro í ſtafni. þeir voro menn miklir ok kapsfullir. *Hi Thorolfum in piratica ſequentes, in prora erant conſtituti, homines magni corpore, & fervore pleni.* Guelf. Hol.

i) víkíngu. Jör.

k) voro þenna vetr med þeim brædrum. Þat var um hauſtit at Þórer fór á fund konúngs. *Hac hyeme erant cum Thorolfo & Egillo* &c. tam jejunè ſequentia narrant Guelf. Hol. J. P.

l) Haec etiam tranſeunt Jör.

m) val vid þeim — *cum ſuis*. Guelf.

†) *Confer omnino Commentarium ad Gunnlögsſagam pag.* 138, *& quidem primum locum ibi allegatum.*

A. C. 924 *n*) En er þeir tóko *o*) rædur sínar. þá bad þórer konúng. at han skylldi eigi *p*) fyri kunna hann þess. er han hafdi Egil med ser um vetrinn. Konúngr *q*) svarar því vel. sagdi *r*) at þórer mátti þiggia af honum slikt er han villdi. en ecki *s*) mundi *t*) þetta sva fara. ef annarr madr *u*) hefdi vid Agli tekit. En er Gunnhilldur heyrdi hvat þeir *x*) ræddu. þá mælti hon. þat ætla ek *y*). Eiríkr. at nú fari enn sem optarr. *z*) at þú ser miög þ) talhlýdinn. ok *æ*) mant þat eigi lengi er ílla er giört til þín. *a*) enda muntu til þess draga fram sonu Skallagríms. at þeir *b*) munu enn drepa *c*) nidr nockura

inter ipsos inchoato, Thorer orabat regem, ne crimini sibi verteret, quod Egillum hac hyeme secum haberet. Rex commodè respondit, affirmat facilè posse Thoterem quidlibet ab se obtinere, at si alius quispiam Egillum recepisset, rem ita non fuisse abituram. Gunnhillda autem, intelligens qua de re loquerentur, sic fata est: Credo, Eirice, nunc idem ac alias saepe usuventurum, ut ad persvadendum valde sis facilis, & male in te factorum diu non memineris: Nam eò usque sustinebis (provehes) filios Skallagrimi, donec aliquos etiam trucidárint sanguine tibi proxi-

n) þórer bad kóng eigi * þyckiaz vit vist þeirra brædra þar med honum. *Thorer orabat regem, ne succenseret mansioni fratrum apud se.* Guelf. Hol. J. * þickiazt vit þá brædr þó þeir væri med honum, *ne succenseret fratribus, quanquam essent secum.* P.

o) tal sitt. Jör.

p) kunna. Jör. K. L. M. R.

q) segir. þiggia muntu þórer af mer þat sem þú villt. en &c., *fatur; quidlibet, Thorer, à me impetrabis.* Jör.

r) hann þat mega val þiggia af ser, *eum facilè id ab se obteuturum.* Guelf. Hol. P.

s) skylldi. þad (þá) tiá, *id (tum) non procederet.* P. J.

t) sva vid vita, *eò non spectaret res (alia res foret).* Guelf. Hol. eleganter.

u) tæki vid Egli. Jör. Enallage temporis.

x) ræddu. vit. Jör.

y) enn. at nú fari sem optarr. at þú Eiríkr kóngr munir þat all-lítt er ílla er vid þik giört. — *parum memor sis.* Guelf. Hol.

z) attú siert talhlídinn. Jör.

þ) talhlydin M. ridiculè; quasi Eiricus sit mulier.

æ) mantu nú eigi lengi þat er ílla var giört &c. *nunc sanè citò oblitus es malefacti in te.* Jör.

a) eda muntu eigi til þess &c. *nonne eò* &c. Gu. Hol. || eda muntu &c. *eòne.* Jör. P.

b) muni. Guelf. Hol.

c) Hanc vocem ignorant Iid. Jör. at ea hîc ad exaggerationem valet. Mox, nockurn frænda (náfrænda) þinn, *aliquem propinquum (proximum)* — Iid.

nockura náfrændr þína. En þótt *d*) þú látir þer *e*) engifs þikia vert um dráp Bárdar. þá þiki mer eigi fua *f*) þó. Konúngr fvarar. *g*) Meirr frýr þú mer. Gunnhilldur. grimleiks enn adrer menn. en verit hefir *h*) kærra vit þórólf af þinni hendi enn nú er. en ecki mun ek *) ord mín aptr taka vit *i*) þá brædr. Vel var þórólfr her *k*). fagdi hon. ádr Egill fpillti *l*) fyri honum. en nú *m*) ætla ek *n*) engan mun. þórer fór heim þá er han var búinn. ok fagdi þeim brædrum ord konúngs ok drottníngar.

49. CAP.

DRÁP ÞÓRVALLDZ OFSA.

Æývindr *o*) fkreýia. ok Álfr *p*). hetu brædr Gunnhilldar. *q*) fyner Auzurar Tota.

proximos; Sed quanquam Bardi caedem nihili aeftimas, ego aliter aeftimo tamen. Rex fatur; Tu, Gunnhillda, magis quam alii homines faevitiam in me requiris (*ad faevitiam me provocas*); *fuit certè, ex parte tua, major in Thorolfum* †) *amor, quam nunc eft. Sed fidem fratribus datam non renuntiabo. Benè, inquit regina, Thorolfus hic verfabatur, antequam Egillus mores ejus corrumperet, nunc autem nihil* (*difcriminis*) *intereffe puto. Thorer confecto negotio, domum reverfus, dicta regis & reginae fratribus fignificavit.* A.C. 924.

CAP. XLIX.

CÆDES THORVALLDI VIOLENTI.

Eyvindus Skreyia (vagus) & *Alfus nominabantur fratres Gunnhilldae, Öffuris* Totii

d) þer kóngr þiki lítils vert dráp Bárdar. þá þikir ofs eigi fva. Guelf. Hol. P.

e) ecki at þikia um &c., *nihil indigneris* &c. Jörund.

f) Haec particula in Traducibus Kálf., etiam altero Asgeiriano, inficetè eft omiffa.

g) Haec non habentur in Guelf. Hol. J. P.

h) þer þeckra vid * þóri. enn fva fem nú er, *gratior tibi fuit Thorer, quam uti nunc eft*. Guelf. * þótti, ex Hol. H. N. fine fenfu. þórólf, *Thorolfus*. ex Iisd. Membr. b. G. || þer kærra vit þórólf. en nú er, *cum plus amafti Thorolfum* &c. Jör.

*) nú aptr taka ord mín, *nunc verba mea non revocabo*. Guelf. Hol. P. omiffo refponfo Gunnhilldae.

i) þóri, *Thoreri*. Jör.

k) med ofs. add. Jör.

l) voculam omitt. Jör. L. R.

m) tel ek þeirra &c. L.

n) öngva muni med þeim vera. Jör.

o) cognomentum non eft in Guelf. Hol. J. P.

p) afkmadr, *Afkmannus*. add. Jör.

q) ignorant Guelf. Hol. J. P.

†) *Vide fupra Cap. 37. pag. 178.*

A.C. 924. *r*) Tota. þeir voro menn miklir ok *s*) allsterkir. ok *t*) kaupmenn miklir. þeir höfdu *u*) þá mest ifirlát af Eiríki konúngi ok Gunnhilldi. ecki voro þeir menn þockasæler af *x*) alþýdu. *y*) voro þá menn á úngum alldri. ok þó fullkomner at þróska. Þat *z*) var um várit. at blót mikit skylldi vera at sumri á Gaulum. *) Þat var þ) ágæzt höfud-hof. sótti þángat fiölmenni mikit *æ*) or Fiördum. ok af *a*) Fiölum. ok or Sogni. ok *b*) flezt allt stórmenni. Eiríkr konúngr fór *c*) þángat. þá mællti Gunnhilldr vid brædr sína. Þat *d*) vil ek. at þid hagit sva til í fiölmenni þessu. at þid *e*) sáit drepit annanhvarn þeirra sona Skallagrims. ok *f*) bazt at bádir

Totii filii, magnitudine corporis, roboreque, conspicui: mercatores gnavi: Summum hoc tempore honoris locum apud regem Eiricum, & Gunnhilldam, tenentes; vulgò non gratiosi: aetate adhuc adolescentes, virilitatis autem profectu adulti. Veré hôc magnum sacrificium aestivum Gaulis, ad fanum in primis celeberrimum, erat destinatum; quò ingens hominum multitudo ex Fiördis, Fiölis & Sogno, plerique item proceres confluebant; ibat quoque Eiricus rex. Tum Gunnhillda fratribus est locuta; Id volo operam detis, in hac turba, ut alterutrum, vel quod optimum foret, utrumque filiorum Skallagrimi

---

r) Tóka. Jör.

s) sterkir. Omnes praeter Kálf.

t) kappsmenn, *animis vehementes.* Jörund. at neutrum est in Guelf. Hol. J. P.

u) mikit ifirlæti (yfirlát mikit), *magno in honore constituti.* Jör. P. Guelf. Hol.

x) aldydu manna. Guelf.

y) Haec à Ceteris absunt.

z) er nú sagt *at um várit at sumri skylldu vera blót mikil. *Jam commemoratur, illo veré, ineunte aestate, magna sacrificia celebranda fuisse.* Guelf. * um vorit. at um sumarit J. at um vorit. um sumarit G. um vorit. eda um sumarit N. um sumarit H. at sumri, omitt. Jör. Mbr. b.

*) ok var þar (þar var) hof mikit, *ibi erat fanum insigne.* Guelf. Hol. P.

þ) ágætt K. M. R. *celebre.* ágiört L. ineptè.

æ) bædi af fiöllum. ok or Fiördum &c. *cum ex montanis, tum Fiördis* &c. Gu. Hol. P.

a) Fialum. Jör.

b) mart annat &c. *& aliunde magna vis procerum (nobilitatis)*, Guelf. Hol. J. P. at Jör. ignorant.

c) ok. inferunt Iid. Jör.

d) villda ek. H. J. P.

e) drepit, *interficiatis* Guelf. Hol. Jör. J. P.

f) betr at hvartveggi se, *quod praestaret, utrumque.* Guelf. Hol. P. || betr hvörtveggi. J.

bádir veri. þeir g) kvádu ſva vera ſkylldu. Þórer herſir bióz h) til ferdar þeirrar. han i) kalladi Arinbiörn til máls vit ſik. Nú mun ek. ſagdi han. fara til blótſins. en k) ek vil ecki at Egill fari þángat. ek l) kann m) rádum Gunnhilldar. en n) kapſemd Egils. en ríki konúngs. o) at þeſs man eigi hægt at gæta allz ſaman. En Egill mun ecki letiaz láta nema þú p) ſer eptir. en Þórólfr ſkal fara med mer. ok *) adrir þeir faurunautar. ſkal Þórólfr blóta ok leita heilla þeim brædrum. q) Sidan ſagdi Arinbiörn Agli. at han mun heima vera. ok vid bádir. ſagdi han. Egill kvad ſva vera ſkylldu. En þeir Þórer fóro til blótzins. ok var þar allmikit fiölmenni. ok dryckiur r) miklar. Þórólfr fór

grimi interficere queatis. Illi ſic fore promittebant. Thorer Dux ad hoc iter paratur: advocatoque in colloquium Arinbiörno; Nunc, ait, ad ſacrificium profecturus ſum; ſed Egillum proficiſci nolo, ita novi fraudes Gunnhilldae, vehementiam Egilli, regis autem potentiam, ut horum omnium rationem habere difficile exiſtimem: Egillus vero retineri nequibit, niſi tu quoque remanſeris. Thorolfus autem, & ceteri ſodales (eorum), comites mihi erunt, & ille quidem ſacrificabit, ad favorem numinum ſibi fratrique conciliandum. Deinde Arinbiörnus ſignificabat Egillo, quod domi manſurus eſſet, & nos ambo, ajebat. Egillus ita futurum affirmabat. Thorer cum ſuo comitatu ad ſacrificium eſt profectus; ubi magna hominum frequentia, magnae compotatationes erant. Thorol- A.C. 924.

g) ſögdu at ſva ſkylldi vera. Kálf.

*) heiman, *domo proficiſci parabat.* Guelf. Hol. J. P. || ok til þeſsarrar ferdar, *etiam* — Jör.

i) mællti vid Arinbiörn, *Arinbiörno loquebatur.* Guelf. Hol. J. P.

k) Egill vil ek æi at fari. Guelf. Hol.

l) kenni rád (quod magis vulgatum). K. L. M. R.

m) rædum. Mbr. Kálf. C. || velrædi. Guelf. Hol. in dandi caſu.

n) kappi. Iid. Jör. ſkap, *indolem.* J.

o) ok er þeſs eigi &c. Guelf. Hol. || en þeſs mun ecki &c. Jör.

p) ſiert, Omnes deterioris notae.

*) blóta til heilla þeim brædrum. Guelf. Hol. J. P. ſed Jör. omittunt.

q) þá — at þeir mundi heima vera bádir. Egill bad hann ráda — *eos domi unà remanſuros. Egillus, hoc in ejus poteſtate eſſe, jubebat.* Guelf. Hol. J. P.

r) ſtórar. Jör.

A.C. 924. *s*) fór med Þóri. hvar ſem han fór. ok *t*) ſkilduz alldregi dag ne nótt. Eývindr ſagdi Gunnhilldi. at han feck ecki ſæri *u*) vit Þórólf. hon bad hann þá drepa einnhvern *x*) manna hans. helldr enn allt *y*) beri undan. Þat var eitt kvelld þá er konúngr var til ſvefns genginn. ok ſva þeir Þórer ok Þórólfr. en þeir ſátu eptir *z*) Þórſidr ok Þórvalldr. þá komu þeir þar brædr Eývindr ok Álfr. ok ſettuz hiá þeim. ok voro allkátir. *þ*) drucku *æ*) fyſt ſveitar *a*) dryckiu. Þá kom þar *b*) er horn ſkylldi drecka til *c*) hálfs. drucku þeir ſaman Eývindr ok Þórvalldr. en *d*) Álfr ok Þórſidr. En er á leid kvelldit. þá var druckit *e*) vit ſleitur. ok því næſt orda hnippíngar. ok þá ſtóryrdi. Þá hlióp Eývindr upp. ok brá *f*) ſaxi einu. ok lagdi *) á Þórvalldi. *g*) ſva at þat var ærit

Thorolfus ſequebatur Thorerem, quâcunque vaderet, nec ab invicem nocte aut die diſcedebant. Eyvindus Gunnhilldae ſignificat, nullam ſibi offerri occaſionem invadendi Thorolſum; Illa rogat, ut occidat tamen unum quempiam ex ſodalibus ipſius, ne in totum perdat operam. Veſpere quodam, cum rex, Thorer quoque & Thorolfus, ad quietem iviſſent, reſiderent vero ad pocula Thorſidus & Thorvalldus; factum eſt, ut venientes eò Eyvindus & Alfus fratres, apud eos, magna cum hilaritate, accubarent. Initio promiſcuè potatum: deinde eò ventum, ut dimidium cornu eſſet epotandum, commiſſis (combibonibus), hinc Eyvindo & Thorvalldo, indè Alfo & Thorſido. Procedente nocte inter potandum diſcidia, tum jurgia, & hinc convicia, orta ſunt. Tunc raptim exſurgens Eyvindus, eductâ machaera quâdam, Thorvalldum plagâ perem-

s) geck — hvert ſem han fór. Iid. Gu. Hol. J.
t) ſkildiz alldri vid hann nótt ne dag, *neque eum umquam reliquit* — Guelf. Hol. J. P.
u) á Þórólfi. Iid. Jör.
x) þeirra felaga (ſaurunauta). Guelf. Hol. J. P. || mann hans. Jör.
y) bæri. Guelf. Hol. J. P.
z) Þórvalldr ok Finnr. Guelf. Hol. praeter H.
þ) þeir. add. Iid. Jör. J. P.
æ) faſt, *vehementer*. J. mox, ſveita. J. P.
a) dryck. Guelf. Hol.
b) at drecka ſkylldi &c. minus perſpicuè Gu. Hol. J. P. || at hvör ſkylldi drecka, *ut cuique (duorum)* &c. Jör. K. L. M. R.
c) háls J. hvolfs, *ad inverſionem*, ɔ: ut uno hauſtu evacuandum eſſet cornu. P.
d) þeir, inſerunt Guelf. Hol.
e) med ſleitum — ordahnippíngum. Jörund. || vid ſleitid. J.
f) ſverdi, vibrato *gladio*. Guelf. Hol. J. P.
*) at Þórvalldi banaſár. Jör.
g) ok vard hans bani. Guelf. Hol.

ærit banafár. *h*) Sídan hliópu upp hvarertveggiu. konúngsmenn. ok húskarlar Þórifs. En menn voro aller vapnlaufer inni. Þvíat þar *) var hofshelgi. gengu menn í milli. ok ſkildu þá **) er ódazter voro. vard *i*) þá ecki fleira til tídenda þat kvelld. Eývindr hafdi vegit í *k*) veum. ok var han vargr ordinn. ok vard han þegar brott at fara. Konúngr baud bætr fyri manninn. en Þórólfr ok Þórfidr *l*) faugdu. at þeir höfdu alldregi tekit mannbætr. ok þeir villdu ecki þær taka. Skılduz at ſva búnu. fóro þeir *m*) Þórer heim. Eiríkr konúngr *n*) ok þau Gunnhilldr fendu Eývind fudr til *o*) Danmerkr til Haralldz konúngs Gormsfonar. *p*) Þvíat han mátti þá eigi vera í *q*) Norrænum lögum. Konúngrinn tók vel vid honum *r*) ok fauruneyti hans. Eývindr hafdi til Danmarkar lángſkip allmikit. ſídan *s*) fetti kon-

peremtoria percuſſit. Ad hoc utrique exſi- luere, ſatellites regis, & Thoreris famuli. Ceterum propter religionem fani, omnes in triclinio conſtituti inermes erant: Interceſſum tamen, & qui maxime furebant, distracti: inde plus novi non evenit ea nocte. Eyvindus pacem ſacroſanctam caede violaverat, itaque exilio obnoxius (ſacer homo factus), e veſtigio auſugere cogebatur. Rex pro caede hominis multam offerebat. Thorolfus autem & Thorfidus negabant ſe unquam expiationem homicidii pecuniariam accepiſſe, neque hanc accipere velle: ita diſceſſum, Thorerque cum ceteris domum profectus eſt. Rex Eiricus & Gunnhillda Eyvindum, cui amplius non licebat intra fines Norvegiae verſari, In Daniam, auſtrum verſus, ad Haralldum regem Gormſonium amandabant: qui eum cum comitatu ſuo univerſo (venerat autem in Daniam longa navî majuſculâ) benevolè A.C. 924.

h) Sídan — Þórifs. vacat in Guelf. Hol.

*) hóſſt helgi, *propter feſtum quod tum inceperat.* K. L. M. R.

**) Hoc abeſt à Ceteris.

i) þar, *ibi.* Guelf. Hol. Jör. J. P. mox, þat kvelld. omitt. Iid.

k) hofs gridum, *pacem fani.* J. P.

l) kvoduz alldri tekit hafa mannzbætr. ok enn kvoduz þeir æi taka mundu — *neque hac vice accepturos ajebant.* Guelf. Hol.

m) Þórólfr ok Þórfinnr. Guelf. Hol. J. P.

n) De Gunnhillda hic tacent Iid.

o) Danmarkar. Guelf. Hol.

p) Haec ignorant Iid. J. P.

q) Noregi fyri laga faker, *in Norvegia per legem.* Jör.

r) De comitatu & nave Eyvindi tacent Guelf. Hol. J. P.

s) giördi — hann at landvarnarmanni. J. P.

A.C. 924. konúngr Eývind þar til landvarnar fyri víkíngum. t) Eývindr var hermadr hinn mesti. En u) er vár kom eptir vetr þann. þá búaz þeir Þórólfr ok Egill x) enn at fara í víkíng. En er þeir voro búner. þá hallda þeir y) enn í austrveg. En er koma í Víkina. þá sigla z) sudr fyri Jótland. ok heria þar. ok þ) þá fara þeir til Fríslandz. ok dveliaz miög lengi um sumarit æ). en þá hallda enn aptr til Danmerkr. En er þeir a) koma til landamæris þar er mætiz Danmörk ok Frísland. b) ok lágu þá vit land. þá var þat eitt kvelld c) er menn biugguz til svefns á skipum. at menn ij. komo á skip Egils. ok sögdu at þeir áttu vid hann d) eyrendi. var þeim fylgt til hans. þeir segia at

volè recepit; hominique bellica virtute insigni, fines regni a piratis tutandos commisit. †) *Veré hyemem istam subsequente, Thorolfus & Egillus iterum adornant iter piraticum, & ubi apparatu erant perfuncti, mare Balthicum repetere instituunt, provectique ad Vikam, velificantur inde ad oras australes Jutiae, heic populati, in Frisiam tendunt: ibi magnam aestatis partem cum exegissent, in Daniam reversi, venientesque ad confinium, ubi Dania & Frisia junguntur, naves ibi in statione tenebant. Tunc factum est, vespera quâpiam cum socii navales in navibus ad somnum se compararent, ut homines duo navem Egilli ascenderent, dicentes sibi cum illo esse negotium: qui ad ipsum*

t) þvíat han var — mikill. Guelf. Hol. J. P.

u) um vorit Iid. er vor kom. omisso *eptir — þann.* Jör.

x) í hernat. Guelf. Hol.

y) austr í land skipum sínum, *cursum navium dirigunt in orientalem Norvegiam.* Iid. J. || austr firi land, *praeter terram, orientem versus.* P. || sudr med landi. ok sudr i Jötland, *praeter terram meridiem versus, & in Jotiam eodem tenore.* Jör.

z) þeir til Jòtlandz, *in Jutiam.* Gu. Hol. J. P.

þ) þadan til Frislandz. Iid.

æ) ok unnu mörg afreksverk (í orrostum). ok er áleid (sumarit) hallda þeir &c. & *multa (bellis) praeclarè gessissent; Vergente aestate* &c. Jör. Guelf. Hol. J. P. adjiciunt.

a) hallda, *pergentes.* Guelf. G. mox, Landamærisſs. Guelf.

b) Þat var eitt kvelld &c. uti prius illud, enn er þeir hallda — Anacoluthon sit. Guelf. G. Mbr. b.

c) at. sensu eodem, sed rarô. Jör.

d) skyllt, *necessarium, serium,* v. *de re seria.* addunt Guelf. Hol. Jör. P. J.

†) *Anno 918 secundum mentem authoris. Sed plures fortè annos piraticis hisce exercitiis incubuere; certè in Angliam ante 924 non venerunt. Arnas Magnaeus.*

at Áki hinn audgi hafdi sendt þá *e)* þángat med þeim erendum. at Eývindr ſkreýia liggr *f)* úti fyri Jótlandz ſídu. ok ætlar at *g)* ſæta ydr þá er þer farit ſunnan. ok hefir han lid mikit *h)* ſamandregit. ſva at þer hafit *) engi áhölld, vid. ef þer hittit lid hans allt. *i)* en han ſiálfr ferr med lettiſkipum tveimr. ok er nú her ſkamt frá ydr. *k)* En er tídendi þeſsi komo fyri Egil. þá láta þeir þegar af ſer tiölldin. bad þá fara hliódliga. þeir gerdu ſva. Þeir komo í *l)* daugun at þeim Eývindi þar er þeir *m)* lágu *n)* um ackeri. lögdu þegar at þeim. letu gánga bædi griót ok vapn. fell þar lid mart af Eývindi. en han ſiálfr hlióp fyri bord. ok komz med ſundi til landz *o)*. ok ſva allt þat lid er undan komz. En þeir Egill tóku ſkipin. ok

ſum ducti, *miſſos ſe ab Akio* opulento *ajunt*, A.C. 924.
eo cum nuntio, *quod Eyvindus* vagus *ante Latus Jutiae excubat*, *hoc animo*, *ut inſidietur vobis*, *à meridie revertentibus; magnas itaque copias contraxit*, *in quas univerſas ſi incidatis*, *nullas ad reſiſtendum vires habetis: ipſe duobus circumiens navigiis curſoriis jam prope á vobis abeſt. Ubi hic nuntius Egillo venit, deponuntur extemplo tentoria, ſilentiumque inter eundum ad juſſum ipſius ſervatur. Ita ipſo diluculo ad Eyvindum, ubi ad anchoras manebat, pervenientes, illico adoriuntur hoſtem*, *ſaxisque ac telis inceſſunt. Ipſe multis ſuorum amiſſis*, *projicit ſe de navi*, *nandoque in littus evadit*, *cum ea parte copiarum cui effugere contigit. Egillus naves*

e) at ſegia honum Jör. þeſs eyrindiſs. Guelf. Hol. J. P.

f) voculam omitt. Guelf. Hol. J. P.

g) ſitia um ydr. J. P.

h) ſunnan dregit, *à meridie.* Guelf.

*) ecki lids vid honum (lidskoſt vid hann. J. P.) ef þer hittiz. — *ſi in eum incidatis.* Guelf. Hol. Jör. J. P.

i) ok han ſ. ferr (er P.) á niósn med tveimr ſkipum — *ſpeculando circumiens (in ſpeculando occupatus).* Guelf. Hol. Jör. P.

k) þeir Egill reka þegar * af ſer tiölldin. han bad &c. *Egillus & ſui raptim detendunt.* Guelf. Hol. * at ſer, *ſe operiunt tentoriis.* P. malè.

l) dagan. H. S. daŋ. Membr. Guelf. teſte A. Magnaeo. item ex Hol. Membr. b. G. N. Convenit Anglicum *Da'wn*, ſenſu & elocutione; etſi ſcriptura paullum differt.

m) leggiazt, *collocabat ſe.* N.

n) fyri, *ubi oportunus jacebat.* Jör.

o) ſíns, *ſuum.* quod ex ſequ. *lids ſíns*, huc ineptè tranſlatum eſt. G. N.

A.C. 924. ok *p*) farm þeirra ok vapn. Fóro *q*) þá aptr um daginn til lids ſíns. hittu þá Þórólf. Spyr han *r*) hvert Egill hafdi farit. eda hvar han hafdi fengit ſkip þau er þeir fara med. Egill ſegir. at Eývindr ſkreýia hafdi *s*) haft ſkipin. ok þeir höfdu af honum tekit *t*). þá kvad Egill.

Giördum *u*) haullzti harda
Hríd *x*) ſyri Jótlandz ſídu.
Bardiz vel ſá er *y*) vardi
Víkíngr Dana *z*) ríki.
*) Ádr á ſund ſyri þ) ſandi
æ) Snarfeingr med lid dreingia
a) Auſtr *b*) af *c*) unnar heſti
Eývindr *d*) hlióp ſkreýia.

Þór-

ves cum onere & armis capiebat, eodemque die ad ſocios redux, fratrem conveniebat: roganti huic, quò iiſſet, & quemadmodum adductis navibus eſſent potitus? Ductas ab Eyvindo vago, *atque ei ereptas, ſignificat, hoc carmine adjecto;*

Fecimus admodum ſaevam
Impreſſionem ante Latus Jutiae,
Pugnavit bene, qui defendit,
Pirata, Danorum regnum,
Antequam ad natandum ante (littoralem)
Acer cum ſociis [*arenam*
Orientem verſus e navi
Se abjiceret Eyvindus Skreyia.

Thorol-

p) Ita ſcripſit Aſgeir in C. E. dubium eſt, num Mbr. Kálf. habeat fanz, an faut, *impedimentis.* Sed haec lectio melius cum circumſtantiis conciliatur. || farminn K. L. M. R. || vapn þeirra öll, *armis omnibus.* Guelf. P. Sed in Jör. vacat.

q) þeir eptir — *poſt.* Guelf.

r) hvar han hefdi fengit ſkip þau — ædr hvört han hefdi farit. Prothyſteron. Jör.

s) átt, *naves fuiſſe Eyvindi.* Jör.

t) ok barizt vid hann. ok fellt xviij. menn af Eyvindi, *dimicaſſe cum Eyvindo, atque XVIII. viros ab eo occidiſſe.* Jör. addunt. At haec omnia deſiderantur in Guelf. Hol. J. P.

u) hellſti. Guelf. Jör. eodem ſenſu. At quod expreſſi, neſcio quomodo ſonantius eſt. || helldr P. hellſt til J. helſta Mbr. b. G.

x) vid, *ad,* ſubſtituit Cl. Pauli, invitîs libris, & praeter neceſſitatem.

y) vardiz. Guelf. G. N. vix rectè: niſi poëta ſe ipſum intelligat, ut ſit; *qui tuebatur ſe à vi Danorum.*

z) ríkis. K. L. M. N. R.

*) audr, *vacuus, nudus.* O.

þ) ſundi, *ante fretum.* Mbr. Kálf.

æ) ſnarpfeingr, *aſper in congreſſu.* J.

a) æſtr, *furens, praeceps.* O.

b) frá - - - heſtum, *relictis navibus.* Mbr. Kálf.

c) unda. Sine dubio eodem ſenſu: nam *Unn* & *údur* a Latinorum *unda* deducendae videntur. E. J. P.

d) ita Jör. P. ofhlióp Guelf. Hol. M. R. afhlióp.

e) Þórólfr fegir. Þetta ætla ek ydr fva hafa gert. at ofs mun ecki hauftlángt *f)* rád at fara til Noregs. Egill fagdi at þat var vel þótt þeir leitadi þá í annan ftad *g)*.

Thorolfus fatur: hoc ita vos patraffe existimo, ut è re noftra non futurum fit, autumno hoc Norvegiam petere. Egillus oftendit, volente fe adeo alia loca quaefituros. A.C. 924.

50. CAP.
FRÁ ADALSTEINI ENGLA KONÚNGI.

*) Álfrádr hinn ríki *h)* red fyri Englandi. han var fyftr einvallds konúngr yfir Englandi finna kynsmanna. Þat var *i)* á dögum Haralldz hins hárfagra Noregs konúngs. Eptir *k)* hann var konúngr í Englandi fon hans Játvardr. han var fadir Adalfteins hins figrfæla. fóftra Hákonar hins góda. I *l)* þenna tíma tók Adalfteinn konúng-

CAP. L.
DE ADALSTEINE ANGLORUM REGE.

†) *Álfradus cognomento* potens, *primus fuae ftirpis, fingulari poteftate Angliae imperitavit; id vero incidit in tempora Haralldi* pulchricomi, *Norvegiae regis. Alfradum in regno fecutus eft Edvardus, pater Adalfteinis* victoriofi, *qui nutricius erat Haconis* boni, *& regnum Angliae* ††) *hac tempefta-te,*

hlióp. Utrumque autem, *of* & *af*, abundat. Neque, meô fenfu, quicquam facit ad gratiam carminis. Carmen ex verfione Cl. Pauli exhibetur, unâ modò voculâ mutatâ, ut prius monui.

e) þat ætla ek þá. fagdi Þórólfr. at ver *megum æi hauftlángt hallda til Noregs. *Vereor itaque, ut hoc autumno in Norvegiam pergere nobis liceat.* Gu. Hol. * munum eigi — til Nor. (fara), *ut pergamus* &c. P.J.

f) vera. ok mun ei rádligt at fara &c. Jör. corruptè. *g)* helldr, *potius.* add. Jör.

*) Elfródr Jör. Elfrádr J. P.

h) var (vard P.) fyrftr einvalldz konúngr &c. Guelf. Hol. P. || kóngr hafdi rádit fyri Englandi. han var fyrftr — allra &c. *omnium.* Jör.

i) um daga. Guelf. Hol. Jör.

k) þat, *deinde regnavit.* Guelf. Hol.

l) þann tíd. Iid. J. P.

†) *Anno* 872 *factus eft rex. Torfeus.*

††) *Anno* 924. *Secundum Polydorum Virgilium Ao.* 926. *Deceffit Ao.* 942. *Chronicon Auguftinenfe Ao.* 925 *imperare coepiffe vult. Dunelmenfis autem Simon (&) Rudolfus de Diceto Anno* 940 *obiiffe tradunt: quae cum hac relatione inter fe collata amicè confentiunt. Torfeus.*

A.C. 924 konúngdóm í Englandi eptir faudur finn. *m*) Þeir voro fleiri brædr fynir Játvarz. En er *n*) Adalfteinn hafdi tekit konúngdóm. þá hófuz upp til úfridar þeir höfdíngiar er ádr höfdu látid ríki fin. fyri þeim lángfedgum. Þótti nú fem *o*) dælft mundi til at kalla er úngr konúngr red fyri ríki. voro *p*) þat bædi *q*) Bretar. ok Skotar. ok Irar. En Adalfteinn konúngr fafnadi *r*) herlidi at fer. ok gaf mála þeim mönnum *s*) öllum er þat villdu hafa til *t*) fefángs fer. *u*) bædi útlendzkum ok innlennzkum. Þeir brædr Þórólfr ok Egill helldu fudr *x*) fyri Saxland ok Flæmíngialand. þá fpurdu þeir at *y*) Englandz konúngr þóttiz lids þurfa. ok þar var ván *z*) fefángs mikils. *þ*) gera þeir þá þat rád *æ*) at hallda þángat lidi fínu. Fóro þeir þá

te, poft obitum patris, capeffivit. Erant vero plures fratres ex patre Edvardo. Adalfteine imperium adeptô, res novas moliri caeperunt dynaftae, quibus ditiones a majoribus ipfius fuerant ademtae; nunc facillimum rati eas repetere, quando regno praeerat rex adolefcens: hi erant & Britones, & Scoti, & Hyberni. Adalfteinn autem copias fibi contraxit, praebuitque ftipendia omnibus, exteris & indigenis, qui hoc pacto rem facere cupiebant. Thorolfus & Egillus fratres, Saxoniam Flaudriamque meridiem verfus praetervecti, rumorem inaudiunt, quod Angliae rex auxiliis indigere fibi videretur, quodque ibi ampla fpes lucri fe offerret. Idcirco agmine fuo eò proficifci conftituunt. Eodemque autumno curfum ad regem

m) Fratres Adalfteinis non agnofcunt Iid.

n) han var ordinn konúngr. Iid.

o) dællt, *facile*. Jör. J. P. || hægt, *commodum, opportunum*. Guelf. Hol.

p) þat at Guelf. G. þar ad, *ejus confilii participes*. Hol.

q) Kretar. Hol. corruptè.

r) lidi. Guelf. Hol.

s) Vocem omitt. Guelf. Hol. Jör. J. P.

t) fefánga. Iid. praeter Jör.

u) útlendzkum fem innlendzkum, *tam exteris quam* &c. Iid.

x) til Saxlandz. ok (þadan til. P.) Flæmíngialandz, *in Saxoniam & (deinde) in Flandriam curfum direxerunt*. Guelf. Hol. P.

y) Engla k. þurfti lids vid, *auxilio indigeret*. Guelf. Hol.

z) fefánga (mikilla). Guelf. Hol. Jör.

þ) Margir gáfu þeim þat rád at þeir fkylldu þángat hallda &c. *Multi id illis dabant confilium, ut eò ducerent agmen*. Guelph. Hol.

æ) fyri fer ok. lidi fínu at hallda þángat. J. P.

þá um hauſtid til þeſs er þeir komu á fund Adalſteins konúngs. Tok han vel vit þeim. ok *a*) leizt ſua á at lidſemd mikil mundi vera at ſylgd þeirra. *b*) verdr þat brátt í rædum Englandz konúngs. at han býdr þeim til ſín, at taka þar mála. ok geraz landvarnarmenn hans. *c*) Semia þeir þat ſín í milli. at þeir geraz menn Adalſteins. England var *d*) kriſtid. ok hafdi lengi verit. þá er þetta var tídenda. Adalſteinn konúngr var vel kriſtinn. han var kalladr Adalſteinn hinn *trúfaſti*. Konúngr bad Þórólf ok þá brædr at þeir ſkylldu *) láta primſignaz. þvíat þat var þá *e*) mikill ſidr bædi med kaupmönnum. ok þeim er á mála gengu med kriſtnum mönnum. þvíat þeir menn. er *f*) primſignadir voro. *g*) höfdu allt ſamneyti vit kriſtna menn ok ſva heidna. *h*) en höfdu þat at atrúnadi er þeim var ſkapfelldazt. Þeir Þórólfr ok Egill

regem Adalſteinem pertendunt. Rex eos bene accipit, & jam ex aſpectu intelligens, opem ipſorum magni fore momenti, nihil cunctatur inſerere ſermoni invitationem, ut accipiant ab ſe ſtipendia, finibusque tuendis praeficiantur: Ita inter ipſos convenit, ut A.C. 925. *regis in miniſterium ſe darent. Anglia jam diu addicta erat religioni chriſtianae, eamque ipſe rex Adalſteinn diligenter colebat, unde &* religioſi *cognomen meruit: Hic à Thorolfo & fratre poſtulavit, ut* prima (*ſanctae crucis*) ſignatione *ſe facerent initiari; quae conſuetudo id temporis inter mercatores, & homines, ſtipendia chriſtiana adeuntes, cluebat: Nam primae ſignationis compotes omni, cum chriſtianis gentilibusque, commercio utebantur: tenebant vero in religione, quod maxime ad eorum erat animum. Thorolfus & Egillus regis peti-*

a) lez (kvez) ſiá at lidſemd mundi gód í þeim, *oſtendens videre ſe opem in iis eximiam fore.* Iid. Guelf. Hol.

b) bydr konúngr þeim til ſín &c. Iid.

c) Haec non habent Iid. þeir játudu þeſsu, *in hoc conſentiebant.* Jör.

d) val, *bene.* Guelf.

*) Vox non extat in Guelf. Hol. J. P. ſkíraz. ok taka retta trú, *ut baptizarentur, & verae religioni darent nomina.* Omiſſ. ſeqq. Jör.

e) ſidr * manna mikill þeirra er á mála &c. Gu. G. * heidinna manna, *Ethnicorum.* H. || ríkra manna, *hominum magnificorum, nobilium.* P.

f) primſigndir. Guelf. Hol. J. P.

g) áttu. Guelf. Hol.

h) Haec in Ceteris non ſunt.

A.C. 925. Egill gerdu þat epter *i*) bæn konúngs. ok letu primſignaz bádir. þeir höfdu þar *k*) CCC. ſinna manna. þeirra er mála tóku af konúngi *l*).

petitioni hoc dabant, ut ambo primam ſignationem admitterent. Habebant ibi CCC. ſuorum, qui & ſtipendia ab rege capiebant.

51. CAP.

FRÁ ÓLÁFI SKOTA KONÚNGI.

Oláfr *) *raudi* het konúngr *m*) á Skotlandi. han var Skozkr *n*) at faudr-kyni. en Danſkr at *o*) módur-kyni. *p*) ok kominn af *q*) ætt Ragnars *Lodbrókar*. han var ríkr *r*) madr. Skotland *s*) var kallat þridiúngr *t*) ríkiſs vid England. *u*) Nordimbraland er *x*) kallad fimtúngr *y*) Englandz. ok

CAP. LI.

DE OLAO SCOTORUM REGE.

†) *Regnabat in Scotia Olaus cognomento* rufus, *paterno genere Scotus, materno Danus ex ſtirpe Ragnaris* Lodbrok (*hirſutè bracchati*): *is erat vir opulentus. Scotia ad regnum Angliae* (*collata*), *pro triente habebatur. Northumbria quinta pars Angliae cenſetur: ea finium Angliae ſeptentrio-*

i) kóngs bón. ok let (letu) &c. Jör.

k) DC. J.

l) ok giörduz * hans menn allir, *& omnes regi nomina ſua dabant.* add. Jör. * landvarnarmenn konúngs (hans allir J.). þeir voro (allir voro þeir. P.) ſidprúdir um fleſt, *facti ſunt defenſores regni* (*omnes*); *erantque plerisquè de rebus decenter morati.* Gu. Hol. J. P.

*) *raudr.* Jör.

m) í Skotlandi. Guelf. Hol. Jör. J. P.

n) í faudr-ætt. Jör. || at faderni; *patre Scoto.* P.

o) modr-ætt. Guelf. G. P.

p) han var kominn &c. Hol. Jör. Guelf.

q) Ragnar *Lodbrók*. P.

r) kóngr, *rex.* Omnes praeter Kálf.

s) er (kallat Guelf.) þridjúngr vid England, *aequat,* (*aequare cenſetur*) *trientem Angliae.* Hol. Guelf.

t) Englandz. P.

u) Nordymbraland Mbr. b. J. Nordumbraland H. N. Nordtimbraland P.

x) fimtúngr vid England, *aequat quintam partem Angliae.* Guelf. Hol.

y) af Einglandi. Jör.

†) *Pertinent haec ad ann. 926. Sed confundit author bella Ethelſtani, hoc anno geſta, cum praelio, quo Ethelſtanus Anlafum & caeteros reges ſibi adverſos vicit anno* 937. *cui Egillus ſanè non interfuit, ſed notitiam illius, ni fallor, in Islandiam ſecum vexit.* A. Magnaeus.

ok er þat z) nordazt næzt Skotlandi þ) fyri austan. þat æ) höfdu a) haft at fornu Dana konúngar. Jórvík b) er þar höfudstadr. c) þat ríki átti Adalsteinn. ok hafdi sett yfir Jarla tva. het annarr d) Álfgeirr. en annarr e) Gudrekr. Þeir f) sátu þar til landvarnar. bædi fyri ágángi Skota. ok Dana. g) eda Nordmanna. er miög heriudu á landit. ok þóttuz eiga tilkall mikit þar til landz. þvíat á Nordimbralandi voro þeir einir menn. h) ef nockut var til. at Danska ætt i) átti at faderni eda móderni. en margir k) hvarirtveggiu. Fyri Bretlandi redu l) brædr ij. m) Hríngr ok Adils.

tentrionalium ultima, & Scotiae ad orientem proxima est; tenuerant olim reges Daniae: Jórvika (*Eboracum*) *caput provinciae; erat autem haec in dominio Adalsteinis, qui ei praeposuerat Comites duos, Alfgeirem & Gudrecum. Hi sedebant ibi ad regionem tuendam, a Scotorum, Danorum, Norvegorumque invasionibus, qui eam armis infestabant, & jure repetere sibi videbantur, nam hi soli erant incolae Northumbriae,* †) *si modo ulli erant, qui paternum maternumve genus, aut etiam utrumque a Danis haberent. Terrae Britonum fratres duo, Hringus & Adils,* A.C. 925.

z) nordrátt P. í nordrætt (nordrátt J.), *in septentrione* (Angliae) *sita.* Guelf. Hol.

þ) Haec non agnoscunt Ceteri.

æ) (ríki J.) hafdi at fornu Dana kongr, (*ditionem*) *hanc olim tenuerat rex Daniae.* J. P.

a) átt, *possederant.* Guelf. Hol. Sed nihil horum est in Jör.

b) var, *fuit.* J. P.

c) Þar voro settir fyri Jarlar tveir. *Provinciae praefecti erant Comites duo.* Jör.

d) Alfrekr E. K. L. M. R. Aflgeirr Guelf. G.

e) Godrekr P.

f) voro þar settir til &c., *ibi constituti erant* &c. Guelf. Hol. Vocula TIL mox deest in Mbr. Kálf.

g) Haec usque ad, FYRI BRETLANDI, Guelf. Hol. Jör. J. P. ignorant.

h) er K. || er mikit var til, *majoris notae.* M. R. Ita & quod in Textu est, exponi potest, *alicujus notae, nominis,* vel, *auctoritatis* || er í nockura ætt áttu at telia til Danskra at faderni eda móderni, *qui aliquatenus genus suum ad Danos referebant, sive paternum, sive maternum* L.

i) Ita Mbr. Kálf. M. R. áttu K. ætti C. E.

k) hvorutveggia K. L. hvortveggia M. R.

l) ij. Jarlar. Guelf. Hol. Jör. J. *II. Comites.*

m) Hængr. Guelf. Hol.

†) *Autor videtur innuere, Nordumbriam ab incolis (saltem Anglis) hac tempestate poenè vacuam fuisse: quod Angli scilicet noluerint, aut nondum etiam potuerint, provinciam tantis externorum vexationibus expositam habitationibus occupare. Ceterum sensus h. loci est ambiguus: Vide Lect. Divers. litt.* h.

A.C. 925. *n*) Adils. *o*) ok voro ſkattgilldir undir Adalſtein konúng. ok fylgdi *p*) þat. þá er þeir voro *q*) í her med konúngi. at þeir ok þeirra lid *) ſkylldu vera *r*) í brióſti í fylkíng. fyri merkium konúngs. voro þeir brædr *s*) hinir meſtu hermenn. ok eigi allúngirmenn. Elfrádr hinn ríki hafdi *t*) tekit alla **) ſkattkonúnga af nafni ok velldi. hetu þeir þá Jarlar. er ádr voro konúngar *u*) eda konúnga ſynir. hellz þat *x*) allt um hans æfi. ok *y*) Játvardar ſonar hans. En *z*) Adalſteinn kom úngr til ríkis. ok þótti þ) af honum minni ogn ſtanda.

Adils, praeerant, Adalſteini vectigales, & quibus inſuper locus, cum regem in bello ſequerentur, in ipſa fronte aciei ante regia ſigna, cum ſua manu erat deſignatus: hi ſumma pollebant virtute bellica, ſed jam aetatis florem erant egreſſi. Rex Elfradus potens *cunctis regibus tributariis nomen & poteſtatem ademerat; ita Comites appellabantur, qui antea reges, & regii principes fuiſſent: id per totam ipſius & filii Jatvardi aetatem tenuit. Adalſteinn vero puer adiit imperium, atque ideo minus formidabilis habebatur; tumque multo-*

n) Arís. Jör.

o) þeir voro bádir ſkattgilldir Adalſteini kóngi. Guelf. Hol.

p) þó. add. Iid. J. P.

q) med her konúngs, *cum in exercitu regis erant.* Iid.

*) ſkylldi. K. L. M.

r) brióſt í fylkíngu hans. Guelf. Hol. ſenſu eodem, ſed eleganter. Sequentia ad τὸ ELFRADR omittunt Iid.

s) miklir hermenn, *magna* — J. P.

t) alla ſkattkónga tekit (á Englandi. J. P.) ok kalladi (kallat. J. P.) þá Jarla. edr giördi ſuma minni menn, *omnes (in Anglia) reges tributarios bellô ceperat, Comitesque appellaverat, imo quosdam ad humiliorem etiam ſortem dejecerat.* Guelf. Hol. J. P.

**) kónga í Einglandi. ok af þeim kóngdóm ok velldi. ok hietu þeir &c., *captos Angliae reges, regali dignitate ac poteſtate exuerat; ita Comites* &c. Jör.

u) Haec ignorant Ceteri.

x) Vox abeſt à Ceteris; Hic vero ponitur adverbialiter pro *ſemper, perpetuò,* ut pro *ubique* aliâs apud Noſtrum.

y) Játvardz. Jör. novè.

z) er Adalſteinn tók ríki úngr, *ubi puer Adalſteinn ſceptrum ſuſcepit.* Guelf. Hol.

þ) eingi ógn ſtanda af honum, *minime* &c. Jör. || þá ſtanda af honum ógn mikil, *tumque valde formidabilis* &c. J. P. perperam.

ſtanda. gerduz þá margar ótryggir. þeir er ádr a) voro þiónoſtufullir.

CAP. 52.
AF LIDS SAMANDRÆTTI.

Oláfr b) Skotakonúngr dró ſaman her c) mikinn. ok fór ſídan ſudr á England. en er d) han kom á Nordimbraland fór han e) allt herſkilldi f). En er þat ſpurdu g) Jarlarnir er þar redu ſyri. *) ſtefna þeir h) ſaman lidi. ok fara móti i) konúngi k). En er þeir finnaz vard þar orroſta mikil. ok l) lauk ſva. at Oláfr konúngr m) hafdi ſigr. en Gudrekr Jall fell. en Álfgeirr flýdi undan. ok n) meſtr hluti lids þeſs er þeim hafdi fylgt. o) ok brott komz

multorum fides, qui antea fuiſſent obſequioſi, coepit vacillare.

CAP. LII.
DE COMPARATIONE COPIARUM.

Olaus Scotorum rex ingenti exercitu contracto, in Angliam, auſtrum verſus, trajecit, atque advectus in Nordymbriam, infeſto agmine graſſatus eſt. Quod ubi nuntiatur Comitibus, provinciae illius praefectis, milite convocato, regi obviam tendunt. Quem ubi conveniebant, aſpera fiebat pugna; cujus hic fuit exitus, ut, victore Olao rege, Comes Gudrecus caderet, Alfgeirr vero cum maxima copiarum parte, cui fugae dabatur A.C. 926.

Ll 3

occaſio,

---

a) ótrúir vid hann — *erga illum.* Guelf. Hol. Jör. J. || ólmir, *feroces facti ſunt multi.* P.

a) höfdu þiónad hinum fyrrum (fyrri J. P.) kóngum (fyri ríkis (ofríkis) ſakir ok hræzlu), *qui prioribus regibus (vi metuque coacti) obſequia praeſtiterant.* Jör. Guelf. Hol. J. P.

b) omitt. Guelf. Hol. Skotta P.

c) Hanc vocem, & deinde SUDR, neſciunt Jör.

d) þeir komo. Guelf. Hol. J. P.

e) þar, *ibi* add. Iid. Jör.

f) ifir. add. Jör.

g) Jarlar. ſequ. excluſis P. Guelf.

*) ſafna, *contracto.* Mbr. b. H.

h) Vocula non eſt in Guelf. Hol. || at ſer, *ad ſe.* Jör.

i) Oláfi. inſerunt Iid. Guelf. Hol.

k) ok ſneruz í lid med honum. ok höfdu þá allir óflyanda her. ok ſem Adalſteinn kóngr ſpyr þetta. Jör. perperam, dum confundunt hos Comites cum Hringo & Adilſe, de quibus haec infra memorantur.

l) tektz Guelf. tókſt Hol. J. P.

m) ſeck. Iid. Mox excluſo EN.

n) fleſtr. J. P.

o) Haec abſunt à Ceteris.

A.C. 926. komz or bardaga. feck p) Alfgeirr þá enga vidstödu. lagdi Oláfr konúngr þá allt Nordimbraland undir sik. Alfgeirr fór á fund q) Adalsteins konúngs. ok sagdi honum úfarar sínar. En þegar er Adalsteinn konúngr spurdi. at herr sva mikill var kominn í land hans. þá gerdi han þegar menn frá ser. ok stefndi at ser lidi. gerdi ord Jörlum sínum. ok ödrum ríkismönnum. sneri konúngr þegar r) á leid med þat lid er han feck. ok fór í mót s) Skotum. t) En er þat spurdiz. at Oláfr Skotakonúngr hafdi fengit sigr. ok hafdi lagt undir sik mikinn hluta af Englandi. hafdi han þá her miklu meira enn Adalsteinn. en þá sótti til hans mart ríkismanna. En er þetta spyria þeir Hríngr ok Adils. höfdu þeir samandregit lid mikit. þá snúaz þeir í lid med Oláfi konúngi. höfdu

occasio, terga vertens, nullum subsistendi locum inveniret. Deinde Olaus rex totam Nordymbriam sibi subjecit. Alfgeirr ad regem Adalsteinem contendit, & cladem suam ipsi exposuit. Rex vero Adalsteinn, comperto, quod hostis tam numerosus regionem intrasset, missis hominibus militem sibi accivit, Comitesque suos speciatim, & ceteros dynastas officii admonuit. Ipse iter e vestigio, cum copiis quas acquirebat, ingressus, adversus Scotos tendit: Ubi autem fama dimanaverat, regem Scotorum Olaum victoria potitum, magnam sibi partem Angliae subegisse, etiam Adalsteini numero longe praevalere, multos vero adhuc dynastas ad illum contendere: haec ubi fama ad Hringum & Adilsem pervenit, cum numerosis, quas contraxerant, copiis, ad regem Olaum transierunt; ita

p) Oláfr kóngr þá ok enga vidrtöku (vidtöku). ok lagdi undir sic &c. Alfgeirr terga verteret: *itaque Olaus rex, nemine resistente, totam* &c. Guelf. Hol.

q) herra, *Dominum*, injiciunt Guelf. G. N. quod non credo Autorem scripsisse.

r) áleidiss. Iid. Mbr. b.

s) Oláfi konúngi, *Olaum regem.* Iid. J. P.

t) Ok er Adalst. k. spurdi at Ol. k. hafdi fengit mikinn sigr — þá sótti til hans mart stórmenni. En er þeir spurdu þetta Hríngr ok Adils &c. *Postquam rex Adalsteinn cognovit, Olaum insigni victoria esse potitum, — tum multi ad eum contenderunt dynastae* &c. Guelf. Hol. praeter H. falsò & ineptè. || En er þeir Hríngr ok Adils fengu ordsending kongs síns. söfnudu þeir lidi. ok sneru til lids vid Oláf kóng. *Hringus & Adils, mandatis regis sui acceptis, copias contraxerunt*, &c. H.

höfdu þeir þá *u*) úgrynni lids. En er Adalsteinn spurdi þetta allt. þá *x*) átti han stefnu vid *y*) höfdíngia sína ok rádamenn. *) leitadi þá epter hvat tilrækiligazt væri. sagdi þá allri alþýdu greiniliga þat er han hafdi *z*) frett um athöfn Skotakonúngs. ok fiölmenni hans. allir mælltu þar eitt um. at þ) Álfgeirr Jarl hafdi hinn vesta hlut af. ok þótti þat til liggia at taka af honum tignina. *æ*) En sú rádagerd stadfestiz. at Adalsteinn konúngr skylldi fara aptr. ok *a*) fara á sunnanvert England. ok hafa þá fyri ser lidsafnat nordr eptir landi öllu. þvíat þeir *b*) sá elligar mundi seint safnaz fiölmennit. sva mikit sem þyrfti.

ita Olai exercitus infinita conflabat multitudine. A. C. 926. *Quae omnia eum ad aures Adalsteinis essent allata, cum principibus viris, atque consiliariis colloquium habuit, quaerens quid inceptu foret optimum; universae concioni ordine narrat, quod de molitionibus numeroque Scoti acceperat. Omnes uno ore affirmabant Alfgeirem Comitem maximam culpam admisisse, planeque meruisse, ut ab imperio removeretur. De cetero ea stetit sententia; ut rex Adalsteinn reverteret, atque in australes fines Angliae pergeret: inde ex toto regno septentrionem versus oportune ageret delectum; intelligebant enim, aliter sero comparatum iri militem, pro re frequentem,*

u) allir saman úflyianda her, *ita is exercitus in unum redactus insuperabili multitudine conflabat.* Guelf. Hol. Jör. P.

x) stefndi han mót &c. *conventum indixit principum* &c. Guelf. Hol.

y) sína menn. til rádagiördar. en sú vard rádagiörd, *cum suis ad consultandum, id vero consilium extitit.* Jör.

*) ok leitadi ráda undir þá, *& eos consuluit.* H. || han leitadi ráda vid allt stórmenni sitt, *megistanes omnes consuluit.* Guelf. Hol.

z) spurt frá Skota konúngi, *de Scotorum rege* Guelf. Hol.

þ) þeir Hríngr ok Adils hefdi — er þeir voro drottins svikar. ok þeir villdu þegar drepa þá er þeir nædiz. *Adilsem & Hr. proditores maximum scelus — eos se illico interficere velle, ubi comprehenderentur.* Iid. J. P.

æ) Var þat nú rádit. Iid.

a) skal (skylldi) aptr hverfa. Iid. Jör.

*) draga saman herlid. ok koma sídan til mótz vid þá brædr. Kóngr setti þá höfdíngia ifir lid þat. er þar var samankomit. ok þá til bardaga buit. ok Þórólfr ok Egill fyri lidinu. En er Egill kom af stefnu til &c. *& cogeret militem, deinde fratribus occurreret. Hos rex praefecit exercitui — ad pugnam jam parato, iis ducibus.* &c. Ita sequentia contrahunt. Jör.

b) ætludu at þeir mundi sva mest fá lidit, *ita plurimum militem comparatum iri sperabant.* Guelf. Hol. J. P.

A.C. 926. ti. ef eigi drægi konúngr fiálfr at lidit. En fá herr er c) þar var famankominn. þá fetti konúngr þar yfir höfdíngia þórólf ok Egil. d) fkylldu þeir ráda fyri því lidi er víkíngar höfdu þángat haft til konúngs. Enn Álfgeirr fiálfr hafdi þá enn forrád fins l.ds. þá feck konúngr enn fveitarhöfdíngia þá er honum fýndiz. En er Egill kom heim af e) ftefnunni til f) felaga finna. þá fpurdu g) þeir. hvat han kynni at fegia þeim tídenda frá Skotakonúngi. han kvad.

Oláfr of h) kom iöfri
i) Ótt vig á bak flótta.
þíng-hardan k) fra ek þeingil
þann l) er felldi annan.
Glapftígu let gnóga
m) Godrekr á n) mó trodna
Jörd o) fpenr Engla *) fkerdir
Álf-

tem, nisi rex ipse conduceret. Qui vero ibi convenerat exercitus, ei rex duces imposuit Thorolfum & Egillum, qui (etiam) ducerent auxilia piratica: Alfgeirr suis adhuc praeerat copiis. Tribunos porro, quos idoneos putabat, rex constituit. Egillum á conventu reversum, sui interrogabant, quid novi de Scotorum rege haberet sibi dicere? hic cecinit:

Olaus compulit Jarlum
Citá pugná ad aversam fugam;
Durum occursu accepi regem illum,
Qui alterum prostravit.
Scaeva (infelicia) satis vestigia
Godrecus arenae dedit impressa:
Ditionem redigit Anglorum vastator
Alf-

c) þá var famandreginn. fetti konúngr þá þórólf ok Eg. höfdíngia fyri þann her. Guelf. Hol. J. P. rarâ, neque infuavi, verborum conftructione, & iteratione.

d) Hinc, usque ad EN ER EGILL, nihil habent Ceteri.

e) ftefnu. Guelf. Hol. Jör.

f) manna. Jör.

g) menn, *milites*. Guelf. Hol.

h) komt, *Olae compulisti*. Iid. komft H.

i) óttvígum, *timidè pugnantem*, fuppofuit Cl. Pauli.

k) fpyr (fpur). Kálf. Jör.

l) Enn, *sed*. Guelf. Hol.

m) Gudrodr Iid. Godriódr O.

n) mot rodna, infelicia veftigia *in concursu rubefecit*, Cl. Pauli interprete. Guelph. Hol.

o) fpenn O. fperdir K. L. M. R. fkenr Gu. Hol. fkenz H.

*) fkerdi, dandi v. accufandi cafu. Gu. Hol.

p) Álfgeirs *q*) und fik hálfa. Sídan gera þeir *r*) fendimenn til Ólafs konúngs. *s*) ok finna þat til erenda. at Adalfteinn konúngr vill *t*) hafla honum völl. ok

Alfgeiris fub fuam poteftatem dimidiam. A.C. 926. *Deinde (fratres) mittunt ad Olaum regem legatos, & hanc inveniunt legationis caufam, quod rex Adalfteinn, arenam ipfi* per cory-

p) Alfgreirr, Membr. Kálf. quo poteft defignari *bellator*, nempe Olaus rex. Alfr pro Almr, *arcus*, nam alternant literae *m* & *f*. Greirr pro Grerr, nani nomen. || Alfgeir. K. L. M. R. E. C. *Alfgeirem diminuit*, nimirum ejus exiftimationem, ut fupra.

q) vid. N. Mox, hálfan. Guelf. Hol.

In primo Difticho haec eft verborum feries: Oláfr kom Jöfri 1) of ótt víg á bak-flótta.

1) OF, *particula caufalis.* VÍG *pro* pugna, *folenne poetis.* ÓTT *ab* ódr *furens, incitatus, praeceps: Significat pugnam vel fuiffe acrem, vel citò confectam.* JÖFR *Comitem vocat, quod non caret exemplis. Sighvatus in Ol. h. S. de* piratis, *quos Oláus Sanctus ad* Vilhialmsbæ *fuperavit;*

Oláfr vantu þar er *Jofrar*
Ellífta ftyr fellu.

Et è contrario Olaum vocat Jarlum, *eodem carmine. Confer Eddam in Regum appellationibus.*

In pofteriore Carminis parte talis eft; Gnóga 2) glapftigu 3) let Godrekr trodna á 4) mó. Skerdir Engla 5) fpenr iörd Alfgeirs und fik hálfa.

2) GLAP *videtur cognatum effe* τῷ glæpr, & glep. *De quibus vide Gloffarium Syntagmatis Doctiff. Olavii. Haec omnia à* labor, ɔ: *cado, Latinarum deducenda putem; & poteram* GLAPSTIGU *vertere, per* labida, caduca veftigia, *nam hoc Difticho Poeta oftendit fatalem Godreki cafum in praelio.*

3) LET TRODNA, *i. e.* trad, *impreffit, Poetica dilatatio fatis frequens & elegans: Neque aliter Latini,* effectum dare, inventum dare, *& fimilia. Cl. Pauli aliter capit hoc verbum, nam Diftichon fic interpretatur;* Ingloriorum itinerum *pronuntiavit* fatis Godrekus per tellurem calcatum.

4) MÓRR *propriè glabretum, fcabrum & fterile folum; hic per Synecdoch. campus praelii.*

5) SPENR. *Sic in aulaeo templi cathedr. Hol. olim: — Spenr* í fælu fína fín börn Jöfr ftiörnu. Skallda; Sonr á fár at *fpenia. Verbum elegans, fed non admodum frequens. G. Pauli. Non eft dubium, quin Olaus univerfa potitus fit Alfgeiris provincia; hinc praeftat fic ordinare ultimum Diftichon:* Skerdir Alfgeirs fpenr Engla iörd und fik hálfa. ɔ: Alfgeiris vexator (profligator) Anglorum terram dimidiam &c. Dimidiam *dicendo progreffum Olai regis, & imminens inde periculum, exaggeravit.*

r) brædr. add. P. || menn, *legant* viros. Gu. Hol.

s) med þeim erendum, *cum eo nuntia* Iid.

t) hálfa. I. N. R. mox, þeim, *iis*, i. e. Scotis. Jör.

A.C. 926. ok bióda *u*) orrofto *x*) ftad á *y*) Vinheidi *z*) vid Vinufkóga. ok þ) han vill at þeir heri eigi á land hans. en fá þeirra *æ*) rádi ríki á Einglandi er *a*) figradiz *b*) í orrofto. *c*) lagdi *d*) til vikuftef um fund þeirra. en fá bídi annars *e*) viku er fyrr kemr. En þat var **) þá fidr þegar konúngi var völlr *f*) hafladr. at *g*) han fkylldi eigi heria at fkamlaufu. fyrr enn orrofto veri lokit. Gerdi Óláfr konúngr *h*) fva. at han *i*) ftaudvadi her finn. ok heriadi *k*) ecki. *l*) ok beid til ftefnudags. þá flutti han

corylam definire, *locumque praelii, in tesquis* Vinae *apud fylvam* Vinae, *offerre velit, terram autem fuam ab eo nolit populari: is Angliae imperet, qui praelio fuperior evadat: diem praelio dici unâ hebdomada (exeunte), tamdiu qui prior venerit, alterum exfpectet. At ea temporum confuetudo erat, ut regi* corylâ circumfcripto, *non liceret fine infamia populari, prinsquam finito (illo) praelio. Huic confuetudini obtemperans Olaus rex, continuit exercitum, atque a populationibus abftinens, diem (praelio dictum) exfpectavit; exercitum vero ad* Vinheidam

u) orrofto, *pugnam.* Jör.

x) í ftad, *extemplò.* Guelf. Hol. praeter H.

y) Vinnu-heidi. Jör.

z) á Vinufkógi, *in fylva* &c. Guelf. Hol.

þ) vill han æi at Oláfr kóngr heri &c. Guelf. Hol.

*) lengr, *diutius, amplius.* add. J. P.

æ) fkylldi hafa land, *terrae dominium obtineret.* Guelf. Hol. || hefdi lönd ok þegna, *terrae & incolarum dom. obtin.* Jör.

a) figr fær. Jör. Kálf.

b) á þeim fundi. P.

c) þeir lögdu vikuftefnu of fund þenna. Gu. Hol. Saepius occurrit apud Noftrum in Mbr. Kálf. STEF pro *die* v. *termino.*

d) á viku ftefnu. at þeir fkylldu bída annarra er fyrri kæmi, *tempus conftitui unius hebdomadae* (â die praelii): *quo, qui prior veniret in campum, alterum exfpectaret.* Jör.

e) VIKU excludunt Guelf. Hol. J. P. ita ut tempus exfpectationis non fuerit definitum.

**) þeirra ɔ: *inter reges*, v. *gentes;* vel omnino παρέλκον eft. Guelf. Hol. J. P.

f) hefladr. P.

g) þá fkylldi alldre heria — orrofta (fu Jör.) veri reynd. ok lok felli (lyktir væri Jör.) á vidfkipti (fkipti P.) þeirra (höfdíngianna Jör.), *numquam — prius quam praelium (illud) decretorium inter eos (principes) tentatum* (commiffum) *effet.* Guelf. Hol. J. P. Jör.

h) ok add. Guelf. Hol. Jör. nú add. P.

i) ftodfvadi Guelf. let ftödva, *fifti fecit, confiftere fecit.* P.

k) æi leingr, *neque ultra* populatus. Guelf. Hol. P.

l) Haec abfunt Iisd.

han her ſinn til Vinheidar *m*). Borg ein ſtód fyri nordan heidina. ſettiz Óláfr kon-úngr þar *n*) í borgina. ok hafdi þar meſt-an hlut lids ſíns. þvíat þar *o*) var út í frá herud ſtór. ok þótti honum þar betra til atflutnínga um ſaung þau er herrinn þurf-ti at hafa. En han ſendi menn ſína upp á heidina. þar ſem orroſtoſtadrinn *p*) var ákvedinn. ſkylldu þeir taka þar tialldſtadi. ok búaz þar *q*) um ádr herrinn kvæmi. Enn er þeir *r*) menn kvomu í þann ſtad. er völlrinn var haſladr. þá voro þar ſett-ar *s*) upp heſliſteingur *t*) allt til ummerkia. þar er ſá ſtadr var. er orroſtan ſkylldi ve-ra. *u*) þurfti þann ſtad at vanda. at han veri ſlettr. er *x*) myklum her ſkylldi fyl-kia. var þar ok ſva. er *y*) orroſtoſtadr-inn ſkylldi vera. *) at þar var heidr ſlett. Enn

heidam *duxit. Urbs quaedam apud tesquas a ſeptentrione ſita erat: eò rex Olaus cum maxima copiarum parte conceſſit, atque ibi (medio tempore) agitavit: Nam ſpatioſa circum jacebant territoria, unde commeatus videbat facilius poſſe ſubvehi. Quosdam vero ſuorum in tesqua praelio deſtinata, ad locum tabernaculis capiundum, atque cetera in adventum copiarum accommodanda, praemiſit. Qui cum in locum definitum venirent, campum pugnae, erectis (metarum vice) perticis corylaceis circumſcriptum offendunt. Planities maximè, ubi magnae acies inſtruendae, erat ſpectanda: talis etiam hic locus, aequor nempe apertum fuit. Inde ab una* A.C. 926.

Mm 2 *parte*

m) borgar. hon er fyri nordan heidina, *ad Vinheidae urbem a ſeptentrione teſquarum ſitam.* Iid. Sed in Jör. nulla hujus urbis fit mentio.

n) ſem orroſtoſtadrinn var ákvedinn. ſkylldu þeir þar taka tialldzſtadi &c. *Conſedit Ol. rex in loco pugnae deſignato, ibi loca tabernaculis erant capienda* &c. Guelf. Hol. J. P. nimis compendioſè, ſed & repugnanter cum Contextu.

o) voro. K. L. R.

p) væri áqvæddr. ok ſkylldu taka þar &c. Jör.

q) vid. Guelf. Hol. P. fyri Jör.

r) komo þar. Guelf. Hol. J. P.

s) Upp. omitt. Guelf. Hol. *poſitis* &c.

t) til merkia. Jör. at ignorant Guelf. Hol.

u) þurpti. Guelf.

x) iafnmiklum, *tantae.* Jör. || herr ſva mikill ſkylldi vera at beriaz, *ubi tantis copiis erat concurrendum.* Guelf. Hol.

y) orroſtan. Guelf. Hol. At hic lacuna eſt in Jör. usque ad haec, *Enn í annan út í frá áin.*

*) Haec abſunt á Guelf. Hol. J. P.

A.C. 926. z) Enn annan veg frá fell á ein. enn þ) á annan veg frá var ſkógr mikill. æ) En þar er ſkemſt var milli ſkógarins ok árinnar. ok var þat miög laung leid. þar höfdu tialldat menn Adalſteins konúngs. ok ſtódu tiaulld þeirra allt a) milli b) ſkógarins ok árinnar *). c) þeir höfdu ſva tialldat. at eigi d) veri menn í hinu þridia hveriu tialldi. ok þó fáir í einu. En er menn Óláfs konúngs komu til þeirra. þá höfdu þeir fiölment fyri framan tiölldin aull. ok nádu þeir ecki inn at gánga. Saugdu menn Adalſteins at tiölld þeirra veri aull full af mönnum. ſva at hvergi nærr e) hefdi þar rúm lid þeirra. Enn tiölldin

parte flumen, ſaltus ingens ab alterá. Interſtitio ſaltus & fluminis, quá minimum, utcunque ſatis magnum, patebat, Adalſteiniani tetenderant; omneque iſtud ſpatium tentoriis erat occupatum: ita (tot) vero tentoria poſuerant, ut pauci quidem in uno ceterorum, at in tertio quoque nemo habitaret. Qui, cum adirent eos homines Olai regis, frequentes prae tentoriis omnibus conſtituti, ingreſſu hos prohibebant: dicentes omnia tentoria milite referta eſſe, tantum abeſſe, ut copias univerſas capiant. Tentoria vero in loco

z) á annan veg var áin. Guelf. Hol.

þ) audrum meiginn. Jör.

æ) Skamt frá ánni var hæd mikil. enn á hædinni tiölldudu menn Adalſt. kóngs &c. *Prope ab amne extabat collis ſpatioſus, in quo colle Adalſteiniani tendebant.* Jörund. || Enn ſkamt frá ánni var enn á. enn á heidinni tiölldudu &c. *At prope ab hoc amne, alius etiam amnis aberat, ſed in colle tendebant* &c. Guelf. Hol.

a) á milli Jör. J. í millum Guelf. Hol.

b) árinnar ok ſkógſins. Iid.

*) ok var þat miög laung leid (mikill vegr. K. L. M.), hic repetunt Kálf. || ok var þat löng leid er ſtodo tiölld þeirra. ſvo hátt. at hinir máttu ecki til ſeá hvart lid þeirra var mart eda fátt. Menn Oláfs kóngs tiölldudu &c. *& magnum ſpatium tentoriis eorum erat occupatum, atque adeo editum, ut ceteri* (Olaviani) *conſpicere (aſpectu colligere) nequirent, magnae an parvae eſſent copiae. Olaviani tendebant* &c. Ita ſequentia mutilant Guelf. Hol.

c) menn Skota kóngs tiölldudu fyri nedan hædina, *viri Scotorum regis ſub colle tendebant.* Jör. Omnibus quae intercedunt perperam excluſis.

d) voro menn nema í þridia hveriu tialldi, *ut, niſi in tertio quoque tentorio, nemo habitaret.* K. L. M. R.

e) hafdi. K. L.

tiölldin ſtódu ſva hátt. at ecki mátti *f*) yfir upp ſiá. hvart þau ſtódu mörg eda fá á þycktina. Þeir hugdu at þar mundi vera herr mannz. Óláfs konúngs menn tiölldudu *g*) fyri nordan höſlurnar. ok var þángat allt nockut afhallt. Adalſteins menn ſögdu ok *h*) annan dag frá ödrum. at konúngr þeirra mundi þá koma. *i*) eda vera kominn í borg þá er var ſunnan undir heidinni. Lid dróz til þeirra bædi dag ok nótt. En er ſtefna ſú var lidin er *k*) ákvedit var. þá *l*) ſenda menn Adalſteins *m*) eyrendreka á fund Óláfs konúngs *n*) med þeim ordum. at Adalſtein konúngr er

loco tam edito fixa erant, ut proſpectu ſuper ea directo, perſpici nequiret, multa an A.C. 926.
pauca in latitudinem ſtarent. Credebant itaque Olaviani immanes eſſe copias. Ipſi a ſeptentrione haſtis corylaceis, campô modicè declivi tendebant. Adalſteiniani diem de die (quotidiè) jactabant, regem vel veniſſe, vel jam venturum eſſe, in urbem ad radices teſquarum á meridie ſitam: interea dieque ac nocte miles ad eos aggregabatur. Lapſo vero tempore quod conſtitutum erat, ad regem Olaum legatos amandant, qui Adalſteinem cum

f) upp fyrir. J. P.

g) því f. nord. heſliſtengrnar at (er J.) þángat var afhallt (ofhátt J. at þeir voro þadan at komnir P.), *ideo, — quod campus ibi erat declivis (nimis editus.* male. *quod ea ex parte advenerant*). Guelf. Hol. J. P.

h) annan dag ödrum. K. L. M. R. || dag frá degi. Guelf. Hol.

i) Hoc membrum narrationis omitt. Guelf. Hol. Jör. J.

k) ákvedinn var um fundinn. Guelf. Hol. J. P.

l) gerdu þad (rád ſitt. J. P.) menn Adalſteins konúngs (Þórólfr ok adrir höfdíngiar. J. P.) at fridr ſtadi. ok eigi veri fyrr heriat en konúngr kiæmi. þeir ſendu menn &c. *Hoc inveniebant conſilium Adalſteiniani (Thorolfus & ceteri duces), ut ſtarent induciae, omitterenturque hoſtilitates, in adventum regis.* add. Guelf. Hol. J. P. Sed facetius erat, hoc lectori conjectandum relinquere, eumque tantiſper exſpectatione ſuſpenſum detinere.

m) eyrenda ſinna, *privatae rei cauſa.* K. L. M. R. ineptè.

n) at bidia hann ſættarboda. ok at Adalſteinn konúngr ſe kominn med óſlíanda her. ok búinn til orroſto, *& proponunt, ut tranſigat ſecum: nam regem Adalſt. invicto adeſſe exercitu, ad praelium paratum.* Jör. || ok ſkylldi (ſkylldu J. P.) beidaz (beida) fridar ok ſættarboda (ſættar J. P. rectius). ok (ſegia Guelf. Hol.) at Adalſt. k. ſe kominn med lidi ſínu (myklu J. P.), *qui pacem, & pacis*

A C 926 er búinn til orrosto. ok hefer her allmikinn. *o*) Enn han sendir Óláfi konúngi þau ord. at han vill eigi at þeir geri sva mikit *p*) mannspell sem þá horfdiz til. bad hann helldr fara heim í Skotland. enn Adalsteinn vill fá honum at vingiöf *q*) skillíng silfurs af plógi hverium. um allt ríki sitt. ok *r*) vill at þeir leggi med ser vináttu. En er sendimenn koma til Óláfs konúngs. þá *s*) tók han at búa her sinn ok ætladi *t*) at ad rída. En er sendimenn báru upp erendi. þá staudvadi konúngr *u*) ferd sína þann dag. sat þá *x*) í rádagerd. ok höfdíngiar hans med honum. Lögdu menn *y*) þar allmisjafnt til. Sumir fýstu miök at þenna kost skylldi *z*) taka. sögdu at þat

cum copiis ingentibus praelio accinctum stare, denuntient: haec se Olao regi, verbis ipsius, dicenda habere; nolle ut, quò res praesens spectet, eam inter se stragem edant; rogare ut in Scotiam potius redeat: ita ex singulis totius regni aratris, unum †) solidum *argenti, muneri, pignorique amicitiae contrahendae, offerre. Venientibus legatis, Olaus rex coeperat copias in aciem educendas instruere, at mandatis expositis, eô die iter sistebat: consilium autem cum amicis agitabat. Variè in hanc rem consultum: aliis ad conditionem accipiendam vehementer hortantibus, quod tum dicerent summum decus expe-*

pacis leges (compositionem) poscerent, Adalsteinemque suis (magnis) cum copiis adesse significarent. Guelf. Hol. J. P. Illud, *at beidaz sættarboda*, fateor me h. l. minus intelligere: corruptam lectionem esse suspicor.

o) Propositionem legatorum malè omittunt. Guelf. Hol.

p) mannspiall. L. M. R.

q) Skilldíng K. L. Syllding M. R.

r) giöri þeir vináttu &c. Jör.

s) bió han lid sitt til útreidar, *parabat copias ad equitandum ex urbe.* Jör.

t) at rída, *ad equitandum*, sc. ex urbe. E. K. L. M. R. || þá at heria, *ad renovandas hostilitates.* Guelph. Hol. J. P.

u) herinn, *exercitum.* Iid.

x) í rádagerdum. Guelf. Hol. ifir rádagerdum. Jör. J. P.

y) þar á misjafnt álit, *variatum est sententiis.* M. R.

z) upptaka. Guelf. Hol. J.

†) SKILLÍNGR *a* skiölldr *derivatur, ex plausibili sententia Theodori Arnoldi, in* Englisch. Vörterbuche, *quod olim scuti figura in hoc numismate impressa fuerit. Quanti autem valuerit hic* Solidus, *an ut hodiernus Solidus Anglicanus*, 24 *Obolos, nihil audeo definire.*

þat var þá ordin hin mesta þ) fremdar ferd. æ) at þeir færi heim. a) ok hefdi tekit gialld sva mikit af Adalsteini. Sumir löttu. ok sögdu *) at Adalsteinn mundi b) bióda miklu meira í annat sinn. ef c) þetta veri eigi tekit. ok var sú rádagerd d) stadfest. Þá bádu sendimenn Óláf konúng. at gefa ser tóm til at þeir hitti e) enn Adalstein konúng. ok freistadi ef han villdi enn meira f) gialld af hendi reida til þess at fridr g) veri. Þeir beiddu grida einn dag til h) heimreidar. en annan til umráda. en hinn þridia til i) aptrferdar. k) Konúngr iátadi þeim því. Fara sendimenn heim. ok koma aptr l) hinn þridia dag sem ákvedit var. segia Óláfi konúngi. at Adalsteinn vill gefa allt m) slíkt sem han baud fyrr. ok þar um fram til

expeditione partum esse, cum, tantis ab Adalsteine sumtis stipendiis, domum redirent: dissvadebant alii, hoc repudiatô Adalsteinem multo plus oblaturum affirmantes. Ea sententia stetit. Tum legati sibi ab Olao rege petebant tempus iterum conveniendi Adalsteinem, tentandique si majori stipendio pacem vellet redimere: inducias in tres dies rogabant, unam reditioni (ad suos), alteram deliberationi, tertiam retroitioni (ad Olaum regem). His impetratis ad suos abeunt; tertia vero die, uti dictum erat, redeuntes, nuntiant Olao regi, Adalsteinem omne, quod prius erat pollicitus, solvere velle, & insuper ad A.C. 926.

þ) sæmdarför Jör. frægdarferd Guelf. Hol. sequent. exclusis.

æ) þótt, *etiamsi.* Jör. P.

a) med fegialldi so miklu sem þeim var bodit, *cum tanto stipendio, quantum fuerat oblatum.* Jör.

*) Adalstein mundu fram bióda — fe, *plus argenti.* Guelf. Hol. P.

b) bióda enn miklu betre kosti, *multo etiam meliores conditiones oblaturum.* Jör. || framleggia, *soluturum.* H.

c) þeir tæki eigi þenna (kost. Hol.), *si hanc conditionem repudiarent.* Guelf.

d) höfd, *id consilium valuit.* Gu. Hol. || höfdíngia, *procerum.* J. P.

e) kóng sinn, *regem suum.* Jör.

f) gialld, ignorant Jörund. || gefa til fridar Guelf. Hol. P.

g) irdi. Jör.

h) heimferdar Jör. J. P. ferdar Guelf. Hol.

i) aptrkomu K. L. M. R.

k) Ol. k. iátti því. Guelf. Hol.

l) á þridia degi. Jör.

m) þad er heitid var. Guelf. Hol. || slíkt sem beitt var, *quicquid postularetur.* J. P.

A.C. 926 *n*) til hlutſkiptiſs lidi Óláfs konúngs. ſkillíng manni hverium friálsbornum. en mörk *o*) ſveitarhöfdíngia hverium. *p*) þeim er redi fyri xij. mönnum eda fleirum. en *q*) mörk gullz hirdſtióra hverium. en v. merkr gullz jarli hverium. Sídan let konúngr *r*) þetta upp bera fyri lid ſitt. Var enn ſem fyrr. at ſumir lauttu enn ſumir fýſtu. En at lyktum veitti konúngr orſkurd. *s*) ſegir at þenna koſt vill han taka. ef þat fylgir. at Adalſteinn konúngr lætr hann hafa Nordimbraland allt. med *t*) þeim ſköttum ok ſkylldum er þar *u*) liggia. Sendimenn bidia enn *x*) freſta um þriá daga. ok *y*) þat med. at Óláfr konúngr ſendi þá menn ſína. at heyra ord Adalſteins konúngs. hvart han vill eda eigi þenna koſt. ſegia at þeir hyggia. at Adalſtein konúngr mundi *z*) láta ſátt vidnema

ad diſtributionem inter copias Olai regis, ſolidum *viritim in milites gregarios ingenuos; ſelibram* (*argenti*) *viritim in tribunos manipulorum, qui duodecim viris aut amplius praeeſſent; ſelibram auri in praetores ſingulos, at in Comites ſingulos quinque ſelibras auri. Haec rex copiis proponi fecit; evenit quod prius, ut pars ſuaderet, alii diſſuaderent. Tandem rex Olaus pronuntiat conditionem ſe accepturum, cum hac clauſula, ſi rex Adalſteinn totam ſibi cedat Nordimbriam, cum tributis univerſis & praeſtationibus eò pertinentibus. Legati ſpatium tridui ſibi repoſcunt, & inſuper, ut Olaus ſecum ableget quosdam ſuorum, qui coram audiant ſententiam Adalſteinis, velit necne hanc conditionem: ſe credere affirmant, Adalſteinem pauciſſima,*

n) De militum greg. donativo nihil extat in Guelf. Hol. J. P. || ſkilldíng hverium manni &c. Jör.

o) gullz, *auri*. add. Guelf. Hol. J. P. Auri ſelibra valuit 32 Imperiales, ex Gloſſa in H.

p) Haec determinatio in Ceteris omittitur.

q) tvær merkr, *libram*, omiſſo GULLZ. Guelf. Hol. J. P.

r) bera þetta fyri menn ſína. Guelf. Hol.

s) at þenna vill han upptaka. Guelf.

t) öllum gögnum, *commodis*, aut *juribus*. Guelf. Hol. J. P.

u) til. add. Jör. L.

x) grida. Jör.

y) þeſs. Mbr. Kálf. C. E.

z) ſátt láta vid. þá. nema ſættin tækiz, *ſibi ſuccenſurum, niſi* &c. K. L. M. R. infectè. || ſátt láta vid. nema ſættin &c. *Adalſteinem indignaturum, niſi* &c. Mbr. b. G. N. Jör. nihilo melius.

nema at sættin tækist. Óláfr konúngr þ) iátter þvi. ok sendi menn sína æ) til Adalsteins konúngs. Rída þá sendimenn allir saman. ok hitta Adalstein konúng a) í borg þeirri er var næst heidinni fyri sunnan. Sendimenn Óláfs konúngs bera b) upp erendi sín fyri Adalstein konúng. ok c) sættabod. Adalsteins konúngs menn d) sögdu ok med e) hveriu þeir f) höfdu farit til Óláfs konúngs. ok þat med. at þat var g) rádagerd vitra manna at dvelia sva orrosto. medan h) konúngr kæmi eigi. En Adalstein konúngr veitti skiótan orskurd um þetta mál. i) ok sagdi sendimönnum sva. Berit þaug ord mín Óláfi konúngi. at ek vil k) gefa honum l) orlof. til þess at fara heim til Skotlandz med lid sitt. ok gialldi han aptr fe þat allt.

cissima, ut pax conveniat, detrectaturum. Rex Olaus annuens, suorum quosdam ad Anglum amandat. Utrique legati unà digressi, Adalsteinem offendunt in urbe tesquis á meridie proxima. Legati Olai, quae in mandatis habebant, & leges pacis ab Olao latas, Adalsteini exponunt: nec minus legati Adalsteinis significant, quas (pacis obtinendae) conditiones Olao regi tulissent; hoc vero cordatiorum fuisse commentum, ad praelium in ipsius absentia differendum. Sed Adalsteinn sine mora de hac re sententiam ferens, legatis ita dixit; Haec mea verba Olao regi ferte, quod veniam ipsi dem copias in Scotiam reducendi: quae vero in hoc regno A.C. 926.

þ) Iátar (iátadi). Plerique.

æ) med erendum. fóro nú allir samt. Guelf. Hol.

a) vid heidina, *sub tesquis.* Guelf.

b) nú fram — vid Adalst. k. ordsending Oláfs kóngs. ok sættarbod. Guelf. Hol.

c) segia sem þeim var bodit. Jör.

d) segia honum sem háttad var. at þetta var rádagiörd vitra &c. *rem illi, uti erat, fatebantur* &c. Jör.

e) hverium.C. M. hverium bodum (erendum). Guelf. Hol. L. R. J. P.

f) fóro til &c. (Enallaga Temporis). Guelf. Hol. J. P.

g) vitra manna rád. Iid.

h) þer komut eigi. Jör. Ista transitio orationis *obliquae* in *directam*, ad idiotismos linguae nostrae pertinet, neque, meo quidem sensu, sua caret svavitate.

i) Berit sva ord mín &c. Guelf. Hol.

k) at han fari heim &c. *quod velim, ut redeat* Iid.

l) heimfararleyfi Jör. lof (leyfi) P. J. ordlof K. L. M. R.

A.C. 926. allt. er han *m*) tók upp at raungu her í landi. *n*) Setium her ſídan frid í millum landa várra. ok heri hvariger á adra. Þat ſkal ok fylgia. at Óláfr konúngr ſkal geraz minn madr. *o*) ok halda Skotland af mer. *p*) ok vera undirkonúngr minn. Farit nú. ſegir han. aptr. ok ſegit honum ſvabúit. *q*) Sendimenn ſneru aptr leid ſína þegar um kvelldit. ok komu til *r*) Óláfs konúngs nærr midri nótt. vöktu þá upp konúng. ok ſögdu honum þegar *s*) ord Adalſteins konúngs. Konúngr let þegar kalla til ſín *t*) Jarlana. ok adra höfdíngia. let þá ſendimenn *u*) koma til. ok ſegia upp erendiſslok ſín. ok ord Adalſteins. En er *x*) þetta var kunnigt gert fyri lidsmönnum. þá var eitt ordtak allra. at *y*) þat mundi

regno injuria cepit, ea reſtituit. Deinde pacis foedera inter regna noſtra ſanciamus, neuterque bellum inferat alteri: adjecta eſto & haec clauſula; rex Olaus meus ſubditus fiat; meô beneficiô Scotiam obtineat; ſubregulus mihi eſto. Nunc revertite, inquit, & rem ſic actam ei nunciate. Legati de veſpera ſtatim reverſi, ſub mediam noctem venientes ad Olaum, ocyus eum a ſomno excitant, & dicta Adalſteinis exponunt. Rex advocatis ſtatim Comitibus & ceteris proceribus, accedere jubet legatos & eventum legationis, Adalſteinisque dicta, proferre. Quâ re palam factâ militibus, omnium una erat vox, liquidum eſſe, quod oporteret ad

m) hefir at röngu tekit. Guelf. Hol.

n) ok ſetim ſídan grid ok frid her milli landa. Guelf.

o) ſkattgilldr af mer (undir mik), *mihique tributarius.* Iid. Hol. J. P. Jör.

p) Haec non extant in Jör.

q) Þeir fóro (komo) allir aptr. ok ſegia Oláfi kóngi aurendi (erendi) Adalſteins kóngs. Þeir vöktu konúng upp. ok ſögdu honum tídendin nærr midri nótt. *Omnes reverſi, orationem (ſententiam) regis Adalſt. Olao regi exponunt. Somno excitarunt regem, & rem ei ſignificarunt circa mediam noctem.* Ita turbata haec ſiſtunt. Guelf. Hol. praeter H.

r) herbúda, *in caſtra.* H.

s) öll ord, *omnia* — Jör.

t) Jarla ſína, — *ſuis.* Iid. Guelf. Hol. J. P.

u) ſegia erendiſs-lok (-lokin P. ord Adalſteins Jör.) Guelf. Hol. (*verba, reſponſum Adalſteinis*).

x) Þat var giört, *quo facto.* Jör. || Þat var víſt, *quo cognito.* Guelf. Hol. || Þat var auglióſt (auglyſt). P. J.

y) eingi var annarr til. enn búaz til orr. ſem ſkiótaz, *nihil aliud expedire, niſi quam celerrime* &c. Jör.

mundi fyri liggia at búaz til orrofto. Sendimenn fögdu ok þat med. at Adalfteinn hafdi fiölda lids. ok han hafdi þann dag komit til z) borgarinnar fem fendimenn komu. Þá mælti þ) Adils Jarl. Nú mun þat framkomit. konúngr. fem ek fagda. at æ) ydr mundu þeir reynaz braugdóttir a) hiner Enfku. Höfum ver her fetid lánga ftund. ok bedit þefs er þeir hafa b) dregit at fer c) allt lid fitt. d) en konúngr þeirra mun verit hafa hvergi e) nærr. Þá er ver komum her. Munu þeir nú hafa fafnat f) lidi miklu fídan ver fettumz. Nú er þat rád mitt. konúngr. at vid brædr rídim þegar g) fyri í nótt med h) ockru lidi. má þat vera at þeir i) óttiz nú ecki at fer k). er þeir hafa l) fpurt. at konúngr þeirra m) er nærr

ad praelium accingi. Legati etiam hoc afferebant, habere Adalfteinem magnam vim militum, eadem vero die, quâ ipfi in urbem veniffe. Tunc fatur Adils Comes: Jam vereor ne evenerit quod dicebam, Anglos te aftutos effe inventurum. Nos, hic diu defidendo, expectavimus dum omnes copias ad fe contraxerunt adverfarii: regem vero longe abfuiffe intelligo, cum hunc in locum veniebamus, nec dubium, quin, ex quo hic confedimus, magnum illi conflaverint exercitum. Mea haec eft fententia; ut ego & frater, jam de hac nocte, noftrô praecedamus agminè. Fortaffe adverfarii nihil fibi timuerint, compertô, regem fuum ingentibûs copiîs pro- A.C. 926.

Nn 2 *pe*

z) til borgar. fem þeir quomo. Jör.

þ) Arís. Jör. mox, framkoma, *eveniet.* Jör. Guelf. Hol. J.

æ) þeir mundi brögdóttir Enfkir, *Anglos fore aftutos.* P. || þeir munu brögdóttir reynaz hinir Enfku, *re probatum iri, Anglos effe aftutos.* Guelf. Hol.

a) enn einkum (diftinctione antepofita), *fed ideo praefertim*, quod nos diu &c. Jör.

b) her fafnad. Guelf. Hol.

c) herlid um allt England, — *ex tota Anglia.* Jör.

d) En nú munu vid brædr rída fyri med ockru lidi (omiffis intermediis). Guelf. Hol.

e) í nánd. Jör.

f) her miklum fídan vier fettum grid, — *pepigimus inducias.* Jör.

g) Voculam omitt. Jör. *proficifcamur.*

h) nöckru, *nonnullis copiis.* J.

i) uggi. Jör.

k) er á heidinni ero, *in tesquis conftituti.* add. Jör.

l) fpurn. Jör.

m) var nær kominn, *prope adveniffe.* Gu. Hol.

A.C. 926. nærr med her mikinn. Skolum vid þá veita þeim áhlaup *u*). En *o*) er þeir verda *p*) forflótta *q*). þá munu þeir láta lid sitt. enn údiarfari sídan í *r*) atgöngu at móti oss. Konúngi þótti þetta rád vel fundit. Munum ver búa her várn þegar er lýsir. ok fara til mótz vit ydr. *s*) Stadfestu þeir þetta rád. ok luku sva stefnunni.

pe abesse: Tum è vestigio in eos impetum faciemus, quem si non sustinuerint (ad quem si terga verterint), amissa parte suorum, timidiores in posterum ad congrediendum nobiscum reddentur. Rex bene inventum censebat consilium, & prima luce (ait) nostrum expediemus exercitum, vobisque in subsidium adducemus. Hoc consiliô fixô, solvebant conventum.

53. CAP.
UM BARDAGA.

t) Hríngr Jall ok Adils bróder hans biuggu her sinn. ok fóro þegar um nóttina *u*) sudr á heidina. En er *x*) lióst var. þá sá vardmenn þeirra þórólfs hvar herrinn fór. var þá blásinn herblástr. ok herklædduz menn *y*). Tóko sídan at fylkia lidinu. ok *z*) höfdu ij. fylkíngar. þ) Red Álf-

CAP. LIII.
DE PRAELIO.

Hringus Comes, & Adils frater ipsius, agmine suo de nocte parato, tesqua austrum versus petebant. Ast ubi illuxit, excubitores Thorolfi hostem se inferentem videbant. Tum signum tuba datur, armanturque milites: Hinc acies dirigi coepta, eaque duplex; una

n) stór, *magnas* incursiones. add. Iid. Jör. S.

o) ef þeir koma á flótta fyri oss, *quod si â nobis in fugam pellantur*. Jör.

p) farflótta, *fugati* K. L. M. R. J. P. || forflótti. Guelf. G. N. || farflótti. Mbr. b. H. vereor; ut sic rectè dicatur in plurali numero.

q) fyri oss. þá munum ver drepa lid allt af þeim, — *eorum copias ad internecionem caedemus*. Guelf. Hol. Jör. J. P. omiss. sequent.

r) framgöngu, *pugnandum contra nos*. L. mox, á móti. L. M. R.

s) Reliqua omittunt Ceteri.

t) Bioggo þeir nú her sinn Jarlarnir. ok fóro &c. Guelf. Hol. J. P.

u) upp, *sursum*. Iid.

x) líst. Jör. mox, var ordit. Guelf. Hol. P.

y) sem skiótazt, *quam celerrime*. add. Guelf. Hol.

z) gerdu. Iid.

þ) reid, *equo praecedebat*. P.

Álfgeirr Jarl fyri annarri fylkíng. ok var merki borit fyri honum. Var í þeirri fylkíng lid þat er honum hafdi fylgt. ok ſva þat lid er þar hafdi til ſafnaz or herudum. var æ) þat miklu fleira lid enn þat er þeim Þórólfi a) fylgdi. Þórólfr var ſva búinn. b) han hafdi ſkiölld c) vídan ok þyckvan. hiálm á höfdi d) allſterkan. gyrdr ſverdi því er han kalladi *Láng*. mikit e) vapn ok gott. Keſiu hafdi han f) í hendi. fiödrin var g) tveggia álna laung. ok h) ſleginn fram i) broddr ferſtrendr. en *) upp var fiödrin breid. Falrinn k) bædi lángr ok digr. Skaptid var eigi l) hæra. enn taka mátti **) hendi til fals. ok furduliga digrt. ***) Iárnteinn var í falnum. ok ſkaptid allt m) iárnvafit. Þau ſpiót voro kaullut *Brynþvarar*. Egill hafdi

una Comes Alfgeirr duxit, praelato vexillo inſignis; ea reliquiis belli prioris ab eo adductis, & aggregatis ex vicinia ſupplementis conſtabat, Thorolfianâ multo numeroſior. Thorolfus ita erat armatus; latum craſſumque habebat clypeum, galeam bene firmam capite; cinctus gladio, quem vocabat Láng (longum), *magno bonoque telo: gaeſum manu geſtabat, cujus ſpiculum duo cubitos longum, in quadrilateram cuſpidem exibat, ſuperiore autem parte latum erat. Palus (ſcapus) qui haſtile penetrat, longus & craſſus: haſtile ſupra palum cubitali longitudine (non ultra ſpithamae longitudinem), mirâ vero craſſitudine. Palus baculo ferreo conſtabat: totum haſtile ferro obductum. Id genus haſtae* Brynþvarar (*loricarum terebrae*) *vocabantur. Egillus ſimili ornatu* A. C. 926.

Nn 3 *atque*

æ) þar miklu meira lid fyri &c. Guelf.

a) fylgdu. Guelf. Quae conſtructio Nominis ſingularis collectivi, cum Verbo plurali, eſt attendenda.

b) at han. Guelf. Hol. Jör. J. P.

c) gódan, *eximium*. altera dote clypei omiſſa. Iid. praeter Jör. qui ignorant clypeum.

d) Ignorant Ceteri.

e) ſverd. Guelf. Hol. J. P.

f) ok, *etiam*. add. Iid.

g) þriggia, *tres*. Jör.

h) ſlegin ferſtrendur fram. Jör. obſcurè.

i) or. add. Guelf. Hol.

*) upp frá. J. P.

k) var. add. Iid. Jör. || lángr ok. omitt. Gu. Hol. P.

l) Ceteri ferè, hærra. || hægra. J.

**) höndum, *duarum ſpithamarum*. P. hendinni. J.

***) Jarteirn H. Jarnteir M. Járnvalrinn J.

m) járni vafit (vafit iárni). Plerique. Mox, voro þá — *tum*. Guelf. Hol.

A. C. 926. di *n*) hinn ſama búnad ſem Þórólfr. *o*) han var gyrdr ſverdi því er han kalladi *Nadr*. Þat ſverd hafdi han *p*) fengit á Kurlandi. var þat it bezta vapn. Hvargi þeirra hafdi bryniu. Þeir ſettu *q*) merki upp. ok bar þat Þórfidr ſtrángi. Allt lid þeirra hafdı *r*) Norræna ſkiölldu. ok allan Norrænan *s*) herbúnat. I þeirra fylkíng voro allir *t*) Norrænir menn þeir er þar voro *u*). *x*) fylktu þeir Þórólfr nærr ſkóginum. en *y*) Álfgeirs fylkíng fór med ánni. Adils Jarl ok *z*) þeir brædr ſá þat. at þeir mundu ecki koma þ) þeim Þórólfi á óvart. Þá tóko þeir at fylkia ſínu lidi. giördu þeir ok ij. fylkíngar. *æ*) ok höfdu ij. merki. fylkti Adils móti Álfgeiri Jarli. en Hríngr móti víkíngum. Sídan tókz *a*) þar orroſta. gengu hvarirtveggiu vel fram. *b*) Adils Jarl ſótti hart fram. þar

atque frater utebatur: cinctus gladio in Curlandia acquiſito, quem Angvem *nominabat, telum egregium. Neuter fratrum loricatus erat. Et jam ſignum erexerunt, portante Thorfido* Strangio. *Miles ipſorum clypeis Norvegicis, totâque indidem armatura uſus eſt, Norvegis enim, quotquot aderant, conſtabat: Collocabant aciem propius a ſylva: acies vero Alfgeiris propter amnem ferebatur. Adils & frater Comites, intelligentes Thorolfo imprudenti ſe non ſuperventuros, & ipſi copias ordinare coeperunt: duas acies ſub duobus ſignis ſtruunt; unam Adils in Alfgeirem, alteram Hringus in piratas dirigit. Jamque incipit dimicatio, utrinque ſtrenuè; Adils Comes acriter invehebatur,* quoad

n) ſlíkan búnad. Guelf. Hol. Jör. J. P.

o) ok ſverd þat er &c. *& gladio quem* &c. Jör. || han átti ſverd þat er *Nadr* het, *habebat autem gladium, qui* Angvis *vocabatur.* Guelf. Hol.

p) tekit, *per praedam acquiſito.* J. P.

q) upp merki ſitt, —*ſuum.* Gu. Hol. Jör. J. P.

r) Noræna. Guelf. N.

s) bunat. Iid. J. P. Hol.

t) útlendir, *peregrinis.* Iid. allt, modò ante. J. P.

u) komnir. add. Iid.

x) þeir fylktu lidi ſínu nærr &c. poſt omiſſa mentione Alfgeiris. Iid.

y) Alfgeir Jall fór med ánni meir, *Alfgeir propius ab amne ſignum intulit.* Jör.

z) Hríngr Jarl. Plerique.

þ) Þórólfi. Jör.

æ) Haec abſunt a Guelf. Hol. J. P.

a) orroſta med þeim. Iid. Jör.

b) Alfgeir Jall ſlydi í brott. ok kom alldri ſídan

þar til er Álfgeirr let *c*) undan *) ſigaz. en Adils menn ſóttu þá hálfu *d*) diarfligarr. var þá ok eigi lengi ádr en Álfgeirr flýdi. ok er þat frá honum at ſegia. at han reid *e*) undan ſudr á heidina. ok ſveit manna med honum. reid han þar til er han kom nærr borg þeirri er konúngr ſat. þá mælti Jarlinn. Ecki *f*) ætla ek oſs **) fært til borgarinnar. ver fengum mikit *g*) ordaſkak næſt er ver komum til konúngs. þá er ver *h*) höfdum farit *i*) óſigr fyri Óláfi konúngi. *k*) ok ecki mun honum þikia batnat hafa várr koſtr í þeſsi ferd. mun nú ecki þurfa at ætla til ſæmda þar ſem han er. Sídan reid han ſudr á

quoad Alfgeirr ſuá recederet acie: Tunc miles Adilſianus alterô tantô audentius inſtabat, neque hoc diu, donec Alfgeirr terga verteret; de quo hoc eſt narrandum, quod cum cohorte equitum in tesqua meridiem verſus aufugit, perrexitque in viciniam usque urbis, ubi ſedebat rex. Tunc fatus eſt Comes: Non exiſtimo urbem nobis adeundam eſſe: magnâ nuper vocum agitatione (increpatione) accepti ſumus, ubi ex adverſa cum Olao rege pugna veniebamus ad regem: neque cenſebit cauſam noſtram hoc itinere factam eſſe meliorem; ita nihil inde honoris in praeſens erit ſperandum. Deinde iter tendit in A.C. 926.

ſídan til Englandz. Arís Jall rædr fyrſt flóttan. ok eigi lengi. ádr han &c. *Alfgeir Comes fugit ex praelio, neque deinde unquam in Angliam rediit. Aris Comes primum inſecutus eſt fugientes* &c. Ita ſequentem narrationem contrahunt Jör.

c) rodann. C. & E. quod poſſit ſignificare *coborte.* Scriptura non eſt ſincera in Membrana, ubi tamen legerem UNDAN.

*) ſíga. P.

d) meirr, *vehementius.* Guelf. Hol.

e) allt ſudr á heidi. J. P. obſcurè.

f) munum (ver) nú fara til Adalſteins kóngs (fundar vit kóng. J. P.), *hac vice non adibimus regem Adalſteinem.* Guelf. Hol. J. P.

**) Ita K. L. M. R. Fara. C. E. Vox abolita eſt in Mbr. Kálf.

g) ordaſkakr. Guelf. ordaſkap, ſine ſenſu. K. L. M. R. || mikinn ordaſkakr. Hol. mikinn ordaſkark, *magno vocum ſtrepitu, convitio, magna inclamatione.* P. SKARKR, in genere Maſculino ita dici poteſt, uti in Grettis-Saga TRADKR, pro tradk. Mox, næſtum. Guelf. G.

h) fengum úſigr &c. Iid. Hol. P.

i) óſigrför (omiſſ. prox. ſeqq.) L. M. R.

k) En ek veit * æi at ver fáim nú minna. Gu. per Hyperbaton. * at ver fáim nú eigi minna, *at nunc ſcio nos mitius non acceptos iri.* Hol. P. excluſis ſequentibus.

A. C. 926. *l*) á landit. ok er frá hans ferd þat at segia. at han reid dag ok nótt þar til er *m*) þëir komo veſtr á Jarlsnes. Feck Jarl ſer þar far ſudr um ſæ. ok kom fram *n*) á Vallandi. þar átti han *o*) kyn hálft. kom han alldregi ſídan til Englands. Adils rak fyſt flóttan. ok eigi lángt. ádr han ſnýr aptr. ok þar til er orroſtan var. ok veitti þá *p*) atgaungu. En er þórólfr ſá þat. *q*) mælti han at Egill ſkylldi ſnúa á móti honum. ok *r*) bad þángat bera merkit. bad menn ſína fylgiaz vel. ok ſtanda þyckt. þokum at ſkóginum. ſagdi han. ok látum hann *s*) hlífa á bak oſs. ſva at þeir *t*) megi eigi aullum megum at oſs gánga. þeir gerdu ſva. *u*) fylgdu fram ſkóginum. Vard þá hörd orroſta. Sókti Egill móti *x*) Adiſli. ok *y*) áttuz þeir vid hörd ſkipti.

in auſtralia regionis, noctuque & interdiu fertur perrexiſſe, donec ad Jarlsneſiam in partibus occiduis Angliae adveniſſet. Ibi navigium adeptus, trans mare auſtrum verſus cucurrit, fugaeque in Gallia, ubi ſtirpem alterutram habebat, terminô conſtitutô, nullus inde in Angliam rediit. Adils primum fugientes inſecutus eſt, neque hoc longe, antequam ad locum pugnae reverſus iterum incurſionem dedit. Quo viſo Thorolfus Egillum jubet obviam ire Comiti, ſignumque in eam partem ferri: hortatur milites, ut paribus ſtudiis incumbant pugnae, confertique ſtent: Preſſô, inquit, pede ad ſylvam recedamus, eâque â tergo, munimenti loco utamur, ne hoſtis omni ex parte nos aggredi queat. Cui dicto audientes, ſecundum ſylvam incedunt. Tunc efferbuit pugna. Egillus adverſus Adilſem contendit, vehemensque inter eos com-

l) eptir Englandi, *per auſtralia Angliae.* Iid.

m) han kom nidr á Jarlsneſi — *perveniſſet.* Iid.

n) í Vallandi. Iid.

o) kynsmenn, *cognationem.* Iid.

p) harda atgöngu ok ſnarpa, *violentam & aſperam* — Jör.

q) ſneri han í móti Jarli, *adverſus Comitem ſe convertit.* Kálf.

r) bera þángat merkit, quaſi Egillus ſignum portaverit; vel *ſkylldi* repetendum, ante *τὸ bera:* Guelf. Hol. J. P. Sed excludunt Jör.

s) hlífa oſs. Guelf. Hol. Jör. || gæta vor. J. P. *eâ pro munimento utamur.*

t) kríngi eigi um oſs, *ne undique nos circumveniat.* Guelf. Hol. J. P.

u) fylktu fram med ſkóginum, *ordinata acie* &c. K. L. M. R. || var nú allmikil orroſta. ok mikit mannfall, *& jam pugna graviſſima, & ingens erat ſtrages.* Guelf. Hol.

x) Adils (Arís) Jalli. Plerique.

y) áttu (þeir) hart vopnaſkipti. Guelf. Hol. J. P.

ſkipti. Lidsmunr var allmikill. ok þó *z*) fell meirr lid þeirra Adils. Þórólfr gerdiz þá ſva ódr. at han kaſtadi ſkilldinum á bak ſer. þ) enn tók ſpiótid tveim höndum. Hlióp han þá fram ok hió eda lagdi til beggia handa. ſtucku menn þá frá *æ*) tveggia vegna. en han dráp *a*) marga. ruddi *b*) han ſva ſtiginn fram at merki Jarlſins Hríngs. ok *c*) hellz þá ecki vid honum. han drap þann mann er bar merki Hríngs Jarls. ok *d*) hió *e*) nidr merkiſtaungina. Eptir þat lagdi han ſpiótinu *f*) fyri brióſt Jarlinum. *g*) í gegnum brynjuna ok búkinn. ſva at út geck um herdarnar. ok hóf hann upp á keſiunni yfir höfud ſer. ok ſkaut nidr *h*) ſpiótzhalanum í iördina. En Jarlinn ſæfdiz á ſpiótinu. ok ſá þat allir. bædi hans menn. ok *i*) ſva hans úviner. Sídan brá Þórólfr ſverd-

commiſſum eſt certamen. Numerus militum A. C. 926.
valde impar, attamen plures ab Adilſe Comite ceciderunt. Heic Thorolfum tantus furor (pugnandi) inceſſit, ut clypeo in tergum rejecto, gaeſum ambabus manibus amplexus, caeſim punctimve ex utroque latere obvios inter procurrendum feriret, hoſte utrinque retrocedente: Ita per multam caedem viam (ſibi) ſtravit ad ſignum uſque Hringi Comitis, tumque nihil erat quod ejus vim ſuſtineret: Hic caeſo Comitis ſignifero, ſigno decuſſo, gaeſum in pectus Comitis direxit, quod loricam atque corpus penetrans, inter humeros exertum eſt. Tum haerentem gaeſo Comitem ſuper caput ſuum ſuſtulit, & caudam haſtilis impegit ſolo: Comes vero, & ſuis & hoſtibus ſpectaculum, in gaeſo animam exſpiravit. Poſtea Thorolfus diſtricto gladio utro-

---

z) ſneri mannfallinu á hendur Arís Jalli, *clades in Comitem Ariſem inclinabat.* Jör.

þ) Haec non extant in Guelf. Hol. J. P.

æ) ok undan alla vega, *& quoquoverſus refugiente.* Iid.

a) margan mann. Iid. *en* antè abjecto.

b) ſer. add. J. P. mox, ſtig. Iid. Guelf. Hol. götu. Jör.

c) þar hellzt þá ecki &c. *Ibi tum* &c. Iid. Jörund.

d) nidr merkit, ubi *drap*, quod praeceſſit, ſubauditur, ſed alio ſenſu, ut ſit, *dejecto ſigno.* Jör.

e) í ſundr, *diſſecto* conto ſigni, v. *ſigno.* Guelf. Hol.

f) í brióſt, *in pectus impegit.* Jör.

g) ok. add. Guelf. Hol. ſed *bryniuna ok* mox omittunt.

h) ſkaptinu. Jör. ſpiótſkaptinu. J. P. *haſtile.*

i) adrir, *ceteris.* Guelf. Hol. J. P.

A.C. 926. *k*) ſverdinu. ok hió han þá til beggia handa. ſóttu þá ok *l*) at hans menn. *m*) fellu þá miög Bretar ok Skotar. en ſumir ſnerꝫ á flótta. En er Adils Jarl ſá fall bródr ſins. ok *n*) mannfall mikit *o*) af lidi hans. enn ſumir flýdu. en han þóttiz hart nidr koma. þá ſneri *) han á flótta. ok rann til ſkógarins *p*). han flýdi í ſkóginn ok hans ſveit. tók þá at flýia allt lid þat er fylgt hafdi Jörlum. Þeir Þórólfr ok Egill *q*) ráku flóttann. gerdiz þá enn mikit mannfall af flóttamaunnum. dreiſdiz þá *r*) flóttinn vída um heidina. Adils Jarl hafdi nidrdrepit *s*) merki ſínu. viſsi þá eingi hvart han *t*) fór eda adrir menn. Tók þá brátt at *u*) myrkva af nótt. En þeir

utroqueverſum ictus intulit, commilitonibus ſimul in hoſtem ſe invehentibus. Tunc Britonum Scotorumque multi cadebant, pars terga dabant. Comes vero Adils, cognitô fratris interitu, ſtrage autem & fuga copiarum ejus, ſe quoque graviter premi ſentiens, avertit in fugam, ſylvamque curſu adſecutus, eò ſe cum ſua penetravit cohorte. Tum quoque univerſa agmina Comitum fugam capesſere. Thorolfus & Egillus fugientes inſecuti ſunt; in quibus, per teſqua paſſim diſpalatis, magna ſtrages renovata eſt. Adils Comes (de induſtria) ſuum ſuppreſſerat ſignum: ita nemo illius fugam (agmen) ab aliorum quibat diſcernere. Jamque nox ingruebat, cum Thorolfus & Egillus revertebantur

k) ſverdi ſínu. ok vá þá med því. — *eô pugnavit.* Guelf. Hol.

l) val fram, *acriter.* Guelf.

m) vard þá mannfall mikit. en ſumir flydu, *ibi magna exſtitit ſtrages, pars autem fugiebant.* Jör.

n) margt af lidi hans. en ſumt flydi. Jörund. ubi poſt MARGT, extrinſecus ſupplendum eſt, FALLIT.

o) um ſik. þóttiz han nauduliga (naumliga. P.) ſtaddr. — *ſuorum, videbatur ſibi in diſcrimen deveniſſe, & ſe avertit* &c. Guelf. Hol. J. P.

*) ſtöck, *fugam rapuit.* Jör.

p) ok allt þat lid er fylgt hafdi * Jörlunum, *cum univerſo ſuo & fratris agmine* (quod ſupererat ſc.) Guelf. Hol. * Jarli, *agmine ſuo.* J.

q) fylgdu flóttamönnum (flóttanum. Hol. J. P.). ok drápu þá alla er þeir máttu (til nádu. J.), *ſecuti fugientes, quotquot conſequebantur, trucidârunt.* Guelf. N. Hol. J. P.

r) lidit, *in quorum turba — diſpalata.* Jör.

s) merki ſitt. Guelf. Hol.

t) var, *eum ab aliis* &c. Iid. J. P.

u) myrkia — en þeir höfdu bariz daginn allan — *ſed diem perpetem dimicaverant.* Iid.

þeir Þórólfr. ok Egill ſneru aptr *x*) til herbúda ſinna. ok *y*) þá iamſkiótt kom þar Adalſteinn konúngr med allan her ſinn. ok *z*) ſlógu þá landtiölldum ſinum. ok biugguz um. Litlu ſidar kom Óláfr konúngr med þ) ſinum her. *æ*) Tiölldudu þeir. ok biugguz um. þar ſem þeirra menn höfdu tialldat. Var Óláfi konúngi þá ſagt. at fallnir voro þeir bádir Jarlar hans Hríngr ok Adils. ok *a*) mikill fiöldi annarra manna *a*) med honum.

bantur in caſtra. Simul rex Adalſteinn A.C. 926. *univerſô advenit exercitu; mox fixa tentoria, &, quae ad corpora curanda pertinebant, adminiſtrata ſunt. Poſt paullo rex Olaus cum ſuis aderat copiis. Hi tentoria poſuerunt, & cetera inſtruxerunt (ad commoditatem), quo loco ſocii ipſorum prius tetenderant. Tunc Olao regi indicatum, ambo Comites ipſius Hringum & Adilſem, & cum hoc ingentem militum vim, cecidiſſe.*

54. CAP.
FALL ÞÓRÓLFS.

c) Adalſteinn konúngr hafdi verit ádr hina næſtu nótt í borg þeirri er ſyrr var fráſagt. ok þar ſpurdi han at bardagi hafdi verit á heidinni. bióz þá þegar *d*) ok allr

CAP. LIV.
CAEDES THOROLFI.

Rex Adalſteinn in urbe praedicta proximam noctem egerat, ubi acceptô de pugna in teſquis nuntio, itineris apparatum maturabat,

x) Haec ignorant Guelf. Hol. J. P. mox, *ſinna* non habent Jör.

y) I þann tíma. Guelf. Hol. J. P.

z) ſettu landtiölld ſín. Jör. Ceteri ignorant.

þ) ſinn her (her ſinn). Guelf. Hol. J. P. Jör.

æ) ok ſetti ok ſínar herbúdir, *& ſua quoque caſtra poſuit.* Jör. || ſettu þeir ok þá herbúdir ſínar. Guelf. ſequent. excluſis.

a) fiölldi. Guelf. Hol.

b) hans, *illius.* E. K. L. M. R. Ceteri omittunt.

c) Adalſteinn k. ſpurdi *þeſſi tídendi vandliga. hverſu ** þeſſi tídindi höfdu farit. *Rex Adalſteinn accurate hanc rem cognovit, quemadmodum haec res eſſet geſta.* Guelf. * vandliga (at. H.) hverſu farit hafdi. Mbr. b. H. N. *Percunctabatur.* ** ſu orroſta (orroſtan) hafdi farit, *quemadmodum praelium geſtum erat.* J. P. || Sídan koma þeir brædr Þórólfr ok Egill til fundar vid Adalſtein kóng. *Deinde fratres, Thorolfus & Egillus regem Adalſteinem adibant.* Jör. Ignorant nempe omnes hi libri, quae ab initio hujus Cap. commemorantur.

d) Voculam omittunt. K. L. M. R.

A.C. 926. allr herrinn. ok ſótti nordr á heidina. ſpurdi þá öll tídendi glöggliga. hverneg orroſta ſú hafdi farit. *e*) Komu þá til fundar vit konúng þeir brædr Þórólfr ok Egill. þackadi han þeim vel framgöngu ſína. ok ſigr þann er þeir höfdu *f*) unnit. het þeim vináttu ſinni fullkominni. *g*) dvölduz þeir þar allir *h*) ſamt um nóttina. *i*) Adalſteinn konúngr vakti upp *k*) her ſinn þegar árdegiſs. han átti tal vid höfdíngia ſína. ok ſagdi *l*) hver ſkipun vera ſkylldi fyri lidi hans. *m*) Skipadi han fylkíng ſína fyrſt. ok *n*) þá ſetti han í brióſti þeirrar fylkíngar ſveiter þær er ſnarpaztar voro. *o*) þá mælti han at fyri því lidi ſkylldi vera Egill. En Þórólfr. *p*) ſagdi han. ſkal vera *q*) med lidi ſínu. ok

rabat, & totô agmine in teſqua boream verſus progreſſus, luculenter omnia de proceſſu exituque pugnae comperiebat: Mox fratres Thorolfus & Egillus regem adibant; quibus ille de ſtrenue navata opera, partaque victoria, prolixè gratias egit, ſolidaeque amicitiae ſuae promiſſum addidit. Ibi omnes unà pernoctavere. Primo mane ſequentis diei rex Adalſteinn expergefecit milites, habitoque cum praefectis colloquio, pronunciavit quo ordine copiae eſſent diſponendae. Suam aciem primum ordinavit: deinde in hujus frontem manipulos acerrimornm collocavit; his Egillum praepoſuit. At Thorolfus, inquit, ſuum habebit agmen, cum ſupple-

e) koma þeir brædr þá til hans (kôngs). Guelf. Hol.

f) fengit. Iid. J. P. Promiſſum amicitiae neglexerunt. Guelf. Hol. FULLKOMINNI abjiciunt Jör.

g) voro — þá — *deinde*. Guelf. Hol.

h) ſaman. Jör. J. P.

i) Um morguninn eptir ſegir Adalſt. k. hver ſkipan vera ſkal fyri lidi hans. *Poſtero mane r. Adalſt. pronuntiat quomodo copiae eſſent ordinandae*. Jör.

k) herinn um morguninn. Guelf. Hol. J. P.

l) hveria * ſkipan han villdi hafa, *quomodo copias diſponi vellet*. Iidem. * ſkickun, & deinde, ſkickadi. J. P. corruptè.

m) Han ſkipadi þá fyſt ſinni filkíngu. *Suam aciem primam collocavit*, vel, *collocare decrevit*. Guelf. Hol.

n) ſetti í brióſt hennar (þar í brióſt). H. Guelf. Hol.

o) ok ſkal fyri því lidi (þeirri fylkíngu. N.) vera Egill, *quibus (cui aciei) praeeſſet Egillus*. Iid.

p) ſkal (ſamt. J. P.) hafa ſína ſveit. ok adra (fylkíng. add. J. P.) meiri, — *tamen — & aliud majus (alteram aciem, eamque majorem)*. Iid. J. P.

q) fyri ſínu lidi, *ducet* &c. Jör.

ok *r*) ödru því lidi er ek ſet þar. ſkal *s*) ſú vera önnur ſylkíng í lidi voro. er han ſkal *t*) vera höfdíngi ſyri. *u*) ſkal þat lid í móti því lidi þeirra er lauſt er. ok eigi er í ſylkíngu. Þvíat Skotar eru *x*) iafnan lauſir í ſylkíngu. hlaupa þeir til ok frá. ok koma í ymſum ſtödum fram. verda *y*) þá opt ſkeinuſamir. ef menn varaz þá eigi. enn ero lauſir á velli. ef vid þeim er *z*) horſt. Egill þ) ſvarar konúngi. Ecki vil ek at vid Þórólfr ſkilimz í orroſto. en vel þiki mer at okr ſe þar ſkipat. er meſt þikir æ) þurfa. ok hardazt er ſyri. Þórólfr mælti. Látum vid konúng ráda hvar han *a*) vill okr ſkipa. veitum

plemento quod ibi apponam; haec erit altera acies noſtri exercitus, quam ille ducet: eam oppono cohortibus hoſtium ſolutis (vagis), qui acie ſtataria non dimicant: Scoti enim ſolent mobiles eſſe in acie, huc illuc discurrunt, diverſisque partibus incurſantes, incautis ſaepe damnum afferunt: ſi autem obſiſtitur iis, fugaces exiſtunt. Egillus regi reſpondet; nolo a Thorolfo in pugna ſejungi; illud vero placet, ut ubi maximum eſt opus, maxima difficultas, ibi conſtituamur. Thorolfus fatur; regis voluntati permittamus, quam nobis ſtationem deſignet: talem A.C. 926.

illi

r) því er ek ſæ honum, *quod illi addo, committo.* Jör.

s) ſú ſveit fara í móti * því lidi er lauſt ſer hlaupa. þar ſem meſt þikkir þurfa. verda þeir þá ſkeiniſamaſtir. *Haec cohors obviam ibit hoſtium turbae, quam vagam currere cernit, ubi maxime videtur opus eſſe, tunc enim fit (fiet), ut plurimum damni inferant.* Guelf. Hol. Non ſatis perſpicuè, nam neſcias de quibus ultima dicantur. * þeirri er lauſt ſer. ok hlaupa þar til er þeim þikir meſt þörf (vera. ok. P.) verda — ſkeinuſamir. — *quae vaga fertur, & accurrit (accurret) — ita multum damni inferunt (inferent).* J. P. aliquantô clarius, utut etiam ambiguè.

t) höfdíngi ifir vera. Jör.

u) ſkal — ok eigi er í ſylkíngu, ſoli habent Jör. atque ita multam lucem affundunt textui.

x) því vanir at vera jafnan lauſir. ok hlaupa &c. *Nam Scoti ſolent incompoſitè pugnare.* Jör. Haec autem omnia, uſque ad EGILL SVARAR, deſiderantur in Guelf. Hol. J. P.

y) þeir. add. Kálf.

z) ſed, *ſi adverſarium ad cavendum attentum inveniunt.* Jör.

þ) ſagdi at han vill at þeir brædr ſkili ecki í bardaganum. en vel þikki mer &c. Guelf. Hol.

æ) þurfi. Jör. omiſſ. ſeqq.

a) ſkipar ockr. Jör.

A.C. 926. veitum honum ſva *b*) at honum líki. mun ek vera þar helldr ef þú vill. ſem þer er ſkipat. Egill ſeger. *c*) þer munut ráda *d*). en þeſsa ſkiptiſs mun ek opt idraz *e*). Epter þat gengu menn *f*) fram í fylkíngar. ſem konúngr hafdi ſkipat. ok voro ſett upp merki. ſtód konúngs *g*) fylkíng *h*) á vídlendit til árinnar. en Þórólfs fylkíng fór it efra med ſkóginum. Óláfr konúngr *i*) tók þá at fylkia lidi ſínu. þá er han ſá at Adalſteinn konúngr hafdi fylkt. han hafdi ok ij. fylkíngar. *k*) ok let han fara ſitt merki ok þá fylkíng er han red ſiálfr fyri. á mót Adalſteini konúngi ok hans fylkíng. Höfdu þá hvarirtveggiu *l*) her ſva mikinn. at *m*) einngi var

illi operam praeſtemus, quae grata ſit; potius tuum locum tenebo, ſi ita tibi lubet. Egillus ait; veſtrae voluntati mos geretur: ſed hujus diſpoſitionis (disjunctionis) ſaepe me poenitebit. Deinde, quô ordine rex conſtituerat, proceſſum eſt in aciem, ſignaque erecta: Regis acies in campo aperto amnem verſus ſtetit: Thorolſi acies loco ſuperiori prope ſylvam inceſſit. Viſô quod Adalſteinn ordines inſtruxiſſet, Olaus copias diſponere coepit, duabus quoque aciebus uſus; Suum ſignum, aciemque cui ipſe praeerat, adverſus Adalſteinem movit, ipſiusque aciem. Is utrique duci numerus, ut nihil intereſſet (discri-

b) lid. add. Iid. Guelf. Hol. J. P. At elegantius omittitur.

c) Ráda muntu þeſſu. frændi. *Tua, mi frater, hujus rei erit poteſtas.* H.

d) þeſſu. frændi. add. Guelf. Hol.

e) ſídan, *poſtmodum.* add. Jör.

f) í ſveitir (ſveit fram. P.) ſem ſkipat var (til var ſkipat. J. P.), *in cohortes (ordines) diſceſſum (proceſſum) eſt, prout conſtitutum erat.* Guelf. Hol. J. P.

g) fylkíngar endi til árinnar, *alterum cornu aciei ad amnem ſe porrexit.* K. M. R.

h) fram á vídlendi (fram) til árinnar. J. P. || um vídlendit, *occupavit planitiem.* H. || allt nidr til árinnar, *ad amnem pertigit.* E. In textu eſt Enallage Caſus, veteribus uſitata, quae omnes haſce turbas dedit.

i) tó. Mbr. Kálf. || fylkti ok lidi ſínu (í ödrum ſtad. H.). han gerdi ok tvær fylkíngar, *etiam ſuas copias (in alia parte campi) diſpoſuit, duas quoque inſtruens (formans) acies.* Guelf. Hol. Jör. J. P.

k) Sequentia non habentur in Guelf. Hol. J. P. ad haec verba, HÖFDU þá HVARIRTVEGGIU.

l) fiöllda lids. ſva at þeſs (þar. N.) var engî munr. Iidem.

m) varla mátti telia, ea multitudo — *ut vix iniri poſſet numerus.* Jör. qui nihil de acie Thorolſo oppoſitâ habent.

var munr hvarir fiölmennari voro. En önnur fylkíng Óláfs konúngs fór nærr skóginum móti n) lidi því er Þórólfr red fyri. voro þar höfdíngiar Jarlar Skotzkir. o) voro þat Skotar flest. ok var þat fiölmenni mikit. p) Sídan q) gáz á fylkíngar. ok r) vard þar brátt orrosta mikil. Þórólfr sótti s) fram hart. ok let bera t) merki sitt fram med skóginum u). ok ætladi þar x) sva fram at gánga. at han kæmi í opna skiölldu y) konúngs fylkínginni. z) höfdu þeir skiöllduna fyri ser. En skógrinn var til hægra vegs. letu þeir hann þar hlífa. Þórólfr geck sva þ) fram at

criminis). Altera vero acies Olai regis A.C. 926. *propius á sylva tendebat adversus cohortes Thorolfi. Ductores hujus fuerunt Comites quidam Scoti; miles numerosus valdè, magnam partem Scotus. Postea congrediuntur acies, fervida maturatur dimicatio. Thorolfus acriter progressus, signum suum propter sylvam inferri jussit, ita cursum intendens, ut aciem regiam ab latere aperto (tergo) opprimeret. Miles (Thorolfi) scutis adversum corpus tegebat, aversi corporis custodiam sylvæ, quae a dextra erat, committens. Thorolfus tam citato gradu processit, ut pauci commilitonum*

n) Þórólfi. Guelf. Hol. J. P. Post pauca, ij. Jarlar. Iidem.

o) voro þat — mikit. abest a Ceteris.

p) Eptir þat tókst bardagi. bædi hardr ok lángr. — *Coepit praelium asperumque & diuturnum.* Jör.

q) Ita Mbr. Kálf. gángaz. E. C. rádaz (redaz) á. K. L. M. R. *moliebantur congressum.* || gengu saman. Guelf. Hol. P. sigu saman. H. J.

r) var. Guelf. Hol. J. P.

s) fast fram. Jör.

t) fram merki sitt fyri fylkíngunni, — *ante aciem* ex Holan. Mbr. b. N.

u) ok fylgdi siálfr, *idque ipse* (proximus) *sequebatur.* add. Guelf. Hol. J. P.

x) fram at. sva at han kæmi &c. Guelf. Hol.

y) konúngi. Hol. þeim Oláfi kóngi. Gu. Jör. *Olaum regem.* || í kóngs fylkíng. J. P. kóng Adalsteins fylkíngu. L. Duplici vitio; nam & Danizzat, & in sensum manifestè pugnat. Phrasin, *at koma í opna skiölldu*, duplici sensu reddidi, utpotè mihi ambiguam: Nunc eâ utuntur, ut puto, conterranei mei, pro, *in ipso tempore, opportune, advenire.*

z) Hinc usque ad, Þórólfr geck deficit in Ceteris. Þeir; Sermo est de Catervis Thorolfianis: nisi quis Scotos intelligere malit.

þ) hart med skóginum — *secundum sylvam.* Guelf. G. H. J. P.

A.C. 926. at fáir æ) voro menn hans a) fyri honum. En b) þá er hann vardi minnzt. þá hlaupa c) þar or ſkóginum Adils Jarl. ok ſveit ſú er honum fylgdi. d) Lögdu þeir þegar mörgum keſium ſenn á Þórólfi. ok fell han e) þar vid ſkóginn. En Þórfidr f) er merkit bar hopadi aptr þar g) til er lidit ſtód h) þyckra. En Adils ſótti i) þá at þeim. ok k) var þar þá orroſta mikil. æptu Skotar þá ſigróp er þeir höfdu felldan l) höfdíngia lidſins. En er Egill heyrdi óp þat. ok ſá at m) merki Þórólfs fór n) á hæli. þá þóttiz han vita at Þórólfr mundi eigi ſiálfr fylgia. Sídan hleypr han o) til þángat

num illum praecederent. At eum, cum nihil minus ſuſpicaretur, Comes Adils & ſua caterva ex ſylva provolantes, multis ſimul gaeſis confoſſum, propter ſylvam occiderunt. Thorfidus ſignifer ad denſius agmen ſe recepit. Tumque invadente Adilſe, vehemens facta eſt pugna. Scoti victoriam clamarunt duce adverſariorum caeſo: qui clamor, ubi aures feriebat Egilli, & ubi ſignum Thorolfi retrocedere cernebat, intellexit Thorolſum ipſum non ſequi. Tum per interſtitium acie-

æ) menn * hans voro nær honum. J. P. * fylgdu honum. Jör. *ut paucos ſuorum prope ſe (hominum comites ſibi) haberet.*

a) fyrri (omiſſ. HONUM), *eo priores incederent.* Guelf. G. H.

b) er þá vardi minſt — *ſuſpicarentur.* Guelf. Hol. J. P.

c) þeir. Jör. || þeir Adils J. ok hans menn fram or ſkóginum. Guelf. J. P.

d) ſlóu þeir þegar hríng um Þórólf. ok ſóttu at honum allir ſenn. ok lögdu at honum mörgum keſium. Þórólfr vardiz vel. ok drap mart lid af þeim. ádr han fell um ſíder, *è veſtigio coronâ circumdatum, omnes ſimul adorti ſunt, multîs gaeſis appetentes; ille ſtrenuè ſe defendit, multisque caeſis tandem occubuit.* add. Jör.

e) daudr til jardar, *exanimem humi proſtraverunt.* Guelf. Hol. J. P.

f) ſtrángi hopadi aptr med merkit, *Strangius — cum vexillo.* Iid.

g) Voculam *til* non agnoſcunt Kálf. nec Jör. proximè ſequentia.

h) þyckvazt, *denſiſſimum.* Gu. Hol. || þyckt, *denſum, confertum.* J. P.

i) at þeim faſt. ok æptu Skotar þá heróp &c. *urgebat eos Adils; Scoti militarem clamorem tollebant.* Guelf. Hol. J. P.

k) vard þá manfall mikit, *ingens facta eſt ſtrages.* Jör.

l) Þórólf höfdíngia þeirra. *Thorolfo* &c. Jör.

m) merkid Þórólfs. Jör.

n) á hæl. Iid. Guelf. Hol. || til baka. P.

o) Vocula non extat in Guelf. Hol. J.

þángat *p*) fram á milli fylkínganna. han vard ſkiótt *q*) varr þeirra tídenda er þar *r*) voro ordin. þegar han fann ſína menn. *) han eggiar þá lidit miög til framgöngu. *s*) var han fremſtr í *t*) brióſtinu. han hafdi *u*) ſverdit Nadr í hendi **). *x*) Egill ſótti þá fram. ok hió til beggia handa *y*). ok felldi *z*) margan mann. Þórfidr bar þ) merkit þegar eptir honum. en annat lid fylgdi merkinu. Vard þar hin ſnarpazta orroſta. Egill *æ*) geck fram til þeſs er *a*) han mætti Adiſli Jarli. áttuz þeir *b*) ſá högg vid. ádr Adils Jarl fell. ok mart *c*) manna um hann. En *d*) eptir fall

acierum curſum eo accelerat, veniensque ad A.C. 926.
ſuos ſtatim comperit quod ibi acciderat: addit ſtimulos agmini ad alacriter progrediendum, ipſe in fronte primus, gladium Nadr *manu geſtans in hoſtem irruit, in utrumque latus ictus ventilat, multos occidit. Thorfidus cum ſigno veſtigiis ejus continuò inſtitit, ſed caeterum agmen ſignum ſequebatur. Aſperrimus ibi conflictus extitit. Egillus perſeveravit donec obvium haberet Adilſem Comitem: inter quos pauci commutati ſunt ictus, dum Adils, & multum circa eum hominum caderet. Poſt cujus mortem agmen*

p) ok hleipr fram í fylkíngina, *& ad* (fratris) *aciem tendit.* Jör.

q) vís. Jör. J. P.

r) höfdu giörſt. Iid. Sequent. una cum Gu. Hol. ejectis.

*) þá egg. han þá miök &c. Guelf. N. þó, *tamen.* Mbr. b. G.

s) En han ſiálfr var fremſtr. han hafdi &c. Jörund.

t) brióſti fylkíngar. Guelf. Hol.

u) þá ſverd ſitt at vega med, *tum ſuo ad ictus infligendos uſus gladio.* Guelf. Hol.

**) honum eirdi ílla fall bródur ſíns, *fraterni caſus dolore percitus.* add. Jör.

x) ok ſótti fram val, *ſtrenuè ſe infert.* Guelf. Hol. || ód han þá fram, *proruit.* J. P.

y) ſer. add. Jör.

z) ſo margan mann at varla mátti telia, *vim poenè innumeram* — Jör. ſatis hyperbolicè.

þ) þá val merkit fram. gengu þeir þá ok allir vel fram (börduz þeir þá alldiarfliga. J. P.), *tunc alacriter ſignum intulit, univerſa etiam cohors fortiter incubuit pugnae (intrepidiſque animis pugnatum eſt).* Guelf. Hol. J. P.

æ) ſótti þá fram. Iid.

a) þeir Adils Jarl mættuz (funduz). Iid.

b) vid vopna ſkipti, *hi committebant certamen.* J. P. || höggva vidſkipti vid. þar til er &c. Jör.

c) annarra manna. Gu. Hol. || lid med honum, *cum eo multum militum.* Jör.

d) Þá flydi þat er (þat flydi ſem) eptir var.

 Deinde

A.C. 926. fall Jarls. þá flýdi lid þat er honum hafdi fylgt. En Egill ok hans lid *e*) fylgdu þeim. ok drápu allt þat er þeir nádu. þvíat ecki þurfti þá *f*) grida at bidia. En Jarlar þeir *g*) hinir Skotzku ftódu *h*) þá ecki lengi. *i*) þegar er þeir fá at adrir flýdu þeirra felagar. tóko þegar á rás undan. *k*) En þeir Egill ftefndu þá þar til er var konúngs fylkíngin. þeir kvomu þar í opna fkiölldu. ok gerdu brátt *l*) mikit *m*) mannfall. ridladiz þá fylkíngin ok losnadi öll. flýdu þá margir af Óláfs mönnum. enn víkíngar æptu *n*) þá figróp. En er Adalfteinn konúngr *o*) þóttiz finna at *p*) rofna tók fylkíng Óláfs konúngs. þá eggiadi han *q*) lid fitt *r*). *s*) ok let

men quod duxerat terga vertit: id confectati Egillus & sua caterva, quicquid assequebantur occiderunt, tum enim frustra erat de vita supplicare. Nec Comites Scoti, fugâ sociorum visa, diu restiterunt, sed ocyus terga vertentes in cursum se dedere. Egillus vero suam cohortem in aciem regis Olai direxit, eamque a tergo immisit; ocyus ab iis ingens strages editur, aciesque in manipulos scissa, tota laxatur, multi ex Olavianis fugam capessunt, piratae victoriam exclamant. Rex autem Adalsteinn cum aciem Olai regis labefieri (disturbari) intelligeret, suos

Deinde quod reliquum erat, &c. Guelf. Hol. J. P.

e) drápu allt þat þeir gátu — *quicquid assequebantur* ɔ: deprehendebant. Jör.

f) at bidia Egil grida — *Egillo*. Jör.

g) enu. J. at nihil de fuga Scotorum habent. Jör.

h) þeir þá ok ecki lengi vid, *neque hi diu substiterunt*. Guelf. þeir, παρέλκον.

i) ok flydu þá med öllum ödrum (fem adrir), *sed una cum ceteris in fugam se dedere*. Guelf. Hol.

k) Egill fór þar til er fyri var fylkíng Oláfs kóngs. Jör.

l) mikil mannfpiöll. Mbr. b. *magnae clades eduntur*.

m) manntión. P. mannfpell. Guelf. Jör. G. H. N.

n) heróp, *clamorem militarem tollunt*. Guelf. Hol. J. P.

o) fann at &c. *sentiret*. Iid. Jör.

p) losna, *solvi*, *laxari*. Iid.

q) miök, *vehementer*. add. Guelf. Hol.

r) til framgöngu, *ad procedendum*. add. Jör.

s) gengu þeir þá at faft hvarirtveggiu, *tunc utrique* (Olaus & Adalfteinn, five eorum milites) *strenuè commiserunt praelium*; vel, *utrique* (Adalfteinn & Egillus, ex diverfis partibus). *graviter urgebant*, fc. Olaum regem, vel pugnam: nam fenfus verborum eft ambiguus. Guelf. Hol.

let fram bera merki *t*). giördi þá atgöngu harda. ſva at hröck fyri lid Óláfs konúngs. ok gerdiz allmikit mannfall. *u*) Fell þar Óláfr konúngr. ok meſtr *x*) hluti lids þeſs er Óláfr hafdi haft. *y*) þvíat þeir er á flótta ſneruz voro allir drepnir er nád vard. Feck Adalſteinn konúngr þar *z*) allmikinn ſigr.

ſuos hortatus, ſignum inferri juſſit, duramque fecit impreſſionem, uti reſilirent Olavianae cohortes, foedaque ſtrages eveniret; ubi rex Olaus & maxima ſuorum pars occubuit; nam qui in fugam ſe verterant, quotquot deprehendi potuerunt, occiſi ſunt. Rex Adalſteinn ingentem ibi victoriam adeptus eſt †). A.C. 926.

55. CAP.
EGILL JARDADI ÞÓRÓLF.

þ) Adalſteinn konúngr ſneri í brott *æ*) frá orroſtonni. en menn hans ráku flóttann. han reid aptr til borgarinnar. ok tók eigi fyrr náttſtad enn í borginni. En Egill rak flóttann. ok *a*) fylgdi þeim lengi. ok

CAP. LV.
EGILLUS THOROLFUM HUMAVIT.

Qui, dum ſui fugientibus inſtabant, revertens a praelio, urbem equô repetebat, nec prius quam in urbe locum pernoctandi capiebat. Egillus vero fugientibus longâ perſecutione

t) ſitt, *ſuum.* add. Jör. J. P.

u) en frá lyktum er þat at ſegia. at þar fell &c. *at de eventu praelii hoc referre licet, quod ibi Olaus* &c. Jör.

x) hlutr. Jör. mox, lids hans. Iid. Gu. Hol.

y) Haec abſunt a Ceteris.

z) fagran, *pulchram.* Guelf. Hol. P. || mikinn ſigr ok fagran. Jör.

þ) Eptir þat ſneri kóngr heim til borgarinnar. ok tók þar náttſtad. en þeir Egill ráku flóttann. *Deinde rex ad urbem domum reverſus eſt, & ibi per noctem quievit: Egillus vero cum ſociis* &c. Gu. Hol. J. P.

æ) er ſigrinn var unninn. ok fór til borgarinnar. En Egill ok hans menn ráku flóttann lengi, *ſtatim poſt partam victoriam, urbem petebat. Egillus autem* &c. Jör.

a) fylgdu lengi, & mox, drápu, — nádu. Guelf. Hol. P.

†) *Torfeus annotatiunculâ in margine J. confirmat hoc praelium eſſe geſtum Anno* 926. *vernô tempore; teſtemque adducit Simonem Dunelmenſem, apud quem vero Olaus appelletur* Huvalus, *& alio etiam nomine apud Bromtonum (nomen legere nequeo): quartis Calendis Juniis pacem coaluiſſe ex eodem Bromtono obſervat.*

A.C. 926. ok drap hvern mann er han nádi. *) En er Egill hafdi hent þá *b*) alla er han villdi. þá ſneri han aptr *c*) med ſveitúnga ſina. ok fór þar til er orroſtan hafdi *d*) verit. ok hitti þar Þórólf brodr ſinn *e*) látinn *f*). Han tók *g*) upp lik hans ok *h*) þó. *i*) bió um ſidan ſem ſidvenia var til. **) grófu þeir þar gröf. ok *k*) ſettu Þórólf þar í med vapnum ſínum öllum ok *l*) klædum. *m*) Sidan ſpenti Egill *n*) gullhríng á hvara hönd *o*) honum ádr han ſkildiz vid. hlódu *p*) ſidan at grióti. ok ióſu at molldu. Þá kvad Egill víſu.

Geck ſä *q*) er *r*) óadiz ecki
s) Jarlmanz *t*) bani *u*) ſnarla.

Þrek-

cutione inſtans, quemcunque conſequebatur interfecit: qui cum oppreſſiſſet, quantum ei volupe erat, cum commilitonibus ſuis ad arenam reverſus, fratrem ibi Thorolfum exanimem reperit: corpus ſuſceptum lavit, & ex temporum more concinnavit (ad ſepulturam). Facto ſepulcro, Thorolfum cum armis omnibus, veſtibusque ſuis ibi compoſuerunt. Deinde Egillus, antequam diſcederet, in utrumque ei brachium (ſingulas) armillas aureas induxit. Poſtea ſaxis obſtructum ſepulcrum, humusque ſuper injecta eſt. Tunc Egillus carmen cecinit.

Progrediebatur, qui nihil metuebat
Jarli *occiſor, acriter,*

Fortis

*) Hoc adjiciunt Guelf. Hol. J. P.

b) menn. add. Guelf. Hol. omittunt autem ER HAN VILLDI; *poſtquam omnes fugientes (tantam vim fugientium) oppreſſerat.*

c) MED — SÍNA ignorant Guelf. Hol. Jör. J. P.

d) ſtadit. J.

e) fallinn. Jör. utrumque omitt. Guelf. Hol. J. P.

f) ok vard ógladr vid, *& ad eam rem contriſtatus.* add. Jör. || ok þótti eptir hann allmikill ſkadi, *viſusque ſibi magnum valdè in eo feciſſe damnum.* add. Guelf. Hol. J. P.

g) Þórólf upp. Jör. mox, líkid, HANS abjecto. Guelf. Hol.

h) þvó. G. H. N. þvodi (quod eſt vulgatum). Mbr. b. J. P. Trad. Kálf. & Jör. ignorant.

i) bioggu, *quod concinnarunt* &c. Guelf. G.

**) þeir giördu haug mikinn, *magnum condiderunt tumulum.* Jör.

k) lögdu. Guelf. Hol. P.

l) herklædum, *armatura.* Iid. Jör.

m) Egill let. Jör.

n) ſinn. add. Jör. Guelf. Hol.

o) ok qvad víſu (omiſſ. intermediis). Guelf. Hol. quaſi fuderit carmen, dum armillas induxit.

p) um grióti. ok juſu ſidan molldu ifir. Jör.

q) af er ódiſt, *interiit* — Hol. malè neglecto ECKI, ut & Guelf.

r) ottadiz. Jör. E. L. M. P.

s) Jalmans. Mbr. Kálf. || Jarlsmann bana, *Dux, qui mortem non pavitavit*, ſc. Thorolfus. Guelf. Hol. praeter Mbr. b. quae habet

x) Þreklundadr fell y) Þundar
Þórólfr í gný ſtórum.
Jörd grær en z) ver verdum
þ) Vínu nær æ) of a) mínum
Helnaud er b) þat hylia
c) Harm d) ágætum barma.
Ok

Fortis animo cecidit
Thorolfus in magno Odini ſonitu (praelio).
Floret terra in teſquis Vinae
Super fratre meo praeclaro:
Sed nos (quae miſeria mortis inſtar acerba eſt)
Dolorem (corde) premere cogimur.
Et

A.C. 926.

Pp 3

habet Jarls menn. Sic & Jör. ex emendatione A. Magnaei. || Jarls bana reckr. O.

t) bar at marla. K. L. M. R. *Barr* eſt gemma arborum: *at marla*, difficulter (hebeti ferro) abſcindere; quod non convenit in Thorolfum.

u) ſvarla, *graviter*. J. P.

x) Þecklundadr, *amabilis indole*. P. mox, fall. J. P.

y) Þundr. Jör. J. perperam.

z) vid vardar vunnum nær of runnum. K. L. M. R. *Nos duo duces vicimus apud ſylvam*. quaſi alloquatur fratrem, ſibique ac illi tribuat victoriam. Sed *vardar* poſſit eſſe verbum, hoc ſenſu; *magnô ſtat victis*, ſc. ea terrae, ſanguine eorum laetificatae, foecunditas. || ver VÖRDUM vinu nærr ENN MÍNA, *defendimus amicos propius quam noſtros*. Quae lectio eſt ab ingenio Cl. Pauli, nec enim Libri agnoſcunt voces, quas literis capitalibus expreſſi. Idem vir ingenioſus aliam etiam proponit lectionem, nempe, ver VURDUM VINUM nærr ENN mínum, *Contigit nobis propius amicis adeſſe quam meis*.

þ) vinunner af runnum. P. vin uner. E. J.

æ) em. Guelf. einu, *prope rem mihi unicè charam*, ſc. fratrem. H. ein. Mbr. b. G. & dubiè N. nam ibi legi poſſet, *enu*, *Ea ſola tellus Vinae floret, quae prope meum eſt*.

a) Ita Jör. E. J. mínu. Mbr. Kálf. Guelf. Hol. VERDUM OF (AF) MÍNU, forte ſignificat, *noſtrum amittimus*.

b) þat ad &c. *id tegere*. K. L. ad hylia. H. P.

c) harma. K. L. M. R. || ok harm. P. Unde commodus enaſcitur ſenſus; *Helnaud er at hylia ágætan harma ok harm*, funeſta calamitas eſt praeclarum fratrem terrâ, & dolorem (corde), tegere. || harmr. Membr. Kálf. Jörund. quod Cl. Pauli retinuit, id enim facile illi fuit, poſt mutationem in tertio Diſticho factam: ita vero interpretatur; *acerbus admodum eſt dolor praeclarum fratrem terra obruere*.

d) Ita unicus Liber E. Ceteri omnes, ágiætan.

Ordo verborum in parte priore Carminis: Snarla geck Jarlmanz bani, ſá er óadiz ecki; Þreklundadr fell Þórólfr í ſtórum Þundar gny.

Ordo in poſteriore: Jörd grær 1) nær Vinu of mínum ágætum barma; 2) En ver verdum hylia harm, helnaud er þat.

1) NÆR

A.C. 926. Ok enn kvad han.

e) Valkauftum hlód f) ek veftan
Váng fyri g) merkiftángir.
Ótt var h) el þat i) er fóttag
Adils k) bláum l) nadri.
Hádi úngr vid Engla
m) Óláfr þrimu n) ftála
Hellt

Et porro;

Strage caeforum cumulavi 1) *occidentalem*
Terram (*Angliam*) *ante perticas vexillares,*
Impetuofus erat nimbus quo petebam
Adilfem caeruleo ferpente (*gladio*).
Geffit juvenis cum Anglis
Olaus 2) *praelium.*
Non

1) NÆR VINU, *prope, apud, Vinam.* Vina *nomen proprium, ut ex fuperioribus patet; five amnis, five tefqua, five urbs ad tefqua fita, hoc nomine appellata fuerint. Si vero quis malit illud* nær, *quod hic ferè otiofum eft, referre ad ultima Hemiftichii, ut fint,* nær helnaud er þat, *ego non repugnabo. Si admittimus lectiones* mínu, ágiætan *&* harmr, *ordo & fenfus talis exiftit:* Jörd grær nær Vinu of mínu, ver verdum at hylia ágætan barma, enn þat er helnaud (*pro* helnaudar) harmr, *floret tellus apud Vinam fuper meum, nos cogimur terrâ tegere praeclarum fratrem, hic vero dolor mortis inftar acerbus eft.*

2) ENN VER VERDUM &c. *Cur autem hoc? Ideo fine dubio, quod iis temporibus parum militare videbatur, flere:* HELNAUD ER ÞAT. *Rectè, nam fuus quemque fenfus docet, multo acerbiffimum effe, intra fe dolorem comprimere, neque remedio lacrymarum uti poffe; De quibus* Ovidius *Trift. IV.* 3. 37.

- - - eft quaedam flere voluptas.
Expletur lacrymis egeriturque dolor.

e) valkauft. P. valkauftu. J.

f) ok viftar, *& victu*, fc. ferarum. J.

g) merki ftángi, *ante vexillum conflictu* v. *confligendo.* N. || merki Stránga, *ante vexillum Strangii* ɔ: quod tulit Strangius. O. || merki ftránger. Mbr. b.

h) ey (ei). G. N. Mbr. b. El omitt. K. L. M. R. || er ver fóttum, *properatio (furor) erat, ubi nos* &c. E. J. En ver fettum Adils her menn nádir. *Sed nos procuravimus, viri, Adilfiano exercitui quietem.* P.

i) ek fottak. K. L. M. Antiqui amabant ita geminare provocabulum *ek*, quando cum ardore quodam loquebantur. Hryggiarftycki; Einarr Þambarfkelfir iratus loquitur Magno regi: *Ek fóttak* þik auftr í garda. Ibidem; hverfu *ek mák* þína fæmd mefta gera. || Mox, fóttum. Guelf. Hol. fótta. Jör. R.

k) med blám. Jörund. Unde Cl. Pauli fecit, *menu* blám, *Adilfianos* &c.: fed nil fuerat opus. || blám. Mbr. Kálf. Guelf. quô verfus fit Catalectus. || blámannadann, *furore* (aethiopico) *percitum.* J.

l) nadi. O.

m) ok Oláf þrimner &c., *& cum Olao.* P. Mox, þrymur, *praelia.* J. þrymu (þrumu). Codd. deterioris notae.

n) ftafa. Mbr. b. G. H. N.

Hellt *o*) ne hrafnar fulltu
p) Hríngr *q*) at vapna þíngi.
r) Sídan *s*) fór Egill med fveit fína á fund Adalfteins konúngs. ok geck þegar fyri konúng. er han fat vid dryckiu. þar var glaumr mikill. Ok er konúngr fá at Egill var innkominn. þá mælti han at rýma fkylldi

3) *Non retinuit (nec efurierunt corvi,) Hringus campum (non obtinuit victoriam). Inde Egillus cum fua fe cohorte ad regem Adalfteinem recepit, & ad eum laetos inter ftrepitus difumbentem acceffit. Rex Egillum ingreffum cernens inferius fcamnum ifti ca-* A.C. 926.

o) er (þar er). J. P. Guelf. Hol. *ubi*. medan, *dum*. Jör. Nú hrafnar fullti. K. L. M. R.

p) Hríngs. Hol. Hríng. J. ok Hríng, *& cum Hringo*. P.

q) Ita Guelf. Hol. J. P. Cl. Pauli fuffigit negativam hancce particulam praecedenti nomini, & fcribit HRÍNGRAT: verbis eam fuffigi fcio, nominibus non item. || á. Kálf. Jör. ut fit, hellt á vopna þíngi, *agitavit conventum armorum* ɔ: praelium geffit. Ita dictum, uti de Olao, Difticho praecedenti. Videtur autem effe Sarcafmus in utrumque; q. d. *Nunc obtinuerunt, quod cupiebant; pugnârunt cum Anglis.* Nifi verba Poëtae fic accipias, nihil iis erit frigidius. Fortè hoc carmen non pepigit, priusquam in Islandiam erat reverfus, tum vero nulla ineft figura verbis, fed pura narratio. || Mox, bíngi. J. Carmen exhibetur ex verfione Dni Pauli, una tantum voce mutata. vide litt. k.

1) VESTAN VANG, *forte*, deterrimum, fceleratum, *campum; utpote in quo fratrem chariffimum fibi amiferat.* VESTAN VANGR, *pro*, terra occidentalis, *infolens dictio eft, & genio linguae contraria, quantum arbitror. Ceterum* τὸ fyri *poteft extrinfecus fubandiri, hoc modo;* EK HLÓD fyri VESTAN (*fc.* haf) VANG VALKAUSTUM, fyri MERKISTANGIR. FYRI — STANGIR *Enallage Cafuum, pro* fyri ftöngum, ɔ: *ante figna.*

2) *Ad verbum*, Tonitru Chalybum. Vel ftála *eft* παρέλκον: *nam* þrima *fimpliciter denotat pugnam.*

3) *Series verborum in ultimo Difticho haec eft;* HRÍNGR* HELLTAT VAPNAÞÍNGI. NE HRAFNAR SULLTU: *neque opus eft priore Parenthefi.* * *Hákonarmál:* Ver því vaulldum at þú *velli hellzt.* *I Niálu:* Briamr (Brian) fell ok HELLT *velli. G. Pauli.*

r) Egill fór til fundar vid Adalft. kóng. (ok kom. J.) er han fat (ok fat han. P.) yfir dryckiu (at dryckiu. J.). *Egillus contulit fe ad regem Adalft., & eum accumbentem (convivium agentem) deprehendit.* Guelf. Hol. J. P.

s) fóro þeir Egill. ok fundu Adalft. kóng. Egill geck þegar inní höllina med lid fitt. en konúngr fat — ok var þar gledi mikil, *abeuntes, Egillus & fui, regem Adalft. convenerunt: & Egillus quidem aulam ftatim cum fua caterva intravit: rex autem convivium hilaritatis plenum agebat.* Jör.

A.C. 926. ſkylldi *t*) pallinn þann enn úædra fyri þeim. ok mælti at Egill ſkylldi ſitia þar í aundvegi gegnt konúngi. Egill ſettiz þá nidr. ok ſkaut *) ſkilldinum *u*) fyri fætr ſer. Han hafdi hiálm á höfdi. ok lagdi *x*) ſverdit um kne ſer. ok *y*) dró *z*) annat ſkeid til hálfs. enn þ) þá *æ*) ſkelldi han aptr í *a*) ſlidrin. han ſat upprettr ok var *b*) gneypr miök. Egill var *c*) madr *d*) mikilleitr. ennibreidr. *e*) brúnamikill. nefit *f*) ecki lángt. *g*) enn ákafliga digrt. *h*) granſtædit

catervae vacuefieri jubet, ſedemque ejus ordinis primariam, adverſam regali ſolio, Egillo nominatim deſignat. Tunc Egillus aſſidens, clypeum ante pedes dejecit, galeamque capite geſtans, ſuper genua collocatum gladium jam dimidio tenus eduxit è vagina, jam in eandem rejecit. Sedit erectus, vultu tetrico. Egillo facies erat ampla, lata frons, magna ſupercilia, naſus non longus, ſed craſſus valde, area myſtacis (labiorum ambitus)

t) beckina fyri honum ok þeim, *ut ſubſellia pateſiant Egllo & ſociis.* Jör. || hinn ædra beck fyri honum. (ok. P.) ſkylldi Egill ſitia gagnvart kóngi (í öndveigi. J. P.), *ſuperius ſcamnum ei aperiri (ſuperiore ſcamno illi cedi), & ſederet Egillus adverſus regem (in ſede primaria).* Guelf. Hol. J. P. repugnanter & ſecum invicem, & cum ſequentibus.

*) fæti á ſkiölld ſinn. ok ſtód á honum, *impoſuit pedem clypeo, atque inſtitit.* N. || ſkiölldum, *clypeos.* P.

u) undir, *pedibus ſubjecit.* Guelf. Hol. J. P. At in Jör. non extat.

x) ſverd. Guelf. G.

y) brá því. Jör.

z) ſtundum til mids. Guelf. Hol. J. P.

þ) ſtundum. Iid.

æ) hellt han aptr. ok nidr á jördina, *incluſum continuit, & demiſit in pavimentum.* Hol. ferè ſine ſenſu. || ſlydradi han aptr, *in vaginam recondidit.* J. P.

a) umgiördina. Guelf. Jör.

b) greipr, *truculento.* Guelf. Jör. || geyſtr, *furentis ſpecie.* Hol. || ſnerktr, *exaſperato, horrificato vultu.* K. L. M. R. || bleikr, *pallido.* J. P.

c) madr. omitt. Kálf. Sequentia aliter ordinantur, & partim mutila ſunt in Jör.

d) mikeleitr. L. M. R. P. mox, breidr á enni. L. || mikill (ſtór) undir brún, *grande ſupercilium* J. P.

e) brúnmikill. Guelf. Mbr. b. G. N. || brúna ſídr, *promiſſum (ei erat) ſupercilium.* H.

f) var lángt ok digrt, *longus & craſſus.* J. P.

g) ok helldr &c. *at majorem in modum* &c. Guelf. Hol.

h) munnſtædit, *ambitus oris.* K. L. M. N. áſtædit. C. E. in Mbr. Kálf. primae literae vocis detritae ſunt.

ſtædit *i*) vítt ok lángt. hakan breid furduliga. *k*) ok ſva allt um kiálkana. hálsdigr *l*) ok herdimikill. *m*) ſvo at þat bar frá því ſem adrír menn voro. *n*) hardleitr ok grimligr þá er han var reidr. han var vel í vexti. *o*) ok hverium manni hæri *p*). úlfgrátt hárit ok þykt. ok vard ſnemma ſkaullóttr. En er han ſat ſem *q*) fyrr var ritad. þá hleypti han *r*) annarri brúninni ofan á kinnina. enn *s*) annarri upp í hárrætr. Egill var *t*) ſvarteygr ok ſkolbrúnn. Ecki villdi han drecka þó at honum veri *u*) borit. en ymſum hleypti han brúnunum ofan eda upp. Adalſteinn konúngr ſat í háſæti. han lagdi ok ſverd *x*) um kne

bitus) lata & longa; mentum maxillaeque mirum quam latae, craſſa cervix, humeri praeter humanum modum vaſti, vultus torvus ac truculentus, quando iratus eſſet: decens (de cetero) ſtatura, proceritas eximia, coma denſa, colore cinereo luporum, calvities praematura. Qui cum ſederet quemadmodum ſupra ſcriptum erat, alterum ſupercilium in malam dejecit, alterum (ſimul) ad frontis & comae confinia ſuſtulit; erat autem oculis niger, fuſcus ſuperciliis. Nihil potûs voluit libare quanquam propinaretur, ſed ſupercilia per vices demiſit aut extulit. Rex Adalſteinn in ſolio ſedens gladium quoque A.C. 926.

i) mikit. ok löng hakan, *magna, & mentum longum.* Guelf. Hol.

k) Haec non extant in Ceteris.

l) var han. ok allherdimikill (herdmikill. P. perperam. herdamikill). Guelf. Hol. P.

m) Hanc adjectionem ignorant Ceteri.

n) hardligr. Guelf. Hol. P.

o) mikill ok ſterkr. ok úlfgrárr á hár (úlfgrátt hárid. J. P.), *magnus erat corpore & robuſtus,* &c. Guelf. Hol. J. P.

p) ok ſterkligri, & (ſtatura) *inſigne robur prae ſe ferens.* Jör.

q) ádr er (var) fráſagt (ſagt) — *narratum.* Jör. Guelf. Hol. J. P.

r) brúnunum jafnan ofan á nef ſer. en lotum (ſtundum. J. P.) upp í hárzrætrnar, *crebrò in naſum dejecit ſupercilia, interdum vero ad* capillorum radices *ſuſtulit.* Guelf. Hol. J. P. || brúnum ofan á kinnr. en ſtundum upp í hárs rætur, *ſupercilia in genas* &c. Jör.

s) adra ſlennti han upp í &c., *ſurſum expandit* &c. R.

t) ſvarteygdr. Guelf. Hol. J. P. ſvartbláeygdr, *oculis nigro — glaucus.* K. L. M. R. || ſnareigr, *acri obtutu.* Jör.

u) bodit, quanquam *invitatus.* Ceteri. Omiſſis quae de volutatione ſuperciliorum ſequuntur.

x) í kne ſer, *genibus impoſuit.* J. P.

A.C. 926. kne ſer. ok er þeir ſátu ſva *y*) um hríd. þá dró konúngr ſverdit or ſlidrum. *z*) ok tók gullríng af hendi ſer þ) mikinn ok gódan. ok dró á blódrefilinn. ſtód upp ok *æ*) geck á *a*) gólſit. ok retti yſir elld-inn til Egils. Egill ſtód upp. ok *b*) brá ſverdinu. ok geck á *c*) gólſit. *d*) han ſtack ſverdinu í bug hrínginum. ok dró at ſer. geck aptr til rúms ſíns *e*). Konúngr ſett-iz í *f*) háſæti. En er Egill ſettiz nidr dró han hrínginn á hönd ſer. *g*) ok þá ſóro brýnn hans í lag. lagdi han þá *h*) nidr ſverdit ok hiálminn *i*). ok tók vit *k*) dýrs-horni

que ſuper genua ſibi collocaverat: qui cum hoc modó aliquamdiu ſediſſent, rex vaginâ gladium eduxit, detractum brachio magnum & bonum annulum aureum cuſpidi induxit, ſurgensque ſolió & in pavimentum progreſſus Egillo trans (ſuper) ignem porrexit. Egillus ſurgens ſtrictum enſem armillae inſinuavit, ſibique attraxit, ita ad locum ſuum ſe retulit. Rex in ſolio reſedit. Egillus vero locum ſuum recipiens, annulum brachio induit, ſuperciliisque in ſtatum ſuum redeuntibus, enſem cum galea depoſuit,

y) um ſtund. Guelf. Hol. J.

z) han dró &c. Iid.

þ) bædi mikinn &c. Iid. Jör.

æ) ok retti til Egils. ok geck á midt gólf, *& porrigens Egillo proceſſit in medium pavimentum.* Prothyſteron. Jör.

a) mitt gólf, excluſo deinde YFIR ELLDINN. Guelf. Hol. J. P.

b) ryckti, *raptim eductum* &c. J. P.

c) midt gólfit, *in medium.* Jör.

d) retti ſverdit í bug hríngſins, *protenſumque immiſit curvamini annuli.* Guelf. Hol.

e) ok let hrínginn á hönd ſer (ejectis intermediis). Guelf. Hol. J. P.

f) háræti. Mbr. Kálf.

g) fór þá (önnur) brún hans í lag. (en önn-ur var þá ſíd. en er kóngr ſá þat.) þá gaf kóngr (han) honum annan hríng, *tum* (alterum) *ei ſupercilium — rediit* (*ſed alterum adbuc demiſſum erat, quod ubi rex vidit,*) *tum alium ei addidit annulum.* Guelf. Hol. (Jör. H.)

h) (af ſer. Jör.) vopn ſín. Guelf. Hol. Jör. *arma poſuit.*

i) ok lagfærduz þá bryn hans bádar, *& tum utrumque ejus ſupercilium componebatur.* addit H.

k) horni (dryckiuhorni miklu), *cornu* (*potius ingens*). Guelf. Hol. J. P. (Jör.)

horni er honum var *l*) borit. ok drack af. Þá kvad han.

m) Hvarmtángar lætr *n*) hánga
o) Hryni virgils mer bryniu
p) Hádr á *q*) hauki *r*) trodnum
s) Heidiss *t*) únga meidi.
u) Rítmeidis kná ek *x*) reida
y) Rædr gunnvala brædir

Gelgiu

posuit, & latum sibi cornu ferinum accepit, A. C. 926. *exhaustque: Deinde cecinit:*

Supercilia mihi pendére facit
Destructor loricarum hamatarum
Defunctus, in accipitri calcata
Arbore accipitrum sobolis (in axilla).
Vehere possum (gestio) viri
(Auctore viro militari (heroe)

Pendu-

l) fært. Jör. mox, hneifdi. Jör. kneyfdi. Gu. Hol. J. P.

m) Ita Libri mei omnes: pro quo G. Pauli excogitavit HRAMMTÁNGAR; unde adeo interpretatio ejus in duo priora Disticha, non potest in contextum accipi; in subditis tamen exhibenda. || hvarmtánga (hvarmstánga). Jör.

n) heingia. P.

o) hrum. Guelf. hrym. C. E. J. L. M. R. hrun (hryn). Hol. Jör.

p) haudr. Guelf. Hol. Jör. J. P. haddi. L. M. R.

q) auki. Gu. Hol. praeter H., qui habet *eiki*. auki-meidr potest esse *rheda*, eiki-meidr, *ilex*. || hauka. Jör.

r) triónum. Jör. & TRÓDRUM ex emendatione A. Magnaei, *in tectis accipitrum*. || trádum (tródum). J. P.

s) heidrs, *honoris*; vel, *scuti*. E. heider, & post, meider. Jör. í heidi únga meida. J.

t) vánga. P. non male: *candidarum genarum fulcris*, v. axillis. || vinga. E. L. M. R. unde Cl. Pauli fecit *vindga*; mallem vínnga per Euphoniam, *aëriâ, procerâ*. Mox, E. meyda.

u) rett meidi. E. J. Rætt meidis. P. rít meidi. Jör. Rytmeidis. Mbr. Kálf. sed dubiè, nam literae ferè deletae sunt. Forte RYTMEIDIR est *falco*, vexator scilicet avicularum. *Ritr* (an Rytr?) qui & vocatur *Ritza* & *Ritkolla*, est genus aviculae marinae, Islandis notae, sed cujus vocabulum Latinum nunc non occurrit. Ita *Rytmeidis gálgi* posset esse *brachium*, ubi falcones quasi suspensi haerent. || Rydmeldiss. Guelf. i. e. *rubrae moliturae*. bona lectio, de qua infra. Körmeidis (kyrmeidis). Hol. quod adliteratio non patitur.

x) Ita Guelf. Hol. E. J. P. nisi quod E. & J. *ok* praemittunt. || rída. Jör. quod potest idem esse, nam *i* grave & *ei* alternant apud veteres: alias *at ríða* activo significatu est *nectere*. || reidi. Kálf.

y) rædir. Mbr. Kálf. ródir — bróder. Gu. G. rædi — brædr. L. M. R. ródr — bródurs. E. J. ríódur — flóda, quasi *rubefactor campi*, v. *brachii*. P.

A.C. 926.

z) Gelgiu þ) feil á gálga	*Pendulum in gladio cimelium;*
æ) Geirvedrs. a) lof at meira.	*Quae non mediocris est laus.*
Þadan	*Ex*

z) gelgis skil. Jör. gelgin (gelginn). Hol.

þ) Ita habent Traduces Kálf. L. & M. in ipsa Matrice vox est erasa. Sel. D. Hol. sels. S. sekk. P. seid. ex Traduc. Kálf. R. *Seidr* est genus piscis: Itaque *rydmelldiss seidr* possit esse *annulus*. seit. E. J.

æ) geirvandíng. E. J. *frameam accuranti*, ɔ: bellatori: aut regem, aut se ipsum intelligit; rectius autem diceretur *geirvandud*, vel *geirvöndud*. || giet vedr (geitvædr. L.) lopts (lopz. R.) neytis. L. M. R.

a) Ita E. J. P. || losi meira. Guelf. Hol. losi at meira. Mbr. Kálf. Jör.

Verborum constructio in priori parte carminis, proxime ad interpretationem accedens, ita est: 1) Hvarmtángar lætr mer hánga 2) hryni virgils bryniu (*hinn*) hádi, á hauki tródnum meidi 3) heidiss únga.

1) HVARMR *palpebra; quasi* hvarfr, *vel* hverfr, *quod circumdet oculum:* m & f *saepe alternant in antiquis nostris monumentis, ut* helmíngr *pro* helfíngr *dimidium; quod invenio dixisse Thiodolfum nostratem; helfíng* finn at elfi. TÖNG *quicquid rem tenet, quasi dicas* tenaculum: *& suspicor originem vocabuli esse latinam.* HVARMTÁNGAR *autem dictum pro* hvarmtengr, *in nominativo plurali, uti* sakar *pro* saker. *Immani Hyperbole tristitiam suam describit Poëta, dum ait* supercilia sua in axillas fuisse dejecta.

2) HRYNI, sá sem lætr hrynia, *bryndir*, qui ruere facit. * Virgill & Virgull, *annulus; item ligamentum, laqueus. Vid. Runa Capit.* BRYNIU-VIRGILL, *hamus s. annulus loricae. G. Pauli. Itidem* VIRGILSBRYNIA, hríngabrynia, *lorica hamata.* HÁDI, *ad verbum, consummatus, perfectus, finitus, h. l. pro, mortuus. Haud absimile est* allr: *Ol. Sag. Tr. s. í þætti Rauds R.* sídan Hákon var *allr*, postquam Comes Haco defunctus est; *& adhuc in vernacula nostra*, han var þar *allr* ɔ: han dó þar. *Fortasse autem*, hinn HÁDI, *vel*, hádr, *pro* ádr, *i. e.* sá sem hefir áit (ád), qui spirare, morari *v.* esse (*sc. inter vivos*) desiit; *vel* hádr, qui perfecit, implevit, *sc. vitae munia. Simplicissime*, HÁDR, confectus, *i. e. caesus. Est vero ab indicativo praesenti, ek* hái. *Poëta de fratre loquitur.*

3) *Hoc ita accipio, quasi per Epexegesin, aut potius Pleonasmum dictum sit:* heidir *enim vocatur accipiter, forte ab alto volatu. Confer Landnámabók pag* 104. *ubi* heidisstallr, stabulum accipitris, *est manus, &* foldar hattr, pileus terrae, *coelum.* ÚNGA, *pulli, vel, foetus. Potest vero* HEIDISSMEIDR *esse* arbor procera ɔ: *longum brachium, &* ÚNGAMEIDR *vel* úngr meidr, arbor tenera, *tenerum brachium: quod tamen minus placet. Si recipiantur diversae lectiones* HRYN & HAUDR, *alius ordo & sensus existit, nempe;* Bryniu haudr lætr mer hánga hvarmtángar virgils hryn á hauki trodnum &c. ɔ: Haudus loricae (*princeps*) facit mihi pendere

Þadan *b*) af drack Egill at sínum *c*) hlut. ok mælti vid *d*) adra menn. Eptir þat let

Ex eo Egillus pro sua parte potabat, & cum aliis verba commutabat. Deinde rex A. C. 926.

Qq 3

intro

dere rupem superciliorum (*frontis*) rotundam ɔ: *aurum*, in brachio. *Notum est olim usurpasse viros majoris notae vittam auream, seu diadema frontis, quod vocarunt* GULLHLAD: *notum etiam ex Edda aurum vocari* handargriót ɔ: *saxum manuum: qui minus ergo vocari possit* Ennisgriót, *saxum frontis, sc. quod frontem asperam & quasi salebrosam reddat.* HRYN *autem, vel* hrun *mihi non est diversum a* hraun; *utrumque a Latino* ruina *derivo. Potest etiam* HVARMTANGAR HRYN *verti per* asperitates frontis ɔ: *rugas, ob dolorem fraterni casus, & iram in regem, qui quodammodo ejus causa videri poterat, cum fratres separavit, contractas: Confer carmen proxime sequens, stroph.* 3. & 4. *Cl. Pauli hanc partem Carminis ita exhibet:*

Köngrinn (*quod subintelligitur*) lætr bryniu *α*) hrynvirgiis heidis haddi hánga mer á hauki trodnum *β*) *hrammtángar* vindga meidi. ɔ: Facit (*Rex*) pendere mihi per manum (armum) falconi tritam lucidos annulos quales sunt loricarum (*saepe*) decidui.

α) HRYNVIRGILL, *annulus caducus, ad ictus sc. graviores.* HADDR *annulus,* hadda *f. g. ansa, sustentaculum ollae, quo gestatur & suspenditur, semicirculare.* Haddr *etiam capillitium, forte a vitta* (hárbandi, skarbandi, hárþrædi,) *ambiente ac coërcente: nec aliud putem* hödd *neutr. plur. poët. antiq.* HADDI (*vel etiam* haddu) *accus. plur.* Heid, heidur, heidi, *splendor, serenitas.*

β) Hrammtaung (*Gen.* — tángar) *digitus, cui voci hic, nisi abusive, non locus,* (*ima nullus locus, quando nulla in Libris extat,*) *cum armillam, non digitalem annulum, rex donasset. Quare potius existimo genitivum esse anomalum, aut scriptionem minus rectam,* (cujus autem?) hrammtángar *pro* hrammtánga, *quam etiam posteriorem flexionem habent* Codd. *A.* & *B. Significat autem* Tángi *lingulam in mare l. fluvium aut lacum protensam, cui in corpore humano non absimile est brachium, cujus extremitas est* hrammr, ɔ: *manus.* Vindgr meidr, *aëria arbor. V. Runa C. ita brachium appellare libuit Poëtae*, arborem *sc.* aëriam falconi tritam.

Posteriorem partem Carminis exhibeo ex interpretatione Cl. Pauli, & ita ob eo in ordinem redactam: Ek kná reida (1) gunnvala brædir rædr). 2) gelgiu seil á geirvedrs gálga; lof at meira. *Vel;* Ek kná reida — gelgiu seil (*forte* sól) á gálga; 3) geirvedrs lof at meira.

1) GUNNUR, *Bellona: ejus* Valr, *aves carnivorae: eorum* (*earum*) BRÆDIR, *qui pascit, vir militaris, a* brád, *praeda. Brædum* eí at sinni hrafn, *Hiálmar apud Biörnerum, ejus verba* (*ut fertur*) *referente Biörnone Hierosolymipeta. Bræddum* biörnu, *Gratta S. item Krákumál:* þá er *blódvali bræddak, cum* aves carnivoras pascerem; *perinde atque h. l.* GUNNVALA BRÆDIR: & Gunnar (*genit.*) haukr *in carm. Hromundi claudi. Ol. S. Tr. & Laudn.*

A.C. 926. let konúngr bera inn kiftur tvær. *e*) báru ij. menn hvara. voro bádar fullar af filfri. Kon-

intro fecit portari ciftas duas, argento plenam utramque; quamlibet homines duo ferebant. Rex

2) *Hic inferendum* RÍTMEIDIS, *quod per errorem omiffum eft. G. M.* RÍT *clypeus: ejus* MEIDIR (*violator*) *vir armipotens.* GALGI, *lignum erectum, patibulum.* GELGIA, *idem, f. lignum ei rei aptum.* Gelgiulegr madr, & galga-timbr, *homo macilentus, ftrigofus.* SEIL, *funis, remulcus, reftis, qua quid ducitur vel fufpenditur.* Þrym-feilar hvalr, *taurus* (*Hauftlaung in* Skálldu) *fune ductus. Eft & vocabulum nauticum, nec non (apud nos) textorium. Ek* feiliz, *manum extendo.* Seilíng & Seilíngarhæd, *brachii extenfionem* (*rectius forte*, menfuram *feu* longitudinem hominis, brachium furfum extollentis,) *aequans altitudo. Aliunde eft* áfælni, & *v.* ad áfælaz, *videl. a* Sól ɔ: *alterius luminibus obftruere.* (*Hoc ingeniofius quem verius dici puto; mibi enim verbum* ad áfælaz *aliunde non eft, fignificat autem*, alienum appetere. *Quid vero haec ad obfcuri carminis intelligentiam faciunt?*) á GEIRVEDRS GÁLGA, *in gladio fufpenfam armillam geftare (fe ait) hoc fcilicet modo porrectam & acceptam. Illud* LOF AT MEIRA, *per fe pofitum eft.*

3) GEIRVEDRS LOF AT MEIRA, *magnae (mibi) militari gloriae.* * *Tum vero* gálgi *fignificat* brachium, *patibulum fcilicet armillae. Significatus, quem vir Clariffimus tribuit vocabulo* Gelgia, *ignotus mibi eft: praeterea vocabulum* feil *paucorum, neque optimorum*, Codicum *fide nititur, itaque adoptatis diverfis lectionibus*, Rydmelldis, & fel *vel* feid, *pofterius dimidium carminis ita ordino:*

Ek kná α) reida β) rydmelldis fel (feid) á γ) gelgiu gálga. gunnvala brædir δ) rædr (rædir) at meira lofi geirvedrs. *i. e. Scio* (*geftio, licet mibi*) *tollere* rubrae moliturae phocam (pifcem) *in* offeum *patibulum: corvorum paftor* pollet (praebet annulum) *tanto majori (cum) laude militari.*

α) Ek reidi *tollo, fufpendo; item pendo, unde* reidfla (reizla) *ftatera, trutina.*

β) Rydmelldi *rubrum far, fc. Frodii regis*, ɔ: *aurum.* Selr *phoca;* Seidr *pifcis genus At ex praeceptis Eddae, ferpentes gaudent pifcium appellationibus, annuli autem ferpentum appellationibus ex iisdem praeceptis; ergo* aurea phoca, *v.* aureus pifcis *erit annulus.*

γ) Gelgia *vocatur os quoddam in capite pifcium: poëticè per Synecdochen pro quovis offe fumi poteft: Itaque* offeum patibulum *hic erit brachium.*

δ) At ráda, *pollere, potiri, in poteftate habere. Hic Poeta de fe ipfo loquitur, applaudens fibi de praemio. Vel fenfus effe poteft;* Bellator (ego) majori laude ɔ: praemio dignus fum: *tum vero particula* at *excludenda foret.* At ræda *pro* reida, *porrigere, praebere, nam* æ & ei *alternant; ut in* hæd, & heid. *Hoc verbum fi retineatur, fermo erit de rege annulum porrigente In hac mea expofitione fcio vocem* Rydmelldis *fu-*

fpectam

Konúngr mælti. Kiſtur þeſsar. *f*) Egill. ſkalltú *g*) hafa. *h*) ok ef þú kemr til Íslandz. ſkalltú færa ſe þetta födr þínum. *i*) í ſonargiölld ſendi ek honum. *k*) En ſumu ſe ſkalltú ſkipta med frændum *l*) ykrum Þórólfs. þeim er þer þikia ágætaztir. En

Rex fatur; Ciſtas haſce, Egille, accipies, & ſi in Islandiam redieris, hanc pecuniam patri feres, in compenſationem filii amiſſi mitto illi: partem vero pecuniae, inter tuos & Thorolſi conſanguineos, quos maximo in pretio habes, diſtribues. Tu ipſe autem com- A. C. 926.

ſpectam eſſe poſſe, nam Antiquarii contendent, dicendum fuiſſe rydmelldz, rydmelldurz, *v.* rydmelldrar, *etſi de ſignificatu mihi concedant. Itaque videndum an hic eſſe poſſit ordo & ſenſus verborum Poëtae:*

a) Rædir brædr! ek kná reida *b*) gunnvala gálga ſel á *c*) geirvedrs gelgiu, at meira lofi rítmeidis. *i. e. Proditor fratris! portare poſſum armillam in gladio, majori cum laude bellica (mea).*

a) At ráda einn, *eſt prodere quem (Edd. Saemundi)* Reiginn mik *red.* han þik *ráda* mun, Prodidit *me Reginn*, prodet *quoque te. Hinc* rædir, *proditor.* Brædr *pro* bródur (*in genitivo*), *quod me monuit vir doctiſſimus Joh. Olavius. Intelligitur autem rex, qui, ſaltem ex mente Poëtae, fratris (ſc. Thorolſi) proditor dici potuit.*

b) GUNNVALA gálgi, *patibulum corvorum*, ɔ: *brachium; appellatio tracta â corvis, quos Edda fingit in Odini axillis ſedere.*

c) Geirvedrs gelgia, *os procellae bellicae, gladius. Juxta hoc Eddae;* Tein kalla ek *bein*, bein kalla ek *vid*, *i. e. Stimulum (baculum cuſpidatum) appello* os, *os appello* arborem. Aſkr *vero*, ɔ: vidr, *arbor, eſt nomen gladii. Obiter advertendum eſt Gelgiam quoque eſſe vocabulum Eddicum, ſic enim vocatus fuit funis, qui dependebat ex compede Fenris-Ulfi, quem funem Aſi per petram* Giöll *trajecerunt. Confer Fab.* XXIX. *In appendice autem Eddae, paxillus vel obex hujus funis, Gelgia appellatur. Hoc annotandum videbatur, ſi quid faceret ad difficillimi hujus carminis ſenſum eruendum.*

b) frá. Jör.

c) HLUT omitt. P. non illepidè.

d) menn alla, *cum omnibus* (ſc. non tantum cum rege). Jör.

e) ok báru. Plerique.

f) EGILL, non eſt in Guelf. Hol.

g) færa faudur þínum, *afféres patri.* Iidem. || medtaka. J. vidtaka ok vardveita, *accipies & ſervabis.* Jör. per Figuram Syllepſin, neque enim verbum *at vidtaka* conſtruitur cum accuſativo. Kiſtum — vidtaka ok vardveita. P.

h) en er, *cumque.* Jör.

i) ok ſendi ek honum *þat &c. Guelf. Hol. Jör. * þær, *eas,* ſc. *ciſtas.* J. P. Mox, í ſonarbætr. Jör.

k) EN — ÁGÆTAZTIR, ſoli Kálf. agnoſcunt. Mox, því ſe. L.

l) yckar. K. L. R.

A. C. 926. En þú ſkallt taka her *m*) brodrgiölld med mer. *n*) lönd eda lauſa aura. *o*) hvart er þú vill helldr. Ok ef þú villt med mer dveliaz (til) lengdar. þá ſkal ek her fá þer ſæmd ok virdíng. þá er þú kant mer ſiálfr tilſegia. Egill tók vit ſenu. ok þackadi konúngi giafar ok *p*) vinmæli. Tók Egill þadan af at glediaz. ok þá kvad han *q*).

r) Knáttu *s*) harms af harmi
t) Hnúp gnípur mer drúpa.
Nú *u*) fann ek þann er ennis
x) Óſlettur *y*) þær retti.
Gramr hefr *z*) gerdi haumrum
Grundar upp *þ*) um hrundit.

Sá

compenſationem fratris amiſſi hic apud me capies, ſive fundos malueris, ſive res mobiles: Quodſi vis longiuſcule apud me commorari, honorem tibi & dignitatem, quam abs me petendam putaveris, tribuam. Egillus accipiens pecuniam, regi de muneribus, & gratioſis promiſſis, gratias egit: exinde hilareſcens ita modulatus eſt;

Prae dolore caſus dolendi oportebat
Supercilia mihi decidere.
Nunc (eum) inveni, qui
Illas aſperitates complanaret (explicaret).
Rex mea ſupercilia
Raptim erexit;

Multum

m) bródrbætr. Jör. Mox, hiá mer. Mbr. Kálf. E. ſem hirdmadr, *uti ſatelles (aulicus)*. K. L. M. R.

n) land ok &c. Jör. mox, lauſan eyre. P. Guelf.

o) ſæmd ok virdíng ſem þú vill ſiálfr kióſa þer — *quemcunque tibi ipſi optare libuerit.* Guelf. Hol. omiſſis quae ſequuntur.

p) vingan, *amicitia.* Guelf. Hol. J. P. vináttu, idem. K. L. M. R. || ummæli, *promiſſis, dictis.* Jör.

q) víſu. add. Iid. Guelf. Hol.

r) Ita Omnes Libri. Knáttut in Parentheſi appoſuit Ds. Pauli, i. e. *non potuerunt.*

s) hvarms á hvörmum. Jör. ad verbum, *per palpebrarum ambitus,* v. *circulos.* || hvarms af &c. H. unicus.

t) hriúpgnípur. Jör. Hol. & accuratior Guelf. *aſpera, ſalebroſa,* vel *triſtia,* quaſi *briúfgnypur.* Mox, driúpa (quod vulgatius eſt). H. L. M. N. R.

u) Feck ek enn þann er &c. *Nunc vero nactus ſum* &c. hominem ſc. v. annulum, aut rem. Jör. Vocula *er* non eſt in Kálf.

x) Oſlettar — ræetti (rietti). Guelf. *inaequalia,* ſc. ſupercilia.

y) þer rettud, *explicuiſti.* Kálf. || þær letti, *eas levaret.* G. Pauli. citra auctoritatem & neceſſitatem.

z) gerd í. E. L. M. R. giedis, vel gædis. O.

þ) of. Guelf. Hol. Jör. mox, hrundnar. Gu. Hol. i. e. han hefir upp — of hrundnar grímur árſímá gerdi haumrum, i. e. *per-*

ſonas

Sá *æ*) til *a*) Ygr af augum *b*) Ár ſíma mer *c*) grímur.	*Admodum formidabilis videbat mihi* *Perſonas ſuper oculos.*	A.C. 926.
Sídan	*Tum*	

ſonas mibi ſuſtulit rupibus auri cingentibus, ɔ: armillis.

æ) er mer. Guelf. Hol. er til. Jör. er Yggr af Yggium, *is eſt rex regum*, ɔ: regum ſummus. J.

a) Iggr. K. R. L. M. Mox, AF pro *of*. Plerique: & iſtae particulae ſaepe alternant, aut confunduntur.

b) Arnſíma. Jör. & af ſíma, ex correctione A. Magnaei, ſic & Hol. Örſíma. J. at ſíma. at ſunna. at ſínia. K. M. L. R. af ſvyma. O.

c) Ita omnes Optimi Codd. plenis literis; quod indicat vocabulum hic eſſe plurale foemininum. Sequiores Libri, Grímr, in gen. maſc. ſingulari. Ds. Pauli ſubſtituit *Grímu*, neque id absque ratione, ita enim multo facilior fit interpretatio carminis. Nolui tamen Codicum auctoritatem, vocabulum hocce ſuppoſititium in contextum recipiendo, infringere. Magis eò inclino, ut à Poëta noſtro eſſe credam, quae illi in Libris, ante quadringentos annos accuratè exaratis, tribuuntur, quam quae hodie demum excogitata eſſe ſcio, utut aliquanto aptiora.

Ordo verborum in priore parte Carminis. Af harmi 1) harms knáttu 2) hnúpgnípur mer drúpa: nú fann ek þann er retti þær ennis óſlettur.

1) *Propter conſenſum librorum hanc vocem retinendam putavi. Significat autem, & dolorem, & Metonymicè rem dolendam, malum acerbum, calamitatem. Autor ſupra Cap.* 43. *Harmr* er þat nú mikill. er ecki er öl inni. *Neque hoc caret elegantia, quod Poëta in una ſtropha bis utitur eâdem voce, ſenſu diverſo.* Harmr *etiam eſt nomen falconis: hinc* HARMS HNÚPGNÍPUR *poſſint eſſe* manus; *ut ſenſus ſit*, mer felluz hendr, *i. e. obſtupeſcebam prae dolore.* KNÁTTU, *pro* máttu, hlutu, *debebant; q. d. neceſſe erat, ut, (haud mirum erat, ſi) quem ſenſi ſuper fratris caſu, dolorem externis indiciis oſtenderem (oſtendebam).*

2) Núpr & gnúpr, *mons eminulus. De Etymo vocis vide Edd. Sn. Fab.* 30. *& Hypnon. Gloſſ. Syntagm. v.* nef; *hic* hnúpr *pro* núpr *per Proſtheſin.* Gnypa *eſt à* Gnúpr, *rupecula prominens; adeo ut hic ſine tautologia concipi poſſit vel pleonaſmus vitio carens, & potius emphaticus, vel vocum cognatarum* gnúpr & gnypa *juſta differentia. G. Pauli. Adhuc in vernacula noſtra ſummae montium extremitates vocantur* bryr, *rectius* bryn: *per quam metaphoram etiam uſi ſunt Graeci & Romani vocibus,* ὀφρύς, & ſupercilium: *Vide Servium & Cerdam ad Virgil. Georg.* I. 108. *Non dubitavi itaque* Hnúp-gnypur *vertere per ſupercilia. Si vero quis malit hic ex ſequentibus ſubaudire* Ennis, *ut ſit* Ennis hnúp-gnypur, *frontis prominentes rupes, per me licebit. Aliàs* hnúpgnypur *exponi poterant, per* alta ſupercilia, *nam ſupra (quamquam ſcio aliter id me cepiſſe) de*

A.C. 926. *d*) Sídan voro græddir þeir menn er *e*) sárir voro ok lífs var audit. Egill *f*) dvaldiz

Tum saucii curati, quorum salus non esset deplorata. Egillus proximam á casu Thorolfi

Poëta tradit auctor, quod fuerit skolbrúnn, ɔ: altis superciliis, *quasi* skollbrúnn, *a verbo* at skolla, *quod apud veteres significavit*, altè eminere, *ut pluribus exemplis possem probare, si attineret; nos nunc pro eo verbo dicimus* at skrolla, *procul dubio corruptè.*

3) DRÚPA, *stillare, à v.* ek dryp, *quod à* dropi, *&* dropi *à verbo* ek drep, *ferio. Sed & per Metaph.* at drúpa nidr, *pudefieri, vultum dejicere, prae pudore vel moerore: quemadmodum* at hnipna. *Hnipnadi* Grani ok drap höfdi í gras: *Ut* hvarms hnúpa gnypur (*supercilia, metaphorico-periphrasticè*) *etiam hic demissa ac dejecta intelligi possint.* Drúpir Höfdi, *luget* Höfdi, *monticulus in mare percurrens, l. villa ejusdem nominis. Laudnámab. & Ol. Sag. Tryggv. G. Pauli. Hoc primum Distichon carminis idem vir doctissimus sic vertit:*

(Non) potuerunt prae dolore ciliorum
Prominentiae mihi stillare.

Hvarmr, *cilium, palpebrae extremitas* (efri ok nedri *augnahvarmr*). * *Non est videre ex praecedenti narratione, quod Poëta lacrymaverit; quare haec expositio minus placet.*

Verborum series in parte posteriore: Gramr hefir (mer) upp um hrundit 1) gerdi-hömrum 2) árfíma grundar. 3) Til ygr sá (han) mer 4) grímur of augum.

1) Gerdi-hamrar, *rupes cingentes. Multi sunt nobis* Hamrar (*villae ita dictae*) *tam singularis quam pluralis numeri, tam simplicis quam compositae figurae, nomine à rupibus adjacentibus inditô; quos inter* Gerdihamrar *in tractu Dírafiörd. G. Pauli.*

2) Arfími (*amnis ignis*), *aurum. Sic Gretter Asm. f.* Ránfíma runnar *Str.* 53. Almfími, *gladius. Niála pag.* 211. *Forte & ibi* Alfími, *vel* árfími, *aurum. G. Pauli.* Sími *ignem non propriè denotat, sed per Metalepsin; nimirum* Taurus, *vocatur* Sími, *idem quoque vocatur* Hyr, *at* Hyr *est ignis.* Arfíma grund *mibi h. loco est* frons, *aurum enim erat frontis ornamentum antiquis; confer me ad Carmen praegg.* Gerdihamrar árfíma grundar, *supercilia. Potest quoque aliter accipi Distichon, nempe ita:* Gramr *grundar* hefir mer upp um hrundit gerdihömrum (*sub.* ennis *v.* augna) árfíma. ɔ: *Rex* terrae — *erexit supercilia* aurô. Gramr *grundar, ut distingvatur a regibus piraticis, & provincialibus (tributariis).* Arfíma, ɔ: med árfíma. *Ablativus instrumenti. Hoc Distichon laudat Edda in* Konúnga heitum.

3) TIL, *valde, satis. Rex Jatvardus regi Magno* Bono (*in Hryggiarstycki*): þú þikiz eigi *til* vídlendr, *non* satis *late regnans tibi videris. Sueinn Ulffonius de se ipso (Ibidem)*: ecki er han *til* sigrsæll, *non* satis (admodum) *victoriosus est.* TIL YGR, *valde formidabilis, sc. Adalsteinn rex: vel subauditur* hostibus; *vel adjectivum hic sumitur*

diz med Adalſteini konúngi enn næſta vetr eptir fall Þórólfs. ok hafdi han *g*) allmiklar virdíngar af konúngi. var þá med Agli lid þat allt er ádr *h*) hafdi fylgt þeim bádum brædrum. ok or orroſto höfdu komiz. Þá orti Egill Drápo um Adalſtein konúng. ok er *i*) í því kvædi þetta.

Nú

rolfi hyemem, apud regem Adalſteinem in magno honore, transegit; habens ſecum, quotquot de militibus, ſe & Thorolfum antea ſecutis, praelio evaſerant. Tunc Epos fecit regi Adalſteini, cui hic verſus ineſt: A.C. 926.

Rr 2 *Nunc*

tur pro horrendo *in bono ſenſu, i. e. venerando: vel eſſe poteſt perpetuum epithetum monarcharum ob eminentem eorum & infinitam poteſtatem.*

4) Gríma, *perſona, larva.* GRÍMUR *nunc vocavit ſupercilia ob oculos demiſſa.* Gríma *quoque nox, & poteſt exponi; vidit mihi noctes, ſc. tenebras moeroris, ſuper oculos: ſatis eleganter. Erat, cum ſuſpicabar vocem* TIL *(ſtropha praeced.) eſſe verbum, & vertebam,* ſá til mer grímur af augum, *is perſonas (tenebras) mihi tollit de oculis.* Ygr *vero referebam ad* Gramr *ſupra. Hanc opinionem probabilem fecit vocabulum noſtrum* alldrtili, *vitae ſublatio, perditio, mors; item Graec.* τέλος, *&* τελέω; *nec non* τίλλω, *velle, diſcerpo: Item Latin.* deleo, *Germ.* tilgen. *Obſtat vero ratio grammatica, nam ſi verbum eſſet, in tertia perſ. praeſ. Indicat. faceret* till, tilr, *vel* tilar, *a prima,* ek til, *vel* tila: *obſtat item vocabulum* Otili, *pernicies, an ſcelus? quod aliquando legiſſe memini in Ol. H. S. Cod. Flatey. Itaque verius erit,* Tili *in his vocabulis idem eſſe atque* Ziel *German. nempe, ſcopum, finem. Poſterior Carminis pars ex diſpoſitione & expoſitione Cl. Pauli ita ſeſe habet:*

Gramr hefir med árſíma upphrundit mer *α) grímu* grundar gerdihömrum. ſá er *β*) ygr af augum. ɔ: *Rex mihi cinctorias rupes frontis erexit, (elevavit, rugas explicuit,) mediante auro; abſceſſit ab oculis illa torvitas.*

α) Grímu grund, *frons; ejus* gerdihamrar, *ſupercilia (vel etiam rugae, ex mente viri doctiſſimi. Supra autem obſervavi* Grímu *in nullo Codd. inveniri).*

β) YGR *&* ægr, *adjectivum, ſaevus, ferus, e. g. taurus &c. Hoc loco ſubſtantivum itidem ſonat: niſi forte malis* YGR, *pro* Yggr *l.* Uggr *(extrito ob conſonantiam metricam altero* g,) ɔ: *ſuſpicio, atrocitas non bene fida, merito ſuſpecta.*

d) þá. Guelf. Hol. J. Usque ad EGILL DVALDIZ, abeſt in Jör.

e) líſs vard audit. Guelf. Hol.

f) var. Iid.

g) miklar. Iid.

h) höfdu med þeim bádum verit. ok yr orroſto höfdu &c. Guelf.

i) þetta ſtef. J. P. þetta ſtefit í. Guelf. Hol. Jör. *cujus hic eſt verſus intercalaris.* Carmen ſequens in ſolis Kálf. exiſtit.

A.C. 926.

Nú hefir folldgnárr fellda	*Nunc proſtravit ſublimis,*
(Fèllr Jörd und nid Ellu.)	*(Subjicitur tellus Ellae nepoti)*
Hialldr *k*) ſnerrandi harra	*Qui bella moventium dynaſtarum*
Höfudbadner *l*) þriá Jöfra.	*Capita lavit (ſanguine), tres reges.*
Adalſteinn ofvann, annat	*Genere illuſtrior vicit Adalſteinn:*
Allt er lægra, *m*) kynfrægri,	*Nihil non inferius eſt rege;*
Her *n*) ſverium þeſs, hyriar	*Id hic juramus, auri*
o) Handriótr, *p*) kóngmanni.	*Poſſeſſor! (princeps munifice!)*

Haec En

k) ſverrandi, *bellum aggravantes*, Do. Pauli interprete. K. L. M. R.

l) iij. iöfrar, *tribus regibus caput lotum eſt.* E. L. M. R. In Membr. etiam numerus exaratus eſt literis numeralibus, quem, diſtinctionis ergo, literis ordinariis exprimere malui.

m) kynfrægra. L. R. || kyn frægra, *omne genus illuſtrium eo inferius eſt.* K. M. || kynfrægum, *generoſo*, ſubſtituit Cl. Pauli. exhibeo Lectionem Membranae, & E.

n) ſnerinn. M. R. corruptè.

o) Ita clarè K. L. M. handriótr. R. in Mbr. dubia eſt ſcriptura, nam poteſt legi ut in textu expreſſi; poteſt & legi *hannbriótr* quemadmodum Aſgeirr ſcripſit in C. & E.

p) kóngsmanni. L. M. R. kóngsmönnum, *ſatellitibus*, ſc. id jurejurando confirmamus. K.

Ordo verborum in parte priore. * Nú hefir 1) folldgnárr 2) höfudbadner hialldr 3) ſnerrandi harra, fellda þriá 4) Jöfra: Jörd fellr und nid 5) Ellu.

Ordo in poſteriore. 6) Kynfrægri Adalſteinn 7) ofvann; allt annat er lægra 8) kóngmanni; her 9) ſverium þeſs 10) hand-hyriar riótr!

* *Hoc carmen ex verſione G. Pauli & mea promiſcuè exhibetur, & ſenſus ejus ſatis expeditus eſt, ita ut mirer virum acutiſſimum haec ſubjeciſſe verſioni ſuae; „ Hunc facere viſum fuit ſenſum, obſcura tamen, nec ſatis certa quarundam vocum manente, cum ſignificatione tum intentione ſeu reſpectu: de quibus haec breviter, leniter & leviter; „ Hactenus ille.*

1) FOLLDGNÁRR, *terrae imminens, tellure ſublimior; ex nomine proprio* Gná *& verbo* gnæfa, *de quibus vide Edd. Fab. XXX. G. Pauli. Hoc eſſe poteſt regum epithetum perpetuum, ad eorum ſuper alios eminentiam deſignandam. Vel* gnárr *hic ſtare poteſt pro* knárr, *potens, pollens; ut ſit ad verbum* FOLLDGNÁRR *terripotens,* ɔ: *terram gubernans:* g *pro* k *invenitur alternare in antiquis monumentis.*

2) HÖFUDBADNER, *capitis lotor.* Bad, *balneum:* böd *v.* baud, *praelium; intelligitur bella-*

En þetta er stefit í Drápunni.
Nú liggr *q*) hæst und hraustum
r) Hrein braut Adalsteini.

Haec vero est poëmatis stropha intercalaris: A.C. 926.
Nunc subjacet 1) *altissima forti*
2) *Munda tellus Adalsteini.*

Adal-

Tunc

bellator sangvine lavans capita hostium; cohaeret autem hoc substantivum cum adjectivo FOLLDGNÁRR. *G. Pauli. Placet sententia viri doctissimi; possit tamen inesse Dilogia,* & höfudbadnir *exponi, per* castigator, *domitor, repressor. Nunc in vernacula Dan. dicitur,* at vaske Örene paa een, *pro, verbis quem castigare, corripere.*

3) SNERRANDI, *asperantes, accelerantes* bellum. *G. Pauli.*

4) ÞRIA JÖFRA, *tres reges;* ɔ: *Olaum regem, & duos Jarlos Hringum & Adilsem; Jarli enim a poëtis regiis appellationibus ornantur. G. Pauli. Vide me supra* 273. *Ita &* Rex, *pro satrapa; & summo belli duce invenitur apud Latinos: Vide Nepotem in Datame, III.* 4. *& in Hannibale, VII.* 4.

5) *Hic fuit rex Angliae, qui Ragnarem* Lodbrok *bello vivum cepit, & occidit. Declinatur,* Ella, Ellu, *ut* Sturla, Sturlu.

6) KYNFRÆGRI, *subaud.* victis, *adeoque sceptro dignior. Potest etiam esse accusativus pluralis* ɔ: vicit dynastas sê generosiores; *quod tamen minus placet.*

6) OFVANN ɔ: yfirvann, *quod verbum nunc est nobis vernaculum: invenitur etiam in Fabulis heroicis* (Riddara sögum). OFVANN ANNAT, *aliud egit, in parenthesi exposuit Ds. Pauli. Malui* τὸ annat *referre ad sequentia, distinctione ante posita.*

8) KÓNGMANNI, *pro* rege *simpliciter, ita infra;* hvar viti menn slíku bellt vid *kongmann, i.e.* ubi noverint mortales tales contumelias *regi* (*cuiquam*) factas? *Gunnhillda loquitur de viro suo, Eirico rege.*

9) HER SVERIUM ÞESS, *Bene jurat; ne quis existimet eum adulari regi,* quo omnia alia inferiora *esse dicat.*

10) Handar hyr, *ignis manûs, aurum* (*hic contractè propter metrum* handhyr) *ejus* briótr, *fractor* (*vide variant. l. lit. o*), *vir, quae appellatio hic tam ad Poëtam, quam ad regem referri potest. G. Pauli.* Hriótr *est Odini nomen, ejus autem nomina omnibus viris competunt, justa determinatione adjecta. Quin &* hriótr *esse possit* hreytir, ɔ: sá sem lætr hrióta, *dispersor, disseminator, ut* handhyriar hriótr *hic sit appellatio viri munifici, regis scilicet, qui tantis muneribus ornaverat Poëtam: ita* þriótr, sá sem lætr þrióta, *consumtor, ut* þriótar maurnar vita, *auri consumtores* ɔ: *homines* (*Eyrbyggia*). *Hic propter Euphoniam metricam aspiratio in vocabulo* hriótr *abjecta est.* * *Ad notam* 2. *addendum: Potuit etiam per metaphoram* rex *dici* FOLLDGNÁRR HÖFUDBADMR ɔ: *excelsa arbor.* Badmr, *Germ.* Baum. *G. Pauli.*

q) haust. P. mox, under. Jör. vid. J. med. P.

r) Ita. J. P. & retinere placuit Cl. Pauli, qui versum interpretatus est. | hreinbraut. Kálf. Guelf. Hol. *via rangiferi,* sc. animalis montana amantis; regio montuosa. Forsitan

Sco-

Adalſteinn gaf þá *s*) enn Agli at bragarlaunum gullhrínga tva. ok ſtód hvarr mörk. ok *t*) þar *u*) fylgdi ſkickia dýr. er konúngr ſiálfr hafdi ádr borrid. En er *x*) váradi. lýſti Egill iſir því fyri konúngi. at han *y*) ætladi í brott *z*) um ſumarit. ok til Noregs. ok vita hvat títt er um hag Asgerdar. konu þeirrar er þ) átt hefir Þórólfr bróder minn. Þar ſtanda ſaman fe mikil *æ*). En ek veit eigi hvart börn þeirra liſa nockur *a*). á ek þar *b*) fyri at ſiá ef þau liſa. En ek á arf allan ef Þórólfr hefer barnlauſs andaz. Konúngr *c*) ſegir.

A.C. 927.

Tunc etiam rex Adalſteinn in praemium poëmatis dedit Egillo duo annulos auri, quorum quisque ſemilibrâ conſtabat; acceſſit toga pretioſa ipſi regi antea geſtata. Vere autem ineunte Egillus regi ſignificavit, ſe illa aeſtate abire velle in Norvegiam, videreque quomodo de ſorte Asgerdae, quae (inquit) uxor fuerat fratris mei Thorolfi, comparatum ſit: Magnae ibi facultates conſtitutae ſunt, ſed num ulli vivant eorum liberi, neſcio; quorum, ſi vivant, rem debeo curare; ſin improlis obierit Thorolfus, tota haereditas ad me redit. Rex fatur; hoc in tua ſitum erit

Scotiam intelligit, quae vero neſcio, an venerit in poteſtatem Angli, Olao rege interfecto. Hiſtorici diſpiciant. || heimbrot. Jör. obſcurè & contra metrum.

1) *Vel &* hæſt *adverbium.* HÆST HRAUSTUM, *fortiſſimo. Vel* LIGGR HÆST UNDIR, *ſub ſummo ejus imperio. G. Pauli.*

2) Braut, *ſemita, pro terra per quam itur. Sic &* Tröd, *ejusdem ſignificationis in* Hákonarmálum. *Item* HREIN-BRAUT, *rangiferorum ſemita* ɔ: *tellus. G. Pauli.* Hrein, *forte ideo, quia ab rebellibus & latronibus purgata.*

s) Haec particula non eſt in Ceteris.

t) ſkickiu góda, *& togam eximiam.* Gu. Hol. J. P. ſequentia omiſſis.

u) fyldi ſkicki dyr. Membr. Kálf. ſkickia ágiæt. Jör. Sequiores Codd. ſcribunt ſkyckia, per y.

x) Egill hafdi verit þar um vetrinn, *Transacta ibi hyeme.* Guelf. Hol. J. P.

y) vill fara til Noregs. ok vita hvat títt veri &c. Iid.

z) þadan. vil ek fara til Nor. ok vita um hag Asgerdar &c. Jör.

þ) Þórólfr bródir hans hafdi átt. Guelf. Hol. P. nota in textu elegantiſſimum tranſitum narrationis indirectae in directam.

æ) ok gód, *& eximiae.* add. Ceteri. Mox, ok á ek þar fyrir at ſiá, *quibus providere debeo.* Guelf. Hol. ceterîs deſideratîs.

a) ædr eingin, *nullive* (necne). add. Jör.

b) þó fyri at ſiá þótt börn þeirra liſi, *quorum tamen* (certè) *ſi vivant* &c. Jör. Tautologia non ingrata, & quae genium auctoris mirè ſapit.

c) ſagdi at þat mundi vera at hans forrádi. at

ſegir. þat mun *d*) vera Egill á þínu forrádi. at fara hedan á brott. ef þú þikiz eiga *e*) ſkylldar erendi. en hinn veg *f*) þiki mer bezt. at þú takir her ſtadfeſtu med mer. ok ſlíka koſti *g*) ſem þú vill *h*) beidaz. Egill þackadi konúngi *i*) ord ſín. *k*) Ek mun nú fara fyſt *l*) ſem mer berr ſkyllda til. *m*) en *n*) þat er líkara at ek vitiag híngat þeſsa *o*) heita. þá er ek *p*) komumz vit. Konúngr bad hann ſva gera *q*). *r*) Sídan bióz Egill brott med lidi ſínu. en mart dvaldiz eptir med konúngi. Egill *s*) hafdi eitt *t*) lángſkip mikit. ok *u*) þar á C. manna. eda vel ſva. ok

erit poteſtate, Egille, ut hinc diſcedas, ſi ne gotium neceſſarium tibi habere videris: illud vero multô malim: ut hic ſedem capias mecum, & conditionem quam ipſe vis poſcere. Egillus regi de verbis ſuis gratias egit; primum (inquit) modò proficiſcar, uti meum fert officium: ſed non eſt dubium, quin huc repetam haec promiſſa, quando mihi vacat. Rex, ut ita faceret, rogabat. Deinde Egillus diſceſſum parat cum parte commilitonum: magna vero pars horum apud regem remanſit. Egillus una navi longa utebatur, & in ea vectoribus C. aut amplius. Qui A. C. 927.

at fara í brott hedan. Guelf. Hol. P. cum vocula *hedan* oratio in directam mutatur: caeteroquin dicendum fuiſſet *þadan.* || bad hann ráda, *juſſit hoc in ejus eſſe poteſtate.* H.

d) ver. Mbr. Kálf. ek lofa þer at fara á brott, *dabo tibi veniam abeundi.* Jör.

e) ſkyllt. K. L. M. R. ſkullda. Jör.

f) þætti, & deinde, attú tækir. Guelf. Jör.

g) alla. add. Jör. *quamcunque conditionem.*

h) ſiálfr. add. Iid. Guelf.

i) val þann ſóma, *de honorifica hacce invitatione.* Guelf. Hol. P.

k) en, *ſed.* add. Jör. En (ok) mælti. Guelf. Hol. *ſed (&) dixit.* minus eleganter.

l) minna naudſynia. Guelf. Hol. P. ſem mer líkar, *prout meus fert animus.* Jör.

m) ok vitia ſídan híngat, *deinde huc reviſam.* Jörund.

n) þó (þá) mun ek vitia þeſsa heita ydarra (þinna heita). Guelf. G. P. Senſus; *revertar tamen (deinde) ut promiſſi tui compos fiam.*

o) HEITA, omitt. K. L. M. R. non enim viderunt, *þeſſa* eſſe genitivum pluralem.

p) þarf vid, *eſt opus.* Iidem.

q) ok rádaz (at rádaz) til hans (ſín), *ſedemque ſuam apud ſe conſtitueret.* Hol. Guelf. J. P.

r) Nú byz Egill med lid ſitt til brautfarar. Iidem.

s) þá lángſkip af kóngi. ok hafdi þar á C. manna, *dono accepit ab rege navem longam, & habebat in ea vectores* C. Iid.

t) ſkip. Jör.

u) á vel C. manna. ſídan hellt han til hafs, — *& jam altum ingreſſus eſt.* Jör.

A.C. 927 *x*) ok er han var búinn ferdar finnar ok byr gaf. þá hellt han til hafs. skilduz þeir Adalsteinn konúngr med *y*) mikilli vináttu. bad han Egil koma aptr sem skiótazt. Egill kvad sva vera skylldu. *z*) Sídan hellt Egill til Noregs. ok er han kom vit land fór han sem *þ*) skyndiligazt inn í Fiördu. Han spurdi *æ*) þau tídendi. at andadr var Þórer Herser. en Arinbiörn *a*) hafdi tekit vid arfi. ok *b*) giörz lendr madr. Egill fór á fund Arinbiarnar. ok feck þar gódar vidtökur. baud Arinbiörn *c*) honum þar at vera. *d*) Egill þektiz þat. Let han setia upp skipit. ok vista *e*) lid sitt. *f*) Enn Arinbiörn tók vid Agli vid xijta mann. ok var *g*) med honum um vetrinn.

Qui omnibus ad profectionem comparatis, altum petiit, discedens ab Adalsteine cum magna (invicem) amicitia, qui Egillum quam citissime redire rogabat, & Egillus ita futurum affirmabat. Hic deinde in Norvegiam contendit, advectusque terrae in Fiördos introrsum quam maturrime se contulit; audiit Thorerem praefectum decessisse, Arinbiörnumque haereditatem & praefecti dignitatem adiisse. Profectus ad Arinbiörnum bene ab eo acceptus est, & oblatum (illi) hospitium, quod & lubenter acceptavit; Tum navim subduci, sodalibus hospitia provideri fecit. Ipse, cum hominibus XI, (hospitio) ab Arinbiörno susceptus, apud eum hyemavit.

56. *CAP.*

x) eptir þat var han búinn til ferdar. þá hellt han til hafs, *deinde iter ejus paratum est (paratus ad iter), tum petiit* &c. Guelf. Hol.

y) vináttu mikilli. Iidem. Mox, BAD HAN — VERA SKYLLDU, non apparet in Iisd. Jör. J. P.

z) fórst þeim val. ok komu af hafi vid Noreg. ok fór (fóro. Hol.) inn í Fiördu. *Prospero usi cursu, ex alto accesserunt Norvegiae, contulitque se* (Egillus) &c. Guelf. Hol.

þ) skiótlegazt nordr í Fiördu — *boream versus.* Jör.

æ) þar, *ibi.* add. Jör.

a) tekit vid arfi. Jör. per lepidam ellipsin verbi auxiliaris.

b) hefdi. add. Iid. var han lendr madr kóngs. Guelf.

c) Eglí. Jör. med ser at vera. Iid. Guelf. Hol.

d) ok þat þiggr han (þiggr han þat). Gu. Hol.

e) menn sína. Guelf.

f) Egill var med Arinbirni um vetrinn med xij. mann. Guelf. Hol.

g) han. add. M. R.

A. C. 927.

56. CAP.

KVANFÁNG EGILS.

Bergaunundr ſon Þórgeirs *h*) þyrniſótar hafdi *i*) þá ſingit Gunnhilldar dóttr Biarnar haulldz. *k*) var hon komin til búſs med honum á Áſki. En Aſgerdr *l*) er átt hafdi Þórólfr Skallagrímsſon var þá med Arinbirni frænda ſínum. Þau Þórólfr áttu dóttur *m*) eina únga er Þórdís het. ok var mærin þar med módr ſinni. Egill ſagdi Aſgerdi *n*) lát Þórólfs. ok baud henni ſína umſiá. Aſgerdr vard *o*) miög úkát vit þá ſögu. *p*) en ſvarar vel *q*) rædum

CAP. LVI.

MATRIMONIUM EGILLI.

Tunc Bergönundus, Thorgeiris ſentipedis *filius, acceptam in matrimonium Biörni Hölldi filiam Gunnhilldam domum duxerat* (*in*) Aſkum. *Sed Aſgerda, conjux quae fuerat Thorolfi Skallagrimi filii, tunc apud cognatum ſuum Arinbiörnum degebat: illa ex Thorolſo unam habebat filiam, nomine Thordiſam, quae puella ibi cum matre erat. Egillus Aſgerdae mortem Thorolfi ſignificans,* †) *ſuam ei curam pollicebatur: vehementer doluit mulieri haec relatio, quae tamen commode ad ſermones Egilli reſpondebat,* ††) *neque in totum*

---

h) Cognomentum ſupprimunt Guelf. Hol. Jör.
i) Neque hanc particulam agnoſcunt Iidem.
k) hon kom til búſs. Guelf. Hol.
l) ſyſter hennar, *ſoror ejus.* add. Iidem.
m) EINA ÚNGA. & mox, OK VAR MÆRIN &c. omitt. Iidem.
n) fall, *caedem.* Iid. Jör. P.
o) hrygg miök. Iidem.
p) Haec non ſunt in Guelf. Hol. J. P.
q) Egli, *Egillo.* Jör.

†) *Latet ſub his verbis petitio uxoria.*

††) *Locus eſt ambigui ſenſus, & poteſt etiam ſic exponi:* non tamen ita, ut certi quicquam pronuntiaret. ɔ: *mentem ſuam expreſſe declararet. Huic interpretationi favet* Spec. Reg. *pag.* 78. Ecki tökum ver mikit af at mistrúa þá bók, *i. e.* non valde contendimus ei libro fidem derogare, *aut, non plane pronuntiamus (decernimus) fidem libro eſſe derogandum. Ab illa vero altera, quam in textu retinui, ſtat* Laxdæla, *quae ſic de Thorgilſe Hallaeo, Gudrunae Oſvifi filiae nuptias ambiente:* Þórgils baud ſik til umſyſlu med Gudrúnu. hon TÓK á því vel at eins ok LÍTIT AF ÖLLU, *i. e.* Thorgils Gudrunae ſuam procurationem obtulit, quod ea hactenus approbavit, *ut non penitus repudiaret. Qui locus huic noſtro eſt geminus.*

A.C. 927. um Egils. ok tók lítit af öllu. En er á leid hauſtid *) tók Egill úgledi mikla. r) ok drack s) lítid. enn ſat ſva opt at han drap t) höfdinu nidr i felld ſinn. u) Eitthvert ſinn geck Arinbiörn til hans. ok ſpurdi x) hvat úgledi hans ýlli. y) Nú þó at þú hafir z) fengit ſkada mikinn um bródr þinn. þá er þ) þat karlmannligt at æ) beraz vel af. *ſkal madr eptir mann lifa.* a) Eda hvat kvedr þú b) nú. láttu mik nú heyra. c) Egill ſagdi at han d) hafdi þetta fyri ſkemztu kvedit.

e) Ókunni f) ven ſkænis

Úngr

totum repudiabat, quod offerebatur. Labente vero autumno, magnam Egillus cepit triſtitiam, parumque potavit; ſed ita ſaepenumero ſedit, ut caput in togam demitteret. Tempore quodam accedens ad illum Arinbiörnus, rogat, quid triſtis ſit? nam licet multum in fratre tuo amiſeris, hoc tamen bonô animô ferre, virô fortî dignum eſt: homo homini ſupervivat, oportet. †) *Sed quid nunc cantillas? nunc fac me audire. Egillus dixit ſe jam modò hoc ceciniſſe:*

Puer rationis expers

Bene

*) gerdiz Egill ókátr. ok þögull, *triſtis & ſilentioſus factus eſt Egillus.* Gu. Hol. J. P.

r) OK DRACK LÍTID. ENN, excludunt Kálf.

s) opt, *ut plurimum.* add. Guelf. Hol.

t) höfdi nidr í felld ſer. Jör.

u) þá geck Arinbiörn &c. Guelf. Hól. eitt ſinn. Jör.

x) hví han veri ſva úkátr. Guelf. Hol. || hvat til bar er han var ſva úkátr. Jör.

y) ok þóttú. Jör. en þóttú. Guelf. Hol.

z) miſt bródur þíns, *fratrem amiſeris.* Gu. Hol.

þ) þer, *te, ut viro forti* &c. aut, *virilis animi praebueris documentum, id fortiter ferendo.* Iidem.

æ) bera þik val. Iidem.

a) edr. Iid. Jör. Mox, hvat ſirgir þik, *quid tibi dolorem affert, ſeu adfligit te?* Jör.

b) Particulam hanc utroque loco excludunt Guelf. Hol. Jör. nec recte, nam eſt familiariter ſciſcitantis, & ſignificanter per eam exprimitur affectus Arinbiörni, de amici triſtitia ſolliciti.

c) Þá kvad Egill víſu, *Tunc carmen fudit Egillus.* Jör.

d) Ita Guelf. hefdi. Kálf. Prior autem dimidia pars carminis deſideratur in Kálf. Jör.

e) Ita Guelf. uterque, ſed alter ex emendatione A. Magnaei; prius ſcriptum erat *Okunna.* Okunnr. Hol. Okunnuſt forte pro *Okunnuſtu*, ɔ: *per ignorantiam, inſcitiam.* aut *Okunnuſt*, adjective *ignotiſſima.* J.

f) Hoc retinui ex Guelf. Neque multum differt I, habens *veu ſkánis.* In Hol. ſcriptura

†) *Apparet Egillum nihil attendiſſe verbis Arinbiörni: interea vero neſcio quid obſcura voce, & intra labia, ſibi cantillaſſe.*

Úngr þordeg *g*) val fordum	*Bene audax eram olim,*	A.C. 927.
Haukaklifs at *h*) heyra	*Cum cuticulâ pulchra mulier*	
*) Hlín *i*) þóg gnípur mínar.	*Caput mihi lavabat.*	
k) Verd ek í felld *l*) þá er folldar	*Cogor (nunc), ubi calyptra mulieris*	
m) Falldr *n*) kemr í hug Skálldi	*Venit in mentem Poëtae,*	
Berg	Ss 2	*In*

tura non eſt ſincera; ex quibus G & N *veins kenis* (*keinnis*, aut *keimmis*,) Membr. autem, *veins kinis* aut *kins*, videtur habere. VEINS poteſt eſſe *ploratus*, ut OKUNNR VEINS ſit, *neſcius plorare*. Ex altero per conjecturam facere licet *kynnis*, ut KYNNIS HLIN &c. ſit, vel *nota mulier*, vel *neceſſitudine juncta*. Aut illud *veins* duobus ſyllabis enuntiandum eſt, nempe *ú-eins*, ex *ú* privativo, pro *o* alternante, & *einn*, unus, ſimplex. Ita *úeinn* erit, aut *diverſus*, aut *duplex:* Si prius, Ordo erit talis; ÚNGR ÞORDEG VEL FORDUM AT ÚEINS KYNNIS, *puer olim haudquaquam fui verecundus in hoſpitio alieno* ɔ: apud alienos, *hiâ vandalauſum*. *Kynni* nimirum inter alia ſignificat *hoſpitium*, v. *jus hoſpitii*, unde *kynnis giöf*, donum hoſpitale, xenium (í Þætti Þórvardar Krákunefs í Hryggiarſtycki). Si poſterius, ordo & ſenſus erit, ÞORDEG VEL FORDUM AT ÚEINS KYNNIS HLIN ÞÓG &c. ɔ: *bene audebam mulieri, duplici mihi neceſſitudinis vinculo junctae, caput meum lavandum dare.* Ideo *duplici vinculo*, quia & coalumna, & fratria Poëtae erat Asgerda. Denique VEINS una ſyllaba poſſit ſtare, pro *væns* & *kynnis*, per duplicem Epentheſin, pro *kyns*, ut VÆNS KYNNIS HLIN ſit, *bonae familiae mulier*. Has conjecturas adſcribendas duxi, quoniam lectio in contextum à me ſuſcepta, ſuis etiam laborat incommodis, ut infra videbimus. || G. Pauli ex ſuo Codice laudat VERS; pro quo vocabulo ſubſtituit VORS, & pro ſequenti, ENNIS.

g) vel. Hol. J.

h) hefiaz. J. Quae lectio placuit D° Pauli, confer ejus verſionem infra.

*) hún. Hol. hlyn. S.

i) baug. Guelf. þú grípr mína. J.

k) verdi. K. L. M. R. Mox EK abeſt à Guelf. E. ſalvô quidem metrô: ſed melius eſt id retinere, propter perſpicuitatem.

l) at folldar, eodem ſenſu; vel *quoniam*. Gu. Hol. J.

m) Falld. K. L. M. R. Fallda. C. E. FALLD- aut, FALLDA FOLLD poteſt eſſe *mulier:* hujus autem BERGAUNUNDR, gigas ſaxorum, *frigus*, ɔ: faſtidium, averſatio, animus alienatus. Quicquid alteri vim infert, ex Edda vocari poteſt ejus *gigas:* ſed conſtat frigus intenſum ſaxa diſrumpere. *Kali*, & *kallt ged*, lingvâ noſtrâ *ſimultatem* denotat. *Fallda* an *Falldz* in Membr. Kálf. extiterit, incertum eſt.

n) kom, in tempore praeterito. Hol.

A.C. 927.

o) Berg önundar *p*) brúna	*In pallium celeriter dejicere*
q) Bratt *r*) midstalli *s*) at hvatta.	*Arduorum superciliorum mediam sedem giganteam.*

Arinbiörn — *Arin-*

o) Ita Membr. Kálf, incertum una voce, an duabus: mihi posterius placuit. Bergaúnundar. E. Et sensus esse possit; *Quando lacinia terrae, Bergönundo possessa, venit in mentem Poëtae.* ut adeo haec tristitia Poëtae orta sit ex invidia conditionis Bergönundi. vel verisimilius; *Quando calyptra mulieris Bergönundi* ɔ: cultu splendida uxor ejus, *venit in mentem Poëtae.* Ut adeo inviderit Bergönundo matrimonium, cum sorore Asgerdae, Gunnhilldâ. Bergaunundz ens brúna. Hol. || Bergönens. Guelf. quo stropha mutila fit. Bergöneris unda. J. Bergönn æris burtu. Jör. *Önn* usitatè significat *laborem:* est quoque *nani* nomen, & *cuspidis*, in Edda, unde tamen nullum sensum queo elicere. Si autem *Eyris* staret pro ÆRIS, *Eyris berg* foret *manus*, quando *eyrir* pro *baugr* sumeretur reciprocè, sicuti *baugr* pro *eyrir*. Sed EYRIS BERG (BERGS) ÖNN, *labor manus* (*brachii*, *axillarum*) foret *caput*. || Bergönundr. K. L. M. R. de quo supra.

p) bríma. Membr. Kálf. C. E. bryma. K. L. M. R. *Önundr* nomen gigantis est, item *Ægir*. Hoc itaque loco *brími Önundar* per Metalepsin dictum est, pro *Ægis brími*, lumen Ægeris, ɔ: aurum. & *midstallr bríma Önundar*, medium stabulum (sedes media) luminis Önundi, erit *frons*, ex hypothesi mea, suprà plus semel adducta. Sed enim haec lectio rhythmum offendit: hoc tamen nihil obstat, quin sit vera; vide stropham tertiam hujus Carminis, & alibi passim observare licet, Poëtam nostrum de legibus rhythmicis parum esse sollicitum.

q) brátt, *subito*. K. L. R. abundanter, nam statim subjicitur HVATA. || búatt. Jör. pro *búaz*, me parare. sc. *ad caput in togam praecipitandum.* Pronuntiandum autem est per Synaeresin, unâ syllabâ.

r) Und stalli. Guelf. BRÚNA UND v. unn, *mare superciliorum* fortè sunt *oculi*. *Brúnaund stallr*, frons v. caput. Idem valere potest de BRÚNA MIDSTALLI: *Mid* enim est locus in mari definitus. *Hvarma pollar*, palpebrarum lacunae, vocantur *oculi* apud recentiores poëtas: rectè, ut opinor, etsi Edda, quae nunc superest, hanc appellationem ignoret. || und stáli. J. und sturli. Hol.

s) hvatad. J. hvaatat. Guelf. Hiartat. Hol. at hvata. Kálf. Retinui autem lectionem Jör. propter rhythmum.

Ordo verborum in priore parte Carminis:

Ungr 1) ókunni þordeg vel fordum, 2) at hlín hauka klifs, 3) ven skænis, þóg mínar 4) heyra gnípur.

1) ÓKUNNI.] *Cur hoc non dici possit, eâdem ratione sensuque, ac Oviti, quae vox propriè de pueris dicitur hodie, causam nullam*

Arinbiörn ſpurdi hver kona ſú veri er han orti *t*) mannſaung um. *u*) hefer þú fólgit

Arinbiörnus percunctatur, quae eſſet mulier cui elegiam faceret, (numquid) nomen illius A.C. 927.

lam video. Infra ex Sonar-Torreko verſu à fine III. ſtrophâ 7. probabiliter colligas, hanc formationem nominis a verbo at kunna, *genio Linguae noſtrae non eſſe contrariam. Vid. ibi notam G. Pauli. Caeterà in proclivi eſt ſubſtituere diverſam Lectionem* ókunnr, *quibus id videtur melius.* ókunnar *legit G. Pauli, nulla ſub auctoritate.*

2) at, *pro* er ɔ: *cum: verum ſi* quod *ſignificet, in verbo* þóg, *quîcum haec particula jungitur, ſtatuenda erit Enallage modi; hoc ſenſu;* audebam mulieri caput meum lavandum dare, *quoniam ſc. tum non eram calvus.* hlín *eſt vel columna lignea* ɔ: hlein: *vel eſt nomen proprium nymphae* Odinicae. *Ad rem praeſentem nihil intereſt, utrum horum eligamus.* haukaklif, *eſt manus, haec etiam vocatur* mund, *& ideo mulier ab ea denominari poteſt, utpote poſſeſſione ſua, quippe* Mund *ſ. potius* mundr *ſignificat dotem muliebrem.*

3) ven] *Pro* væn, *per Antitheſin, & legitur literâ* e *productâ.* skiænis *modò pro* hörundz. *Eſt vero* Skæni, *mihi quidem, propriè diminutivum a* Skinn *pellis aut cutis, & notat tenuem pelliculam. Forma autem puellarum haud parum commendatur ab nitore cutis & ſubtilitate. ſed de hac re viderint elegantes formarum ſpectatores.*

4) gnípur *non tantum vocantur rupes prominentes, ſed etiam ſumma montium cacumina.* Mons *autem* aurium, *caput eſt.* heyra *modò pro* Eyra *adliterationis cauſa dixit. & ſanè ita legitur in duabus Membranis Grettis-S. cap.* 88. *Han rak ſverds-biölltin vid* heyra *bonum. Capitum lotio in pueris, ſed & in viris adultis, ſemper fuit Noſtratibus uſurpata, eoque officio mulieres functae ſunt, & funguntur: Vide Biarnar-ſögu Hytdæla-kappa, & Wiglundar-ſögu, quanquam non neſcio hanc ultimam haberi pro Fabula Mileſia, tamen magna cum elegantia & probabilitate ficta eſt. Haec omnia hùc denique redeunt; Poëta dicit ſe in pueritia apud mulieres non fuiſſe verecundatum: & ſimul latenter indicat hoc ſibi nunc in juventa uſuvenire, & in negotio petitionis uxoriae, idque ob calvitiem ſuam, quam veretur ne parum ſe commendet apud mulieres elegantes. Cl. G. Pauli ne unius quidem verbuli ordinem immutat in hac priori parte carminis: verum quoniam ex ſuo ingenio finxit primam Stropham,* ukunnar vors ennis, *ideo non viſum eſt interpretationem ejus in Contextum inferre. quae tamen ita ſe habet:*

Inſuetas α) noſtrae frontis
(Juvenis olim bene auſus fui
β) Manus attollere: Scil. ad pugnandum)
γ) Mulier lavit meas δ) rupes.

α) vors.] *Imo, ſi placet* vers, ɔ: *viri, de eodem intelligendum.* G. Pauli.

β) at hefiaz hauka klyfs.] *Dicto ſenſu, etiam hodie non raro dicitur,* at hefiazt handa.

A. C. 927. fólgit nafn hennar í vísu þessi. Þá qvad Egill.

Sef-

illius hoc carmine texisti? Tunc recinit Egillus:

Somnum

handa. *G. Pauli. In Niála quidem pag.* 65. *legitur*, hefia handa, *seu* handa hefia, *hôc sensu.*

γ) HLÍN.] *Dictio semiplena*, hálfkent. *G. Pauli.*

δ) GNYPUR.] *I. e. supercilia.* G. Pauli. *qui & confert supra Pag.* 312. *Versum str.* 2. *Adde pag.* 313. *n.* 2. *Nescio alios, mihi certe emendatio primae Strophae non placet, sed neque interpretatio, utpote obscura. Quoniam vero non dubito esse homines, qui talibus emendationibus, sive verius figmentis & saepe depravationibus, multum pretii statuant; his adeo ut me etiam commendem, effingo duas emendationes in prima Stroph. Nempe, pro* VEN SKÆNIS, *repono* VEN SKIANNA, *uti* ÓKUNNI *l.* ÓKUNNR SKIANNA *sit*, glabri capitis ɔ: calvi ignarus. *certe* Skianni *est glabrum caput, ita dictum, quod sola tegatur cute.* VEN *autem refero ad* HLÍN HAUKA-KLIFS, *ut supra. Altera fictione lego* VENS KIANNA, *pulchri capitis, vel, pulchrarum genarum sc. muliebrium*, ÓKUNNR, *rudis, ignarus: Dan.* Da jeg ikke forstoed mig paa Skiønhed. *pueri ut ad alia, ita quoque ad hanc rem, stulti sunt. Ajo has emendationes minorem vim afferre Textui, & tamen sensum praebere magis commodum, quam illam V. Clarissimi supra scriptam.*

Ordo verborum in parte Carminis posteriori:

Verd ek, þá er 1) falldr berg-folldar kemr í hug Skálldi, í felld at hvatta 2) bratt bruna midstalli 3) Önundar.

1) FALLDR.] *Notissimum capitis ornamentum mulierum Nostratium, sed & antiquissimum. Vide, ut alia taceam, Hamars-heimt in Edda Sæmundi, vers.* 16 & 19. *& Eyrbyggiam cap.* 25. *praesertimque ibi versus Berserkorum, collatos cum iis quae proxime praecedunt. confer. & Niálam p.* 200. BERG-FOLLD, *Tellus lapidum; appellatio mulieris. Vide Eddam Fab. XXXI. & in vocabulis mulierum poëticis. hic autem forte melius est Folld accipere* hálfkent, & bergfolld *pro saxea muliere* ɔ: *dura, quomodo Asgerda se praebebat erga Egillum, nihil certi respondendo ad conditionem ab eo oblatam.* Porro Berg-folld *potest nomen proprium Asgerdae significare, hoc modo;* Berg, *rupes, etiam vocatur* As, *qui fere est oblonga rupes, tellure interdum in summo tecta.* Folld *videtur proprie denotâsse spatium terrae septum, quemadmodum hodie apud Danos* Fold *dicitur cavea ubi pecora clauduntur. Sed spatium terrae septum v. aggere inclusum etiam dicitur* Gardr & Gerdi *metonymicè: habemus adeo hic nomen* Asgerdae. *immo non habemus, inquis, nam* Gerdr & Gardr *non sunt idem. sed, ne tu frustra sis,* Gerd & Gerdur *vi vocis notant cingulum, ergo & sepimentum, ergo & locum septum, qui probabiliter antiquis dicebatur* Folld, *ut supra, ergo denique* BERG-FOLLDAR *Poëta de studio obscurus dixit pro* Asgerdar. *Scias praeterea in*

talibus

x) Sef-ſkulldar y) fet ek ſialdan, | Somnum debitum raro 1) apprehendo, A.C. 927.
Sorg | Auri

talibus Synonymiis omnimodam convenientiam non exegiſſe veteres, uti prius vidimus in Mund *&* Mundr. *Sed quaeritur porro, quomodo* cogitatio de calyptra mulieris *adeo afficere potuit Poëtam? Solvitur: eſt dictum per Figuram Hypallagen, aut ſi mavis Metonymiam adjuncti, & intelligendum* Folld, *aut* Berg-folld, falldin, ɔ: *mulier, aut Aſgerda, calyptrâ caput ornata.*

2) BRATT, *per Apocopen pro* brattra *ſc.* bruna; *aut* brattum *ſc.* ſtalli. *G. Pauli legit* BRÁTT, *celeriter, rhythmi ſecurus.* Mid-ſtall brúna *caput vocavit Poëta: forte quod* Supercilia *in medio ſita ſint capite.*

3) ÖNUNDAR.] Önundr *gigantis eſt nomen proprium. Edda autem permittit unius gigantis nomine pro alterius uti. Ergo hic dictum putabam* ÖNUNDAR, *pro* Skalla, *quod etiam gigantis eſt nomen.* Skalli *autem appellative notat calvitiem. Subſtantiva in generandi caſu pro adjectivis crebro ponuntur in Lingua Noſtra, ergo Poëta modò intellexit* Skalla, *pro ſkalladan v. ſkollóttan. Quod autem dicas calvum non fuiſſe Poëtam, de quo ſtet ſupra pag.* 305. *Ulfgrátt* hárit ok þykt. *nihil quidem dicis; nam ibidem continuò ſequitur; ok* vard ſnemma ſkaullóttr. *& potuit ſane in ſincipite aut vertice eſſe calvus, ceterâ capitis parte capillatus. Poteſt &* ÖNUNDAR *per Antonomaſiam dici, pro* Jötuns *ſimpliciter;* Jötuns *autem adjectivè ſumi pro* Jötunsligum, *ut ſit* enorme caput, *ſeu* deforme gigantei inſtar. *confer ſupra pag.* 304 *&* 305. *Sed &* Mid-ſtallr brúna Önundar, *medium inter ſupercilia ſcamnum giganteum, poteſt quoque eſſe* naſus enormis. *Adi pag.* 304. *ſupra. Cicero de Natura Deor. Lib.* 2. Naſus *ita locatus eſt, ut quaſi* murus oculis interjectus *eſſe videatur. In ſecunda Stropha hujus partis Carminis G. Pauli expoſuit* Falldr *apex, quod ſanè bene exprimit figuram capitalis hujuſce redimiculi mulierum noſtrarum; ego autem cum mea* calyptra *conſuetudinem ſecutus ſum. Idem Vir Clariſſ. in Stropha tertia repoſuit ex ingenio ſuo,* BERGS KÆNRAR LINS brúna, *quod non intelligeret* BERG ÖNUNDAR, *& praeterea vellet ſupplere illud* FOLLDAR *Str.* 1. *exponit autem* BERGS LINS, *auri,* BERGS LINS (LINNS) FOLLDAR, *mulieris,* KÆNRAR, *egregie operum peritae. Nihil de hac mutatione dicere volo, niſi id unum, quod* FOLLD *ſemiplena dictione appellari potuit* mulier, *ita ut* hlín *ſupra ex ejusdem Viri Cl. ſententia. Verba demum Viri ſuper hoc carmine, & ſuis in eo mutationibus haec ſunt:* Ita potuiſſe Egillum canere, facile quis conceſſerit; ceciniſſe autem quis certo adfirmet? Arinbiörni vero ſenſus de tectè indicato mulieris nomine nullum hic mihi apparet veſtigium. *Haec ille.*

t) Manſöngs qvædi. Jör. L.

u) Ædr, *aut.* add. Jör. Her, *hic.* Guelf. Hol. pronuntiative ſcilicet, non interrogative.

A.C 937.

Sorg z) eí vita þ) borgar
æ) I nid-erfi Narfa
a) Nafnær Vífils drafnar:
Þvíat b) Geirróta c) gautar
Gný-

2) *Auri cura non*
Per noctem obscuram
3) *Magni nominis evanescit:*
4) *Viri enim bellatores,*
Calum-

x) Duabus vocibus, Kálf. & omnes Traduc. item E. Guelf. Siffkulldar. Hol. Sif skulldar. J. Seffkylldr videtur legendum ex compendiosa scriptura in Jör.

y) Sic legit G. Pauli ex conjectura. Libri ad unum omnes, FEL, *tego*.

z) EI, ex Traduc. Kálf. K. L. R. & admisit in Textum G. Pauli. Nusquam autem legi EI pro *non* in ullo Lib. Membr. aut Chart. accuratioris orthographiae, nisi semel in Grettis-Saga, ubi & id tanquam rarum quiddam notavi: Eigi pro *non* recte quidem scribitur. EY, semper. C. E. L. || Eyvita, una voce. Membr. Lævita. Jör. quod *corvum* significat: deductum vocabulum a *Læ* praeda Gr. λεία, & *Viti*, sagax. Corvus autem vocatur *Huginn* & *Muninn* (propria haec erant nomina Corvorum Odini). Erit ergo *Lævita borg*, pectus, ingenii & memoriae sedes. Sed & EY VITA vel EYVITA BORG idem notabit, si *Vit* pro sensibus, sive potius ratione sumamus. EYVITA (LÆVITA BORGAR SORG, aegritudo pectoris l. animi (perpetua) quam sc. concepit Poëta vel ex obitu fratris, vél ex viduae ejus erga se austeritate. || at vita. Guelf. Hol. á vita. J.

þ) Torgar conjic. G. Pauli, quanquam retinet alteram lectionem. Borgara. R.

æ) Níit erfit. Jör. Innid erfi (arfi). K. M. R. L. || I viderni, *in vicinia*, aut, *vicina possessione*. Guelf. I inderni naffa. Hol.

a) Sic ex ingenio suo G. Pauli. Membr. Nafn aurvivils. ubi *Aurvívill* potest vel esse appellatio viri, ab *Aur* sagitta, & *Vífill* nomen proprium Regis cujusdam antiqui, sed obscuri. Vide Eddam in Equorum vocabulis. Vel *Aurvífill* potest esse proprie sagittarius, ab *Aur*, & *Vífill* vibrator, formato hoc nomine à verbo at *veifa*, positaque *í* vocali pro diphtongo *ei*. Nafn aurfivils (aurfinils). K. L. M. R. Narinn aurnrvílis (aurni ílis). Jör. Aurinvils (aurin vils & vilis). Guelf. Hol. omisso Nafn. Denique Nafn ærinn víds drafna. J. Pro VIFILS G. Pauli conjic. *Virfils*, quod nomen est regis maritimi in Edda: cujus *Torg*, mare, & hujus *Viri*, aurum.

b) Geir rotn. Jör. vitio Librarii, pro, Geirrótu, framearum procellae (procellam). Geir róta. J. Guelf. Geirata, *concitationum* v. *commissionum fram*. K. L. Geir eta. M. R. Geir roda. Hol. *Rodi* l. *Hrodi* & ventum & mare significat; Unde *at láta fyri roda* quid sit, apparet. Est & *Rodi* nomen proprium Regis marini.

c) Gerdar. Guelf. Hol. ad verbum, aut *actionis*, aut *cinguli*, *vinculi*, *sepis*, *munimenti*. quas

d) Gnýþíngs *e*) bragar *f*) fíngrum	*Calumniarum motores*	A.C. 927.
g) Rogs at *h*) ræsis *i*) veigum	*Ad regis convivia (in conviviis)*	
k) Reifendr *l*) munu þreifa.	*Digitos movebunt.*	
Her	*Hic,*	

quas notiones cum contextu conciliare non vacat. Gerder. J. || Gátum. Jör.

d) Gnyþins. Membr. Gnyþinns. C. E. Þ*idurr*, ergo & Þ*innurr*, est avis nomen. sed Þ*inurr* nomen est arboris. Gnydíngs, *murmuris*. M. R. Gnidíngs, *frictionis, attritus*. J. K. Grædíngs, *incrementi*. L.

e) Bragr. M. R. Borgar. J.

f) Vingrum. C. E. Taugum. L. Ríngum. K. M. R.

g) Roks. Membr. Hol. Hroks. Guelf. G. N. *Hrókr*, avis nomen est. Mox, pro AT, þvíat (þeir). Guelf. Hol.

h) Hræsi. N. *Hræsi-verk* possunt esse, facta splendida, gloriosa.

i) Ita Jör. Verkum, Omnes reliqui.

k) Reyfendr, *praedatores*, aut *homines turbulenti*. L. M. R. Reifhendr. Guelf. Quod in nominativo singulari foret, *manu alacris, promtus*. Reyfhendr, *manu rapax*, aut, *rapaces manus*. Hol. J.

l) Mun. M. R. Mund. J. Sumir, *nonnulli*. Jör.

1) FET *praet*. fat (*vid. Höfudlausn*) *apprehendo, assequor &c. unde & Dan.* fatte, & Germ. fassen. Fiöt & fiötr, fiötrar, *vinculum, vincula*. Fit, *junctura*. Fat, *vestis (Gr.* ἐσθής*) item involucrum; quò & pertinet* Fetill. *G. Pauli.*

2) Arfi *dicitur filius*. NARFA ERFI (*foem. l. neutr.*) *dicitur nox, cujus pater* Narfi *l.* Norvi (*E. Sn. fab.* 7.). NID, *interlunium, unde* Nid-myrkr, *nox illunis, densae tenebrae.* Borg, *septum*. Vísill, *rusticus insulanus (vid. Hr. S. Kr.) ejus septum, mare; & maris flamma* (Viti) *aurum*. G. Pauli.

3) NAFNÆR (*m. Ex.* Nafnærin) SORG, *cura ingens*. Eg drafna, *putresco, evanesco, atque ita solvor*. Draf-úlldid, *de piscibus aut carnibus admodum corruptis*. Drøv *Dan. rumen*. G. Pauli.

4) Geirrót, *hastarum commotio: ejus* Gnyþings bragr, *praelium: ejus* gautr, *vir*.

Ordo autem (totius Carminis) hic est:

Eg fet fialldan lesskulldir í Narfa nid-erfi. Eí drafnar nafn-ör (ær, ærin). Vísils borgar vita sorg. Þvíat geirróta gnyþings bragar gautar, rógs reifendr, munu þreifa fingrum at Kóngs veigum (þeir munu sumir med Kóngi edr kóngs vinir, sem rægia mig vid hann, spilla um fyrir mer). *G. Pauli.*

Carmen hoc, quomodo quidem in Libris exstat, quod ad verba sic satis intelligo, at sensum Poëtae, utique ad circumstantias idoneum, nondum invenisse me bonâ fide fateor. Sed nec invenit, puto, Doctissimus Interpres: nam Auri cura *quid huc facit? & quo de auro hic agitur? hoc debuerat monstrari. sed quid mea? Ne quis autem putet Carmen hoc sine aliqua verborum immutatione explicari prorsus nequiisse, redigam id in ordinem ex optimis Libris, & exponam verbo tenus.*

 Ordo:

A.C. 927 Her mun vera. ſegir Egill. ſem *m*) opt er mælt. at *) *ſegianda er n*) *allt ſinum vin.* *o*) Ek mun ſegia þer *p*) þat er- þú ſpyrr. um hveria konu ek *q*) yrki. þat er Asgerdr

Hic, inquit Egillus, uſu veniet dictum illud pervulgatum; nihil non dicendum amico. *dicam tibi quod quaeris, de qua muliere carmen faciam; ea eſt Aſgerda conſobrina tua, quam*

Ordo: Sef ek ſiallдan *α*) í Narfa nid erfi. Fel (ek) ſkulldar-ſorg *β*) eyvita (lævita) borgar. *γ*) Nafn aurvífils drafnar: Þvíat geirróta gautar rógs reifendr munu *δ*) þreifa fíngrum at *ε*) gnyþíngs verkum bragar ræſis. *Hoc eſt:* Raro dormio in Narfii prolis hereditate. tego juſtam aegritudinem pectoris. Nomen viri diminuitur: nam v. bellat. calumn. motores (excitatores) digitis attrectabunt (carpent) res geſtas (bellicas) verſus conditoris.

α) *H. e. Tenebris nocturnis.* NID *per Apocopen pro* Nidia: *&* ERFI *pro* arfi, *rhythmi gratia poſuit. & eleganter tenebras vocavit* Noctis patrimonium. *Cetera vide apud Interpretem ſupra.*

β) *Fundamentum hujus verſionis pete ſupra Lect. var. lit. z.*

γ) *Videtur Poëta hic occupare voluiſſe tacitam objectionem Arinbiörni quae ita fere poteſt concipi:* Noli te cruciare metu repulſae, ſi mulierem quamdam amas, & uxorem cupis; nam ſolum nomen tuum, *& laudes militares ſatis te commendant*, & tutum te a repulſa praeſtant. *Huic ergo opponit Poëta quae ſequuntur ad finem uſque carminis. qu. dic.* Ipſa nominis mei celebritas & res benè geſtae nihil hic valebunt, nam ea diminuere, & in deterius rapere geſtient homines malevoli. AURVÍFILS, *pro*, *meum. vide Me ſupra Lect. var. lit. a.*

δ) ÞREIFA FÍNGRUM AT] *Hoc hodie dicimus,* at handkrama. *& videtur ducta metaphora a floribus, qui inter manus habendo flacceſcunt. poteſt etiam exponi,* admovebunt digitos *ſc. ad carpendum.*

ε) Gnyþíng, *ad verbum*, *ſonorus conventus, i. e. conflictus.* Gnyþíngs verk, *geſta bellica.* Ræſir, *ad verbum*, *qui elevat*, *excitat, aedificat.* Orda uppreiſt, *verborum exſtructio*, *vocatur Carmen in Hryggiarſtycki:*

Heyrdu á *uppreiſt orda*
Otvinn konúngr minna. *i. e.*
Attende ad carmen
Fortiſſime (*candide*) *Rex meum.*

Dicit ergo BRAGAR RÆSIS, *poëtae*, *in tertia perſona de ſe ipſo; & ſenſus eſt*, meas. *Alius autem diſpoſitionis*, *& alius ſenſus hoc carmen capax eſt*, *quae omitto*, *in hac temporis anguſtia.*

m) mællt er. Guelf. Hol.

*) allt er ſinum vin vel ſegiandi, — *recte dicitur amico.* H.

n) hvat. Iid. eodem ſenſu.

o) at Aſgerdur frændkona þín velldr ógledi minni. því ég villdi fá þitt fullting &c. *Nempe Aſgerda — eſt cauſa meae aegritudinis: nam optarem* &c. H.

p) at þat er Aſgerdr &c. Guelf Hol.

q) orta, *feci.* Jür. Mox, þar er. Mbr. Kálf.

gerdr frændkona þín. ok þar *r*) til villda ek hafa fulltíng þitt at ek næda *s*) því rádi. Arinbiörn segir at honum þikir þat vel *t*) fundit. skal ek víst leggia þar *u*) ord til *x*) at þau rád takiz. *y*) Sídan bar Egill þetta upp fyri Asgerdi. en hon *z*) skaut til ráda faudur síns. þ) ok þeirra Arinbiarnar frænda sins. *æ*) Sídan rædir Arinbiörn vit Asgerdi. ok hafdi hon en sömu svör *a*) fyri ser. *b*) Arinbiörn fýsti þessa ráds. Sídan fara þeir Arinbiörn ok Egill à fund Biarnar. *c*) ok hefr Egill þá *d*) bónord. ok bad Asgerdar dóttor Biarnar. Biörn tók því máli vel. *e*) ok sagdi at Arinbiörn mundi *f*) því miög ráda. Arinbiörn fýsti miög *g*). ok lauk því máli sva. at Egill *h*) festi

quam conditionem ut adipiscar, tuum mihi optârim auxilium. Arinbiörnus affirmat institutum sibi approbari, quod ut ad effectum perducatur, mea sane verba interponam. Deinde Egillus hanc rem proposuit Asgerdae, quae eam ad patris Biörni, & consobrini Arinbiörni, voluntatem (auctoritatem) retulit. Inde Arinbiörnus cum Asgerda loquitur, & mulier idem pro se respondet, conditionem illam suadenti. Tunc Egillus & Arinbiörnus Biörnum adeunt, Egillusque petitionem proponit uxoriam, & Asgerdam Biörni filiam (in matrimonium) sibi poscit: Biörnus approbat petitionem, & Arinbiörni voluntatem hic multum valituram affirmat. Arinbiörnus magno cum studio hortabatur (ut pactum fieret), itaque confectum est negotium, ut Egillus (sibi) pacisce- A. C. 927.

Tt 2

r) vil ek hafa fulltíng þinn til þess. Jörund. & nota *fullting* in gen. mascul.

s) þeim kosti. Guelf. Hol. P.

t) vera. Jör.

u) mín. add. Jör.

x) at — takiz. Omitt. Guelf. Hol. Mox, þat rád megi takaz. Jör.

y) Nú ber (bar) &c. Iid. P. Guelf. Hol.

z) veik. Jör. J. Mox, RÁDA. Omitt. Guelf. Hol. P.

þ) OK — SÍNS. Omitt. Iid.

æ) SÍDAN — FYRI SER. Omitt. Iid. Jör. J.

a) sem (ok) fyrr, *ac prius*. L. M. R.

b) ARINB. — RÁDS omitt. omnes praeter Kálf. & ejus Traduces.

c) En han tók því vel, *sed is commode respondit*. Guelf. Hol. Et nota in his, *at fara á fund*, pro adire & alloqui, non invenustè.

d) uppi bónord sitt. Jör.

e) OK SAGDI — RÁDA. omitt. Guelf. Hol. J.

f) miklu um ráda med honum, — *juxta cum sua*, aut, *apud se*. Jör.

g) þess máls. add. Jör.

h) fastnadi (ser). Guelf. Hol. Jör.

festi Afgerdi. ok fkylldi brullaup vera at Arinbiarnar. En er at þeirri ftefnu kemr. þá var þar veizla *i*) all-veglig er Egill kvangadiz. var han þá allkátr *k*) þat er eptir var
A.C. 928. vetrarins. Egill bió um várit *l*) kaupfkip til Islandz-ferdar. Red Arinbiörn honum þat at ftadfeftaz ecci í Noregi. medan ríki Gunnhilldar *m*) veri fva mikit. þvíat *n*) hon er allþúng til þín. fegir Arinbiörn. ok hefer þetta *o*) mikit um fpillt er þid Eyuindr funduz *p*) vit Jótland. En er Egill var búinn ok *q*) byr gaf. þá figler han í haf. ok greidiz hans ferd vel. kemr han um hauftid til Islandz. ok hellt til *r*) Borgar-fiardar. Han hafdi þá verit utan *s*) xij. vetr. *t*) Gerdiz þá Skallagrímr madr gamall. vard han þá feginn *u*) er Egill

fceretur Afgerdam, locufque nuptiis apud Arinbiörnum decerneretur. Qua die veniente, convivium honeftiffimum ibi erat, cum Egillus nuptias celebrabat. Idem, quod fupererat hyemis, fatis hilaris fuit. Veré autem Egillus inftruebat navim mercatoriam ad transfretandum in Islandiam, Arinbiörnus (enim) illi cavit ne fedem in Norvegia figeret, dum poteftas Gunnhilldae tanta effet; ea enim, inquit Arinbiörnus, grave in te fovet odium, & hoc multo pejus fecit tuus cum Eyvindo ad Jotiam congreffus. Egillus ubi paratus erat, ventufque afpirabat, in altum vela dat, expeditaque ufus navigatione, autumnô advehitur Islandiae, & Borgarfiördum petit. Tunc peregre abfuerat annos XII. Et iam fenefcens Skallagrimus ejus domum

i) gód, *opiparum.* Guelf. Hol. P. allreifugleg, *valde magnificum.* Jör.

k) þat er &c. non habent Guelf. Hol. J.

l) fkip fitt, *navem fuam.* Guel. Hol. Jör. J.

m) var. Jör. J. er. Guelf. Hol.

n) henni er allþúngt &c. Guelf. Hol. P. fed Jör. omittunt.

o) allmiök (allmiklu). Guelf. Hol. Mox, í fpillzt (fpillt). fídan þid &c. *pejus factum eft ex tuo — congreffu.* K. L. M. R.

p) fyri Jótlands fídu, *ante Jotiae latus.* Gu. Hol.

q) byri. Guelf.

r) Borgar til födur fíns, *Borgam patremque* &c. Iid. Hol. P. J.

s) xiij. Jör.

t) Var Egill at Borg um vetrinn vid (med) xx. (tíunda) mann (menn). *Erat Egill. Borgae per hyemem cum hominibus XIX. (IX.)* Guelf. Hol. J. P. Sed illi non tangunt fenectam Skallagrimi.

u) Agli. en þó þótti honum allmikit at (mikill fkadi ok miísir) um þórólf fon finn. — *verumtamen admodum aegre ferebat cafum Thorolfi fil. fui (cafum Thorolfi in magno damno & jactura ponebat).* Guelf. Hol. J. P. (Jör.)

Egill kom x) heim. Fór Egill til Borgar at viſtum ok med honum Þórfinnr y) Strángi. ok þeir miög margir ſaman. Vóro þeir med Skallagrími um vetrinn. Egill hafdi z) þar úgrynni fiár. en ecki er þeſs getid at Egill ſkipti þ) ſilfri því. er Adalſteinn konúngr hafdi fingit honum í hendr. hvarki vit Skallagrím ne adra menn. Þann vetr feck Þórfinnr æ) Sæunnar dóttr Skallagríms. ok eptir um várit feck Skallagrímr þeim búſtad at a) Langárfoſsi. b) ok land inn frá Leirulæk c) milli Langár ok Álftár allt til fiallz. Dóttir Þórfins ok Seunnar var Þórdís er átti d) Arngeirr í Hólmi. ſon Berſa *godlauſs*. þeirra ſon var Biörn *Hítdælakappi*. Egill dvaldiz þá e) med Skallagrími nockura vetr. Tók han til f) fiár forráda ok búſs um-

mum reditione gavisus eſt. Egillus Borgae domicilium ſibi cepit, & cum eo Thorfinnus Strangius *unàque permulti ſodalium; hi per hyemem apud Skallagrimum agebant. Ibi Egillus immenſam vim pecuniae habebat. Sed nulla fit mentio, quod argentum ab rege Adalſteine ſibi commiſſum, vel cum Skallagrimo, vel cum aliis hominibus partitus fuerit. Illa hyeme Thorfinnus Strangius in matrimonium accepit Saeunnam Skallagrimi filiam. His Skallagrimus, veré ſequenti, vil-* A.C. 929.
lam ad Langárfoſſum habitandam dedit, agrumque intra Leirulaekum, Langá inter & Alftá, in montana uſque. Filia Thorfinni & Saeunnae erat Thordiſa, quam uxorem habuit Arngeirr in Holmo filius Berſii athei; *horum filius Biörnus* Hitdalenſium athleta. *Egillus aliquot inde hyemes apud Skallagrimum manſit, reique familiaris poteſtatem ac adminiſtrationem, nihilo ſecius ipſo Skallagrimo,*

x) út, *in Islandiam*. Jör.

y) Stángi. Membr. Kálf. Ceterum tota haec periodus a Guelf. Hol. J. P. neceſſarió abeſt.

z) úgrinni fiár med ſer, — *ſecum*. Jör und. ſe mikit, *multum pecuniae*. Guelf. Hol.

þ) því ſilfri (ſe) vid föd r ſinn er Adalſt. konúngr ſendi (gaf) honum, — *ab rege Adalſteine miſſum dat. m) cum patre partitus* &c. Guelf. Hol. (J. P.)

æ) Strángi, *Strangius*. add. Iid. Jör.

a) Lángá. Guelf. Hol. Laugá J. P.

b) Limites fundi ignorant Iid.

c) MILLI — FIALLZ non eſt in Jör.

d) Argeirr. Gu. Hol. Aſgeirr. H. J. Patrem Arngeiris omnes praeter Kálf. ignorant.

e) út her, *hic in Islandia*. Guelf. Hol.

f) forráda, *poteſtatem herilem*. Jör. búſs, *rei familiaris curam*. Guelf. Hol. P.

umfýflu g) engu midr Skallagrími. h) Egill gerdiz enn fnodinn. Þá tók heradit at byggiaz i) vída. Hrómundr bródir Gríms ens *Háleyſka* k) bygdi þá í Þverárhlíd ok l) ſkipveriar hans. Hrómundr var fadir Gunnlaugs faudur Þúrídar m) Dyllu módur Illuga ſvarta. Egill n) hafdi þá verit o) nockura vetr at Borg med fedr ſínum.

A.C. 932. Þá var þat p) á einu ſumri er ſkip komu af Noregi til Islandz. q) at þau tídendi ſpurduz auſtan at Biörn haulldr var andadr. Þat fylgdi r) þeirri ſögn. at ſe þat allt er Biörn hafdi átt. s) hafdi upp tekit Ber-

grimo; coepit exercere. †) *Egillus porrò calveſiebat. Tunc (circumjacens) territorium paſſim habitari coepit. Hromundus frater Grimi* Halogii *& nautae ipſius hoc tempore inhabitabant Thverárhlidam: Hromundus ille pater erat Gunnlögi, patris Thuridae* Dyllae, *matris Illugii* nigri. *Et jam Egillus aliquot hyemes Borgae apud patrem exegerat, cum aeſtate quadam navibus de Norvegia ad Islandiam venientibus, inde nuntiaretur Biörnum* Hölldum *eſſe extinctum. Accedebat huic nuntio, omnes a Biörno relictas facultates occupâſſe generum ipſum Bergönundum,*

g) med fedur ſínum. Grímr var þá hrummr (hrumr) af elli, *apud patrem ſuum (juxta cum patre) qui tum imbecillus erat ab ſenecta.* Iidem.

h) EGILL —— SNODINN eſt in Membr. Kálf. C. E. K. M. R. Ceteri omnes ignorant.

i) vocem ignorant Guelf. Hol. totum membrum ignorant Jör. || miök, *multum.* & mox Hermundr habent J. P.

k) bió í &c. Jör. bygdi Þverárdal, —— *villam Thverardalum.* Guelf. Hol.

l) felagar, *ſocii.* Guelf. Hol. ſed neutros agnoſcunt Jör.

m) Dullu. Guelf. Döllu. Jör. Hol. Dillu. J. P. Mox, Illauga. P.

n) var nú at Borg med fedr ſínum vel virdr. A einu ſumri kom ſkip &c. *erat Borgae cum patre, in bona dignatione. Aeſtate quadam, nave veniente* &c. Jör.

o) ſva at vetrum ſkipti miög mörgum, *ita ut id* (tempus) *permultis (pluſculis) hyemibus conſtaret.* Membr. Kálf. & omnes ſui Traduces. Textus hic expreſſus eſt ex Guelf. Hol. J. P.

p) ſagt einhveriu ſinni at ſkip kom af hafi frá Noregi. ok þat tídenda at Biörn &c. *cum forte, ut narratur, navis ab alto de Norvegia veniret, idque nuntii, Biörnum* &c. Guelf. Hol. J. P.

q) ok ſögdu (ſagdi) at Biörn &c. *dicerent nautae Biörnum* &c. Jör. H.

r) ok, *etiam.* add. Guelf. Hol.

s) at þat hafdi Bergön. allt upptekit. Guelf.

†) *Confer ſupra pag.* 305. *vocula* ENN *addita oſtendit prius eum coepiſſe calveſieri, & firmat meam ſententiam de hac re ad Carmen ſupra expoſitam.* Snodinn *eadem notione exſtat in Hakonarſaga.*

Bergaunundr mágr hans. han hafdi *t*) flutt heim til fín alla laufa aura. *u*) en jardir hafdi han *x*) bygt. ok fkilit fer allar landfkylldir. *y*) han hafdi ok finni eigu kaftad á jardir þær allar er Biörn hafdi átt. Ok er Egill heyrdi þetta. þá fpurdi han vandliga hvart Bergaunundr mundi fínum *z*) rádum fram hafa farit um þetta. eda hefdi han trauft til haft *þ*) fer meiri manna. Honum var fagt at Önundr var kominn í vináttu mikla vid Eirík konúng. ok *æ*) vit Gunnhilldi þó miklu kærra. *a*) Egill let þat kyrt vera á því haufti. En er vetrinn leid af. ok vára tók. þá let Egill fetia fram fkip er han átti *b*) er ftadit hafdi í hrófi vid Lángár fors. han bió fkip þat til hafs. ok feck menn til. Afgerdr kona hans var rádin til farar. en Þórdís dóttir Þórólfs var eptir. Egill figldi *d*) í haf

dum, res mobiles omnes domum deportâsse, fundos vero locasse, reditus inde universi sibi ut solverentur cavisse, quin & in ipsos fundos Biörni dominium sibi arrogâsse. Quibus auditis Egillus diligenter quaerebat, suone proprio consilio hoc egisset Bergönundus, an potentiorum quorundam fultus (esset) praesidio? Önundumque in magnam cum Eirico rege amicitiam venisse, multò tamen magis á Gunnhillda diligi, comperiebat. Egillus hoc autumno rem intactam reliquit; Sed elabente hyeme, verêque incipiente, navim suam, quae steterat in naustibulo apud Langárforsum, deduci fecit, instruxitque ad navigationem, & nautas in eandem conduxit: conjux Asgerda in itineris societatem assumta est: Thordisa vero Thorolfi filia remansit. †) *Ubi Egillus* A.C. 932.

t) FLUTT excludunt Guelf. G. Membr. Hol. eôdem fenfu.

u) EN — LANDSKYLLDIR omitt. Jör.

x) bygdar ok fkildar — landznytiar. Gu. G. J.

y) ok kaftad finni eign á. Iid. omiff. fequ.

z) rángindum, *propriâ iniquitate*. P. J. Mox, framfara. edr hefdi han trauft fer meiri &c. Iid. Guelf. Hol.

þ) af fer meiri mönnum. Jör.

æ) þó meir vid Gunnhilldi. Jör. Gunnhilldi, *& Gunnhilldâ*. Guelf. Hol. J. P.

a) þá let Egill vera kyrt, *tum in ea re nihil movebat*. Jör.

b) ER — FORS, omitt. Guelf. Hol. Jör.

c) fór med honum, *cum eo profecta est*. Iid.

d) á haf. Guelf. G. P.

†) *Hanc Egilli peregrinationem Celeberr.* Schiöning *ad annum* 936 *refert loc. cit. p.* 246. *unde & ex ejus calculo actio forensis in comitiis Gaulensibus, & cædes Rognvalldi filii Regis Eirici in annum* 937 *incident.*

A.C. 933. haf er han var búinn. ok er frá hans ferd ecki at fegia fyrr enn han *e*) kemr til Noregs. hellt han þegar *f*) til fundar vid Arinbiörn fem fyst mátti han. Arinbiörn tók vel vid honum. ok baud Agli med fer at vera. Ok þat þecktiz han. fóro þau *g*) Afgerdr bædi þángat. ok nockurir menn med þeim. Egill kom brátt á rædur vid Arinbiörn um *h*) fiárheimtur þær. er *i*) Egill þóttiz eiga þar í landi. Arinbiörn fegir. þat mál þiki mer úvænligt. Bergönundr er *k*) hardr ok údæll. ranglátr ok fegiarn. en han hefer nú *) halld mikit af konúngi ok drottníngu. Er Gunnhilldr hinn mefti úvinr þinn. fem þú veizt ádr. **) ok mun hon *l*) ecki fýsa Önund at han giöri greida á málinu. Egill fegir. konúngr mun *m*) ofs láta ná *n*) lögum ok rettindum á máli þessu. En med

Egillus iter adornaverat, vela in altum dedit, cujus de curfu nihil memorabile occurrit, priusquam in Norvegiam veniret. Hic quàm primum licebat ad Arinbiörnum contendit, qui amicè accepto Egillo hofpitium apud fe obtulit, quod & Egillus lubenter acceptans, cum conjuge & aliquot fociis ibi confedit. Idem brevi cum Arinbiörno communicabat de poftulatione pecuniae, quam fibi in ea terra competere autumabat. Arinbiörnus fatur: ejus caufae fucceffus dubius mihi videtur; Bergönundus eft homo acer & importunus, iniquus & pecuniae cupidus, fed nunc magno regis reginaeque nititur praefidio: eft vero Gunnhillda, quod antehac nofti, hoftis tua graviffima, adeo haec non adhortabitur Önundum, ad id quod petitur promtè exhibendum. Egillus ait; Rex finet, fpero, ut, quod jus & aequum eft, in hac caufa

e) kom vid Noreg. Jör.

f) á fund Arinbiarnar. Guelf. Hol. reliqu. exclufis.

g) þángat. Omiff. feqq. usque ad ÞEIM. Guelf. Hol.

h) fiar-reidur, *facultatibus, quas* &c. Guelf. Hol. J.

i) han. Iid. Jör.

k) madr hardfeingr. Iidem.

*) völld mikil (valld mikit) af kóngi ok Gunnhilldi, *magna poteftate ab rege & Gunnhillda ornatus eft.* J. P.

**) OK — MÁLINU. Omitt. Iid. Guelf. Hol.

l) banna Önundi at giöra greida &c. *prohibebit Önundum id — exhibere.* Jör.

m) vilia láta ofs ná lögum á málinu med lidveitzlu þinni. ecki vex mer í augu &c. Jör.

n) rettù (retti) af fer ok lögum med lidveitzlu þinni, *aequum juftumque nos ab fe auferre (extorquere) te adjutore.* Guelf. Hol. J. P.

med lidveizlu þinni. Þá vex mer ecki í augu at leita laga vit Bergönund. *o*) Ráda þeir þat af. at Egill ſkipar *p*) ſkútu. fóro þeir þar á *q*) nærr xx. þeir fóro ſudr á Haurdaland. ok koma fram á Aſki. gánga þeir þar til *r*) húſs. ok hitta Aunund *s*). *t*) Berr þá Egill upp mál ſín. ok krefr Aunund *u*) ſkiptiſs um arf Biarnar. ok ſegir at *x*) dætr Biarnar veri jamkomnar til arfs eptir hann at lögum. *y*) þó at mer þiki. ſegir Egill. ſem Áſgerdr muni þikia ættborin miklu betr enn Gunnhilldr kona þín. Önundr *z*) ſegir þá ſnellt miög. þú ert furduliga diarfr madr. Egill. útlagi Eiríks konúngs. er þú ferr híngat í land hans. ok ætlar þ) her til ágángs *æ*) vit menn

cauſa obtineamus; Sed tuo ſuffultus auxilio meum jus contra Berg-Önundum perſequi non formido. Stetit ſententia, ut Egillus celocem (ad iter) inſtrueret, quam numero fere XX. conſcendebant, curſuque auſtrum verſus in Hördiam captô, Aſkum advecti, ambulant ad aedes, Önundumque deprehendunt. Tunc Egillus negotium ſuum exponit, & diviſionem haereditatis Biörni ab Önundo poſcit, filiobus Biörni aequale jus in ejus haereditatem ex lege competere aſſerit, quanquam arbitror, inquit Egillus, Aſgerdam viſam iri multo meliori genere natam, quam uxorem tuam Gunnhilldam. Tunc Önundus magno linguae impetu fatur: Tu, Egille, mirum quam impudens es, qui, Eirici regis exul, huc inferas pedem in terram ipſius, eô animô ut in ſubdi- A.C. 933

o) þeir Arinb. og Eg. tala her opt um. ok ráda þat &c. *ſaepe deliberant ſuper hac re*, &c. Jör.
p) ſkip. Guelf. Hol.
q) ſaman, *omnino*. Guelf. G. mox, xxx. Jör.
r) bæjar. Jör.
s) heima, *domi*. add. Jör. Guelf. Hol.
t) hefr — mál ſitt, *loqui incipit*. Guelf. Hol.
u) fiárſkiptiſs af arfi &c. Iidem.
x) dættur. Guelf. mox, voro jafnkomnar. Gu. Hol. jafnbornar, *per natales ſuos*. Jör.
y) þótt Aſgerdr ſe betur borin (ættud betur. Jör.) enn Gunnhilldur &c. — *etſi Aſgerda meliori gen. nata, quam Gunnhillda* &c. Guelf. Hol. Jör. J.
z) ſvarar (þegar) geyſtr med öllu (miög). ok kvedr hann vera furdu diarfan mann. þar ſem han er útlage ordinn af konúngi. er (enn. J. P.) þú ferr &c., *reſpondet (ſtatim) furens penitus (valde) & praedicat eum eſſe mire audacem hominem, cum ab rege exul factus eſſet, quod (ſed) tu infers* &c. Guelf. Hol. Jör. J. P.
þ) hígat. Guelf.
æ) á vini hans. Jör.

A.C. 933 menn hans. ok vini. máttu ſva ætla Egill. at ek *a*) hefir vellta látit ſlíka *b*) ſem þú ert. ok af minnum ſökum enn mer þikia þeſsar. *c*) er þú *d*) telr til arfs fyri *) hönd konu þinnar. þvíat þat er kunnigt *e*) alþýdu manna at hon er *f*) þýborin at móderni. Aunundr var málódi um hríd.. Ok er Egill ſá at *g*) Aunundr villdi eingan hlut greida um þetta mál. þá ſtefnir *h*) Egill honum þíng. ok ſkýtr málinu til Gulaþíngs laga. Aunundr *i*) ſegir. Koma mun ek til Gulaþíngs. *k*) ok munda ek vilia at þú *l*) kæmer þadan eigi heill í brott. Egill *m*) ſegir at han mun til þeſs hætta at koma þó til þíngs allt at einu. verdr þá ſem má. hverſu málum várum lýkr. Fara þeir Egill ſídan í brott. ok er

ſubditos & amicos ipſius per injurias graſſeris: hoc cogitare debes, Egille, quod ego tui ſimiles proſtravi, & quidem minoribus de cauſis, quam hae mihi videntur, cum pro uxore tua haereditatem petis; nam hanc matre ſerva natam eſſe in vulgus notum eſt. Talia Önundus aliquamdiu furioſo ſimilis effundebat. Quem ut vidit Egillus nihil aequi in hac re praeſtare velle, vocat eum in jus, cauſam refert ad judicium Gulathingenſe. Cui Önundus; Veniam ad forum Gulenſe, unde quidem tu meá voluntate ſalvus non abieris. Egillus ait ſe, quantumvis ita eſſet, periculum tamen hoc atque forum aditurum; finiatur ibi, ut poteſt, controverſia noſtra. Deinde cum comitibus abit, domumque redux

a) muni vellta af mer ſlíkum mönnum &c., *a me amoliar*. P.

b) ſva. add. Guelf.

c) ef, *ſi*. Omnes praeter Membr. a. & traduces.

d) tekr, *captas*. Guelf.

*) Hon. Membr. a.

e) Alþudu. Guelf.

f) þíborin at módurinni. Jör.

g) han feck ecki af Bergönundi, *nihil ſe a Bergön. obtinere*. Guelf. Hol. J. P. Han villdi einſkis góds unna um &c. *Önundum nihil aequi conceſſurum in* &c. Jör.

h) han honum til Gulaþíngs laga (Gulaþíngs), *in judicium Gulathingenſe*. Guelf. Hol. Jör. J. P.

i) kvaz koma mundu til Gulaþ. laga. Guelf. G.

k) en ef þú kemr þar. þá munda ek þat vilia &c., *ſi eò venis*, &c. Jör.

l) kæmizt. J. P. færir. Jör.

m) ſagdi at han mundi koma. en verdr um (þat verdr nú. P.) ſem má. hverſu málum vorum verdr ſkipat, *dixit ſe venturum, eveniat, quod poteſt, de litis noſtrae deciſione*. Guelf. Hol. J. P. || quaz á þat mundu hætta. hverſu ſem færi, *dixit ſe iſtud periclitaturum, utcunque eveniret*. Jör.

er han kom heim ſeger han Arinbirni frá ferd ſinni. ok frá *n*) ſvörum Aunundar. Arinbiörn vard reidr miök. er *o*) Þóra faudurſyſter hans var köllut ambátt. Arinbiörn fór á fund Eiríks konúngs. bar upp fyri hann þetta mál. Konúngr tók *p*) helldr þúngt hans máli. ok ſegir at Arinbiörn hefdi lengi fylgt miög málum Egils. heſer hann *q*) notit þín at því. er ek hefer látid hann vera her í landi. En nú mun *r*) mer *s*) aurdigt þikia ef þú helldr hann til þeſs at han gángi á vini mína. Arinbiörn ſeger. þú munt láta *t*) oſs ná laugum af þeſsu máli. Konúngr var helldr *u*) ſtyggr í rædunni. Arinbiörn fann at drottníng mundi þó miklu verr viliut. Ferr Arinbiörn aptr. ok ſagdi at helldr

dux Arinbiörno itineris ſui eventa, reſponſaque Önundi *exponit. Arinbiörnus multum indignatus, quod amita ſua Thora ſervae nomine dehoneſtaretur, ad regem Eiricum profectus, litem illi expoſuit. Rex aliquanto gravius dicta ejus accepit, dicens Arinbiörnum jam diu patronum agere Egilli, tuâque gratiâ is obtinuit, ut intra fines regni ipſum toleraverim: nunc vero graviter hoc feram, neceſſe eſt, ſi eô ſine hominem ſuſtines, ut in meos graſſetur amicos. Arinbiörnus fatur; Dabis* (*tamen*) *nobis in hac cauſa judicium. Rex in oratione impendio erat auſterior. intellexit tamen Arinbiörnus reginam multo peiori eſſe voluntate: qui domum reverſus, rem ad iniquum ſpectare ſigni-* A.C. 933.

 fica-

n) vidtali þeirra Önundar, *& colloquium ſuum & Önundi* Jör.

o) han kalladi födrſyſtr ſína ambátt, *is (Önundus) amitam ſuam ſervam vocaret.* Guelf. Hol. ſyſter hans, *ſoror ſua.* J. P.

p) því ecki fliótt (ecki lettliga máli hans. Jör.) ſagdi at Arinb. hefdi lengi dregit fram hlut (fram dregid hluta. Jör.) Egils, *parum alacriter (facilè*, aut *lubenter) — promovere rem Egilli.* Guelf. Hol. J. P. Jör.

q) þín at notit. er han hefir verit her &c. Guelf. Hol.

r) ek mer eigi líka láta. attú látir hann gánga her á hendr vinum minum, *ſed nunc non feram, quod tu ſinas eum graſſari* &c. Iid. J. P.

s) þat þikia makligt, *id dignum illo cenſebo,* ſc. damnum hereditatis. niſi forte legendum, Omakligt, *me indignum.* Jör.

t) Egil, *Egillo.* Guelf. Hol.

u) ſtuttr í máli. en Gunnhilldur var þó verr viliud. ſem von var, *parum prolixus* (commodus) — *at Gunnhillda tamen malevolentior, uti credibile fuit.* Jör. Hoc autem membrum in Guelf. Hol. J. P. non apparet.

A.C. 934. helldr horfer *x*) úvent. Lídr af vetrinn. ok kemr þar er menn ſkulu *y*) fara til Gula-þíngs. Arinbiörn *z*) fiölmenti miög til þíngs. Egill var í för med honum.

ſicavit. Exit hyems: venit tempus, quo ad forum Gulenſe itur. Hoc Arinbiörnus numeroſo comitatu, in quo & erat Egillus, petiit.

57. CAP.
MÁLASÓKNIR EGILS OK ÖNUNDAR.

Eiríkr konúngr var þar. ok hafdi fiölmenni mikit. Bergaunundr var í ſveit konúngs þ) ok þeir brædr. ok höfdu þeir ſveit mikla. En er *æ*) þínga ſkylldi um mál manna. þá gengu *a*) hvarertveggiu þar til. er dómrinn var ſettr. at flýtia fram ſannindi ſín. Var Önundr þá *b*) allſtór-ordr. En þar er dómrinn var ſettr. var völlr ſlettr. ok ſettar nidr heſli-ſteingor í völlinn í hríng. ok lögd um utan *c*) ſnæri umhverfiſs. voro þat köllut *Vebönd*. En *d*) fyri innan í hrínginum ſátu dómendr xij. or Fir-

CAP. LVII.
DISCEPTATIONES EGILLI ET ÖNUNDI.

Hic rex Eiricus frequenti (cum) cohorte aderat, in qua cohorte Bergönundus cum fratribus erant, & magnam (ſuorum) manum habebant. Ubi vero de cauſſis erat cognoſcendum, utrique judicium accedebant, uti ſua producerent argumenta; & Önundus quidem valde erat grandiloquus. Locus autem, ubi conſtituebatur judicium, erat campus planus, in quem pali corylacei in orbem defixi erant, hiſque funes extrinſecus circum adplicati, qui vocabantur Ve-bönd *(pacis ſacroſanctae vincula). Ceterum in circulo intus ſedebant judices, XII. de Fiördenſium, XII. de*

x) óvæuliga þeirra mál. Jör.

y) ſækia til þíngs. Guelf. Hol.

z) er miök fiölmennr. Omiſſ. TIL ÞÍNGS. Guelph. Hol.

þ) OK ÞEIR BRÆDR, — MIKLA, non agnoſcunt Jör.

æ) dæma. Guelf. Hol. J. P.

a) menn, *homines* (litigantes). Jör.

b) allörordr, *promtus in loquendo*. Jör.

c) Vebönd. en í hrínginum ſátu dómendr xij. er dæma ſkylldu um mál manna. Arinbiörn redi hverir dómendr voro úr Fyrdafylki. Sátu nú dómendr xij. úr Fyrdafylki. ok xij. or Sognafylki. ok xij. &c. Þórdr Bryniolfsſon red hverir or Sogni voro. Guelf. Hol. vitioſe, & obſcure.

d) fyri mannahrínginum, *pro concione*. E. C.

Firdafylki. ok xij. or Sýgnafylki. xij. *) or Hördafylki. Þær þrennar tylftir manna ſkylldu þar dæma um *e*) mál öll. Arinbiörn red hverir dómendr voro or Firdafylki. en Þórdr af Aurlandi hverir or Sýgnafylki voro. *f*) þeir voro aller eins lids. *g*) Arinbiörn hafdi *h*) þángat lángſkip alſkipat. ok ſva margar ſmá-ſkútur ok viſtabýrdínga. Eiríkr konúngr hafdi vj. lángſkip edr vij. ok öll vel ſkiput. þar var ok mikit lid af bændum. Egill hóf ſva ſitt mál. at hann krafdi dómendr at dæma ſer lög *i*) af máli þeirra Önundar. innti han þá *k*) hver ſannindi han hafdi í tilkalli til fiár þeſs er átt hafdi Biörn Bryniólfsſon. ſagdi han at *l*) Áſgerdur dóttir

de Sognenſium & XII. de Hördenſium provinciis. Hae tres dodecades virorum, de omnibus cauſſis ibi decernere, debebant. Judices ex Fiördenſium provincia arbitratu Arinbiörni, ex Sognenſium autem provincia arbitratu Thordi de Örlando, legebantur. Hi omnes unarum partium erant. Arinbiörnus longam navim adduxerat, juſta manu inſtructam, multas quoque naves minores curſorias, & tabularias †) *commeatui adportando. Rex Eiricus longas naves ſex, (vel) ſeptem habebat, & omnes juſta multitudine inſtructas (militum). Aderat quoque magna colonorum vis. Egillus actionem ſuam ſic inchoavit, ut jus ſibi á judicibus, in lite cum Önundo, dici poſtularet. tum argumenta quae habebat ad poſtulandam haereditatem Biörni Bryniolfi filii, exponebat: ajebat uxorem ſuam*

A.C. 934.

 Aſger-

*) Hic unius folii lacuna exiſtit in Membr. *a.* quam expleo ex Chartt. promiſcue, prouti quicquid commodiſſimum videtur.

e) öll mál manna. þau er þángat voro lögd edr ſtefnd, — *quae eò relatae, aut per citationem deductae eſſent.* Jör.

f) ok voro þeir eins lids ok Arinbiörn, *atque hi in eadem parte erant, qua Arinbiörnus.* Guelf. Hol.

g) Þórdr. Guelf. Hol.

h) mikit fiölmenni til þíngs. ok margt ſmá (ſinna) ſkipa. ſkútur ok ródrarferiur er bændr áttu, *frequenti comitatu utebatur ad forum, & multis lembis, navigiis item curſoriis & actuariis, quae colonorum erant.* K. L. M. R.

i) AF — ÖNUNDAR, non eſt in Guel. Hol. J.

k) upp ſannendi um tilkall (fiár tilkall þetta er átt &c. Jör.) Guelf. Hol. J. P. Jör.

l) kona hans Aſgerdr var ódalborin til arfs. ok frá landnáms (landznáms. N. Landnáma.

†) *Vel,* cum commeatu. *De origine vocis* Byrdingr, *& talium navium ſtructura uſuque, commentatus eſt P. Widalinus, in Tractatu* Sefsa-tal.

A. C. 934. *m*) dóttir Biarnar. eiginkona Egils var til komin arfs. ok *n*) hon var ódalborin. ok lend-

Asgerdam Biörni filiam, haeredem esse legitimam, ut quae (non modo) 1) ingenua nata esset, (verum) & a 2) Ducibus, imo si paullo altius

náma. H.) mönnum komin, —— *esse jure natalium haeredem idoneam, & a terrae occupatoribus genus ducere*. Guelf. Hol. Quid autem hic faciant *terrae occupatores*, plane non video. nisi forte per eos intelligantur *Lendir menn*.

m) kona hans var dóttir Biarnar. ok var komin til arfs eptir födr finn. ok hun var ódalborin. ok frá lendum mönnum komin, *uxorem suam esse filiam Biörni, & justam haeredem paternarum facultatum, & nobili genere natam esse, & ex Ducibus ortam*. Jörund.

n) ódalborin í allar ættir. en tíginborin fram í kyn, *universâ stirpe nobilem, immo remotiori (stirpe) etiam illustrem*. K. L. M. R. Textum expressi ex Libro E.

1) *Non nescio vocabulum* ÓDALBORINN *specialiter significare eum, qui in bona patria avitaque succedendi jus habet: hunc tamen sensum hic non sum amplexus; nam primùm, si admitteretur, foret adjectio penitus otiosa, cum praecesserit*, KOMIN TIL ARFS: *deinde absolute ponitur vox h. l. quod non solet, cum jus ex nativitate competens denotat: porro ingenuitas natalium, in re praesenti, maximi erat momenti; adversarii enim palmarium argumentum ex natalibus servilibus & illegitimis erat petitum. Denique si rem recte pensitamus, haec natalium ingenuitas sine dubio erat primarium requisitum ad jus succedendi in patria avitaque bona. Ita ut uterque vocis sensus revera eodem redeat.* Odal *autem, & quod idem est* Adal, *prima & propria notione est ipsa natura & proprietas rei, vid.* Lokaglepsam *in Edda Sæmundi vers.* 23 & 24. *Ergo* ÓDALBORINN, adalborinn, ödli borinn, & edli borinn, *notant ad verbum* secundum naturam genitum, *i. e ex liberis parentibus (servitus enim sine dubio naturae contraria est), & justis nuptiis genitum. Quod vero si quis* ÓDALBORIN *h. l. reddere malit* nobili loco natam, *me quidem ut ex divers. lect. constat, non habet adversantem. Nam ut prima origo nobilitatis a virtute factisque praeclaris exstitit, ita ad propagationem nobilitatis ad ejusdem stirpis nepotes requirebatur certe in primis natalium ingenuitas.*

2) Lendir menn, *alio nomine* Hersar, *vocabantur provinciarum praesides, Latine vocare soleo* Duces *(ex Eddae auctoritate, in* Konúnga kenníngum; *quam vide). nam in horum dignitate hoc erat splendidissimum, quod absente rege, exercitus ducere, & vexillum iis praeferri, licebat. Ab his distinguendi sunt* Tignir menn, *homines illustres, ad verbum*, imperio praediti *(per excellentiam; nam ceteri etiam imperio praediti erant) nimirum principes*, ɔ: *Reges ipsi & Comites, & forte etiam ex his geniti, hoc nomine* gene-

lendborin. ok *o*) tíginborin fram í ættir. Krafdi han dómendr at dæma Ásgerdi til handa hálfan arf Biarnar. *p*) lönd ok laufa aura. Ok er han hætti finni rædu. þá tók Bergönundr til máls. *q*) ok fegir fva. Gunnhilldr kona mín er dóttir Biarnar ok *r*) Olöfar. þeirrar *s*) kono er Biörn *t*) geck at eiga at lögum. Er Gunnhilldur rettr *u*) arfi Biarnar. Tók ek fyri þá fök *x*) upp fe þat allt er Biörn hafdi átt. at ek vifsa *y*) at fú ein var dóttir Biarnar önnur. er ecki *z*) var arftæk. var módir hennar hernumin. þ) en tekin *æ*) fídan frillutaki. ok ecki at *a*) frænda rádi. ok flutt land af landi.

altius repeteretur; etiam a Principibus genus duceret; poscebat á judicibus, uti dimidiam partem haereditatis Biörnianae, tam quae fundis, quam quae rebus mobilibus contineretur, Asgerdae adjudicarent. Qui cum finem fecisset dicendi, Bergönundus sic exorsus est: Mea conjux Gunnhillda ex Biörno nata est & Olöfa, quam mulierem Biörnus legitime duxit uxorem. ideo omnia bona Biörni defuncti occupavi, quod alteram Biörni filiam eam nôram, quae haereditatis capax non esset. hujus enim mater armatâ manu rapta, deinde pro concubina citra cognatorum auctoritatem abducta, tum terram de terra (regionatim, ab raptore) circumvecta erat. A.C. 934.

o) tyginborin. E. K. L. malâ fcriptione: nam *Tiginn* à *tign* derivatur.

p) land ok laufa-fe. Jör.

q) OK — SVA. Jör. foli habent.

r) Alöfar. Guelf. Olufar. E. M. R. P.

s) er han feck at lögum. Guelf. Hol.

t) hafdi fengit at lögum (lögfengit). Jör. K. L. M. R.

u) erfingi. K. L. M. R.

x) UPP omitt. Jör.

y) þá eina dóttr Biarnar adra. (ok adra. E. J.) er ecki &c. *(quod eam solam B. filiam esse nôram, & aliam* &c.). Guelf. Hol. J. P.

z) átti (þann. Jör.) arf at taka, *cui hereditatem (istam) capere, fas non erat.* K. L. M. R. Jör.

þ) ok fídan til frillu tekin. ok flutt land — ok ecki at frænda rádi, *deinde in concubinatum adscita, & regionatim circumducta, neque hoc ex cognatorum auctoritate (consensu).* Guelf. Hol.

æ) SÍDAN, malè omitt. Jör.

a) Lögum ne, *citra legum* &c. add. Jör.

generaliter appellantur in monumentis antiquis. Vide Hryggiarftycki, *de nuptiis Haconis Ivaris filii: &* Oláfs helga Sögu, *de Cnuti regis pollicitis Einari Thambarskelferi datis. Ergo* LENDBORIN *hic dicitur ab Egillo uxor sua, propter Biörnum proavum ejus paternum, supra Cap. 32. init.* TÍGINBORIN *autem dicitur propter Hroalldum avum maternum, supra Cap. 2. sub. init.*

A.C. 934 landi. En þú Egill ætlar at fara her sem *b*) hvervetna annarstadar. *c*) med *d*) ofrkapp þitt ok óiafnad. *e*) Nú *f*) mun þer þat ecki *g*) tióa. Þvíat Eiríkr konúngr *h*) ok Gunnhilldr drottníng hafa mer því heitid. at ek *i*) skal *k*) rett hafa af hveriu máli. Þar er þeirra ríki stendr yfir. Mun ek *l*) færa fram *) sönn vitni fyri konúngi *m*) ok drottníngu ok dómendum. at Þóra *n*) *hladhönd* módir Ásgerdar var **) hertekin heiman frá Þóre *o*) brodr sínum. *p*) ok enn í annat sinn af Aurlandi frá Bryniólfi. fór hon *q*) þá af landi *r*) í brott med víkíngum. ok var *s*) útlagi af Noregi. *t*) ok í *u*) þeirri útlegd gátu þau Biörn

erat. Ceterum tu hic, Egille, ut ubique alias, impotentiam animi tui & injuriarum lubidinem exercere postulas; nunc vero id tibi non procedet, nam rex Eiricus & regina Gunnhillda mihi promiserunt, me de qualibet causa eorum potestati subjecta (intra sui imperii fines) jus fore obtenturum. Vera proferam testimonia coram rege & regina & judicibus, quod Thora cognomento spintherigera *mater hujus Asgerdae semel vi rapta fuit ex domo fratris sui Thoreris, atque iterum ex domo Bryniolfi in* Örlando. *Deinde cum piratis solum vertens, Norvegiâ exulavit; in quo exilio puellam hanc Asgerdam cum Biörno*

b) Guelf. Hol. Jör. omitt. voculam.

c) þar sem þú mátt, *ubi id tibi licet.* add. Jör. Er þú ferr (her) med ofrkappi. omiss. ceteris. Guelf. Hol. J. P. E.

d) kapp ok óiafnadi, *contentionem, & iniquitatem.* Jör.

e) En þat mun þer ægi &c. Guelf. Hol.

f) má, *potest*, sc. procedere. E. J. P.

g) Tiá. Hol. E. L. Takaz. M. R. Taka. J. P. Stoda, *proderit.* Jör.

h) Gunnhilldae mentionem hic supprimunt Guelf. Hol. J. P.

i) skuli. K. L. M. R.

k) ná laugum um þetta mál, *de hac causa jus obtenturum.* Guelf. Hol. E. J. P.

l) ok, *etiam.* add. Jör. & omitt. SÖNN.

*) Sönnunar, *probationis* v. *probantia.* Gu. Hol.

m) Reginam ignorant Iidem qui supra, item Jör. qui etiam excludunt judices.

n) cognomentum omitt. Guelf. Hol. Jör. E. J.

**) hernumin. Guelf. Hol.

o) fedr, *patris.* E. J. P.

p) Secundum raptum Thorae. omitt. Guelf. Hol. E. J. P. *q*) Þá. Omitt. Iidem.

r) med Birni ok víkíngum utlögum kóngs (í útlögum. M. R. í útlægum. L.), *cum Biörno — ab rege proscriptis.* K. & L. M. R. vitiose.

s) Utlægi. N. Utlæg. Jör. E. J.

t) Reliqua hujus Periodi ab Guelf. Hol. E. J. P. exulant, perperam.

u) þeim útlögum. M. R. mendose ut arbitror.

Biörn meý þessa Ásgerdi. *x*) Nú er furda *y*) mikil um Egil er han ætlar at giöra ónæt öll ord Eiríks konúngs. *z*) Þat fyrst at þú ert her í landi sídan Eiríkr gerdi þig útlægan. ok þad annad er meira. Þóttú hafer fengit ambáttar. ad kalla hana arfgenga. Vil ek þess krefia dómendr at þeir dæmi *þ*) arf til handa Gunnhilldi. en *æ*) dæmi Ásgerdi ambátt Konúngs. Þvíat hon var sva getin at fader hennar ok módir voro í útlegd *a*) konúngs. *b*) Arinbiörn reiddiz miög er han heyrdi at Þóra hladhönd var ambátt köllud. ok stód upp ok villdi eigi lengr þegia. ok leit til beggia handa ser. ok tók so til máls. Vitni manom ver frambera. *c*) konúngr. um þetta mál. ok láta eida fylgia. at þat var *d*) skilit í sætt þeirra Þóris faudur míns ok Biarnar.

Biörno genuit. Sane mirum quantum sibi sumit Egillus, quod omnibus regis Eirici dictis omne pondus adimere affectat; semel, cum exilii á rege damnatus in hac terra versaris; deinde, quod gravius est, cum servam in connubium duxeris, hanc haereditati capiundae idoneam esse contendis. Vos ego judices postulo, ut bona universa á Biörno relicta Gunnhilldae addicatis, sed Asgerdam regis servam pronuntietis, nam tum genita est, cum parentes sui regió edictó exulabant. Arinbiörnus ira commotus, quod Thora Hladhönd *serva diceretur, surrexit, ulteriusque tacendum non ratus, in utrumque latus circumtulit oculos, & ita sermonem orsus est: Ad hanc causam, rex, testimonia proferri curabimus jurejurando confirmata, quod in pacificatione inter parentem meum Thorerem & Biör-* A.C. 934.

x) Ok er þat furda. Egill. at þú ætlar at ónyta öll ord konúngs þá er han gerdi þik útlaga. Nú vil ek þess beida dómendr &c. —— *tibi sumis, Egille, quod tu irrita reddere affectas omnia dicta regis, cum te fecit exulem.* —— Guelf. Hol. E. J.

y) at Egill ætlar at giöra &c. Jör.

z) Han giördi þik. Egill. útlægan fyri allan Noreg. En þó þú hafir fengit ambáttar dóttr. ok kallar hana erfíngia. þá er þat lígi þín. Vil ek þess &c. *Is te, Egille, ex tota Norvegia fecit exulem. Sed quamquam servae filiam uxorem nactus es, & eam praedicas (justam) esse heredem, tamen id tuum est mendacium.* &c. Jör.

þ) mer allan arf eptir Biörn. enn eigi ambáttinni, *mihi omnia à Biörno relicta, non autem servae.* Jör.

æ) dæmid. Guelf. Hol. qui & mox omittunt, KONÚNGS.

a) er hon var getin. Guelf. G.

b) Þá tók Arinbiörn til máls. exclusis intermediis. Iidem. Hol. E. P. K. L. M. R. J.

c) Eiríkr. add. Jör. KONÚNGR omitt. Guelf.

d) tilskilid. K. L. M. R. skilt. Jör.

A.C. 934 ar. *e*) at Áſgerdr dóttir þeirra Biarnar ok Þóro var til arfs *f*) leidd eptir Biörn födr ſinn. *g*) ok ſo þat ſem ydr *h*) er kunnigt ſiálfum. konúngr. at þú gerdir Biörn *i*) ílendann. ok öllu því máli *k*) var þá *l*) ſkilat er á 1r hafdi í milli ſtadit *m*) ſættar manna. Konúngr *n*) ſvaradi ecki ſkiótt máli hans. þá kvad Egill víſu.

Þýborna kvedr þorna
o) Þorn reid *p*) atti horna;
q) Sýſlir han *r*) of *s*) ſina
t) Sinngríd Aunundr, mína.
u) Nadriſter á ek *x*) niſtis
Norn

Biörnum facta, hoc cautum erat, ut Aſgerda Biörni & Thorae filia, in Biörni morientis facultates haeres inſtitueretur; Tum hoc, quod Biörnum, ut ipſe nôſti, rex, in patriam reſtituebas. Ita tranſactum erat de omni eo, quod compoſitioni obſtiterat. Rex ad haec verba in promtu non habebat reſponſum. Tum Egillus carmen ludebat:

Meam conjugem natalibus eſſe ſervam
Aſper cornupeta praedicat:
Önundus ille indulget ſuae
Animi vehementiae.
1) *Gladii quaſſator! habeo in conjugio*
Agal-

e) ok, &c. Guelf. G. quando τὸ SKILIT, quod praeceſſit, *tranſactum*, *compoſitum*, ſignificabit.
f) tekin. K. L. M. R.
g) Sva er ydr þat kunnikt. konúngr. at þer gerdut Biörn &c. Guelf. Hol.
h) var. K. L. M. R.
i) Innlendan. E. J. P. & Iidem.
k) VAR þá. omitt. Guelf. Hol.
l) lokit. K. L. M. R. lukt. omiſſ. ſeqq. Jör. *lis penitus erat tranſacta.*
m) SÆTTAR MANNA exclud. Guelf. Hol. E. J. P.
n) ſvarar ſeint hans máli. K L. M. R.
o) þornrudar. K. þornreydur. L. þornmeidar. M. þornreidar. R. þórnröd. N. þeir eidar fram borna. Jör.
p) Arhorna. K. L. R. Ar horni. M.
q) Syſlar. K. L. M. R. Jör. Syſtir. H. N.
r) um. K. L. M. R. Jör. ef. Hol. i. e. *ſi ſuam patrat lubidinem.*
s) ſyna, *manifeſtae.* Mbr. b. G. N.
t) Sungrund enn mína. Jör. Syngirnd, *manifeſtae avaritiae.* K. L. Syngud. M. R. Singríd. Guelf. D. ſubturpi ſenſu, & nihil huc attinente.
u) Nadhriſtis, *bellatoris*, & jungendum eſt τῷ arfs, ut Biörnus intelligatur. Gu. Hol. Naddhriſti, *aculei* vel *ſpiculi quaſſatori*, i. e. viro, Arinbiörno ſcilicet. Jör.
x) næſta, *proximam*, ſc. cognatione. quando *Norn* erit ſemiplena dictio. Aliàs ordo eſſe poſſit: Ek á næſta norn ofborna naddhriſti til arfs. ubi *næſta norn* foret mulieris appellatio, a *Neſt* & *Næſt* (novi enim puer, ex contribulibus meis, qui hoc ultimo

Norn til arfs of borna.
y) Þigg þú z) audkonr *) eida
þ) (Audſókt er æ) þat) greida.

Arin-

2) *Agalmatis Parcam natam in jus hae-* A.C. 934.
Accipe, 3) *Rex! juramenta* [*reditatis.*
(*Quod facile eſt*) *expedita.*

Xx 2

Tunc

tîmo modo vocabulum pronuntiarent) cibus, dapes, qua notione infra in hoc opere occurrit. porro *Naddbriſti*, hoc ordine verborum, de Biörno Aſgerdae patre capiendum foret. K. L. M. R. Jör.

y) Þid því konur. H.

z) Audakonr. Jör. Unde G. Pauli levi mutatione fecit quod in Textu eſt. Andaknör. K. L. M. R. quod ſane ſignificare poſſet *cor:* at ſine dubio ex *Audkonr* depravatum eſt. || ad konr. Mbr. Hol. G. N. quod nihil aliud eſſe arbitror quam *eidkonr*, praeſes juramentorum, ɔ: rex, nam ſine hujus venia juramenta praeſtari non poterant, ut mox videbimus. in proclivi autem fuit imperitis Librariis ex *ei* facere *a*. Sane in utroque Traduce Membranae Guelf. eſt *eidakonr*, & expreſſe quidem in S. at in D. lacuna ab Aſgeire fuerat relicta, inter *þu*, & *konr*, quam lacunam A. Magnaeus ſupplevit voce *eida*, & tamen punctis hanc ſubnotavit, innuens ſcilicet in Matrice lectionem eſſe dubiam.

*) eyda. G.

þ) Ita legit G. Pauli, ex ingenio ſuo. Libri variant. Eidſótt (eidſókt). Guelf. Hol. i. e. *juramento petita eſt res*, v. *juramento peracta eſt* (haec) *cauſa.* || Eidz ort. Jör. i. e. aut *juramento confectum eſt* (hoc) *negotium.* aut, *juramenti pro hac re formula concepta eſt.* || Eidlauſt. K. L. M. R. i. e. *juramento expeditum eſt*, ſcil. hoc negotium. *Lauſt* recte ſcribitur, pro *leyſt.*

æ) því. H.

In priore parte Carminis haec eſt verborum ſeries:

1) Þorn atti horna kvedr mína 2) þorna reid þyborna: han Önundr ſyſlir of ſína 3) ſinngríd.

1) Þorn *eſt ſpina, & hic a me capitur adjective, quaſi dicas* þyrndr, *vel* fullr þyrna, *ſpinoſus, quod bene in Önundum, importunum hominem & iniquum, convenit. Poteſt autem, ſi ita placet, eodem ſenſu eſſe ordo verborum;* horna þorn atti. *Eſt vero* Atti, *vi vocis, incitator, impulſor, item certator: unde* horna atti, *ſumtâ a bobus petulcis translatione, congrue dicitur de Önundo, homine petulanti, & ad injurias promto. In fabula Emundi in Ol. h. Saga occurrit* Atti *quaſi nomen proprium, quo latenter ibi notatur Olaus Eirici filius Sueciae rex, ob animi inſolentiam, pertinaciamque, ac odium in Olaum Craſſum Norvegiae regem implacabile. Poterat ergo ſolus* ATTI *modò eſſe ſatis: ſed tamen ad amplificandam vim hujus nominis, atque adeo in majorem Önundi contumeliam Poëta addidit* ÞORN, & HORNA. *Poteſt &* ÞORNA ÞORN *eſſe bellatoris appellatio, ſi* þorna *denotet* haſtarum,

A.C. 934. Arinbiörn let þá *a*) fram vitnin. xij menn. ok allir vel til valdir. höfðu þesser aller heyrt

Tunc Arinbiörnus testes produxit, viros XII, omnes lectissimos, qui omnes praesentes

ſtarum, & þorn *arbor: prius ſtatuit G. Pauli, qui* þornmeidr *legit, & exponit,* vir haſtiger; *poſterius per ſe planum eſt. ita* þorna þorn, atti, *erit* homo petulans. *Sed denique* þornaþorn *recte vocari poteſt mulier: nam* þorn *eſt* acus, *item* arbor *ut ſupra. jam vero etiam maſculini generis arborum nominibus mulierem licet appellare; quemadmodum in Edda ubi dicitur* Vidr valklifs, *vel* Valklifs brandz, ɔ: *arbor manûs h. e. dotis, aut arbor manûs flammae, h. e. auri. neque obſtat adjectivum generis foeminini* mína, *conſtruitur enim hoc cum ſenſu nominis* þorna-þorn, *ſcil.* konu, *non autem cum nomine ipſo. Exemplo eſt hoc* Walgardi á Welli *in Hryggiarſtycki:*

Bito fíkula fiötr
Fliód mart *hörundbiarta.*

Neque ſi haec ultima interpretatio admittatur, (& puto nunc omnibus ceteris anteponendam, propterea quod tum in hoc Diſticho ne uno quidem verbulo tranſpoſito eſt opus) neque, inquam, ſi illa admittatur, Önundus noſter ſe digno fraudabitur elogio; nam ſatis illi, puto, fuerit reid atti horna, iratus cornupeta. *In his aliquanto fui prolixior, ut oſtenderem ingenium G. Pauli, cum ſuo* þornmeidr gná horna, *hic fruſtra eſſe. Ille nimirum fictitiam ſuam* gná *in duplici ponit conjunctione, & cum* þorna, *& cum* horna, *ut* þorna gná *ſit ſutrix;* horna-gná *pocillatrix. Verſio autem ejus in hoc diſtichon, tam implicita eſt, ut eam adferre ſuperſedeam.*

2) Þorna reid, *ad verbum* acuum inſulam, *vel ſi mavis* fibularum inſulam *per Metonymiam, ſi* þorn, *lingula fibulae, pro ipſa fibula capitur. Eſt vero* Röd *vel* Ræd *inſulae nomen proprium. ſed* æ & ei *libenter alternant, uti in* Hæd & Heid. *Mulier ex legibus noſtris poëticis terrarum nominibus, idonea determinatione adjuncta, recte appellatur: & inſula ſine dubio terra eſt. Quod autem mulieribus attribuuntur terrarum ſ. regionum nomina, id eô venit, quia Aſyniarum nomina iisdem attribuuntur, Tellus autem Aſyniabus annumeratur. Quodſi* þorna þorn, *ut ſupra monui, accipias pro viri appellatione, tamen reſtat* horna reid, *cornuum* ɔ: *poculorum inſula ſ. praebitrix, bona mulieris appellatio.*

3) Sinngríd.] *Immodicam Önundi petulantiam & avaritiam hoc verbo ſignificanter expreſſit.*

In poſteriore parte Carminis ordo verborum immutatus ſervatur. his obſervatis:

1) Nadrister.] *Ad verbum* ſerpentis concuſſor. *Serpentes autem & gladii quaedam vocabula habent communia; evolve Eddam in vocabulis gladiorum.* ristir *poſitum eſt pro* hriſtir, *exploſa aſpiratione, ut ſaepe uſuvenit. Quodſi quis velit vocem* nadristir *Dilogως capere pro* maledico, *non multum, puto, erraverit.*

2) Ni-

heyrt á fætt þeirra Þóris ok Biarnar. ok budu konúngi ok *b)* dómendum at fveria þar eptir. Dómendr *c)* villdu taka eida þeirra ef konúngr bannadi eigi. Konúngr fegir at han mundi *d)* hvarki þar til leggia lof ne bann. *e)* Þá tók til *f)* orda Gunnhilldur drottníng. *g)* Þetta ero undr mikil. konúngr. er þú lætr Eigil þenna inn mikla *h)* vefia öll mál fyri þer. *i)* edr hvört *k)* muntu eigi í móti mæla

tes audiverant compofitionem Biörni cum Thorere, & regi judicibufque ultro affirmabant, jusjurandum fe in hanc rem daturos. Judices eorum jusjurandum volebant admittere, fi rex non prohiberet. Rex vero nec veniam fe, nec interdictum in hanc rem daturum dixit. Tum regina Gunnhillda fic interpellabat: vehementer mirum eft, o Rex! quod tu magnum iftum Egillum, omnes caufas tibi impeditas reddere, pateris: nihilne A.C. 934.

Xx 3 *autem*

2) Nistis norn.] *Appellatio* foeminae *poëtica*. G. Pauli.

3) Audkonr.] *Vir opulentus, appellatio regi conveniens.* áttkonr *vel* ættkonr [*hoc ex* ad konr, *quod in quibusdam libris eft, fecit Vir ingeniofus.*] *cognatus, fc. aravis edite regibus: cum & illud* Konr *imperantium verè fit titulus, unde &* konar vífur Iarls níd *in Ol. S. Tr. & regis hic, non Önundi, erat juramenta accipere.* G. Pauli. *Hac occafione corrigendus eft ridiculus error, qui diu infedit Ol. Sagam Impreffam, loco citato: Iarl er* kona köllud *í gömlum fkálldfkap. ibi enim legendum eft* Konr kalladr. *Scilicet vocabulum* Konr *à* kyn *derivatur, & proprie notavit* hominem generofum, *feu bono genere prognatum; deinde ad principes, Reges nempe & Comites, translatum eft.*

a) bera fram xij. manna vitni. ok höfdu þeir allir hiá (vid) verit fætt &c., *fecit proferri teftimonia virorum XII. qui cuncti interfuerant compofitioni* &c. Guelf. Hol. E. J. P. || frambera vitnisburd xij. menn. ok allir vel til fallnir, *fecit teftimonium proferre XII. viros, qui omnes bene idonei* (erant). K. M. R.

b) dómondum. Guelf. Mox, at láta fveria. lid. Hol.

c) vilia taka eida (eidana). en konúngr kvez þar hvarki mundu atgera at leggia þar á lof &c. — *neutrum in ea re facturum fefe adfirmabat, neque veniam neque interdictum daturum.* Guelf. G.

d) þar hvarki adgiöra. lofa ne banna. K. M. R.

e) Gunnhilldur mællti (vid kóng), *Gunnhillda loquuta eft (Regi).* Guelf. Hol J. P.

f) máls. K. L. M. R.

g) hví lætr þú Egil þenna vefia &c., *cur hunc Egillum* &c. Guelf. Hol.

h) tefia, *remorari.* E. J.

i) enda, *fed,* vel, *fane.* abfque interrogatione. Guelf. Hol.

k) mundir þú, *auderes.* K. M. R.

A.C 934 mæla. *l*) þó han kalli til kóngdóms í hendr þer. Nú þóttú vilir öngva orſkurdi veita *m*) þá er Önundi ſe lid at. þá ſkal ek þat eigi *n*) þola at Egill trodi ſo under fótum vini *o*) vora. at han taki med rángindum ſe *p*) af Önundi. *q*) eda hvar er Álfr bródir minn. fardu til med ſveit þína *r*) þar ſem *) dómar ero. ok lát eigi dæma rángindi þeſsi. *s*) þá fór han ok menn hans þar til er dómrinn var. ok ſkáru *t*) í ſundr veböndin. en brutu *u*) nidr *x*) ſteingr. *y*) ok hleyptu upp dóminum. þá gerdiz *z*) yſs mikill á þínginu. en aller menn voro þar vopnlauſer. þá mælti Egill. Hvört má Bergönundr heyra

autem contra hiſcere audeas, ſi ſceptrum tibi e manibus efflagitet? Nunc quamquam tu nihil in praeſidium Önundi *decernere vis, ego tamen non patiar noſtros amicos ita ab Egillo conculcari, ut* Önundo *fortunas eripiat. Sed ubi eſt Alfus frater meus? i cum tua caterva ad judicium, &, ne injuſta haec ſententia feratur, intercede. Ille & commilitones ſui actutum abeuntes,* vincula pacis *diſſecabant, palos demoliebantur, & judicium diſturbabant. Tum magna in foro turba extitit: omnes vero ibi erant inermes. Heic Egillus fatur; numquid Bergönundus vocem meam audire*

l) ef han kalladi til kóngdómſins &c. Guelf. Hol. J.

m) til lids Bergönundi. Guelf. Hol.

n) giöra, *id non faciam.* ſc. nihil decernere in praeſidium Önundi. Guelf. Hol. E. J. P. reliqua parte ſententiae omiſſa.

o) mína, *meos.* Jör.

p) þetta, *has.* K. L. M. R. addunt.

q) EDA omitt. Guelf. Hol. Mox, hvar ertu Aſkmadr, *ubi es, Aſkmanne?* K. L. M. R. || hvar ero Alfr ok Eívindr brædr mínir. farid til &c., *ubi ſunt Alfus & Eivindus fratres mei? ite* &c. Jör. omiſſo mox, med ſveit þína.

r) ok hleyp upp dóminum, *& id* (judicium) *diſturba.* Guelf. Hol. P.

*) dómendr. Jör. mox, Látid. Iidem.

s) Eptir þat hlupu þeir brædr þar til er dómrinn var, *inde fratres ad judicium ſe corripientes,* &c. Jör. Sídan hlióp Önundr til dómſins. ok hans ſveitungar, *Önundus & ſui gregales ad judicium ſe corripientes.* K. L. M. R.

t) upp. Guelf. E. J.

u) upp veböndin. Guelf. D. vitioſe. at Guelf. S. omittit. Neque quicquam de hoc diſturbationis actu viſitur in Hol.

x) ſteingurnar. Jör.

y) enn hleyptu í burtu dómendum, *ſed judices abire faciebant.* K. L. M. R.

z) þyſs. Guelf. Hol. K. L. M. R. þys mikit. E. J. P.

heyra þ) mál mitt. Heyri eg. segir Önundr. Þá vil ek bióda þer hólmgöngu. *æ)* ok þat med. at vid berimz her á þínginu. hafi sá *a)* ockar fe þetta. lönd ok lausa aura. er sigr færr. en þú *b)* ver hvers manns nídíngr ef þú þorer eigi. Þá svarar Eiríkr konúngr. Ef þú Egill ert *c)* allfúss at beriaz. þá *d)* skulum ver nú veita þer þat. Egill mællti. Ecki vil ek *e)* beriaz vit *f)* konúngs ríki ok ofresli lids. en *g)* fyri iafnmörgum mun ek eigi flýia ef mer skal þess unna. mun ek þá ok at því giöra öngan manna mun *h)* hvart er tígínn edr ótíginn. Þá mællti Arinbiörn. Förum ver á brutt. Egill. ecki munum ver her *k)* idna at finni þat er oss *l)* muni gagn í vera. Sneri Arinbiörn þá á braut ok allt lid hans med honum. Þá *m)* sneri Egill

audire potest? audio, inquit Önundus. *Igitur (pergit ille) in arenam te provoco, cum conditione ut nos duo hic in foro dimicemus, qui nostrûm victoriam obtinet, is bona haec, fundos & res mobiles obtineat: Sed tu, si non audes, apud omnes homines infamis esto (habetor). Tum rex Eiricus respondet: Si tu, Egille, vehementer cupis dimicare, hujus tibi copiam statim dabimus. Egillus ait; adversus opes regias, & multitudinem praevalentem, nolo dimicare; sed parem numerum, si hoc mihi detur, non fugiam, neque tum ullum discrimen faciam hominum, illustres sint, an obscuri. Tunc ait Arinbiörnus; Abeamus, Egille, nihil hic, in praesens, quod in rem nostram futurum sit, efficiemus; deinde cum sua cohorte discessit. Tum retro vertens* A. C. 934.

þ) ord mín. Jör.

æ) ok beriaz her &c., *& ad dimicandum hic* &c. K. L. M. R. ok beriumz ij. her &c. E. J.

a) ockarr. Guelf. D.

b) verdir. E. J.

c) nú fúss, *jam cupis.* K. L. M. R. so fúss, *tam cupis.* Jör.

d) munum. Guelf. Hol. J.

e) vid þik beriaz (kóngr. E. J. P.) edr vid ofresli &c., *adversus te (Rex)* &c. Guelf. Hol. E. J. P.

f) konúng. ne vid ofresli &c., *regem*, &c. Jör. Mox, þíns lids, *tuam.* E. J. P.

g) fyri iafnmiklum. Guelf. Hol. so mörgum. J. P. at madr mæti manni, *quod homo cum homine congrediatur.* E.

h) mönnum. add. Guelf. Hol. J. K. L. M. R.

i) HVART ER &c. legitur in Jör. tantum. Sub iis autem verbis latet in ipsum Regem comminatio.

k) idia. J. P. E. umsysla. K. L. M. nú sysla. R.

l) Vinni. Guelf. Hol. E. J. P.

m) sneriz, *conversus.* L. M. R.

A.C. 934. Egill aptr ok mællti hátt. n) *Því skírskota ek undir þik Arinbiörn. ok þik Þórdr. ok o) alla þá menn er nú megu ord mín heyra. p) lenda menn oc lögmenn. ok alla alþýdu. at ek banna iarder þær allar. er q) átti Biörn Bryniólfsson. ad byggia. ok at vinna. r) ok allra s) gagna af at t) neyta. banna ek þer Bergönundr. ok u) ödrum mönnum öllum. innlendzkum ok útlendzkum. tígnum ok ótígnum. en hverium er þat giörer. legg ek vid x) lögbrot. y) ok goda greme. ok grida rof.* Þá

vertens Egillus alta voce dixit: Testificor te Arinbiörne, & te Thorde, & omnes homines qui haec mea verba queunt exaudire, provinciarum praefectos, legum administratores, & universam multitudinem, quod interdico fundos omnes Biörno Bryniolfi olim possessos inhabitare, colere, & ullum inde fructum percipere: interdico (*hoc*) tibi, Bergönunde, & omnibus aliis, indigenis & peregrinis, illustribus & obscuris. quicunque vero (*contra*) fecerit, ei 1) legis pacisque violatae crimen, & Deorum iram denuncio. *Deinde*

n) þat. Iidem & K. J. Mox, skyrskota. Omnes praeter Guelf. accuratiorem. || Vitna. Jörund.

o) þá menn alla er nú heyra mál mitt (alla þá er heyra mitt mál.) — *nunc vocem meam exaudiunt.* K. L. M. R. Jör.

p) Lærda menn í lögum. ok alla &c., *jurisperitos* &c. Hol.

q) Biörn hefer átt. Guelf. Hol. Ek átti, *qui mei erant juris.* E.

r) OK — NEYTA. omitt. Guelf. Hol. E. P.

s) Giæda. K.

t) Hafa. Jör.

u) öllum ödrum (mönnum). Jör. K. L. M. P. R.

x) VID. omitt. Hol. Mox, Lögbrot (lagabrot) landzrettar, *lege definitae violationis Legis civilis* &c. aut, *jure amissam civitatem;* quomodo etiam in Textu potest accipi. Vid. supra p. 259. lin. 4 & 3. à fine pag. Guelf. Mbr. b. H. G. N. (sed hi duo Landránar, & Landzránar.) K. L. M. R.

y) OK. omitt. Traduc. Kálf. Mox, Grida-rof ok Goda grenni, *pacis violatae,* aut *pacis amissionem, & Deorum contemtum (fastidium.)*

1) *Potest etiam* LÖGBROT, *vel* LAGABROT, amissionem civitatis scelere commeritam, *aut* exilium, *denotare.* Lag *enim (Dan.* Laug *corruptè) est societas: unde* útlagi, *exclusus societate, civili sc.* exul. *Sunt etiam* Lög, *jura & privilegia societati alicui, seu hominum ordini, competentia: Uti* Hirdlög, *Aulicorum jura & privilegia, supra pag.* 112. At brióta af ser, *Dan.* forbryde, *per admissum scelus amittere. Similiter* GRIDAROF *passive exponi potest, per* pacis amissionem. *Ideo haec adnoto, quod non memini phrasin,* at leggia vid, *praeterquam de poena usurpari.*

Þá geck Egill í brott med Arinbirni. fóro þeir þá til ſkipa ſinna. z) ok var þar at gánga yfir leiti nokkut. þ) ok eigi allſkamt. ſo eigi ſá ſkipin af þíngvellinum. æ) Egill var hinn reidazti. Ok er a) þeir komu til ſkipanna. taladi Arinbiörn fyri lidinu. ok mællti ſo. b) Þat er öllum mönnum kunnigt hver her hafa ordit þínglok. at ver höfum eigi nád lögum. en konúngr er hinn reidazti. ſo mer er von at vorer menn c) ſæti af honum afarkoſtum ef han má d). vil ek e) nú at hverr madr f) gángi á ſkip ſitt ok fari g) heim. h) bídi nú einngi annars. i) Sídan geck Arinbiörn á ſkip ſitt. han mællti til Egils. Gáck

Deinde Egillus cum Arinbiörno ſe auferens ad naves tendit: erat autem iter per collem quendam, non adeo brevem, qui proſpectum de foro ad naves intercipiebat. Egillus ira flagrabat. Ubi autem ad naves ventum eſt, Arinbiörnus verba ad ſocios fecit, atqve ita eſt locutus: Notum eſt omnibus quomodo finierit hic conventus, nimirum jus non obtinuimus, ſed rex ira inflammatus eſt, ita ut non dubitem, ſaevas ab illo conditiones noſtros homines eſſe laturos, ſi ita tulerit occaſio. Volo itaque, ut ſuam quiſque navem conſcendat, domumque tendat; nemo nunc alterum maneat. Deinde Arinbiörnus navim ſuam conſcendit, Egilloque locutus eſt: Nunc A.C. 934.

dium) habent Gu. Hol. Goda grein, *Deorum diſſidium.* crediderim tamen *τὸ Grein* eſſe depravatum ex *Gremi,* vel *Grenni.* K. L. M. R. Landzrett grida (gridar. P.) rof ok Goda, — *Deorum violationem* (ſacrilegium). E. J. P.

z) OK — GÁNGA, non eſt in Guelf. Hol. J. E.

þ) ok ſá eí ſkip af þíngi. E. J. P. Er eí ſá — þínginu. Guelf. Hol.

æ) EGILL — REIDAZTI, ignorant Guelf. Hol. E. J. P. K. L. M. R.

a) Arinbiörn kom til ſkips ſíns (ſtrandar. Jör.) mællti han. *Arinbiörnus, poſtquam ad navem ſuam (litus) venit, locutus eſt.* Guelf. Hol. Jör.

b) Öllum ydr er kunnigt (kunnugt). *Omnibus vobis* &c. E. M. L.

c) mæti ókoſtum af honum, *malè ab illo acceptos iri.* P.

d) ſo vidkomazt. Add. K. L. M. R.

e) þat um (nú) mæla. P. E. J.

f) fari til ſkipa ſinna, *ſuas quiſque naves petat.* Iid. Guelf. Hol.

g) hverr ſem ákafazt til ſíns heimilis, *&, quantum poteſt, domum* &c. K. L. M. R.

h) BÍDI — ANNARS. omitt. Guelf. Hol. Jör. P.

i) Þá mællti han vid Egil. gákk þú nú á ſkip þitt. ok þitt föruneyti. ok verdit í brottu &c. *Tunc loquitur Egillo; conſcende jam cum comitatu navem tuam* &c. Guelf. Hol.

A.C 934 Gáck þú nú med förunauta þína á ſkútu *k*). er her liggr á utborda lángſkipinu. ok *l*) verit í brott ſem fyrſt. *m*) farit um nætr ſem þer megit. en eigi um daga. ok *n*) fordit ydr. *o*) þvíat konúngr mun *) eptirleita *p*) at fundi ydra mætti ſamanbera. Leitit ſídan til mín *q*) þá er þeſsu lýkr. hvat ſem í kann at *r*) geraz *s*) med yckr konúngi. Egill gerdi ſem Arinbiörn mællti. gengu þeir á *t*) ſkútuna nær xxx. manna. ok *u*) reru ſem ákafligazt. Skipit var *x*) einkar ſkiótt. Þá *y*) reri ok fiölldi *z*) annarra ſkipa út úr höfninni af lidi Arinbiarnar. ſkútur ok ródrarferiur. en þ) lángſkipit er Arinbiörn *æ*) ſtýrdi fór ſídazt. þvíat þat var þýngſt undir árum. Skúta Egils ſú er han ſtýrdi geck brátt

Nunc tu cum ſodalibus hanc inſcende celocem, quae longae navis latus claudit exterius, & quam primum hinc vos auferte, noctu quantum poteſtis ite, non vero interdiu, & ſaluti veſtrae conſulite, nam rex veſtrum congreſſum requiret: Deinde ubi hae turbae praeterierint, receptum apud me quaerite, quicquid porro inter vos & regem inciderit. Egillus dicto audiens. Arinbiörno celocem cum viris admodum XXX. inſcendit: hi ſumma ope remis incumbebant: erat vero navigium in paucis velox. Tum quoque pluſculae aliae naves Arinbiörni, celoces nempe & naves actuariae, remis ex portu agebantur: quam vero ipſe Arinbiörnus gubernabat longam navem, ea exibat ultima, graviſſima nimirum remigio: at quam Egillus regebat celo-

k) þá, add. Jör. & mox á ÚTBORDA &c. omitt.

l) verum (vert) &c., *auferamus nos (auferte)*. P. J. E.

m) De nocturno itinere tacent Guelf. Hol. Jör. E. J. P.

n) Vaktit ydr vel (vöktum oſs). E. J. P. Verit (veried) ydr. Guelf. Hol. *conſulite (conſulamus) vobis (nobis) ſedulò.*

o) fyri því at. Guelf. G.

*) leita á fund ydvarn. Jör.

p) (ok) ef fund ydarn berr ſaman, *ſi congreſſus veſter contingat.* P. E. J.

q) þá — lykr. omitt. Guelf. Hol.

r) ſkerazt edr giörazt &c., *ſi quâ dirimi poteſt aut confici veſtrum cum rege negotium.* E. J.

s) MED — KONÚNGI. omitt. K. L. M. R. *Quicquid porro eveniet.* Mox, KONÚNGI. omitt. Jör. *Quicquid vobis fiet.*

t) ſkútu xxx. (xx.) &c. Guelf. Hol.

u) fóro — ákafaſt, *abibant quantum poterat.* Iid. E.

x) einka. E. J. P. L.

y) reru. Guelf. Figurâ Syntheſi.

z) manna. K. L. M. R.

þ) Lángſkip. Guelf. G.

æ) átti, *poſſidebat.* Iid. Hol.

brátt *a*) fram·frá famflotanum. Þá qvad Egill vífu.

b) Erfíngi red arfi
c) Arflyndr fyri mer fvarfa,
d) Mætti ek hans *e*) í-heitum
f) Hótum *g*) þyrnifótar.
h) Nær lá *i*) er *k*) fimla forgar
l) Slík rán, *m*) er ek *n*) gaf hánum
o) Ver deilldum *p*) fiöt folldar
q) Folld *r*) væríngia *s*) golldit.

celocem, haec celeriter classem praeterlapsa est. A. C. 934.
Tunc Egillus carmen cecinit:

Haeres fentipedis *haeredipeta*
Haereditatem mihi diripuit,
Et calidiusculè mihi
Est interminatus.
Non procul aberat cum tantae eum
Injuriae insimularem,
Quin terrae portionem partiremur,
Defensantique rapina rependeretur.

58. Yy 2 CAP.

a) hiá fram. Guelf. Hol. *praeteribat*. Fram úr famflotinu. K. L. M. R.

b) Erfingia rædr, *Heredi debitam* &c. Jör.

c) Arflíngr. Jör. Arflygr. K. M. R. quafi *Arfliúgr*, mendacio captans hereditatem. Arfliggr. L. Örflyndr, &, fvörfa. O. Mox, Svarfla. H. quod idem effe cenfet G. Pauli, quemadmodum *hvarfa*, & *hvarfla*.

d) Mæti. Guelf. Hol. & Trad. Kálf. Meti. H. Mætta G. Pauli ex conjectura. Retti, *porrigo*, vel, *corrigo*. Jör.

e) ok heitum (hetium). Guelf. Hol. N. áheitum, *provocationibus*, aut, *exfecrationibus*. Jör. of heitum. H. O.

f) Hótun. Jör. Hótan. H. Hót ill. O. Höggvan (Höggvann). Guelf. Hol. Höggvaran. N.

g) þirfi bótar, *indigus correctionis*, ɔ: improbus. Jör. qui amant *i* pro *y* fcribere.

h) Ita Guelf. Hol. Nærla. A. ex correctione Arnae Magnaei. Nær geck, *affligebat*. K. L. M. R. Vargi er. Jör. E. J. Nægi lá (er, var.) G. Pauli, ex fuo ingenio, cujus verfionem in Contextu expreffi. Sed ambigi poteft, an τὸ NÆRGI recte dicatur, pro *nær* fimplici.

i) Ek fundla forgar, *prope jacebam a (prae) vertigine aegritudinis*. N. ridiculè.

k) Sumla. E. M. R. Sverla forgum. Jör.

l) flíkt rán ok giet ek hánum (ok gellzt hánum). Jör. K. L. M. R.

m) of gef ek. E. J.

n) Gef. Guelf. G. H.

o) Ver deilld um. N.

p) fit. E. J. fiaut. Jör. flöt, *planitiem*. D. fed Fiot in margine adfcripfit A. Magnaeus, quomodo etiam legitur in S. H L. M. R. Fiót. Membr. b. Fiör. K. O. Fiöt. G.

q) Follo. N.

r) Verjúnga. L. & Verdúnga. Jör. quae vocabula eòdem recidere cenfet G. Pauli. fi *Verjúngi*, & *Verdúngi*, legeretur, concederem. Voriúnga. M. R. Veri únga. K.

s) Golldin. Jör. K. Golldinn. L. Giölldum. M. R.

A. C. 934.

58. CAP.

FRÁ EIRÍKI KONÚNGI OK AGLI.

Eiríkr konúngr heyrdi *t*) ályktar ord Egils þau er han mællti *u*) sídazt á þínginu. ok

CAP. LVIII.

DE REGE EIRICO ET EGILLO.

Rex Eiricus sententiâ Egilli, quam ultimam in foro pronuntiabat, audita, graviter

Circa hujus carminis partem priorem nihil admodum est observandum. Posterior pars, si quae alia, intricata est: ita autem disponenda videtur ex mente Interpretis:

Nær lá (var.) er ek gaf 1) hánum 2) Simla sorgar slík rán, 3) er ver deilldum folldar fiöt, (ok) folld-væríngia golldit.

1) *Subaud.* At sök. *G. Pauli. An talem subauditionem patiatur analogia, incertum mihi est.*

2) SIMLA *mihi est* Sifla. Svili *vulgo alter maritorum duas sorores habentium*, Svili *dictus, quasi* Sifli *l.* Sifili. *De voce vero* Sif, Sifiar *&c. vid. Hypnon. in Gl. Diatr. Potestque, pro vocis latitudine tum ad Biörnum, tum ad Önundum diverso casu referri; tum etiam* SIFLA SORG *priore casu, si lubet, metonymice pro haereditate accipi, &* SIMLA SORGAR RÁN, arfrán, *haereditatis surreptio.* G. Pauli. *Sed posteriore casu, quid denotabit? nescio. forte*, molestum affinem.

3) ER *pro* At, *ut. Legi, nescio ubi: Eigi er* þo *minni von.* er *at ödru gefizt*, ɔ: *Nihilo tamen minus verisimile est*, quod *aliter sit eventurum. Potest autem hoc Hemistichium paullum diverso sensu & ordine capi; nempe:*

Nær lá er ver deilldum folldar fiöt. Slík rán *α*) simla sorgar. ok ek get golldin *β*) honum folld-væríngia. ɔ: *Prope aberat ut — partiremur. Tales rapinae constant dolores: & spero repensas iri isti fundorum usurpatori.*

α) SIMLA, *vel*, SUMLA, *a* Suml, *collatio, collectio, commixtio. Vid. supra meam observationem pag.* 208. *n.* 2. SORGAR, *Accusativ. plural. pro*, Sorgir; *uti* Sakar, *pro* Sakir *dixerunt. Exclamat autem Poëta prae dolore injuriae acceptae: mox tamen se consolatur spe ultionis. Sane τὸ* SIMLA *potest esse nomen verbale genitivi casus, a nominativo* Simli, *conflator*, ɔ: *auctor. Foretque ordo: Ok ek get slík rán Simla sorgar golldin;* Et conjicio tales rapinas molestiarum auctoris repensas *&c.*

β) Munu *commode subauditur. Alius etiam sensus ex Codd. Jor. fere solis, unius literae mutatione exoritur. scilicet:*

Vargi *a*) er sverla sorgum golldin slík folldrán verdúngu. ok ek get honum *b*). Ver deilldum *c*) fiöt folldar. ɔ: *Sacrilego difficulter potest malô rependi talis fundorum direptio condignô; & spero tamen illi* repensam iri. *Nos vincula telluris dividimus.*

a) ER — GOLLDIN RÁN.] *Verbum in singulari construitur cum nomine plurali. Edda:* Fannzt *í Danmörk* kvernsteinar *ij. Item:* Er *vit* þann *baug* skilldir *kendir. &* ER *modò*

*) ok vard han reidr miög. En allir menn höfdu vopnlausir x) farid til þíngsins. veitti konúngr fyri því eigi atgöngu. Han bad menn sína hvata til skipa. y) þeir giördu sem han z) baud. En er þeir komo til strandar skaut konúngr á þ) húsþíngi. ok segir fyrirætlan sína. Ver skulum nú. segir Konúngr. æ) láta af tiölld af skipum vorum. a) ok róa eptir þeim Arinbirni ok Egli. b) ok þvi vil ek lýsa fyrir ydr. at ver skulum Egil af lífi taka ef ver komumz í færi. enn hlífa öngum manni þeim er c) fyrir honum vill standa. Eptir þat

viter succensuit. Sed ideo supersedit (eos) aggredi, quod omnes inermes venerant in forum. Hic suos ad naves festinare jussit; & dicto illi fuerunt audientes. Cum vero ad littus ventum esset, advocatae concioni propositum suum indicavit: Nunc, inquit rex, in navibus nostris detendemus, Arinbiörnumque & Egillum remigando insequemur; & id scire vos volo, quod Egillus nobis de vita tollendus est, si occasionem adipiscamur, neminique mortalium, qui eum tueri praesumserit, parcendum. Postea con- A. C. 934.

Yy 3 *scen-*

---

modò est potentiale, aut praesens pro futuro. Mox, VERDÚNGU, *pro*, at *vel* eptir verdúngu, prout dignus est. *quominus* verdúng, *pro*, verdleikr *recte dicatur*, *caussam nullam video.*

b) *Ex communi repetendum est*, golldin.

c) FIÖT] *per Apocopen pro* fiötr. *Vincula telluris sunt maria, quae dividit seu secat nauta. Poëta ait se piratam fuisse, & injicit hoc modò complendi versus gratia; quod poëtis nostris antiquis solenne est, & sane non debet vituperari in carmine extemporali. Pluribus etiam modis exponi posset hoc Hemistichium ex divers. lect. sed in praesens ista omitto.*

t) áleingdar, *procul.* S. Ord Egils þau er han mællti til álicktar seinazt &c. N.

u) Vocem omitt. K. L. M. R.

*) OK — ÞÍNGSINS, ignorant Hol.

x) gengit. Jör. gengit á þínginu, *versati erant in foro.* Guelf.

y) ok. add. Guelf. Hol.

z) mællti. Guelf. G. bad. E. J.

þ) herþíngi (herþíng). K. L. M. R. P. vitiosè, ut arbitror. húsþíng. J.

æ) færa tiölld af &c. K. L. M. R. Láta fara tiölld af &c. Guelf. Hol. E. J. P.

a) ok vil ek leita at Arinbirni ok Egli, *quaeram Arinbiörnum* &c. Jör. Vil ek nú fara á fund Arinbiarnar ok Egils. *Nunc Arinbiörni & Egilli congressum petam.* Gu. Hol. J. P. E.

b) Vil ek ok því lysa — at ek vil Egil &c. — *quod Egillum tollere decrevi,* Guelf. G. N.

c) í móti vill standa, *resistere* &c. Iidem.

A.C. 934. þat gengu þeir á ſkip. *d*) ok biugguz um ſem ſkiótazt. ok lögdu út ſkiponum. ok reru þar til er ſkip þeirra Arinbiarnar höfdu verit. voro þeir þá allir í brottu. Þá let konúngr taka ródr eptir þeim nordr *e*) um ſundin. Ok er han kom *f*) á Sogn-ſæ. *g*) þá reri lid Arinbiarnar inn til Saudúngsſunda. ok *h*) ſneri þá konúngr þángat inn eptir þeim. ok hitti *i*) han ſkip Arinbiarnar í innri Saudúngsſundum. Konúngr lagdi þegar at. ok köſtuduz *k*) ordum á. Spurdi konúngr *) hvart Egill veri þar á *l*) ſkipinu. Arinbiörn ſvarar. Eigi er Egill her *m*). ſegir han. munu þer. konúngr. þat ſkiótt mega ſiá. þeir einir ero her menn *n*) innbyrdis at þer munud kenna. en Egill mun eigi *o*) finnaz undir þilium nidri. þótt þer leitid

ſcendunt, raptimque adminiſtratis quae ad apparatum itineris pertinebant, ab ora ſolventes remis provehuntur ad ſtationem navium Arinbiörni: hic vero totô ſuo comitatu inde jam aberat. Tum rex per freta ſeptentrionem verſus remis intendi curſum ad illos perſequendum imperat. Qui cum in mare Sognicum perveniret, agmen Arinbiörni ad freta Södungi *introrſum remigiis tendebat. Eò inflectens curſum rex navim quâ vehebatur Arinbiörnus in fretis Södungi interioribus eſt adſecutus; Huc actutum navem applicat, verbiſque commutari coeptis, num Egillus in navi eſſet? quaerit. Arinbiörnus reſpondet; Egillus non eſt hic, inquit, quod tibi mox videre licebit, rex: ii ſoli hac in navi ſunt, quos te cogniturum eſſe credo; at Egillus ſub foris non invenietur, licet ibi illum*

d) Ok — ſkiponum. omitt. Jör. Mox, UM. omitt. Guelf.

e) á ſundit, *in fretum.* E. J.

f) í Sognſæ (Sogn-ſiá). Guelf. Hol. Jör. Yfir Sognſæ, *cum transiſſet mare Sognicum.* E. J. P.

g) ſá þeir lid Arinb. ſneru þá lángſkipin (ſneri — lángſkipit. E. J. Lángſkip Arinbiarnar. P.) inn til Saudúngs-ſunds, *conſpiciebant agmen Arinb. tumque longae naves (longa navis Arinbiörni) flectebant curſum — ad Saudungsſundum.* Guelf. Hol.

h) ſteſnir. K. L. M. R.

i) þar ſkip (lángſkip) Arinb., *ibi longam navem* &c. Guelf. Hol. E. omiſſ. ſeqq.

k) þeir. add. Jör.

*) hvar Egill væri, *ubi eſſet Egillus?* Jör.

l) ſkipum, *navibus iſtis.* E. J.

m) á ſkipum mínum, *in meis navibus.* E. J. ſkipi mínu, *mea navi.* P.

n) Innanbordz. Omnes, praeter Jör.

o) felaz undir þilium nidri. þótt ſund ydarn beri ſaman, *ſub foris ſe non abſcondet, etſi veſter conventus contingat.* Guelf. Hol.

leitid *p*) hans þar. Konúngr ſpyr Arinbiörn hvat han viſsi til Egils ſídazt. han ſegir at Egill var á ſkútu einni vid xxx. manna. ok fóro þeir leid ſína út til Steinſunds. *q*) Þá mællti konúngr at þeir ſkylldi róa *r*) í en idri ſundin. ok ſtefna ſva í móti þeim Agli. Madr er nefndr Ketill *s*) *haudr*. han var hirdmadr Eiríks konúngs. upplendzkr madr at ætt. han ſagdi leid fyri konúngs ſkipinu. *t*) ok ſtýrdi því. Ketill var mikill madr *u*). ok frídr ſýnum. han var náfrændi konúngs. var þat margra manna mál at þeir konúngr veri líkir *x*) ſýnum. Egill hafdi látid *y*) fleýta ſkipi ſínu. ok fluttan farm til. ádr han fór til þíngs. En er þeir (Egill) höfdu ſkilit vid Arinbiörn. þá fóro þeir leid ſína til Steinſunds. þar til er þeir komu til *z*) ſkips ſíns. þar ſem þat flaut í höfninni ok tialldat yfir. þá gengu þeir upp á ſkipit. en

illum quaeratis. Rex Arinbiörnum percontatur, quid ultimum ſciret de Egillo? hic dixit Egillum cum hominibus XXX. celoce vehi, viamque ſuam ad Steinſundum (*Fretum ſaxi*) *extrorſum iiſſe. Tum rex imperat ut interiora freta remigando intrent, atque ita adverſus Egillum tendant. Ketillus* Hödus *nominatur vir, regis ſatelles gente Uplandus: is dux erat regiae navis idemque gubernator. Ketillus erat magnus corpore, & ad aſpectum pulcher, propinquus idem cognatus regis, & putabantur á multis formá ſimiles. Egillus autequam forum adiret, navem ſuam in mare deduci curaverat, onuſque adportari. poſtquam vero ab Arinbiörno cum ſodalibus diſceſſiſſet, via ad Steinſundum captá, perrexit ad navem ſuam, ubi ea in portu ſtetit tentoriis obducta. Aſcendebant navem, celoce* A.C. 934.

p) HANS. omitt. E. J. P. & mox, pro, ÞAR, legunt þángat.

q) Þeir konúngr höfdu ſet at mörg ſkip höfdu róit til Stein-ſundz. mællti konúngr &c. *Viderant rex & ſui multas naves agi ad Steinſundum* &c. add. Guelf. Hol.

r) fram í ſundin. Jör. fram í in innri ſundin. K. L. M. R. fram í mid ſundin. Hol.

s) Cognomen & genus omitt. Guelf. Hol. Jör. E. J. P.

t) En (Ok. Jör.) han (kóngr. P.) ſtyrdi ſiálfr, *ſed & ipſe gubernator. (ſed Rex ipſe gubernabat).* Guelf. Hol. Jör. E. J. P.

u) Vexti. add. Guelf. Hol.

x) yfirlitz. Iidem. Jör. E. J. P.

y) flota. Guelf. Hol. E. J. Trad. Kálf. flióta. P.

z) kaupſkipſins. Jör. E. *navem mercatoriam.* MOX, ÞAR SEM — YFIR. Omitt. Guelf. Hol.

A.C. 934 en ſkútan ſlaut vid þ) ſtýri milli landz ok ſkipſins. ok lágu þar æ) árar í hömlu-böndum. a) Eptir um morguninn er b) trautt var dagad. þá urdu vardmenn var-ir vid at c) ſkip nockr reru at þeim. En er Egill d) ſá at ófridr var. ſtód han upp. ok mællti at þeir ſkylldu hlaupa í ſkút-una. han vopnadiz ſkiótt ok allir þeir. Egill tók upp e) ſilfrkiſtur þær er Adal-ſteinn konúngr f) feck honum. ok hafdi med ſer. Þeir g) hlupu *) í ſkútuna all-er vopnader. ok reru fram í milli landz-ins ok ſneckiu þeirrar er næſt fór land-inu. en þat var ſkip Eiríks konúngs. En

celoce ad navis gubernaculum ab interiori la-tere alligata: remi autem celocis in ſtrophis (ſcalmorum) excubabant. Sequenti luce vix-dum orta vigiles animadvertebant naves ali-quot remis ad eos impelli. Egillus autem ubi hoſtem adeſſe intellexit, ſurgens ait in celocem eſſe deſiliendum: armatur cito & om-nes ſocii: tum ciſtas argenti quas dederat ipſi rex Adalſteinu, ſublatas, ſecum fert. Deſiliebant in celocem, omnes armati, eam-que remis propellebant littus inter & na-vem quae littori proxima ferebatur; haec vero erat navis Eirici regis. At quia res erat

þ) Styriſtengr milli &c., *ad palos* (tenacula) *gubernaculi.* Guelf. Hol. obſcurè. Styris-lyckiu, *fibulam* (uncum, clavum) *gubernac.* E. J. Stíre. ſtreingr lá milli &c. — *fu-nis e terra in navem pertinebat (navis ter-rae fune intermedio jungebatur).* Jörund. Quae lectio forte rectiſſima eſt, ſi ſtatua-tur Prothyſteron.

æ) áárar. Guelf. D. Mox, hömlu. Guelf. Hol. hömlum. E. J. P. háreidum, *interſcalmiis.* H. ok hömlur. Trad. Kálf.

a) ok eigi miklu ſídar, *non multo poſt.* Jör.

b) lióſt var ordit varla. Guelf. Hol. E.

c) ſtór ſkip ok mörg runnu at þeim, *magnas naves & multas in ſe ferri.* Jör.

d) Viſsi þat. þá ſtód han upp þegar. ſá han brátt at úfridr var at (þeim. E. P.) kom-inn. voro þar (þat. H.) vj. lángſkip. ok ſtefndu at þeim. — *id comperiit, ilico ſurrexit, confeſtimque intellexit —: erant ibi VI. triremes, & in eos curſum dirige-bant.* Guelf. Hol. E. J. P. || Vaknadi. ſtód han þegar — ok mællti &c., *ſomno ex-perrectus, lecto ſtatim ſurrexit* &c. K. L. M. R.

e) kiſtur ij. Guelf. Hol. J. P.

f) hafdi geſit (gaf) —. han hafdi þær jafn-an med ſer, — *eas ſecum habebat ſemper.* K. L. M. R. J. & ultimum membrum pa-renthetice eſt accipiendum.

g) hliópo nú allir út á ſkútuna. ok reru &c. *ejiciebant ſe omnes* &c. Guelf. Hol. ſtigu. Jör.

*) Hic ad munus ſuum redit Membr. a.

*) En því at *h*) brádum bar at. *i*) ok lítt var lýst. þá renduz skipin hiá *k*). ok er lyptíngar bar saman. þá *l*) skaut Egill spióti. ok kom á þann mann midian. er *m*) vid stýrit sat. en þat var Ketill *n*) *haudr.* ok feck han þegar bana. Þá kallar Eiríkr konúngr ok bad menn róa epter þeim Agli. en er skipin *o*) rendu hiá kaupskipinu. þá hliópu menn konúngs upp á skipit. *p*) En þeir menn er eptir höfdu vordit af Egils mönnum. ok eigi hliópu í skútuna. þá voro allir drepner þeir er nád vard. enn sumer *q*) hliópu á land. þar letuz x. menn af sveitúngum Egils. Sum skipin reru eptir þeim Agli. en sum rætu kaupskipit. *r*) var þar tekit fe þat allt er innan

erat subita, parumque illuxerat, ideo hae naves se 1) *praeterlabebantur (invicem). Ubi autem celsa puppium utriusque navis ex adverso (latere) se spectabant, Egillus pilum jaculatus est, quod constitit in medio corpore ejus, qui sedit ad clavum; sed hic erat Ketillus* Hödus, *& is extemplo mortem oppetivit. Tunc rex Eiricus exclamans, jubet suos remigando sectari Egillum. Naves autem regiae cum mercatoriam praeterlaberentur, regii in hanc exsiluere; Qui vero in hac navi restiterant Egilli commilitonum, nec in celocem se conjecerant, ii omnes, quorum potestas dabatur, ad internecionem caesi sunt; pars in terram evasit: X. numero ibi occubuere commilitones Egilli. Pars navium Egillum insectabatur, pars mercatoriam navem diripiebant, captâque in praedam omni re,* A.C. 934. *quae*

*) Ok renduzt skipin hiá. þá skaut Egill spióti. Jör.
h) brádann. M. R.
i) at. Membr. a. Mox, lióst. Guelf. L. P.
k) bædi. add. Guelf. Hol.
l) þreif Egill upp eitt snerispiót ok sendi af hendi, *corripuit Egillus unam hastam amentatam, & emisit manu.* Guelf. Hol.
m) styrdi. Iidem.
n) frændi kóngs, *regis cognatus.* Iid. Jör.
o) rendu at (reru at), *adlaberentur (remigio adigerentur).* Jör. P. Guelf. Hol.
p) ok drápu þá menn Egils er þar voro. en sumir hliópo á land upp. en sum skip kóngs reru eptir þeim Egli. en sum ræntu &c., *& socios Egilli ibi constitutos interfecerunt: pauci autem in terram excurrerunt. pars autem navium regiarum Egillum sectabantur. pars autem diripiebant* &c. Guelf. Hol.
q) quomuzt. Jör.
r) ok tóko allt þat er femætt var, *& auferebant omne, quod aliquô constabat.* Guelf. G. Jör.
1) *Ita scilicet, ut neutri alteros agnoscerent.*

A. C. 934. anborz var. en þeir brendu ſkipit. En þeir er eptir þeim Agli reru ſóttu ákaſt. *s*) tóku ij. *t*) eina ár. ok *u*) máttu þó ſkiptaz vid um ródrinn. ſkorter þar eigi lid innanborz. en þeir Egill höfdu þunnſkipad. voro *x*) þeir þá átián á ſkútunni. Þá dró ſaman med þeim. en fyrir innan *y*) eýna var vadilſund nockut grunt *z*) milli ok annarrar eýiar. útfall var *) ſiáfarins. þeir Egill hleyptu þ) ſkútunni í þat it grunna ſundit. en *æ*) ſneckiurnar flutu þar eigi. ok ſkildi þar med þeim. Sneri þá konúngr ſudr aptr. *a*) en Egill fór nordr á fund Arinbiarnar *b*). Þá qvad Egill víſu. Nú

quae navi continebatur, ipſam incendebant. Qui vero Egillum cum reliquiis ſociorum, inſequebantur, magno ardore curſum urgentes, ſingulis remis duo incumbebant, & tamen vices remigationis mutare neceſſum habebant: neque deerat hominum copia in iſtis navibus. Egillus contrà vectorum paucitate laborabat, cum hominibus omnino decem & octo in celoce conſtitutus; & tum ſpatium inter eum & regios magis magiſque contrahebatur. At intra inſulam occurrit aeſtuarium, quod modicae altitudinis fretô eam ab alia inſula dirimit. jam vero receſſus erat maris. Egillus ſuâ celoce fretum illud vadoſum penetravit: at ibi naves majores fluitare nequibant: quae res congreſſum inter eos diremit. Inde rex Eiricus in meridiem reverſus eſt. Egillus vero boream verſus ad Arinbiörnum ſe recepit: tunc ille carmen pepigit:

Nunc

s) ok rero ij. menn um ár. Guelf. Hol.

t) hveria. Jör.

u) ſkorti eigi lid þar at ſkiptaz vid, *ibi non deficiebant copiae, ad vices mutandas*, ɔ: ut integri remiges feſſis ſuccederent. Jör.

x) þar áttián menn á ſkútu. Guelf.

y) leiruna (leyruna), *brevia*. Guelf. Hol. J. P.

z) ok í milli annarrar &c. Guelf. Hol. milli hennar ok &c. K. L. M. R.

*) á ſeónum (ſiónum). Guelf. Hol.

þ) þá í it grydra (grynnra) ſundit. Gu. Hol.

æ) Lánſkip (Lángſkip) konungs, — *longae Regis*. Iidem.

a) ok vard þar þá ecki fleira til tídenda. x. menn fellu af ſveitúngum Egils. fór Egill þá undz han fann Arinbiörn, *neque ibi tum plura geſta ſunt. X. homines ab Egillo ceciderunt: qui inde perrexit uſque dum ad Arinbiörnum perveniret*. &c. Guelf. Hol.

b) Þá ſpurdi Arinb. hvörſu farit hefdi &c. *Arinbiörnus quomodo eveniſſet, rogavit*. add. Jör.

A.C. 934.

Nú hefir *c*) þrymraugner þegna
d) Þrótthardr [en *e*) ek mik *f*) vardag
g) Víti varrar ſveitar.]
Vígelldz tíu fellda.
h) Þar *i*) lax ſára ſærdi
k) Sendr or minni hendi.
l) Digr fló beint medal biúgra
m) Bifþorn Ketils rifia.

Nunc 1) *rex viros*
Fortis [*ego autem ſubterfugere potui*
2) *Noſtrorum ſociorum caſum.*]
Decem proſtravit.
Ubi vulnerum ſalmo (haſta) *vulneravit*
Mea manu miſſus:
Volavit craſſa rectà inter convexas
3) *Aëria ſentis* (haſta) *Ketilli coſtas.*

Egill | Zz 2 | *Egillus*

c) þrumrögner, *Röguer* (Odinus) *terrae*, ɔ: Rex. Guelf. þrim rögn, *tonitruoſus imber*, ſcil. Vígelldz, *telorum.* Hol. þrit raugnar. Jör.

d) þrótthardar. K. L. M. R.

e) ek. omitt. Iid. Jör.

f) Varda. Guelf. Hol. Jör. K. L. Vardar. M. R.

g) Viti vorar ſveitir. Hol. Jör. K. L. M. R.

h) Hanc ſtropham ex unico Libro O. adſumſit G. Pauli, a quo eſt verſio hujus carminis.

i) Sárlagar (Sárlagan. K.) ſyrar (ſyran). Mb. a. L. K. E. Sárlagra ſyrra. M. R. Sárlegri ſirir, *acerbâ* — Jör. || Svart (ſnart) laxa ſúrar. Guelf. Hol.

k) Sendi. H. *Nigros Syrae* ɔ: Freyiae *ſalmones* ɔ: haſtas *miſi.*

l) Digrt. Guelf. Hol.

m) Bifdorns. Mbr. a. E. K. L. R. Bifdóms. M. Bif þorn. Jör. Mbr. b. H. Bifurþorn. O. Bifkorn. Guelf.

1) VÍGELLDZ ÞRYMRÖGNIR.] *Praeliarium ignium tonitruoſus pluviator*, ɔ: *Rex.* G. Pauli.

2) *Utrum* vorrar ſveitar *ad τὸ* víti *referas, an ad* tíu fellda, *res erit indifferens.* G. Pauli.

3) BIF-ÞORN.] Bif, *mobile quid, jam mare jam aër, poëtice:* þorn, *ſpina.* G. Pauli. *Nihil etiam obſtat, quin* BIF *ſit* volatile quodcunque, *ut aves, muſcae &c. atque ad* SYRAM *i. e. Freyiam, ſtragis electricem ex aequa parte cum Odino, relatum, telum denotet. Quo poſito (cum auctoritas Strophae quintae, quomodo in Textu expreſſa eſt, ob diſſenſum omnium Librorum, vehementer dubia ſit) ordinem verborum in parte carminis poſteriore talem concipio:*

1) Þvíat ſárlagar bif ſyrar digr dorns *l.* þorns ſendr or minni hendi flaug beint medal biúgra Ketils rifia. *I. e. Nam ſanguinolenta avis (muſca, apis) Syrae craſſo roſtro (aculeo). h. e.* Telum funeſtum lato mucrone: *mea manu &c.*

1) ÞVÍAT.] *Hoc pendet a Stropha quarta, quam interpretor:* Sed ego vituperationem a me removi. SÁRLAGAR, *liquoris vulnerum* ɔ: *ſanguinis. Sanguinolentum autem dixit telum, vel, quod tingendum erat ſanguine, vel tropice quaſi avidum ſanguinis,* atque

A.C. 934. Egill *n*) kom á fund Arinbiarnar. ok segir honum þessi tídendi. Arinbiörn *o*) segir at honum var ecki *p*) villdara af ván um skipti þeirra Eiríks konúngs. *q*) en ecki mun *r*) þik se skorta. Egill. ek skal bæta þer skipit. ok sá þer annat *s*) þat er þú megir vel fara til Islandz. Ásgerdr kona Egils hafdi verit med Arinbirni sídan þeir fóro til þíngs. Arinbiörn feck Agli skip *t*) þat er vel var haf-færanda. ok let ferma *) af *u*) því sem Egill villdi. *x*) býr Egill skip þat til hafs. ok hafdi þá enn nærr xxx. manna. skiliaz þeir Arinbiörn þá *y*) med vináttu. Þá qvad Egill.

Sva

Egillus ad Arinbiörnum redux, hunc illi casum narrat: Arinbiörnus ait, nihil pulchrius sperandum ei fuisse, in negotio cum Eirico rege (contrahendo). Sed faxo, Egille, ne opibus destituaris, navis tibi damnum reparabo, dabo (enim) aliam quâ in Islandiam rectè queas trajicere. Uxor Egilli Asgerda apud Arinbiörnum fuerat, ex quo forum adierant. Arinbiörnus Egillo dedit navem oceano tutò committendam (idoneam), & hanc rebus, quas Egillus cupiebat, onerari curavit; eam Egillus ad navigationem instruxit, & tum quoque sociis navalibus admodum XXX. utens, mutua cum amicitia ab Arinbiörno discessit. Tunc Egillus carmen fudit:

Ita

---

atque hoc est melius, cum animalis nomine istud designet. Porro apem *posui in interpretatione, cum tenuis differentia sit inter* Bif *&* Bi; *& Poeta dicturus sit infra in* Höfudlausn, *Hrutu unda* bi. *quamquam ibi Optimi Libri scribunt By. Potest &* SÁRLAGAR *ad* ÞORNS *referri, ut* sárlagar þorn *sit aculeus ad sanguinem detrahendum aptus.*

n) sagdi Arinbirni frá vidskiptum þeirra konungs, *memorabat Arinbiörno, quae regem inter & se gesta erant.* Guelf. Hol. || EGILL KOM — TÍDENDI, exclud. H.

o) kvat ecki minna at (af) von (minni von ad), *Arinbiörnus negavit minus ibi* (damni) *fuisse exspectandum.* Iid. J. P.

p) villdara von af skiptum þeirra &c. Jör.

q) Arinbiörn segir. at Egil mundi eigi se skorta. þó konúngr hefdi þetta se upptekit, *Arinbiörnus dixit Egillo non defore pecuniam, etsi hanc excepisset Rex.* Jör.

r) þer sesátt. medan vid lifum bádir. þvíat ek mun sá þer skip svo at þú megir fara út til Islandz. — *dum uterque nostrum vivit, nam dabo tibi navem* &c. Guelf. Hol.

s) skip. add. Jör. Mox, fara á til &c. habent Iid.

t) gott, *pulchram.* add. Iid. Guelf. Hol.

*) ok nær xxx. manna. add. Jör.

u) Vidi, *lignis.* Membr. a. cum Traduc. item E. J. P.

x) búaz þeir Egill þá enn til —. ok höfdu (hafdi. Mbr. b.) xxx. manna, *Egillus & sui iterum accinguntur pelago* &c. Gu. Hol.

y) enn. add. Iid. i. e. *cum consueta amicitia.*

A.C. 934.

Sva skylldu god giallda,
[z) Gram reki bönd *) af höndum,
þ) Reidr se æ) rögn ok Ódinn,]
a) Rán b) míns fiár, c) hánum:
d) Fólkmýgi lát flýia
**) Freyr ok Niördr af e) iördu:
Leidiz lofda f) strídi
g) Land-áss þann er h) ve grandar.

†) *Ita numina rependant,*
[*Regi suam tutelam Dii renuncient,*
Iratus sit cum Diis (reliquis) *Odinus.*]
Raptum meae pecuniae ei:
Tyrannum fuga
Freyr & Niörde ex terra,
Odio habeat patrium numen
Hostem populi, qui sancta jura violat.

59.

 CAP.

z) Gramr reki lynd (lind, lyndr. L. R. K.) af löndum, *Rex tiliam agat e terris*, ɔ: navi aufugiat. Nisi velimus GÓD-LYND BÖND combinare, ut sint, *numina benevola*, sc. Poëtae. tumque, GRAMR REKI AF LÖNDUM, *rex ejiciatur e regnis*, erit seorsim positum; & REKI dictum eleganter, pro *rekiz*, vel *brekizt*. Notum, *at reka fyri stormi*, vel *reka undan*, tempestatis impetu agitari & auferri. Hafursgrid: Sem vídazt vargar reka, *quam latissime pelluntur lupi*. Mbr. a. C. E. K. L. M. R. Gröm, *infensa*, sc. numina. Jör. Mox, reka — af löndum, *ut pellant terris*. Jör. || reka, etiam Hol.

*) ad höndum, *Regi vincula manibus injiciant* ɔ: eum in angustias redigant, aut etiam, potestate privent. H.

þ) reid so rögn &c. & Stroph. sequ. Minniz, pro, míns, ɔ: *ita in memoriam veniat Diis* &c. *raptus meae pecuniae*. Jör.

æ) Reginn (Reiginn). Guelf. Hol. Rægn. K.

a) Ráns. Guelf. Hol.

b) ok míns fiár. H. míns ok fiár. O. náins ok fiaur. L.

c) á hánum. K. omittens posteriorem partem carminis.

d) Fylkmyi. L. Fylkmy. M. Forilkmy. R. || Fiölkyngi (fiölkíngi) láttu fylgia, *vim incantamenti fac* (eum) *sectari*. Guelf. Hol. Jör. Nisi velimus accipere, per Metonymiam adjuncti pro subjecto, de Gunnhillda regina, saga insigni.

**) Frei ok Niörd. B. i. e. *incantamentum fuget Freyium & Niördum.*

e) Jördum, *possessionibus*. Membr. a. E. L. M. R. Jör.

f) Styri. Membr. a. E. M. *gubernatorem virorum*, sc. *regem*. Styrdi. Mbr. b. G. N. Initio Strophae, Leidis. Guelf.

g) Land-ás in accusativo, i. e. regem. Guelf. Hol. Jör. L. R.

h) Ur. Membr. b. G. N. I. e. *qui pluviae officit*. egregiè in malum principem. Oss, *nobis*. H.

†) *Hic otium nobis fecit Doctissimus Dus Hypnonesius Syntagm. de Bapt. pag.* 58. *Saltem bona ipsius cum humanitatis, tum amicitiae*

A.C. 934.

59. CAP.

EIRÍKR KONÚNGR DRAP BRÆDR SÍNA.

Haralldr hinn hárfagri ſetti ſonu ſína til ríkiſs í Noregi *i*) þá er han tók at elldaz. gerdi Eirík konúng *k*) ifirkonúng ſona ſinna allra. Ok er Haralldr *l*) hafdi verit Lxx.

CAP. LIX.

REX EIRICUS FRATRES SUOS INTERFECIT.

Haralldus pulchricomus cum aetate provehi coepiſſet, regnum Norvegiae inter filios diſtribuens, Eiricum regem conſtituit filiis ſuis omnibus imperiô ſuperiorem, regnum vero ei

---

citiae fiducia, unam aut alteram lectionem attingere liceat:

1.) *Non diſplicet lectio* Gramir *(pro* Gram, *Str. 2.) coll. Gloſſ. ſuo loco, ut ſenſus ſit: Exſolvant Dii manibus (populi Norvagici) vincula.* ɔ: *ab injuſta dominatione liberent.* [*Haec lectio in nullo meorum Librorum exſtat, ita ut parum intereſſe putem, placeatne cui an diſpliceat. Senſus autem literalis hujus Strophae eſt:* Regem Dii e manibus abjiciant. *quem latiniùs expreſſit Interpres.* G. M.]

2.) *De Diaereſi in voce* fiár *(Stropha 4.) non abs re forte monuero, ne quem imprudentem nimia Syllabarum paucitas offendat. cf. lectionem Lib. O.* [*Videntur Poëtae antiqui de induſtria uſi verſibus Catalectis; e. g. Thordus Kolbeini in hoc:*

Ulfkell blár *ſkulfu.*

Poterat enim dicere, bláar. *Item Hofgarda-Refus:*

Gall bál Hárs ſkála.

Ubi nullus locus eſt Diaereſi. Hoc tamen non procedit niſi in Strophis paribus, ſeu ſecunda, quarta, & ſic porro. G. M.]

3.) Lofda ſtrídi *malim hic (Stropha 7.) quam* ſtyri, *characterem videlicet odioſum & metro altero melius convenientem.* G. Pauli. *Eadem res me impulit, ut* tyrannum *reponerem Stropha 5. pro* propulſorem populi. *Credo autem per* Land-áſs, *Stropha ultima Thorum deſignari, ut qui praecipue a Norvegis colebatur. Per* Ve *eadem Stropha poteſt intelligi* pax forenſis. *quam ſane violavit Eiricus rex, approbando aut ſaltem non puniendo ejus diſturbationem.* G. M.

i) Þá — ELLDAZ, ignorant Guelf. Hol. P.

k) yfirmann allra brædra ſinna. ok ætladi honum at vera yfirkonúngr eptir ſinn dag. *principem inter omnes fratres ejus conſtituit, eidemque imperii ſummam* (principatum) *poſt fata ſua deſtinavit.* Iidem. J. Jör.

l) kóngr var ſiötugr, *ſeptuagenarius.* Guelf. Hol. P. áttrædr, *octogenarius.* J. ex gloſſa Torfaei.

Lxx. vetra konúngr. þá felldi han *m*) í hendr Eiríki fyni fínum ríki. I þann tíma *n*) ól Gunnhilldr fon. *o*) ok iós Haralldr konúngr vatni. ok gaf nafn fitt. ok *p*) let þat fylgia. at han fkylldi *q*) konúngr vera eptir födr finn. ef honum endiz alldr til. Haralldr konúngr fettiz þá í *r*) kyrrfetu. ok fat *s*) optazt á Rogalandi eda Haurdalandi. Enn þrem vetrum fídarr *t*) andadiz Haralldr konúngr á Rogalandi. ok var giörr haugr eptir hann vid Haugafund. Eptir andlát konúngs þá *u*) var deila *x*) mikil med fonum hans. *y*) þvíat Víkveriar tóko fer til konúngs Óláf. en þrændir Sigurd. Enn Eiríkr felldi þá báda brædr fína í Túnsbergi einum vetri eptir annlát Haralldz konúngs. Var þat allt á einu fumri er Eiríkr konúngr fór med her finn af Haurdalandi auftr í Vík til bardaga vit brædr fína. ok ádr höfdu þeir

ei tradidit, poftquam id LXX. annis tenuerat. Eodem tempore Gunnhillda filium peperit, quem rex Haralldus aqua luftrali afperfit, fuumque illi nomen dedit, addens mandatum, ut hic puer, fi vita ipfi fuppeteret, patri in imperio fuccederet. Deinde otium amplexus, in Rogia fere, aut Hördia, refedit. Tribus vero poft hyemibus in Rogia diem obiit; tumulufque illi apud Haugafundum *extructus eft. Obitum regis magna inter filios contentio excepit: Vicenfes enim Olaum, Thraendi Sigurdum, reges fibi ceperunt. Uná vero hyeme, a morte regis Haralldi, elapfá, ambo hofce fratres Eiricus Tunsbergae occidit. In unam vero aeftatem haec omnia inciderunt; regis nempe Eirici expeditio ex Hördia in Vicam orientem verfus, ad bellum cum fratribus gerendum;* &

A.C. 930.

A.C. 934.

m) öll landrád Eiríki fyni fínum, *univerfam reipublicae gubernationem* &c. Guelf. Hol.

n) átti. Guelf. Hol. P.

o) þann. Jör.

p) þat med. at han &c. Guelf. Hol.

q) taka kóngdóm (kóngs nafn) &c. Jörund. (Guelf. Hol. J. P.)

r) kyrrfæti. Guelf. Hol. P.

s) opt, *multum*. Iidem, omiffa obitus mentione.

t) enn Eiríkr tok ríki, *quam Eiricus regnum acceperat*. add. Jör.

u) gerdiz. Jör. Guelf. Hol.

x) ok ófridr, & *bellum*. add. Jör.

y) ok fóro þeirra fkipti fem fegir í Sögum (Sögu. P.) Norex konúnga, *quorum res habebant exitum, qui commemoratur in hiftoriis (hiftoria) regum Norvegiae*. Guelf. Hol. J. P.

A.C. 934 Þeir deillt á Gulaþíngi. Egill ok Bergönundr. z) ok þessi tídendi er nú var sagt. Bergaunundr var heima at búi sínu þá er konúngr fór í leidángr. þvíat honum þótti úvarligt at fara frá þ) búi sínu medan Egill var eigi or landi farinn. þar var þá med honum Haddr bróder hans. Fródi het madr frændi Eiríks konúngs æ). han var hinn a) frídazti madr. úngr at aldri. ok þó vaxinn madr. Eiríkr konúngr setti hann eptir til traustz b) Bergaunundi. sat Fródi á Alrekstaudum at búi konúngs. ok hafdi þar sveit c) manna. Rögnvalldr er nefndr son Eiríks konúngs ok Gunnhilldar. han var þá d) vetra x. eda xj. ok var hit frídazta mannzefni. han var þá med Fróda er þetta var tídenda. En ádr Eiríkr konúngr e) reri þenna leidángr. þá gerdi han Egil útlaga fyri endilángan Noreg. ok dræpan f) hverjum manni. Arinbiörn var þá med konúngi í leidángri. en ádr g) han fór heiman

& quae hanc praecessit, Egillum inter & Bergönundum in foro Gulensi disceptatio, atque (hanc subsecuta) eventa, quae modo demonstrata sunt. Bergönundus, profecto in bellum rege, in villa sua remansit; nam discedere domo, dum terrâ non abiisset Egillus, minus tutum arbitrabatur. Tum vero cum eo erat Haddus frater. Frodius nomen erat homini, regis Eirici cognato: is formâ erat pulcherrimâ, aetate quidem adolescens, sed statura adultus. Hunc rex Eiricus in praesidium reliquerat Bergönundo: & sedit Frodius Alrekstadis, regis praedio, virorum cohorte munitus. Rögnvalldus nominatur filius regis Eirici & Gunnhilldae, hac tempestate X. aut XI. annos natus, puer formae speique pulcherrimae. Is inter haec apud Frodium erat Alrekstadis. Ante vero quam rex Eiricus hanc in expeditionem (classe) moveret, Egillum perpetuâ proscripsit Norvegiâ, cuilibet homini jure occidendum. Arinbiörnus regem in expeditionem sequebatur; sed ante

z) OK ÞESSI — SAGT. omitt. Iid. & Jör.

þ) eignum sínum, *res suas relinquere.* Guelf. Hol. J. P.

æ) ok fóstrson hans, *& alumnus.* add. Kalf.

a) hinn gerfuiligsti (giörfilegazti) madr, *virilibus dotibus instructissimus.* Guelf. Hol. Jör. J. P. omiss. ceteris.

b) Vid Bergönund (Önund). Iidem.

c) med ser. Jör.

d) xj. vetra (xij. vetra. Jör. P.) ok — vænsta (mesta. P.) manns efni. Gu. Hol. Jör. J. P.

e) fór (færi) í leidángr. Iidem.

f) fyrir (af). add. Iidem.

g) þeir færi, *proficiscerentur.* Guelf. Hol.

heiman þá lagdi Egill ſkipi ſínu til hafs. ok *h*) hellt í útver *i*) þat er Vitar heita. út frá Allda. þat er komid af þiódleid. þar voro fiſkimenn. ok var þar gott at ſpyria *k*) tídendi. þá ſpurdi han at konúngr hafdi gert hann útlaga. þá kvad Egill víſu.

l) Lögbrigder hefir *m*) lagda
Landálfr fyri mer ſiálfum
n) Blecker *o*) brædra *p*) ſökkva
q) Brúdfáng vegu lánga.
Gunnhilldi á ek *r*) at giallda
s) Greypt er hennar ſkap þenna
t) Úngr gat ek *u*) læ launat

Land-

ante quam hic domo proficiſceretur, Egillus navim ſuam in altum dirigens, appulit ad ſtationem piſcatoriam, cui Vitar (*phari*) *nomen eſt, extra Alldium* (*inſulam*) *& itinera* (*incolarum*) *communia ſitam. Hic piſcatores erant, & bona facultas accipiendi rumores. Tum comperiens Egillus, regem ſe declaraviſſe extorrem, carmen pepigit:* A. C. 934.

Genius terrae tutelaris, legum violator,
Stravit longas vias mihimet:
Matrimonium corrumpit
Fratrum (*ſuorum*) *hoſtem.*
Gunnhilldae, mulieri noxiae,
Debeo hoc exilium;
Atrox illius animus eſt:

Mino-

h) let. Guelf. Hol. lítt í veſtr, *paululum in occidentem.* J.

i) þar (þat) er komit var af þiódleid. Guelf. Hol. Jör.

k) tídenda, *ſciſcitandi rumores.* Iidem.

l) lögbrygdr. O.

m) Lagdar. Jör. N.

n) Blackir. O.

o) brædir, *incitat.* Guelf. brædr. Mbr. b. G. N. O. i. e. *fratris.* blaudru. Jör.

p) ſtöckva, *profligatorem.* L. O. K. Pro BRÆDRA SÖKKVA, G. Pauli repoſuit, Bræddra ſtökkla, ex genii ſui auctoritate; & exponit BLECKIR BRÆDDRA STÖKKLA, per *infector tinctorum aſpergillorum* ɔ: telorum. Hac ſane emendatione carere poteramus.

q) BRÚDFÁNGS, reponit G. Pauli. Bragföng. Gu. Hol. obſcure, & metro repugnanter.

r) AT. omitt. Iidem.

s) Greipt. Jör. M. R.

t) kóngr. Jör. Ungs, in genitivo, ɔ: *injuriam mihi minorenni factam.* Gu. Hol. Unns. O.

u) ok le (læ) launa. Quae ſi referantur ad praecedens, Á EK, ordo & ſenſus fuerit: Gunnhilldi à ek at giallda þenna landrekſtr (greypt er &c.). ok launa granda bili læ. úngr gat ek (ſub. *launat*). *Gunnhilldae hoc exilium debeo (atrox* &c.) *& nocenti nymphae injurias (rapinas) rependere (teneor): adoleſcens quidem valui* (rependere). Membr. a. & Traduc. item Jör.

Aaa

A.C. 934.

x) Landrekſtr y) bili granda.
Vedr z) voro vindlítil. fiallvindr um nætr. en haf-gola um daga. Eitt kvelld figldu þeir Egill út á haf. en fiſkimenn reru þá inn til landz. þ) þeir er til nióſnar höfdu ſetter verit um farar þeirra Egils. kunnu þeir þat at ſegia. at Egill hafdi útlátid æ). ok á haf ſiglt. ok han var á brottu. a) Letu þeſsa nióſn koma til Bergönundar. ok

Minorennis injurias rependere potui. *Tempeſtas erat placida; a montibus noctu, ab alto interdiu ventus ſpirabat. Veſpere aliquo Egillus velis in altum exiit: Piſcatores ſimul, qui itineribus ipſius explorandis fuerant ſubornati, remigabant introrſum ad continentem, apportantes nuntium, quod Egillus oceano ſe commiſiſſet, atque adeo (inde) abeſſet: rem hancce exploratam ad aures* — *Berg-*

x) Landrekr, *terra ejectus (extorris).* Guelf. Hol. Jör.

y) ok bif granda, *& turbam funeſtam.* Jör.

In priori Carminis parte ordo verborum, quem & ſtricte premit interpretatio, talis eſt:

1) Landálfr, lögbrigdir, 2) hefir lagda lánga vegu fyri mer ſiálfum. 3) brúdfáng bleckir 4) brædra ſökkva.

1) LANDÁLFR, *Rex (ut modo* Land-áſs, *Deus). Alfi nempe inter Deos hominesque medii.* G. Pauli. *Magna invidia & ironia eſt in hoc nomine, collato cum altero,* LÖGBRIGDIR.

2) HEFIR LAGDA LÁNGA VEGU &c.] *Sub.* Hedan: *eſtque ſenſus:* Longe me hac ex regione exterminavit.

3) BRÚDFÁNG *modò, pro* konfáng: *intelligit Gunnhilldam.* BLECKIR, *ad verbum,* nigrum reddit, *a* Blackr, *niger.*

4) SÖKKVI, *hoſtem notat, in Edda. Nomen iſtud invidioſum,* BRÆDRA ſökkvi, *ex re praeſenti opportune petit Poëta.*

In poſteriori autem parte ordo eſt talis:

Gunnhilldi, 1) granda Bili, á ek at giallda þenna landrekſtr. 2) greypt er hennar ſkap. Ungr gat ek læ launat 3).

1) BIL, *Dearum una, cujus nomine, niſi malo adjecto titulo* [GRANDA, *noxarum, cladium*] *Gunnhilldam noluit appellare Poëta.* G. Pauli.

2) GREYPT.] Skialldvör *greyptiz* nidr at Þórſteini, *guttur ſcilicet praemorſura, prona incubuit atque ingruit.* á grúfu, *quod pronum eſt. Prona & atrox Gunnhillda ad nocendum.* G. Pauli.

3) *Latenter hoc dicit:* Ergo & ſpero fore ut poſſim adultus.

z) Var vindlítid. Jör. Mox, FIALLVINDR abeſt a Guelf. Hol.

þ) Er nióſnir höfdu halldid, *qui obſervitaverant.* Guelf. Hol.

æ) um daginn, *eo die.* Iidem. J.

a) fóro þeir nú ok ſögdu Bergönundi, *profectique hoc narrabant Bergönundo.* Guelf. Hol.

ok er han vifsi þefsi tídendi. *b*) þá fendi han frá fer menn þá alla er *c*) han hafdi ádr haft þar til *d*) varúdar. *e*) Reri han þá inn til Alrekftada ok baud Fróda til fín. *) þvíat *f*) Bergönundr átti aul mikit heima *g*) at fín. Fródi fór *h*) med honum. ok hafdi med fer nockura menn. tóko þeir þar veizlu góda. ok höfdu gledi mikla. var þar þá allt óttalauft. Rögnvalldr konúngs fon átti karfa einn. reru vj. menn á *i*) bord. han var fteindr allr fyri ofan *k*) feá. han hafdi med fer *l*) menn x. eda xij. þá er honum fylgdu *m*) einart. *n*) ok er Fródi var

Bergönundi pervenire curabant: qui eâ cognitâ, praefidium univerfum, quo praemunitus fuerat, ab fe dimifit: deinde Alrekftados remigio petens, Frodium ad fe invitavit, nam domi fuae †) *habebat largam cerevifiae copiam. Frodius, cum nonnullis comitibus, invitantem fecutus eft. Ibi lauto convivio excepti, atque in hilaritatem foluti, omni periculi metu vacabant. Erat Rögnvalldo, filio regis, navigium quod* ††) Cyprinum *appellant, fenis numero remigibus in fingula latera aptum, totum, qva parte fui extabat ex aequore,* lapide *pictum. Is viris X. aut XII. affiduis utebatur comitibus. Frodio autem* A.C. 934.

b) Han fendi þá, Mbr. a. C. E. Anacoluthon.

c) med honum voro, *quod cum eo fuerat.*

d) verndar. Jör. L. M. R.

e) han fór inn á Alrekftadi. ok baud til fín Fróda. Guelf. Hol. J.

*) De copia cerevifiae tacent Jör.

f) han. Guelf. Hol.

g) AT sín. omitt. Iid. J. P. Pro qvo, at fer fubftituunt K. L. M. R. imperitè.

h) vid fimta mann. ok þá veitzlu góda med (af. Hol.) Bergönundi. ok gledi mikla. var þar þá allóttalauft, *profectus cum comitibus IV. apud Bergön. fruebatur lauto conviv. magnifque gaudiis, fine omni periculi metu.* Guelf. Hol.

i) hvart. add. Guelf. Hol.

k) Sió, Membr. a. cum Traduc. item Jör. Sió-mál. P.

l) xij. menn. Guelf. Hol. P.

m) Einatt. K. L. M. R. Jafnan. Gu. Hol. fed omittunt Jör. una cum reliquis Capitis.

n) han var þá í Herdflu med Skeggþóre fóftra (frænda. Hol.) fínum. ok var þar veitzla god, *is tum in Herdfla erat cum Thore* barbato *nutricio (confanguineo) fuo: ibique lautè convivatum eft.* Guelf. Hol. J. P.

†) *Poteft eft reddi;* apparaverat magnum fympofium. ÖL *enim, per metonymiam adjuncti olim fignificavit* Sympofium: *neqve is fignificatus adhuc plane obfolevit: dicimus nempe,* Kaupöl, *Sympofium fponfalitium:* Feftaröl, *Sympofium nuptiale.*

††) *Forte talium navicularum infigne fuit hic pifcis, fculptus aut pictus. Scio autem effe, qui* Corbitam *exponant.*

A.C. 934. var heiman farinn þá tók Rögnvalldr karfann. ok reru þeir út til Herdlu xij. saman. þar var konúngs bú mikit. ok red sá madr fyri er het Skeggþórer. þar hafdi Raugnvalldr verit á fóstri í barnæsku. tók Þórer feginsamliga vit konúngs-syni. skorti þar ok eigi dryck mikinn.

autem domô profecto, Rögnvalldus cum viris XI. ingressus Cyprinum, remigio ad Herdlam excurrit. Ibi amplum erat praedium regium, cui Thorer quidam cognomento barbatus *praefuit. Hic alitus in infantia Rögnvalldus fuerat; quem nunc Thorer cum gaudio excepit: neque ibi potulentorum defuit copia.*

60. CAP.

DRAP BERGÖNUNDAR. OK RÖGNVALLDZ KONÚNGS-SONAR.

o) Egill sigldi út á haf um nóttina sem *p*) fyrr var ritad. ok er mornadi *q*) fell vedrit ok gerdi logn. *) lögdu þeir þá *r*) í rett. ok letu reida fyri *s*) nockurar nætr. En

CAP. LX.

CÆDES BERGÖNUNDI, & RÖGNVALLDI, REGIS FILII.

Egillus, quod supra scriptum erat, nocte in altum evectus est. Posterae autem lucis ortu, vento cessante, mare tranquillum extitit: tunc in uno se loco continere statuentes, navim reciproci maris arbitrio per aliquot noctes permitte-

o) Nú er at segia frá Egli. at han sigldi á haf um kuelldit. en er mirkua tók. felldu þeir segl á skipi sínu. Sídan bidr Egill at þeir skulu snúa aptr til lands. en þeir bádu hann ráda. eptir þat sigla þeir til lands. þeir lögdu skipi sínu í leinevog. Sídan geck Egill á bátinn vid þridia mann. ok reru til lands. *Nunc de Egillo narrandum est; is vespere in altum evehebatur. Nocte autem incunte vela in navi demisere. Postea jubet Egillus ut revertant ad terram: nautae jubent id in ejus esse potestate. igitur navigant ad terram: navemque suam in secessum appellunt. Deinceps Egillus scapham cum viris duobus ingreditur. adremigant littori.* Jör. nimis compendiosè.

p) sagt var, *memoratum erat.* Guelf. Hol. J.

q) ok sól sótti (setti) á himinn, *cum sol in coelum procederet (coelum occuparet).* add. Guelf. Hol. J. P.

*) Láu, — *se continentes.* J. Ceterum de obsoleta illa phrasi nautica, At leggia í rett, legi possunt Ol. saga Impressa, í Þætti Ögmundar Ditts cap. 1. & Fóstbr. saga c. 10.

r) tred, *arborem* ɔ: malum, aut antennam, *deponentes.* Hol.

s) nockr dægr, *aliquot noctes & dies,* sive, *aliquoties*

En er hafgola kom á ſagdi Egill *t*) ſkipörum ſínum. Nú munum ver ſigla at landi. þvíat ógiörla veit. ef hafvidri kemr á hvaſt. hvar ver náum þá landi. en helldr úfridvænt fyri í fleſtum ſtödum. *u*) Háſetar bádu Egil fyri ráda þeirra ferd. Sídan tóko þeir til ſegls. ok *x*) ſigldu inn til Herdlu vers. ſíngu þeir þar góda höfn. ok tiölldudu ifer ſkipi ſínu. ok lágu þá um nóttina. Þeir höfdu *y*) á ſkipinu lítinn bát. ok geck Egill þar á vit þridia mann. reri han þá inn um nóttina til Herdlu. ſender þá *z*) mann í eyna upp at ſpyria tídenda. ok er ſá kom ofan til ſkips. ſagdi han. at þ) þar á bænum var Raugnvalldr konúngs-ſon ok *æ*) hans menn. ſátu þeir þá vit dryckiu. *a*) hitta ek einn *b*) af húskörlum. ok var ſá *c*) aulódr. ok ſagdi at

mittebant. Flatu verò ab oceano ſuperveniente Egillus convectoribus locutus eſt: Nunc ad terram vela faciemus, nam ſi tempeſtas a plaga oceani cooriatur, incertum eſt, quam terram tenere nobis obtingat: ſed pleraque loca minus pacatos praebent acceſſus. Nautae curſum Egilli arbitrio permiſere. Inde velis accommodatis, ad Herdlae (inſulae) fines contendunt: ubi bonum nacti portum, navi tentoriis velatâ, pernoctant. Scapham exiguam habebant in navi: hanc Egillus cum viris duobus ingreſſus, nocte ad Herdlam introrſum impellit. Emittit in inſulam hominem, qui ſcitetur, quid novi. Is ad navem redux nuntiat; Rögnvalldum filium regium, & ſuos ſatellites in praedio eſſe, & quidem comiſſari: incidi (inquit) in unum ſervum domeſticum, cerevisia furentem, qui dixit: A. C. 934.

quoties XII. horas. Guelf. Hol. J. P. Ad τὸ FYRI ſubauditur, STRAUMI, vel, FALLI.

t) at han vill at þeir ſigli at landi. enn þótt ófridligt veri (ſe fyri). *Dixit ſe ad terram vela facere velle, utcunque infeſtam (aditu).* Guelf. Hol. J. P.

u) bádu háſetar hann ráda. Iidem.

x) lögdu inn í Herzlu ver. (inn í Herzlu). Iidem.

y) gódan eptirbát, *eximiam* &c. Guelf. Hol.

z) menn upp — ok ſpyr tídenda. Sendimenn koma aptr ok ſegia &c. *hominibus miſſis, nova ſcitatur: Miſſi reduces ajunt* &c. Guelf. Hol.

þ) í bænum. Iid.

æ) menn hans ſátu þar vid dryckiu, *ejus ſatellites ibi comiſſari.* Iid. J.

a) Ek hitti á. Guelf. G. hittum ver, *incidimus.* P. Egill hitti, *Egillus incidit.* Mbr. b. H. N.

b) þeirra, *eorum* ſc. ſatellitum. Guelf. Hol. J. P. mann, *hominem.* Jör.

c) Vínódi, *vino furentem.* J.

A.C. 934. at d) her ſkylldi eigi e) minna drecka enn f) at Bergönundar. þótt Fródi veri þar á veizlu. ok þeir v. ſaman. g) Ecki kvad han þar fleira manna enn heimamenn. nema Fróda ok hans menn. Sídan reri Egill aptr til ſkips. ok bad menn uppſtanda. ok taka h) vapn ſín. þeir gerdu ſva. i) þeir lögdu út ſkipit um ackeri. Egill let gæta xij. menn ſkips. en han fór á eptirbátinn. ok. þeir k) xviij. ſaman. reru ſídan inn eptir ſundum l). Þeir ſtilltu ſva til at þeir komu m) um kvelldit inn til Fenríngs. ok lögdu þar til leyni-vags eins. n) Þá mællti Egill. nú vil ek gánga einn upp í eyna. ok nióſna hvers ek verda víſs. en þer ſkulut bída mín her. Egill hafdi o) vapn ſín þau er han var vanr at hafa. hiálm ok ſkiölld. p) gyrdr ſverdi. hauggſpiót í hendi.

dixit: minus hic potandum non eſt, quam apud Bergönundum, etſi Frodius ibi cum IV. ſociis convivetur. negabat iſtic eſſe praeter domeſticos, niſi Frodium, & ſuos comites. Poſtea Egillus remigio navem repetens, ſurgere conſortes & arma capere jubet. Ita faciunt: navim aliquantum a littore promovent, & anchorá deſtinant. Egillus homines XII. navi relinquit cuſtodes. ipſe cum hominibus XVII. acatium inſcendit, & per freta introrſum remigio tendit; ita inſtituto curſu, ut veſpere ad Fenhringum perveniret. applicant ibi navem in ſeceſſum aliquem. Tunc infit Egillus: jam ſolus egrediar in inſulam, & videbo ſi qua de re ſiam certior. Vos autem hic me exſpectabitis. Egillus armis conſuetis utebatur, galea & clypeo, enſe ſuccinctus, gladium quo caeſim pugnatur

d) han, *ſe potaturum.* omiſſo mox, eigi. Gu. Hol. þeir ſkylldu, *ſe & ſocios — potaturos.* Jör.

e) minnr (midr). Guelf. Hol. J. P.

f) Bergönundr ok Fródi veri þar vid ſimta mann. J. P. || Fródi. þótt han veri hiá Bergönundi vid Vta mann, *quam Frodium etſi eſſet cum Bergönundo, ipſe quintus.* Guelf. Hol.

g) Haec clauſula perperam abeſt a Guelf. Hol. Jör. J. P.

h) klædi ſín ok vapn, *veſtes & arma.* Guelf. Hol. J. P.

i) bad Egill þá kaſta akkerum fyri ſkipinu, *Egillus juſſit anchoras de prora jaci.* Iid.

k) xiij. Jör.

l) um morguninn, *tempore matutino.* Guelf. Hol.

m) inn í Fenhríng. Guelf. Hol.

n) Egill kuez villdu einn gánga í eyna. Gu. Hol.

o) ſídann hatt ifir hiálmi ſínum, *promiſſo pileo ſuper galea utebatur.* Jör. nihil de armis memorantes.

p) ſverd ok höggſpiót mikit, *enſe, & magno gladio* &c. Guelf. Hol.

hendi. Sídan geck han upp í eyna. ok fram med ſkógi nockurum. han hafdi dregit hött ſídan *q*) ifir hiálm. Han kom þar at er ſveinar nockurer voro. *r*) ok *s*) hiá þeim hiardtíkr ſtórar. *t*) ok er þeir *u*) tókuz at ordum. ſpurdi han hvadan þeir veri. *x*) eda ſyri hví þeir veri þar. ok hefdi hunda ſva ſtóra. Þeir mælltu. þú munt vera allheimſkr madr. *y*) eda hefer þú eigi heyrt *z*) at her gengr *þ*) biörn um eyna. hinn meſti ſpellvirki. drepr han bædi menn ok *æ*) fenad. ok *a*) er lagt fe til höfuds honum. *b*) vöku ver her hveria nótt á Aſki ifir fe váru *c*) er byrgt er í grindum. eda hví ferdu med vapnum um nætr. Han ſeger. *d*) hrædumz ok biörninn. ok fáir þiki mer *e*) ſem nú fari vapnlauſer. *f*) hefer han lengi elit mik í nótt. eda

tur manu geſtabat. ita in inſulam exiens, A.C. 934. *ſecundum ſylvam quandam incedebat: promiſſum cucullum ſuper galeam induerat. Venit ad pueros quoſdam, qui ſecum habuere magnas canes pecuarias: hos, cum ſermones copulare coepiſſent, rogat, unde eſſent? & cur ibi? quidve canibus tam magnis uterentur? illi ajunt: vehementer ſtultus homo ſis, oportet: non autem inaudîſti, quod hac inſula graſſatur urſus, inſignis maleficus, qui homines & pecora necat, & in cujus caput pecunia publice propoſita eſt? nos in hac villa Aſko omnes noctes advigilamus noſtro pecori ſeptis incluſo. Tu autem quid cum armis incedis noctu? Ille ait: metuo etiam urſum; & paucos autumo nunc inermes ambulare: multum noctis me perſecutus eſt iſte. Videte*

q) utan um hiálminn. Guelf. G. N.
r) ok ſátu at fe, *pecori adſidentes.* add. Jör.
s) höfdu. Iid. Gu. Hol. Mox, hundtíkur. P.
t) Egill ſpurdi einn þeirra, *Egillus unum eorum rogat.* Jör.
u) jukuſt vid ordum, *cum ſermones inter eos augerentur.* K. L. M. R. tókuz ordum. Guelf. Hol. J.
x) edr hví (því. Jör.) þeir hefdi hunda &c. Iidem. Jör.
y) eda. omitt. Iidem.
z) getit. add. Guelf. Hol. J.

þ) einn biörn mikill. ok er hinn &c., *unus immanis urſus, atque eſt* &c. Guelf. Hol.
æ) fe. Guelf. Hol.
a) nú er lagt mikit &c., *jam magna pecunia* &c. Jör.
b) því, *ideo.* add. Jör.
c) enn hví fer þú &c. Jör.
d) ek hrædumſt ok &c. Gu. Hol. Jör. hrædumzt ek. K. L. M. R.
e) nú fara. Guelf. Hol. J. P.
f) biörninn hefer elltan mik um alla eyna, *urſus me totâ inſula* &c. Guelf. G.

A.C. 934. *g*) eda fiái *h*) her nú. þar er han nú í fkógarnefinu. *i*) hvart eru aller menn í fvefni á *k*) bæ þefsum. *l*) Sveininn fagdi at þeir Bergönundr ok Fródi *m*) mundu enn drecka. *n*) þeir fitia nætr allar *o*). *p*) Segit þeim þá. fegir *q*) han Egill. hvar biörninn er. enn ek *r*) verd at fkynda heim. *s*) han geck þá brott. en fveinninn hlióp heim til *t*) bæiarins ok til *u*) ftufunnar er þeir *x*) drucku í. Var þá fva komit. at aller

Videte autem hic jam; ibi eft nunc, qua †) *parte fylva excurrit. Omnesne in hac villa fomnum capiunt? Puer dixit Bergönundum & Frodium adhuc fine dubio comiffari, accubant (enim, inquit) omnes noctes. His ergo dicite, inquit Egillus, ubi urfus eft. mihi autem properandum eft domum. Simul difceffit. Puer ad villam accurrit, & ad coenaculum, ubi potabant. Tunc eò locorum ventum*

g) ok fiái þer hann eigi (ok má nú fiá. Jör.) hvar han liggr í fkógarnefinu, *atque illum non videtis (nunc videre licet) ubi cubat in fylvae prominentia* (fylvae exporrectae extremitate). K. L. M. R. Jör.

h) hann, *hunc*. C. E. Malè autem haec abfunt a Guelf. Hol. Nam vividam in fe continent profopopoeiam.

i) Her, add. Guelf. Hol. & omitt. ALLIR.

k) bænum. Kálf. & Traduc. fed Guelf. Hol. J. ignorant.

l) Sveinarnir (ok þeir). *Pueri (atque illi) dicunt*. Guelf. Hol. Jör.

m) mundi. Guelf. Hol.

n) þvíat. add. Iidem. P.

o) vit dryck, *ad pocula*. add. Jör.

p) Egill mællti. þú fkallt fara heim fkiótt. ok fegia þeim hvar biörninn er. þvíat nú væri líkazt til at veida hann. at han nædi eigi fkóginum. þá hleipr fveinninn heim &c. *Egillus fatur* (puero): *ito domum curriculo, & dicito iis, ubi urfus eft: nunc enim fpes foret capi poffe, modo fylvam non confequeretur (ab receptu in fylvam interclufum)*. Jör.

q) HAN exclud. Guelf. Hol. & mox habent, at biörninn er her í fkóginum, *urfum in hac fylvae regione effe*.

r) Verdr. Guelf. G. Mox, Skunda. Iidem. & Hol.

s) þá hvarf han í fkóginn. en fveinarnir hlaupa (hlupu) &c., *tum avertit in fylvam. Pueri autem accurrere* &c. Iidem.

t) bíarinns. ex Guelf. S.

u) ftofu þar. Guelf. Hol.

x) Öuundr. Jör. Bergönundr ok Fródi ok Haddr drucku. Guelf. Hol.

†) *Poteft etiam exponi:* in roftro (anteriore parte) jugi fylveftris; *ut idem fit atque* Rani, *qui hodie dicitur a quibusdam eâ notione. Ceterà* jugum fylveftre *nobis propriè dicitur* Ás, *quod Horatius Serm. II. 6. 91. videtur* dorfum nemoris *appellâffe. Quodfi ego aut alii in talium obfoletarum vocum fenfu hallucinamur, excufationem, fpero, magis quam vituperationem meremur.*

aller menn voro sofa farner. nema þeir Aunundr. ok Fródi. ok Haddr. *y*) Sveinninn seger hvar biörninn var *z*). Þeir *þ*) tóko vapn sín. *æ*) er þar hengu *a*) hiá þeim. ok *b*) hliópu þegar út. ok upp til skógar. *c*) þar gíngu fram *d*) skógar nef af mörkinni. ok *e*) runnar í sumum stödum. *f*) Sveinninn segir þeim hvar biörninn hafdi verit í *g*) runninum. þá sá þeir at *h*) limarnar hrærduz. þóttuz þá *i*) skilia *k*) at biörn-

tum erat, ut omnes ad somnum essent profecti, praeter Önundum, Frodium, & Haddum. Puer, ubi ursus esset, significat. Illi suspensa praestò arma capiunt, & illico currentes foras, ad sylvam sursum festinant. Ibi hac illac porrigebatur sylva ex saltu continuo, extabantque (rara) virgulta. Puer iis ostendit locum virgulti, ubi ursus fuerat: cernebant moveri ramos, & inde colligebant ibi esse A.C. 934.

y) Sveinarnir (sveinar) sögdu, *pueri significabant.* Gu. Hol. J. P. & mox, at biörninn væri kominn, *ursum adesse.* J. Sveinninn kallar hátt, *puer magnâ voce exclamans* &c. Jör.

z) kominn. add. Iid. Guelf. Hol. P.

þ) Önundr, add. Jör. hliópo upp skiótt (þegar upp. Jör.) ok gripu vapn &c., *statim surgunt, & arma rapiunt.* Iidem.

æ) því þau hiengu þar hiá þeim. Jör.

a) yfir þeim, *super iis.* Guelf. Hol. J.

b) gengu út eptir þat. ok runnu þegar úr gardi. ok sveinninn med þeim. ok stefndu til skógarins, *deinde egrediuntur, & simul corripiunt se extra aream, puero comitante, & intendunt cursum ad sylvam.* Jör.

c) þeir gengu fram í skógar-nefid af mörkinni. (nú. M. R.) voro runnar &c., *prodibant ex saltu in rostrum sylvae (partem exporrectam): erant autem virgulta* &c. K. L. M. R. þar geck fram skógarnef (nockrt), *uno loco porrigebatur* &c. Jör. J. P. þar voro skógarnef mörg í mörkinni. ok runnar margir, *multa juga sylvestria, & virgulta, iste saltus habebat.* H.

d) mörg skógar nef í mörkina, *multa juga sylvestria in saltum se insinuabant.* Guelf. Hol.

e) voro. add. Jör. Mox, sumstadar. J. P. omitt. Guelf. Hol. obscurè sumum.

f) Þá sögdu sveinarnir hvar biörninn var í runninum. en er þeir sótto at runninum. sá þeir at &c. *Pueri ostendebant virgultum* &c. *quo cum pergerent, cernebant* &c. Guelf. Hol.

g) runni einum miklum. farid nú at med rádum. ok bannid honum skóginn. enn ek verd nú at fara til fiár míns. En er þeir sóktu at runninum &c., — *in uno magno virgulto,* (addens), *nunc rem consilio tractate, & prohibete illi saltum. ego jam abeam, oportet, ad pecus meum.* Jör.

h) limit hrærdiz. K. L. M. R. I einum stad, *alicubi.* Guelf. Hol. addunt.

i) Vita. Iidem.

k) hvar biörninn var (er. Hol. mundi vera. J.).

A.C. 934. biörninn mundi þar vera. Þá mællti Bergaunundr at þeir Haddr ok Fródi ſkylldu fram renna milli *l*) megin merkrinnar. ok gæta at *m*) biörninn nædi eigi *n*) ſkóginum. Bergaunundr rann fram *o*) at runninum *p*). han hafdi hiálm *q*) ok ſkiölld. gyrdr ſverdi. en keſiu í hendi. Egill var *r*) þar fyri í runninum. en engi biörn. ok er han ſá hvar Bergaunundr var. Þá brá han ſverdinu. en þar var hönk á medalkaflanum. ok dró han hana á hönd ſer. ok let þar hánga *s*). han tók í *t*) hönd ſer keſiuna. ok rann þá framm í mót Bergaunundi. ok er Bergaunundr ſá þat. Þá *u*) gædi han ráſina. ok ſkaut ſkilldinum fyri ſik. ok ádr þeir mætruz þá ſkaut hvarr *x*) keſiu at audrum. Egill lauſt ſkilldinum vit keſiunni. ok bar hallan. ſva at keſian *y*) reiſt or

eſſe feram. Tum præcepit Bergönundus, ut Haddus & Frodius curſu occuparent intervallum ſaltus continui & virgultorum, curarentque ne urſo receptus in ſaltum pateat. Ipſe procurrit ad virgultum, galea clypeoque munitus, gladio cinctus, & gaeſum manu ferens. Egillus ibi in virgulto aderat, ſed urſus nullus: qui conſpiciens Bergönundum enſem vagina eduxit. Spira (ligula penſilis) inerat capulo: hanc brachio induit, & enſem ibi fecit pendere: ſumtô autem in manum gaeſo, proſiliit adverſus Bergönundum. Quod cum hic videret, augebat curſum, oppoſito clypeo corpus præmuniens. Nondum cominus venerant, cum alter in alterum gaeſum jaculabatur. Egillus gaeſo objecit clypeum, & hunc tenuit inclinatum, ita ut gaeſum

J.), *videbantur ſibi comperiſſe, ubi urſus eſſet.* Guelf. P. Hol. J.

l) runnſins ok ſkógarinns (ſkógarins ok runſins. Jör.), *inter virgultum & ſylvam.* Iidem. Jör.

m) dyrit. Guelf. Hol. ſo, pro at. Jör.

n) mörkinni. Guelf. Hol.

o) um runninn, *praetercurrebat (procurrebat per) virgultum.* Iidem. J. P.

p) med alvæpni, *cum panoplia.* Jör. omiſſa enumeratione armorum.

q) á höfdi. ſkiölld ok ſpiót ok ſverd. Guelf. Hol.

r) þá í runninum. er han ſá hvar Bergön. for. han brá þá ſverdi ſínu ok feſti á handlegg ſer. þvíat hönk var á medalkaflanum, *tunc in virgulto erat, cum cernebat Bergönundum ſe inferre: eduxit ſimul gladium, & de brachio ſibi ſuſpendit; nam ligula penſilis erat innexa capulo.* Gu. Hol.

s) ſverdid. add. Jör.

t) hon. Membr. a.

u) greiddi. M. R. tók han á ráſ. L. *feſtinabat (incipiebat) curſum.* ſed Jör. ignorant.

x) á ödrum, Guelf. D. til annars med keſium. Jör.

or z) ſkilldinum ok flaug í völlinn. En þ) Egils ſpiót kom á midian ſkiölldinn ok geck í gegnum. lángt upp á fiödrina. ok vard faſt ſpiótid í ſkilldinum. Vard Aunundi æ) þúngbærr ſkiölldrinn. Egill greip þá ſkiótt medalkafla a) ſverdzins. b) Aunundr tók þá c) ok at bregda ſínu ſverdi. ok er eigi var brugdit til hálfs. þá lagdi Egill í gegnum hann d). Aunundr e) ratadi vit lagit. en Egill kipti at ſer ſuerdinu f) hart. ok g) hió til Aunundar ok af nærr höfudit. Sídan tók Egill h) keſiuna or ſkilldinum. þeir Haddr ok Fródi ſá fall Bergaunundar ok i) runnu þángat til. Egill ſneriz

ſum inde tenui caeſione facta (ſponte) revulſum (exiens,) involans campo conſiſteret. Sed jaculum Egilli, medio exceptum clypeo, multa ſpiculi parte penetrabat, haſitque defixum in clypeo; qui adeo Önundo fiebat gravis portatu. Simul capulum enſis arripuit Egillus: Önundus item ſuum parabat educere, nondumque nudaverat medium, cum eum Egillus transfigeret. Labebatur ad ictum Önundus: quem Egillus, enſe citò ad ſe reducto, percuſſit, & caput poenè abſcidit. Tum gaeſum clypeo exeruit. Haddus & Frodius, viſo caſu Bergonundi, eò accurrebant. Egillus ad hos verſus, gae- A. C. 934.

 ſum

y) riſti út úr. J. P.

z) ok ſo nidr í jördina, Iidem. Guelf. Hol. *humi reconderetur.*

þ) keſián Egils flaug í gegnum (midian. J. P.) ſkiolldinn (Önundar. J.) ok geck miök lángt &c. *at gaeſum Egilli* pervolabat *(medium involabat)* ſcutum *Önundi* &c. Iidem.

æ) þúngr. Jör.

a) ſverdid (ſverd ſitt) ok lagdi til Bergónundar, *enſem (ſuum) & in Bergónundum vibravit.* J. P. Guelf. Hol.

b) han brá ok ſuerdi ſínu til midſ. han ratadi á fram vid lagit, *Is eduxit enſem ſuum medio tenus, & ad ictum prolapſus eſt.* Iidem.

c) til ſíns ſuerdz. ok hafdi brugdit til halfs. þá er Egill lagdi &c. Jör.

d) med ſínu ſuerdi, *ſuo enſe.* add. Kálf. & Traduc.

e) raſadi Hol. J. P. hratadi. Jör. ſnaſadi ɔ: ſnáſadi, vit lagit, *vacillabat* ſeu *ruebat.* Fr. Mbr. H. *ſnáſa* nunc nobis eſt verbum contumelioſum, & notat *feſtinanter ire.*

f) ok reiddi upp hart ok ſkiótt. ok hió á hálsinn. ſva at af tók höfudit, *cui Egillus, enſem reprehenſum acriter & cito vibrans, collum percuſſit, ita ut caput abſcinderetur.* Guelf. Hol. Jör. J. P.

g) veitti han þá Önundi halshögg. ſo af fauk höfudit, *cui Egillus* — ictum in *collum intulit, ita ut avolaret caput.* Fragm. membr. H.

h) Spiótid (ſpiót ſitt) Guelf. Hol. J. P. keſiu ſína ok kipti or ſkilldinum, *apprehendit gaeſum, & eripuit clypeo.*. Jör.

i) hlupu. Jör. hvötudu, omiſſo þángat. Guelf. Hol. *properabant.*

A.C. 934. fneriz í móti þeim. han fkaut kefiunni at Fróda. ok í gegnum *k*) fkiölld hans ok *l*) í brióftid. fua at *m*) yddi um bakit. *) fell han þegar *n*) á bak aptr daudr. Egill tók þá fuerdit. ok *o*) fneriz *p*) í mót Haddi. *q*) ok fkiptuz þeir fám höggum *r*) vid. ádr *s*) Haddr fell. þá komu *t*) hiardar fueinar þar ad farandi. Egill mællti til þeirra. gætid her til Aunundar husbónda ydvars ok *u*) þeirra felaga. *) at eigi *x*) fliti dýr eda fuglar hræ þeirra. Egill geck þá leid fína ok eigi lángt. ádr *y*) felagar hans komu í mót honum *z*) xj. en vj. gættu fkips. þeir fpurdu huat han hefdi þ) fýflat. han kvat þá. Sá-

fum in Frodium mifit, trajectoque clypeo pectus haufit, ita ut cufpis per tergum exfereretur, atque Frodius refupinaretur exanimis. Mox gladium capiens (Egillus) ad Haddum fe vertebat. quos inter pauci commutati funt ictus, antequam Haddus caderet. Tum pueris gregariis curriculô advenientibus Egillus locutus eft: cuftodite hic Önundum herum veftrum, & ceteros focios, ne feræ aut aves lanient horum corpora. Deinde abiit viam fuam; neque id longè, antequam XI. fociorum occurrerent: (VI. autem fervabant navem.) interrogantibus iis, quid rei gefsiffet, Egillus carmen fundebat:

In-

k) fkiolldinn ok bryniuna ok brióft hans, *trajecit clypeum, & loricam, & pectus.* Jör.

l) fiálfan hann, *ipfum haufit* ɔ: ipfius corpus. Guelf. G. H.

m) ut geck (kom) um herdarnar, *inter humeros exiret.* Guelf. Hol. P. J. Jör.

*) fór han þegar til díuifins (forte *dívilfins*) *abiit ftatim ad Orcum.* Fr. Membr. H. Emblema non ab Authore noftro, fed ab fycophanta aliquo intextum.

(*n*) daudr á bak aptr. Jör. daudr nidr, *mortuus concidit.* Guelf. Hol. J.

o) geck í móti Hadd, *adverfus Haddum ibat.* Jör.

p) vid Hadd. Guelf. G. H. J.

q) fkiptuz þeir ok fám &c. *quos inter etiam &c.* Guelf.

r) vidr. Guelf. ignorat voculam Fr. Mbr. H.

s) han fell í módr ættina. ok tók fidan fafta fuefn, *ille caderet matrem* (terram) *verfus, & deinde gravem fomnum caperet.* Fragm. Membr. H. volens his flofculis mortem defignare; id quod nimis alienum eft a fimplicitate Authoris noftri.

t) Ita Jör. Caeteri, fueinarnir, *pueri*, ignorantes etiam, FARANDI, pro qvo J.P. dant HLAUPANDI.

u) felaga, *focium.* Guelf.

*) öngum mun (öngu P.) fidr enn biarnarins *haud fecius atque urfum.* (fc. obfervatis.) add. Guelf. Hol. P. Fragm. Mbr. H.

x) ryfi. Fragm. Mbr. H. Eti hann, *devoret illum.* P. komi at, *accedant.* Guelf. Hol. Jör. omiffa cadaverum mentione.

y) föruneyti hans kom. Jör.

A.C. 934.

æ) Sátum *a*) lýngs til lengi	*Insidias dedimus nimis longas*
b) Liós heims *c*) yfir bör þeima	*Isti homini*
Meirr *d*) vardag se fordum	(*Magis defendi pecunias olim*
e) Fiard aúlna *f*) lut-skarda:	*A detrimento,*) *nostro jure defraudati:*
Adr Bergönund benium	*Antequam Bergönundum vulneribus,*
g) Bensæsdan let ek veniaz.	*Vulnere sopitum, adsuefieri docui.*

Bordz

Tel-

z) numerum occurrentium, & navem servantium tacent Jör. Guelf. Hol. J. P. Fr. Mbr. H.

þ) idnat. Fragm. Mbr. H. idiad. Jör. annazt í uppgöngu sinni, — *in sua egressione.* Guelf. Hol. J. P.

æ) Sátut, *dedistis.* Guelf. Hol.

a) língs ey lengi. P. lyngd til &c. Gu. Hol. obscurè || lengi í lyngi, *diu in erica* l. *ericeto.* H. || Lángs til lengi, *plus satis diu.* G. Pauli, ex conjectura. *nec tamen improbat* Lyngs, pro Genitivo loci sumtum, eôdem sensu.

b) Liófs seimf. G. Pauli, ex conjectura; & integram stropham vertit, *huic viro.*

c) Vid, *adversus hunc,* sive, *intenti huic viro:* aut, vid þeima skarda lut, *cum hoc rei nostræ detrimento.* Membr. a. & Trad. item Jör. Mox, pro Bör, Byr. C. E. Bur. K. L. M. R. Biór. Membr. a. ex lectione Oddi Jonæi in S. adnotata. Byr quidem ventum significat, ut sit sensus: *Hoc vento,* sc. *tam difficili, ut vos nôstis,* aut, *hoc vento ferente, qui nunc se dat.* Eadem voce, si eam pro *gigante* accipimus, potest denotari Önundus ipse, hoc modo: Sátum vid þeima byr lyngs aulna liósheims, *Sedimus intenti huic giganti* ɔ: *destructori lucidæ domus piscium ericeorum* ɔ: auri. Etenim ex lege Eddica *gigas auri* dici potest, qui id consumit. || Mox pro, þeima, P. legit Seima.

d) Ita contractè Jör. Omnes alii plene efferunt, Varda ek.

e) Sic solus Guelf. Fiardaulna Membr. a. una voce. Fard. Fr. Mbr. H. G. N. forte rhythmi causa, pro, ferd, quod est in H. quando sensus erit: *Nimis diu morati sumus iter nostrum insidias dando isti;* aut *Ferd* poëtice capimus, pro *multitudine* seu *caterva;* atque tum erit: *Defendimus a multitudine;* aut erit vocandi casus, & vertendum: *O mei socii!* || Fiördu hiá. J. Fardan lúa (tva) L. M. R. K. sine sensu. || Fiár unna. Jör. unde G. Pauli effinxit Fiard-una, *in sinu quiescentes.*

f) Hlut (hlaut) skaurdum. Omnes præter Membr. a. & Traduc. approbavit G. Pauli, & præponens voculam hiá, vertit per id, qvod in versione habetur: utrumque sanè eòdem redit.

g) Bensvæsdan. Guelf. Hol. *id.*

A.C. 934.

h) Bordz nidiar *i*) fellt ek bediu
k) Blódi Haddz ok Fróda.

Þá

4) *Telluris filii uxorem* 5) *velavi calyptrá*
Rubrá sanguine Haddi & Frodii.

Deinde

h) Birſnidiar (Birnidiar) Jör. Fragm. Mbr. H. *Thori* ſc. gigantibus ſine dubio propter matrem *Tellurem*, & aviam *Noctem*, cognati. G. Pauli repoſuit Bors nidiar *Odini*, contra omnium Codd. fidem, quod & ego potueram facere, ſi æque fidelem interpretem agere voluiſſem. || Bryniadr, *loricatus*. Guelf. Hol. inepte: nam Egillus, neque hic neque aliàs, loricâ utebatur. Bryniada, *loricatos* ſc *dejeci*. H.

i) Felldi ek. Mbr. b. G. Felld ek. Guelf. H. K. L. M. N. R. ad verbum *dejeci*. at corruptum ſine dubio eſt ex altero minus noto, *Fellt ek*. || Fell. Jör. *cecidit*. Mox á bediu legit G. Pauli, & hanc ſtropham vertit: *ad terram dedi*. Pro Bediu Guelf. & Hol. habent Bædi, & in ſtropha ſequ. Hadd ok Froda, *& Haddum & Frodium* ſc. *dejeci*, aut etiam, *ſanguinolentum iis impoſui velamen capitis;* quaſi dicat ſe capitibus horum intuliſſe vulnera.

k) I blódi. H. O. *in ſanguine*, dejeci ſc. || Blódgan, *ſanguine madentes*, G. Pauli ex ſuo cerebro: adoptat autem, *Hadd ok Fróda*, quod modo adnotabam. Præterea quia, *Haddr ok Frodi*, eſt in Jör. aliam promit lectionem, ejusdem auctoritatis, in parte præcedentis ſtrophæ & in hac, nempe: Fellu á bediu blodugir Haddr ok Fródi, *ad terram ceciderunt ſanguine madentes Haddus & Frodius.* quæ citra neceſſitatem ab eo facta ſunt. || Duas haſce ultimas ſtrophas P. ita ſiſtit: Bryniadr fell þar Fródi, Flydi Haddr ei ſídan, ɔ: *Loricatus ibi Frodius cecidit, Haddus deinde non fugit.* Penè oblitus eram ſtropham carminis quartam in O legi: Ferdir let eigi ſkerda, ɔ: *Alios non ſivi carpere* l. *diminuere* ſc. pecunias meas.

Ad interpretationem accommodatè ſic in ordinem redigo priorem partem Carminis:

Sátum til lengi yfir þeima 1) lyngs aulna lios-heims bör, (meirr varda ek ſe fordum 2) fiard) 3) hlut-ſkarda.

1) *Aulunn* piſcis nomen eſt: *Lyngs aulunn*, ſerpens, qui *Lyngfiſkr* vocatur a Sigulrato in Olafs helga Saga: *Lios-heimr* lucida domus, — ſerpentum (Lyngs-aulna), *aurum:* hujus *börr*, geſtator aut dominus, *vir*. Ceterum hæc aliter poſſunt intelligi, atque id duplici modo, ſi *lios heims* pro die ſumitur. Neque enim nunc quemquam ſuper tali τȣ̃ *liós heims*, aut *heims liós*, ſignificatu litem mihi moturum arbitror, niſi qui id, quod legitur Geneſ. 1. verſ. 5. voluerit improbare. Sed, iſtuc revertor: igitur 1) *Dies ſerpentum* erit aurum, ex auctoritate Gunnlögs-Sagæ pag. 148. lin 1. & 2. tum idem emergit ſenſus. 2) *Dies ſerpentum* erit æſtas ex auctoritate Eddæ: atque ordo & ſenſus fiet: Sátum til lengi lyngs aulna liós heims l. lióſs heims l. heims lióſs yfir þeima byr (aut, vid þeima byr) ɔ: *Nimis diu æſtatis inſidias dedimus huic giganti* ſc.

Berg-

Þá mællti Egill. *l*) Ver ſkulum nu ſnúa aptur til bæjarins. ok fara hermannliga. drepa

Deinde ſic locutus eſt: jam ad villam retro vertamus curſum, militumque in modum nos geren- A.C. 934.

Bergönundo; *Önundus* enim gigantis eſt nomen. Aut *Morati ſumus nimis diu æſtatis hoc vento*, ſc. difficili, ut ex prædictis patet.

2) *Fiard* pro detrimento ſumſi, l. diminutione, eſtque dativus modò a nominativo *Fiardr*, cujus vocis ſenſum & originem vide in Indice Chriſtni-ſagæ. Hallfredus Vandrædaſkálld: *Fiard legg ek á* dul Niardar, ɔ: *Minuo (removeo)* ſtultam (meam) de Niördo perſuaſionem.

3) *Hlut-ſkarda* capio pro una voce, ut ſit adjectivum indeclinabile, quomodo *Naud-ſkilia* in Húngrvaka; *Aptr-reka*, & ſexcenta alia: compoſita eſt vox, â *hlutr*, ſors, res, & *ek ſkerdi*, carpo, deminuo, accido: eſtque modò nominativus pluralis de ipſo Poëta intelligendus, poterat vero preſſius ad verbum reddi, Noſtrâ re acciſâ, aut, *noſtræ rei lacunam paſſi*. Intendit ſane Poëta damnum hereditatis uxoriæ, & damnum navis ſuæ mercatoriæ, de quo ſupra relatum eſt. Quod autem ſi quis voluerit *hlutſkarda* facere ablativum ſingularem, â nominativo *hlutſkardi*, ſortem (alterius) carpens, l. diminuens; & ad Önundum referre, is quidem id potuerit, ſalvo ſenſu, & analogia linguæ. Porro ſi quis reprehendit, quod ex duabus vocibus *hlut ſkarda* (nam bona fide ſic eſt in Membrana,) unam fecerim, & mox ex una *Fiardaulna*, duas: næ is monſtrat inſcitiam ſuam in Membranis, quæ ſæpe jungenda disjungunt, & contra.

In poſteriore parte carminis ordo non poteſt commodior conſtitui, quam a Poëta factum eſt. unum tamen & alterum verſioni illuſtrandæ affèro, ad numeros verſioni inditos referendum:

4) Telluris filius *Bordz-nidr*, genitivo *Bordz-nidiar*, eſt Thorus: *Bord* enim & *Bard* eſt pars telluris, *margo* ſc. ſeu *ora*, & ponitur ſynecdochice pro *tellure*. Ita Gretter Asmundi f. Thorerem in Gardo *Bard-jód* vocavit, reſpiciens convenientiam nominum *Þórir* & *Þórr*. Porro *Bordz nidiar bedia*, Thori lecti ſocia, eſt *Sifa*, quam Poëtæ interdum poſuere pro *Tellure: huic* Poëta egregius dicit ſe *caput velaſſe*, quo nunc pergo:

5) Ad verbum foret, *Velavi caput ſanguine Haddi*, quod duriuſculè ſonaret in Latinis auribus: Ergo *Fellt ek blódi Haddz &c.* vertendum erat, *Velavi calyptrâ rubrâ ſanguine Haddi &c.* aut ſi mavis, *Sifæ calyptram rubefeci ſanguine &c.* quæ tamen expoſitio minus exprimit verba Poëtæ. *Calyptra Sifæ* vel *Telluris* eſt *gramen* in lingua Poëtica, & vocatur quidem *Haddr jardar*, *coma telluris*, ſicut *Haddr* ſimpliciter & proprie vocatur *coma mulierum*. Sciendum autem eſt, verbum *Ek felld*, imperfectô *Ek fellr*, infinitivo *Ad fallda*, & participio paſſivo *Falldinn*, ſciendum eſt, inquam, hoc verbum proprie denotare *caput velo* l. *redimio*, *calyptram* aut *apicem capiti impono* l. *capite geſto*, primariòque de mulie-

A. C. 934. *m)* drepa menn *n)* þá alla er ver náum. en taka

gerentes, quicquid hominum nanciscimur, occida-

mulieribus dici: Berserkus in Eyrbyggia: Sialldan hefir þu *falldit* jafn-hátt ɔ: rarò tam procerum *gestavisti apicem*, conf. Niála pag. 200. Grágás i Festa-þætti (Titulo de sponsalibus) cap. 27. Ef madr *felldr ser* til velar vid kono. eda ferr han í kvennklædi. ok ver þat fiörbaugsgard. ɔ: Si quis *caput sibi velat calyptrâ* ad fucum faciendum mulieri (sc. cui vitium offerre intendit) aut induit vestem muliebrem, is annulum vitalem (capitalem) luat, sive relegationi esto òbnoxius. Sighvatus Poëta in Noregs K. Tali s. Recensu Regum Norvegorum, loquens (si recte memini) de pugna Olai Regis cum Sveine Comite:

Hird Olafs vann harda
Hríd, en so vardk bída,
Peitneskum *fellt ek*, paska,
Palmsunnudag, *biálmi.* ɔ:
Satellitium Olai fecit acre prælium
Dominicâ Palmarum:
Pictonica caput velavi galeâ:
Sed ita mihi Pascha exspectare (celebrare) necessum erat.

Idem de eadem re in *Ol. h. Saga:*

En *mín* at flaug fleina
Falsc und biálm inn Valska,
Ockr vissa ek sva Sessi,
Svart-skör, vid her giörva. ɔ:
Sed meum *in volatu spiculorum*
Velabatur subter galea *Gallica*
Nos sciebam ita, mi consessor,
Nigrum caput, *ad prælium instructos.*

Hæc omnia eò tendunt, ut, 1) appareat verbum *ek felld* dici de ornando capite, proprie quidem mulierum, translatè autem etiam virorum: Poetamque eleganter esse loquutum ubi dixit se *Ornasse (Velasse) Sifam rubrâ calyptrâ sanguine*, pro, sanguine gramen rubefecisse. 2) Ut ipsum hoc verbum antiquum *Felld*, *Fellt*, asseratur, etsi recentiores maluerint dicere, *Fallda*, *Falldadi*, *Falldadr*. Habemus sane exemplum istius declinationis in verbo, *Ek helld*, teneo, *hellt*, *hallda*, *halldinn*. In Landama-b. carminibus Hallsteinis pag. 178. legitur:

— er Slettu Helgi
Segdaudigr *fellt raudu*

ubi Fellt *itidem accipio pro* Falldadi, & *exponо:*

— *ubi Slettu Helgius*
Criminibus abundans rubro velavit caput *(suum)*

ɔ: *Sanguine*, ut Egillus meus cecinit: nam Helgius, etsi evadebat, vulnus forsan accepit in capite: Parva hæc est observatio, necessaria tamen, cum ex genio linguæ nostræ τὸ *Fellt* non possit esse imperfectum a verbo *Ek felli*, & si vel maxime sit, tamen non possit construi cum ablativo, sed requirat accusativum. Hæc ultima dicta volo, salvo amore ac reverentia, quæ debeo Interpreti Summè Venerabili, meoque benefactori.

l) Nu skulum ver fara til bæiar Önundar, — *adeamus villam Önundi.* Jör. Omiss. ok — HERMANNI.

m) Ver skulum. add. Guelf. G.

taka fe allt þat er ver megum med *o*) komaz. þeir *p*) fara til bæiarins. ok hlaupa *q*) þar inn í hús. ok drepa *r*) þar menn xv. eda xvj. *s*) Sumir komuz undan af hlaupi. þeir ræntu þar *t*) öllu fe. en fpilltu þuí er þeir máttu eigi med fara. Þeir *u*) ráku *x*) bú-fe til ftrandar. ok *y*) hiuggu. *z*) báru á bátinn *) fem þ) hann tók vid. Fóro fídan leid fína ok *æ*) reru út um eyia *a*) fund. *b*) Egill var *c*) nú allreidr. fva at *d*) þá mátti ecki vid hann mæla. fat han vid *e*) ftýri á bátinum. Ok er þeir *f*) fóttu út á

cidamus, rem omnem, quantum nobiscum auferre possumus, rapiamus. Eunt ad villam, ruunt in aedes intro, homines ibi XV. aut XVI. occidunt, nonnullis cursu elapsis: rapiunt rem omnem, corrumpunt quod auferre nequeunt: pecus ad littus agunt, cædunt, in scapham ingerunt, quantum capit. Postea discedentes per freta insulana extrorsum tendunt remigando. Egillus irá jam flagrans, ita ut verbo eum compellandi non esset potestas, sedit ad clavum scaphæ. Ubi in exteriorem sinum propius Herdlam provecti A. C. 934.

n) alla vígia. Guelf. er vígir ero. Jör. er vígt er at. Fragm. H. *pugnando habile (militaris ætatis.)*

o) fara. Fragm. H.

p) giöra fvo, fara caet. *ita faciunt, eunt.* Jör.

q) í hvert hús, *per omnes ædes cursant.* Guelf. Hol.

r) karla (kallmenn. Jör. Fragm. H.) alla þá er víger voro. drápu þeir xij. menn (fellu þar xvj. menn, Iid.) en ræntu &c. *masculos omnes occid. armis idoneos: occidebant autem* xij. *homines (ibi cecidere* xvj. *homines.)* Guelf. Hol.

s) Sumir — hlaupi, ignorant Iid.

t) fe miklu, *multam rem.* Jör.

u) tóku brutt bú-fe allt ok ráku &c. *abripiunt omne pecus (domesticum), ad littus* &c. Guelf. Hol.

x) fe, *idem.* Jör.

y) drápu. Guelf. Hol.

z) á bátinn, *in scapham*, ɔ: fcaphæ onerandæ. Jör.

*) En letu þat eptir liggia er þeir máttu eigi med komaz, *sed jacens reliquerunt, quod secum portare nequibant.* Guelf. Hol.

þ) upp tók. en letu þat eptir er ecki tók bátrinn, —, *sed reliquerunt, quod scapha non cepit.* Fragm. Membr. H.

æ) rero, omitt. Guelf. G.

a) Sundin. Guelf. Hol. Sem aftok, *quantum poterat.* Jör. pro Ut um &c.

b) Quæ de ira Egilli fequuntur, ignorant Jör.

c) þá fva reidr at ecki mátti &c. Guelf. Hol.

d) ecki mátti tala ord vid hann. Fragment. Membr. H.

e) ftiórn, *gubernaculum.* Id. Guelf. Hol. Jör.

f) quomo. Jör. Mox, út úr firdinum, *cum sinu egrederentur.* P.

A.C. 934. á fiördinn til Herdlu. þá *) reru utan í móti þeim Raugnvalldr konungsſon ok þeir xiij. ſaman á Karfanum þeim enum ſteinda. þeir höfdu þá ſpurt *g*) at ſkip Egils lá í *h*) Herdluveri. ætludu þeir at giöra Önundi *i*) nióſn um ferdir Egils. Ok er Egill *k*) ſá ſkipit. þá kendi han þegar. *l*) han ſtýrdi ſem beinſt á þá. ok er ſkipin renduz *m*) at. þá kom *n*) bard ſkútunnar á kinnung karfans. halladi honum ſva at ſiórr fell inn á annat bord. ok ſylldi ſkipit. Egill *o*) hlióp þá upp *) á ok greip *p*) keſiuna *q*). het á menn ſína at þeir ſkylldu engan láta med *r*) líſi brott komaz. þann er á karfanum var. *s*) þat var þá hægt þvíat

vecti erant, Rögnvalldus puer regius, cum comitibus ſuis XII. Cyprinum *illum coloratum obviam illis remigio propellebant. modo enim compererant navem Egilli in Herdlæ finibus ceſſare, atque ideo* Önundum *de itineribus hominis certiorem facere cogitabant. Egillus conſpectam navim ſtatim agnovit, & quàm rectisſime curſum in eos intendit. Ubi autem naves concurrebant* *) barba *celocis attigit* genam (*latus proræ*) *Cyprini, ita ut iſte inclinatus, ſalo ab altero latere illabente impleretur. Simul Egillus in Cyprinum ſe conjecit, gaeſo* (*prius*) *arrepto, ſuosque compellans hortabatur, ut neminem, qui in Cyprino erat, ſinerent vivum*

*) Plerique, reri.

g) af, add. Jör. Um ferd Egils. ok ætludu &c. Guelf. Hol.

h) leyni-vogi, *in ſeceſſu.* Jör.

i) viſſu af um ferd Eg. Jör. ord, *nuntium mittere Önundo.* (aut *nuntiare)* Omiſſ. UM FERDIR EG. Guelf. Hol.

k) kendi ſkipit, *ubi navem agnovit,* quàm &c. Iid.

l) ok ſtefndi (þá ſtefndi han) Jör. Iid.

m) hiá, *præterlabebantur.* Jör. nihil habentes de colliſione navium, mox autem ſubjicientes: þá kallar Rögnvalldr á ſína menn. ok bad þá veria ſik vel, *clamat ſuis Rögnvalldus, hortatus ut fortiter ſe defendant.*

n) bardit bátzins á kinnvángan karfans. Rögnvalldr het á menn ſína. ok bad þá taka vopn ſín ok veria ſik. þeir giördu ſva. — *Rögnvalldus ſuos compellans hortabatur ut caperent arma, & ſe defenderent. Illi ita fecerunt.* Guelf. Hol. Omiſſâ Cyprini inclinatione.

o) ſpratt, *raptim ſurrexit.* Iid.

*) Vocula Á, ad quam ſubauditur *karfann* malè omittitur in K. L. M. R. quomodo ſenſus fit idem, ac notâ *o* præced.

p) ſpiót eitt. Guelf. Hol. J.

q) í hönd ſer. ok bad menn ſína ad ſækia. ok láta öngvan undan komaz, *in manum ſibi, ſuosque hortabatur ad impugnandum, & neminem ſalvum dimittendum.* Jör.

r) fiörvi. Guelf. Hol. J. P.

s) þeir Rögnvalldr (kóngz ſon. Jör.) vördu ſig

þvíat þar var þá engi vörn. voro allir þeir á kafi drepnir. en engi komz undan. Letuz þeir þar xiij. Rögnvalldr ok föronautar hans. þeir Egill reru þá *t*) til eýiarinnar Herdlu. þá quad Egill vísu.

Bördumz ver *u*) ne virdak
x) Vígleiptr *y*) sonar heiptir
z) Blódexar *þ*) raud ek blodi
æ) Baudmilldr ok Gunnhilldar.

þar

vum evadere: quod adeo facile erat, ubi nulla esset defensio. Omnes in natatu interfecti: elapsus autem nemo. Perierunt ibi (*omnes*) xiij. *Rögnvalldus & sui comites. Egillus & sui Herdlam remigio petiere. tunc ille carmen lusit:* A.C. 934.

Pugnavimus, neque æstimavi
Iras Blodexii & Gunnhilldæ:
(*Nam*) *ego liberaliter pugnans rubefeci*
Gladium sanguine filii (*ipsorum*).

Ibi

sig val (vel.) en fyri því at þeir voro færri (saman. en brádum (bradan H.) bar at,) þá lauk sva (þeirra vidskipti, add. Jör.) at þeir Egill fengu sigr ok gengu uppá karsann. ok fell þar Rögnvalldr ok allir menn hans, *Rögnvalldus (Regius puer) & sui fortiter se defendebant: at quia pauciores erant numero (subitoque incursu opprimebantur) ideo exitus (eorum negotii) talis fuit, ut Egillus & sui victoria potirentur, & ascenderent Cyprinum. atque cecidit istic Rögnvalldus, omnesque sui.* Jör. Guelf. Hol. J. P.

*) Ita vertebam ad verbum: intelligi potest vel *supremum latus proræ*, vel, quod mihi se probat magis, *projectura proræ*, ɔ: ex mea mente, *tabula summo proræ lateri extrinsecus adfixa munimenti causâ.*

t) inn, *introrsum* add. Membr. a. & Traduc.

u) þar er vardizt. Jör. Vid virda, *cum viris.* aut, *in ea re spectavi iras Blodexii* &c. H. ok virdar, *idem.* O. Ne virdar *neque æstimatæ (curatæ)* sc. *a me fuerunt iræ* &c. Guelf. Hol.

x) Vígleipt til — heiptar. J. Víg leiptr, divisim. Membr. a. unde ordo esse possit: Ne virdak víg-heiptir (sonar víg heiptir) Blódexar ok Gunnh. leiptr raud ek blódi (sonar.) *Neque ego curavi funestas iras*, aut *cæde* (filii) *excitatas iras Blodexii* &c. *fulgur* ɔ: *fulgentem gladium rubef. sangu. (filii.)*

y) Sona, *filiorum*, aut scribe *Sóna* genitiv. plural. a Són, sónar, *satisfactio.* ut *Sóna heiptir* sint, ultrices iræ. Guelf. Hol.

z) Blódaxar. Membr. b. J. Breidóxar Jör. ut rhythmo consulerent scilicet.

þ) let ek, *feci* sc. *æstimatas iras*, (si refertur ad VIRDAR in Stropha 1.) Aut, Let ek blódi, *misi sanguinem*, sc. *filio Blodexii.* Guelf. Hol.

æ) Baudmilldz, *liberaliter pugnantis* sc. Rögnvalldi. G. Pauli interprete. *Iid.* Baugmilldr, *annulorum largus.* K. L. M. R. quod parum convenit ingenio Egilli. Mox til, pro ok, N.

A.C. 934.

Þar fellu *a)* nú þollar
Þrettán lagar mána,
(Stendr *b)* af ftyriar fkyndi
Starf,) á einum karfa.

Ibi ceciderunt nunc
Viri tredecim,
(Oritur ex præliatore acri ɔ: me
Labor,) in uno Cyprino.

c) Ok er þeir Egill komo til Herdlu. þá runnu þeir þegar upp til bæiar med alvæpni. En er þat fá þórer ok hans *d)* heimamenn. þá *e)* runnu þeir þegar af bænum. ok fordudu fer *f)* allir þeir er gánga máttu karlar ok konor. *g)* þeir Egill ræntu

Poftqvam Egillus & fui ad Herdlam acceſſerant, illico ad villam furfum properârunt cum panoplia. quod fentientes Thorer & fui domeftici, confeftim relictâ villâ, fuæ faluti confuluere omnes, quibus ambulandi erat poteftas, mares ac feminæ. Egillus & fodales

a) þó, *tamen* l. *etiam*. Guelf. J. þá *tum* l. *igitur*. Hol.

b) á ftiríar fundi. Jör.

In hemiftichio priori ordo verborum hic eft, accurate quidem in verfione fervatus:

Bördumz ver, ne virdak heiptir Blódexar ok Gunnhilldar. *(þviat)* ek baudmilldr raud *) vígleiptr blódi fonar *(þeirra.)*

*) *Vígleiptr ad verbum* fulgur bellicum, *pro* gladio *accepi: quando in nomenclaturis gladii Eddicis exftant vocabula* τῷ Leiptr *affinia, nempe* Lióḿi & Skióni, *fulgor & candor. In hac re diffentiebam a Gunnare Pauli, à quo ceteri carminis interpretatio fere eft. is enim* Vígleiptr *intellexit* navem militarem. *hæc adnotans:* Leiptr *bellua eft balenarum generis una.* Víg *(modicâ differentia) Gr.* μάχη, *Lat.* pugna. Vígleiptr *ergo navis militaris appellatio. Sed &, quemadmodum* Vígi *propugnaculum notat, ita* Víg *vel* Vígi *tale quid antrorfum in navibus. Hactenus ille. At enim, an* Cyprini *illi fuerint naves militares, & an* Leiptr *balænæ fpecies (eadem arbitror, atque ea quæ hodie* Lettr ɔ: *Levis, in exfiliendo fc. nuncupatur) an ea, inquam, vox faciat accufativum* Leiptr, *ambigi merito poteft. Quod fi quis mox pro* Sonar *legere volet* Sónar, *quod vocabulum* expiationem *feu* vindictam *fignificat, is quidem haud abfurde fecerit. In pofteriori hemiftichio ordo verborum nihil movetur. In Vta tamen & VIta ftropha* þollar lagar mána *ad verbum fonant* arbores lunæ aequoris ɔ: *utentes aut parantes aurum.*

c) En. Guelf. Hol. Sed Jör. compendiofè: þeir Eg. reru þá til Herdu. ok ræntu þar. en heimamenn hlupu af bænum &c. *Poftea Egillus & fui Herdam remigio petivere, atque ibi rapinam fecere: at familia profugit a villa.*

d) felagar, *focii.* Guelf. Hol.

e) hliópo. Guelf.

f) ALLIR — KONOR omitt. Id. Hol. Jör.

g) Enn. add. Iid. Mox Jör. tóko fe þat allt er &c.

ræntu þar öllu *h*) ſe því er þeir *i*) máttu höndum á koma. fóro ſídan út til ſkips ſíns *k*). var þá ok eigi lángt at bída *l*) at byrr rann á af landi. búaz þeir *m*) til at ſigla. ok er þeir voro *n*) ſeglbúnir geck Egill *o*) upp í eyna. han tók í hönd ſer *p*) heſliſs ſtaung. ok geck *q*) á bergſnaus nockura. þá er viſſi til landz *r*) inn. þá tók han hroſshöfud. ok ſetti upp á ſtaungina. *t*) ſidan veitti *) han formála. ok mællti ſua. *Her ſet ek upp nidſtaung. ok ſnýek þeſſu nídi á hönd u*) *Eiriki konúngi ok Gunnhilldi drottníngu.* *x*) han ſneri hroſshöfdinu inn á land. *Snýek þeſſu nídi á landvættir y*) *þær er þetta land byggia. ſva at allar fari þær z*) *villar vega. ok engi*

dales ibi rapuere omnem rem, quæ ipſis ſub manus cadebat. deinde ad navem ſuam evecti, vento apogeo in brevi tempore orto, ad velificandum ſe comparârunt: poſtquam autem ad id erant parati, Egillus in inſulam egreſſus, ſumta in manum pertica corylinâ, in petræ alicujus, quæ continentem introrſum ſpectabat, prominentiam proceſſit: tum caput equinum cepit, impoſuitque perticæ, atque adhibitâ verborum formulâ, ſic effatus eſt: Hic ego perticam *) exſecrationis erigo; atque hanc exſecrationem in Eiricum regem & Gunnhilldam reginam intendo. *Tum caput equinum continenti introrſum obvertens, (pergit:)* Dirigo hanc exſecrationem in genios hujus terræ indigetes, ut cuncti errantes vagentur, & nemo ſuum domi- A.C. 934.

h) ſe omitt. Guelf. G.

i) komo höndum á. Guelf. Hol. Jör.

k) ok báru þá fenginn (feng P. föngin. J.) allan (öll. J.) á kaupſkipit, *prædam omnem in navem mercatoriam intulerunt* add. *Iid.*

l) ádr Gu. Hol. ádr birr gaf, *vento ſe dante.* J.

m) Egill þá til brottferdar, — *ad abeundum.* Guelf. Hol.

n) búnir, *accincti.* Jör.

o) uppá. Guelf. Hol. á land upp, *in terram.* Jör. mentione perticæ ſuppreſſâ.

p) Heſliſtöng. Guelf. Hol. P. Haſleſtaung. J.

q) fram á biargs naus eina, in extremam &c. Guelf. Hol.

r) upp. Iid. ſed hæc determinatio recte abeſt ab Jör.

t) ok veitti formála þenna. Guelf. Hol. omiſſ. OK — SVA.

*) þar ifir, & modo ante, ok, pro ſidan. Jör. *ſuper id* ſc. caput equi ſ. perticam iſto coronatam.

u) Eiriks konúngs ok Gunnhilldar kono hans. Jör.

x) HAN SNERI — LAND male omitt. Jör. Mox poſt EK Iid. add. ok *etiam.*

y) allar, *omnes* add. Iid. Guelf. Hol.

z) villra. Jör. villi-ráda, *turbati*, ſive potius *conſiliorum* l. *ſedium incerti.* Guelf. Hol.

A. C. 934. *engi þ) hendi ne hitti ſitt inni. fyrr enn þær æ) hafa rekit or landi Eirík konúng ok Gunnhilldi.* Sídan *a*) ſkýtr han ſtaunginni nidr í biarg-rifu. ok let þar ſtanda. han ſneri *b*) ok höfdinu inn á land. en han reiſt rúnar á ſtaunginni. ok *c*) ſegia þær formála þenna allan. Eptir þat geck Egill á ſkip. *d*) toko þeir til ſegls. ok ſigldu á haf út. Tók þá byrr at vaxa. ok giördi vedr hvaſt ok *e*) hagſtætt. geck þá ſkipit mikit. þá kvad Egill.

f) Þel höggr ſtórt fyri ſtáli
g) Stafnkuígs á veg *) iafnan
Ut

domicilium adſequatur aut reperiat, prius quam terrâ expulerunt Eiricum regem & Gunnhilldam. *Deinde perticam in rupturam petræ immiſſam defixit, & capite(equi) ad terram converſo, literas incidit perticæ, quæ loquebantur iſtam (imprecationis) formulam integram. His confectis navem inſcendit. Tum velô adaptatô, pelago ſe commiſerunt. Jamque gliſcebat ventus, & vehemens quidem at ſecundus exiſtebat; navis itaque magno ferebatur curſu. Tunc Egillus carmen luſit:*

Profundum ingens (tumidum) ante arduam frontem
Vituli proræ ac puppis in via jugiter
To-

*) *Arnas Magnæus in Bartholini Antiqu. pag.* 106. *exponit* Níd *per infamiam, ignominiam. quod præferant, licet, quibus ita eſt libitum: ego tamen iſtum ſenſum in rem præſentem minus convenire arbitror. Super ſermone Egilli ad genios regionis directo (atque adeo ſuper capitis equini ad terram converſione) obſervat idem Vir Celeberrimus: Crediđiſſe veteres ethnicismi ſuperſtitionibus adhuc imbutos, diſtentarum faucium & hiantis rictûs adſpectum Genios locorum ferre non poſſe, id quod probabile reddit ex Legibus Ulf-liotianis ſub initio, vid. Landn. b. Ed. Hafn. pag.* 299.

þ) HENDI NE non agnoſcunt Iid. Jör.

æ) Ita Guelf. Hol. numero orationis ſuaviore. Reka or landi &c. Jör. Reka. (reki L.) Eir. konung ok Gunnh. or landi. Membr. a. et Trad.

a) ſkaut. Guelf. Hol. feſti han ſtaungina í biarginu, *fixit perticam in rupe.* Jör. Mox Biargſkoru. L.

b) OK omitt. Guelf. Hol. Jör.

c) ſögdu Jör. ſagdi enn ſama formála, *loquebatur*, ſc. per iſtas literas &c. Guelf. H.

d) ok ſigldi á haf &c. Jör.

e) þeim, *iis.* add. Guelf. Hol.

f) þiel, *lima.* J. K. L. M. P. R. quæ lectio placere potuit Gunnari Pauli. Mox haugr & Stalinn. Jör.

g) Ita in Membrana a. legi poteſt, ſed expreſſe ſtat in Hol. & L. item in D. ex correctione Arnæ Magnæi. Stafn kveiks (kviks) J. P.

Út med *h*) ela meitli	*Totum cælat procellarum cælô* (*scalpro*)	A. C. 934.
i) Ándærr *k*) iötunn vandar.	*Contumax gigas arborum.*	
En *l*) svalbúinn seliu	*Etiam frigidè vestitus abietem*	
m) Sverfr eirar *n*) vanr þeirri	*Vexat immitis istam*	
Gestils *o*) álfr. ádr *p*) gustu	*Gestilli genius tutelaris. Antea* (*quoque*) *spiravere*	
q) Gandr yfir stál ok brandi.	*Lupi* (*ventus & pontus*) *super celsa navis extrema & rostrum.*	
þeim	*Egillus*	

J. P. — Kuggs. O. Stafnkíngs. C. E. K. R. & D. a prima manu. Kingr est *uncus* l. *hamus*, fortasse h. l. is cui fibula gubernaculi immittitur. Stafnkeims M. unde credibile est Gunnarem Pauli effinxisse suum *Stafnlinns*, quem genitivum format contra analogiam a nominativo Stafnlinni *navis.* || Stafnkríngs videtur legendum ex compendiosa scriptura in Jör. *Kringr* quidem est struma, gibber, qui quid huc faciat non video.

*) Drafnar, *pelagi.* P. Jafna. J.

h) Jola meitli (meiti, ex corr. A. Magnæi) Jör. *Jola meitir*, convivator, promus condus, pecudiseca, carniseca; & jam Egillus de viatico sibi sociisque probe providerat. *G. Pauli.* Pro *Meitli* mox habent Guelf Hol. *meili*, obscurè.

i) Aundr (Aundurr) *xylosolea.* Jör. Guelf. H. Andar, ad verbum *animæ*, in genitivo, aut *spirat*, verbum. J. M. Undar fortasse pro Unnar *undæ.* P.

k) Jötunvandar una voce Membr. a. Jötun distincte. Jör. L. M. R. pro *Vandar* mox substituentes *(ok) andar.* || Fiöturr grundar quod *vinculum campi* ɔ: *mare* notat. Guelf. Hol.

l) sealfbuin (sialfbuinn, quod rectius) *per se parata (paratus)* Guelf. N. (Membr. b. G.)

m) Suefr *dormit.* Guelf. Hol. quod huc non puto convenire. Sveipr *ventilat, jactat.* J. Sneipr. P.

n) Ita expresse habet ipsa Membr. a. Guelf. H. Jör. At omnes Traduces Membr. a. mendose præferunt vaur (ver). || Pro eirar — þeirri *P.* habet Eyar þeigi *domitor insulæ* l. *coercitor.* ɔ: mare. þeirrar (þeirra) pro þeirri. Guelf. Hol.

o) álft, *cygnum* ɔ: navem K. M. R. & L. dubiè. Giálfr. Jör. Pro *Gestils*, *Gellis.* Guelf. Hol. invito rhythmo, nisi subjicerent *Gullu*, quod tamen non faciunt. Alias *Gellir* bovem notat & gladium.

p) Gifti Jör. Giftu K. L. M. R. ɔ: *hospitabatur (hospitabantur.)*

q) Grand *clades*, *periculum.* Guelf. Hol. Jör. Mox Jör. Ok stál fyri: Synchysis, pro fyri stal ok &c. ɔ: ad verbum, *ante prærupta (abscissa) navis excelsa* sc. proram & puppim.

A. C. 934. r) Þeim Agli fórſt vel. ok komo s) af hafi í Borgarfiörd. t) hellt han ſkipi ſínu þar

Egillus & ſui curſu proſpero uſi, ex alto ingreſſi ſunt Borgarfiördum. Ibi applicatâ in

Ordo verborum per totum carmen immotus a me in verſione conſervatur. ſed id amplius illuſtrare ſuperſedeo, & relinquo pro ænigmate. neque id nunc mihi quemquam ſuccenſere juſtum eſt; ſi faciunt alii multo meliores. immo gratum facio his, qui obſcura amant. Gunnar Pauli carmen ſic legit & vertit:

Þiel hauggr ſtórt fyrer ſtáli
Stafnlinns &c.
Ut med ióla meiti (ela meitli)
Aundurd fiötr grundar.
Enn ſvalbúinn ſeliu
Sverfr (Sveipr) *eir*-vanr þeirri
Geſtils álfr ádr *guſti*
Gandr (grand) yfir (of) ſtál ok brandi.
Cædit graviter chalybea lima
Navigii per viam planam (l. jugiter)
Prorſum nimborum Secula
Adverſa telluris vinculum (ɔ: mare)
Verum frigidas indutus veſtes eam abietem
Limat (veſtit) inquietus
GeſtilliDeus(ventus,mare)antequam ſpiret
Supra chalybem & ſummum malum.

Stafnlinni *navis: ejus lima, anterior pars, l. etiam ipſa navis.* Fyrir stáli, *præ ferro, ante ferrum ſ. chalybem, ɔ: ante ſe ipſam, eo quod chalybea ſit.* Meitill *ſecula, fabrile inſtrumentum.* Meitir, *qui ſecat. Jolameitir [vid. ſupra]. Forte &* Auldu-meiti *vel* meitli *legendum eſt.* Selia, *abietis ſpecies aut abieti ſimilis, (quæ iterum ipſa in plures abit) Soli & vento patens ſatis durabilis (unde à* Sole *haud dubie ei nomen) alioqui cito putreſcens. Tropus autem hic manifeſtus: ut Labitur uncta vadis abies.* Geſtill, *Rex pirata: ejus* Alfr, *ventorum l. maris Deus, cum qvo multum illi negotii.* Eir-vanr, eiru-laus, óeirinn; *inquietus, nemini parcens. vel* Eirvanr, *aere deſtitutus, cum aes non habeat, navem limat ac lambit.* Gandr,ganandi, *ſtolide ruens. Enn ſterkr um hol biarkar haui hvers vidar* gandi: *(Skállda p. m. 151.) vel lupus, lupi inſtar.* Yfir stál, *ſupra chalybem, de qua initio: nec facile ſine chalybe navis.* Brandr, *malus, navis arbor: Sic* dyru-brandar *&c. Fellr brattr breki* bröndum *hærri, malis navium altior. Hnikar ad Sigurdum Fofnericidam. Poſſunt &* Stál ok brandr *ad arma virorum referri.* G. Pauli. *Lectiones, qvas Vir doctiſſimus ex conjectura intulit in Carmen, aliis literis expreſſi.*

r) Sidan ſigldu þeir í haf. ok greiddiz vel för þeirra, *deinde enavigavere in altum, & expedito uſi ſunt curſu.* Membr. a. & Trad. Repetitio primorum verborum mihi non placebat. || förſt (gaf. P.) þeim val. Guelf. G.

s) at landi, *terram acceſſerunt* in Borgarfiördo. Jör.

t) ok för Egill heim til Borgar. Jör. media tranſeuntes.

þar til hafnar. ok báru *u*) föt sín á land. fór þá Egill heim til Borgar. *x*) en skiparar hans vistuduz. Skallagrímr gerdiz þá *y*) gamall ok hrummr af elli. tók Egill þá *z*) til fiár-forráda ok búss vardueizlu.

in portum navi, sarcinas suas in terram exportant. Egillus Borgam adiit, domicilium suum. at nautæ ipsius (alias) mansiones sibi cepere. Et jam Skallagrimus ab senecta imbecillus fiebat: adeo Egillus potestatem rei familiaris & curam domus capessivit. A. C. 934.

LXI. Cap.
*) ANDLAT SKALLAGRIMS.

Þórgeirr *n*) het madr. han átti Þórdísi Ýnguarsdóttur. systur Beru módur Egils. Þórgeirr bió á *o*) Álptanesi á Lambastödum. *p*) han hafdi komit út med Ýnguari. han var audigr ok virdr vel af mönnum. Sonr þeirra Þórgeirs var Þórdr er *q*) bió á Lambastödum eptir födr sinn *r*) í þenna tíma er Egill kom til Islands. Þad var

Cap. LXI.
OBITUS SKALLAGRIMI.

Thorgeirr nominabatur homo, habens in matrimonio Thordisam Yngaris filiam, sororem Beræ, matris Egilli: is habitavit Lambastadis in Alptaneso, at cum Yngare in Islandiam venerat. valebat idem & à facultatibus & ab existimatione civium. Eorum filius erat Thordus, qui post patrem incoluit Lambastados, quô tempore Egillus ex hac peregrinatione venit in Islandiam. Eve-

u) af farminn, *eam exonerant*. Guelf. Hol. P.

x) vistuduz þá allir menn hans — *omnes sui sodales*. Guelf. Hol. J. P. Mox, Skipveriar Jör. & post VISTUDUZ add. þar í nánd, *ibi in propinquo*.

y) GAMALL OK exclud. Jör. Guelf. Hol. Mox hrumr, scribunt omnes Libri præter Membr. a. & Guelf.

z) vid fiár for-rádum. Guelf. Hol. til sinna forráda allra *sibi omnem* &c. Jör.

*) afgángr. G.

n) Lambi add. Id. I. P. Guelf. Hol.

o) Lambastödum (inn frá Alptanesi), — *intra Alptanesum*. Guelf. Hol.

p) HAN — YNGUARI omitt. Iid. Jör. HAN — MÖNNUM etiam neglig. Jör.

q) þar bió sídan, *ibi postea* &c. Jör.

r) í þat mund er Egill &c. Jör. || Membr. a. & Traduc. hic novam ordiuntur sententiam. quod quidem ferri potest; at sic τὸ sequens, ÞAT VAR ÞA, erit ferè ἀνακόλουθον. Simplicius Guelf. & Hol. habent: En er Egill kom —. þá var þat um &c.

A.C. 934 var þá um hauſtid *s*) nockuru fyri vetr. at Þórdr reid inn til Borgar at *t*) hitta Egil frænda ſinn. ok baud honum *u*) heim til veizlu. *x*) hafdi han látid heita mungát út þar. Egill het *y*) ferdinni. *z*) ok var kvedit á viku þ) ſtef nockut. Ok *æ*) er ſva var lidit bióz Egill til ferdar ok med honum Áſgerdur kona hans. voro þau ſaman *a*) x. eda xij. En er Egill var búinn þá geck Skallagrimr út med honum ok hvarf til hans ádr *b*) Egill ſteig á bak. ok mællti. Seint þiki mer þú Egill hafa greitt *c*) fe þat er Adalſteinn konúngr ſendi mer. *d*) eda hvernog ætlar þú at *e*) fara ſkili fe þat. Egill ſvarar. Er þer nú *f*) feſátt miök fadir *g*). ek viſſa

Evenit hoc autumno aliquantò ante hyemis initium, ut Thordus equitaret Borgam introrſum, ad viſendum Egillum ſobrinum ſuum, atque hunc ad convivium rogaret: fecerat autem in villa iſtac exteriore (ſua) *coqui cereviſiam. Egillus condixit ad convivium, dictaque eſt dies* (iſtud adeundi) *unius circiter hebdomadæ* (elapſæ.) *Qua die lapſá comparat ſe ad iter unà cum Aſgerda conjuge. & erant omnino X. aut XII. At poſtquam paratus erat Egillus, Skallagrimus cum eo exiit foras, filiumque, antequam hic in equum inſcenderet, amplexatus dixit: Serò videris mihi tu Egille reddidiſſe pecuniam, quam miſit mihi rex Adalſteinn. nam quid tandem iſtá pecuniá fieri vis? Egillus reſpondet: An te adeo nunc pecunia deficit, pater?*

At poſtquam Egill in Islandiam venit, evenit eodem autumno cet.

s) fyri veturnætur. Guelf. Hol. Jör.

t) finna Jör. ok hitti. Guelf. Hol. pro AT H.

u) út til ſin til v. *extrorſum ad ſe.* Jör. þángat til dryckiu til ſín, *ad compotationem iſtuc ad ſe.* Guelf. G. N.

x) De iſta coctione ſilent Guelf. Hol. Jör.

y) at koma, *venturum ſe.* Jör.

z) Diem ignorant Guelf. Hol. Jör. I.

þ) ſtefna (mikit) R. M. ſtefnu. K. corrupte omnes. conf. ſupra pag. 274. lit. c. Voce *Nockr* in ſimili ſignificatu ſæpius utitur Sturla in Haconar-ſaga. neque differt locutio Plauti Menaechm. V. 5. 47. ubi conſulas Lambinum.

æ) er at þeirri ſtundu kom. *quo tempore adventante.* Guelf. Hol. I. Litlu ſídar, *paullo poſt.* Jör.

a) xij (menn I.) Jör. Guelf. Hol. P. I.

b) han ſtígi. Guelf. Hol. Jör.

c) mer ſilfr, *mihi argentum.* Iid.

d) edr hvernig (hvern veg) Iidem.

e) þat fe ſkyli (ſkuli) fara. Iidem. ſed ille alter poſitus verborum eſt multo lepidior.

f) ſilfr-ſátt, *argentum def.* Jör. MIÖK omitt. Iid. Guelf. Hol.

vissa þat eigi. þegar *h*) skal ek láta þik hafa silfr. er ek veit er þú þarft. en ek *i*) veit at þú munt enn hafa *k*) at vardveita eina kistu eda jj. *) fullar af silfri. Sva þiki mer segir Grímr. sem þú *l*) munir þikiaz skipt hafa lausa-fe med ockr. muntu *m*) nu láta þer vel hugna at ek *n*) gera slikt er mer líkar af því er ek vardveiti. Egill svarar. þú munt *) engis lofs *o*) þikiaz þurfa *p*) at bidia mik um þetta. þvíat þú munt ráda vilia *q*) hvat sem ek mæli. Sídan reid Egill í brott *r*) þar til er han kom á Lambastadi. var þar tekit vid honum vel ok feginsamliga. skylldi han þar *s*) sitia iij. nætur. Þat sama kvelld er Egill hafdi heiman farit. let Skalla-

pater? ego id nesciebam. ilico tibi dabo argentum ubi scio te indigere. at scio etiamnum tuæ subesse custodiæ unam cistam aut duas, argento plenas. Intelligo, inquit Grimus, te ita in animum induxisse tuum, quod jam inter nos rem mobilem diviseris; nunc bono feres animo, si ego, quod mihi libitum est, facio de eo, quod in mea est custodia. Egillus respondet: Censes, credo, nulla venia super hac re, a me expetita tibi opus esse: nam tuam esse potestatem postulaveris, quicquid ego dixero. Deinde discedens Egillus Lambastados usque perrexit: ubi illi benigne & lubenter accepto tres noctes erat manendum. Vespere eôdem, quâ Egillus domo discesserat, equum sibi sterni A.C. 934.

 Skal-

g) segir han. ek ætladi attu mundir enn hafa eina kistu &c. *inquit ille: ego putabam te adhuc habere unam cistam* &c. Guelf. G. N.

h) skalltu silfr hafa. er ek veit þik skortir, — *accipies argentum*, cet. Jör.

i) hugda *putabam* Jör.

k) AT VARDVEITA omitt. Jör.

*) af gulli, *cum auro*. N.

l) hafir skipt se, *intelligo te divisisse facultates*. Jör.

m) Nú, indidi in contextum ex Jör. Muntu ok láta líka þer. Guelf. G.

n) giöra slikt af er mer syniz. því er &c. Jör. geri af slikt er mer líkar. af því er ek hefer at vardveita. Guelf. Hol. Attendendus est elegans positus & usus particulæ AF in omnibus hisce Lectionibus.

*) Enkiss. Guelf. einskis Jör. G.

o) þikiaz omitt. Jör. *nullâ — tibi opus est.*

p) mik at at bidia um þetta mál. er þú munt rádit hafa med þer hve þú munt med fara hvat sem ek mæli um, — *cum tu constitueris tecum, quomodo sis acturus, quicquid ego censeam*. Guelf. G. N. Mox beida pro BIDIA. Jör.

q) hvort sem ek vil, *utrumlibet ego velim*. Jör.

r) undz. Guelf. G N.

s) vera. Iid. & mox post NÆTR, addunt, til kynnis. ubi videndum quid *Kynni* notet. Pro hoc add. Jör. at veizlu, *in convivio*.

A.C. 934 Skalla-grímr födla *t*) fer heft. reid han þá heiman *u*) er adrir menn fóro at fofa. han reiddi *x*) í kniám fer kiftu vel mikla. *y*) en han hafdi í handar-krika fer eirketil. er han fór í brott. Hafa menn þat fídan fyri fatt. at han þ) hafi látid fara annat-hvart eda bædi í Krums-kelldu. ok *a*) látid þar fara á ofan helluftein mikinn. Skalla-grímr kom heim um *b*) midnættifs fkeid. ok geck þá til rúms fíns ok lagdiz nidr í klædum fínum. En um morgininn er *c*) lýfti ok menn klædduz. þá fat Skallagrímr fram á ftock. ok var þá *d*) andadr. ok *e*) fva ftirdr at menn fíngu *f*) hvergi *g*) rett hann

Skallagrimus jussit, ceterisque dormitum euntibus equo vehens a villa digressus est, gestans super genua sibi cistam bene magnam, at in ala habebat aeneum lebetem, cum abibat. Exinde pro certo habetur, quod alterutrum horum aut etiam utrumque in Paludem Krumi *demiserit atque super imposuerit grandem silicem planum. Idem circa medium noctis domum rediens, lectum suum adiit, & in veste sua recubuit. Postridie autem cum lucisceret, vestesque indueret* (lectos relinqueret) *familia, Skallagrimus in extrema sponda sedit, atque tum erat exanimatus, & adeo rigidus, ut nullo modo* 1) *extendi posset* (cor-

t) heft finn — *suum.* Guelf. Hol.

u) einn faman (einnfaman) *solus.* add. Guelf. Hol. Jör.

x) med fer *secum portans.* Jör.

y) ok eir-ketil hafdi han á handar krika fer. Jör. han hafdi ok kiftu á handarkr. *item* (aliam) *cistam habebat* &c. Guelf. Hol. ER HAN — BROTT abeft utrinque.

þ) hafi látid * fara nidr í Krumsk. Guelf. G. fied, pro fara H. Muni hafa fteypt því nidr &c. N. || * hana nidr í Kaumskelldu, *cistam in Pal. Kaumi demiserit.* Jör.

a) LÁTID — FARA omitt. Jör. ÞAR omitt. Guelf. Hol. hi mox fubftituunt Stein *saxum*, pro, HELLUSTEIN.

b) Midnætti, *medio noctis.* Iid.

c) Menn rifu upp, *cum famil. surgeret.* Iid.

d) daudr. Iid.

e) ftirdr fua at menn gátu hvergi hrært hann ne or ftad fært, — *ut nullam in partem flectere eum aut movere loco possent.* Jör.

f) hvorki *neque.* K. L. M. R.

g) hrærdan (hann) ne hafid, *moveri aut levari.* J. P. kneiktan hann, *inflecti.* Guelf. Hol.

1) *Capio hic verbum* At retta *pro eo quod hodie dicimus* At leggia til, *id quod, verbum de verbo, sonaret,* in commodum fitum componere. *atque hoc fit maxime corpus & membra mortui, ex curvaminibus explicata, in situm porrectum sive directum collocando, quo funus postea curetur facilius. Neque incommode arbitror Latine reddi per,* Porrigere. *Poterat tamen simplicissime sumi modò, pro eo, quod est* At retta upp, erigere: *sed hoc, meô quidem animô, non satis erat liquidum aut significans.*

hann ne hafit. ok var *h*) þó allz vid leitad. Þá var hefti fkotid undir *i*) einn mann. hleypti fá fem *k*) ákafligazt til þefs er han kom á Lambaftadi. *l*) geck han þegar á fund Egils ok fegir honum þéfsi tídendi *m*). Þá tók Egill vapn fín ok klædi. ok *n*) reid heim til Borgar um kuelldit. *o*) ok þegar han hafdi af baki ftígit. geck han *p*) inn ok *q*) í fkot er var *r*) um elldahúfit. en dyrr voro fram or *s*) fkotinu *t*) at fetum innanverdum. *u*) Egill geck fram í fetid ok *x*) tók i herdar *y*) Skallagrími. ok *z*) kneikti hann aptr á bak. ok lagdi hann nidr í fetid ok veitti honum þá

(corpus,) *aut locó moveri, quamquam tentata essent omnia. Extemplo ablegatus est unus eques, qui cursu quam intensissimo Lambastados properavit, Egillumque ilico accedens, hanc rem ei narravit. Egillus sumtis armis suis ac vestimentis vespere illo Borgam domum equitavit; atque, simul ac descenderat equo, intro se corripuit, & amfractum* (*cryptam*), *qui* (*quæ*) *hypocaustum ambiebat, ingressus est. erat autem ostium ex amfractu ad intima sedilia* (aditum præbens.) *Egillus prodiit in sedile, & prehensum humeris Skallagrimum vi reclinavit, atque in sedile reclinem collocavit; tum,* 2) *quæ morientibus* A. C. 934.

h) þó nesciunt Membr. a. & Trad. mox frei. ftad, pro, LEITAD. Guelf. Hol.

i) EINN omitt. Jör. & mox habent, ok hleypti fem &c.

k) ákafazt Iid. Guelf. Hol.

l) han hitti Egil *convenit Egillum*. Guelf. Hol.

m) ok fva hvar þá var komit, *& quo tum locorum ventum esset*. add. Guelf.

n) ridu í brott. ok quomo heim til &c., *abiit cum nuntio, & venit Borgam &c*. Jör. Mox TIL BORGAR &c. exclud. Guelf. Hol.

o) En þegar er Egill ftie af baki. Jör.

p) inn í andyri (í andir) *in vestibulum*. Guelf. Hol. J. P. Jör.

q) um *per*. K. L. M. R. fo í fkotid. Jör. eitt, ad SKOT add. Guelf. Hol. J. P.

r) vid *apud*, & fic *fkot* erit pro *angulo, recessu quodam*, accipiendum. Jör. í var (var í), pro, VAR UM. Guelf. G. N. Mbr. b. H. L. ɔ: *qui (quæ) duxit ad hypocaustum*.

s) elldahúfinu. dyrr voro ok á fkotinu fram í fetid, *in extremo* (quidem) *hypocausto erat* (unum) *ostium, at erat quoque ostium cryptæ, unde prodibatur ad sedile*. Guelf. Hol.

t) ok at fætinu innanverdu, *intimum sedile* (per enallagen numeri) Jör.

u) Geck Egill Membr. a & Trad.

x) at baki Skallagríms, *a tergo Skallagrimo* add. Jör.

y) födr fínum, *patrem*. Iid. Guelf. Hol.

z) keikti (keyrdi) hann á bak aptr, *reflexit* (retorfit.) Jör. Guelf. Hol. J. P.

2) *Verbo* At veita nábiargir, præbere auxilium mortuale, *intelligitur præcipuè* Nares mortuo comprimere & claudere, *id quod colligas*

A. C. 934. þ) þá nábiargir. Þá bad Egill æ) taka graf-tól ok a) brióta vegginn b) fyri funnan. En er þat var giört. Þá tók Egill undir c) höfda-lut Skallagrimi. en adrir d) tóko fóta-lutinn. e) báru þeir hann um þuert húfit ok fua út igegnum vegginn þar er ádr var brotinn. báru þeir hann þá í hrídinni ofan í Naufta-nes. f) var þar

bus folent præftari officia, ei præftitit. Deinde adhiberi juffit fofforia & frangi parietem (hypocaufti) meridionalem. Quô factô fuperiorem ipfe fuftollens corporis partem (Skállagrimi), alii vero inferiorem, corpus per aedem transverfam portatum 1) *effractô modò in pariete oftio extulerunt, & in ifta* 2) *procella continuò deportarunt in Nauftanefum* (Linguam navalium). *ibi tentorium fune-*

gas ex Niáls-faga pag. 154. *Quod vero olim uti hodie huc etiam pertinuerit* Os & Oculos claudere mortuo, *nullum quidem eft dubium, quamquam de his nihil me expreffe legere memini: probabiliter faltem concluditur ex Eyrbyggia-Saga de Thorolfo Bægifoto* (luxato pede) *mortuo*, quem ne â fronte accederent, prius quam præftita ei effent officia mortualia *(bonum væri* VEITTAR NÁBIARGIR) *Arnkillus omnibus cavit: veritus, credo, ne homines ex oris oculorumque ac narium foede biantium afpectu confternati verterentur in infaniam: hinc etiam conftare poteft cur Egillus patrem a tergo acceffèrit, ficut etiam Arnkillus Thorolfum l. c.*

þ) þar. Jör. Umbúnat Guelf. Hol. J. ambiguè.

æ) fá fer, *fibi dari.* Iid.

a) let, *juffit*, add. Guelf. Hol.

b) at höfdi honum, *pone caput ipfius.* Iid. I. at baki honum, *à tergo ipfi.* Jör.

c) hofud-hlut födr fínum, *— patri.* Jör. höfud, *caput.* Guelf. Hol.

d) menn undir fætr, *at alii pedes.* Iid. Jör.

e) ok báru hann út um vegginn er brotinn var (i gegnum vegginn ok út. Jör.) ok fo ofan í Naufta-nes, *atque illum per parietem qui fractus erat extulere (tulere per parietem foras), & fic deorfum in Naufta-nefum.* Guelf. Hol. Jör.

f) þar var tialldat ok vakat yfir um nottina, — *& advigilatum.* Guelf. Hol. I. De tentorio filent Jör. fed addunt HONUM poft, VAKAT.

1) *Eadem via Arnkillus Thorolfum* Bægifotum *patrem fuum mortuum ex aedibus eft emolitus.* Eyrbyggia, *loeô modò citato. Ratio autem, cur mortuos hofce a quibus fibi turbas metuebant, ipfa aedium janua communi non extulerint, fortaffe altioris eft indaginis.*

2) *Cum autem* Procella hæc *nunc primum nata fit, neque enim verbulum de ea anteceffit; Sufpicio poffit oriri* τὸ Í HRIDINNI *melius verti*, eôdem actu, non interrupto actu, ex continenti. *quandò* τὸ Continuò *in verfione delendum fuerit.*

þar tialldad ifir um nóttina. En um morgininn g) at flódi var h) lagdr Skallagrímr í skip. ok i) róit med hann út til Digranefs. Let Egill þar gera haug k) á framanuerdu nesinu. var þar l) í lagdr Skallagrímr. m) ok hestr hans. ok vapn hans ok smídar-tól. n) Ecki er þess getid at lausafe veri lagt o) í haug hía honum. p) Egill tók þar vid arfi löndum ok lausum aurum. red han þá fyri búi. Þar var q) med Agli Þórdís dóttir Þórólfs ok Ásgerdar.

funeri per noctem collocatum est. At posterâ luce, cum accessus erat maris, corpus Skallagrimi navi impositum, & in Digranesum (Linguam amplam) *evectum est: hic in prima lingua Egillus sepulcrum fieri jussit, quò illatus est Skallagrimus atque* 3) *equus suus* (*quo vectari solitus*), *armaque & fabrilia sua. Pecuniam sepulchro illatam fuisse, non est memoratum. Ibi Egillus patrimonium latifundia & res mobiles, & item* (*Borgæ*) *herile imperium, cepit. Erat cum eo Thordisa Thorolfi filia & Asgerdæ.* A.C. 934.

LXII. Cap. FERD EGILS TIL ENGLANDZ.

Eiríkr konúngr red r) einn vetr fyri Noregi

Cap. LXII. *PROFECTIO EGILLI IN ANGLIAM.*

Rex Eiricus unum annum imperavit Nor-

g) At flódi omitt. Guelf. Hol. Jör.

h) Skallagrimr (han) lagdr. Iid. Mox á pro i. Jör.

i) fluttr í Digra-nes. Guelf. Hol.

k) framanverdu ignorant Iid.

l) lagdr í. Iid.

m) ok omitt. Guelf. G. post hestr hans add. Jör. med honum, *unà.* hans post vapn omitt. Guelf. Hol. Jör.

n) ok biuggo um rammliga. ok fóro í brott sídan ok heim til Borgar, *firmiter obstructô sepulchrô domum discesserunt Borgam.* Jör. pro hac clausula. Mox var pro er. N.

o) hiá honum í haug (haugi.) Guelf. G. N.

p) Nú tók Egill vid arfi sínum öllum, *Jamque Egillus crevit suam hereditatem solidam.* Jör. pro reliquis capitis. || arf allan lönd ok lausa-fe. Guelf. Hol. pro vid arfi &c. Mox þar, pro þá. Iid.

q) Þórdís med Agli Þórólfsdóttir. Guelf. G.N.

r) Einn vetr omitt. Membr. a & Trad. || Jör. habent, fimm vetr, quod fortasse processerit, si numerentur anni, quos Eiricus regnavit vivo patre: supra pag. 367.

3) *Confer Eddam in funere Ballderi, J. Cæsarem B. G. Lib. VI. de Funeribus Gallorum, & ad eum Cluverium.*

A.C. 934. Noregi *s*) eptir andlát födr sins Haralldz konúngs. ádr Hákon Adalsteins-fóstri *t*) annarr son Haralldz konúngs kom *u*) til Noregs vestan af Englandi. ok þat sama sumar fór Egill Skallagrímsson til Islandz. Hákon fór nordr til Þrándheims. var han þar til konúngs tekinn. voro þeir *x*) Eiríkr um vetrinn bádir konúngar í Noregi. A.C. 935. en eptir um várit dró hvartueggi *y*) her saman. vard Hákon miklu *z*) fiölmennri. ok olli þat því at han setti þau lög í þ) landi. at hverr madr *æ*) skylldi eignaz *a*) ódul sin *b*). þar er ádr hafdi Haralldr konungr hvern mann áþiád bædi ríka ok úríka. Sá Eiríkr þá engan sinn kost annan enn flýia land *c*). fór han þá á brott med Gunnhilldi *d*) kono sína ok börn *e*) þeirra. Arin-

Norvegiæ post decessum patris sui Haralldi regis, antequam Hacon Adalsteinis alumnus, *alter filius Haralldi, ex occidente, nempe Anglia, in Norvegiam adveniret; quod factum est eodem aestate, ac Egillus Skallagrimi filius Islandiam repetebat. Hacon in Thrandheimum se contulit septentrionem versus, ibique rex creatus est: ea hyeme ambo in Norvegia regnabant, Hacon & Eiricus. At veré post uterque contraxit exercitum, & Hacon multo quidem evasit numerosior; id eo fiebat, quia legem constituebat in civitate, ut sua quisque *) bona avita obtineret, ubi antea rex Haralldus in servitute habuerat omnes homines, dites juxta ac pauperes. Igitur intelligens Eiricus, nihil sibi aliud esse relictum, præterquam terrá profugere, abiit cum Gunnhillda uxore sua & communibus*

s) EPTIR — KONÚNGS, ut debent, ignorant Jör. Legunt autem: þá kom Hákon Adalst. f. eptir födr sinn annarr son &c. quod vix potest rectum esse.

t) ANNARR — KONÚNGS, omitt. Guelf. Hol.

u) TIL NOREGS omitt. Iid.

x) brædr bádir konúngar um vetrinn. en eptir &c. *isti fratres* &c. Iidem.

y) Lid. Iid. Jör.

z) fiölmennari. Jör. Mox, OK OLLI ÞAT, usque ad, Sá Eirikr, omitt. Membr. a. & Trad.

þ) landinu. Jör.

æ) friálsborinn *ingenuus* add. Jör.

a) arf ok, *hereditatem*, aut *jus hereditarium* & add. Jör.

b) þeir er til hans villdu snúaz. En Haralldr konúngr hinn hárfagri hafdi adr áþiád hvern mann bædi ríkann ok o-ríkann, *qui se ad istius partes vellet adplicare. sed Haralldus* &c. Jör.

c) fyrir Hákoni, *ob vim Haconis.* add. Gu. Hol.

d) kono — þeirra. omitt. Iidem.

e) sín, *suis.* Jör.

*) *Scio qui* Allodia *aut* Bona allodialia *vocent, barbaré & obscuré.*

Arinbiörn *f*) herſir var foſtbródir Eiriks konúngs ok barnfóſtri hans. han var kærſtr konúngi af öllum lendum mönnum. *g*) hafdi konúngr ſett hann höfdíngia ifir allt Firda-fylki. Arinbiörn *h*) var or landi med konúngi. fóro ſyſt veſtr um haf til Orkneÿia. *k*) þá gipti han Ragnhilldi dóttur ſína Arnfinni Jarli. Sídan fór han med lidi ſínu *l*) ſudr fyri Skotland. ok heriadi þar *m*). þádan fór han *n*) ſudr til Englandz ok heriadi þar. ok er Adalſteinn konúngr ſpurdi þat ſafnadi han lidi *o*) ok fór í mót Eiríki. en er þeir hittuz voro *p*) borin ſáttmál milli þeirra. ok *q*) var þat at ſættum. at Adalſteinn konúngr feck Eiríki til forráda Nordimbra-land. en han ſkylldi vera landvarnar-madr Adalſteins konúngs fyri *r*) Skotum ok Írum. Adalſteinn konúngr

bus liberis. Dux Arinbiörnus erat coalumnus Eirici regis, & filium ei educabat, regi inter Duces unicè carus, atque ab hoc omni Fiördorum provinciæ præpoſitus: hic regi e regno profugo erat comes. Primum per mare occidentale in Orcades trajecerunt. ibi rex gnatâ ſua Ragnhillda Arnfinno Comiti nuptum data, cum claſſe ſua ad oras auſtrales Scotiæ perrexit, atque illic populatus eſt. Inde Angliam petiit auſtrum verſus, hic itidem populatus. Quod ubi cognovit rex Adalſteinn, copias coëgit, & adverſus Eiricum duxit. Hos inter, cum convenerant, per internuntios de pace actum eſt, quæ eô pactô conciliabatur, ut rex Adalſteinn daret Eirico Nordimbriam gubernandam, at hic regnum Adalſteinis ab Scotis & Hybernis tutaretur. Scotiam quidem rex Adalſteinn, A. C. 935.

f) fór or landi med Eir. k. ok var honum kærſtr af öllum mönnum, *terra exceſſit cum Eir. r. atque illi cariſſimus erat omnium hominum.* Jör. Herſir omitt. Guelf. Hol.

g) Ita etiam Jör. ſed totum hoc membrum abeſt in Guelf. Hol.

h) fór, Omnes præter Membr. a. & duo Traduces Aſgeiris. Fortaſſe homines imperiti nihil mutâſſent, ſi ſtetiſſet, var med konúngi or landi.

k) (ok) þar. Guelf. Hol. Jör.

l) til Skotlandz, *ad Scotiam.* Jör. ſudr med landi, *auſtrum verſus ſecundum terram.* Guelf. Hol. J. obſcurè.

m) vída, *latè.* Jör. add. miök, *multum.* Guelf. G. add.

n) ſudr, omitt. Jör.

o) miklu, *magnas,* add. Jör. ſaman add. Guelf. G. N.

p) ſættir bornar. Jör.

q) vard. Guelf. Hol. þat vard af ſættum. Jör.

r) víkíngum (ok Skotum) *a piratis &c.* Guelf. Hol. Jör.

A. C. 935. úngr hafdi ſkattgillt undir ſik Skotland eptir fall Oláfs konúngs. en þo *s*) var þat fólk iafnan ú-trútt honum. *t*) Sua er ſagt at

ſteinn, *) *occiſô rege Olao, ſibi fecerat tributariam, at ea tamen gens ſemper illi erat infida. Ita traditum eſt, Gunnhilldam inſti-*

s) vard honum þat fólk iafnan ótrútt, *illi extitit* &c. Jör.

t) Eiríkr konúngr hafdi iafnan (þá. Jör.) atſetu í Jórvík. (þá borg * efldu meſt Ragnars ſynir), *Eiricus rex plurimum* (tum) *ſede utebatur Jorvico. iſtam urbem maxime auxerunt Ragnaris filii.* * höfdu (hafa) efla látid Lodbrókar ſynir, *condi fecerant* Lodbrokæ *filii.* J. P. Hæc add. Jör. Guelf. Hol. I. P.

*) *Hoc ex mente Auctoris factum eſt illo prælio, quod fuſè ſcripſit ſupra pag.* 284. *ad* 299. *ubi & Torfæi fide adpoſitus eſt annus* 926. *uberius autem ſuper iſtius loci, atque eâdem occaſione plurium hujus Hiſtoriæ locorum, chronologiâ poſtea commentatus eſt Vir Doctiſſimus & Summè Venerabilis Johannes Finneus, quod hoc loco haud incommode illatum iri arbitror. Verba ejus: „ Hic ſine dubio autor noſter & reliqui Jslandorum Hiſtorici duo prælia confundunt, quæ Adelſtanus contra Normannos eorumque Regem Anlafum ſive Olafum, anno* 926. & *Brunanbergæ anno* 937. *commiſit. Torfæus, cujus calculum margini adſcripſimus, prioris prælii calculum comprobat, nec negari poteſt eum in relatione autoris multum præſidii habere. Sed, ſi cum ſcriptoribus Anglicis & Jslandicis, (quorum teſtimonia hac de re Celeberr.* Schöningius Norſke Hiſtor. *Tom.* 2. *pag.* 299. *ſeqq. colligit & conciliat) quibuscum etiam noſter facit, ſtatuendum ſit Ericum Blodöxe tandem poſt fata Regis Adelſtani cecidiſſe, neceſſariò* [*non video iſtam neceſſitatem* G.M.] *aſſumendus erit annus* 937, & *prælium Brunanbergenſe, in quo Egillus Adalſteino contra Regem Anlafum militaverit. Atque hoc calculi fundamento poſito, natus fuit Egillus anno* 913. *peregre primâ vice profectus* 927. *Haralldus Cærulidens regni Danici habenas anno* 931. *nuper capeſſiverat (quod Hiſtoriæ Danicæ chronologiæ, qualem Illuſtriſſ. Suhmius eam contexuit, apprimè convenit), Egillus anno* 939. *Islandiam reviſit, & iterum anno* 949. *ubi exinde ex mente autoris aliquot annos tranſegit, antequam mortem Regis Erici Blodöxe audivit, quod cum anno* 952. *qui Erico à pluribus emortualis ſtatuitur* [*An ab Annalibus ſic ſtatuitur? nam ex Snorrio in Vita Haconis Boni cap.* 4. *non multò poſt mortem Adalſteinis, ɔ: ut mihi videtur annô ad ſummum tertiô, periiſſe Eiricum regem probabiliter colligo, adde Auctorem Noſtrum infra cap.* 68. *ſub initio.* G. M.] *optime congruit; & ex hoc tandem calculo Egillus ultimo imperii Comitis Haquini Potentis tempore, anno ſcilicet* 994, *obiiſſe cenſendus erit. Sed ut omnia hæc cum dicto prælii Brunkanbergenſis anno* 937. *conſiſtere & rite conciliari poſſunt, ita difficile erit locum invenire turbis quas Egillus contra Regem Ericum*

at Gunnhilldur let ſeid *u*) efla. ok let þat ſeida at Egill Skallagrímsſon ſkylldi alldri ró bída á Islandi *x*). fyrr enn hon ſæi hann. En þat ſumar er þeir Hákon ok Eiríkr *y*) höfdu hizt ok deillt um Noreg. þá var *z*) farbann til allra landa úr Noregi. ok þ) komu þat ſumar engi ſkip til Islandz. *æ*) ok engi tídendi *a*) or Noregi. Egill Skallagríms-ſon ſat *b*) at búi ſinu *). En þann vetr annan er han bió at Borg eptir andlát Skallagríms þá gerdiz Egill úkátr.

instituï fecisse operationem ſeidicam, *atque* A.C. 935. *hujus vi effici curavisse, ut Egillus Skallagrimi filius nullam in Islandia requietem poteretur, ante quam eum vidisset* (*Gunnhillda.*) *Aestate autem qua Hacon & Eiricus convenerant, & de principatu Norvegiæ certaverant, commeatus ad omnes populos Norvegis erat interdictus: ideo illa aestate nulla navis, nullus rumor, venit in Islandiam ex Norvegia. Interim Egillus Skallagrimi filius domi suæ sedebat. At quam alteram à decessu Skallagrimi Borgæ degebat hyemem,*

Eee 2

Ericum Blodöxe in Norvegia (ex hoc calculo) annis 938 *&* 939. *excitâsse traditur, nec verosimile est Egillem unà perscivisse mortem Adalsteni Regis anno* 940. *& Erici Blodöxii anno* 952. *fatis functorum; qvin & historiæ plane repugnat Egillem anno* 947. *Regem Adelstanum in Anglia invisisse, quæ ut dicto prælii anno* 937. *adversantur, ita cum anno* 926, *quo Egillus etiam sub Adelstano contra Anlafum stipendia mereri potuit, perbene conveniunt; unde patet autorem de utroque Adelstani contra Normannos prælio, quorum utrique Egillus forsan interfuit, aliquid inaudivisse, sed illa in unum confudisse; ideoque nostri chronologiam hoc in puncto vacillare. Plura de hac re vide Torfæi Hist. Norv, Tom.* 2. *pag.* 168. *Langebek Script. Rer. Danic. Tom.* 2. *pag.* 415. 416. 148. *Schiöning. loc. cit. pag.* 244. 294. *seqq* „ . *Hactenus ille. sed vereor ne sic multum infringatur fides Auctoris Nostri, & sum utcunque a partibus Torfæi; is nempe chronologiam accommodat ad narrationem ipsius Auctoris, non autem aliorum, neque enim hoc aequum esse arbitror.*

u) magna. Guelf. Hol. J. P.

x) ok hvörgi annarſtadar, *neque alibi usquam.* add. Jör.

y) deilldu um Noreg, *de Norvegia certabant.* Guelf. Hol. Jör.

z) ſett. add. Jör. farbann millum allra landa. omiſſo OR NOR. Guelf. Hol. I. quod minus probo.

þ) kom. Guelf. G. N. venuſtè.

æ) ok engi &c. omitt. Iid.

a) frettuz, pro, OR NOR. Jör.

b) í búi ſínu næſta vetr ok annan til eptir líflát födr ſíns. þá giördiz &c. — *proximam hyemem, & alteram etiam, post mortem patris.* Jör.

*) um vetrinn. þá gerdiz han &c., *istâ hyeme,*

A.C. 936. úkátr ok var þuí *c*) meira bragd at er meirr leid á vetrinn. Ok er ſumar kom þá *d*) lýſti Egill yfir þuí at han ætlar at bua ſkip ſitt til brotfarar um ſumarit. tók han þá háſeta. han ætlar þá at ſigla til Englandz. þeir voro á ſkipi XXX. manna. Áſgerdur var þá eptir ok *e*) gætti búſs þeirra. *f*) en Egill ætladi þá at fara á fund Adalſteins konúngs. ok vitia heita þeirra er *g*) han hafdi heitid Agli at ſkilnadi þeirra. Egill vard ecki ſnembúinn. ok er han let í haf þá byriadi helldr *h*) ſeint. *i*) tók þá at hauſta. ok *k*) ſtærdi vedrin. Sigldu þeir fyri *l*) nordan Orkneýiar. villdi Egill

mem, eâ in triſtitiam incidit; quod malum tam magis ingraveſcebat, quam magis proceſſit hyems. *) *Adventante autem aeſtate palam fecit Egillus, ſe ſtatuere ſuam navem ad peregrinandum ea aeſtate adornare. deinde nautas conducit, navigationem tum in Angliam directurus. erant in navi omnino XXX. Asgerda domi remanſit ad rem familiarem tuendam. Conſtituebat autem Egillus, regem Adalſteinem de promiſſis ſibi olim diſcedenti factis convenire. Apparatu itineris haud maturè abſoluto, cum ille alto ſe committeret, vento uſus eſt impendio tardiore. jamque ingruente autumnô tempeſtates invaleſcere. Præter Orkneyias a ſeptentrione velificati ſunt: eò Egillus*

---

me, tum &c. Guelf. Hol. qui & mox habent, úgladr, pro ÚKÁTR.

c) Ita Jör. meiri úgledi hans (meira um hans úgledi) Membr. a. & Trad. Guelf. Hol. I.

d) Sagdi han þát mönnum ſínum at han ætladi at búa ſkip ſitt til Englandz. voro XXX. manna a ſkipi hans, — *ſuis* — *in Angliam. erant in navi ſua vectores* XXX. Guelf. Hol. Mox, þuí firi mönnum, pro YFIR ÞUI. Jör.

e) vardveitti bu *&c.* Guelf. Hol. Jör. J.

f) EN omitt. Iid. Mox, AT FARA, omitt. Guelf. G.

g) Konúngr hafdi bodid honum, *ab rege ſibi oblatis.* Guelf.

h) ſeinliga. P. illa, *incommodiore.* Jör.

i) ok er hauſta tók. ſtærdi ſiáinn, *Ubi autem incipiebat autumnus, intumeſcebat mare.* Jör.

k) ſterka (ſterkia Hol. ſtorka. P.) ſiáinn, — *mare.* Guelf. Hol. P.

l) Noreg ok Orkneyiar, *præter Norvegiam & Orkneyias.* Guelf. Hol. nordan, omitt. Jör. milli Noregs ok Orkneyia, *inter Norveg. &c.* pro, FYRI NORDAN &c. J. P.

*) *Ex mente Celeberr. Schiöning. loc. cit. pag.* 315. *ſeqq. hæc peregrinatio facta eſt anno* 939. *& anno ſequenti Egillus una cum Thorſteine in Norvegiam tranſiit; & anno* 941, *monomachia Egillis & Lioti.*

Egill ecki þar vid koma. *m*) þvíat han hugdi at ríki Eiríks konúngs mundi allt ifir ſtanda í eÿiunum. *n*) Sigldu þeir þá ſudr fyri Skotland ok höfdu *o*) ſtorm mikinn ok vedr þuert. fengu þeir beitt fyri Skotland ok ſua nordan fyri England. *q*) en aptan dags er myrkua tók var vedr hvaſt. finna þeir eigi fyrr enn grunnföll voro á útborda ok ſua fram fyri *r*). var *s*) þá eingi annarr til enn ſtefna á land upp. ok ſua gerdu þeir. ſigldu þá til brotz *t*). ok *u*) komo at landi vid *x*) Humru-minni. *y*) þar hellduz menn allir ok meſtr hluti fiár *z*) annat enn ſkip. þat brotnadi í ſpán. En er þeir hittu menn at máli. þ) ſpurdu þeir þau tídendi er *æ*) Agli þóttu

lus accedere noluit, quod arbitraretur imperium Eirici regis ubique per Inſulas obtinere (perſeverare). Inde vehementi tempeſtate, ventoque contrario uſi, ad oras meridionales Scotiæ perrexerunt: quam velis in obliquum verſis difficulter præterlati, ſecundum oras ſeptentrionales Angliæ contenderunt. at veſpere diei, tenebrîs appetentibûs, violentâ tempeſtate, ex improviſo fluctus ſyrtium indices ab exteriori latere atque etiam ante proram apparuere. hic nihil aliud erat refugii, quam littus rectà petere; ita facientes (eò) vela dederunt, ultro navem fracturi. (ut eo pacto vitam ſervarent). *Ejecti ſunt ad oſtium Humræ (Abi): vectores omnes ſervati & maxima pars rerum; niſi navis, ea aſſulatim confracta eſt. Incolas autem alloquio indepti, rem compererunt gratam* A. C. 936.

 Egil-

m) er var ríki Eiríks konúngs, *ubi erat regnum Eirici regis.* Guelf. Hol. P. Er ríki Eiriks konúngs var fyri. Jör.

n) þeir ſigldu fyri Skotland, *Scotiam prætervavigârunt.* Jör.

o) ſtorm vedrs. ok þar geck þeim fyri. ok ſua nordan *&c. — & præter eam (Scotiam) ſucceſſit iis curſus, & porro præter ſeptentrionales* &c. Guelf. Hol. OK VEDR usque ad, EN APTAN, non apparet in Jör.

q) Einn aptan dags, *Veſpere quodam* l. *cujusdam diei.* I. P. id quod fortaſſe ad nexum eſt melius. Ok er myrkua tók. Jör.

r) þeim. add. Guelf. G. N.

s) þat eitt rád, *id ſolum utile erat, littus* &c. Guelf. Hol. I.

t) Skipinu add. Jör. Guelf. Hol.

u) komuz á land upp. Guelf. G.

x) Hömru-minni. J. Hamra-minni. P. vitioſe. Haumru ſund. Guelf. Hol. ſed Jör. ignorant.

y) þá. Membr. a. & Trad.

z) enn ſkip brotnadi *&c. at navis* &c. Jör.

þ) ok, inſerunt Guelf. G. N. id quod ad ἀνακόλουθον accedit, ut ex ſequentibus liquet.

A. C. 936. þóttu *a*) gód *b*). at Adalsteinn konúngr var heill ok *c*) ríki hans. en þau voro önnor er Agli þótti háskasamlig *). at Eiríkr konúngr blódex var *d*) þar fyri ok *e*) Gunnhilldur. *f*) ok *g*) þau höfdu þar ríki til forráda. *h*) ok han var skamt þadan uppi í borginni Jórvík. *i*) þad spurdi han ok at Arinbiörn hersir var þar med konúngi *k*) ok í miklum kærleik vid konúnginn. Ok er Egill var víss vordinn þessarra tídenda þá gerdi han rád sitt. þótti honum ser úvent til undankuamu þótt han freistadi þess at *l*) leynaz ok fara huldu höfdi *m*) leid sva lánga sem vera mundi ádr han kæmí or ríki Eiríks konúngs. *n*) var han þá audkendr

Egillo, nempe salvum esse regem Adalsteinem & regnum suum. At res altera narrata est, quæ Egillo periculosa esse videbatur: regem nempe Eiricum blodex *& Gunnhilldam ibi adesse ditionem possidentes, eumque prope inde supra in urbe Jorvici comm rari. Illud cognovit etiam, Ducem ibi Arinbiornum cum rege esse, idque in magno amore apud regem. His rebus compertis Egillus secum deliberabat. Intellexit autem spem evadendi esse dubiam, etsi tentaret occultari,* *) opertoque capite *ire viam ita longam, ac esse credebat, donec regno Eirici exisset: tum autem* **) *facilis agnitu erat aspicientibus:*

a) þeim *sibi*. Guelf. Hol.

a) háskasamlig. at Eiríkr *&c.* Membr. a. & Trad. omissis intermediis.

b) vera, add. Guelf. Hol.

c) hellt ríki sínu, *tenere suum regnum.* Jör.

*) tídendi, add. Jör.

d) þángad kominn. Guelf. Hol.

e) þau, inserunt Jör.

f) hafdi Eiríkr konúngr þad ríki til forráda. er þeir voro a land komnir, *istamque regionem ubi egressi erant, imperiô tenere Eiricum regem.* Jör.

g) han hafdi. Guelf. Hol.

h) ok var skamt þadan því han sat í borginni Jórv. *& propè inde abesse, sedere enim in urbe Jorv.* Jör.

i) þá, *præterea*, Jör.

k) í hinum mestum kærleikum. Jör.

l) leynaz ok, omitt. Guelf. Hol. Jör. P. höfdi, etiam omitt. P.

m) so lángan veg sem var ádr &c. — *atque erat* &c. Jör.

n) (því) Egill var audkendr ef han var senn, *(nam) — si conspectus fuisset.* Jör. Guelf. Hol.

*) *Ita ad verbum sonat; sensus autem est:* personatus, personam sui dissimulans, habitu ad dissimulationem sui compositus, *ire &c.*

**) *Nempe, vel personatus, notabilis erat Egillus ob eximiam corporis magnitudinem; confer supra pag.* 305. *& mox dicitur*, mikill sem tröll.

kendr þeim er han sæi. þótti honum þat lítilmannligt at vera *o*) tekinn í flótta þeim. Herdi *p*) han þá huginn, ok red þat af. at þegar um nóttina er þeir höfdu þar komit. þá færr han ser hest ok rídr *q*) til borgarinnar. kom han þar at kuelldi dags. ok reid *r*) han þegar í borgina. han hafdi sídan *s*) hatt ifir hiálmi *t*) ok alvæpni *u*) hafdi han. *x*) Egill spurdi hvar gardr sá *y*) veri í borginni er Arinbiörn átti *z*). honum var þat *þ*) sagt. han reid *æ*) þángat í gardinn. en er han kom *a*) at stufunni. steig han af hesti sínum ok hitti mann at máli. var honum sagt at Arinbiörn sat *c*) ifir matbordi. Egill mællti *d*). ek villda gódr drengr *e*) át þú gínger inn í stufuna. ok *f*) spyr Arinbiörn. hvart han vill helldr úti eda inni tala vid Egil Skallagrímsson. Madrinn

bus: (denique) abjecti hominis esse ducebat, in ista fuga comprehendi. Igitur animum obfirmans, id capessivit consilii, ut prima statim ab appulsu eorum nocte, equo sibi parato, iter ad urbem tenderet; quam vespere diei advectus intravit ilico, pileo (ob faciem) demisso super galea utens, ornatusque panopliâ. Rogavit ubi domus, quam Arinbiörnus possidebat, in urbe sita esset; eôque cognitô, istûc, & quidem in atrium usque equitavit: ubi autem ad ostium triclinii accesserat, equô descendit, & oblato sibi, quem compellaret homine, Arinbiörnum coenæ accumbere animadvertit. Egillus dixit: vellem, bone vir, ut in coenaculum ires intro; & roga Arinbiörnum, forisne an intus velit loqui cum Egillo Skallagrimi filio. Homo A.C. 936.

o) hendr á mörkum úti (sem dyr), *capi in sylvis vagantem (tanquam bestiam)* Iid. I. Liggia úti á mörkum sem villi-dyr, *excubare — tanquam feram.* pro, VERA TEKINN &c. P.

p) han þá, omitt. Guelf. Hol.

q) þegar upp, *illico sursum* add. Iid.

r) han þegar, omitt. Iid. Jör.

s) hött. H. I. P.

t) sínum, add. Jör.

u) sitt, *sua*, Guelf. Hol. pro, HAFDI HAN.

x) han spurdiz fyri, *percontabatur.* Guelf. H. Jör.

y) var. er Arinbiörn hafdi í borginni, *quam colebat Arinbiörnus* &c. Guelf. Hol.

z) fyri at ráda, add. Jör.

þ) skiótt (brátt) *properè*, add. Jör. Guelf. Hol.

æ) þegar, *statim.* add. Guelf. Hol.

a) þar. ste han þegar af &c. *eò*, — *statim* — Guelf. Hol.

c) at. Guelf. G. Mox, matbordum Jör. bordum. I. P.

d) vid manninn *homini*, add. Guelf. Hol.

e) attú. Guelf. Jör.

f) spyrdir, *rogares.* Guelf. Hol. Jör.

A.C. 936. g) Madrinn fegir. þat er mer h) lítid ftarf at reka þetta erendi. i) Han geck inn í ftufuna. ok k) mællti ftundarhátt. Madr er her kominn úti fyri l) dyrum. fegir han. mikill fem tröll. en fá bad mik gánga inn. ok fpyria m) hvart þú villder úti eda inni tala vid Egil Skallagríms-fon. Arinbiörn fagdi. n) gáck. ok bid hann bída úti. ok mun han eigi lengi þurfa. *) Han gerdi fem **) Arinbiörn mællti. geck út. ok fagdi fem mællt var vid hann. Arinbiörn bad o) taka upp bordin. fídan geck han út. ok allir p) húfkarlar hans med honum. Ok q) er Arinbiörn hitti Egil heilfadi han honum r) val. ok s) fpurdi huí han t) var þar kominn.

Homo refpondet: parvo labore hoc negotium obiero; atque intrans coenaculum, voce majorem in modum contentâ fatur: Advena hic eft ante oftium, inquit ille, magnus inftar gigantis, at is me orabat introire, & rogare, utrum foris an intus loqui velles cum Egillo Skallagrimi filio. Arinbiörnus fatur: I, & roga, ut foris opperiatur; neque diu neceffum habebit exfpectare. Is dicto Arinbiörni paret, egreffusque dicit, quod ei dictum erat. Arinbiörnus, menfis removeri jusfis, cum omni domefticorum caterva foras egreffus, Egillum (ibi) offendit, honefteque falutatum, quamobrem eò veniffet, rogat.

g) Sá (madr. add. Membr. a) *ifte.* Jör.

h) lítill ftarfi. Jör. ftar, pro ftarf. Membr. a.

i) fá. Guelf. Hol. ok. Jör.

k) kom fyri bord. han mællti *&c. & ante menfam fe fiftens,* voce &c. Guelf. Hol. || geck fyri bord Arinbiarnar. madr er kominn *&c. & accedens ad menfam Arinbiörni: advena* &c. Jör.

l) ftofu-durum, *oftium coenaculi.* Guelf.

m) þik, *te.* add. Jör.

n) bidtu hann mín úti bída, *roga, ut foris me exfpectet.* Guelf. Hol. J. || feigdu at han bídi úti, *dic, foris ut exfpectet.* Jör.

*) Sá madr giördi fva. ok fagdi Agli at han fkylldi úti bida. Jör.

**) mællt var. Guelf. Hol. & mox, fagdi Agli, pro, SAGDI SEM &c.

o) menn gánga út ok taka upp bord. En er Arinbiörn hitti &c., *fuos exire juffit, menfasque fummoveri, offendens autem Egillum* &c. Guelf. Hol.

p) hlupu upp húfkarlar hans og gengu út med honum, *exfiliente omni — caterva, & cum hero exeunte.* Jör.

q) fem Arinbiörn fá Egil fagnadi han &c. Jör.

r) hanc voculam ignorant Membr. a. & Trad.

s) mællti fo. ertu her kominn. edr hvadan komtu, *fic allocutus eft: tune huc venifti? aut (atque) unde venifti?* Jör.

t) veri her kominn. edr hvadan han kæmi. Guelf. Hol.

kominn. Egill ſegir *u*) í ſám ordum it lióſazta af um ferd ſína, en nú ſkalltu ſyri ſiá *x*) hvert rád ek ſkal taka ef þú villt nockurt lid veita mer. Hefer þu nockura menn *y*) hitt í borginni. ſegir Arinbiörn. þá er þik muni kent haſa. ádr þú komt *z*) hígat í gardinn. þ) engi ſegir Egill taki menn þá *æ*) vapn ſín. ſegir Arinbiörn. þeir gerdo ſva. En er *a*) allir menn voro vopnadir þá gengu þeir í konúngs-gard. ok er þeir komo *) til hallar þá *b*) klappadi Arinbiörn á *c*) dyrum ok bad upp láta ok ſegir hverr *d*) þar var. dyrverdir letu þegar upp *e*) hurdina. Konúngr ſat *f*) þá iſir bordum. Arinbiörn bad þá gánga inn xij. *g*) menn. nefndi til þeſs Egil ok x. menn adra. Nú ſkalltu Egill *h*) færa konúngi höfut þitt. ok taka

gat. Egillus paucis verbis quam clariſſimè momenta itineris ſui enarravit: at nunc tu (addit,) meis rationibus proſpicies, ſi quam mihi opem vis impertire. Ullosne, ait Arinbiörnus, in urbe obvios habuiſti, qui te agnoverint, antequam huc in aedes perveniſti? Neminem, inquit Egillus. Adeo arma viri capiant, ait Arinbiörnus. Ita fecerunt. Poſtquam omnes armati erant, ad domum regiam ſe contulerunt: ad aulam cum perveniſſent, Arinbiörnus fores pulſat, poſtulatque aperiri, &, quis adſit, indicat. Extemplò janitores aperiunt. Rex autem hoc tempore diſcumbebat. Arinbiörnus edicit ut numero XII. intrent; nominatim ad hanc rem compellat Egillum, & præterea viros X. Nunc tu Egille (pergit Arinbiörnus,) regi caput tuum affer, ejusque pedem A.C. 936.

u) hid lióſazta af ferdum ſínum. Jör.

x) um ferdir mínar, *meis itineribus.* Guelf. Hol.

y) fundit. þá er &c. Iid. Mox, borg þeſſari, pro, BORGINNI, &, kenna, *noſcant,* pro KENT HAFA. Jör.

z) her. Jör. Membr. a. & Trad.

þ) enga. Guelf. Hol. Egill ſegir at eingi er ſá. Jör.

æ) va. Membr. a. quam lectionem plane damnare non auſim.

a) þeir voro vapnadir ok allir húſkarlar Arinbiarnar. þá geck han í konúngsgard, *Illi* (milites domeſtici Arinbiörni) — & *omnes famuli domeſtici ipſius, contulit ſe ad* &c. Membr. a.

*) ad hallar dyrum, *ad aulæ oſtium.* Jör.

b) bad Arinb. uppláta. Jör.

c) dyrnar. Guelf. Hol.

d) kominn var. Guelf. Hol.

e) hurdina, exclud. Jör.

f) þá omitt. Membr. a.

g) ſaman. Jör. utrumque abeſt a Guelf. Hol.

h) ſegir Arinbiörn, inſerunt Jör.

A.C. 936. taka um fót honum. en ek mun túlka mál þitt *i*). Sídan gánga þeir inn. geck Arinbiörn fyri konúng. ok kuaddi hann. konúngr *k*) fagnadi honum. ok spurdi hvat *l*) er han villdi. Arinbiörn mællti. ek *m*) fylgi híngat manni þeim er *n*) kominn er um lángan veg at sækia *o*) ydr heim ok sættaz *p*) vid ydr. er *q*) ydr þat vegr mikill herra. er úuinir *r*) ydrir fara *s*) siálfviliandi af ödrum löndum ok þikiaz eigi mega bera reidi *t*) ydra þóat þer set hvergi nærr. Láttu þer *u*) nú verda höfdíngliga vit þenna mann. *x*) lát hann fá af þer góda sætt. fyri þat er han hefir *y*) gert þinn veg sua mikinn sem nú má siá. farit ifir mörg *z*) höf ok þ) torleidi *æ*) heiman frá búum sínum. *a*) bar honum enga naudsyn til þessar farar nema

pedem amplectere; at ego pro te interpellabo. Deinde intro eunt: Arinbiörnus coram rege se sistens, officio salutationis fungitur, quem resalutatum rex, quid velit, interrogat. Arinbiörnus loquitur: Huc adduco hominem, qui per longum iter advenit tui conveniundi & tecum pacificandi gratia: gloriosum hoc tibi est, domine, quod inimici tui (ad te) *proficiscuntur ultrò ex terris remotis, videnturque sibi iram tuam, licet procul absentis, ferre non posse. Nunc generosum te præbeas erga hunc hominem,* (&) *facias eum abs te solidam auferre veniam, propterea quod tantum momentum ad gloriam tuam attulit, quantum nunc in aperto est, relictis penatibus suis multa maria, multas navigationis iniquitates, superando, nulla ad hoc iter neces-*

i) vid konúng (hann) *apud regem*, add. Guelf. Hol. Jör.
k) tók vel kuediu hans, *benignè* &c. Jör.
l) τὸ Er omitt. Iid. Guelf. Hol.
m) fylgda, *adducebam*. Guelf. Hol. Mox, þeim manni. Membr. a. & Traduc.
n) lángan veg hefir sótt á ydarn fund. Guelf. Hol.
o) þik. Jör.
p) vill, inserunt Guelf. Hol. Mox, þik, pro ydr. Iid. Jör.
q) þer. Iid. Mox, mikill vegr. Guelf. Hol.
r) þínir. Iid. Jör.
s) siálfkrafa. Iid.
t) þína. Jör. Mox, þú ser. pro, þer set. Guelf.
u) Vocula hæc abest à Guelf. & Hol.
x) ok, inserunt Iid. Jör.
y) þinn sóma giört. han hefir farit yfir &c., *tibi gloriam conciliavit, superando* &c. Guelf. Hol.
z) stór, *magna (saeva)*, add. Iid. Jör.
þ) mörg, add. Guelf. Hol. önnor, *alias*, add. Jör.
æ) ok farit frá búi sínu. þuíat val &c. Guelf. Hol.
a) engi naudr bar honum til &c. Jör.

nema góðvili vid *b*) þik konúngr. *c*) þuíat val mátti han gæta sín á Islandi fyri reidi þinni. Þá litadiz konúngr um. ok sá *d*) han fyri ofan höfud mónnum hvar Egill stód. *e*) konúngr kendi hann skiótt. ok huesti augun á hann. ok mællti. Hui *f*) vartu sua diarfr. Egill. at þu þordir at fara á fund minn. *g*) leystiz þú sua hedan næstum at þer var engi ván lífs af mer. Þá geck Egill at bordinu. ok tók um fót konúngi. *h*) han qvad þá.

Kominn *i*) em ek *k*) á jó ísa
l) Ángr beittan veg lángan
Ölldu,

cessitate compulsus, nisi (solâ) *in te, rex,* A.C. 936. *benevolentiâ; nam facile poterat in Islandia tutari se ab ira tua. Heic rex circumferens oculos, Egillum super aliorum hominum capita eminentem adspexit: hunc citò agnovit, & exasperatis eum oculis intuens, Quæ te, inquit, Egille, confidentia impulit, ut auderes me adire? sic proxima vice hinc abscessisti, ut nulla tibi a me spes sit salutis. Egillus accessit ad mensam, & pedem regis amplexus ita modulabatur:*

Huc vectus sum equô undæ, cum periculo
Et molestia persecutus longum iter,
Fff 2 *Angli-*

b) ydr, omisso mox, Konúngr. Membr. a & Trad.

c) þuíat — reidi þinni, omitt. Iidem.

d) Hanc voculam add. Iid.

e) Hanc clausulam omitt. Iid.

f) fórtu híngat Egill, *quid huc ibas, Egille.* Guelf. Hol. Jör.

g) sua leystiz þú úr Noregi. at ecki mundir þu optarr ætla á minn fund, *sic e Norvegia —, quasi me iterum numquam esses aditurus.* Guelf. Hol. Jör. τὸ Hedan in Textu positum est per Antimeriam, pro, frá mer, *a me;* estque capiendum cum gestu quodam ejus qui se ipsum ostendit.

h) ok kvad vísu, *carmen protulit.* Iid.

i) er. Jör.

k) Ita Hol. Af. Membr. a. & Trad. item Guelf. Jör. & I. ɔ: vertente G. Pauli, *Egressus sum e navi.* Sed, ut mihi videtur, hæc Lectio nonnullam creat incommoditatem in oratione l. constructione Strophæ sequentis, nam necessario ibi ante τὸ *Beittan* subaudiendum foret *Hef ek*, quod nescio, an procedat. || Til jöfurs, *ad regem.* P. absurdè, propter sequentia. Mox Jótira pro Jó ísa. Jör. forte legendum divisim, & *Tíra* pro *Tiara* capiendum, quando *Jórr tíra* ɔ: equus piceus, foret *navis.* Porro pro ísa Guelf. & Hol. præferunt ifvas quod eòdem abit, dum meminerimus, *v* sæpe otiosè inseri a librariis sequioribus Denique pro Isa G. Pauli conjicit *Ysa*, vel *Usa* ɔ. *Húsa*, ut *Husa jórr* sit *equus: Húfr* nempe, Viro laudato observante, est latus navis, & quælibet ejus (lateris) tabula. *Undir-húfr*, ima tabella, per metaphoram auctor rei &c. Hæc lepida & docta conjectura est, verumtamen non est necessaria.

A. C. 936.

Ólldu Enskrar folldar	*Anglicæ terræ*
m) At-sitianda at vitia.	*Dominum conventurus:*
Nú hefer *n)* sí skelfir siálfan	*Nunc perpetuus vibrator fulgoris vulnerum*
o) Svar-þátt Haralldz áttar	*Invenit ipsum*
Vidr	*Gravem*

l) Angrbeittan. Guelf. Angz (Angr) bentan. *Hol.* sensu eodem; aut esse potest: *per viam marinam longè extensam.* || ángurs braut miök lánga, *molestâ (marinâ) viâ perlongâ.* P. *Harmr* nomen proprium sinus: at *Harmr* & *Angr* sunt synonyma.

m) Atsitiandi vitia. K. L. M. R. corrupte. Neque melius Guelf. At vitiandi at sitia. Sed Hol. I. non illepidè, At vitiandi sitia, per Tmesin, pro, *Vitiandi at-sitia* ɔ: *At-setia:* Atseti Hleidrar, *dominus* l. *habitator Lethræ*, vocatur rex Daniæ a Steine poëta, in Hryggiarstycki. || Uppsitianda at &c. Jör. eodem sensu: sed hæc vox, quod G. Pauli optime monuit, parum antiquè aut Islandice sapit; facta, ut idem Vir suspicatur, ex *Of-sitianda* ɔ: *Sitianda* [i. e. insessore, cultore. Et sic τὸ OF erit παρέλκον.]

n) Sidskelfir l. Sídskelfir, *modestus* l. *lentus vibrator*, aut legendum divisim, Síd skelfir, *tandem* &c. Jör. || Iselfir Guelf. Hol. fortè ista vox rhythmi causâ est posita pro Ys-eflir, *strepitum excitans.* || I sal ver, *in aula possessorem* P. || Quamquam G. Pauli hujus Strophæ receptam lectionem non prorsus improbat, tamen præfert, ex propria conjectura, *Nu hefr ek sískelfi* &c. ɔ: *Nunc ego perpetuum vibratorem* &c. ut τὸ *Sískelfi*, in accusandi casu, designet Eiricum regem. concederem sane, si ab Libris recedere libitum esset.

o) Ita expressi ex Jör. Snarr þátt Haralldr átti, *acer contentionem habuit Haralldus*, sc. *cum homine nimium audacis animi*, quod Strophâ sequenti exprimitur. Membr. a. Quando hoc Distichon Parenthesi esset includendum. Laudatio autem Haralldi pulchricomi haud absurde interponeretur ad filium Eiricum demulcendum. G. Pauli legit *Snar-þátt* unâ voce, & vertit, *duram contentionem.* || Snarr þat er Haralldr átti. Guelf. Hol. Unde ordo & sensus haud sanè commodus elicitur, nempe: Nu hefir sískelfir undar bliks, þat er Haralldr átti, fundinn (mik) siálfan vidr ofrhuga yfrinn ɔ: *Nunc perpetuus vibrator gladii, quem* (gladium) *Haralldus possedit,* (Eiricus scilicet) *me ipsum, confidentem nimis, invenit.* || Snar sátt Haralldr átti, *Acer* (Citò) *Haralldus in gratiam rediit cum homine nimis confidente (cum hominibus confidentibus præpotens)* K. L. M. R. Quasi latenter hoc dicat: *Si Haralldus pater tuus, at quantus vir! tam facilè rediit in gratiam cum audacissimis inimicis suis, non dubito quin tu, patris exemplum secutus, idem facias mecum, cum ego inimicitias tecum non contraxerim nisi neces-*

p) Vidr ofr-huga *q*) yfrinn	*Gravem ramum ſtirpis Haralldi*	A C. 936.
Undar bliks of *r*) fundinn.	*Summa animoſitate præditum.*	

Eiríkr Fff 3 *Rex*

neceſſitate compulſus. Sed quod Haralldus fuerit adeo placabilis erga inimicos, id vero probatione indiget; neque ego verum puto; potuit tamen ſic ab Egillo fingi, ad rem præſentem accommodè.

p) Vid. Guelf. Hol. Verbulo moneo, τὸ Vidr modò verbum eſſe poſſe, ut hæc Stropha parentheticè in laudem Eirici bellicam capiatur, interpretor enim: *Superat homines confidentes graviſſimus heros* l. *potentiſſimus.*

q) ærinn, *id.* Guelf. Hol. non tamen incommode caperetur, pro eirinn ɔ: *placabilis, clemens, ad veniam promtus.*

r) fundid. Jör. minus eleganter. fundum. K. L. M. R Fundin, unâ *n* in fine, & ſic Strophâ præced. ultimâ yfrin. G. Pauli. quam ſcripturam non approbandam arbitror.

Verba carminis attemperatè ad verſionem ſic in ordinem redigo:

Kominn em ek á 1) ölldu jó (vid) íſa (ok) ángr beittan lángan veg, Enſkrar folldar 2) atſitianda at vitia: Nú hefir ſi-ſkelfir 3) undar bliks of fundinn ſiálfan 4) ſvar-þátt Haralldz áttar, 5) vidr ofrhuga yfrinn.

1) Navis *intelligitur per* Ölldu Jó. *G. Pauli junxit* Jó íſa *eodem ſenſu, quod opinaretur* íſi *eſſe nomen regis marini: idem retulit* τὸ Ölldu *Stroph.* 3. *ad præcedens* Veg, *&* *vertit*, Iter maritimum. *Quoniam autem* Iſi *inter regulos marinos Eddæ nullus comparet, at nomen eſt appellativum, ſignificans*, dubium, ambiguitatem, *ideo ego non dubitavi vocabulum iſtud metonymicè pro periculo accipere, inſertis particulis* Vid *&* Ok *ad ſenſum ſupplendum & conſtructionem illuſtrandam neceſſariis.*

2) *An Eiricum regem, an vero Adalſteinem, intelligat per* Enskrar folldar at-sitianda, *incertum eſt. fortaſſe Eiricum, regem profugum, honorifico illo titulo palpari voluit; etſi revera cogitavit Adalſteinem, ad quem profectio hæc erat inſtituta.*

3) Blik, lux, fulgor, *hic Metonymice pro* igne: *arma, quibus cæſim pugnatur, in Edda vocantur* Elldar blóds eda benia ɔ: *ignes ſanguinis l. vulnerum: hinc patet quid ſit* Undar blik.

4) Svarr, gravis, ſtrenuus, ſeverus, *honeſtum regis, præcipue Eirici, acerrimi bellatoris epithetum. Olaus Hufta-ſkálld in Hákonar-Saga:* Svarr *yngui kvad ſigr fenginn*, ɔ: *Severus* rex dixit victoriam eſſe partam. *modo autem* τὸ Svar *cum vocabulo* þátt *conjunctum, poſitum eſt pro* Svaran, *in accuſandi caſu.* Þáttr, *obſervante G. Pauli, proprie eſt filum l. licium funis craſſioris; pluribus conſtantis: hic idem Vir Doctiſſ. vertit* Snar-þátt Haralldz áttar *per* durum filum Haralldi proſapiæ. *ego ſuppoſui* — ramum ſtirpis Haralldi *(Eiricum putà), magis Latinitati conſulens, quam ſtrictæ Textûs interpretationi. Similiter Egillus vocat filium ſuum,* þátt ættar *ſinnar, infra*

A.C. 936. Eiríkr konúngr ſegir. eeki þarf *s)* ek at telia upp ſakir á hendr þer. *t)* þuíat þær ero ſva margar ok ſtórar at einhver má vel endaz til þeſs at þú *u)* komir alldri *x)* hedan lífs *) áttu engiſſ annars af *y)* ván en þú munt her deýia ſkulu. máttir þú þat *z)* vita ádr at þú mundir enga ſætt af mer fá. þ) þá quad Egill - - - - - - Gunnhilldur mællti huí ſkal eigi *æ)* þegar drepa Egil. eda mantu eigi nú konúngr hvat Egill hefir *a)* til þín gert. *b)* drepit vini þína

Rex Eiricus fatur: nihil opus eſt mihi enumerare crimina, quibûs tu es obſtrictus; nam tot ſunt & tanta, ut unumquodvis ſatis ſit ad impediendum, quo minus tu hinc umquam vivus diſcedas: nihil hic (pro meritis tuis) aliud habes ſperare, præterquam moriendum eſſe tibi: illud quidem præſcire debebas, nullam tibi veniæ apud me fore copiam. Tunc Egillus carmen protulit. - - - - - - Gunnhillda excepit: Quin de Egillo ſtatim ſumitur ſupplicium? adeone jam oblitus es, rex, quod Egillus erga te comme-

---

infra in Sonar-Torrek *vers.* 7. *Quæ autem plura ſuper vocibus* þáttr & Snar-þáttr *præclarè obſervavit G. Pauli, viſentur in Indice vocum.*

5) *Hæc ſtropha poteſt quoque de ipſo Egillo intelligi, ut ſit ſenſus,* per nimiam confidentiam *ſc. convenit l. conveni eum, in quem tantum admiſi. Sane ſciendum eſt vocem* OFRHUGI *vix inveniri, niſi de perſona uſurpatam, ut ſignificet* hominem audaciſſimum; *adeo hoc loco haud abſurde ceperimus* τὸ OFRHUGA *in accuſativo plurali,* YERINN *autem retulerimus ad* SVAR-þÁTT, *quod præcedit; ſic erit ſenſus:* Erga homines confidentes vehementem *l.* ſaevum. & Ofrhugar *rectè appellabuntur homines privati, adverſus regiam poteſtatem hoſtile quicquam incipientes.*

s) Ek, omitt. Guelf. Hol. ut & mox UPP, & legunt Sakar, pro, SAKIR.

t) En þó ero þær (til Jör.) ſo margar &c. *ſed tamen ea (exſtant)* &c. Membr. a. & Trad. item Jör.

u) komizt. Jör.

x) med lífi á brutt. Guelf. Hol.

*) ertu (ok) einſkis af mer annars (annars af mer) verdr, *nihil (quidem) aliud a me meritus es,* ſc. quam mortem. J. P. & pergunt, muntu her dauda taka.

y) mer ván. enn þú munt her dauda taka fyri líf, *a me —, niſi ut tu mortem hic pro vita accipias.* Guelf. Hol.

z) ſiálfr vita attu mundir &c. *ipſe* &c. *Jör.*

þ) Hoc carmen deperditum eſt: & ceteri quidem Codd. nullam ejus mentionem faciunt; at in Membr. a. vacat ſpatium, quod uni carmini reſpondet.

æ) þEGAR abeſt à Mbr. a & Trad. Mox hann; pro Egil. Jör.

a) TIL þÍN, exclud. Membr. a.

þína ok frændr. ok þar á ofan son þinn. en *c*) nídt siálfan þik. edr *d*) hvar viti menn slíku bellt vit konúngmann. Arinbiörn *e*) segir. ef Egill hefir mællt ílla *f*) til konúngs þá *g*) má han þat bæta í *h*) lofs-ordum þeim er allan alldr *i*) megi uppi vera. Gunnhilldur mællti. ver vilium ecki lof hans heyra. *) láttu konúngr leida *k*) Egil út ok höggva hann. *l*) vil ek eigi heyra ord hans ok eigi siá hann. þá mællti Arinbiörn. eigi mun konúngr láta *m*) at eggiaz um öll nídíngsverk þin. *n*) eigi mun

commeritus est? interfecit (ille) amicos tuos & consanguineos, atque insuper gnatum tuum, at ipsum te execratus est. Ubi autem noverint mortales adeo protervè esse actum cum homine rege? Arinbiörnus fatur: Si Egillus regi male locutus est, id expiare poterit oratione laudativa omne aevum perennaturâ. Gunnhillda loquitur: Nolumus audire ullum ab eo præconium: tu jube, rex, Egillum duci (foras), & obtruncari; ego neque ejus dicta audire, neque ipsum videre, volo. Tunc reponit Arinbiörnus: non sequetur rex tuum impulsum, circa omnia A. C. 936.

b) drepit nidr Jör. quod aliquanto sonantius est, & multitudini cæsorum exprimendæ aptius, quam DREPIT simpliciter.

c) nú mundi han vilia drepa siálfan þik ef han mætti, *nunc cuperet te ipsum occidere, si posset.* Jör.

d) hvern veitztu * slíku bellt hafa, *quem nosti tam protervè egisse?* omiss. VIT &c. Guelf. Hol. * slíkan, *quem nosti talem?* P. || hvar munu menn vita dæmi til slíks, *ubi noverint mortales talis rei* (ɔ: tantæ proterviæ) *exemplum?* Jör. Mox, Kónga *regibus*, pro KONÚNGMANN. K. L. M. R.

e) svarar. Guelf. Hol.

f) vid konúng. Jör. til þín. konúngr, *tibi, rex!* Guelf. Hol.

g) má, non extitit in Matrice Jör. quod procedere potest, si τὸ *bæta* intelligamus tert. person. Imperativi, pro *bæti.*

h) samföstum ordum, *ligatâ oratione* J. P.

i) mun. Guelf. G. N. P. quam constructionem nota.

*) láti, *jubeat.* Iid. Hol.

k) hann, *illum.* eâdem vocula mox exclusâ. Guelf. Hol.

l) Ek vil ecki &c. Jör. Omne hoc membrum resecant Guelf. Hol. P.

m) eggiaz at um nídíngsverk þóttú Gunnhilldur eggir þess, *haud perducetur ad committendum flagitium, quamquam tu, Gunnhillda, eò impellas.* Jör. || at eggiun (á-eggian P.) um öll nídingsvíg þau er þú villdir vinna láta, *non obtemperabit tuæ stimulationi ad omnes cædes nefarias, quas tu patrari velles.* Guelf. Hol. J. P.

n) þuíat konúngr mun eigi láta hann í nótti. Guelf. NÓTTI forsan pro nætti, quod in com-

A.C. 936. mun han láta Egil drepa í nótt. þuíat *o*) *náttvíg ero mordvíg p*). Konúngr fegir. fva fkal vera Arinbiörn fem þu *q*) bidr. at Egill fkal lifa *r*) í nótt. *s*) hafdu hann heim med þer. *t*) ok fær mer hann á morgin. Arinbiörn þackadi konúngi ord fín. væntu ver. herra. at hedan af muni *u*) fkipaz mál Egils á *x*) betri leid. En þótt Egill hafi ftórt til faka gert *y*) vid ydr. þá líti þer á þat at han hefir mikils mift fyrir *z*) ydr frændum. Haralldr konúngr fadir þinn tók af lífi ágætan mann þórólf födrbródur Egils af þ) rógi vándra manna. en af engum fökum *æ*). En þer konúngr brutud lög á Agli fyri fakir Bergönundar. en þar á ofan villdu þer *a*) hafa Egil at dauda-manni. ok drápud

nia flagitia tua; non faciet Egillum hac nocte interfici: nam nocturna homicidia, funt furtiva homicidia. *Rex profatur: Sic fiat, Arinbiörne, ut tu pofcis; Egillus hac nocte vivat: eum tu abducas domum tuam, & cras adducas mihi. Arinbiörnus regi de effato fuo gratias egit, (&) fperamus (inquit) domine, hinc porro caufam Egilli meliorem in locum deductum iri. At licet Egillus graviter in te peccaverit, id tamen confideres, quæfo, quod multum abs te & tuâ ftirpe damni paffus eft; rex Haralldus parens tuus fuftulit e vita præclarum virum Thorolfum patruum Egilli, nullum ob crimen, nifi ob calumniam improborum hominum; at tu, rex, in gratiam Bergönundi, jus in Egillo violafti, atque infuper vitam ipfius*

compofitis extat: vulgus etiam hodie dicit, *i nótti var*, quod illi qui plus fcire fibi videntur, & fortaffe minus in ea re fciunt, volunt emendatius enuntiare, *i nótt ed var*. Porro *Láta* pro *drepa*, notes velim; *Lata af*, eo quidem fenfu dixerunt, de mactatione pecudum, per Euphemismum, ut puto.

o) öll, *omnia*. add. Guelf. Hol.

p) ero, repetit Membr. a. haud abfurdè, dum ante NÁTTVÍG fubaudiamus EF.

q) vill, *vis*. Guelf. Hol.

r) náttlángt, *hujus (unius) noctis fpatiô*. Iid.

s) ok haf hann &c. Iid. omiff. OK FÆR — MORGIN.

t) ok giæt hans í nótt, *atque hac nocte cuftodias*, inferunt Jör.

u) betraz málit Egils. Guelf. Hol. omiff. Á — LEID.

x) betra veg. Jör.

y) VID YDR, omitt. Guelf. Hol.

z) ydrum, i. e. *abs tua ftirpe*. Membr. a. & Jör.

þ) ró manna. Membr. a.

æ) vid hann, *ipfius*. add. Jör.

a) drepa Egil ef þer hefdut nád honum, *Egillum occidere voluifti, fi eum nactus effes*. Jör.

drápud *b*) menn af honum. en ræntud hann se öllo. *d*) ok þar á ofan gerdut þer hann útlaga. ok rákut hann af landi. en Egill er engi ertínga madr. en *hvert mál er madr skal dæma. e*) *þá verdr f*) *at líta á g*) *tilgiörd h*) *med efnum. i*) Mun ek vardveita Egil náttlángt. *k*) Gánga þeir Arinbiörn heim til húss. *l*) ok er þeir komu

ipsius adpetiisti, suos sodales occidisti, ipsum pecuniâ omni spoliâsti; super hæc pace multatum regno expulisti. jam vero Egillus non est *) *ad lacessendum idoneus.* in omni *autem* causa judicanda, delictum cum rationibus suis (causis impellentibus) ponderandum est. *Cæterà Egillum ego hac nocte asservabo. Inde Arinbiörnus & Egillus domum se recepere,* & A.C. 936.

b) mennina af honum. omiss. quæ sequuntur de rapina & proscriptione. Guelf. Hol. || menn hans. Jör.

d) eptir þat brendu þer kaupskip hans. en ofan á þetta giördu þer hann útlægan, *postea navem ejus mercatoriam concremâsti,* &c. Jör.

e) þá, male deest in Membr. a. & Trad.

f) æ *semper*, add. Jör.

g) tilgerdir, Num. plur. Membr. a Jör. P. J.

h) eptir. Jör. & Fragm. Mbr. I. Sensus: *Offensæ ex causis impellentibus sunt æstimandæ.* Mox pro EFNUM, I. habet mála-vöxtum, & P. mála-efnum, *cum circumstantiis suis.* || MED EFNUM, perperam omitt. Mbr. a. & Trad.

i) Ek mun nú. segir Arinbiörn. hafa Egil med mer í nótt heim í gard minn, *Nunc ego, inquit Arinbiörnus, Egillum domum meam abducam, hanc noctem ut ibi exigat.* Mbr. a. & Trad. || Ek mun vardveita Egil í nótt. sua han skal hvergi í brott hlaupa, — *ita ut nusquam aufugiat.* Jör. Fr. I.

k) ok sva var, *atque ita factum.* Membr. a. & Trad. || Sídan gánga þeir Arinbiörn heim í gard sinn, *Postea Arinbiörnus cum Egillo domum suam* &c. Jör.

l) þá kalladi Arinb. á Egil ok bad hann gánga med ser. þeir fara upp í lopt eitt tveir saman. þat var hæst hús í gardinum. þat var lítid hús. ok vandad miök. þeir ræddu þá um mál þetta, *Tum Arinbiörnus vocat Egillum, & ambulare secum jubet: adscendunt soli in coenac. quodd. quod aedificium in ea domo erat summum; parvum quidem illud, at multa arte concinnatum. Ibi* &c. Fr. I. Jör. || þá mællti Arinb. til Egils. ok bad hann fara í lopt eitt þat er hæst var í gardinum. lítid ok vandad miök. þá ræda þeir Arinbiörn um mál þeirra kon-úngs. Allreidr v.k. nú sagdi Arinb. en &c., *Arinb. loquitur Egillo, & jubet eum adscend. in coen. quodd. in summa domo situm, parv.* &c. — *Ibi de controversia regem inter & Egillum sermocin.* &c. Guelf. Hol.

*) *Potest utique* ERTÍNGA-MADR *accipi, pro homine petulante, ɔ: ad alios lacessendum promto: at ego tamen, permittente genio linguæ, & postulante contextu, in mea versione intellexi eum, qui se lacessi, placidè patitur, atque adeo* idoneus est ad lacessendum, *ɔ: qui ab aliis lacessatur.*

A.C. 936. komu í gardinn. þá gánga þeir jj. í lopt nockurt lítit. ok ræda um þetta mál. segir Arinbiörn sua. allreidr var konúngr nú. en helldr þótti mer mýkiaz skaplyndi hans *n*) ádr letti. ok mun nú *o*) hamíngia skipta *p*) hverr upp kemr. veit ek at Gunnhilldur mun allan hug á leggia at spilla þínu máli. Nú vil ek *q*) at vid takim þat rád upp attú vakir í *r*) alla nótt ok yrkir lofkvædi um Eirík konúng. þætti mer þá vel ef þat *s*) yrdi drápa tuítug. ok mættir þú *t*) kveda á morgin er vid *u*) komum fyri konúng. sva gerdi Bragi frændi þinn þá er han *x*) vard fyri reidi Biarnar

& postquam in aedes ventum erat, soli in parvum quoddam coenaculum concessere: ibi super negotio præsenti sermocinantur. Arinbiörnus ita loquitur. Nunc irâ incensus erat rex, at aliquantùm tamen molliri sentiebam ejus animum, antequam desineret (nostrum colloquium): cæterum fortuna decernet quæ sors exeat. Gunnhilldam quidem scio omni in id animo incumbere, ut tibi negotium corrumpat. Nunc id consilii nos capessamus volo, ut tu hanc noctem perpetem vigiles, & poëma in laudem Eirici regis condas; quod cuperem sanè ut fieret epos intercalatum viginti versuum, atque tu illud decantare posses crastinâ luce, ubi regem adierimus. Sic fecit *) *Bragius consanguineus tuus, cum in*

n) ádr letti, omitt. Guelf. Hol. || nockut, inser. Membr. a. & Trad.

o) ráda hamíngia þín (hamíngia þín ráda) *in tuæ fortunæ erit potestate.* Guelf. Hol. P. J. Jör. Fr. I.

p) hvat, *quid*, ɔ: quò res evadat. Membr. a. & Trad. H. I. P. In textu subaud. *blutr;* estque translatio elegans à fortitione, ad eventum cujusque rei dubiæ.

q) þat rád gefa, *id consilii dabo.* Membr. a. & Trad. || Mox upp omitt. Jör. P. I. Fr. i.

r) nótt alla. J. P. eleganter. || alla ignor. Membr. a. Jör. Fr. i.

s) veri tuítug drápa, *esset* &c. Guelf. Hol.

t) færa, *id.* Iid.

u) göngum (skulum gánga). Jör. Guelf. Hol.

x) var ordinn (hafdi ordit), *id.* Iid.

*) *Bragius hic, qui interdum a Snorrio vocatur* Bragi skálld, *vixit non multo ante Haralldum pulchricomum, id quod colligere est ex Landn. b. pag.* 122. *exstant in Edda duo Fragmenta poëmatis ejus heroici de Ragnare* Lodbrók *facti, intellectu admodum difficilia: exstant & aliquammulta carminum ejus solitariorum Fragmenta, maximam partem ad Theologiam gentilem septentrionalem pertinentia, quæ doctrinam, acumen, elegantiamque hujus poëtæ haud obscurè præferunt. Distin-*

y) Biarnar Suía konúngs. at han orti drápu tuítuga *) um hann eina nótt. ok þá þar fyri höfud sitt. nú mætti z) ok ſua vera at þ) vid bærim gæfu til æ) vid konúng. ſva at þer kæmi þat í frid a) ef þú fengir drápuna fært honum. Egill ſegir. freiſta ſkal b) ek þeſſa rádz er þú vill. en ecki hefi ek c) vid því búiz at d) yrkia lof um Eirík konúng. Arinbiörn bad hann freiſta e). Sídan geck f) Arinbiörn

in iram Biörni Suecorum regis incidiſſet; composuit de illo epos intercalatum viginti verſuum, unâ nocte, & præmium retulit caput ſuum. poſſet hic quoque evenire, ut nos eâdem apud hunc regem fortuna uteremur, atque ita pax tibi conciliaretur, ſi tibi contingeret epos coram illo proferre. Egillus loquitur: Hoc conſilium experiar, quando tu quidem ita vis; at in animum meum non induxeram, laudativo poëmate regem Eiricum ornare. Arinbiörnus eum adhortatus, ut A. C. 936.

Ggg 2 *peri-*

Diſtinguendus ab hoc mihi videtur Bragi hinn gamli *ɔ:* longævus *l.* ſenior, *etiam poëta; cujus facetum carmen de ortu Sælandiæ adfert Snorrius in Edda & Hiſt. Norv. item aliud carmen in Edda, quod continet aliquot appellationes Poëtæ; hunc* Bragium longævum *l.* ſeniorem *ego arbitror eſſe regem illum Valldreſiæ, cujus mentio fit in Genealogia Haralldi pulchricomi, ad calcem Olafs-ſagæ Tr. ſ. Edit. Skalholt. Biörnus Sueciæ rex cujus hic meminit Arinbiörnus eſt, credo, Biörnus* Járnſída *filius Ragnaris* Lodbrók: *neque enim is eſſe poteſt* Biörnus rex de Högo, *quod Skallda-tal apud Wormium videtur ſtatuere; ſiquidem* Biörnus ille de Högo *ſive Suecus, ſive Norvegus fuerit (res enim mihi eſt incerta,) Haralldo pulchricomo fuit coævus; vide Landn. b. pag. 222. 224. & -- 25. Denique Bragii* poëtæ *ex filia Aſtrida* Slæki-drengo *abnepos fuit Arinbiörnus noſter, vide Landn. b. pag. 53. unde videri poſſit in Textu reponi debere* MINN, *pro* ÞINN, *poſtquam Egilli cum Bragio conſanguinitatis nulla exſtant veſtigia, quod ego quidem ſciam.*

y) BIARNAR ignorant Jör. Fragm. i.

*) á einni nátt. Guelf. G.

z) OK SUA omitt. Membr. a. SUA omitt. Guelf. Hol.

þ) ver Membr. a. Guelf. Hol. non ſatis accuratè, cum de duobus tantum ſit ſermo. || þú bærir, *tu — uterere.* J. P.

æ) þeſs at ſua yrdi her, *ut idem hic obtingeret.* excluſ. ſeqq. Guelf. Hol. I.

a) vit konúng, *apud regem* add. Membr. a. excluſ. EF — HONUM.

b) þeſſa ef þú vill, *hoc, ſi* &c. Guelf.

c) ádr, *antea* add. Id. Hol. I. P.

d) kveda. Iid.

e) þeſſa máls (fyrſt Jör. Fr. i), *hujus rei (modò)* Iid. &c.

A.C. 936. biörn í brutt. ok let bera þángat vist ok dryck í loptit. *g*) var Egill þar einn um nóttina. Arinbiörn geck til manna sinna. ok sátu *h*) þeir *i*) vit dryck *k*) til midrar nætr. þá *l*) geck Arinbiörn til suefnhúss ok sveit hans. *m*) ok ádr han afklæddiz geck han upp í loptid til Egils. ok spurdi *n*) hvat þá lidi um kvædit. Egill segir at ecki *o*) var ort. *p*) hefir her setid suala ein vit glugginn ok *q*) klakat í alla nótt sua at ek *r*) hefi alldregi bedit ró *s*) fyri. *t*) Sídan geck Arinbiörn á brott ok út um dyrr

periculum faceret, discessit, cibumque ac potum in coenaculum inferri jussit. ibi Egillus solus noctem egit. Arinbiörnus ad suos comites abiit, compotationeque ad mediam usque noctem productâ, in cubiculum se cum sua caterva contulit. ante vero quam exueretur, adscendens in conclave ad Egillum, quærit, quò tum processum esset in poëmate? Egillus nihil factum esse ostendit, (additque): hirundo quædam, hanc obsidens fenestram, omnem noctem garrire non destitit, adeo ut nulla mihi propter id contigerit requies. Tunc discedens Arinbiörnus exiit per ostium, quò in

f) han á brott til manna sinna. sátu þeir &c. *discessit ad suos comites, & cum iis una compotavit in mediam* &c. Membr. a. & Trad. resectis intermediis.

g) þá er Egill einnsaman í loptinu um nóttina, *postea Egillus in coenaculo* &c. Jör. Fr. i.

h) þeir, bellè abest à Jör. Fr. i.

i) at dryckiu. Membr. a.

k) nær *ferè*, add. Jör. Fr. i.

l) gengu menn til rekkna sinna. en Arinb. geck í loptit til Egils, *cæteris lectos suos petentibus, ipse Arinbiörn. adscendens* &c. Guelf. Hol.

m) En *sed* Jör. Fr. i.

n) hversu mikit syllat væri at yrkia drápuna *quantum confectum esset ex poëmate?* Jör. Fr. i. || hvat ort veri, *quid contextum esset?* Guelf. Hol.

o) veri (væri) Iid. Jör. Fr. i.

p) þuí her hefir &c. *nam* &c. Jör. Fr. i. || her hefir suala ein verit vid &c. Guelf. Hol.

q) klakar Jör. Fr. i. || klakar hon sua at &c. *ita garrit ut.* Guelf. G. Mbr. b. || kvakar *id.* I. blakar *pulsat, alas quassat.* N. P.

r) bíd (beid I.) alldri, *nulla mihi contingat requies.* Guelf. Hol. P. I. || hefi alldri mína ró, *ut mihi nullum sit otium.* Jör. Fr. i.

s) Fyri omitt. Guelf. Hol. & Iid.

t) Arinbiörn geck þá út ok settiz vid glugginn hiá Agli (nidr. vid gluggann. P.), *Arinbiörnus egressus consedit (adsedit ad fenestram apud Egillum)* ɔ cubiculi in quo erat Egillus. Guelf. Hol. J. P. || ok eigi miklu sídar geck Arinb. í brott ok út. han settiz vit glugginn á loptinu. han sá &c. *Non multo post abiens Arinbiörnus exiit domo, conseditque ad fenestram coenaculi.* Jör. Fr. i.

dyrr þær er gánga mátti upp á húsit. ok settiz *u*) vid glugg þann á loptinu er fuglinn hafdi ádr vid setit. han sá *x*) at hamleypa nockur fór *y*) annan veg af húsinu. Arinbiörn sat þar *z*) vit glugginn alla nóttina til þess er lýsti *þ*). En *æ*) sídan er Arinbiörn *a*) hafdi þar komit þá orti Egill *c*) alla drápuna *d*) ok hafdi fest sua at han mátti kueda um morgininn *e*) þá er han hitti Arinbiörn. *f*) þeir helldu vörd á nærr *) tími mundi *g*) vera at hitta konúng. *h*)

in tectum erat ascensus, atque consedit ad fenestram, quam antea obsederat ales: hic larvam quandam conspexit, quæ se aliorsum ex tecto auferebat. Adsedit fenestræ Arinbiörnus noctem perpetuam, donec illucesceret. At postquam ille eò venerat, Egillus omne poëma componebat, idque sic infixerat memoriæ, ut sequenti luce, cum Arinbiörnum conveniebat, memoriter posset recitare. Jamque illi horam, regem adeundi, tempestivam observabant. A.C. 936.

LXIII. Cap.
EGILL FLUTTI KVÆDIT.

Eiríkr konúngr geck til *i*) borda at vanda línum. ok *k*) var þá fiölmenni mikit med honum.

Cap. LXIII.
EGILLUS POËMA RECITAVIT.

Rex Eiricus pro more suo (horâ consuetâ) accubuit, magnâ tum satellitum turbâ munitus:

u) vid, perperam omitt. Membr. a.

x) hvar hamhleypa fór, *aspexit, cum larva se* &c. Guelf. G. N. || at nockur hamhleypa. Jör. Fr. i.

y) annars vegar. Jör. Fr. i.

z) Vit glugginn omitt. Jör. Fr. i. Guelf. Hol. alla nóttina etiam omitt. Guelf. Hol.

þ) af degi, *dies*, add. Iid.

æ) er han kom til loptzins, *quô in coenaculum redeunte.* Guelf. Hol. I. P.

a) hafdi Egill ort drápuna, *poëma composuerat.* Iid.

c) alla, etiam omitt. Jör. Fr. i.

d) ok hafdi sua, *atque sic habebat*, sc. *in memoria.* Jör. Fr. i.

e) þá — Arinbiörn, ignorant Iid. Guelf. Hol.

f) þeir Arinbiörn. Jör. Fr. i || Eptir þat helldu þeir vörd á &c. *postea.* Guelf. Hol.

*) konúngr gengi til borda, *quà rex accumberet.* Guelf. Hol.

g) til, pro vera. Jör. Fr. i.

h) ok tala vid hann sín erindi, *& de rebus suis cum eo agendi*, add. Iid.

i) bordz. Guelf. Hol. Mox, Vand, pro Vanda. Membr. a.

A.C. 936. honum. ok er Arinbiörn vard þess *l*) varr. þá *m*) geck han med alla sueit sína alvapnada í konúngs *n*) gard þá er konúngr sat ifir bordum. *o*) Arinbiörn krafdi ser inngöngu í höllina. *p*) honum var þat ok heimollt giört. gánga þeir Egill inn med helmíng *q*) sueitarinnar en annarr helmíngr *r*) stód úti fyri dyrum. Arinbiörn *s*) kvaddi konúng. en konúngr *t*) fagnadi honum vel. *u*) Arinbiörn mællti. nú er *x*) her kominn Egill. hefir han ecki leitat til *y*) brotthlaups í nótt. nú vilium ver vita. herra. hverr hans *z*) luti skal vera. þ) væntir ek *æ*) attú munir láta *a*) hann nióta orda minna. þuíat mer þikkir *b*) allmiklu skipta at Egill fái sætt af ydr.

tus: quod ubi sentiebat Arinbiörnus, cum universa caterva sua juste armata vadit in palatium, quo tempore epulabatur rex: postulat sibi introitum in triclinium regium; atque ejus rei potestate sibi factâ, it intro unà cum Egillo & dimidia parte cohortis, alterâ dimidia pro foribus adstante. Salute regem impertit; eâdemque ab rege honestatus, infit: Jam hic adest Egillus, nullâ hac nocte fugâ tentata: scire nunc volumus, domine, quæ ejus sors futura sit; spero ego, facturum te, ut mea deprecatio homini prosit. nam mea permagni interesse judico, ut Egillus veniam abs te impetret. Ego, quod dignum

k) med honum mikit fiölmenni. Jör. Fr. i.

l) vís, *id.* Iid.

m) gengr han vapnadr ok hans menn til hallardyra, *vadit armatus cum comitatu suo ad ostium aulæ.* Iid.

n) gardinn. Guelf. Hol. þá — BORDUM omiss.

o) ok bad &c. Jör. Fr. i.

p) en honum var þat heimillt. þá ganga &c. *id quod in ejus erat potestate* &c. Guelf. Hol. || ok var honum þegar leyft, *quod ei statim permissum.* Jör. Fr. i.

q) lids (perg. Jör. Fr. i. en annat lid), — *(cæterâ caterva.)* Guelf. Hol. Jör. Fr. i.

r) er úti, *foris relictâ.* Guelf. G.

s) heilsadi konúngi, *id.* Guelf. Hol.

t) tók þui val, *ad quod rex commodè respondit.* Iid. tók vel kvediu hans, *id.* Jör. Fr. i.

u) þá tók Arinbiörn til máls, *Tunc Arinbiörnus fari orsus est.* Guelf. Hol.

x) Egill her kominn. Iid. Jör. Fr. i.

y) brauthlaups. Guelf. Hol. í NÓTT, omitt. Iid. & Jör. item deinde, HERRA.

z) hluti Guelf. Hol. hlutr. Jör. Fr. i.

þ) vænti ek gods af ydr. hefi ek þat giört sem &c. — *bonum abs te, feci, ut dignum* &c. Membr. a. & Trad. intermedia transeuntes.

æ) af ydr konúngr. at þer munud láta &c. Jör. Fr. i.

a) HANN, omitt. Guelf. Hol. AD, pro eo substituit H.

b) þetta, *hoc*, add. Jör. & Fr. i.

ydr. hefer ek þat giört sem c) vert var. at ek hefi engan lut d) til þess sparat at e) gera ok mæla sua at ydvarr vegr veri þá meiri enn ádr. hefi ek f) ok látit allar mínar eigur ok frændr ok vini er ek átta í Noregi. i) ok fylgt ydr. k) en allir lendir menn ydrir skilduz vid ydr. ok er l) þat makligt þuíat þú hefir marga luti m) til mín stórvel giört. Þá mællti Gunnhilldur. Hættu Arinbiörn. ok tala n) ecki sua lángt um þetta. mart hefir þú o) vel giört vid Eirík konúng. q) ok hefir han þat fullu launad. r) er þer miklu meiri vandi s) á vid Eirík konúng enn Egil. t) er þer þess ecki bidianda at Egill u) fara x) ressíngalaust hedan af

dignum erat, præstiti; nihil enim dicti factive, quod ad tuam gloriam amplificandam pertineret, feci reliqui: quin omnes meas fortunas, cognationes, atque amicitias, quibus in Norvegia florebam, linquendo, te, ab omnibus satrapis tuis desertum, secutus sum; & id quidem meritò, nam multa erga me præclarè fecisti. Gunnhillda loquitur: desine Arinbiörne, & noli hoc tam longâ oratione prædicare: multa bene erga Eiricum regem fecisti, atque ille ea plenè remuneravit: multo magis Eirico regi quam Egillo es obligatus; nec tibi fas est postulare, ut Egillus, iis sceleribus flagrans, hinc A.C. 936.

c) verdugt er Guelf. Hol. skyllt, *mei officii.* Jör. Fr. i.

d) TIL ÞESS, ignorant Iid. Guelf. Hol.

e) mæla ok gera Guelf G. omiss. seq. SUA, Mox, ydarr. Guelf.

f) látit eigur mínar ok frændr alla í Noregi. Guelf. Hol.

i) enn. Jör. mox þer pro YDR, þínir, pro YDRIR, & þik, pro YDR. Iid. Guelf. Hol.

k) er (þá er) Iidem.

l) allt, *omne*, add Guelf. Hol.

m) val (stórvel) — giört. Guelf. Jör.

n) eigi lengra, *neque loquere ulterius.* Guelf. Hol. P.

o) stór-val til mín gert ok sua til Eiriks konúngs, *præclare erga me fecisti, & item erga Eiricum regem.* Guelf. Hol. || Hefir þú mart stórvel giört til vor. en Eirikr k. hefir þat allt fullu &c. — *erga nos, at ea omnia Eiricus R.* &c. P. pro, MART HEFIR &c.

q) hefir han þat ok allt &c. *ipse ea omnia.* Guelf Hol. Mox full-launat (fullaunat) Jör. Fr. i. pro FULLU &c.

r) en þer er miklu &c *at tu* &c. Iid.

s) á, excludunt Iid. Guelf. Hol.

t) ok er þess eigi. Iid. at melius servatur pronomen ÞER, nam habet emphasin; ut hoc dicat regina, *Tibi, regis necessario atque intimo.*

u) Ita Membr. a. vetustâ flexione. alii omnes, fari.

x) refsíngalaust, *impunis.* Guelf. Hol. med lifi (fiörvi) *vivus.* Jör. Fr. i. H.

A. C. 936 af fundi Eiríks konúngs. ſlíkt ſem han hefir til ſaka giört. þá mællti Arinbiörn. ef *y*) þú konúngr ok þid Gunnhilldur hafit *z*) þat einrádit at Egill ſkal her enga ſætt fá. þá er þat þ) dreingſkapr at gefa honum freſt ok fararleyfi um viku ſakir at han fordi ſer. *æ*) þó hefir han at ſiálfvilia ſínum *a*) farit híngat á fund ydvarn ok venti ſer af þuí fridar. *b*) fara þá enn ſkipti ydur ſem verda má þadan frá. Gunnhilldur mællti. *c*) ſiá kann ek á *d*) þeſſu Arinbiörn. *e*) at þú ert hollari Agli enn Eiríki konúngi. *f*) Ef Egill ſkal rída *g*) hedan viku í brott í fridi. *h*) þá mun han kominn til Adalſteins konúngs *i*) á þeſſi ſtundu. En *k*) Eiríkr konúngr þarf nú ecki at dyliaz í þuí

hinc impunè ab Eirico rege discedat. Arinbiörnus pergit: Si tu rex, tuque Gunnhillda, hoc animis veſtris obſtinaviſtis, ut Egillus nullam hic pacem obtineat; ea tamen liberalitas eſt, veniam ei diſcedendi, & ſpatium unius hebdomadæ, concedere, ut ſuæ ſaluti conſulat: ſuâ certè voluntate homo vos adiit, atque pacem ſibi ex ea re pollicebatur. Inde porro veſtræ controverſiæ exitus penes fortunam eſto. Ad hæc Gunnhillda: ex hoc, inquit, perſpicio, Arinbiörne, quod Egillo magis ſtudes quam Eirico regi: Egillus, ſi ſalvô commeatu per integram hebdomadam hinc equô avehatur, interea pervenerit ad regem Adalſteinem. At Eirico regi id nunc obſcurum eſſe nequit, quod omnes jam

y) þid Eir. k. ok Gunnhilldur. Jör. Fr. i. þú Gunnhilldur hefir &c. Guelf. Hol.

z) þuí. Guelf. Mbr. b. N. quando diviſim ſcribendum foret, EIN RÁDIT ɔ: *ſi tu ſola in cauſa fuiſti, quod* &c.

þ) höfdíngſkapr (höfdínglikt) *Principe dignum (Heroicum) eſt.* Jör. Fr. i. Guelf. Hol. I. P.

æ) er han hefir (þó ſiálfviliandi. Jör. Fr. i. pro, AT SIÁLFV.) *quandoquidem (utique* &c *)* Guelf. Hol. Jör. Fr. i.

a) híngat farid á konúngs fund ok vænt ſer af honum fridar, *huc profectus eſt ad regem, atque ab eo* &c. Guelf. Hol.

b) Hæc clauſula abeſt à Guelf. Hol. Jör. Fr. i. I. P. Id autem vult Arinbiörnus: non ſe deprecari, quin iſto tempore elapſo rex Egillum perſequatur.

c) kann ek þat at ſiá Arinbiörn. Guelf. Hol.

d) þeſſari bon, *hac petitione.* Jör. Fr. i.

e) attú ert í ſlíku hollari &c. —*in ea re.* Guelf. Hol. at hollari ertu. Jör. Fr. i.

f) enn, *at*, add. Iid.

g) viku hedan í fridi í brott. Iid. hedan í brott á viku. Guelf. Hol.

h) at, otioſè add. Guelf. G. N.

i) ádr þeſſi ſtund er lidin, *eô tempore nondum elapſo.* Jör. Fr. i.

k) fyri ſkömmu &c. Jör. media tranſſilientes.

*) í þuí at honum verda nú allir *l*) konúngar *m*) ofreflismenn *n*). en fyri skömmu mundi þat *o*) þikia ecki líkligt at *p*) Eiríkr konúngr mundi eigi hafa til þess *q*) vilia ok atferd at hefna harma sinna á *r*) hverium manni slíkum sem Egill er. Arinbiörn segir. engi madr mun *s*) Eirík kalla at meira *t*) mann þóat han drepi einn bóndason **) útlendan þann er gengit hefir á valld hans. en ef *u*) konúngr vill miklaz af þessu þá skal ek *x*) þat veita honum at þessi tídendi *y*) skulu helldr þikia frásagnar verd. þuíat vid Egill munum nú *z*) veitaz at. sva at iamsnemma skal ockr mæta

jam reges existunt illo potentiores: at nuper A.C. 936. *incredibile visum fuisset, Eirico regi neque animum neque vires (industriam) suppetere, ad suos luctus (suas* l. *sibi illatas injurias) in unoquoque homine, tali atque Egillus est, vindicandum. Arinbiörnus excipit: Nemo homo, arbitror, Eiricum majorem hominem judicaverit, etsi unum rustici (hominis plebeii) filium peregrinum, qui se ultrò in ejus potestatem dedit, interfecerit. quodsi vero rex hac ex re gloriam captat, ego illi id gratificabor, ut hæc res majorem in modum digna commemoratione censeatur; nam ego atque Egillus nunc rem geremus conjunctim (labores l. vires consociabimus), ita ut cum ambobus*

*) vid, inser. K. M. || at þuí. Guelf. Hol.

l) Konúngar exclud. Iid. P.

m) ofríkismenn. I. P.

n) vid at eiga, *in certamine*, add. Iid. Guelf. Hol.

o) eigi liklikt þikkia. Guelf. Hol. ecki þikia líkligt. Jör. Fr. i.

p) konúngr mundi eigi * hefna harma sinna á Egli, *regem in Egillo non vindicare* &c. Guelf. Hol. * vilia add. I. P. — *nolle vindicare.*

q) adferd ok vilia. Jör. Fr. i.

r) þuílíkum manni sem Egill er, *in tali homine atque* &c. Iid.

s) kalla Eirík konúng at &c. — *regem.* Guelf. Hol. Konúng, post Eirík etiam omitt. Jör.

t) konúng, *regem.* Jör.

**) unlendan Membr. a. voluit forte scribere *úinnlendan*, aut *Vanlendan*, quæ recte dici puto, eodem sensu.

u) han *ille.* Membr. a. Jör.

x) veita honum slíkt er ek má. at &c. *operam ei dabo, quantum possum, ut* &c. Guelf. Hol.

y) þikki helldr Iid. helldr omitt. Jör.

z) ad veitaz. sva at eitt skal yfir ockr gánga ok heilir hedan fara ef ek má ráda, — *atque adeo ejusdem sortis erimus participes, ac salvi hinc discedemus, si hoc in mea potestate situm sit.* Jör. Jafnheilir hedan gánga ef ek má ráda, *salutis æquè compotes hinc discedemus, si* &c. Guelf. Hol.

A.C. 936. mæta bádum. muntu þ) konúngr þá dýrt kaupa æ) líf Egils. um þat er ver erum allir a) at velli lagdir ek ok ſueitúngar mínir. b) mundi mik annars vara af c) ydr enn þú mundir d) mik vilia leggia helldr at iördu. enn láta mik e) þiggia eins manz líf er ek bid f). þá g) ſvarar konúngr *) allmikit kapp leggr þú h) á þetta Arinbiörn at veita Agli lid. i) traudr mun ek til k) vera at gera þer ſkada ef þuí er at ſkipta l). ef þú vill helldr leggia fram líf þitt. enn m) han ſe drepinn. en ærnar ero ſakir til vid Egil hvat ſem ek læt gera vid hann. Ok er konúngr hafdi þetta mællt. þá geck Egill fyri

bus unâ vice congrediendum ſit. tum, rex, magno tibi conſtabit caput Egilli, quoad nos omnes ad terram dati ſumus, ego & mei commilitones. aliud abs te exſpectaveram, quam ut me humì dejicere velles potius, quam ſinere ut unius hominis vitam abs te impetrarem. Tunc reſpondet rex: Magno tu fervore, Arinbiörne, in hanc rem incumbis, Egillo ut ſubvenias. ego ſanè invitus noxam tibi attulero, ſi eò veniat res; ſique tu mavis vitam tuam prodere, quam ille ſuâ mulctetur. graviſſimæ utique exiſtunt Egillum plectendi cauſæ, quicquid in illum conſulam. Quæ cum rex eſſet elocutus, Egillus coram eo ſe ſiſtens

þ) Konúngr omitt. Iid. Jör.

æ) dauda, *mors.* ſenſu eodem, atque in contextu eſt. Guelf. Hol.

a) at iördu. Iid. Mox, vid Egill ok ſv. várir, *nos (duo) Egillus, & noſtri* cet. Iid.

b) mundu menn annars vænta af &c. *aliud homines abs te ſperaverint.* N.

c) þer (konúngr, add. Guelf. Hol.) Jör. N. &c. Mox AT pro ENN, *ut me.* Guelf. Hol. I. perperam.

d) helldr leggia mik at velli. Jör. — *potius dejiceres.* || Helldr vilia oſſ alla at iördu leggia, — *nos omnes* cet. Guelf. Hol.

e) ráda eins mannz lífi af þer ef ek bædi þik, *quam me abs te potiri un. h. vitâ, ſi te orarem.* Iid.

f) þik (um) add. Jör. I. P.

g) ſegir. Membr. a. Jör.

*) allmikinn hug * ok kapp leggr þú á þetta mál. * leggr þú á þetta mál med kappi, — *magnâ curâ & contentione in hanc rem incumbis.* I. P.

h) vid Egil um þetta mál, *ſtudes Egillo in hac cauſa.* Guelf. Hol.

i) en, *at,* add. Plerique. || Sækiandi mun ek ecki til vera &c. *prior non occupavero — adferre.* K. L. M. R. || naudigr. I.

k) VERA, neſc. Guelf. Hol. Jör. Mox, pro GERA, in Guelf. & Hol. eſt, vinna; in Jör. veita, eleganter.

l) um þetta mál, *ob hanc cauſam,* add. Guelf. Hol. at ſequ. usque ad, DREPINN, ignorant. Mox attú villt, *ut tu malis.* Jör. pro EF &c

m) Egill. Jör. Poſt pauca, τὸ TIL ignor. Guelf. Hol.

fyri hann. ok hóf upp n) kvædit. ok kvad o) hátt. ok feck þegar hlióð.

sistens poëma cantare occepit voce sublimi, atque audientiam statim nactus est. A.C. 936.

p) HER HEFR HÖFODLAUSN.

I. Vísa.

q) Veſtr r) fór ek of ver.
Enn ek Vidris ber
Mun-

*) *HIC INCIPIT CAPITIS REDEMTIO.*

Vers. I.

[1]) *Ivi per mare occidentale;*
Verùm [2]) *Odini fero*
Pecto-

n) kvædi. ok feck þegar &c. Guelf. Hol.

o) hátt omitt. Jör. & pro ſeqq. legunt: enn honum gafſt þegar hlióð. ok er þetta upphaf kvædis þeſſa, *At statim ei contigit silentium: Exordium autem hujus poëmatis hoc est.*

p) Ita Guelf. Poëma non exſtat in Membr. a. quod quidem magnum damnum eſt. abeſt quoque á K. M. I. P. Habetur in Fragm. Membr. i. at extritis maximam partem literis, nam iſtud folium aliquando uſurpatum fuit ad involucrum libri: hanc tamen jacturam tolerabilem nobis faciunt Jör. qui ſunt Traduces dicti Fragmenti. Præter reliquos Codices adhibui etiam ad collationem, Exemplar autographum Biörni á Skardz-á, qui hoc Poëma paraphraſi Islandica & notis illuſtrare quondam conatus eſt; atque in ea re unum annum conſumſit, ut ipſe verſiculô teſtatur, quem ad calcem ſuæ paraphraſeos appoſuit; Adhibui item Literaturam Runicam Ol. Wormii, cujus in Appendice pag. 207. poëma hoc impreſſum viſitur cum Runicis characteribus, verſioneque & notis ipſius Wormii. hujus ſanè Viri voluntatem & conatum laudo, ut debeo: quædam tamen circa ipſum Textum, pluſcula autem circa reliqua, requiro; quæ ſuis locis notabo. Cæterum nullus arbitror Wormium habuiſſe hoc poëma literis Runicis exaratum, non magis quam Carmina ad ſe gratulatoria Magni Olavii, Lit. Run. pag. 173.

q) Veſtan, *ex occidente.* L. R.

r) Ita Jör. Biörn. Worm. Edda Cod. Worm. || Fer, in præſenti temp. Edda Cod. Reg. || Kom *veni.* Guelf. Hol. Mox of, pro um repoſui ex Edda, Codd. Worm. & Reg.

*) *Ode hæc* (Drápa, *carmen encomiaſticum, condenſatum quid) ita diſpoſita eſt, ait Biörnus de Skardz-á, prout hodie indagare datur, ut primum locum obtineant tres Strophæ* [ɔ: *verſus, ut ego vocare ſoleo.* G. M.], *quæ ſunt Prologus ſive exordium ſermonis; deinde* Laus Stefica *(ɔ: qualis deinceps inter duos verſus intercalares ponitur) duabus Strophis comprehenſa: tum ponit Poëta* Stefit *(Stropham intercalarem), & inde quaslibet duas ac duas Strophas, mediis inter intercalares locis; & denique quinque Strophas, quarum tres ſunt ejusdem indolis (Sc.*

A. C. 936.

(Sc. ac Laudes Steficæ), *reliquæ vero duæ conclusio sive epilogus Stropharum, cum ultimo voto finali, trium exemplorum, quæ fuerint, indagatu difficilium. Hactenus Biörnus. Est autem hæc eadem etiam apud Wormium in Literatura Runica dispositio, quam, ut rationi convenientem sequi libet, misso, quem etiam probè observavit Biörnus, vario circa strophas versusque exemplarium dissensu. Ut vero laudati duumviri in plurimis [satis foret:* quibusdam. *G. M.] sensum recte videntur assecuti, ita in nonnullis modo aliter sentire liceat. Ostendit autem hic, ut sæpe alias, exemplarium dissensus diversas olim traditiones orales, ut & quorundam scribarum hebetudinem, una cum profunda veteris poëscos difficultate. Antequam vero ad Stropharum singulas me converto, libet pauca de vocibus* Drápa, Stef, Stefia-mál *delibare.* Drápa *igitur originem ducit a verbo* ek drep *ɔ: ferio, cujus actionis ut varii sunt modi, ita & verbi usus: inter alia notat* feriendo condensare, *nec non manibus aut pedibus nitendo atque urgendo; ut* drepa nidr smiöri, *butyrum in vas congerere: cujus si magna copia in cumulum* (grásldu) *compingatur [l. conferciatur, quod dicitur,* ad drepa saman. *G. M], factum id forte olim ligneis malleis. Hinc* Drápa *est quasi copiæ quoddam cornu, compactum & condensatum quid, largus sine vacuo laudum cumulus. Pulchre ex hoc verbo plura apud exteros deducuntur. [*Drápa *à* Δράμα *arcessere videtur Gudmundus Andreæ, quod non improbem, etsi potius a primitivo* δράω facio *deducendum arbitror: sicut majores nostri dixerunt* at gera, versus componere, & Verki poëma; *eodem modo* drápa *vocari potuit* καθ' ἐξοχήν, *præstantissimum quodque apud eos poëmatis genus. Non tamen incommode derivatum iri credo, á* drep *occido, &* dráp *cædes, quandoquidem Poëmata laudativa olim non minimam partem circa pugnas & strages describendas versabantur.* G. M.] Stef *haud dubie venit a voce* Stafr, *quod baculum notat, viderique potest dictum quasi firmamentum quoddam aut stabilimentum carminis, vel etiam poëtæ atque ejus inter recitandum memoriæ: nam etiam* stafr *dicitur qualibet columna domus, & nobi* Stafgólf *contignatio, intercolumnium, intertignium, s. columnarum intervallum, quod Danice* fag. *Sed forte non minus aliud hic spectandum, videlicet, quod* Stafr *etiam vocem vel sonum significet, ut* kvein-stafir, *querelæ:* grátstafr, *vox flebilis s. fletu mixta:* ad gráta háftöfum, *altum ejulatum sustollere: & hinc facile* Stafr, bókstafr, *litera, vocis s. dictionis elementum* Stef *ergo dici potuit quasi vocis intentio, & ei in carmine recitando vel modulando attollendæ inservire.* Stefiamál *dici potest* Sermo Steficus, *sive* Interstefium *(sit venia verbo) id est Sermo inter duas Strophas intercalares medius: vel potius* Mensura stefica, *qualem nobis supra Biörnus descriptam dedit. Potest vero illud intervallum s. interstefium plurium vel pauciorum esse Stropharum, prout poëtæ placuerit, ut ex pluribus Odis videre est,* Liliâ, Píslar-gráti *&c. Et quemadmodum hic numerus liber, ita etiam ipsa intercalatio: unde &* Arinbiarnar-drápa *[infra],* Þórs-

drápa,

A C. 936.

s) Mun-ſtrandar mar, | *Pectorale mare;*
So er mitt of far. | *Ita ſe habet de meo* 3) *itinere.*
Dró ek t) eik á flot | *Deduxi arborem in fluentum (æquor)*
Vid íſa brot. | *Apud* 4) *glacialem regionem:*

Hlód | *Onera-*

drápa, Hauſtlaung &c. *ſine intercalatione. Metrum præterea quod attinet*, Runhendt *dictum (i. e.* Rhythmus præcipitans: *cujus varias ſpecies Snorrius in Clave Metrica recenſet.* G. M.), *habemus in ipſius (Egilli) hiſtoria Stropha 2. non admodum paucis ante natum Egillum annis editum, adeo ut hinc non videatur de auctore hic dubitandum.* G. Pauli.

1) Vestr *occidentem verſus, quod reſpectu Islandiæ non quadrat, bene autem reſpectu navigationis inter Norvegiam & Orcadas.* Vestan, *reſpectu Islandiæ, ſcil. aliquatenus, cum utravis navigatio magis fuerit auſtralis.* G. Pauli Vestr, *ex occidente, redd. Worm. falſò.* G. M.

2) Vidris mun-strandar mar, *ɔ: poëſin l. poëma.* G. Pauli. Munr *l.* Muni, *animus, lubido voluntas.* Ströndlittus, *ſynecdochice tellus.* Mun-ströndplenè Munar- *l.* muna-ströndpectus. *Recte autem Biörnus hic obſervat pleonasmum, cum* Vidris mar *ſolum, ſit plena appellatio poëſeos. At ſi* Munſtrandar *capiatur abſolute pro Genitivo loci, nullus erit pleonasmus, ordo autem:* Enn ek ber mun-ſtrandar Vidris mar, *ɔ: Sed ego porto in regione animi, ſc. corde, mare Odini. Eſt quoque ut alludatur ad modum quo Odinus in Aſgardum portavit* mulſum poëticum; *portavit autem in ventre ſibi, ut ex Edda conſtat: ita ut per* mun-strönd *ventrem, ſc. Odini, hic poſſimus intelligere. Wormius rectè quidem per* Vidrismar *ait ſignificari poëma; ſed addit rationem falſam*, quia in ejus *(ſc. Odini)* laudes ſe late diffundit. Mar *in Sermone poëtico notat fluidum quodcunque, ſeu liquorem; at quid id ſit determinatur per adjuncta vocabula, quomodo hic τὸ* Vidris. G. M.

s) Ita L. R. adprobante Edda utraque. || Munſtryndar. Biörn. *idem.* Munſtrindar, per i. G. Pauli, & Worm. ſed hic in Notis ſupponit, Mundſtrindar eodem ſenſu: imperitè; nam *Mundſtrind* foret appellatio mulieris. Munnſtrandar, *labiorum.* ex Jör. F. || Man-ſtrandar mar. Guelf. Hol. Man, Mulieris eſt appellatio, (Edda í kvenna heitum ókendum) Vidris man, Odini amica, per quam intelligi poteſt *Gunnlöda.* Strönd, amnis, quæ in lingua poetica quodcunque fluidum denotare poterit: Ergo *Vidris-man ɔ: mans ſtrönd, Odini amicæ latex* hoc loco erit *poeſis.* (Vid. Edd. Fab. LXII.) hujus autem *Mar* abundantiam denotabit.

t) eiki, gen. neutr. Jör. a manu ſecunda. *idem.* eyki, *vehiculum.* Membr. b. eyk, *jumentum.* H. G. L. R.

3) Far *pro itinere inſolens eſt; forſitan hic ſignificet* vecturam, onus, *à verbo activo* ferr, fardi, at feria. G. M.

A.C. 936.

Hlód ek *u*) mærdar hlut	*Oneravi poëmatis* [5]) *portione*
x) Minnis knarrar ſkut.	[6]) *Memorialis navis puppim.*
II.	II.
y) Budumz *z*) hilmir þ) löd.	[7]) *Fecit mihi rex veniæ copiam,*
æ) Þar á ek hródrar kuöd.	[8]) *Ideo licet mihi carmen recitare.*
Ber	*Pro-*

4) Isa brot *glaciei fragmina, id eſt, Islandiam.* Worm. *& G.* Pauli. *ſed non dicunt, quomodo id ſignificare poſſit iſtud* Isa brot: *quod quia ego non video, capio* brot, *pro* braut *via, ſyuecd.* Tellus. *ita dixerunt* á brott, *quod non aliud eſſe conſtat, quam* á braut *in viam, ex loco. Aliqua veri ſpecie Biörnus* Isa brot *intelligit* mare Islandicum: brot *enim hodie dicitur* pars amnis vadoſa. G. M.

u) mæta, *pretioſa.* Jör.

x) míns, *meæ.* Guelf. Minn, *idem.* Jör.

y) Budumk, *idem.* Edd. Codd. Worm. & Reg. bíódumz, in præſenti. G. Pauli, ex conjectura; non tamen rejicit alteram lectionem.

z) Hilmi, in Dativo. Jör. quod & G. Pauli recepit, & vertit Stropham, *obtulimus (offerimus) regi onus.* Dubito ſanè recte dici, ex. gr. *bíódumz þer. lid, offerimus tibi auxilium*: cum verbum *ek hydzt* ſit intranſitivum, ac notet, *ek hyd mik, offero me.* || Hilmis N. ſenſu eodem, ſi τὸ *budumz*, pro *baudzt mer*, capere liceat.

þ) Ita Jör. Edd. utraque. || laud. Guelf. G. N. Mbr. b. hlöd. H. L. O. R. Biörn. Worm. & cum his G. Pauli, explicans per *onus.*

æ) Nú, *nunc.* Jör. Biörn. Worm. R. þat á ek hródrs of kuöd, *id (eam) mihi ob carminis decantationem (compoſitionem) dari æquum eſt.* Vel ordo eſt: Of þat á ek hródrs kuöd, ſenſu, qui in Verſione eſt expreſſus. Edd. Cod Reg. Á ek hródr um kuöd. Edd. Cod. Worm. quod poteſt interrogative accipi, *an licet mihi* &c.? Niſi huc velimus trahere paraphraſin Biörni, ab ejus tamen Textu alienam: *Ek á hæn mína aptr ɔ: mihi viciſſim* (aliquid) *poſtulandi jus eſt;* ſeu ut Wormius reddit, neque tamen ſuo Textui convenienter: *Nunc debetur mihi Carminis præmium.* || Mox hrodurz of kuöd, etiam Jör. Ordo: þar of á ek &c. ſenſu, qui in Verſione eſt.

5) *Translatio ab re piſcatoria: nam* Hlutr *in ſpecie dicitur, quod cuique unius ſcaphæ vectorum ex piſcatûs diviſione cedit.* G. M.

6) *Wormius* pectus *intelligit; non male. verbis adſtrictius intelligo* intima pectoris. *Biörnus etiam intelligit* pectus; *at iſtum* Skut *puppem vult eſſe* os, *&* Skut *ac* Skutul menſam *confundit inſcitè.* G. M.

7) Budumz *pro* baud mer, *dictione Egillo familiari.* Hlöd, *ſive eſſe debeat foem. ſing. ſive neutr. plur. mihi eſt ignotum; & præterea* τὸ Budumz *cum hac voce non poteſt combinari, ſenſu quo volunt Interpretes. vid. ſupra* *Var.*

A.C. 936.

a) Ber ek *b*) Odins miöd
Á *c*) Engla biöd.
*) Lof at vífa vann.
Víft mæri ek þann.
Hlíóds *d*) bidium hann
e) Þuíat hródr of *f*) fann.

III.

[9]) *Profero Odini mulfum*
[10]) *In Anglorum regione.*
Laudem cantilena perfecit;
*) *Profectò laudo eum (principem).*
Silentium rogamus illum,
Nam carmen inveni.

III.

Var. Lect. z. & þ. Löd *allectio, invitatio, præcipue ad hofpitium; tropice hafpitium ipfum (Vof* þ*rúdnis mál vers.* 8.) *at hofpitium vacatur* Grid; *hoc autem* Grid *fignificat etiam* veniam & pacem: *ergo* löd *pro* Grid *modò pofuit Poëta, fignificans regem fibi feciffe veniæ copiam l fpem, dum patiebatur poëma coram fe recitari. Poteft etiam fimplicius intelligi, nempe:* Rex me invitavit ɔ: occafionem mihi dedit, ad fe carmine celebrandum, præbuit mihi materiam poëmatis, egregiis fuis geftis militaribus. *Vel ironicè capi poteft:* Rex mihi advenæ naufrago obtulit hofpitium, *fc. apud Helam, aut potius Odinum, dum me voluit interficere.* G. M.

8) Þar, *pro* þar fyri, *q. d. Ideo quod mihi licet recitare, inde colligo veniæ mihi copiam ab rege factam effe. Tamen* Þar *poteft hic etiam effe* ibi, ɔ: *apud eum, fc. regem.* G. M.

a) Bar *tuli*, fc. in Angliam. Edda utraque.

b) Odin. Guelf. Antiptofis.

c) Englandz. E. vitiofè.

*) Lofat, unâ voce. Guelf. Hol. Lofa ek ífárns vann Jöfr mæri &c. *Laudibus celebravi ferri potentem* ɔ: bellatorem regem. Jör.

|| At, fecundum verfionem Wormii & G. Pauli, à me expreffam, erit παρέλκον: fin Vísa intelligimus *regem*, fenfus Strophæ erit: *Laudem de rege componebam.* || Mox at (af) vífu *certè*, fc. laudem perfeci; aut, rex laudibus digna patravit. L. R.

d) æfti ek, pro, æfki ek. Jör.

e) ef ek, *fi* l. *quandoquidem.* Jör.

f) ofnam. Jör. contra metrum. forte fuit *of nann*, imperfectum verbi *Nenn* valeo, a me impetro. fenfus: *quandoquidem valui carmen contexere.*

9) Ber, *uti dicitur, ad* færa (flytia) *kvædi, non*, ingero, *ut poft Wormium & Biörnum interpretatur G. Pauli. vid. not. feq.* G. M.

10) Biöd regem, *a nominativo biödr, reddunt Interpretes; neque enim poffunt confugere ad Biód a nominativo* biódr, *nifi turpiter in metrum peccent.* Biöd *tellus, quafi* præbitrix; *quod multa ex fe præbeat mortalibus ad vitam neceffaria.* G. M.

*) *Tautologia: ut fidem fibi faciat regem fedulo ab fe effe laudatum.* Þann *fine Strophæ, bene repetitum; quafi dicat* Tantum heroem, tantis laudibus dignum. G. M.

A.C. 936.

III.	III.
g) Hygg víſir at	*Attende rex,*
Vel ſómir þat	*Id bene decet,*
Hve ek þylia *h*) ſat	*Ut* [11]) *modulari potuerim*
Ef ek þögn of gat.	*Si ſilentium acquiſivero.*
Fleſtr madr of frá	*Plurimi homines* (*fando*) *acceperunt*
Hvat fylkir vá.	*Quid* (quantum hominum) *rex* [12]) *occiderit:*
En *i*) Vidrir ſá	[13]) *Odinus autem vidit*
Hvar valr *k*) of lá	*Ubi cadavera jacuerunt* (cæſorum ſtragem.)

IV. IV.

g) Víſt hyggium at, i. e. *Sane putamus* decorum eſſe noſtrum recitandi modum, ſi — acquiſiverimus. Jör.

h) fær *valeam*. Guelf. metro repugnanter.

i) Vidris. E. ordo: En ſá hvar valr Vidris of lá, ɔ: *at videre erat ſtragem Odini jacentem.* || Víſir *rex, ipſe Eiricus.* aut Vísir sá, *corvi viderunt;* nam *Viti* corvi nomen eſt. Jör.

k) um. Biörn. Worm. & G. Pauli. at omnes Libri meí habent, of. utrumque hic eſt παρέλκον.

11) *Ita exponunt Wormius & G. Pauli. At Biörnus intelligit* recitare, *quocum & ego facio.* τὸ Fat *mihi quidem hic videtur eſſe verbum auxiliare, pro* nái, *& imperfectum indicativi pro conjunctivo præſenti,* fat þylia *pro* þylie *l.* þylia *antique, ſimpliciter. Ita Haralldus rex, Sigurdi filius:* Yggs fet *ek lid* at ſmída, *Yggi cerviſiam* coquo ɔ: *poema condo. Skállda:* Fat ek *drós ok man* kióſa, *Eligo* (*mihi*) *puellam & amicam. In Grettis ſaga Membr. verbum* Fet *manifeſte uſurpatur, pro* næ *l.* nái: *Han* fat *heim* þúfat *han ſá lióſin,* ɔ: *domum* adſecutus eſt *videndo lumina* (*ibi accenſa*). *De ſenſu hujus verbi vide etiam G. Pauli. ſupra pag.* 349. *not.* 1. *In ſtropha ſequ. Wormius* τὸ of gat *deducit ab* ad ofgánga; *nec multum abludit Biörnus: utrique falſò.* Get *acquiro notum iis eſſe debet, qui non prorſus hoſpites ſunt in Lingua noſtra antiqua. G. M.*

12) Vá, vó *uſitate, pro* vóg, *a verbo* ad vega *cædere, occidere.* G. Pauli. *Wormius huic verbo tribuit ſenſum prorſus alienum, quem operæ pretium non eſt refellere.* G. M.

13) *Pulchrè:* Plerique homines *dicuntur* teſtes *auriti ſtragium ab rege editarum; at Odinus dicitur* Teſtis oculatus, *utpote Deus, & is quidem, cujus maxime intererat, ſtrages edi.* G. M.

A.C. 936.

IV.

l) Óx hiörva *m*) hlöm
Vid hlífar þröm.
Gudur *n*) vóx um gram,
Gramr fótti fram.
o) Þar heyrdiz þá
Þaut mækis á
Málmhrídar fpá
Sú *p*) er meft of lá.

IV.

Crevit enfium fonus
Ad clypei [14]) *oram:*
[15]) *Prælium circa regem crevit;*
Rex in pugna perrexit.
[16]) *Ibi tum audiebatur,*
(*Ventofè*) *fonabat machæræ amnis,*
Metallici nimbi [17]) *vaticinium,*
Graviffime incumbens.

*) V.

q) Varat *r*) villr ftadar
Vefr darradar
Of

V.

[18]) *Haud vacillantes erant in fua flatione*
Artificiô difpofitæ acies (militum)
Super

l) Ogf. Jör. Upp, *furfum*, ɔ: furrexit. L. R. Ceterum hunc verfum integrum excludunt, Guelf. Hol. E.

m) glaum, *idem.* Jör.

n) óx of. Jör. Fr. i.

o) Þer heyrdut, *Tu audiebas.* Iid.

p) var meft. Iid. quando Lá erit nomen; & fenfus: *quod maxime (maximum umquam) fuit aequore.*

*) *Her kemr meginn lofit*, hic incipit ipfa laus. G. Pauli, ex Biörno.

q) Vara. Guelf. *idem.* || Var at *pergebat.* E. Worm. quod per fe rectum eft, & conciliari etiam poteft cum interpretatione fequentium apud Eundem. || Var eigi, *idem.* Jör. O.

r) villu ftadar. Mbr. b. G. H. Villuftadar E. L. N. R. Biörn. Worm. quod hic ex iftis falfis verbis Annotationis fuæ: *per avia errabundus*, exponit, *avii loci.* Fortaffe *Villuftadar* exponi poffit *mari* l. *per mare*, ubi facile eft errare: & fic ceteram Wormii interpretationem fequi poterunt, qui per *Vef Darradar* ftragem volunt intelligere.

14) Þröm, *margo, crepido, labrum vafis.* Þrem, *villa Eyiafiördenfis ad amnem fupra rupes fita.* G. Pauli.

15) Gudur *vel* Gunnur, *Dea prœliaris* [*vid. Völu-fpá, vers* 30. & *Edd. Snorr. Fab.* 31. G. M.] *hoc loco prælium, per Metonymiam.* G. Pauli. *Quæ Wormius de Scientia hujus Deæ obfervavit, omni carent auctoritate.* G. M.

16) *Sequentium ordo eft: Þar heyrdiz þá málmhrídar fpá: Þaut mækif á, fú er meft of lá.* Gretter Afmundi: *Faft* lá *framan* á *brióſti* flugftraumr. *Et vulgo de amne impetuofo:* áin liggr þungt á, *graviter incumbit.* G. Pauli.

A.C. 936.

s) Of grams gladar	*Super regis* 19) *alacres*
Geir-vángs radar.	*Scutatas naves:*
Þars	*Ubi*

17) Spá, *vaticinium vel tumultus.* Worm. Spá, *metonymicè ſermo: at hic ad prælium translata,* ſonitum *ſignificat, reddente G. Pauli.* G. M.

18) Varat, *vardi edr óx* (duravit aut crevit *ſc. tela &c.) Biörnus, ineptè.* G.M. Villr *adjectiv. errans, errabundus.* villr vegar, *circa viam errans, incertus viarum.* Villar ſtiörnur ἀςέρες πλανῆται *Jud. v.* 13. *O. Gottſch. Idem:* farit eigi villir vega, μὴ πλανᾶσθε. *Gal. VI.* 7. Vefr darradar, *tela Darradi,* fatum, moriendi neceſſitas: *vel etiam, ſi ita placet,* prælium, [*Ex conſertione armorum ita dictum: ſic mens Poëtæ eſſet:* prælium ſtatarium *fuiſſe,* non tumultuarium. *G. M.*] *item* victoria, [*Sic mens eſſet:* Facilem inventu *fuiſſe* victoriam in prælio navali. *G M.*] *hæc enim omnia à nymphis illis textricibus (Parcis) coram Darrado procurata ac decantata. Octoginta autem annis recentior deprehenditur Darradica illa in Niála viſio: unde (ne ſcilicet neceſſe ſit vel hanc ſtropham vel totum carmen Egillo auctori abjudicari) ſagaciter ſatis conjicit Biörnus* [*parum ſagacitatis in ea conjectura video.* G. M.] *potuiſſe ante in ethnicismo ſimile prodigium accidere.* G. Pauli. *Sic autem ille hoc Hemiſtichium vertit:* Non errabat circa loca tela Darradi per regis lætos (læte reſonantes) præliorum (clypeorum) ordines. *Subobſcura hæc Verſio eſt meo quidem animo: eadem ex cauſa mihi diſplicet Verſio Arnæ Magnæi apud Bartholinum in Antiquitat. Dan. pag.* 624. *Arnas tamen ibidem, ut bonus Criticus, rectè negat, ullum hic reſpectum haberi poſſe ad Viſionem Darradi Niálinam. Ego, ut aliquid adſcram meæ verſioni illuſtrandæ, capio* τὸ Darradar *pro nomine appellativo foeminino, a nominativo* Darröd, *contractè ex* Darra-röd, ordo haſtarum ɔ: haſtatorum: Vefr *tela; latiùs* textile, textura quæcunque. *ergo* Vefr Darradar *accurate diſpoſita, & denſè quaſi contexta acies; atque cum dicit Poëta ſuæ ſtationis haud fuiſſe incertam, ɔ: firmiter in ea conſtitiſſe, incubante licet graviſſima procella bellica. Poteſt etiam* τὸ Darradar *eſſe maſculinum; a Nominativo* Darrödr *haſtarum rubefactor, ɔ: bellator: ſicut* Geirraudr, *gigantis nomen proprium in Edda, facit Genitivum* Geirradar. *Quod autem* Vefr *etiam quandoque notet* textile, *video apud poëtam Giſlem Illugii (in Hryggiarſtycki), qui vela appellat* Vefi. *Denique haud abſurde* Vefr Darradar *eſſe poſſit* vexillum, *quod Poëta dicit haud erraviſſe e loco ſuo, ɔ: nuſpiam inde receſſiſſe. quo ſenſu admiſſo,* τὸ fyri — glaudum, *quod notatur Lect. var. s. apprime congruet, nam* vexillum *ante* ordines *portatur. Verum dubitari poteſt, an* Vexilla *adhibita fuerint in pugnis navalibus: ergo Lectio* Völlr *in Stropha huj. vcrs.* 7. *adoptari poterit, ſi* Vef Darradar *per* vexillum *interpretari velimus.* G. M.

s) fyri

A.C. 936.

*) Þars í blódi	*Ubi in sanguine* (*sanguine plena*)
Í *t*) brimils módi	[20]) *Phoca indignante,*
u) Flaustr of Þrumdi	*Navis* [21]) *graviter innatavit,*
x) En und um glumdi.	*Vulnus autem* [22]) *sonitum edidit.*

VI. Iii 2 VI.

s) fyri — glaudum — raudum. Guelf. Hol. E. ɔ: *ante scutatorum ordines.* quem sen sum illustravi not. 18. Sin lectionem *Glams* admittimus, possumus exponere: *quamquam latè resonarent clypeorum margines. Röd* enim antiquis usurpatam esse pro *Rönd,* discimus ex Snorrio in Ynglinga-Saga Ed. Havn. Cap. LI. || Mox glams pro GRAMS legunt Jör. & approbat G. Pauli.

19) *Venustè navibus tribuitur alacritas virorum in navibus pugnantium. licet tamen* Gladar *ad* Geirvángs *referre, & exponere* Clypeis fulgentes: *his enim ornabantur naves antiquitus.* G. M. Geirvángr *est arena belli, ex* Geir *hasta, &* Vángr *locus. Sic* Þrúdvángr, Fólkvángr *in Edda, &* Kaupángr *appellativum. Item* Skiölldr, land vopna. *G. Pauli. Prior sensus minus placet. Wormio* Geirvangs radir *sunt, ut dicit, de verbo ad verbum, vulturum in campo series, cadaverum scilicet, sed unde* vultures istos *habeat nescio.* RADAR *mihi sunt* naves, *ex Edda. possunt tamen etiam* GEIRVÁNGS RADAR ɔ: randir *esse* oræ clypeorum; *ut Poëta dicat,* certos ictus hisce fuisse inflictos. *tum nimirum per* Vef darradar *intelligere deberemus* opus militis, ɔ: ictuum ingestionem. *Sed denique* Geirvángr, terra Geiris *(reges marini), intelligi potest* mare. *sic ordo erit: Geirvángs of gramf (glamf) gladar radar, i. e.* marî, in regis (læte) resonantibus navibus. *Ita quadamtenus me expedivi ex hoc hemistichio, quod, meô saltem judiciô, totius hujus Poëmatis est difficillimum.* G. M.

*) Þá er. Jör. ÞARS contractum est, ex Þar es.

t) brimla. L. R. plural. En, pro I, modo ante. Jör.

u) Völlr, *campus*, sc. inundavit sanguine Jör. Fr. i.

x) Undum R. || Undir veum glumdi, *arma resonarunt.* Jör. Fr. i. conf. Barthol. Antiquitt. Dan. pag. 234. & 621. cum Versione Arnæ Magnæi ibidem; cujus ab auctoritate cur hic recedamus, causam nullam video.

20) *Nimirum phocæ per istum strepitum militarem fiebat incommodum. Quibus mea hujus Strophæ interpretatio ridicula videbitur, iis placeat oportet versio Wormii & G. Pauli, qui reddunt Stropham:* In mari (per mare). *ille nullam adducit rationem pro isto sensu; ab hoc adfertur* Móda *fluvius, &* Brimils móda (ποταμὸς) *mare. Probabit, si potest,* móda & módr *idem esse. Biörno* módi *hic positum est pro* mæding *(rectius & propius, quandoquidem* o & æ *interdum mutuas obeunt vices, cepisset pro* mædi *gen. foem. anhelitus, defatigatio.) itaque* BRIMLA MÓDI *intelligit mare. qui sensus non caret omni verisimilitudine, at ejus rationem, cum Biörnus ipse noluerit, me reddere nihil attinet.* G. M.

A.C. 936.

VI.

[Fyrſta ſtef.]

y) Hne *z*) firda ſit
þ) Vid ſleina hnit.
æ) Ordstýr *a*) of gat
Eiríkr *b*) at þat.

[Annat

VI.

[*Primus verſus intercalaris.*]

Decidit virorum [23]) *pes*
Ad haſtarum colliſionem:
Laudem acquiſivit
Eiricus [24]) *deinceps.*

[*Secunda*

21) *Ita reddit G. Pauli; addit autem in parentheſi*, ingemuit *l.* inſonuit. *Ego maxime ad primam notionem inclino, cum ſciam verbum* At þruma *quandoque denotare*, perdurare, perſiſtere, pertinaciter inſiſtere loco aut negotio. *Sed quo ſenſu dicitur dè navi*, þrumdi í blódi? *Hyperbolen arbitror, ut Poëta id velit*: Mare ex influenti ſanguine craſſum fiebat, adeo ut per iſtam craſſitiem naves vix usquam quirent promoveri. *Poteſt tamen alius ſenſus eſſe, nempe:* Navis ſanguine inundans, tamen inconcuſſa manſit, perſtitit in loco. *hæc eſt mens Parentheſeos quam Verſioni indidi Stroph. V.* G. M.

22) Glumir *reboare* [*corr.* reboat; *& ignoſce homini linguæ noſtræ non ſatis gnaro.* G.M.] *ut echo in convallibus.* Worm. *De iſta echûs notione poſſit ambigi. At de Vulnerum ſonitu medici diſpiciant: Noſtro congruit locus Foſtbrædra-ſagæ cap. ult.* Let hátt í holfárum *ſem náttúra er til* ɔ: cava vulnera (*ſc. in cava corporum illata*) altùm reſonarunt, prout eorum natura eſt. *& mox ibid.* *ok er han heyrdi at* hátt let í holfárum manna. *Poſſit tamen iſte* Sonitus vulnerum, *pro* clamore vulneratorum, doloribus vulnerum excitato, *haud abſurde accipi.* G. M.

y) Hve, *quam* l. *ubicunque.* Jör.

z) folk á. Iid. pro FIRDA. Senſus: *Acies in ora campi*, ɔ: terrâ, *conſeruit haſtas.* || Fyrda. Guelf. Ferda. E. *idem.*

þ) Undz. Guelf. Hol. obſcurè. Und. E.

æ) ordſtir (ord ſtir) Hol. E. Guelf. ordtír. Jör.

a) ofgar. E. obſcurè. Mox þar, pro ÞAT E. Guelf. Hol. contra rhythmum.

b) of, *ob id.* Jör.

23) FIT, *junctura*, *ut ſupra:* [*pag.* 329. *n.* 1.] *hic pès ſ. planta pedis.* uppi fótr ok fit, *vulgò.* G. Pauli. *Senſus eſt in hac Stropha:* Viri, pedibus ſuccíſis, ceciderunt, *aut*, pedibus amplius inſiſtere non valentes præ laſſitudine ſe dejecerunt. G. M.

24) AT ÞAT, *ibidem.* Worm. *aut, circa ea loca.* Biörn. *uterque falſo. G. Pauli pro ſua verſione notat*, τὸ AT *cum Accuſativo ſignificare* poſt: *ut in Knytl. s.* at ſinn födr daudan *poſt mortuum ſuum patrem. Adde* Rigsþulam (de Rigo Cantilenam) *pluribus locis.* G. M.

[Annat ſtefia-mál.]	[*Secunda claſſis.*]
VI.	VI.
Fremr mun ek ſegia	*Porro dicturus ſum*
Ef *c*) firdar þegia	*Si viri ſileant:*
d) Frágum fleira	*Fando accepimus plura*
Til *e*) frama þeirra.	*De profectu* 25) *eorum:*
f) Æſtuz undir	*Exæſtuarunt vulnera*
Vid jöfurs fundi,	*Ad regis congreſſum;*
Bruſtu *g*) brandir	*Diſſiluerunt enſes*
Vid blár randir.	*Ad* 26) *cæruleos margines.*

A.C. 936.

VII.

Iii 3

VII.

c) firar, *Idem.* Jör. Guelf.

d) fródum, *gnaris.* N. Frâ um. E.

e) fera, *expeditionibus iſtis.* Jör.

f) óxu, *creverunt.* Jör. qui & haſce duas ſtrophas in fine verſus collocant, ſtrophis ultimis huc viciſſim translatîs.

g) brandar, & poſt randir. Jör. vitioſe. ergo G. Pauli in fine verſus ſubſtituendum cenſet, randar, quod per ſe quidem rectum eſt, atque in proclivi poſitum: nihil tamen muto, cum *Brandr Brandir* haud minus recte dici putem, ac *Vinr Vinir*, *Hríngr hríngir.*

25) *Intelligit Eiricum & ſuos milites. Sin* τὸ Frama *ſit pluralis, (quem tamen non memini me usquam legere) pronomen* Þeirra *ei vocabulo jungi poterit, ſenſusque fuerit:* De progreſſibus, ſucceſſibus, *aut* laudibus iſtis, *ſc. Eirici regis.* G. M.

26) *G. Pauli poſt Wormium reddit*, cæruleos clypeos, *rectè, per Synecdochen partis pro toto, aut Metonymiam adjuncti. clypei melioris notæ olim fuere laminis ferreis circum muniti (quales in Hiſtoriis vocantur*, Járnrendir *&* Járnvardir ſkilldir) *ut ad ictus eſſent firmiores, nec tam facile ſectiles aut penetrabiles ferro. Quod Wormius ſcribit, de cæruleis lineis aut marginibus quibus clypeus fuerit inſignitus, quadam ex parte poſſit probari ex Edda in* Vopna ok herklæda kenníngum: *at quod pictura iſta marginalis cærulea potiùs fuerit quam aliûs coloris, id vero adhuc eget probatione. Biörnus per* Randir *intelligit* herklædi, *nimis latè.* Blár *autem dixit Poëta, eôdem recte obſervante, quoniam ferrum eſt* cæruleum. *G. M.*

A.C. 936.

VII.

i) Hlam *k*) hryns-ödul
Vid *l*) hiálm-rödul.
Beit *m*) ben-grefill
Þat var blód-refill.

Frá

VII.

Sonuit 27) *tinnitu larga*
28) *Attacta galearum igne:*
29) *Penetrans erat fossor vulnerum,*
Is fuit mucro 30)*:*

Fando

i) Hlönn. Guelf. Hol· quam vocem non intelligo. Hluns Jör. malè. Hlaut, *adepta est* sc. ruinam sella; aut *Hlaut* pro *laut* inclinavit se ɔ: collabefacta est sc. lorica. L. R. At N hanc Stropham sistit, Hladbúinn födul, unde nihil apti sensus existit.

k) Hryn-födull. G. L. Biörn. Worm. G. Pauli, qui exponit, *ruens ephippium;* monet tamen etiam de *Lorica*, *scuto*, *galea* accipi posse. Hrym-födull, *id.* (a Hreymr *clamor*) H. O. Hrid-fodull. E. || Hein-födull *sedes cotis*, ɔ: gladius, secundum Eddam. Jör. quando τὸ *Hiálm-rödul* intelligere deberemus *galeam fulgentem*. Heim födul. Guelf. obscurè. Hryn födul (hrin födul) R. Mbr. b. unde & rhythmo & sensui consulturus levi distinctione feci quod in Textu est. Denique G. Pauli conjicit, Hrím-födull *navis pruinosa*, in qua lectione nihil video expetibile.

l) Hialldr-rödul. Jör. quæ vox ensem, aut galeam potest notare.

m) baug-refill, forte baug-grefill, *fossor scutorum*. E. baugs efill. L. R. corruptè.

27) *Adjectivum pro Substantivo, & intelligo* Loricam annulatam, *quam mihi per* Hánga hrynserk *denotare videtur Tindus poëta apud Snorrium Tom.* 1. *pag.* 237. *Ed. Havn.* Hryn *mihi est* tinnitus, clangor; *Hamarsheimt: Látum und bonum* hrynia *lukla* ɔ: *faciamus ejus baltheo appensas claves* clangere. *hoc corrupte dicimus hodie* Hríngl, & ad hríngla. Ödull *mea sententia est* largus, *quo sensu hodie dicimus* Ödlingr, *de viro valde liberali: paullum diverso sensu ista vox capitur ab homine linguæ nostræ antiquæ longè peritissimo J. Olavio, in versione carminis Bragii* grandævi *apud Snorrium Ibid. pag.* 9. *qui sensus etiam huc bellè convenit.* G. M.

28) Rödull *est sol: at* Sol *ignem notat in appellationibus poëticis, observante Biörno;* Hiálms-elldar *dicuntur* gladii, *auctore Ulfo Uggii in Edda sub* Vapna-kenníngum. *G. M.*

29) Acutus erat gladius: *reddunt Worm. & G. Pauli: hic autem in nota pulchre exprimit* τὸ Ben-grefill, *per vulnerum rimator*. G. M.

30) *Subaud.* re & nomine *qu. d.* ejus gladii mucro re verâ erat ad sanguinem eripiendum idoneus, non verbo tantum. Blódrefill *autem* mucronis *vocabulum est. Wormius Stropham exponit:* Erat sanguineus lacerator: *quod illi relinquo.* G. M.

A.C. 936.

Frá ek at felli
Fyri n) fetils svelli
o) Odins p) eiki
Í iárnleiki.

Fando accepi cadere
[31]) *A balthei glacie*
[32]) *Odini ilices*
In [33]) *ferreo (armorum) ludo.*

VIII.

[Annat stef.]

q) Þá var r) odda at
s) Ok eggia gnat.
Ordztýr of gat
Eiríkr t) at þat.

VIII.

[*Secundus versus intercalaris.*]

Tunc erat cuspidum consertio,
Et acierum collisio.
Laudem adeptus est
Eiricus post (per) id.

IX.

IX.

n) Fetil. Guelf. & mox suerdi, turpiter.

o) Endils l. Atals eiki *Endilli l. Atalli jumenta* ɔ: *naves.* conjic. G. Pauli.

p) eyki. Mbr. b. G. H. L. R. quam Lectionem attingam infra.

q) þar *ibi.* Jör. item Guelf. Hol. qui hunc versum postponunt sequenti. Mox sást *aspiciebatur*, pro VAR. L. R.

r) eggia at ok odda gnat; quæ transpositio non placet. Guelf. Hol. & Hol. quidem legunt *ad* & *gnad*, ineptè.

s) í. Hol. L. R. Worm. malè.

t) of. Jör. Mox þar. Guelf. Hol. pro more suo.

31) Præ arcus glacie, *reddit Worm. perperam.* G. M. Fetill *baltheus, ut supra* [*pag.* 329. *n.* 1.]: *ejus* Svell, *glacies crystallicolor, aquila s. aquicolor, lubrica,* gladius *(ad eum alligatus) similis videlicet coloris.* G. Pauli. *Vertit igitur Stropham* præ gladio; *parum latinè, opinor: melius fuerat* præ vi gladii, *l.* ope gladii. *Voce* Fetils-spelli, *corruptione, aut corruptore baltheorum, ab ejusdem Viri ingenio fictâ nihil erat opus.* G. M.

32) ODINS EIKI, *Odini equi, intelligit homines, quibus tamquam equis utitur in bello Odinus.* Worm. ODINS EIKI, *homines, sive ut jumenta spectari, sive arbores; quamvis utrumque insolenter.* G. Pauli. Odins eyki *(vid supra var. lect. p) possunt dici hi, quibûs cæsis ad Monoheroas transeuntibûs auctiores fiebant cohortes Odini, aut* eyki *vectura sc. ii qui advehuntur ad Odinum.* Eiki *non arbitror significare* equos *l.* jumenta, *sed* Eyki *per* y *scriptum ea significare potest. Non tamen absurde videntur* milites *dici* Odins eiki, ilices Odini, *quemadmodum in* Niála Bellator *dicitur* Valfreyiu-stafr. *sed & per* Odins eiki, *licebit intelligere* scuta, *quæ Poëta dicat in prælio esse consumta.* G. M.

33) J JÁRNLEIKI, ɔ: *in bello, ubi serio luditur telis ferreis; ex mente Wormii.* G. M.

A.C. 936.

IX.

[Þridia ſteſia-mál.]

Raud hilmir hiör.
u) Þat var hrafna giör.
x) Fleinn y) hitti fiör.
Flugu z) dreyrug ſpiör.
þ) Ól flagds gota
æ) Fár-biódr Skota.
Trad a) nipt Nara
b) Nátt-verd ara.

IX.

[*Tertia claſſis.*]

Rubefecit rex gladium,
34) *Ibi erat corvorum aſſultus* 35).
Haſta 36) *collimavit vitam;*
Volarunt cruenti ſpari.
Aluit 37) *gigantidis equum*
38) *Scotorum periculoſus domitor:*
39) *Calcavit ſoror Narii*
Coenam aquilæ.

X.

u) Þá *tum.* Biörn. Þar var hrafn á giör *ejus rei corvus erat avidus.* Jör.

x) Fleins hatri. E. ſine ſenſu.

y) ſótti, *perſequebatur,* aut *abſtulit.* Jör. Fr. i.

z) drorug. Guelf.

þ) Aulferd (Olferd). Guelf. Hol. E. quod nullum ſenſum admittit contextui aptum.

æ) Far-biódr, per *a* lene, *præcipiens claſſis* Scot. legunt Biörn. & Worm. imperitè.

æ) Fiárbiódr, *imperans pecuniæ* Scot. ſive *poteſtatem in eam habens* ſc. jure belli. Hol. E.

a) Nytr, forte pro *Niótr compos,* & tum NARA erit genitiv. plural. a *Narr* gladius, & NYTR NARA pugnator ɔ: rex. E. Mox nára, & deinde ára, ſcribunt Jör. N. qui minime ſunt audiendi.

b) Náttvörd. Guelf. Hol. corruptè.

34) *Ita G. Pauli vertit. ſed τὸ* ÞAT VAR *habet emphaſin, ut ſupra,* þat var blódrefill: *Poëta ait valde celebrem ſive frequentem fuiſſe corvorum confluxum.* G. M.

35) *Vel* cibus, ſaturitas. Giör, ger *adj. avidus, potiſſ. cibi, vorax.* Geri, *luporum Odini alter.* Giör & Ger *ſubſt. n. gen. aviculárum multitudo ſ. nubes, eſcæ (e. g. haleculis) inhiantium.* G. Pauli.

36) *Ita vertit G. Pauli.* Collimavit ad vitam, *habet Worm. Malim,* offendit *l.* certo ictu attigit animam, *aut* animæ ſedem. Corpus *pro* Vitam *in Parentheſi adponit G. Pauli.* G. M.

37) Gigantidis equus, Lupus; *cujus appellationis fundus eſt Edda Fab. XLIII. Hic tamen, ſiquidem ſermo ſit de prælio navali,* aves carnivoræ *item* piſces & ceti *intelligendi fuerint.* Flagidi equus *apud Wormium, & nota ſuper* eo equo, *meræ nugæ ſunt.* G. M.

38) Fár, *periculum: oppoſitus autem erat Eiricus Scotis ut habet hiſtoria.* G. Pauli.

39) Narii ſoror, *filia Lokii, eſt* Hela *ſ.* Mors, *ut Biörn. & Worm rectè expoſuerunt. ſenſus eſt,* Mors oppreſſit viros, & eorum corpora aquilæ in coenam apponebat. *Verùm G. Pauli, neſcio quâ ratione, aut quo jure,*

A.C. 936.

X.	X.
c) Flugu *d*) hialldr-tranar	*Volârunt* 40) *grues præliares*
e) Of *f*) hræs lanar	*Per cadaverum* 41) *longas ſtrues;*
g) Vorut *h*) blóds vanar	*Non caruerunt ſanguine*
i) Benmáſ granar.	42) *Labia avis ſanguibibæ:*
k) Þá er oddbreki	*Cum* 43) *mucronum aeſtus,*
(Sleit und freki,)	(*Laniavit vulnera lupus,*)
Gnúdi	*Mur-*

jure, *maluit* Nipt Nara *exponere per*, Filia Narii, ɔ: *Nox. quod* Nipt *denotet* filiam *apud antiquos*, *eget probatione*. G.'M.

c) Flaug hialldr-trana Jör. in Num. ſing. invitô rhythmo.

d) Hialldrs vanír, *prælio adſueti* ſc. alites rapaces. Guelf. Hol. E.

e) á *in* l. *ad*. Jör. um. L. R. Biörn. Worm.

f) Hræ. Jör. hiörs lanar i. e. *gladio congeſtas ſtrues*. Wormii *gladiorum acies*, partim obſcurum eſt, partim ex verbis non ſequitur; quid enim *Lanar* cum *aciebus gladiorum* habent commune?

g) oru, *fuerunt* — *carentia*, ɔ: ſicca: aut *ſanguini erant adſuefacta*. quamquam hic ſenſus locum habere nequit, ſi G. Pauli audimus, qui ſtatuit τὸ *Vanr* cum genitivo conſtructum, *carentem* ſignificare, & citat Loka-ſennam vers. 14. de cujus aſſertionis univerſalitate ego adhuc dubito. Gu. Hol. Vóro (váro) L. R. Biörn. Worm.

h) blódi. L. R. Biörn. Worm. *Erant ſanguini adſueta*.

i) Guelf. ita: Benmárs. Jör. Fr. i· *id*. || Benmál E. L. R. Ben mál. G. H. N. Biörn. Ben mál-granar. Mbr. b. Worm. qui ineptam hancce lectionem haud illepide interpretatur: *Menſura* (*Menſuræ*) *labrorum vulneris*. additque: *tela & gladios intelligit, ad cujus menſuram vulnerum labra fiunt*. Biörnus idem videtur ſentire, ex eo quod *Benmál granar* pro *cuſpide teli* accipit.

k) Ita L. R. Biörn. Worm. conſentiente Edda Codd. Worm. & Reg. || Sleit und freki. En oddbreki gnúdi &c. *Laniavit* —, *at aeſtus* &c. Jör. Fr. i. quô ſeries orationis melius procedit. G. Pauli hanc lectionem ita adoptat, ut pro Odd-breki fingat *Oddreki* ɔ: *ódum drekkandi*, avidè *bibens*, extruſo propter metrum ex adjectivo *ód-drekkr* altero *K*. τὸ Enn autem hic ei eſt pronomen demonſtr. alias *hinn*, & non raro in poëſi, quinetiam in proſa, *inn*. Impulit Virum doctiſſimum ad hanc mutationem non intellecta dictio Odd-breki, nam *Breki*, inquit ille, eſt *fluctus* cui cum mucrone [forſan voluit ſcribere, *vulnere*] rumpendo nihil. Sed Eddæ, præſertim ex talibus Codd., auctoritas prævalere debet iſtis figmentis: & omnia ſatis liquida ſunt poſtquam Stropham, *Sleit und freki*, parentheſi incluſimus. Biörnus exponit τὸ Oddbreki, *in prælio*, quod procedit, dum ante iſtam vocem ſub-

A. C. 936.

Gnúdi hrafni
Á *l*) höfud-ſtafni.

XI.

[44]) *Murmurabat corvo*
Super roſtrum.

XI.

audiatur particula *í* l. *ad.* Wormius τὸ *Oddbreki* vertit *mucronum inciſuras* l. *vulnera*, ſine omni veri ſpecie. Neque plauſibilia ſunt quæ commentari conatus eſt G. Pauli, in duas haſce Strophas ex lectione quam in Textu exhibui; adeo iſta exſcribere ſuperſedeo. Illi autem (ut ipſe fatetur) ſupra ſcriptam conjecturam ſuggeſſit Lectio quam nunc adducam: Nempe in Guelf. Hol. & E. eſt: Sueit ſárs freka Svalg und dreka ɔ: *caterva in vulnerando vehementes devoravit vulnerum dracones;* quod poteſt intelligi de *miſſilibus quæ in cava corporum immiſſa, ibi abſcondebantur*, aut diſtingendum eſt poſt *Svalg*, & tum exiſtit ſenſus contextui magis congruus: *Caterva ſævarum ferarum magnis hauſtibus bibebat.* Ita τὸ Und dreka conjungendum erit ſeqq. & ſenſus: *Sanguis gladiorum* ɔ: gladiis effuſus, *ſuſurravit ad roſtrum corvi. Dreki* ſpecies eſt anguis; at *Góinn* & *Fafner* anguium vocabula, etiam tribuuntur *gladiis.* Aut Hypallage fuerit cum Synchyſi, pro, *Hrafn gnúdi höfud-ſtafni á dreka und*, i. e. Corvus tundebat roſtro vulnus gladio illatum. Aut denique, ſi *Dreka* pro *navi* capiamus, erit: *Und gnúdi hrafni á dreka höfud-ſtafni*, i. e. Sanguis (vulnus) ſonitum edidit in commodum corvi aſſidentis in prora Draconis ɔ: *navis draconis capite inſignitæ.* Hrafn pro Hrafni Stroph. penult. legit. H.

40) *I. e. aves carnivoræ l. ſagittæ.* G. Pauli. *poſterius placuit Biörno, & Wormio, qui tamen non bene reddit*, jaculorum roſtra. *Prius mihi placet, propter finem præcedentis, & ſequentia hujus verſûs.* G. M.

41) Longas *addidi, cum* Lanir *hodie dicantur ſtrues foeni in longitudinem extenſæ.* G. M.

42) *I. e. Aquilæ l. corvi.* G. M. Már. (*gen.* más & márs) *Danicè* Maag, Strand-maage *gavia, larus, mergus.* G. Pauli.

43) *I. e. ſanguis vi mucronum effuſus.* Breki *mare ſignificat. Similis dictio eſt* Grídar læ *verſ. ſequ. In Stropha ſequ.* Lupum *capere debemus pro* omni fera carnivora, *monente Wormio, vid. me ſupra n.* 37 G. M.

l) Ita legunt Jör. Fr. i. Guelf. Hol. Edd. Cod. Reg. Skeidar-ſtafni *in extrema navi.* 2. Eddæ Codd. in charta exarati. ſed hic vacillat adliteratio. || Höfud-ſtafni. L. R. O. Edd. Cod. Worm. ipſe Worm. Biörn. & G. Pauli, quod hic poſtremò nominatus, qui omnium inſtar eſt, capit proprie de *capite;* oculorum quippe appetentiſſimos eſſe corvos: non tamen improbat de *grandi præda* cum Biörno & Wormio hoc intelligi, quemadmodum dicatur *Höfud-ſkálkr*, *Höfud-rád* &c. Itaque Vir doctiſſimus quatuor haſce Strophas vertit: *Laniavit vulnus lupus multibibus* (l. ſtrenuibibus): *Tutudit corvus prædam capitalem (virorum capita.)* Mihi præter mutationem ſupra allatam non placuit illa Paragoge in voce Hrafni pro *Hrafn*, quâ G. Pauli ſtatuit Poëtam eſſe uſum propter conſonantiam metri-

A.C. 936.

XI.	XI.
[Þridia. stef.]	[*Tertius versus intercalaris.*]
Kom *m*) grídar læ	*Venit* [45]) *securis latex*
n) Á giálpar skæ.	*In equum Gialpæ.*
Baud úlfum hræ	*Obtulit lupis cadaver*
Eiríkr *o*) of sæ.	*Eiricus per mare.*
XII.	XII.

metricam; ergo circa sensum harum 4. Stropharum ab aliis interpretibus fuit recedendum.

44) Gnúdi *vel contractum ex* Gnaudadi *quod idem significat, vel ex verbo* at gnyia *sonare, quod de vento vehemente usurpat Laxdæla. Exprimitur autem Stropha Vta & hoc Disticho, tum vehementia sanguinis ebullientis, tum ingluvies corvi rostrum in vulnera, carnis discerpendæ causâ, immittentis.* G. M.

m) Gnaudar, prælii vel prælio. Jör. Fr. i. Mox Skiæ, pro Læ. L. O. R. Biörn. Worm.

n) af — sæ. Guelf Hol. E. quando sensus hujus Distichi forsan fuerit: *Facta est aviditatis cessatio* (satietas ferarum) *ex mari securis* (sanguine eâ abunde fuso). Mox, Giálpar legunt Guelf. Hol. E. Fr i. Biörn. Giálfar. Jör. quod idem esse potest, nam *f* & *p* interdum variant. Giálfrar. L. R. O. Worm. Giálfr. G. Pauli ex conjectura, ut tamen non improbet ceteras lectiones. Denique Læ. L. O. R. Biörn. Worm.

o) um. Iid. Af. Hol.

45) *I. e. Securi effusus, ex mente G. Pauli. qui nec improbat Lectionem* Gridar skæ á Giálfrar læ *supra notatam; quam vertit:* Securis nocumentum (*ɔ: sanguis, l. corpora*) in maris planitiem: *hæc porro adnotans:* Skæ *l.* Skiæ *cognatum τῷ* skadi *noxa. Hinc refert Biörnus* Ske-mann *(Ol. S. Tr. pag. 247.) ɔ: virum noxium. Alibi habetur* Skelegr [*imo* Skeleggr *in Libris idoneis semper legitur quod aliud est vocabulum.* G. M.], *animose se gerens, fortiter in hostem irruens.* De Læ & Lá *videri potest Hypn. Gloss. Diatr.* Giálfr *n. g.* [*imo etiam Masc. gen. si ejus genitivi esse debeant* Giálfar & Giálfrar. G. M.] *cum mare, tum ventulus mare perflans. cognatum est* Gilfrótt, *aliquid rugosum, inæquale. It.* Giálfr skiær *equus marinus*, navis. *Hactenus ille.* Giálp (Giálf) *in gen. foem. Biörno & Wormio est* unda, *nescio qua auctoritate. Scientissimus harum rerum Joh. Olavius, Indice ad Landn. h. v.* Skiör, Skær, *nostrum* Giálfar skæ, *reddit* picam maris *ɔ: navem conf. Indicem Gunnlögs S. v.* Skiær: *quam vocem ego quidem nusquam inveni pro* ave *ab antiquis usurpatam; at* Skerr *equi nomen Edda exhibet*, æ *autem &* e *passim alternant. itaque rectius apud Nostrum scribitur* Skæ, *fide Jör. & Fr. i. quam* Skiæ *quod ex infimis Libris præferunt Interpretes.* Giálp, *filia erat regis Geirrödi, & hic*

A.C. 936.

XII.

[Fiórda ſtefia-mál.]

p) Beit q) fleinn ſloginn.
Þá var fridr loginn.
r) Var álmr dreginn.
Þuí vard úlfr feginn.
Bruſtu broddar.
En bitu oddar.
Báru hörvar
Af bogum örvar.

XII.

[*Quarta claſſis.*]

Acutus erat 46) *ſtimulus volans;*
Tunc pax 47) *ceſſaverat:*
Erat arcus intenſus;
Ea re gaviſus eſt lupus.
*) *Fractæ ſunt cuſpides* (*ſpicula*):
At acuti erant (penetrabant) *mucrones:*
Ferebant 48) *ſtupæ*
Ex arcubus jacula.

XIII. XIII.

hic ponitur pro Muliere gigante *in genere: unde* Giálpar ſkærr, *Lupus*, (*vid. me ſupra ad* τὸ Flagds gota) *hic*, *ut alias ſæpe in Noſtro Poëmate, translatè ſic dicitur* Quælibet beſtia carnivora. *G. M.*

p) Lætr ſnót ſaka &c. hic ſiſtunt. Guelf. Hol. E. poſterius tamen hemiſtichium ordiuntur ut Ceteri: Bruſtu broddar &c.

q) ſleiti. Guelf. Hol. E. quod idem eſſe oportet, rectius tamen ſcriberetur *ſleyti*, à *fliótr* celer.

r) Vard úlfr feginn. en álmr dreginn. Jör. Fr. i

46) Fleinn *inter haſtarum appellationes habetur: ſed & ſagittam notare videtur in Sögu Ketils Hængs.* Broddr & Oddr *ſunt etiam ſagittarum vocabula. Delectat autem Poëta tam. vocabulorum quam prædicatorum varietate.* G. Pauli. *Antea egit de pugna cæſim inita* (Höggoruſtu)*; nunc tranſit ad eam quæ jaculando initur* (Skothríd). Floginn *participium præteritum, quod Latinè reddi nequit niſi per* advolans *ſc. in hoſtem, aut* evolans, *emiſſus ſc. manu jaculatoris.* G. M.

47) *Wormius & G. Pauli vertunt*, erat perdita, *legentes* lóginn ɔ: lógadr *a verbo* ad lóga, *quod ſignificat abalienare, erogare:* Lóga kind, *pecudem mactare.* Af-lóg, *pecus vetula. notante G. Pauli. Mihi* (*quoniam altera Lectio in rhythmum peccat*) τὸ Loginn *ſcribitur per* o *tenue, eſtque participium verbi* Ek legg, *pro* laginn ɔ: lagdr: *Biörnus aliquid tale videtur in animo habuiſſe, nam adnotavit:* Hann (fridrinn) var lægdr *eda* lagdr nidr *ɔ: pax dejecta aut depoſita erat. Nec male* τὸ Loginn *deduxeris à verbo* ad liúga, *ut ſit:* pax erat mentita (*paſſivo ſenſu*) ɔ: falſa atque adeo nulla. *qui ſenſus placebat Oddo Johannæo, homini linguæ noſtræ antiquæ haud mediocriter intelligenti.* G. M.

*) *Aut*, crepuerunt, reſonârunt, *ut Biörnus intelligit.* G. M.

48)

A.C. 936.

XIII.	XIII.
s) Verpr t) brodd-fleti	*Projicit* 49) *telum*
u) Af baug-feti	*Ex annuli fede* (manu)
Hiörleiks hvatí.	*Ludi gladiatorii* 50) *concitator.*
Han er x) blód-fkati.	*Ille eft* 51) *cruoris largus.*
Þróaz y) her fem hvar.	52) *Proficit hic ut ubique,*
Hugat mæli ek þar.	*Animitus loquor* 53) *illic,*
Frett	*Fama*

48) Hör [*non* Hiör] *linum feu ftupa. Hic pro arcus nervo ex ftupa confecto capitur.* Worm.

s) Guelf. Hol. E. hic exhibent prius hemiftichium Verfus præcedentis; tum fubdunt Verfum Intercalarem, Jöfr fveigdi y; hunc autem, Verpr &c. ftatuunt hinc in ordine quartum. || Bregdr Jör. Fr. i.

t) Biód-fleti. Iid. quod non intelligo. Brodd flæri (fleiri), forte, *Spiculorum multitudinem* aut *fpicula cælata*, *u* in *o* & *o* in æ mutato in voce *flæri*. Guelf. Hol. E.

u) med. Fr. i. Worm. *cum.* Ad *in.* Jör. Mox baugs-eyri, *terra annuli*, idem, aut *fuper clypeum*, qui *baug-iörd*, appellatur. Guelf. Hol. E.

x) baug-fkati *largus annuli.* Iid. Þiód-fkati (Þiód fkati) *Celebris largitate (erga homines largiffimus)* Jör. F. i.

y) hialldr fem hvar af hilmi þar, *augetur (invalefcit) prælium — ab rege (circa regem) ibi.* Jör. Fr. i.

49) Flet, *fedes, lectulus, a* flatr, *quod Latinè eft planus & latus, Gr.* πλατυς. Broddr, *cufpis, e. g. baculi:* brodd-flet *ergo haftile.* G. Pauli. *Ita* haftile *poneretur pro* hafta, *perquam jejune. Melius igitur, fi* telum *hic debemus intelligere, capimus* Broddflet *pro ipfa teli lamina quæ in cufpidem exit. Poffumus & fermoni poëtico magis convenienter, per* τὸ Brodd-fleti *modò intelligere* clypeum, *qui a veteribus appellatur* Vopna land, *telorum tellus l. fundus. Ita Poëta dixerit*, regem inter dimicandum e manu (*ab latere fuo*) abjeciffe clypeum. Fleti *pro* fleyti *cepit Biörnus, &* Brodd-fleyti *intellexit* arcu. *fenfus:* jaculatur arcû e manu. *G. M.*

50) Hvati *modò non eft adjectivum, fed fubftantivum verbale pro participio activo* hvetiandi (*ut Biörnus ait*), *aut* hvatandi *ɔ: feftinans, pofitum.* G. M.

51) *Aut* fui fanguinis *prodigus eft rex, dum* clypeum abjicit *ut fuprà: aut* hoftium fanguinis largus, *dum eos crebrò & vehementer vulnerat.* G. M.

52) Þróaz, *i. e. aut vincit, aut gloriam fuam amplificat. pofterius mihi probatur, cum* τὸ Vaxa *hoc fenfu dixerint veteres.* Her, *hic in Anglia; aut* Her, *in hoc pugnæ genere, ubi res geritur jaculis.* Sem hvar, *ut ubique terrarum, aut ut in omni alio pugnæ genere.* Þar landz fem hvar, *ibi terrarum ut*

A. C. 936.

z) Frett er austr um mar
þ) Eiríks of far.

Fama [54]) *transiit mare orientem versus*
Eirici de progressibus.

XIV.

[Fiórda stef.]

Jöfurr sveigdi ý.
æ) Flugu unda bý.
Baud úlfum hræ
Eiríkr *a*) um sæ.

XIV.

[*Quartus versus intercalaris.*]

Rex torquebat arcum:
Volábant [55]) *apes vulnerum.*
Obtulit lupis cadavera
Eiricus per mare.

XV.

[Fimta stefia-mál.]

b) En mun ek vilia
Fra *c*) verium skilia

Skap-

XV.

[*Quinta classis.*]

Porro futurum est ut velim
A [56]) *viris distinguere*

Inge-

ubique, dixit etiam Thorarinus Stuttfelldus (in Hryggiar-stycki). G. M.

53) Þar, *pro* þar um *super ea re. aut distinguendum est post* Ek, *&* τὸ þar *pro* quoniam *sumendum, jungendumque sequentibus. quando ultimum distichon erit quasi probatio, quod Poëta animitus dixerit* Gloriam Eirici regis ubivis terrarum augeri. *G. M.*

z) kunt (kunnt), *notum est trans mare orientale.* Guelf. Hol. Utrumque omittit E. Mox of, pro um. Jör. Fr. i.

þ) Eiríkr L. O. R. Biörn. in casu recto. quare Biörnus quidem videtur, Far pro *fór* ivit, cepisse.

æ) Ita Jör. Fr. i. Hrutu *decidebant* l. *sparsim cadebant.* Ceteri.

a) of. Jör. Fr. i. á. Guelf. Hol.

b) Hujus versûs nullum vestigium est in Jör. Fr. i.

c) Verum. Biörn. Worm. Virdum. R.

54) *Wormius & G. Pauli hoc Distichon sic vertunt:* Auditum (auditus) est orientale per mare Erici transitus. *haud satis clarè. Forte sensus erit:* Fando auditæ sunt expeditiones Eirici *(adhuc adolescentis & sceptro nondum potiti)* piraticæ in Mari orientali l. Balthico. *Ego* τὸ Far *in ultima Stropha intellexi de* successu, *quomodo dicimus: Honum* ferst *vel* at, *pulchre* succedit *ei negotium.* G. M.

55) *I. e. Sagittæ. G. Pauli etiam intelligi posse arbitratur* corvos *l.* aquilas. *quod mihi secus videtur propter Stropham præced.* G. M.

56) Verium, Verum, *Ablat. plur. hoc a* Ver, *illud a* Veri *Nom.* G. Pauli.

A.C. 936.

Skapleik ſkata.
Skal mærd hvata.
d) Lætr ſnót *e*) ſaka
f) Um ſúd *g*) frí vaka.
En

[57]) *Ingenium regis;*
Poëma [58]) *accelerabitur:*
Facit *) *foeminam ream* (Bellonam)
Per [59]) *navem libere vigilare,*
At

d) Pro hoc Hemiſtichio quod ſupra exhibuerunt Vers. XII. Guelf. Hol. & E. nunc ſubſtituunt, Verpr af bröndum &c.

e) ſnaka. H. N. Quod G. Pauli conjicit Nomen proprium fuiſſe alicujus Valkyriarum patris, qui Snaki dictus fuerit. ſed hanc lectionem non patitur adliteratio, malim ergo legi *Svaka*, eritque *Svaka ſnót* ɔ: virgo turbulenta, Hillda aut aliqua Valkyriarum.

f) Suerdfrey *Freyium gladii* ɔ: bellatorem regem, eum Bellona facit vigilare. Guelf. Hol. E.

g) Fry, ſcribunt L. & R.

57) Skap, *animus*, *ɔ: inditum*, *concreatum quid*, *a verbo* ad ſkapa *creare: indoles ingenium.* Leikr *h. l. eſt nuda adjectio formativa*, *ut in* Kærleikr, frækleikr *&c. qualia ſunt Latinorum*, — tas — tudo — mentum *& ſimilia.* G. Pauli. *Wormius itidem reddit* Skapleik *ingenium*, *ſed in ſua nota ſuper hanc vocem neſcio quas nugas ſcripſit. Biörnus ita: Þad er kallad ſä ſkapi leikinn ſem ſyri gengr ok beſt vinnſt*, *i. e.* is dicitur *creare (formare)* ludum, qui illi præeſt (illum procurat), & cui optime ſuccedit *(ludus). Sed hæc obſervatio Biörni hic locum non poteſt habere genio linguæ congruenter, niſi ſtatuatur Hypallage, ut* Skapleik *dictum ſit pro* Leik-ſkap *l.* Leik-ſkapnad, *ludi (certaminis) concinnationem l. moderationem*, *procurationem.* G. M.

58) Laus, orationis flumen, *appoſuit in Parentheſi G. Pauli.* Hvata *poteſt & eſſe* properabit *ſc. ad finem: & tum* Mærd *erit Nominativus.* G. M.

*) Sök, *culpa*, *crimen.* Sakamadr *homo reus*, delinquent. *Hic per* Saka ſnót *Biörnus & Wormius intelligunt Hilldam* [*Högnii filiam, ab Hedine raptam, de qua Ol. s. Tr. in* Sörla-þætti, *atque Edda in* Hiadnínga víg. *G. M.*], *deam bellicam. Sed quid ſi forte alicujus Valkyriarum pater dictus fuit* Saki *l.* Snaki, *& hic ejus* Snót [*virgo*] *ɔ:* filia, *iſtarum aliqua*, *eodem manente ſenſu? G.* Pauli. *Cur autem Hillda ab Interpretibus dicitur* foemina rea? *Forte quia cæſos interdiu ſemper reſuſcitavit noctu*, *atque adeo quantum in ſe fuit perpetuum reddidiſſet* prælium Hiadningorum, *niſi* Ivarr Liómi *fortuito ſuo (ſi Diis placet) interventu ei finem feciſſet? ita cenſeo, nam Hilldam in nulla alia culpa invenio. Quoniam autem* Sókn *denotat* pugnam, Sök *vero &* Sókn *ſæpe in ſcriptis antiquis alternant; ideo malim* Saka ſnót *exponere* Virginem bellipotentem (bella cientem *l.* amantem); *ſive Hillda prædicta*, *ſive Valkyriarum aliqua intelligenda ſit*, *quæ metonymice ponuntur hic pro ipſo* bello. *Et pulchre Stroph. ſeq. Poëta ſubjecit* Vaka, *cum de* perſona *loquutus ſit hac Stropha*, *& revera* bellum *intelligat.* G. M.

A.C. 936.

En *h*) ſkers aka	*At* [60]) *ſcopulorum adflictorem*
i) Skíd Geirs braka.	[61]) *Circa Geiris xyloſoleam crepare.*
XVI.	XVI.

59) Súd *combinatio aſſerum, pro navi: vel tota claſſe Erici.* Worm. Um súd, *per latus navis, vertit G. Pauli, quod mihi non adeo placet.* Frí, *capiunt Interpretes pro adverbio, quomodo hac vocula uſus eſt Hallgrimus ſacerdos, magni nominis, inter recentiores, poëta, ſenſu tamen ambiguo. Velim ego ſcire quid illud* Libere vigilare *re ipſa ſignificet: an* alacriter, lubenter, *an* multum? *Fortaſſe* Frí *nomen adjectivum hic ſit, &* tutus *denotet; quamquam de hujus nominis antiquitate dubitat G. Pauli ad Hymis-quidam vers. 9. Sed &* Frí *poteſt eſſe nomen ſubſtant. in accuſandi caſu, ut ſit ſenſus:* Facit Bellona amatorem (ſuum) in navibus vigilare *aut* excubare. *vid. Hymisqu. vers. citato. Denique verus ſenſus hujus Diſtichi eſt, credo:* Rex numquam intermittit militiam navalem. *G. M.*

h) Skers haka, *ſcopuli prominentis* l. *extremi:* Aut Skers Haka, *equi Hakii* regis maritimi, ɔ: navis. Guelf. Hol. E. Unde G. Pauli fecit Skaff Haka *Gigantidem Hakii* ɔ: ſecurim, per naves &c. aut naves lædendo violare, quando *braka* Stroph. ſeq. capiendum cenſet active, pro bráka.

i) Skeid, pro Skíd. R. Skíd-gard. Guelf. Hol. E. *ſepimentum ligneum*, Dan. *Plankeverk:* quod etiam tolerari poteſt, quamvis hic potiſſimum de militia & pugnis navalibus ſit ſermo. *G. Pauli.* Intelligi poſſunt vel *propugnacula navium*, vel *Clypei*, quorum perpetua ſerie oræ navium antiquitus ornabantur. Vel etiam, ſi *Skídgard* late pro *quacunque ſepe* capiamus, intelligi poteſt *mare*, ſcopulos ambiens.

60) Skers aka *Wormio eſt* mare, *quod ſcopulos alluat ac veluti aret. Sed accuſativus* aka *poſtularet nominativum* aki; *unde & Biörno* Skeria oki *vel* aki *(quæ literæ ſæpe alteruant) eſt mare ſcopulos atterens, a verbo* ad aka, *quod eſt plauſtrum trahere, item curru vehi.* Facit, *ait Biörnus*, naves per mare crepare. *G. Pauli. Verbum* at aka, *ſive ab* Ok jugum, *ſive a Gr.* ἄχος *dolor, ſit deducendum, quandoque invenitur pro* premere, moleſtiam adferre, adfligere; *ut in Grettis ſ. de ægroto: Er honum þótti ad ſer* aka, *cum ſentiret morbum ſe majorem in modum* premere. *Hinc eſſe poteſt nomen verbale* Aki, *& mare per phantaſiam poëticam fingi* adfligere *ſcopulos, dum eos alluendo verberat.* G. M.

61) *Hic ſubaudiendum eſt* um *ex Stropha 6. G. Pauli negat Skalldam habere* Geir *regem maritimum, ſed* Gor, *ex hiſtoria Nori (Norvegiæ eponymi) ſatis notum, at vide me ſupra pag. 214. lit. b.* Naves *autem ſeu* Claſſis *hic deſignatur per* Skíd Geirs, *& ſenſus hujus Diſtichi, ut puto, verus eſt:* Non autem curat (*rex*) ſi mare circum naves ſtrepat, *l.* placide fert mare circum naves ſæviens.

A.C. 936.

XVI.

Brýtr *k*) bóg-vita
Bióðr *l*) hramm-þuita.
m) Muna *n*) hodd-dofa
o) Hríngbriótr lofa.

Glad-

XVI.

[62]) *Frangit flammam brachii*
Oblator [63]) *lapidum manûs:*
Annuli [64]) *torporem* (*l. inertiam*)
Non laudabit vir annulifragus.

Læta-

viens. *Wormius reddidit idem hoc Distichon:* Sed per scopuli aratrum navim strepere: *quod & bene procedit, dum ante τὸ* SKERS AKA *subaudiatur* um. *G. Pauli reddit* SKÍÐ GEIRS *sub navigio (per naves); prius ex verbis non sequitur.* G. M.

k) Ita Jör. Fr. i. Bog-hnita. L. O. R. Biörn. i. e. *sagittam*, ex mente Biörni. qui tamen absurde statuit Nominativum τȣ̃ HNITA, esse *Hnot* l. *Hnita* gen. foem. *glans.* Melius G. Pauli qui scribit *Bóg-hnita*, & exponit *annulum.* || Bog-hvita (hvíta) Guelf. E. Worm. Hol. quam dictionem non intelligo. Wormius interpretatur *jacula*, & addit rationem penitus frivolam, quod *Bog-hvita* sit *arcus pluvia.*

l) Ita L. O. R. Biörn. Worm. G. Pauli. Sed, Hrafn-flita, *Dilaniationum corvi*, ɔ: cadaverum a corvo discerpendorum. Jör. Fr. i. Hram flita (flíta). Guelf. Hol. eodem ut arbitror sensu. Fram flita. E. pro Frambióðr flita, *certamina offerens*, ɔ: ad ea promtus.

m) Munat, *id.* R. & G. Pauli. Muna pro *mun ek* ɔ: *laudabo*, intelligit Biörnus, inscitè.

n) Hoddofa. H. L. O. R. unde G. Pauli unius literæ insertione fecit quod in Textu est; adstipulantur Jör. & Fr. i. præferentes Hríng-dofa *id.* Divisim Hodd ofa. Biörn. Worm. quod prior intelligit *exercitorem auri* || Hodd afa, ad verbum, *avum annulorum* ɔ: aut Dröpnerem annulum illum mirificum, qui alios ex se peperit annulos, narrante Eddâ; aut *afa* dixit pro *cognato*, & *cognatum annuli* pro quocunque annulo: aut per *Hodd afa* designat annulos (s. nummos) in arca consenescentes. Sed hæc Lectio admissa postulat ut Stroph. seq. scribatur *lafa*, sensu eodem. E. Guelf. Mbr. b. G. N.

o) Hríngbriótar, plural. R. Worm. qui exponit MUNA — HRÍNGBRIÓTAR, *meminerint annulorum fractores.* || Hodda Freyrr, *Annulorum Freyius* ɔ: auripotens. Jör. Fr. i.

62) *I e. Distribuendo consumit.* G. M. Bógr *armus*, *Dan.* Bov: *ejus* Viti, *annulus*, Hniti *idem.* G. Pauli. Bógr *proprie dicitur in animalibus brutis, hic in homine improprie & insolenter.* G M.

63) *I. e. auri.* G. Pauli. Hrammr *vola manus*, (*a* rapiendo *sic dicta sive prehendendo*), *hic Synecdochice* manum *& per Metonymiam adjuncti* brachium *notat.* G. M.

64) *Scitâ allegoriâ dicit Regi non placere ut annuli s. nummi jaceant otiosi, quod faciunt cum non erogantur. Potest autem τὸ* LOFA *capi pro* permittere, sinere, *Stroph. seq.* *G. M.*

A.C. 936.

p) Gladdiz flotna *q*) fiöl
r) Vid Fróda miöl.
Miök er *s*) hilmi föl
Haukſtrandar *) möl.

XVII.

t) Stódz *u*) fólk *x*) eigi
y) Fyri *z*) fiörleigi.
Gall

Lætatus eſt [65]) *nautarum aſſer*
Frothonis farre [66]).
Valde eſt regi venalis [67])
[68]) *Manualis glarea.*

XVII.

Non conſiſtebat populus
Præ [69]) *vitæ liquora:*
Sonuit

p) Gladaz, *exhilaratur*. Iid. Gladar, *exhilarat*, aut imperſonaliter, *hilaritas contigit* — aſſeri ex &c. Edd. Codd. Worm. & Reg. || Huggaz *ſolatium accipit* ſc. laborum ſuorum. E. H. lepidè. Hugg aſk. Guelf. Hol. quod conjunctim legendum cenſeo, eôdem ſenſu. In iisdem transponuntur duo hæc Diſticha.

q) Fiöld, *multitudo*. Edd. Cod. Reg. id quod requirit *miöld* in fine Stroph. ſeq.

r) um, *id*. Jör.

s) honum, *illi*. E. Guelf. Hol. Biörn.

*) miöl. Guelf. Hol. quod, ut nomen diverſi generis & ſenſus ab illo priori, legi rhythmicæ non arbitror adverſari.

t) Hoc hemiſtichium ignorant Guelf. Hol. E.

u) fólkhagi. Jör. Fr. i. poteſt *clypeus* intelligi, ſi quidem *Hagi* pro ſepimento ſumatur metonymicè. Ita hoc Diſtichon legi debet interrogative: licet tamen pronunciative legere, ſi intelligatur *Clypeus* Eirici regis & militum ejus.

x) Egi, ſcribunt Biörnus & G. Pauli; hic etiam conjicit, ogi, per antitheſin, ut loquitur, ſi Lagi in Stroph. ſeq. admittendum ſit.

y) Vid, *adverſus*, Jör. Fr. i.

z) Ita O. & Worm. Fiörleygi. L R. Fiörlegi. G. Pauli. Fiörlagi *morte*. Biörn. dicitur ita uti *Alldr-lag, vitæ finis*, obſervante G. Pauli. || Fiöl-lagi, *crebros ictus*. Jör.

65) *Ita reddunt G. Pauli & Worm. lepide ſatis. convenit illud Hornkloſii Poëtæ in* Noregs k. tali, *(quod tamen aliter & quidem minus belle, meô certè animo, legitur apud Snorrium T.* 1. *pag.* 96) *Æſtuz auſtkylfur (— kiliur) — ok hugdu á miadar dryckiu, i. e. Furebant naves*, — & de mulſo potando cogitabant ſ. exultabant ſpe mulſi potandi. *Biörnus tamen hic per* Fiöl *intelligit* multitudinem; *quod & per ſe rectum eſt, & quadam tenus ſuffulcitur Eddæ auctoritate, ſupra allegatâ lit. q.*

66) *I. e. auro, de quo Edda.* G. Pauli. *Annotata Wormii ſuper* Farre Frothonis *ſunt ſuaves nugæ.* G. M.

67) *Scilicet ad largiendum.* G. Pauli.

68) *I. e. aurum.* G. Pauli. Hauk-ſtrönd *eſt manus, in qua falco ſedet.* Biörn. Strönd *nempe* Tellus *eſt per Synecdochen. Wormius autumat aurum dici* lapillos manus, *propterea*

Gall þ) ý-bogi]	*Sonuit* [70]) *arcus*	A.C. 936.
At egg-togi.	*) *Ad contactum acierum.*	
Værpr æ) af bröndum,	[71]) *Abjicit ab ensibus* (*homines cæsos*),	
En jöfurr a) löndum	*Rex autem regiones*	
Helldr		*Obtinet*

ea quod auro lapilli in annulis aureis insunt. haud minus spectari arbitror duritiem hujus metalli, atque id etiam, quod manum, in qua gestatur, reddit asperam attactu, & quasi salebrosam, ut tellurem lapides. G. M.

69) *Scilicet* Sanguine copiose effuso. *Worm.* Fiörleigir, ɔ: Fiörlægir *depressor vitæ, potest etiam esse appellatio* Ensis, Bellatoris, *aut* Mortis; *ut sit,* Contra vim ensis, *&c.* G. M.

þ) y bogi divisim. Omnes præter G. Pauli.

æ) æ brandi, *semper projicit hastam*, aut Æ dictum pro y, quando erit: *Flammam arcus* ɔ: sagittas *mittit.* Jör.

a) landi, singular. Jör.

70) Yr, *arcus* [*ab* ör *sagitta. G. M.) sc. Sagittas emittens:* Bogi *arcus quatenus incurvus. Sed &* y *forte arboris species, ut ait Biörnus, & inde arcus* Yr. G. Pauli. Y-bogi, *per euphoniam pro* yr-bogi (yr *autem pro* ör) *arcus jaculatorius, ad distinctionem ab eo arcus genere, quod ponitur seu tenditur feris capiundis.* G. M.

*) *Vel, cum educerentur gladii, add. in Parenthesi G. Pauli. Mihi placet prius, & capio modo* tog *pro* conjunctione, *&* At egg-togi, in confertione gladiorum ɔ: conflictu, *minus ambigue reddo. Sane* tog *ista significatione deduco ab antiquo verbo* Tega *jungere. Alibi dicit Egillus* At samtogi suerda, *quod & legitur in* Orms-þætti *eodem sensu.* G. M.

71) *Hujus explicationis exempla habemus in Kuelldulfo* [*supra pag.* 122. *& --* 23.] *& Gunnaro de Hlídar-enda* [*Niála cap.* 54. 63. 73. *quibus addo Thorhallum Asgrimi filium, Ibid. cap.* 146. G. M.], *qualem laudem hic Poëta haud injuste tribuere poterat regi fortissimo. Sed nec alterum displicet* [*supra lit.* æ.] Værpr æ brandi, *projicit perpetuò gladium, non quidem abjiciendo, quæ summa esset ignominia, sed propellendo atque mittendo, ut* brandr *hic latius accipiatur quam de solo gladio, nimirum pro quolibet teli genere. Et hæc quidem hactenus. Sed facile adducor, ut credam Egillum uno vocabulo dixisse* Æbrandi *vel* Ebrandí, *quemadmodum de Bellona præliante vel inter præliantes furente ait in sua Alexandreide Brandus episcopus:* ok hristir blódugа *Ebranda* ok sár allzkonar dauda, *quatit sanguineos - - - Vocem alibi mihi non obviam Latine reddere non sustineo, incerta atque obscura manente compositionis ratione. Galterum autem (quem sequitur Br.) cecinisse puto, prout jacent verba Islandica:* Sanguineum furibunda quatit Bellona flagellum, Omnigenamque ferit mortem. *G. Pauli. Non improbo Versionem, de qua* ini-

A.C. 936. Helldr hornklofi. Han er *b*) næſtr lofi.

XIIX.

[72]) *Obtinet* [73]) *cornua diffindens. Ille eſt* [74]) *laudi proximus.*

XIIX.

initio hujus notæ, ſed tamen τὸ VERPR AF *dici poteſt, pro* Verpr *ſimpliciter, aut* Verpr fram *emittit, projicit,* bröndum *tela, ut modo obſervavit Interpres Doctiſſimus.* G. M.

b) nærr. Biörn. prava ſcriptione. Næſt. E.

72) *Ita reddit G. Pauli;* Retinet *reddit Wormius. Nota mihi lepidam oppoſitionem, ſc.* Jacit tela, at firmiter tenet regiones *ſibi ad tutandum ſervandumque commiſſas.* G. M.

73) *Sic interpretatur G. Pauli, & hæc adnotat: „ Ex cornibus facile fieri poterant galeæ & clypei, & ab iis ſæpius fiſſis rex* Hornklofi *appellari.„ De iſta* facilitate *poteſt dubitari, cum cornu ſit exiguæ maſſæ, præterea ſplendorem in galeis amaverint veteres, qui nullus in cornu eſt. Scio quidem in Eyrbyggia exiſtere exemplum de* collari corneo *in pugna adhibito, ſed inde nullus eſt locus concluſioni ad* galeas & clypeos corneos. *Quoniam tamen ipſe nihil melius invenire poteram Verſione Interpretis Doctisſimi, ideo eam retinendam putabam, ut multis partibus meliorem Biörnianâ & Wormianâ. nam quid dicit Biörnus cum ſua* Hornkleyfing landanna, *quam ulterius conatur explicare, per* Nockurn part landanna, aliquam partem regionum? *Nihil enim dicit, cum iſtud prius* Hornkleyfíng landa, *ne per duriſſimam quidem Hypallagen formari poſſit ab iſtis in Textu,* LÖNDUM — HORNKLOFI; *& ſi maxime poſſet, tamen non admitteret ſenſum quem Biörnus vult, ſed forſan* Sinum *notaret; unde & Wormius hanc Stroph. interpretatur,* Retinet in Hornklofi, & Hornklof *(nomine proprio) dictam putat regionem ubi aulam habuit rex, quia in ſinu quodam & angulo maris ſita fuerit. Subaudit ergo præpoſitionem* i *ante* HORNKLOFI, *& eò tutus eſt a contradictione, quod per ſe impoſſibile non eſt, eam regionem olim* Hornklof *dictam fuiſſe. Duo tamen ſunt quæ apud Wormium miror: unum, quod vocabulum* Hornklof *credidit potius eſſe proprium quam appellativum, nam poſitô, ſed non affirmatô, id denotare* Sinum *l.* receſſum maris *(vík), poterat Stropha reddi,* Aulam habens in receſſu *(ſeu potius* ad receſſum maris; *alterum, quod per nomen iſtud proprium potius intellexit regionem, quam ipſam urbem* Jórvik, *quâ ſede Eiricus utebatur. Sed ut hæc mittam, fieri poteſt ut Ablativus* HORN-KLOFI *alio ſenſu ſit capiendus, & referendus ad Stropham* 5. *hoc ordine:* Verpr bröndum af hornklofi. en jöfurr helldr löndum. han er &c. *i. e.* jacit ignes ɔ: *ſagittas* ex arcu. *Arcus nimirum ex cornibus, utpote lentâ & elaſticâ materiâ, olim quandoque factos fuiſſe, a veriſimilitudine non eſt alienum:* Klof *autem dici potuit ſinuamen ſ. intercapedo coſtarum in arcu tenſo, ipſeque adeo* arcus *per metonymiam nuncupari* Horn klof furca, cornu l. cornea: *adde quod apud Latinos etiam* Cornu *interdum denotat* arcum. *Hujus ſanè plauſibilis ſententiæ auctor*

A.C. 936.

XIIX.	XIIX.
[Ályktan Drápunnar.]	[*Conclusio Poëmatis.*]
c) Jöfurr hyggi at	*Attendat rex*
Hue ec *d*) yrkia sat.	*Ut pangere* [75]) *potuerim:*
Gott *e*) þóttumz þat	*Bonum* [76]) *mihi visum est illud,*
Er ek þögn of gat.	*Quod silentium impetravi.*
Hrærda ek munni	*Movi ore*
Af *f*) munar grunni	*Ex animi fundo* [77])
Ódins ægi	*Odini mare* [78])
g) Á Jóru-fægi.	*In* [79]) *Eboraci splendorem.*

XIX.

Lll 3

XIX.

auctor est, familiaris meus Joh. Jonsonius, homo acutus & doctus. Denique si τὸ Klofi *fissor, volumus cum G. Pauli retinere, capere possumus* τὸ Horn *pro* Clypeo, *duplici ex ratione: una est, si ponamus etsi non totos clypeos, tamen partem eorum, margines puta & laminas quibus muniebantur, quandoque ex cornu fuisse, præsertim in vilioris notæ clypeis, tum licebit metonymice aut Synecdochice sumere* Horn *pro* Clypeo, *ut* HORNKLOFI *sit* fector clypeorum ɔ: *strenuus prœliator. Altera ratio est, quod* Horn *interdum significat* exporrectum quiddam & eminulum: Nöf *eandem habet notionem; at* Nöf *est pars clypei in Edda, & potest synecdochice pro* clypeo *usurpari, quemadmodum* Rönd. *ergo* Horn *quod est synonymum* τȣ Nöf *pro clypeo posuit Poëta, &* Hornklofi *sit* clypei fector *ut supra. Adde quod bona Membrana Grettis-sagæ cap. 42. pro* Skialldar-spord & Skialldar-rendur, *legit* Skialldar-horn. *G. M.*

74) *I. e. Laude dignissimus.* G. M.

c) Hunc versum non habent Guelf. Hol. E.

d) þylia, *recitare.* L. R. Biörn. Worm. sed ita laborat adliteratio.

e) þikiumz, Temp. præsens. Jör.

f) Mærder *orationis*, vertente G. Pauli. Jör.

g) Af Jötuns-fægi, *de gigantis exornatore* i. e. Rege, qui Egillo pacem daturus est. quam notionem alibi forsan evolvam. Jör. || Járnfægi, conjic. G. Pauli, at non dicit, quid sit.

75) *Conf. supra iij.* 3. G. M.

76) þÓTTUMZ, *i. e.* þótti mer, *dixit pro solenni suo.* G. M.

77) *Per hoc indicat, quod seriò laudaverit regem.* G. M.

78) *I. e. Poesin.* Worm. G. Pauli.

79) Jóru-vík, York, *Lat. Eboracum, a nomine mulieris,* Jóra, *quæcunque illa fuerit: cognominem alteram habet n. f. Landnama* [*cujus Indicem vide.*] Ek fægi *polio*, fagr

politus

A.C. 936.

XIX.

h) Bar ek þengils lof
i) Á þagnar rof.
Kann ek *k*) mæla *l*) miöt
m) Of manna fiöt.
n) Or hlátra ham
Hródr ber ek *o*) fyri gram.
Sua

XIX.

[80]) *Protuli regis laudem*
In silentii ruptura:
Novi loqui in [81]) *medio*
Virorum confessu.
Ex [82]) *risuum involucro*
[83]) *Poëma offero regi:*
Id

politus [*splendidus*]. *Ait regem ornare urbem, nam* fægir *est qui polit ac splendorem auget.* G. Pauli. *Idem in Parenthesi ad* Splendorem *subdit*, Decus, vel etiam Cultorem. *mihi maxime placet ultimum, ut proxime ad Textum accedens; sed aliquanto tamen lepidius credo hanc Stropham verti:* In Joræ ornatorem *l.* exornatorem; *ubi apparet mira Poëtæ licentia, quâ mulierem, cujus ex nomine urbem putabat denominatam, pro ipsa urbe posuit: apparet quoque quam apte, post nominatam mulierem, intulerit mentionem ornatûs, quem amare adeò nativum est mulieribus.* G. M.

h) Ber, Præsens. Jör.

i) of *per* aut *post ruptum* (a me) *silentium.* Jör. ok, *&*. Biörn.

k) Mála, unde sensus; *teneo modum verborum.* Guelf. Hol. || Manna. Jör. obscurè.

l) Ita scribunt Jör. & G. Pauli. Miot. Guelf. Hol. E. L. Biörn. Worm. Mót. unde sensus ineptus, *contradicere*, aut, *conventum constituere.* R.

m) Sic Jör. á. Guelf. Hol. E. L. R. í. Worm. G. Pauli. um. Biörn. || Porrò, Mála. Jör. obscurè. & deindè, Siot. Guelf. Hol. E. L. R. Biörn. Worm.

n) Ita Guelf. Biörn. Worm. reliqui, úr. Mox hlátrar, in singulari. R. At totum hoc hemistichium aliter legunt Jör. nempe: Od færi ek fram Of itran gram Ur hlátra ham So han of nam, *Carmen profero de præstanti rege — ita ut ille exceperit l. dicerit.*

o) Hanc particulam ignorant L. R. N. Biörn. Worm. & tum τὸ GRAM est dativus, ut in illo Niálæ: kued ek ríkum *gram* &c. Sensus autem idem fit ac in Versione. G. Pauli, quamquam non plane repudiat hunc Dativum, tamen conjicit uno verbo legendum Hródrber l. hródber, i. e. *laudo*, ut *hólbera* est laudare. quo ipso τὸ GRAM fit accusativus, ut est ordinariè.

80) *Ita Worm. At G. Pauli vertit:* Intuli regis laudem in silentii rupturam. *non sane illepidè.* ÞAGNAR ROF *est* sermo: *potest & hæc Stropha reddi*, ruptô silentio. *G. M.*

81) *Biörno notante*, MIOT *est medium*, *&* Gladius *dicitur* Manns miotudr *aut* Midjungr, *eo quod medium dissecat (aut transit) hominem.* SIOT *est sessio, eodem observante, Metonymice ipsa hominum una sedentium multitudo.* G. M.

82)

Sua *p*) fór þat fram
At fleftr of nam.

Id ita processit,
Ut plurimi discerent.

A.C. 936.

[Nú fylgir *q*) óſkan á eptir.]

[*Jam ſequitur votum.*]

XX.

r) Nióti *s*) bauga
Sem Bragi auga
Vagna

XX.

Fruatur [84]) *auro,*
Sicut [85]) *Odinus oculo,*
Merx

82) Hlátra-hamr *riſus exſuviæ vocatur pectus, quia ridendo pectus concutimus, ut inde proſilire videatur.* Worm. *Gaudium oritur in corde, cujus* Hamr *involucrum aut receptaculum eſt* pectus; *ex mente Biörni.* G. M.

83) Laudem fero in conſpectum regis *reddit G. Pauli, neſcio quàm Latinè.* G. M.

p) ferr, Temp. præſens. E.

q) Ita Biörn. Worm. & G. Pauli. ſed hoc vocabulum mihi ignotum eſt, melius ergo diceretur, *Oſkin.*

r) Niótid, *fruare.* Jör.

s) ſua, *ita*, inferunt L. R. & Biörn. in ſuis notis.

84) Annulis, *reddit G. Pauli, quod eòdem redit; & Biörnus ait Poëtam hic poſuiſſe* Bauga *per Synecdochen pro omni genere divitiarum. Quæritur quis ſit verus ſenſus hujus Strophæ; an Poëta regi longam vitam optat? ita arbitror, etſi ſubditum Exemplum* de Merce *parum hùc congruat. an regi benignitatem & liberalitatem in ſubditos prodeſſe optat? ita ſentit Wormius, ſive potius Sveinus Jonæ apud Wormium, neque ego repugno.* G. M.

85) Bragi, *Odinus, per antonomaſiam, vel potius* hálf-kent, *cum* Bragi *eſſet Aſarum unus, ſapientia & poeſeos peritia excellens. Fruebatur autem optime Odinus oculo, quo ſapientiam emit, nec non altero reſiduo, quo uſus eſt.* G. Pauli. *Alludit ad Fabulam Eddicam. Fingit enim Odinum veniſſe aliquando ad Mimerum fontis ſapientiæ poſſeſſorem atque hauſtum expetiſſe; quem cum impetrare haud potuit, oculum ſuum oppignoravit; conceſſâ facultate ubi bibit, ſapientiâ & intellectu eximio exornatus eſt.* Worm. *Edda permittit unum Aſorum alterius nomine appellare, addita notâ diſtinctiva, quæ ex genere, peculio, factisve ejus petitur, qui alieno appellatur nomine, Verbulo moneo ſub* factis *etiam comprehendi debere caſus ſingulares. ita hoc loco* fructus ex oculo perceptus *eſt nota diſtinctiva, quâ Odinus ſub Bragii nomine indigitatur: neque Bragius ipſe hic poteſt intelligi, quoniam nullam, quod ſciamus, præter illam omnibus communem, utilitatem ex ſuis percepit oculis.* G. M.

A.C. 936.

t) Vagna u) vara
x) Edr vili y) tara.

[86]) *Merx vehiculis,*
Aut [87]) *corvus præliis.*

viti

CAP. LXIV.

t) Vaga *id.* Jör. vid. Niálam cap. XCIX. pag. 153. || Sagna fára. L. R. quod non procedit in metro, nisi Stroph. seq. *Suili* pro VILI substituatur, eodem tamen sensu vocabuli; ita ordo foret: Sagna fára fuili ok tara l. tára (nam incertum est utrum obsoleta hæc vox scribenda sit cum *a* duro an cum *a* leni in priore syllaba), Sensus autem: *hominum vulneribus corvus & præliis.* || Vángi. E. I. e. *gena, mala,* quæ *labiis* (id enim τὸ *Vara* significat, ista lectione admissa) parte corporis propinqua commode satis fruitur. Hinc forte nefas non fuerit, quamvis nullo suffragante libro, *Bragoni* illi Asiatico valedicere, & ejus in locum [Stroph. præced.] substituere domesticum *Brá*, ɔ: *cilium, palpebram*, ut sensus sit: *Fruatur rex annulis, ut oculus ciliis* (utraque crepidine) quibus carere non potest: (Brá autem hic foret Genitiv. plural.) *Gena* (vángi) *labiis, & Voluntas sive animus hominis lacrymis:* — Est quedam flere voluptas: Expletur lacrymis egeriturque dolor. *G. Pauli.*

u) Vára. Guelf. G. H. Membr. b. ut rhythmo consulatur scilicet, sed jure dubitatur an vocabulum ita scriptum *Mercem* significet. || In Jör. excidit VARA, vitio Librarii.

x) Ok *et.* Jör. L. R. EDR eodem sensu hic potest accipi.

y) Tára, *lacrymis.* Guelf. Hol. In hac Stropha G. Pauli conjicit novam lectionem; Verba ejus: Nec admodum male forte conjecero Egillum (s. Agellium) nostrum dixisse, non VILI (vilie) TÁRA, sed *Viti tiara,* ɔ: fruatur annulis, ut flamma picibus ingestis, nihil quippe flammæ amicius quam pix. Nec multum refert utrum (ipso hoc sensu) *tiara* an *tára* legatur, cum *tiara* (pix) nihil aliud sit quam lacrymarum *(tára)* arborearum collectio. Vid. Cos. Anderson. Efterretn. om Isl. Ed. Dan. pag. 93-4. Hactenus ille.

86) *Currum beneficio circumvehuntur merces.* G. Pauli. *Ita etiam regis fama per orbem universum spargatur, tam per subditos, quam per alios quos sibi liberalitate devincit.* Worm. VAGNA VARA. *Verissimum puto me deprehendisse Egilli sensum, si legero* Vagnar ɔ: currus *(Nominat. plur.) Sunt vero isti currus non terrestres, sed* naves, *quemadmodum altero æquivalente vocabulo navis dicitur* Reid, *docente Schallda, quæ dictio haberi potest pro semiplena* (hálf-kent); *Sed nec minus pro plena ac naturali, aeque enim navis vehiculum est ac currus, a verbo* Eg veg, *libro, vebo.* VARA *autem est Genitivus plur. a Vör f. g. quæ vox commodum hominumque manibus præparatum in littore receptum notat: nibil autem navibus ac nautis statione & portu optatius.* G. Pauli. *Vagn dicitur quædam species cetorum, quæ certè multam utilitatem percipit ex mari, utpote suo domicilio, ubi ætatem exigit: ergo etiam ex lectione, quam commentus est Vir doctissimus, possimus hanc Stropham interpretari,* Plaustrum *(ejus nominis cetus)* mari. G. M.

A.C. 936.

*) LXIV. Cap.
LIFGIÖF EGILS.

Eiríkr konúngr ſat *æ*) upprettr medan Egill kuad *a*) kvædit. ok hueſti augun á hann. *b*) Ok er lokit var *c*) drápunni þá mællti konúngr. bezta er kvædit fram flutt. en *d*) nú hefi ek hugſat Arinbiörn um mál *e*) vár Egils hvar koma ſkal. Þú hefer flutt mál *f*) Egils med ákafa miklum

Cap. LXIV.
VITA EGILLO DONATA.

Rex *Eiricus, carmen recitante Egillo, ſedit erectus, ſævosque in Egillum intendit oculos: decantato autem epode locutus eſt: præclare pronuntiatum eſt carmen; nunc vero Arinbiörne, cum animo meo ſtatui quid futurum ſit de controverſia quæ me & Egillum intercedit, tu propugnaviſti cauſam Egilli*

87) Vili, *animus eſt, ut vidimus ſupra Lect. var.* t. *ubi & verſio G. Pauli in hanc Stropham anticipata eſt, illa quidem per ſe concinna, non tamen a me retenta quoniam vocabulum* tára *in rhythmum peccat. At meæ interpretationis rationem ut reddam verbulô, cum quibusdam Codd. pro* tára *legi* tara, *qui genitivus eſt pluralis a Nominativ. ſing.* Tara *pugna (vid. Edd. in pugnæ vocabulis). porro* Corvus *dicitur* Huginn & Muninn, *(item* Hygginn, *ab Einare Skulii filio, in Hryggiarſtycki.)* Hugr, Muni, Munr, & Vili *ſunt animi vocabula ſynonyma. Abſtracta, quæ vocant, pro Concretis ſæpe ab antiquis ponuntur, quod præſertim obſervare licet in cognominibus; ergo Poëtæ, æquivocationem amanti, modò per* Vili *animus, denotatur* Huginn *animo l. ingenio & ſagacitate præditus, ɔ: corvus, qui ſine dubio multum fructum capiebat ex funeſtis præliis. Wormii interpretatio, reſpicientis hic lacrymas Freyi amore Gerdæ capti (quod memorat Edda Sæmundi in* Skirnis-för), *haudquaquam mihi placet, præterea neſcio quid ſibi velit, quod dicit Freyium inter homines monſtroſos præcipuum fuiſſe.* G. M.

*) Poſt finitum Poëma cap. præced. extremo inſerit L. At þeſſu kuednu ſeint, hátt, ſkírt, ok ſkörugliga, þagnar Egill Skallagrímsſon, horfandi ſvo uppa kónginn, *hoc recitatô lente, alta voce, clare, & audacter, conticuit Egill. Skallagr. f. regemque deinde intuitus eſt.* Quæ haudquaquam ab Auctore noſtro eſſe cenſeo.

æ) Upp rettr (duab. vocibus) Membr. a. & Trad. item I.

a) drápuna. Jör.

b) Enn. Iid. Guelf. Hol.

c) kvædinu. Jör. utrumque omitt. Guelf. Hol.

d) Um hefi ek huxad um mál ockar Arinbiörn. P. ubi neminem offendere debet repetitio voculæ *um*.

e) várt, Singular. Membr. a.

f) hans (miök med ákafa. perg. Guelf. G.) *illius*, Jör. Guelf. Hol.

A.C. 936. miklum er þú býdr at etia vandrædum vit mik. Nú skal g) þat gera fyri *) þínar sakir sem þú hefir bedit at Egill skal fara h) frá mínum fundi heill ok i) ú-sakadr. En þú Egill k) hátta sua ferdum þínum at sídan l) er þú kemr frá mínum fundi út af þessi stufu þá kom þú m) alldregi í augsýn mer n) ne sonum mínum o). ok verd alldri fyri mer ne mínu lidi. en ek gef þer nú höfut þitt p) at finni fyri þá sök er þú q) gekt á mitt valld r) þá vil ek eigi gera s) nídíngsverk á þer. en t) vita skalltu þad til sanz at þetta er engi sætt u) vit mik ne sonu mína ok x) enga frændr vára *) þá er y) rettar vilia reka z). Þá kvad Egill.

Erumka

Egilli magno cum fervore, quandoquidem certamen mihi comminaris; jam fiat id tua caussâ, quod postulâsti; discedat a me Egillus salvus & indemnis. Tu vero, Egille, ita instituе itiones tuas, ut, postquam a me hac ex domo egressus es, numquam in meum conspectum filiorumve meorûm venias, & noli mihi meisve copiis fieri obviam. hac autem vice caput tuum tibi dono, eo quod ultrò in meam potestatem te dabas, hinc flagitium nolo in te committere. at hoc pro certo habeto, nullam hanc esse reconciliationem, nec mecum, neque cum gnatis meis, aut ullis nostris consanguineis, qui injurias voluerint persequi. Tunc Egillus carmen protulit:

Non

g) gera þat. Guelf. Hol. Jör.

*) þín ord, *tuæ deprecationis gratiâ.* I. P.

h) af. Guelf. Hol. P.

i) O-skaddr (Oskaddadr). I. P. *id.* Saklaus, *insons.* K. L. M. R. malè, saltem ambiguè.

k) haga, *id.* Guelf. Hol. Jör. I. P.

l) þú gengr út af þessi stofu. Guelf. Hol. þú kemr út úr þessari höll. Jör. Mox stefnu *conventu*, pro STOFU, corruptè legunt K. L. M. R.

m) alldri, *id.* Guelf. Hol.

n) ok. Membr. a. E.

o) ok öngra frænda vorra, *aut ullius cognatorum nostrum*, inserit L.

p) at þessu finni. Jör. P. þessu finni. Guelf. G.

q) gekk. Guelf.

r) ok, *atque.* Jör. utraque particulâ carent Guelf. Hol. || Vil ek nu eigi &c. J P.

s) Nídíngs-víg *cædem nefariam.* Guelf. Hol.

t) Vit þat til sannz. Guelf. Hol. Vittu þat fyri víst. Egill. at þetta &c. Jör.

u) hvorki fyri mik ne vit sonu mína, *neque mea ex parte, neque cum* cet. Jör.

x) vid, infer. Guelf. Hol. Mox, vora frændr. Iid. Jör.

*) þar er rett er vilia súívird. &c. *Ibi jus est* (iis) *ubi volunt contumeliam* (abs te mihi illatam) *persequi.* P. vid. mox Lect. var z.

y) þessa *has.* Jör.

z) súivirdíngar vit þik, *in te persequi contumeliam nobis illatam*, add. Guelf. Mbr. b. I. P.

A.C. 936.

þ) Erumka leitt
æ) Þó at liótr of ſe
Hiálma a) klett
b) Af hilmi at þiggia.

[1]) *Non pigit me,*
Quamvis deforme ſit
Caput [2])
A rege dono accipere.

Hvar Mmm 2 *Ubi*

I. P. G. N. ok ſuívirdíngar &c. *qui jus perſequi, & contumeliam abs te illat. vindicare voluerint.* H.

þ) Mer er eigi, *id.* Guelf. Hol. J. Ermka. Jör. Emka (Einka) K. L. M. R. vitioſè.

æ) Þótt liótt. Membr. a. & Trad. item Jör. Parum antique ſapit G. Pauli, dum excludit ſequ. voculam OF.

a) Sic legunt Guelf Hol. J. Kletti. Membr. a. & Trad. quod ejusdem vocabuli diminutivum eſſe arbitror, hodie quidem alio ſenſu frequentatur, notat enim *abdomen in ima parte alvi animalium.* || Klót. Jör. cujus vocis antiquitas mihi eſt ſuſpecta, ſignificat autem hodie *capulum gladii.*

b) Af hilmi. Jör. ſoli. Af herſi. H. i. e. *a barone*, ut G. Pauli vertit & probat hanc lectionem, quo ſcil. argumentatio a minori ad majus procedat: Ne ab herſero quidem accipere puderet, nedum a rege. At, pro Af, initio Strophæ mavult Idem, quam elegantiam nos etiam ſcimus minorum gentium antiquarii, ſed tamen nihil mutamus; porro ne illa vocula At bis in una Stropha ponatur, delet eam ante τὸ þiggia: mira eſt hujus hominis mutandi libido, ubi nihil eſt opus. || Hveſſi, pro Af hilmi. Membr. a. & b. E. G. K. N. Guelf. forte ſenſus fuerit, *acutam* l. *aſperam rupem* &c. ɔ: caput informe, ut huessi klett (kletti) poſitum ſit, pro *hvaſſan (hvaſt)* &c. Hueſti. L. M. R. Hnoſſi, videtur eſſe in J.

1) Erumk, Erumzc [*hoc fateor me nusquam legiſſe.* G. M.], *pro* Er mer, *ſignificatio reciproca verbi ſubſtantivi per pronomen annexum,* [*Pronomen quidem denotatur per illud* umk, umz, & um *ut Sighvatus dixit in Ol. h. s.* þat erum kunnt; *at, quod iſtæ particulæ revera ſint pronomina, id vero difficile erit probare.* G. M.] *ut etiam canit Niördus in Edda Snorr.* [*locum non memini, & Eddam nullam habeo.* G. M.] *& Hallfredus in Ol. Tr. hiſt.* [*nempe in illo noto:* Erumk *leid ſonar reidi* ɔ: diſplicet *l.* moleſta eſt mihi *ira filii Dei. Sed præter omnes hanc dictionem amavit Egillus noſter.* G. M.] *Fit autem hoc ad imitationem communium ſ. vulgarium verborum, ut* Eg ſezt fyrir ɔ: *ſe fyrir mer;* bidz fyrir, mæliz fyrir *&c.* Eg hyggzt ɔ: *hygg mig,* [*cujus tamen dictionis non eadem prorſus eſt ratio.* G. M.] *p. p.* G. Pauli.

2) *Verbum de verbo foret*, galearum rupem. rupes *ſine dubio eſt pars telluris; at* Tellus galearum *vocatur caput ex Eddæ regulis. Interpres carminis G. Pauli vertebat ſimpliciter*, caput, *non conſulens iis qui Eddam neſciunt.* G. M.

A.C. 936.

c) Hvar er sá at gat
d) Af göfuglundum
Ædri giöf
Allvalldz syni

Arinbiörn þackadi konúngi med *g*) fögrum ordum *h*) þá sæmd ok vináttu er *i*) han veitti honum. *k*) þá gánga þeir Arinbiörn ok Egill heim í gard Arinbiarnar. *l*) Sídan let Arinbiörn búa *m*) reidskióta *n*) lidi sínu. reid han brott med Agli ok C. manna alvapnadra med *o*) honum. Arinbiörn reid med lid þat til þess er þeir komo til Adalsteins konúngs. ok fíngu þar godar vidtökur. *p*) baud konúngr Agli med ser at vera

Ubi est, qui acceperit
Ab indolis generosæ
Amplius donum
Regis filio [3])?

Arinbiörnus gratias egit regi verbis elegantibus, pro exhibito sibi honore & benevolentia. postea Arinbiörnus & Egillus ad aedes Arinbiörni se receperunt. tum Arinbiörnus equos fecit adornari cohorti suæ: ipseque cum C. equitibus juste armatis comitatus est Egillum usque ad regem Adalsteinem. ibi liberaliter accepti sunt; obtulit rex Egillo mansionem secum, & rogavit quorsum

c) Hver, *quis*, proponit G. Pauli, quod nihil præstat vulgatæ lectioni. || Hvad, *quid*, vitiose. K. L. M. R. Mox pro AT quod expressi ex Guelf. Hol. in J est ed, in Mbr. a. & Trad. item Jör. er, quod mirum est G. Pauli potuisse concoquere, cum eadem vox etsi alio sensu in eadem Stropha modò antecedat.

d) At, commendat G. Pauli, ut supra. Mox, göfuglyndum, quod magis est notum. Membr. a. Trad. & J. göfuglundudum. H. göfugmenni, *viro illustri (ornatissimo.)* Jör.

g) mörgum, *multis*, add. Guelf. Hol. J.

h) þá HONUM, absunt à Guelf. Hol.

i) han hefer (hafdi) veitt honum. Membr. a. & Trad. J. P.

k) Eptir þat gánga þeir brutt (heim. J. P.) Arinb. ok Eg. ok sueit þeirra, — *discedunt cum suo comitatu*. Guelf. Hol. J. P. Sídan gánga — heim med sína menn. Jör.

l) ok eigi miklu sídar let, *atque non multo post* &c. Jör.

m) lidi sínu hesta. Guelf Hol. J. P.

n) marga, *multos*, pro, LIDI SÍNU. Jör.

o) þeim. þeir Arinbiörn ridu nú leid sína þar til er þeir quomu á fund Adalst. k. —— *atque illi persequebantur iter suum donec ad R. Adalst. pervenerant*. Jör.

p) konúngr bydr Agli til sín at vera med ser í miklum kærleikum (metordum J. P.) *Rex Egillo pollicetur hospitium in regia ut secum unà sit in multa caritate* (dignatione) Guelf. Hol. I.

3) *Rege sc. Eirico. sed potest tamen pro quocunque* principe *accipi, & sic totum hoc hemisti-*

vera *q*). *r*) ok ſpurdi hverneg farit hafdi med þeim Eiríki konúngi. Þá kvad Egill *s*).

*) Svartbrúnum *t*) let ſiónum
u) Sannſpár *x*) hugins *y*) vara
z) Hugr þ) tiádum miök *æ*) mága
Magnadr *a*) Egil fagna.

Arf-

ſum evaſiſſet negotium ejus atque Eirici regis? tunc modulatus eſt Egillus: A.C. 936.

Fecit (rex) Egillum gaudere
Oculis, nigris ſubjectis ſuperciliis:
Vaticinium corvi non eſt impletum:
Animus adfinium multùm juvit me.

Nobi-

miſtichium ſublimius erit & ſignificantius. G. M.

q) ſo leingi ſem han villdi í miklum metordum, *quamdiu vellet, magnam ei exiſtimationem pollicitus*, add. Jör.

r) Edr hvern veg ſkilduz þid Eir. kon. um mál yckar, *At* (pergebat rex) *quomodo diſceſſiſtis, tu & Eiricus rex de cauſa veſtra*, ɔ: quis veſtræ litis fuit exitus? Jör. Þá mællti konúngr til Egils. hverſu ſkildu þid Eir. kon. um mál yckr. Guelf.

s) víſu, *carmen*, add Iid. J. Hol. Jör.

*) Suartbrúna, *nigrorum ſuperciliorum* aut, *nigris præditum ſuperciliis.* O. Suartbrúnir, *nigra ſupercilia.* P. quod requirit in 4ta Stropha legi, Egils.

t) Lot, fortè pro, hlaut, cui reſpondet Lectio, Egill, Stropha 4. i. e. *contigit Egillo gaudere* &c. Jör.

u) Ita Guelf. Hol. J. P. K. R. unde G. Pauli fecit, Sannſpárr, *verax vates;* at ſciat Membranas habituras fuiſſe duplum *r*. in fine hujus vocis, ſi eam pro adjectivo cepiſſent. || Sannſpar, per *a* lene in *ſpar*, Membr. a. E. L. M. quod tamen eodem recidit, nam antiquæ Membranæ id vitii habent, ut numquam imponant vocalibus apices iſtos accentuales. Neque ego nunc Sannſparr *nequitatis parcus* volo ſubſtituere, qui noſcam diligentiam Membranæ in geminando *r*, ubi eo geminato eſt opus. Aliàs Sannſparr huginſ vara maga magnadr l. mögnudr, *iniquus cordati corvi ventris amplificator*, ɔ: acer bellator, poſſet eſſe periphraſis Eirici regis. || Sanſárr. Jör. unde modo prædictus ſenſus emergit, nam *Sárr á einu*, eſt *vehementer parcus alicujus rei.*

x) Hugnis. L. M. R. Hugvits. K. corruptè omnes. Hugr med vara. J. ejusd. farinæ. || Hugar fári. P. unde ordo: Sannſpár vara magnadr hugar fári, *non implebatur quod animus* (regis) *iracundus concipiebat.*

y) vára. Guelf. Hol. quod quidem rectius eſt in metro, at nentiquam patitur eundem ſenſum: neque arbitror Vara, *cautelæ* aut *corvi*, a nominativo *Vari* per *a* grave recte ſcribi. || Varra. Jör. i. e *labiorum.* quod non vacat conciliare cum ceteris Eorundem.

z) hugir tiáduzt — meiga, *Animi* (ſc. mei & Arinb.) *oſtendebant ſe multum valere.* P. Higr. Jör. qui numquam ſcribunt *y*, at in Matrice credibile eſt fuiſſe, Hygr. || Hugar, *animi.* J.

þ) Ita Membr. a. & Trad. tiádumz. Jör. *id.* tiádizt,

A. C. 936.

b) Arfstóli kná ek Ála	*Nobilem sedem hereditariam*
c) Áttgöfgudum hattar	*Pilei Aulii*
Fyri *d*) ragnadar regni	*Licet mihi per* (istam ingruentem) *procellam bellicam*
Ráda nú sem *e*) ádan.	*Possidere nunc ut antea.*

En | *Cum*

tiádizt, *mihi expertus est*. G. Pauli, ex suo cerebro, citra necessitatem. || Tradum ɔ: trad mer, *impulit me* sc. ad regem adeundum, aut *promovit meam causam apud regem*. Guelf. Hol. tráduzt. J. Mox L. M. R. legunt mik, pro MIÖK, perperam.

a) Sic K. solus. Membr. a. & ceteri Traduc. maga; quod aut erit Genitivus pluralis á Mögr *filius* item *vir*, quæ vox hoc posteriori sensu pluries legitur in Edda Sæmundi; ita sensus fuerit *Audaces viri* (ɔ: Arinbiörnus & sui comites) *mihi adfuerunt*. aut MAGA erit in Dativo singulari, *ventri*, hoc ordine & sensu: Sannspár hugins vara magnadr maga. hugr tiádum miök, *Vaticinio corvi non evenit complementum ejus ingluvici commodum. animus* (audacia) *multum me adjuvit*. || Magna. Jör. obscurè. Vara. Guelf. Hol. & Codex Suecus, unde exscripta Carmina nunc primum nactus sum. at hæc Lectio peccat in adliterationem. Mára. J. ineptè.

a) Egils. Guelf. Hol. Suec. Egill. Jör. J. Eygi P. quasi *Ægi*, quod idem censeo esse atque EGIL; conf. Hymis-quidam Vers. VI. Stroph. ult. cum mea annotatione.

b) Armstóli. Guelf. Hol. Suec. *id*. Armz tali. J. Arinstölu P. uterque corruptè. Frín stáli. Jör. obscurè & adversus metrum. Mox, quad ek (kvedzt) *dixi* *(dico) me*, pro KNÁ EK. Jör. P.

c) ættgöfgudum *id*. Suec. áttgöfug. Jör. ad göfgudum. J. P. Mox Háttar, pro HATTAR. Guelf. Hol. J. L. R. quô rhythmo consulitur, at sensus turbatur. Hátt, Jör. quô trunca fit Stropha. Höfgi. P. sine sensu.

d) Ita J. & G. Pauli; proxime accedunt. K. L. P. R. M. in quibus est, Rognadar, Ragnodar, Ragnad. Membr. a. sola, Regnadar, i. e. *regis*, aut *Odini*, quem sensum alibi fortasse dilucidius expediam. Regna þar regni. Guelf. Hol. Suec. i. e. *procellarum ibi procellam*, sive *vehementissimum ibi ingruentem tumultum*. Aut REGNA hic significat *gladiorum*, nam *rekinn* tauri nomen est; *tauri* autem & *gladii* nonnulla habent vocabula communia. quin & REGNA esse potest *Deorum*, a nominativo plurali *regin*, (Völu-spá, plus unâ vice, Vafþrúdnis-mál Vers. 47. Eyvindus in Epicedio Haconis Vers. 15.) Sensus autem Strophæ idem fit atque in Versione. Sciendum etiam τὸ REGNI pro masculino posse accipi, a nominativo *reginn* regnator, sic *Regna reginn* erit *Odinus*, & sensus Strophæ: *per istum Odinum*, ɔ: tutus a vi Odini cupientis me ad suos monoheroas abducere. || Regn gnár Jör.

En at ſkilnadi þeirra Arinbiarnar ok Egils *f)* þá gaf Egill Arinbirni gullhrínga þá tva

Cum autem ab invicem discederent Arinbiörnus & Egillus, Egillus Arinbiörno dedit muneri A. C. 936.

Jör. quam lectionem mutatam in *Rögnár* approbat G. Pauli, adnotans: *Rögugnă*, *Valkyria*, *Bellona*, quaſi Odini I. Deorum virgo. Dicuntur [in Völn-ſpá, Str. 30.] *Nönnur berians*, *Odins meyiar*. *þær bera einberium öl* [Grimnis-mál, Stroph. 38.] *Earum pluvia (regn)* prælium.

e) Ádr, eodem ſenſu, maluit G. Pauli, cui non adſtipulantur niſi deterioris notæ Libri.

Ordo orationis in Carmine attemperatus ad Verſionem talis eſt: (Han l. konúngr) let Egil fagna 1) ſvart-brúnum ſiónum. ſannſpár 2) hugins vara magnadr. hugr 3) tiádum miök mága. 4) Attgöfgudum arf-ſtóli 5) Ala hattar kná ek fyri; 6) Ragnadar regni ráda nú ſem ádan.

1) Svartbrúnn *(ut* Skol-brúnn *ſive* Skoll-brúnn) *qui nigris eſt ſuperciliis*, *a* brún, *crepido*, Auga-brún, *ſupercilium*, *quod ſæpe abſolutè* brún. *G. Pauli. Nota* Siónir *pro* oculis *metonymice poſitum*, *& ſuaviter dixit Poëta* oculos *ſibi ab rege conceſſos*, *cum re ipſa* vitam *velit intelligi; facete etiam ludit de figura ſua in epitheto* Svart brúnum. Brúnn *(vix occurrens niſi in compoſitione) eſt* superciliis præditus, *quod hic adverte Poëtam de* oculis *dixiſſe*, *cum ordinarie ſoleat de homine prædicari.* G. M.

2) Huginn *eſt nomen proprium corvi Odini, hic pro quolibet corvo ponitur. Corvi autem ſuo crocitu olim credebantur vaticinari mortes heroum, teſtibus Hrómundo Claudo & filio ejus Thorbiörno in Landn. b. pag.* 172. 173.

Magnadr *ſubſtantivum verbale, (uti* aledr, fagnadr, tænadr), *eſt* complementum, confirmatio, rei in effectum productio. Vara, non erat *l.* exiſtebat. *Nunc conſtat, opinor, ratio meæ interpretationis, dicit nimirum Poeta:* Mors mea, quæ tam certa erat, quam ſi corvus eam ceciniſſet, tamen non eveniebat. *G. M.*

3) Hugr *hic poteſt & de* animo confidenti *& de* benevolenti *accipi.* Tiádum, *pro*, tiádi mer, *vid. not.* 1. *ad carm. proxime præcedens. Et* Mága *numero multitudinis, cum de ſolo Arinbiörno loquatur, quaſi in hoc uno, ſibi opitulante, multorum* affinium *aut* propinquorum *inſtar fuerit. Hoc & præcedens membrum parentheſi includit G. Pauli, cujus mutationes Lectionum ſuperius attuli, hoc ordine & ſenſu:* Sannſpárr *hugins vara hugr* tiádizt *mer* magar (mágar) *magnadr, i. e.* Verax vates deſtinatæ (creditæ, præſumtæ) cautelæ mihi expertus animus viri (affinis) *ɔ: Arinbiörni* entheus. *Interpretatio hæc non admodum liquida eſt, quam tamen illuſtrare non eſt meum, cum ipſe Interpres noluerit: præterea diſplicent mihi, ut ſolent, lectiones in Textum infertæ citra neceſſitatem, quas aliis literis exprimendas curavi.* G. M.

4) Attgöfgudum *cum dicit Poëta, oſtentat generis ſui nobilitatem, &, ſicut initio carminis, attributum perſonæ ad partem corporis (ſc. caput) refert.* Arf-stóli, *q. d. hereditario*

A.C. 936. tva er Adalsteinn konúngr *g)* gaf honum *h)*, ok stód *i)* mörk hvarr. En Arinbiörn gaf Agli suerd þad er *k) Dragvandill* het. *l)* þat hafdi gefit Arinbirni þórólfr Skallagríms-

muneri duas armillas aureas, [1]) *donatas sibi* (quondam) *ab rege Adalsteine, quarum singula selibram pendebat. Arinbiörnus autem Egillum remunerabatur gladio, cui nomen erat Dragvandill* (vibrari consuetus, *aut* periculum adferens:) *hôc Arinbiörnum donave-*

ditario jure a parentibus acceptam, s. jure patrimonii meam: est etiam ut alluserit ad similitudinem formæ suæ cum patris, de qua supra pag. 147. *Hæc nunc quidem ita sunt, verum tamen non leviter suspicor, vocem* Arf á τῷ Stóli *sejungendam esse, & ad* Göfgudum *referendam, ut alludatur ad priorem partem nominis* Adal-steinn, *& ordo hujus hemistichii sit: Ek kná nú sem ádan ráda stóli Ala hattar fyri regnadar regni arf- (ok) átt-göfgudum, i. e.* Mihi contingit nunc ut olim potiri sede *&c.* coram potenti rege, *aut, rege superiore (ad verbum*, regis rege; *nempe Adalsteinn potestate superior erat Eirico rege)* patrimoniis & genere ornatissimo, *ɔ: coram rege Adalsteine. Simili lusu cap. antepenultimo hujus Historiæ* Adalsteinn *a Poëta vocatur* Jardgöfigr geirr Hamdis, *ubi Me vide.* Regnir *autem, &* Regnödr, *genitivo* Regnadar, *mihi sunt* regis *vocabula, quæ arcesso ab Lat.* Rego, Regno, Regnum: Rögnir & Rögnudr *eadem cum istis sunt vocabula*, e *in* ö *mutato, sicut videmus in* regn & rögn *imber.* G. M.

5) Ali *Odinus: ejus* Hattr *(pileus) galea: ejus* Stóll [sella] *caput.* G. Pauli. *Quem notandum est scribere* Ali *per* a *lene, non* áli; *fateor istud* Ali *Odino tamquam Deo convenire, ut sit quasi* Altor *l.* Almus; *nusquam tamen memini videre hoc nomen ei tribui: at* Ali *vel* áli *inter reges marinos recensetur in Edda.* G. M.

6) Rögnudr *(ut* Rögnir) *dici potest Odinus, & ejus* regn *(pluvia) prælium.* Rögnudr & Rögnir, *Deorum summus, Deorum moderator, a* Rögn *Dii, n. p. pluviæ datores &c.* G. Pauli. *Idem* τὸ Fyri Ragnadar regni *vertebat:* a periculo tutus. *ego pressius verba sequebar & capiebam* regn *pro* hríd *per Synecdochen, quæ vox primario sensu notat* vim, impetum, turbam, *translatè* procellam. *De vocabulis* Rögnudr & Rögnir. *adde Me supra n.* 4. G. M.

f) gaf Egill honum tva gullhrínga þá er Adalst. (gullhrínga tvo þá er &c.) Guelf. Hol. Jör.

g) hafdi honum gefit (gefit honum) Iid.

h) ádr, *antehac.* add. P.

i) hvarr mörk. Iid.

k) Dragvendill. Jör. J. L. R. M.

l) ok var allra vopna bezt, *qui omnium telorum erat præstantissimus.* Jör. Ok hafdi haft verit (hefir þat verit haft. P.) í mörgum hólmgöngum (orrustum. P.) ok var vapna bezt ok bitrazt, *qui in multis — fuerat (est) usur-*

lagríms-son. en ádr hafdi Skallagrímr þegit af Þórólfi bródr sínum. en Þórólfi gaf suerdit Grímr *m*) *Lodinkinni* son Ketils *Hængs*. Þat suerd hafdi átt Ketill *Hængr*. ok haft í *) hólmgöngum. ok var þat allra suerda **) bitrazt. *n*) Skillduz þeir med kærleik hinum mesta. fór Arinbiörn heim í Jórvík til Eiriks konúngs. en förunautar Egils *o*) ok skipveriar hans höfdu *p*) þar frid gódan. ok vördu *q*) varníngi sínum *r*) í trausti Arinbiarnar. En er *s*) á leid *t*) vetrinn *t*) fluttuz þeir sudr *u*) til Englandz *x*) ok fóro á fund Egils. *y*).

LXV.

naverat Thorolfus Skallagrimi filius: Skallagrimus autem dono quondam acceperat a Thorolfo fratre suo: at Thorolfo donaverat gladium [2]) *Grimus* Hirsutigena *filius Ketilli* Salmonis. *hunc gladium possederat Ketillus* Salmo, *gestaveratque in certaminibus singularibus (circensibus) omnium gladiorum acutissimum. Summa cum benevolentia mutua digressus ab Egillo Arinbiörnus Jorvikum repetiit ad Eiricum regem. Convectores autem Egilli & nautæ ipsius ibi* (Jorvici) *bona pace utebantur, mercesque suas permutabant Arinbiörni præsidiô tuti. hyeme autem labente in Angliam australem avecti Egillo jungebantur.* A. C. 936.

CAP.

usurpatus omnium — & acutissimus. Guelf. Hol. J. P. De possessoribus gladii prioribus neutrubi ulla sit mentio.

1) *Vide supra p.* 318. Marca auri *aequipollet* Ducatis 36. *secundum Fresneum.*

m) Lodinkinn. K. L. M. R.

*) hólmgöngu, in singulari. M. R.

**) biartazt, *splendidissimum.* K. L. M. R.

n) ok skillduz þeir med hinum mestum kærleikum. Guelf. Hol. ok skildu med mikilli vináttu. Jör.

o) OK — HANS, ignorant ceteri.

p) frid gódan þar er þeir voro, — *ubi erant constituti.* Jör. frid gódan um vetrinn *ok* voro í trausti Arinbiarnar, *per hyemem, & sub præsidio Arinbiörni agebant.* Guelf. Hol. P.

q) fe sínu, *id.* Iid.

r) med traust. Jör.

s) voradi, *initio veris.* Jör.

t) várit, *veré.* Guelf. Hol. J. P.

t) fóro þeir. Iid.

u) I England. Jör. á England. Guelf. Hol. J. til England. P. turpi Danismô.

x) OK FÓRO exclud. Guelf. Hol. OK — EGILS exclud. J. P.

y) ok tók han (Egill. P.) vid þeim * bádum höndum, *atque is eos ambabus ulnis* (ɔ: lubentissime) *excepit.* add. Guelf. Hol. P. J.
* vel (afar vel) *benignè (perbenignè)* P. J.

2) *Grimus natus est post medium Seculi octavi, auctore Torfæo, Hist. Norv. T. I. p.* 264.

A.C. 936.

LXV. Cap.

AF ÞORSTEINI EIRIKSSYNI OK AGLI.

Eiríkr Alfpakr z) het lendr madr í Noregi. *) han átti Þóru dóttur Þórifs herfifs fyftur Arinbiarnar. han átti eignir í Vík auftr. þ) han var madr ftóraudigr æ). ok hinn mefti virdíngamadr. a) fpakr at viti. Þórfteinn het fon þeirra. han b) fæddiz upp med Arinbirni ok var þá vaxinn miök ok þó á úngum alldri. han hafdi farit veftr til Englandz med Arinbirni. En þat fama hauft c) fem Egill hafdi komit til Englandz fpurduz af Noregi þau tídendi at d) Eiríkr *Alfpakr* var andadr. en arf hans höfdu e) tekit f) ármenn konúngs ok kaftad á g) konúngs eign. Ok er Arin-

Cap. LXV.

DE THORSTEINE EIRICI FILIO, ET EGILLO.

Eiricus Omnifcius *vocabatur Dux in Norvegia: is uxorem duxerat Thoram, Thoreris Ducis gnatam, fororem Arinbiörni: habebat autem latifundia in Vika orientali (Norvegiæ); homo divitiis juxta ac dignitate confpicuus, ingenioque fapienti præditus. Eorum* (Eirici & Thoræ) *filius nominabatur Thorfteinn, qui ab Arinbiörno eductus, hac tempeftate ad juftam ferè pervenerat ftaturam, aetate tamen adolefcentulus: is occidentem verfus in Angliam cum Arinbiörno trajecerat. Quo autem autumno Egillus in Angliam erat advectus, rumor e Norvegia adportabatur, Eiricum* Omnifcium *effe extinctum; & procuratores regios ejus hereditatem occupâffe, regique vindicaffe.*

z) er nefndr einn lendr &c. — *unus Ducum.* Guelf. Hol.

*) han — Arinbiarnar locum mutat in Ceteris.

þ) ok. Ceteri. Sudr antè, pro Auftr. P.

æ) at fe. han átti dóttr Þóris &c. ok var hinn mefti &c. Jör.

a) Sapientiam hominis ignorant Iid. Guelf. Hol. J. P. Han átti Þoru Þóris dóttr fyftur &c. hic fiftunt Guelf. & reliqui.

b) var á Englandi med Arinbirni. En þat fama hauft &c. *is cum Arinbiörno erat in Anglia.* Quo autem &c. Iid. Jör.

c) er Egill kom. Iid.

d) andadr var Eir. Alfp Jör.

e) upptekit. Jör. J. P.

f) konúngs ármenn. Iid. konúngarnir, *reges.* Guelf. Hol. perperam.

g) hans, Jör. J. P. finni eigu, *fibi*, regii nominis prætextu. Guelf. Hol.

A.C. 936.

Arinbiörn ok Þórſteinn ſpurdu þeſſi tídendi. Þá gerdu þeir þat rád at Þórſteinn ſkylldi fara *i*) auſtr ok vitia arfſins. Ok *k*) er várit leid fram ok menn biuggu ſkip ſín þeir er fara ætludu landa í millum. Þá fór Þórſteinn ſudr til Lundúna ok hitti þar Adalſtein konúng, bar han *l*) fram jartegner ok ordſendíng Arinbiarnar *m*) til konúngs *n*) ok ſua til Egils at han veri flutníngsmadr vid konúng. at *o*) Adalſteinn konúngr gerdi ordſendíng ſína til Hákonar konúngs fóſtra ſíns at Þórſteinn *p*) nædi *q*) arfi ſínum ok eignum í Noregi. Adalſteinn konúngr var þeſſ audbedinn. þuíat *r*) Arinbiörn var honum kunnigr at gódu. Þá *s*) kom ok Egill at máli vid Adalſtein konúng, ok ſagdi honum fyrirætlan ſína. vil

dicaſſe. Atque ubi Arinbiörnus & Thorſteinn ea comperiebant, id inierunt conſilii, ut Thorſteinn in Orientem (Norvegiam) profectus hereditatem repeteret. Igitur procedente veré, & naves inſtruentibus qui ad alias terras commeare inſtituerunt, Thorſteinn Londinum profectus auſtrum verſus, convenit ibi regem Adalſteinem, ſymbola que & verba Arinbiörni expoſuit regi, atque etiam Egillo qui ſuam commendationem apud regem interponeret, ut rex Adalſteinn verba ſua legaret ad Haconem regem alumnum ſuum, de recuperando Thorſteini patrimonio ſuo & latifundiis in Norvegia. Rex Adalſteinn de hac re facile erat exorabilis, ut cui Arinbiörnus de meliore nota notus eſſet. Tum quoque Egillus regem interpellavit atque ei ſuum conſilium oſtendit: cogito hac æſtate, in-

Nnn 2

i) Austr, ignor. Jör. & poſt legunt, arfs ſíns, *ſúam*.

k) er áleid varit fór Þórſt. ſudr til &c. Guelf. Hol. J. fór Þórſteinn á fund Adalſteins konúngs ok bar fram ordſendíng ok jarteignir &c. Jör.

l) Þá fram jartegner ok bod Arinbiarnar. Guelf. Hol.

m) ok konúngs, *& regis*, ſc. Eirici. J.

n) Ita & Jör. omittentes tamen At han veri — vid konúng. In Ceteris nihil horum eſt.

o) han mundi gera ordſendíng til Hákonar &c. Guelf. Hol. J. P. Poſt, Skylldi giöra, pro gerdi. Jör & excludunt, Sína.

p) ſkylldi ná. Jör.

q) Eignum ſínum ok arfi. Jör. födrarfi ſínum. Guelf. Hol. J. P. reſectis ceteris.

r) honum var Arinbiörn kunnr at gódu. Guelf.

s) mællti Egill til konúngs. nú vil ek fara til Noregs í ſumar ok vitia &c. *Tum Egillus regi loquebatur: jam cogito Norvegiam petere hac aeſt.* &c. Guelf. Hol.

A.C. 936. *t*) vil ek í fumar, fegir han, fara auftr til Noregs. *u*) at vitia fiár þeff er Eiríkr konúngr *x*) rænti mik ok þeir Bergönundr, fitr *y*) nú ifir fe þuí Atli *enn fkammi* bródir Bergönundar. veit ek ef *z*) ordfendíngar ydrar koma til þ). at *) ek mun ná lögum **) af þuí máli. Konúngr fegir at Egill *a*) fkal ráda ferdum fínum, en bezt þætti mer *b*) at þú verir *c*) med mer ok gerdiz landvarnar-madr minn ok redir fyri herlidi mínu. mun ek fá þer veizlur *cc*) ftórar. Egill fegir. þeffi koftr þiki mer *d*) allfýfiligr at taka, vil ek *e*) þuí játa en eigi níta. en þó *f*) verd ek fyft at fara til Iflandz ok *g*) vitia konu minnar ok fiár þeff er ek á þar.

inquit, iter in Norvegiam facere, petitum bona ifta, quibus rex Eiricus cum Bergönundo me fpoliārunt; iis bonis jam incubat Atlius Curtus *frater Bergönundi. fcio me, fi veftra accedit commendatio, id quod lex eft in hac re effe obtenturum. Rex affirmat itinera Egilli in ejus fore poteftate; at (pergit) gratiffimum foret mihi, ut effes mecum, & provinciam fufciperes regni mei ab hofte defendendi, meumque regeres exercitum: magnas tibi tribuam liberalitates (magna falaria). Egillus fatur: hæc conditio videtur mihi perquam expetibilis; accepero id, at nullus recufavero: veruntamen prius in Iflandiam trajiciundum eft mihi, petendaque uxor mea & res quam ibi habeo. Rex* Adal-

t) Ek vil fara til Noregs í fumar. Jör.

u) ok, *& petere.* Iid. Guelf. Hol.

x) ok Bergönundr ræntu mik. Guelf. Hol. J. P.

y) í fe þuí, *in iis bonis eft.* P.

z) ordfendíng ydur kemr, in fingulari. Guelf.

þ) konúngs, *ad regem*, add. Guelf. Hol. J.

*) han mundi (Hákon konúngr muni. Jör.) mik láta ná lögum þar af (af þuí máli), *eum mihi poteftatem facturum juris in hac caufa adipifcendi.* Guelf. Hol. Jör.

**) á honum, *adverfus Atlium*, l. *ex Atlio.* J. P.

a) Skylldi. Guelf. Hol. mundi (fiálfr). Jör. J. P.

b) attú ftadfeftiz her med &c. *ut hic domicilium ftatueres* cet. Jör.

c) her * ok verir lendr madr ok redir &c., *hic, & præfecti munus gereres, & regeres* cet. Guelf. Hol. * (med mer) lendr madr. P. J.

cc) miklar. J. gódar, *opimas.* P.

d) allgódr, *perpulchra.* Iid. Guelf. Hol. omittentes mox, AT TAKA, una cum Jör.

e) þeim (honum) *eam.* Guelf. Hol. J. P. In H. deeft totum hoc membrum. EN EIGI NÍTA, etiam deeft in Jör.

f) vil ek — fara, *volo trajicere.* Guelf. Hol. J. P.

g) fiár þeff er &c. *Iflandiam petam oportet, atque rem quam* cet. Jör.

þar. Adalſteinn konúngr gaf Agli *h*) kaupſkip gott. ok þar med *i*) farminn. var þar á til þúnga hueiti ok hunáng ok enn mikit fe annat í ödrum varningi. Ok er Egill *k*) bió ſkip ſitt til hafs þá redz til *l*) farar med honum. Þórſteinn Eiríksſon er fyrr var getid. *m*) er ſídan var kalladr *Þóruſon.* *n*) Ok er þeir voro búnir þá ſigldu þeir. ſkillduz þeir Adalſteinn konúngr ok Egill med hinni meſtu vináttu. Þeim Agli greiddiz vel ferdin. komo at Noregi í Vík auſtr. *o*) ok helldu ſkipinu inn allt í Oſlóarfiörd. þar átti Þórſteinn bú á land upp. ok

A.C. 936.

Adalſteinn Egillo muneri dedit navem mercatoriam eximiam, una cum onere, quod ex tritico & melle conſtabat, eò accedebat magnus modus aliarum mercium. Eam navem cum Egillus ad altum petendum adornabat, Thorſteinn Eirici filius ſupra memoratus, qui poſtmodum vocabatur Thoruſon (Thoræ filius), *ire cum eo conſtituit. Qui poſtquam* 937. *parati erant,* (inde) *navigavere, Adalſteine rege & Egillo ſumma cum amicitia ab invicem digreſſis. Egillus & Thorſteinn curſu uſi commodo Norvegiam in Vika orientali acceſſerunt, navique penetrarunt in Oſloarfiördum* (ſinum Oſloënſem) *usque, (ibi ruri ſurſum heredia habuit Thorſteinn): inde* in

h) ſkip. Jör.

i) allan, *omni*, add. Guelf. Hol. J. farm mikinn, *magno onere*. P. Subſequentia usque ad, Ok er egill, omittunt Guelf. Hol. Jör. J. P.

k) var búinn til ferdar, *ubi Egillus ad iter paratus erat.* Iid.

l) ſkips, *navem cum eo conſcendit.* Guelf. Hol. Jör. Þá redz han til ſkips ok med honum Þórſt. Eiriksſon. var felag med þeim, *Navem conſcendit., & cum eo Thorſt. Eir. filius: erat* (autem) *inter eos pecuniæ ſocietas.* J. P.

m) Er — Þóruson, ignorant Ceteri.

n) ok ſkilduz þeir Adalſt. k. med vináttu. ok hallda þeir Egill í haf. ok fórſt þeim vel ok quomo vid Noreg í Vík &c. Jör. Nú hallda þeir Egill í haf. ok verda val (vard þeim vel: P.) reidfara. ok koma til Noregs (í Noreg J. P.) í Vík &c. Guelf. Hol. J. P.

o) ok í Oſtróar-fiörd (Joſtróar fiörd. G. Mbr. b. Joſtrar-fiörd. N. Moſtrarfiörd: H: Oſlarfiörd. P. Oſlorfiörd: J.) *& quidem in* &c. Guelf cet. Arnas Magnæus rectum cenſet Osloarfiörd; conf. G Schöningii Mappam ad Snorrium T. 1. Oſláarfiörd legit R. || þar átti Þórſt. bú á land upp. en er han kom þá veitti han þegar &c. *Ibi* (in Vika) *heredia habuit Thorſt. in regione ſuperiore: is autem adveniens edidit illico* &c. Jör.

A.C. 937. *p*) ok ſua inn allt á Rauma-ríki. *q*) ok er Þórſteinn kom þar til landz þá veitti han *r*) tilkall um födr-arf ſinn vid ármenn-ina er ſezt höfdu í *t*) bú hans. veittu *u*) Þórſteini margir lid at þeſſu. voro *x*) þar ſtefnur til lagdar. átti Þórſteinn þar *y*) marga frændr göfga. lauk þar ſua *z*) er ſkotid var til konúngs orſkurdar. en Þórſteinn tók vid *) vardveizlu fiár þeſſ er fadir hans hafdi átt. Egill fór þ) til vetrviſtar med Þórſteini ok þeir xij. ſaman. *æ*) var þángat flutt heim til Þórſteins hveiti ok hunáng. var þar gledi mikil um

*) *in* Rauma-rikium *penitus invecti ſunt. ubi Thorſteinn in terram egreſſus petitionem patrimonii ſui edidit apud* (*contra*) *procuratores regios, qui ejus heredia inſederant; in quo negotio multi Thorſteinem adjuvabant, multos enim ibi habuit cognatos nobiles. Conventus ſuper ea re conſtituti ſunt; quorum is fuit exitus, ut cauſa ad regis decretum remitteretur, Thorſteine* (interim) *patrimonium procurationis titulô* (in poſſeſſionem) *accipiente. Egillus cum ſociis XI. hybernam ſibi manſionem apud Thorſteinem cepit: triticum & mel* (quod ex Anglia advexerat) *eò portatum eſt. Magna ibi per hyemem regnavit*

p) OK — RÍKI neſciunt Ceteri.

q) En er han kom á land. Guelf. Hol. J. P.

r) ákall til födrarfs ſíns. Guelf. Hol.

t) búin. Iid. pro — HANS.

u) þar ok margir til þeſſ lid. Iid.

x) ok ſtefnur til þeſſ lagdar. Iid.

y) göfga frændr marga. Jör. ÞAR, quod præcedit, poteſt etiam ad Conventus referri, & ſenſus erit: *Multi propinquorum Thorſteinis in iſtis conventibus ei adfuerunt.*

z) ad. K. L. M. R. TÒ ER Librariis ignotum fuit eodem ſenſu. || ad konúngr ſkal ráda, *ut regis poteſtati res permitteretur.* Jör. || at Þórſteinn nádi med þuí at (ef. J. P.) konúngr villdi ſua, *ut Thorſt. nanciſceretur* (heredia), *cum eo ut (ſi) rex ita vellet* Guelf. Hol. J. P.

*) arfi ſínum. Jör. at nihil hujus eſt in Guelf. Hol. J. P.

þ) med Þórſteini til viſtar (vetrviſtar) med xij. (xijta) mann (xij. menn omiſſo MED. P.) P. J. Guelf. Hol.

æ) Var þar gledi mikil ok veitt hit bezta. (Var Þórſteinn gledimadr mikill ok veitti h. b. J. P.) — *& quam largiſſime præbitum*, id quod ad victum pertinebat. (*Erat Thorſteinn hilaritatis* (vitæ delicatæ) *amantiſſimus.*) Guelf. Hol. J. P. Quæ de portatione tritici &c. anteceſſerunt etiam omitt. Jör.

*) *Sc. ex Oſloarfiördo navi ſubvecti ſunt ad Raumarikium usque, quod an procedat videant regionum periti. Sed hoc membrum fortaſſe de herediis Thorſteinis rectius capiatur, quaſi ea continuè jacentia porrexerint ſe ad Raumarikium usque.*

um vetrinn. ok bió Þórſteinn *a*) rauſnarſamliga þúiat *b*) nóg vóro föng til.

LXVI. Cap.

EGILL OK ÞORSTEINN FUNDU KONUNG.

Hákon konúngr *c*) Adalſteins-fóſtri red *d*) þá fyri Noregi *e*) ſem fyrr var ſagt. Konúngr ſat þann vetr nordr í Þrándheimi. En er *f*) áleid *g*) vetrinn *h*) byriadi Þórſteinn ferd ſína ok Egill med honum. ok höfdu *i*) nærr xxx. manna. ok er þeir voro búnir fóro þeir fyſt til Upplanda. þadan nordr um Dofra-fiall til Þrándheims ok komo þar á fund Hákonar konúngs. *) báru þeir upp erendi ſín *k*) vid konúng. ſagdi Þórſteinn *l*) ſkyn á máli ſínu ok kom

vit hilaritas (*laute ac delicate eſt victitatum*), A. C. 937. *& Thorſteinn opiparâ uſus eſt oeconomia, nam alimoniorum copia* (*ei*) *ſuppeditavit.*

Cap. LXVI.

EGILLUS ET THORSTEINN CONVENERUNT REGEM.

Rex *Hacon* Adalſteinis alumnus *hac tempeſtate imperavit Norvegiæ, ut ſuperius erat demonſtratum. Is eam hyemem egit in Thrandheimo, ſeptentrionali regni provincia. Quæ* 938. *hyems cum declinabat, Thorſteinn & Egillus unà iter ſuum inchoavêre, XXX. admodum hominibus comitati, & poſtquam parati erant primum Upplönd* (Regiones ſuperas), *inde, per* Montem Dofrii, *ſeptentrionem & Trandheimum petiere. ibi convento Haconi regi negotia ſua expoſuerunt. Thorſteinn reddi-*

a) rauſnſamliga. Jör. Senſus utrobique eſt, Thorſteinem ſemet ipſum & qui ſecum erant curaſſe largiter.

b) ecki ſkorti faung til þau er hafa þurfti, *neque enim, quæ* (ad eam rem) *uſus erant, deficiebant.* Jör.

c) ſonr Haralldz konúngs ens *hárfagra* en fóſtri Adalſteins konúngs, *filius Haralldi regis pulchricomi, at alumnus Adalſteinis regis.* Jör.

d) þá, & poſt, SEM FYRR V. S. omitt Iid.

e) SEM — SAGT, etiam omitt. Guelf. Hol. J. P.

f) voradi, *veré ineunte.* Jör.

g) hanc vocem omitt. Guelf. Hol. J. P.

h) búa þeir Þórſteinn ok Egill ferd &c. *comparârunt — iter ſuum.* Jör.

i) xxx. manna ok fóro (quomo) á fund konúngs ok báru upp &c. — *& ad regem profecti (pervecti)* &c. Guelf. Hol. Jör. J.

*) bar Þórſteinn fyſt upp erendi ſín, *Thorſteinn prior — expoſuit.* P.

k) fyri. Guelf. Hol. VID KONÚNG, ignorant Jör. P.

l) ſkil, *id.* Jör. P.

A. C. 938. kom *m*) fram vitnum med ser *n*) at han átti arf þann allan er han kalladi til. Konúngr tók *o*) þuí máli vel ok let Þórstein ná eignum sínum *p*). ok þar med gerdiz han lendr madr *q*) konúngs sua sem fadir hans *r*) hafdi verit. *s*) Egill geck á fund Hákonar konúngs ok bar *t*) fyri han erendi sín ok þar med ordsendíng Adalsteins konúngs ok *u*) jartegnir hans. *x*) Egill *y*) taldi til fiár þess er *z*) átt hafdi Biörn *haulldr* þ) landa ok *æ*) lausa-aura. *a*) taldi han ser helmíng fiár þess ok Ásgerdi konu sinni. baud þar fram vitni ok eida med máli sínu. *b*) sagdi ok at han hafdi þat allt fram borit fyri Eiríki konúngi. let þat fylgia at han hafdi þá eigi nád lögum fyri ríki

reddidit rationem suæ causæ, & produxit testes secum, quod jus ad omnem hereditatem, quam posceret, competeret sibi. rex petitum adprobavit & fecit Thorsteini potestatem suas possessiones recuperandi: atque hic etiam satrapes regius factus est, sicuti fuerat pater suus. Egillus adiens Haconem regem, coram eo protulit negotia sua verbaque insuper & tesseras regis Adalsteinis: postulavit (ex jure) *ea bona quæ Biörnus* Hölldus *olim possedeerat fixa & mobilia; postulavit horum bonorum dimidium sibi & Ásgerdæ uxori suæ:* [1]) *testes illico & jusjurandum de jure petitionis suæ pollicitus est: narravit se eadem omnia coram Eirico rege protulisse: adjecit, tum se, quod lex erat, non esse adeptum;*

m) þar, *super ea re*. Jör. P. Guelf. Hol. FRAM, exclud. Guelf. Hol.

n) AT — TIL, resecant Jör. P. J. Guelf. Hol.

o) vel máli hans, *ejus petitum* cet. Jör.

p) öllum *omnes*, add. Jör.

q) KONÚNGS, exturbant Guelf. Hol. J. P.

r) HAFDI VERIT, resec. Jör.

s) þá geck Egill fyri konúng, *deinde Egillus coram rege se stitit*. Jör.

t) upp erendi &c. Iid. Guelf. Hol. P.

u) Tesseras ignorant Guelf. Hol. J. P.

x) ad, inser. Jör. i. e. *quod Egillus postularet*.

y) kalladi, *id*. Jör. Guelf. Hol.

z) Biörn Hölldr hefir (hafdi) átt. P. Guelf. Hol.

þ) lönd (land) ok lausa aura (at helmíngi.) — *ex parte dimidia*. Guelf. Hol. Jör.

æ) lausra aura. J. L. M. P.

a) TALDI — MÁLI SÍNU, omitt. Jör. TALDI — GUNNHILLDAR, etiam omitt. Guelf. Hol. P. J.

b) ok sagdi mála vöxt allan er han flutti fyri Eirík konúng. ok letzt ecki lögum nád hafa fyri r. Eir. k. ok Gunnhilldar. ok beiddi konúng &c. & *omnem causæ rationem enarravit, quam coram Eir. r. ediderat, & prædicavit se non adeptum esse* &c. *per potentiam Eir. r. & Gunnhilldæ*. Jör.

1) VITNI OK EIDA, *i. e. testes juratos, l. testimonia hominum juratorum. Hendiadys*.

ríki Eiríks konúngs en eggian Gunnhilldar. *c*) Egill inti upp allan málavöxt *d*) er fyrr hafdi í giörz á Gulaþíngi. *e*) beiddi han þá konúng unna ser laga *f*) á því máli. Hákon konúngr suarar. þat hefir ek spurt at Eiríkr bródir *g*) minn *h*) muni þat kalla ok þau Gunnhilldur bædi at þú Egill *i*) munir hafa kastad steini um megn þer í ydrum *k*) skiptum. *l*) þætti mer þú *m*) vel mega ifir láta Egill *n*) at ek legda ecki til þessa máls þó at vid Eiríkr *o*) bærim eigi *p*) gæfu til samþyckiss. Egill mælti. ecki

tum, per Eirici regis potentiam & impulsum Gunnhilldæ; omnem tenorem & exitum litis in Gulensi quondam conventu actæ enarravit: oravit denique regem ut judicium sibi in hac causa daret (juris sibi copiam faceret.) Rex Hacon respondet: ita mihi relatum est, quod Eiricus frater meus itemque Gunnhillda judicent, te, Egille, saxum supra vires tuas esse jaculatum *(majora viribus & forte tua esse molitum) in vestro negotio.* [2]) *crediderim te, Egille, triumphare, si nihil in hanc causam consulerem (in eam me non interponerem), quamquam mihi & Eirico non datum sit esse concordibus. Egillus fatur: non* A.C. 938.

c) ok sagdi á (ny) allan mála vöxt, *& (repetivit)* P. J.

d) (þann) er vard á Gulaþíngi. Iid. Guelf. Hol.

e) bidr. Iid.

f) á — MÁLI, ignorant Iid. Jör.

g) MINN, omitt. Guelf. G. contra analogiam Linguæ nostræ antiquæ.

h) ok (bædi. J.) þau Gunnhilldur munu þat kalla, *pro eo ac mihi relatum est, puto Eir. & Gunnhilldam ita judicare, te* &c. Iid. H. J.

i) kastir. H. munir kasta, *jaculari.* Guelf. G. N. J. P.

k) vidskiptum. Jör. H.

l) þótti J. P. i. e. *credideram.* || mer þættir þú vel &c. Jör.

m) mega (eiga. H.) vel vid una, *te (debere)* &c. Guelf. Hol. J. P.

n) á medan ek legda ecki til. Jör. *quamdiu dissimularem.*

o) berim (berum) Temp. præsens. Guelf. Hol. Jör. J. hefdum. P.

p) giptu til at vera ásamt, — *unà esse*, aut *concordare.* Guelf. Hol. J. P.

2) *Latenter in sequentibus minatur Egillo vindictam cædis Rögnvalldi Eirici filii, atque hanc ad se pertinere ait consanguinitatis nomine, etsi cum Eirico rege Rögnvalldi patre discordet; & callidè hujus discordiæ invidiam in Fortunam transfert, cum tamen vera ejus causa fuerit cupiditas regnandi.* Triumphare *posui, prò, fortunatum te prædicare posse.*

A.C. 938. ecki q) máttu konúngr þegia r) ifir sua stórum málum þuíat allir menn her í landi s) innlenzkir ok útlenzkir skulu hlýda ydru bodi t) ok banni. u) ek hefi spurt at þer setid x) lög her í landi ok rett hverium manni. nú veit ek at þer munud mik láta y) þeim ná sem adra menn. þikiumz ek z) hafa til þess burdi ok frændastyrk her í landi at hafa þ) vid Atla *hinum skamma*. En um mál æ) ockr Eiríks konúngs er ydr þat at segia at ek *) var á hans c) fund ok d) skildumz vid sua at han bad mik í fridi fara hvert er ek villdi. e) Vil ek bióda ydr herra mína fylgd ok þiónustu. veit

non est tibi licitum, rex, tam graves causas tacitas omittere, nam omnes homines in hoc regno indigenæ & extranei tuo imperio & interdicto obedientes esse tenentur. audivi te legem in civitate condere, & jura singulis constituere; atque nunc persuadeo mihi, te concessurum esse ut jus adipiscar ego, sicut alii homines: eo genere natus, iis cognatorum opibus hac in terra fultus mihi esse videor, ut Atlió Curto *superior debeam discedere. At de rebus meis & Eirici regis id tibi dicere habeo, quod eum conveni, & ita discessimus, ut juberet me in pace vadere quòcunque vellem. Me tibi, Domine, satellitem & ministrum offero, non ignarus hic tecum*

q) muntu. Jör. omiss. KONÚNGR.

r) hiá, — *prætermittes*. Jör. um sua stör mál. Guelf. Hol. J P.

s) Innlendir ok útlendir. P. Í LANDI, præced. omitt. Iid. Guelf. Hol.

t) OK BANNI, nesc. Membr. a & Trad.

u) ok settu þer her lög hverium manni. *atque constituisti bic legem omnibus* (observandam, l. in omnium commodum). Guelf. Hol. J. P.

x) rett lög hverium manni her í landi, *justam* &c. Jör.

y) þuí ná láta. Jör.

z) her hafa burdi til þess í þessu landi, (hafa burdi til þess her í landi. P. J.) Guelf. Hol. J. P. Hinc tamen non seqvitur, Egillum se dicere Norvegum, quod eum fuisse dicunt scriptores quidam moderni.

þ) rett (lög. Jör.) af Atla cet. *jus obtineam*. Guelf. Hol. J. P.

æ) Ita Guelf. Reliqui, ockar, quod est vulgatius. Utrumque omitt. Membr. a. & Trad.

*) fór. K. L. M. R. corruptè, credentes nimirum TÒ FUND, quod sequitur, esse accusativum.

c) fundi. Jör.

d) let han mik fara hvert &c *concessit mibi vadere* cet. Guelf. Hol. J.

e) Nú, *nunc*, inser. Jör. Mox HERRA, exturb. Iid. Guelf. Hol. & legunt, fylgd mína.

veit ek at *f*) vera munu her med ydr þeir menn *g*) er ecki munu þikia *) vígligri á velli at fiá enn ek em. *h*) Er þat mitt hugbod at eigi lídi lángt ádr *i*) fundi yckra Eiríks konúngs muni faman bera ef ydr endiz alldr til. Þiki mer þat undarligt ef eigi fkal þar koma at þer þiki Gunnhilldur eiga fona uppreift marga. Konúngr fegir. ecki muntu Egill geraz mer handgenginn. miklu *k*) hafi þer frændr meira fkard höggit í ætt *l*) vára enn þer *m*) muna duga at *n*) ftadfeftaz her í landi. *o*) far þú til Islandz út ok ver þar *p*) at födrarfi þínum. mun þer þá verda ecki mein at ofs frændum. *r*) en her í landi er. *s*) þefs ván um alla þína daga at *t*) ver frændr fém ríkri. En fyri fakir *u*) Adalfteins konúngs fóftra míns

tecum inventum iri viros, qui fpecie magis militari effe non videantur, quam ego fum. Id animi mei præfagium eft, non diu fore, dum tuus cum Eirico rege congreffus eveniet, fi ætas fuppetit vobis: & mirum mihi videtur, ni res eò veniat aliquando, ut tu intelligas Gunnhilldam multos produxiffe filios. Rex fatur: non tu, Egille, in mea jurabis verba; multo majorem veftra ftirps noftræ ftirpi infixit lacunam (detrimentum intulit), quam ut tibi procedat fedem figere hac in terra: tranfi in Islandiam, atque ibi in patrimonio tuo contine te; ita nullum tibi ab noftra cognatione eveniet incommodum: at hic terrarum credibile eft per omnem ætatem tuam nos cognatos fore potentiores. Sed in gratiam alumni mei regis Adalfteinis pace in hac

A.C. 938.

Ooo 2

f) her munu vera þeir menn med ydr. Jör. þeir menn munu vera med ydr. Guelf. H. þeir muni vera nockrir med ydr, — *nonnullos*. J. P.

g) at. Guelf. Hol. J. P. Mox, vera, pro ÞIKIA, *non fint*. J.

*) veglegri, *honeftiores*. Mbr. b. G. N. P. J. Mox, á — fiá, omitt. Iid. Guelf. H.

h). Þuí þat er mitt &c. Jör. *Nam* &c.

i) þer mun Gunnhilldur þikkia eiga ærid marga fonu (fueina. P.), *dum intelliges Gunnhilldam habere nimis multos filios*. Guelf. H. J. P. þer þiki Gunnhilldur eiga fonu helldr marga. Jör.

k) hefir þú, *tu infixifti*. K. L. M. R.

l) várri. Guelf. Hol. J. P.

m) muni, Ceteri.

n) vera, *habitare*. Guelf. Hol.

o) FAR — LANDI, ignorant Iid. J. P.

p) á, *id*. Jör.

r) EN — RÍKRI etiam deeft in Jör.

s) þer, add. Guelf. Hol. J. P. *tibi perfuadeas oportet*.

t) Ita Guelf. at Membr. a. & Trad. at várir frændr feu ríkaztir, *noftram familiam — potentiorem (fuperiores laturam)*.

u) ordfendíngar, *commendationis*, infer. Jör.

A.C. 938. míns þá ſkalltu hafa her x) frid í landi ok ná lögum ok landzretti. þuíat ek veit at y) honum er á þer elſka mikil. Egill þackadi konúngi z) ord ſín ok beiddiz þeſs at konúngr ſkylldi fá honum þ) ſannar jartegnir ſínar til þórdar á æ) Aurland a) eda annarra lendra manna í Sogni ok á Haurdalandi. konúngr ſagdi at ſva ſkylldi vera.

hac terra utare, legumque (beneficii) *ac juris civilis compos eſto; nam ſcio eum te mirifice amare. Egillus regi pro his dictis gratias egit, & oravit ut rex ſibi certas* (voluntatis ſuæ) *teſſeras daret ad Thordum in Örlando aliosve Sogni aut Hördiæ Duces* (deportandas). *rex ita fore adſirmavit.*

LXVII. Cap.
EGILL DRAP LIOT ENN BLEIKA.

b) Þeir þórſteinn ok Egill c) biuggu ferd ſína þegar þeir höfdu lokit erendum ſínum. fara þeir þá aptr á leid. ok er þeir koma ſudr um Dofra-fiall þá ſegir Egill at han vill d) fara ofan til Raumsdals ok e) ſídan ſudr f) ſunda leid. vil ek ſegir han. lúka erendum mínum g) í Sogni ok á Hördalandi. þuíat ek h) vil búa ſkip mitt í ſumar

Cap. LXVII.
EGILLUS INTERFECIT LIOTUM PALLIDUM.

Thorsteinn *& Egillus negotiis ſuis confectis abitum parabant: deinde retro capeſſentes iter cum ſuperaverant* Montem Dofrii *meridiem verſus, Egillus ſignificabat ſe in Römsdalum velle degredi, atque deinde maritimo itinere in meridiem pergere; volo, inquit, meis in Sogno & Hördia negotiis defungi, nam ſequenti æſtate meam navem ad trans-*

x) fridland, Ceteri.

y) Adalſteinn konúngr hefir mikla elſku á þer (haft, add. Jör.) Membr. a. Trad. Jör.

z) vel, *multas*, inſer. Jör.

þ) ſkip, *navem*, ineptè. Guelf. Hol. sannar, & sinar, non ſunt in Jör. J. P.

æ) Aurlandi. Jör. J.

a) eda — Haurdalandi omitt. Iid. Guelf. Hol. P.

b) Hæc vocula eſt in ſolis Jör.

c) búa nú ferd ſína ok ſnúa nú aptr á leid. Guelf. ubi rhythmus in *búa* & *ſnúa*, ac repetitio voculæ *nu*, aures offendunt. || fara í brott leid ſína, *diſceſſerunt*. Jör.

d) ſnúa, *devertere*. Iid. J.

e) ſua (fara ſua) ſudr. vil ek &c. Iid. P.

f) ſunda land. K. L. M. R. corruptè.

g) á Hördalandi. Jör. á Aurlandi, *in villa Örlando*. Guelf. Hol. J. P.

ſumar *i*) til Islandz út. Þórſteinn bad hann ráda *k*) ferd ſinni. ſkiliaz þeir *l*) Þórſteinn ok Egill. fór Þórſteinn ſudr *m*) um Dali ok alla leid til þeſs er han kom til *) búa ſinna. *n*) bar han þá fram jartegnir kon-úngs *o*) ok ordſendíng fyri ármennina at þeir ſkylldu láta fe þat allt *p*) er þeir hafa upp tekit ok Þórſteinn kalladi til. *p*) mællti þá ok engi í móti. tók han þá *q*) fe ſín öll. Egill fór *r*) leidar ſinnar ok þeir xij. ſaman. *s*) komu þeir fram í Raumsdal. fíngu ſer þá flutníngar. fóro ſídan ſudr á Mæri. er ecki ſagt frá ferd þeirra fyrr enn þeir komu í eý þá er *u*) Haud heitir. ok fóro *x*) til giſtíngar á bæ þann er heitir á *y*) Blindheimi *z*) þat var göfugr bærr. þar

transfretandum in Islandiam inſtruere decrevi. Thorſteinn jusſit eum pro arbitratu iter ſuum inſtituere. Digresſi itaque ſunt Thorſteinn & Egillus. Et Thorſteinn quidem per Dalos *perrexit auſtrum verſus continuo itinere ad ſua domicilia. tum regia ſymbola & mandata protulit coram procuratoribus regiis, ut omnia bona, quæ occupaverant, & quæ ipſe repetebat, redderent; tumque contradicente nemine recuperavit omnia bona ſua. Egillus cum ſociis XI. iter ſuum inſiſtens in Römsdalum procesſit; unde vecturas nacti, in Mæriam profecti ſunt auſtrum verſus, neque de hoc itinere quicquam narratur, antequam pervecti in inſulam, dictam* Haud, *ibi diverterent ad villam nobilem, quæ in Blindheimo vocatur. hanc incoluit regius ſatrapes* A.C. 938.

h) ætla til Islandz í ſumar, *in Islandiam cogito.* Jör.
i) ok fara, inſer. Guelf. Hol. J. P.
k) ferdum ſínum Iid. þuí, *id negotium.* Jör.
l) nú (þar *ibi*) pro, ÞORST. o. E. Guelf. Hol. Jör.
m) til Dala, *in Dalos.* Guelf. Hol. J.
*) búſſ ſíns, *domicilium ſuum.* Iid.
n) BAR — ÖLL, deeſt in Jör.
o) til födrleyfdar ſinnar allrar. mællti þá &c. *de recuperando omni ſuo patrimonio*, cet. Guelf. Hol. J.
p) lauſt, add. L. quod non erat neceſſe.
p) MÆLLTI — ÖLI, non eſt in Mbr. a. & Trad.
q) vid fe ſínu öllu. J. P.
r) ferdar. Guelf. Hol.
s) þeir fara ſudr á Mæri ok þar til er þeir komu í ey þá &c. Iid. Mentionem Römsdali & vecturarum etiam omitt. Jör.
u) Ita Guelf. Hol. Haudd. H. Hod (Hodd). Membr. a. & Traduces ejusdem. Sandey. P.
x) til viſtar. Jör. utrumque ignorant Guelf. Hol.
y) Lin-heimi, an Lín-heimi? Guelf. Hol. Álmheim. J. P.

A. C. 938. Þar bió lendr madr er Fridgeirr het. han var úngr þ) at alldri. hafdi nýtekit vit æ) födrarfi sínum. Módir hans het Gyda. hon var systir Arinbiarnar hersis. a) skörúngr mikill ok göfug kona. hon var at b) rádum med syni sínum Fridgeiri. höfdu þau þar rausnar-bú mikit. þar fingu þeir allgódar vidtökur. sat Egill c) um kuelldit it næsta Fridgeiri ok föronautar hans d) þar utar frá. var e) þar dryckia mikil ok dýrlig veizla. Gyda húsfreyia geck um kvelldit til f) tals vid Egil. hon spurdi at Arinbirni bródr sínum g) ok enn at fleirum frændum sínum ok vinum þeim er til Englandz höfdu farit med Arinbirni. Egill sagdi henni h) þat sem hon spurdi. Hon spurdi hvat til tídenda i) hefdi giörz í ferdum k) Egils. Han segir henni af it liósazta. þá quad han.

Urdumz

trapes nomine Fridgeirr, aetate adolescens, & qui paternam hæreditatem recens adierat. Mater ejus appellabatur Gyda, soror Arinbiörni Ducis, foemina gravissima & nobilissima; ea rem familiarem apud filium Fridgeirem (cum filio Fridgeire) procuravit; erantque in re sane quam lauta. Ibi perbene accepti sunt (Egillus & socii), *vespereque Egillus Fridgeiri proximus accubuit, & extrorsum inde comites sui: larga poculorum invitatio & epulum erat opiparum. Materfamilias Gyda vespere confabulationem iniit cum Egillo, quærens de Arinbiörno fratre, atque etiam de pluribus propinquis suis & amicis, qui in Angliam cum Arinbiörno abierant. Egillus narravit illi, quod sciscitabatur; quærentique* (porro) *quid memorabile in itinere ejus evenisset, luculenter enarravit, & simul carmen protulit:*

Molesta

z) þar — gódr beini, *ibi prolixa erat hospitalitas.* Guelf. Hol. J. mikill, pro GÖFUGR. Jör.

þ) madr. ok hafdi &c. Iid. Guelf. Hol.

æ) födrleifd sinni. Guelf. Hol. J.

a) Hon var, inser. Iid. || kvennskörúngr. I. P. || Mox, gódfús, *liberalissima*, pro GÖFUG. J.

b) búi., *communi familia utebatur cum* &c. Guelf. Hol.

c) UM KVELLDIT, hic, & mox omitt. Guelf. Hol. J.

d) út í frá. Jör. utar frá. Guelf. Hol.

e) þar allgód veitzla. Guelf. Hol. þeim dryckr borinn ok hin besta veizla, *iis propinatus est potus, & curati quam prolixissime.* Jör.

f) máls. Iid. Guelf. Hol.

g) OK — ARINBIRNI, exclud. Guelf. Hol. J. P.

h) slikt er hun &c. Iid.

i) hafdi ordit (giörz. Jör.) Iid. Jör.

k) þeirra þá er Egill (hans sídan han. Jör.) kom til Englandz, *eorum, cum Egillus (postquam ille) venit in Angliam.* Iid.

l) Urdumz *m*) leid *n*) in lióta
o) Landbeidadar reidi.
p) Sígrat gaukr *q*) ef Glamma
r) Gamm veit *s*) um sik *t*) þramma.
Þar

¹) *Molesta mihi fuit sæva illa*
²) *Regis ira.*
Labascitne (trepidatne) cuculus, si Glammii
Vulturium intelligit circum se grassari?
Ibi

A.C. 938.

l) yrdumz. J. Virdumz, *existimo esse molestam — iram.* Jör.

m) leidra lióta. J. sensu cassum.

n) hin. Jör. Suec. Hol. hinn, in gen. masc. Guelf. absurdè.

o) Lendbeidadar. Mbr. b. Lendbeidadr, in Nomin.autVocat. Suec. Landheidádr, *regionem serenans* ɔ: ornans, regis vocabulum, aut potius Ducis hoc loco in casu vocandi, ita Fridgeirr intelligendus erit. Jör. Lóheidadar. K. L M. corrupte. || I land beida þar reida. J. in qua Lectione nihil sani est.

p) Sigart. Guelf. Hol. Sigard. J. Monstra vocabulorum. Sigradi *vicit*, sensu alieno ab contextu. K. L. M. Sigrazt, *vincitur, deprimitur.* Suec. Síngia gautur. Jör. obscure & ineptè.

q) ef, unius literæ mutatione expressi, cum in omnibus Libris sit, of, quod sensum vehementer turbat.

r) Glam, *sonitum.* J. Gera *corvum.* Jör.

s) of (ser. Jör.) *super se.* Guelf. Hol Suec. Jör. af. J.

t) hramma *ungues rapaces vulturii.* L. frama. J. quod G. Pauli adoptavit.

1) Urdumz, *pro* \ ard mer, *pro more suo. G. Pauli pro exemplo adducit illud ex Volu-spá: At bönum* verdaz, *mutuo fieri* [*rectius,* fient homicidæ], *alter alterum occidet. quod mihi hinc prorsus alienum videtur.* Molesta *autem per Litoten dixit, pro* terribilis, *pudet enim dicere, quod* formidaverit *iram regis. G. M.*

2) Landbeidudr, *rex, tum quod ejus preces imperium, tum quod etiam verbum* at beidaz *jure postulare significet. Vel etiam* Landbeidudr, *terripeta, alienas quippe regiones appetere iis non admodum insolens.* G. Pauli. *acute & eleganter. Mirè & callide loquitur de* Cuculo *timente* Aquilam *iratam, potius quam de* sese *timente* regem, *quod studiose dissimulat.* Glammi *est regulus marinus, ejus* gammr, *aquila. G. Pauli duas hasce Strophas sic legit, & vertit:*

Sigrat *(Síngrat)* gaukr of glamma
Gamm-*veitslum* sik frama ɔ:
Non insultat avis carnivora (non crocitat corvus) cadaveri
Vulturinis conviviis beata.

Sigrat. Eg sigra, *vinco, supero.* Gaukr (*sc.* Hræva, Hilldar *&c.*) At frama sik gammveitzlum, *non obtinet ut se vulturinis dapibus mactet l. satiet* of glamma, *per hominem clamosum s. ejus cadaver.* Þótt han *med* glömmum glammi *Hávam. conf. Hypnon. in v.* gleyma. Síngrat, *non canit, sc. circa cadaver.* Frama, *a* fram *porro, ultra, antrorsum. conf. Hypn. in vocibus* framr *&* fram. *Hinc* frami, *gloria, laus, honor, incrementum, unde verbum* at frama sig,

A.C. 938.

*) Þar naut u) ek enn sem optarr	*Ibi profuit mihi etiam ut sæpius,*
x) Arin Stallz siötul biarnar.	[3]) *Diva! meritum (beneficium) Arinbiörni,*
y) Hnígrat z) hiallr sá er þ) holla	[4]) *Non cadit is cui student (fideles)*
æ) Hiálpendr of a) för giálpar.	*Auxiliatores in tumultuoso impetu securis.*
Egill	*Egillus*

sig, *se perficere, gloriam acquirere. Hinc Lat.* præmium & *Gr.* βραβειον. *Hæc ille. at mea interpretatio simplicior est, & minus per eam in Textu mutatur* G. M.

*) Þá *tunc*, maluit G. Pauli, quod nihil præstat, sed ab omnibus Libris discedit.

u) ek, resecat G. Pauli. Mox, enn, intuli ex J. & Jör.

x) Ita Guelf. K. L. Arnstallz. Membr. a. quamquam ibi, Arinstallz, legi potest. Armstáls. M. Arnstáls J. & G. Pauli. Arnstilli. Jör. ubi *Stilli* censeo positum, pro *Stillis*, & *Siötul*, pro *Siötuls*, ut *Stillis siötuls* sit, *regem placantis.* Observatio G. Pauli super hac Lectione talis est: " Þar naut ek enn sem optar stillis Arnsiötul-biarnar, ɔ: umstillis edr stillingar á kóngs reidi. *Arnsiötull* idem quod simpl. *Arn*, ɔ: focus: quam interpretationem mihi suggessit Vir doctus & amicus M. K. „ Hæc ille. || Armstalla. Suec. Armstolla Hol. vitiose utrique; at *Arinstalla* procederet, sensu quem in Versione sum amplexus. || Mox pro Siötul, legunt setr, Guelf. Hol. Suec. Setr *sedes*, *Stallr* interdum scamnum saxeum, seu rupes scamni speciem præferens. *Arinn* focus, hic metonymice *ignis*, ergo *Stallz setr arins*, saxea sedes ignis ɔ: *focus*, hujusque *biörn* ursus, Arinbiörn, quem Poëta infra in Epode suo vocat simpliciter *Griótbiörn*, nullam foci aut ignis mentionem faciens: idem sensus existit si vocem in Textu expressam, *Siötul*, pro *Sella (Södul)* aut *sedili* volumus accipere. || Fiötur *vinculum*, pro *Setur* J. *Saxeus carcer ignis*, erit focus.

y) Hnígrar. Membr. a. & Trad. Hnígr ad. J. Hnígrat, recte & necessariò reposuit G. Pauli, pro istis Lectionibus obscuris & falsis. || híngra. Jör. corrupte ex *hnígra*, quod idem sonat cum Textu. hví grátt, obsc. Guelf. Hol. Suec.

z) halr, *vir*. Jör.

þ) halla, *id.* Mbr. a. Holli, in Conjunct. J. Hodda. Jör. quod rhythmus non patitur, at significare tamen possit, *cingunt.*

æ) Hialp-hendr, *manus auxiliatrices.* Guelf. Hol. Suec.

a) fiör, quod *vitam* notat, & nihil huc attinet. Hol. Suec. or *ex*, pro OF ante. Suec. Mox giálpa, *securium;* aut *giálpa* est adjectivum, & sensus, *in prælii impetu sonoro.* K. L. M.

3) *Intelligitur* Gyda *matrona, cujus nomen idem esse censeo, ac* Gydia *Dea, item sacrorum antistita.* Stallr *ara, pulvinar, solium Deastrorum.* Siötull, *foem.* Siötul, *sedens, aut sedere suetus, a verbo* at sitia, *sicut* göngull, förull, *a verbis* at gánga, fara, *ambulare, ire. Quod si per* STALLZ SIÖTUL *velimus intelligere* Sacrorum antistitam, *derivabimus*

Egill *b*) var all-kátr um kuelldit. en Fridgeirr ok heimamenn voro helldr *c*) hliódir. Egill sá þar *d*) mey *e*) fagra ok vel búna. *f*) honum var sagt at hon var systir Fridgeirs. *h*) mærin var ú-kát og gret *i*) einart um

Egillus eo vespere perqvam hilaris erat, at Fridgeirr & domestici subtristes. Vidit ibi Egillus puellam forma cultuque honestam, qvæ soror Fridgeiris esse dicebatur: ea virgo moesta erat & totam vesperam flebat; id quod A. C. 938.

mus siötul, *a verbo* at setia, *collocare, disponere, ordinare, moderari. Deniqve si hac notione vocem* siötul *ad Arinbiörnum velimus referre, capiemus eam in genitivo pro* siötuls, *& adsumta ex Stroph. seq. voce* Hiallr, *exponemus* Hiallr- ɔ: Hialldr-stallz siötuls, *loci prœliaris ordinatoris, per* Herseri ɔ: Ducis. *Aut* Stallz *ad* Arin *referemus, ut supra, sic* Hiallr siötul *erit*, turbas componentis, *ɔ: regem iratum placantis. G. Pauli hanc & præcedentem Stropham legit*, þá naut enn sem optar Arn-stálz- *siötull* — biarnar, *ɔ: Tunc ut sæpius, evasit, opitulante Arnbiörno, caput. Et adnotat:* Arn - - biarnar, *tmesis.* Stáls siötull, *ferri (ɔ: galeæ) sedes, caput.* G. M.

4) *Ordo verborum in ultimo Disticho est: Hnígrat sá er* α) *holla hiálpendr of* β) *hiallr-för giálpar.*

α) Holla hiálpendr *fideles auxiliatores, sc.* nanciscitur. *vel* Holla *verbum, cui fideles se præstant defensores.* G. Pauli. *Dubitabam prius procedere, ob ellipsin verbi,* fær: *posterius lubens amplector. Est autem* ad holla *l.* halla einum ɔ: til eins, *inclinare, propensum esse, erga qvem propitium esse, favere cui: ab* hollr *l.* hallr, *inclinatus, propensus, translate favens, propitius.* Hallr *quidem, &* ad halla, *in hac ultima significatione est perrarum, at rem clarius exprimit, quam* Hollr & Holla. *G. M.*

β) *Hiallr, pro* Hialldr, *strepitus, tumultus; d post duplum l sæpe supprimitur.* Giálp *est vocabulum securis; ejus Hiallr-* ɔ: Hialldrs-för, *prælium. Ex sententia G. Pauli,* Giálp *est gigantis Eddica, atque* ejus *(a Thoro occisæ)* iter, *mors. vertit ergo Distichon:* Non occidit letho caput bonos nactum tutores (defensores &c.) *Ubi ad,* sá hiallr, *subauditur ex priori,* Stáls, *ad verbum*, fulcrum *l.* scamnum chalybis. *Idem Vir censet potuisse etiam dici:* Hnígrat haulldr sá er hallda hiálpendr &c. *eodem sensu; quo commento hic nihil erat opus.* G. M.

b) ok föronautar hans voro allkátir, & *sui comites fuerunt* — *hilares.* Ceteri.

c) ókátir, *id.* J. P.

d) eina mey. Jör. mey eina. Guelf. Hol. J. *unam* &c.

e) frída ok valbúna (velbúna) Guelf. Hol.

f) hon (su. J.) var systir Fridgeirs, *ea erat* &c. Iid. J. P.

h) hon var sá-kat miök, — *majorem in modum.* Iid.

i) einatt K. L. M. *id.* corruptè. id, quod in Textu exhibetur, valet, *uno tenore, fine intermissione.* || jafnan, *jugiter per* &c. Jör.

 stun-

A.C. 933. um kuelldit. *k*) þat þótti þeim undarligt *l*). þar voro *m*) þeir um nóttina. En um morgininn var vedr hvaſt ok eigi *n*) ſæfært. *o*) þar þurftu þeir far or eyiunni. *p*) þá geck Fridgeirr *q*) ok bædi þau Gyda til fundar vid Egil. budu þau honum þar at ſitia med förunauta ſína til þeſs er *r*) gott veri færi-vedr ok *s*) hafa *t*) þadan *) fara-beina þann ſem þeir þyrfti. Egill *u*) þektiz þat. ſátu þeir þar vedr-faſtir iij. nætr *x*) ok var þar hinn *y*) meſti mannfagnadr. *z*) Eptir þat gerdi vedr lygnt. þ) ſtódu þeir Egill þá upp ſnemma um mor-

quod mirum viſum eſt hoſpitibus. Pernoctarunt ibi. poſtridie autem vehemens fuit ventus, & mare (ea propter) *invium.* (*ſed navi opus habebant, quâ inde ex inſula avveherentur*). *Tunc Fridgeirr cum Gyda ſimul adibant Egillum, & eum invitabant, ut ibi cum ſuis quieſceret, atque aerem* (*navigationi*) *commodum maneret, tum inde ſumeret quæ itineri expediendo eſſent opus. Egillus id lubenter acceptavit. Quieverunt ibi III. noctes vento detenti, & ſumma cum hoſpitalitate curati ſunt. Deinde ponentibus ventis, matutini ſurgunt Egillus & ſocii, & ſe parant*

ſtundum, *interdum.* P. at penitus ignorant Guelf. Hol. J.

k) þótti Egli þat undarlikt. Guelf. *Egillo* &c.

l) er komnir voro. En um &c. K L. M.

m) um kuelldit. omiſſ. þEIM, per errorem Librarii, ut puto Mbr. a.

n) ſiófært. Jör. *id.* Skipfært (Skipgengt. H) or eyiunni. en Egill þurfti fars, *neque facultás navigandi ex inſula; at Egillo opus erat navigio.* Gueif. Hol.

o) en þeir þurftu far &c. Jör. þAR — EYIUNNI, non eſt in J. P. H.

p) þau Gyda ok Fridgeirr budu Egli þar at ſitia &c. Guelf. Hol.

q) til Egils. ok þau Gyda. ok budu honum cet. Jör.

r) vedr veri gott. Guelf. Hol. færi-vedr væri Jör.

s) hafit þá hedan farar greida þann er þer þurfit, *deinde ſume hinc quæ — tibi ſunt opus.* Jör.

t) þar ſlíkan forbeina ſem han þurfti, *atque ibi uteretur ea hoſpitalitate quæ commoda illi eſſet.* Guelf. Hol.

*) farar-beina. K. L. M. P. Farbeina. J.

u) þegr, *id.* Guelf. Hol.

x) í enum beſta fagnadi, *in ſumma hoſpitalitate.* Jör.

y) beſti forbeini (fögnudr J. P.) *id.* Guelf. Hol. cet. Mox, mannfögnudr. L.

z) Sídan kom á vedr gott, *Tum extitit tempeſtas placida.* Jör. Mox, kyrt, pro LYGNT. Guelf. Hol. *id.*

þ) ok þá biugguz þeir til ferdar Egill þackadi bónda &c. Jör. ok biugguz (gengu. H.) þeir ſnemma til matar (farar. ok mötuduz. J. P.) ok þá tóko þeir klædi ſín. Egill þackadi

morgininn ok biugguz. gíngu þá til matar ok var þeim gefit aul at drecka. ok sátu þeir um hríd. Sídan tóko þeir klædi sín. Egill stód upp ok *æ*) þackadi bónda ok *a*) hús-freýiu *b*) beina sinn. *) ok gengu sídan út. bóndi ok módir hans gengu á gautu med þeim. þá geck Gyda til máls vid Fridgeir son sinn ok taladi vid hann *d*) lágt. Egill stód medan ok beid þeirra. Egill mællti vid meyna. *e*) Hvat grætr þú mær. *f*) ek se þik alldri káta *g*). hon *h*) mátti engo suara. *i*) ok gret *k*) at meirr. Fridgeirr *l*) segir módur sinni hátt. ecki vil ek nú *m*) bidia þess. þeir ero nú búnir ferdar

rant (ad discedendum): *tum jentatum eunt; daturque iis bibere cerevisia: accubant aliquamdiu: post vestimenta sua sumunt. Egillus surgens gratias egit hero & heræ pro hospitalitate sua. Inde foras exeunt, hero & matre sua eos in viam prosequentibus. Tum Gyda ad Fridgeirem filium accedens colloquii causâ, secretum cum eo sermonem habuit, subsistente interim Egillo & manente hospites. hic puellæ locutus est: quid fles, virgo? numquam video te hilarem. ea nihil* (ob moerorem) *valuit respondere, & tanto plus flevit. Fridgeirr matri loquebatur clarâ voce: id nunc petere nolo; illi jam accincti sunt* A.C. 938.

þackadi bónda &c. (húsfreyiu ok bónda. J. P) *atque illi parabantur mature ad jentandum (ad iter, & cibum sumebant,) & deinde capiebant vest. Egillus gratias egit* &c. Guelf. Hol. J. P.

æ) þackir fagdi L. putidâ affectatione.

a) huspreyiu. Guelf. quæ vox nondum planè obsolevit in Islandia.

b) gódan beina, *liberali* &c. Guelf. Hol. velgiörníng, *benevolentiâ.* Jör.

*) gengu þeir þá út allir saman ok sua heimamenn. þá geck Gyda &c. — *omnes una, atque etiam domestici. Tum Gyda.* Guelf. Hol. J. ok geck út eptir þat ok föro-nautar hans. bóndi ok húsfreyia leiddu þá ut. ok heimamenn þeirra. ok viku í veg med þeim. þá geck G *Exiit Egillus & comites, hero & herâ se foras prosequentibus, cum sua familia, & secum in viam concedentibus (procedentibus)* Jör.

d) lágt einmæli. Guelf. Hol. lángt einm. *longum.* J. P. Jör.

e) Huí (þuí) *cur.* Guelf. Hol. Jör.

f) en (er) *at (quoniam)*, inser. Guelf. Hol.

g) sídan ver komum her (ek kom her. Jör.) *postquam huc venimus (veni)* Iid. Jör. addunt.

h) villdi, *voluit.* P. J.

i) OK — MEIRR, male abest à Guelf. Hol J. P.

k) sem ádr, *ut ante.* Jör.

l) suarar, *respondet.* Guelf Hol. mællti (sagdi. P.) einkis munum ver þik bidia. þuíat þer erud nú búnir (til ferdar. P.) *Fridgeirr fatur: nihil abs te petemus* (Egille), *jam enim estis parati (ad abeundum)* J. P.

m) þess beida. er þeir ero búnir, — *quandoquidem in procinctu stant.* Guelf. Hol.

A.C. 938. ferdar finnar. Þá geck Gyda *n*) at Agli ok mællti. ek mun fegia þer Egill tídendi þau fem her ero med ofs. madr heitir Liótr *o*) *hinn bleiki.* han er berferkr *p*) ok hólmgöngumadr *q*). han er óþocka-fæll. han kom her ok bad dóttur minnar. en *r*) ver fuörudum honum fkiótt ok fyniudum honum rádfins. Sídan fkoradi han *s*) til hólmgöngu á *t*) Fridgeir fon minn. ok *u*) fkal á morgin koma til *x*) hólmfins í ey þá er *y*) Vorl heitir. Nú *z*) villda ek. Egill. at þú færir til hólmfins med Fridgeiri. mundi þat fannaz ef Arinbiörn þ) veri her í landi at ver *æ*) mundim eigi þola ofríki flíkum *a*) manni fem Liótr er. Egill

funt ad iter. Tum Gyda fe Egillo admovit & fic locuta eft: Dicam tibi, Egille, quomodo res habent hic nobiscum (apud nos); homo nominatur Liotus (Lætus) pallidus, *is eft* berferkus, *& duellator (monomachus), vulgò invifus. ille huc venit, & meam fibi popofcit gnatam; nos autem cito refpondimus, & denegavimus homini conditionem. poftea provocavit filium meum Fridgeirem ad monomachiam* (certis legibus adftrictam), *craftina luce in infula quæ nuncupatur* Vorl *adeundam. Nunc vellem, Egille, ut Fridgeiri ad arenam comes effes. re utique comprobaretur, fi in hac terra adforet Arinbiörnus, quod nos vim talis hominis ac Liotus eft, haud* (inulti) *perferremus. Egillus fatur:* id

n) til Egils. Guelf. Hol.

o) ok er kalladr, *& cognominatur*, add. Jör.

p) mikill. han bad dóttur &c. *magnus* l. *celebris; ille popofcit.* Jör.

q) mikill, add. J. P. Mox, ok, pro HAN ER. Iid. Guelf. Hol.

r) vid, *nos duo*, fc. ego & filius. Jör. SUÖRUDUM — OK, omitt. Iid. Guelf. Hol.

s) Fridgeiri fyni mínum til hólmgöngu. Guelf. Hol. Fridgeir fon minn til hólmg. J. P. á hólm Fridgeiri fyni mínum, *in arenam* &c. Jör.

t) Hic, & paulo inferius, Frígeir, Frígeiri. Mbr. a.

u) á han at koma, *atque illi* (Fridgeiri) *veniendum eft in arenam* cet. H. á MORGIN, nefc. Guelf. Hol. J. P.

x) hólmftefnunnar, *vadimonium monomachiæ obeundum eft.* Jör.

y) Vörs. Guelf. Vors. Hol Jör. K. L. M. & Membr. a. infra. || her er nærri, *hinc prope fitâ.* J. P.

z) vil (villda Jör.) ek bidia þik. Egill. attú farir (færir. Jör.) til &c. *oratum te volo* &c. Guelf. Hol. Jör.

þ) bródir minn, *frater meus*, add. Iid.

æ) Ita Guelf. Ceteri, mundum.

a) MANNI, refec. Guelf. Hol. af, ante SLÍKUM, infer. P. flíkum mönnum, in plurali. Jör. J.

b) Egill ſegir. ſkyllt er þat. *c*) húsfreýia. ſyri ſakir Arinbiarnar *d*) frænda þins at ek fara. *e*) ef honum þikir ſer þat *f*) nockut fulltíng. þá gerir þú vel. ſegir Gyda. ſkulu ver þá gánga inn í ſtufu ok *g*) vera öll ſaman daglángt. *h*) Gánga þeir Egill þá inn í ſtufu. ok drucku. ſátu þeir þar um daginn. En *) at kuelldi komo *i*) vinir Fridgeirs þeir er til ferdar voro rádnir med honum. ok var þar fiölment um nóttina. var þar þá veizla mikil. En *l*) eptir um daginn bióz Fridgeirr til ferdar ok mart manna med honum. var þar Egill í för. þá var gott *m*) færivedr. fara þeir ſídan ok koma í eyna *n*). þar var fagr völlr *o*) ſkamt frá ſiónum er *p*) hólmſtefnan ſkylldi

id, hera, debetur meritis Arinbiörni propinqui tui, ut eam, ſi (filius) inde ſibi aliquid ſubſidii pollicetur. tum benigne facis, inquit Gyda; eamus igitur in triclinium intrò, & omnes unà ſimus hunc diem perpetem. Egillus & ceteri intro ierunt in triclinium, potarunt, atque ibi per eum diem conſederunt. Nocte autem appetente amici Fridgeiris, qui in ejus comitatum erant adſciti, advenere. atque hac nocte multum ibi advenarum, & lautum convivium erat. At poſtridie Fridgeirr parabatur ad iter, & cum eo multitudo hominum, in his etiam Egillus. tempeſtate ad eundum (navigandum) oportunâ profecti veniunt in inſulam. Amoena ibi planities prope à mari, in quâ certamen illud cir- A. C. 938.

b) Egill ſvarrir. Guelf. quam verbi hujus formationem nota. Neutrum eſt in Membr. a.

c) huspreyia. Mbr. a.

d) bródr þíns Guelf. Hol. Jör.

e) med ſyni þínum för þeſſa, *cum gnato tuo hoc iter*, add. Iid Jör. EF HONUM &c. omitt. Guelf. Hol.

f) nockr fulltíngr. Jör.

g) ſitia þar öll ſamt í dag, — *hodie*. Guelf. Hol. J. vera her öllſaman. Jör.

h) þeir giöra ſva ok gánga inn med Fridgeiri. var þá borinn dryckr af nyiu. ſátu þeir þar þann dag, *ita facientes Egillus & ſocii ibant intro cum Fridgeire, tumque denuo allatus eſt potus*, &c. Jör. At hæc omnia transeunt Guelf. Hol.

*) um kuelldit. Membr. a. & Trad. at illud eſt exquiſitius.

i) þeir menn. vinir Fridgeirs. þeir er fara ſkylldu med honum, — *quibus cum illo erat eundum*. Jör. þar margir frændr þeirra ok vinir, *multi cognati eorum atque amici*. Guelf. Hol. ÞEIR — MIKIL, ignor. Iid.

l) EPTIR omitt. Guelf. Hol. & mox unà cum Jör. legunt, morguninn, pro, DAGINN.

m) far-vedr. Guelf. Hol. J. vedr, ſimpliciter. Jör.

n) Vors add. Membr. a.

o) SKAMT — SIÓNUM, ignor. Guelf. Hol. Jör.

p) hólmgángan. Guelf. Hol.

A.C. 938. skylldi vera. *q*) var þar markadr hólmstadr. *r*) lagdir steinar í hríng utan um. *s*) Nú kom þar Liótr med lid sitt. *t*) bióz han þá til hólmgöngu. han hafdi skiölld *u*) ok suerd *x*). Liótr var *y*) allmikill madr ok sterkligr. ok er han *y*) geck fram á völlinn *z*) at hólmstadnum þá *þ*) kom á hann berserksgángr. tók han þá at grenia *æ*) ílliliga ok *a*) beit í *b*) skiölld sinn. Fridgeirr var ecki mikill *c*). grannligr ok frídr *d*) siónum. *e*) ok ecki sterkr. hafdi han ok ecki *f*) stadit í bardögum. En er Egill sá *h*) Liót þá kvad han vísu.

i) Era Fridgeiri færi
(Faurum *k*) mótz á vit *l*) sörvar.
Skolum

circense erat committendum, locusque certandi definitus lapidibus circum in orbem positis. Et jam Liotus cum sua caterva adfuit, seque ad congressum accinxit, scuto gladioque adhibitis; erat autem homo ingens corpore, & ad speciem robustus. hunc in campum arenam versus procedentem furor berserkicus *incessit, tumque vociferari truculenter & clypeum suum mordere coepit. Fridgeirr fuit haud magnus statura, gracilis, & venustus aspectu, non autem robustus; neque in certaminibus versatus fuerat. Egillus, Lioto viso, carmen lusit:*

Non convenit Fridgeiris viribus
(Incedamus arenam versus, [1]) *viri!*
Valide

q) ok lagdir steinar &c. Guelf. Hol. J. P.
r) ok, etiam inser. Jör.
s) þar (þá) kom L. med sína sueit. Guelf. Hol. Jör.
t) biugguz þeir, *uterque se accinxit.* Guelf. Hol.
u) á hlid, *ad latus*, add. Jör.
x) í hendi, *in manu*, add Iid.
y) kom á völlinn, *in campum venientem.* Iid.
z) AT HÓLMST. ignor. Iid. Guelf. Hol.
þ) tók han at hamaz. ok, *tum bacchari coepit & eum* &c add. Jör.
æ) ILLILIGA, ignor. Guelf. Hol.
a) bíta ofan í &c. Guelf. Hol. *summum clypei.*
b) skialldar rendur. ok ód sva fram á völlinn, *oras clypei, & sic in campum grassatus est.* Jör.
c) madr vexti. add. Guelf. Hol. vexti. Jör. helldr, ante GRANNLIGR, inser. Guelf. Hol. P. *majorem in modum.*
d) synum. Guelf. Hol. Jör. *id.*
e) OK — STERKR, ignor. Guelf. Hol. miök, post ECKI, add. Jör. *admodum.*
f) fyrr staddr verit í orrostum, *prius* &c. malè omiss. OK ECKI, ante. Guelf. G. || vaniz orustum, *adsueverat* &c. N.
h) þat, *ea re visâ.* Membr. a. & Trad. ambigue.
i) Erat. Guelf. Hol. Grá. Jör. mendosè. Ver ek at Fridgeirr fari, *prohibeo Fridgeirem ire.* P.
k) mót á. Hol. P.
l) Snæbúar, *Nivis incolæ*, sc. Islandi. Jör. contra

Skolum banna *m*) miög manni
Meý.) *n*) aurleygi at heýia
o) Vit þann er bítr ok blótar
Bönd

Valide [2]) *defendamus ab homine* A. C. 938.
Virginem,) *prælium committere*
Cum eo, qui mordet [3]) *clypeum in orbe*,
Et

contra rhythmum. geira (geirum) *cum frameis*. Mbr. b. H. N. gerum (geyrmn) *adversus petulantem*. Guelf. G. || Liótann, *adversus turpem*. P. ubi alluditur etiam ad nomen Lioti. Hæc Stropha in O. legitur: För mót víkíng liótum, *iter adversus prædonem (bellatorem) turpem*.

1) *Edda quidem in Virorum vocabulis scribit* syrvar, *non* Sörvar, *sed res eòdem redit, nam ö & y in scriptione alternant*.

m) myrkmenni, *nigro homine (tenebrione)* P.

n) Ita Guelf. G. Eyrlugi. Membr. a. Örlígi. Jör. Aurleigi. Suec. Hol. Eyrlaugi. K. M. Erlaugi. L. || ærliga, *honestam*. P. de cujus quidem vocis antiquitate merito dubitatur. Hanc & præcedentem Stropham O. legit ita: Miök kunnum mun ek banna Mey orlög at heyia, *viro nobilissimo (*Fridgeiri*) prohibebo ob virginem prælium committere*. Si rationem vocabuli *Orlög* spectemus, compositi nimirum ex *or*, particula privativa, & *lög* leges, nihil obstat quin id notaverit *bellum* apud antiquos, in bello enim cessant leges & jura, certè eorum observatio. G. Pauli ita adoptat hanc vocem ut eam leviter mutet in *Örlog*, scribit adeo Stropham, Meyar öilög heya, elidens *i* post *y* in *Meyiar* & *Heyia*, nulla sub idonea auctoritate: vertit autem hoc Distichon sic: *Impediemus valide virum* (sc. Fridgeirem) *ob virginem fata periclitari*. & subdit hanc annotationem: Örlög. *Eg ligg*, jaceo: *legg*, pono: *Lag* stratum (e. g. in pariete) *Lög* n. pl. leges ɔ: *statuta* (unde haud dubie Lat. *Leges*, & contracte *Lex) Örlög* n. pl. fata, ɔ: *úrlög*, quæ sc. Dii huic vel illi e multis dabilibus, proponunt, expromunt, adjudicant, *út-hluta*, *leggia úr mörkum*. Hactenus ille. Sed cum *Örlygi* sit prælii synonymum in Edda, & eo sensu apprime huc conveniat, nulla causa est, cur ab adsimili Lectione recedatur, notandum enim *ey* & *y* simplex mutuas vices fungi in Membranis, quod idem valet de *ey* & *au*, item *u* & *y*, in *Eyrlugi*, diversa Lectione, supra notatâ.

o) vid omitt. P. recte, si conferamus Eundem Librum in Stropha II.

2) *Ad textum adstrictius foret:* Prohibeamus homini *ɔ: Lioto* virginem, *i. e. obsistamus ne virgine potiatur. Potest &* τὸ manni *de Fridgeire accipi, & deleri punctum post* Mey, *& hæc vox pro Dativo capi per Apocopen; quando sensus erit:* Prohibeamus hominem virginis gratiâ prælium *&c. Sed tamen alter ille sensus & distinctio mihi videtur melior.*

3) Skiöld á baugi, *pro*, baug á skilldi *orbem clypei; Hypallage: aut pro*, á baug-skilldi *i. e. admordet clypeum orbe circumdatum; conf. Nialem pagg. 68. & 109. Ordo autem verborum in hoc posteriori Hemistichio est:* Vit þann er bítr skiölld á baugi ok blótar bönd. *el-hvattum &c. usque ad Ægir.*

A.C. 938.

Bönd *p*) el-hvötud Göndlar
q) Al-feigum skýtr ægir
Augum skiölld *r*) á baugi.

Et [4]) *invocat Deos complices,*
Concitatore nimbi Gondulæ.
Properæ morti obnoxios oculos [5]) *emittit homo terribilis.*

Liótr sá hvar Egill stód. ok heyrdi *s*) ord hans. han mællti. gákk *t*) hígat hinn mikli madr *u*) á hólminn. ok berzt vit mik ef þú ert allfúss til. *) er *x*) þat miklu jafnligra enn ek beriumz vit Fridgeir. þuíat ek þikiumz

Liotus Egillum adstantem observavit, verbaque ejus percepit. tum fatus est: Accede huc tu magne vir in arenam, & pugna mecum, si hoc vehementer appetis; id sane multo aequius est comparatum, quam cum Fridgeire

p) el hvötudr, in nominativo. Guelf. O. á hvötudr. G. H. N. á hvötudum göndli. Mbr. b. Suec. omnes obscure. Tota Stropha in Jör. sistitur sic: Böndel hantud ganda; unde sensum vix eruerit Oedipus ipse. P. autem sic: Böndul hatungur gönla, *nectentem tricas* ɔ: Odinum, *odiosus* l. *hostis*. In fine Strophæ legunt göndla. Guelf. G. H. N. forte *göndlar* in plurali sint *turbæ*.

q) Alhvítum, *prorsum albos*, ɔ: in quibus multum apparet albi. O. Ulf-eigum, *Lupum possidentes* ɔ: lupinam præferentes sævitiam. J. Al-feiginn *perquam lætus*. P.

r) at, *apud*. Guelf. Hol. Jör. & probat G. Pauli, qui *at baugi* reddit, *circa lineam marginalem*. Vid bauga, & ante, Skiótt, pro SKIÖLLD; sensus: *qui clypeos mordet*. — *oculos cito versat* l. *torquet*. P.

s) hans ord. Guelf. deteriori vocum positû.

t) ita Guelf. þú híngat, Ceteri.

u) á HÓLMINN, omitt. Guelf. Hol. Jör. || ok beriumz vid, *atque nos duo pugnemus*. Jör.

*) ok reynum med ockr, *& experiamur inter nos*, add. Mbr. a. Trad. & Jör.

x) ok þat (þat ok. J. P.) miklu makligra, *id utique multo magis est congruum*. Guelf. Hol. J. P.

4) BLÓTAR BÖND, *incantat aut invocat ligamina, sc. armorum, vel potius Deastros quosdam,-numina læva & inimica*. Bítr skiölld, blótar bönd, *invicem cohærere videntur*. G. Pauli. *Quod* Bönd *significent* Deos inimicos, *eguerit probatione. Egillus autem ipse Deorum erat cultor, ut videmus in* Sonar Torreki *infra, non potuit ergo Berserkum reprehendere quod Deos invocaret de successu præsentis certaminis, sed quod* mordens clypeum *s.* inter mordendum clypeum *eos invocaret: parvam igitur Berserki erga Deos reverentiam modò reprehendit.*

5) SKYTR, *inconstanter tenet, reddit G. Pauli. Idem ad* ÆGIR *notat:* ÆGIR, *forte* Æginn *adjective, ɔ: terribilis, vel etiam passive, territus, timidus. Passivam istam significationem non admittit analogia Linguæ.* Ægir *proprie est substantivum verbale, territor, comminator; alias gigantis vocabulum.*

þikiumz eigi at meiri y) madr þó at ek z) leggi hann þ) at jördu. Þá kvad Egill.

æ) Erat litillar Lióti
Leik *) ek vid hal bleikan
a) Vid bisteini bænar
b) Bryniu rett at synia.
c) Búumz til vígs. en vægdar
d) Ván e) letka ek hánum.
f) Skapa g) verdum vid h) skialldi
i) Skæru drengr á Mæri.

Sídan

geire ut pugnem; nihilo enim majorem virum me duco, etsi illum in terram dejiciam (interficiam). Egillus carmen retulit: A. C. 938.

[1]) *Non est justum Lioto*
Leve petitum denegare,
[2]) *Est mihi cum viro pallido lusus*
[3]) *Mediante gladio.*
Accingamus nos ad pugnam, sed lenitatis
Spem ei non facio.
Oportet nos [4]) *clypeatos facere*
Sectionem (lanienam) o vir! in Mæra.

Postea

y) MADR omitt. Tid.

z) drepi hann, *eum occidam*. Tid.

þ) vid velli, *id.* Jör.

æ) Ita Guelf. & Mbr. a. at in hujus Traduces irrepsit, Bratt. Er. Hol. Grá, mendose pro Era, *id.* Jör. Mox Lítillátr *modestus.* Guelf. Hol. Suec. J. O. ineptè. Lítill á, obsc. Jör. Deinde, Liótr. Hol. Suec. J. O.

*) á ek. O. quando LEIK nomen est. Hanc Lectionem approbavit G. Pauli.

a) Med, *id.* Jör. H. O. Paulo post, búnum, pro BÆNAR. Jör. quod per se quidem sonat, *ornato*, at consistere nequit cum ceteris.

b) Bryni, corrupte. M. Bryniu-runn ei má synia, *Virgulto loricæ* (bellatori) *non æquum est repulsam dare.* O.

c) Búinn, *paratus.* K. L. M. Et mox ad VÍGS. add. MEIRR, *magis quam lenitatem.* K. M.

d) Vanleika. Hol. Suec. Vanleka. K. L. M. vitiosè omnes.

e) leika, *non ludo* ɔ: inter ludendum non facio. Guelf. Verka. J. novitiè.

f) Skafa. C. E. Skiallda. O. utrique perperam.

g) villdum ver, *vellemus clypeo* &c. H.

h) Skilldi, *id.* Guelf. Hol. Su. Skulldi. J. Skiölldu, in accusat. plur. Jör. Sensus: *formemus clypeos* (novam formam iis inducamus) *secando.*

i) Skæri, *id.* J. aut Skæri, *illustris*, per Ironiam: aut SKÆRI-DRENGR, vir secando fortis.

1) *Ordo prioris partis est:* Erat rett at synia Lióti lítillar bænar. ek leik (á leik) vid hal bleikan med bryniu bisteini. *G. Pauli. cujus versionem super hoc carmen nihil mutatam exhibeo.*

2) *Magis convenienter Textui redditur hæc Stropha:* Ludo cum v. p. *i. e.* Lusurus sum, *aut*, lusurum me spondeo.

3) *Pressius ad Textum vertitur:* Cum baculo, quod concutit *l.* labefactat loricam.

A.C. 938. k) Sídan bióz Egill til hólmgöngu vid Liót. Egill hafdi l) fkiölld þann fem han var vanr at hafa. en han var gyrdr fuerdi þuí er han kalladi *Nadr.* *) en han hafdi *Dragvandil* í hendi. Han geck inn ifir mark þat er hólmftefnan fkylldi vera. en Liótr var þá eigi búinn. Egill fkók fuerdit ok kvad vifu:

m) Höggum n) hiallt-vönd o) fkygdum.
nn) Hæfum *) rönd med brandi.
Reynum

Poftea ad congreffum cum Lioto fe parabat, utens clypeo, quô uti erat folitus; at cinctus gladio quem Nadr (Viperam) *vocitabat;* Dragvandilem *autem in manu geftans. Intra terminos arenæ ingreffus Egillus, Lioto nondum parato, gladium quaffavit, & carmen fudit:*

Cædamus [1]) *virga capulari polita:*
Certo ictu gladii feriamus clypeum:
Tente-

---

4) *Obfervatio G. Pauli ad ultimum Difti-chon eft hæc:* Skapa verdum vid fkialldi, *ut modo redditum. (Forte &* drengir *viri fortes)* — ver fkiallda fkæru, *clypeorum fectionem. Kráku-mál. Mær gret* morgin-fkæru. *item* Skæribíldr *at hialldri. Hæc ille, non admodum diftincte. Nempe ex priori ejus interpretatione τὸ* Vid *eft præpofitio, &* Skialldi *Ablativus, ut fit,* cum clypeo, *inftructos fc. At pofterior interpretatio mihi videtur melior, non tamen ut fictitiæ Lectiones* Drengir *&* Skiallda *fint admittendæ, nam verbum de verbo vertere licet:* Creare oportet nos duo clypeo fectionem, ɔ: *Secemus clypeos oportet. Hic* fkialldi *Dativus eft, pofitus pro Genitivo, elegantiæ caufâ.*

k) Nú búaz þeir til hólmfins (gánga þeir á hólm. Jör.) Egill ok Liótr, *Et jam ad arenam fe comparant (in arenam ingrediuntur) Egillus & Liotus.* Guelf. Hol. J. P. Jör.

l) Suerd þat er han k. Nadr ok fkiölld (fkiölldinn. J. P.) Guelf. Hol. J. P. fkiölld. ok fuerd þat er han kalladi N. Jör.

*) En — búinn; tranfeunt Guelf. Hol. Jör. J. P.

m) Höggvum. Jör.

n) Hialltvendi, repofuit G. Pauli, ex fuâ auctoritate. || Hiallta-vendi, refecto skygdum. Guelf. Hol. J. P. contra rhythmum, & ad fenfum minus eleganter. || Hiallta-töggu (forte-tuggu) *id.* O. conf. *Orms þátt,* in Carminibus Asbiörni *Animofi.* Adde *Gunnlogs-fagam* pag. 184. Lect var. *s.* ubi *Hialltuggidum* legi, non eft abfurdum. G. Pauli cenfente, *Hiallta-töggu* l. *tuggu,* etiam eft proba gladii periphrafis, a *Hiallt* n. g. capulus, l. capuli munimentum, & verbo *ek tygg.,* mando, mandi.

o) Ita per g fimplex fcribit Mbr. a. & Trad. item Jör. hi tamen ultimi legunt, fkygdan, perperam. Skygdum omitt. O. ut debet.

nn) Hefium — ok brandi. Jör. Hefium, adoptavit G. Pauli, at pro ok, retinuit med ex diverfis Codd. & vertit Stropham: *Elevemus clypeum, cum gladio.* Ea confufio non placet,

A.C. 938.

o) Reýnum p) randar q) mána.
Ríódum ſuerd í blódi.
*) Strýſum Liót af líſi.
r) Leikum ſárt vid s) bleikan.
t) Kyrrum kappa u) errinn.
x) Komi aurn á hræ y) járnum.

z) Þá kom Liótr fram á vígvöllinn. ok
þ) ſegir upp holmgöngulög. at ſá ſkal bera nídings-

Tentemus [2]) clypei oram:
Rubrum tingamus gladium ſanguine.
Exſcindamus Liotum ex vita:
Ludamus acerbe cum Pallido:
Quietum reddamus athletam [3]) pugnacem,
(Accedat aquila in cadaver,) ferrô.

Tum Liotus proceſſit in arenam, & edicit legem certaminis circenſis, ut is perpetuum ex-

Qqq 2

placet, ubi vitari poterat; nam ſenſus in Jör. eſt liquidus: *Elevemus clypeum, & gladios.* Conf. *Höfudlauſn* Vers. 8. & meam ibi ſuper voce *Brandir* ſententiam. || Höfum opt rodit brandi, *ſæpe rubefecimus gladios.* Guelf. Hol. Höfum opt brand loptad, *ſæpe gladium ſublimem ſuſtulimus.* Θ. Höfum rodinn brand í hendi, *Geſtamus rubefactum* (antea) *gladium in manu.* J. Handar ríódum branda, *Manûs flammas* (ɔ: gladios, inſolenter,) *rubefaciamus.* P.

*) rand, *id.* K. M. benè, ob rhythmum.

1) *I. e. gladip. Sic* & þremia-vöndr *accipi poteſt ſupra pag.* 103. & 104. *n.* 3.

o) rennum. Jör. obſc. & contra rhythmum.

p) raudar. J. P. Raud (Hraud) *navis*, ejus máni *luna*, clypeus.

q) manna *hominum.* M.

*) Steifum, *id.* & ad rhythmum quidem aptius. J. P. Steypum, *præcipitemus*, proponit G. Pauli, ex conjectura, rhythmo non conſulens.

r) Líkum *id.* at rhythmo non addicente. Guelf.

s) hal, *viro*, ind. Guelf. Hol. Suec.

t) kyrſum. Jör. *id.* aut etiam, *diſcindamus*; conf. *Grágás* in Landabr. þætti, cap. XXVI. || keyrum *pellamus.* J P.

u) ærinn, *nimium, impotentem.* Jör. Eirinn *id.* aut *placidum*, per ironiam. P.

x) komiz, *perveniat.* Guelf. Hol. Suec. komſt, *pervenit.* J. P.

y) jörnum. P. járna. Guelf Hol. Suec. quod ad Errinn poſſit referri, ut ſit, *ferro acrem.*

z) Liótr geck á hólminn. Jör. Þá geck Liótr á völlinn fram. Guelf. Hol.

þ) Segir usque ad Sídan, in Textum intuli ex Jör. ſolis.

2) Randar mána, *per* clypeum *ſimpliciter, expoſuit G. Pauli: Sed ea appellatio* Clypei *mihi eſt ignota; cepi ergo* Rönd *ſynecdochice pro*Clypeo, &Máni *pro margine ejus curvo l. orbiculari. Interim ſuſpicor,*Raudar mána *ſupra notatum, unice veram hic eſſe Lect. Quin & eodem modô exponi poteſt* Randar mána; *cum* Röd & Rönd *idem ſignificent quandoque, ut alibi oſtendi ex Snorrio;* Rönd *autem,* & Bord *(quô nomine, interdum ſimpliciter appellatur navis,) ſint ſynonyma.*

3) Errin [*rectius* Errinn, *nam illud alterum eſt*

A.C. 938. nídings-nafn jafnan síðan er út hopar um markſteina þá er upp ero ſettir í hríng um hólmgöngu ſtaðinn. ſíðan *æ*) rennaz þeir at. ok höggr Egill til *a*) Liótz. en Liótr brá við ſkilldinum. en Egill hio hvert *) högg at ödru ſua at Liótr feck ecki *b*) höggit *c*) í móti. han hopadi *d*) undan til höggrúmſins. en Egill for jamſkiótt eptir ok *e*) hió ſem ákafazt. Liótr *f*) fór út um markſteinana ok víða um völlinn. geck ſua hin fyrſta hríd. þá beiddiz Liótr huílldar. Egill *g*) let þat ok vera. *h*) nema þeir þá *i*) ſtad. ok hvílldu ſik. þá kvad Egill.

Fyri

exinde nomen Infamis *gerat, qui excedit extra ſaxa in orbem erecta circum aream certaminis. Poſtea concurrunt: atque Egillus ictum in Liotum intendit; at hic oppoſuit clypeum. Egillus unum ictum ſuper alium ita ingerebat, ut Liotus nihil (nullum ictum) poſſet reddere contra, at recedens quæreret* *) *locum feriendo oportunum: Egillus nihilo ſegnius inſtans, ictus vibrabat quam creberrimos: Liotus extra metas exibat, lateque per campum agebatur. Ita primus conflictus proceſſit. Tum Liotus paululum requietis popoſcit, quod & Egillus conceſſit. Conſtiterunt ergo, & requieverunt. Interea modulatus eſt Egillus:*

Vide-

---

eſt gen. foem.] *contentioſus, aſper, acer, pugnax.* Kona errilig, *Orms St. s. S. Alibi:* Vard ſú er ver of giördum, víſt *errilig* ſnerra, [*Rex Haralldus Sigurdi f.*] Of-fiarri ſtendr minn *errinn* hlyri, *Ol. S. Tr.* G. Pauli.

æ) hlaupaz. Guelf. Hol. J. P.

a) hans. ok kom han fyri ſik ſkilldi, *atque ille clypeo ſe protexit.* Iid.

*) HÖGG, hic exturb Guelf. Hol. J P. -

b) högg, hic inſer. Guelf. Hol. at J. & P. cum Ceteris reſec.

c) Vocula I non eſt in Guelf. G.

d) út yfir markſteinana ok fór undan víða um völlinn Guelf. Hol. reſectis intermediis.

Um hólm hríngin, *per circum certaminis.* Jör. pro TIL HÖGGR ÚMSINS.

e) ſótti hann, *impugnabat illum* quam vehementiſſimè. Jör.

f) hopadi — markſteina. Jör.

g) veitti honum þat, — *illi.* Jör. Mox OK reſec. Guelf. Hol. J. P.

h) ok námu (gáſu. J. P.) þeir ſtadar. Iid.

i) ſtadar, etiam Jör. at illud eſt rarius. OK HV. s. ignor. Guelf. Hol.

*) *I. e. quemadmodum ego intelligo, tantam ab adverſario diſtantiam, ut haberet ſpatii ſatis ad elevandum gladium, atque in eum intendendum.*

Fyri þiki mer *k*) fura
l) Flein ftöckvandi *m*) nöckvat
(*n*) Hrædiz hodda beidir.)

Happ-

Videtur mihi [1]) *ignei*
Veruti [2]) *jaculator nonnihil*
(*Metuit annulorum cupidus* [3])?)

A.C. 938.

Qqq 3 *In*

k) fara, *ferentis* ɔ: feftinantis, à nominativo *fari*, quod aliàs Odini eft nomen; fi ita accipimus, poteft per *Fara flein* intelligi fpecialiter *framea* Gúngnir, quod præcipuum telum erat Odino. Prò hac lectione G. Pauli fuppofuit, *fára*, atque ei *Fára fleinn* eft hafta damnofa, mortifera: at ambegerit quis, an *fár* pluralem habeat. Jör. K. L. M. || fyra. J. idem ac in Textu. Fleira. P. ineptè.

l) Fleins. Guelf. Hol. Suec. Mox, flökkvandi *extinguens* fc. flammas fpiculorum, quod quadrat in Liotum, quatenus ceffavit a dimicando. J.

m) Ita Hol. Suec. & in Jör. ab A. Magnæo fuprafcriptum. Nakkvat. Guelf. Nockut. Mbr. a. L. & P Nöckut. K. Nöckva. J. corruptè, nifi Fleins nöckva, *Teli navem*, intelligamus *Clypeum*, & hujus fyr, *Gladium*. || Hröckva, *cedere*. Jör. quod etiam cenfet G. Pauli tolerari poffe, cum verbo *fara*, ire, per pleonasmum: aut erit FARA HRÖCKVA Hendiadys, pro *farandi hröckva*, feftinans cedere. At nulla erit figura, fi retinemus id, quod dictum eft fupra lit. *k*.

n) Hrædaz, (&) *timere*. Jör. Bleydiz, *mollefcit animo*. O. at lege rhythmica refragante. Mox pro BEIDIR, Suec. habet Heydir, quod procedit pro *Eydir* confumtor, fed Eidir, quod præferunt Hol. non poteft adferi.

1) Fur, & Fyr, *ignis*. FURA FLEIN *videtur dicere Verutum, vel propter velocitatem, vel propter dolores quos corpore infixum excitat. Aut* Fura fleinn *idem eft modò, ac* Tundr ör, *cujus mentio fit in Landn. b. pag.* 212. *adde Indicem ejusdem Libri in hac Voce: quod telum etfi forte non ufitatum fuerit in præliis, hoc tamen non impedit, quo minus vocabulum id denotans adhiberi poffit in appellatione* viri *poetica. Alias ordo effe poterit,* Fleins fura ftöckuandi *jaculorum flammas fpargens; quod fere eòdem abit. J. Jonfonius, doctisfimus harum rerum, putabat* Flein *in cafu accufandi ad Parenthefin effe referendum; ut fit:* Hodda-beidir hrædiz flein, — *metuit jaculum; quando* fura ftockuandi *gladiorum adfperfor, aut, propulfor, foret plena viri appellatio, & omnis incommoditas, quæ ex conjunctione vocum,* FURA & FLEIN, *nafcitur, evanefceret.*

2) Rubefactor (*l.* adfperfor) *vertit G. Pauli, & addit, hic neceffario tranfitive accipiendum videri verbum* at ftöckua, ɔ: *afpergere.* Stöckua *etiam dicitur tranfitive, pro,* pellere, projicere, *unde conftat ratio meæ verfionis.*

3) *Nefcio quomodo mihi videtur hoc lepidius efferri interrogative, quam pronuntiative. G. Pauli Parenthefin claufit poft,* Happlaufs; *adfirmat tamen rem effe indifferentem, five ibi claudatur, five poft* Beidir.

A.C. 938.

Happlaufs *o*) fara kappi.
p) Vegrat faſt ſá er *q*) freſtar
r) Flein-döggvar *s*) ſtafr *t*) höggum.
u) Vabeydan *x*) fór vídan
Völl fyri *y*) rotnum ſkalla.

Þat voro *z*) hólmgöngu lög í þann tíma, at ſá þ) er ſkorar á *æ*) mann annan til einshvers hlutar. ok fengi ſá ſigr er áſkoradi

Infelix cedere athleta.
Non acriter dimicat, qui differt,
4) *Spiculorum pluviæ baculus, ictus.*
5) *Noxa iit per latum*
Campum, fugiens depilatam calvitiem.

Erant leges circenſis certaminis eâ tempeſtate; ut qui quemquam cujusquam rei obtinendæ gratia provocat, is (*provocator*) *ſi potiretur*

---

o) frá. Guelf. fyrra (firra). Hol. fyrri. Suec. quæ cum præcedentibus non poſſunt ulla ratione conciliari. || fari, in Conjunctivo. J. P. fyri mer. Jör. Ordo: Hröckva fyri fyri mer, *retrocedere fugiens me.*

p) Stendrat, *non ſtat* (firmiter) Guelf. adprobante G. Pauli. Stendzt at. Hol. Suec. vitioſè. Stendr, *ſtat* (firmiter). Ironia. P.

q) freiſtar, *tentat*, (ɔ: cujus ictus intra conatum ſunt). Guelf. Hol. Jör. fleſtar. P. ſine ſenſu.

r) Flein augguar (auggar), *ſpiculorum terroris* ɔ: pugnæ. Mbr. a. & Trad.

s) ſtúfr. C. E. vitioſè. Stafi, in accuſativo plurali, & ſic *höggum* erit verbum. P.

t) lauggum, forte pro Lögum, *punctiones*, ſ. *ictus qui punctim fiunt.* Jör. || högguinn *percuſſus.* L. M.

u) Sic Guelf. G. Vabeidan. Membr. a. Hol. Suec. Vobeidan, *id.* Jör. Vabeyian. O. quod nunc vocatur *homo gracilis & infirmus.* Vobeidir. J. P. quam lectionem in *Vabeidir* mutatam unice probat G. Pauli, & vertit *Provocator* || Vaheydan (-heidan). L. K. Va hiedan l. hiedinn. M. vitioſe.

x) ferr, in præſenti. Mbr. a. Jör. fær. K. L. M. conf. Landn. b pag. 255. lect. var. *u.* Mox, Vída Um völl, *late per campum*, pro, Vídan völl. P.

y) gömlum, *annoſam.* O. römum, *fortem.* J.

z) ok, inſer. Jör. lög hólmgöngu. Guelf. G.

þ) ſkylldi leyſa ſik ſe er ſárr yrdi þuílíku (ſlíku. Jör.) ſem ákuedit &c., *ut redimeret ſe, qui vulneraretur, pecuniâ* &c. Guelf. Hol. Jör. J. P. excluſis, quæ intercedunt.

æ) annan mann, & deinde, einhvers. K. L. M.

4) *Ad verbum expreſſi* τὸ Fleindöggvar stafr., *cujus virilis appellationis fundus eſt in Edda, in* Manna kenníngum. *G. Pauli vertebat ſimpliciter*, vir, & *conferebat ex* Niala, Valfreyiu-ſtafr. *Verbulo moneo, hanc & præcedentem Stropham ſumi poſſe pro ſententia univerſali, ut non tantum de Lioto ſermo ſit.*

5) Va beyda, *ex* va *l.* vo, *malum*, *noxa*, & byd, *offero*, *promo*, *exhibeo*; *q. d.* Noxam offerens, noxæ promus. *Occurrit autem hæc vox in Eyrbyggia de Tauro Glæſere.* Noxam *in verſione poſui*, *pro* noxam dante *ſ.* offerente, *quomodo* Calvities *pro* Calvo *ponitur Stropha ſeq.*

ſkoradi þá ſkylldi ſá hafa ſigr-mál þat er han hafdi til ſkorad. en ef han fengi úſigr þá ſkylldi han leyſa ſik þuílíku fe ſem á-kuedit *a*) veri. en ef han felli á hólmi þá *b*) hafdi han firirgiört allri eigu ſinni. ok ſkylldi ſá taka arf *c*) er hann felldi á hólmi. Þat voro *d*) ok lög ef útlendr madr andadiz *e*) ſá er þar í landi *f*) átti engan erfíngia þá geck ſá arfr í konúngs gard. *g*) Egill bad at Liótr ſkylldi búinn verda. *h*) vil ek at vid reynim *i*) nú hólmgöngu þeſſa. *k*) Liótr ſpratt þá ſkiótt á fætr. þá hlióp Egill at honum ok hió þegar

retur victoria, potiretur quoque victoriæ ſcopo quem provocando intenderat (re quam provocando affectaverat): ſi autem victoriâ excideret, pecuniâ ſe, quanta dictaretur, redimeret: ſin occumberet in arena, omnem rem ſuam commiſiſſe cenſebatur, [1]) *caperetque hereditatem (eam), qui eum in certamine circenſi occiderat. Erat quoque lex, qua lege, ſi homo* [2]) *peregrinus exſtingueretur, qui in ea terra haberet heredem neminem, iſta hereditas regio ſiſco cedebat. Egillus poſtulavit, ut Liotus paratus eſſet* (ad redordiendum certamen); *nam volo nos jam (abſolute) experiri monomachiam hanc. Liotus raptim exſiluit in pedes. Tunc Egillus accurrens ad hoſtem,* A.C. 938.

a) var. Guelf. Jör.

b) hefdi han vegit (fyrir vegit. Hol.) öllu ſe ſínu, *dimicando commiſiſſe cenſ.* Guelf. J. P. Hol.

c) þann allan, — *omnem*, add. Iid. allan eptir hann, — *ab eo relictam*, add. Jör.

d) þá, *tum*, inſer. Guelf. þar, *ibi*, inſer. J. P.

e) þar, *ibi*, inſer. Guelf. Hol.

f) ætti öngan frænda, — *propinquum*. Iid.

g) þá mællti Egill at Liótr ſkylldi uppſtanda ok vera búinn, — *ſurgeret, ac paratus cet.* Guelf. Hol. Jör.

h) ok ſkulum vid enn reyna med ockr; *atque ulterius experiamur inter nos.* Jör.

i) med ockr, etiam Guelf. Hol. J. pro Nú — þESSA. Mox ad Nú, K. L. & M. inſerút, *ad ultimum usque*, ɔ: certamine decretorio. novè.

k) Hoc membrum perperam abeſt ab omnibus, præter Jör.

1) *Lex illa, qua occiſor ex provocatione occiſi bona acquirebat, non fuit lata ad inhibendos conflictus aut provocationem, in occiſi aut ejus heredum poenam; ſed in præmium victoriæ, quo magis rei militari aſſueſcerent.* Torfæus.

2) *Peregrini non erant capaces hæreditatis, ſi cognatos nullos intra regni fines habuerunt. Ratio eſt, quia cum illis intra Regnum ſuccedi non poſſet, neque illi ſuccedere debuerant, & Regni opes extra regnum efferre, id quod etiamnum in optime conſtitutis regnis in uſu eſt.* Torfæus.

A.C. 938. *l*) þegar til hans. geck han þá sua nærr honum at han hrauck *m*) firir ok *n*) bar þá skiölldinn af honum. Þá hió Egill *o*) til Liótz ok *p*) kom á firir ofan kne. ok tók af fótinn. fell Liótr þá ok var *q*) þegar erendr. *r*) Þá geck Egill þar til er þeir Fridgeirr voro. *s*) var þetta verk honum allvel þackat. Þá quad Egill.

Fell *t*) sá er flest hit illa
(Fót hió skálld af Lióti)
u) Úlfgrennir hefer unnit.

Eir

hostem, ictum ei ilico intentat, accessitque tam prope, ut ille retro agitaretur; simul autem clypeus ab latere illi amovebatur. hic Egillus ictum in Liotum destinavit, intulitque supra genu; pes abscissus est, Liotus autem cecidit, atque ilico fuit exanimis. Inde Egillus accessit ad Fridgeirem & ceteros, & cum prolixè sibi pro hoc facinore agerentur gratiæ, hoc carmen protulit:

Cecidit qui plurima mala
(Pedem abscidit poëta Lioto,)
1) *Lupi convivator patravit:*

Pacem

l) Hæc vocula est in solis Jör.

m) undan (þá enn vída fyrir). ok var (honum) þá vid falli búit. Perg. Jör. soli: ok fóro þeir vída um völlinn, (*tum denuo passim* &c.) *atque tum proxime ab casu aberat; & latè per campum ferebantur*. Jör. Guelf. Hol.

n) De clypei amotione nihil est in Iisd. J. P. Mox, skiölldrinn, legunt. L. M.

o) á fót Lióti fyri ofan kne ok af fótinn, in pedem Lioti — *& abscidit pedem*. Guelf. Hol. J.

p) undan honum fótinn fyrir ofan kne. *& succidit illi pedem supra* &c. Jör.

q) brátt daudr. Guelf. G. Mox, örendr, scribunt Jör. K. L M.

r) þá — voro, nesc. Guelf. Hol. J. P.

s) ok var Agli þetta miök þackat, — *multæ* &c. Guelf. Hol. J. P. ok var honum vel þackat hreysti-verk þetta ok sigr er han hafdi felldan berserkinn, — *forti hoc facinore, & victoriâ, quod occiderat* berserkum. Jör.

t) þá ed, *postquam*. N. sa feigdar illi, *iste improbus in suimet properum exitium*. P.

u) Ulfgrenir. Jör. Ulfgrennr. L. Ulfgrennu. O. Ulfgrimr (forte — grimmr, *lupina sævitia præditus*,) sed rhythmus obstat. J. Ulfreynir, *gladii explorator*, bellator, sc. ipse poëta. nimirum *Vargr* & *Ulfr* sunt idem, at *Vargr* in Edda est *gladii* & *mucronis* vocabulum; atque sic τὸ HEFER UNNIT exponendum est, *vicit*. P. Álmgrennir *arcus debilitator, vir arcifragus*. G. Pauli per conjecturam; addens: ULFGRENNIR, non nimis aptum, tolerabile tamen quodammodo, ut sit lupi vicinus, sed tantum non precarium, alterô multo commodiore se offerente. Hæc ille. sed me vide mox.

1) Grennir *vi vocis, ille qui voracem reddit*, *sc.*

A.C. 938.

x) Eir veitrag Fridgeiri.	²) *Pacem conciliavi Fridgeiri.*
y) Seka ek z) lóns til launa	*Non exspecto mercedem*
þ) Log brióranda æ) í móti.	*A* ³) *viro munifico vicissim;*
b) Jafnt var mer í gný geira	*Ita mihi in strepitu framearum*
Gamanleikr vid hal bleikan.	*Jocularis erat lusus cum homine* pallido.
Liótr	*Mors*

sc. cibum abunde præbendo; a Grádr *aviditas, voracitas.* Ulfa grennir *dixit poëta Illugius Bryndæla-skálld, in Edda* í Hiarta heitum: Grennir Gunn-másf, *apud Hallfredum in ejus Vita, &* Sára söngs má-grennir *apud Einarem Skulii in Hryggiarstycki, legere memini. Edda, i* Illum mannz kenníngum: *Kalla má hann þá ok* grenni svína ok allz fenadar. so hunda, *Tum licet appellare eum (sc. hominem, si contumeliosa appellatione sit designandus)* altorem *l.* promum condum suum ac omnis pecoris, item canum. *Adde* Ulfa greddir, *quod est Hallfredi apud Snorrium Tom. I. pag.* 222. *Ed. Havn. &* Arngreddir, *quod Einaris Skála-glami est, Ibid. pag.* 217. *Quæ pauca pro auctoritate vocabuli* Ulfgrennir, *adversum G. Pauli, criticum nimis morosum, adtulisse sufficiat.*

x) Eyr, *aes*, nempe facultates ab Lioto relictas. malè, nam hasce Egillus sibi vindicabit in sequentibus. Suec. N.

y) Sækat, *non sequor, quæro* l. *affecto.* Guelf. Hol. sótkadi Jör. mendose; unde G. Pauli formavit, sóttkadak, in præterito. Sakadi ey (ek. J.), quæ Lectio cum cæteris non conciliatur. P.J. Mox, ek, exturb. Guelf. Hol. Suec.

z) Ita Membr. a. & Guelf. Láns. G.H. Lanz, *terræ, civitatis.* J. unde ordo existit: á móti lanz- (ɔ: landz) lög-briótanda, ɔ: *in certamine cum violatore legis civilis.* Lán. P. || Laus. Suec. Membr. b. N.O. quod in contextu cum ceteris nihil commodi sensus dat. || Lións. Jör. *Lög-lión*, pro, Lagar-lión, *Leo liquoris* ɔ: maris, est *navis*, atque hujus *briótandi* fractor, *vir*, per appellationem contumeliosam, (conf. Eddam, i *Illum mannz kenníngum*). adeo hic per *lög-lións briótanda* intelligitur Liotus. || Lióst, *sanè.* G. Pauli, contra metrum, & omnes Libros, verum tamen compulsus necessitate, quod per Lög-briótanda intelligit *Legifragum*, atque sic τὸ Lóns non habet, quo referatur.

þ) Laugbrióta. Guelf. Hol. Suec. in plurali, & Laug, pro *Leyg* flamma, capi debet. Lögbriótanda Jör. *id.* Lögbriót fast. O. Sensus: *non acriter insto (instabam) legifrago ob mercedem.* at τὸ *Laus*, supra notatum, restat sensu destitutum.

æ) á móti. Guelf. Hol. Suec. Jör. J. P.

b) Jafn, *id.* Jör. Mox gey, pro gny, *in latratu.* Suec. In Stropha seq. G. Pauli proponit, Gamanleik, in dandi casu, tamen ut non explodat alteram Lectionem, quam omnes Libri præferunt.

A.C. 938. *c*) Liótr var lítt *d*) harmdaudi af mönnum, þuíat han hafdi verit *e*) hinn mesti ú-eirumadr. han var *f*) Svænskr at ætt ok átti *g*) engua frændr þar í landi *h*) han hafdi komit þángat ok aflat ser fiár á hólmgöngum. *i*) han hafdi fellt marga *k*) góda bændr ok skorat *l*) ádr á þá til hólmgöngu *m*) ok til jarda þeirra ok ódala. var þá *n*) vordinn stór-

Mors Lioti parum luctuosa erat hominibus, ut qui fuisset homo turbulentissimus. fuerat autem gente Suecus, neque ullos in terra Norvegia habebat propinquos; hic (enim) *advena erat, & ex certaminibus circensibus rem fecerat, multosque melioris notæ colonos occiderat, antè abs se provocatos ad certamen circense, atque ad dimicandum secum de fundis propriis & possessionibus avitis* (aut, *ad fundos proprios & possessiones avitas sibi traden-*

2) Eir, *Dea Eddica, bona Dea, tutatrix, per Meton. tutamen, securitas præstita h. l. Hinc verbum* at eira *l.* eyra, *parcere, servare.* At *eira* skylldi Balldri, *Edda. G. Pauli.*

3) Lón, *lacus marinus, secessus maris stagnans.* Log *lumen.* Lóns-log *aurum; atque hujus* brjótandi *consumtor, vir munificus; quæ honesta est appellatio, & ex regulis poëticis Fridgeiri magis quàm Lioto conveniens. G. Pauli hoc Distichon sic reddit:* Sane non ob mercedem armis petivi hominem legifragum; *& quod sequitur, Jafnt var mer — gamanleikr, exponit:* Erat mihi — perinde ac Jocularis lusus *&c. Meam interpretationem voculæ* Jafnt *firmat hoc Niálæ:* Jafnt er sem þer synist. *& hoc Grettis-sagæ: At* jöfnum *vetri* ɔ: *tali hyeme.*

c) þau Fridgeirr þöckudu Agli þetta verk med mörgum fögrum ordum, *Illi (Gyda &) Fridgeirr gratias agebant Egillo pro hoc opere multis verbis luculentis,* add. H. supra omissum.

d) Ita Guelf. G. N. Mbr. b. Harmdaudr. J. harmadr. Mbr. a. Trad. Jör. H harmanda. P. Mox, flestum *plerisque,* post AF inser. Jör.

e) úeirdar madr mikill, *perquam turbulentus.* Guelf. Hol. ójafnadarmadr mikill, *perquam injuriosus (importunus)* J. P.

f) Skotzkr at kyni, *Scotus* &c. Ceteri.

g) aungan frænda, in Singulari. Guelf. Hol.

h) han hafdi aflat ser fiár &c. Guelf. Hol. J. P. Deinde, í hólmgöngum, pro, á &c. J. P.

i) ok drepit marga (vaska drengi ok, *viros fortes,* add. J. P.) bændr. ok var nú ordinn &c. Guelf. Hol. J. P.

k) nyta, *id.* Jör.

l) ÁDR, nesc Jör.

m) vid sik. ef þeir villdu eigi lausar láta jardir sínar edr adrar eignir fyrir honum, *secum committendum, si recusabant ei cedere fundos suos aut res alias.* Jör.

n) so komit at han var audigr ordinn bædi &c, *eo tum pervenerat res, ut factus esset cet.* Jör.

o) ſtóraudigr bædi at löndum ok lauſum p) aurum. Egill fór q) heim med Fridgeiri af hólmſteſnunni. dvaldiz han þar þá litla hríd ádr han fór ſudr á Mæri. ſkilduz þeir Egill ok Fridgeirr med miklum kærleik. baud Egill Fridgeiri um at heimta r) iardir þær er Liótr hafdi átt. fór Egill t) ſína leid. kom fram í Fiördum. þadan fór han inn í Sogn u) á fund Þórdar á Aurlandi. tók han vel vid honum. bar han x) fram erendi ſín ok ordſendingar Hákonar konúngs. tók Þórdr y) vel z) rædum Egils ok het honum lidveitzlu ſinni þ) um þat mál. dvaldiz Egill æ) þar lengi um a) várit med Þórdi.

dendum). is nunc adeo factus erat ditisſimus, tam agrorum quam rerum mobilium. Egillus ab congreſſu circenſi domum reverſus eſt cum Fridgeire: tum vero paulisper ibi ceſſavit, antequam abiret in Mæriam auſtrum verſus, digreſſus à Fridgeire ſumma cum charitate, datoque ei negotio, ut fundos Lioto poſſeſſos (ſuo ɔ: Egilli *nomine) repeteret. Ipſe iter propoſitum in Fiördos usque perſequutus, in Sognum penetravit ad viſendum Thordum in Örlando, atque ab hoc amicè acceptus, propoſuit cauſam itineris ſui & mandata regis Haconis. Thordus comiter excepit orationem Egilli, ſuam ei operam de iſta cauſa pollicitus. Magnam ibi veris partem Egillus apud Thordum agitavit.*

A.C. 938.

LXVIII. Cap.

o) vellaudugr. J. P. madr, *homo*, add. Guelf. Hol.

p) eyri. Guelf. Mbr. b. G.

q) af hólminum med virdíng ok lof. en þo dvaldiz han litla &c. *diſceſſit ex arena cum gloria ac laude, verumtamen ibi* &c. Guelf. Hol. non ſatis diſtinctè.

r) ſaman ſe þat er Liótr hafdi átt, *út bona Lioto poſſeſſa exigeret atque in unum locum redigeret.* Guelf. Hol. J. ſe þat er Liótr hafdi eptir átt, *facultates ab Lioto relictas.* Jör.

t) þá ſudr í Fiördu ok ſo inn í Sogn, *tum Fiördos petiit auſtrum verſus, & deinde in Sognum* &c. Guelf. Hol.

u) til Þórdar á Aurland. Iid.

x) upp (fyri Þórdi, add. Jör.) erendi ſitt (ſín. Jör.) ok ordſendíng &c. —. *coram Thordo* &c. Iid. J. P. Jör.

y) þuí val, *id* &c. Guelf. Hol.

z) ordum hans. J. P. öllum ordum Egils, *omnia dicta Egilli.* Jör.

þ) um — mál, neſc. Guelf. Hol. J. P.

æ) lánga hríd med Þórdi. J. P. med Þórdi langa ſtund, *longum tempus apud Thordum exegit.* Guelf. Hol.

a) vetrinn, *hyemis.* Jör.

A.C. 938.

LXVIII. Cap.
AF FERDUM EGILS.

b) Egill gerdi *c*) ferd ſína ſudr á Haurdaland, *d*) han hafdi til þeirrar ródrarferiu ok þar á xxx. manna. Þeir koma *e*) einn dag í Fenhríng á Aſk. geck Egill þar til *f*) med xx. menn. en x. gættu ſkips. Atli enn ſkammi var þar fyri *) med nockura menn. Egill let hann út kalla *g*) ok ſegia at Egill Skallagrímsſon átti erendi vid hann. Atli tók vapn ſín ok *h*) allir þeir menn er þar voro *i*) vígir fyrir. ok gíngu út ſídan. Egill mællti. Sua er mer ſagt Atli at þú munir hafa at vardveita fe þat er ek *k*) á at rettu ok Áſgerdur kona mín,

Cap. LXVIII.
DE ITINERIBUS (REBUS GESTIS) EGILLI.

Egillus *in Hördiam auſtrum verſus iter capesſivit, utens ad id iter nave actuaria, & in ea vectoribus* xxx. *Veniunt aliquo die in Fenhringum* (Inſulam) *ad* (villam) *Aſkum; eò Egillus accesſit cum hominibus* xx. *at* x. *ſervabant navem. Atlius* curtus *ibi præſto erat cum aliquot hominibus; hunc Egillus evocari jusſit, & dici, quod Egillus Skallagrimi filius haberet, cur eum conventum vellet. Atlius arma ſua capit, & quotquot in aedibus aderant dimicando idonei; deindeque exeunt foras. Egillus fari orſus eſt: Ita mihi fertur, Atli, te in poſſesſione habere bona illa, quæ jure mea ſunt, & Aſgerdæ uxoris*

---

b) Sídan giördi Egill ferd cet. Jör.

c) för, *id.* Guelf. Hol. J. P.

d) ok höfdu xxx. manna ok höfdu med ſer ródrarſkútu. Guelf. Mbr. b. G. oratione figurata, nam Enallage Numeri eſt in Hördu, at parum tamen eleganti.

e) um dag, *interdiu.* Guelf. Hol. Jör.

f) Ita Mbr. a. & Trad. per Ellipſin. Húſſ med ſueitúnga ſína. Guelf. Hol. húſa med ſueit ſína J. P. bæjar med menn ſína. Jör. *ad ædes cum ſociis* &c. nullâ cuſtodum navis factâ mentione.

*) vid, *id.* Guelf. G.

g) ok — vid hann, male abeſt a Guelf. Hol. Jör. J. P.

h) allir húſkarlar hans, *omnes ſui famuli.* Jör. at omitt. Er — fyri. || geck út, *exit foras.* Guelf. Hol. omisſis, quæ intercedunt.

i) vígfærir, *id.* pro, vígir fyrir. C. E. contra Membranæ auctoritatem.

k) á, ok Aſgerdur &c. Jör. || kalla mer. arf þann er átt hefir Biörn hölldr er Bergonundr bródir þinn hellt fyri mer. vil ek þeſſ krefia þik attú látir þat út fyri mer (mik-

mín. *l*) muntu heyrt hafa þar fyrr um rætt at ek *m*) kallada mer arf Biarnar haulldz er Bergönundr bródir *n*) þinn hellt fyri mer. em ek nú kominn at vitia fiár þess. landa ok *o*) lausa-aura. ok krefia þik at þú látir laust ok greidir mer í hendr. Atli segir. Lengi *p*) höfum ver þat heyrt Egill at þú ser újafnadar madr *q*) mikill. en nú *r*) mun ek at raun um koma. ef þú ætlar at kalla til *s*) þess fiár í hendr mer er Eiríkr konúngr *t*) dæmdi *u*) til handa Bergönundi bródr mínum. *x*) átti Eiríkr konúngr þá at ráda bodi ok banni *y*) her í landi. Hugda ek nú *z*) hitt Egill at þú mundir *þ*) fyri því her kominn at bióda mer *æ*) giölld fyri

uxoris meæ; (nam) ante fando audîsti, credo, quod mihi vindicabam hereditatem Biörni Hölldi *a Bergönundo fratre tuo adversus me* (per injuriam) *detentam. Nunc ego adsum ut hæc bona repetam, fundos & res mobiles; atque abs te postulem, ut mittas, mihique in manus tradas. Atlius fatur: Jam diu est, Egille, cum fando audimus te esse hominem valde iniquum; at nunc re ipsâ id me experiri intelligo, si mihi ex manibus efflagitare postulas bona ab rege Eirico in dominium adjudicata Bergönundo fratri meo. eâ sanè tempestate Eiricus rex in hac regione habebat* (plenam) *potestatem jubendi & prohibendi. Istud jam putabam, Egille, te hic adesse ad multam mihi pro fratribus meis offeren-* A. C. 938.

(mik. Mbr. b. H. ineptè.) *quæ mihi vindico, nempe hereditatem B. Hölldo olim possessam, at à Bergön. fratre tuo — detentam; postulatum abs te volo ut ea mihi repetenti (in mei gratiam) exsolvas.* Guelf. Hol. ita contrahunt sequentia, usque ad Atlii responsum.

l) ok muntu hafa heyrt fyrr umrædur um þat. Jör.

m) kalla, in præsenti. Jör.

n) ÞINN, abest à Mbr. a. vitio scribæ ut puto.

o) lausra aura. Jör. K. L. M.

p) hef ek, in singulari. Jör.

q) MIKILL non est in Mbr. a. & Trad.

r) er ek at sannri frett um kominn. er þu &c. *id pro vero comperi, cum tu* cet. Guelf. Hol. J. P.

s) fiár þess. Guelf. Hol. Jör.

t) feck, *tribuebat*. Jör.

u) Önundi, excluso, TIL HANDA. Membr. a. Trad.

x) Red Eir. kon. þá bædi bodi ok banni. Guelf. Hol.

y) í landi þessu. Jör. Sed Guelf. Hol. omitt.

z) Hanc voculam ex Jör. intuli in Contextum.

þ) kominn her til þess. Guelf. Hol. FYRI því omitt. Jör.

æ) bætr. Guelf. Hol.

A.C. 938. fyri *a*) brædr mína *b*) er þú *c*) tók af lífi. ok *d*) þú mundir *e*) bæta vilia rán þat er þú *f*) ræntir her á Aſki *g*). munda ek *h*) þá veita *i*) ſuör þeſſu máli ef þú *k*) flyttir þetta erendi. en her kann ek engu *l*) ſuara. *m*) Þat mun ek ſegir Egill bióda þer ſem ek baud Aunundi. at Gulaþíngslög *n*) ſkipi um mál ockur. tel ek *o*) brædr þína hafa fallit *p*) ú-gillda *q*) á ſiálfra ſinna verkum. þuíat þeir höfdu ádr rænt mik lögum ok landzretti. ok *r*) tekit fe mitt at herfángi. *s*) hefi ek til þeſſa konúngs leyfi at leita *t*) laga vid

ferendum, quos tu (de vita) tollebas; atque reſarciturum eſſe rapinam hic in Aſko actam. tum [1]) *reſponſum darem ad hanc cauſam, ſi hoc negotium proponeres: at hic (ad hoc) nihil poſſum reſpondere. Feram tibi, inquit Egillus, quam tuli Önundo conditionem, ut jus Gulenſe lites noſtras decidat. fratres (autem) tuos* [2]) *jure cecidiſſe ajo, ob ſuas ipſorum noxas; nam antea* [3]) *legibus me & jure civili ſpoliaverant, meaque bona vi & armis ceperant. Regis ad hoc veniam habeo, ut jure tecum experiar in hac cauſa. voco te*

a) bródr minn, in ſingulari. Jör.

b) tva, *duobus*, add. Guelf. Hol. omiſſ. ER — LÍFI.

c) Ita Mbr. a. tókt. C. E. drapt, *occidiſti.* Jör. excl. AF LÍFI.

d) fyri rán þat. Guelf. Hol.

e) nú vilia bæta rán þaú. Jör.

f) giördir. Jör.

g) fyrr er þú komt her, add. Guelf. Hol. J. P. Mox, þá munda ek. Jör.

h) ok, *etiam*, inſer. Guelf. Hol.

i) nockr ſuör (ſuör nockur) þínu máli, *aliquid reſponſi — ad tuum petitum.* Jör. Guelf. Hol.

k) giördir þetta fyrſt, *hoc primum faceres.* Jör.

l) til (um) at, inſer. Jör. J. P.

m) Enn, *porro*, l. *iterum.* Guelf. Hol. Mox, vil ek þer bióda. Jör.

n) ſkipti med ockr. en ek tel &c. Guelf. Hol. ſkipti um mál ockar. Jör.

o) bródr þinn ógilldan &c. in ſingulari. Jör.

p) úhelga. Guelf. Hol.

q) fyri þat er þeir ræntu (han rænti. Jör.) mik lögum, *propterea quod me* &c Guelf. Hol. Jör.

r) tók, in ſing. Jör. ita & Guelf. mendoſè, ut puto. Mox, fe nán, in plurali. Guelf. Hol. J. P.

s) Þá fór Egill í brott &c. Guelf. Hol. J. P. omiſſ. omnibus, quæ intercedunt.

t) eptir lögum. Jör.

1) I. e. Tibi non præciderem omnem ſpem aliquid de hereditate petita obtinendi, aut, non penitus recuſarem ad litem tecum ſuper iſta hereditate deſcendere, ſi prius oſtenderes te velle mihi ſatisfactum de cædibus tuis & rapinis.

2) Executio juris ſui licita eſt, ubi jus non redditur. Torfæus.

3) Hæc ſpectant tam ipſam uſurpationem hereditatis, quam judicii, ubi de ea diſceptabatur, diſturbationem ſupra memoratam pag. 350.

vid þik um þetta mál. vil ek stefna þer til Gulaþíngs ok hafa þar laga úrskurd um *u*) mál þessi. Koma mun ek. segir Atli. til Gulaþíngs. ok megu vid þar *x*) ræda um þessi mál. Sídan fór Egill í brott med föruneyti sitt. fór han þá nordr í Sogn *y*) ok inn á Aurland til Þórdar mágs síns. ok dvaldiz þar til *z*) Gulaþíngs. Ok er menn komu til þíngs. *þ*) þá kom Egill þar. Atli hinn skammi var ok þar kominn. Tóku *æ*) þeir þá at tala sín mál. ok *b*) fluttu fram fyri þeim mönnum er um skylldu dæma. Flutti Egill fram fiárheimtu *c*). en Atli baud *d*) lögvörn í mót tylftar-eida at han hefdi *e*) ecki fe *f*) þat at vardveita er Egill ætti. Ok er Atli geck at *g*) dómum med *h*) eida-lid sitt. þá geck Egill í móti honum,

te (igitur) in jus Gulense, judicialem ibi sententiam super his litibus obtenturus. Veniam, inquit Atlius, in forum Gulense; atque ibi nobis de his rebus agere licebit. Postea Egillus cum suo comitatu abiit in Sognum boream versus, & introrsum ad villam Örlandum, ac Thordum adfinem suum. ibi quievit in conventum usque Gulensem. quò cum veniretur, adfuit illic Egillus; sed & Atlius curtus *eòdem advenerat. Tum illi orare coeperunt suas lites, & iis coram, qui judicare debebant, (eas) enarrarunt: & Egillus quidem petitionem pecuniæ edidit; at contra pollicitus est Atlius legitimam defensionem, (nimirum)* xij. *hominum juratorum testimonia, quod nullam pecuniam, quæ Egilli esset, in sua haberet possessione. Cui ad judicium accedenti cum juratoribus suis, ad-* A. C. 938.

u) þetta mál. Mbr. a. & Trad.

x) tala um mál þessi. Jör.

y) ok — Aurland, omitt. Guelf. Hol. Jör. J. P.

z) þíngsins, *Conventum.* Guelf. Hol. þíngstefnunnar, *id.* aut, *diem conventui præstitutam.* Jör.

þ) var Atli hinn skammi þar kominn, *præsto ibi aderat Atlius* curtus. Guelf. Hol. var Egill þar kominn. Atli &c. Jör.

æ) menn þá at reisa mál sín (hreisa málum sínum P) *Tum edi cœptæ lites (moveri cœptæ actiones) ab ligitantibus.* Guelf. Hol. P. Etiam reisa, pro tala præfer. Jör.

b) flyttu fram mönnum þeim er dæma skylldu. Guelf.

c) sína, *suæ.* Guelf. Hol. Jör. add.

d) fram (þar. Jör.) laug ok tylptar-eid (tylftar-eid) Guelf. Hol. Jör. Sensus vocis Laug, in ista lectione, mihi quidem est ambiguus.

e) Ecki, nesc. Guelf. Hol. quod est notabile. Fe, exclud. Hol.

f) at vardveita. þat er Egill átti. Jör.

g) dómi. Guelf. Hol. J. P.

A.C. 938. honum *i*). ok ſegir. at eigi vill han eida *k*) hans taka fyri ſe ſitt. vil ek bióda þer önnur laug. þau at vid gángim á hólm her á þínginu. ok hafi ſá ſe þetta *l*) er ſigr færr. Þat voro *m*) ok laug er Egill mællti ok *n*) forn ſidvenia. *nn*) at hverium manni var rett at ſkora á *o*) annan til hólmgöngu. hvart er han ſkylldi *p*) veria ſakir fyri ſik eda ſækia. Atli ſagdi at han mundi *q*) þeſſ eigi ſynia at gánga á hólm vid Egil. þuíat þú *r*) mælir þat er ek ætta at mæla. *s*) þuí at ærinna harma á ek at heſna á þer. þú hefir at jördu lagt brædr mína ij. ok *t*) er mer *ú*) mikilla muna *) vant at ek hallda rettu máli *x*). ef ek ſkal helldr láta

adverſum procedens Egillus negat ſe juramenta illius pro ſua pecunia velle accipere. Aliûs (autem) juris copiam tibi ultro facio; ejus putà, ut nos certamen circenſe hic in forò ineamus, atque bona hæc obtineat, qui victoriam obtinebit. Et ſane lex erat, quod Egillus dixit, ac vetus conſuetudo, ut licitum eſſet cuicunque homini in arenam provocare alterum, ſive defenderet ſuas lites, ſive ageret. Atlius dixit ſe non recuſaturum eſſe in arenam adverſus Egillum procedere; nam tu dicis, quod me dicere oportuerat, nimis enim graves luctus (injurias) in te vindicandum habeo; ad terram (letho) dejeciſti duos fratres meos: atque multum abeſt ut jus meum tuear, ſi potius contra jus & æquum mea

h) ſitt eida-lid. Guelf. Hol. eidamenn ſína. Jör.

i) med ſueit ſína, *cum ſua cohorte*, add. Guelf. Hol.

k) Atla fyri ſe ſitt. Iid. HANS, exclud. Jör.

l) allt, *omnia*, add. Iid. Guelf. Hol.

m) OK, omitt. Guelf. Hol. þá, *tum temporis*. Jör.

n) ſidvenia forn. Jör.

nn) AT HVERIUM, usque ad, SÆKIA, male exclud. Guelf. Hol. J. P.

o) hólm ödrum manni. Jör.

p) ſækia mál edr veria. Jör.

q) ai ſynia honum hólmgöngu. Guelf. Hol.

r) beidiz þeſſ er ek ſkylldi bióda, *poſcis id, quod me polliceri oportuerat*. Jör.

s) fyri þat er þú hefer drepit brædr mína tva, *propterea quod occidiſti* &c. Guelf. Hol. || þuí ærnar ſakir á ek þer at giallda. er þú hefir drepit &c., *nam nimia crimina tibi rependendum habeo, quod* &c. Jör.

t) vil ek eigi láta lauſar eigur mínar vid þik aflaga. en berjaz vil ek vid þik, *nolo ſanè tibi cedere mea bona —, at dimicare tecum volo*. Jör.

u) þá miklu minna ávant, *tum multo minus mibi deeſt ad tuendum* &c. Guelf. Hol. qui ſenſus non poteſt conſiſtere cum conſequentibus.

*) á-vænt. P. unde ſenſus forſan eſt, *tum ſperandum eſt mibi, valde imparem fore me ad juſtam cauſam tuendam* &c.

y) láta laufar eignir mínar *z*) aflaga fyri þer. enn berjaz vit þik er þú býdr mer þat. Sídan *) tóko þeir Atli ok Egill höndum faman ok feſta þat þ) med fer at *æ*) þeir ſkulu á hólm gánga ok fá er figr fær ſkal eiga Jardir þær er *a*) þeir deilldu ádr um. Eptir þat búaz þeir til *b*) hólmgöngu. Geck Egill fram ok hafdi hiálm á höfdi ok ſkiölld *c*) fyri fer. *d*) ok kefiu í hendi. en fuerdit Dragvandil *e*) feſti han vid hægri hönd fer. *f*) þat var fidr hólmgöngu-manna at þurfa ecki at bregda fuerdi ſínu á hólmi. láta helldr fuerdit hendi fylgia fua at þegar veri fuerdit tiltækt er han villdi. Atli hafdi *g*) enn fama búnad fem Egill. han var *h*) vanr hólmgöngum. han var

mea bona tibi cedo (cedere cogor), quam tecum dimico, cum tu id ultrò offers mihi. Deinde Atlius & Egillus junctis manibus paciſcuntur inter ſe, ut in circo congrediantur, & victor potiatur fundis litigioſis. Ita ad certamen circenſe accinguntur. Egillus proceſſit, capite galeam, & clypeum præ ſe, geſtans, gæſumque in manu; at gladium Dragvandil *de brachio dextro ſuſpendit ſibi. Mos fuit gladioribus non opus habere gladium ſuum educere in circo, facere potius ut gladius ſequeretur manum (gladium brachio adpenſum geſtare), ut continuò in promtu eſſet, cum eo uti vellet gladiator: Atlius eadem atque Egillus inſtructus erat armatura; (ceterà) pugnis circenſibus adſuetus, robu-* A.C. 938.

x) vid þik, *adverſus te*, add. J. P. Guelf. Hol.
y) vilia, *volo*, ſc. *cedere*, infer. J. P.
z) ok flyia fyri þer, *& te fugere* J. P. inepte. AFLAGA-ÞER, delent Guelf. Hol.
*) handtaka þeir þetta Egill ok Atli at þeir ſkylldu á hólm gánga, *junctis manibus confirmant (recipiunt invicem) — ſe in circo eſſe congreſſuros.* Jör.
þ) mál fem lög ſtódu til, *confirmant id pactum, prout legibûs fieri oportebat.* Guelf. Hol. J. P. omiſſ. feqq. usque ad, EPTIR ÞAT.
æ) fá þeirra er figr hefr ſkal eignaz jardir &c. Jör.
a) ádr deila þeir um. Jör.
b) bardaga þar á þínginu, *pugnam ibi in foro.* Guelf. Hol.
c) á hlid *ad latus.* Jör.
d) ok, ignor. Guelf Hol. ok fuerd í hendi er het *Dragvandill* ok kefiu, *atque in manu gladium, nomine* Dragvandilem, *& gæſum.* Jör.
e) hafdi han med fer ok, *etiam adhibuit, &*, infer. Guelf. Hol. P. Paulo poſt pro HÖND P. legit, hlid, *ad latus.*
f) ÞAT VAR SIDR, usque ad, ATLI HAFDI, perperam abeſt à Ceteris.
g) ok ſlíkan, *etiam conſimili.* Guelf. Hol. P.
h) hólmgöngumadr ſterkr ok fiölkunnigr, *athleta — & magiæ peritus.* Guelf. Hol.

A.C. 938. var sterkr madr. ok *i*) enn mesti fullhugi. Þar var *k*) leiddr fram gradúngr mikill ok *l*) gamall. *m*) var þat kallat *blótnaut*. Þat skylldi sá *n*) höggua er sigr hefdi. *o*) var þat stundum eitt naut. stundum let sitt hvarr framleida sá er á hólm geck. Ok er þeir voro búnir til hólmgöngu þá hlaupaz þeir at *p*). ok skutu fyst spiótum ok festi *q*) hvarki spiótid í skilldi. *r*) námu bædi í Jördu stadar. *s*) Sídan taka þeir bádir til suerda sinna. genguz þá *t*) at fast ok *u*) hiugguz til. geck Atli ecki á hæl. *y*) þeir hiuggu tídt ok hart ok *z*) únýttuz skiótt

robustus idem, & summa animi fiducia praeditus. In arenam productus est taurus, grandis corpore atque aetate; qui *) Bos sacrificii (victimae) *vulgó appellabatur: hunc caedere debuit victor. interdum unus erat bos, interdum suum quisque* (bovem) *duci fecit, eorum qui in arenam descendebant. Jamque illi, ut parati erant ad certamen, concurrunt: & primum quidem jaciebant pila, at neutrum pilum in alterius figebatur clypeo, utrumque (autem) in terra substitit. Tum suum uterque capientes gladium, strenue conferebant gradum (congrediebantur), ictusque alternabant, Atlio nihil retrò cedente; feriebant & vehementer & crebrò, unde clypei citò*

i) mikill fullhugi. han var ok miök fiölkunnigr. Jör.

k) ok, *etiam*, add. Guelf. Hol. P. Mox Gridúngr. Jör. J.

l) kallat (kalladr. P.) blótnaut. Guelf. Hol. J. P.

m) er kalladr var blótnaut. Jör.

n) þeirra högga (non, höggua). Guelf.

o) Hæc observatio non est in Ceteris.

p) skutuzt fyrst á med spiótum, — *alter in alterum* jaciebant &c. Jör.

q) hvargi í annars skilldi, *neuter* (pilum) *in alterius fixit clypeo*. Guelf. Hol. annars, post SKILLDI, etiam add. Jör.

r) numu — stadar í jördu. Jör. ok nam hvarteggia &c. Guelf. Hol.

s) greip þá hvarr (hvörtveggi J. P.) til síns suerdz, *arripientes* &c. Guelf. Hol.

t) at, simpliciter. Guelf. Hol. *pedem contulere (cominus pugnavere)*. nær, *id.* Jör. Post AT, add. P. J. ok höggvaz til hlytar (hlutar. J. mendose) *& commutant ictus admodum validos.*

u) hopadi Atli hvergi fyri Egli. Guelf. Hol. opadi Atli &c. Jör.

y) var þat brátt at skilldirnir klofnudu, *cito evenit, ut diffinderentur clypei*. Guelf. Hol.

z) hiugguzt brátt, *cito conscindebantur*. Jör.

*) *De Bove sacrificii etiam tradit Kormaks-saga cap. 4. à fine; ubi* Blódnaut *scribitur in Membrana, quae scriptio favet meae conjecturae de origine vocum* Blót & ad blóta, *suprà pag. 209.*

ſkiótt ſkilldirnir. Ok er ſkiölldr Atla var miög þ) únýttr þá kaſtadi han honum. tók þá ſuerdit æ) tveim höndum ok hió a) ſem tídazt. Egill hió b) til hans á auxlina ok beit ecki c) ſuerdit. d) han hió annat ok it þridia. var honum þá hægt at leita högg-ſtadar á Atla e) at han hafdi enga hlíf. Egill reiddi ſuerdit af öllu afli. f) en ecki beit hvar ſem han hió til. Ser þá Egill at g) eigi mun hlýda ſuabúit. þuíat ſkiölldr hans gerdiz þá h) únýtr. þá i) let Egill lauſt ſuerdit k) ok ſkiölldinn ok hlióp at Atla ok greip hann höndum. l) kendi þá afls-

citò lacerabantur. Ubi autem clypeus Atlii inutilis poenè factus erat, projecit hunc, & gladium ambabus manibus comprehendens feriebat quam creberrime. Egillus humerum ei percusſit, at gladius nihil ſecuit: adjecit ictum alterum ac tertium, tum ex facili quærens oportunum plagæ locum in Atlio, quod is nullum habebat corporis munimentum: (& quidem) libravit gladium omnibus viribus arcesſitis, at nulla exiſtebat plaga, quamcunque corporis partem ictu appeteret. Intelligens igitur Egillus, iſtam pugnandi rationem non expedire, nam tum clypeus ejus fieri coepit inutilis; clypeo & gladio misſis, in Atlium irruit, manibusque eum prehendit: A. C. 932.

 hic

þ) onytr. Jör. klofinn, *diſciſſus*. Guelf. Hol. omiſſ. MIÖG, ante.

æ) ſkialldar-brotinu. ok hió &c., *laceras clypei reliquias*. Guelf. Hol. J. P.

a) (med ſuerdinu) ſem ákafaz, *(gladio) quam vehementiſſime*. Iid. Jör.

b) mikit högg til Atla á &c. *magno ictu*. Jör. ok med ſuerdinu í móti. ok hvert at ödru. ok beit &c. *feriebat contra, uno ictu ſuper alium* (illato), ɔ: *continuis ictibus*; at &c. Guelf. Hol.

c) á, ok þegar ſem tídazt hió han annat &c. — *& ſimul quam citiſſime* cet. Jör.

d) HAN HIO, usque ad, SER ÞÁ EGILL, non viſitur in Guelf. Hol.

e) er, *id*. Jör.

f) ok beit þó ecki á hvar ſem á kom, — *ictus attingebat*. Jör.

g) honum mun eigi ſuabúit hlyda — *ſibi*. Guelf. Hol. omiſſ. þuíat — únytr.

h) miög, *admodum l. ferè*, add. Jör.

i) greip. Guelf. mendoſè. hlióp at Atla. Hol. omiſſ. þá — SKIÖLLDINN.

k) OK SKIÖLLDINN, etiam ignor. Guelf. Jör. J. P.

l) ok var þeirra adgángr bædi hardr ok lángr. ſídan let Egill han kenna aflſinar, *atque eorum lucta & vehemens & longa erat: deinde Egillus fecit eum ſentire nervos* (ſuos). Jör. A. & B. at Tertius, quem voco F. habere videtur, pro ultima voce, afls-munar, quod ſane præferendum eſt.

A.C. 938. afłsmunar. *m*) ok fell Atli á bak aptr. *n*) en Egill greyfdiz *) at nidr ok beit í ſundr í honum barkann. *o*) let Atli þar líf ſitt. Egill *p*) hlióp upp ſkiótt. ok *q*) þar til er *r*) blótnautid ſtód. greip *s*) annarri hendi *t*) í granarnar en annarri í hornit. *u*) ok ſnaradi ſua *x*) at *y*) fætr viſſu upp en *z*) í ſundr hálsbeinit. Sídan geck Egill þ) þar til er ſtód föruneyti hans. þá kvad Egill.

hic virium apparuit diſcrimen, Atliusque cecidit reſupiuus; at Egillus ſuper eum pronus incubuit, & guttur ei mordendo eliſit. ibi Atlius vitam amiſit. Egillus cito exſiluit, atque ad bovem ſacrificio deſtinatum ſe corripuit; hunc altera manu labiis, altera cornu, prehenſum, coutorſit ita, ut pedes ſurſum ſpectarent, cervix (jugulus) autem diſrumperetur. Deinde ad ſuum comitatum iit, atque carmen fudit:

æ) Beitat nú *a*) ſá *b*) brugdum
c) Blárr Dragvandill unda
Af

Deſtituebatur jam acumine, quem ſtrinximus,
Cæruleus Dragvandill *vulnerum* (effector)
Eo

m) rak Egill (han Egill. Guelf.) þá Atla nidr, *Egillusqve eum in humum dejecit.* Guelf. Hol. ok rak hann nidr undir ſig, *& vi ſub ſe egit.* Jör.

n) Gryfdiz han þá nidr at honum. Guelf. G. Mbr. b. Greifdiz. H. N. Greifiz. Jör. prava ſcriptione utriqve. Greiptiz. P. obſcurè, tametſi ita quoque legitur in Ol. ſaga impreſſa, þætti Þórſt. uxa-fóts.

*) nidr at Atla (á hann. P.) K. L. M. P. at honum nidr. Jör.

o) ok l. A. ſua (let han ſo. Jör.) *atque ita* cet. Guelf. Hol. Jör.

p) ſtód upp, *ſurrexit.* Iid. J. P.

q) hlióp, inſer. Iid.

r) ſtód blótnautid. Jör.

s) han, add. Guelf. Hol.

t) hornit en annarri í granarnar. Guelf. um hornin — um granarnar, *cornubus.* Hol. voculam i utrobique delent Jör.

u) ſo hart, *tam valide.* J. P.

x) hart, *valide.* Guelf. Hol.

y) þegar horfdu (ſtódu. P.) upp fætrnir á gradúnginum, *ilico — (ſurſum extarent) tauro.* Guelf. Hol. J. P.

z) hálsbeinit geck í ſundr. Jör.

þ) til förunauta ſinna. Iid. Guelf. Hol.

æ) Ita Guelf. J. K. Beittat. Mbr. a. forte pro *beittiat* tranſitive, ɔ: *plagam non intulit.* Beitir. L. M. Beitkat. Jör. vitioſè utrique. Bettar er nu ſá er brattar (brattra. G. Suec.) Hol. Suec. ejusdem farinæ. || Bettar eru nú brattar blá Dragvönduls undir, *Nunc compenſata ſunt vulnera (inflictu) ardua cæruleo Dragvöndulo*, ɔ: quod ille non potuit ego perfeci (dentium ope) O.

a) þá er *cum.* Jör.

Af þuí at eggiar deyfdi	*Eo quod aciem* [1]) *utrinque hebetaret*	A.C. 938.
Atli framm inn ſkammi	*Attiſus* [2]) *antrorſum* ille brevis.	
Neytta ek *d*) afls vid ýti	*Robore nitebar adverſus*	
e) Aur-málgaztan *f*) hiörva.	[3]) *Linguacisſimum gladiorum protruſorem:*	
g) Jaxl-bródr let ek eyda.	[4]) *Dentis maxillaris fratrem feci delere* (eum);	
Ek *h*) bar ſaud *i*) med naudum.	*Portabam* (enim) *gladium* [5]) *cum difficultate.*	
Sídan	*Poſtea*	

b) er braugdum. Guelf. brögdum. K. L. M.

c) Duplicavi in hac voce literam *r*, cum Mbr. a. & Trad. ſcripſiſſent, blár, contra regulam. || blá Dragvandil, in dandi vel auferendi caſu. Guelf. Hol. Suec. blár — randir, *(non ſecuit) cæruleos margines.* Jör. falſò, ob præcedentia narrationis.

d) álfs, *id.* per metatheſin literarum. Guelf. Mox, þó úti, inepte. Hol. Suec. þá yti, *cum protruſorem.* H.

e) ör-málgaſtum, in Dandi caſu. J.

f) hiörfar, in ſingulari. H. Kiarva. K. L. M. quod non diſplicuit G. Pauli; ſed mihi incertum eſt, utrum eam vocem pro *gladiis*, an pro *navibus* acceperit; prius quidem procedere arbitror, de poſteriori dubito.

g) Ita Jör. J. K. L. M. Jaxl bródur. Guelf. Hol. Jaxl bredur videtur legendum in Mbr. a. ɔ: Dentis maxill. aut *Dentium maxillarium fratres.* Jaxl brád, *Dentem maxillarem feci delere prædam.* O. Jaxl broddr let eydda (corrigo, eyddan). *Cuſpis maxillaris delevit* protruſorem &c. H. Hic G. Pauli nactus eſt occaſionem mutandi ultimum hoc Diſtichon, ut videbimus infra n. 4.

h) beit *momordi* l. *morſu necavi* (ut) *ovem.* K. Mox pro, SAUD MED, Guelf. Hol. Suec. legunt, ſæmd af, *honorem (victoriam) retuli ex calamitate* ɔ: pugna. ſæmd of dæmda, *honorem mihi adjudicatum retuli.* H. || ſæmd bar af dæmdum retuli *honorem ex damnato*, ſc. ad mortem. O.

i) af Jör. utramque voculam omitt. K. In J. hæc Stropha legitur ita: Edr berſaud ofnaudum. Berſaudr quidem eſſe poteſt *agna*, at nihil tamen commodi ſenſus hinc elicitur.

1) *G. Pauli (a quo verſio hujus carminis, præterquam duarum Stropharum ultimarum, eſt) bene addidit illud,* utrinque, *cum in Textu ſit* EGGIAR, *quod oſtendit* Dragvandilem *fuiſſe gladium ancipitem.*

2) *Incertum eſt, núm vocula* FRAMM *ad ſtaturam Atlii debeat referri, quod facere videtur Interpres; an potius ad verbum* BRUGDUM *ſtrophâ* 1. *ut ſit*, brugdum fram, vibravimus prorſum, *an denique ad* EGGIAR, *quando ſenſus erit*, primorem aciem.

3) *Interpres adpoſuit in Parentheſi*, jactantisſimum; *quod placet, ob glorioſum reſponſum Atlii, cum provocabatur ab Egillo. Idem quoque ad* Gladiorum *parenthetice ſubdi-*

A.C. 938. Sídan eignadiz Egill jardir þær allar er k) han hafdi til deillt l) ok han kalladi at Ásgerdr kona hans hefdi átt at taka eptir födr sinn. Ecki er getid at þá yrdi fleira til

Postea Egillus obtinuit fundos omnes, de quibus certaverat, & quos prædicabat uxorem suam Asgerdam hereditatis paternæ titulo capere debuisse. Plura in isto *) *Conventu memo-*

subdidit, navium (Karfa *l.* knarra) *putans* hiörva ytir *non æque commodum*, *aut tam ex vetustatis genio*, *quam* karfa ytir. *sed is ipse Criticus tacitè renuntiat huic sententiæ infrà (in ultimo Carmine Egilli apud Armodum)*, *ibi enim admittit* ytir armlinnz, *&* *exponit* Gladii protrusor l. protensor.

4) Dentem primorem *rectè intelligit G. Pauli*, *atque illi Lectio*, Jaxl-bródr — eyda, *eo sensu non mala utique videtur*; *pulchriorem tamen existimat alteram Lectionem*, *quam partim præeunte*, *ut dicit*, *Libro H. ipse concinnavit*, *nempe*: Jaxl-*brodd* let ek *(of) ydda Egdar skaud* med naudum, Feci maxillaris dentis *cuspidem pungere Gigeanteum nebulonem* calamitosè. *Sed cum ipse Interpres non malam judicet Lectionem Strophæ prioris*, *nihil erat causæ*, *cur ab ea recederet*: *Lectio autem* Egdar skaud *in Stropha posteriore seu ultima*, *neque quicquam in se habet expetibile*, *neque ulla nititur auctoritate*, *nisi purâ putâ Interpretis mutandi lubidine.*

5) Seydr *ignis nomen est*, *quod* *&* *recte scribitur* Saudr, *nam* ey *&* au *mutuas vices obeunt*: *at* Elldr *&* Brandr *(ignis, flamma) sunt* gladiorum *nomina*: *ergo Poëta modo* SAUD *pro* suerd *posuit*; *&* *sensus Strophæ est*, Parum profeci gladio pugnans. *Alias esse poterit*, Difficulter sustinui veneficium, *sc. Atlii hebetantis gladium. ita* Saudr *ignis*, *pro* veneficio *acciperetur per Metonymiam adjuncti. ignem sanè in veneficio* Seidr *adhibitum fuisse*, *statuit (præter alios) Scriptor gravissimus Eggerhardus Olavius*, Reise igiennem Island *T. I. pag.* 468. *quæ sententia nondum satis firmis argumentis refutata est. Versionem G. Pauli in hanc Stropham adtuli notâ præced. super qua sic commentatur*: Eg bar saud, *nihil habet commodi sensus*, *unde* Egdar skaud *per conjecturam ponendum videbatur.* Egdir, *gigas Eddicus (in V. spá) unde formari potest nomen gigantidis* Egda. Skaud *est convicium in hominem nihili*, *ut* Egdar skaud *notare possit hominem gigantis instar exosum* *&* *contemptum*, *vel gigantide uxore dignum* *&c.* Skaud afgömul *Hördar s. Hactenus ille. tædet me quidem*, *&* *distaedet*, *talium figmentorum.*

k) Atli hafdi átt, *quos Atlius possederat.* Jör. quod à ratione videtur alienum; alia res est, si Atlius fuisset provocator ad istud certamen.

l) OK, usque ad, SINN, exclud. Iid. Guelf. Hol. J. P.

*) *Hunc conventum Gulensem ad annum* 939. *referendum esse arbitratur S. V. J. Finnæus*; „ *qvamvis (inquit) tam Torfæus Hist. Norv.*

til tídenda á þuí þíngi. Egill fór þá fyrst inn í Sogn *m*). ok skipadi jardir þær er han hafdi *n*) þá fengit *o*) at eiginn-ordi. *p*) dualdiz han þar miög lengi um várit. Sídan fór han med föruneyti sitt austr í Vík. fór han þá *) á fund Þórsteins. ok *q*) var þar um hríd.

memorabilia evenisse non est proditum. Inde Egillus primùm Sognum ingressus, de fundis in dominium modò acceptis disposuit, ibique aliquammultum veris consumsit. Hinc cum comitatu suo abiit in Vicham orientem versus, & quidem ad Thorsteinem; atque ibi aliquamdiu commoratus est. A.C. 938.

LXIX. Cap.
ÚTKVAMA EGILS.

Egill bió skip sitt um sumarit. ok *r*) fór þegar han var búinn. *s*) han hellt til Islandz. *t*) honum fórst vel. *u*) hellt han til Borgarfiardar. ok *x*) kom skipinu skamt frá bæ sínum. *y*) let han flytia heim *z*) varníng

Cap. LXIX.
REDITUS EGILLI IN ISLANDIAM.

Idem *hac æstate navem suam expediit, atque abiit postquam paratus erat, cursum in Islandiam intendens; quô usus expeditô, Borgarfiördum petiit, navemque propè ab domo sua adpulit; merces domum portari fecit, navem autem subduxit, atque hac hyeme domi*

Norv. Tom. 2. pag. 194. seq. quam Schiöning Norske Histor. 2 Deel, S. 325. *duellum Egilli utrumque, tam contra Liotum quam Atlium ad unum eundemque annum referant.* „ *Sed enim præcedens narratio Auctoris Nostri à Torfæi & Schöningii partibus omnino stare mihi videtur.*

m) til Þórdar, *ad Thordum*, add. Guelf. Hol. J.

n) nyfengit. Jör. vegit til, *depugnatione sibi partis*. J. P.

o) AT EIGINNORDI exclud. Ceteri. Similî autem modô hic dicitur *Eiginnord*, uti Metord *taxatio*, *pretii constitutio*, in Grágás, Landz-leigu þætti cap. 3. nam utrobique τò *ord* est mera vocis terminatio.

p) han dualdiz þar um vetrinn, — *hyemem* &c. Jör. þadan fór han um várit med föruneyti &c. Guelf. Hol. J. P.

*) fyrst, *primum*, infer. Iid.

q) dualdiz med honum, — *apud eum* Jör.

r) sigldi á haf, *in altum vela dedit*. Iid. Guelf. Hol.

s) ok hellt. Jör. HAN — ISL. nesc. Guelf. Hol.

t) han feck ferd greida, *id*. Jör.

u) HELLT — FIARDAR, non est in Ceteris.

x) kom at landi (vid land. P.) skamt &c. Guelf Hol. J. P. kom at Borgarfirdi skamt &c. Jör. ineptè.

y) LET, usque ad, EGILL HAFDI, resec. Guelf. Hol. J. P.

A.C. 939 íng finn. en fetti upp fkipit. þ) Var Egill vetr þann at búi fínu. Egill hafdi æ) nú út haft a) allmikit fe. var han madr ftóraudigr. han hafdi b) mikit bú ok c) rifuligt. Ecki var Egill d) íhlutunarfamr um mál manna. e) ok útilleitinn vid flefta menn f) þá er han var her á landi. gerduz menn ok ecki til þeff at fitia ifir hlut hans. Egill var þá g) at búi fínu fua at h) þat fætti vetrum eigi allfám. Egill ok Áfgerdr áttu börn i) þau er nefnd eru. Baudvarr het fon þeirra. annarr Gunnarr. k) Þórgerdr dóttir ok Bera. l) Þórfteinn var ýngftr. Öll voro börn Egils m) mannvæn ok vel viti borin. n) Þórgerdr var ellzt barna Egils. Bera þar næzt.

LXX.

domi fuæ quievit. Advexerat Egillus hac vice magnum pecuniæ modum; eratque homo divitiis adfluens, ac domo utebatur (omnibus rebus) ornatisfima fplendidisfimaque. Egillus nihil fe interponebat alienis litibus, neque in cives erat petulans, cum hic in patria vivebat: fed neque erant, qui ejus jura violare fibi fumerent. Deinde Egillus domi fuæ traduxit hyemes haud fanè perpaucas. Egillus & Afgerda genuerunt liberos, quorum nomina prodita funt: Bödvarr appellabatur filius eorum, alter Gunnarr; filia Thorgerda, & Bera: Thorfteinn natu erat minimus. Omnes liberi Egilli præclaræ fpei, & fapienti ingenio nati erant. Thorgerda natu maxima erat liberorum Egilli, Bera huic proxima.

CAP.

z) fiárhlut. Jör.

þ) VAR — SÍNU, etiam omitt. Jör.

æ) þá enn allmikit fe med at fara *hac etiam vice — fecum portabat.* Guelf. Hol. P. út haft úr ferd þeffari, — *ex hoc itinere.* Jör.

a) ofrefli fiár, *incredibilem vim pecuniæ.* Jör.

b) MIKIT, & mox, OK, non eft in Guelf. Hol. bú mikid. Jör.

c) reifuligt. Jör. rifugt. P.

d) hlutfamr (madr) Guelf. Hol. Jör. J. P.

e) ok voro menn (var mönnum P.) vel til & *cives erga eum erant benevolentes, (eum amabant)* Guelf. Hol. J. P.

f) þá ER, usque ad, EGILL VAR, non funt in Guelf. Hol. J. P.

g) út her nockura vetr, *hac in terra aliquot hyemes.* Guelf. Hol.

h) vetrum fkipti, *unam & alteram hyemem.* Jör. J. P.

i) þeffi, *hofce.* Jör. nockr, *aliquot.* Guelf. Hol. & utrinque abeft, ÞAU — ERU.

k) þridi Þórfteinn. Þórgerdr het dóttir þeirra &c. (en Þórgerdr dóttir ok Bera önnr. Jör.) *tertius Thorfteinn: Thorgerda vocabatur filia eorum* &c. *(at filia Thorg. & B. altera)* Guelf. Hol. Jör.

l) Hoc membrum non eft in Ceteris.

m) mannvænlig. Guelf. Hol. J. P.

n) De ætate Puellarum nihil eft in Ceteris.

LXX. Cap. UTANFERD EGILS.

Egill spurdi þau tídendi austan *o*) um haf at Eiríkr *p*) *blódex* *q*) hefdi fallit *r*) í vestr víkíng. en Gunnhilldur ok synir *t*) þeirra *u*) voro farin til *x*) Danmerkr *y*) sudr. *z*) ok brottu var af Englandi þat lid allt er þeim hafdi þángat fylgt. Þat spurdi han ok at Arinbiörn var þá kominn til Noregs. hafdi han fengit þ) veizlur sínar ok *æ*) eignir þær han hafdi átt. ok var *a*) kominn í kærleika mikla vid konúng. Þótti Agli *b*) þá enn fýsiligt geraz at fara til Noregs. Þat *c*) fylgdi ok tídendasögu at

Cap. LXX. *PEREGRE ITIO EGILLI.*

Is Egillo rumor ex Oriente transmarino (Norvegia) allatus est, Eiricum Blódex *in piratica Occidentali* [1]) *occidisse; Gunnhilldam vero cum filiis eorum in Daniam abiisse austrum versus; omnemque manum illam Angliâ excessisse, quæ Eiricum & suam familiam eò fuerat sequuta: comperiebat etiam Arinbiörnum, in Norvegiam reducem, provinciam suam recepisse, & quas ibi habuerat possessiones, atque in magnam regis amicitiam venisse. His rebus cognitis, cupiditas incessit Egillum, adhuc semel Norvegiam petendi. Accesserat autem nuntio, regem Adalsteinem esse*

o) yfir hafit. J. P.

p) konúngr, *regem*, omisso cognomine. Ceteri.

q) hafdi. Jör. var fallinn. Guelf. Hol.

r) í orrosto, *prælio*, inser. Iid. Jör.

t) hennar, *ejus*, sc. Gunnhilldæ. Guelf. Hol.

u) Eiríks, *suis ex Eirico*, add. Jör.

x) Danmarkar. Guelf.

y) SUDR, non est in Ceteris.

z) OK BROTTU, usque ad, ÞAT SPURDI, omitt. Guelf. Hol.

þ) eignir sínar þær allar er han &c. Jör.

æ) eigur þær allar er han &c. — *omnes* &c. Guelf. Hol.

a) þá í miklum kærleikum vid Hákon konúng, *& tum in magna esse amicitia apud Haconem regem.* Guelf. Hol. nú í miklum metordum af konúngi, *in magno apud regem esse honore* Jör. þá enn í miklum metordum, *adhuc florere existimatione.* J. P.

b) þá ENN, nesc. Jör. ENN, & mox, GERAZ, nesc. Guelf. Hol. J.

c) fór ok med þessari &c. Iid. spurdi han ok. at &c. *etiam illi relatum est.* Jör.

1) *Mortem Regis Erici* Blódöxe *ad annum* 937 *Langebek Scriptor. Rer. Dan. Tom.* 2. *pag.* 416. *coll.* 148. *Torfæus Hist. Norveg. Tom.* 2. *pag.* 78. 197 *ad annum* 941. [*in margine autem Libri J. adscripserat annum* 943. *vel* -- 44.] *& Schiöning* Norske Histor. S. 300 *ad annum* 952. *referunt.*

at Adalfteinn konúngr var andadr *d*). red þá fyri Englandi bródir hans *e*) Játmundr. Egill bió þá fkip fitt. ok *f*) red háfeta til. Aunundr *fióni* rez þar til. fon Ána frá Ánabrecku. Aunundr var mikill *g*). ok þeirra manna fterkaztr er þá voro þar í fueit. *h*) eigi var þat einmælt at han veri eigi hamrammr. *i*) Aunundr hafdi opt verit í förum landá ímilli. han var nockuru ellri enn Egill. med þeim hafdi lengi verit vingott. *k*) Ok er Egill var búinn let han
A.C. 942. í haf. ok greiddiz þeirra ferd vel. komo *l*) at midium Noregi. ok *m*) er þeir fá land

[2]) *esse extinctum; tum vero Angliæ imperavit frater ejus Jatmundus* (*Edmundus.*) *Itaque Egillus expediebat navem suam, nautasque conducebat; quorum in numerum se dabat Önundus Sionius* (Perfpicax), *filius Aunii ab Aunabrecka. Önundus erat magnus staturâ, & robore inter suos tribules, qui tum vivebant, facile princeps: at omnes de eo non consentiebant, quod ille robore versipellium prorsus vacaret. Idem sæpe in navigationibus ad exteros erat versatus, natuque fuit aliquanto grandior Egillo: erant autem illi diuturnâ conjuncti amicitiâ.* [3]) *Egillus, postquam ad navigandum erat paratus, in altum se dedit; commodâque navigatione usus, mediæ Norvegiæ accessit. Visâ terrâ*

d) á Englandi, *in Anglia*, Guelf. Hol. & mox exclud. ENGLANDI.

e) Etmundr. J. P.

f) feck menn til. Jör.

g) madr, *vir*, add. Guelf. Hol. J. P. Mox, ok fterkr, *& robustus*, pro, OK — STERKAZTR &c. Jör. J. P. fed utrumque omitt. Guelf. Hol.

h) var þat margra manna mál (ok þat var mál fumra manna. Jör.) at han veri (væri) eigi einhamr, *atque multorum (nonnullorum) erat sermo; eum esse versipellem.* Guelf. Hol. J. P. Jör.

i) Han var farmadr mikill ok vin Egils, *idem in navigationibus erat versatissimus, & amicus Egilli.* Guelf. Hol. J. P. han var mikill vin Egils. Jör.

k) En er þeir voro búnir. letu þeir &c. in plurali. Jör. þeir letu fkiótt í haf. ok komo &c. — *properè se dabant, & accedebant* &c. Guelf. Hol.

l) vid Noreg. Jör. til Noregs at midiu fumri, — *mediâ æstate.* Guelf. Hol.

m) ftefndu inn í (á. Jör.) Firda-fylki (Fiardafylki. P.) — *Fiördensium (Fiördorum) provinciam.* Guelf. Hol. Jör. J. P.

2) *Rex Adalsteinn obiit Ao. 940 die 27 Octob. notante Torfæo in marg. J.*

3) *Super eo, quem in margine adposuimus, anno hujus peregrinationis Egilli consentit Schiöning l. cit. pag.* 325.

land ftefndu þeir inn í Fiördu. *n*) Þeir fengu fkiótt tídendi af landinu, ok var þeim fagt at Arinbiörn var heima at búum fínum. helldr Egill þángat fkipi fínu í höfn fem næft bæ Arinbiarnar. Sídan fór Egill at finna Arinbiörn ok vard þar fagna-fundr *o*) mikill med þeim. *p*) baud Arinbiörn Agli *q*) þángat til viftar ok fauruneyti hans þuí er han villdi at þángat færi. *r*) Egill þektiz þat. *s*) ok let *t*) ráda fkipi fínu til hlunz. en háfetar viftuduz. Egill fór til Arinbiarnar ok þeir xij. faman. *u*) Egill hafdi latid gera lángfkips fegl *x*) miög vandat. fegl þat gaf han Arinbirni ok enn fleiri *) giafir *y*) þær er *z*) fendiligar voro. Var Egill þar

terrâ curfum intendebant in Fiördos intrò; A.C. 942. *rumoresque citò, de iis quæ in regione agerentur, nacti, comperiebant Arinbiörnum in fuis prædiis domi vivere. Egillus navî in portum, quam proximè domum Arinbiörni, adplicatâ, Arinbiörnum conventum ivit: atque is conventus utrinque plenus fuit gaudii. Arinbiörnus Egillo pollicitus eft hofpitium apud fe, & comitatui ejus, quem vellet eò diverti. Egillus id volens amplexus eft, & navem fuam fubduci componique curavit. Nautæ* (quidem ceteri) *in manfiones* (hybernas) *difceffere; ipfe autem Egillus cum XI hominibus apud Arinbiörnum diverfatus eft. Egillus confici curaverat velum longæ navis, magna cum cura elaboratum: id velum dono dedit Arinbiörno, & plura etiam munera, quæ mitti* (*donari*) *digna erant. Hyemavit ibi*

n) Ita Guelf. Hol. Ok er þeir fengu tídendi af landi. Mbr. a. Trad. ok höfdu tídendi af landzmönnum, — *ab incolis*. Jör.

o) MIKILL M. Þ. refec. Guelf. Hol.

p) Arinbiörn bad at Egill fkylldi fara þángat til viftar um vetrinn. ok þeir med honum fem han villdi, *jubebat Arinbiörnus, ut Egillus eò in hofpitium hybernum concederet, & cum eo, quos vellet*. Jör.

q) med fer at vera ok þeim háfetum fem han villdi, — *& vectoribus* &c. Guelf. Hol.

r) EGILL — ÞAT, refec. Iid.

s) fkipadi Egill þá háfetum fínum í nánd fer en han var med Arinbirni vid (med. J. P.) xijta mann, *Tum Egillus nautas per viciniam in hofpitia difpofuit; ipfe* &c. Guelf. Hol J. P.

t) fetia upp fkipit ok fór til Arinb. vid xij. menn. Jör.

u) Quæ fequuntur de Velo, & ceteris Donis, omnia ignor. Jör.

x) ok vanda (vandad J.) fem meft. Guelf. Hol. J. ok vandad miög. P.

*) gáfur. K. L. M.

y) ÞÆR ER &c. neglig. Ceteri.

z) fæmiligar, *honefta*. K. L. M.

A.C. 942. þar um vetrinn í gódu yfirlæti. Egill fór um þ) vetrinn fudr í Sogn æ) at landſkylldum ſínum. a) dvaldiz þar b) miög lengi. Sídan fór han c) nordr í Fiördu. Arinbiörn hafdi d) jóla-bod mikit. e) baud til ſín vinum ſínum f) ok heradſ-böndum. var þar fiölmenni mikit, ok veizla g) gód. h) Han gaf Agli at Jóla-giöf i) ſlædur gervar af ſilki ok gullſaumadar k) miög. ſettar l) fyri allt gullknauppum m) í gegnum nidr. Arinbiörn hafdi látid gera n) klædi þat vid vöxt Egils o). Arinbiörn gaf Agli alklædnat q) nýſkorinn at Jólum. voro þar ſkorin í Enſk

ibi Egillus, & cultus eſt honorificè. Is eâ hyeme in Soguum iter fecit meridiem verſus, ad mercedes prædiorum ſuorum redigendas; ubi poſtquam longiuſcule erat moratus, boream ſe verſus in Fiördos recepit. Arinbiörnus celebravit convivium Jolenſe *magnificum, vocatis ad ſe amicis ſuis, & colonis ex tractu vicino: ibi magna hominum frequentia, & epulum erat lautum. Ille Egillo dedit munus* Jolenſe, *ſyrma ſericum; multo auro acupictum, & anterius perpetuâ aureorum globulorum ſerie clavatum limbo tenus: eam veſtem Arinbiörnus ad ſtaturam Egilli fecerat accommodari; ſed &* Jolenſi *muneri dedit Egillo amictum univerſum ex veſte Anglicana verſi-*

þ) hauſtid, *eo autumno*. Guel Hol. Jör. & mox, til Sogns. Jör.

æ) at heimta þar landſkylldir ſínar. Jör. ok heimti þar landzſkylldir ſínar, & *ibi exegit* &c. Guelf. Hol.

a) Hoc membrum ignor. Iid. J. P.

b) um hríd, *aliquamdiu*. Jör.

c) aptr, *rurſum*. Iid. Gu. Hol.

d) bod mikit at jólum. Guelf. Hol. J.

e) ok baud at ſer vinum &c. Iid. Ok baud til vinum cet. — ad id. Jör.

f) ok frændum, & *cognatis*. Jör. Utrumque omitt. Guelf. Hol.

g) GÓD omitt. Iid.

h) Arinbiörn. Jör.

i) ſilki ſlædur gullſaumadar. Guelf. Hol. Jör. J. P.

k) ok (miök) ſettar gullknöppum, & *aureis globulis (magno aureorum glob. numero) exornatum*. Iidem.

l) FIRI ALLT, omitt. K. L. M.

m) allt nidr í gegnum. Guelf. Hol. J. P. Jör. allt í gegn nidr. K. L. M.

n) KLÆDI ÞAT, non eſt in Guelf. Hol. klædi þau. K. L. M. perperam. þær, *illud ſyrma*. J. P. Mox, eptir vexti. Jör.

o) á Englandi, *in Anglia*, add. Guelf. Hol. J. P. Mox, pro ARINBIÖRN GAF &c. Gu. Hol. & J habent, ok han gaf honum: at P. habet, han gaf honum ok, quô optime cohæret oratio.

q) af Enſkum klædum nyſkorinn. Jör.

í Ensk klædi med mörgum litum. Arinbiörn gaf *r*) margs-konar vingiafir um Jólin þeim mönnum er hann höfdu heimsótt. þuíat Arinbiörn var allra manna aurvaztr ok mestr skörúngr. *s*) þá orti Egill vísu.

Siá frádi let slædur
Silki dreingr *t*) of fengit
Gullknappadar greppi
u) Get ek alldri *x*) vin betra.
y) Arinbiörn hefir árnat
z) Eirarlaust eda meira
Síd man seggr of fædaz
Slíkr oddvita ríki.

versificatori recens concinnatum. idem tempore Jolensi multifariis apophoretis honestavit convivas, qui se inviserant; erat enim Arinbiörnus omnium hominum liberalissimus, & indole præditus summe heroicá: quod Egillus carmine tum condito testatus est: A.C. 942.

Vir fortis & liberalis
Dedit Poëtæ syrma
Sericum aureis globulis obstrictum:
Meliorem amicum numquam nanciscor.
Arinbiörnus meruit
Laboriosum Ducis
Imperium, imo etiam amplius.
Sero talis vir nascetur.

LXXI. Ttt 3 Cap.

r) margar giafir þeim er han hafdi til sín bodid, *multis — quos ad se vocaverat*. Jör. Pro Vingiafir, etiam giafar præferunt Guelf. Hol. & exclud. um Jólin.

s) ok fór hverr heim sæmdr gódum giöfum, *atque omnes domum rediere honestis muneribus culti*, add. Jör. in quibus nullum est vestigium sequentis Carminis, uti neque in Guelf. Hol. Suec. J. P.

t) of (af) feingi. K. L. M. corrupte, quod non intelligerent, let of fengit, idem valere, ac *feck* simpliciter.

u) Getum, pro Get ek, substituit G. Pauli, quod non erat opus.

x) um. K. L M. vitiosè.

y) Arnbiörn, malit G. Pauli, propter euphoniam, ut ait, metricam; quod meis auribus secus videtur.

z) Eyrarlaust (Eyralaust) K. L. M. corrupte Sed G. Pauli hic confugit ad conjecturas suas. Verba ejus hæc sunt: „ *Eirarlaust eda meira*. Hæc verba quid sibi velint divinare nullo modo possum. Forte legendum *Eirar lausn*, & intelligenda merces liberationis, cujus Stropha 41. [suprà, his verbis, *seka ek — til launa*,] fit mentio. *Arnat* meruit, vel etiam retribuit, ut sit antecedens pro consequente. Et præterea tam ante quam post Arinbiörnus de Egillo optime meruerat; quod & probè agnoscit Egillus, cum Gyda ab eo auxilium expeteret; *Eir* autem hic ad virginem referendum, & ejus liberationem, *hálfkent*, ut sæpius, & *Eirar lausn* virginis liberatio. „ Sumit autem Vir ille ingeniosus, id, quod Carmen

LXXI. Cap.
Ú-GLEDI EGILS.

A.C. 943. Þ) Egill æ) feck ú-gledi mikla eptir Jólin sua at han kvad eigi a) ord. b) Ok er Arinbiörn sann þat. c) þá tók han rædu vid Egil. ok spurdi d) hveriu e) þat gegndi ú-gledi sú er han hafdi. vil ek f) segir han

Cap. LXXI.
AEGRITUDO EGILLI.

Tempore Jolensi exacto Egillus magnam nactus est aegritudinem, ita ut verbum nullum eloqueretur. Quod ubi sensit Arinbiörnus, instituto cum Egillo sermone, quærebat unde ista res orta esset, ea (nimirum) *aegritudo,*

Carmen claudit, *Oddvita ríki*, in dandi casu, & ultimum Distichon, nulla verborum transpositione admissa, reddit: *Sero nascetur vir Talis regis ullius ditioni.*

Ordo orationis in hoc Carmine, ad Versionem attemperatus, talis est: Dreingr 1) siálfrádi let greppi of fengit silki slædur-gullknappadar. get ek — betra. Arinbiörn hefir árnat 2) eirarlaust oddvita ríki eda meira. Síd man slíkr seggr of fædaz.

1) *Ita reddendum putabam, cum præsertim* Friáls liber *eâdem notione usitatum sit in sermone Islandorum hodierno. G. Pauli reddiderat* liber *(l.* spontaneus); *& monuit* Siálfrádi, *Nominativum, conjungi cum τῷ* Drengr: *posse tamen etiam esse Ablativum modi, & tum reddendum* Sponte, libere, libera voluntate; *ita Ordo foret*, Drengr let siálfrádi of fengit greppi *&c. Sane τὸ* Siálfrádi, *ultimâ hac notione, confirmatur ex isto Skálldæ:*

Siálfrádi *dó sídan &c.*

ubi ordo: Döglíngr Sólar fróns dó sídan siálfrádi *ɔ: Rex solaris regionis* (cælorum, ɔ: Christus) *postea mortuus est* libera voluntate.

2) Laboriosum *fuisse officium Ducis (ɔ: Herseri) ut qui & Civili & Militari fungeretur munere, constat ex Edda in* Konúnga kenningum. *ergo Poëta eleganter sanè & proprie intulit epithetum*, Eirarlaúst, *ad* Oddvita ríki. *Ceterà me confer supra pag.* 342. *n.* 2. *Non tamen malè per* Eirarlaust *intelligitur* grave & severum, *sc. erga hostes & maleficos.* Oddviti, *Dux exercitus, bonum est* Herseri *vocabulum, nam sensum nominis* Herser *bellè exprimit: usu tamen antiquorum Poëtarum commune est* Regibus & Jarlis & Herseris.

Þ) Ok eigi miklu sídar feck Egill ógledi so han taladi ecki vid menn, *Atque non multo post — ita ut cum aliis nihil loqueretur.* Jör.

æ) tók, *id.* Guelf. Hol. J. P.

a) gledi ord at mönnum, *hilare verbulum non loqueretur hominibus.* Iid. eleganter.

b) En er þat sann Arinbiörn. Iid.

c) geck han á tal vid Egil, *convenit Egillum, & cet.* Jör.

d) hvat til bæri, *id.* omiss. Ugledi — hafdi. Guelf. Hol. J. P

e) Þat, non est in Jör.

f) attú látir mik vita, omiss. seqq. usque ad, Egill svarar. Guelf. Hol. J. P.

han at þú látir mik vita hvart þú ert síúkr eda berr annat til. *g*) ok megi ek bætr á vinna. Egill segir. *h*) engar hefi ek kuelli sóttir. en *i*) á hyggiur hefi ek miklar um þat hversu ek skal ná fe því er ek *k*) vann til þá er ek fellda Lιót *enn bleika* nordr á Mæri. *l*) Mer er sagt at ármenn konúngs hafi þat fe allt upp tekit ok kastad á konúngs eigu. *m*) Nú *n*) vil ek *o*) þar til hafa þitt lidsinni um þessa fiárheimtu. Arinbiörn segir: ecki ætla ek þat fiarri *p*) landz-lögum at þú *q*) eignadiz fe þat *r*). en þo þiki mer *s*) nú feit fastliga komit. *t*) *Er konúngs gardr rúmr u*) *inugángs en þraungr x*) *brotfarar.* Hafa oss ordit margar

tudo, quâ laboraret. Volo, inquit ille, mihi ut aperias, utrum aeger sis, an alia res evenerit, cui ego mederi possim. Egillus loquitur: nullis laboro morbis, at magnis curis sollicitor, quo pacto consequar eam pecuniam, ad quam jus mihi peperi, cum occidebam Liotum pallidum *septentrionem versus in Mæria. Fertur mihi, procuratores regios omnem illam pecuniam excepisse, & regis in dominium adseruisse. Nunc tuum ad eam rem adjumentum exoptarim,* (nempe) *ad hancce petitionem pecuniariam. Arinbiörnus loquitur: Ego non arbitror ab lege civili esse alienum, ut tu potirere hanc pecuniam: verumtamen ea (pecunia) nunc in locum valdè munitum rediisse mihi videtur:* *) Regia domus laxa est ad introitum, at angusta ad exitum. *Multæ*

A.C. 943.

---

g) Ita Jör. Megum ver þá bætr á. Mbr. á. ubi fortasse exciderit *ráda l. vinna.* est tamen ut MEGUM positum sit pro *kunnum*, quando plena erit sententia, ɔ: *tum valebimus mederi.* || Megum ver þá bæta ef ver vitum, — *si cognoscimus.* K. L. M.

h) ENGAR — EN, non est in Guelf. Hol. J. P.

i) Ek ber áhyggiu eptir (fyri) hvernig ek skal &c. Iid. áhyggiu ber ek um þat hvern veg &c. Jör.

k) vá til, *jus mihi dimicando acquisivi.* Gu. Hol. J. P. vá til Liót hinn bleika. Jör.

l) Enn *sed*, infer. Jör. MER usque ad NU non est in Guelf. Hol. J. P.

m) ok er mer þat miög í móti skapi, *atque id mihi valde est molestum*, infer. Jör.

n) villdi ek þar hafa til lidsinni þitt at ek næda því fe, — *ut potirer hac pecunia.* Guelf. Hol.

o) hafa þitt lidsinni til slíkrar fiárheimtu. Jör.

p) lögum. Guelf. Hol.

q) mættir eignaz, *jus tibi competat ad* &c. Jör. ættir þat fe *possideres.* Guelf. Hol. P.

r) er Liótr átti eptir, *ab Lioto relictam*, add. Jör.

s) NÚ FEIT, ignor. Guelf. Hol. J. P. þat, pro eo habent Jör.

t) því konúngs gardr er &c. *nam* Jör.

A.C. 943. margar *y*) torſóttar fiárheimtur *z*) vid ofr-eſliſſ-mennina. ok ſátu ver þá í meira trauſti þ) vid konúng enn nú er. þuíat vinátta ockur Hákonar konúngs ſtendr *æ*) grunt. þó at ek verda ſua at gera ſem *a*) fornkvedit *b*) ord er. at *c*) *Þá verdr d) eik at fága er undir e) ſkal búa.* Þar leikr þó minn hugr á. ſegir Egill. *f*) ef ver höfum lög at mæla, at ver freiſtim *g*)., má ſua vera at konúngr unni oſſ her af rettz. þuíat mer er ſagt at konúngr ſe madr

Multæ nobis actiones pecuniariæ adverſum homines præpotentes (violentos) uſu evenere arduæ: & tamen majore tum fulti eramus fiducia regis, quam nunc ſumus; nam amicitia mea & regis Haconis parum altis radicibus nititur; etſi ita facere me oporteat, ut vetus dictum eſt: Eam colendum eſt arborem, ſub qua habitandum. *Mea tamen mens geſtit, inquit Egillus, ſiquidem juſta utimur petitione, periculum ut faciamus. fortaſſe rex in hac cauſa nobis fecerit juris (obtinendi) poteſtatem; nam dicitur mihi eſſe homo*

u) inngöngu. Guelf. Hol. J. P.

x) útgöngu. Guelf. Hol. útfarar. J. P. || til, inſer. Jör.

*) *Per* konúngs-gard *ſupra cap. LXVII.* Fiſcum regium *intellexi, quam notionem huc etiam congruere arbitror. Ceterum ſubobſcuro huic apopthegmati ipſe cordatus lector poterit ſenſum tribuere, quem commodiſſimum judicaverit.*

y) fiárheimtur torſóttar. H. K. L. M.

z) várar, *noſtræ* l. *de re noſtra*, add. Guelf. þínar, *tuæ* l. *de re tua* add. J. P. fyrr, *prius* add. Jör. & Fragm Membr. f. þar er — ver áttum vid ofreſli um, *ubi cum vi præpollente res erat nobis*, pro VID — MENNINA. Guelf. Hol. J. P. at utrumque exclud. Jör. & Fr. f.

þ) VID KONÚNG, exclud. Gu. Hol. J. P. quando ſenſus fuerit, *firmioribus ſubnixi eramus viribus.*

æ) helldr, *haudquaquam* altis &c. Guelf. Hol. J. P.

a) forn ordzquidr ſannar, — *confirmat.* Jör. Fr. f. Voculam ſeq. AT, exclud. Iid.

b) ORD, exclud. Guelf. Hol. J. P.

c) ſá. Iid.

d) EIK, omitt. Iid. unde ſenſus Proverbii fit, *Qui ſub alterius imperio vivere neceſſum habet, eum ut colat neceſſe eſt.* || Mox þegia, pro FÁGA, *ei tacendum eſt.* J.

e) hlytr at &c. Iid.

f) EF — MÆLA omitt. Iid. quæ verba etiam locum mutant in Jör. & Fr. f.

g) þeſſa mála (máls: Jör. Fr. f.) vid konúng. (ef vid höfum lög &c. Jör. Fr. f) *hujus cauſæ apud regem*, add. Guelf. Hol. Jör. Fr. f. Má — RETTZ non eſt in Guelf Hol J. P. pro quo Jör. & Fr. f. dant, ok mun konúngr unna oſſ þeſſ ſem rett er & *ſpero regem nobis facturum* &c.

madr rettlátr ok halldi vel *h*) lög þau er han setr her í landi. *i*) telz mer þat hellzt í hug at ek muna fara á fund konúngs ok freista *k*) þessa mála vid hann. Arinbiörn *l*) segir at han *m*) var ecki súss þess. þiki mer sem *n*) þuí muni óhægt saman at koma Egill kappi þínu *o*) ok dirsd en skaplyndi konúngs ok ríki hans. *p*) þuí at ek hygg hann vera engan vin þinn. *q*) ok þikia honum þó sakir til vera. vil ek helldr at vid látim þetta mál nidr falla ok hefim eigi upp. En ef þú vill þat Egill þá skal ek helldr fara á fund konúngs med þessi málaleitan. Egill *r*) segir at han kynni þess mikla þaukk ok ófúsu

homo justus, & probe observare leges, quas A.C. 943. *ipse hac in civitate constituit. id adeo meo animo inprimis persuadetur, ut iter ad regem faciam & apud eum hoc negotium tentem (eum de hac re interpellem). Arinbiörnus negabat suam voluntatem eò inclinare: existimo* (enim, inquit) *arduum fore eas res inter se conciliare, Egille, ardorem* (nempe) *tuum & audaciam, ingenium autem regis, & auctoritatem (suæ potestatis tuendæ studium): nam credo eum esse nullum amicum tibi, atque id meritò, ut ille putat. Malim itaque hanc ut mittamus litem, neutiquam autem moveamus (inceptemus). Sed si id vis, Egille, ego potius regem cum hac petitione (interpellatione) adibo. Egillus eum hoc officio magnam ab se gratiam initurum, seque con-*

h) lögin þau er han hefer sett. Jör. Fr. f.
i) ok mun ek fara á fund hans ok vita um þetta mál vid hann, — *ejus sententiam super hac re explorabo.* Guelf. Hol. J. Er mer þat hellzt at skapi at fara &c. Jör. Fr. f.
k) þessa máls vid konúng. Jör. Fr. f.
l) kvaz þess ósúss. Guelf. Hol.
m) er þess ecki súss. þuí mer þikir sem &c. Jör. Fr. f.
n) þat muni &c. *id arduum esse.* Iid.
o) ok skaplyndi (ríklyndi Jör. Fr. f.) konúngs, *(& animum regis imperiosum).* Guelf. Hol. J. P. Jör.. Fr. f.
p) En (med þuí at Jör. Fr. f.) han er engi vin þinn, *atqui (quoniam) ille haudquaquam amicus est tibi.* Guelf. Hol. J. Jör. Fr. f.
q) Nú vil ek helldr * fara einn med þessa málaleitan á konúngs fund ef þú villt þat, *Itaque malo solus regem — adire, si tu id cupis.* Jör. Fr. f. * med þessa málaleitan (malaleitni Membr. b.) fara til konúngs. Guelf. Hol. P.
r) quaz þat giarna villdu, *dixit id se percupere.* Guelf. segir at han kunni þess þauck, *se gratiam habere (ob id) affirmabat.* Jör. Fr. f.

A.C. 943. *) ófúſu ok han vill þenna koſt giarna. Hákon var þá á s) Rogalandi en ſtundum á Hördalandi. t) vard ecki torſótt at ſækia hans fund. var þat ok eigi miklu ſídarr enn rædan hafdi verit. u) at Arinbiörn bió ferd ſína. **) var þat þá gert lióſt fyri mönnum at han ætladi til konúngs fundar. ſkipadi han húskörlum ſínum tvítugſeſſu er han átti. Egill ſkylldi heima vera. villdi Arinbiörn eigi at han færi. Fór han þá er han var búinn ok fórz honum vel. fann han Hákon konúng. x) ok feck þar gódar vidtökur. ok er han hafdi litla hríd dvaliz þar bar han upp erendi ſín vid konúng. ok ſegir at Egill Skallagrímsſon y) er þar kominn til landz ok han þóttiz eigá fe þat allt er átt hafdi Lióтr *enn bleiki.* z) er oſſ ſua ſagt. konúngr. at Egill muni lög

conditionem hanc lubenter amplecti oſtendit. Hacon in Rogia tum erat, interdum autem in Hördia, adeoque iter ad eum factu erat facile. Neque multò poſt, quam iſtud colloquium fuerat, Arinbiörno iter ſuum adornante, palam factum eſt, quod is ad regem ire in animo haberet. Hic navem, quam poſſedit, XX. interſcalmiorum, manu domeſticâ inſtruxit, & Egillo domi eſſe juſſo, quod eum nollet proficiſci, poſtquam paratus erat, abiit domo, commodoque uſus itinere, ad regem Haconem venit: ubi comiter exceptus, poſtquam aliquantulum temporis moratus fuerat, regi momenta itineris ſui expoſuit, & dixit Egillum Skallagrimi filium in ea regione adeſſe, ac vindicare ſibi univerſitatem bonorum quæ olim poſſederat Liotus pallidus. *Nobis ita fertur, rex, jus bonum orare*

*) öfuſu. K.

s) Hördalandi. Iid. Guelf. Hol. nulla Rogiæ mentione.

t) ok var ecki torvellt at fara á hans fund. Jör. Fr. f. & ſtatim ſubjiciunt, Arinbiörn bió nú ferd ſína. || VARD, usque ad ARINBIÖRN, tranſeunt Guelf. Hol.

u) voculam AT indidi in Textum, ita poſtulante contextu.

**) er ecki ſagt af ferd hans fyrr enn han kom á konúngs fund, (Arinbiörnus iter ſuum adornabat) *de quo nihil narratur ante, quam ad regem pervenerat.* Jör. Fr. f. nimium contractè. || Egill var heima þuíat Arinbiörn villdi — færi. kemr nú Arinbiörn á fund konúngs. ok berr upp erendi &c. Guelf. Hol. J. P. eâdem mutilandi libidine.

x) ok quaddi hann vel. konúngr tók vel quediu hans. ok eigi miklu ſídar bar han upp &c. *& regem honorifice ſalutavit, comiter ab eodem reſalutatus; atque non multo poſt* &c. Jör. Fr. f.

y) er kominn í Noreg. Iid. þóttiz (þikiz. J. P.) eiga fe &c. Guelf. Hol. J. P.

z) ER OSS — ÞETTA, ignor. Iid.

þ) lög mæla um þetta, en feït hafa rekit upp ármenn ydrir æ) ok kaftad á ydvarri eigu. vil ek a) ydr þeſſ bidia. herra, at Egill nái b) þar af lögum. Konúngr ſuarar c) hans máli, ok tók ſeint til orda, eigi veit ek. d) Arinbiörn. hví þú gengr med e) ſlíku máli fyri hönd Egils. f) kom han eitt ſinn á minn fund. ok ſagdi ek honum at ek g) ecki villda viſtir hans her í landi h) af þeim ſökum ſem ydr er ádr kunnigt: Nú þarf i) Egill ecki at hefia upp ſlíkt tilkall vid mik k) ſem vid Eirík bródr minn. En þer Arinbiörn er þat at ſegia, at þú ſkallt l) þá eina ſtund vera her í landi at þú metir eigi meira útlenda menn enn m) mik eda mín ord, þuíat

*orare Egillum hac in re. Bona autem hæc occupavere tui procuratores, & fisco tuo addixere. Oratum te volo, domine, ut Egillus id, quod lex eſt, in ea cauſa adpiſcatur. Rex ad ejus orationem reſpondit, lentè ſermonem ingreſſus: Neſcio, Arinbiörne, quamobrem talem pro Egillo cauſam oras: ſemel iſte mecum congrediebatur, & dicebam ei, quod nollem in hac terra ſuas manſiones, ob cauſas, vobis antea notas. Nunc adeo non expediet Egillo, tale poſtulatum movere adverſus me, quale adverſus Eiricum (movit) fratrem meum. Tibi autem, Arinbiörne, hoc dictum eſto, tamdiu demum futuram tibi eſſe poteſtatem hac in terra manendi, quamdiu homines externos mihi & meis dictis non ante*po-

A. C. 943.

Uuu 2

þ) þar hafa lög at mæla. Jör. Fr. f.

æ) ok — eigu, ignor. Guelf. Hol. J. P.

a) þeſſ bidia þik konúngr. Jör. Fr. f.

b) her lögum af. Guelf. Hol. her á lögum J. P. her af ſem lög ſegia, — *quod lex dictat.* Jör. Fr. f.

c) ok helldr ſeint, *& quidem cunctanter.* Jör. Fr. f. máli hans helldr ſtutt, — *aſperius.* Guelf. Hol. J. P.

d) Nomen intuli ex Iisd. Jör. & Fr. f. quod gravitatem addit orationi. Poſt id autem, ſegir konúngr, *inquit rex*, inſer. Guelf. Hol. J. P.

e) máli þeſſu. Guelf. Hol. Jör. Fr. f. mál þeſſi, in accuſat. plur. J. P.

f) han kom. Iid. mox, einn tíma. J. P.

g) villda litlar einar viſtir hans &c. *vellem paululas modo manſiones ejus* cet. Iid. Guelf. Hol. Mox viſt, pro viſtir. Jör. Fr. f.

h) Af, usque ad, Nú, omitt. Guelf. Hol. J. P.

i) ægi at vekia vid mik ſlíkt tilkall, abſolutè. Iid.

k) edr deilu, *aut litem*, add. Jör. Fr. f. edr deila vid mik, *aut mecum litigare*, add. Guelf. Hol.

l) Ita Jör. & Fr. f. Þær einar ſtundir. Guelf. Hol. J. P. In Mbr. a. ſcriptura eſt detrita, ſed videtur fuiſſe, ſua vera hęr &c. || eigi vera h. i. l. til þeſſ at meta meira, *tibi non*

A.C. 943. þuíat ek veit at *n*) hugir þínir ſtanda þar til er *o*) Haralldr er Eiríksſon fóſtrſon þinn. *p*) ok er þer ſá koſtr beztr at fara til *q*) fundar vit þá brædr ok vera med þeim. þuíat mer er *r*) mikill grunr á at *s*) mer muni ſlíkir menn íllir tiltaks ef þat þarf at reýna um ſkipti vár *t*) ſona Eiríks. Ok er *u*) konúngr tók þeſſu máli ſua þuert. þá ſá *x*) Arinbiörn at ecki mundi tiá at leita *y*) þeirra mála vid hann. bióz han þá til heimferdar. *z*) Konúngr var helldr ſtyggr ok úblídr *þ*) til Arinbiarnar ſídan han viſſi erendi

tepoſueris. nam ſcio tuam voluntatem ad Haralldum Eirici filium alumnum tuum propendere; adeo unice tibi conducit ad fratres iſtos abire, & cum iis vivere. Nam magna mihi ſuſpicio eſt, tales homines male paratos mihi ad officium fore, ſi id experiundum ſit, in meo cum filiis Eirici negotio. Rege autem hanc rem adeo præcidente, vidit Arinbiörnus operam in ulteriore apud eum interpellatione fruſtra ſumtum iri; itaque domum reditionem adornavit. Rex impendio infenſior aſperiorque erga Arinbiörnum erat, poſtquam cauſam noverat itineris ipſius: tum vero Arin-

non licitum fore h. i. t. manere, ad id ut anteponas &c. K. L. M. R.

m) oſſ (edr ord mín. Jör. Fr. f.) Guelf. Hol. J. P. &c.

n) hugr þinn ſtendr Guelf. Hol Jör. Fr. f. Poteſt & utrobique ſenſus eſſe: *Omnem curam tuam ſtare in Haralldo.*

o) ero Eiríks ſynir, *ad Eirici filios.* Guelf. Hol. ſem, pro ER ante. Jör. Fr. f. P.

p) Nú. Guelf. Hol. P. OK ER, usque ad, ÞUIAT, male exclud. Jör. Fr. f.

q) þeirra. ok vera &c. Guelf. Hol. J. P.

r) grunr á mikill (grunr mikill á) Iid. Jör. Fr. f.

s) Hanc voculam intuli in Textum, nam alias non procedit ordo trium vocum ſequentium; ſed procederet tamen, ſi foret, ſlíkir menn muni. || ſlíkir menn ſem þú ert muni mer ſllir &c. — *atque tu es* &c. Jör. Fr. f þú munir verda mer íllr tiltaks ef oſſ greinir á, te male promtum fore mihi —; *ſi diſſenſio inter nos extiterit* (ſc. inter me & Eirici filios). Guelf. Hol. J. P. || þer munud ſlíkir menn allir tiltaks. K L. M.. corruptè & obſcurè.

t) Eiríkſona Jör. Fr. f

u) Arinbiörn ſá at konúngr tók þeſſu ſua (þúngliga P.), *Arinbiörnus, viſô regem hæc tam iniquo animo accipere.* Guelf. Hol. J. P.

x) han erendis lok ſín, *intellexit exitum negotii ſui,* aut, *ſuum negotium eſſe irritum.* Jör.

y) þeſſ máls lengr. Jör. Fr. f.

z) var konúngr þá ſtyggr. en Arinbiörn feck &c. Guelf. Hol. J.

þ) vid Arinbiörn. Jör. Fr. f.

erendi hans. æ) Arinbiörn hafdi þá ok ecki a) ſkaplyndi til at miúklæta ſík vid konúng b) um þetta mál. Skillduz þeir c) vit ſuabúit. fór Arinbiörn heim ok ſagdi Agli d) erendiſs lok ſín. e) mun ek eigi f) ſlíkra mála optarr leita vid konúng. Egill vard g) all-úfrýnn vid þeſſa ſögu. þóttiz h) þar mikils fiár miſſa ok i) eigi at rettu. Fám dögum ſídarr *) var þat ſnemma einn morgin þá er Arinbiörn var í herbergi ſínu. k) var þar þá ecki mart manna. þá let han kalla þángat Egil. ok er han kom þar þá l) let Arinbiörn lúka upp kiſtu. ok m) reiddi þar n) XL. marka ſilfrs. ok mællti ſua. þetta

Arinbiörnus eo ingenio non erat natus, ut hanc ob cauſam regem poſſet adulari. Adeò ab rege diſcesſit, & domum reverſus Egillo exitum negotii ſui narravit, negans ſe talia denuò apud regem eſſe tentaturum. Egillus ad iſtam narrationem vultum admodum triſtem induebat, magnam ſe ibi pecuniam, & quidem injuriâ, amittere exiſtimans. Paucis diebus poſt accidit manè quodam, cum Arinbiörnus in ſuo cubiculo eſſet conſtitutus, & pauci aliorum ibi tum adeſſent, ut faceret eò arcesſi Egillum: qui cum veniſſet, arcam aperiri fecit Arinbiörnus, & XL. ſelibris argenti inde expenſis, ita loquutus eſt: Hoc A. C. 943.

Uuu 3 *argen-*

æ) En Arinbiörn hafdi ok ecki. Jör. Fr. f. En Arinbiörn feck ſer ecki ſkap til at láta (leita J. mendoſè) til vid konúng, *Arinbiörnus non potuit ab animo ſuo impetrare, ut obſequeretur regi.* Guelf. Hol. J. Sed P. nihil hujus habet; nam ad, ERENDIS LOK SÍN, quod ſupra notabam, ſic pergit: ok kvadzt eigi mundi fara optar þeſſ erendis. konúngr var ſtyggr. en Arinbiörn kom heim ok ſagdi Eigli &c. *Et negavit ſe ob eam rem ſæpius iturum* (ad regem): *rex erat irritatus. at Arinbiörnus domum rediens* &c.

a) lyndi, *id.* Jör. Fr. f.

b) UM — MÁL, ignor. Guelf. Hol.

c) at ſuabúnu. Iid.

d) eirindi ſín, *acta ſua.* Jör. Fr. f.

e) ok kuaz eigi mundu optarr fara þeſſ erendiſs, *eam ob cauſam iturum* Guelf. Hol. J. Sed P. omitt. ut debet.

f) optar leita þeſſa máls vid konúng. Jör. Fr. f.

g) ofrynn. Guelf. Hol.

h) han mikils miſſa vid konúng, — *regis operâ.* Guelf. Hol. J.

i) vera hlutræníngr (hlutræntr. P.) & *ſuo jure ſpoliari.* Guelf. Hol. J. P. vera ræningi konúngs, — *ſpoliari ab rege.* Jör. Fr. f.

*) einn morgin let Arinbiörn kalla Egil til ſín, — *ad ſe.* Jör. Fr. f. SNEMMA etiam ignor. Guelf. Hol..

k) VAR — MANNA, etiam abeſt a Guelf. Hol.

l) lauk Arinb. Jör. Fr. f. Guelf. Hol. J. P. Deinde, pro KISTU, fehirdzlu (hirdſlu). Guelf. Hol. J. P.

m) greiddi. Jör. Fr. f.

A.C. 943. Þetta ſe gelld ek þer. Egill. ſyri jardir þær er *o*) Liótr *enn bleiki* hafdi átt. *p*) þiki mer þat ſannligt at þú hafir þeſſi laun af ockr Fridgeiri *p*) frændum. *q*) ſyri þat er þú *r*) leyſtir líf hans af Lióti. *s*) en veit at þú lez mín *t*) at nióta, em ek *u*) þuí ſkylldr at láta þik eigi *x*) lögræníng *y*) af þuí máli. Egill tók vid ſenu ok þackadi *z*) Arinbirni. *þ*) gerdiz Egill þá enn einteiti.

argentum tibi pendo, Egille, pro fundis, quos Liotus pallidus *poſſederat; æquum id exiſtimo, uti hoc præmium a nobis,* (*me &*) *Fridgeire conſanguineo, feras, propterea quod vitam ejus ab Lioto liberaviſti: at ſcio te hoc* (*ei*) *præſtitiſſe ob noſtram amicitiam; ergo meum eſt officium, non committere, ut jure* (*tuo*) *ſpoliatus hoc ex negotio diſcedas. Egillus pecuniam accepit, & Arinbiörno gratias egit, atque ita ſolidam hilaritatem recepit.*

LXXII. Cap.
FRÁ HERNADI ARINBIARNAR.

Arinbiörn var *æ*) þenna vetr heima at búum ſínum. en eptir um várit *a*) lýſti han

Cap. LXXII.
DE MILITIA ARINBIÖRNI.

Arinbiörnus *hanc hyemem domi in prædiis ſuis exegit. vere autem adventante palam*

n) úr (yfir) xl. merkr, *ſupra* xl. J. P. & Silfrs omitt. P. fióra tigi marka ſilfrs fríds, — *argenti probi.* Guelf. Hol.

o) átti Liótr &c. Guelf. Hol. etiam, hefir átt, pro hafdi átt. Jör. Fr. f.

p) þuí at mer þikir ſannaz vera, attu hafir &c. Jör. Fr. f.

p) frændum omitt. Guelf. Hol.

q) þuí þú leyſtir &c. Jör.

r) drapt Liot, *Liotum occidiſti.* Guelf. Hol. J. P.

s) þuíat ek veit, *nam* &c. Guelf. Hol. en veit ek. K. L. M. R. en ek veit. Jör. Fr. f.

t) at þuí. Jör. Fr. f.

u) þá ok. Guelf. Hol. af þuí. Jör.

x) verda, inſer. Guelf. Hol. J. P. minus eleganter. Deinde hlutræníng legunt Iid.

y) vera af þeſſu máli. Jör.

z) honum valgiördir ſínar — *de ſuis beneficiis.* Guelf. Hol. vel, etiam add. Jör. *ſedulò.*

þ) var Egill (Gerdiz. J. P.) þá hinn kátazti (kátazſti. Guelf.) *deinde fuit hilariſſimus.* Hol. Guelf. Gerdiz Egill þá kátr ſem han hafdi ádr verit, *hilaris factus eſt, ſicut antea fuerat.* Jör.

æ) vetr þenna. Guelf. Hol. J. P.

a) byz han í hernat (bióz han at fara í víking), *comparavit ſe ad exeundum in piraticam.* Gu. Hol. J. P. Jör.

han ifir þuí at han ætlar at fara í víking. *b*) Arinbiörn hafdi ſkipa koſt gódan. bió han um várit iij lángſkip ok öll ſtór. han hafdi CCC. manna. *c*) hafdi han húskarla á ſkipi ſínu: ok var þat allvel ſkipat. han hafdi ok marga bónda ſonu med ſer. Egill rez til farar med honum. ſtýrdi han ſkipi *d*). ok fór med honum mart af *e*) föruneyti þuí er han hafdi haft med ſer af Islandi. en *f*) kaupſkip þat er han hafdi *g*) haft af Islandi let han flytia auſtr í Vík. feck han þar til menn at fara med varnat *h*) ſinn. En þeir Arinbiörn ok Egill helldu *i*) lángſkipunum ſudr med landi. *k*) ſídan ſtefndu þeir lidinu ſudr til Saxlandz ok heriudu þar um ſumarit ok *l*) fengu ſer fe. En

lam fecit, ſe in piraticam eſſe iturum. Habebat bonam navium copiam, & eo veré tres naves longas, omnes magnitudine conſpicuas, expedivit. Militibus utebatur CCC. & in ſua quidem nave ſuis domeſticis; ea adeo navis ſanè quam pulchre erat inſtructa. ſed multos quoque adhibebat colonorum filios. Egillus eum ſequi decrevit, & navi (etiam) præfuit, comitatus magna parte horum quos ex Islandia ſecum habuerat: at quâ ex Islandia trajecerat mercatoria navi, eam in Vicham orientem verſus abduci curavit, atque ibi certis hominibus curam ſarcinarum ſuarum (mercium ſuarum permutandarum) commiſit. Ipſe cum Arinbiörno terram longis navibus auſtrum verſus prætérlegens, claſſem porrò in Saxoniam auſtrali curſu direxit. ibi illi per æſtatem belligerantes, rem ſibi

A.C. 943.

b) hafdi han til þeirrar ferdar ccc. menn, *ad eam expeditionem* &c. Guelf. Hol. J. P. nullâ de navium facultate, aut numero, facta mentione.

c) voro þat ſueitúngar hans ok bóndaſynir (þat voro bóndaſynir ok ſueitúngar hans) *ii erant ſui familiares (comites domeſtici)* &c. Iid. Jör. de præſidio navis prætoriæ nihil memorantes.

d) einu, add. Guelf. Hol. ödru, *alteri*, add. Jör. Fr. f. Porro: Margir fóro ok ſueitúngar Egils. en þeir er eptir voro fóro í Vík auſtr med ſkip Egils ok vördu þar ſe hans, *Multi quoque profecti ſunt* (in hanc expeditionem) *ſodales Egilli; at reliqui navem ejus in Vicham abduxere, & ejus merces permutavere.* Guelf. Hol. J. P.

e) lidi hans. Jör. Fr. f. þuí &c. omiſſ.

f) kaupſkipid þat &c. Iid.

g) HAFT exclud. Iid.

h) hans. Iid.

i) Lángſkipum (ſínum add. J.) Guelf. Hol. J. P. Utrumque omitt. Jör. Fr. f.

k) ok þadan (ſudr. Jör. Fr. f.) til Saxlandz. Guelf. Hol. J. P. &c.

A.C. 943 En er hauſta tók *m*) heriudu þeir nordr aptr. ok *n*) lágu vit Fríſland. Einhveria nótt þá er vedr var kyrt lögdu þeir *o*) upp í módu eina. *p*) þar er íllt til hafna *q*) ok *r*) útſiri mikil. þar voro á land upp ſlettur miklar ok *s*) ſkamt til ſkógar. *t*) þar voro vellir *u*) blautir þuíat regn höfdu verit mikil. þar redu þeir til uppgöngu ok letu eptir *) þridjúng lids at gæta ſkipa. Þeir gíngu upp med ánni *x*) milli ok ſkógarins. þá vard *y*) brátt ſyri þeim þorp eitt ok *z*) bygdu þar margir bændr. Lidit rann or þorpinu á landit

ſibi peperere. At ingrediente autumno infeſta arma ſeptentrionem verſus retro ferentes apud Friſiam ſubſtitere. Nocte aliquâ, tranquillô aëre, navibus ſubvecti ſunt fluvio quôdam: mala (*enim*) *ibi portuum eſt facultas, & lata ante littus brevia: ſpatioſæ planities in regione ſurſum erant, ſylvaque haud procul ſita; campi ibidem madebant, nam pluviæ vehementes incubuerant. Hic exſcenſionem capeſſentes, tertia parte copiarum navibus cuſtodiendis relictâ, ſecundum amnem, hunc inter & ſylvam, ſurſum vadebant. brevi obviam iis factus eſt vicus unus, multis habitatus incolis* (*ruſticis*), *multitudo ex eo*

l) fá þar mikit fe (mikils fiár Jör. Fr. f.) ok áttu margar orruſtur, (ok frömdu ſik vel í þeſſi ferd. add. Jör. Fr. f.) *magnam prædam, & multa prælia fecere, ſuamque gloriam (bellicam) hac expeditione multum amplificavere.* Guelf. Hol. J. P. Jör. Fr. f.

m) þá helldu þeir aptr, *ſeſe recipientes:* Jör. Fr. f. helldu þeir til Fríslandz, *Friſiam petivere.* Guelf. Hol. J. P.

n) lögdu, *acceſſere ad* &c. Jör. Fr. f. at Guelf. Hol. J. P. hoc membr. exclud.

o) UPP, exclud. Guelf. Hol. J. P. *invecti ſunt.*

p) (þui Jör. Fr. f.) þar var íllt &c. Iid.

q) OK — MIKIL, non eſt in Jör. Fr. f. var þar vogr einn mikill, *ibi magnum erat maris brachium.* J.

r) ita etiam Guelf. niſi quod ſubdit, mikit, in ſingulari, quod & bene procedit. || Utfiara, (magnus) *maris refluxus.* K. L. M. R. Utgrynni, ut in Contextu. P. Uti ſiri. Hol. ſine dubio corrupte; ſenſus tamen eſt: *ante litora magnum* ɔ: æſtuoſum *erat mare.*

s) eigi lángt, *id.* Jör. Fr. f. ſkógi vaxit vída, *ſylvis paſſim conſita.* Guelf. Hol. J. P.

t) vellir voro blautir. ok redu þeir til uppgöngu. Guelf. Hol. J. P.

u) þo blautir, *tamen.* Jör. Fr. f.

*) menn ſína ſuma vid ſkipin, *parte ſuorum apud naves* &c. Guelf. Hol. CC. manna vid ſkip at geyma þeirra. Jör. Fr. f.

x) ok milli ſkógſins. Guelf. G. Voculam OK omitt. K. L. M. J. P. indoctè. á milli árinnar ok ſkógarins, pro MED ÁNNI &c. H. gloſſa.

y) BRÁTT, reſec. Guelf. Hol. J. P.

z) bioggu þar í miök margir menn. Gu. Hol.

þ) á landit þar er mátti þegar er vart vard vid herinn. æ) en víkíngar fóttu eptir þeim. a) Var þá fídan annat þorp ok it þridia. b) lidit flýdi allt þat er þuí kom vid. c) þar var jafnlendi ok flettur miklar. Díki voro d) fkorin vída um landit ok e) ftód í f) vatn. g) höfdu þeir lukt um akra fína ok eing. en í fumum ftödum voro fettir ftaurar ftórir ifir díkin h). þar er fara fkylldi voro brúar ok lagdir ifir vidir. Landzfólkit flýdi i) í mörkina k). En er víkíngar voro komnir l) lángt í byg-dina þá föfnuduz m) Frífir faman í fkóg-inum

eo vico se in agrum, quà poterat, proripiebat, simul atque sentiebat hostem adesse. Piratæ autem eos insequnti alterum porro vicum & tertium offendére: (unde &) omnis incolarum turba, cui fugiendi erat potestas, in fugam se rapiebat. ibi æquor campi & amplæ patuere planities. fossæ passim per agros sectæ erant; (ita) incolæ arva sua & prata circumsepserant; nonnullis in locis magni pali in fossarum crepidinibus erant defixi: transitui pontes, asseribus ligneis super (fossas) collocatis, positi erant. Incolæ se in sylvam fugâ penetrârunt. Ast ubi hostes longè in pagum processerant, Frisii intra sylvam coibant in unum, & A.C. 943.

þ) allt þat er máϯti, *quantum poterat*, aut, *cuncta, quæ poterat*. Jör. Fr. f.

æ) EN — ÞEIM, omitt. Guelf. Hol.

a) var þar annat þorp &c. Iid. Enn vard annat þorp fyri þeim ok &c. Jör. Fr. f.

b) ok flydi lid þat (lidit Jör. Fr. f.) allt þat er &c. Iid.

c) ÞAR — MIKLAR, non eft in Ceteris.

d) grafin. Jör. Fr. f.

e) ftódu í vötn. L. M. voro full af vötnum (*voro*, eleganter abjic. Jör. Fr. f.) *aquis plenæ*. Guelf. Hol. J. P. Jör. Fr. f.

f) vötn, etiam R. præmiffo tamen, ftód, in fingulari.

g) en þar voro brúar er yfir fkylldi fara. Guelf. Hol. J. P. En þar er fara fkylldi voro lagdir yfir vidir, *ubi transeundum erat, impositis asseribus*. Jör. Fr. f. utrobique extrufis intermediis.

h) Ita interpungit Membr. a. item R & Ausgeirr in C. quos fequutus fum. at Helgius Grimfonius in K. diftinctionem pofuit poft *ftórir* ante, quando præcedentis membri fenfus fuerit, & fortaffe quidem melior: *partim palis defixis (vallis)* fc. arva circum fepiebant. fic TÒ IFIR DÍKIN refertur ad fequens VORO BRUAR. In E. L. & M. nulla eft diftinctio.

i) á. Guelf. Hol. J. P. Jör. Fr. f.

k) hverr frá fínu herbergi *e suo quisque domicilio*. Jör. Fr. f. add.

l) LÁNGT, perperam exturb. Guelf. Hol. J. P. poft eam voculam infer. Jör. Fr. f. í mörkina ok, *in sylvam &*.

A.C. 943. inum. *n*) ok er þeir höfdu aukin CCC. manna þá ftefna þeir í móti víkíngum ok ráda til *o*) orrofto vid þá. *p*) vard þar hardr bardagi *q*). en fua lauk at Frífir flýdu. en víkíngar *) ráku flóttann. dreifdiz *r*) bæjarlidit víds vegar þat er undan *s*) fór. gerdu þeir ok fua er eptir *t*) fóro. kom þá fua at fáir *u*) fóro hvarir faman. Egill fótti *x*) þá hart eptir þeim ok fáir menn med honum. en miög margir *y*) fóro undan. Komo Frífir þar at er díki *z*) var fyri þeim ok þ) fóro þar ifir. fidan tóko þeir af *æ*) bryggiuna. *a*) þá komo þeir Egill at ödrum megin. *b*) red Egill þegar til ok hlióp ifir díkit. en þat var ecki

& poftquam numero amplius CCC. facti erant, adverfus piratas procedunt, & pugnam cum iis incipiunt: ibi afpera extitit dimicatio, cujus ille fuit exitus, ut Frifii in fugam fe conferrent, piratæ autem infequerentur fugientes. grex oppidanorum vi hoftili inftante pasfim disfipatus eft; atque eadem res evenit iis qui perfequebantur: ventumque eò eft, ut pauci utrinque irent conjunctim. Egillus, paucis comitatus, gregi fugientium majufculo vehementer inftabat: Frifii autem ad foffam quandam venientes tranfiere, & deinde pontem fuftulere: fub id Egillus cum fua caterva ab altera (foffæ) parte aderat, & nulla morá interpofitá transfilivit foffam; is autem

m) faman á fkóginum CCCC. manna ok fóro í moti &c. Guelf. Hol.

n) þar til er þeir höfdu &c. *usque eò dum* &c. Jör. Fr. f. Mox aukit pro AUKIN. K. M. R. nær *fere*. L.

o) bardaga, omiff. VID þá. Guelf. Hol.

p) var þar hörd orrufta. Iid.

q) ok mannfall mikit, *& ftrages ingens* add. Jör Fr. f.

*) ræntu flótta menn, *fpoliarunt fugientes* P.

r) brátt lidit (lid Jör. Fr. f.) landzmanna — *incolarum*. Guelf. Hol. &c. Mox, ÞAT ER — FÓR omitt. Guelf. Hol.

s) komzt, *vim hoftilem effugiens*. Jör. Fr. f.

t) fóttu. Iid.

u) urdu hvar faman, — *ubique*. Guelf. Hol. voro hvorir um fik faman. J. P. || HVARIR, exclud. Jör. Fr. f.

x) faft eptir ok förunautar hans ok voro fáir med honum. Guelf. Hol.

y) voro undan komnir Frífar. P.

z) mikit, *latam*, add. Jör. Fr. f. vard, pro VAR. Guelf. Hol.

þ) drógu þeir af brúna er þeir komo (komuz J.) yfir, *detraxere ponticulum, poftquam tranfierant*. Guelf. Hol. J. Dróu Frífar þar yfir á brúnni. en er þeir komoz yfir þá kom Egill &c. P. Danifinus eft manifeftus in verbo *Dróu*, pro *fóro*.

æ) brúna, etiam Jör. Fr. f.

a) þeir Egill komo þá eptir, *Egillus cum fuis fubfequutus*. Jör. Fr. f.

ecki annarra manna hlaup, enda red ok eingi til. *c*) Ok er Frísir sá *d*) at *e*) einn madr var eptir þá snúa þeir aptr ok sækia at honum *f*). en han verst val ok let díkit gæta *g*) sín ödru megin sua at eigi *h*) mætti öllum megin at honum sækia. þeir sóttu hann XI. en sua lauk þeirra *i*) vidskiptum at han *k*) felldi þá alla. *l*) Eptir þat skaut Egill ifir *m*) brúnni. *n*) ok fór aptr ifir díkit. sá han þá at lid *o*) þeirra allt hafdi snúit til skipanna. han *p*) var þá staddr nærr skóginum. Sídan fór Egill fram med skóginum ok sua til skipanna at han átti kost skógarins ef han þyrfti vid. Víkíngar höfdu *q*) haft mikit

autem saltus non erat aliorum hominum, & sanè (eum) tentabat nemo. Frisii videntes unum hostium (cis fossam) restare, retulerunt gradum & eum impugnarunt: ille autem strenue sese tutatus, ab altera parte fossa utebatur munimenti loco, ne ex omni parte posset appeti. impugnabant eum numero XI. at exitus eorum certaminis fuit is, ut omnes illos letho dejiceret Egillus. Qui deinde pontem imposuit, fossamque transiit: atque animadversô agmen omne ad naves revertisse, constitutus jam prope sylvam, secundum eam incessit, & sic perrexit ad naves, ut sylvæ potestatem haberet, si usus foret sibi. Piratæ copiosam deportaverant prædam, & pecus

A.C. 943.

b) Egill hlióp þegar yfir díkit. Guelf. Hol.

c) ok sneru menn hans til skipa sinna at forda ser, *socii autem sui cursum ad naves vertêre, saluti suæ consulturi*, inser Jör. Fr. f.

d) þar. þá sækia þeir at honum. en han vardiz. þá sóttu at honum XI. menn. en sva lauk &c. Mbr. a. & Trad. at Textum hic maximam partem expressi ex Guelf.

e) han er þar einn staddr eptir, *eum ibi solum esse destitutum*. Jör. Fr. f.

f) öllum megin, *undequaque*, add. Hol. omiss. sequ. usque ad, ÞEIR SÓTTU HANN XI.

g) at baki ser, *a tergo*. Jör. Fr. f.

h) mátti, Indicativo modo. Guelf. Mox, sækia at honum öllum megin, minus eleganti verborum positu. Id.

i) vidskipti, in Accusandi casu. Guelf G.

k) drap, *occideret*. Iid. Hol. P.

l) Han skaut þá brúnni (brúinni Guelf. G.) yfir díkit. Guelf. Hol. J. P.

m) bryggiunni. Jör. Fr. f.

n) ferr han þá ok ofan til skipa. ok sua nær skóginum at han átti hans kost ef han villdi *atque iter ad naves deorsum tendit, tam prope sylvam, ut in eam haberet receptum, si veller*. Guelf. Hol.

o) hans, *suam catervam omnem*. Jör. Fr. f.

p) fór þá ofan med skóginum. Víkíngar höfdu &c. *degressus est secundum sylvam*. Jör. Fr. f.

q) farit ofan med herfáng mikit. Guelf. Hol. J. P. HAFT non est in Jör. Fr. f.

A.C. 943. mikit herfáng *r*) ofan ok *s*) ſtrandhögg. ok er þeir komo til ſkipanna hiuggu ſumir *t*) bú-feït. ſumir ſluttu út á ſkipin *u*) ſen þeirra. ſumir ſtódu ſyri ofan *x*) í ſkialldborg. *y*) þuíat Fríſir voro ofan komnir ok höfdu mikit lid ok *z*) ſkutu á þá. *þ*) höfdu Fríſir *æ*) þá ok adra ſylkíng. Ok er Egill kom ofan. ok han ſá hvat *a*) tídt var. þá *b*) rann han at ſem ſnaraz þar ſem *c*) múginn ſtód. hafdi han keſiuna ſyri ſer *d*) ok tók hana tveim höndum. en kaſtadi ſkilldinum á bak ſer. *e*) han lagdi fram keſiunni ok *f*) ſtöck frá allt þat er ſyri *g*) ſtód. ok *h*) gafz honum ſua rúm *i*) fram í gegnum ſylkíngina. ſótti

pecus abegerant in litore mactandum. Atque, ubi ad naves ventum eſt, alii pecora cædebant, alii in naves exportabant ſpolia, alii facta teſtudine ſuprà ſtabant; nam Friſii magno agmine illùc deſcenderant, & directâ etiam acie, jaculis eos inceſſebant. Egillus autem eò delatus, viſô, quid rerum ageretur, curſu quàm celerrimo in ipſam ſe immiſit turbam, gæſum ambabus manibus apprehenſum præ ſe geſtans ſcutô in tergum rejectô. vibravit gæſum proverſus, &, amovente ſeſe omni obſtantium turba, liberum per (mediam) *aciem tranſitum nactus, pervaſit ad ſuos, qui*

r) med ſer, *ſecum.* Jör. Fr. f.

s) med, *præterea*, inſer. Guelf. Hol. ſtór, *multum* ad STRANDHÖGG add. Iid. J. P.

t) feït. Iid. Jör. Fr. f.

u) FEN ÞEIRRA, non agnoſc. Iid. K. Fien ſimpliciter. L.

x) ok vörduz, *præſidii cauſâ.* Jör. Fr. f.

y) ok vördu er (en. J.) Fríſir ſóttu at ofan, *ad propulſandos Friſios e ſuperioribus locis ſe inferentes (oppugnantes)* Guelf. Hol. J.

z) ſkutuz á, *jaculis utrinque pugnabant.* Iid. ſóttu þá at þeim, *eos adpetebant.* Jör.

þ) HÖFDU — FYLKÍNG, ignor. Jör.

æ) fylkíng adra. Guelf. Hol. J.

a) hvat um var at vera, *id.* Jör.

b) hlióp han ſein ſnaraz á fylkíng þeirra Fríſa. ok hafdi keſiuna &c. — *in aciem* cet. Jör.

c) múgrinn. L. manna-múgrinn var fyri. Guelf. Hol. J. P. *obviàm conſtitutam.*

d) OK — HÖNDUM, neſc. Iid.

e) han lagdi (lamdi P. ineptè) edr hió til beggia handa ok gafz honum &c. *punctimque & cæſim in utrumque latus feriens.* Guelf. Hol. J. P. ok lagdi ſua keſiunni til beggia handa. Jör. *diſtrinxit gæſum in utramque partem.*

f) hröck. M. ſtack allt frá (ſer, add. L.) þat &c. *fodiendo ſummovit quicquid erat obſtantium.* L. R. corruptè, arbitror.

g) vard. M. R.

h) gáfu, *tranſitumque dante.* C. E. contra fidem Membranæ. ód han (ſua. L.) fram í gegnum &c. *grandibus gradibus (tumultuoſe) pervadens aciem.* K. L. M. R. invitâ eadem Matrice.

l) ſótti han ſua ofan til manna ſinna, þóttuz þeir *m*) hafa hann or heliu heimtan. *n*) Gánga þeir ſídan á ſkip ſín ok helldu *o*) brott frá landi, ſigldu þeir þá til *p*) Danmerkr, ok er þeir koma til Limafiardar *q*) ok lágu at Hálſi. þá átti Arinbiörn húsþíng vid *r*) lid ſitt, ok ſagdi mönnum firirætlan ſína. Nú mun ek, ſegir han, leita á fund Eiríks ſona *s*) vid lid þat er mer vill ſylgia. *t*) ek hefi nu ſpurt at þeir *u*) brædr ero her í Danmörku ok hallda *x*) ſueitir ſtórar. ok ero á ſumrum í hernadi en ſitia á vetrum her í Danmörk, vil ek nú gefa *y*) leyfi öllum mönnum at fara til Noregs. *z*) þeim er þat vilia helldr enn ſylgia mer. *þ*) ſýniz mer þat rád, Egill, at þú ſnúir aptr til Noregs

qui ſe putárunt illum ab Orco recepiſſe. Deinde navibus conſcenſis, a terra ſolvunt, & in Daniam vela faciunt. Advecti in Limafiördum (Sinum brachiorum) *cum apud* (*oppidum*) *Hálſum jacerent, Arinbiornus militibus in concionem vocatis ſuum expoſuit conſilium. Nunc, inquit, convertam me ad filios Eirici, cum agmine quod me voluerit ſequi: nempe jam rumore cognovi, dictos fratres hac in terra eſſe, & magnas habere catervas, atque piraticam per æſtates exercere, at hic in Dania per hyemes otiari. Nunc adeo omnibus veniam dabo abeundi in Norvegiam, quibus id magis libitum fuerit, quam ſequi me. Tibi, Egille, auctor* A. C. 943.

Xxx 3 *ſum,*

i) fram neſc. Jör. til ſinna manna þuíat allt ſtöck (hröck J. P.) undan honum * þat er fyri vard, *ad ſocios, nam ei propere ceſſit quicquid erat obviam.* Guelf. Hol. J. P. þat er — vard, reſec. J. P.

l) SÓTTI — SINNA, recte omitt. Iid. ok komz ſua til &c. *evaſit ad.* Jör.

m) hann hafa. Guelf. Hol.

n) hlaupa, *propere conſcenſis.* Jör.

o) í burt til Danmerkr. þá átti Arinbiörn &c. Jör.

p) Dánmarkar. Guelf.

q) OK — HÁLSI, etiam reſec. Iid. Hol. J. P.

r) menn ſína. han ſegir þá fyriætlan ſína. Nú mun ek leita &c. Guelf. Hol.

s) med lidi þuí. Iid.

t) þuí ek hefi frett. Jör. *nam* &c. Vocula, Nú, etiam abeſt à Guelf. Hol. J. P.

u) BRÆDR exturb. Iid.

x) fiölmenni mikit. Iid. Jör. her vetrviſt. en ero à ſumrum &c. *hic hyberno uti domicilio.* K. L. M. R.

y) lof (ordlof. H.) þeim monnum er þat vilia at fara til Noregs. Guelf. Hol. þeim mönnum heimfararleyfi er þat vilia helldr &c. Jör.

z) ÞEIM — MER non eſt in Guelf. Hol. J. P.

þ) En mer ſyniz þat rád attu Egill farir til &c. Guelf. Hol.

A.C. 943. Noregs ok æ) leitir enn sem brádaz til Islandz út þegar er vid skiliumz. Sídan skiptuz menn á a) skipunum. *) reduz þeir til Egils er aptr villdu b) fara til Noregs; en c) hitt var d) meiri luti lids miklu er fylgdi Arinbirni. skilduz þeir Arinbiörn ok Egill med e) blídu ok vináttu. fór Arinbiörn á fund f) Eiríkssona ok g) í sueit med Haralldi *Gráfelld* fóstrsyni sínum. ok h) var sídan med honum medan þeir lifdu bádir. Egill fór i) nordr **) í Víkina ok hellt inn í Oslóarfiörd. var þar fyri kaupskip hans k) þat er han hafdi látid flytia sudr um várit. þar var ok varnadr hans ok sueitúngar þeir er l) med skipinu höfdu farit. Þórsteinn Þóru-son kom á fund Egils ok baud

sum, Norvegiam ut repetas, & porrò quam citissime instituas iter in Islandiam postquam ab invicem discessimus. Postea dispertiebantur in navibus copiæ, & Egillo se adjungebant qui in Norvegiam redire cupiebant; at altera tamen pars copiarum multo fuit major, quæ Arinbiörno sequax erat. Arinbiörnus & Egillus blande & amice ab invicem sunt digressi. Arinbiörnus Eirici filios adiit, & adjunxit sese cohorti Haralldi Gráfelldi alumni sui, & cum eo fuit, dum vixerunt ambo. Egillus boream versus perrexit in Vicham & in Sinum Osloënsem intravit: ibi navem suam mercatoriam invenit, quam veré præcedente traduci fecerat in regionem meridionalem; invenit quoque sarcinas suas & socios qui illa navi erant vecti. Thorsteinn Thoræ filius venit ad Egillum, & hospitium ei apud

æ) leita sem brádaz. in Imperativo. Jör.
a) skipum. Jör. J. P.
*) fóro þeir med Egli er &c. *Egillum sequebantur.* Guelf. Hol. J. P.
b) FARA, nesc. Guelf. Hol. P.
c) hinir voro miklu fleiri er eptir voro med Arinbirni, *illi erant multo plures, qui remanebant apud Arinbiörnum.* Iid. hinn var meiri hlutr lids &c. R.
d) miklu meiri hluti lids. Jör. L.
e) gódri vináttu (vingan. J. P.) *cum solida amicitia.* Jör. &c, gódir vinir. Guelf. Hol.
f) Haralldz gráfelldz fóstra síns, *ad Haralldum* &c. Guelf. Hol.
g) var, inser. Jör. var med honum medan þeir &c. Guelf. Hol.
h) med honum var han sídan medan þeir &c. Jör.
i) til Noregs ok hellt í (til J.) Oslu. Guelf. Hol. J.
**) til Noregs í Vík austr. ok var þar fyri &c. Jör.
k) ok varníngr ok sueitúngar hans þeir &c. *merces* &c. Guelf. Hol.
l) skipinu höfdu fylgt. Iid. Jör.

baud honum *m*) med ser *) at vera um vetrinn ok þeim mönnum er han villdi med ser hafa. Egill þektiz þat. let upp setia *n*) skip sín ok færa varnat til stadar: en lid *o*) þat er honum fylgdi vistadiz þar sumt, en sumir fóro nordr í land þar er þeir áttu heimili. Egill ferr til Þórsteins *p*) ok voro þar saman X. eda XII. var Egill þar um vetrinn í gódum fagnadi.

apud se pollicitus est cum hominibus quos vellet secum in contubernio habere. Egillus id lubens amplexus, naves suas subduci, & sarcinas in certum locum deportari, curavit. Socii partim in vicinia hospitia sibi pararunt, partim in regionem borealem abierunt ad domicilia sua. Ipse Egillus cum IX. aut XI. sodalibus in hospitium ad Thorsteinem concessit, atque ibi prolixa cultus hospitalitate hyemavit. A. C. 943.

LXXIII. Cap.

SENDI-FERD TIL VERMALANDZ.

Haralldr konúngr *enn hárfagri* hafdi lagt undir sik *q*) austr Vermaland. *r*) han hafdi þá ríki austr til Vænis. *s*) Vermaland hafdi unnit fyrstr Oláfr *tre-telgia* fadir

Cap. LXXIII.

LEGATIO IN VERMIAM.

Rex Haralldus pulchricomus *ditioni suæ subjecerat Vermiam, in oriente sitam regionem; tumque regnum ejus ab orientali parte ad Vænerum usque pertinebat. Vermiam primus culturâ exercuerat Olaus* Lignator

m) heim til vetrvistar. ok mönnum hans þeim sem han villdi at færi, *domum suam invitavit eum ad hyemandum, & socios, quotquot eò migrare vellet.* Jör.

*) ok þat þá Egill. ok fór þángat vid xij. mann. en han vistadi adra háseta sína í nánd ser, eum invitavit secum (ad hospitandum). — *at convectoribus ceteris per viciniam hospitia procuravit.* Guelf. Hol. ita compendiose exsequuntur reliqua capitis.

n) skipit, in singulari. Jör. mox, fiárhlut, pro VARNAT. Iid. varníng, *merces.* L.

o) hans vistadiz þar í nánd, *per viciniam hospitia sibi capiebant.* omiss. mox EN SUMIR &c. Jör.

p) vid xij. menn ok voro þar um vetrinn vel haldnir, — *atque ibi hyemarunt prolixe culti.* Jör.

q) AUSTR, nesc. Guelf. Hol. Mox, Vormaland hic & semper, N. quasi tu dicas, *terram vermium.*

r) HAN — VÆNIS, intuli ex Guelf. Hol. J. P.

s) ok hafdi þar fyrstr ríki Oláfr &c. — *imperio tenuerat.* Jör. Oláfr hafdi fyrst rutt *tretelgia* födur Hálfdánar, — *eversis sylvis* ad

fadir Hálfdánar *) *hvítbeins* er fyrst var konúngr í Noregi sinna kynsmanna, en Haralldr konúngr var þadan kominn *t*) at lángfedga-tali, ok höfdu þeir allir lángfedgar rádit fyri Vermalandi ok *u*) tekit skatta áf, en setta menn ifir til *x*) landzgæzlu. Ok er *y*) Haralldr konúngr var gamall vordinn þá *z*) red fyri Vermalandi Jarl sá er þ) Arnfidr het. var þar þá sem miög vída annarstadar at skattar greidduz verr *æ*) enn þá er Haralldr konúngr var á lettazta skeidi *a*) alldrs. sva ok þá er synir Haralldz deilldu um ríki í Noregi *b*) var þá lítt seet eptir um skattlöndin þau er fiarri lágu. En þá er Hákon konúngr sat *c*) í fridi þá leitadi han eptir um ríki *d*) þat allt er Haralldr fadir hans hafdi haft. Hákon konúngr hafdi sendt menn austr á Vermaland XII. saman

nator *pater Halfdani* albipedis, *qui* (*Halfdanus*) *primus suæ stirpis imperavit Norvegiæ, rex autem Haralldus inde* (*ex Halfdano*) *ortus erat per longam majorum seriem, atque omnes isti majores Vermiam habuerant in potestate, acceperant inde tributa, & imposuerant gubernatores. Haralldo autem rege ad senectam aetatem provectô Vermiæ præfuit Comes, nomine Arnfidus. ibi tum evenit, quod passim alibi, ut tributa pejus expedirentur, quam cum Haralldus versaretur in spatio ætatis maxime vegeto* (*flore vigeret aetatis*). *Sed etiam filiis Haralldi de regno Norvegiæ certantibus, parum habita est ratio provinciarum longinquarum. Verum rex Hacon in otio cum viveret, inquisivit de omnibus regionibus, quas Haralldus parens suus ditione tenuerat. Miserat* (igitur) *rex Hacon in Vermiam orientem versus homines numero*

ad cultum humanum accommodaverat. Guelf. Hol.

*) Cetera hujus membri nesc. Iid.

t) AT — TALI resec. Iid.

u) setta yfir sysslumenn, *præsides imposuerant.* Iid.

x) landgætzlu. Jör. K. L. M.

y) Hákon. Guelf. Hol. J. P. crassô errore.

z) var á, *erat in Vermia.* Iid. Jör.

þ) Arnvidr. Jör. J. P. consule Nials-sagam cap. V. nam Comes ibi memoratus idem est cum Nostro. || Armón. Guelf. Hol. Armódr. H.

æ) Lacuna existit in Guelf. decem foliorum in Membrana, ut conjicit A. Magnæus.

a) ALLDRS, usque ad, HÁKON K. HAFDI, neglig. Hol. J. P. síns, ad ALLDRS, add. Jör.

b) þá var lítt eptir sótt um skattlönd &c. Jör. ubi SÓTT ex mendo esse arbitror.

c) um kyrt inser. Jör. *per otium quiesceret.*

d) þau aull, in plurali. Iid.

ſaman höfdu þeir fengit ſkatt af Jarlinum, ok er þeir fóro aptr um Eida-ſkóg þá komu at þeim ſtiga-menn ok drápu þá alla *). Á ſömu leid *e*) fór um adra ſendimenn er Hákon konúngr ſendi auſtr á Vermaland at *f*) menn voro drepnir en fe kom eigi aptr. Var þat þá ſumra manna mál at *g*) Arnvidr Jarl mundi *h*) ſetia menn ſína *i*) til at drepa menn konúngsins. *k*) ok hafa ſiálfr ſkattinn. *l*) Enn ſendi Hákon konúngr hina þridiu **) menn *m*) var han þá í Þrándheimi ok ſkylldu *n*) þeir fara í Vík auſtr til ſundar vit Þórſtein Þóruſon med þeim *o*) ordum at han ſkylldi fara auſtr á Vermaland at heimta *p*) ſkatta konúngi til handa. en at ödrum koſti ſkylldi Þórſteinn fara *q*) or landi. Þuíat konúngr hafdi þá ſpurt

numero XII. hi tributum quidem abſtulerant a Comite; at cum reverterentur per Sylvam Eidenſem, adorti ſunt eos inſidiatores & univerſos occiderunt. Idem exitus fuit legationis alterius ab rege Hacone in Vermiam amandatæ; homines (nimirum) cæſi, at nihil pecuniæ relatum eſt. Tum nonnullorum hominum erat ſententia, Arnvidum Comitem ſubornare percuſſores legatis regiis, atque ita vectigal recipere. Porro rex Hacon, hac tempeſtate in Thrandheimo agens, tertiò miſit legatos; quibus mandatum erat Vicham uti peterent Thorſteinemque Thoræ filium, cum iis (ad eum) mandatis (regiis), ut in Vermiam proficiſceretur orientem verſus tributa regi poſtulatum; ſin minus, excederet patriâ. Rex enim jam famâ cognoverat, Arin-

*) en tóku ſe allt *pecuniam vero omnem ceperunt* add. Hol. J. P.

e) fóro adrir xij. menn er &c. Jör.

f) þeir. Iid. Hol. P.

g) Ita hic etiam Membr. a. elementa *v*. & *f*. lubenter obeunt vices mutuas. Nomen h. l. prætereunt. Hol. J. P.

h) ſenda menn á ſkóginn til &c. *ſummittere in ſylvam*. Hol. J. P.

i) fyrir þá ok láta drepa &c. Jör.

k) en hafa (excidit, ſkatt) at færa Jarlinum, *qui (tributum) ſibi referrent*. Mbr. a. eda færa ſer *aut qui eos captos ſibi adducerent*. K. L. M. R. perperam. Sed Hol. J. P. omittunt.

l) þá ſendir. Membr. a. & Trad. Hákon k. ſendi. Hol. P.

**) xij. inſer. Iid. Jör. falſò.

m) í þeſſa ferd. þá er han var í &c. *hujus rei cauſâ* &c. Hol. í þeſſa ferd, Jör. exclud. HAN VAR &c.

n) ÞEIR, non illepide omitt. Iid.

o) erendum. Iid. Hol. P.

p) ſkatt til handa konúngi. Iid.

q) burt úr Noregi af eignum ſínum. Jör. af eignum ſínum. ok ſua af Noregi. Hol. J. P. *poſſeſſionibûs ſuis atque Norvegiâ emigraret*.

ſpurt at Arinbiörn módr-bródir hans var kominn *r*) ſudr til Danmerkr. ok *s*) var med Eiríksſonum. *t*) þat ok med at þeir höfdu *u*) miklar ſueitir *x*) ok voro í hernadi *y*) um ſumrum. þótti Hákoni konúngi þeir *z*) allir ſaman ecki trúligir. þ) þuíat honum var ván úfridar af Eiríks ſonum ef þeir hefdi ſtyrk nockurn til þeſſ at gera uppreiſt í móti Hákoni konúngi. *æ*) ok giördi han þá ſtygd *a*) mikla vit frændr Arinbiarnar *b*) ok vini. *c*) tók ſuma af líſi. ſuma rak han or landi. *d*) eda gerdi þeim adra

Arinbiörnum avunculum Thorſteinis in Daniam migráſſe auſtrum verſus, & cum Eirici filiis unà eſſe; item illud, magnas cohortes habere Eirici filios, & per æſtates in militia verſari. Adeo illis omnibus in unum ſociatis parum fidei habendum cenſebat rex, nam cum ratione ſperare poterat bellum a filiis Eirici, ſi aliquam haberent copiam res novas adverſum ſe moliendi. Magnam igitur aſperitatem in omnes Arinbiörni conſanguineos & amicos oſtendebat: alios e medio ſuſtulit, alios terra expulit, aut alias acerbitates (indignitates)

r) or Noregi. C. E. quod Membrana non videtur habuiſſe.

s) hafdi gengit til handa Eir. ſ. Jör. hafdi þar gengit á hönd ſonum Eiríks konúngs, *& ſe in miniſterium addixiſſe filiis Eirici*. Hol. J. P.

t) ok hefdi (þeir höfdu. P.) dregit ſaman fiölmenni mikit, *atque eos conflaviſſe magnam vim copiarum*. Hol. J. P.

u) allir ſaman mikit fiölmenni *copias eorum in unum conjunctas magno numero conſtare*. Jör.

x) OK — SUMRUM rectè omitt. Iid. Hol. J. P.

y) Ita Auſgeirr legit, eleganter. Membrana autem abhinc usque ad finem Cap. ſequentis malè perſpicua eſt ad legendum, ob ſcripturam vitio temporum pasſim extritam.

z) ecki giöraz trúligir vit ſik allirſaman. Jör. midlúng (midlúngi. H. máturliga *id*. P.) trúligir, *ab iis modice tutum ſe credebat rex*. Hol. P.

þ) at þeir giördu eigi uppreiſt í móti honum, *quin inſurgerent adverſum ſe*. Jör. excluſ. ſequ. usque ad, OK GIÖRDI HAN &c. quod & faciunt Hol. J. P.

æ) þá gerdi (han) til allra frænda Arinb. ok mága eda vina, *miſit ad omnes conſanguineos affines* &c. Membr. a. C. alios ſenſus, aut emendationes l. ſupplementa verbi GERDI TIL hic effingere non vacat. || þá giördi Hák. k. alla frendr — ok vini Arinbiarnar úr landi eda giördi þeim &c. *Tum proſcripſit omnes* &c. K. L. M. R. contra auctoritatem Matricis.

a) MIKLA omitt. Hol. iſti voci P. ſubdit, á, ubi forſan ſubauditur, ſer, *ex ſe*.

b) ok vini exclud. Hol. P.

c) Necis mentio non fit in Membr. a. Trad.

e) adra afarkosti. *f*) Kom þat ok þar fram er Þórsteinn var. at konúngr gerdi fyri þá sök *g*) þetta kosta-bod. Madr sá er *h*) nefndr *i*) Kolr er erendi þetta bar. han var allra *k*) lạnda madr. *) hafdi verit löngum í Danmörk ok í Suíavelldi. var honum þar allt kunnigt fyri bædi um leidir ok mannadeili. han hafdi ok vída farit um Noreg. Ok er han bar *l*) þetta mál Þórsteini Þórusyni. þá segir Þorsteinn Agli med hverium erendum þessir menn fóro. ok spurdi *m*) hversu suara skylldi. *n*) ok *o*) segir ser *p*) mikit þikia at láta eignir sínar ok vera *q*) rekinn or landi. *r*) Egill segir. *s*) audsætt

tates) iis obtulit. Idem etiam evenit de Thorsteine, eam nempe ob causam rex illi hanc conditionem adlegaverat. Gerulus hujusce mandati Kolus appellabatur, atque erat omnium terrarum homo (circulator): is plurimum versatus fuerat in Dania & Suecia, atque adeo ibi usquequaque notæ illi erant rationes viarum & hominum, idem quoque passim per Norvegiam erat vagatus. Is ubi hoc negotium Thorsteini Thoræ filio exposuerat, hic Egillum docuit quæ mandata portarent isti homines, & rogavit quomodo respondendum esset; acerbum sibi videri affirmans, suas possessiones amittere, & in exilium agi. Egillus fatur: evidens est mihi quid

d) suma let han sæta afarkostum, *alios fecit sentire conditiones acerbas.* Jör. non nimis eleganter aut distinctè.

e) adra, nesc. Hol. pro quo J P. dant, nockura.

f) nú kom ok þat til þar sem Þórst. var. *id quoque in causa erat de Thorsteine*, sive, *in ea quoque causa erat Thorsteinn;* aut, *id malum etiam devenit ad Thorsteinem.* Jör. Var Þórsteini fyri þuí þessi giörr, *ideo hæc conditio lata Thorsteini.* Hol. eleganter. Membro sequenti omisso.

g) þessa sök mest vid hann þessi kosta-bod, *eam maxime ob causam.* Jör.

h) er erendi þetta bar han var allra &c Mbr. a. Trad.

i) Kollr. P. idem, utrumque nomen *Calvum* denotare arbitror.

k) handa, *varius* sc. ingenio & moribus. P.

*) ok vída kunnugr & *regionum passim gnarus.* Hol. J. P. honum var vída kunnugt um Noregi, *locorum per* (circa) *Norvegiam passim* &c. Jör.

l) þetta eyrindi upp fyri Þórsteini (upp þetta erindi vit Þórstein) Jör. Hol. J. P.

m) Egil hveriu han skal um suara. Hol. P. hann rádz, add. Jör. *consilium ab eo quæsivit.*

n) OK — OR LANDI ignor. Mbr. a. Trad.

o) quad honum. G. corruptè, pro, quaz honum, ɔ: han quad ser.

p) íllt. Hol. J. P. *id.*

q) rekr, *id.* P.

r) audsed er mer þat. sagdi Egill. (um þik add.

ſætt lîz mer um ordſendíng þeſſa at konúngr vill þik or landi ſem adra frændr Arinbiarnar. þuíat þetta kalla ek forſendíng ſua gaufgum manni ſem þu ert *t*). Er þat mitt rád *u*) er þú kallir til tals vid þik ſendimenn konúngs. ok vil ek vera vit rædu ydra. *x*) ok ſiáum þá hvat í geriz. Þórſteinn gerdi ſem han mællti. *y*) kom þeim í talid. ſögdu *z*) ſendimenn allt *þ*) et ſanna frá erendum ſínum ok ordſendíng konúngs. at Þórſteinn ſkylldi fara þeſſa ſendiför. *æ*) en vera útlægr at ödrum koſti. Þá ſegir Egill. ſe ek gerla um *a*) erendi ydvart. *) ef Þórſteinn vill eigi *b*) fara þá munu þer *c*) fara ſkulu at heimta ſkattinn.

quid hoc ſibi velit mandatum; nempe rex te extorrem cupit uti alios conſanguineos Arinbiörni; nam hanc legationem ego cenſeo periculoſam & indignam eſſe homine tam nobili atque tu es. Meum conſilium hoc eſt, ut arceſſas in colloquium legatos regis, tum intero ſermoni veſtro, ita videbimus, quorſum res evadat. Thorſteinn egit ex ejus ſententia; iſtos in colloquium adduxit. tum legati momenta legationis & mandatum regis ex vero denarrabant, Thorſteini ſcilicet imperatam eſſe legationem hanc, alioquin exſulaturo. Egillus ſuſcepit: rationem veſtri itineris pulchre intelligo; nempe ſi Thorſteinn ire detrectaverit, vobis ipſis eundum erit ad tributum

add. Mbr. b. H. N.) ſem um adra frændr Arinbiarnar (at þeim ero giörvir afarkoſtir add. H.) þuíat &c. *Liquida mihi eſt hæc* (tua) *cauſa ſicuti aliorum conſangu.* &c. *(indignas conditiones iis obtrudi)* Hol. J. P.

s) audſed er mer at konúngr vill þik feigan, — *quod rex mortem tuam appetat.* Jör.

t) þuí þeir hafa enn öngvir aptr komit er þá ferd ſkylldu farit hafa, *nulli enim redierunt adhuc, quibus hæc legatio fuit injuncta,* add. Jör.

u) attu kallir híngat ſendim. k. á tal vit þik. Jör.

x) ſiá. C. E. ſiám l. ſeím, videtur fuiſſe in Matrice. OK — GERIZ, neſc. Hol. P. J.

y) ok (at han Jör.) kom þeim öllum ſaman á tal, *& fecit eos omnes in colloquium convenire.* Hol. J. P. Jör.

z) þeir nú (um P.) ſem fyr. Egill ſuaradi &c. *Illi narrabant, quod prius.* Hol. J. P.

þ) ſem var frá ordſendíngu konúngs. Jör.

æ) edr. Jör.

a) ordſendíng konungs. at han mun ſva mællt hafa um ferd þeſſa. at ef Þórſteinn &c. *mandati regii, nimirum ita dixiſſe credo regem de hoc itinere, ſi Thorſt.* —, *vobismet eundum eſſe.* Jör.

*) at konúngr mun ſua mællt (ætlad J. P.) hafa. at þer ſkylldud (ſiálfir add. J. P.) fara ef Þórſteinn villdi eigi (fara add. Hol.), *Regis hanc fuiſſe ſententiam, vosmet ipſi ut iretis &c.* Hol. J. P.

b) undir hana taka, *id ſuſcipere* &c. Jör.

c) ſkulu fara. Jör.

inn *d*). Sendimenn fögdu at han gat *e*) rett. *f*) Egill mællti. Eigi mun Þórsteinn fara þessa ferd þuíat *g*) han er ecki þess skylldr sua gaufugr madr at fara *h*) sua ú-rífligar sendiferdir. en hitt man Þórsteinn gera er *i*) han er til skylldr. at fylgia konúngi *k*) innanlandz ok utanlandz ef konúngr vill þess krefia *l*) sua ok ef þer vilit nockura menn hafa hedan til þessar ferdar þá mun ydr þat heimollt. ok allan farargreida þann er þer vilit Þórsteini til segia. Sídan töludu sendimenn *m*) sín í milli. ok kom þat ásamt med þeim. *n*) at þeir skylldu þennan kost upp taka ef Egill villdi fara í ferdina *o*). er

tum exigendum. Legati ajebant recte eum conjicere. Egillus pergit: Non adibit Thorsteinn hoc iter, nam id ejus non est officium, hominis adeo nobilis, obire legationes tam illiberales (arduas). at illud Thorsteinn faciet, quod suum fert officium, regi ut comitem se præbeat intra regnum & extra, si rex id postulaverit, item si quos hinc voletis itineris adhibere socios, id in vestra manu erit, & omnia subsidia itineris de quibus volueritis Thorsteinem compellare. Postea legati inter se locuti in id consensere, hanc ut amplecterentur conditionem, si Egillus comes accedere vellet itineri: rex (inquiebant secum)

Yyy 3 *infenso*

d) Er þat ok einginn mannskadi þó þer komid eigi aptr. at þuí er mer lítz, *& sane nulla est jactura, si vos non redibitis, quantum ego quidem judico.* add. Jör. þuíat mer lítzt einginn mannskadi at um ydr. hiá þuí sem um Þórstein sua göfugan mann (en Þórsteinn er göfugr madr,) *nam mihi videtur, nihil de vobis detrimenti fieri (posse) præut de Thorsteine, tam præclaro viro, (at Thorsteinn est vir eximius)* add. Hol. J. P.

e) þess, inser. Hol. til, ad RETT, subd. J. P.

f) Eigi mun Þórst. &c. Mbr. a. Trad.

g) þat er honum ecki skyllt edr ödrum sua göfgum manni at fara &c. Jör. þat er honum skylldu-laust ok ödrum mönnum sua göfugum at fara &c. Hol. J. P. — *neque aliorum hominum tam nobilium (ea dignitate* l. *eo splendore præditorum)* &c.

h) sendifarar sua órífligar. Hol. J.

i) honum ber skyllda til. Iid. Jör.

k) sínum í landi ok úr landi ef han vill þess bedit hafa *suum* &c. Hol. úr landi (ok í land perg. J) Jör. P. J.

l) En Þórsteinn mun láta ydr heimilann annan fararbeina þann sem þer þurfit at hafa. menn edr fe. ef þer þikiz þess vid þurfa, *Sed Thorsteinn vobis prompte dabit, alia itineris subsidia, quibus uti vos oportet, comites aut pecunias, si ea vobis opus esse putatis.* Hol.

m) (hlióтт Jör. inser.) med ser, *secretò* &c. Hol. Jör.

n) AT — UPP TAKA non est in Mbr. a. Trad. Sensus: *consenserunt in hoc, si Egillus* &c.

o) þuí konúngi er allílla &c. *nam.* Jör. SÖGDU ÞEIR, etiam exclud. Hol. J. P.

er konúngi sögdu þeir allilla til hans ok mun honum þikia vár ferd allgód ef *p*) ver *q*) komum þuí til leidar at han se drepinn. má han *r*) þá reka Þórstein or landi ef honum líkar. *s*) Sídan segia þeir Þórsteini at þeir láta ser líka ef Egill ferr. ok siti Þórsteinn heima. Þat skal *t*) þá vera segir Egill, at ek mun leysa Þórstein undan ferd þessi. *u*) eda hversu marga menn þikiz þer þursa hedan at hafa. *x*) Vær erum saman viij. sögdu þeir. vilium ver at hedan fari jv. menn. erum ver þá xij *y*) Egill segir at sua skylldi vera. *z*) Aunundr *þ*) *sióni* ok *æ*) þeir nockurir sueitúngar Egils höfdu *) farit út til **) siósar at siá um

infenso in eum (Egillum) est animo, atque adeo pulchrè expeditum judicabit nostrum negotium, si procuramus, ut iste occidatur: post poterit Thorsteinem in exilium agere, si ita ei libuerit. Tum dixere Thorsteini satis habere sese, si eat Egillus, & Thorsteinn (ipse) domi resideat. Id adeo fiat, inquit Egillus, ego Thorsteinem (ut) solvam hoc itinere. sed quot homines hinc vobis opus esse censetis? Nos omnino sumus VIII. inquiunt illi, hinc (autem) IV. homines ut eant volumus; ita sumus XII. Egillus ita futurum adfirmat. Önundus Sionius *cum aliquot aliis sociis Egilli ad portum exierant, visuri de nave sua, & sarcinis, quas in custo-*

p) Egill kemr eigi aptr, *Egillus non redit* (vivus). Hol.

q) sáum sua umstillt at Egill se &c. Jör.

r) þó, *tamen*, Iid. Hol.

s) Bera nu (Nú bera þeir. Jör.) þetta mál upp at þeir vilia láta ser líka (þuí at eins þetta láta ser líka. Jör.) ef Egill fer (vill fara. Jör.) med þeim, *Jamque pronunciant hanc sententiam, acquiescere sese isti conditioni, (cum eo demum si)* &c. Hol. Jör. Paulo post, OK SITI &c. omitt. Hol. J. P.

t) þá, omitt. Iid & mox legunt skal pro MUN.

u) En hversu margir skulum ver fara (marga menn skulum ver hafa. J. P.), *quot numero proficiscemur? (quot utemur sociis itineris?)* Hol. &c.

x) þeir kuáduz þar vera viij. menn en ver vilium (ek vil. G. vilia. J. P.) at hedan (þadan J. P.) fari IV. ok erum (sieum J.) ver &c. *Dixerunt se ibi adesse — at ego volo (velle inde ut eant — atque nos simus)* &c. Hol. J. P.

y) saman. add. J. P. í ferd, *itineris socii*, add. Jör.

z) Reliqua hujus capitis absunt ab Jör.

þ) Skoni. Mbr. b. G. N. quod reddiderim, *Contemplator*.

æ) menn hans (Egils. P.) *cum sociis Egilli.* Hol. P.

*) vopnaz ok, *arma sumserant &*, inser. K. L. M. R.

**) skips. ok komu eigi heim, *ad navem, & non redibant domum.* Hol.

*) um ſkip þeirra ok *a*) annan varnat er þeir höfdu *b*) ſellt til vardveizlu *c*) um hauſtid. ok komo þeir eigi heim. þótti Agli þat mikit mein. *d*) þuíat konúngsmenn letu ódliga *e*) um ferdina ok villdu ecki bída.

LXXIV. Cap.
VERMALANDZ FERD.

Egill bióz til ferdar ok **) iij. menn adrir hans faurunautar. höfdu þeir *f*) heſta ok ſleda *g*) ſo ſem konúngsmenn. *h*) þá voro ſniófar miklir ok breyttir vegir allir. Ráda þeir til ferdar er þeir voro búnir ok *i*) óku upp á land. Ok er þeir ſóttu auſtr

ſtodiam dederant autumno præcedente: neque hi domum rediere, id quod Egillo valde erat moleſtum; regii enim, iter maturare geſtientes, omnem moram reſpuebant.

Cap. LXXIV.
PROFECTIO IN VERMIAM.

Egillus parabatur ad iter, & III. homines alii, ſui comites. habebant autem equos & trahas, itidem ut regii. Tum magnæ nives terræ incubabant, & omnium viarum facies erat immutata (calles per eas triti erant viarum vice). Illi poſtquam parati erant, iter adgrediuntur, & regionem ſuperiorem trahis vehentes petunt. Atque ubi provecti erant A.C. 944.

*) um non eſt in K. L. M. R.

a) allan, *omnes* C. E. citra conſenſum Membranæ. Mox er exclud. K. L. M. R. diſtinctione ante poſita in K. & R. atque ita ſequentia in alienum ſenſum detorquent.

b) allt. C. E. etiam adverſus Membr. ſett eptir til vardveizlu nockura menn. þótti þeir Önundi lidlettir at ſiá (þeim Onundi lidliett at ſiá. L). Konúngs-menn letu (ſer add. L.) &c. *reliquerant ad cuſtodiam aliquot homines; illi Önundo ex adſpectu videbantur eſſe levis operæ (parum ad res gerendas idonei.)* K. L. M. R. corrupte & abſurde.

c) Ita legendum exiſtimo ex incertis literarum veſtigiis in Membrana; conf. Cap. præced. ſub finem. C. & E. præferunt, vid ſkip þeirra, *apud navem ſuam*, ingratâ tautologiâ.

d) Ita Hol. ſed magis appoſita foret particula Enn *ſed*. Quid in Membrana fuerit non eſt perſpicere.

e) reliqua omitt. Hol. J. P.

**) þeir menn er honum ſkylldu fylgia (fara ſkylldu) *qui ei ad comitatum erant deſtinati, (quibus eundum erat).* Jör. Hol.

f) med ſer, inſer. Jör. traharum mentione omiſſâ.

g) ok ſo höfdu (ſo höfdu ok) kon. m. Hol. Jör.

h) Hoc membrum non viſitur in Ceteris.

i) ridu, *equis advehuntur.* Jör.

A.C. 944. *k*) auſtr til Eida þá var þat *l*) á einni nótt at fell *m*) nýſnæfi mikit *n*) ſua at *o*) úgerla ſá veguna. fórz þeim þá ſeint um daginn *p*) eptir þuíat kafhlaup var þegar af fór veginum. ok er áleid daginn duölduz þeir ok *q*) ádu heſtum ſínum. þar var nærr ſkógar-háls einn. Þá *r*) mælltu þeir til Egils. Nú *s*) ſkiliaz her vegar en her fram undir *t*) hálſinum býr bóndi *u*) ſá er heitir *x*) Arnalldr. vinr várr. munu ver ſaurunautar fara þángat til giſtíngar. en þér ſkulud fara her upp á hálſinn. ok þá er þer komit þar *y*) ifir þá mun bratt verda fyrir ydr bærr mikill. *z*) ok er ydr þar vís giſtíng. þar býr þ) ſtóraudigr madr er heitir *æ*) Armódr *ſkegg*. En á

erant prope ad Eida (Deſerta) *orientem verſus, evenit una nocte ut multa nix recens caderet, quamobrem haud liquidum erat vias cernere. Eo die poſt tarde iis proceſſit iter, nam ubi extra viam exceſſum eſt, jumenta nivibus hauriebantur ad ſubmerſionem ferè. Die labente moram habebant, & equis ſuis reſpirandi ſpatium dabant aberat prope unus collis ſylveſtris. Tum regii loquebantur Egillo: Hic viarum ſit divortium; at ſub primore colle hoc habitat colonus, nomine Arnalldus* (*Arnoldus*), *amicus noſter: eò nos divertemus ſocii. vos autem collem hinc adſcendatis; quô ſuperato, cito obviam habebitis villam magnam, ubi vobis certum eſt hoſpitium: eam habitat homo ſane quam opulentus, cui nomen eſt*

k) á, pro AUSTR. G. N. Mbr. b. forte *fram* l. *leid* exciderit. Mox Eidaſkógs. Hol. Jör. J. P. Eyda. M. R.

l) eina nótt. Hol. J. P.

m) Ita Jör. & Hol. Lognſniórr, *nix tranquillo aëre cad.* J. P. ſniárr mikill. Mbr. a. & Trad.

n) ok fórz &c. *unde iis* cet. Hol. P.

o) ílla, *difficile*. Jör.

p) ok voro vída kafhlaup, omiſſ. ÞEGAR &c. Hol. Sed nihil horum eſt in Jör. qui ſtatim ſubnectunt, þá DUÖLDUZ &c.

q) gafu fódr (á-fódr J. P.) heſtum ſínum, *prandium dabant equis (prandio reficiebant equos)*. Hol. Jör. &c.

r) mællti Kolr (Kollr. P.) vid Egil *Kolus loquebatur*. Iid.

s) er ſua til farit (varit. ſagdi han. Hol.) at her ſkiliaz leidir, *Nunc ita comparatum eſt (inquit ille) ut viæ hic disjungantur*. Iid.

t) hálſinn. Jör. Antiptoſis.

u) einn felítill (ok, inſer. Hol.) kunningi minn, *quidam pauper* (&) *notus meus*. Ceteri.

x) Á-valldr. K. L. M.

y) IFIR, intuli ex ſolis Jör.

z) ok byr þar &c. Hol. J. P.

þ) audigr. Iid. Jör.

æ) Armódr. J. Örnódr. P. Mox *ſkagg*. M. R. *Skeggr*. Hol. *Skeggi*, Barbatus. H. P.

a) á morginn árdegiſſ ſkulu ver *) hittaz ok fara annat kuelld til Eida-ſkógs. b) þar býr gódr bóndi er Þórfinnr heitir. Sídan ſkiliaz þeir. fara þeir Egill uppa hálſinn. enn frá konúngsmonnum er þat at ſegia at þegar er c) ſýn fal í milli þeirra Egils þá tóko þeir ſkíd d) ſín er þeir höfdu haft e). ok ſtigu þar á. f) letu ſídan gánga aptr á leid ſem g) þeir máttu. fóro þeir nótt ok dag. ok ſneru til h) Upplanda ok þadan nordr i) um Dofra-fiall. ok lettu eigi k) fyrr enn þeir komo á fund Hákonar konúngs. ok ſögdu l) um ſína ferd ſem farit hafdi. Egill ok förunautar hans fóro um kuelldit ifir hálſinn. m) er þat ſkiótazt

eſt Armodus barba. *Cras autem prima luce* A. C. 944. *iterum jungemur & craſtino veſpere ad Eidaſkogum* (Sylvam deſertam) *pervehemur. ibi habitat colonus non mediocris, qui Thorfinnus appellatur. Poſt illa diſcedunt; Egillusque cum ſuis in collem ſurſum tendit: at de legatis regiis id memorare eſt, quod, ſimul atque ſublata erat inter ſe* (*ac Egillum*) *conſpiciendi facultas, capiebant aſſeres ſuos curſorios, quos portaverant ſecum, atque his inſiſtebant; ita retrò curſum, quantum poterant, noctem per & diem continuando, flectebant in Uplandos, atque per* Montem Dofrianum *boream verſus properantes, non deſiſtebant prius, quam ad Haconem regem venerant, renuntiantes de ſuo itinere ſicut evenerat. Egillus & ſocii collem eô veſpere tranſibant; quod iter*

a) at morni. Hol. ÁRDEGISS, omitt. Iid. Jör.

*) finnaz, *id.* Hol.

b) En vid ſkóginn byr &c *ſed apud ſylvam* cet. Jör.

c) leiti bar á milli &c. *ubi intercedebat ſpecula* l. *locus ſuperior proſpectui officiens* K. L. M. R. Syn bar á milli. Hol. E. J. P. ubi etiam arbitror *Syn* pro *Specula* poni metonymicè.

d) SÍN, exclud. Ceteri.

e) med ſer, add. Iid.

f) ok ſídan gengu þeir aptr á leid ſem þeir máttu meſt aftaka, *retrò vertebant iter, quam poterant maxime contendere.* Jör.

g) aftók. Hol. E. J. P. *contendi poterat.*

h) Þrándheims ok lettu eigi &c. *Thrandheimum petebant* &c. Jör.

i) til Dofra-fiallz. Hol. E. J. *ad Montem* &c.

k) ferd ſinni, *itinere ſuo*, ſuppleunt Jör.

l) honum um ferd ſína allt ſva ſem var, *illi — planè ut res erat.* Iid. allt frá ferdum ſínum ſem &c. Hol.

m) var þat þar ſkiótazt &c. Membr. a. Textus hinc qualiscunque usque ad not. s. expreſſus eſt ex Jör. nam Membranam hic ita legere nequeo ut omnia mihi ſint certa & explorata, & præſtare poſſim meam lectio-

 nem

A.C. 944. skiótazt þar af at segia *n*) þegar þeir fóro uppá hálsinn af þióðveginum. at þar var sniórr furdu mikill ok *o*) kleyfar brattar ok skógar kiaur. lágu hestarnir annat skeid á kafi í sniónum sua draga vard upp. en um *p*) kleyfar ok hamra var þeim all-torfært. *q*) þeim vard mikill farar-tálmi at hestunum. *r*) en mannfærdin var en þýngsta ok mædduz þeir þá miög *s*). en þó komuz þeir af hálsinum. ok sá þá *t*) fyri ser bæ mikinn ok sóttu þángat til. ok

iter ut brevissime narremus, adscendentibus iis in collem ex via vulgari, nix obvia fuit immanis, interpatentibus rupibus arduis atque sylvulis. igitur equi per intervalla (subinde) in alta nive mersi hæsere, ita ut extrahi inde necessum esset: atqui per clivorum ardua & petras abruptas impeditus valde erat transitus. Equi adeo magnæ itineri fuerunt moræ; sed etiam iter pedestre iniquissimum, unde illi vehementer sunt defatigati. Verumtamen collem vix tandem evaserunt: tumque ante se (exadversus) conspicientes magnam villam

nem veram esse. sanè Ausgeirr in suo Apographo lacunam reliquit a voce ARNALLDR supra, & usque ad ARMÓDR OK SUEINAR HANS. Hol. J. & P. pro more suo ita contrahunt sequentia: Voro þar kleyfar ok (vída í add. Hol. J.) hamrar. sórst þeim seint ok urdu (miök add. Hol.) módir. sáu þó um sídir at bær einn vard fyri þeim. ok er þeir komu í tún &c. (Komuz þó um sídir til bæjarins. stódu þeir úti Arnódr ok hans menn. P.) *Ibi clivi (fauces montanæ) extabant, & (passim in iis) præruptæ petræ. lente illis processit iter, atque defatigati sunt (vehementer): verumtamen conspexerunt tandem villam quandam ante se positam, atque ubi in aream veniebant* &c. *(tandem tamen ad villam evaserunt; ubi foris adstabant Arnodus* &c.)

n) at þeir fóro þegar af veginum. var sniórrinn mikill, *Viâ statim decessere, magna existente vi nivium.* Membr. a. Trad.

o) lágu hestarnir á kafi annat skeid (skeidit. Trad.) sua at dr v. u. þar voro kleyfar * ok kiörr-skógar nockurir, *quibus subinde mersos equos extrahi* &c. *interveniebant rupes & virgulta (dumeta).* Membr. a. * ok kier(her ok hvar enni-sk.L.) ok enni-skogar nockrir *& frutecta (hac illac,) & sylvulæ per convexa clivorum.* K. L. ok kier ok einninn skógar-runnar nockrir, *frutecta atque etiam dumeta nonnulla.* M. R.

p) kiörrin ok kleyfarnar var all-torfótt, *per dumeta & clivos* cet. Mbr. kierin — var all-torfóttr vegr. K. L. M. R. UM præced. omiss.

q) var þeim þá seinkan mikil at hestunum. Mbr. a. & Trad.

r) EN — ÞYNGSTA non est in Jör.

s) ok sva hestar þeirra. en þó quomu þeir hestunum af hálsinum, *ut & equi sui, quos tamen iis contingebat ex colle amoliri.* Jör.

t) FYRI SER, omitt. Iid.

ok er þeir komu í túnit þá *u*) sá þeir at þar stódu menn úti *x*) Armódr ok *y*) sueinar hans. Köstuduz þeir *z*) ordum á ok spurduz tídenda. ok er Armódr vissi at þeir voro sendimenn konúngs þá baud han þeim þar gisting. þeir þektuz þat. þ) tóko húskarlar Armódar vid hestum þeirra ok *æ*) reida. en *a*) bóndi bad Egil gánga inn í stufu. ok þeir gerdu sua. Armódr setti Egil *b*) í öndvegi á enn ú-ædra beck ok þar föronauta hans utar frá. þeir *c*) ræddu *d*) mart um hversu *e*) erfilliga þeir höfdu farit um kuelldit. en *g*) heimamönnum þótti mikit undr er þeir

villam, eò sese tulere; atque in aream villæ delati, homines ibi foris adstantes viderunt, Armodum nempe & suos famulos. Alteri alteros compellantes nova sciscitabantur: Armodus autem ut intellexit legatos esse regios, ultrò eos ad hospitium invitavit; neque illi officium aversabantur. famuli domestici equos & equorum instrumenta (ad curandum) recepere: herus autem ipse jussit Egillum in coenaculum introire. ita factum. Ille Egillum in primaria sede ordinis inferioris collocavit, & comites extra ipsum. Hi multa super laboribus itineris eo vespere exantlatis sermocinabantur; atque domesticis res oppido mirabilis visa est, quod istud viæ essent eluctati, A.C. 944.

Zzz 2 *per-*

u) stódo þar menn úti. Iid. Hol. sensu reapse eôdem.

x) var þar Arm. bóndi ok menn hans ok köstudu ordum á þá ok spurdu almælltra tídenda, *ibi aderat herus Armodus & sui famuli, qui ultrò compellabant advenas, & rumores tralatitios (vulgares) ex iis quærebant.* Jör.

y) hans menn. (þeir rectè inser. H.) köstudu ordum á Egil ok hans menn (þá Egil. H). han baud þeim gisting &c. Hol.

z) á kuedium &c. *inter se salutantes.* J. P.

þ) þá let Arm. (húskarla sína add. Jör.) taka vid hestum &c. *Armodus famulis curandos dedit equos.* Hol. Jör.

æ) reidíngi, *id.* Jör. at omitt. Ceteri.

a) bad þá (Egil) inngánga í st. med ser — *secum.* Hol. (Jör.)

b) í ÖNDV. non agnosc. Hol.

c) förunautar Egils töludu &c. *Comites Egilli.* Jör.

d) um margt. Hol.

e) mædiliga. Jör. || þeir höfdu naudugligt þolad um daginn. Hol. P. naudugliga þeir höfdu þar komizt, *quam difficulter illac transiissent.* J. subjungens statim: ok kvádu þar öngan manna-veg vera, atque sic confundit domesticorum & hospitum dicta.

g) heimamenn kuádu þat meiri undr er &c. *domestici magis mirum esse prædicabant* —, perhibentes &c. Hol. P.

A.C. 944. Þeir höfdu *h*) fram komiz. ok *i*) fögdu at þar veri *k*) eingum manni fært þó at fnióuft veri. Þá mællti Armódr. þikir ydr *l*) eigi fá *m*) beini *n*) beztr at *o*) ydr fe bord fett ok gefinn *p*) náttverdr. *q*) en fídan fari þer at fofa. munu þer þá hvílaz bezt. þat líkar off allvel. fegir Egill. *r*) Armódr let þá fetia þeim bord *s*) en fídan voro fettir fram *t*) ftórir afkar fullir af fkyri. Þá *u*) let Armódr *x*) at hónum *y*) þætti þat ílla er *z*) han hafdi ecki mungát at gefa þeim. *þ*) Þeir Egill voro *æ*) miök þyftir af

perhibentibus ista loca nemini pervia esse, vel ab nivibus vacua. Tunc loquutus est Armodus: Eamne hospitalitatem optimam judicatis, ut vobis ponatur mensa, & coena detur, post autem ad somnum proficiscamini, ita (enim) requiescetis optime? Id nobis perplacet, inquit Egillus. Armodus igitur mensam iis statui fecit, deinde autem appofita sunt magna sina lacte schisto plena. Interea Armodus molestum sibi esse prædicabat, quod nullam cerevisiam haberet iis dare. Egillus & socii, vehementer sitientes ab lassitudine, sina sustulerunt

h) þar, *illac* perrupiffent (evafiffent). Hol. P. komiz þá leid. Jör.

i) kuádu þat önguan manna veg vera Hol. P.

k) hinn vefti vegr þótt &c. *iter esse impeditissimum.* Jör.

l) Egill, *Egille*, infer. Jör.

m) beztr beini. Hol.

n) vinveittaztr, *amicissime præbitam, commodissimam.* Jör.

o) fett feu bord. Jör.

p) ydr matr, — *cibus.* Jör. matr at eta. C. D. invitâ Matrice, & ceteris Traducibus.

q) olc fara fídan at fofa. Hol. omiff. quæ proxime fequuntur.

r) þá * voro tekin (upp. add. Jör.) bord, *tum admotæ (institutæ) mensæ.* Hol. Jör. * var þeim bord reift, *mensa iis extructa.* J. P.

s) ok bornir (fram add. Hol) fkyr-afkar ftórir. þá &c. Hol J. P.

t) fkyr-afkar ftórir ok fullir. Jör.

u) mællti *id.* Jör. item Hol. J. P.

x) Illa hefir þat (nú. J. P). til borit at ecki er mung. a. g. ydr, Arm. loquitur: *Male evenit, quod nihil est cerevisiæ ad dandum vobis.* Hol. J. P. || fem, pro AT. K. L. M. R. quod indicio eft, iftos Librarios præcedens verbum LET in *simulandi* notione per infcitiam accepiffe.

y) þótti þat allílla vid koma er &c. Arm. prædicabat: *pessime sibi videri accidisse (congruere)* quod. Jör.

z) eigi var dryckr til at g. þ. *nullus esset potus, qui eis daretur.* Jör.

þ) þuíat, *nam*, infer. Hol. Nempe volunt, Armodum, ex fchifti forbitione colligentem fitire hofpites, hanc de cerevifiæ penuria excufationem injeciffe.

æ) ákafliga þyrftir ok módir, — *& defatigati.* Jör. Mæddir miög, pro, AF MÆDI, etiam præfer. Hol.

af mædi *a*). tóko þeir upp askana. ok drucku *b*) ákaft skyrit. *c*) ok þó Egill miklu mest. *d*) engi kom önnur vistin fram. Þar var mart hióna. Húsfreyia sat á *e*) þuerpalli ok þar konur hiá henni. *f*) dóttir bónda *g*) rann á gólfinu x. vetra *h*) edr xj. Húsfreyia kalladi hana til sín ok mællti *i*) í eyra henni. Sídan fór mærin *k*) utar fyri bordit þar er Egill sát. hon kvad.

Þuí sendi mín módir
Mik vid þik til fundar
Ok ord *l*) bera Agli

At

lerunt, & lac schistum avide sorbuerunt; Egillus tamen multò maximè. Nihil autem aliud promebatur edulii. Multum ibi erat familiæ. Hera in tabulato transverso sedebat, atque apud eam mulieres. Filia herilis cursabat in pavimento X. aut XI. hyemes nata. ei hera ad sese vocatæ loquebatur in aurem. deinde virgo procedens ad mensam, ubi sedit Egillus, cantilenam protulit: A. C. 944.

Ideo misit mea mater
Me, ad te conveniendum,
Atque verba ferendum Egillo,

Uti

a) ok fenguz um fast (ok) drucku &c. J. P. Hol. conf. supra pag. 204. lect. var. *x*.

b) miök. Hol. J. P. fast. Jör.

c) OK-MEST, non sunt in Hol. J. P. Mox, drack, pro þó. Jör.

d) En, inser. Hol. þuíat, *nam*, inser. Jör. J. P. Porro, öngar komo (voro) adrar vistir. P. J. FRAM, etiam omitt. Hol. Iid. ut & quod de numero familiæ subjicitur.

e) palli. Hol. Jör. J. P.

f) en bónda dóttir, *at* &c. Hol. J. P.

g) Ita Hol. J. P. quod puerili ætati aptum videbatur Geck, *inambulabat*. Jör. Var, *erat constituta*. Mbr. a. & Trad.

h) gömul, pro EDR XI. Hol. J. P. at ætatem puellæ ignorant Jör. de qua tamen Egillus poterat ex statura capere conjecturam.

i) vid hana einmæli, *secretò loquebatur*. Jör. Hol. J. P.

k) fyri bordit til Egils, *accedens mensam atque Egillum*. Hol.

l) færa þau. P. omiss. OK ineunte Stropha: quam G. Pauli reddit *ut ea verba ad te ferrem*, præter necessitatem, & rationem Textus. redditio ad illud, þuí, initio Versus, continetur sequenti Stropha. Sed forte stultitia est in Cantilena parvulæ extemporali postulare accuratum sermonis nexum; qui & sane laborat infra Stropha 6. & 7. nisi 6ta Stropha Parenthesi includatur, ut in ea suum consilium magis obiter injiciat puella, quam matris verba ferat. Putabam aliquando in hac 3tia Stropha una voce legendum esse, *ordbera*, quod nomen foret, ac *nuntium* significaret, dictum uti *Bref-beri*, *tabellarius*, pro quo nunc *Bref-berari* dicitur vitiose. ita sanè melius procederet sermo: verumtamen judicium de hoc relictum esto Linguæ doctioribus.

A.C. 944.

At *m*) þer *n*) varir ſkylldut,
Hilldr mællti þat *o*) horna
Haga *p*) þú ſua maga
*) Eigu *q*) orir geſtir
r) Ædri neſt á freſtum.

s) Armódr lauſt meyna ok bad hana þegia. mælir þú þat *t*) jafnan er *u*) veſt gegnir. Mærin *x*) geck á brott. en Egill *y*) ſkaut nidr ſkyraſkinum ok var þá nærr tómr. *z*) voro þá ok brott teknir aſkarnir frá þeim

Uti vos cauti eſſetis.
Hillda ſic dixit cornuum potoriorum:
Ita tu ventrem attempera,
Habent noſtri hoſpites
Præſtantiores dapes exſpectare.

Armodus virginem pulſavit tacereque juſſit, (addens): id ſemper loqueris, quod peſſime convenit. Abiit virgo; Egillus autem ſinum ſchiſti, tum ferme evacuatum, dejecit. Deinde etiam ſina iis ablata ſunt. Simul domeſtici ſuas

m) er, *id.* proponit G. Pauli. quod per ſe bonum erat, atqui hic nihil opus. || þú varaz ſkylldir, *tu caveres.* Hol. J. P.

n) Varaz, etiam Jör. quod unicè probat G. Pauli, credo, quia ſimplicius.

o) Ita Hol. J. K. L. P. Hörva, *Linorum.* C. & E. quod amplexus eſt G. Pauli. Membrana ambigue, horna, an hörva: utraque Lectio ad appellationem Mulieris ſatis apta. || hranna. Jör. ad verbum, *fluctuum* ɔ: Maris. Edda expreſſè permittit Mulierem denominare a Mari, cujus denominationis una ratio continetur in æquivocatione vocabuli *Ver*, quod & *Mare* & *Maritum* denotat: altera ratio eſt hæc; *Mulier denominatur a peculio ſuo, at Maritus eſt peculium, uxoris ſive ad ejus poſſeſſionem pertinet.*

p) Ita K. L. M. R. ſua þínum maga Hol. J. P. quos ſequitur G. Pauli. || þú ſua þínum maga (maga þínum). Jör. Membr. a. quo Stropha fit enormis. verum forſan in Mbr. fuit þuíat *nam,* collocandum initio Strophæ ſequ.

*) Víſt eiga vorir geſtir Verdugra neſt &c. *Sanè — Digniores* &c. P. Eigu — á freſtum G. Pauli reddit: *Manent (Ac ſi maneant) noſtros hoſpites mox præſt. dap.*

q) várir (vorir) Mbr. a. Trad. Jör. J. non conſulentes adliterationi.

r) ædra, in ſingulari. Jör. J. K. M. Ærinn freſt á neſtum, *Nimis longo intervallo dap. exſpect.* O.

s) En er Armódr heyrdi þetta. þá lauſt han meyna, *Armodus autem, ubi hoc audiebat, virg* &c. Jör.

t) eina, *ſolum.* J. P. Utramque voculam explod. Hol.

u) þer kemr ei vid, *tua non* refert. H. Mbr. b. ſed τὸ ει perperam neglig. G. N. Mox, kemr vid, pro gegnir *id.* J. P.

x) hlióp *curſim abiit.* Hol.

y) ſetti nidr aſkinn á bordit, *in menſam depoſuit.* Jör. excluſô mox τῷ NÆRR.

z) En er þeir hættu at drecka ſkyrit þá voro teknir í burt aſk. *Quibus deſinentibus ſchiſtum bibere* &c. Jör.

þeim. gengu þá ok heimamenn í fæti sín. ok voro þ) bord upp tekin um alla ſtofuna. ok æ) ſett á viſt. þuí næſt a) komo inn ſendíngar b) ok voro þá ſettar fyri Egil ſem fyri adra menn. þuí næſt var c) öl innborit ok var d) þat it ſterkazta mungát. var þá brátt druckinn einmenníngr. ſkylldi einn madr drecka af dýrs horni e). var þar meſtr gaumr at geſinn er Egill var ok ſueitúngar hans. f) at þeir drycki ſem ákafazt. Egill drack g) ú-ſleitiliga fyrſt lánga ríd. en er förunautar hans gerduz h) úſærir þá drack han fyri þá i) þat er þeir máttu eigi. geck ſua til þeſſ er *) bord fóro brott. gerduz þá ok allir miök druknir

ſuas ſedes acceſſere: menſæque totô triclinio A.C. 944. *conſtitutæ ſunt, ac coena* (quotidiana) *impoſita; deinceps illata bellaria, quæ tum Egillo ſicuti aliis hominibus anteponebantur, ſecundum hæc cerevisia introlata eſt, quæ quidem ad inebriandum erat validisſima. tum citò ſingulatim potari coeptum, ita ut cornu feræ ſingulis* (uno hauſtu) *eſſet evacuandum; plurima obſervatione de Egillo & ſodalibus adhibita, ut biberent quam intenſisſime. Egillus primum impigre potavit aliquamdiu, at poſtquam ſodales ſui viribus defici coeperunt, eorum vicem potabat quod ipſi non poterant. Eo tenore ibant res donec menſæ removerentur; quo etiam tempore omnes, qui intus fuere,*

þ) tekin (ſett. P.) bord, *id.* Hol. J. P.

æ) ſettar á viſtir, in plural. *id.* Iid. hætta viſt. C. non addicente Membr. aut Ceteris ejus Traducibus. Dicuntur tamen *Hættir* (quibusdam *Hættur*), certa obſervatio circa tempus coenam ſumendi & lectos petendi; item *at Hátta*, coenare, invenitur in Skida ríma. itaque *Hætta viſt* denotaret *cœnam domeſticam ſtatô tempore ſumendam.*

a) kom innar dryckr inn bezti. þá var druckit fyrſt einmenníngr, *illatus eſt potus præſtantiſſimus, atque à principio ſingulatim potatum.* Jör. Mox, pro SENDÍNGAR, P. habet ſnædíngr, *opſonium.*

b) Hoc membrum reſec. Hol. J. P.

c) borinn inn dryckr. Hol. P.

d) þar (þá J. P.) druckinn einmenníngr, *ibi (tum)* &c. Hol. J. P.

e) miklu, *ingens* add. Hol. þuí er meſt var eitt, *quod unum omnium erat maximum,* add. Jör.

f) ſkylldu (ſkylldi) drecka. Membr. a. E. K. M. R. ubi, at þeir, videtur excidiſſe. || þeir ſkylldu drecka &c. L.

g) ok, *etiam* inſer. Jör. ó-ſleituliga. K. M. R. Jör. || lengi frá þuí er menn hans voro óſærir (farnir J. P.) ok þá drack &c. *diu potavit poſtquam ſocii potu confecti erant (defecerant), tumque* cet. Hol. J. P.

h) ofdruknir *nimium inebriari.* Jör.

i) alla, *omnium.* Hol. J. P. pro ÞAT — EIGI.

*) bordun var úti, *cœna erat finita.* K. L. M. R. GECK — BROTT exclud. Hol. J. P.

A.C. 944. druknir þeir er inni voro. En hvert *k*) full er Armódr drack þá mællti han. *l*) dreck ek til *) þín Egill. en húſkarlar drucku *m*) til förunauta Egils. *n*) ok höfdu hinn ſama formála. Madr var til þeſſ fenginn at bera þeim Agli *o*) hvert full. ok eggiadi ſá miök at þeir ſkylldi *p*) ſkiótt drecka. Egill *q*) mællti vid ſauronauta ſína. at þeir ſkylldu *r*) þá ecki drecka. *s*) en han drack fyri þá þat er þeir máttu eigi undan komaz. Egill fann þá at honum mundi eigi ſuabúit *t*) eira. ſtód han þá upp ok geck um gólf þuert þángat til er Armódr ſat. han tók *u*) höndum í axlir honum. ok *x*) kneikti hann *y*) upp at *z*) ſtaufum. ſídan

fuere, vehementer inebriati ſunt. Ad omne autem poculum quod bibebat Armodus, ita loquutus eſt: propino tibi, Egille. at famuli domeſtici propinarunt ſociis Egilli, eadem præfatione adhibita. Datum eſt certo homini id negotii, ut Egillo & comitibus quodlibet poculum portaret, atque is vehementer ad cito bibendum eos acuebat. Egillus ſocios monuit, ne tum quicquam biberent; at ipſe eorum vices implebat, bibendo id quod effugere nequibant. Heic intelligens commodum (ſalutare) ſibi non fore, ut res eo tenore perſeveraret, ſurrexit, mediumque pavimentum ad ſedem Armodi transgreſſus, eum humeris apprehenſum, vi reclinem egit ad columnas. tum ejecit vomitum ingentem, qui vomi-

k) horn fullt, corrupte. J. P. ſinn *quoties.* Hol. K. L. M. R.

l) Nu (þetta) *Nunc (hoc)* add. Jör. Hol.

*) honum Agli, *iſti Egillo.* C. E.

m) á. Hol. quando *fauru-nauta* erit Accuſativus. Mox, faurunautum, K. L. M. R. I. P. vulgatâ conſtructione.

n) OK — FORMÁLA, ignor. Hol. J. P.

o) dryckinn (dryck), *potum.* Hol. J. P. Jör. Mox, horn fullt, pro, FULL. K. M. R. inſcitè.

p) ótt, *raptim.* Hol. ſleitu-lauſt, *ſine interruptione, cõntinenter.* J. P. deinde, af drecka, *ebiberent.* Jör.

q) hafdi þá lengi druckit fyri menn ſína. ſá Egill þá at honum mundi eigi ſuab. &c. *Et jam diu pro ſodalibus potaverat Egillus; tumque intelligens &c.* Hol. J. P.

r) eigi lengr, *ne amplius.* Jör.

s) þuí han dr. — komuz eigi lengr undan, *nam — quod ulterius non potuit evitari.* Jör.

t) duga. Jör. hlída. Hol. J. hlíta. P. *id.*

u) HÖNDUM, neſc. Jör. Mox, um, pro i. Hol.

x) hnikti, *id.* J P. keikti (keykti). Jör. K. L. M. R. deinde, honum. C. E. J. P.

y) aptr á bak at, *retorſit* &c. K. L. M. R.

z) Ita Membr. a. & Hol. in K. M. & R. eſt, ſtöfunum. puto autem hic intelligi *Öndvegis-ſúlur,* quæ ſitæ fuerint in poſtrema parte

ſídan α) þeyſti Egill upp or ſer ſpýiu mikla, ok ö) gaus i andlit Armódi i augun ok naſarnar ok munninn, ok rann ſvo a) afan b) á bringuna, en Armódi c) var vid andhlaupi, ok er han feck d) aundunni frá ſer hrundit, þá e) gaus upp ſpýia. f) En allir mælltu þeir er hiá vóru, hús-karlar Armódar, at Egill g) ſkylldi fara allra manna armaztr, ok hán veri hinn vezti madr af þeſſu verki, at han ſkylldi eigi gánga út, h) er han vildi ſpýia, i) en verda eigi k) at undrum inni i dryckiu-ſtoſunni. Egill ſegir, ecki er l) at hallmæla mer um þetta, þótt ek m) giöra ſem bondi giörir, ſpýr han

vomitus effuſus eſt in faciem Armodi, imo in oculos, nares, et os ipſum, atque ita in pectus defluxit; Armodus autem proxime aberat a ſpiritus ſuffocatione, ubi vero reſpirandi facultatem nactus eſt, vomitus erupit. Omnes autem præſentes Armodi famuli optarunt, ut Egillus omnium hominum miſerrimus abiret (eſſet), ut qui propter hoc flagitium homo eſſet peſſimus, quod non exiret, cum vomendi libidine caperetur, potius quam prodigioſo ſpectaculo fieret in coenaculo. Egillus fatur: Nihil eſt, ut hoc mihi vertatur vitio, etiamſi agam itidem ut herus agit; ille A.C. 944.

parte ſedis herilis. Stafnum, in num. ſing. Jör.

α) þeytti. Hrapp. ſiue liber Hrappseyenſis impreſſus, i. e. *cum ſonitu eructavit* &c.

ö) gaus hún Jör. altero plenius, quod tamen imperſonaliter capiendum eſt, potius quam actiue vel tranſitiue.

a) þá ofan i ſeik honum, *inde defluxit ei in ſubuculam* J. & Hol.

b) um ſkeggit, *per barbam* Jör.

c) lá vid, Hrapp. eodem ſenſu uſitate. Hellt vid andhlaup. J. & Hol. itidem, ultima voce in accuſandi caſu poſita, in quo etiam conſentiunt Jör.

d) Aundinni (öndinni) cæteri, magis vulgate, & modo ante gat pro feck, Jör.

e) hlióp úr honum ſpya mikil, *exſiliit ex ore ejus magnus vomitus.* Hol. et J. qui infimus addit: ok mörgum audrum, et multorum aliorum. Spió han, tantum Jör. *vomuit.*

f) þá mælltu menn Armódar, J. eodem fere ſenſu.

g) væri hinn verſti madr, ok han ſkyldi &c. huc transferunt Jör.

h) er (ef) han þyrfti at ſpya. *ſi vomitu ei opus eſſet.* Hol. Jör. J.

i) en — ſtoſunni, ignorant Jör.

k) allr at undri þar í &c. *in totum* &c. Hol. & J.

l) mer at ámæla. Hol. J. & Jör.

m) giördi ſem húsbóndi (ſvo ſem húsbóndinn) Hol. et J. *facerem.* Giörda ſem adrir giördu, *facerem quod alii faciebant* Jör.

A. C. 944. han *n*) af öllu afli eigi sídr enn ek, Sídan geck Egill til *o*) rúms síns, ok settiz nidr, ok bad þá *p*) gefa ser at drecka. Þá qvad Egill vid raust:

r) Títt erumk verd at vátta
s) Vætti *t*) berk at ek hætta
u) Þung *v*) til þessar gaungu
x) Þinn kinnadr *y*) minnar.

Marge

ille vomit, quam vehementer potest, non minus quam ego. Deinde locum suum accessit consedítque, et petiit, sibi daretur bibere. Tunc alta voce cecinit:

Moræ impatiens cupido mihi est de coena testandi,
Testimonium habeo, quod periclitatus sum
Hanc ambulationem meam,
Tua hospitalis invitatio coëgit.

Multi

n) nú, *nunc*, inserit Hrappf. cæteri hoc membrum totum resecant.

o) fætis, Jör.

p) fá ser (at) drecka. Hol. J. Jör.

r) eitt, *unum verbum testandum*, O. interprete G. Pauli Mox er um, divisim, O. quod junctum secundum J. Porro vord, pro verd, Hol. & Jör, quam vocem G. Pauli videtur per *verbum* esse interpretatus, neque id fortasse sine ratione. Conf. J. Olavium in Glossario Syntagmatis sui, sub voce *ord*, item *wort* Germanorum. Est tamen, ut *vord* sit leviter mutandum in vörd, *prandium, coenam*, quod occurrit in mensæ benedictione hymnica pereleganti insignis poëtæ Steph. Olavii, quæ incipit: þöck se þer gód giörd &c. töd, et deinde tætte her, Hrapps. male.

s) vetti baugar hetta E. Hol. Jör. *Vetti* idem esse potest ac *vætti*, siue id de *custode* vel *domino*, aut etiam *genio* accipiamus (G. Pauli: Baugar vætti dedit per *viro* simpliciter) siue de *testimonio*, quum sensus foret: *testimonium annuli* ɔ: *pretium*; magnaque sic ironia in his duabus lineis esset, nullum enim tale pretium pro coena reddidit Egillus. *Hetta* i. q. hætta, et ad posterius referendum.

t) In membrana legi non potest nisi *b k*, cum spatio unius vel ad summum duarum literarum. Despice ad notulas. Deinde at ek hætta, membr. Hrapp et E. quæ lectio cæteris intellectu facilior.

u) þúng omnes præter Hrapp. & 3 alios traduces, qui præferunt monstrose þöngul (þaungul) þessar. &c.

v) er (en) þessir (þess er) gaungu Hol. Jör. K. L. M. improbe, saltim perplexe omnes. Feingu pro gaungu, O. solus.

x) þinn kinna-lá, Hol. Jör. praue illud *þinn* (pro *þín* f.) in masculino. Ceterum vide notas. þín kinn ala minne, Hrapp. Istud kinn ala, corruptum ab imperitis editoribus, ex kinna-lá þín kinnadr, E. ubi þín species genitiui pro nominatiuo pronominis possessiui interdum usitata. Þinn

z) Margr velr gestr þar er gistir.
æ) Giöld finnumk a) vid sialdan.

4) *Multi hospites, ubi hospitantur, lectam* A. C. 449.
Talionem reddunt, raro (autem) nos duo convenimus 5);

Aaaa 2 Ar- Ar-

kinni leminnar, J. ultimum corrupte ex kinna-lá minnar. Est tamen, ut restitui possit: þín kinni-læ, *tui doli sub hospitalitatis specie.* || þióð-kunna lá minna, O. quomodocunque verbo tenus: *celebris poculorum memorialium invitatio.*

y) minnar in contextum suscepi necessitate adactus ex Hol. Jör J. K. L. M. Idem qvoqve placuit G. Pauli, nam membr. ipsa, E. et Hrapp. *minni* præferunt in dandi casu, si sit pronomen; sed si nomen sit, notaret vel *minor (minora)* vel *pocula memorialia*, qualiscunque horum applicatio in contextu foret.

z) margs, O. *multarum rerum (premium) deligit.* Deinde rekr, pro velr, *exsequitur*, E. siue in bono siue, quod rectius arbitror, in malo sensu, haud illepide.

æ) giald, O. & Hrapp. item jör. Hol. & J. in num. sing. nempe ut consonantia metrica plena esset, quod Egillum parum curasse notum est. Mox finn ek vid (fundit vid) Hrapp. & J. corrupte uterque.

a) Ver, Jör. Hol. nihilo sequius altero, etsi de duobus tantum sermo sit, immo aliquanto sublimius.

Ordo prosaicus verborum in priore parte hujus carminis satis perplexa, cui latina versio est adtemperata, sic habet: 1) Titt erumk verd at vátta, vætti 2) berk at ek hætta til þessar gaungu minnar, þinn kinnadr 3) þung (mik).

1) tídr, creber, item *celer, citus.* Hió sem *tídast*, de uno ictu, spratt upp etc. *titt um* þat eda þad, annt, umhugat. *Tid er mer* bók og smidir, *amici mibi sunt* libri et opera fabrilia, ad ea libenter feror etc. Alz *mik* fara *tídir*, siquidem ire *libet* vel *volupe est.* Ergo *tídt* vel *titt er um* (in textu tamen posuerat, er-umk, per hyphen *G. M.*) *verd* vel *vörd at vátta*, libet sine mora de coena testari, vel *inter coenandum*, vel etiam titt, *usitatum, vulgatum*, est. G. Pauli. Cujus duo ultima haud sane sunt spernenda. Leviter advertendum, quod *verd* hic etiam de *pretio (hospitali)* capi possit, præsertim ratione habita verbi medii *erumk*, quod præcedit. Et hæc acceptio vi sua aliquanto maiorem ironiam habere videtur præ altera, quæ, quantum adtinet ad illud *de coena testari*, minus cum textu congruit.

2) i. e. *argumentum, indicium*, quod modo ostenderat in vomendo. Est &, ut una voce et verborum connexione aliquid mutata legatur: *vætti* brák *at ek hætta*, i. e. credo nihil opus esse ut cessem, sc. bibendo, vel, ut iterum *pericliter* ad te, Armode, transeundo. Ita ordo poëticus fere invariatus seruari posset in duabus ultimis hemistichii lineis.

3) þung, Præterit. verbi ek þyng. G. Pauli. Utrumque satis insolens, & præsens &

A.C. 944.

b) Armódi liggr ædra — *Armodo cubat exteriore* 6)
c) Auldra-daugg i ſkeggi. — 7) *Cereviſiaria pluvia in barba.*

Ar- *Ar-*

præteritum, hoc vero etiam contra regulas grammaticas, certe, ſi analogiam ſpectemus, ad quam hic unicum eſt refugium, nam *ſyng*, cano, format ſingularem Præteriti in *ſaung*. Venit interea in mentem, anne tenui ſub mutatione *þrung* pro altero commodius legatur ſenſu eodem, ſiue potius tamen aliqnanto intenſiore. Sane *þrúngr*, 3 Præſ. Ind. ſing. habetur in *Fiölſvins-málum* Eddæ Sæm. impreſſæ Tom. 1 & *þrúngu* 3 Plur. Præt. apud antiquum poëtam in Edda Snorr. Flexio autem foret in 1 Præſ. Ind. *ek þrúng*, & eadem in 3 perſonis ſing. Præt. Imperf. adeo ut hæc lectio aliquam pro ſe habeat auctoritatem & analogiam linguæ, qua altera fere caret. *Kinnadr* modo ante, perrara vox, & nomen verbale ſine verbi origine, nimirum a *Kynni*, hospitium, conuiuium. Denique varietas Kynna-lá a G. Pauli inter circulos recepta, ab eo recte & Eddice exponitur, *coma maxillaris* ɔ: *barba*, ubi adlegat J. Hypnoneſium, neſcio ubi. Quæri autem merito poteſt, quod bonus vir *Gunnar* male prætermiſit, cur *barba Armodi poëtam coegerit ad iſtam ambulationem* ɔ: tranſitum ad eum? Reſpondeo: ſcoptice hic fit alluſio ad cognomentum Armodi, quod erat *Skegg*, barba. Iſtud autem cognomen videtur meruiſſe a magnitudine barbæ ſuæ. Latenter ergo diceret poëta: dignitatem hujus barbæ tantam eſſe, ut ipſe obligatus fuerit ad ſuam venerationem ei quocunqve pacto exhibendam. In hoc ipſo, collato cum contumelia barbæ facta in antecedentibus, ſane quam acerba eſt inſultatio.

4) *margr velr* - - - giöld, ſpeciem habet gnomæ generalis.

5) Ergo, dum temporis opportunitas adeſt, pretium hero reddendum cenſet per ſpeciem ſarcaſmi ſub honeſto prætextu.

6) *ædra* pro *ydra* i. e. *ytra* exterius. Sic *ægr*, *ygr*, toruus, ſæuus, terribilis; *ædſtr*, *ydſtr*, ſummus, & *ydſtr* pro *ytſtr* ab *út*, extrorſum. *Ydrafell*, *ytra* F. Gullþoris ſaga. *G. Pauli.* Qvod ille *ædra* aduerbialiter reddiderat, ego adjectiue dedi, magis figurate opinor, et ſimul magis ex uſu ſermonis. Quid autem *exterior* aut, ut verba preſſius ſeqvar, *ſuperior barba* aliud ſonet, quam *exteriorem*, *ſuperiorem barbæ partem?*

7) *Aulldra* [Gen. plur. G. M.] *auldr* idem quod *aul*. Ofheit ertu *auldr*, jörd tekr vid *auldri* &c. *G. Pauli.* Cætera qvidem recte, niſi qvod *auldr* facit generis foeminini in priori exemplo allato, quod ſine dubio ſumſit ex loco Hymnis-qvidæ non recte a ſe lecto, nam idonei libri illic habent: þu ert *auldr ofheitt*, & verti: *tu cereviſia nimium cales;* denique

d) Armódr hlióp *e*) upp ok út, en Egill bad *f*) gefa ser drecka. Þá mællti húsfreyia *g*) vid þann mann, er þeim hafdi skenkt um qvelldit, at han skylldi gefa dryck svo at þá *h*) skyrti eigi medan þeir villdi drecka. *i*) Sídan tók han dýrs horn mikit ok fylldi ok bar til Egils. Egils kneyfdi af horninu i einum dryck. Þá qvad han:

Drec-

Armodus exsiliens foras cucurrit, Egillus autem petiit sibi bibere dari. Tunc alloquuta est materfamilias hominem, qui per vesperam iis propinaverat, ut potiones promeret, neve iis deficerent, dum bibere cuperent. Tunc ille sumsit magnum cornu ferinum (bubalinum) implevitque et adtulit Egillo. Hic cornu amystide (uno haustu) evacuavit. Deinde cecinit: A. C. 944.

Aaaa 3 *Epo-*

ad varietatem *auldra-dregg* adnotavit *G. Pauli: Dregg*, qvod etiam *Qveik* f. g. quasi *motricem* dicas vel *fermentum*, unde facile lat. *fex* (*feces*, *fekes*) per aphæresin literæ *k*. Hæc ille, et quidem docte et eleganter, quod ad sensum vocis *Qveik* adtinet, et adstipulatur ei hymnus noster ecclesiasticus e latino translatus, in quo exstat de hominibus, *Qveik spillt*, ubi textus habuit, *fex putris*. Cæterum non nego, magis contumeliose dictum fuisse *auldra-dregg* quam — *daugg*, non tamen visum erat a membranæ auctoritate discedere, dum eius lectio per figuram adtenuationis haud illepidam contineat ironiam.

b) Armódligr andar auldna dregg etc. J. *misellus exhalat vetustam fecem* &c. non sine sensu, verum tamen depravate.

c) elladugg, Hrapp. qvod velim editori placuisset interpretari. Auldra-daugg, membr. K. L. M. etsi consonantia laboret; conf. paulo superius var. *a*. Sed Auldra dregg, *potionum fex* cæteri omnes. Daugg in degg, eodem sensu cum *daugg*, ut harmoniæ consuleretur, mutare placuit Gunnaro Pauli, haud sine ratione, quemadmodum *der* pro dör, *umbraculum pilei*, dicitur, ne plura adferam; sed hac mutatione nihil tamen erat opus per priora a me observata.

d) var þá Egli gefit at drecka, han tók vid, ok hneifdi af honum i einum dryck. *Tum Egillo bibere datum est, ille poculum accepit, et uno haustu ingurgitavit*; ita sequentia usque ad versum proximum contrahunt Jör.

e) ut, tantum, ex Holanis N.

f) fá ser (at) drecka, Hol. ut supra.

g) at honum skyldi fá dryck (og bad at bera honum dryck) *tunc indixit hera, ut potus ei ferretur*. Hol. J.

h) skorti, (skortadi) E. Hrapp. Svo at — drecka, excludunt Hol. J.

i) Þá var honum skeinkt á horni miklu (horn mikit) han tók vid (horninu) ok qvad, *tunc ei propinatum est in magno*

A. C. 944.

Dreckum or þó at *k*) eckils	*Ep otemus quodcunque poculum,*
l) Eyk-rídr beri tídum	*Etsi Ekkiliani jumenti vector*
Horna-sund *m*) at hendi	*Crebro ad manum adferat*
n) Hvert full *o*) bragar ulli.	*Cornuum fretum poëseos arbitro:*
p) Leysi ek *q*) vætr 5) þó at *r*) laufa	*Nihil laudo, etsi gladiatorii*
Leik-	*Ludi*

cornu (magnum cornu), ille id (cornu) excepit, et cecinit. Hol. J.

k) Eckvers, E. solus, qvod nomen *regis maritimi* in Edda non adparet, quantum memini. Forte sit *sinus* nomen, nam notus est Harmr, *sinus maris*, atque *Ecki* & *Harmr* synonyma sunt: Tum vero indifferens est, siue posterior vocis pars sc. *ver* capiatur de *loco* l. *statione* siue de *mari*. Modo ante pro or Jör. exhibent *af*, aliquanto validius.

l) eitídr, Hol. sine sensu et dure in poësi propter sequens *tídum*. Eykfrídr, *navigii ornator* Jör. Eylydr O. sensu cassum, quamuis non ignorem *Eylúdr* esse maris nomen in Edda.

m) af, Jör. a prima manu, parum in sensu differenter.

n) hvor full, Hrapp. in plur. *qvæque pocula.* Hvert fullt J. corrupte, nam non percepit *full*.

o) segir, *inqvit*, intrudit Hrapp. putide ad metrum & sensum. Borgar ulli O. Hol. et Jör. a manu secunda, quæ lectio forte non sit contemnenda, siue *Borg* pro *munimento qvouis* accipiamus siue de celebri prædio Borga in Islandia, quod domicilium & possessio erat Egilli, cujus adeo ullr, i. e. valdandi rádandi, *potens*, *dominus*, *arbiter*, merito adpellari potuit.

p) leifek, ex Hol. N. i. e. *nihil relinquo* (potionis). Lectio nil alteri cedens, imo præstantior; isti qnodammodo patrocinantur Jör, in quibus a prima manu fuit *Leifum* in plurali. Leifi ek, etiam per i in priore, in textum suum recepit G. Pauli, consentiente Hrapp. ll lof fek vættr D. E. i. e. *laudis nihil adeptus est.*

q) vætt præferunt Hrapp. K. L. M. quod tamen minus usitatum est priscis in sensu privatiuo. Vetr, Hol. O. idem quod vætr. Næmir, pro eodem obtrudunt Jör. fere hic sine sensu.

Ordo verborum prosaicus in priori hemistichio huius cantilenæ: Dreckum 1) or, (plenius *af*) hvert full, þo at 2) Eckils eyk-rídr beri tídum 3) horna-sund at hendi 4) bragar ulli.

1) satis tenuis hic est particula *or* ad epotandi significationem, certe ita non sonat nostra ætate, eam tamen seruare libuit, propter membranæ auctoritatem et codicum numerum. Cum ablatiuo constructa, ut foret, hveriu fulli, vim requisitam habuisset, sed fortasse tamen hic sit antiptosis Accusatiui pro Ablatiuo.

Leik-ſtærir mer færi	*Ludi promotor mihi ferat*	A. C. 944.
s) Hroſto 6)-tiörn *t*) i horni	*Turbidæ potionis ſtagnum in cornu*,	
Horn til *u*) dags at morni.	(*Atque adeo*) *cornua usque ad mane craſtinæ diei.*	

Egill drack *v*) um hríd, ok *x*) kneyſdi hvert horn er at honom kom. Lítil var þá

Egillus aliquamdiu potavit, et evacuauit quoduis cornu ſibi adlatum. Interea exigua

2) Eckill, *rex pirata*, cujus eykr iumentum *navis*, et ejus rídr ɔ: rídandi, vir. G. Pauli.

3) i. e. *potiones abundantes.*

4) ſiue ullr hic pro *divi* nomine propr. accipiatur, ſiue pro nomine adpellatiuo valdr, valdandi, dominus, potens, (hanc enim ſignificationem vocis ullr ſiue adpellatiue ſiue in proprio ſenſu ſumtæ eſſe ſtatuo, & antea ſtatuiſſe opinor in hoc libro) parum intereſt; quis autem majus dominium habeat in ſuum poëma, quam poëta ipſe?

5) i. e. quomodo cunque, *nego Armodum ullam gratiam a me initurum eſſe tam foecunda poculorum invitatione*, quæ ſequitur, imo potius *illum contumeliam gratiæ vice meruiſſe.*

6) Hroſti vel *Roſti*, cerevisſia, hodie fere vilior, aut *fex cereviſiaria*. G. Pauli. Idem horn in ult. lin. capit pro epexegeſi lineæ præcedentis, quod et ego facere compulſus ſum, propter iſtud leyſi ek vætr; ſed cum ille leiſi per *i* adoptauerit, nulla neceſſitate adactus fuit ad eam tautologiam hic admittendam, quum ordo poterat eſſe talis: leiſi ek vætr hroſto tiörn i horni, þo at laufa-leik-ſtærir færi mer horn til dags at morni, *non relinquo vel paullum quidem cereuiſiæ in cornu, etſi pocillator mihi afferat cornua usque ad* &c. Hanc acceptionem ajo eſſe multo ſimpliciorem & ſignificantiorem altera. Laufaleik-ſtærir in lin 5 & 6 eſt viri adpellatio poëtica; laufi, *leo*, vocabatur celebris gladius celebrioris athletæ Bödvaris Biarkii; eius leikr, *prælium*, & hujus ſtærir, *præliator* et vir quicunque, ex antiquo more & genio bellico atque generali cuiusque viri adpellatione inde petita.

r) löſa, Jör. a prima manu, non male.

s) Hroſto-tiörn videtur eſſe in membr. quod et E. firmat; ſed cæteri Hr-ſta-tiörn, præter J. qui nugatur Horsnatiörn & Hol. in quibus eſt Horſa (Horſta)-tiörn, *lacum equeſtrem*, ɔ: quantum uno hauſtu ebibit.

t) á horni, Hol. etiam recte; at horni, a prima manu Jör. ſuſpecte.

u) dals, *ad vallem* iid. a prima manu mira aberratione. Poſſit tamen reddi: *usque ad occaſum diei craſtinum*. Mox, a morgni, Hol.

v) hvert at ödru, *unum poſt aliud* (cornu) Iid. hvert horn er at honum kom, Jör.

x) hneiſdi af um hríd. Jör. Kveiſdi Hrapp inſolenter hic et ſuperius.

A. C. 944. þá gledi i ftofunni, *y*) þótt nockurir menn drycki. Sídan ftendr Egill upp ok förunautar hans, ok taka vopn fín *z*) af veggium, er þeir höfdu upp feft. gánga fídan til kornklödu þeirrar, er heftar þeirra vóru inni, laugduz þeir þar nidr i hálm ok fvúfu *æ*) um nóttina.

gua erat hilaritas convivialis in coenaculo, quanquam nonnulli homines adhuc potarent. Pofthæc Egillus furrexit & fui comites, & capiunt arma fua de parietibus, quæ fufpenderant; deinde eunt ad horreum, in quo equi eorum erant; ibi decubuerunt in culmo, & noctem fomno exegerunt.

LXXV. Cap.
SKILNADR EGILS OK ARMÓDAR.

Egill ftód upp um *a*) morgininn þegar er dagadi. Biugguz þeir förunautar *b*) ok fóro, þegar er þeir vóro búnir, aptr til bæiarins, ok leita Armóds. Ok er þeir komu til fkemmu-búrs, þefs er Armódr fvaf í ok kona hans ok dóttir *c*), þá hratt Egill upp *cc*) hurdunni, ok geck til reckiunnar Armóds, han brá þá fverdi, en annarri hendi *d*) greip han i fkegg Armódi, ok hnykti honom á ftock fram. En

LXXV. Cap.
EGILLI & ARMODI DISCESSIO.

Egillus furrexit mane poftero, fimul atque dieſcebat. Ille et fui itineris focii accinxerunt fe, et poftquam parati erant, ædes repetierunt, Armodum quærentes. Poft autem quam venerant ad ædem folitariam, in qua Armodus cum uxore fua et gnata fomno indulgebant, tunc Egillus forem excuffit, et lectum Armodi adgreffus, gladium ftrinxit, altera vero manu adripuit barbam Armodi, et eum in fpondam proripuit. Sed

y) þótt — drycki abeft ab Hol. Jör. J.

z) ok klædi, *et veftes* (fc. *exteriores*) Hol. J. affeft, exclufis af vegginum, in fing. Hrapp.

æ) þar þat fem eptir var nætur, *ibi quod noctis fupererat.* Jör.

a) Morguninn fnemma, *matutine* Iid.

b) til ferdar en ádr þeir færi, þá leitadi Eigill Armóds, ok kom at fkemmu-búri &c. *ante vero quam difcederent, Egillus Armodum quærebat, & venit ad apothecam* (*infulam promtuarium*) Jör. Pro hoc ultimo *fkemmu-búri* tantum fkemmum fubftituunt. Hol. J.

c) Ecki var þar fleira manna (voru þar fleiri menn) *plus ibi hominum non aderat.* Jör. J. Hol. fupplent.

cc) hurdu, fine articulo Iid.

d) tók han i fkegg honum. Hol. J.

En kona Armódar ok dóttir *dd*) hliópu upp ok *e*) bádu Egil, at han dræpi eigi Armód. Egill ſegir, at han ſkylldi þat giöra ſyri þeirra ſakir, þvíat þat er makligt; en *ee*) hefdi han verdleika til at ek dræpa han. Þá qvad Egill:

A. C. 944.

Nýtr *f*) íll-hugadr *ff*) ýtir
g) Arm-linnz konu *h*) ſinnar,
Oſs

Sed uxor et filia Armodi exſilientes precabantur Egillum, ne Armodum interficeret. Egillus dixit, ita ſe facturum in earum gratiam, id enim meritum eſt (veſtrum); at illius merita forent, ut eum interficerem. Tunc cecinit Egillus:

Prodeſt male animato protruſori
Anguis cubitalis meritum uxoris et filiæ
Nobis

---

dd) hliopu upp ok, male reſecant Iid.

e) fengu tekit um háls honum (Egli), þær bádu ákafliga, at Egill ſkylldi eigi drepa Armód, *cum ſucceſſu collum eius* (Egilli) amplexæ, impenſe ſupplicabant &c. Jör. ſatis energetice.

ee) hefir, ac deinde drepi, in præſenti Hol. J. Quad hitt makligt, at han væri drepinn, *iſtud vero dignum prædicauit, ut occideretur, et ſane Armodi merita ad id ſatis ſunt, ut occidatur.* Jör.

f) Ill-fögull, membr. C. Jör. maledico. Ill-flögul, *inutili ad feriendum*, J. Ill-fögull, ad omnia effutiendum promto. Hrepp. Forte ill-hogull (-hugull) pro omnibus hiſce reponendum eo ſenſu, quem verſio exhibet.

ff) itrar (ytrar) *eximiæ*) Jör. Hol.

g) arnlinr, Jör. Aurn, *gladii nomen* in Edda. Hlynr et linnr *ligni nomina*, ergo arnhlynr vel arn-linnr viri appellatio. ll Armódr Hol. et O. rhytmo non adprobante in Hol.

h) gódrar *bonæ*, O.

Ordo proſaicus verborum huius carminis talis eſt: Nytr illſaugull ytir 1) armlinns konu ſinnar ok dóttur, oſs er ótta-lauſt vid 2) ognar hveſſi 3) þeygi muntu vid þenna grepp 4) þyckiar verdr fyrí dryckiu, a veg ſkulum-vappa vitt &c.

1) linnr, *anguis*, at *anguis brachii* vel *manus* annulus. Eius ytir vir quilibet. Paullo aliter G. Pauli, cui: »Armlinnr (imo *linnr* ſecundum textum noſtrum, quod etiam anguis nomen eſt. G. M) haud dubie telum eſt (haſta vel gladius) & eius *ytir (protruſor, protenſor)* vir.« Ambigi tamen poteſt de hac teli appellatione.

2) ógnar-hveſſi, G. Pauli reddidit: *minitabundo;* alias poſſit accipi pro appellatione *hoſtis* vel *viri* ſimpliciter; nam ógn prælii vocabulum eſt in Edda, et *hveſſir* (verbale agentis), acuens, incitans, intendens.

3) þeygi, vulgo ſcribitur per *i* þeigi, & pro ſimplici negatione uſurpatur: reuera autem compoſitum eſt ex *þó eigi*, & mihi quidem hic aliquanto plus valet altero, nimirum *tamen non, præterea non*,

A.C. 944.

Ofs er vid ógnar-hvessi	*Nobis a pugnæ incitatore*
Óttalaust, ok dóttur.	*Nulla formido est.*
i) Þeggi muntu vid þenna	*Nullum, credo, de hoc poëta*
k) Þyckiar verdr *l*) fyri dryckiu.	*Incommodum meruisti poculis.*
Grepp.	*Por-*

quin etiam non. Dixerat poëta in priore hemistichio: *seruari Armodum ob meritum uxoris et filiæ*; nunc per speciem quandam epanorthoseos ironice addit: *ipsum vel suo merito indignum esse, qui lædatur aut violetur, propter largiter præbitas portiones, quin imo remunerationem meruisse,* quam et sese reddidisse censet in altero oculo cum vita illi seruando. Cæteroquin sarcasmus quidam est, quod latenter negat, saltem dissimulat, *ullum in barbæ abscissione et alterius oculi effossione esse incommodum.*

4) þyckr, facit genitiuum þycks & þyckiar sicut dryckr potus; drycks & dryckiar, hnyckr correptio, strophа, hnycks & hnyckiar. Est autem þyckr rara vox, obuia tamen in Droplaugarsona Saga magna, relatione de Gunnare Thidrandicida, & in Svarfdælasaga, de Thorsteino Svörfudo, pueros suos Klövium illum celebrem & sororem eius Sigridam fictis terroribus experiente; & videtur ibi τὸ þyckr esse *offensa molestia, terror,* aut *res indignationem* vel *terrorem mouens, molesta, ingrata,* ab *mer* þyckir, *molestum* vel *ægre mihi est, indignor succenseo, grauor.* Denique Gunnaris Pauli versio huius posterioris hemistichii talis est: *Ideo (:: ob malignitatem) indignaberis huic pro potione coenæ (ego poëta cum meis viæ nos dabimus longæ) ut sit spectaculo.* Idem bene obseruauit, verbum at vappa in strepha penultima Starkado etiam esse usitatum (nempe in Giafa-Refssaga G. M.) þadan vappadi ek villtar braútir. Est autem *at vappa* proprie infantum, *gradu minuto, crebro & vacillante ambulare.*

i) þeigi idem Jör. H. Deinde pro vid, þvi legitur in K. L. M. nullo sensu, sed hæc tamen lectio videtur induxisse Gunnarem Pauli ad illud *þeygi* repudiandum, et hoc ipsum *þvi* in illius locum transferendum, quod per *ideo* vertit. Supra adscripsi versionem eius in totum hoc hemistichium.

k) þyckiu, *indignationem* Jör. þyckiaz G. H. A. Magnæus in A. idem quoque voluisse videtur G. Pauli, etsi ille þyckiaz, per unum *k* scribat, et aliter vertat quam ego. Mihi enim sensus talis est: *non censes, credo, te sic promeruisse de h. p. ob pocula.* Laudato G. Pauli *þykiast* valet *indignari*, quem sensum verbi ignoro. Mox idem pro *verdr* adj. *dignus* substituit verdar subst. in genit. *coenæ*.

l) of, *ob pocula* J. ofdryckiu Svec. coniunctim inepte.

m) Grepp. ſkulum á veg vappa
n) Vitt ſvagöru hlíta.

Porro viam carpamus,
Re ſic geſta contenti.

A. C. 944.

Eptir Bbbb 2 Tum

m) Grepp, in accuſandi caſu membr. a, cum paucis aliis, in quibus eſt Hrapp, ſiue impreſſa Hrappseyenſis ſine Anno. A ceteris multum turbatur, nempe: Greppr Jör, quod in vocandi caſu Armodo tribui poteſt, quaſi dicat: *homo torve! facie turpis!* vel contracte, contorte! incurue! ob coecitatem ſcilicet. Sed G. Pauli in nominandi caſu, de ipſo poëta & eius ſociis accepit, ſatis contorte: mirum quod non repoſuit plural: *Greppar*, quo Egillus ſuos alloqueretur: *o viri!* vel *nos viri!* ſed illi nimirum non aderant. Greipr (greypr) A. Magnæus in A. & mox ſkalltu pro ſkulum, omnes Jör. Qvas lectiones adoptauit & expoſuit J. Olavius in gloſſario ad Landn. b. Conf. meum gloſſarii ſpecimen in Eddam Sæmundi, & ſupra ſub hac lit. var. expoſitio vocis Greppr. Greip. M. Gripſ. liber G. Pauli forte pro *greips* ſc. þyckiar, *atrox incommodum.* Non autem omittenda eſt plauſibilis coniectura G. Pauli orta ex illo Grips: nempe poëtam forte hic intelligere *gryphes* (*hyperboreo-montanos*) & greips vel grips-veg dixiſſe vaſtum illum ſaltum (ɔ: Eida-ſkóg) || Geips. G. H. & Geipu Svec. Unde retenta lectione þyckiaz, ſenſus ſit: *non credo te tibi videri vaniloquio dignum* vel *nugis*, ſed alio magis ſolidiori premio ſcilicet.

n) Víti, *poëna* ɔ: de Armodo ſumta, commode reponi poteſt, diſtinctione expuncta, ſequentibus connectendum. Neque ſane ſatis aptum videtur illud vítt in textu, etſi figurate accipi poſſit vítt á veg, pro á vídann veg, quod fecit G. Pauli, aut vítt, ut ego cepi, pro vidar, *amplius*, *ulterius.* || Víſt. J. *certo gradu* ſ: *tenore itineris*, ſed hoc peccat in harmoniam poëticam. Deinde: ſo geſu, A. Magnæus in A. *tali fortuna contenti.* Gieſſu pro iſto habet Svec. vitioſa geminatione literæ ſ. geſum, O. geſnu, *ita dato* ſc. nobis a fortuna, quod inſidias hoſpitis euaſimus, & eum ulti ſumus. Quod ſi poſt modo legatur hlíttu pro hlíta (quomodo etiam hlíttad ibi eſt in O.) erit ſenſus ad Armodum adplicandus per ſarcasmum talis: *ita praſtitam remunerationem boni conſule.* Sva gernu, Hrapp. nempe corruptum ex antiquo pleniore & magis euphonico ſva gervu (ſva giörvu) quo alludit *ſua geriü* in Jör. In fine ſtrophæ hlíta plane præferunt Jör. G. H. Svec. quo et modo allatum hlíttad pertinet. Líta membr. a. & cæteri magis ambigue & inſuauius. Denique in hac ultima ſtropha G. Pauli duplicem in una voce facit mutationem inutilem, nimirum: *ſvo á geſi (giöri) líta, ut ſis ſpectaculo* (ut homines te ſpectent) quæ ipſe ſic illuſtrat: geſr á at líta, vulgata eſt locutio de re ſpectabili, qualem etiam Armodum hic reliquit Egillus.

A. C. 944.

o) Eptir þat sneid Egill af honum skeggit vid hökuna. Síþan p) krækti han q) fíngrinum í aúgat sva, at r) uti lá á kinninni. s) Eptir þat geck Egill á brott til fauru-nauta sinna. Fara þeir þá leid sína, komu at dagverdar-máli til bæiar t) Þorfinz u) han bió vid Eida-skóg. Þeir Egill x) kröfdu dagverdar ok æia hestum sínum. Þorfinnr bóndi let heimollt skylldu þat. Gánga þeir Egill inn í stufu. Egill spurdi y) ef Þorfinnr hefdi var ordit vid faurunauta hans, haufdu ver her mællt mót med. oss. Þorfinnr segir sva. Fóru her VI. menn saman z) nockuru fyri dag ok váru vapnadir miög. Þá mællti húskarl Þorfinns, ek ók í nótt eptir vidi, ok

Tum barbam illi Egillus ad mentum ipsum desecuit. Mox uncum digitum oculo ita impegit, ut in mala excubaret. Post hæc ad socios discessit hique iter propositum capessentes hora prandii ad Thorfinni veniunt villam, Eidensis saltus accolæ. Prandium ibi postulorunt, et simul equos suos quienerunt (quiescere fecerunt) Thorfinno adfirmante, id iis in manu fore. Ita in triclinium intro eunt. Egillus rogabat, an Thorfinnus quidquam animadvertisset de suis comitibus, hic (enim, inquit) iterum jungi constitueramus. Thorfinnus narrat hunc in modum. Hac ibant VI. homines simul, aliquanto ante lucem, et erant armis copiose instructi. Tunc interpellans famulus domesticus Thorfinni, vehebar lignatum hac proxima nocte, et

o) siþan membr. quod ead. pauso post repetit. Mox: greip. Egill upp vid hökuna skeggit, *corripuit Egillus barbam sursum sub ipso mento.* Hol.

p) kreppti, Hrapp suspectum cum dativo.

q) fingri sinum Jör.

r) út lá á kinnina, in accus. casu. Hol. J.

s) þá geck E. i burt med faurunauta sina J. til manna sinna, Hol. *cum comitibus suis.* Porro, ok komu (kom J.) at dagverdarmáli &c. Hol. J.

t) Þorfinnz bónda, *ad Thorfinnum colonum* Hol.

u) þar sem (er) han bió v. E. sk. *ubi ille incolebat ad sylvam Eid.* iid. han bió ok vid E. sk. *& ille quidem accolebat sylvam Eid.* Jör.

x) gengu inn i stöfu. Egill spurdi &c. Jör. þar höfdu þeir greida dvöl, *ibi subsistere hospitalitatis fruendæ causa.* Hol. G. H. mox subiuncto: ok gengu inn til stofu.

y) hvort þorf. hefdi hvergi ordit var vid &c. *nusquamne Thorfinnus animadvertisset eorum comites* iid.

z) á skóginn i morgun, *in sylvam* &c. Jör.

A. C. 944.

ok fann ek VI. menn á leid ok voru þat hús-karlar Armóds, *æ*) ok var þat miklu fyri dag. Nú veit ek eigi hvart þeir munu allir *a*) einir ok hinir VI. er þú sagdir frá. Þorfinnr segir, at þeir menn, er han hafdi hitt, haufdu sídan farit enn huskarlinn kom heim med vidarhlassit. Ok er þeir Egill sáti ok mautuduzt, þá sá Egill, at kona siúk lá í *b*) þver palli. Egill spurdi Þorfinn hver kona sû veri er þar var sva þúngliga haldin. Þorfinnr segir at hon het Helga ok var dóttir hans, hefir hún haft lángan vanmátt ók þat var króm mikil, seck hún *c*) enga nótt svefn, ok var sem *cc*) hæmstoli veri. Hefer nockurs í verit leitat, segir Egill, um mein

et obuios habebam VI. homines, qui famuli domestici Armodi erant, hoc autem erat multo ante lucem. Nunc incertum habeo, numne hi sint uni iidemque cum VI. illis, quos tu (here!) narrabas. Thorfinnus ostendebat homines, quos convenisset, iisse, post quam operarius cum lignaria vehe domum venisset. Interea dum Egillus et sodales adsidentes cibum capiunt, Egillus notavit mulierem ægram in tabulato transverso cubantem; et Thorfinnum sciscitatus est, ecquæ esset mulier illa tam graviter afflicta. Thorfinnus dixit, Helgam vocari et suam esse filiam; ea (inquit) diuturna invaletudine, atque adeo peruicaci ægrotatione vexata, nulla nocte somnum nacta est et videtur (quidem) esse alienata *) (*communem huma-*

æ) Hinc usque ad ok er þeir Egill sátu, omnia omittunt Jör. Hol. J.

a) einir ok hinir sömu er þ. s. frá L. M. einir ok, excludit Hrapp. corrupte utrique, nempe quod ignorabant allr einn ok idem sonare, atque einn ok hinn sami, allr hinn sami ok, *idem ipse, plane idem*, *ac* &c.

b) pallinum, ok var þúnglega haldin, *tabulato* vel *scamno*, *graviter adflictam*. Hol. omissis mox, er þar — haldin.

c) öngvan svefn, ok hefir þo verit í leitad nockra bragda. Þá fer Egill um mein hennar, ok mælti: Rúnar hafa her verit ristnar, ok er nu miklu verr. Þorf. mælti vid Egil: kantu nockut gera &c. *nullum somnum nacta est, at quædam tamen remedia tentata sunt; tunc Egillus examinabat malum eius, et postea dixit: Runæ incisæ hic adhibitæ sunt, adeo nunc res in multo peiore loco sita est. Thorfinnus locutus est Egillo: numquid* &c. Hol.

cc) Hamstolin Hrapp.

*) hamr, *corpus*, *forma externa*: stoli & stola, omn. gen. (per omnes casus) *spoliatus*, *exutus*, *priuatus*, ut in compositis, draum-stoli, & vit-stola, hinc ham-stoli, *suo corpore spoliatum*, & (amplius) *alieno indutum* proprie denotasse videtur. Ita multos ab incantatoribus olim fuisse trans-

A.C. 944. mein hennar? Þorfinnr segir, *d*) ristnar hafa verit rúnar, ok er sá einn bóndason hedan skamt í brott er þat gerdi, ok er sídan miklu verr enn ádr. Eda kantu Egill nockut gera at *) slíkum meinum? Egill segir, vera kann at ecki *e*) spilliz vit þó at ek koma til *f*). Ok er Egill var mettr, geck han þar til er konan lá, ok rædi vid hana; han bad þa *g*) hefia hana or rúmanu ok *h*) leggia undir hana hrein klædi, ok nú var sva giört. Sídan rannsakadi han rumit er hon hafdi hvílt i, *i*) ok þar fann han tálkn, ok voru þar á rúnar. Egill las þær, ok sídan *k*) telgdi han af rúnar-

humanitatis habitum exuisse). *Numquid adversus morbum illius tentatum est remedii? inquit Egillus. Runicæ literæ exaratæ sunt, ait Thorfinnus, quod fecit filius rustici cuiusdam hinc prope habitantis, at malum postea multo est intensius. Tu vero, Egille! numquid scis id genus malis mederi? Egillus fatur: fortasse non corrumpatur* (*negotium*) *etsi adeam. Postquam autem pransus erat, accessit ad grabatum mulieris, et cum ea loquutus est. Deinde lecto illam levari, et mundas ei vestes substerni præcepit, idque ita est factum. Postea lectum, quo decubuerat, scrutatus, invenit ibi taleam* (*segmentum*) *e branchiis, in qua erant literæ Runicæ, quas ubi legisset, dedola-*

---

mutatos priscis fertur fabulis; deinde credibile est superstitionem pro hamstola, vi magica, transmutatis habuisse eos, qui morbo aliquo, (siue corporis, siue animi, siue utriusque) graui et obstinato, cuius causa et natura obscura esset, laborabant, atque ad illos hoc vocabulum transtulisse.

d) Eigi þykiunzt (corr. þykiaz) menn siá rád til, at henni batni, eda kantu Egill nockut at-gera sl. m., *negant se videre remedium, quo convalescat, tu vero Egille!* &c. Jör.

*) siukum mönnum, *ægris hominibus*, Hrapp. contra usum linguæ, nam istud at gera vel gera at dicitur de *morbo*, non de ægro.

e) spilli þat til, þótt ek reyni, *non corruperit, etsi experiar*. Hol.

f) hennar, *eam* add. Jör.

g) bera úr rúminu i burt meina (corr. meyna) ok svo var giört, *grabbato auferri virginem — atque ita factum* Jör.

h) let hana leggia á hrein klædi, *fecit eam imponi* m. v. Hol. J.

i) han rubbadi þar öllu, þar fann han eitt talkn-kefli, ok &c. *omnia ibi miscuit* (*discussit, inuertit*), *inuenitque ibi* &c. Jör.

k) skóf han af rúnarnar, ok brendi i elldi, ok svo keflit, en bió siálfr rómit med ödrum klædum, ok let sídan bera hana aptr i rúmit, ok reist rúnar, ok lagdi

rúnarnar ok ſkóf þat í elld nidr, han brendi tálknid allt ok let bera í vind klædi þau er hon hafdi haft ádr. Þá kvad Egill:

kk) Skalat madr rúnar riſta
Nema ráda vel kunni,
Þat verdr mörgom manni
*) Er um myrkuan ſtaf villiz.
Sá ek á telgdu tálkni
Tío laúnſtafi riſtna.
Þat hefir laúka lindi.
Lángs **) of trega fengit.

Egill reiſt runar ok lagdi *l*) undir hægindit í hvíluna þar er hon hvíldi. Henni þótti ſem hon vaknadi or ſvefní ok ſagdi, at hon var þá heil enn þó var hon máttlítil. En fadir hennar ok módir urdo ſtórum fegin *m*) baud Þórfinnr

dolauit, et ramenta igni injecit, quin et ipſam branchiarum laminam concremauit; veſtimenta autem lectualia, quibus ante uſa erat mulier ſub auras efferri (vento exponi) curauit. Tum carmen edidit: A. C. 944.

Non oportet quenquam runas ſculpere,
Niſi eos interpretari bene norit;
Id (enim) accidit multis mortalium,
Ut in obſcura litera aliquis erret.
Vidi in branchia cultello adaptata
Decem occultas literas inciſas;
Hoc alliorum tiliæ (fæmellæ)
Longum dolorem (morbum) creauit.

Deinde ipſe runas ſculpſit, et ceruicali in lecto, ubi cubabat puella, ſuppoſuit. Illa autem, tanquam ex ſomno euigilare ſibi viſa, ſanam ſe tunc eſſe prædicauit; ſed languida tamen erat. Parentibus hinc magna orta lætitia; et pollicitus eſt Torfinnus, Egil-

þar í hægindit í rúmi hennar. Þá þótti henni ſem hún vaknadi af ſvefni, ok kvadz þá heil vera, en þó v. h. m. Þá qvad Eigill víſu: *Abraſis runis, ramenta et tabellam igne cremauit, ipſe aliis veſtibus lectum ſtrauit, et deinde illam in lectum reponi fecit; runas ſculpſit & eas indidit ceruicali in lecto illius.* Reliqua nihil in ſenſu differunt.

kk) ſkala mann O. idem, ſed illud mann pro madr eſt recentius Danizans.

*) at, Jör. quod adoptauit G. Pauli, ſed er idem valere iam mihi et aliis obſervatum eſt.

**) oftrega, membra et plerique codd. of trega diuiſim. Ita G. Pauli, cui meum calculum adjicio; ut of hic, ſicut alias, ſæpe ſit vocula completiua menſuræ metricæ ad ſenſum vel contextum nihil faciens.

l) undir hana í reckiunni hiá hægindi, *ſuppoſuit ei in lecto apud ceruical.* Hol.

m) heilſu hennar, ob *eius ſanitatem vel conualeſcentiam*, & mox, ok budu, at Egill &c. & polliciti ſunt &c. Hol. Þeſſum atburd ok budu &c. *hoc euento, et polliciti ſunt* &c. Jör. Deinde beina pro forbeina Iid.

A. C. 944. finnr at Egill ſkylldi þar hafa allan þann foibeina, er han þóttiz þurfa.

Egillo in promtu fore omnia commoda hospitalia, quæ ſibi opus eſſe exiſtimaret.

LXXV. Cap.
EGILL KOM TIL ÁLFSBÓNDA.

Egill ſagdi faurunautom ſínom, at han vill fara ferd ſína ok bída eigi lengr *n*). Þórfinnr átti ſon er Helgi het, han var *o*) vaſkligr madr, þeir fedgar budu Agli fauruneýti ſitt um ſkóginn ſaugdo þeir, at þeir viſſi til ſanz, at Armódr ſkegg hafdi giört menn VI. á ſkóginn fyri þá, ok þó likara at vera mundi fleiri ſátirnar á ſkóginom ef hin fyrſta ſlyppi. Voro þeir Þórfinnr IV. ſaman er til ferdar buduz. Þá qvad Egill víſu:

p) Veiztu ef ek ferr med þóra
q) Fær attu ſex þá er *r*) vixli
Slíſa

LXXV. Cap.
EGILLUS VENIT AD ALFUM COLONUM.

Egillus dixit comitibus: velle ſe iter perſeuerare, neque diutius operiri. Thorfinno filius erat nomine Helgius, vegetus iuuenis. Illi, pater et filius, Egillo comitatum ſuum per ſylvam obtulerunt adfirmantes, pro vero ſibi compertum eſſe, quod Armodus Barbo VI. homines ad iter eius inſidendum in ſylvam emiſerat, imo probabile eſſe plures in ſylva fore inſidias, ſi forte primas exiri (præteriri) contingeret. Erant autem omnino IV. qui cum Thorfinno una comites ſe Egillo offerebant. Tunc Egillus carmen edidit:

Noſti, ſi tribus (*viris*) *comitatus eo,*
(*Quod*) *non inuenies ſex qui commutent*
Me-

n) Kónungſmanna, homines regios Jör. Hol. J.

o) vænligr, *forma ſpecioſus.* Hol.

p) verſt ek, ef, *me tueor, ſi* &c. O.

q) ita Hol. ſed færi þú, membr. a. *et traduces*, item Hrapp. quod non poteſt accipi niſi pro imperatiuo verbi, at færa, ut ſit; *duc tu*, vel *ducas tu*, quaſi dicat: *tum te vel alium quemcunque prouoco, ad ducendum VI. adverſus me, qui commutare poſſint* &c. ‖ Fiör-rád er þeim vodi (corr. vádi) Jör. i. e. *conſilia* [adverſus me] *capitalia iis* [ɔ: Armodi emiſſariis] *ſunt periculum* (perieuloſa); ſed hæc lectio vix conſiſtit in ſenſu cum ſequentibus, niſi ante hneiti-knifum ſubaudiatur med, *cum, per.* Mox ſef pro ſex Hrapp. neque ſane pictura του X. in membr. multum hinc abludit.

r) vexli, J. hic facile pro vígſli, inquit G. Pauli. Ita ferri pro firri, *remotius, pre-*

A. C. 944.

Hlífa *s*) hveiti krufum
t) Hialldr-gods vid *u*) mik rodnum:
v) Enn ef ek *x*) em med átta,
y) Erat *z*) þeir XII er ſkelvi.
æ) At *a*) ſamtogi ſverda 4)
b) Svart brúnum 5) mer hiarta.

þeir

Mecum rubefactos exſectores tegminum
Alborum Dei prœliaris.
Sed ſi ſeptem habeo comites,
Non ſunt tales (*bellatores*) *XII, qui tremefaciant*
In communi (*reciproca*) *vibratione enſium*
Cor mihi nigris ſuperciliis prœdito.

Thor-

cul, dixit Sighvatus poëta in Auſtr-farar víſum: Nú er þat at blackr um becki berr mik Daunum (forte daúnum vel daún um) *ferri*. Verto ultima, quæ ad rem præſentem faciunt *procul* (*remotum*) *a Danis* vel *odoribus* (*odore*) i. e. in loco deſerto, & ab omni hominum cultu vacuo.

s) ita membr. a. et Trad. Sed hneiti-kníſum Hol. Jör. J. Svec. i. e. *cultros perſtringentes* (*lœdentes*) *tegmina Odini*. Hneiti-krufum adoptat G. Pauli, & hneiti-krufum hlífa hialdr-gods, vertit *gladios*, hac adnotatione ſubdita Hneitir *gladii* appellatio: ek kryf, *exentero*, *euiſcero*: krof, *corpus euiſceratum;* hinc hneiti-krufa [quidni krufr in gen. maſculino G. M.] *gladius euiſcerationi aptus*. Hialldr-god, *Deus prœliaris* ɔ: Odinus armorum præſes. Hveiti kliúfum Hrapp. *fiſſores*, lectio ſatis probabilis; hanc et ſequentem lineam ita nugatorie interpolat O. Hvöt kníſa ok hneiti, hródr vex um mik rodinn, *impulſum cultrorum et gladium rubefactum*, *laus de me crefcit*.

t) hrelldr, *contriſtatus*, inepte. Membr. b. G. H. Svec.

u) mer, in dandi caſu, ſenſu magis emphatico i. e. *mecum*, *ita ut fiant ſuperiores* Jör.

v) átti ek einn vid átta, *congreſſus ſum unus cum octo*. O. quod alibi idem prædicat poëta, ſed huc tamen non quadrat.

x) feir, *ſi eo cum* — comitibus Jör.

y) eru þeir &c. *ſunt tales* (vel iſti ſc. adverſarii) quod interrogatiue accipi poteſt, quaſi dicat: *an credis ullos tales datum iri*, *ut terreant*, aut *iſtos eſſe territuros* Jör. Hol. || eru tólf litt mun ſkelfa, *ſint XII*, *id parum terrebit*. O.

z) þat. neutr. ſing. minus ſignificanter D. E. Hrapp. membr. a. Mox: eg ſkelfi, *quos ego terream*, abſurde Hrapp.

æ) giörd ſamtoga ſverdum. O. inepte, neque opinor dici ſamtoga gen. foem.

a) ita Jör. & ſamtogi etiam Hrapp. At ſeim-teigi. membr. a. i. e. *in ſoni lenti area*, nempe campo prælii. Sam-teigi J. K. L. M. *in communi exſertione*, tum vero ſcribendum per *y* teygi, vel, *in area communi*, ſubobſcure. || Sam toga ſverda, *in penſo communi* gl. Hol. Svec. ſuſpec-

Cccc

A. C. 944. Þeir Þórfinnr redu þessu, at þeir fóro á skóginn meþ Egli, ok voru þeir þá

Thorfinni et suorum sententia praeualuit, ut Egillum in sylvam prosequerentur, tum-

tum. Mox: sverdi, membr. a. Trad. Hrapp. *gladio.*

b) Svar-brúnum, idem per euphoniam membr. a. et iid.

Ordo verborum in priore parte carminis, cui versio est accommodata, talis constituitur: Veizlu ef. e. f. m. 1) fióra, færáttu f. þ. er 2) víxli (vexli) vid mik (mer) rodnum krusum 3) hveiti - hlífa hialldr - gods.

1) Ex circumstantiis historiæ magis quam communi usu loquendi ego hic verti med fióra per tribus, quartum numerum supplente ipso poëta, qui loquitur. Ex cap. LXXIV. ineunte constat Egillum tres tantum suorum secum e Norvegia duxisse: & auctor mox adferit (Thorfinnianis in comitatum junctis, & simul numerato ipso Egillo duce, nam ita facere jubet vocula saman), eos fuisse VIII *una* vel *omnino.* Eadem ratione, med átta, in posteriori parte carminis verti per *septem.* Non enim dubito poëtam hic suorum, & per illa sex & tólf hostium præsentem numerum designare; nec indefinite id dicere, quoteno comitatu et cum quot hostibus audeat dimicare, quod videtur sentire G. Pauli, fióra & átta reddens IV. VIII. ut ad verbum sonant, & in talibus loquendi modis communiter accipiuntur, in quibus ex regula usu et ratione fundata numerus cardinalis notat omnes, quos designat vel præfert, duce excepto, ordinalis autem notat uno minus quam præfert, cuius locum dux ipse supplet, quod semel adnotasse haud abs re visum est, sed potest hæc regula, ut omnes fere aliæ, suam habere exceptionem.

2) þá er víxli, commutaturos sc. vel ausuros, vel cum successu G. Pauli. Prius non arbitror convenire, propterea quod fortitudo Egilli non satis nota erat insidiatoribus: posterius admitti potest, & capiendum *το* víxli in modo potentiali pro kunni víxla, atque in sensu proxime conjungendum cum rodnum, ut non tam neget poëta, aduersarios secum dimicare, quam gladios suo & sociorum sanguine tingere posse, occidendo vel saltem vulnerando. G. M. Víxli, vígsl vel víxl est quod latini *vicem* dicunt, á vígsl *vicissim per vices*, at vígsla, *commutare* e. g. merces. Vígsladr hestr, *equus, cuius commutantur inter currendum crura, et se inuicem impediunt.* Hic vígsla sverdum est *alternare enses partirique ictibus ictus,* nec forte inconvenienter vígsl & vígsla a víg, *pugna* derinaueris, dicto respectu. Víg, a verbo ek veg, libro, attollo. G Pauli. Juvat huc adtulisse locum Virgilii ex Æneid. II. vers. 432 - 33.

Testor in occasu vestro, nec tela, nec ullas
Vitavisse vices Danaum, ...

þá VIII. saman, ok c) er þeir komu þar er sátin var fyri, þá sá þeir þar menn.

tumque numero erant VIII. Ubi autem ad locum insidiis occupatum veniebant, ho- A. C. 944.

Cccc 2 *mines*

ubi Seruius *vices*, pugnas, interpretatur, improbante quidem Taubmanno, sed nihilo melius per *vulnera* aut *pericula mutua vices* exponente G. M.

3) hveiti hlífa pro hvítra hlífa. Hveiti, *triticum*, fine dubio a hvítr, *albus*, ob colorem talem formatum est; et ea vox verisimiliter a primo nihil aliud quam *albedinem*, *candorem*, sonat. Candidos clypeos olim in magno usu fuisse constat ex Hornklofii poëtæ carmine apud Snorrium Tom. I. de prælio Hafursfiordensi: Hladnir voru þeir hölda Ok hvítra skialda: *Onerata erant* (navigia) *viris et albis clypeis.* Et ex Sighvati poëtæ Nesia-vísum *Carminibus Nesianis* siue de prælio Olavi Sancti cum Sveine comite: Öld vann ossa skiölldu, Audsætt var þat rauda Heim þa er hvítir kómu Hríng-midlöndum þingat: *Homines fecerunt nostros clypeos, perspicuum id erat, rubros Domum* (gestari) *qui albi venerant Annulosi impertientibus illuc.* Utcunque hæc sunt, interea venit in mentem, numne Egillus hveiti hialdr-gods ponere hic potuerit pro bellatoribus cædi devotis vel fato vicinis, quasi diceret: *triticeam segetem Odinianam messi maturam;* licet quoque *triticum* in hac interpretatione pro quauis matura capere. In hanc opinionem me induxit haud multum dissimile fragmentum carminis Thiodolfi, Arnori filii, exstans in Eddæ supplemento, quod in membr. Reg. & Worm. desideratur. Ita ergo egregius ille poëta (sine dubio de domino suo et patrono Haraldo Sigurdi filio) ibi canit:

Vill at vexti belli
Val-bygg Haraldr yggiar.

Val-bygg, *hordeum lectum*, vel *peregrinum*, habetur in Eddæ nomenclaturis segetum; est adeo sensus distichi: *Haralduc vult, ut strages maturescat*, aut *gliscat.*

4) at samtogi sverda, *in pugna*, ita & in Kráku-málum. G. Pauli. Etiam obuium in Orms-þætti, cantione cygnea Asbiörni animosi. Certum est samtog sverda *pugnam* denotare, sed non ita promtum mihi quidem est rationem reddere, cur eam denotet. At toga, est *ducere*, *trahere*, at teygia, hinc paullum variatum, *ductare*, *elicere*, *exserere*, *extendere*, *protendere.* Ab alterutro horum mihi in re ambigua nomen verbale est tog, unde samtog, *simultaneus ductus, communis, mutua exsertio, protensio;* samtog sverda *gladiorum* dimicatio, conflictus. Promptum quoque erat vertere samtog sverda, *gladiorum collisionem*, *conser tionem*, *commissionem*, *commercium.* Sed quo id nitatur fundamento, mihi non satis constat.

5) Svartbrúnum mer, ita svartbrúnum sió num, di it de se. supra pag 407.

c) fóru nú á veginn lengi, (um veginn fram. Hol. J) ok verda vid ecki varir, þá mælti

A.C. 944. menn. En þeir húskarlar Armódar er þar sátu sá, at þar fóru VIII. menn, ok þótti þeim ser ecki færi til at ráda leynduz þá í brott á skóginn. En er þeir Egill komu þar sem *) niósnarmenn höfdu verit, þá sá þeir, at eigi var allt fridr. Þá mælti Egill, at þeir Þórfinnr skylldu aptr fara, enn þeir budu at fara lengra. Egill villdi þat eigi, ok bad þá fara heim, ok þeir gerdu sua ok hurfu aptr. Enn þeir Egill helldu fram ferdinni ok voru þá IV. saman. Ok er áleid daginn urdu þeir Egill varir vid, at þar *d*) voru VI menn á skóginum, ok þóttuz vita at þar mundu vera húskarlar Armódar. *e*) Niósnarmenn hliópu upp ok redu at þeim, enn þeir ímót, ok *f*) vard sá fundr þeirra at Egill felldi II menn, en hinir er eptir voru hlió-pu

mines ibi conspiciunt. Operarii autem Armodi illic subsidentes, visa caterua VIII. hominum, quæ illac se inferebat, adgressionem sibi opportunam non esse rati, clam se in sylvam subduxere: Egillus autem et comites prouecti ad locum, quem speculatores insederant, omnia satis tranquilla non esse intelligebant. Tunc Egillus proposuit, ut Thorfinnus et sui reverterentur: Illi ulterius pergere pollicebantur, quod recusans Egillus domum eos ire iussit, atque illi ita facientes reuersi sunt. Egillus vero et sui gregales, tum omnino IV. iter perseuerarunt. Ceterum die declinante sentiebant homines VI. in sylua esse, quos non dubitabant Armodi esse domesticos. Speculatores exsilientes incursionem in eos faciunt, et hi contra ad resistendum se comparant. Eorum congressus talis euenit, ut duobus ab Egillo occisis reliqui in sylvam se abriperent. Postea.

Egill, at þeir Þ rfinnr sk. aptrhverfa (snúa Jör.) ok kvad vid öngu mundu hætt vera. en þeir Egill hallda fram ferd sinni &c. *diu pergebant prorsum nihil (hostile) animaduertentes, tunc iussit Egillus Thorfinnum reuerti nihil periculi futurum asserens, at ipse cum suis perseuerauit* &c. Jör. Hol. J.

*) niósnirnar. Hrapp. eod. sensu.

d) hlaupa 6 menn úr skóginum, ok sækia at þeim, ok vard fundr þeirra skammr, drapp Egill þar IV menn, en hinir &c. *procurrere VI homines et sese inuadere; eorum concursus breuis euenit, Egillus ibi IV. homines cecidit etc.* Hol.

e) ok er minst von var, þá hlaupa upp húskarlar ok at þeim, *et puncto temporis maxime insperato surgentes operarii in eos irruunt* Jör.

f) var fundr þeirra hardr ok skammr. þar feldi Egilli II men, *eorum certamen sæuum et breue extitit. Egillus ibi* &c. Jör.

pu þá í skóginn Sídan fóru þeir Egill sína leid ok gerdiz þá ecki til tídenda, ádr þeir komu af skóginum, ok tóku gisting vid skóginn at bonda þess er g) Álfr het ok var kalladr Álfr enn aúdgi. Han var madr gamall ok aúdigr at fe, h) madr i) einrænn sua at han mátti ecki hafa hión med ser nema fáein. Góþar vidtaukur hafdi Egill þar, ok var Álfr k) vid hann málrettin. Spurdi l) Egill margra tídenda, en Álfr sagdi slíkt er han spurdi. þeir ræddu flezt um jarlinn ock um sendimenn Noregs konúngs þá er fyrr hófdu farit austr þángat at heimta skatt. m) Álfr var engi vinr jarls í rædum sínom.

sica Egillus et sodales iter institutum processere, nulla re notabili incidente, prius quam sylvam emensi diverterent ad rusticum sylvæ accolam, qui Alfus appellabatur, cognomento opulentus. Is erat grandis natu et pecuniosus, homo singulari ingenio præditus, morosus adeo ut non nisi pauculos secum habere posset domesticos. Egillus (tamen) ibi liberaliter exceptus est, et hospes ei se præbebat adfabilem (familiariter garrulum), multaque sciscitanti, quæ requirebat, narravit. Plurimum sermonis habuere de Comite, et de legatis Norvegiæ regis eo prius in orientem missis tributi exigendi causa. Alfus in suis sermonibus Comiti nihil favebat. A. C. 944.

LXXVI. CAP.

EGILL HEIMTI SKATT.

Egill bioz snemma um morgininn til farar ok þeir faurunaútar, en at skilnadi

LXXVI. CAP.

EGILLUS TRIBUTUM EXEGIT.

Postridie cum prima luce Egillus et itineris socii ad abeundum se comparant. In discessu autem amiculum hirsutum Alfo muneri

g) Ulfr. Hol. Ölver J. P. Paulo ante þeim, pro þess. Hrapp. corrupte.

h) en þó var han noekut einrænn, sva at &c. *morosulus tamen, ita ut* &c. Jör.

i) einþyckr idem Hol. J. P.

k) mál-reitinn, (quod hodie nobis skraf-rætinn) idem Hol. Hrapp. J. P. mál-reifr, *sermone alacer, hilaris* Jör.

l) spurdi han Egil margra &c. *rogitabat Egillum multa.* Jör. Hol. J.

m) þad fann Egill (bratt Jör.), at Alfr var &c. *intellexit Alfum nihil favere* &c. iid.

n) lod-kápu, ok bad han vináttu, *togam villosam et eius amicitiam sibi expetiit.* Hol. P.

A. C. 944. di gaf Egill Álfi *n*) lod-ólpu. Álfr tók þackſamliga vid gióſinni *o*) ok má her gera mer af lodkápu, ok bad Egil þar koma til ſín er han færi aptr, ſkilduz þeir *p*) vinir ok fór Egill ferdar ſinnar, ok kom aptan dags til hirdar jarlsins Arnvidar, ok feck þar allgódar vidtaukur var *q*) þeim faurunautom ſkipat næzt aundvegiſsmanni. Ok er þeir Egill höfdu þar verit um nótt, þá bera þeim upp erendi ſín vit jarlinn ok ordſending konungs or Noregi, ok ſegia, at han vill hafa ſkatt þann allan af Vermalandi, ſem ádr hefer eptir ſtadit ſídan Arnvidr var þar ifirſettr. Jarlinn ſegir, at han hefdi af hóndum greitt allan ſkatt ok *r*) fengit í hendr ſendimönnum konúngs, enn eigi veit ek, hvat þeir *s*) hafa ſídan vid giört, hvart þeir hafa *t*) fíngit konúngi eda hafa þeir *u*) hlaúpiz af landi á brott med. Enn *x*) því at þer berit ſannar jartegnir *y*) at konúngr hefir ydr ſent, þá

neri dedit Egillus; quod donum ille cum gratæ mentis ſignificatione accipiens, hinc mihi, inquit, formari poteſt abolla villoſa; orauitque Egillum, ut in reditu eo ad ſe veniret. Disjuncti ſunt cum mutua benevolentia. Egillus iter ſuum perſequutus veſpere diei ad aulam Comitis Arnvidi pervenit, ubi exceptus eſt prolixe, locusque iis deſignatus proxime ſedis primariæ inferioris ſeſſorem. Nocte (una) illic transacta, Egillus et ſocii coram Comite exponunt momenta itineris ſui et mandata Norvegiæ regis; dicuntque illum poſtulare omne id tributum e Vermia, quod antehac reſiduum ſit, ex quo illi prouinciæ impoſitus fuerat Arnvidus. Comes adſeruit ſeſe omne tributum exſoluiſſe, atque regiis legatis in manus tradidiſſe; at ignoro (inquit) quid illi poſt hæc, fecerint, regine reddiderint, an cum tributo ſeſe in regiones exteras abripuerint. Quando vero quidem vos certas adſertis teſſeras, quod rex vos legauerit, expediam vectigal

o) ok bad Egil &c. excluſo, quod intercedit iid. Jör.

p) med vináttu Jör.

q) Egli, Egillo. Hol P.

r) fellt í hendur, idem Jör. Hol.

s) giöra vid ſídan, in præſenti. Hol.

t) færa, pro, hafa fíngit, idem, temp. præſ. Hol.

u) hlaupit, Hrapp. alterum eſt formæ mediæ, a prima indicatiui præſentis, ek hleypit || annar vid giört, aliud quidquam eo fecerint. Hol.

x) ita diuiſim Membr. med þvi Hol. fyri þvi Jör.

y) hanns til ſkattheimtu, þá mun (má P.) ek greida þer ſkáttinn, *eius ad tributi exactionem tibi vectigal expendam (licet)* Hol. P.

þá mun ek greida ſkatt þann allan ſem han á at rettu, ok fá ydr í hönd, en eigi vil ek ábyrgiaz ſídan z) hverneg ydr ferſt med. Dveliaz þeir Egill þar um hríd. En ádr Egill færi í brott greidir jarl þeim ſkattinn, var þatt þ) ſumt i ſilfri, ſumt í grá-vöru. Ok er þeir Egill voru búnir þá æ) fóru þeir aptr á leid. Segir Egill jarli at ſkilnadi þeirra. Nú munu ver færa konúngi ſkatt þenna er ver höfum vidtekit, en þat ſkalltu vita jarl, at þetta er ſe miklu minna enn konúngr þickiz her eiga, ok er þat þo ecki talit er honum mun þickia at þer eigit at giallda a) aptr ſendimenn hans manngiölldum, þá er menn kalla at þer munut hafa drepa láted. Jarl ſegir at þat var eigi ſatt. Skilduz þeir at þeſſu. Ok er Egill var á brottu, þá kalladi jarl til ſín brædr II. er hvartveggi het Ulfr. Han mælti ſva: Egill ſiá hinn mikli er her var um hríd ætla ek at oſs muni

gal illud totum quod jure ad illum pertinet, vobisque in manum dabo, at nolo præſtare poſtea, quomodocunque vobis cedat deportatio. Egillus et ſodales aliquantisper ibi quievere. Ante vero quam diſcederent, vectigal iis exſolvit Comes, partim argento, partim griſea merce (pellibus pretioſis). Illi, ut parati erant, reddiderunt ſe in viam. Egillus autem Comiti in ipſo diſceſſionis articulo (ita) loquutus eſt: Nos ergo hoc vectigal adportabimus regi, quale accepimus; at ſcias, Comes! hanc pecuniam multo minorem eſſe ea, quam rex hinc ſibi pendendam eſſe judicat: atqui id in hanc rationem non venit, quod ille cenſet, credo, te debere mulctam homicidii pendere pro eius legatis, te auctore, ut vulgo prædicant (autumant), interfectis. Comes negavit id verum eſſe. Atque ita disjuncti ſunt. Poſtquam autem diſceſſerat Egillus, Comes duo fratres, quorum uterque Ulfus adpellabatur, ad ſe arceſſivit, atque ita loquutus eſt: Egillus iſte ingens, qui hic modo erat aliquam- A. C. 944.

z) han kemr i ydar hendur, hvern veg &c. *poſtquam in veſtras venit manus etc.* Hol.

þ) meſt gull ok ſylfr (í gulli ok ſylfri. J. P.) en ſumt í gr. v., maximam partem auro et argento, aliquam partem gr. m. Hol. J. P.

æ) geck Egill fyri Jarl ok mælti, *coram Comite ſe ſiſtebat E. et fatus eſt.* Jör. mælti E. til Jarls, Egillus ad comitem locutus eſt. Fóru — á leid, quod textus injicit, prolepſis quædam eſt vel prothyſteron.

a) eptir menn hans níd-giölld (ſendimenn konúngs níd-giöldum Jör.) Fortaſſe níd-giöld (nídgíöldum) legendum ſit per *i* grave ɔ: *nefariæ cædis (prodıtionis) mulctam* &c. Hol. Jör.

A. C. 944. muni all óþarfr er han kemr til konúngs, megum ver af því marka hverneg han mun bera *b*) fyri konúng várt mál, er han iós slíku *c*) í augu ols upp, aftöku konúngsmanna. Nú skulu þid fara eptir þeim ok drepa þá alla ok láta þá ecki bera *d*) róg þetta fyri konúng, þikki mer þat radligaz at *e*) er sætid þeim á Eida-skógi. Hafit med ydr menn sva marga, at þat se víst at engi þeirra komiz undan en þer fáet ecki *f*) mannspell af þeim. Nú búaz þeir brædr til ferdar, ok höfdu XXX manna *g*), fóru þeir á skóginn ok kunnu þeir þar hvern stig fyri, heldu þeir þá niósn um ferd Egils. Á skóginum voru tvennar leidir var önnur at fara ifir ás nockurn, ok var þar klif bratt ok einstigi ifir at fara, *h*) var sú leidin skemri. En önnur var fyri framan ásinn at fára ok voru

quamdiu, vereor ne nobis valde infestus (noxius) futurus sit, ubi venerit ad regem: ex eo colligere possumus, quo pacto apud regem enarraturus (editurus) sit nostram causam, quod tale (probrum) in os nobis effudit (ingessit), hominum regiorum necem. Nunc ergo insequuti istos ad unum omnes interficite, neque permittite, ut hanc calumniam ad regem apportent: consultissimum arbitror, ut iis insidiemini in Saltu Eidensi: manum habete vobiscum ita numerosam, ut certum sit eorum euadere posse neminem, vobis autem (vicissim) nullam ab iis cladem illatum iri. Jamque fratres ad iter se expediunt XXX. virorum caterua succincti, et in saltum proficiscuntur, ubi omnium erant callium gnari. Inde iter Egilli speculantur. In sylva duo (omnino) erant itinera: uno transeundum erat per jugum quoddam, cliuo petroso arduo et singulari semita adscensum præbens, idque iter erat compendiosius: Alterum ducebat ante caput jugi, magnis impeditum

b) bera (túlka H.) vort mál fyri konúngi (*peroraturus sit*) *coram rege*. Hol. J.

c) upp í augu mer, at ver mundum hafa tekit af lífi sendimenn konúngs ok myrda, *in os mihi — nos clandestina cæde e medio sustulisse*. legg. reg. Jör. || slikt sem han mælti í augu ofs upp, at ek mundi tekit hafa kóngs menn, ok myrda, *talia atque (qui) nobis in os dixit, me excepisse*. legg. reg. *& clam occidisse*, pro, er han jós, usque ad nú. Hol. J. P.

d) róg þenna, nouitie in gen. masc. omnes præter membr. a. Hrapp. Jör.

e) sitied fyri þeim, idem Jör.

f) mann-skada Jör.

g) velvapnadra, *bene armatorum*. add. Jör.

h) ok sátu XV &c. Hrapp. intermedia transiliens.

voru þar ſen ſtór ok *i*) höggnar á lágir ok var þar ok einſtigi ifir at fara *k*), ok ſátu XV. í hvárom ſtad.

LXXVII. Cap.
ÞEIR EGILL DRÁPU HÁLFAN ÞRIDIA TUG MANNA.

Egill fór til þeſs er han kom til Álfs ok var þar um nótt í godum beinleika. Eptir um morgininn ſtod han upp fyri dag, bióz þá til ferdar. Ok er þeir ſátu ifir dagverdi þá kom þar Álfr bondi. Han mællti, ſnemma búiz þer Egill. en hitt mundi mitt rád at hrapa ecki ferdinni, *l*) ſiáz helldr fyri, þuíat ek ætla at menn muni ſettir fyri ydr á ſkóginn, ek hefi ecki menn at fá þer til fylgdar ſua at þer ſe ſtyrkr at en þat vil ek bióda at þú dueliz her med mer

tum paludibus; iis arbores cæſæ et ramis truncatæ (aſtia aptatæ) impoſitæ erant pro ponticulis, ibi quoque tranſitus erat ſingularis (via ſolitaria). Iſta itinera inſedere comitis emiſſarii ſingula ſinguli XV. A. C. 944.

LXXVII. Cap.
EGILLUS & SOCII OCCIDERUNT II. DECADES VIRORUM CUM DIMIDIA.

Egillus iter ad Alfum remenſus pernoctavit ibi in bona hoſpitali commoditate; poſtridie antelucanus ſurgit et ad iter accingitur. Sedentibus autem iis ad jentaculum, accedens Alfus hoſpes loquutus eſt: Matutini jam proficiſci paratis, Egille! at iſtud mei foret conſilii, non temere feſtinare iter, ſibi potius proſpicere; opinor enim inſidiatores vobis in ſylva eſſe collocatos. Quod tibi comitum, ut inde præſidium ſit, adjungam, non habeo; at lubens offero, ut hic moram facias apud me, quoad tibi adfirmare poſſum

i) höggnir á leggir. L. höggnar á logier M. quod, *lágir*, non intellexerunt. || Vidir á lagdir, *trabes*, vel *ligna impoſita*. Jör. Brúar á, *pontes impoſiti*. Hol. J.

k) nú ſkipudu þeir brædur ſva til, at ſitia ſkylldu XV á hvarri leidinni vid einſtiginn, ok þótti þá víſt, at eingi mundi undan komaz, *et iam fratres ita diſponebant, ut ſinguli XV ſingula duorum itinerum ad ſemitas anguſtas ſolitarias obſiderent, tum ſibi perſvadentes neminem evaſurum*. Jör. plene & diſtincte præ textu ipſo, et ceteris.

l) ſiáz helldr um, *ſeſe potius circumſpicere* ɔ: de cauendo malo, quod imminet, cogitare. Hol.

A. C. 944 mer, þar til er ek kann þat segia þer at fært mun um skóginn. Egill segir: þat mun ecki nema *m*) hegómi einn mun ek fara veg minn sem ek hefi ádr ætlat. Þeir Egill biugguz til farar, en Álfr latti ok bad hann aptr fara ef han yrdi varr vid *n*) at vegrinn véri trodinn, sagdi at þar hefdi engi madr farit ifir skóginn austan, sídan er Egill fór austr, nema þessir hafi farit er mer er ván at ydr vili finna. Egill mællti: Hvat ætlar þu hversu margir þeir muni vera ef sua er sem þer segit, ecki ero ver *o*) uppnæmir þótt nockurr se lidsmunr. Han segir: Ek var *p*) farinn fram til skógarins ok húskarlar mínir med mer, ok komu vid á manna far, ok *q*) lá su slód fram á skóginn, ok mundu þeir hafa verit margir saman, en ef þú trúir eigi því er ek segi þer, þá far þángat ok siá slódina, enn snú aptr ef sua sýniz sem ek segi þer. Egill fór sína leid, ok er þeir komu á veginn þann er á skóginn lá, þá sá þeir þar bædi manna spor ok hrossa. Þá mæltu faurunautar Egils at þeir skyldu aptr hversa. Fara

sum transitum per sylvam tutum esse. Egillus fatur: Id mera, credo, vanitas est: insistam iter meum, ut antea constitui. Ita ille et socii abitum adornabant; at Alfus dehortabatur, et redire jussit Egillum, si viam calcatam esse observaret; addens neminem ab oriente sylvam transiisse, ex quo Egillus in orientem erat profectus, nisi hi, (inquit), ierint, qui vos, ut opinor, conventos volunt. Egillus dixit: Quid autumas, quot numero sint isti, si ita res est, ut narratis: nos non ilico in hostium potestate sumus, etsi aliquid sit numeri discrimen. Herus loquitur: Exieram in sylvam, et mei mecum operarii; ibi incidimus in viam humana vestigia præferentem, ea via acta in sylvam excurrebat, et arbitrarer viatores fuisse multos coniunctim. Sin tu non credis, quod tibi dico, abi in sylvam et callem inspice, at revertere, si ita adparet, ut dico tibi. Egillus iter ingressus est. Ubi autem attingebant semitam, quæ in sylvam ducebat, vestigia ibi hominumque et equorum adspexere. Itineris socii ajebant revertendum esse. Pergemus, inquit Egillus, mihi mirum non videtur homines iter fecisse per Saltum Eudensem, ea enim via est popularis.

m) kvittr, *ramusculus frivolus*. Jör. Hol.

n) ny trodinn stig, *recens tritam callem*. Jör.

o) uppo pair, ad inopiam (incitas), redacti. Hol.

p) fram. Hrapp. corruptum

q) röktum fram á skóginn slódina, *eum actum in sylvam usque prosequebamur*. Hol. Jör.

Fara munu ver, sagdi Egill, þiki mer þat ecki undarligt þótt menn hafi farit um Eida-skóg, þvíat þat er alþýdu leid. Sídan fara þeir ok hellz ferilinn, ok var þá fiólldi spora. Ok er þeir koma þar er leidir skildi, þá skildi ok slódina, ok var þá r) iammikil í hvarn stad. Þá mællti Egill: Nú þiki mer vera mega at Álfr hafi satt sagt, s) skolu ver nú buaz um sva sem oss se ván at fundr várr muni verda. Sídan kasta þeir Egill af ser skickium ok aullum lausaklædom, leggia þeir þat í sleda. Egill hafdi hafr í sleda sínom t) bastlíno miög mikla, þvíat þat er sidr manna er aka u) lángar leidir v), ok hafa med ser lausataugir ef x) at reida þarf at gera. Egill tók helluftein mikinn, ok lagdi fyri brióst ser ok kvidinn; sídan y) rábendi han þar at taúginni, ok vafdi henni sívafi, ok

*ris. Deinde porro procedunt, calle continuante et multitudinem vestigiorum ostendente. Ubi autem veniebant ad viæ diuidiculum (diuortium), diuisus etiam callis est et utroque versum æqualis exstitit. Tum fatus est Egillus. Nunc (demum) fieri posse censeo, ut Alfus verum dixerit, ita ergo nos comparemus (rationes nostras instituemus), quasi exspectandum sit, nostrum (et illorum) concursum euenturum esse. Deinde deponunt amicula et omnia vestimenta expedita (exteriora), atque illa in traheam collocant. Habuerat Egillus in trahea sua lorum (vinculum) longiusculum; is enim mos est iis, qui longinquum iter faciunt in vehiculis, tomices secum in promtu habere, si quid in armamento (instrumento) vehiculario sit reficiendum. Egillus cepit *) grandem silicem planum, et eum adposuit, pectori ventrique suo, tum adplicato tomice, silicem, antennæ instar velo obuolutæ, continuo ligamine circumuinciendo firmauit (destinauit), eodem apparatu (plexu) sur-* A. C. 944.

 sum

r) miök jafnmikil *fere æqu.* Hol. Jör.

s) at þessir menn er her hafa farit muni vilia hallda vörd fyri oss (hafa niósnir um ferd vora) *quod ii, qui hac ierunt, nos obseruare (iter nostrum speculari), velint,* add. Jör. Hol.

t) bast-taug, *resticulum,* Hol. Jör.

u) láng-leidi id. Hol. langleidis. adverb. id. Jör.

v) Ita membr. a. per anacoluthon. Cæteri omnes simplicius, at hafa.

x) nockut verdr at, *si quid accidit* Hol.

*) Eadem armatura usus est Egillo ætate suppar Brodd-Helgius, cum Svartum latronem XII. tantum annos natus solus aggrederetur, Vopnfirdíngasaga. Cap. II.

A. C. 944. ok bió sua allt upp um herdarnar z). Þá qvad Egill . . . . . Skógr er á þann vég at mörk er stór a) allt at bygdinni hvarritveggiu, en um midian skóginn er vída smávídi ok ö) kiörr en sumstadar skóglaust med öllo þeir Egill sneru leidina skemri er ifir hálsinn lá. Allir a) höfdu þeir skiölldu ok hiálma ok höggvapn ok lagvapn. Egill fór fyri, ok er þeir fóru at hálsinom þá var þar undir nidri skógr en skóglaust b) uppi á klifinu. En er þeir voru komnir c) upp í klifit þá hliópu VII d) menn or skóg-

sum supra humeros usque adhibito. Interea carmen protulit . . . . . Saltus Eidensis ita sese habet: Sylva magna ad utrumque tractum habitatum sita est; per media autem eius loca saliceta et frutice'a passim obtinent: nonnulla loca ab sylvis plane vacua sunt. Egillus et sodales cursum conuertebant in viam, quæ per collem tulit; omnes scutisque et galeis item telis tam ad cædendum quam figendum aptis instructi. Egillus præibat. Collem subeuntibus obuia erat sylva, at supercilium climacis (fastigium clivi petrosi) sylvarum expers erat. Ubi autem per climacem adscendebant, homines numero VII. e syl-

---

x Karn. 320.

y) rábendir, han sik allann med tauginni ok vafdi sik allann sí-vafi, *totum se, (corpus suum) antennæ in modum tomice obligauit et continuo circumplexu inuoluit* Hol.

z) ok axlir, *et axillas* add. Jör. Mox nulla carminis mentio fit in cæteris, sed ei in membr. a. spatiolum vacuum relictum est, quod nunc altera vice fit in hac historia. vide supra p. 414. Habemus in Skálda, sub figura prosthesi dict'on, sine quartam versus heroici partem, quæ Egillo adsignatur, sed in eius historia, qualem hodie habemus, non comparet, et pertinet fortasse ad alterutrum horum locorum mancum quidem in sensu, quod Olai Thordarsoni (Hvíta-skaldi) Skaldæ s. artis poeticæ autoris hoc loco ex suo instituto nihil intererat, hic tamen adferre licet, et verba, ut jacent, interpretari

Vröngu varar gungnis
varar lúngs of stunginn.

i. e. *distorta labia gladii*
in equo portus (nave) superfixum.

Ubi Olaus addit: her er vidlägt v. i þessu nafni *vrongu*, til þess at studlar se réttir í dróttquædum hætti, ɔ: *hic adposita est lit v, ut literæ harmonicæ sibi constent in metro heroico.*

a) ok þyck, *et densa* add. Hol. Jör.

ö) kiörrótt, adiectiuum rarum, eodem sensu. Hol. Jör.

a) voru þeir vapnadir, *armati erant*, tantum Jör.

b) fram frá kleifinni, *ante clivum.* Hol. fram, (framan) á klifino, *in primore climace.* Jör. P.

c) á kleifarnar, in plur. Hol. J. *in clitellas* vel petrosas adclivitates.

d) VIII menn. Hol. Jör. J.

A. C. 944.

ſkógnum ok upp í *e*) kleifina eptir þeim ok ſkutu at þeim. Þeir Egill ſneruz vid ok ſtódu þeir iamfram um þuera götuna. Þá komu *f*) adrir menn ofan at þeim á hamarinn ok *g*) grýttu þeir þadan á þá ok var þeim þat miklu hættara. Þá mællti Egill: Nú ſkulu þer fara á hæli undan *h*) í kleifina ok hlífaz ſem þer megir en ek mun leita upp á bergit. *i*) Þeir gerdu ſua. Ok er Egill kom upp úr klifino, þá voru þar fyri VIII menn, ok gengu allir ſenn at honom ok ſóttu hann. En ecki er at ſegia frá höggua vidſkiptom ſua lauk, at han felldi þá alla *l*). Sídan geck han á bergit fram *m*), ok bar ofan griót, ok ſtód þar ecki vid, lágu þar eptir III *n*) enir

e ſylva ſe proripiebant a tergo iis, et curſum dirigentes cliuum verſus, telorum iactu eos adpetebant. Egillus et ſocii ad eos verſi omnes uno ordine (unus extra alterum) in calle transuerſo conſiſtebant. Hic alteri, e faſtigio rupis ſupervenientes, ſaxa inde in eos conjecerunt, unde multo maiori periculo erant obnoxii. Tunc loquutus eſt Egillus: Jam pedetentim cedatis in cauum (obliquum), cliui, vosque quantum fieri poteſt, defendite: Ego interim eniti conabor in ſummum petræ. Ita faciunt. Ubi autem Egillus in faſtigium petroſi climacis euaſerat, aderant ibi homines VIII, qui omnes ſimul adgreſſi eum inuadebant. Ceterum de ictuum (inter eos) commercio nihil narrare lubet; exitus talis fuit, ut Egillus omnes illos occideret. Deinde in oram petræ progreſſus tantum inde ſaxorum degeſſit, ut nulla facultas eſſet (inferius) ſubſiſtendi: tres

---

e) hamrana, *petras præruptas* Jör.

f) VI menn. Hol.

g) ſkutu á þá, var þeim Egli þad miók mein, tela in eos coniecerunt, quod Egillo et ſociis valde erat incommodum. Hol.

h) ofaní klifit *in climacem deorſum*.

i) upp í klifit, *in climacem ſurſum*. Jör. upp á kleifina, *cavem ſcandatis*. Hol. í kleifinni in Ablatiuo Hrapp. Addit Jör. í móti þeim er ofan ſækia at oſs, *aduerſum eos, qui deſuper nos adpetunt*.

l) Hió han ſuma en lagdi ſuma, *partim cædendo, partim pungendo*. add. idem.

m) ok kaſtadi þar ofan grióti ſua ſtóru, at ecki hellzt vid, *inde tam grandia ſaxa deiecit, ut nulla eſſet facultas* conſiſtendi (id ſuſtinendi). Jör.

n) undir klifinu (kleifinni Hol. J) en VIII upp á berginu, þar fell Ulfr annar, en IV komuz etc. ſub rupe, at VIII ſupra rupem, ibi Ulforum alter cecidit, IV. autem etc. Jör. Hol. J.

A. C. 944. enir Vermſku en IV komuz í ſkóginn, ok voru þeir ſárir ok bardir. Sídan tóku þeir Egill o) heſta ſína ok fóru fram á leid til þeſs er þeir komu p) íſir hálſinn. Enn þeir hinir Vermſku er undan höfdu komiz gerdu nióſn felugum ſínom þeim er vit fenin voru q) ſteſndu þeir þá framm r) hinn nedri leidina ok ſva fram fyri þá Egill á veginn. Þá ſagdi Úlfr felugum ſínum. Nú ſkulu ver fara at rádum vid þá ſtilla ſva til at þeir nái eigi at renna; her er þanneg s) til farit, ſegir han, at leidin liggr fram med hálſinum, en fenino vikr at upp ok t) er þar haman ſyri ofan en braútin liggr þar fram í milli, ok er eigi breidari enn götubreidd. Nú ſkulu ſumir fara fram um u) hamarinn ok taka vit þeim ef þeir vilia x) fram, en ſumir

tres Vermiorum (cæſi) iacuere, IV autem in ſylvam euaſere, ſauciique et ictibus contuſi. Tunc Egillus et ſocii, iumentis adſumtis, viam porro inſiſtebant, donec collem permenſi erant. Vermii, quibus elabi contigit, ſociis ad lamas conſtitutis indicium fecerunt, atque per iter inferius progreſſi Egillo tranſitum præoccuparunt. Tunc Ulfus ſocios alloquutus eſt: Arte iam cum illis agamus et ita negotium inſtituamus, ut nulla iis ſit fugiendi poteſtas. Ratio huius loci talis eſt, inquit: via ſecundum ipſum collem ſe porrigit; hanc palus inferne adtingit, ſuperne autem ſcopulus imminet; inter hæc (paludem et ſcopulum) iacet callis ſemitæ (ſingularis) latitudinem non excedens. Nunc pars noſtrum petram prætereat, atque illos excipiat, ſi ea pergere conantur; pars autem, hic in ſylva deliteſcens, in

o) eyki. Jör. Hol.

p) af hálſinum. itid.

q) ok ſögdu þeim fra óförum ſínum. Þá mælti Ulfr, mikill afreksmadr er Egill þeſſi, ok ſatt mun jarl ſagt hafa, at óþarſr mun han oſs, ef han kemr til Noregs, ok höldum en eptir þeim; *iisque ſuam cladem indicarunt. Tunc Ulfus dixit: incredibili fortitudine præditus eſt Egillus iſte, et ſine dubio verum prædicavit, Comes, quod malum nobis dabit ille, ſi in Norvegiam venerit. Porro adeo eos perſequamur.* add. Jör.

r) it nedra, ok ſua til gatna-móta, ok á leid fyri þá Egil, ok voru þeir Ulfr þá XIX ſaman, *inferius et ſic porro ad compitum (biuium) ad tranſitum Egillo præoccupandum. Erant autem Ulfiani tunc omnino XIX.* Hol. Jör. J.

s) tilvarit. Hol.

t) eru þar hamrar in plur. Jör. Hol.

u) hamrana itid. in plur. Jör.

x) þar fram fara um götuna — *per callem* ſupplent. Jör. Hol.

fumir ſkylu leynaz her í ſkóginum ok hlaupa ſídan á bak þeim er þeir koma fr m um. Hærom ſua til at engi komiz undan. *y*) þeir gerdu ſua ſem Úlfr mælti. fór Úlfr fram um *z*) berg t ok X menn med hánom. *æ*) þeir Egill fóro ſína leid ok viſſu ecki til *ö*) þeſſar rádagerdar *a*) fyrr en þeir komu í einſtigit. þá hlópu þar *b*) menn á bak þeim ok báru þegar vapn á þá. þeir Egill ſneruz í móti ok vórduz. Nu dríſa ok menn at þeim þeir er verit höfdu *c* fyri framan hamarinn, ok er Egill ſá þat, ſneriz han í mót þeim, var þar ſkamt höggua ſmillum; ok felldi Egill þar *d*) ſuma í götun-

in terga prætergreſſorum incurſionem faciat. Curemus ſedulo, ut nemo elabatur. Illi dictis Ulfi obtemperabant. Ulfius ipſe cum X. comitibus ad frontem rupis ſe contulit. Egillus cum ſuis iter ſuum procedunt prorſus ignari huius conſultationis, priusquam in tranſitum ſolitarium venirent. Tum vero hoſtes a tergo adcurrentes ferro confeſtim eos invadunt. Ad hos conuerſi Egillus et ſocii ſeſe tuebantur. Jam vero etiam aduolant, qui pro capite rupis fuerant conſtituti. Quod cernens Egillus contra eos ſe retro vertit. Hic minuta erant ictuum interualla, interfecitque Egillus ibi in calle partem eorum; alii autem in locum planiorem A. C. 944.

y) þvíat þat er oſs hin meſta ſkömm, at IV menn komiz undan XIX mönnum, ok þó mæddir ádr, *nam ſummum vel nobis flagitium eſt, quod homines nos effugiant, et quidem antea defeſſi* ſuppl. Hol.

z) Hamrana, ut ſupra. Jör. || á bergit *in oram rupis*, male Hol. pro um bergit.

æ) en IX voru í ſkóginum, *ſed IX. erant in ſylva* repert Hol. Jör J.

ö) fyrr enn þeir komu í einſtigit, *prorſus ignari, quid tunc agnaret hoſtis, priusquam* etc. Hol J.

a) en er þeir komu fram í milli hamranna ok ſenſins, þá hlaupa þeir IX menn eptir þeim, ok láta þegar dríſa vapn á þá, *ubi autem prodierant (in fauces vel anguſtias) inter rupium compages et paludem, illi IX viri ſupervenientes a tergo extemplo ſpiculorum nimbum in eos exitant.* Jör.

b) IX menn Hol.

c) ödrum megin hamranna, *ab altera parte rupium* Jör.

d) ſuma fram í götuna, en ſumir hopudu þángat, ſem rúmlendit var meira. Egill ſótti at faſt, en þá þeir hiuggu til hans (eda lögdu add. H) beit ecki á. þar fell Ulfr etc. *partem horum in callem proſtrauit, pars ceſſit in locum patentiorem; Egillus vehementer inſtabat, at cum ei ictus inferrent ſiue cæſim ſiue punctim, tela non ſecuerunt.* Ibi Ulfus etc. Hol. J.

A. C. 944. götunni, en sumir hurfu aptr þar er g) iamlendit var meira. Egill sótti þá eptir þeim h). Þar fell Úlfr ok at lyktum drap Egill þar einn i) XI menn, sídan sótti han þar til, er förunautur hans k) vordu gotuna fyri VIII monnum, voru þar hvarir-tveggiu sárer. Ok er Egill kom til, þá flydu þegar hinir Vermsku, enn skógrinn var vid siálft. Komuz þar undan l) V ok aller sárir miög, enn III fiellu þar. Egill hafdi mörg sár ok eingi stór: fóru þeir nú sina leid; han batt sár förunauta sinna, ok voru eingi banvæn. m) Settuz þeir þá í sleda ok óka þat er epter var dagsins. En þeir enir Vermsku er undan komuz tóku hesta sína ok dróguz aústr af skóginum til bygda, voru þá bundin sár þeirra, þá

rem recesserunt. Illic instare pergente Egillo, Ulfus occubuit; et ad ultimum solus Egillus XI. homines ibidem trucidauit. Deinde eo se retulit, ubi socii propugnabant semitam aduersus VIII. hostium, et vulnerati erant utrique. Accedente autem Egillo Vermii fugam arripiebant; erat vero sylua in proximo. Ita V. soli euasere iique omnes vehementer saucii: III. autem illic cecidere. Egillus multa habuit vulnera, at nulla eorum magna. Et jam iter capessunt, obligauit vero Egillus vulnera suorum, quorum nulla lethalia. Deinde in traham se collocant, et vectantur, quod reliquum erat diei. Vermii autem quibus euadere contigit, equos suos receperunt, et tardigradi se contulerunt e sylua orientem versus in regionem habitatam. Tum

g) rúmlendit, *solum patulum* vel *spatiosum*, etiam Jör.

h) ok vard han þeim blod-beittr, en þótt þeir hiyggi til hans, þá beit ecki á, þar fell etc. *atque iis in ictibus inferendis sanguinolentus extitit Egillus, sed etsi eum ferirent, ferri acies non secuit, ibi* etc. Jör.

i) X. Jör. Hol.

k) vördu III götu fyri IX mönnum (— götuna III fyri jarls mönnum. Hol. Jör. utrique in numero errantes.

l) VI. Hol. conf. Var. lect, proxime præcedentem.

m) Eptir þessa orrustu settuz þeir i sleda sina, *post hanc pugnam in trahas suas* etc. Jör. Hol. Et posteriores una cum J P. sic pergunt compendiose; ok fóru vestr af skóginum til bygda, og voru bundin sár þeirra, er þeir komu til Þorfinns, tók han vel vid þeim; en Jarlsmenn þeir sem undan komuz fóru á fund hans, ok segia, etc. *et saltu in occidentem excedunt in pagum. Ligata sunt iis vulnera, cum ad Thorfinnum veniebant, et benigne ibi accepti sunt. Comitis autem emissarii, qui effugerant, ad eum concesserunt, dicuntque* etc.

sá þeir ser föruneýte til þess er þeir komú á fund jarls, ok segia honum sínar úfarar. *n*) Þeir segia, at hvartveggi Ulfr er fallinn, ok dauder voru hálfr þridi tugr manna, enn V einir komuz undan med lífi ok þó þeir aller sárir ok bardir. Jarl spurde: hvat þá *o*) veri tidenda um Egil ok hans förunauta? Þeir svörudu: úgiörla vissu ver hversu miög þeir voru sárir, enn ærid diarflega sóttu þeir ad oss, *p*) þá er ver vorum átta enn þeir IV, þá flýdum ver, komuz V á skóginn enn III letuz, enn eige sáum ver annat, enn þeir Egill veri þá *q*) spángir. Jarl sagdi, at þeirra ferd var ordin *r*) en vesta; mundi ek *s*) kunna þvi, at ver hefdum *t*) manna lát mikit, ef

Tum vulnera eorum ligata, et parant sibi comitatum, donec ad Comitem venirent. Huic suas clades nunciant: et dicunt utrumque Ulfum esse cæsum et interiisse duas virorum decurias cum dimidia; at V. soli, inquiunt, viui euaserunt, et hi quidem vulnerati omnes, plagisque contusi. Comes rogabat: quomodo ergo cum Egillo et eius sociis ageretur? Illi respondebant: haud liquido sciebamus, quam saucii erant; verum oppido audacter nos impugnabant, cum nos VIII. eramus, illi vero IV. Tum fugam cepimus, (in qua) III. interiere, V. autem in sylvam effugere; ceterum non aliud vidimus, quam Egillum et suos etiam tum (ad pugnam) recentes et integros esse. Comes rem ab iis pessime gestam esse prædicabat; et A.C. 944.

n) so þat, at Ulfr hvarrtveggi var fallinn ok þeir VI (V. J. P.) lifdu af þeim XXX, er þadan fóru. *item U. utr. — et VI de XXX, qui profecti erant, superuixere.*

o) var tidt um þá Egill. Hol. J. hvat leid um Egil ok hans förunautu, *quomodo de Egillo et sociis res haberet.* Jör.

p) ok ecki sá þat á, at eigi væri þeir nú (hanc particulam ignorant H. N.) ny-spána (ny-spana N.) til (hanc vocu-lam add. H. N. J. P.) *neque apparebat quin etiamnunc essent ad p. recentes* Hol.

q) ita Membr. et Traduces, et sic loquimur hodienum per euphoniam pro spán-nyir. Auctor petiit methaphoram ex opificio ligneo, quod ab ascia recens est siue nuper confectum. Spónn Dan Spaane *ramentum ligni, assula*; neque ausim improbare vocabula, quæ sub lit. præced. pro hoc nostro substituunt Hol. quæque, etsi sint incognita, videntur analogiæ formata. Ny spánadir. J. suspectum. Ny-spannadir. P. corruptum.

r) hin háduligasta, *flagitiosissime.* Hol. all-sneypulig, *oppido probrose.* Jör.

s) kunna þvi vel. Hol. vel kunna þvi Jör.

t) manna-lát, tantum Hol. *iacturam hominum*, mannskada mikinn, *magnam cladem.* Jör.

A. C. 944. ef þer hefdit drepit *u*) þá Nordmennena, enn nú er þeir koma vestr af skóginum, ok segia þesse tídende Noregs konunge, þá eigu ver af honum van hinna mestu afarkosta.

et æquo animo tulissem, inquit, stragem vestrum accepisse, si Norvegos neci dedissetis. Nunc autem, ubi illi e saltu in occidentem reduces Norvegiæ regem hæc docuerint, nobis ab eo maximæ sperandæ sunt indignitates.

LXXVIII. Cap.
EGILL KOM TIL ÞORFINNZ. OK AF HERNADI HÁKONAR KONUNGS.

Egill fór til þess er hann kom vestr af skóginum. Sóttu þeir til Þorfinnz; at kvelde, ok feingu þar allgódar vidtökr. Voru þá bundin sár þeirra Egils. Nockurar nætr voru þeir þar. Helga dóttir bónda var þá á fótum, ok heil meina sinna. Þackadi hon ok aull þau Agli *x*). Þeir hvíldu sik þar ok eyke sína. Enn madr sá er Helgu hafdi *y*) runar

LXXVIII. Cap.
EGILLUS AD THORFINNUM VENIT. ET DE BELLO REGIS HACONIS.

Egillus iter perseuerabat, usque dum e saltu eodem vespere ad Thorfinnum contendentes perbenigne ibi suscepti sunt, obligataque iis vulnera. Aliquot noctes illic transegere. Helga filia herilis tum lecto surrexerat, et ex morbo suo conualuerat. Pro quo beneficio ipsa et ii omnes (Parentes et frater) Egillo gratias agebant. Ibi se et jumenta sua ab itineris fatiga-

u) Egil ok hanns förunauta, ok færa mer haufud hanns en hitt er verra, er þeir koma fyri Hákon kónung: ok segia honum þessi tídendi, þá eigu ver etc. *Egillum et suos comites, et mihi tulissetis caput ejus, illud pejus est, quod postquam illi ad Hac. Reg. peruenerint, et hæc eutnta renunciarint, nobis ab eo* etc. Jör. || drepit þá alla — *omnes* Hol. J. Qui reliquis capitis carent; et sine noui capitis mentione statim subnectunt: Egill sá nú, at Helga dóttir Þorfinns var á f. etc. jam vidit Egillus Helgam surrexisse etc.

x) sína lidsemi pro sua opitulatione. Iid.

y) mein giört, hafdi bedit hennar, ok vildi Þorfinnr gipta hana, en hun villdi eigi ega han, ok þóttist hann hafa ristit henni mannrúnar, en hann kunni þat eigi etc. *Malum conflauerat, petierat eam in uxorem, et Thorfinnus quidem annuebat eam dare, sed ipsa hunc conjugem abnuebat, et putabat ille sese puellæ sculpsisse runas ma-*

rúnar riſtit; var þadan ſkamt á brott. kom þat þá upp, at han hefdi bedit hennar, enn Þorfinnr vildi eigi gipta hana, þa vildi bóndaſun glepia z) hana, en hon vildi eigi. Þá þóttiz han riſta henni manrúnar, en han kunni þat eige ok *) hafdi han þat riſtit henni, er hon feck þ) meinſeme af. Ok er Egill var til burtfarer búinn, þá fylgdi Þorfinnr honom æ) ok þeir fedgar á göta; voru þeir þá ſaman X eda XII. fóru þeir þá dag þann allan med þeim ö) til varúdar fyri Armódi ok huſkörlum hans. Ok er þeſſi tidendi ſpurduzt, at þeir Egill höfdu bariz vid ofrefli lids á ſkóginum ok ſigrad þá, þótti Armódi a) eingi ván at han mundi b) mega reiſa raund vid Agli. Sat Armodr þvi heima vid alla ſína

tigatione refecerunt. Homo autem, qui ſculpſerat, prope inde aberat. Tum detectum eſt, quod is eam in nuptias ambiſſet, at Thorfinnus dare noluerat. Tunc filius ille ruſtici illam ad ſtuprum ſollicitare conatus fuerat. Quod cum puella reſpueret, characteribus eam, ut putabat, amatoriis ſculpendis aggreſſus eſt; verum artis non ſatis gnarus ſculptura ſua malum illi conciliauit. Egillum ad diſceſſionem accinctum Thorfinnus cum filio in viam proſecuti ſunt, adeo ut tunc una eſſent X. aut XII. Quin Thorfinnus et ſui eum diem totum Egillo comitatum præbuerunt, proſpicientiæ cauſa adverſus Armodum et ejus ſeruos familiares. Hæ autem nouellæ ubi rumore innotuerunt, nempe quod Egillus cum numero longe præpollente in ſaltu dimicaſſet, atque palmam ab iis tuliſſet, Armodus penitus deſperauit, ſe poſſe clypeum aduerſus Egillum tollere (armis cum eo decertare). A. C. 944.

 Egil-

ritales (conjugales) Hol. J. in quibus lectio mannrúnar ſuſpecta.

z) rád hennar Jör. quod eodem redit.

*) reiſt han henni þat er etc. in temp. imperf. Jör. Hol.

þ) mein. Id. Hol.

æ) vid XII mann. *Thorfinnus cum viris XII.* etc. Iid. J. Jör.

ö) ok þótti varúd fyri Armodi, *ſic rati cautionem aduerſus Armodum adhiberi* Jör. til verndar fyri Armodi, ad præſidium contra Armodum. Hrapp.

a) Eigi vænt J. poteſt ſane reddi, *non ſperandum ratus.* Sed eam non eſſe hujus librarii mentem videbimus lit. ſeq.

b) ſigraz á Agli (af Agli J.) *ſe de Egillo victoriam obtenturum.* Hol. Jör. ſed ſenſus in J. hac et præced. var. fit. pulchrum non arbitratus eſt ab Egilio vinci. Bonus librarius ignoravit at ſigraſt á einum, actiue ſignificare, ergo af pro á ſubſtituit.

A.C. 945. ſína menn *c*). Þeir Egill og Þorfinnr ſkiptuz giöfum vid ad ſkilnade og mælltu til vinattu med ſer. *d*) Sídan foru þeir Egill leid ſina, og er ecke ſagt at til tidenda yrde i ferd þeirra, adr þeir komu til Þorſteins: *e*) voru þá grædd ſár þeirra. Dvölduz þeir Egill þar til vars. Enn Þorſteinn feck ſendemenn til Hákonar konúngs ad færa honum ſkatt þann er Egil hafdi ſótt til Vermalands. Ok er þeir komu á konúngs fund, þá ſögdu þeir honum tídendi þau er giörz höfdu i ferd þeirra Egills, ok færdu honum ſkattinn. Konúngr þóttiz þá vita at þat munde ſatt vera, er ádur hafdi han grunat *f*) um, at Arnvidr jarl mundi hafa *g*) látid drepa ſendimenn hans tvenna, er han hafdi auſtr ſent. ſagdi konúngr at Þorſteinn ſkyldi *h*) þá hafa landzviſt ok

Ille adeo domi hæſit cum grege ſuo uniuerſo. Egillus et Thorfinnus in deſceſſus articulo munera inter ſe commutarunt, et foedus amicitiæ ſanxerunt. Deinde Egillus et ſodales iter ſuum profecti ſunt; neque quicquam memorabile in eo itinere accidiſſe narratur, antequam ad Thorſteinum peruenirent. Tum curata iis vulnera, atque ii in ver usque ibi ſunt commorati. Thorſteinus homines delegauit, qui Haconi regi portarent vectigal, quod Egillus e Wermia arceſſerat. Hi cum regem conueniſſent, narratis quæ euenerant in profectione Egilli, vectigal regi reddiderunt. Hinc rex ſibi perſuaſit, verum eſſe, quod antea fuerat ſuſpicatus, Arnvidum nempe Comitem e medio tolli curaſſe binas a ſe in orientem amandatas legationes; edixit autem, ut Thorſteinus tunc manſionem in patria obtineret,

c) ok undi vid all illa, ſuæ ſortis valde impatiens. add. Hol.

d) fór Egill þá ferdar ſinnar, (ferda ſinna J.) undz han kom til Þorſteins, vard Þorſteinn allgladr vid heimkomu hans — *donec ad Thorſteinem veniret, qui ejus domum reditione admodum lætatus eſt.* Hol.

e) i Vík auſtr, *in Vicam orientalis Norvegiæ* add. Jör. recte. cfr. p. 537.

f) um, non agnoſcit, Hol. Jör. J. et at gruna nude eſt magis in uſu.

g) myrdt (myrckt corrupte G.) menn hans alla, *clam interfeciſſe legatos ſuos omnes.* Hol.

h) hafa eignir ſínar þær er han fór med ok vera í ſætt þeginn vid konúng, *juſſit Thorſteinem ſibi habere ſua bona (ſc. Thorſteinis) quæ uſurpabat * (procurabat) et eſſe ſibi reconciliatum* Jör. * Erant enim in poſſeſſione tantum Thorſteinis, ſiue verius ſub ejus procuratione bona ipſius usque dum videretur quorſum iter tributarium euaſiſſet vid. p. 537. var. lect. g. || Thorſteinem in pacem (ſecuritatem, immunitatem) eſſe reſtitutum et omnes ejus poſſeſſiones. Hol.

ok vera i sætt vid han. Fóru sendimenn síðan heimleidiss, ok er þeir koma aptr til Þorsteins, þá segia þeir honom at konungr let vel ifir þessi ferd. ok Þorsteinn *i*) skyldi þá vera i sætt ok vináttu vid konúng. Hákon konúngr fór *k*) i Vík austr um *l*) sumarid. enn þadan giördi han ferd sína aústr á Vermaland med mikit lid. Arnvidr jarl flydi undan, enn konúngr tók stór giölld af bóndum þeim er honom þótti i sokum vid sik. *m*) sva sem sagt er af þeim *n*) er skattinn sóktu. Setti han þar ifir jarl annan ok tók gíslar af honum ok bóndum. Hakon konúngr fór vida i þeirri ferdum Gautland *o*) it *p*) vestra ok lagdi þat undir sik, sva sem sagt er i sögu hans, ok finnz i kvædum þeim er um han hafa ort verit. Þá er ok sagt, at han fór til Danmerkur og heriadi þar vida. Þá hraud han XII skip af Daunum med II skipum, og þá gaf han ko-

neret, et sibi reconciliatus esset. Postea A.C. 945. *legati domum reuertuntur et ad Thorsteinum venientes nunciant illi, regem laudare hanc expeditionem, tumque Thorsteinum in gratiam et amicitiam regis esse receptum. Rex Hacon æstate proxima post in Vikam, orientalem regni partem, profectus; inde orientem versus in Wermiam numerosas duxit copias. Arnvidus Comes fuga sibi consuluit: at Rex grandes mulctas extorsit iis incolarum, quos sibi criminum nomine obnoxios esse existimauit, sicut relatum est ab iis, qui vectigal petierunt. Prouinciæ alium Comitem imposuit, atque ab eo et civibus obsidia accepit. Eadem expeditione Gothiam occidentalem passim peruasit et in suam ditionem redegit Hacon rex; quemadmodum in ejus vita proditum est, et invenitur in poëmatibus de eo conditis. Simul (item) traditur ille in Daniam esse profectus, ibique armis late grassatus; tunc II. navigiis XII. Danorum naues depopulatus est (vastavit). Et tum regium nomen cum im-*

i) skal í frid þeginn, ok hafdi konúngr, heitid honum vinattu sinni — *et Regem ei suam amicitiam addixisse.* Hol.

k) Austr á Vermaland um sumarit, en jarl flydi þegar er han spurdi til ferda hans, *in Vermiam orientem versus at (fugit, simul ac de ejus itinere inaudiuit.* Hol.

l) vorit eptir, *vere post.* Jör.

m) hoc incisum non est in Jör. Hol. J. P.

n) sköttum er han sótti, de iis tributis quæ (Rex inde) retulit. K. L. M. Hrapp.

o) Annum 947. Thorfæus hic adponit in marg. J.

p) eystra, *orientalem.* Hol. J. male.

A. C. 945. konúngs nafn Tryggva Olafs ſyni, bródurſyne ſínum ok valld yfer Víkinni auſtr. Egill bió kaúpſkip ſitt um *q*) ſumared ok red þar til föruneyti. En lángſkip þat er han hafdi haft um hauſtit or Danmaurku gaf han Þorſteine at ſkilnadi. Þorſteinn *r*) gaf Agli gódar giaffir, ok mæltu til' mikillar vináttu ſin i milli. *s*) Egill giördi ſendimenn til Þórdar á Aurland mágs ſins, ok feck honum umbod ſitt ad ſkipa jardir þær er Egill átti(?) Segne ok á Haurdalande, ok bad han ſelia ef kaupendur veri til. Ok er Egill var búinn ferdar ſinnar, ok byr gaf, þá ſigldu þeir út eptir Víkinni ok ſva leid ſína nordr fyri Noreg ok ſídan i haf út. Byriadi þeim til gódrar hlítar, komu af hafi i Borgarfiörd. Ok helt Egill ſkipino inn epter firdinum ok til hafnar ſkamt frá bæ ſinum. Han let heim flytia *t*) varnat ſinn enn *u*) ráda ſkipi til hluns. Egill fór heim til búſs ſíns urdu menn honum fegnir *x*). Dvaldiz Egill þar þann vetr.

Cap.

imperio Vikæ in orientali Norvegia Trygguio Olavi fratris ſui filio dedit. Æſtate eadem Egillus nauem ſuam mercatoriam expediit, et ad eam vectores (operas nauales) auctorauit. Verum, quam auctumno proximo e Dania adhibuerat, longam nauem diſceſſurus muneri dedit Thorſteino. Thorſteinus viciſſim donis decoris Egillum honorauit; magnamque mutuo amicitiam inter ſe pacti ſunt. Egillus Aurlandum ad Thordum adfinem miſit legatos, atque ei dedit mandatum ſuum ad fundos, qui Egillo in Sogno et Hördia erant, colonis inſtruendos (locandos) addens petitum, ut venum daret eos, ſi emtores exſiſterent. Atque ubi ad iter paratus erat, et ventus ſeſe dabat, per Vikam enauigarunt in altum, indeque, curſu in ſeptentrionem directo, Norvegiam præteruecti pelago ſe commiſerunt. Vento uſi ſatis oportuno ex alto Borgarfiördum ingreſſi ſunt. Quo ſinu ulterius inuectus Egillus, nauem in portum haud longe a prædio ſuo adplicuit. Vaſa et merces domum comportanda, et nauem in erismate conſtituendam, curauit. Ita domum ſuam conceſſit, a familia (et incolis) cum gaudio receptus. Atque hanc hyemem ibi exegit.

Cap.

q) vorit, *vere*. Hol. Jör.

r) veitti ok gódar giafir Agli Jör.

s) mandatum hoc Thorſteini factum ſtatuunt, neque Thordum nominant quidem Hol. J.

t) fiárhlut Jör.

u) ſetia upp ſkip ſitt — *ſubducendam*. Id. Hol.

x) Egill ſat þá i búi ſinu um kyrt, ſua at

A. C. 946.

Cap. LXXIX.

DRÁP ÞÓRDAR LAMBASONAR.

Þá er þetta var tídenda at Egill var útkomin or þessi ferd, þá var heradit albygt. voru *y*) þá andadir allir landnámamenn enn syner þeirra *z*) lifdu, eda sona synir ok biuggu þeir þá i heradi. Ketill Gufa kom til Islands, þá er land var miög bygt. Han var hinn fyrsta vetr at Gufuskálum á þ) Rosmhvalanesi. *æ*) Ketill hafdi komit vestan um haf af Irlande, han hafdi med ser þræla marga *ö*) irska. Lönd voru oll bygd á Rosmhvalanesi i þann tima, rez Ketill því þadan á brott *a*) ok inn á Nes *b*), er

Cap. LXXIX.

CÆDES THORDI LAMBINI.

Huc rerum ubi ventum erat, ut Egillus ex hac peregrinatione in Islandiam rediisset, pagus iste (Borgarfiordensis) coloniis erat impletus: extincti omnes terrarum istarum primi insessores, at horum filii aut ex filiis nepotes tunc viuebant, et erant incolæ territorii. Kettillus Gufa (Vapor) in Islandiam venit, cum Insula habitaculis propemodum esset expleta, et primam hyemem egit Gufuscalis in Rosm-hvala-neso (Rhinocerotum marinorum Lingula). Huc autem adventabat Ketillus e regionibus ab occidente ultramarinis et quidem ex Hybernia; multosque secum seruos Hybernos habebat. Tunc omnes fundi in Rosmhvala-neso habitationibus erant occupati. Inde adeo Ketillus in lingulas interiores con-

---

vetrum skipti — domi suæ quieuit per plures (duas) hyemes. Jör.

y) Ao. 947. andadir allir landnámamenn Thorfæus in marg. Jör.

z) lifdu eptir ok biuggu etc. *superstites erant*, omissis nepotibus. Jör. bygdu þá á födr leifdum sinum, fundos a patribus sibi relictos inhabitabant Hol. J, P.

þ) Rosmala-nesi, Jör. Hol. J. Rosmalarnes scribitur in Grett. saga Membr. B. Forte Lat. Barb. Rosmarus hine formatum, aut nostrum ab isto.

æ) Unde venerit Ketillus, et seruorum mentionem omitt. Jör.

ö) Friska, Frisios J. P. utrumque ignorant. Hol.

a) um vorit, *vere post* add. Jör soli, et ante omitt. því, suo textui conuenienter.

b) ok sat annann vetr á Gufunesi, *et alteram hyemem consedit Gufunesi*. Hol. Jör. recte.

A. C. 946. er þar kallat á Gusunesi, ok feck þar *c*) engan rád-stafa. Þá fór han i Borgarfiörd ok sat þar hinn þridia vetr *d*) er sídan var kallat at Gususcálum *e*) þar fellr á er heitir Gufu-á i hana setti Ketill upp skip sitt. Þórdr *f*) Lambason bió þá á Lambastödum *g*) han var kvongadr, ok átti son þann er Lambi het. Han var *h*) þá vaxinn miök, mikill madr ok sterkr at jöfnum aldri. Enn eptir um sumarit er menn fóru til alþingis reid Lambi til þings. Enn Ketill Gufa var þá farinn *i*) i Breidafiörd ad leita ser um búſtad. Þá laupa þrælar hans á brottu *k*) ok koma fram um nótt á Lambastadi ok báru þegar eld ad húsum. ok brendu þar Þórd inni ok

concessit, nempe in locum, qui Gusunes adpellatur. At nullam ibi stabilem sedem inveniens, in Borgarfiordum profectus est, et tertiam hyemem ibi subsedit in loco, qui exinde adpellatus erat Gususcalar (Casæ Guvianæ). Ibi amnis voluitur, nomine Gufu-a, in hunc Ketillus nauem subduxit. Thordus Lambinus hac tempestate Lambastadis habitauit. Ille erat uxoratus, et habuit filium nomine Lambium; qui tum ad pubertatem fere peruenerat, homo magnus statura et robustus pro ea ætate. Ceterum proxima post æstate (quam Ketillus in Borgarfiordo hyemauerat), itantibus in comitium uniuersale ciuibus, Lambius etiam comitium adiit; sed Ketillus Guva tunc sedem sibi quæsiturus, in Breidafiördum abierat. Tunc aufugientes serui illius Lambastadis noctu comparuere. Mox ignem admouerunt ædibus, Thor-

c) onguan rádstaf Jör. öngu búſtad Hol. eckirt land, *nullum agrum* vel *fundum* K. L. M. Hrapp.

d) ok er þat nú kallat at Gufuskálum, *qui* vel *hodie vocatur* etc. Jör.

e) De amne, quæ sequuntur intuli ex solo Hrapp. nam Membrana hinc usque ad. ok brutu upp búr hans, non nisi per intervalla legi potest, et id quidem difficulter ob scripturam vetustate obliteratam. In cæteris nihil de amne visitur, qui et sequentia contrahunt.

f) Lambason, et mox þá omitt. Jör. Hol. J. sed confer. supra Cap. LXI. initio.

g) matrimonium Thordi, nesciunt Iid.

h) þá vaxinn miök, et deinde, at jöfnum aldri, intuli ex solo Hrapp.

i) vestr, *occidentem versus*, add. Hol. vestr í fiord, Jör. nimis vage.

k) eina nótt, ok koma nidr á Lambastödum, nocte quadam, et Lambastados deueniunt Hol. modo ante, frá honum, *ab illo*, pro, á bróttu. Jör.

ok aull hiú hans. Enn brutu upp *l*) búr hans ok báru út gripe ok vauru. Sídan ráku þeir heim rofs ok klyfiudu, ok fóru fídan út til Alptanefs. Þann morgin um folar uppráfar fkeid kom Lambe heim; ok hafdi han feet eldinn um nóttina. Þeir voro nockurir menn faman. Han reid þegar ad leita þrælanna *m*) rída þar menn af bæium til mótz vid hann, ok er þrælarner fá epterför. þá ftefndu þeir undan, enn letu *n*) laufan ránsfeing finn. Hliópu fumir á myrar *o*) út. enn fumir ut med fió til þefs at fiördr var fyri þeim. þá fóttu þeir Lambi epter þeim, ok drápu þar þann er Kori het, þvi heiter þar fídan Koranes. En Skorri ok Þormódr ok Svartr geingu á kaf, ok fvámu fra lande. fídan leitudu þeir Lambi at fkipum ok reru at leita þeirra ok fundu þeir Skorra i Skorrey ok drápu hann þar. Þá reru þeir

Thordumque cum omni familia domeftica vivum intus combuffere. Porro effringunt ejus apothecam (cellam conditoriam ab ædibus diffitam) atque thefauros et merces inde efferunt. Deinde equos domum compulfos ifțis onerant, et fic Alptanefum (Linguam Cygneam) extrorfum petunt. Ea luce, circa folis ortum, domum venit Lambius; et viderat ignem nocte illa præcedente. Erant una in comitatu aliquot viri. Ille extemplo iit feruos inueftigatum accedentibus ad comitatum hominibus e vicinia. Serui vifa infecutione, terga vertunt et mittunt rapinam fuam; pars in Myras (Paluftria), pars fecundum ipfum mare, excurrunt, donec finus quidam iis obuiam fieret. Tunc Lambius et fui auxiliares iis fuperuenientes (eos adfequuti) unum Corium nomine occiderunt. Ideo exinde Coranefum ibi adpellatur. Skorrius autem Thormodus et Svartus in profundum fe dabant, et nando litus relinquebant. Unde Lambius et reliqui, conquifitis fibi nauibus, remigarunt eos quæritatum, et Skorrium in Skorreyia inuentum interfecerunt. Tum remigio euecti ad A. C. 944.

l) giörvi-búr, *veterarium* (*armamentarium*) Hol. Jör. J. Utibúr. P. quod parenthefis in verfione exponit.

m) drifu þá til menn, at veita honum lid, *aduolantibus — ad opem ei ferendam* Hol. drifu menn af bæjum til lids vit han, *confluentibus — ei in auxilium* Jör.

n) laus rán faungin, in num. plur. Jör.

o) upp, *furfum* vel *fuperius*. Hol. Jör. J.

A.C. 945. þeir út til þormóds-skers ok drápu þar þormód, er vid hann skerid kent. þeir hendu þrælana en fleire, þar sem sidan eru aurnefne vid kend. Lambi bió sidan á Lambastödúm ok var gildur bóndi *p*), han var rammr at afli, eingi var hann uppvödslumadr. Ketill Gufa fór sidan vestr i Breidafiörd ok stadfestíz i þoskafirde. Vid hann er kendr Gufudalr ok Gufufiordr; han átti *q*) Yri dóttr Geirmundar Heliar-skinns, Vali var son þeirra. Grímr het madr, ok var Svertingsson. Han bió at Mosfelle fyrí nedan heide. Han var audigr ok *) ættstórr, Rannveig var *r*) systir hans sammædra er átti *s*) þórdr godi i *t*) Olvosi var þeir-

ad Thormods-sker (*Thormodi scopulum*) *Thormodum illic necarunt*; *a quo et ille scopulus denominatur. Plures seruorum consequuti sunt locis, quorum locorum vocabula inde deducta cluent. Lambius postea Lambastados incoluit, et colonus erat amplioris conditionis; robustus sane viribus, et homo minime insolens* (*turbulentus*). *Ketillus Guva postea in Breidafiordum occidentem versus commigrauit et tandem in Thorskafiördo* (*Assellorum Sinu*) *larem fixit. Ad eum Gufudalus et Gufufiördus suas referunt nomenclationes. Ille in matrimonium accepit Iridem filiam Geirmundi Heliarskinni* (*Morbicinæ cutis*) *Horum filius erat Valius. Grimus dictus est vir, filius Svertingi; is incoluit prædium Mosfell infra tesqua Mosfellensia meridionalia, ille erat opulentus et generosus* (*nobilis*). *Ejus soror uterina erat Rannveiga, quam in matrimonio habuit Thordus* (*Thoroddus*) *Pou-*

p) fyri ser, supplent. Hol. J. Jör. modo ante madr pro bóndi Hol. J. Cæterum ejus characterem omnes iidem omittunt.

q) matrimonium ketilli cum Iride non pulcre omitt. iid. Iri scribit Hrapp.

*) kynstórr idem Hol. Jör. J.

r) dóttir, *filia*. Jör. A. ex correctione A. Magnæi, vix recte.

s) Ita Membr. a. clare et sine litura, item Jör. A. a prima manu, ne quis hoc meæ inscitiæ negligentiæue tribuat. Ego sane ideo non ausim Membranam venerandam falsi crimine damnare, cum non improbabile sit discrimen hoc ex varia ejusdem nominis enunciatione esse ortum, ut nempe, vel per *dilationem*, þoroddr ex þórdr, vel per *contractionem*, þórdr ex þorodr factum sit; et deinde processu temporis duo diuersa nomina inde exstiterint. Sane Bessus gladiator et poëta in Kormáks-saga, Thorroddum adpellavit, quem Thordum debuerat; quod exemplum auctor

þeirra ſun Skapte lögmadr. Grímr var ok Lögſögumadr ſidan u). Han bad Þórdiſar Þórolfs-dottur bródr-dóttur Egils og ſtiúp-dóttur. Egill unni Þórdíſi eingum man minna enn x) ſínum börnum. Hon var hin y) fríðaſta kona. Enn fyri þvi at Egill viſſi at Grímr var madr göfugr ok ſa rádakoſtr var gódr; þá var þat at rádi gört, var Þórdís gipt Grími. leyſte Egill þá af hende faudr-arf hennar, fór hon til búſs med Grími; ok biúggo þau lenge at Mosfelli *).

Pontifex in Olvöſo. Horum filius erat Skaptius Nomophylax. Grimus etiam ipſe Nomophylax poſt hæc fuit. Hic Thordiſam Thorolfi filiam, Egilli ex fratre neptem et privignam, in nuptias ambiit, eam autem Egillus nulla parte minus amabat quam proprios liberos: et erat ſane mulier forma præſtantiſſima. Quod autem noſſet Egillus Grimum eſſe virum inſignem, atque adeo hanc conditionem pulchram eſſe; ideo pactum confiebat, Thordisaque Grimo nuptum data eſt. Cujus (Thordiſæ) patrimonium Egillus tunc expediit. Adiit ergo Thordiſa oeconomiæ adminiſtrationem cum Grimo et habitarunt diu Mosfelli. A. C. 944.

LXXX. Cap.
OLÁFR FEKK ÞORGERDAR.

Oláfr het madr ſon Hauſkullz Dalakollsſonar ok ſon Melkorku dóttur Myrkiartanz Ira Konungs. Oláfr bió i Hiar-

LXXX. Cap.
OLAVUS THORGERDAM UXOREM DUXIT.

Olovus dictus eſt vir, filius Hauſkuldi Dala-kolli filii et Melcorkæ filiæ Myrkiartani Hyberniæ regis. Olavus habitauit Hiar-

Skaldæ adlegat ſub diæreſi; cum vero nomen Þórrödr ſit inauditum, videndum anne Beſſus dixerit Þóroddr, quod ei lege poëtica licuit. Eandem varietatem in Thoroddi nomine opinor occurrere in Gunnlaugsſaga impr. ſed ſimpliciter eſſe rejectam || Þóroddr. Hol. J. P. Hrapp.

t) Aulfuſi Hol. Jör. Aulveſi Hrapp. N.

u) á Islandi, *in Islandia.* add. Jör.

x) ſínum dætrum. Jör.

y) vænſta. Hol. giörvilegaſta, *maxime ſpectabilis, iis, quæ foeminas commendant ornatiſſima.* Jör.

z) mikilsháttar madur — *virum magnificum,* vel *amplioris notæ.* Hol. J. P.

*) ok þóttu vera mikilsháttar menn, *et auctoritate (exiſtimatione) floruerunt.* add. Hol.

A. C. 946. Hiardarholti i Laxárdal, veſtr i Breidafiardardölum. Oláfr var þ) ſtór-audígr at fe; hann var þeirra manna frídaſtr ſynum er þá voru á Islandi; han var Skörungr mikill. Oláfr bad Þorgerdar dóttur Egils; Þorgerdur var væn kona, ok kvenna meſt. vitur ok heldr ſkapſtór en hversdaglega kyrlát. Egill æ) kunni aull deile á Oláfi ö), og viſſi at þar giaford var göfúgt *) ok fyri þvi var Þorgerdur gipt Oláfi, fór hún til búſs med honum i Hiardarholt. Þeirra börn voru þau kiartan a) Þorbergr Haldórr. Steindorr. a) Þuridur, Þorbiörg *) Bergþóra. Hana átti b) Þórhallr

Hiardarholti in Laxardalo et vallibus Breidaſiordenſibus prouinciæ occidentalis. Ille erat diuitiis abundans; ſpecieque pulcherrimus illorum, qui tunc in Islandia viuebant; denique ingenio et moribus admodum heroicis præditus. Olavus Thorgerdam filiam Egilli uxorem petiit. Erat Thorgerda pulchra femina; ſtaturæ magnitudine inter feminas conſpicua, ſapiens ingenio, ſed impendio animoſior (animo vehementior) tamen placida quotidie. Egillus omnia in Olavo criteria nouit, ſcivitque eam conditionem eſſe præclaram; atque idcirco Thorgerda nuptum collocata erat Olavo, et rei oeconomicæ curam cum eo ſuſcepit Hiardarholti. Eorum liberi erant iſti: Kiartanus, Thorbergus, Haldorus, Steindorus: Thurida, Thorbiörga, Bergthora. Hanc uxorem obtinuit Thor-

þ) madr aud. at fé ok allgöfugr — *valde inclytus, dotibus præclaris ornatiſſimus* Jör. göfugr madr ok ſtóraudigr, hann var hinn frídaſti madr. Hann bad Þorgerdar Egilsdóttur, hun var mikil ok væn, ok h. ſkapſtór (ſtór í ſkapi J). Egill kunni öll etc. ita hæc et ſequ. in compendium.

æ) viſſi. Jör.

*) at hann var enn göfgazti madr. en er at málum þeim var ſetit, þá redzt þad af med þeim, at Thorgerdr var gipt Olafi etc. quod eſſet vir ornatiſſimus; cum autem de hoc negotio ſederetur, ea ſententia inter eos (conſultantes) conſtitit, ut Thorgr. n. daretur Olavo etc. Jör.

*) tókuzt þeſſi rád, fór hún til búz m. O. *hæ nuptiæ ad effectum venere* etc. Hol. J.

a) Hunc ignorat Laxdala Magna, ſed præ eo duos Helgium et Höſkuldum ſubſtituit Cap. 28.

a) Thuridam in Thordum transformat. J.

*) Þora, inferit ex Hol. N. ſed falſo ut opinor.

b) Hallr. Jör. data nuptum eſt in Diúpafiördum Isl. occidentalis Thorallo pontifici, ſec. Laxdælam modo laudatam, quæ et eorum nepotem tradit fuiſſe Sturlam

hallr godi Oddasön. Þorbiörgu átti c) fyrr Asgeirr d) Knattarson, en sídarr Vermundur Þorgrimsson; Þuridi átti Gudmundr Sölmundarson voro þeirra syner Hallr ok Vígabardi e). Auzurr Eivindarson bróder f) Þorodds i Olvosi feck Beru dóttur Egils. Bödvarr son Egils var þá g) frum vaxta, hann var hinn efniligste madr fridr sýnum mikill ok sterkur sva sem verit hafdi Egill, eda Þorólfr á hans aldri. Egill unni honum mikit, var Bödvarr ok elskr at honum. Þat var eitt sumar af skip var i Huítá ok var þar mikil kaúpstefna, hafdi Egill þar keipt vid h) margan, ok let flytia heim á i) skipi, fóru huskarlar ok höfdu skip áttræt er Egill átti. Þat var þá eitt sinn at Bodvarr

Thorhallus pontifex Oddii filius: Thorbiörgam prior duxit Asgeirr Knatti filius, posterius Vermundus Thorgrimi filius: Thuridam uxorem nactus est Gudmundus Sölmundi filius. Eorum filii erant Hallus et Bardius Homicida. Özurus Eivindi filius, frater Thoroddi Ölvosiensis (pontificis) Beram Egilli filiam in matrimonium nactus est. Bödvarus filius Egilli adolescentiam tunc erat ingressus, spem de se præbens eximiam, pulcher adspectu; statura grandis et viribus fortis, quemadmodum fuerat Egillus aut Thorolfus in ejus ætatula: Egillus eum in deliciis habebat et adolescens quoque (mutuo) illum amoris adfectu coluit. Accidit æstate quadam, ut navis in Albi Borgarfiordensium esset constituta, ubi ingens erat mercatus. Hic Egillus tigna multa coëmerat, eaque naui domum vehi curabat. (Vectum) ibant operarii octo remigiorum lintre, quem possedit Egillus, utentes. Interea sic aliquando incidit, ut Bodvarus A.C. 945.

opificem (Smid-Sturlu) nutricium Thordi Gilsonii, patris Sturlæ de Hvammo, Sturlæadarum parentis Cap. XXXI. Bergthoram Gudmundo Sölmundi uxorem dant. Hol. J. sed cæteras sorores, non sine injuria dimittunt innuptas.

c) Vermundr Þorgrímsson (priore marito omisso) Jör.

d) Suartarson Laxdælam l. c. et tradit inde ortum in quinto gradu generationis, famosum illum Thorvaldum Snorri Vatzfiördensem.

e) Steinn ok Steingrimr. add. Hol. Jör.

f) Þórdr. Jör. ut supra.

g) frumvexti. Jör. Hol kom í Hvítárós, adpelleret in ostio albis Borgarf. J.

h) mikinn. Hol.

i) áttæru skipi, fóro húskarlar hans eptir lid.

A. C. 944. varr beiddiz at fara med þeim, ok *k*) þeir veittu honum þat, fór han þá inn á Völlu med húskarlum; þeir voru VI famann á áttfæro fkipe ok er þeir fkyldu ut fara, þá var *l*) flædurin fíd dags, ok er þeir urdu hennar at bída. þá fóro þeir um qveldet fíd; þá hlíop á *m*) utfynnings fteinodi. Enn þar geck imóti *n*) utfalls ftraúmr, giördi þá ftórt á firdinum *o*), fem þar kann opt verda. laúk þar fva at fkipit *p*) kafdi under þeim ok tynduzt þeir aller en epter um daginn fkaút upp líkunum. kom lík *q*) Bödvars inn i Einars-nes, en fum komu fyri funnan fiördinn, ok rak þángat fkipit, fannz þat inn vid Reykiar-hamar. þann dag fpurdi Egill þeffi tídinde, ok þegar

varus peteret fibi veniam cum illis eundi atque operarii hoc ei dabant, adeo cum illis Hvitar-vallos (Campos Albianos) penetrauit. Erant omnino VI. in naui VIII. remigiorum. Cum autem amni exeundum iis effet, venilia fero diei incidit; quam quia operiri neceffum habebant, ideo ferotino vespere foluerunt. Tunc obortus eft vulturnus *) *Lithomanes; at ex altera parte occurrebat æftus oceani refluí; unde mare procellofum in finu exftitit, quod ibi fubinde ufuvenit. Exitus rei is fuit, ut fubmerfa cum nauitis naui, illi omnes interirent. Poftridie ejecta funt corpora; Bödvari quidem in Einarsnefum, reliquorum in auftralem finus oram adpulfa, quo etiam ejecta nauis. Apud Reikiarhamar in finu interiore inventa eft. Egillus ea die* hunc

k) þat var honum veitt, *atque id ejus precibus datum eft.* Hol. —

l) flædur fiáfar. Hol. flædur tantum, fine articulo. Jör.

m) Utfynníngr. vid drif — *cum fluctuum ingeftione aut nauis de fuo curfu depulfione.* Hol. J. P. Utnyrdíngr, nude, caurus Jör.

n) útfall. nude Hol. Jör. gengu-útfallzftraumar in plus Jör.

o) fem-verda. Ignorant Jör.

p) fyldi, falo impleta fub v. n. Hol.

q) Einars mendofe Hol. J. P.

* Ita, nimirum græco vocabulo, nefcio an ulli ante me adhibito, libuit mihi reddere illud Stein-ódi. Hoc autem latine valet: in lapides vel faxa furens ɔ: tam vehemens, feu, ut Catulli verbo utar, vefaniens, ut faxa de terra fublata per aëra jaciat. Steinódr Lægi, memini videre in verfu quodam prifco, ubi flamma ne ignis an æftus maris fignificetur, non habeo dicere, cum neque ubi extet verfus, neque ex eo plura, memoriæ nunc occurrant. Certius fuerit huc advocare graviffimum auctorem Theodolfum

A. C. 946.

þegar reid han at leita r) líkana. Han fann s) rett lík Bödvars, tók hann þat upp ok setti i kne ser ok reid med t) út i Digranes til *) haúgs Skállagríms. u) han let þá opna haúginn, ok lagdi Bödvar þar nidr hiá Skallagrimi: var sídan aptur lokinn haúgúrinn ok var eige fyrr lokit enn um Dagsetrs skeid. Eptir þat reid Egill heim til Borgar, ok er han kom heim; þá geck hann þegar til lokreckiu þeirrar er han var vanr at sofa í: han lagdiz nidr ok skaút x) fyri loku. engi þordi at y) krefia han máls. Enn sva er sagt, þá er þeir settu Böd-var

hunc casum audiit et simul equitabat quæsitum corpora. Ille *) *porrectum invenit corpus Bödvarii, quod susceptum, genibusque suis inpositum, in Digranesum euexit ad tumulum Skalla-Grimi. Tunc aperiri fecit tumulum, et Bödvarum ibi apud Skallagrimum composuit; deinde clausus est tumulus, neque priùs, quam circa decessum diei confectum negotium. Postea Borgam domum reuectus est, quo veniens, ilico accessit cubile clausum in quo dormire solitus; et decumbens, fori pessulum objecit. Nemo ausus est verba eum postulare (eum adpellare). Ita autem fertur, cum Bödvarum tumu-*

de Hvine, apud Snorronem in vita Haraldi Pulchricomi, qui vates de mari tempestuoso cecinit. Verpr Geitis-vegr grióti ɔ: *Geiteri via (mare) jactat saxa*; cæterum, quod attinet ad illud Ode variatum ab Odr, adj. in composito Subst. Steinódi, conferri potest illud Varronis in Marcipore, ubi violenti aquilones appellantur: Phrenetici septentrionis filii.

r) Ita Membr. plenis literis. Cæteri líkanna vulgate.

s) rett, add. Membr. A. K. M. soli.

t) upp *sursum*. Hol. P. J. vix recte.

*) hauks. ex Holan. G. putida antiquitatis affectatione.

u) Prodigiose satis hæc narrant Jör. þá opnadizt haugurinn. Egill lagdi B. þar í hiá Skallagr. þá laukzt haugurinn aptr, *tum sponte sua aperiebatur tumulus. Egill. B. eo intulit, ap. Skgr. tum tumulus iterum sponte sua operiebatur.*

x) loku fyri hurdina. Jör. quod in versione expressi.

y) krefia hann, nie máls at krefia G. ex Holanis corrupte forte ad prius krefia excidit: upploks vel uppioku foris apertionem || krefia hann til máls nie krefia hann til orda. Ex Holanis N. ingrata tautologia, ut opinor.

*) Conf. ut hanc versionem capias pag. 396. n. 1. Poterat et verti *integrum illæsum*, sed eum sensum non admittit vocabulum rettr, quod sciam. Paull. melius verteretur aduerbialiter *recte* ɔ: eo ipso in loco, quo ejectum esse audierat.

A. C. 945. var nidr, at Egill var buinn, z) hofan var ftreingd faft at beini. han hafdi *) fuftans kyrtil raudan þraúngvan upplítinn ok láz at fídu, enn þat er fögn manna at han þrútnadi fva at kyrtillinn rifnadi af hönum, ok fva hofurnar, enn eptir um daginn let Egill ecki upp þ) lok-reckiuna, han hafdi þá ok engan mat ne dryck; lá han þar þann dag ok nóttina eptir. Eingi madr þordi æ) at mæla vid hann. Enn hinn þridia morgin þegar er lyfti þá let Asgerdr fkióra hefti undir mann reid fá fem ákafligazt veftr i Hiardarholt a) ok let fegia Þorgerdi þeffi tídindi öll faman, ok var þat um *) núnfkeid er han kom þar. Han fagdi ok þat med, at Asgerdr hafdi fent henne ord at koma fem fyrft fudr til Borgar. Þor-

tumulo deponerent, amictus fuiffe Egillus: caliga ad crus arcte erat adftricta: utebatur autem tunica goffypina rubra angufta et fuperne tenui, ab latere tæniis fibulata. Adeo autem ille intumuiffe traditur, ut disrupta fit fuper corpus ei tunica uti et caligæ. Neque uero poftero die lectum claufum reclufit Egillus, neque tum cibo nec potu ullo ufus eft. Sic ibi eum diem et noctem poft decubuit; adloqui eum fuftinente nemine. Tertio autem mane, fimul ac lucefceret, Asgerda equitem amandauit, qui curfu quam vehementiffimo petiit Hiardarholtum occidentem verfus, Thorgerdæ hæc euenta uniuerfa narrare juffus. Erat hora circiter tertia pomeridiana cum eo perueniebat. Ille præter cetera nunciauit, Asgerdam verba ei legaffe, ut quam primum auftrum verfus Borgam veniret. Thor-

z) de caliga ignorant, Hol. J.

*) Kyrtil, tantum Hol. J. Mox. ecki þraungvann, mavult J. *non angufta*, forte non adeo inepte. Porro *upplítinn ok láz at fíþu*. Omitt. Jör. Hol. J. et fateor me, non capere fatis, quid illud, *lítinn*, hic fonet aliud, quam *anguftum*, ut alterutrum, *þraungvann*, aut, *lítinn*, fit abundans. *Láz*, varie corrumpunt Traduces, nempe *Lazt* K. M. *Læft* Hrapp. et *lá* L. quod iis facile ignofcendum in voce parum nota. cfr. Specimen Gloff. ad T. 1. Eddæ Sæmundi, fub voce *láfs*.

þ) hurdina. *forem*. Hol. P.

æ) hann málf at krefia (kuedia) *ab eo eloquium poftulare*. Ut fupra Jör J. P. honum nær at koma, *eum propius accedere*. Hol.

a) at fegia, (ok fagdi) Þorgerdi (þ) t. oll. (jafnfaman add. Hol. J. *narrare (et narravit) omnia uno tenore (ordine)* Jör. Hol. J. in hisce contextus ex Membr. negligentior: han reid: — ok let fegia: — han fagdi ok þat med.

*) ita Membr. Cæteri, non, vulgate. Totum incifum abeft á Jör. Hol. J. P.

Þorgerdr let *) þegar södla ser hest; ok fylgdu henni II menn; ridu þau um qveldit ok nóttina, til þess er þau komu til Borgar. geck Þorgerdr þegar inn i eldahus. Asgerdr heilsadi henni ok spurdi, hvart *b*) þau hefdi náttverd etit. Þorgerdr segir hátt. *c*) engan hefi ek náttverd haft, ok engan mun ek fyrr enn at Freyiu. Kann ek mer *d*) eigi *e*) betri rád enn fadir minn; vil ek ecki lifa eptir faudur minn ok bródur. hun geck at lok-hvilunni ok kalladi, *f*) fadir *g*) lúk upp hurdunni. vil ek at vid farim eina leid bædi. Egill *h*) spretti frá lokunni. geck Þorgerdr *i*) upp í hvílugolfit ok *k*) let loku fyrir hurdina. lagdiz hon nidr i adra reckiu er þar var. Þá mælti Egill. vel giördir þú Dóttir, er þú vill fylgia fedr þínum, *l*) mikla ást hefer þú sýnt

Thorgerda extemplo equum sibi sterni jubet. duo illi adsciti comites. Ea die et nocte equitare pergunt, donec Borgam peruenissent. Thorgerda statim in culinam (hypocaustum) introit. Asgerda eam salutat, et rogabat, an coenassent? Thorgerda sublata voce dixit: nulla ego coena usa sum, neque utar ulla, priusquam apud Freyiam; melius mihi consulere nescio, quam (sibi) pater meus; patri meo et fratri superuiuere nolo. et cubile clausum accedens clamat: Pater! aperi fores. volo nos ambo unam ire viam. Egillus obicem amouit. Thorgerda in lectistitium adscendit, et foribus obdidit pessulum, decubuitque in alium lectum, qui ibi erat. Tunc fatus est Egillus: Bene fecisti, gnata! cum comes ire vis patri tuo; magnum amorem osten-

*) taka hest sinn, *adduci equum suum*, ɔ: quo vehi solita. Hol. J.

b) hun hefdi nockut haft mat (hon hefdi lokit mat) *numquid illa cibi cepisset* (*coenam absolvisset*) Jör. Hol. J. P.

c) eigi hefi ek haft, ok eigi mun ek etc. omisso náttverd vel mat. Hol. hátt, modo ante male omitt. Iid. et J.

d) negatio abest a Membr. et sic possunt verba interrogatiue accipi: *an melius noui mihi consulere, quam* etc.

e) betra rád, in num. sing. Jör. betra sid, *mores non noui melius patre*. Hol. P.

f) hátt, *elata voce*. add Hol. J. P.

g) lát upp þú hurdina. Jör. illud, þú, vim instantis ostendit.

h) spyrndi frá lokunni, *calce remouit*, (*excussit*) etc. Jör. let upp (frá) lokuna Hol. J. P.

i) þá í huiluna, *tum cubile intrauit*. Jör.

k) lauk optr hurdina, ok let etc. *januam clausit et* Iid.

l) ok, *et* add. Jör. Hol. P. quod nihil opus.

ſýnt vid mik. hver van *m*) er, at ek muna liſa vilia vid harm þenna. Sidann þögdu þau um hríd. Þá mælti Egill. hvat er nú Dóttir. tyggr þu nú nockur. tygg ek ſaul ſegir hon *n*) þvíat ek ætla at mer muna þá verra, enn ádr. ætla ek ella at ek muna oflengi lífa. Er þat illt *o*) manni? ſegir Egill. *p*) all-illt ſagdi hon. *q*) villtu eta? *r*) hvat man varda, ſegir hann. *s*) enn ſtundo ſídar kalladi hon ok bad *t*) gefa ſer drecka. *u*) ſídann var henni gefit vatn at drecka. Þá mælti Egill.

oſtendiſti ergo me. quæ ratio ſperandi eſt, quod cum hac jactura (plaga) velim viuere. Deinde aliquamdiu ſilent. Tunc Egillus loquutus eſt: Quid nunc eſt, filia? mandis tu nunc aliquid? Mando algam veſcam (ſaccchariferam) inquit illa, ſic enim credo mihi pejus fore quam antea; alioquin vereor ne nimium diu viuam. An illud malum eſt homini? inquit Egillus. Valde malum, ait illa. vin' veſci? quid referet (obſtabit)? ait ille. Aliquanto autem poſt illa clamans popoſcit ſibi bibere dari. Deinde illi data eſt aqua

m) var (þér, add. Hol.) til þeſs, ſegir hún, at ek mundi vilia liſa eptir þik, *quo pacto id cogitari potuit (cogitare potuiſti) inquit illa, me tibi ſuperuiuere velle.* Jör. Hol. || hvers von var mer þeſs (þat) at ek mundi vilia liſa eptir þik (ok bródur minn add. P.) ſagdi Þorgerdur, *quid ſperare habebam tantum, ut vellem ſuperuiuere tibi (et fratri meo,) dixit Thorgerda* J. P. Nec dubium, quin hæc periodus in Contextu etiam tribuenda ſit Thorgerdæ, licet ejus perſonæ, quod ſæpe accidit in Membr. non interponatur.

n) þvíat ek mun ella of lengi lifva, *nam alioquin nimis diu viuam.* Hol. J. P. ellegar mun ek ofl. vel Jör.

o) miök, valde. Jör.

p) íllt víſt, *malum ſane.* lepide ſatis Hol. J. P.

q) eda villtu eta af nockut, *numquid inde comedere vis?* Jör.

r) hvad vardar, ſagdi han, in præſenti modo. Hol. J. P.

s) þótt ek reyna, *ſi experiar.* add. Jör.

t) fá, (gefa) ſer vatn, at drecka, *adferri (præberi) ſibi aquam ad bibendum* Jör. Hol. J. P.

u) ok ſagdi ſik þyrſta miök, *adfirmans ſe ſitire vehementer.* add. Hol. J. P. mox, henni var færdr dryckurinn, *illi allatus potus.* Jör.

Egill. x) slíkt giórir at er saulinn etr. þyſtir æ þeſs at meirr, villtu drecka *), fadir ſagdi hon. hann tók vid ok ſvalg y) ſtórum, ok var þat i Dyrshorni. þá mællti þorgerdur. Nú ero vid z) vællt, þetta er miólk. Þá þ) béyt Egill ſkard or hornino allt þat er tennur tóku, ok kaſtadi horninu ſídan. Þá mællti þorgerdr, hvat ſkulo vid nú til ráds taka. lokit er nú þeſſi ætlan æ). Nú vilda ek fadir at vid leingdim líf ockart ſva at þu mættir yrkia erfi-qvædi eptir Bödvar, enn ek mun riſta ö) á kefli. enn

*aqua bibere. Tunc fatus eſt Egillus: *) "Hoc venit ex eo, quod alga comeditur, ſititur usque tanto magis. Vis bibere, pater? dixit illa. Ille accepit potum, et magnis hauſtibus ingurgitavit: erat autem ille in cornu ferino (bubali). Tunc infit Thorgerda: Jam decepti ſumus: hoc eſt lac. Tum vero Egillus fruſtum de cornu mordicus adſcidit, quantum dentes quibant comprehendere (quo usque dentes pertingebant) et deinde cornu abjecit. Heic loquuta eſt Thorgerda: Quid nunc conſilii capiemus? actum eſt jam de hoc conſilio. Volo ergo, pater! ut noſtram produceremus vitam, ita ubi carmen funebre Bödvari* poſſet

x) ſlíkt fá þeir ed ſölin eta, *hoc nanciſcuntur alga veſcentes, ſitiunt tanto magis* Hrapp. Slíkt giörir at, er ſölin etr, G. quod corruptum ex textu videtur et illud er expungendum. Librarius non aduertit gerir, et, etr hic eſſe Imperſonalia || Slíkt kaupiſt á er ſölin etr, *hoc pretii obtinetur (lucrum capitur) eſu algæ* Jör. Slíkt verdr af, er ſölin eta, *huc euadit res, cum algam comedunt* J.

*) þá, *ergo* ɔ: cum ex algæ eſu tanta ſequatur ſitis. G. N. forte reponendum: þó, tamen.

y) harla ſtórum, valde magnis. Hol. heldr ſtórum, *impendio majoribus* Jör.

z) ita Membr. inſerto *i* vielut Hol. vælt, Jör. villt, *in errorem inducta* J. P. E.

þ) kaſtadi hann horninu, ok mælti: hvat ſkulu vid nú taka ráds. lokit — — fyrirætlan, *cornu abjicit et dixit: quid nunc cap. Conſilii* etc. Hol. ignorantes de parte cornu morſu ablata, uti etiam Jör. þá kaſtadi hún horninu, ok m. *tum ea*, (Thorgerda) *cornu abj.* J. P.

æ) at vid munum ſo ſkiótt deya, ut tam cito moriamur. add. Jör.

ö) eptir. add. Jör. unde ſenſus: *quod ego ore tuo excipiens (exceptum)* in Tab. ſc. Mox ſídan — ſyniſt, male abeſt ab Hol.

*) Hoc dictum Egilli, ſaltem prima ejus pars in prouerbium abiit, quod hodie nonnihil variatum ſic effertur: Slíkt fá þeir ſem ſölin eta, cæteris excluſis. et adplicatur

enn ſídan deyiu vid ef ockr ſýniz. *a*) ſeint atla ek Þorſtein ſon þinn yrkia *b*) qvædi eptir Bödvar, enn þat *c*) lydir eigi at han ſe eigi erfdr, *d*) þvíat eigi ætla ek okkr ſitia at dryckiunni þeirri at hann er erfdr. Egill ſegir. at þat var þá úvænt at hann mundi þá yrkia mega *) þótt hann leitadi vid. enn freiſta má ek þeſs ſagdi hann. Egill hafdi þá átt *e*) ſon er Gunnarr het, ok hafdi ſá ok andaz litlu ádr, *f*) ok er þetta *g*) upphaf qvædis:

Sonar

poſſet condere, quod ego in Tabula ſculpam, at poſtea moriamur, ſi ita nobis videtur. Sero opinor Thorſteinem filium tuum Bödvaris memoriam carmine celebraturum; atqui nefas eſt, ei non parentari. *) *Neque enim puto nos adſeſſuros in conuiuio illo, quod in ejus memoriam celebratur. Egillus dixit; id tum quidem non eſſe ſperandum, quod eo tempore carmina poſſet pangere, etſi conaretur; at experiri, id inquit, poſſum. Habuerat autem modo filium nomine Gunnarem, qui etiam mortem obierat paullo ante. Atque hoc eſt initium poëmatis:*

Diffi-

ad incommodum alicunde neceſſario conſequens.

a) offeint, *nimium ſero.* Hol.

b) erfikvædi, nude, *Epicedium* vel *Epicedia.* Jör.

c) ſómir. Jör. dugir. Hol. J. idem. þad lidr eingi, at hann ſie eigi erfdr, *nemo patitur, ei carmine non parentari*, Hrapp. corrupte ex illo, þad lydir eigi, quod non intellexerunt ob demtam adſpirationem.

d) þvíat, usque ad, er erfdr, non ſunt in Hol. Jör. Hrapp. J.

*) en freiſta má ek, at leita vid, *ſed periculum facere poſſum illud conandi.* Hol. haud ingrata tautologia in illis, freiſta, et, leita vid, ad difficultatem rei monſtrandam.

e) úngann, *parvulum.* add. Jör. Hol. J.

f) Egill ſettizt þá upp, ok fór at kveda — *tunc Egillus a ceruicali ſe leuans, canere incepit.* Hol. Sídan hóf Egill upp Kvædit, ok er þetta Upphafit á — *deinde Egillus carmen orſus eſt, cui hoc eſt initium.* Jör.

g) Upphaf at. Hol. ‖ ante. ſo hliódandi *ita ſonans*, per Danismum Hrapp. pro: ok er þetta Upphaf at.

*) Hæc periodus non bene in ſenſu cohæret præcedentibus; videtur autem eſſe ſententia. Epicedium tuum in honorem Bödvaris recitari ſane deberet in ejus parentalibus, licet nos ipſi illa non celebremus præſentes; ſive quod moriendi conſilium ante impleuerimus, ſive quod adeſſe non ſuſtineamus ob luctus magnitudinem.

b) Sonar Torrek.

I.

Miök *i*) erom tregt
Túngu at hræra
Edr

Difficultas 1) *ex Filiali orbitate, siue Jactura filii.*

Verf. I.

Valde difficile est mihi
Linguam mouere
Aut

b) Ita vulgare nomen eft hujus Poëmatis, quod cum Gunnare Pauli retinendum, cum in priore *Nominis* parte confentiant Libri plurimi in Varietatibus Lectionum ad ipfum Contextum Hiftoricum, infra adducendis. Sona-Torrek, *in pl. i. e. filiorum* — legit *Thorarinus Sigvaldi Lilieudal* in *Epitome Gloffarii P. Widalini, voce* Torrek; atque idem eft in *Collectione Carminum aliquot Vett.* quam *Theodorus Thorotti*, nobis impertiuit. Collectio quæ in *Varietatibus Noftri poëmatis* vocatur *Th.* uti et in I. i. e. vetufto Exemplare ad collationem commodato a Viro S. Venerabili, *Johanne Finnæo*, Epifcopo Skalholtenfi. Id Exemplar etiam continet *Fragmentum Arinbiarnar-Drápæ*, aliquanto plenius unico illo, quod in *A. Magnæi Bibliotheca* fupereft, illatum Libro *E.* Hiftoriæ noftræ. *Sona Torrek* denique præferunt *Jör.* in quibus folis, inter omnes A. Magnæi Bibliothecæ Codices *Egils-Sagæ*, qui ad hanc Hiftoriam edendam adhibiti funt, præfens Oda qualiscunque extat, et inde probabiliter traducta eft in *S.* five Libro Perilluftris Suhmii; nam quæ in hoc occurrunt Varietates pauculæ, Librarii culpa videri poffunt irrepfiffe. Mirum autem eft, nullum exiftere Exemplar hujus Odæ feparatum five in copiofa Legati A. Magnæani Bibliotheca, five in privatis pluteis. Ea Exemplarium paucitas, ex obfcuritate Odæ, tam in rebus quam in verbis, hinc inde incidente, probabiliter arceffitur. Liber Impreffus Hrappfeyenfis Odam continet, atque in ea usque ad putiditatem archaïzat, cum alias nimium quantum in fcriptione novaturiat. G. Pauli Varietates attulit, in fuo, ut opinor, Exemplari, haud fane contemnendo, quod indigitatur Lit. *P.*

i) Ita Membr. a et E. G. L. Th. Sed er um diuifim Cæteri et G. Pauli, ubi *um* παρελκον nihil fignificans.

1) Torrek, *vox infolens hodie, fed olim non item, aliquoties enim in vetuftis monumentis occurrit: fimpliciffime accipi videtur pro damno vel jactura, et ita Biörnus ab Skardsâ accepit in fuo Gloffariolo Legum.* J. Olavius Grunnauicenfis in magno fuo Lexico, *vertit* Sona-Torrek *per* amiffio filiorum; *exponit autem* Torrek, *per*, difficilis negotii exfecutio; et *ducit vocem f. pofteriorem ejus partem*, exfequi negotium. *De hac originatione confentit* J. Olauius Hypponefius, in Gloffario Diatribes: *Confulendus quoque de ejus notione* Th. S. Li-

k) Edr *l*) loptvægi	*z*) *Aut aërium libramentum*
m) Lióð pundara.	*Vocalis* (*vel poëticæ*) *trutinæ.*
Era nú *n*) vænligt	*Nunc non est sperabile.*
*) Um vidris *o*) þýfi.	*Odini furtum* (*Poësin*);
Ne	*Neque*

liendal in Glossario Ll. contracto, *inserto* Script. Societ. Lit. Isl. *ubi plures adferuntur significationes* Vocis *probabiles.* G. Pauli *vertit* Sonar Torrek *per*, difficultas filialis, *quod videri potest nimis ambiguum, nam quid est* difficultas filialis? Annotatio hæc est: Torrek, malum difficulter depellendum, *a verbo* eg rek, *pello, depello, et præposit. inseparab.* Tor, *quæ eadem est ac* Gr. δυς. Torrek *dicitur in* Arna Bisk. Saga annonæ caritas cum aëris inclementia. || Torrek *simpliciter et primario* est res intricata, implicita, impedita, nodus, tricæ; *quatenus* at rekia, *certe* at rekia upp, rekia í sundr, *notat* explicare, euoluere. *Fieri etiam potest, quod* Sónar *legendum sit pro* Sonar. Són *est* expiatio, satisfactio; ergo Sónar Torrek *foret* satisfactionis, expiationis, vindictæ, difficultas, *sc. de morte filii, quod queritur* Poeta *ipse in* Carmine, Vers VIII. et IX. *Hoc de* Titulo. *Sed* Ode *ipsa adfectum* Poetæ *animum ad oculum monstrat; est enim perturbata in sensu et confusa, sicuti nimirum animus* Poetæ *erat, cum eam conderet. Eadem querelæ sæpius iterantur. Sententiæ interdum male cohærent: Cujus ultimi causa, an arcessenda sit ab adfectu* Poetæ, *an ex defectu in* Libris *hodierno, haud liquido dicendum.*

k) Ita multi Libri, sed fortasse reponendum est ne *neque*, ex circumstantiis in Contextu. || or, pro úr *ex*, Quidam Libri inter quos Mbr. a. nullo commodo sensu.

l) loptætt, *regio aërea*, satis contortim. Mbr. a. *E. G. L.* lióð eit, *una cantilena. H. N.* suspectum.

m) lióð prúdara, *carmen speciosius* sive, ut G. Pauli vult, *pulchrius sonans* aut *pangens*, quem scilicet facile mouetur lingua (et ille quidem legit lióð-prúdara, una voce). Mbr. a. *E. L. inepte.* lióð vaddara, Mbr. b. G. H. *unde G. Pauli restituit* vandara, *magis elaboratum.*

n) vænt, Mbr. a. *E. N. idem, non improbante* G. Pauli. Vant *H. absurde.*

*) Or Vidurs þysi Mbr. a. *male illud* Or, *sed* Vidurs *procedit.*

o) fengi, *præda, lucrum, exponente* G. Pauli, (*sed incertum est, an illud fengi hic sit neutrius generis, an masculini*). Mbr. b. *E. G.*

z) Lopt-vægi *a verbo* at vega, *librare, ponderare.* Jafnvægi, *et* Jafnvegi, *æquale pondus. G. Pauli.*

Ne *p*) hóg-drægt	*Neque facile protractu*
Or *q*) hugar *r*) fylſkni.	*Ex animi* 3) *latebra.*
II.	II.
Era *s*) and-þeyſt.	*Non eſt facile occurrere* 4)
t) Því at ecki velldr	*Eo non valet* 5) *exire*
Havfugligr	*Graue* (*Languidum, lentum*)
Ur *tt*) hyggiu-ſtad	*Ex animi ſede*
u) Þagna fundr	*Tacitum inuentum* (*lucrum*)
Þrig-	*Odine*

p) hugar-hægt, *animo commodum*, N. *inepte.*

q) hyggiu N. *idem.*

r) fylſkiu, D. *deprauate.* fylſnom, *Hrapp. in Plurali.*

s) *Ita omnes* Libri; *ſed* G. Pauli *mutauit in* audþeyſt, *quod diceret ſe non bene intelligere* illud alterum. Audþeyſt, *inquit a Verbo* eg þys [þyſs *rectius* G. M.] þuſa, þeyſi, (unde þeyſi-reid, concitata equitatio) feſtino, ruo. *Hæc Ille.* At þeyſa *apud Veteres interdum tranſitiue ſ. actiue ſignificat, quemadmodum apud* Noſtrum *ſupra:* Sídan *þeyſti* Egill upp úr ſer ſpyiu mikla, *et in* Sverris Saga, Cap. CLVI. þá *þeyſti* hann lid ſitt at þeym fram, ɔ: *cum vi et impetu duxit copias etc. Adeo* ek þyſs *et* ek þeyſi *non ſunt omnino Synonyma, quod velle videtur.*

t) *Ita diuiſim, ubi* at *eſt* παρέλκον *nihil ſignificans, et* því *Pronomen in Dandi Caſu; Cum* Libri *omnes et* G. Pauli *præferant* þvíat, *nam, una voce. Mox* er *pro* ecki *habet* Th. *ſenſu nullo.* G. Pauli *cepit* το ekki *pro Nomine, et duas haſce Strophas interpretatur ſic:* Non facile protruditur, *ſingultus, mæror,* ente; *annotat autem* ecki, ſingultu impedi *unde* eckia (Dan. Enke) vidica. *ὀρομαтoπoιια.*

tt) hugarſtad, *idem*, P. *ſed* hyggiu- *exquiſitius.*

u) *Hæc eſt omnium Librorum lectio, ſed* G. Pauli *repoſuit de ſuo ingenio* fagna fundr, *gaudentium conuentus uſitate; et pergit: forte* fánga fundr, *præda, lucrum, raptum euentum. Intelligitur autem* Poëſis.

3) *Cum* furtum *præmiſit, bene ſubdidit Latebram.*

4) *Sive* refiſtere malo incumbenti, *nempe mærori ex obitu Filii. Eſt et, ut* andþeiſt *ſonare poſſit reſpirandi vel ſpiritum ducendi facultatem.*

5) *Subaud.* at komazt *vel* fara, út. *Ita quoque Synonymum hujus Verbi adhibetur in* Olafs Helga Saga Thomasſkinnæ, *de* Hárekо *a* Thiótra: Hárekr qvadzt eigi *mega* ſua lánga leid.

(x Þriggia nidia	6) *Odine propinquorum,*
Ár-borinn	*Olim ablatum*
Úr jötun-heimum.	*Ex Jötun-heimis.*
III.	III.
y) Laſtalauſs	*Inculpatus* 7)
Er z) lifnadi	*Qui* 8) *vixit*
Án	*Sine*

x) G. Pauli *ſubſtituit:* Friggiar, *manifeſte, ut ait, poſtulante ſenſu ac metro. Deinde pro* nidia *in parentheſi adpoſuit* gnidia. Friggiar nidia vel gnidia, *vertit.* Friggæ *mariti* (Odini). *Illud* gnidia *obſcoenum olet, non enim aliud poteſt verbo tenus eſſe, quam* Subagitator mulieris. *De cætero hiſce Conjecturis nihil erat opus, etſi* Nidr de Conjuge *dici poſſe non abnuerim.*

y) Laſtalauſt, Adverb. *inculpate, ſine crimine S.* Liſtalauſs, *iners, rudis. Hrapp. cui lectioni quadam tenus fauet* Edda Snorrii. Laſtalauſer, *in* Pl. *Th., nullo commodo ſenſu.* Loſtalauſt, *G. Pauli ex ſuo ingenio, cujus explicationem videbimus Stroph.* ſequ.

z) Lifnadr á, *vita aut vitam adeptus in* etc. *Th., quod haud facile conciliatur cum cæteris.* lifandi, *G. Pauli, ex conjectura, et vertit hanc et præcedentem Strophan. Nullam capit voluptatem viuus* (ego Poëta) etc.

6) Þriggia *hic eſt Genit.* Sing. *a* Nominat. Þriggi, *quod pro* Odini Nomine *accipio etſi in* Edda, *qualem hodie habemus, non exſtat, ſed* Þridi, *ejusdem Nomen exſtat ſane, haud ſecus ac* Tveggi, *quæ orta ſunt a triplici illa Perſona, quam* Harr, *Celſus* ɔ: Odinus *repræſentauit in Colloquio eum Gyluio Rege.* Nidiar *ſunt qualicunque neceſſitudine juncti, ſiue Sanguinis ſiue Adfinitatis ſiue Amicitiæ: Ergo* Þriggia Nidiar *hic erunt* Aſi, *qui etſi Medum Poëticum ipſi non acquiſiuerunt (nam* Odinus *Eum ab* Suttungo *furatus eſt, unde ille Medus, hic* Þagnafundr *et ſupra* Þyſi, *apellatur), tamen ſine dubio utilitatem inde perceperunt.*

7) *Tale Epitheton Gigantibus aliquoties tribuit Heſiodus et Gigantes ab ſinceritate ſæpius commendati ſunt, unde noſtrum Vocabulum* Trölltryggr, *Gigantum inſtar fidelis. Sed Odinus aliud ſane teſtimonium de Ymero perhibet.*

8) *Inchoatiuum pro Simplici; vel reponendum* lifi nádi, *vitam obtinuit.*

a) An nackvars	*Sine ullius*
Nöckva *b*) bragi	9) *Nauigii impulſu;*
Jötuns háls	*Ejus Gigantis juguli*
Undir *c*) þióta	*Vulnera flatuoſe ſonant*

Náins *De-*

a) *Hæc lectio eſt ex noſtra* Conjectura. Exemplaria præferunt: á nöckvers; *quæ ſequitur G. Pauli. Verſio Ejus ad proximam Var.* L. adferetur. Ubi duo *n* in *an* et *nackvars concurrerunt*, *prius facile potuit exturbari.*

b) bragir, *in Plur. inepte* Hrapp. dragi, *G. Pauli*, *ex conjectura*, *et vertit hanc*, *et ſequ. Strophas: Ex Nöckveri* (nani) *nauigii deductione* (ↄ: Poëſi), et Poſſet *dragi facile mutari* in *bragi*, nam Literarum *b* et *d ductus in Membranis interdum parum inter ſe eſt diſſimilis. Denique pro* bragi *fortaſſe reponendum ſit* bragdi, *eodem ſenſu*, ſc. Verſatione, *actu*, *motu*, *agitatione*, του bragr *hæc ſignificatio inaudita*, *at dubium non eſt*, *quin* bragd et bragr ſint ejusdem *Originis. Fortaſſe ejusdem ſignificationes fuerunt ab initio.*

c) flota, *fluitant*, *flutant*, *at flota*, proprie eſt Verbum Actiuum et notat: *ad fluitandum impellere vel facere*, *ut fluitet*, quod huc non attinet; Ergo *flota* ex *flióta* corruptum. G. Pauli quidem *flota* in Textu retinet, ſed ut Var. L. adfert *þióta*, quam etiam præfert *Hrapp.* et ea meliorem eſſe cenſet. Varie autem exprimere conatur iſta *þióta* et *flota*, nempe: id quod in Verſionem intuli, et proxime ad ſenſum vocis *þióta* accedit, *flatuoſe ſonant*, item *æſticant*, *furunt*. In proclivi erat addere *fluunt*, *manant*, quandoquidem *flota* in Textum ſuſcepit.

9) *Secundum* Eddam, *de Interitu* Ymeri, *Mare demum ex ejus ſanguine exſtitit*, *adeo Ille Vitam ſine uſu nauigii exegit. E ſanguine Ymeri cæſi Dii mare crearunt.* Grímnis mál:

Ur Ymis holdi
var jörd um *ſkaupuſ*
enn *ur ſveita ſær.*

Völuſpá:

ár var allda
þá er Ymir bygdi
vara ſandr ne *ſærr*
ne *ſualar unnir.*

d) Náins nidr	10) *Defuncti infra*
Fyrir nauſtdyrum.	*Ante nauſtibuli Oſtium:*
IV.	IV.
Þvíat ætt mín	*Mea enim progenies*
A *e*) enda ſtendr	11) *Finem attigit,*
Sem	*Tan-*

d) Nóins, *Th.* quod forte Dvergi *nomen ſit, pro altero, nam o et a facile alternant inter ſe. G. Pauli* Náins *pro* Dvergo *accipit, et vertit duas haſce ultimas Strophas: Infra Naini* (nani ſ. dvergi) *naualis oſtium, quæ Verſio, non ſatis liquida eſt. Eam ſic illuſtrat:* » Ex Ymeri Gigantis ſanguine mare, cujus ſæuitia filium Egilli abſorpſit. « *Nauis Nani* eſt *Poëſis;* hujus Statio, *nauſt*, pectus vel cor, ubi conditur, et unde exprimitur. Denique non omittenda eſt Conjectura G. Pauli de Nains nidar fyrir nauſt dyrum, ɔ: *ante filii Naini naualis oſtium.* Naini *filius Duergus, ut* Yta ſynir, lyda Kyndir etc. *hominum filii* ɔ: *homines. Cum noſtro* Náinn (*Nom. proprio*) *ſatis bene conuenit* Gr. *ναυος* et *Lat. nanus. Certe neſcio*, an *Feſti etymon certius aut verius.* « *Quod Genetiuus nidar exiſtat, probari debuerat, nam nidia exiſtere ſcio*, etſi *Anomalως, alterum nusquam vidi.* Náms *fortaſſe pro* Náins *reponendum ſit, ut* Náms nauſt, *doctrinæ, eruditionis, ſcientiæ receptaculum ſiue pectus* vel *cor.* Nauſt *non tantum dicitur de nauſtibulo, verum etiam latius de æde quacunque, quod ex Verſu* Skárii in Niála *poſt Incendium ſatis liquet. Verum tamen ſuper* Mare, ante oſtium cordis ſonante, *in eodem luto hæremus. Poteſt interim fieri, ut Poëta dicat* marinam injuriam *impedire ſe, quominus carmen proferre valeat.*

e) end, *Th.* ſuſpectum.

10) Náinn *accipio pro Participio ſine Verbi origine, a Nom. Subſt.* Nárr, funus, cadauer.

11) Því at, ideo, *diuiſim, ubi at παρελκον et* Því, cauſale, *fortaſſe, ſ. potius neceſſario reponendum ſit, nempe:* Ideo progenies finem attigit, quia Gigantis vulnera ſonant ante nauſtibulum, *ut in priori Verſu eſt. Strictius ad Textum foret:* In fine verſatur vel conſtituta eſt. *Altera Verſio eſt* G. Pauli. *Modo antea* ætt mín *de uno filio hyperbolice dixit ex adfectu, cum tamen Thorſteinem haberet*, et *duas filias ſuperſtites.*

Sem *) hræbarnar
f) Hlimar marka:
Era kafkr madr
Sá er *g*) kögla ber
Frænda *h*) hrærs
Af *i*) fletium nidr.

Tanquam 12) *funeſtô ictu percuſſa*
Ramalia ſyluarum.
Non eſt alacer homo,
Qui 13) *artus* (*condylos*) *fert*
Cognati de lecto funebri
Deorſum.

*) brâbarnar, *cruda percuſſa, Th.* hræbiarnar, *Hrapp. funeſti urſi*, nullo ſenſu.

f) hinnar, *Th.*, deprauate. hlinnar, *Jör.* et *J.* ſiue Epiſcopi J. Finnæi *Exemplar.* hlínar, *G. Pauli* et in *parenthesi adpoſuit:* vel t. *bleinar, et vertit arbores. Sed ſi ex Illo quæramus, quid blein ſonet in ſylua, hæreat, opinor.* hlimmar, *S. unde repoſui, quod in Textu eſt*, et *ſane melius de progenie ramalia quam columnæ procedere videntur.*

g) þögla, *Jör. Th. Hrapp. de qua G Pauli:* „þögla, qvod *habent Exemplaria*, et *tacite ſonat. tam in Poëſin peccat, quam Syntaxin, ſenſu nec nimis felici.* „ *Atque adeo Ipſe reſtituit, quod in Textu eſt.* Et *J. parum abludens, præfert* kaugla bör.

h) hrærs, *cum priori conjungit, Th.*

i) fletom, *Hrapp. id. ſed parum antique, quantumuis alias archäizat* in *hac Oda. Deinde,* pro *nidr*, ıiþr *præferunt Th.* et *Hrapp. quod notat, emolitur, et ſcribendum erat per y*, rydr.

12) Hræbarnar hlínar, *per*, cadauerum inſtar tempeſtate dejectæ arbores *expoſuit G. Pauli.*

13) Artus *vel* condylos cognati *pro* Ejus corpore *poſuit, et ex Mea Sententia in ſenſu conjungendum eſt*, frænda köggla, *non enim, ut magnus Interpres fecit*, köggla, *ſeparatim*, et frenda hrærs fletium, *conjunctim. Tres enim poſteriores Strophas ita vertit:* Qui condylos (ſe ipſum) fert de cognati ſepulcrali ſede deorſum. *Poteſt etiam in ſenſu conjungi:* köggla frænda hrærs, condylos cognati cadaueris, *et illud* af fletium *ſeparatim poni pro* ex ædibus, *qua Interpretatione admiſſa Lectio* rydr *adprime quadrat. Illud diſcrimen inter me et Interpretem eſt, quod ille* hrærs flet *de* ſepulcro *capit, Ego de* lecto funebri, borunum, *quod ad rem ipſam non multum intereſt, nam* berr — hrærs fletium, *in ſenſu eſt: effert cognatum domo; Illi autem: Refert ſe domum a Sepulcro.* Hrær *pro* hræ, *cadauer, funus, it. mors ipſa, ut in Verſ. ſequ.:* Cognatum *fortaſſe* Lat. *Rudus et*

V.	V.
Þó mun ek mitt	14) *Tamen ego meum (mei)*
Ok modur *k*) hrer	*Et matris* 15) *funus,*
l) Faudrfall	*Patris casum*
m) Fyrst um telia.	*Primum recensebo.*
Þat	*Illam*

Ruo. Super Voce kaskr Stroph. 5. *ante, annotat* G. Pauli: "Kaskr vigens, vegetus. *Excusatio adhuc eadem, quæ in antecedentibus. Dictus vero videtur* kaskr, *quasi* kattskr, *felis instar agilis vel vegetus.* Dan. karsk. *De vocibus* Hrör, hreyr, röra, reyra, *vide* Hypnon. Gloss. Synt." *Hæc ille. Deriuatio vocis* kaskr, *quam dedit, satis festiua est, sed cum Dani r inseruerint huic voci, haud absurde duceretur a* Kar *pro* Karl, *vir, mas, cujus conjux* kæra, *mulier, adhuc in usu est, adeo ut dubium non sit, Mascul.* Kar *olim extitisse: quo accedit, quod Noruegi et Sueci hodie* Kar *pro* Karl *dicant. Confer. et alias* Me *sub voce* Hoskr, Horskr *in* Gloss. Edd. T. I. *Sed hæc Oda aliud sibi postulat quam Tricas Etymologicas. Denique quatuor posteriores Strophæ videntur continere Sententiam generalem vel prouerbialem.*

k) hier, *hic* ɔ: hac in villa vel in hoc carmine, *J.*

l) frændafall, *Cognati* vel *Cognatorum cladem*, Id.

m) first um, *remotissime* vel *remotissimum*, *J.* suspectum.

14) *Ordo prioris partis est:* þó mun ek fyrst um telia mitt faudrfall ok módurher. *Þó mun ek* etc. *Si hoc connecti debeat præcedenti, quod relationis particula* þó *postulat, sensus interior foret: Etsi hæc jactura mihi sit grauissima, tamen plures jacturas antea feci,* ɔ: *parentum, (et aliquot Versibus interjectis) aut* Ufi *aui, aut* Thorolforum *patrui vel fratris. G. M.* [*Quomodo* particula *copulatiua interdum ante utrumque copulatum posita fuerit priscis, ostendisse puto Interpretem ad* Gunlögs Sagam], G. Pauli.

15) Hrör *f.* hrer, *hic videtur notare, cadaver, quemadmodum dicitur* hrör, *vestis detrita,* it. Karl-hrör, *senex decrepitus;* Kerlingar-hrör, *capularis vetula;* hrörligr, *depontanus senex;* ek hrörna, *viribus destituor.* G. Pauli, *qui* modur hrör, *per matris desideratum cadauer exposuit, unde illud (desideratum) sumserit, non liquet. Cum funus notet et corpus mortuum et mortem ipsam,* hrer *vel* hræ *haud incommode hoc loco per funus exprimi arbitratus sum. Quod* Hræ *etiam ut* Hrör, Hrer *et* Hrær *(supra) dicatur de corporibus hominum mortuorum*

Þat ber ek út	16) *Illam effero*
Ur *n*) ordhofi	*Ex verborum delubro* (ɔ: *ore*)
Mærdar timbr	*Poëticam sylvam* (*vel materiam*)
Máli *) laufgat.	*Sermone* (*carmine*) *frondentem.*
VI.	VI.
Grimt *o*) var um hlid	17) *Dirus erat hiatus,*
Þat *p*) er *q*) hraunn um braut	*Quem unda perfregit*
Faudr	*In*

videmus ex Haufudlausn, *superius* Vers. X. Stroph. 2. *Hodie non dicitur nisi de* brutorum immundorum corporibus.

n) Ords hofi, *S.* Ordhafi, *Hrapp. insolenter illud* Hafi, *etsi non dubium sit, quin* hof *ab* at hefia *ortum trahat, quod notat attollere. Aula pro delubro in parenthesi apposuit* G. Pauli, *etsi merito ambigatur, an* Hof *ita olim significauit; Domum simpliciter significat in* Hymis Quida.

*) laufat, *idem, sed inauditum,* Hrapp.

o) vas, *Hrapp. archaismo affectans.*

p) *Ita et es* pro *er Stroph. ult. obtrudit.*

q) *Sic* G. Pauli, *probabiliter ab ingenio suo restituit; Cum omnes Libri* Hraun *praeferant, quod notat saxetum.* *Qua Lectione admissa fortasse tangitur Elatio* Skallagrimi *mortui* Pag. 398 et 399. *Siue quod per fractum parietem, probabiliter e saxis constructum, elatus fuit, siue quod saxa effracta sunt ad tumulum ei constituendum; Si posterius at* pro *a* Stroph. 4. *legendum est, et vertendum ad domum Gent. Patr. m.*

16) *Sunt, qui in sequentibus hujus Versus speciosam laudent allegoriam, qui Ego non refragor, verum tamen Poëta nimis perfunctorie et indifferenter se gessit in damno parentum memorando; sc. recenti damno filii unice afficitur, etsi alia damna ei interdum in mentem veniant.*

17) *Quomodo* G. Pauli *vertere potuerit: Dira erat porta, quam* u. perf. in p. m. allodiali area (sepimento, domo) *quam Versionem ne verbulo quidem illustrauit, ipse viderit; nam ego non video, quomodo* unda Filium rapiendo *dici posset portam fecisse in area, sepimento vel domo. Vox Barbara* allodialis, *quam ne Barbari quidem ipsi, qui eam frequentant, intelligunt, opinor. Ei et Illis relicta esto. Ego* Hlid, *cepi de apertura, loco vacuo, aliis locis, ubi res continentur, interjecto. Dicit ergo Poëta Locum filii vacuum in domo factum esse per maris violentiam; dicit autem domum suam* Borgam Frændgard faudr fins, *quod gentilitio jure hereditatis a patre, primo conditore ad se* (Egillum) *deuoluta erat, et*

Faudr míns	*In patris mei*
A frændgardi.	*Gentilitia domo:*
Veit ek ófullt	*Scio in expletam*
Ok opit standa	*Et patentem stare*
r) Sonar skard	18) *Filii lacunam,*
Er mer *s*) siárr um vann.	*Quam mihi mare fecit.*
VII.	VII.
Miök hefir Rán	*Vehementer Rana*
t) Ryskt um mik.	*Me* 19) *vexauit:*
Em ek *u*) of snaudr	*Nimium sum nudatus (orbus)*
At ástvinum	*Suauibus amicis*
Sleit	*Rupit*

porro ad Posteros deuoluenda. Non tamen celare volui Frændgardi *hic accipi posse pro* Frændbálki; *nam* gardr *et* bálkr, *quodam modo sunt Synonyma.* Frændbálkr *autem est Linea vel Series Consanguineorum in longum extensa. Diceret ergo Poëta, Mare in hac serie fecisse rupturam, cum filium ejus sustulit; et in hac priore parte damnum tangeret toti familiæ ex unius Filii interitu ortum; in posteriore enim loquitur, quod sibi ipsi sigillatim inde ortum sit.*

r) Sona, *in Plur. Th.* falso, *non enim nisi unum filium mare abstulit.*

s) Sær, *Hrapp.* et G. Pauli *in parenthesi, idem, sed rectius* Særr, *duplo* r.

t) Riskt, *per i, Jör. Th.* et *G. Pauli. cfr. Not.* 19. ríkt, *Hrapp. J.* et P. ɔ: *mihi dominata est, tyrannidem in me exercuit.*

u) og snaþr, *etiam deglabratus, Hrapp. ubi* pro snaþr *corrigendum est* snádr, *per a virgatum.*

18) *Filialem rupturam (ejus locum vacuum) reddit* G. Pauli. *Poeta in hisce videtur plane desperare de reparanda jactura filii.*

19) at ryskia *accepi pro* concutere, perturbare, exagitare, *quod forte ortum est ab* at raska, violare, corrumpere. *Scripsi per* y *ideo, quod* Ryskisótt, *per* y *occurrit in* Annali Flateyensi, *et notat fortasse* morbum acutum cum totius corporis concussione incipientem; at ruske, Danorum *notum est,* et *significat, ut opinor, aliquem axellis prehensum concutere et exagitare.* [at riskia *et mutuo* riskiast, capillos inuolare Jónsbók Mh. cap. 23. *conf.* Barthol. Ant. pag. 59, 60. G. Pauli. *Reddidit ergo:* riskt um mik, me depilauit, *sed cum Ejus auctoritates ad manum non habeam, Interpretationem in medio relinquo. G. M.*]

x) Sleit y) marr z) bönd	*Rupit mare ligamina*
Minnar ættar	*Meæ familiæ*
þ) Snarann þátt	20) *Intortum* (*inter cætera*) *filum*
Af siálfum mer.	*A me ipso.*
VIII.	VIII.

x) beit, *morsu abstulit*, *secuit Hrapp. parum apte.*

y) *mare*, *Hrapp. J. quod crederes esse ipsissimum mare Latinorum*, *sed falso*, *ut opinor.* G. Pauli *tamen in Textum recepit mari*, *quod perinde ait esse*, *ac* Hrafni *pro* Hrafn *in* Haufudlausn, Vers. X. Stroph. 7. *Sed ista Paragoge a me explosa est* in Var. *l.* Pag. 442 *sub finem.* mars-bönd, *Jór. ubi Hellenista foret constructio nempe Neutrius Pluralis cum Verbo in Singulari. Forent autem* marsbönd, *Numina marina*, *atque adeo evanesceret obscuritas*, in qua cubant ligamina G. Pauli, in sua Versione, quæ Ille ideo nexuit, quod diceret se non intelligere illud *mars*, quod modo in *marsbönd* adserui.

z) band, in Singulari, et antea, mars, *Th.* ɔ: *Numen Marinum;* Ita Hellenismo supra dicto carere possumus. Vel, si *band* de vinculo familiæ accipimus, exclusi sumus multis illis ligaminibus.

þ) því mest om kom uf om (*Hrapp.* archaismo Hyperbolico) þat af siálfum mer (af mer siálfum *Hrapp.*), forte pro því reponendum sit þó. Sensus: *Nam* (*tamen*) *id* (ɔ: cladis filii) *maxime ortum est a me ipso* ɔ: quod filio dedit veniam itineris maritimi. *J. Hrapp.*

20) Conf. supra Pag. 412-13 et Not. 4. *cui loco hinc lux affunditur*, G. Pauli. *Eo loco omissa a me*, *viri Doctissimi annotata quædam hic infero:* "Eg snara, intorqueo. Snæri, funis contortus. snar, *Subst.* torturæ textilis genus. [Quid þáttr *proprie sit*, *Interpres ibi dixit*, Torulus, *una voce*, *opinor*, *vocari possit ex* Varronis *auctoritate.* G. M.] Saugu-þættir, historiæ parallelæ, res simul gestæ ad eandem historiam pertinentes. Kyn-þáttr, gentis alicujus familia, aliis sc. parallela. At eiga þátt í því edr því (*agendo aut patiendo*) quasi ex parallelo cum aliis participem esse." Snarann þátt, *contractum ex* snaradann *pro* snúinn, contortum, plexum. *Et* snarann — af siálfum mer *in Sensu conjunxi*, *atque ideo ab in Stropha sequ. substitui*, *pro ex*, *quod Interpres adhibuerat*, *a quo est Versio hujus posterioris partis*, *quique in sensu conjunxisse videtur* sleit af mer.

VIII.

Veiztu *æ*) ef um þá fök
Sverdi *a*) of rækag
Var *b*) aulfmid
c) Illrar tídar,
Roda

VIII.

Scias, fi eam injuriam,
Gladio 22) *perfequi poffem,*
Quod tum 23) *cereuifiæ confectori*
Tempus futurum effet infauftum:
Æolum

æ) ef, plaufibiliter de fuo intulit *G. Pauli*, quod a Codicibus exulat. Sed deinde, nefcio cur *το um* tanquam fuperfluum parenthefi inclufit.

a) ofrækag, una voce, *Tb.* improbe. af-rækag, *J.*, *exfequerer* vel *exfequi poffem*, fufpectum.

b) Ita ego lego in Gen. M. per *i* tenue, cum in Exemplaribus Lectio fit ambigua. *G. Pauli* legit aulfmíd per í grave, in Gen. Foem. cfr. Var. *c. d.* infra. Avls und, *Tb.* ad Verbum *cereuifiæ vulnus* vel *cerevifia fanguinea.* Forte de fanguine Quaferi, omnis doctrinæ, atque adeo Poëticæ fonte, cogitauit; Sed verofimilius depravatum eft ex aulfmid. Modo ante pro *var* reponi poffit *vid*, de quo in fequ. Var.

c) Hæc eft Lectio G. Pauli e propria conjectura: Conjungit autem in fenfu: Var aulfmíd rodavags brædr illrar tídar; et reddit: *Effet Cereuifiaria* coctio intempeftiua (f. inaufpicati temporis) Odini, (cujus cereuifia Poëfis) conf. Var. *d.* Ego conjecturam illrar tídar, retinui, etfi in cæteris alium fenfum amplectar. Fatendum tamen eft Genitiuum iftum, in ea connexione, paullo infolentiorem; Nominatiuus ill tíd melius procederet. allra tíma. *Jór. Hrapp. Tb.* ɔ: *omnium temporum f. femper otium effet ad carmen faciendum*, fed vindicta filii omnibus rebus effet prævertenda. alla tíma, *J.* deleto *ef*, prima Stropha, et admiffo *vid*, quod conjeci ad tertium, fenfus emergeret optimus: *Perfequerer — injuriam in Oceano omni tempore.*

22) G. Pauli *reddit hæc et præcedd.* Si ea caufa *mibi effet perfequenda. at Mibi illud* rækag *eft modus potentialis pro* kynni reka.

23) *Sc.* Ægero *f.* Neptuno Borealium, *cujus* cereuifiaria coctio *cum omnes Afos, poft magnum illum lebetem a Thoro acquifitum, excipere deberet et excepit, fatis celebris eft ex* Hymis Quida *et* Ægisdrecka, *in* Edda Sæm. edita T. I.

d) Roda vags brædr
e) Ef um f) vega mættag
Færa ek g) andvígr
Ægis

24) *Æolum Oceani fratrem*
Si occidere mihi liceret
Adgrederer 25) *pugnando par*
Ægeri

d) Rodavags, una voce, *G. Pauli.* Roda Vagsbrædr, *Hrapp. J.* Roþa Vagrbræþr, *Th.* Omnes corrupte, etsi ráda, legi possit pro rada, et vags a brædr disjungi, ut feci. Ita vags ráda brædr, fratres *arbitri maris*, forent Ventus et Oceanus. Audiamus doctam annotationem G. Pauli super hac et duabus præcedentibus Strophis, nam Versionem ejus modo dedi: » Hic leui cum emendatione sensum mihi videor assecutus, planum et conuenientem, nullo præterea alio se offerente. Quomodo autem Odinus dicatur Rodavags frater (brædr hic Genetiuus) id vero me latere fateor, quæ tamen me fugiens vel deperdita traditio rem irritam reddere nequit. «

e) ef, necessario intulit G. Pauli, quod a Libris male omittitur.

f) Vega, etiam eadem necessitate restituit feliciter, et vertit, pugnare, pro voga, audere, quod Libri præferunt, et cum cæteris difficulter conciliatur.

g) Audvígr, *P.* ɔ: *facilis ad pugnandum*, *s. facile gladium attollens*, ut reddit G. Pauli.

24) Rodi (hrodi) *est* venti *nomen appellativum*, *etiam in soluta oratione*, *unde* androdi, ventus aduersus, *habetur in* Hryggiar stycki. Vagr *s.* Vogr *est* Maris *vocabulum appellatiuum synecdochice. Cum autem et* Vega occidere, *non quadret in* Ventum *et* Pontum, *pro* Elementis *acceptos*, *verisimiliter Poëta de hisce tanquam* Personis *sc.* Kário *et* Ægero, *per phantasiam Poëticam et lusum quendam*, *cogitauit*, *et*, *pro horum propriis nominibus personalibus*, *usus est appellatiuis* Elementorum, *quibus praeesse credebantur.*

25) Andvígr, *per*, *Infensum*, *reddit* G. Pauli. *Imo* Infestum *mallem*, *sed de istis significationibus non satis constat*, *nisi huc adplicari velimus nom. propr. fictitium*, Serui Inuidiæ *tanquam* Persona *in* Tima-Rima Jonæ Sigurdsonii, *Poëtæ elegantissimi*, *s.* carmine ejus de Moribus Seculi. *Mea acceptio vocis* andvígr *hoc loco nititur auctore classico*, Snorrio *in* Ol. Tryggvasonii Saga *de* Hareko in Thiótta: Hárekr var andvígr ecki betr enn ödrum þeirra brædra,

Ægis *h*) mani.

Ægeri (*Oceani*) *puellam* 26) (*amicam*).

IX.

Enn ek ekki
i) Eiga þóttumz
k) Sakar afl

Vid

IX.

Cæterum ego non
Possidere videbar
27) *Certaminis vires idoneas*

Contra

ef þeir væri jafn-búnir, ɔ: *Harekus in pugnando non æqui parabat amplius quam alterum fratrum, si pari armatura instructi fuissent. Diceret ergo* Egillus *per lusum quendam ingenii*, se in certamine (si modo antea occidere liceret ventum et fortasse pontum etiam; *nam non dissimulabo, quod mihi in mentem venit, leni mutatione in textu legi posse:* Roda ok Vagbrædr, *Ventum et Pontum fratres*) æquiparaturum facile *atque adeo etiam* superaturum, uxorem Ponti s. undam decumanam, *et forte etiam* nouem ejus filias vel undas minores. *Fuerunt autem* Kári et Ægir *fratres, ut videmus ex* Edda, *et ex* Inuenta Noruegia *in* Ol. S. Trygg. Brædr *pro* brödr, *quod attinet, adstruxi in* Gloss. Eddæ Tom. I. *sub ea voce.*

h) Ita *Jor.* et eos recte secutus G. Pauli. Manni, *Tb. J. hominem marinum* s. collectiue, *gentem marinam.* Manna, *Hrapp.* inepte.

i) Ita *I* et restituit *G. Pauli* ea lectione nondum visa, eigna, *Jór. Tb. Hrapp.* quod seruari possit, si *mer* inferatur Stropha priore post *ek.* Sensus: *Mihi tribuere non visus sum.* Sed melius una litera addita restitueretur, *eignaz*, subaudito verbo auxiliari præteriti *hafde*, quod interdum usu venit. Sensus: *non adeptus esse videbar.*

k) Forte Sóknar, *impugnationis, adgressionis,* quod altero planius.

26) Man *est mulieris appellatio in Eddæ nomenclaturis mulierum simplicibus. Proprietatem vocis docere conatus sum in Gloss. Eddæ.* G. Pauli *interpretatus est* uxorem, *quod fortasse non improbandum; Sed fieri potest, ut vox hic sit collectiue sumenda de* uxore *et* filiabus Ægeri, *neque aliter ea uti videtur* Ol. S. Tryggv. *in* appendice *de moribus Erlingi, etsi sensus ibi aliquid distet.*

27) *Vide* Pag. 447 supra *cum* Var. Lect. * *et in* Niála, sök et sókn *aliquoties inter se permutantur.* G. Pauli Sakarafl *vertit, pro* causa virium satis, *non incommode quidem, sed an vere, si genium sermonis respicias, ignoratur.*

Vid *l*) fúds bana:	*Contra* 28) *nauigii interfectorem;*
Þvíat *m*) alþ·ód	*Nam* 29) *Uniuerso populo*
Fyri augum verdr	*Ante oculos versatur*
Gamals þegns	*Hominis senis*
Gengi leysi.	30) *Solitudo.*

X. X.

Mik hefir Marr	*Me Mare*
Miklu ræntan.	*Multo spoliauit.*

Grimt Iiii 2 *Acer-*

l) Súgs, *Hrapp.* Potest esse maris vocabulum; quod certe *Sog* in Nomenclaturis Eddæ adpellatur et notat *vorticem*, *charybdin*; *æstuarium*, etiam, s. *mare stagnans*. Quando *Súgsbani* foret *marinus percussor.*

m) Forte alþióð legendum ɔ: *familiæ Ægeris*, ubi fortasse etiam, per jocum quendam, de piscibus et cetis cogitauit.

28) *Exponere ad verbum mihi libitum est*, *etsi verear*, *ut Latinis auribus delicatulis arrideat.* Súdr, (*M. Musis haud inuitis*, *adpellari posse arbitror* nauigium *a Foem.* Sud, *F.* compages asserum, contabulatio. *Si* Súd *pro* Naui, *usitata Synecdoche*, *acciperetur*, *faceret Genetiuum* Súdar. *Aliter sentire videtur* G. Pauli, *cujus hæc sunt*: Sudsbani *dici potest* mare ɔ: nauis peremtor, *in flectione quidem anomala*, *sed non enormi*: *unde conjecturas alias mitto. Pendet autem hæc Stropha a Superiore.*

29) Alþióð, *quod simplicissimum videtur*, *in Dandi casu accipio*; G. Pauli *in Nominandi casu accepit*, *unde ejus versio sane quam ingeniosa a mea differt*: *Est autem hæc*: uniuersus enim populus fit in oculis viri senis nullus comitatus. *Sine ulla illustratione*, *nisi ea*, *quam videbimus sub sequ. Not.*

30) Gengi, *N.* comitatus, cohors, *ut* finni *et* ferd, idem notantia, *ab* at finna *et* fara, ire. *Foret adeo* gengi leysi, *ad Verbum*, comitatus inopia *vel* defectus. Vígs gengi *habetur in* Skálda, *sed ambigue pro* auxilio ad prælium, vel aggressione in præ-

Grimt er fall	31) *Acerbum eſt,*
Frænda at telia.	*Caſum Cognatorum enumerare.*
n) Sídan er minn	*Ex quo meus*
o) A mun-vega	32) *In loca delicioſa*
Aldarſkiölldr	*Familiæ clypeus*
Af lífi hvarf.	*E vita ſubductus eſt.*
XI.	XI.
Veit ek þat ſiálfr	*Id ipſe ſcio,*
At í ſyni mínum	*Quod meo in filio*
Var	*Erat*

lio *ex auctoris propoſito.* G. Pauli *attulit* brautargengi *ſine explicatione*, *quod* auxilium *notare ſolet*, *et ex* Hákonar málum Eyvindi Poëtæ apud *Snorrium*: Vex nú gengi goda. Th. S. Liliendal *arbitratur* gengileyſi *eſſe* infortunium (*quale* ſc. *Poëta paſſus erat in amiſſione filii*) *et ſane* gengi *eſt* ſucceſſus *in Clane Snorrii metrica:* Lengr vex hverr af gengi ɔ: e ſucceſſu quisque creſcit, ſ. animis ſ. exiſtimatione apud alios.

n) Sídar, *Hrapp.* male et deinde mín, *mei*, Genetiv. pron. perſonalis primæ Perſonæ.

o) æ munvego, *Hrapp.*, quod poteſt verti: *in vias perpetuarum deliciarum.*

31) *Poteſt hæc et ſequ. ſtropha accipi pro* ſententia generali, *parentheſi incluſa; Poſſunt et cum ſequentibus in ſenſu jungi, et ad Poëtam ipſum reſtringi.*

32) Munr, deſiderium, voluptas, deliciæ, jucunditas, ſuauitas. Vegar *in* Alvismálum *eſt* Telluris vocabulum, *Intelligendæ hic ergo ſunt* ſedes Beatorum, ſ. *in* Valhalla *apud* Odinum ſ. alias. *Hæc eſt prima mea Interpretatio. Altera ſimplicior, nempe:* in diuortium viarum, vel in diuerſas vias ɔ: in mundum alterum. *Sic ſupra* Pag. 126, þá kalladi Kvelldulfr til ſín ſkipveria ſína. ok ſagdi þeim, at honum þótti likligt, at þá *mundi bráts ſkilia vega* þeirra. *Hæc Kveldulfus mortem ſibi ipſe præſagiens.* Ita et Oddus Sagittarius (Örvar-oddr) in can-

p) Var ílls þegns
Efni vaxit.

Ef

33) *Erat parum apta*
Coloni indoles;

Si

tatione sua cygnea: vard ek einn saman. enn *annan veg* gumna mengi *geck helvegu. Porro* Mun *est* Fluuii nomen; Mare *autem sine dubio est* fluuiorum maximum; *Ergo per* mun-vega *possunt* viæ fluidæ ɔ: marinæ *intelligi;* Kveldulfus *vero*, avus Egilli, mari mortuus est, inter nauigandum in Islandiam. *Res in ambiguo est, quis hic* in *Stroph. sequ. per* ættarskiölld *intelligendus sit*, Ulfusne auus, an Thorolfus, patrui et fratris, alteruter. G. Pauli de Thorolfo minore intellexit. *Denique omittere nolui, hic legi posse:* ómun vega ɔ: in viis streperis, turbulentis *nempe:* Mari, *vel* in prælio. [á mun-vega, in vias corui (coruis præda) G. Pauli *sine ulteriore illustratione*].

p) *Ita omnia* Exemplaria, *quod etsi prima specie satis suspectum, retinere mihi visum est. Vide Not.* 33. De cætero varii modi sunt emendationis in sequ. voce, *nempe:* ítrs þegns, præstantis viri: Yggs þegns, ciuis Odiniani s. viri militaris: *et quod fortasse unice rectum:* alls þegns viri omni respectu, *ut* alls *sit* Aduerbium. G. Pauli in Textum intulit: varat, quod ego prius ad marginem exscripti ad illum transmissi adleueram. Exponit ergo, quod in promptu est, τὸ varat ills þegns, non erat mali viri etc. Credibile est, librarios nouisse negatiuas a et at Verbis suffixas cum suo significatu, atque adeo eas non timere mutauisse; Certe seruauerunt plerumque. G. Pauli *Annotatio critica* super Lectione hæc est: Exemplaria, var, ɔ: *erat in illo mali viri materies adolescens (increscens)*: prauissime. Unde non displicet aliorum Lectio: Var Ilgs þegns etc. ɔ: erat in illo materia alcis (animalis carniuori) amici ɔ: egregii bellatoris. Ylgr etiam inter Luporum vocabula. þegn, qui prodest [ɔ: unde aliquid accipiendi est facultas, ab at þiggia, accipere. G. M.] Ilgs, per i, male, nam y debuerat esse, etiam legit *Hrapp.* Ylgor, sine dubio est Femina Lupi s. Lupa, ut alibi annotaui; atqui foeminina non possunt in *s* accire cum consonante antepositâ, in genetiuo, etsi vir doctissimus aliam flectionem interdum acceptaret. Genitiuus Ylgiar a nom. Ylgur omnibus antiquitatibus non ignaris, notus esse debet. Sed an Ylgr ad alcem pertineat, in dubio vertitur. Modo ante, vas, pro var, archaicως. *Hrapp.*

33) *Dicit filium ab natura parum adcommodatum fuisse ad vitam rusticam, sed potius sine*

*) Ef sá randvidr	*Si illi armigero*
q) Ravſkvaz nædi.	34) *Adoleſcere contigiſſet*
Unz *r*) hergauts	*Antequam* 35) *Odini*
Hendur of tæki.	*Manus attingeret.*
XII.	XII.
s) A let fleſt	*Semper conſenſit plurimis,*
Þat er fadir mællti.	*Quæ dixit pater,*
Þótt *t*) öll þiód	*Quamuis* 36) *totus populus*
Annat ſegdi	*Aliud diceret,*
Ok mer upphellt	*Et me* 37) *ſuſtinuit*
Um	*Per*

dubio ad militarem. Þegnar ok haulldar þat eru bændur *dicit Edda in Nominum vocabulis; atque adeo* Þegn *eſt colonus proprie. cetera dixi ſub Var.* p.

*) er, *cum*, *Id.* minus commode.

q) Raucenaz gördi, *Hrapp.* Illud raucenaz verbum inſolens, forte tamen ab rackr, *vegetus*, *alacer.* Gördi hic eſt, verbum auxiliare vel periphraſticum.

r) Forte her-gangl; unde ſenſus: *donec manus* (adoleſcentis) *arma tractarent.* G. Pauli.

s) alet, *Hrapp.* corrupte pro á let. á, certe in compoſitis, idem valet qnod ꝥ, *ſemper.*

t) öllum, *omnibus I.* inepte. aull om (um), *Hrapp. P.* diuiſim; recte. Et um eſt παρελκον.

34) Rauſkvaſt, *invaleſcere.* röſkr, *ſtrenuus.* roſkinn, *maturus, maturæ ætate.* G. Pauli.

35) ɔ: Antequam in Odini miniſterium ſe daret, *nempe; vel* ad ætatem militarem *i. e.* maturam perueniret: *vel* in prælio caderet. *Non tamen diſſimulandum eſt τo* hergauts hic *eſſe poſſe viri* adpellationem *ſimpliciter, ab* herr, bellum *et* Gautr, Odini nomen. *Ergo ſenſus foret:* donec robur virile (maturum) nactus eſſet. [unz hergauts etc. donec Odini manus (eum) reciperent, ſc. juſto prælio cadentem G. Pauli].

36) *i. e.* Familia domeſtica. *Ita opinor Gallos etiam dicere:* tout le monde, de una familia domeſtica *vel* unius domus incolis.

37) *Hæc Verſio, uti totius verſus eſt a G.* Pauli, *ſed ambiguum in ſenſu videri poteſt*

Um *u*) Verbergi	38) *Per ædes*
Ok mitt afl	*Et meum* 39) *robur*
v) Meſt um ſtuddi.	*Maxime fulciuit.*
XIII.	XIII.
Opt kemr mer	*Sæpe venit mihi*
x) Mana *) Biarnar	40) *Amicarum Thori*
I	*In*

illud ſuſtinuit. *Forte interior ſenſus ſit:* meam auctoritatem domeſticam ſuo *qualicunque* ſuffragio tuitus eſt *vel* meam vitam ſuſtinuit per delectationem, quam ex eo capiebam, et ſpem, quam de eo præcipiebam.

u) Vebergi *P.* aut ex Conjectura G. Pauli. Vide ejus Notam. Herbergi ſimpliciſſima foret Lectio, quam neque metrum reſpuit.

v) meſtum, una voce, *I.* corrupte, ut ſupra öllum.

x) M^a^, adbreuiate, *Jör.* unde feci, quod in textu eſt. Ceterum conjecturam meam alteram notæ intuli. manna, *Hrapp. J. S. Th.* quod non conciliatur cum ceteris; et notum eſt Librariorum cacoëthes mann pro man ſubſtituendi. mann á, *P.*, inepte. minna á biarnar, *G. Pauli*, cujus verſionem poſt videbimus.

*) hiarnar etiam *Hrapp. P.* hiarnan, *J.* utrumque ſine ſenſu in connexione.

38) Verbergi, ab hero *dictæ* ædes, vebergi *a* pace; *ut* herbergi *ab* exercitu ɔ: hominum multitudine [*hoc rectius; conf. Me in* Gloſſ. Eddæ G. M.], her [*rectius* herr, G. M.] *quippe m. g. dicti* homines centum. *Thema eſt* eg berg, byrgi, obtego, abſcondo; *unde* Borg *et* byrgi, ſepimentum, locus munitus. Gr. πυργος. Lat. urbs, *per aphær. et antith.* Abſconduntur autem et ſeruantur intra ædes cum homines, tum res quælibet aliæ. Eg berg *etiam uſitate idem eſt quod* auxilior, ſalunm præſto, *alias etiam* biarga. *Huc pertinet* berg *et* biarg, rupes, ſaxum, tutamen *videl.* inferne *vel* ſuperne. G. Pauli. *docte et eleganter.*

39) Liberi ſunt vis et robur parentum, *ut Gnome habet*, atque ea *Poeta videtur alluſiſſe.*

40) Biörn *eſt unum ex* Thori *nominibus in* Edda. Man *eſt* mulieris, *et ſpeciatim.* Amicæ adpellatio, *ut ſupra notaui.* Vinr *non modo eſt* amicus, *verum etiam* is, quo cum cui aliquid negotii, etiam hoſtilis,

I *y*) birvind	*In ventum ferentem*
Brædra leyfi.	*Fratrum defectus;*
Hyggiumz um *z*)	*Circumſpicio*
a) Er Hilldur þróaz	*Gliſcente pugna;*
Nýſumzt hins	*Speculor illud*
Ok hygg at því.	*Et cogito* 41):

XIV. XIV.

intercedit, *quod antea obſeruatum et adſtructum eſſe opinor ab* Interprete Nialæ. *Thoro autem multa fuerunt negotia, maxime tamen hoſtilia, cum* mulieribus giganteis; *ergo illæ ejus amicæ eatenus vocari poſſunt, quemadmodum* ſenectus, *ejus colluctatrix apud* Utgarda-Lokium, þérs fáng-vina *adpellatur ſupra a* Kveldulfo. *Tralatitium autem eſt, quod* ventus, mulierum gigantearum animum *ſignificet, etſi ejus adpellationis ratio, ex* Edda, *qualem nunc habemus, non poſſit adferri. Hæc utcunque ſunt, diſſimulare uolui commodiſſime in* Textu *legi poſſe* Málu *pro* Mana: Mála *eſt ad verbum*, confabulatrix, ſocia, amica; *at vero* Grídur, mulier gigantea, *vera amica fuit Thori, quæ illi, Geirradar-garðos eunti, baculum ſuum commodauit, quod et in amne* vimra *vadanda, magno ei fuit adminiculo.*

y) birvindi, in Ablat. *Hrapp. P.* bif-vindi, *G. Pauli* ex conjectura. Aliam ejus conjecturam modo attuli. Verſio illius et verſionis illuſtratio talis eſt: *Sæpe me adducit, meorum in periculum, cum pugnandum eſt (in pugna) fratr. def.* Hiarn eſt *nix indurata, ſæpe glaciei inſtar lubrica.* Hinc vera a hiarni, *in periculo eſſe, in difficultate aliqua verſari.* Hiarn eſt N. Gen. Hiarnar, Acc. Plur. F. G. quæ non exemplis carens differentia in tanta vetuſtate, et id quidem in carmine offendere non debet. Birvindr vel (potius Byrvindr) *ventus ferens*, hic locum habere non videtur: Bene autem Bifvindr, *Odini ventus* ɔ: prælium. Eſt enim una ex Odini adpellationibus Bifnr et altera Biflyndr, *mobilis, mobili animo.* Hactenus ille. Sed verſio duarum primarum ſtropharum videri poſſit aliquid contorta; neque conjecturis indulgere licet, ubi eæ vitari poſſunt; cum præſertim veriſimile ſit Codices Jörandinos eſſe exſcriptos e membranis, uti vidimus ſupra ad Haufudlauſn. Denique Hiörn G. F. gratis dicitur, et, an unquam exſtiterit, ambigi poteſt.

z) *er* ex ſequente Stropha transtulit *Hrapp.* et inde fabricauit aur, *alacris, promtus.*

a) Haldr, *vir, colonus* ſenſu parum apto in connexione.

41) *Nempe de eo, quod ſtropha ſequente dicitur* G. Pauli. Nyſumzt, hnyſumzt, (ſtroph.

XIV.	XIV.
b) Hverr mer hugadr	*Quis mihi* 42) *animosus* (*beneuolus*)
A hlid ſtandi	*Ab latere ſtet*
Annarr þegn	*Alter vir*
Vid ódrædi	43) *In acie:*
Þarf ek þeſs opt	*Eo ſæpe indigeo*
c) Of her giórum	44) *Inter belligerandum*
Verd	*Parum*

præced.) *de quo alibi* [*nempe ad* noſtram Hiſtoriam, *Pag.* 214 *et Not.* 3. 215. *Eſt autem* nyſumzt *hic verbum medium*, *ſicut et* hyggiumzt, *modo ante*, *et quidem* 1*ma Sing. Num. non enim* 1*ma plur. ut* Gunnarus *dedit*, *per* circumſpicimus et contemplamur. G. M.] *Forte a* Nös ɔ: nare. Niófn, exploratio: Niófni, *bodie* niófnari, explorator. *Conuenit voce et re* Lat. nuncius. Nyſumzt *a* Nös *metaphorice*, *ut* Lat. olfacere, odorari. G. Pauli.

b) Hvar, *ubi. Hrapp. P.*

c) ef, *ſi* vel *cum* belligeremus, *J.* Harmonia literarum capitalium metricarum videtur hic aliquid claudicare, ſed ſuſtentatur quomodocunque, ſi of vel ef adopt: in harmonica connexione referatur. Multum tamen præſtare videtur ſi þá, *cum* pro of ſubſtituetur, cæteris mutatis, ut conſtructio poſtulat.

42) *Non improbo ſimplicem expoſitionem* τȣ̃ hugadr, *quam doctiſſimus interpres dedit*, *ſed fateor*, *etiam meo animo blandiri alteram*, *quam in parentheſi adpoſuit*, *ubi in ſenſu conjungenda ſunt* merhugadr, *non autem* mer á hlid ſtandi. *Quod autem* hugadr einum *ita ſignificare poſſit*, *videmus ex Subſtantiuo* hugdar madr eins, *quod in veteribus Hiſtoriis occurrit et notat: vel* animo erga aliquem bene adfectus *vel* qui alicui cordi et curæ eſt.

43) In Concitatione *vertit* G. Pauli. *Poſſit et reddere:* in re ſubita, tumultuaria, *uti in prælio uſu venit; ſed veriſſime arbitror* pugnam *hic intelligendam eſſe*, *quæ alias* Snerra, Snerta *a* ſnarr, citus, *adpellatur.*

44) Of — giörum *accipitur a* me *pro* Ablatiuo Modi *vel* Temporis *loco* Verbi: þegar herr er giörr, *poſſet et reddi:* bello exiſtente. *Et* of *eſt* παρέλκον. Giörvum *autem*

Verd ek varfleygr
Er vinir þverra.

XV.

d) Miök er *e*) torfyndr
Sá er trúa *f*) knegum
g) Af alþiód

Elgiar

45) *Parum volucris ex isto*
Cum amici deficiunt.

XV.

Perdifficilis inuentu est
Cui fidere possimus
Ex omni gente

Islan-

pro giörum *plenius forte in enunciatione. Quod* herr, bellum (ófrid) interdum *significet, secus quam indocti putant, opinor* me *ostendisse in* Gloss. Eddæ, T. I. *Certe in* Belli *adpellationibus Eddicis occurrit, ubi e Codice Wormiano exscriptum video* herþaugn, *una voce, et in* Nornagestsþætti *habemus in* prosa: at þola einum her, bellum ab aliquo pati [of *hic idem quod* um *ut* gól *um* hanum, gól *um* Asum; *item:* Varga þióta *um* veri þínum, er ek sárla salk *um* Sigurdi. Giörum, *Adject.* facto exercitu, acie constituta; *Substant.* inter manipulos constitutos. *Vid. ad* Höfudlausn Stroph. 9. G. Pauli]. *Quid ad* Höfudlausn *loco cit. ab Interprete annotatum sit, quod huc adplicari possit, non liquet. Particula* um *in locis ab eo adductis notare videtur* circum, *quod haud ita facile huc congruit.*

d) Giök. *Hrapp.* verbum sine sensu, mira corruptela.

e) Ita per *y* edidi, cum libri habeant torfindr per *i*. Scriptio mea probatur ex Hryggiarstykki, ubi agitur de Poëta quodam, cui facultas carmina pangendi extemporalis non inerat, quod auctor exprimit, per, honum var torfynt. Torfinnr, *S*, nihilomelius altero, et dubitatur, an finnr in compositione eam vim significandi habeat.

f) Kneikum, *S.* e nimio archaizandi studio *k* pro g substituit.

g) of, Libri omnes, unde leui mutatione, feci, quod in Textu est. Deinde alþiófd, e suo Exemplari, intulit G. Pauli, cujus Versionem ad Var. sequ. videre est.

45) *Mira translatio a* pennis avium ad amicos.

h) Elgiar gálga.
Því at i) niflgódr
Nidia

46) Islandiæ (humana):
Nam erga umbras beneuolus 47)

Pro-

h) Ita omnia Exemplaria, quæ utcunque in re incerta sequi visum est; sed G. Pauli in omnia alia abeuntem audire, operæ pretium fuerit, legit autem hanc, et præced. Strophas: of alþiöfd Eliar gánga; et vertit, in connexione cum Stroph. 2. *Quem credere possimus ultra uniuersale furtum Helæ (Mortæ) procedere.* Illustratio ejus talis est: Solicitum me habuit, et tantum non suspensum tenuit, malis auibus hic a Librariis erectum patibulum, Elgiargálgi, quod ope vocis alþiöfd, monstrante simul contextu viam auspicato, me vitasse opinor. Est autem alþiöfd vel alþyfd *universale furtum* vel omnibus insidiata (leti furacitas) παγκλεφιαν simili modo composito vocabulo una voce dicere liceat. Ita vir doctissimus sane quam festiue et ingeniose, præsertim in sua allusione de *patibulo* per *furtum uniuersale* euitato.

i) Ita etiam omnia Exemplaria, pro quo *G. Pauli* de suo substituit niflgudr, in foem. gen. cujus versionem infra adduco: niflgoþom, *Hrapp.* quod diuisim, niflgod om procedere possit, sensu, quem Gunnarus amplexus est.

46) Elgr, Lat. Alces, *M.* Alce, *F. quibusdam a Græc.* αλκη, robur, Sclauonice *dicitur* Elan, *unde certe* Germ. Elendthier, id. *Illud animal fertur nunquam decumbere, propterea quod flexuris articulorum cruralium careat, atque adeo se a cubitu erigere nequeat. Hinc, ubi quietem et somnum capere vult, adclinat se magnis arboribus Elephanti more, quibus succisis prostratus a venatoribus interdum conficitur; unde adeo* arbores *merito dici possunt ejus* patibulum, *i. e.* pestis, pernicies, exitium. *Jam vero ex* Edda *notum est, primos* homines *ex* arborum truncis *esse creatos; hinc* tota gens humana ab iis propagata *haud immerito dici possit* arborea *vel* roborea progenies. *Porro alia ratio adferri potest, quod inter dormiendum, tanquam ex arbore* suspensus *sit* Alces: *Vide* me *super* Hreingálkn *in* Hymisquida Edd. Sæm. Tom. I. *Sed prius mea opinione præstat. Conferre liceat illud Virgilianum in VIII. Æneide, vers* 315.

Gensque virum truncis et duro robore nata.

quanquam scio Scaligerum patrem in arte poëtica eum locum aliter capere. Hæc adeo qualiscunque ratio est versionis meæ parenthesi inclusæ. Alterius versionis ratio facilis inventu est, hæc nempe: Glacies lubrica facile est labilis ɔ: *facile in ea labi est; atqui Alces lapsus, nunquam se erigere potest, atque ita glacies illi fit exitio. Jam vero constat* Islandiam *ab* Is, glacies, *esse denominatam, unde adeo. etsi* land *hic omissum sit per* alþiód Elgiargálga ɔ: ísa, Islandi *possunt intelligi.*

47) sc. *quod mortuorum numerum augeat, etiam*

k) Nidia Steypir	*Propinquorum oppressor*
Bródur hrer	*Fratris funus*
Vid baugum *l*) selr	*Annulis vendit:*
m) Finn ek þat opt	*Sentio sæpe*
Er fiár beidir.	*Quod pecunia expetitur.*
XVI.	XVI.

propinquos suos propter auri cupiditatem proditos, ad eos transmittendo, id tamen Egillum erga Thorolfum fratrem fecisse, longe abest, ut existimemus, multo enim magis eum dilexit, et multo fidelior erat erga amicos, quam ut tale flagitium committeret. Interea suffragor G. Pauli, *quod Egillus 7. et 8. Strophis, quasi in transitu cogitarit de armillis in solatium fraternæ cædis acceptis. Sane in 9. et 10. strophis cogitauit de sua propria auaritia, qua non mediocri laborauit.*

k) Nidr á, quod foret *deorsum*, *S.* sed verius deprauatum est ex nidia. Hier (her), *hic* ex Jorundinis *A* et *F*, et ex ceteris *J.* S. *Hrapp.* qui postremus *το* viþ ex posteriore stropha huc transfert.

l) setr, *Hrapp.* quod foret, *deponit contra annulos*, sed magis credere est Lectionem deprauatum esse a *selr.* Versio G. Pauli in quatuor posteriores strophas hæc est: *Dea enim Nisfheimensis (Inferorum) cognatorum præcipitatrix (pernicies) fratris cadauer* (sub Str. 5.) *annullis vendit.* Super 7. et 8. Stropha ita commentatur: Quomodo autem *vendit* etc. quod non auri adpetens sed maxime hominum. Nimirum facit, ut vendatur, *aut* quasi vendatur: Necessitatem intulit Thorolfo moriendi, quam rem ægerrime ferens Egillus, in solatium binas armillas accepit. Hactenus ille pro re et suo instituto satis commode, sed eum tamen sequi non ausus sum, propter unicam vocem Eliar, quam finxit in priore parte versus, et vult positam esse pro Heliar: Vehementer enim dubium est, adspirationem siue *h* ante vocales unquam abjici; sed *alþiófd* et *gánga* isto loco per se satis sunt plausibilia, etsi in connexione cum ceteris non adeo quadrent.

m) Ab his duabus strophis sequentem versum ordiuntur *Jor.* et *Hrapp.* qui versus adeo duabus strophis excedit justam mensuram. *Th.* et *G. Pauli* subnexuerunt eas huic XV Versui, qui tamen sine iis plenus esset. *G. Pauli* ita commentatur: Finn ek þat opt etc. *Sentio sæpe, cum pecuniam poscit*

XVI.

Þat er ok mællt
At o) enginn geti
Sonar idgiölld
Nema

XVI.

48) *Dicitur etiam:*
Neminem accipere
Filii (amici) 49) *plenum pretium*
Nisi

(vel *illam pec. poscere*). Assumendum est ad justam metri mensuram, nec sensu præ dicto cum Historia conueniens [conuenit sane et cum Historia et cum Interpretis versione præcedente G. M.] unde per lusum et jocum ab alio quodam adjectum videri potest. Hæc *Ille*. Ego potius crediderim strophas hasce controuersas initium fuisse quondam noui versus, cujus sex strophæ posteriores jam dudum perierint; Ideo forte, quod in Membrana ab Librario non potuerunt legi, atque adeo in Traduce. Ejus prætermissæ sunt sine ulla lacunæ mentione, cujus rei exemplum videmus, in *Gisla Saga Sursfonar*, ubi aliquot folia sine lacunæ mentione interciderunt, quæ tamen lacuna ita utcunque, etiam in Membr. Biblioth. A. Maugn. restituta est, ut ab lectore sentiri nequisset, nisi Codicem Bibliothecæ Regiæ haberemus. Interea, ut nunc est, Strophæ melius, quod ad sensum, annectuntur priori versui, ut Gunnarus fecit, quam posteriori. ef et deinde fiárbeidir, una voce *Hrapp*. prius suspectum, posterius ineptum in connexione. Foret autem, verbale agentis, *pecuniam exspectans*. Quod autem *G. Pauli* τo' er, exponit per *cum*, mirum est eum ignorare illam particulam interdum poni pro at, *quod*, ut in mea Versione dedi.

o) mangi, *idem*, ex conjectura adposuit *G. Pauli*, sine dubio voluit harmoniæ metricæ consulere, quæ quomodocunque se sustentat si *enginn* in harmonia referatur at *ok* præcedens.

48) *Verbum*, þat er ok mællt, *indicio est in sequentibus hujus versus contineri* sententiam prouerbialem, *unam aut duas; quæ tamen, quomodo in prosa enunciatæ fuerint, incertum est.*

49) *Ita libere vertit* G. Pauli, *sed in* nota Textum et Originationem *strictius sequitur ita:* „Idgiölld, Hávamál, compensatio, retributio, *forte qs.* inngiölld *vel* endrgiölld.„ *Posterior originatio sine dubio est verior, præsertim si attendamus* edr *pro* endr, iterum, rursum, retro, *olim dic-*

Nema p) siálfr q) ali.	*Nisi ipse* 50) *alat:*
r) Ne þann nid	*Neque* 51) *propinquum*
Er	*Qui*

tum fuisse; illud edr *poterat mutari in* ed *per apocopen, et hoc* ed *porro in* id *per cognationem istarum vocalium.*

p) Hac voce Stropham claudit *G. Pauli*, et monet, eam per diæresin esse legendam.

q) Ita audacter posui. In Exemplaribus vehementer fluctuatur: E quibus, alitumc vel alitume, exhibent *Jör.* álitom, *Hrapp.* et alitum, *G. Pauli*, verbo in sequentem stropham trajecto, quod exponit per, *adspiciat*, parum, opinor, ex genio sermonis, nam vix dicitur at alitaz eo sensu, si ullo sensu deponentiali dicatur, quod vereor, ut faciat; denique terminatio um est prima personæ, non tertiæ. alitne, *Th.* nullo sensu, haud secus ac plura, quæ præcesserunt, sed tamen proxime ad veram lectionem, quam exhibet *J.*, nempe alid ne, vocula ne in posteriorem stropham recte translata, quæ strophe alias in sensu et metro videtur claudicare; cum vero illud alit sit 2 perf. plur. quæ non facile construitur cum nomine Singulari *siálfr*, aut retinenda est mea lectio in tertia persona, aut alir in secunda persona substituendum, et secunda pro tertia vel quacunque vel impersonaliter capiendum. *G. Pauli* conjecit alit um, et alit positum vult pro ali, quod an grammatice procedat, ipse viderit, nam ego non puto. "Optime autem, inquit, forte caderet versiculus h. m.: Nid þann um alit: Sed nimiam vocum trajectionem, atque hinc depravationem librariis impingere nolo."

r) Ne, *J.*, ut observavi in Var. præced. inserit.

50) *i. e.* procreet, suscipiat, *neque enim de sola matre usurpatur* (at ala), *sed et interdum de patre. Ut* [*in* Hyndluliódum]: ólu þau ok áttu átián sonu etc. G. Pauli.

51) Nidr *hic propter ultimam stropham, melius accipitur de quocunque* propinquo, necessariove, *indefinite, aut de* fratre *definite, quam vulgari notione, de* filio, *quæ tamen hic placuit* Gunnaro. *conf.* Me *supra ad* II. 6. *hujus Poëmatis et* Gloss. Edd. Sæm. T. I. *in* Nidr, Nidia. *De fide fraterná notum est* dictum Gretteri Asmundsoni, *cum* frater *eum morbo et vulneribus confectum, sed tamen etiam dum ab hostibus*

Er ödrum ſe
Borinn s) madr
I bródur ſtad.

Qui ſit alteri 52)
Natus homo
In fratris loco.

XVII.

Erumka t) þockt
Þióda ſinni
Þótt ſerhverr
u) Sáttum halldi.

XVII.

Mihi non jucundum eſt
Populi 53) commercium (Studium)
Etſi quisque
54) Pacem ſeruet.

Byrr

Filius

---

impetitum, clypeo ſuper procumbentem injectum protegeret: berr er hverr á bakinu nema ſer brodr eigi, *quod* dictum *merito in prouerbium abiit.*

s) mar í bur ſtad, *Th.* corruptum pro madr í burar ſtad — *loco filii,* quod autem mar olim ſignificare potuerit virum, ut cognatum fuerit Lat. *mas, maris,* non omnino negauerim.

t) Ita omnes Libri. þockt ɔ: þockad inquit *G. Pauli.* Aut ſcribendum þógt pro þægt, *commodum,* aut etiam þekt, *gratum, acceptum.* Nam illud þóckt, a þocki, *animus,* ſatis inſolens eſt.

u) Ita *Th. Hrapp.* et *G. Pauli.* Satt um *Jör. J. P.* quod etiam poteſt de Sátt, pace, in Num. ſing. accipi, ut um ſit *παρελκον;* vel legendum eſt ſatt, per *u* tenue, quod notat, *firmum, fidum,* quemadmodum in Thomas Saga: ſannr lás, *firma ſera,* occurrit.

52) *i. e.* patri, G. Pauli. Ödrum *modo poſitum eſt pro,* nockrum *vel* einum, cui, alicui, ulli.

53) Þiód *hic ponit pro* quibuscunque alienis (vandalauſum), *et ita hoc Hemiſtichium, utcunque in ſenſu cohæret, cum prioribus* XV *et* XVI. *Sed in nullo nexu eſt cum poſteriore hujus verſus. Senſus interior Poëtæ hic videtur eſſe:* Populus vel multitudo pro emolumento proprio fauet vel odit: Liberi autem et fratres ex inſtinctu naturæ, ab ſanguinis conjunctione orto, fauent, *in cujus tamen ſententiæ veritatem uniuerſalem hic non inquiro.*

54) *Pacem ſeruare eſt humanitatis, ſed non amicitiæ officium, atque adeo ibi, ſtricte dicendo nulla eſt amicitia.*

v) Byrr er *x*) býſkips	*Filius in* 55) *apum vehiculi*
I bæ kominn	*Ædes transiit*
y) Kvanar ſon	*Filius uxoris*
Kynnis leita.	*Ad cognationes inviſendas.*
XVIII.	XVIII.

v) Bir, *Hrapp. Jör.* quod *ventum* ſonat. Byr, *G. Pauli.* Verſionem ejus poſtea adfero.

x) Ita per *y*, *J. Hrapp.* Si de apibus ſermo ſit, ſcriptio in controuerſia vertitur. Supra tamen in Havfudlauſn video a me expresſum eſſe By, *apes.* Biſkips per *i* pro *by*, *Th.* et *G. Pauli.*

y) Sic libri omnes. Sed *G. Pauli*, de ſuo ingenio ſubſtituit Kvannar, pro Hvannar, ad quorundam occidentalis Islandiæ, et Toparchiæ Thingeyenſis, incolarum dialectum, quæ mihi nunquam in ullo libro obſeruata eſt, atque adeo hoc loco non admiſſa; cum præterea Verſio Gunnari ſatis ſit coacta; eſt autem talis in hoc poſterius hemeſtichium: *Habitaculum apium nauigii* (ſ. *ordinis* v. Hypnoneſius in voce Skip) *illatum eſt in ædes angelicæ filius inuiſere cupiens nouos.* Annotatio ejus ita habet: »Caules truncosque varios concauos inhabitare apes, notum eſt, ſcaposque angelicarum pro tibiis inflaſſe veteres, alibi obſeruaui [illud *Alibi* in gratiam Lectoris erat indicandum G. M.] Ait Egillus ſibi philanthropo non ſufficere pacem domeſticam, ſed et velle ſe prætererea tibiæ cantu (noui Poëmatis) exhilarare. Byſkips byr, *regimen* pro appoſ. vel etiam Byſkip ɔ: nidrſkipan, *ordo*, *reipubl. forma*, de quo Virg. in Georg. Kvannar ſon (epexegeſis). Tricas et difficultates omitto.«

55) *Hic eſt nodus indiſſolubilis, certe neque a* Me, *neque a Magiſtro meo* Gunnare, *diſſolutus, nam Alexandrio ſoluendi modo non uſi ſumus. Interea aliquid a mea parte tentandum eſt*, ut me quoque poſſim etc. *ut dixit magnus poëta:* Skip *interdum notat, apud poëtas*, id, ubi quid verſatur, continetur *vel* fertur; *uti apud magnum Poëtam* Sturlam Thordi filium: Ged-knörr *de* corde *et* vínfar *de* poculo *adhibetur in* Hákonarqvida *a* Sc. Thorlacio *edita.* Byſkip *ergo hic de* aëre, ſ. Athmoſphæra, *ubi ſine dubio feruntur et ætatem quadamtenus exigunt* apes; Aër *autem* hic *pro* Æthere *vel potius* Cœlo *poneretur*, *cujus multa ſunt exempla. Ita* Byſkips bærr *foret*, domicilium cœleſte (locus Beatorum), *quorum aliquot in cœlo eſſe* Edda *auctor eſt: Et per ſequentia, potiſſimum ſtroph. ult. poëta oſtendit ſpem ſuam, quod* cognati defuncti, *nempe* Thorolfi, Grimus *et* cæteri *in eum locum recepti ſint.*

XVIII.

Enn mer *z*) faſt
I fauſtum *a*) þock
Hroſta hilmir
A *b*) hendi ſtendr
Máka ek upp
I *c*) óróar grímu
Rýnis

XVIII.

56) *Sed mihi vehementer*
Obſirmato animo
57) *Rex cereuiſiarius* (*vel poeſeos*)
58) *Incumbit:*
Non poſſum ſurſum
Per 59) *inquietem noctem*
Vehi-

z) Fanſt (Fanz) omnia Exemplaria; ſed altera lectio eſt a *G. Pauli.* Manifeſtum eſt exemplarium lectionem ſine ſenſu eſſe in contextu; unde fortaſſe legendum ſit Finns, cum præſertim Hroſta hilmir non videatur plena Odini adpellatio, etſi non neſciam eum Jolnir et cæteros Deos Jolnar adpellari, quod an ab cereuiſiæ introductione in has terras factum ſit, non adhuc liquido conſtat; ergo putauerim Finns, ut antea attigi, hic legendum eſſe ſiue ille Finnr pro gigante ſecundum Snorrium Tom. I. Hiſt. Norv. ſiue pro Dvergo, ſecundum Eddam, accipiendus ſit, ut Finns Hroſti foret *potio poëtica.*

a) þá ek, *Hrapp. cum ego*, in nullo nexu cum cæteris.

b) höfdi, de quo mox [nempe ad Str. 6. 7.] cfr. de Vanlando R. apud Sn. mara trad haun. *G. Pauli.*

c) áróar, omnia exemplaria, cujus ſenſum ipſi librarii viderint, unde óróar neceſſario fecit G. Pauli. Sequentem vocem Grimu quidam in poſteriorem ſtropham trajiciunt. órar *P.*, vertente G. Pauli per: af orum ɔ: *mentis perturbatione*, pari ſenſu, ut inquit. Sed órar Genit. ſing. eſt inſolens, quoniam ipſa vox, quæ foret ór vel óra, fæm. in nominat. non inuenitur ſingulariter; ſed órar in plur. antiquis gen. f. Recentioribus gen. m. *Turbæ, luſitationes turbulentæ*, tralatitium eſt. || Mar grímu ɔ: *nocte marina*, ſ. *tempeſtate caliginoſa*, *Hrapp.* conf. Var. ſequ.

56) *Oppoſitio inter ſtatum poëtæ præſentem et filii defuncti*, *de quo in poſteriore parte verſus præced.*

57) *Odinus intelligitur*, *vide* Var. z. *ſupra. Quod* Hroſti, *abſolute ſignificet* mulſum poëticum *dubitari poteſt.*

58) *i. e.* in me inuehitur, *aut, Latino loquendi modo:* in ceruicibus meis hæret. Hendur *et* hönd *pro* viribus, corpore, *imo* ipſa perſona *interdum ſynecdochice accipitur, ut in phraſibus:* at biargaz á ſiálfs ſíns hendur, veria hendur ſínar *et* fara á hendur einum.

59) Ró, quies; óró, inquietudo. Gríma, nox, *ſiue* temporis *ſiue* mæroris. *G. Pauli.*

d) Rýnis reid	60) *Vehiculum contemplationis*
e) Rettri hallda.	*Rectum tenere.*
XIX.	XIX.

d) Ita per *y* crediderim rectius ſcribi, quam per *i*, quod duo *Jör.* præferunt. Rims eſt in *A.* ſ. primo *Jör.* et *S* quod velim explicuiſſent. Adnotat quoque G. Pauli ex ſuo libro. Si Ryms per *y* ſcripſiſſent aliquid erat, nempe *clamoris*, cujus ſine dubio vehiculum eſt os, et per ſynecdochem caput.

e) Hæc eſt ſatis probabilis conjectura *G. Pauli*, nam retti habent libri omnes præter *Hrapp.* Unde an aliquis ſenſus eliciatur, videamus. Orórr eſt maris vocabulum antiquum, quod feciſſe poteſt genetiuum óróat et óróſs; Rettr eſt ventus aduerſus violentus, aut etiam jactatio marina tempeſtate facta; Grettis Saga: þeir höfdu *rettu ſtóra*, *et* ſkipit þoldi illa *rettinn.* Aliud eſt Logn-rettr, nempe *plenaria venti ceſſatio*, unde nauis in ſuo curſu inhibetur, et quaſi intra ſepta quædam continetur; hæc vox occurrit in Hálfs Saga rebus Hiörleifi mulieroſi; et in noſtra Hiſtoria fortaſſe Cap. LX. pag. 372; at huc non attinet. Si porro Ryni ſit quædam pars nauis, (etſi Edda id taceat in nomenclaturis) fortaſſe *roſtrum;* Rynis reid erit *nauis*, et ſenſus totius Hemiſtichii talis: *Non poſſum ſuſtinere nauem in caliginoſa marina tempeſtate*, per metaphoram quandam ab iis, qui cum ſæuo mari coſlictantur, ad ſeſe cum præſenti mærore conflictantem; aut etiam per nauem hic intelligit poëma ſuum, quod non poſſit, impediente luctu, ad finem perducere. Ordo autem verborum foret in hac interpretatione: Ek máka upp hallda Rynisreid í óróa grímu retti. || rettu, ſubaud. ſkipi. *Hrapp.* quod mea interpretationi fauet.

60) *i. e.* caput. at ryna *eſt* curioſe intueri *vel* comtemplari *vel* ſtudioſe obſeruare, *quod* oculis *ſine dubio proprie fit; unde et* oculus *fortaſſe* Rynir *M. vocatus ſit. Aut* Ryni *hic ſit femininum verbale actionis, ut in verſione habetur, et hujus* reid, rheda, caput, *quod intuendi organum continet. Plures ſunt modi hoc exponendi, qui tamen eodem redeunt, nempe* rynni, *fem. videtur eſſe* doctrina; Skallda *in* orthographia: Skalld eru höfundar allrar rynni ok máls greinar (*corr.* malſnilldar), ɔ: poëtæ ſunt authores omnis literaturæ (doctrinæ) et diſtinctionis in ſermone (eloquentiæ). *Atqui doctrinæ ſedes ſine dubio eſt in cerebro; cerebrum autem eſt pars capitis, ergo* caput *doctrinæ ſedes merito adpellari poſſit. Deinde* Ryni *in gen. neutr. poſſit* Naſum

XIX.

Sízt ſon minn
g) Sóttar h) brími
Heiptugligr
Ur i) heimi nam
Þann ek veit
At varnadi
Vamma varr
Vid námæli.

XIX.

61) *Ex quo meum filium*
Morbi æſtus
Truculentus.
Ex orbe ſuſtulit
62) *Quem ſcio,*
Quod cauebat,
Criminum fugax
63) *A Verbis (v. factis) mortem merentibus.*

ſignificare, unde haud multum diſtat Græc. ῥίνος, *et noſtrum*, rani, roſtrum. *Cum autem* Naſus *ſit* pars capitis, *hoc illius* reid *haud abſurde adpellaretur.* [Reid *eſt* currus. *Quomodo autem* caput *dici poſſit* rynisreid, *non inuenio.* Geſtamen *aliquod* capitis *haud dubie fuiſſe videtur.* G. Pauli].

g) Sáttar brími, pacti violator (incendium ɔ: Odinus) G. Pauli ex conjectura. Quæ tamen adpellatio, etſi ad circumſtantias contextus bene quadret, tamen in ſe ipſa duriuſcula eſt, et minus ex linguæ genio.

h) brymi, per *y*, *J.* corrupte. bryni, *Tb.* pro bruni, eodem ſenſu. grimi, *S.* ſenſu caſſum, ſed ſi gremi ſubſtitueretur, et ſtroph. ſequ. heiptuglig, ſenſus foret: *iracundia atrox.*

i) hendi, *Hrapp.* et *P.* unde ſenſus: *manu eripuit.* Hand ſane ineleganter.

61) *Hoc in ſenſu cohæret cum priore Hemiſtichio verſus præced. nempe:* Ex eo tempore Odinus mihi infeſtus eſt, ex quo filium Gunnarem vi morbi vehementi me eripi paſſus eſt. Brími *eſt* ignis, æſtus, ardor, *et* morbo acuto apte ſatis adplicatur.

62) *Conſtructio, quam in verſione ad unguem expreſſit* G. Pauli, *a quo hujus et ſequentis verſus Interpretio eſt (niſi in 2da hujus verſus), æmulatur* Latinam Plauti *et aliorum* comicorum. Recentiores *noſtri* corruptores *dixiſſent:* hver eg veit ad varnadi etc. *in nominandi caſu.*

63) Nár [nárr], cadauer [funus, *vide* hrer ſupra ad V. 2.] Mál, Sermo, *item* cauſa, res, quæſtio. G. Pauli. *Cum cujus Interpretatione* Dráp-níd *in* Niála, *verſu* Skarphedini *de* Sigmundo, *conferendum putat*

XX.	XX.
Þat man ek enn	*Id adhuc memini*
Er upp um hóf	*Cum tolleret*
I Godheim	*In Deorum Sedem*
Gauta ſpialli	64) *Odinus*
Ættar	*Cog-*

J. Jonsſonius. *Concedo interpreti*, mál *atque etiam* mæli, *in compoſitis, ex. gr. ut in* ny-mæli, *etiam* rem *ſignificare quandoque; ſed interea iſtud* námæli *mibi plane incognitum eſt, atque adeo etiam incogniti etymi et ſenſus, qui totus vertitur in priore parte compoſiti, ná; mibi in mentem venit, hanc priorem partem eſſe aduerbium,* ná, prope, *ut adeo* ná-mæli *ſint* opprobria, contumeliæ. *Dani certi dicunt:* at tale en for nær, komme en for nær, *pro,* alicui injuriam dictis factisue facere; *etſi ſatis non ſciam, an Islandi hodie ea locutione utantur, olim tamen uti potuerunt. Hæc autem originatio prioris partis vocis ſi admittatur, ſenſus erit:* Qui vitauit — contumelias ſiue aliis facere dicereue; ſiue vita ſua innocente, ne ſibi dicerentur fierentue ab aliis.

64) *Verſio* G. Pauli *bic optime in contextu cohæret, jam enim verſu XVIII. poëta querelas ſuas ſiue expoſtulationes aduerſus* Odinum *orſus eſt, et eas continuat in ſequentibus, ſed quæritur* merito, quomodo Odinus vocari poſſit Gauta ſpialli, an Gunnar ſolueret quæſtionem, haud posſum decernere. *Annotatio ejus eſt talis:* Gautr *et* Gauti, Odinus: *ab eo ſic cætera numina appellata, et horum* ſpialli (collocutor, confabulator) ipſe *hæc ille: Sed mibi ignotum eſt, quod* Gautar, Deorum nomen *ſit; forte adeo* gens Gothica, *ſiue* Sueca *ſiue illa altera* Gethica in oriente *intelligenda ſit, quando recte procederet* adpellatio Odini. *Plures adhuc ſunt Interpretationis modi, unus* meus, *ut* Spiall, *in Neutro, de* Sermone *accipiatur; notum autem eſt ex Snorrio in Odini Hiſtoria, quod Sermo Odini, etiam vulgaris et quotidianus, totus fuerit metricus; ergo* Gautaſpiall *accipiendum putaui pro* poëſi, *unde ſenſus exiſtit:* In Deorum regionem Odinico ſermone (ɔ: Poëmate) ſuſtuli ſiue immortalem in hominum memoria reddidi, meo in illum defunctum Epicedio. *Magnus antiquarius* J. Olavius Hypnoneſ. *de morte filii ſermonem eſſe non arbitratur, verum potius de ejus baptismo, ſ. luſtratione et nominis impoſitione, per aquæ aſperſionem, ethnica, quod ſæpe in hiſtoriis. Ethnicorum occurrit:* Han var vatni auſinn ok nafn gefit. *Exiſtimat autem in Baptismo Ethnicorum a patre luſtrico adhibitas fuiſſe certas formulas, quibus filio luſtrico, vel bonum adprecarentur vel malum deprecarentur, quod etſi non conſtet ex Hiſtoria,*

Ættar afk	65) *Cognationis furculum,*
Þann er óx af mer	*Qui ex me creuit,*
Ok kyn-vid	*Et enatum ramum*
Kvonar minnar.	*Uxoris meæ.*
XXI.	XXI.
k) Atta ek gott	*Bene mihi conuenit* 66)
Vid geira drottin	*Cum hastarum domino (Odino)*
Giördumz tryggr	*Factus sum* 67) *credulus*
At trua hanum.	*Ad fidem ei habendam:*
Adr	*Anti-*

tamen per se vehementer est probabile, et laudatus author id probat ex Rúna-tals þætti Odins *in* Edda Sæmundi: *Verba Odini, artes suas enumerantis hæc sunt:*

Þat kann ek it þrettánda	Id noui decimum tertium
Ef ek fkal þegn ungan	Si hominem parvulum
Verpa vatni á	Aqua adfpergere debeam
Munat han falla	Ille non occumbat
Þó í fólk komi	Etfi in aciem veniat
Hnígia fá halr fyrir hiörum.	Non cadet ille exanimis armorum vi.

Accipit ergo fpiall, *Ablatiuo* fpialli, *in genere neutro*, me *cum*, *et porro adferit fuam opinionem eo argumento, quod verbum* at hefia, *cujus præteritum* hóf hic *habemus, fit* folenne Baptismi vocabulum, *certe apud homines Christianos (quafi ex fonte Baptismali leuare), quo adfert e verfu* Sighvati poëtæ *de filia in Baptismo ab Olao Haraldi Rege fufcepta* — — úr heidnum dómi hóf ok nafn gaf Tófu ɔ: e gentilismo fufcepit et nomen dedit Tofæ. *Jam vero reftat, quid in Interpretatione per* Godheim *intelligendum fit: Eft autem, ex ejus mente, intelligendum:* in coetum f. commercium Deorum, *quod talis puer facris gentilibus effet initiatus. Hæc forte fententia fit unice recta, nam ab alteris fententiis nihil ftat magnopere, nifi folus contextus.*

k) áttac, una voce, *Hrapp. idem.*

65) Æt, gens, ftirps, familia. Kyn [*ftroph. 7. in compofito occurrens*], fimiliter. Afkr, arbor, fraxinus: vidr *tam* arborem *quam* lignum *notat* G. Pauli.

66) *vel* propitium mihi reddideram Odinum. *G. Pauli. vel* mutua beneuolentia inter nos intercesfit.

67) Tryggr *in hac notione non est protritum, occurrit tamen in* Háva malum: ver-ea

Adr *l*) vinad	*Antequam amicitiam*
m) Vagna runni	68) *Rhedarum curſor*
n) Sigrhaufundr	*Victoriarum auctor*
Um fleit vid mik.	*Mecum* (*erga me*) *rumperet.*
XXII.	XXII.
*) Blótka ek þuí	*Non ideo* 69) *colo*
Bródr Vilis	*Fratrem Vilii* (*Odinum*)
Gods	*Deo-*

madr ſua tryggr, at þeſſu trúi aullu; *et in* Grettis-Saga: margir hafa of audtryggir verit, *ubi Holana Editio præfert* audtrygda, *monſtroſum vocabulum. Poſſit et* tryggr *hic verti* ſecurus, *quo ſenſu opinor Danos vocem* tryg *uſurpare. Sequentem ſtropham* G. Pauli *vertit*: Ei fidem habendo, *quod videtur ſenſum aliquid immutare, atque adeo non viſum eſt ſequendum, etſi in mea verſione fatendum eſt, aliquam ineſſe tautologiam, ſed hæc hoc Poëmate non eſt indigna.*

l) Ita, una litera in fine mutata, edidi pro vinat, quod eſt in *Tb.* et quod antea feliciter conjecerat *G. Pauli* et adnotauerat: ita dicitur ſkapnadr, búnadr, hugnadr, hagnadr, kinnadr, etc. Hoc plurium dabilium optimum videbatur. ıı icmat *Jör. J.* ſenſu caſſum ex altero corruptum um at, *Hrapp.* etiam corrupte.

m) Haud dubie legendum Vagnar unni ɔ: cujusdam Vagnæ, præter multas amaſias *G. Pauli.* Sed hæc Vögn an unquam exſtiterit dubitatur, niſi eadem fuerit cum Vigg, cujus mentio fit in coruicinio Odini, ubi me vide. Poſſit et legi Vagnar rúni, *Vagnæ confabulator*, eodem ſenſu.

n) Sigr haufundi, in dandi caſu, *J. Hrapp.* improbe.

*) Blót ek eigi af því, *Edda Cod. Worm.* quæ hunc verſum integrum et ſequentem dimidium continet in Odini adpellationibus.

68) *Proprie intellgeretur* Thorus, *nam* Rheda *plurimum vehebatur, conf.* Alviſs mál *in hoc*: Vagna vers ek em á vit kominn, *et mea tentamina ſuper eum locum. Atqui ſæpe numero unus Deorum pro altero ponitur, etiam id permittente Edda*, maxime cum aliqua *determinatio diſtinguens adjicitur: Ergo hoc loco* Odinus *eſt intelligendus pro* Thoro, *quod ſequens adpellatio* Sigrhaufundr *confirmat.* Gefr hann ſumum (ſonum). Höndlu liód *de* Odino.

69) *Coluit ergo Egillus Odinum, et falluntur adeo Codices Jörundini hujus Hiſtoriæ, qui de eo habent Cap. ult.* han blótadi alldri,

o) Gods jadar	*Deorum principem,*
At ek *p*) giarn ſek	*Quod (ejus rei) ſim cupidus.*
Þó hifir *q*) Mímsvinr	*Tamen Mimeri amicus*
Mer *r*) um fengnar	*Mihi præbuit*
Baulva bætor	*Ærumnarum medelas*
s) Ef hit betra teldi.	*Si meliora recenſuero.*
XXIII.	XXIII.
t) Gafumz íþrótt	*Dedit et mihi artem* 70)
Ulfs *u*) ok bagi	71) *Lupi aduerſarius*
Vígi	*Pug-*

nunquam Deos ethnicos coluit, vel nunquam Diis ſacrificauit.

o) Ita per *o* tenue edidi, ſecutus *Th.* et *Hrapp.* Gods autem hic ſumendum de *Diis* omnibus collective Góds *Jör.* et *G. Pauli*, quod ille eleganter reddit per *boni præſidem* (vel *apicem*) et notat: Jadar, *extremitas*, e. g. panni, manus, campi, cet. Aſa jadar, (Lokaſenna) *Aſarum ſummus.* Ita et Hers jadarr et Fólks jadarr alias in Edda Sæmundi. || Gud jardar, *Deum telluris*, (cujus et erat maritus G. Pauli) *Edda*; et deinde in illuſtratione proſaica: Her erum kalladr Gud jardar. Quæ lectio ſane eſt notatu digna. Gods jardar, *P.*, *Telluris Dei*, ad *Vilium* referendo. *G. Pauli.*

p) giarna ſec, *libenter videam*, *Hrapp.* Deinde ſe pro ſec, *Edda.*

q) Hæc eſt lectio *Eddæ*, quam *G. Pauli* unice approbat, ipſe tamen ſcribit Mimis pro Mims, et iſta ſcriptio eſt uſitatior. Misvinr, omnia *Exemplaria*, *amicus anceps*, *ambiguus*, *maleſidus*, haud aſpernenda lectio. Edda in proſa adnotat: her kallaz han Mimisvinr.

r) of fengit, *Edda.* Sed alterum eſt ſplendidius. Umfengnar, una voce, *Hrapp.* improbe. fegnar pro fengnar, *J. eodem ſenſu*, nam feginn pro fenginn occurrit apud veteres.

s) Er hid betra telz, *quando meliora* (beneficii ejus) *recenſentur.*

t) Gafumc, *Edda*, *idem.*

u) Forte legendum ſit of, παρεληκον. Certe illud ok non bene cedet hoc loco. Deinde, bágie, *J.* tolle *i*, et lectio erit recta. Bági eſt *adverſarius* in Edda, et ſic ſine dubio melius in textu poneretur, etſi *G. Pauli* illud bagi retinuit, quod uſitate notat *incommodum.*

70) *i. e.* poëticam, *et* pugnandi. G. Pauli. *Addi poſſint* Medicina *et* Magia.

71) Lupus Lokii filius *intelligitur*, *et conſe-*

Vígi vanr	*Pugnæ adſuetus*
Vammi v) firda.	*Inculpatam;*
Ok þat x) ged	*Atque id ingenium,*
Er ek giörda mer	*Quo feci mihi*
Víſa fiandr	*Certos hoſtes*
At Velaundom.	72) *Sanctæ pacis ſocios.*
XXIV.	XXIV.
Nú er mer torvellt	*Nunc mihi* 73) *difficile eſt* (*negotium*)
Tveggia y) baga	74) *Duplicis damni cauſa*
Niörva	*Niörvii*

quenter Ulfs bági *eſt* Odinus. Edda *de* conſummatione ſeculi: Stefnir Odinn móti Fenris Ulf. *et deinde:* Ulfrinn gleypir Odinn. verdr þat hans bani. *Cetera* Lupî Hiſtoria, *de* Origine *ejus et* vinculis *alias in* Edda *legi poteſt.*

v) fyrda, per *y*, *Th.* quod foret *virorum* vel *principium*, et faueret aliquid verſioni *Gunnaris*, qui in hunc verſum dedit: *Hominum dedecori,* haud ſane adulatus Odino.

x) Gedat, et deinde, es, initio ſtroph. ſequ. *Hrapp.* geder, una voce, in hac ſtropha, *Th.* utrique improbe, et ſine ſenſu.

y) Hæc lectio numero vincit; eſt enim in *A. J. S. Hrapp.* et ſic ſatis facilem interpretationem admittit; etiam *G. Pauli* dignatus eſt eam in parenthefin ſuſcipere. Boga, duo, *Jor. Th.* et *G. Pauli.* Ille vertit: *duos arcus tendere*, ſine ulteriore illuſtratione, quod melius ipſe intelligat, quam ego.

72) Ve, ſancta pax, ſanctus locus. Landi, ciuis, Arius *in* Sch. *et* Skída Rima *etc.* G. Pauli. *Quando autem Egillus hoc fecerit, mihi quidem ignoratur, niſi huc velimus trahere id, quod Thorfinni et Alfi, Svecorum, cum in Vermiam proficiſceretur, tributi exigendi gratia, amicitiam ſibi conciliauit. Crediderim ergo Egillum prudentiam ſuam hic attingere, et pro at legendum eſſe* af, velöndum *autem (ab* at vela, fraudare) *valere* Deceptoribus, inſidiatoribus; *atque adeo ſenſum eſſe, quod per ſuam* ſagacitatem ſentire ſibi datum fuerit, quinam veri ſui hoſtes eſſent ſub ſpecie amicitiæ. *Exempla autem habemus in hac Hiſtoria, de* Bardo Atleyenſi *et* Armodo; *quorum inſidias, ſub amicitiæ prætextu et hoſpitalitatis, factas, mire odoratus eſt Egillus.*

73) *Vel de præſente conditione ſua loquitur, vel de carmine ulterius producendo.*

74) *Sc. duorum filiorum*, vel *fratris et filii.*

Niörva nipt	75) *Niörvii soror*
A z) nesi stendr.	*In* 76) *lingula stat:*
Skal ek þó gladr	*Ego tamen lætus,*
Med gódan vilia	*Cum bona voluntate*
Ok óhryggr	*Et non tristis (trepidus)*
Heliar bida.	*Mortem exspectabo.*
Egill	*Egil-*

G. Pauli. *Si per* o *graue legamus*, bóga, (*vide Var.* y) *ait se duplici vel (utrinque) difficultate premi, quæ consistat in ambiguitate consilii inter viuendum et moriendum.* Bógr, armus animalium, *etiam de* brachio hominis *usurpatur, ut videmus in* Havfudlausn, XVI. 1. *hic pro* latere *acciperetur.*

z) Sic *J.* solus. nesin, *Jör. Hrapp.* et *G. Pauli.* nesim, *Tb.* aut pro nesium, aut pro altero corrupte. Haud paruam difficultatem objicit Accusatiuus ille pluralis Nesin, etsi *Gunnarus* verterit per Ablatiuum, *promontoriis insistit*, quod an ex genio linguæ procedat, ipse viderit.

75) Niörva nipt, *vid.* Höfudl. stroph. 9. *G. Pauli. Sed vide* me *ad eum locum. Interpretatur ergo hanc et sequentem stropham,* Niöruii fæmina promontoriis insistit, *quod* ejus admiratoribus *erit liquidius quam* mihi, *cum præsertim ei non placuerit id ulterius illustrare, sed quid mea? Video tamen e verbulis, quæ subleuit,* eum Niörvii feminam *de* Nocte *accipere, sed tum restat scire sensum verum hujus et sequentis stropharum, nempe quomodo* Nox insistat promontoriis. *Hoc debuerat dicere. Forte ideo sic dicatur, quod* Nox *ut* persona Eddica, *olim credita fuerit in* mari quiescere interdiu, *quemadmodum* Sol *noctu, atque inde* vesperi in terram egredi. *Foret adeo sensus poëtæ hoc loco:* Jam nox adpropinquat. *Ego hic, ut ad* Havfudlausn, *loc. cit.* Niörva nipt *accepi de* Hela, Sorore Narii vel Narfii, Lokii filii, *cum præsertim* Nipt *proprie sit* Soror, *etsi latius de quacunque cognata interdum eam vocem adhiberi concedam. Quod interpres hanc vocem* per fæmina *vertit, nimis vagum videtur.*

76) *Quasi dicat:* Hela in lingula Digranesso, ubi pater et filius sepulti, adstans me exspectat, quasi breui eo venturum per mortem voluntariam; sed ei non occurram hoc modo, verum quietus domi eam exspectabo. *Penitus ergo hic abjicit, quod ceperat, voluntarium moriendi consilium.*

Egill tók at hressaz svo sem *a*) framleid at yrkia qvædit; ok er lokit var qvædino þá færdi han þat Asgerdi *ö*) ok Þorgerdi ok *a*) hiónum sinum; reis han þá uppor reckiu ok settiz í *b*) aundvegi. qvædi þetta kalladi hann *c*) Sonar Törrek. Sidan let Egill erfa *d*) sonu sína, eptir *) fornri sidveniu. enn er Þorgerdur fór heim *e*) reifdi Egill hana gódum giöfum. Egill bió at Borg lánga æfi ok vard madr gamall. enn ecki er getit at han ætti málaferli

Egillus vigorem suum recuperare coepit, procedente poëmate; quod ubi, ad finem perductum erat Asgerdæ, Thorgerdæ, et familiæ suæ domesticæ recitauit, tumque surgens lectulo in sede primaria consedit. Poëma hoc Filiorum jacturam *adpellauit. Dein Filiis parentalia fieri curauit secundum antiquam consuetudinem; Thorgerdam autem domum abeuntem donis ornauit eximiis. Egillus Borgæ longum tempus habitauit atque ad ætatem senectam peruenit. Nulla mentio fit, quod ille cum hujus terræ incolis*

---

a) á leid kvædit. Jör. Hol.

ö) konu sinni *uxori suæ* add. Jör. Thorgerdam auditorio insulse excludunt. Iid. Hol. J.

a) heima mönnum idem. Hol. Jör.

b) rúm sitt, *sede sua* (*herili*) Jör. Hol.

c) Ita videtur in Membr. fuisse, nempe Sona-Torrek, in plur. illud Sona, et adstruunt Jör. expresse idem præferentes. Asgeir tamen in C. D. et E. dedit Sonar-dryck, *filii parentalia*, Sonar-drápa, *epos filii* exhibent K. L. M. posito ante, er kallat Sonar-torrekr, *filii jactura*, aut, *calamitas ex damno filii*, præmissa mutatione modo allata sed merito dubitatur, an omnino dicatur Torrekr in gen. masc. certe apud Snorrium et Sighvatum poëtam in gen. neutr. Torrek adhibetur, quorum auctoritate Biörnus ab Skardsá cedere debet in suo l. glossario, etiam obtrudens Torrekr in gen. masc. Possit alias Torrekr esse, *difficulter vindicans*, cui sensui adstruendo aliquid attuli in obseruationibus ad illud poëma; tum foret Torrekr, adjectiuum verbale, et bragr, *carmen*, subaudiretur.

d) son sinn, *filio*. Hol. J. et modo ante dreckа erfi eptir, pro erfa. J. eodem sensu.

*) sidveniu, tantum. Hol.

e) hæc elegans lectio illata est ex Hol. J. P. neque tamen adspernanda est vulgata phrasis in Membr. a. Trad. et Jör. þá leiddi Egill hana med giöfum (stórgiöfum Jör.) í brótt, *abeuntem donis* (*amplissimis*) *prosecutus est*.

ferli vid menn her á landi, ecki er ok ſagt frá hólmgaungum hans, eda vigaſerlum *f*) ſidan er han ſtadfeſtiz her á Islandi. ſva, ſegia menn at Egill ſæri ecki i brott af Islandi ſidan, er þetta var tidenda, er nu var ádr frá ſagt. ok bar þat meſt til þeſs, at Egill mátti ecki vera i Noregi, af þeim ſökum *g*) ſem fyrr var fráſagt *h*), at Konúngar þóttaz eiga vid hann; *i*) Bú hafdi han rauſnarſamligt þviat fe ſkorti eigi. han hafdi ok *k*) gott ſkaplyndi til þeſs. *l*) Hákon, Konungr Adalſteins-Foſtri red firir Noregi lánga ſtund. enn hinn efra lut æfi hans, þá komu Synir

incolis controuerſias forenſes habuerit; neque quicquam de ejus certaminibus ſingularibus [ſummi rigoris] cædibusue memoratur, poſtquam hic in Islandia manſionem ſtabiliuit. Ferunt Egillum peregre non abiiſſe, poſt euenta ſupra narrata; cujus rei præcipua cauſa erat, quod ei in Noruegia eſſe non licuit, ob noxas, quarum nomine illum ſibi obſtrictum eſſe reges exiſtimabant, ut ante memoratum eſt. Oeconomia uſus eſt lauta et magnifica, neque enim pecunia deerat, ingenio autem ad id (magnificentiæ exercitium) præditus erat liberali. Rex Hacon Adalſteini alumnus per amplum temporis ſpatium Noruegiæ imperauit. at ſuprema parte ætatis ejus,

Mmmm 2

f) ſidan þetta var tídenda, er nú var frá ſagt, ok han ſtadfeſtiz her á Islandi. ſva ſegia menn, at han fæ ri ecki brott af Islandi ſidan þetta var tídenda, er nú var frá ſagt, ok bar þad etc. Jör. tautologice, et ab initio falſo, ſi connexionem cum antecedente ſpectemus, nunquam enim Egillus duella aut cædes in Islandia agitauit. cfr. p. 512.

g) er han átti þar, *quarum nomine ibi* reus erat. Hol. J. omiſſis ſeqq. usque ad Hakonis mentionem. ita etiam, at ega ſökótt vid menn, de *ipſo reo* dici opinor in Grettis-ſaga; modo ante: fyri ſökum þeim, pro, af þeim ſökum. Jör.

h) því Konúngar ega vid han ſtór-mál, *nam reges eum grauium criminum nomine ſibi teneri arbitrabantur.* Jör.

i) Egill hafdi bú-rauſn mikla. Jör. i. e. *lauto cultu domeſtico uſus eſt.*

k) miök. Jör. ad verbum, *vehementer*, aut, *large.* vid. Var. ſequ.

l) at vera ſtórmenni, *ut vir primarius eſſet,* vel, *ad magnatis perſonam tuendam.* add. Jör.

Synir Eriks til Noregs ok *m*) deildu til ríkiſs i Noregi vid Hakon Konúng ok áttu þeir *n*) orroſtor ſaman, ok hafdi Hákon jafnan ſigr; en ſídarſto orroſto áttu þeir á Haurdálandi i Stord á Fitium, þar fcck Hákon Konúngr *o*) ſigr ok þar med bana-ſár. Eptir þat tóko þeir Konúngdom i Noregi Eiriksſynir. Arinbiörn herſir var med Haraldi *p*) Eiriksſyni ok giördiz rádgiafi hans. ok *q*) hafdi af honum veitſlur ſtórliga miklar. var han Forſtióri fyri *r*) lidi ok landvörn. Arinbiörn var hermadr mikill ok ſigrſæll *s*). han

ejus, Eirici filii Norvegiam aduenientes, de regno Norvegiæ cum Hacone rege dimicarunt; conſeruerunt autem aliquot prælia victore ſemper Hacone; poſtremo prælio conflixerunt in Hördia, loco qui Storda adpellatur in Fitiarum tractu; ibi victoriam et una cum ea vulnus letale rex Hacon nactus eſt. Poſt hæc Eirici filii imperium Norvegiæ capeſſebant. Arinbiörnus ſatrapa erat cum Haraldo Eirici filio, atque ei factus eſt conſiliarius, ampliſſimisque ab eo cumulatus eſt liberalitatibus, quippe dux præerat exercitui et finibus terræ ab hoſte tutandis, ut qui magnus eſſet belligerator et victorioſus; præterea præfecti munus geſſit

m) áttu ſtríd vid hann. — *bellum geſſerunt.* Jör.

n) Ita Hol. J. P. Hrapp. margar orruſtur *multa* — Jör. orſtu in ſing. num. *praue*, niſi de *bello* vel *hoſtilitate* inſolenter capiatur. Membr. a.

o) ó-ſigr, *cladem* vel jacturam. J. Hrapp. ex acumine correctorum; quibus abſurdum viſum eſt, eum victoria potitum eſſe dici, qui vulnus lethale in prælio accepit, atque adeo re, de qua certabatur, nempe imperio, una cum vita excidit. Briánn fell ok hellt velli, in Niáls-ſaga, cum noſtro textu conferri poteſt.

p) Gráfeld, *griſeo pallio.* Jör. Hol. Rationem hujus cognomenti ſuppeditat ſolus Snorrius, quantum ſcio.

q) tók af honum veitzlur ſtórar, (i Noregi, add. Jör., qui tamen ante ſeruant, hafdi) Hol. Jör. i. e *ampla ab eo officio (in Norvegia) obtinuit.* De induſtria verſionem ipſius textus magis generalem dedi.

r) landi hans ok lidi, præerat regno (gubernationi) et copiis. Hol. lidi hans, tantum. J.

s) vitr ok forſiáll, ok þó hardrádr — *ſapiens et prudens, et tamen (inſuper) in rebus gerendis acer.* Hol. addunt.

han *t*) hafdi at veizlum Firda-fylki. Egill Skallagrimsfon fpurdi þeffe tídinde *u*) ok Konúnga fkipti var ordit i Noregi. ok þat med at Arinbiörn var þá komin i Noreg til búa finna, ok han var þá i virding mikilli *x*). Þá orti Egill *y*) qvædi um Arinbiörn. ok *z*) er þettá upphaf at.

Arin-

gesſit in Fiördenſium prouincia. Hæ res ad aures Egilli Skallagrimi filii fando peruenerunt, et facta in Norvegia regum mutatio et ſimul Arinbiörnum tum Norvegiæ reſtitutum, ſuis in prædiis conſediſſe, atque in magna verſari dignitate. Tunc poëma de Arinbiörno condidit Egillus; cui hoc eſt initium.

Epos

t) redi fyri Fyrdafylki (Fiarda-fylki. Jör.) Hol. J. Jör., quod ut interpretamentum alterius in verſione fecutus fum. Nam de conuiuiis (lautiis) quæ erant quædam appendix tributorum, ut ex vetere Hiſtoria Norvegica conſtat, ubi toties occurrit de Rege præſertim, fed interdum quoque de comitibus, præfectis et viris illuſtribus. han fór at veitzlum: han tók veizlu: han hafdi veizlur (veizlu) Konúngr veitti (gaf) honom veizlur þar edr þar. De iis ergo conuiuiis, an huc pertineant et quæ omnino fuerit horum conuiuiorum ratio et conſtitutio, hic non vacat nec licet disquirere. Plenam hujus rei illuſtrationem a J. Olavio in Hiſt. Norveg. gloſſario ad Snorronem expectamus. conf. interim *Snorrium* in vita Olavi Sancti, Cap. cxxxii, ubi de Há-reko a Thiótta legitur: han hafdi haft fyflo á Hálogalandi, fuma at veitzlu (veizlum), en fuma at léni; ubi veizlu per Gieſtebuds læn exprimere puto laudatum interpretem. G. Schiönningius aliquid alicubi de his conviviis ad Snorrium adnotauit, fed ubi, non fuccurrit; et quidquid fit, ibi deſiderari opinor auctoritates. i. e. loca ex ipſa hiſtoria, unde aliquid certi queat elici in hac re, ut mihi quidem videtur, ambigua fatis.

u) öll jafn-faman. add. Hol. i. e. *omnes ſimul*, et mox Regum vel regiminis voces transeundo pergunt. Spurdi han, at Arinbiörn hafdi metord allmikil, *Arinbiörnum quoque in permagna — dignatione inaudiuit.* || at, pro ok, eſt in Jör., uſitatius in tali connexione.

x) af Konongi, *apud Regem in magno honore.* add. Jör.

y) Drápu, *epos*, *poëma encomiaſticum.* Hol.

z) fendi (honom, *add.* Jör.) til Noregs. et *(illi) in Norvegiam transmiſit.* Hol. J. Jör.

*) Arinbiarnar Drápa, edr Brot af henni.

I. Emk þ) hradqvedr Hilmi

Epos ad Arinbiörnum, siue ejus Fragmentum.

I. *Sum poëta* 1) *citus* *Regem*

*) Poëmatio huic unius versus spatiolum relictum est in contextu membranæ, at ad calcem Historiæ nostræ olim illatum fuit eidem Membranæ, manu tamen aliquanto recentiore, quanquam non admodum nova, occupat ibi hodie unam paginam, at sine dubio olim in aliud folium excurrebat, quod jam dudum deperditum esse credibile est. Paginæ, quæ restat, quarta et ultima pars lectionem penitus respuit, propter detritam et obliteratam scripturam, neque ulterius progreditur apographum Asgeiri chartaceum libro E nostræ Historiæ incertum, quod ideo E appello; id tamen immediate non est tradux membranæ, sed exscriptum est, teste Arna Magnæo, e schidio Epodis (Drápu - slitri) sine dubio chartaceo, quod ille (Arnas) olim possedit, quodque ab eo nactus Thermodus suis Egilssagæ exemplaribus inferri curauit, interpolatione non ferenda, ut vir laudatus censet. Idem in eadem schedula libro E adjuncta obseruat, in nemine Egilssagæ exemplarium exstare hoc poëma, nisi iis, quæ Thormodus describi fecerit; sed quid illis, excepto E solo, hodie factum sit, ignoratur. De altero fragmento poëmatis, quod beneficio Johannis Finnæi Episcopi in collationem adhibui, mentionem feci, introductione ad Sonar-Torrek, quod ut antiquius, emendatius et uno versu octosticho, siue duobus hemistichiis altero plenius, verisimile est traducem esse membranæ nostræ, quæ, tempore, quo fragmentum illud scriptum est, probabiliter aliquanto liquidior ad legendum erat, quam est hodie; quod concludo ex duobus postremis hemistichiis, nam hoc tempore vix unum aut alterum verbulum horum conjecturæ in membr. capax est, nedum certe lectionis, et prius tamen vix ullum sensum idoneum, admittit, licet verba sic satis clara sint, res tamen est obscura; quod et de multis aliis hujus poëmatis locis dici potest, ut obscura sint tam ad verba, quam ad rem. Nihilominus operæ meæ et labori nolui parcere, siquid ad id exponendum et illustrandum utile aferre potuissem, quod, ne quid glorior, post sex mensium tempus perparum est, cum tamen ad manum habuerim magni antiquarii Gunnari Pauli Interpretationem et notas, in quibus multa ei feliciter cesserunt, sed multa adhuc in ambiguo hærent, et hærebunt, opinor, in posterum; quantumuis omne studium, et omnem meam scientiolam in his rebus, quantulacunque est, in id contalerim, ut aliquam luculam hisce scidiis adferrem. Quod fortasse alius a me non curasset, sed dignitas rei et elegantia carminis id

Hilmi at mæra.
En glap-máll
Um

Regem celebrare:
At 2) *incuriosus in sermone* (*carmine*)
De

postulabat, nam inter carmina Egilli hæc laciniola suo merito summum locum obtinet. Siue rem siue verba respicias, et citantur sub Egilli nomine nonnulla in Edda Snorrii et in Skálda Olai Theodori, quæ hodie in nostris exemplaribus adparent, citatur quoque versus octostichus, quem non ambigo ultimum fuisse in hoc poëmate, eum versum adfero sub calcem poëmatis, ille sic incipit: *Varc árvacr* etc. sed in nostris exemplaribus hodie deperditus est.

þ) Ita Membr. atque E et I. siue exemplar S. V. Johannes Finnæi adbreuiate G. Pauli maluit *bradqvedr*, nulla sub causa idonea.

1) Extemporaneus, *reddit* G. Pauli, *quod justo plus mihi videtur, ceterum nemo negare potest Egillo facultatem poëticam in summo gradu, quam demonstrauit, cum* Redemtionem *capitis composuit, una nocte, in tantis difficultatibus constitutus, ut legere est in Historia nostra Pag.* 409 *et sequ.*

2) Verba parum pensitans, *reddebat* G. Pauli *et hæc adscripsit:* eg glep, nebulas offundo, oculos hebeto. Glappi, homo inconsideratus, stultiuidus. mer glapnas syn, hebetantur mihi oculi. Elliglöp, Pororamata senilia. *Hinc ergo* Glapmáll *vel* obscuriloquus, *vel* libere *nec* anxie verba effundens. Glap skulld, delicti mulcta. Hallfr. *in* Olafssaga. *G. Pauli. Notio* 7ꝫ Glap *in voce composita* Glapmáll, *mihi admodum ambigue est, neque possum quidquam de illa certi statuere, ratio vertitur in Etymologia siue deriuatione. Quæ adhucdum incerta est, et ad conjecturam redit, vide* me *tamen in* Gloss. Eddæ Sæm. *Et re rite pensitata, eo mea sententia inclinat, ut* Glap *in voce* Glapmáll *et similibus adfine sit Latinis verbis* labo *et* labor; *posset adeo* Glapmál *hic non incommode exponi, per* in sermone *vel* carmine titubans, temere, inconsulte garrulus. um Glegg vínga, de ad rem attentis. *Nempe quod ob horum odium non temperaret sibi ab dicteriis in eos jaciendis. Ad rem parandam. Auarus quidem erat* Egillus, *sed non ideo in ea seruanda sordidus, neque enim hæc vitia* (*auaritia et tenacitas*) *semper necessario conjunctæ sunt: et habemus de ipso Egillo supra;* Han hafdi gott skaplindi til þess, at vera stormenni. at glapna (glepiazt) *habemus in ipsa* Historia nostra Cap. ante penult. *de Egillo:* Hönum glapnadi bædi syn ok heyrn, *quod meam deriuationem supra memoratam firmare videtur. Sed quid* Glapskulld *sit apud* Hallfr. poëtam, *superius a G. Pauli laudatum, non facile dixerim, etsi circumstantias in ejus carmine considerem; credibile tamen est* culpam temere (lapsu humanæ naturæ) contractam, et mulctam pro ea *ab Hallfredo significari.* In Hist nostra pag. 172 *habemus vocem* Glapstigu, *de qua ego conferri possum* pag. sequ. N. 2

α) Um gleggvínga.
Opin-ſpiallr
Um iöfurs dádum.
En þag-mælſkr
Um þióðlýgi.

II. Skaupi ö) gnegdr
o) Skrauk-berandum.
Emk

3) *De Tenacibus:*
4) *Libere loquens*
De moribus (*artibus*) *Regiis.*
Sed taciturnus 5)
De populari mendacio.

II. 6) *Ironia ſcatens,*
Erga homines vaniloquos;
Sum

α) *Um* eſt in Membr. et I. hic et in ultima linea verſus. vid, *erga*, m. m. pro eo præfert E utroque loco, quod, etſi aliquanto commodius videri poſſit, in ſe tamen falſum eſt et a falſa lectione profectum.

ö) Ita E et I. ſed G. Pauli malit gnegdr, quod eſt vulgatius, eodem ſenſu.

o) Skrautberandum *oſtentatores* adpoſuit G. Pauli.

3) vid Gleggvinga, *per* in Eucliones *reddit* G. Pauli, *quod fortaſſe omnes non intelligunt*, Euclio *tamen eſt* perſonæ auari, in Plauti fabula, Aulularia. [*Porro vir laudatus hæc adnotauit:* Glöggr, res celeriter agnoſcens ac dignoſcens. Glöggt diſtincte, perſpicue, accurate. Glöggſkygn, acute cernens. Glöggr *etiam* parcus, Hymisquida etc. (vide me ſi placet in Gloſſario Eddæ Sæm. G. M.) prov. Glöggr er ſá, ſem götuna ſparar. Parcus eſt, qui ſemitæ parcet, ſiue non calcando ſiue prohibendo. *Hinc* Glöggvingr (*tamen in noſtro textu erat et eſt* Gleggvíngr: *G. M.*) *vel homo triparcus vel etiam* perſpicax, *et tum* Glapmáll *notat*, *non ita* accurrate loquentem, *ut iis* ſe poëta ſatisfacturum confidat. *Hæc ille*, *cujus ultimam expoſitionem* το Glapmáll, *in medium relinquo*, *ſed non dubito* το Gleggvíngr *de* homine triparco *accipiendum eſſe*. *Vide not. proxime præcedentem.*

4) Opin-ſpiallr, *per* apertiloquus *reddidit* G. *Pauli*, *quod fortaſſe adeo latinum non ſit*, *etſi*, *ille id ſatis analogice formauerit*. *Porro* dádum *reddidit* virtutibus, *in qua re opinor eum erraſſe*, *nam* dádir *hic eſt vocabulum medii ſignificatus*, *quod tam ad vitia quam ad virtutes poteſt adplicari*, *quemadmodum habemus in Hymno noſtro eccleſiaſtico*, *feſto anni ineuntis:* Ef villdi han yfir ofs falla, ſem vor er ſynd ok dád, med jafnri hefnd ok þín *etc.* *ubi* Dád *nihil aliud poteſt notare quam* factum vel opus. *At in laudando Rege*, *Egillo nihil opus erat libere loquendi facultate*, *ſed in Regis vitiis improbandis opus erat.*

5) *Hic eſt viri prudentis caracter; nam refutare conari*, *mendacium populi uniuerſi eſt temerarium*, *adprobare*, *eſt improbum*, *cum ſilentii contemtu omittere tutiſſimum eſt.*

6) Skaupi gnegdr *hic vix aliud* Skaup

Emk *b*) vilqvidr
Um vini mína.
Sótt *c*) hefik maurg
Milldínga Siöt
Med grunlauzt
d) Grepps um *e*) ædi.

Sum in canendo propitius,
Erga meos amicos.
Inuisi multas,
Regum sedes.
Cum intrepido
Animo 7) *virili.*

III. Hafda ek endr,
Ýnglingz búrar,
Riks

III. *Ergo olim*
Regis filii,
Po-

quam Skop, *Ironia*, ludibrium; *et ita forte*, *imo certe* (*G. M.*) *in Grettis Saga stroph. penult. G. Pauli occurrit etiam vox hæc in versu* Kormaki Ögmundini: Þer vard hlaup at *skaupi* ɔ: *tibi impetus ludibrio cessit. Dubium autem nullum est*, *quin* Skaup, gr. σκωπτω, irrideo, *cognatum sit*, *unde et scopticus et scoptici in latiuitate barbara.* Skraukberandr *possunt exponi per cauillatores vel homines dicaces.* Ordskrauk *vocatur dicterium Finni Arnasoni Comitis in regem Haraldum Severum:* Eigi er undur at þu hafir bitiz vel, sidan merin var i ferdinni. *Ubi* cognatam *suam* Regis concubinam equæ, sed Regem ipsum equo admissario, *adsimulat: cum verbis autem hisce Egilli conferri possunt ex* Håvamális Hlátr vid Hlátri skulu Höldar taka, enn lausung vid lygi, ɔ: risum pro risu *accipiant homines* et vanitatem (leuitatem) pro mendacio. *Denique* in *stroph. sequ.* Vilquidr *per* blandicanus *reddit G. Pauli. quam latiue, ipse viderit.*

b) vilkvedr vel vilqvædr, foret rectius; sed alterum tamen retinuit G. Pauli, quod in E adbreuiatum habetur — qdr.

c) hefuirek, J. alterutrum elementum aut *f* aut *u* redundat ex corrupto more, quo Dani eo tempore amarunt scribere *haffver* pro *haver.*

d) Ita restituebat G. Pauli, cui consentiunt E et I. sed in exemplari ad eum transmisso erat greips per errorem scribæ vel dictantis. Illud tamen greips retinuit idem vir et exposuit gryphis, sine ulteriori illustratione, quod fateor me non intelligere, quod greipr *sæuum*, *atrocem* notet, certius esse opinor, atque huc non facile potest adplicari.

e) ödi, E et I. quod G. Pauli recte mutavit in ædi.

7) *Siue poëtam siue virum denotet* greppr, *parum inter est*, *nam* Edda *diserte habet.* Greppar heita þeir menn er fara med skálldskap, ok sva má kalla hvern mann. *Versionem ille nullam ulteriorem illustrationemve adposuit.*

Riks Konungs,
Reidi fengna.
Dróg ek diarfhött
Um dauckva skör.
Let ek *f*) hersi
Heim um sóttan.

IV. Þar er *g*) Allvaldr
Und *h*) ýgrs hiálmi
Liód-

8) *Potentis Regis,*
Iram nactus eram:
Induxi 9) *audacem cuculum,*
Atro capiti.
Atque Præfectum
Domum visitaui.

IV. *Ubi Rex*
Sub 10) *horrenda galea*
Car-

f) Ita recte reposuit G. Pauli, cum exemplaria nostra præferant, Hersir, mendose. Nam hic est nominandi casus, non accusandi.

g) Alvalldr per unum l, pro all in priori parte vocis rectius foret, vide me in Eddæ glossario ea voce, ambo tamen exemplaria una cum ipsa membr. præferunt Allvalldr.

h) ægis, adposuit G. Pauli in parenthesi, retinuit tamen alterum quod eadem analogia formatum videri potest ab ygr, uti íturs genetiv. a nominatiuo itur *eximius*, apud Snorrium in claue metrica.

8) Imperiosi *in parenthesi adposuit G. Pauli, non male, nam* Eiricus Blódöx *nihilominus erat quam Rex potens, ut videmus in hac Historia, sed animo feruidus atque impetuosus sine dubio erat. Porro* Hafda ek Reidi fengna *idem interpres exposuit* per, in me concitata erat. *Ira, quod facile videre est longe a verbis textus aberrare;* morbum nancisci, *dicunt latini, quidni ergo* iram nancisci?

9) In diarfhött audaci cucullo, *est audax hypallage, cum suam audaciam cucullo tribuat poeta. Minus placet interpretatio G. Pauli:* Indui audacem faciem cuculla, nigr. cap. *Ipsam rem quod attinet* habemus de Egillo supra, cum ad Eiricum Regem et Arinbiörnum in Anglia venerit: Han hafdi sídan Hatt (Hött) yfir hiálmi, pag. Hist. nostræ 407.

10) ɔ: vultu truci. *de* galea terribili ægis hiálmr *videri potest* Volsúnga Saga, *item* Edda, Sörla þáttr etc., *et* ægis hiálmr í augum, *est* majestaticum quid *et* terribile, *ut de quibusdam in* Historiis *legitur,* qui sensus ex stropha (versu) *sequenti illustratur: Litteræ autem* y *et* æ *facile permutantur.* G. Pauli. *Aliquid huc pertinens adfero ad* vers. *sequentem.*

i) Liódframadr	*Carmine celebratus*
At landi ſat.	*Regioni præerat:*
Stýrir Konongr	11) *Regit Rex*
k) Vid ſtirdann hug	*Rigido animo*
I Jórvík	*In urbe Jorvici*
Urgum *l*) hiörvi.	12) *Madidum gladium.*

i) Sic utrumque exemplar et ſeruauit G. Pauli, ſenſu, qui in verſione expreſſus eſt. Adnotauit autem: „Forte non minus bene Ládframadr vel Ládfrömudr, ɔ: *Gentis decus. Regionis incrementorum auctor.*" Liódfrömudr *populi utilitates promouens* etiam cogitari poſſit, nam Liódr eſt *populus*, a quo vulgatum Lydr paulum variatum eſt. Non tamen credibile eſt Egillum tam decoro vocabulo Eiricum Regem inimicum ſuum et præterea piratam et tyrannum cohoneſtaſſe, *quem alias in ſuis carminibus* Folkmygir et Lögbrygdr *appellare non veretur.* Denique, dubium eſt, an framadr, ſenſum *agendi* admittat, ergo neceſſario amplectendum erat id, quod in verſione viſitur, etſi ſua non careat difficultate. Quod autem ea vox paſſiuum ſenſum admittat nemo negauerit.

k) Hanc voculam neceſſario adjecit G. Pauli de ſuo, nam ſine ea vix conſtat ſententia. Conferre tamen licet ſupra Cap. XXVII. extremo: Þeir ſigldu —— byr gódan, ok biart vedr, ubi *vid* ante byr ſubaudiendum videtur.

l) Hiarni, adponit E pro varia lectione, quod valet, *capite*, vide me in Gloſſario Eddæ, voce Hiarnr. et foret *caput* hic pro *ingenio* poſitum, et Urgr valeret *ſævus.* Styrir autem ante reddendum foret, *utitur*, præditus eſt. cfr. notam. Hæc tamen lectio nempe Hiarni non caret tautologiæ vitio propter ſtroph. 6.

11) *Neſcio quam latinum ſit*, regere gladium; *malim ergo vertere:* Gladium geſtat, gladio utitur, *nam* at ſtyra *interdum ſic accipitur, ut* at ſtyra giæfu, *et* ſtyra kraunku vedri, *ubi non opinor ſenſum eſſe*, regere fortunam vel regere malam tempeſtatem, *ſed* uti fortuna, uti mala tempeſtate. *Altera explicatio eſt a* G. Pauli.

12) Sanguinolentum, [*quod bene quadrat* in ſanguinarium Eirici Regis ingenium *et* exercitium. *G. M.*] *De* voce úr *ſupra* [*nempe pag.* 214. *n.* 3. G. M.] *Hinc* úrigr *et contracte* úrgr, madidus, roſcidus, rore adſperſus: *ut* Urigfiöll, urgr ſofs, urgr ſtafn. *G. Pauli. Quo addo* úrga ſtrönd *ex* Knytlinga Saga. *De voce* úr, *unde* úrigr, *deductum eſt*, conf. Eddam Snorr. *Fab.* de ortu Ymeri.

V. Vara þat Túnglſkin	V. *Non erat ille ſplendor lunaris*
m) Tryggt at líta	*Tutus adſpectu*
Ne ógnlauzt	*Nec ſine terrore (minis)*
Eiriks n) brá.	*Eirici* 13) *palpebrarum:*
Þá er ormfránn	*Cum* 14) *ſerpentis in modum acris (micans)*
Enni-	*Fron-*

Credibile eſt ex eo loco úr *cognatum eſſe lat.* virus.

m) Ita repoſuit G. Pauli pro trykt, quod duriuſcule præferunt E. I. et ipſa Membr.

n) Brá videtur fuiſſe in Membr. unde tamen hodie non reſtat niſi prima litera et aliquid adbreuiate ſupra ſcriptum. Hanc ergo lectionem in contextum intuli, quo adpellatio *oculi* vel *viſus* ſuppleatur quæ ante erat mutila, aut certe non recte formata; quomodo enim, *lunaris ſplendor labiorum*, locum habere poteſt de oculorum ſplendore. Ita tamen reddere placuit homini acuto et docte Gunnaro Pauli, cum in chartaceis exemplaribus legeretur vara. Nullam autem illuſtrationem huic ſuæ interpretationi addidit ille. Si vara foret recta lectio, debuerat pro verbo accipi, cum negatione ſuffixa, et eſſet ſenſus; *non erat;* duabus negationibus pro una poſitis ſententiæ intendendæ gratia, quod interdum in Edda Sæm. occurrit, et a me in Gloſſario notatum eſt. Iterum tamen, hac lectione adoptata, adpellatio Túnglſkin, non foret ſatis plena. Neminem offendat quod Brá non Bráa in genit. plurali hic ponatur, ita enim *á amnium* habemus in Edda Snorr. plus uno loco, non áa, quod tamen regula poſceret.

13) Túnglſkin Eiriks brá *in ſenſu connectenda ſunt.* brá-tungl, *palpebrarum, luna* vel latius *aſtrum quoduis* vel ſidus, (*ut in voce* Himintúngl *videmus*) *notat* oculum, ejus ſkin adſpectum.

14) Fránn politus, leuis ormfrán augu *acres oculi, Barth. Ant. pag.* 233-34, et ötul voro augu ſem í yrmlíngi; Rígsþula etc. *G. Pauli. Occurrunt quoque* ormfrán augu *in* carmine Sighvati Poëtæ, *de* oculis Olai Sancti Regis, *ineunte prælio Stiklaſtadenſi, cujus* carminis poſterior pars *ita habet:* Þordut þrænſkir Firdar, þótti herſa drottinn, ægiligr í augun; ormfrán ſia hánum. *De vitalium oculorum mirifica habetur exemplum in* Hymisquida, *de* columna ad aſpectum Hymeris diſſiliente, *ubi notam vide. Tale etiam aliquid de* oculis Cæſaris Auguſti *refert* Svetonius; *et fama eſt*, exiſtitiſſe homines qui ſolo viſu interfecerint.

Ennimáni	*Frontis luna* 14b)
Skein Allvallz	*Fulsit Regis*
Ægi-geislum.	15) *Trementis radiis.*
VI. Þó ek o) bólstr-verd	VI. *Tamen* 16) *pretium capitis*
Um bera þorda	*Offerre ausus sum*
Maka	*Sal-*

o) Bólstverd suppsuit G. Pauli contra nostra exemplaria sine causa idonea, et praeterea merito dubitatur, an Bólst existat, et si existit, velim scire, quid significet.

14b) ɔ: oculus. *Qui etiam* bra-máni *appellatur in* eleganti carmine Gunnlogi Ormstúngæ.

15) Mer ægir terreor, nimietate quadam commoueor. Ægir *tum* maris appellatio, *quo erat nihil terribilius, tum* nomen virile *in* Edda; conf. Hypn. *in* v. at óga. *huc etiam refer* ægishiálm v. 4. geisli (vel geysli) radius, *haud inuite a verbo* ek gys, effundor, effusio, emanatio. *G. Pauli.*

16) Bólstr, ceruical, *forte et* cubile, *nam accipitur etiam de* cubili niuali pecudum. *Ad priorem significatum quod attinet, conferendum est hoc ex* Edda Sæmundi; *de* Gudruna Giúkiade Sigurdum maritum lugente: Þá hne Gudrún hödl vid bólstri, tum Gudrúna se pronam in *ceruical* inclinauit. Maki, par, compar, socius, consors. *Hinc, in re dubia nihil probabilius mihi succurrebat, quam per* **bólstr maka**, caput intelligere, *nam inter* caput cubantis *atque* ceruical cui incubatur *eatenus est aliqua species consortii. Est adeo verborum ordo:* Þó þorda ek bera bólstr maka verdu. Capitis pretium, ɔ: *nobile illud carmen quo caput suum redemit,* hængs markar drottni. *Si tamen* bólstr *de* cubili *et latius de* sede loco quietis, *atque porro per* metathesin *siue* synonymiam id *pro* voce grid, *quæ et* locum manendi *significat, et* pacem, securitatem, veniam, *accepisse velimus, sensum quidem coactum eruerimus, sed fortasse tamen verum, cum licentia poëtarum veterum in tali figura nota sit.* G. Pauli bólstr verd *per* poëma *exposuit, nulla ratione reddita, quod neque opinor ei facile fuisse. Super totum tamen hoc prius* hemistichium, (*cujus non nisi duas priores lineas transtulit*) hæc adnotat: „*habet hic* prior strophæ pars, *verba quidem per se non obscura, sed quorum junctorum ratio me fugit, nulla patente emendationis via sensum interim satis certum suggerente parte posteriore.*" Hæc ille: *Si* verba per se non obscura erant, *ut ipse fateris, vir optime! cur ergo ea singulatim in notis non explicuisti?*

p) Maka hængz
Markar drottni:
Sva at yggz full
Ýranda kom
At hvers manns
Hlusta-munnum.

17) *Salmonum agri*
Domino:
Ita ut Odini poculum
18) *Rorans veniret*
Ad cujusvis hominis,
19) *Aurium ora.*

VII. Ne hamfagurt
Hölldum þótti

Skálld-

VII. *Neque speciosum*
Hominibus visum est

Mei

---

p) Ita non dubitaui edere ex *J.* solo, rationem vide in nota. *E* adbreuiate exhibet má, quod quomodo legi debeat, incertum est, etsi máek lectum esse videam in exemplari ad Gunnarum Pauli transmisso, quod est tradux *το* E. sed ea lectio nullum sensum commodum importat, ergo dudum credidi má ok legendum esse; má pro máfs, vulgo máfs a nominatiue márr (máfr) *Gauia*, auis maritima rapax; má (márs) ok hængs, mörk foret *maris adpellatio periphrastica* abundans, sed tamen non carens exemplo; Hængsmaka mörk etiam posset esse *mare*, si Salmonis consortes de *Piscibus* accipiantur. G. Pauli versio hasce duas lineas, nempe hanc et sequentem in vacuo reliquit.

17) Hængz markar, ɔ: maris, *ubi salmo viuit;* Eiricus *autem erat celebris Rex maritimus et* magnus pirita, *hinc merito* maris Dominus *siue* arbiter *adpellatur.*

18) *Quod ad illustrandam vocem* yranda *pertinet, conf. n.* 12. *supra, et pag.* 213. *lin. ult.* textus, *ac* 214. *n.* 3. *at* yra *verbum est non protritum, videtur tamen proprie notare* guttatim adspergere, instillare. *Credo* Egillum, *cum hoc verbo usus est, singula verba hujus poëmatis per totidem* guttas poculi Odiniani *designasse phantasia quadam poëtica.*

19) *Cum præmiserit* full poculum, *ex quo ore bibitur, bene subdidit* munnar ora. *Quæ tamen idonea determinatione (nempe* hlusta) *ad aures adplicauit. Si* hlusta *simpliciter posuisset, aduersus legem allegoricam peccasset, neque enim ex poculo bibitur auribus; ergo artificium et ingenium poëticum hic est agnoscendum, etsi fortasse non ad palatum sit hominum hodiernorum.*

Skálldſe mitt
At ſkata húſum;
Þá er úlfgrátt
Vid q) yggiar midi
r) Hatt-ſtaup
At hilmi þág.

20) *Mei carminis pretium*
In principis ædibus;
Cum lupino-cinereum
Pro Odini medo
21) *Pilei (cuculi) farctum*
Ab Rege dono nactus ſum.

VIII. VIII.

De hluſtum *vide G. Pauli ad* verſ. ix. lin. 3 et 4. *Ipſe hoc loco* Hluſta munna *reddidit per* patentes aures, *parum accurate.*

q) yggrar, mendoſe. E. et I.

r) Hattſtaup, E. I. et Membr. quod G. Pauli ſine neceſſitate mutauit in Hattarſtaup. Credo, ut ſtropha haberet juſtam longitudinem, quæ alias tamen una ſyllaba demta, ſuam menſuram tueri poteſt, id quod alibi in hoc libro contra Gunnarum Pauli demonſtraui de carmine heroico, Dróttqvædum hætti; interim curioſa eſt notula Domini Gunnari, hæc nempe: [Hattar genetiuus poteſt eſſe, vel ab Hattr, pileus, vel ab Höttr, cuculus (vide ſtroph. 3.) ſenſu hic indifferente].

20) ɔ: caput; *de cujus deformitate ipſe* poëta *teſtatur hoc* verſiculo *ſupra:* Erumka leitt, þó at *liótr* (*liótt*) of ſe, *Hiálmaklett*, af Hilmi at þiggia. pag. 459. Hamfagrt, *aute*, G. Pauli *vertit;* externe pulchrum.

21) Staup, fuſum quid, *et* intra matricem concretum; *atque inde* exemtum, *ut metallum, glacies, ſæuum; atque hinc et hoc modo* Hattarſtaup, caput, *intra* pileum *tanquam vaſe contentum etc. conf.* Hypn. Gl. Synt. *in* v. ſteypa. Staupſmidr, faber fuſorius. *G. Pauli. Hæc notula inter ejus ſubtiliſſimas et accuratiſſimas numerare meretur. Nibilotamen minus, parum feliciter* Staup *expreſſit per* ſedem apertam *in ſua verſione; et fatendum eſt, latine id exprimere difficile eſſe, uſus ſum voce* farctus, *quæ ſignificat id* quo aliquid farcitur, ſtipatur, *ita* Plautus, *vocat* corpus veſtis farctum, *nempe quod veſtem impleat. Poſſet quoque non incommode exprimi per* ſtipamen, ſtipamentum, implementum.

VIII. *s*) Vid þuí tók	VIII. *Id luberis accepi*
En *t*) týru fýlgdu	*At una sequebantur*
u) Saukk *x*) svart leit	22) *Gurgites nigricolores*
Sídra *y*) brúna:	*Promissorum superciliorum languidæ lampadis;*
Ok	*Atque*

s) Hanc stropham, nimis mancam, iis intactam relinquere necesse est, qui supplere possunt *G. Pauli.* Posterius hemistichium hic satis plenum et emendatum exhibent mea exemplaria, si unam vocem excepero, quam videre est sub var. l. 8. Sed prius hemistichium suppleui ex Edda Snorrii in oculorum appellationibus periphrasticis.

t) Ita Edda Cod. Worm. Sed alii quidam Codices, Tíru per i; rationis cardo in Etymo vertitur, nam si a verbo at Tóra vocem ducamus, quod est, *ægram vitam trahere* per y scribendum est; si autem ab, at tæra, quod est *minuere*, *attenuare*, *consumere* referendum, ut videtur, ad Lat. *Tero*, scriptio per i simplex bene se habet. Vide etiam Tíri m. g. in Collectione Eddica antecessoris mei *J. Olavii* Grunnauicensis, quæ, quantum potest plena et accurata est. Possit autem illud Tíri, in Nominatiuo Tír vel Tírr, donum Gr. τῶρον denotare; per *Gloria*, *decus*, exponitur hæc vox ab J. Olavio Hypnonesio, in Indice vocum ad Tractatum suum, multifaria eruditione refertum, de *arte* poëtica veteris Septentrionis (Dan. om Nordens gamle Digtekonst).

u) Sog, *æstuaria*, vel, ut viro doctissimo modo laudato videtur, *torrentes*, habent quædam Eddæ exemplaria.

x) Ita videtur in membrana esse, quod unice verum puto, et id aliquatenus firmant E et I. in quibus corrupte habetur: sva at leits. Supra in nostra Historia legimus de Egillo, pag. 305: Egill var svarteygr ok skolbrúnn. Edda tamen Snorrii hic præfert: samleit, an sámleit? *unicolores*, vel subaquilos, subfuscos. Sámr in lingua nostra hodierna *subfuscum* quid notat, et credo id vocabulum adfine esse *Gall.* Sombre, *obscurus.*

y) Bríma, E et I. lapsu facili.

22) *Hæc* oculorum periphrastica appellatio *vereor ut se adprobet fastidiosæ elegantiæ nostrorum temporum, sed ea ad ornatum carminis pertinet, et fortasse in adparente vastitate sua nihil reapse habuerit superflui, si cogitemus, poëtam per illam adludere ad* oculos alte in caput depressos et visu languidos, *vel* a pilis imminentium superciliorum opacatos, vel inumbratos. *Porro ab* aquis *denominat* oculos, *propter* humores, quibus innatat pupilla, et qui ei pro speculo sunt; *talis autem adpellatio in Edda*

z) Ok fá þ) mudr	*Atque illud os*
Er æ) mína bar	*Quod meum protulit*
a) Hefd b) for hilmis kne.	23) *Præconium ante regis genua.*
IX. Þar er tannfiöld	IX. *Ubi* 24) *dentium multitudinem*
Meþ tungu þág,	*Cum lingua dono accepi,*
Sem hlertiölld	*Ut et* 25) *auditoria (acustica) tentoria*
Hluſt-	*Inte-*

mihi non inuenta eſt, verum ea, quæ a ſuperciliis, palpebris, vel ciliis, *ducta eſt.*

z) At, Iid. pro quo alterum reſtitui.

þ) Madr, J. corrupte.

æ) Fortaſſe, minni, de qua conjectura vide Var. ſequ.

a) Ita neceſſario reſtitui pro eo, quod E et I. præferunt, höfd, inſolens vocabulum; alterum autem *decus* vel *dignitatem*, ſignificat. Et ſi conjectura mea ſuperiore Var. l. valere debeat, ſenſus foret: *Os, quod meo decori congruebat;* ut facete ludat de ſua *deformitate* poëta. Fortaſſe etiam *barbam* intelligat; notum eſt illud poëtæ: *Barba* viros hirtæque decent in corpore ſetæ.

b) Ita reſtitui; nam E et I. præferunt frá, quod commode huc adplicari nequit.

23) *Intelligit Poëma* Höfudlauſn, *quo Ericum regem, quantum fieri potuit, celebrauit. Porro de dictione,* for kne, *aliquid nugatus ſum ad Fiölſvinns-mál in Edda Sæm. Tom. I. v.* 38. *not.* 47. *Video etiam phraſin,* at koma fyrir kne einum, *in Konráds Rímum Keiſara-ſonar, qui rythmi, in ſua ſimplicitate elegantes, circa aut paullo ante Reformationis tempora a Sigurdo Cæco noſtrate creduntur eſſe conditi. Vide et* kne *in ejusdem Gloſſario.*

24) *Hoc et priore verſu ſigillatim facta recenſio partium capitis etiam ſpectat ad exornationem poëticam, uti et ad amplificandum verbis meritum Arinbiörni, cujus interceſſioni caput ſuum cum omnibus ejus adjunctis acceptum tulit poëta.*

25) Hleri, operculum ſ. janua, feneſtræ. at ſtanda á hleri, ſermones aliorum legere. hlera eptir, auſcultare. Tialld, tentorium, aulæum. Hlertialld *ergo,* auris exterior et amplior, ſcapha: hluſt (qs. hludſt, *a* hliód) auris interior et anguſtior, meatus acuſticus ſ. aluearium. *Unde et auriculæ animalium parum vel nihil pendulæ aut prominulæ, non* eyru *dicuntur,* ſed hluſtir, *e. gr. phocarum, urſorum, vulpecularum.* G. Pauli.

Hluſtum gaufgut,
En ſú giöf
Gulli betri
c) Hródugs Konúngs
Um heitin var.

X. Þar ſtód mer
d) Mörgum betri
e) Hoddfinnendum
Á hlid adra
Tryggr

Interioribus meatibus 26) *ornata:*
Illud autem donum
Auro melius
Celebris regis
Cenſebatur eſſe.

X. *Ibi mihi ſtetit*
Multis melior
Auri poſſeſſoribus
Ad alterum latus
Fidus

c) Hródgs, Iid. quod mirum eſt G. Pauli adprobaſſe; nam nimis durum eſt in enuntiatione, quapropter ego alterum mollius et uſitatius ſubſtitui.

d) Mörgum, J. quod et oportune conjecerat G. Pauli; ſed mörgrum, corrupte, E. Deinde vater, I et E. ſenſu caſſum, unde G. Pauli refecit, betri. Ejus verba hæc ſunt: Hic ex mörgrum vater hodfinda menn, partim etymologice, partim ſyntactice nullum ſenſum fundentibus, facere aliquid neceſſe fuit, non nimis diſſimile, quod intelligi poſſit; quæ etiam verba ad ſequentem ſtropham referenda ſunt. Ego conjiciebam: margir um váru hótfindnir menn, i. e. *multi erant maligni carptores* vel *minutiarum obſeruatores*, quod in parentheſi foret ponendum, et ad cætera non pertineret. Scimus vocem hótfindinn eum ſenſum habere, et fortaſſe fuerint in aula Erici regis, præter Gunnhildam reginam, qui ejus delictum exaggeranerint, etſi ſolius reginæ in Hiſtoria noſtra fiat mentio, ubi de ea re agitur.

e) Ita ex conjectura mea ponere auſus ſum cum E et I. habeant hodfinda menn, quod eatenus retinuit G. Pauli, ut legeret hoddfinda, et ante inferret vid, ita vertens ſtropham: *Cum viris annulorum inuentoribus;* ſed ego hoc non ſatis Eddicum vel poëticum arbitror; nam eſſet hoddfindr foret *viri* adpellatio, de quo ambigi poteſt, tunc madr, in pl. menn, foret ſuperfluum et contra regulas; præterea findr in talibus terminationibus non ſignificat *inuentorem*, ſed eum, *qui inueniri poteſt*, quod probatur ex Sonar-Torreko noſtri poëtæ, ubi torfyndr exiſtit, et mea obſeruatio inſpicienda eſt.

26) Gaufgut, *vide Hypn. in v.* göfigr. Ek göfga, colo, veneror, orno, venerabilem facio. Hnoſſum gaufgut ſkrín

Tryggr vinr minn.	*Fidus meus amicus,*
Sá er ek trúa knáttag	*Cui fidere poteram,*
f) Heiþoradr	*Alte animatus (audax)*
Hveriu rádi.	*Ad quodlibet consilium.*
XI. Arinbiörn	XI. *Arinbiörnus,*
Er ofs einn um hóf	*Qui nos folus fubduxit*
g) Knía fremftr	27) *Virorum fummus*
Frá Konongs fiónum	*Regis* 28) *odiis,*

Vinr Oooo 2 *Ami-*

(*particip.*) *Knytl.* *Item* vopngöfugr, hiálmgöfugr, *in carminibus*, armis, galea, ornatus: *et vulgo* klædgöfugr, bene veftitus.

f) Heiþoradi, E. ubi fortaffe hinn ante fubauditur; fed G. Pauli inde cum ratione fecit quod in textu eft. Heiþróadi, I. quod, ab Heid, *aurum*, poffet notare opulentum; vel *celfum*, *fublimem*, fi heid ad hárr referimus, ut fcribendum fit heidþróadr, quod quadamtenus intelligo placuiffe G. Pauli, qui hæc adfcripfit: »Heiþoradr dictum videri poteft, ufitata antithefi, pro háþoradr, *alte audiens.*« Et autem illud þoradr in eo fenfu fatis infolens, ut þorinn foret ufitatum ac fecundum regulam; fed þoradr, *audacia*, regulæ magis congrueret, ut foret fenfus: *plenus audacia*, et deinde ad hverio rádi fubintelligeretur, hans, effetque fenfus: *Cujus cuilibet confilio fidere tutum erat.*

g) Kina, habet E. pro prima lectione; fi literam *n* duplices, foret faceta adlufio ad nomen Arinbiörni, nam Raudkinni et Raudkinnr dicuntur certæ fpecies *urforum*, ea forma præditæ; habet tamen Edda in ferarum vocabulis nomen Kini, quod fine dubio idem cum noftro eft; ut adeo Kina fremftr, *fit urforum præcipuus*, adlufione ad *Biörni* vocabulum facta, eodem jure vel eadem injuria, atque Arinbiörnum alias in hoc poëmate licenter fatis *Gróthiörn* adpellat poëta.

27) Knía, *Gen. pl. a* kníar, viri [*quod Edda habet in virorum vocabulis fimplicibus.* G. M.], *quod a verbo* at knia, *i. e.* urgere, *proprie a re nauali ductum, naues enim remis urgentur.* G. Pauli.

28) Fiónum, *pl. cafus, nefcio an alibi facile obuius, adeoque probe obferuandus, quemadmodum et fupra neutrum genus vocis* Siöt [*quæ ubi fupra exiftat, non fatis memini, præterquam in Hofudlaufn, ubi tamen genus foemininum æque locum habere poteft. Conf.* Siót *in Eddæ Sæm. Gloff.* G. M.]

Vinr þiódans	*Amicus regis,*
Er *h*) vetki laug	*Qui nihil mentitus est*
I *i*) herſkáſs	*In* 29) *bellicoſi*
Hilmis gardi.	*Regis aula.*
XII. Ok *k*) um ſtyrkum	XII. 30) *Et de firmo*
Ættar Studli	*Familiæ fulcro*
Let	*Dixit*

De vocabulo autem ſión, *videri meretur Barth. Ant. pag.* 417. 85, *nec non Hypu. voce* Fiandi, *Gl. Synt.* G. Pauli. *Adde Edd. Sæm. Gloſſ.*

h) Vecki, E. unde G. Pauli reſtituit quod in textu eſt, regulæ ſatis congruenter, etſi vætki ſit uſitatius.

i) Fortaſſe herſká, pro herſkáum, legendum ſit; non enim mihi conſtat, vocabulum herſkárr de *perſona*, ſed de *loco*, uſurpari; ſed utcunque ſit, credo, id hoc loco per *infeſto* vel *infeſta*, transferri debere.

k) Hunc verſum tribus in locis mutilum ita, quadamtenus ſuppleuit G. Pauli, et hac quidem linea, de ſuo intulit: um ſtyrkum ættar; poſſet et ſuppleri, Kynſtyrkvum, ad menſuram ſtrophæ melius.

29) Herſkáſs, *gen. ſing. a nom.* herſkár, *quemadmodum* opinſkár *dicitur*, qui libere, aperte ac ſine inuolucris loquitur, *in neutro gen.* opinſkátt, quod palam fit; *et in Hiſtoriis hinc inde* herſkátt [*ſubaud.* land, *et inſpice var. lect.* G. M.] ubi frequentes piratarum aut aliorum hoſtium incurſiones. *G. Pauli.*

30) *Hunc ſenſum iſtius ſtrophæ ſuppeditant, quæ ejus ſuperſunt verba, unacum Haraldi pulchricomi, poſt cædem Thorulfi* [*pag.* 93 *ſupra*] *et Arinbiörni* *) *apud Ericum regem verbis; et huc ſpectant ſtrophæ præcedentis verba:* Sá er vetki laug, qui nihil mentitus eſt [*quæ tamen exponi posſunt:* qui in nulla re fefellit. *G. M.*] *Poſt* ok *initiale, ſuppleui lacunam ante vocem* Studli, *qualem ſenſus requirebat, et verbis, qualia metrum. Poſt* Syni *inſerui vel potius vere reſtitui* Kvelldúlfs, *quem nemo, opinor, ſua ſede mouebit. Et tandem* Sonr Halfdanar *nullus alius eſt, quam Haraldus Pulchricomus filius Halfdani Nigri. Eſt vero nomen* Halfdanr *ex duobus integris conflatum*, Halfr *et* Danr, *qualia plurima dantur*, Hallſtein, Hallketil, Ketilbiörn, Bergſvein, *etc.* G. Pauli.

*) *In orationibus Arinbiörni ſ. interpellationibus pro Egillo apud Ericum regem, pag.* 415, 416 *ſeq. item* 422 *ſeq. ſupra hoc libro hæc non inueniuntur ab Arinbiörno dicta eſſe ex verbis Haraldi; quod*

Let *l*) Margframadr	*Dixit assiduus promotor* 31)
Minna *m*) dáda	*Meorum commodorum:*
Syni *n*) Kvelldúlfs	*Filio Kvelldulfi* 32)
o) Qvad sonr Hálfdanar	*Dixit filius Halfdani*
p) At i veri	*Inesse*
q) Ættar skari.	33) *Familiæ damnum.*

XIII. XIII.

tamen non impedit, quo minus ea dixerit; nam sunt exempla in priscis monumentis nostratium, quod ea, quæ omissa sunt in ipso contextu narrationis, adferantur ab ipso heroe in ejus poëmatis: e. gr. a Grettero in carminibus super suis rebus gestis, quæ sub obitum suum condidit, memoratur congressio ejus cum Thorfinno Arnoris filio et cum Torfio Vebrandi filio, de quibus in ipsa historia verbulum nullum exstat; sed prius tamen firmat Liósvetninga Saga sub initio: unde de posteriore facio non est dubitandum, etsi nulla alia super eo relatio ad nos peruenerit. G. M.

l) Forte rectius, Margfrömudr, nam illud alterum passiuum est; vide Liódframadr supra v. IV.

m) Mihi magis placeret, ráda, i. e. *conditionis* vel *status*; nam mea versio vocis dáda non omni dubio vacat. Gunnaris autem versio per *catorthomatum* non satis perspicua est.

n) Hic lacuna erat, quam ita suppleuit G. Pauli, poterat et simpliciter Ulfs, translato in hanc stropham verbo quod ex posteriore stropha.

o) E et I. mutili præferunt, gd, unde Dn. Pauli fecit quod in textu est, propter cujus auctoritatem id seruare visum est, etsi ea lectio non careat difficultate.

p) á? at vari, E. corrupte; iat, I., unde commode legi potest, i at veri, sensu eodem, et forsan ad rythmum melius.

q) öttar, E. et I. quod idem valet, sed hodie insolens est.

31) Laudator, *in parenthesi adposuit* G. Pauli, *quod si admittimus, τo* dáda *sonauerit* virtutum.

32) Occiso *scilicet*. G. Pauli. *Nunquam tamen dixit Haraldus familiam Thorulfi in ejus casu jacturam passam esse, sed dixit aliquanto majus nempe:* Skadi mikill er eptir menn slíka (um slíkan mann) *i. e.* magna in talium virorum (talis viri) jactura facta est.

33) *I. e.* magno familiæ (Kveldulfianæ) damno Thorulfum occubuisse. G. *Pauli*.

[XIII. *) Þat er óretc
Er orpit hefir.....
A máskeid
Mörgu gagni
Rá r) ok ridinn
Rauc-

[XIII. *Rectum non est*
Quod projecit
In 34) *gauiæ studium*
Multa commoda
Antennæ vectus
Et

*) Hunc versum huc e Skallda intuli, quod neminem improbaturum opinor, nam ibi sub Egilli nomine adlegatur.

r) Ita restituere mihi visum est, cum Skallda habeat, or, unde sensus facile non dicitur; est autem ordo verborum: Ridinn rá-stódi ok rauckva, i. e. *qui frequenter in mari versatus est*, quemadmodum Arinbiörnus, qui multum ætatis in re piratica exegit. Rauckvi, est nom. propr. Eddic. *regis maritimi*. Non autem insolens est in adpellationibus periphrasticis unum suppositum a duobus adpositis denominare; in collectione Eddica Johannis Olavii Grunnauicensis legitur Ram-ridinn, una voce, *strenue vectus*, quod tamen opinor esse ex ejus conjectura.

s) Forte legendum vínþiófr, quod, ad τo vidris adplicitum, sonaret: *fur potus Odinici*, ɔ: qui non recte utitur dote sua poëtica.

34) Márr, gauia, *est auis marina, unde ejus curriculum vel stadium est* mare. *Edd. Snorr. de Niördo et Scadea:* Sá mik vekr er af vídi kenn Morgin hverian márr: *Id quod autem frustra et sine compensatione erogatum est, dicitur* kostat á sæ, mar, *vel* glæ; glær *enim est* mare *in Edda, atque etiam in Biarnar Saga Hytdæla-kappa, et quidem in prosa, ubi Biörnus de Thordo Kolbeinssono, qui eum, post reconciliationem factam, probroso carmine prosciderat, hæc dicit:* Ekki skal hann hafa þessi vísu á glæ kostat, helldr enn ödrum, *i. e.* saxo ne hanc cantilenam in mare projecerit ɔ: frustra et sine vice reddita, fuderit, potiusquam alias. *Snorrius in claue metrica parte II. v. ult. videtur etiam meæ sententiæ adstipulari.* Ejus verba: Sitt hafa veig (*forte* sinn hafa veg) med vellum er verdan mik letu á alldinn mar orpit ofs er þat frami jöfrar; *ubi* vegr, *probabiliter est* decus *s.* honor *principum, quem Snorrius carmine celebrauit, et ipse judicat se indignum fuisse negotio; atque adeo id sibi frustra commissum. Scio tamen amicum meum Joh. Olavium aliter hæc intelligere, quem videre est in Indice Tractatus sui supra laudati, voce* Veig-mar. *Est autem, mea quidem opinione,* veig *vel* vegr, *proprie* pondus, *et translate* honor, *ab* at vega, *ponderare.*

Rauckva ſtódi
Vellvönudr
Því er veitti mer.]

Et regum maritimorum equitio
35) *Auri attenuator,*
Quæ mihi præbuit.]

XIV. Munc *s*) vinþiófr
Verda heitinn
Ok *t*) váliúngr
At vidris *u*) fulli
Hród-

XIV. *Ego* 36) *amici fur* (vel *amicum furatus*)
Dicar (*dictus fuero*)
Et 37) *improuiſus fraudator*
Ad 38) *Odini poculum quod attinet*
Exi-

t) Váliúgir, I. corrupte, ex compendio ſcripturæ generali non recte intellecto.

u) Falli, E. ſine ſenſu commodo. Fulli, I. quod et conjecerat G. Pauli.

35) *I. e.* vir liberalis. Vell, *ab* at vallda, *pollere, notat* diuitias *in ſermone poëtico, et jure quidem, nam* diuites, *qua tales*, potentes *ſunt, etſi in nulla alia poteſtate ſint conſtituti.* Vönudr, *ex ratione, ſermone, ab* at vana, minuere, *potius quam ab* at venia, *verbo, aut* vani, *nomine, deducendum eſt.*

36) Vinþiófr, *tum* qui aliquid amico ſuffuratur, *ut* þiófr þiófs, þiófr minn etc. *tum* qui amicum male ac fraudulenter quærit ac nactus eſt, *ut* heſta-þiófr, ſauda-þiófr [*quæ tamen exempla non video quomodo huc pertineant.* G. M.]; *utervis ſenſus hic locum habere poteſt, vel quod rem debitam amico ſubtrahat, vel quod eo ſe indignum oſtendat.* G. Pauli.

37) Valiugr, homo fraudulentus; *in Hiſtoria Thorvaldi Taſaldi eſt* res fraudulenta. *Idem. Siue potius* fraus *vel* fallacia improuiſa *ſ.* inexſpectata. *vid. quæ argutatus ſum ſuper voce* Vá *in Edd. Sæm. Gloſſ. Locus autem ex Þorvallds Þætti Taſallda in Ol. S. Trygg. huc pertinens ita habet:* Ek hefi trúad á mátt minn ok megin, en nú er mer ordinn váliúgr i fyrſta ſinni at Þeim átrúnadi, *i. e.* confiſus ſum viribus meis et fortitudini, cæterum ex ea fide nunc mihi prima vice euenit inſperata fallacia, *vel* ea fides — in fallaciam inſperatam expetiit.

38) *I. e.* circa poëſin, *vel* venam meam poëticam, *qua nempe non uſus fuerim ad amici laudes canendas; quod autem poëſis adpellatur* poculum Odini, *ejus rei fundus eſt Edda de* medo Siettungi, *ab Odino adquiſito.* Full, *deriuationem quod attinet, mihi nihil aliud eſt quam Lat.* Poculum. [Vidris ɔ: Odins full, *n. g. eſt vel* ei ſacrum poculum, *vel* poëſis, *quemadmodum et* Fylli, (*Dan.* Fylde) *id. ſc.* poëſis, *uſitatiſſime et ſecundum Eddam. G. Pauli.*]

Hródurs x) örvirdr	39) *Existimatione indignus*
y) Ok heit-rofi.	*Et fidei (promissi) violator,*
Nema ek þess gagns	*Nisi ejus* 40) *auxilii (beneficii)*
Giölld um vinnag	*Compensationem præstem.*
XV. Nú er þat sed	XV. *Nunc id visum est*
Hvar z) ek setia skal	*Ubi ponere me oporteat*
Bragar	*Car-*

x) Ita posui ex membrana, ubi tamen, nequid dissimulem, örverdr legi potest, quod eodem fere recidit. Eyrvirdr, E. et I. idem sonans quod alterum, imo ipsum illud alterum scriptione haud insolenter mutata. Sic Eyrlugi pro Örlygi, supra in hac *Historia*, secundum quosdam codd. Sed alio sensu hanc stropham cepit G. Pauli, versio ejus: *Qua laudem assis æstimandus;* in quam sic commentatur: Eyrvirdr, cum aliud se non offerat, ad numulum Eyrir (de quo P. Vidalinus et Hypn.) referre visum fuit. Poterat etiam dici Auvirdr, i. e. *nullius* aut *exigui pretii*, vid. Wormii Lex. Runic. Forte et Eyrvirdr pro Urvirdr, i. e. úr verdi edr gilldi, ut Eyréndi est örendi s. erendi, ɔ: úrendi, *spiramen*, *spiritus*, etc.

y) At, E. unde G. Pauli stropham vertit: *quod fidem fefellerim,* et accipit Heitrofi pro ablatiuo neutrius generis Heitróf, in quod ita commentatur: Heitrof, ab heit vel heiti, *votum, promissum, de re aliqua sc. certa nominatim conceptum*, et hinc at heita á, *voto concepto* (proprie nim. ac primario) *cum promisso quodam auxilium petere*, a verbo, ek heiti, quod transitiue est *nominare*, *nomen imponere*, Germ. heissen. Rof, a verbo, at riúfa, *rumpere*, in ejusmodi rebus, quanquam et aliis, usitate. Aliud est, at rífa, quod et *rumpo* significat. Hæc *ille*. Set, E. et I. unde facile est facere sett, *constitutum*, sc. *in animo poëtæ*, vel sætt, *visu facile*, *perspicuum;* certe audsærr, audsætt, item einsærr, einsætt, in lingua nostra habemus, unde credibile est, særr et sætt, olim dictum fuisse.

z) Ek, reposuit G. Pauli, pro er, quod E. et I. habent, credo ut auri suæ consuleret; sed si librorum lectionem sequimur, sensus est non incommodus: *ubi ponendum sit* — — — *laudem* etc.

39) *I. e. uno verbo:* infamis, *Dan.* ærelös; *ego enim* Hródr *hoc loco pro* existimatione simplici, *quam vocant*, *accipio*.

40) Gagn *h. l.* auxilium, *ut alias etiam* ógagn ɔ: ólid. G. Pauli. *Possit etiam per* officium, *Germ.* Dienst, *exponi, vel etiam per* commodum, *quando* ógagn *foret simpliciter* incommodum.

þ) Bragar fótum	41) *Carminis pedibus*
Bratt ſtíginn	42) *Ardue (alte) incedentem (evectam)*
Fyri æ) mannfiöld	*Ante hominum multitudinis*
a) Margra ſiónir	*Numeroſæ oculos*
Hródr	*Lau-*

þ) Hanc et ſequentem ſtropham in vacuo reliquit G. Pauli. Ego eas, quantum potui, pro meo tenui oculorum et ingenii acumine, membrana ſimul aliquid adjuvante, tales, ut hic exhibentur, ſupplere et vertere conatus ſum. Accepi τo ſtiginn, ſtroph. ſequ. quod et membr. et chart. pro participio præterito actiuo, atque id in ſenſu connexui cum Hródr, lin. 7. Exemplaria chartacea, hic lacunoſa, exhibebant, *bogt fótum*, et unum *þegt*, pro illo priori; ſed mihi membr. viſa eſt habere Bragar, et initio ſequ. lin. iterum Brag, ubi Baug præfert E. quæ duo ſi admittimus, ſenſus erit harum trium linearum: *Quo meum carmen, aureum præmium relaturum tendere debeat* ɔ: *quod ejus debeat eſſe argumentum.* Quod autem *annulorum*, tanquam *præmii* pro carmine, mentionem hic facit, non eſt adeo humile aut abjectum, ſi ſpectemus mores antiquos, ut fortaſſe hodie videri poſſit; nam præmia pro poëmate, dare et accipere, non dedecori ſibi, ſed gloriæ ducebant veteres, tam viri principes, quam ipſi poëtæ.

æ) Manna fiöld, eodem ſenſu, G. Pauli; ſed altera lectio eſt figurata, nempe nomen ſing. collectiuum conjungere cum Adjectiuo plurali.

a) Margrar, ſc. fiöld, (pro fiöldar, quod dubium eſt, an dicatur) foret ſimplicius, ſed figurata conſtructio magis adridet.

41) *Ad literas harmonicas poëſeos noſtræ, quæ* Studlar, fulcra, *appellantur, adludit, quasque mihi licere putaui per Lat.* pedes *exprimere; nam ſine iis poëſis noſtra offendit et caduca eſt. Super autem hiſce* ſtudlum *ſiue* Brágar fótum *noſtri cum Lat.* pedibus *conuenientia et disconuenientia confer. J. Olauium de arte poëtica veteris Septemtrionis Cap. II. §. 13 et not.* *.

42) *Ob arduum tam inſignis materiæ rite et digne exornandæ negotium, vel ob ſublimia Arinbiörni merita. G. Pauli ſuper haſce duas ſtrophas, quas in lacuna tanquam deſperatas reliquit, hæc commentatur: Vocum mihi valde ſuſpectarum loco hiatum potius ponere viſum, quam ſine mente ſonos fingere vel pingere, cum eas nec inter ſe componere poſſem, nec ad ullum præſentium objectorum referre, quales ſc. hic adparent. Se ipſum tamen hic Egillum ſpectaſſe, vix dubitandum.*

Hródr *b*) mektugs
Herfa *c*) kindar.

Laudem potentis
Præfectorum fobolis.

XVI. Nú erumc *d*) audfkæf
e) Omun-lokri
Margar

XVI. *Nunc* 43) *facile mihi eft expolire*
Sermonis dolabra (*lingua*)
Filii

b) S. mectugs, F. et I. quod retinere mihi vifum eft, quandoquidem nom. fubft. mekt occurrit in Nialsfagæ membrana haud contemnenda, ut me docuit Collega meus et amicus J. Johnfonius; verba libri funt in carmine Kaupahedinis fiue Gunnaris perfonati: Ungr var feima flaungvir flíkr at *mekt* ok ríki. Occurrit quoque fubft. mekt, in cantilena Johannis Arii, ultimi Epifcopi Hol. de religione Romanenfi, quod cecinit, cum ad fuplicium duceretur. vid. Annal. Joh. Egilli. Hæc quadamtenus adferunt lectionem mektugs contra G. Pauli, cujus hæc verba funt: Ex mectigs [vel mektugs] quod habet mf., feci maklígs, *meriti* fc. *laudem*, tum quod jam in antecedd. de Arinbiörni in Egillum meritis, et quidem de fummo ejus *merito*, de *potentia* vero nihil, neque hic, neque alibi [multum in fequentibus Arinbiörni diuitias, et confequenter potentiam, prædicat poëta, unde de hujus adfertionis veritate judicari licet. G. M.], quod nec alias admodum folenne; tum quod vehementer dubitem, vocem mectugr, qua hodie vulgus utitur (Dan. mægtig) acui effe Egilliani. Hactenus ille. Quod autem fi mektugs non placeat, máttags, eodem et aliquanto præftantiore fenfu, ut ad fortitudinem et eximias animi virtutes Arinbiörni adludatur, fubftituere in procliui eft; nam eam vocem linguæ noftræ antiquæ effe genuinam, nemo negauerit, neque abit longius a chartarum lectione, quam illa alia viri ingeniofi lectio.

c) Fortaffe kundar in gen. mafc., ut congruet adjectiuo mektugs; altera tamen lectio figurata fefe non fine decore tuetur, ut conftructio του mektugs cum nomine principali pro minus principali, fiue ut ajunt Grammatici, cum re, pro nomine.

d) Audfkiæfd, habet Skállda, G. Pauli; quod ego neque improbem.

e) Jón lotri, habent quædam Skalldæ exemplaria, vitiofe; deinde lákri pro lokri, in parenthefi, adponit G. Pauli.

43) *Dicere vult poëta per quandam Epanorthofin ejus, quod priore verfu dixerat, laudes Arinbiörni nullo ornatu indigere, atque fatis in fe effe fplendidas.* Skæfr *in* audfkæf *deduco ab* at fkæfa, polire. Omun, *in ftropha fequ. eft* fonus, fermo, *et occurrit in fermonis vocabulis Edd.* Lokr *etiam in mythologiis ejusdem, eodem fenfu atque hic acceptum eft vocabulum.*

Magar Þóris	*Filii Thoreris (Arinbiörnis).*
Mærdar efnir	*Laudis materias,*
Vinar míns	*Amici mei,*
f) Þau er válig liggia	*Quæ* 44) *stupendæ jacent*
Tvenn ok þrenn	*Binæ ac ternæ*
A túngu mer.	*In lingua mihi.*
XVII. Þat tel ek fyrst	XVII. *Id* 45) *primum ego numero*
Er flestr um veit	*Quod plurimi norunt*
Ok	*Et*

G. Pauli *in his duabus stroph. atque in sexta a me dissentit; ejus versio et verba super ea re hæc sunt:* Facile mihi est adornare sermone calido (sono) — — — jacent quippe illæ tepidæ binæ *etc. continuatur per hanc strophum* [*hunc versum, ex mea loquendi consuetudine.* G. M.] *Metaphora s. similitudo e re equestri petita* [*ea metaphora non præcessit, quantum scio, adeo ut hic non dici possit continuari.* G. M.] *et quidem ab equis calceandis.* Skeifa ɔ: skæfa, *a* skór, *est* calceus equi; skævadr, *nomen* equi; *inter calceandum autem sæpe continent ore equisones clauos calceis mox adfigendis destinatos, quo facilius reflectantur et minus dissiliant.* Volgr, calidus, tepidus; *per Epenthesin* valigr *vel* voligr, *si non alterum contractum;* Lákr *vel* lókr, *id. a* hláka *vel* láka, ventus calidior, niues liquefaciens; hlær sunnanvindr, *Ol. S. Trygg. Part. II. pag.* 135. *atque hæc quidem, vel ab arridendo, vel quod inter ridendum calidum exspiretur.* Lókr, membrum virile, *petulantioribus modo usitatum vocabulum.* Hlæia, *Dan.* lee, *Germ.* lachen, *solenni Epenth. ch* Audskæfdr, *i. e.* audskeifadr, facilis calceatu, *hic non de equo aut solea, sed de clauis, nisi forte per Hypallagen.* Omr, *m. g.* oman, *n. g.* sonus, *hic* omun, *foem. id. Hactenus ille.*

f) Þerar, E. et J. corrupte, unde G. Pauli commode substituit, Þar er, *quippe.* Þvíat, *nam,* ex Skällda allegat idem vir doctissimus, cui consentit I. Sed Skállda, qua utor, Wormiana, præfert quod in textu est. Deinde valeg habent E. et I. eodem sensu. Est autem totus hic versus in Skallda sub nomine Egilli citatus.

44) *Confer. tamen n. 37. supra. Possit vero vocabulum hic exponi e dicto loco:* Improuise, temere, sine meditatione, incogitate. *Unus est, notio illius* vá *vel* vo *adhuc in ambiguo hæret, etsi quantum potest, fecerim ad eam illustrandam in Gloss. Eddæ; hoc certe loco* malum inopinatum, *ut quidam putant, significare nequit.*

45) *Hic transitum facit poëta a priuatis Arinbiörni meritis, ad merita ejus et decora uniuersalia.*

Ok al-þióð
g) Eyrum ſækir.
Hve milldgeðr
Mönnum þótti
Bióða-Biörn
h) Birkis ótta.

XVIII. Þat i) allsheri
At undri geſzt
Hve

Et uniuerſus populus
Auribus 46) *adpetit:*
Quam liberalis
Hominibus viſus eſt
47) *Menſarum Urſus*
Betulini timoris.

XVIII. *Id uniuerſæ genti*
Mirandum euenit,
Quam

g) Ita G. Pauli; ſed Eyrim, pro var. lect. corrupte; Eyrum autem in ipſo contextu. E. et I. qui accuſandi caſus eſt, unde ſenſus foret: *Quod populi aures ſectatur, frequenter accidit.* Mox ſækir in textum intuli, cum exemplaria habeant ſekir, quod G. Pauli retinuit, et ſekkir in parentheſi adpoſuit, ſine ulteriore illuſtratione; vertit autem, *recondit.*

h) Birki ſótta, I. *betulinorum morborum,* i. e. *ignium*, haud illepide quidem, ſed Sóttar in ſingulari magis placeret.

i) Forte legendum öllum her, eodem ſenſu, nam Herr eſt *hominum multitudo*; notum eſt illud in Hryggiar-ſtycki de Olao Tranquillo rege: Allr herinn elſkadi hann, ubi de *exercitu* ſermo non eſt, ut hodie vox accipitur, ſed de *populo.* Porro illud Allsheri, ſiue coniunctim, ſiue diuiſim legatur, mea quidem ſententia, ſuſpicione non vacat, licenter fortaſſe formatum a genetiuo Allsheriar, ſed illud tamen ob auctoritatem poëtæ damnare nolim.

46) *Quæ enim ad liberalitatem adtinent, de aliis relata audire, gratum eſt hominibus, ut et alias virtutes, unde ſibi aliquid ſperare poſſent, ſi ita res ferret. Præterea inaudita ſunt auditu jucundiſſima; ergo populus ſingularem Arinbiörni munificentiam auribus captabat, ſiue* decorabat, *ut Plautina phraſi utar.*

47) Bióðr, menſa, *in Rigs-þula; quænam autem eſt* menſa ignis ordinaria, *præterquam* focus? *atque hic noſtra lingua dicitur* arinn. *Mihi viſum eſt hanc circumlocutionem haud illepidam nominis* Arinbiörni *preſſe ad ipſa verba exprimere. Quisque noſtræ poëſeos non imperitus videbit, quod per* Birkis ótta, ignis *ſignificetur; meam verſionem qui improbant, præferant, licet, Dni.* Gunnari *verſionem hanc:* Denominatus Biörnus *a* foco, *i. e.* Arinbiörnus, *quæ minus noſtram poëticam ſapere videntur. Porro ille adnotat:* Bióðr, qui offert, *a verbo* ek byd, offero. Birki, betula. ótti (ógti) terror, *vid. Hypn.* Birkis ótti, betulæ terror, ɔ: ignis;

Hve hann úrþióð
Audi *) gnegir.
k) En Griót-biörn
l) Um *m*) gnegdan hefir
Freyr

Quam ille 48) *genus humanum*
Pecunia 49) *abunde ditet.*
Sed 50) *Focarium Ursum*
Abunde ditauit
Frey-

ejus bíódr, focus. *Hæc ille. Sciendum autem Betulam hic pro quocunque ligno positam esse.*

*) Gnægir, in parenthesi adposuit G. Pauli, quod et usitatius, sensu eodem.

k) Þvíat, *nam*, Edda Cod. Worm. quæ posteriorem partem hujus versus adlegat.

l) Voculam superfluam rejecit G. Pauli, quam tamen ex genio antiquæ poëseos seruare mihi visum est, cum in meis exemplaribus compareat. Of habet Edd. Worm. quod eodem recidit.

m) Geddan, eodem Edda, *dotauit* vel *ornavit*, simpliciter.

48) Urþióð; *quemadmodum particula* úr, *quæ* ex *significat et varie usurpatur*, universalem priuationem *notat, ut* úrvinda, örmagna [*in hisce non est uniuersalis priuatio, sed* excessus rei *præter modum atque ad ultimum terminum, quod etiam præcipue valet de exemplo, quod vir doctissim. mox adducet.* G. M.], *ita hic, quamuis alio sensu, uniuersaliter accipienda videntur. Exemplum quidem veterum hic se nullum offert, interim tamen animaduerto poëtam eximium prioris Sec. Hallgrimum Petræum dixisse:* Örþiádr frá eg hann yrdi, viribus eum plane defectum accepi. *Vulgo etiam audio hodie:* Örgædis liár, hestr, *de* falce *vel* equo optimæ notæ. *Vel etiam* úrþióð, *pro* verþióð, *eodem sensu, ut* Durgr, öndurdr, dögurdr, *pro* Dvergr, öndverdr, dagverdr, ɔ: her verandi þióð, veraldar þióð. *G. Pauli. Hæc posterior interpretatio unice vera est, ut opinor. Sed an deriuatio prioris partis in hac voce composita recte se habeat, adhuc ambigi possit.* Ver *est* vir, vira *autem apud Lat.* foemina; verar, homines, *in Edda; undecunque hæc originem trahant, generalem interpretationem dare mihi libuit, cum vir doctissim.* totum populum *posuerit in sua, quod non potest adplicari, nisi ad Arinbiörni, conterraneos Norvegos. Vid.* Verþióð *in Edda Sæm. Gloss.* Yrþióð *habemus in Snorrio Tom. II, et quidem in carmine Einari Lancicrepi* (Skálaglamm) *de Hacono Dynasta ut opinor, quæ vox* homines militiæ idoneos *videtur significare, sed an huc applicari queat, certum non habeo, nimis enim angustæ notionis videtur ea esse, utpote cujus prior pars ad* yrr, arcus, *referenda sit.*

49) Ek gnægi, nægi, sufficio: *hic transitiue* beo, dito. [*Mox*]. gnægdan, *Acc. sing. Particip. pass. ejusd. Verbi; ab Adj.* nógr, gnógr, sufficiens. *Vid. Hypn. Gloss. Synt. a Verbo* at ná, pertingere. *G. Pauli.*

50) Griót-biörnum (*i. e.* Arinbiörnum).

Freyr ok Niördr	51) *Freyerus et Niördus*
At fiár-afli.	*Pecuniæ viribus (vi).*
XIX. Enn Hroalls	XIX. 52) *Atque (at) in Hroaldi*
n) Á hófudbadmi	*Villa capitali*
Auds	*Opum*

Griót, lapides (*nom. collect.*) *n. gen.*, *ex his autem exſtructus* arinn, *i. e.* focus. *Idem.*

n) *i*, eodem ſenſu. I. ſed *á* pro varia lectione, *at* video apud G. Pauli in parentheſi poſitum quo nihil opus erat. Intereſt tamen, quomodo vocabulum Höfudbadmi intelligendum ſit, id enim non dubitavi ſubſtituere pro librorum lectione Höfdbadmi, quod noſtra lingua nihil ſignificat, ut opinor, atque adeo G. Pauli viſum eſt ex ea refingere Hófdbadmi, i. e. ex ejus verſione, *prædio allodiali*, et, in parentheſi, at Haufud-badmi, *apud Hroaldi filium.* Quam ſuam verſionem ſequenti nota illuſtrauit, vel adſtruere conatus eſt, nam ultra conatum, in talibus, progredi non poſſumus, et ille ſua laude non debet carere: "Hefdbadmr dici poteſt, *quod quis poſſidet prædium*, *præcipue autem hæreditarium* [cur ergo allodiale, vocabulum nullius pretii, neque, ut opinor, ſatis adhuc intellectum iis, qui id frequentant, in verſione poſitum eſt? et præterea, non ſatis ſcio quo ſenſu priorem vocis compoſitæ partem, i. e. Hefd, hic ceperit vir ingenioſus. Analogiam tamen pro eo ſtare, etſi exempla deſint, non diffiteor. G. M.] Communiſſime quidem notat badmr, *arborem* ſed nec minus vere complectitur illa vox *totum regnum vegetabile*, et hinc facile *terram* ſ. *terræ ſuperficiem* [recte, ut opinor. Vide Grimnismál in Edda Sæm. de orto Ymeriano vel mundi ex eo creatione; et uſitatum eſt, in quibusdam Islandiæ locis, ut e. Thingeyenſi Toparchia Gras pro *Tellure* vel *Solo*, in electione: at ſkíra Barn í Graſi, i. e. *puerum recens in lucem editum*, *neque adhuc de ſolo ſuſceptum baptizare.* G. M.] Badmr autem dictus eſt a bedi, ɔ: *lectulo;* ſub arboribus quippe per herbam, grata paſſim prædicatur quies ſiue recubatio, et vulgata hodieque locutio, at bada í róſum, *inter roſas volutari*, de vita tranquilla ac jucunda; nec aliunde certe, quam hinc, terra dicitur Biaud, f. g. quod et gramen producat, et in ea recubatur. [vide Gloſſ. Eddæ Sæm. in voce Badmr, et me ſupra in hoc libro pag. 431. not. 10. G. M.] Ex altera parte dicitur *filius* ættbadmr [ut et átt-runnr *cognatus* apud, Thiodolfum Noruegum, in poëmate *Hauſtlöng.* G. M.] item Höfud-barmr, rectius n. f. Höfud-badmr: prius *arborem* ſpectat *terreſtrem*, ut et Kynſtafr, necnon, ſi ita placet, Ætt-ſtudill,

Kynqvísl, Ætt-bogi, quæ tamen duo ſæpius collectiue uſurpantur; poſterius (Höfud-badmr) *circum diſtinctum capillitii humani;* conf. Somnium Haraldi Pulchricomi, [quod non recordor; forte ſcribere voluit, Halfdani Nigri, qui pater erat Haraldi. G. M.]: Collectiue autem illud quidem *gramen terræ*, hoc vero *totum capillitium.* Siue vero Hefdbadmr legatur, ſiue Höfudbadmr, ad Arinbiörnum referri ſtropham hanc, oſtendit ſequentis initiale Hann, qui et tum extra, patriam agens, tum prædium auitum obtinens, virum egregium ac liberalem ſe præſtitit G. Pauli. Höfud-barmr quatuor locis occurrit in Ll. Gulenſibus, et videtur ibi *Stirpem maſculam* denotare collectiue; nihil tamen impedit, quin de *perſona ſingulari* accipere id liceat, quemadmodum in iisdem Ll. video Karlſvift et Kvenſvift collectiue uſurpari, cum tamen in noſtro ſermone vernaculo eæ voces de *ſingulis perſonis* adhibeantur. Quantum mihi quidem videtur, Höfud-barmr rectior, certe liquidior, lectio eſt quam illa altera, nempe Barmr, ab at bera, *parere;* non tamen nego, ſcriptionem Badmr eodem ſenſu accipi poſſe literis R et D inter ſe permutatis, cujus permutationis exempla ſunt in lingua latina. Höfud, prior pars vocis, non video, quid aliud notare poſſit quam *præſtantiam* ſ. *excellentiam;* et non celabo meam opinionem: rectius eſſe arbitror Höfudbarmr vel badmr legere in nominandi caſu, et intelligere *perſonam ſingularem*, nempe ipſum Arinbiörnum; tum vero præcedens vox á Verbum eſt, non particula, et notat, *poſſidet*, *habet*. Quod G. Pauli dixit de *capillitio*, fateor me cum circumſtantiis textus noſtri conciliare non poſſe, neque ad eas applicare, quod neque ipſe fecit, quantum video.

51) Freyr ok Niördr. *Hos pecuniæ datores nobis ſiſtit Edda Fab. XXI et XXII.* Idem. *Verba Eddæ ſunt:* Freyrr rædr feſælu manna, *i. e.* felicitatem (opulentiam) hominum pecuniariam in poteſtate habet. *Et de Niördo:* Hann er ſva audugr ok feſæll, at hann má gefa þeim (*Pronomen demonſtrat. pro nomine* Mönnum, *alias in Edda obuium*) aud landa ok lauſa fiár. á hann ſkal til þeſs heita (*forte*, er á hann heita til þeſs), *i. e.* Ille tam opulentus eſt, et a fortunis beatus, ut donare poſſit opulentiam fundorum et rerum mobilium hominibus; ob eam rem votis conceptis inuocandus eſt. *G. M.*

52) *Eſt in hoc verſu ulterior expoſitio aut repetitio prioris aliis verbis, poëtæ noſtro non inſolens, quæ ejus dicendi copiam monſtrat; vel eſt occupatio objectionis*, quaſi facile Arinbiörno ſit, adeo largum eſſe, qui opibus adeo abundet tam hæreditariis quam aduentitiis, vel a ſemet ipſo adquiſitis. *Sed ſoluitur objectio hemiſtichio poſteriori.* Confluxu amicorum ad Arinbiörnum viſentium neceſſe eſt immanes ſumtus a viro tam liberali in conuiuia et xenia fieri.

o) Auds p) idgnótt	*Opum erat* 52b) *adfluentia*
At *) álnum q) fisia.	*Præter facultates gentilitias.*
Sem r) vinreid	*Quemadmodum et amicorum adequitatio*
Af vegum aullum	*Ab omnibus viis (undique)*
Á s) vindkers	53) *In ventorum vasis*
Vídum botni.	*Vasto fundo.*
XX.	XX.

o) Aud sat, E. unde G. Pauli fecit aud sást, vel audug sást, i. e. *vacuum (evacuatum)* vel *plenum videbatur*, *penu*, ex ejus interpretatione. Ego membranam sequutus sum, quæ simpliciter præfert, auds idgnótt. Audsiön, est in I. quod facile est corrigere in audsen, *conspicua* vel *perspicua*. Nemini autem mirum videatur, Verbum substantiuum abesse, hujus enim ellipseos exempla sunt, etsi rariuscula.

p) Idgnótt non male se utique habet: sed et forsan, non minus bene, Ignótt, ut dicitur Inógr, eodem sensu ac simplex nógr, vel etiam aucto. Gr. ἱκανος. Vid. ad stroph. præced. G. Pauli. Illud I. in talibus compositis *diminutionem* significat, quantum scio, ut in Isúrr, Isætr, et æque valet *sub* Latinorum in vocabulis similibus. Adeo ut nihil opus fuerit hac viri doctissimi conjectura.

*) Alnum, legit G. Pauli, et stropham interpretatur, *sustentato cognato*, non admodum liquide, mihi quidem.

q) Sifa, I. i. e. *cognati* vel *filii*, quando alnum sonaret *genito* vel *nato*.

r) Vinsæld, vinseld, I. et E. in margine, ɔ: ad verbum, *beatitudo ab amicorum copia* vel *amicitiis*. Quæ tamen lectio non adeo bene conciliatur cum sequente, af vegum öllum.

s) Ita I. sed Vindkars vel -kárs, E. quod in nostro sermone vix procedit, etsi Dani Kar pro Ker dicant.

52b) Idgnótt. Ida *proprie* gurges aquæ in se contortæ, vortex, *it.* mare, *in ejus silua Nomenclationum Eddica. Transfertur autem* maris vel aquæ redundantia *ad* aliarum rerum copiam ingentem; *unde illud in Pauls Biskups Saga impressa*, *si recte recordor: se* Þeirra vox sem *siórr gengi* á *land; et vulgaris est dictio in nostro sermone*, sió-nóg, *i. e.* maris instar satis *vel* copiosum, *quod cum Lat.* abundans et adfluens *amice* congruit. *Præterea* Sægr *de* ingenti multitudine *notum est*, *vocabulum verisimiliter variatum a* Særr, mare. *Sed quid G. Pauli cogitauerit*, *cum* Idgnótt *per* penus *interpretatus est*, *fateor mihi non liquere; forte priorem vocis partem deriuare voluit ab* at inna, præstare.

53) *Super hac* terræ *appellatione poëtica*, *nempe*

XX. Hann *t*) dragſeil
Um eiga gat
Sem

XX. *Illi* 54) *funem tractorium*
Poſſidere contigit,
Tan-

Vindkers botn *vide ampliſſ.* Sc. Thorlacii adnotationem *ad* Haconar-Quidam Sturlæ Theodori, *quo addo ex Edda:* Jörd má kalla gólf ok botn vedra hallar, *i. e.* Tellurem periphraſtice appellare licet pauimentum et fundum aulæ aëriæ ɔ: coeli.

t) Draugſeil, it. dargs, dergs, durgs, dorgs, drogs-eld; hiſce varietatibus in margini adpoſitis ſcripturam ſui exemplaris, quod ſine dubio membraneum fuit, ut aliud a mea membrana, imitari conatus eſt I. unde tamen ego nullum ſenſum elicere quiui. Deinde, monitu J. Olavii, qui hic agi arbitratur de matrimonio Arinbiörni ab rege ei procurato, pro Seil legendum opinarer Sól, quæ una erat Divarum Aſianarum, et hic foret ſuppoſitum in muliebri appellatione periphraſtica; unde ſenſus fuerit, ſi Drag pro *geſtamine* vel *eo quod fertur* ſ. *geſtatur* accipimus, et heyrnar ſpann, ſiue de *aure* ſiue de *capite: Illi obtigit, rege conciliatore, mulier* ɔ: *uxor, unacum hominum* ɔ: *præfectura.* Et illud, Gódum á, foret ſingularis numerus, et ad Arinbiörnum ipſum pertineret, quaſi diceret poëta, á-gódum pro æ-gódum, *ſemper-bono.* Interim tamen de hac conjectura merito ambigitur, ex ea ratione, quod Verbum vardi in poſteriore hemiſtichio eſt, ſed poëtæ veteres conſueuerunt ſententiam claudere in prioris hemiſtichii fine ſiue quarta linea finita, niſi aliquam elegantiam ſingularem captauerint, cujus exempla dantur rariſſima.

54) Dragſeil heyrnar ſpanna *vix aliud eſſe poteſt, quam vel* inauris, *pro* auro *in genere poſita, vel* aurum *ſimpliciter, ut* tempora, *et* frons, *propter adfinitatem cum auribus,* vocentur heyrnar ſpann. *Notum autem eſt vett. geſtaſſe* aureas *et* argenteas vittas; *unde non improbabile eſt hæc metalla a* fronte *et ejus* adjunctis, *atque adeo a* capite *ipſo, periphraſtice appellari poſſe; quod etſi in Edda hodierna non exſtat, exemplum tamen ejus habeo in* Andra Rimu x. *ubi* Brúna-miöll, nix ſuperciliorum, *pro* argento *ponitur; quemadmodum et in Eyrbyggia, carmine vetulæ de Glæſero tauro:* Hadds hallar miöll, *i. e.* capilli aulæ (capitis) nix.

Sem *u*) Hilldíngr
Heyrnar fpanna
Gódum *x*) á vardi
Meþ

55) *Tanquam regi,*
Urnarum acuſticarum,
56) *Bonis ſemper impendit*
Cum

u) Hic pro Hilldingr, *rex*, tanquam alieno, pofui Hilpíngr, a Verbo at hiálpa, *auxiliari, opem ferre.* Heyrnar fpanna dragfeil, *aurium funis tractorius* eft *hoſpitis blandiloquium*, *commendante ſimul orationem vultu*, *unacum domo ac dapibus*, *cet.* Spanni a eft *vaſis genus*, et quidem *certa* (*aridorum*) *menſura*, unde et Dan. fpande, et fors Lat. *modius*, per aphærefin et antithefin. Eft et fpónn, *cocleare*, et panna, *olla*, quorum neutrum hinc alienum. Hann var pottr ok panna i því edr því, *auctor et actor* etc. G. Pauli. Qui adeo tertiam et quartam lineam, fenfu e pofteriori hemiftichio fuppleto, vertit: quem auxiliator — impendit. Non poffum negare, mihi haud inuenuftam videri conjecturam viri ingeniofi, fpónn pro fpann proponentis, ut adeo *auris* vocaretur *cocleare auditus*, nempe *id quo ſermo hauritur;* tum vero legendum fuerit fpána vel fpóna, quod pofterius ufitatum eft, atque etiam in poëmatibus Hungurvakæ occurrit in complexa voce Hornfpónar-efni. Sed quod vir doctus fpanna format a nominatiuo fing. fpanni, gen. mafc. vereor ne erraverit; mihi vox non occurrit, nifi uno loco apud Snorrium in legumlatione Sveini Alfivæ filii, ubi habetur fpann fmiörs, et vel in foem. vel in neut. gen. capienda eft, non enim, ut arbitror, in mafculino.

x) æ, eodem fenfu, et quidem ufitatius fuppofuit G. Pauli. Sed altera lectio fic fatis procedit, nam videmus in compofitis, ut ex. gr. Aláfr, pro Ælífr vel Eilifr, pofitum effe; vide Alfr in meo Eddæ Gloffario.

55) *Prædicat in Arinbiörno regales diuitias et ſplendorem regalem; reges aliis ditiores et ſplendidiores eſſe oportet, propter redituum magnitudinem et dignitatis excellentiam. Non autem mirum eſt Egillum, hominem auarum, et magnificentiæ tamen deditum, adeo multiloquum eſſe de diuitiis et ſplendore Arinbiörni. Denique nolui omittere ſuſpicionem meam, quod* heyrnar fpanna dragfeil *accipi poſſit de* Fama egregia, *quæ* homines undique ad vifendum Arinbiörnum adlexerit, *ut habemus verſ. præced.*

56) *Per* gódum *et* gumna fiöld *intelliguntur* optimates *et* plebs, dites *et* pauperes; dicet adeo poëta, Arinbiörnum de fuo contuliffe in homines cujuscunque conditionis. *Super voce* vardi G. Pauli *hæc adſcripſit:* at veria, *Dan.* anvende, in ufum aliquem conuertere; *unde* et vara *et* varníngr, merx, *forte* et verd, pretium.

Meþ gumna fiöld	*Cum hominum multitudine,*
y) Vinr *z*) ve-þorins	57) *Amicus bello-intrepidi*
Vec-	*Inue-*

y) Vinir, viner, E. et I. item membr. per ſcripturæ compendium. Monui, autem non ſemel, compendium illud non ſemper legi debere per *er* vel *ir*, ſed ſupplendum eſſe, pro ut circumſtantiæ poſtulant.

z) Mea exemplaria, unacum ipſa membrana, in qua hic verſus ad legendum ſatis eſt liquidus, præferunt Veþorms, per þ in medio, quo ea membrana nunquam aut rariſſime pro *d* utitur; confiteor quidem nihilominus illud Veþorms accepi poſſe pro cognomine hominis alicujus, qui amicus fuerit Arinbiörni; ſed cum de hoc nihil conſtet, atque adeo ſententia inde ſatis jejuna eueniat, mihi, poſt multam ambiguitatum vertiginem, tandem ſententia ſedit, librorum lectionem, leuiſſima mutatione, in Veþorins reſtituere. Quod Ve interdum notauerit *arma*, veriſimiliter colligo ex una et altera veterum cantilenarum; nominatim ex carminibus Darradi in Niálsſaga, ubi J. Johnſonius, poſt A. Magnæum, eam vocem neceſſario, ut mihi videtur, ita accipit. Sed ſi, una litera addita, legere velimus Ved-þorins, ſenſus exſiſtit haud multum differens, nempe: *Ad pericula intrepidi.* At ved ſetia ſik, habemus apud Snorrium in O'ai Sancti Hiſtoria, i. e. *ſe periculo objicere;* it. þat er i vedi, de *ea re, quæ facile amitti poteſt*, in ſermone noſtro vernaculo; ille tamen ſenſus a periculo, quod pignoris depoſitioni adjunctum eſt, ſine controuerſia eſt translatus.

57) *Haraldum regem hominem bellicoſum, et alumnum Arinbiörni (teſte Hacono rege, ſupra pag.* 524) *in re incerta intelligere poſſumus per illud* ve-þorins veclínga tís; veclíngar *forent homines* alacres, vegetes. Tír *quod attinet, vide Var.* þ *quod vel eſt a verbo* at tiá, dare, praſtare, *quod principibus dignum eſt, vel a Gr.* τίω, honoro. *Super voce* Veclíngr *hæc commentatus eſt G. Pauli:* Veclíngr *patronymice ſe habere videtur, a* Vekill, *quod nomen virile, habet Landn. pag.* 97 (Schalh.) *deriuari videtur a* vöku, vigilia, *ſ. verbo* at vaka, vigilare, *mire conuenientibus Lat.* vigil *et* vigilo, *priori pro primitiuo habito, quod et habendum puto, quemadmodum non ex* pugilo, ſtrigillo, pugil, ſtrigil *vel* ſtrigilis, *ſed contra, ut bujusmodi plura taceam.*

Veclinga þ) tís.

XXI. Þat hann a) vidr
Er þrióta mun
Flesta

Juuenum decoris (vel *principis*).

XXI. *Id ille* 58) *obtinet* (*præstat*)
Quod defore opinor
Plu-

þ) Tös præferunt membr. E. et J. unde nullum sensum, nostro sermoni conuenientem, potui eruere; etsi non nesciam Tös (Taus) in Danica et nostra lingua hodierna pro *puella adolescentula*, nobis tamen potissime in malam partem, Danis in utramque. Facile mihi erat, Tóis, nostro sermone rectius Tægis, Datiuus Tægi, n. substituere, quod foret *Staminis*, *seminis*, vel *agminis*, cogn. Germ. Zeug, quam vocem ii de *panno* frequentant, sed sine dubio latius extendi potest, atque adeo usque ad *personas;* interest tamen, quæ vocis originatio sit, mihi verisimillima videtur ab at toga, *ducere*, sed fateor, vocabulum Töi, n. nobis hodie sic satis usitatum, nusquam mihi in priscis monumentis occurrisse, sed Taug, g. f. legi in Vilhialms Saga Sióds, ubi Toga quadam sic habet: Engi vissi hver Taug i henni var, i. e. *nemo sciebat, quid staminis in ea esset*, vel *unde confecta esset;* atque ita dicimus hodiedum: Þat er gód Taug i einum, *bona indole præditus est;* et e contrario: Þat er ecki ein gód Taug i honum, *nihil bonæ indolis in eo est.* Si ergo hunc sensum acciperemus, Taugs collectiue sonaret *generis*, et positum esset pro Taugar, quamuis id sit contra regulas grammaticas in talibus foemininis, unde tamen videmus exceptionem aliquando fieri, ut ex. gr. in Hísings (insulæ nomine) pro Hísingar. In re adeo incerta visum est mihi tandem aliquando, pro Tös substituere Tis, aut si mauis, Tys, nam scriptio est ambigua; utriusque notionem in versionem intuli. Posset et legi, Res; erat autem Rer unus regum maritimorum, et hic simpliciter, etsi raro exemplo, de *principe* acciperetur, intelligereturque Haraldus Gráfeldus, Arinbiörni alumnus, qui plurimum vitæ suæ in marinis expeditionibus transegit. Hasce duas lineas G. Pauli intactas et inexplicatas reliquit, una voce excepta, nempe Veclínga, de qua notam consule.

a) Ita videtur legendum in I. qui tamen pro varia lectione, quemadmodum et E. adfert, inder, vocem nullius significationis; unde tamen G. Pauli feliciter ristituit, innir, *expendit*, sane quam eleganter, ut dicat poëta, Arinbiörnum *plura in donis expendere*, *quam possideant vel ditissimi.* Vider, in contextu habet E. quales lectiones aliquoties damnaui, et qua occasione inuectæ sint, significaui.

58) *Dicit poëta in hoc versu*, Arinbiörnum duas res consecutum esse, quæ adquisitu

Flesta menn
Þót se eigi.
Kvedka ek skamt
Milli skata húsa
Ne *b*) audskept
Almanna spiör.

XXII. Geck madr eingi
At Arinbiarnar
Or legvers
Löng-

Plurimis hominibus,
Quamuis pecuniam possideant:
Dico non breue esse spatium
Inter domos 59) *munificorum,*
60) *Nec facile manubrium aptari*
Omnium hominum spiculis.

XXII. *Exiit hominum nemo*
Apud Arinbiörnum
Ex 61) *cubitoriæ mansionis* (*piscatoriæ*)
Longo

---

sunt difficillimæ, *nempe* nomen Skatii, *i. e.* viri insigniter munifici, *talis enim Skatius, rex maritimus, erat, ut Edda testatur; quæ et in virorum præstantium adpellationibus adfert vocabulum* Þiód-skati *et* Gull-skati, *et ipse Egillus in Hofudlausn attulit nomen* Blódskati. *Altera res est* omnium, saltem plurimorum, beneuolentia et adprobatio, *quod ne Deo quidem opt. max. contingit, ex trito prouerbio nostrate:* Engi gerir svo at öllum like, ok ecki Gud i Himnaríki, *i. e.* nemo ita facit, ut omnibus placeat, et ne quidem Deus ipse in regno coelorum.

b) Einskept, per elegantem conjecturam, adposuit G. Pauli, retenta tamen altera lectione; vertit autem illud prius per, *unum manubrium aptari.*

59) Regum *in versione* G. Pauli *minus videtur sonare, quam illa altera acceptio vocis.*

60) „*Ultimæ hujus adsertionis veritatem egregie illustrat Rangnars Saga Lodbrók. sub initium. Spectat autem hujus strophæ posterior pars diuersos hominum sensus ac mores, tanquam sequentis comparationis exordium.*" G. Pauli. *Sensum ipsum paullulum attigi supra not.* 58. *Huc autem apte congruit notum illud ex Rúnatals-þætti Odins:*

Skó-smidr þú ne ver
Ne *skepti-smidr*,
Nema þú siálfum þer ser.
Skórr er skapadr ílla,
Eda *skapt se rángt*,
Þá er þer böls ofbedit.

i. e. Calcearius opifex noli esse,
Neque *manubriorum opifex,*
Nisi tibi ipsi sies;
Calceus est male formatus,
Aut *manubrium* distortum,
Tum tibi mala imprecantur homines.

61) Leg, locus, ubi quid jacet, lectus. Ver, *n. g.* piscatorum mansio. *Intra domum autem cubatur; et hinc illa* Legvers knörr *periphrastic. poët.* G. Pauli. *Cum tamen*

Löngum knerri	*Longo nauigio* (ɔ: *domo*)
Hádi *c*) leiddr	*Ludibrio deductus*
Ne *d*) heipt-kvidum	*Aut fæui-dictis*
e) Med atgeirs	*Cum* 62) *bipennis*
Audar túptir.	*Vacuis receptaculis.*
XXIII.	XXIII.

knörr, *fequatur*, ver *autem fit* mare, *et* nauis *potius denominanda videatur a* mari, *quam a* pifcatorum manfione, *videndum eft amplius anne*, ver, mare *fit ex mente poëtæ adpofitum f. adjunctum in hac domus periphraftica adpellatione; fed fateor tamen, eam acceptionem effe duriufculam, quod* domus dicatur maris cubitorii nauigium. *Interim notum eft*, terram *pro* mari, *et* mare *pro* terra, *interdum poni a veteribus poëtis, idonea determinatione adjecta, ut in hoc Sighvati poëtæ*, Sparn raftar knör *Rádyris vör, ubi* Röft *eft* terra, *ejus nauigium*, equus, et Rádyris vör, *rangiferi portus*, terra.

c) Leiddir, præferunt mea Exemplaria, et retinuit G. Pauli, quod et ferri poteft figurate, plurali pofito pro fingulari; fed alterum, ut fimplicius, repofui; et volo cauere omnibus, ne ifti fcriptioni, *ir* pro *ur*, in talibus, nimium credant.

d) Heipt-kirdum, nullo fenfu idoneo, præfert E. unde G. Pauli adpofite reftituit id, quod in textu eft, quæ ejus conjectura videtur etiam adftrui ex cod. I. Idem vir ingeniofus aliam conjecturam adfert, nempe Heipt-yrdum, fenfu eodem.

e) Ne, *aut*, hic fine neceffitate intulit G. Pauli.

62) Atgeirr, *baftæ genus, bellicæ quidem femper, quod fciam, fed tamen vi compofitionis* Hippocentrum, *fc. in hippomachia, ubi tamen ufitatus baculus*, Hefta-ftafr. At *et* etia, *in Höfudlaufn*, vard odda at, ftroph. 8. [*ad noftram rem nihil præfentem deriuare vocem* Atgeir, *quod et forfan non adeo facile, neque multum plaufibile eft in verbis Dni G. Pauli modo adlatis; nam vix eft ut credatur, veteres talibus inftrumentis equos fuos ftimulare, atque adeo vulnerare voluiffe; fortaffe tamen prior pars vocis fit ab* at ota, protrudere, intrudere, *quod fine periculo geftantis tale baftæ genus facile e longinquo impelli poffet, propter baftilis, ferro fine dubio circumuincti, faltem ex parte anteriore, longitudinem.* G. M.] Atgeirs túptir, ɔ: töptir, [*vox femper fcribitur* túptir *per* ú *in Ll. Gulenfibus, nequis eam fcriptionem noftræ infcitiæ aut negligentiæ tribuat.* G. M.] manus haftæ receptacula. Topt, parietes domus, fine interiore et fuperiore ftructura. *Aliquando etiam pro* domo *accipitur vel ut pars pro toto, vel quod ea fine inhabitante, vacua effet.* En þar Skadi byggir — — fornar

XXIII. Hinn er *f*) fe-grimmr
Er i fiördum býr
Sá er *g*) ofdólgir
Draup-

XXIII. *Ille est* 63) *in pecuniam saeuus,*
Qui in Fiördis habitat,
Qui 64) *hostiliter tractat*
Dra-

tóptir. födr, inhabitat priscam patris domum. *conf. Hypn. Gloss. Diatrib.* G. Pauli. Tópt *mihi quidem nihil videtur aliud esse quam Gr.* τοπος, *i. e.* locus definitus, fundus. Konúngr let marka toptir til garda (*ubi scilicet ne parietes quidem antea existebant*), *in Olai Helga Saga in Cod. Flat. Sic et in Ll. nostris:* at færa bæ finn (hús fin) á fornar tóptir. Odals-tóptir, fundus hæreditarins *siue* gentilitius, *occurrit in carmine Sigbvati poëtæ, Ol. Sancti mortem legentis:* Minn Drottinn lek opt á *Odals-tóptum* finna manna.

f) Ita restitui, conjectura ductus, cum I. et membr. per scripturæ compendium præferant feg'mr, ɔ: fegermr, vocem nullibi existentem et sensu cassam. Fe-gernri, satis rigida vox, et incertum, ad quem adplicanda fit, est in E. quod G. Pauli recte reddidit *auarior;* interea nihil solicitus de re ipsa vel pers na, ad quam hoc pertineat. Scimus ex Ol. Saga Tryggv. et aliis monumentis, Arinbiörnum in Fiördis, Norvegiæ prouincia, habitasse; unde hoc hemistichium de eo, quam de nemine, aut saltem de aliquo penitus ignoto, potius intelligere mihi visum est. Nisi tamen aliquis velit dicere, Egillum, hominem auarum, in Borgarfiördo Islandiæ habitantem, se ipsum hic intellectum velle, luso quodam, ei non insolenti, vel in suam ipsius personam.

g) Ofdólgr, I. i. e. *nimius hostis*, vel simpliciter *hostis*, ut *of* sit parelcon, quæ lectio altera simplicior est; mihi enim verbum ek dólgi et nomen verbale agentis dólgir, m. penitus incognita sunt, etsi non negem, ea suam auctoritatem aliqua analogiæ specie tueri posse; retinui ergo hanc lectionem, nixus præcipue Dni. G. Pauli auctoritate.

63) *Ita Sturlæ Theodori rex Hacon senior dicitur* Gulli-grimmr *in hisce:* En þar sat Seggia Drottinn gulli grimmr á giaf-stóli; *et poëtæ veteri, Thorvaldo Blönduskáld*, Gull stridir *dicitur* vir liberalis, *quod velim conferatur cum* dólgir draupnis nidia *in lineis sequentibus. Huc etiam pertinent verba Einari Sculasoni in Edda Sn.* lætr stillir grid gulli — slitna.

64) Ofdólgir [*vel diuisim* of dólgir. *G. M.*] odit ɔ: odiose premit vel sectatur. Dólgr, hostis, *dictum videtur a Verbo* at dylia, occultare, *quod alteri male cupientes consilia celent.* Söku-dólgr, ἀντιδικος. *G. Pauli. Conf. Gloss. Eddæ Sæm. ubi voces* dólgr, *m. et* dolg, *f. a Lat.* duellum *arcessiui. Ceterum nemo miretur, Dni.* Gunnaris *adnotationem et interpretationem*

Draupnis nidia *h*).	65) *Draupneri filios.*
* * *	* * *
Söku-nautr	66) *Aduersarius*
Sona	*Filiis*

bujus loci a mea discedere aliqua ex parte, cum ille diuersam lectionem sequutus sit, quam sub lect. variante f. *adtuli, et quadamtenus reprobaui.*

h) Plura hujus Odæ non existunt in E. cujus apographum ad Dnum. Gunnarem transmissum erat, sed duo hemistichia addit. I. quæ an cum superiore, et an inter se ipsa cohæreant, non ausim definire, cum præsertim, ut diuisa adferantur in laudato exemplari; eo tamen pronior sum, ut putem, antecedentibus ea adnecti posse; certe alterum quod attinet, non videntur male inter se cohærere. Neque amplius ullum verbum in ipsa membrana legere est. Non pauca hic desiderari, ostendit orationis series inde ab initio stroph. xv. Nú erumc audskæfd etc. et mox: tvenn oc þrenn. De sola autem liberalitate [opibus et splendore. *G. M.*] hactenus actum, nec sermo ille ad finem perductus. Offert autem se facile altera laudis materies, egregia in reges et amicos fides, ex parte quidem ante tacta stroph. x. et seq. sed amplius multo deducenda ac celebranda. Nec forte bellicam viri virtutem, præter alias morales, intactam relinquisse poëtam crediderim. Horum ergo desiderio, necnon ceterorum, quæ desunt, rectiorumque alicubi, si haberi possent, majorem in modum tactus, passim apud amicos de hac oda inquisiui, sed frustra. Delectant interim non mediocriter, quæ in meritas Arinbiörni laudes splendidissimæ suæ Historiæ Norvegicæ inseruit doctissimus et accuratissimus Gerhardus Schiönning, ingeniorum consiliorumque æquissimus ac perspicacissimus judex, Part. II. pag. 317. 325-26, mihi quidem multiplici suo merito laudandus, sed mea tenui laude multo majore dignissimus. Quod vero ad ejus [Odæ] compositæ tempus attinet, indicat illud haud obscure Historia, ubi de Haraldi Grafeldi et cum eo Arinbiörni in Norvegiam reditu agit, missi tum ab Egillo carminis mentionem faciens. *G. Pauli.*

65) *I. e.* annulos. Draupnir *et* drúpnir, ɔ: stillator, annulus Eddicus anniliparus. *G. Pauli. De quo in Skirnis-för Eddæ Sæm. item in Edda Snorr. de funere Balderi. videtur autem ea Mythologia ad* foenus pecuniarium *adludere.*

66 *Hic laudat Arinbiörnum ab seueritate in puniendis et coërcendis hominibus maleficis.* Söku-nautr, *rara vox est, occurrit autem*

i) Sona hvinna	*Filiis furunculorum* (*latronum*)
Hríngum *k*) hnoter	*Armillarum* 67) *consumtor*,
l) Hadds vegandi.	*Annuli peremtor.*
* * *	* * *
Hann	*Ille*

in Ll. Gulensibus Tit. Kaupabalki; formata vero est ut Skuldu-nautr, debitor. Nautr *per se est* consors, *item* is, unde quis aliquid accipit, *sed raro occurrit in compositione de* eo, qui malum negotium cum aliquo habet, aut molestiam ei facessiuit, *nisi in his duobus, quæ nunc adtuli, stricte ad verbum exponendo* Söku-nautr *foret* consors in lite, *quod per lusum aliquem poëta vocat Arinbiörnum, eo quod judiciis et armis persequeretur sceleratos.*

i) Sonar, in sing. *filii*. I. quod propter necessitatem in pluralem transmutaui Deinde Hinna in eodem exemplari, sequitur, sensu sane ambiguo, unde adeo pro eo reponere mihi visum est Hvinna; possit et reponi Linna, ut *filii Serpentum*, per Hebraismum et Hellenismum, sint *serpentes ipsi* vel *genus serpentinum*, quorum aduersarius, adludente poëta, dicatur Arinbiörnus, propterea quod *eorum cubile*, ɔ: *aurum*, hominibus dilargiatur. Sed si omnino illud Hinna retinendum sit, intelligendi sunt *alterarum partium homines*, qui ab Haraldo Grafeldo et aliis Gunnhildæ filiis non stabant, ut Arinbiörnus stetit, aut saltem iis suspecti erant, vel esse poterant, de regni cupiditate, et proposito, Haconis Adalsteinii cædem ulciscendi, ex. gr. Tryggvius Olai, Gudrödus Biörni (principes) et Sigurdus Hlada-Jarlus, aut horum filii, Olaus Tryggvii, Haraldus Gudrödi, cognomine Grönlandus, et Hacon Hlada-Jarlus, postea Dynastes Norvegiæ.

k) Forte Huiótr, *offendiculum*, vel Hriótr, dispersor, utrumque homini liberali congruenter.

l) Hades, præfert I. vocem nullius pretii et sensu cassam, sed opinor, eam scripturam prouenisse e compendio literarum in ejus libri matrice, a scriba non recte intellecto. Siquis legere voluerit Hodds, quandoquidem Hodd pro *auro* vel *annulis* illo altero usitatius est, certe in obliquis casibus, id sane licite potuerit, nam literæ *a* et *o* inter se alternant.

67) At hnota, *unde verbale agentis* Hnoter *analogice, nam mihi nusquam alias visum est id vocabulum: putatur esse* glandes decerpere vel decutere *proprie, ab* Hnot,

Hann alldr-teig	*Ille* 68) *ætatem productam*
Um eiga gat	*Sorte obtinuit*
Fiöl-iáinn	69) *Frequenter consentiens*
m) Fridi spiöllum.	*Paci violatæ.*
* * *	* * *
n) Vark árvakr	*Mane euigilabam,*
Bark ord saman	*Verba congerebam*
Med mál-þións	*Cum* 70) *sermonis ministri*
Megin-verkum.	*Operoso labore:*
Hlód	*Ex-*

glans arboris esculenta, *et deinde extensum esse ad* quamlibet diminutionem vel carpendi actionem, ut Hnoter *vel* Hnotir *verbo tenus notet* carptorem *aut* diminuentem; *id tamen vocabulum justo minus videtur significare ad prædicandam Arinbiörni munificentiam; vid. ergo conjecturas meas in lect. var.*

m) Simplicius foret, Fridar spiöllum. Sed alterum tamen consistere potest, ut spiallr in nominandi casu contractum sit a spilladr, particip. pass. verbi at spialla.

n) Hunc versum octostichum intuli, siue potius hujus poëmatii laciniam eo clausi, e Skalda, sub figura periphrasi, ubi Egillus ejus auctor laudatur. Videtur autem ille fuisse ultimus aut penultimus dicti carminis, cujus neque ego quidquam amplius adferre habeo, e præsentibus subsidiis.

68) *Hoc haud absimile est illi Horatiano:* Vivet *extento* Proculejus *æuo. Conf. Ind. Landn. sub voce* Teigr.

69) *I. e. quamuis plurimum in bellis versatus sit Arinbiörnus, tamen ad ætatem grandem peruenit.*

70) *Auctor Skaldæ ita commentatur:* Hann kallar mál-þión *túnguna.* her er. úeiginlig líking milli þións ok *túngu.* þvíat hon er hlutr mannsins. *i. e.* Adpellat *linguam,* sermonis ministrum. hic est impropria comparatio inter *ministrum* (famulum) et *linguam;* nam ea est pars hominis. *Ita auctor Skaldæ. Sed mirum mihi accidit, qua propter poëta noster non posuerit* Þernu, ministræ, famulæ, *pro* Þións, *siquidem* Túnga, *suppositum, cujus hic fit translatio, est generis foeminini, quemadmodum et* Þerna, ancilla. *Translatio autem in hoc versu est ab construendis* struibus lignariis, *quæ nobis dicuntur* Vidar-kestir, *ad* carmen concinnandum.

Hlód ek lof-köſt
Þann er lengi ſtendr
Obrotgiarn
I bragar túni.

Exſtruxi laudis cumulum,
Qui 71) diu ſtat
Diſſolui neſcius
In 72) carminis area.

LXXXI. Cap.
AF EINARE HELGASYNI OK AGLI.

Einar het madr, o) han var Son Helga, Óttarſonar, Biarnarſonar hins auſtræna, er nam laund í Breida firdi. Einar var Bródir Oſvifrs ens Spaka. Einar var þegar á únga aldri mikill ok ſterkr ok enn meſti atgervi-madr. han tók at yrkia þegar er han var úngr ok var madr námgiarn. Þat var eitt Sumur á Þíngi at Einar geck

LXXXI. Cap.
DE EINARE HELGII FILIO ET EGILLO.

Einar dictus eſt homo; is erat filius Helgii, filii Ottaris, filii Biörni cognomento Norvegi *qui territoria in Breidafiordo occupauit. Einar frater erat Oſuivi Sagacis; ille in pueritia ſtatim magnus erat corpore et robore, ac virilibus artibus præter ceteros inſignis; idem jam tum parvulus carminibus condendis animum adjecit, et ingenio fuit capaci (artes humaniores diſcendi cupidus). Euenit æſtate aliqua in comitio,* ut

Rrrr 2

o) Sequentia ita contrahunt Hol. I. P. ok var Helgaſon, han var ſkáld gott. ſed paullo plenius, Jör. han var atgiörvismadr mikill ok ſkáld gott — *et poëta excellens.*

71) Lengi, *modeſte dixit, non adeo* ſemper *(qua ſpe jamdiu excidiſſet poëta, ut videmus), ſecus quam Ovidius in ultima Metamorphoſi, et Horatius in carmine:* Exegi monumentum aere perennius. Stendr *autem, in tempore præſenti,* certitudini *deſignandæ poſuit poëta, non* ſtanda mun, *in tempore futuro, quod æque per metrum poterat.*

72) Tún, area ſepta; I bragar túni, *poteſt et reddi,* intra ſepta poëmatum, ɔ: *in cordibus et oribus hominum,* vel *inter opera poëtarum, quæ memoria hominum ſervantur. Etſi autem hæc translatio ab lignis in ſtruem congerendis ad poëmatia componenda, duriuſcula videri poſſit faſtidioſæ elegantiæ noſtrorum temporum, tamen in ſe non inelegans eſt, ſaltem nobis Islandis, qui id, ad quod translatio fit, nempe* Köſtr, *nouimus, et talibus translationibus ex Edda adſveti eſſe debemus.*

geck til búdar Egils, Skallagrímsfonar ok tókuz *p*) þeir at ordum. ok kom þar brátt talinu at þeir *q*) ræddu um ſkáldſkap. þótti hvarum-tveggia þær rædur *r*) ſkemtilegar. Sidan vandiz Einar optliga, at gánga til tals vid Egil. giördiz þar vinátta mikil. Einar hafdi litlu ádr komit út or *s*) för, Egil ſpurdi Einar miög *t*) auſtan tídenda *u*) ok at vinum ſinum *x*). ſo ok at þeim er han þóttiz vita, at úvinir hans váro. han ſpurdi ok miög eftir ſtórmenni. Einar ſpurdi ok i mót Egil frá þeim tídendum er fyrr höfdu giörz um ferdir Egils. ok *y*) ſtór virki hans. enn þat tal þótti Agli gott. ok rættiz af vel. Einar ſpurdi *z*) Egil hvar

ut Einar tabernaculum adiret Egilli Skallagrimi filii; atque illi verba inter ſe invicem conferre occeperunt. is autem ſermo eo breui deuenit, ut de re poëtica loquerentur; e qua disputatione uterque voluptatem capiebat. Deinde Einar inſueuit colloquendi cauſa frequenter ad Egillum ire. Magna adeo inter eos extitit amicitia. Einar paullo antea in patriam redierat e nauigatione mercatoria. Eum Egillus multa rogitabat ſuper novellis Orientalibus (Norvegicis), amicisque ſuis; item iis, quos credidit ſuos eſſe inimicos: etiam ſtudioſe de proceribus percontatus eſt. Einar itidem viciſſim requirebat de rebus anteactis, in (de) itineribus Egilli, et de magnis facinoribus illius. Ille autem ſermo Egilli animo ſuauis erat et oportunum incitamentum ad eum [ſermonem] continuandum. Idem porro Egillum interrogabat,

p) tókuzt ordum. Hol. etiam recte. töluduzt þeir vid. Hrapp. quod eodem fere recidit.

q) rædduzt. Hrapp. *inter ſe.*

r) gódar. Hol. *ea confabulatio utrique ſuauis viſa eſt.*

s) förum in plur. Hrapp.

t) úr Noregi, ſenſu eodem Jör. utan *e terris exteris.* Hrapp.

u) fra ſtórmenni ok vinum ſinum þeim er voru i Noregi, *de nobilitate et amicis, qui in Norvegia exiſtebant.* Hol, I. P.

x) ſo ok — váru, etiam exclud. Hrapp. male.

y) ſtórmennſku, *magnificentia*, vel *indole heroica.* L. M. Hrapp. ſuſpecte.

z) ok — vel omitt. Jör. Hol. quod neque ſatis in ſe liquidum eſt, mihi utique. vide tamen Gloſſar. Víga glumsſagæ in voce rettiz vel rettaz. fieri etiam poteſt, ut rættiſt hic ſit, *radices egit*, ɔ: ſtabilitus fuit, ne abrumperetur, aut et *germinauit, pullulauit, prognatus eſt*, ut planta ex radice. Utroque ſenſu translato.

hvar han hefdi þefs verid ftaddr at han hafdi meft reynt fik? ok bad han þat fegia fer. Egil qvad:

Bördumz ek einn-vid átta
En vid ellefu þ) tysvar.
Sva fingum æ) val vargi
Vard ek einn bani þeirra

Skipt-

bat, ubi locorum ita fuiffet conftitutus, ut fuæ virtutis fummum feciffet experimentum; petebat, ut id fibi diceret. Egillus cecinit:

Pugnauus una contra 1) *octo*
Et contra 2) *undecim bis*
Ita ftragem parauimus lupo
3) *Solus eorum interfector extiti.*

Diffe-

þ) Ita membr. vi permutatur in y, ut kykva, pro kvika, in kykva-vödvi, *mufculus vivus*, vel *fenfilis* in manu interiore fupra pollicem; item in Biörgyn, pro Biörgvin, Berga (Bergen), urbs Norvegiæ celebris, quafi vel *tecta* fimpliciter *fyluis*, nempe ab at byrgia, vel *montibus* aut *faxis circumdata*, ut Biörg-vinn-vín-yn fit participium fine verbi origine, a biarg, *rupes*. Vulgus codicum præfert vulgatum, tvisvar, in Jör. eft, tvenna, quod eodem abit, fi diuifim intelligamus, *bis undenos*.

æ) veid. Hol. præter H. item Svec. *venatum prædam*. Verd, *victum* H. O. utramque lectionem ita adprobat Dominus Pauli, ut tamen retineat eam, quæ in textu eft; neque facile eft decernere, quæ harum trium præftet, nifi varietates tropi gratia potius amplectandæ videantur.

1) Hoc factum eft in faltu Eidenfi ubi folus Egillus ex inferiori loco adgreffus eft 8 homines in clivi fupercilio conftitutos, et eos omnes interfecit.

2) Semel in Frifia Arinbiörno militans Cap. LXXII. pag. 531 fupra. Iterum in faltu Eidenfi, ubi tamen tres homines fecum habuit, qui tranfitum defenderunt, adeo ut plus jufto hic de fe prædicauerit poëta, dicens folum fe aduerfus 11 dimicaffe, fed quod fe folum 11 occidiffe memorat, in eo Hiftoriam fibi fuffragantem habet.

3) At amla in noftro fermone eft, *cum labore et moleftia iter facere* cognatum fine dubio Lat. *ambulo* et Angl. *amble*, quod Junio exponitur: *tolutim incedere;* jam vero, Afkr eft *nauis* vocabulum poëticum, fed incompletum, ut quisque videt, atque adeo per adpofitum Emla determinatur, ut plane fit *nauis* adpellatio. *Ambulare* etiam de nauibus dictum inuenitur apud Latinos, et Emla vel incerto *b* Embla, analogice fatis formatur, ab at amla. Si hæc non placeant, videndum

a) Skiptum hart af heiptum	*Dissecuimus sæviter ex iracundia*
b) Hlífar c) skelfi-knífum.	*Clypeos vibrabilibus cultris*
Let	*Dedi*

an aliquid eorum quæ in lect. var. nugatus sum, admitti possit.

a) skiptunst (corr. pro skiptumzt nam illud *n* vitiosum est) Jör. quod æque ac primam lectionem skiptum, adoptavit G. Pauli, et utrumque skiptum (skiptumzt). — hlífa skelfi-knífum, reddit: *commutauimus — gladios*, sine ulla ulteriore illustratione, ne quidem ut nos docere velit, quid illud, skelfi, prior pars vocis complexæ, skelfi-hnífum, notet. || skiptuzt, in Passiuo, *diuisi sunt cl.* I. aptum, *clamauimus*, vitiose. L.

b) hlífur, in accusandi casu plurali. Hol. quæ lectio vix est, ut procedat. hlífar in textu est Accusatiuus pluralis, et fortasse verbum, at skipta, *secare*, *scindere*, referendum ad Græc. σχαω vel ξεω, olim cum Accusatiuo constructum fuerit, etsi ex usu datiuum adsciscat, quod si, hlífar, pro Genitiuo singulari capiendum sit, ad skelfi-knífum in sensu adplicandum est, itidem uti Dominus Pauli eo adplicuit suam lectionem hlífa (Genit. plur.) quod supra notatum; quam lectionem ille e suo exemplari vel ingenio intulit, non enim extat in varr. lect. ad eum transmissis. Comparet tamen in Jör. a prima manu, item Hropp. et est tam ad sensum, quam ad poësin indifferens.

c) skelfum. O. *concussis* vel *vibratis*, interim non celabo meam opinionem; si adoptemus explicationem verbi, skiptum, aut lectionem skiptumz, videtur mihi illud skelfi, skelfum, in secandi notione accipiendum, ab at skelfa, *secare*, *transsecare*, per transpositionem literarum orto, ab at skelsa, idem notante, unde hodie nobis, *skeflingr*, dicitur *truncus cæsæ arboris*. Utrique cognatum, at skella, *abscindere*, *amputare*, ut at skella undan einum fótinn, in Historia vetere — — sköpin, *exsecare cui genitalia*, apud Biörnum de Skardsá in Annalibus, et, skella þridiúng af hiálmi, apud Thorlacum Gudbrandi rhytmicorum principem in Ulfars-ríma II. Hoc modo suppleretur adpellatio gladiorum skelfi-knífar hlífar, *cultri sectores munimentorum corporis*, quæ alias non satis plena nec plana est, neque tueri se potest, nisi per figuram litoten, qua *cultri* nomen *gladio* tribuatur. * i (at) *in* fine necessitate conjicit G. Pauli, seruat tamen, af, eodem sensu. of, *super*, *in*, præp. Accusatiuum regens, mea foret conjectura. Cfr. Var. lect. sequ.

Let ek af *d*) emblo aſki	*Dedi ex* 4) *ambulatorio fraxino*
Elld	*Ignem*

d) Ita membr. *a.* nam Endlu, quod in varietates ad Dominum Pauli transmiſſas irrepſit, a vitioſa lectione eſt, quæ in Traduce Asgeiriano viſitur. Emlu. Jör. Emla, hinc corruptum Hrapp.

4) Embla (Emla) fortaſſe fuerit nomen priscum *arboris alni*, aut *ulmi*, quo poſito, ſed non affirmato, ſi aſkr, pro ſylva, in genere capiatur, ut cepit G. Pauli, Emlu (Emblu)-aſkr, foret, *alnetum*, *ulmetum* vel trop e, dilatando, *ſylvetum quodvis*, alias Emlu fortaſſe rectiſſima ſit lectio, idque duplici ex ratione. 1) Ut Emlu-aſkr ſit *nauis*, quod ita reddi poſſit probabile: hamla eſt *obſtaculum*, *impedimentum*, *inbibitionis* vel *cobibitionis inſtrumentum*. *a* licite mutatur in *e*. Unde Oddhemla habetur in Gunnlögsſaga, quaſi *mucronis obſtaculum*, nempe *clypeus* vel quoduis corporis munimentum; porro reſtricta magis ſignificatione hamla, eſt *retinaculum*, *quo quid in ſua ſtatione firmatur* vel *continetur*, ut ſtyri-hamla, *anſa gubernaculi*, aut *funis*, *quo id hac illac varie torquetur*, in Ol. Helga Saga. Item *ſtruppus* ſiue *ſpira quo remus in ſuo continetur interſcalmio*, *ne excidat*. Qvod hemla pro hamla, olim in uſu fuerit patet præterea e nauis vocabulo, hemlir, in ſylva nomenclationum Eddica. Denique adeo adſpiratione in Hemlu, ut literarum harmoniarum conſonantia ſibi conſtet, abjecta, Emlu-aſkr, *retinaculi fraxinus*, erit nauis plene et diſtincte. Nam etſi aſkr nudum de naui inueniatur, tamen ea adpellatio reapſe manca eſt et ambigua, ſi per ſe ſola ponatur, ſine idoneo attributo. Opinari igitur liceat Egillum hic tangere pugnam ſuam naualem cum Eivindo Skreya apud Jutiæ litora, de qua in Hiſtoria noſtra ſuperius pag. 261 262, quam pugnam admodum acrem fuiſſe ex verſu poëtæ, ibi adducto, concludere eſt. 2) Emlu aſkr, *obſtaculum* (*propugnaculum*) *ligneum* poſſit eſſe, vel clypeus, utpote e ligno conſtans et inflictorum ictuum vim cohibens ac retundens, tumque of, pro af, legendum, ut var. lect. ſuperiore attigi, hoc ſenſu: *ſuper* vel *in ſcuta jaculatus ſum* etc. et ſic poëta adhuc immoraretur ſermoni de certamine ſaltus Eidenſis. vel Emlu-aſkr ſignificaret, *moenia Lundenſia*, nam Egillus urbem Lundum Scaniæ (Londinum Lat. Barbaris) ligneis moenibus cinctam, una cum fratre Thorolfo facta irruptione diripuit et concremauit, ut Hiſtoria noſtra memorat pag. 244. Simul hic adluſio fieret ad urbis nomen proprium Lundr, quod appellatiue ſumtum *ſylvam opacam* notat. Has interpretationes fateor eſſe ſatis contortas et incertas. Sed quid faciendum in iſta obſcuritate? Quando non libet adoptare parum plauſibilem conjecturam Gunnari Pauli, in qua nihil video tanti poëtæ acumine et ingenio dignum, adſe-

e) Elld *f*) valbasta kastad. Þeir

Ignem 5) perniciosi fastigii projectum. *Illi*

retur autem infra. Ad postremum, Emla quiuerit esse cognomen loci. Emelia dicitur fuisse urbs Hyberniæ, ubi an Egillus unquam fuerit in expeditionibus piraticis cum fratre, tacente Historia, incertum est. || Embe. I. monstrifica corruptela. Emdi aski, exemplar Gunnari Pauli; forte hic intelligatur Emda, emporium Frisiæ Orientalis, certe Egillus Frisiam infestauit. || Enskar. Hol. *Anglicanas parmas* vel *loricas* satis commode quidem, si constet hasce aliis magis fuisse in usu. Enskum. L. O. neque inepte, *circa* vel *apud Anglicanam sylvam* se. cum Adalsteini Regi militaret; alias quod semel notandum, askr est *gladii* nomen Edd. unde sensus satis, si Eld valbasta per Epexegesin ejusdem, Askr accipiamus. *Hastam conjici Anglicanam, flammam exitiosi culminis*, tum autem, af, in parelcon, at, mutandum esset. || Eidskógs aski, *in sylva Eidensi* G. Pauli conjicit. Hæc adnotans: cum nihil ceterarum (quas jam adtuli. G. M.) lectionum intelligerem, posui nomen loci (vertit autem has duas strophas: *Projeci in sylva Eydaskóg ignem præliarem.* G. M.) ac si poëta dixisset, se ignem in sylvam immisisse, cum gladius bene disi possit Valhasta elldr, et strages virorum sylvæ incendio comparari. Hæc illi relicta sunto.

5) Val-baust, in Edda est inter partes gladii, secundum codicem Regium, at ex inscriptione Wormiani Codicis *mucronem* designat, et ab hac sententia stabo, donec de rectiore verborum acceptione coarguar. Eldr, ut supra monui, et mutila *gladii* adpellatio, uti et brandr, et plura similia. Sed mutila est adpellatio, ut dixi, ergo commode suppleta est, ab adposito Val-basta vel Valbaustu; sed quid illud baust, in hoc nomine significet, non adeo liquidum est; fortasse Valbaust, sit *ictus funestus*, ab at beysta, *ferire* cognatum Lat. *batuo*, et Gall. *battre*, quo tamen mea versio non tendit, sed hæret in significatione hodierna vocis bust, quæ *pinnaculum*, *apicem*, *fastigium*, notat. Prior pars Val, *funeris* habet notionem. G. Pauli vocem inexplicatam reliquit. Vir doctus, anonymus credit per eam notari: *Conuexam aciei eminentiam in gladio.*

e) Elldi, substituit G. Pauli, cum libri præferant elld (eld) siue per apocopen in dandi casu, siue quod verbum, at kasta, antiquitus cum Accusatiuo rei junctum fuerit. Sane ejus lectio nihilo melior in carmine auribus accedit, meis utique. Similem casuum enallagen modo ante habuimus in verbo, at skipta, hoc versu.

f) Val-bastu, videtur fuisse in membr. pro Valbastar; nimirum uti Snótu pro Snótar apud Einarem poëtam in *Radio.* Verum tamen lectio Cod. Jörundinorum est certior, qui Valbasta in plurali præferunt. Rite autem formatur, basta Gen.

Þeir Egil ok Einar mæltu til *) vináttu med ser at skilnadi. Einar var laungum utanlendiss med tígnum mönum. Einar var aur madr ok optazt felítill. enn skörungr mikill ok dreingr gódr g). han var hirdmadr Hákonar Jarls Sigurdarsonar. I þann tima var i Noregi ófridr mikill. ok bardagar med þeim Hákoni Jarli ok Eiriksſonum, ok stucku ymsir or landi. Haraldr Kónongr Eiriksson fell sudr i Danmörku at Hálsi i Limafirdi, ok var han svikinn. Þá bardiz hann vid Harald Knútzson, er kalladr var Gullharaldr. ok þá Hakon Jarl. Þar fell ok þá med Haraldi

Illi Egillus et Einar amicitiæ foedus inter se digressione pepigerunt. Einar [deinde] ut plurimum peregre vixit cum principibus viris. Erat vero Einar homo largus pecuniæ, et sæpissime a facultatibus tenuis; sed indole heroica præditus ac vir probatæ virtutis et fidei. fuit autem satelles Hacönis dynastæ Sigurdi filii. Ea tempestate in Norvegia erant turbæ magnæ, et prælia, inter Haconem dynastam et Eirici filios; quamobrem alternatim profugi facti sunt. Haraldus Rex Eirici filius cecidit in Dania austrum versus, apud Halsum in Limafiördo (Sinu brachioso), et quidem dolo circumventus; tunc conflixit cum Haraldo Cnuti filio, qui Haraldi Aurosi (Chryso-pluti) nomine cluebat, atque una cum Hacone dynasta. Ibi tum quoque cum Haraldo Rege A. C. 962.
occidit

plur. a Nominat. sing. bast, quemadmodum vasta a vaust, *pelagus*, rasta, ab raust, congeries in longum extensa. || Valbasti. O. ad verbum, *vinculum cadauerum*, et foret epexegesis, nam Elldr per se est *gladii* appellatio Eddica, mutila, tamen si rationem spectare velimus. || Val-köftu. K. L. Hrapp. i. e. *stragis cumulos jeci*. Sed ista collisio literæ K. in köstu et kastad, auribus ingrata est et legi rhytmicæ prorsus contraria. Si Val-rastir legissent aliquid foret, raust supra hac var. lect. exposui. Aut legi posset Val-rasta in Genit. plur. quarum ignis diceretur gladius.

*) Vínfeingis. Jör. idem.

g) þeir virdo han mikils, þvíat han var gott skáld, *eum magni fecerunt viri illustres, nam erat bonus poëta*. Jör. omissa mentione de satellitio Hakonis dynastæ. || hann þá sköld gódan af Hákoni Jarli i drápulaun, han fór til Islands, i. e. *accepit clypeum eximium ab Hacone dynasta in præmium epeos; profectus est in Isl.* Hol. I. P. omnibus mediis omissis.

Haraldi Konúngi Arinbiörn hersir er fyrr var frá-sagt. ok er Egil spurdi fall Arinbiarnar. þá *h*) qvad han:

þverra nú þeir *α*) er þverdu
þíng *β*) birtíngar yngva
Hvar skal ek milldra manna
γ) Miad veitar dag leita.
δ) þeirra er hauks fyri *ε*) handan
Há-fiöll dígul-sniási
Jardar-giörd med ordum
ζ) Ey-neglda mer *η*) hegldu.

Einar

occidit Arinbiörnus satrapes, de quo ante commemoratum est. Cujus casus ubi Egillo per famam innotuit, ille hanc cantilenam condidit:

Deficiunt nunc illustres modo præbitores
Qui deficere fecerunt
Lucem fori ynguiam
Ubi homines munificos quæram?
Eos ultra cingulum telluris
Insulis clavorum in modum firmatum
Qui mihi celsos accipitrum montes operuerunt
Nive sartaginis furiosæ adjectis verbis (honorificis).

Einar

h) þótti honum þad mikill missir, *id magno in damno reputauit.* Jör. carminis mentione et carmine ipso excluso.

α) er þurru. L. eodem sensu, si tamen lex grammatica id permittat, quod mihi nondum liquet. þverru. Hrapp. corrupte þurftu, *qui opus habebant*, auro sc. M. jejune satis.

β) þíngkyrtíngar, una voce Hrapp. unde nullus sensus existere potest.

γ) Madveitar, etiam sensu cassum. Hrapp. Mód-neytar, *animis fruentes*, ɔ: *animosi.* K L. Neytar in plural. rite foret a nominat. sing. neyti, unde variatum nyti videbimus adhuc in carmine Egilli de Thorsteine filio.

δ) þetta. K. L. M. Hrapp. quod sensum mire turbat, atque adeo prorsus evertit.

ε) haudri. L. corrupte. Modo ante, hánks pro hauks, solenni aberratione. Hrapp.

ζ) einellda. K. Hrapp. eingillda. L. miræ corruptelæ, orto ab neglecto discrimine inter y et i.

η) helldu (hielldu). L. K. Hrapp. hölldu adhuc pejus in rhytmo M.

Ordo prosaicus verborum in hoc carmine, quem stricte sequitur versio, talis a me constituitur.

Nú þverra þeir 1) birtíngar, miadveitar er 2) þverdu 3) yngva þíngdag. hvar skal ek leita mildra manna? þeirra fyri handan 4) ey-neglda jardargiörd, er 5) hegldu mer hauks há-fiöll dígul-sniási med ordum.

---

1) *Ita* proceres Glæsimenn vocantur in Edda, ab at glóa *splendere*. Eadem ratio obtinet in Lat. *illustris*, quod in versione posui. Miad-veitar, *conuiuatores*, *viri hospitales*; posterior vocis pars a nominat. sing. Veiti m. quod est nomen verbale agentis, ab at veita, ut visi dux, *praefectus*, *rex*, ab at vísa, *monstrare*. Cum autem solum Arinbiörnum hic intelligat poëta, mire in numero plurali loquitur, quasi in Arinbiörno solo multos heroas omiserit.

2) Hoc verbum intransitiuum, ek þverra vel þverr hic in transitiuum abiit, quemadmodum apud Auctorem Banda-drápæ, Eyiolfum Dáda-skáld, han þverdi frid manna; item apud Hallvardum poëtam, Cnuti potensis encomiasten, in Ol. Helg. Saga occurrit nomen verbale agentis, inde deductum nempe þverrir, absumtor qui desinere facit. Denique in Hamdis-málum Eddæ Sæm. habemus: þverdu þeir þrott sinn, *imminuerunt vires suas*. An vero hæc sit variatio verbi neutri in transitiuum, et an potius hoc transitiuum ab eo diuersum unquam extiterit, et quomodo e lege Grammatica formari finirique debeat, id, ut nunc est, in medio relinquo.

3) Þíng, hic Euphoniæ causa positum est þíngs. Yngvi inter reges maritimos numeratur in Edda. Ejus þing, locus judicii, quid aliud sit quam mare, ubi conuentus bellicos vel judicia bellica egitauit. Dagr nihil aliud est quam *Lumen solis supra terram*, ut philosophice vocem exposuit Auctor Rimbeglæ. Planum adeo est, per Yngva þíng- (vel þíngs) dag aurum hic esse intelligendum, postquam æger, qui maris est cognominis, auro pro lumine usus est.

4) I. e. in regionibus ultra-marinis. Mare, secundum Eddam, est *cingulum* vel *vinculum telluris*, quod eam ambitu suo contineat, cum autem poëta giörd præmiserit, quomodo apud nos (ut alias significationes taceam) circuli lignei vasorum adpellantur, a doliariis firmari soliti clavulis, quam actionem adpellamus at niörva giörd; mire hunc circulum ad mare transtulit, et in telluris circulo modo memorato insulas pro clavis substituit. Sunt, quibus hæc maris adpellatio nimium crassa et insulsa videatur, sed vereor ne errent; nam quantillum noui in re nostra poëtica, hunc versum semper anteponere soleo ceteris Egilli versibus.

5) At hegla, *cingere*, *circumdare*; cognatum verbum nostro Högld, *circulus*, *spira lignea* vel *ossea restium*, quod adfine esse Gr. ἔχω et Germ. hegen, *continere*, *coërcere*, *cohibere*, item nostro hagi, quomodo locus conseptus olim vocatus est, nullus dubito; in hujus versione libertatem mihi sumsi, cum id in operiendi significatu redderem, propter niuem ei junctam. Há-fiöll; hárr perpetuum mon-

i) Einar Helgafon Skáld var kalladr Skála-glam. han orti drápo um Hakon Jarl. er köllud er Vellekla. ok var þat miög lengi at Jarlin vildi ecki hlýda qvædin. þviat han var reidr Einari. Þá qvad Einar *k*):

θ) Geyrda ek um virda
Vörd þann er fitr at jördu.

Idrumz

Einar Helgii filius cognomento vocabatur Skála-glam (Lanci-clangius vel -tinnulus). Ille Poëma epicum intercalare de Hacone dynasta fecit, quod Vellekla (Auri penuria) adpellatur. Ei poëmati audientiam præbere, diufcule nolebat dynaftes, nam iratus erat Einari. Tunc Einar hunc verfum fudit:

Feci poëma de hominum cuftode
Qui regioni præfidet;

Ejus

tis epitheton; aut intelligendum *brachium fuperius*, nam fiöll hauka in fermone poëtico funt *brachia*, quia prifci venatores accipitres adfuefecerunt ad infidendum ex illis. Jam vero nix non proprie dici poteft *cingere* montes, fed tegere. Intereft tamen hic quid verbum obfoletum, at hegla, hoc fenfu faltem fignificet. Porro Dígull m. ab deigr, *udus*, *mollis*, vafculum in quo metalla liquantur, in hodierno fermone noftratium Deigla f. conv. Germ. Tiegel; omnia referenda ad Gr. *τυχω liquefacio*. Argentum autem *niuis*, *i. e.* candoris nomine fignatur, ab colore fuo; ficuti in auri nomine ignis eft fuppofitum, nempe a fulvo vel rutilo colore hujus metalli. Denique iftud med ordum, valet, *per mandata* vel *verba legata*, fi id, qvod in verfione ne nihil ponerem, pofui, minus placeat. Poftea unam Egilli fenis cantilenam videbimus, quæ huc fortaffe pertineat, nempe quod ad hoc, med ordum, attinet.

i) Einar Skáld orti drápu um Hakon Jarl ok vildi hann eigi hlyda etc. Jör. *i. e. Einar poëta pepigit epos de Hac. dyn. quod fe coram recitari noluit dynafta.*

k) Prius carmen Einaris etiam deeft in Jör. et utrumque in Svec. ut et Holanis, ad quod Svecus proxime accedit.

θ) Giörda, idem, fcriptione vulgata. K. L. Gerda, idem. Hrapp.

1) At geyra (giöra, gera, nam ita variavit fcriptura apud antiquos et quidem recte, fi literarum cognationem fpectemus) poëtæ noftro hic eft poëtari, carmen facere, quo modo etiam græci ufi funt fuo *ποιεω*, *facio*, *fingo*, et verbali agentis inde defcendente, *ποιητης*. Simili ratione noftrates, at yrkia a, verk, *opus*, ad poëtandi negotium adplicuerunt; unde etiam verki, *m. carmen*, fignificauit antiquis, ut ex Kormáks-faga, et Hallfredar-faga liquet; at verbi ejus in hac notione etiamnum obtinet. Credibile eft et Græcos, et noftrates iftis appellationibus allufiffe ad

Idrumz þeſs medan adrir	*Ejus me poenitet, dum alii*
ι) Aur-vávadar ſváfu.	*Sagittæ vibratores dormiebant*
Hyckat ek κ) hodda ſtöckva	*Non puto dynaſtam eſſe*
λ) Hinnig ſótta ek gram þóttu	*Annulorum projectorem*
μ) Fýſinn fraknum víſa	(*Huc cupidus acceſſeram*) *vegeto duci*
Ferri ſkáld in verri.	*Viſi ſunt pauci poëtæ* [*me*] *deteriores.*
Ok	*Et*

laborem et artificium, quod ars poëtica ſibi, præ artibus manuariis ſ. opificiis requirit. Conf. opus J. Olavii: *om Nordens gamle Digtekonſt*, pag. 187. Ubi utrumque hoc carmen Einaris poëtæ, et e noſtra et Jomsvikenſium Hiſtoria affert et exponit.

ι) Aur-vanadar. L. aurfva nadir. Hrapp. Aur-vandadat. D. E. omnia corruptelæ ob vocem aur-vavadar, non intellectam.

κ) Hadda-ſtockum. Hrapp. Deinde in linea ſequente Grenni pro Gram *attenuatorem* exhibet K. quod difficulter cum cæteris conciliatur.

λ) Hinnveg, *aliorſum*, *alia intentione.* Hrapp. Deinde Sóttagrem þótta, idem. Mirum quam corrupte.

μ) Víſir fræir, víſa. Hrapp. Nullo ſenſu, propter monſtrum verbi fræir; ſi bonus editor, frægir poſuiſſet, ſenſus eſſet. *Dux ducem* i. e. ſe ipſum, *celebrat*, vel *inclytum reddit;* quando foret ironia. Sed præterea hæc lectio collata cum verſiculi ſequentis initio, nempe voce, ferri, ab litera *f* incipiente, cum ab lit. v, deberet incepere, grauiter peccat in conſonantiam literarum harmonicam. Si ferri in verri, mutaſſet editor, et vice verſa verri in ferri, res melius proceſſiſſet. ‖ Fræknis pro fræknum. C. E. ad verbum, *cupidus fortitudinis* vel *vegetudinis*, ſi ita Latine dicere liceat, *experiundæ* ſc. vel *oſtendendæ*. At verius eſt, ſine dubio, hanc varietatem ab imprudentia librarii eſſe profectam.

2) Vavodr, Vav-udr eſt Odini nomen in Edda Sorr. et Grímnismálum Eddæ Sæm. Cfr. meum Gloſſarium at hanc. At vafa (váva h. l. propter harmoniam literalem poëticam) *vagari* (*penſilem moueri*, in Runatals þætti Odins. Ef ek ſe — — vafa virgil-ná, *ſi moueri video ſuſpenſum cadaver*) ſed poteſt fieri, ut hoc verbum cum pluribus aliis, etiam tranſitiue olim fuerit uſurpatum, i. e. *facere ut quid moueatur*, *vibrare*, *agitare*, cui affine at veifa, quo mea ſpectat verſio. Odini et aliorum divorum nomina hominibus tribui, idoneo adpoſito diſtincta, notum eſſe debet iis, quibus Edda et priſca carmina non ſunt ignota. At vafa (vava) veriſimiliter

Ok enn qvad han:

Sækium. Jarl þann er ν) auka
Ulfs-verd ο) þorir ſverdum
π) Skipum bord-róinn banda
Baug-

Et porro hunc:

Adeamus Comitem 3) *illum qui augere*
Lupi prandium audet enſibus
4) *Inſtruamus nauem remigio adſuetam*
Clypeis

cognatum eſt Lat. *vagus* et *vagare;* noſtrum vocabulum, vofa, f. *ſpectrum*, huc attinet.

Poſterior pars carminis majorem verborum trajectum habet, quæ ita in ordinem proſaicum redigo:

Hyckat *) gram hodda ſtockva, hinnig sótta ek fyſinn, fræknum víſa þóttu **) ferri ſkáld en (ſkáldin, conjunctim, fortaſſe rectius) verri.

*) Hic Comiti Regis nomen tribuit poëta, quod Edda permittit ſub initio appellationum hominis. In poſteriore harum recenſu ſecundum exemplar Wormianum, ubi aliquot Cæſarum, Regum et Comitum vocabula communia adfert. Simili ratione lin. ſequ. víſi, adpellatur Hacon Comes, quæ tamen proprie et uſitate Regis eſt adpellatio. Hacon ſane Hlada-Jarlus, etſi nomine Comes eſſet, tamen Reges potentia æquiparauit.

**) Comparatiuus gradus pro poſitiuo quod perrarum in noſtro ſermone, Skálda tamen exhibet exemplum in hoc: rann hræddari hranna hyrbriótr frá ſtýr liótum. Adeo hic, ferri, pro poſitiuo fá, hic adhibuit poëta.

ν) Auki, in modo ſubjunctiuo. Jör. quod non poteſt conſiſtere, niſi pro þorir lin. ſequ. legatur þorinn *audens.*

ο) þar er. Jör. quod non conciliari poteſt cum cæteris. Vide quanti corruptelarum artifices ſint librarii. Deinde, Sverdi, in num. ſing. Iidem.

π) Skiptum bordum barda. Iidem. ad verbum foret. *mutemus nauis latera*, i. e. ipſam nauem, nempe in aliam transeundo. Sed tum ſequens baug-ſkiöldum, non habet quo referatur.

3) Quaſi Sigvaldius audentior ſit ad ſtrages edendas, quam Hacon dynaſta. Hoc autem magis dicet ex adfectu iracundiæ, quam ex veritate; nam ex Hiſtoria notum eſt Haconem fuiſſe potentem homicidam.

4) Skipa, Danice beſætte, quod non adeo facile eſt Latine exprimere. Bardi, m. nauis vocabulum. Bórd-róinn, ad verbum, *ſecundum latera remigio impelli ſolitam (ab lateribus remigio attritam)* vel *fabrica ſua ad remigium aptatam*, quomodo antiquitus aptatæ erant longæ naues. Aut bordróinn baugſkiöldum, in ſenſu conjungendum eſt, ut ſit ſententia: *capiamus locum in naue, clypeis ab utroque latere adpenſis ornata.* Notum eſt e Grettisſaga

Baug-ſkiöldum Sigvalda
Drepr *p*) ei ſá ſveigir
Sár-linnz er gram finnum
Rönd berum út á andra
Endils vid mer hendi.

5) *Clypeis circulo ornatis, Sigvaldium*
Iſte criſpatur angvis vulnifici
Me manu objecta non repudiat,
Cum principem conuenimus;
Exportemus clypeum in Endilli aſſeres curſorios.

Jarlinn

Comes

de naue Berſerkorum: Skipit var alſkarat ſkiöldum, *tota nauis ora clypeis erat conſtrata.* At róa ſer, in ſermone vernaculo eſt, *antrorſum retrorſum mouere corpus*, unde fortaſſe, at róa, ſimpliciter olim valuerit, *pendulum mouere, oſcillare.*

p) Hanc negationem neceſſario, ut arbitror, ex Jomsvikingaſaga huc intuli, nam in membr. et traducibus deeſt. Defectus iſte ſenſum reddit jejunum et ſtropham mutilat. ll er, Jör. unde ſenſus: *quando iſte* (nempe Hacon) *me repudiat.*

5) Rationem nominis, baug-ſkiöldr ſuppeditat Edda Snorr. in armorum denominationibus. Verba ejus adſcribam: á fornum ſkildi var tídt at ſkrifa rönd þá er baugr var kalladr, ok er vid þat baugſkildir (ita Cod Reg. vid þann baugſkildir, diuiſim. Cod. Worm. minus adcommode) kendir. i. e. in clypeo antiquo (olim) uſitatum erat pingere marginem circumambientem, qui baugr, nuncupatus, ab eo baug (circulo) clypei circulares denominantur ſkiöldum in plurali poſuit noſter poëta, ſententiæ amplificandæ gratia, cum de ſolo clypeo ſuo loquatur.

Ordo verborum in poſteriore parte carminis, verſioni ſtricte attemperatus, talis ſit utrumque:

Sá ſveigir *) ſár-linnz **) drepr ei hendi vid mer, er gram finnum berum rönd út á ***) Endils andra.

*) Sár-linnr, *enſis* vocabulum complexum ſiue periphraſticum, quomodo et blódormr, apud Sturlam in Haconarqvida. Adde clauis metricæ enarratorem; ſiue is ſit ipſe Snorrius, (ſ. alius) in Nygiörvingum, *noua poëſi* ɔ: exquiſitiore.

**) Cum locutione, at drepa hendi vid einu (rarius einnm, de perſona, ut hoc loco) conferri licet Dan. at ſlaae Haanden imod. Porro Gram, *Regem principem*, hic adpellat Sigvaldium Comitem. Gramr erat nom. propr. unius ex filiis Halfdani Grandævi, quorum nomina propria propter claritudinem eorum bellicam deinde in nomina adpellatiua principum tranſierunt; alias

Jarlinn vildi eigi at Einar færi á brott. ok hliddi þá qvædinu. ok ſídan gaf han Einari Skiölld. ok var han en meſta gerſemi. han var ſkrifadr *l*) forn-ſögum. *m*) enn allt milli Skriptann voru lagdar ifir ſpeingur af gulli ok ſettr ſteinum. Einar for til Islands ok til viſtar med Úſvifi bródr ſinum. enn um hauſtid reid Einar veſtan, ok kom til Borgar, ok giſti þar. Egil var þá eigi heima. ok var han farinn nordr til herada, ok var hans þá heim van. Einar beid hans þriár nætr. enn þat var eingi ſidr ad ſitia lengr enn þriár nætr at kynni: Bióſtz Einar þá i brott. ok er han var búinn, þá geck han til rúms Egils, ok feſti þar upp Skiölldinn þann enn dýra ok ſagdi heima-mönnum at han gaf Agli Skiölldinn. Sídan reid Einar i brott. enn þann ſama dag kom Egil heim. enn er

Comes Einarem a ſe diſcedere noluit, et poëma ſe coram recitari permiſit, poſteaque Einari clypeum dono dedit, cimelium eximium. Is pictus erat antiquis Hiſtoriis at per totum inter impages laminis aureis inductus, præterea gemmis diſtinctus. Einar in patriam rediit et ad Oſvifum fratrem in domicilium conceſſit. Eo autem autumno ex oriente, equo vectus Borgam venit et ibi hospitatus eſt. Tunc Egillus domo aberat, profectus nempe in tractus ſeptentrionales, at ad hoc tempus domum [rediturus] exſpectabatur. Inſolens autem erat, manſionem in hospitio familiari ultra tres noctes producere; adeo Einar eo tempore præterlapſo diſceſſum adornabat; et rebus paratis, ſedem Egilli accedens clypeum illum pretioſum ibi ſuſpendit dicens familiæ, Egillo ſe dono dare clypeum. Deinde Einar equo avectus eſt. At eodem dei domum redux Egillus, ubi intro venit ad

Gramr hic reddi poterat, *miles bellator*, ex auctoritate Snorrii in Ynglínga-ſaga, qui teſtatur, quod milites udpellati fuerint Gramir, neque hoc injuria a ſævitia ſuæ profeſſionis ſeu exercitii ſui.

***) Endill, *Rex marinus* Eddicus, ejus andrar in plur. *naves*, a nom. ſing. Aundr, Dat. aundri in Edda.

l) allr ſögum ok gyldr miök, ok ſettr ſteinum — *per totum et multum auratus et gemmatus.* Jör.

m) en allt, abeſt a K. L. M. Hrapp. nulla diſtinctione præcedente. Deinde ſkaptanna pro ſkiptanna præferunt K. Hrapp. *non minus ſubobſcure quam textus.* Skiptanna, *picturas* fortaſſe legendum ſit.

er han kom inn til rúms síns, þá sá han Skiölldinn, ok spurdi hverr gersemi þá ætti. honum var sagt, at Einar Skálaglam hefdi þar komit. ok han hafdi gefit honum Skiölldinn. Þá mælti Egil. gefi han allra manna armastr. ætlar han at ek skyla þar vaka ifir ok yrkia um *n*) skiöld hans. nu taki hest minn. skal ek rida eptir honum ok drepa hann. honum var þá sagt at Einar hafdi ridid snemma um morguninn. mun han nú kominn vestr til Dala. Sídan orti Egil drápu *o*) ok er þetta upphaf at:

Mál er lofs at lýsa
Liós-gard of þá er ek barda
Mer kom heim at hendi.
σ) Hoddfendifs *τ*) bod *υ*) enda.

Skalat

ad sedem suam, conspexit clypeum, et rogavit, cujus esset insignis ille thesaurus? Ei narratum est, Einarem Skála-glamum eo venisse, et clypeo illum donasse. Tunc fatus est Egillus: ut donauerit omnium hominum miserrimus! intendit, ut super ea re vigilem, et clypeum suum canam. ilico capite equum meum; insequar virum et interficiam. Tunc indicatum est illi, bene mane abequitasse Einarem atque adeo eum nunc in Dalos occidentem versus peruenisse credimus [inquiebant]. Postea epos intercalare compoposuit Egillus, cui hoc est initium:

Tempus summum est consumationem poëmatis edere.
De lucido aggere nauis, quem dono nactus sum;
Mihi domum venerunt in manum
Thesauri missoris mandata.

Non

n) hann ok skiöld hans, se et clypeum suum. Jör. Hol.

o) um skialdar giöfina, *de dono clypei.* Hol. et Jör. drápu modo ante exclud. Hol. neque ulla mentio fit carminis sive ejus initii in Jör. Hol. I. P. abest quoque a Svero.

σ) heidfendis, *clypei*, vel *auri missoris*, nam heidr est *clypeus*, et heid, incerti generis, *aurum.* M.

τ) gód, *bonum*, *thesaurus*, incerti generis. K. occurrit vox in claue Snorrii e membr. Hrafnsgod er þat, nisi gódi, m. ibi legendum sit.

υ) Emda. L. corruptum ex altero et Emda est monstrum vocis inauditum.

Skalat *) grundar gilia
Glaums misfengnir taumar
φ) Hlýda þer til orda
Jard-gróins mer verda.

Egil

Non committam ut in me male collucutæ fint (vel *mihi inditæ*)
Incitamenti habenæ folidi clangoris
Lacunarum terreftrium
Verbis (*meis*) *adtendite!*

Egil-

*) at, in Hrapp. præfixum eft feq. grundar. Unde fenfum nullum excudere licet.

φ) hlydit er (idem ac þer) pofcerit harmonia literarum rhytmica.

Carmen hoc præfertim pofteriore fui parte perobfcurum, ita in ordinem profaicum fecundum meæ verfionis tentamen redigo:

Mál er at lyfa [1]) lofs enda of barda [2]) liósgard er ek þá (vel þág) hoddfendir [3]) bod kom ofs heim at hendi [4]) fkalat mer verda misfengnir at-taumar [5]) jardgróinns grundar-gilia glaums [6]) hlyda þer til orda.

[1]) Lof, *laus*, ufitate apud prifcos de poëmate adhibetur. Nam poëmata antiqua in noftro feptentrione præcipue circa laudes virorum principum verfabantur; invenitur et in profa hoc fenfu in Hallfredar-faga, Vandræda-fkálds, verbis uxoris Hallfredi ad maritum, cum is ille indicaret propofitum fuum, Olao Svecorum Regi offerendi carmen de eo conditum: hún quazt ætla at honum (Konungi fc.) mundi þykia gott lofit.

[2]) Bard, *extremitas*, in fpecie proræ ac puppis nauium, aut *pergula* iis partibus extrinfecus adfixa; hinc bardi, m. *nauis* vocabulum, hujus liós-gardr, *clypeus* vide fupra quæ notaui ad priorem verfum Einaris lin. 3.

[3]) i. e. verba Einaris cum domefticis legata de munere clypei, et bod, hoc fenfu plurale eft, imo etiam fi vel de munere ipfo capiatur. at hendi, pro i hönd nec facile exprimi poteft latine, fi de verbis legatis, ordfendingu, fermo fit; etfi ego textum preffe fecutus fim, minus follicitus de latinitate.

[4]) Skalat, verbum in fingulari cum nominibus pluralibus conftruit per Hellenismum. at-taumar, ab at etia, *concitare*, *incitare* et eft translatio ab equeftri certamine, ad certamen poëticum, quod fortaffe metuebat Egillus fibi cum Einare effe ineundum, fi ejus clypeum canere aggrederetur. Habenis coercentur et incitantur equi, inde poëta donum clypei cum habenis comparat, et promittit præftiturum fe quod Einar dono intenderat: hoc latet in illo: fkalat mer verda misfengnir etc.

[5]) In his quatuor vocabulis nomen proprium Einaris Skalaglami abftrufum effe opinor hoc modo: jardgróinn *humi concretus*, atque adeo *firmus*, *folidus* (quod ultimum forte ab Lat. *folum*, etfi

Egil ok Einar heldu *p*) vinattu ſinni ſo lengi þeir lifdu bádir. enn ſva er ſagt, at færi ſkiölldrinn um ſidir. at Egil hafdi han med ſer i brúdför þá er han fór nordr á Vídi mýri med Þorkatli Gunnvallz-ſyni. ok þeir Rauda-Biarnar Synir Trefill ok Helgi. Þá var ſpillt Skilldinum ok kaſtad i ſýruker. enn ſidan let Egill taka af búnadinn. ok voro 12 aurar gulls i ſpaungunum *q*).

Egillus et Einar ſuam conſeruabant amicitiam, dum utrique vita ſuppetebat. Hoc autem denique clypeo factum narratur: quod nempe Egillus eo uſus ſit in itinere nuptiali, quando profectus eſt Vidimyram (ſpatioſum paluſtre) in ſeptentrione cum [*ſponſo*] *Thorketillo Gunnvaldi filio; atque una filii Rauda-Biörni (a Raudo* ɔ: *ferro cognominato) Thorkillus panniculus et Helgius: tunc nempe contaminatus eſt clypeus, utpote in vas magnum lactis* (vel *ſeri*) *acidi conjectus. Poſt hoc ornatum illi demi fecit Egillus; et continebantur in laminis auri* 12 *unciæ.*

LXXXII. Tttt 2 LXXXII.

ſunt qui ab *ſolus* arceſſant, ut jardgróin alias, vall-gróin þekia, *tectum ceſpititium conſolidatum*, ut ſoli quaſi ſuperficiem præ ſe ferat. jardgróin etiam dicitur in humum alte depreſſus et illi accretus, atque ideo immotus, ut ſaxa humi fixa. Fieret ergo nomine jardgróin adluſio ad nomen Einar, quod quibusdam forma tum videtur ab einardr, *ſolidus*, *integer firmus* [animo] et forte eo ſenſu hoc nomen proprium accepit. Denique grundar-gilia glaumr, poteſt valere Skála-glam. gil, n. (cognatum geil et giá) *caua terræ lacuna, chasma*, fortaſſe olim ſonuerit, etſi nunc reſtrictum ſit ad profundos amnium et riuorum alveos. Skál, *lancem* uſitate ſignificat, item *rotundam terræ depreſſionem* vel *lacunam*, poſuit ergo poëta, per duplicem homonymiæ gryphum, grundar-gilia pro ſkála, *lancium*. glaums, m. pro glams, n. ſatis perſpicuum eſt.

[6]) Hæc ſpectant ad futuram ſolemnem carminis recitationem.

p) Vinfengi ſinu allt til dauda dags, ok komu góð laun fyri ſkiöldinn (ſkialdargiöfina I.) átti Egil lengi ſkiöldinn, en á ſkyldinum voru 12 aurar gulls. i. e. *usque ad diem emortualem, et reddita ſunt bona præmia pro clypeo (clypei dono) Egillus diu poſſedit clypeum, ſed in ejus ornatu erant* 12 *oræ auri.* Ita reliqua hujus capitis aliquid ſuplent ſed multum contrahunt. Hol. I. P.

q) ok var þá ótalit ſylfur, ok ſteinar, nec

LXXXII. Cap.
AF ÞORSTEINI EGILS-SYNI.

Þorſtein Son Egils *r*) þá er han oks upp, var han allra manna frídaztr ſýnum. hvitr á *s*) hár ok biartr á-litum, han var mikill ok ſterkr ok þó ecki eptir þvi ſem fadir hans var. Þorſtein var vitr madr ok kyrrlátr. hogværr. ſtilltr manna beſt. Egil unni honum lítit. Þorſtein var ok ecki *t*) vid hann áſtúdigr, enn þau Asgerdr ok Þorſtein unnuz mikit. Egil tok þá at eldaz miög. Þat var eitt hvart ſumar *u*) er Þorſtein reid til Alþíngis, enn Egil ſat þá heima. enn ádr Þorſtein færi heiman, ſtilltu þau Ásgerdr *x*) um, ok tóku ur kiſtu Egils Silki-ſlædur Arinbiarnar-nauta, ok hafdi Þorſtein til Þíngs. ok er han hafdi *y*) á Þínginu, þá voru honum dragſídar. ok urdo

LXXXII. Cap.
DE THORSTENE EGILLI FILIO.

Thorſtein Egilli filius, ubi adoleſcebat, erat omnium hominum formoſiſſimus, alba coma et adſpectu lucido inſignis; magnus idem corpore et robore, non tameñ ad modum patris. Erat autem Thorſtein homo ſapiens, placidus, manſuetus et præter ceteros homines moderatus. Egillus tenuem in illum amorem fouit, neque Thorſtein erga eum ſuauiter erat adfectus; at Asgerda [*mater*] *et Thorſtein ſe mutuo amabant. Et jam Egillus ætate multum ingraueſcere coepit. Euenit æſtate aliqua, ut Thorſtein adiret comitium uniuerſale. Egillus autem domi tum reſedit. Ante vero quam domo iret Thorſtein, ille et Asgerda, aſtu rem tractantes, ſuſtulerunt ex arca Egilli peplum* (*pallium*) *ſericum Arinbiörni munus, quod Thorſtein in comitium ſecum abſtulit. cum autem eo uteretur inter comitia*

---

dum in ſenſum veniente argento et gemmis. add. Jör.

r) óx þar upp, han var allra etc. *ibi adoleuit, atque erat* etc. Hol. var manna frídaztr ſynum. Jör.

s) hárs-lit. Jör.

t) elſkr at honum. Jör. ſenſus utcunque foret. Neque Th. indicia amoris ſectando, familiarem ejus conſuetudinem ex ſe præbuit. Deinde áſtúdligr, *amabilis*. Hol. I. P.

u) at, Hol. Jör. I. P.

x) ſo um, at þau tóku etc. *eam rationem callide inierunt, ut — tollerent*. Jör. So til, at þau tóku etc. Hrepp.

y) þær, ſupplent Jör.

urdo ſaurgar nedan. þá er þeir voru i laugbergs-gaungu. ok er han kom heim, z) þá hirdi Ásgerdr Slædurnar þar ſem ádr vóru. En þ) miög miklu ſídar, þá er Egil lauk upp æ) kiſtu ſína, þá fann han at ſpillt var Slædunum, ok a) leitadi þá máls um vid Ásgerdi. hveriu þat gengdi. hun ſagdi þá hit ſanna til b). Þá qvad Egil:

χ) Áttka ek erfi-nytia
Arfa mer ψ) eigi þarfan
Mik hefir ſonr of ω) ſvikit
Svik α) tel ek í því β) kvikvan.

Vel

comitia adeo ultra ejus ſtaturam erat demiſſum, ut humi traheretur, et inferne ſordibus inquinaretur, cum ad judicialem petram fieret ambulatio. Reuerſo autem domo Thorſteine, Asgerda pallium loco priſtino repoſuit. Sed interjecto tempore longiuſculo, cum Egillus, aperiret ſcrinium ſuum, veſtem ſtragulam corruptam eſſe comperiit. Requirebat mox ab Asgerda, quo hoc pertineret? atque tunc ea verum aperuit. Tunc cecinit Egillus:

Non habebam (gignebam) hæreditatis perceptorem 6)
Heredem mihi 7) *non utilem:*
Me fraudauit filius,
Fraudem in eo facto eſſe cenſeo, viuum.

Poſſet

z) hirdu þau Asg. in num. plur. Jör.

þ) litlu ſídar paulo poſt. Iid.

æ) kiſtu ſinni, in dandi caſu, conſtructione magis uſitata. Jör. Hol. Hirdſlunni. eodem fere ſenſu. I. P.

a) ſpurdi Asgerdi. Hol. Jör. I P. forte mál in contextu rationem notet.

b) vard Eigli víſa at munni. *Tum a Egilli ore carmen excidit.* Hol. I.

χ) Ita membr. et traduces. átta, *habebam* ſine utraque negatione. Unde ſenſus exiſtit ironicus. Hol. Jör. Svec.

ψ) til þarfa, *ad meum emolumentum.* Hinc G. Pauli conjicit ſatis commode, til þarfan, in accuſandi caſu, ſeruata tamen negatione ſenſus inde. *non admodum utilem.*

ω) ſvikinn. Jör. ſatis lepide, eodem ſenſu licet conſtructione aliquid diſcrepante.

α) kalla ek þat. *id eſſe prædico.* Hol. Svec. O.

β) kykvan ex Holanis G. recte. ſed alterum mihi videtur ſuauius.

6) Erfi-nyti, foret in Nominatiuo, et eſt vox rariſſima, obuia tamen in Edda Sæmundi quida Sigurdar: á ek til úngan erfi-nytia. G. Pauli reddit *hæredem* (hæreditate fruiturum). Nyti, nytia, diceretur, ut bryti, brytia.

7) áttka — eigi duæ negationes pro una

γ) Vel δ) mátti þefs ε) varna
ζ) Víggrídandi bída
η) Er hafſkída. hlædi
Hliótendur θ) of mik grióti.

Poſſet ſane 8) *marini*
Caballi rector expectare
Donec pelagiarum xyloſolearum potitores
Saxa circum me congererent 9).

Þorſtein ι) feck Jófrídar dóttr Gunnars Hlífarſonar. módir hennar var Helga. dottir Olafs Feilans. Syſtir Þórdar Gellifs. Jófrídi hafdi átt fyrr Þóroddr Son Túngu-Odds. Litlu eptir þetta andadiz Asgerdr. eptir þat brá Egil búi, ok ſeldi i hendr Þorſteini. enn Egil fór þá ſudr til Mosfells. til Gríms mágs ſins. Þvíat han unni meſt Þordiſi κ) ſtiúpdóttr ſinni. Þeirra

Thorſtein in matrimonium obtinuit Jofridam Gunnaris Hliſæ filii natam, ex Helga filia Olavi Feilani (*violæ*) *ſorore Thordi Gelleris* (*clamoſi*); *Jofridam prius in matrimonio habuerat Thoroddus Oddi Tungenſis filius. Paulo poſt hæc Asgerda extincta eſt. Poſt id Egillus oeconomiam depoſuit et Thorſteini in manus tradidit; ipſe Mosſellum conceſſit auſtrum verſus ad Grimum affinem ſuum; nam Thordiſam plurimum amauit priuignam ſuam, eorum hominum*

ſententiæ intendendæ gratia, quales in Gloſſario Eddæ Sæmundi aliquot attuli.

γ) velmætti, junctim. Hrapp. corrupte.

δ) mátti, *poterat* vel *potuerat*, mihi magis placeret. Deinde þat pro þefs, iſtud ſane differri poſſet. Hol. Svec.

ε) votta. Hol. Svec. unde G. Pauli in textu poſuit vatta. Certe vatti, incerti generis inter maris adpellationis habet Edda Cod. Worm. quæ vox, ſi ſana eſt lectio, a vatr, vel potius votr, *humidus*, originem duceret. vaſta in parentheſi conjecit G. Pauli, recte quidem, ſed præter neceſſitatem. || vata. Jör. quod lectionem vatta fulcit.

ζ) víg-rídandi. Hol. Jör. indifferenter; víg, etiam appellatur *equus*.

η) enn. K. L. parum commode.

θ) ofnis grióta auri. K. L. M. Hrapp. quo multum perit ſententiæ Egilli.

ι) geck at eiga Jófrídi: idiotismus noſtratum antiquus eodem ſenſu verbo: *acceſſit* vel *applicuit ſe ad poſſidendum Jofridam. aut matrimonium cum ea iniit.* Hol. Jör. I. P.

κ) bródurdóttur, *ex fratre neptim*. Jör. P. etiam recte.

8) varna, Genit. plur. proba eſt lectio *portum* vel *mare* ſignificans expoſita a me quantum potui in Gloſſ. Edd. Sæm.

9) ſc. ad tumulum mihi extruendum. G. Pauli ultimam lineam reddit: *lapidum ſtructuram mihi circumponerent.*

þeirra manna er þá voro á lífi. Þat var eitt sumar at skip kom út i Leýruvagi. ok stýrdi sá madr er Þormódr het. han var norrænn ok *e*) húskarl Þorsteins Þórusonar. han hafdi med at fara skiölld er Þorstein hafdi sent Agli Skálagrimssyni ok var þat ágætr gripr. Þormódr færdi Agli Skiölldinn: enn han tók vid *f*) þacksamliga. eptir um vetrinn orti Egil drápu um *g*) skialdar-giöfina. er köllud er *h*) Beru-drápa. *i*) ok er þetta upphaf at:

Heyri *ι*) seyrs *κ*) á forsa
Fallhads vinar stalla
λ) Hyggi þegn til þagnar
Þinn *μ*) lidr Konúngs minna

Opt

num qui tunc in viuis erant. Contigit æstate aliqua, ut nauis peregre huc aduentaret [et stationem caperet] in Leyru-vogo (Argilleti recessu maritimo). Eam gubernabat homo nomine Thormodus, gente Norvegus et Thorsteinis Thorusoni domesticus. Is clypeum secum portauit, quem Thorstein dono miserat Egillo Skallagrimi filio, insigne quidem cimelium. Thormodus Egillo clypeum adtulit: ille autem, donum gratanter amplexus, proxima post hyeme epos intercalare fecit de munere clypei, quod Berudrápa (Parmæ epos) adpellatur. Ei hic est versus initialis:

Tuus ignis fluuialis præbitur
Audiat torrentes tacitorum calicum
Galeati puluinarium amici
Animum attendat regis subditus

Sæpe

e) sendimadr. Þorsteins Hersis (Þorusonar. Jör.) *legatus Thorst. satrapæ.* Hol. Jör. I. P.

f) gladliga, *hilariter.* Jör. fegins hendi, *læta manu.* Hol. I. P.

g) skialda giöfina, in plurali illud skialda inepte, nisi et in poëmate hoc meminerit clypei ab Einare donati. membr. Hrapp.

h) veru-drápa. Hrapp. vitiose.

i) hæc verba, et ipsum carmen nesciunt. Jör. Hol. I. P.

ι) Seirs. E. quod in harmoniam literalem peccat. Feners. K. L. M. Hrapp. Fenris. R. Fenris á foret *fluuius* von, *qui fit e saliua Lupi Fenreris.*

κ) a forsa vel á-forsa. membr. oforsa. Hrapp. of orsa, diuisim. K. L.

λ) hygg þeigi, *ne cogita*, vel *cogite.* Hrapp.

μ) lidr, non lydr. Idem. Mox adbreuiate in membr. habetur ks, cum superducta transuersa linea, quod per Konúngs, Kóngs efferunt Asgeir et Hrapp., ex contrahendi more membranarum licet ta-

Opt ſkal arnar kiapta
ν) Ord god of *ο*) trod horda
Hrafn ſtýrandi hræra
π) Hregna *ρ*) mín of fregna.

Þor-

Sæpe inaudietur
Per nimboſam Hordorum regionem
Decet eloquentiæ coruorum dominum
Meos rictus aquilinos commouere.

Thor-

men kyns, vel kans ɔ: kann es legere; ſed ſenſu minus commodo.

ν) Diuiſim libri omnes, ord god, ſi de Odino, ut id accepi, capiendum ſit, voces neceſſario conjungendæ ſunt, alias ord góđ, *bona* vel *propitia verba* deſignare poſſent, hoc ordine verborum, etſi is ſenſus mihi non ita probatur, qui inde exiſtit: Opt ſkal fregna of hregna (ɔ: dverga, nam Reginn eſt *Nani* nomen Eddicum, cui hic adſpiratur) hörda (ɔ: harda) tröd vel harda-tród complexa voce, eodem fere ſenſu, mín hrafnſtyrandi arnar-kiapta hræra ord góđ; i. e. *ſæpe inaudietur per aſperam nanorum viam* (*aſpera eorum tecta*, nempe vel *Borgæ* vel *Mosfelli*, notum enim eſt dvergos in ſaxis olim habitare creditos; atqui et nomen Borg, *arx*, et Mosfell, *Mons muſcoſus*, *ſaxeam* notionem in ſe comprehendunt) *meas buccas aquilinas coruis imperantes bonos* vel *elegantes ſermones mouere;* ɔ: me, qui aquilæ cognominis ſum, quæ coruorum, ut ceterarum auium regina cluet, verſus laudatiuos aut ſplendidos ore fundere. Tród pro *tecto* legi et intelligi poteſt metonymice, proprie autem ſignat *virgulta*, *quæ inter contabulationem laquearis et cespitem tectorium collocantur ad ligna ab putredine conſeruanda.* Licet quoque una voce legere örđgud, *ardua* vel *erecta* tum vero tród in plur. num. capiendum, quod frequentius in ſingulari uſurpatur et Hörda-tród forent *tecta Hordenſium in Norvegia.*

ο) tod hörda. K. L. M. Hrapp. prius ſenſu caſſum, poſterius probum, etſi in conſonantiam rhythmicam impingat. || tród horda, ipſa membr. linea ſequ. rectius legi ſenſeo, hrafnſtyranda in accuſandi caſu, quo et mea ſpectat verſio.

π) Regna. membr. K. M. aduerſus rhythmum, ſed eodem ſenſu.

ρ) móts. E. L. Hrapp. Hregna mót, foret *Deorum conuentus*, et in ſenſu jungenda de Odino hrafnſtyranda [ok] hregna-móts, i. e. *rectorum coruorum et concilii Deorum;* etſi fateor ſatis inſolentem eſſe genitiuum plur. regna vel hregna, ab Reginn, plur. Rögn, *Rex*, *Deus*, veteres certe frequentarunt Ragna. Tandem ófregna. Hrapp. *ignobiles* vel *ignobilem*, aut referendum ad *buccas* ſiue *ora* Egilli, aut, quod tamen minus puto, ad *Hordorum prouinciam.*

Ordo proſaicus verborum in hac initiali cantilena, (quæ in verbis quidem nimis ambitioſa

est, sed in rebus valde tenuis atque adeo jejuna, et praeterea, in priore praesertim hemistichio adeo obscura et intricata, ut talis scirpus mibi nusquam occurrerit. Ordo igitur, utcunque, talis est:

[1]) Þinn á-feyrs eidr heyri [2]) forsa þagnar minna fallhadds ftalla vinar. hyggi Konúngs þegn til. Opt fkal fregna of Hörda [3]) hregna tröd (tród) ord-god [4]) hrafnftyranda hræra mín (*pro* mína) arnar [5]) kiapta.

---

[1]) Feyrr *pro* fyrr, *Dypthongus duplex pro simplici:* á-feyrr, aurum, hujus eidr ɔ: innandi, *Danice* ydende, præbitor, viri *adpellatio poëtica. Adloquitur vel* Ministrum Thorfteinis Ducis, *vel* ejus clientes et jurisdictioni illius fubjectos, *et hortatur, ut fauentes audiant laudes* Patroni *sui vel* magiftratus, *item* Thorfteinem ipfum *implicite adfatur*, abfentem tanquam præfentem, ut et iftos ceteros, de quibus modo loquutus fum. *Promtum mibi erat reponere,* eydr *vel* eydir confumtor, *pro illa altera insolenti voce, sed non tamen potui in animum inducere, ut quicquam mutarem.*

[2]) Fors-catarractes fluuii, *et notat hic* abundantiam materiæ *et* promtam facultatem fuam *in* carmine pangendo et recitando. Fallhaddr *pro* faldhaddadr *vel* haddfaldadr, Odini epithetum Edd. *qui* Hiálm-beri, *ad verbum* galeæ geftor, *adpellatur in* Grimnis-málum Eddæ Sæm. *mea editione;* ejus þagnar minni, tacita pocula memorialia, medus poëticus, *quem opetulante Gunnlada amica Suttungo giganti furtim, atque adeo* per filentium, *abftulisse fertur* Odinus *in* Edda Snorr. *conf.* Sonar-Torrek, I. 6. Stalli, in Genitiuo ftalla, folium divorum ethnicorum, *cujus* amicum *merito adpellat* diuorum principem, *qui id perpetuus insedit et ibi adoratus est.* Poteft et fallhaddr vinr *de ipso* Egillo *accipi, ut* fallhaddr *sit transpositum ex* hadd-fallr, capillis caducus. *Egillo prematurae defluxerunt capilli, unde adeo se adpellat* rotinn fkalla *in cantilena ad* Liotum Berserkum et fuperius de eo tradit Auctor: han vard fnemma fkiöllóttr; *qui naeuus videtur beroi nostro hereditatis vice a Grimo patre fuisse traditus. Ita ordo hujus et ceterorum foret:* á-f. e. h. fkalla Konungs þagnar minna forfa fallh. vinar, þinn þegn heyri til.

[3]) Hregna, *pro* regna *adspiratione praemissa quemadmodum* hrammr *pro* rammr, *quod est* Starkadi fenioris in Skalda; *et* hrann *pro* rann *apud* Snorrium in claue metrica *ut opinor. Fortasse* Hördia *per situm suum magis pluuiosa et procellosa sit, quam aliae partes Norvegiae, sicuti* apud nos Horn-ftrandæ et Lánga-nes, *de quo tamen mea ignorantia nibil decernere audet. Interea quoque non puto Thorsteinem in Hördia babitasse, sed in* Uplandis; *fieri potest ut* hörda tröd (*vel* tród, *sub* var. v.) *bic sit pro* tota Norvegia *tropice substituta.* Hregna tröd *possit quoque sonare* diuinam, ɔ: eximiam regionem *de* tota

Þorstein Egilson bió at Borg. han átti tvo laúngetna Sonu Hríslu ok Hrafn. enn sídan han quangadiz, átu þau Josridr río börn. Helga hin *k*) fagra var þeirra Dóttir

Thorstein Egilli filius Borgæ domicilium habuit. Ei duo erant filii nothi, Hrisla et Hrafn. at, postquam uxorem duxit, genuit cum Josrida 10. *liberos. Filia eorum erat* Helga

Norvegia *sumtum*, *licet sit* hörda-tröd, cultu terrestri aspera. Tröd, via trita, *ab* ek tred, calco, telluris vocabulum poëticum. Jördina trodum iafnan vér, *dixit Hymnographus excellens inter nostrates, Sigurdus Jonæ Prestbolensis, in Hymno meditationum de hujus vitæ vanitate et miseria.*

4) Odinus *intelligitur*, *de quo* in Hyndluliódum *a me in* Edda Sæm. T. I. *editis habemus:* Gefr han – – mælsku maurum (mærum *fortasse*); *et præterea* Odinus *suavissimo pollebat sermonis lepore*, *ut testatur* Snorrius *in* Ynglínga-saga. Hrafnstyrandi, vocatur Odinus, *tanquam* corvorum gubernator, *ubi et in* Edd. Snorr. Hrafna-gúd; *rationem reddunt* Grimnismál *et* Edda Snorr.

5) Kiaptr, *pro* ore, *hodie in turpibus habetur, olim sine dubio* honestum *fuit.* Örn, *m. priscis*, *Genitivo* Arnar, aquila, *et hoc nomine adludit Egillus ad suum nomen quod cum* Egir *et* Egdir *aquilæ nominibus* satis congruit, *omnibus descendentibus* ab Auga, oculus; huc accidit quod Gall. aigle *in* enuntiatione Egel *perparum distat ab nostro* Egil. *Mira oculorum acie gaudere aquilam docti statuerunt; hinc* Sigurdus Jonæ Prest-holensis *in* Hymnis *suis* Hebdomadalibus Deo ter opt. max. *tribuit* oculos aquilinos, *his verbis:* Þín Arnar augu allt um siá, tui oculi aquilini omnia vident. *Ita tandem aliquando defunctus sum labore Herculeo*, *in hac cantilena utcunque explicanda*, *quod opus quibus non probatur*, *iis probetur oportet consilium Domini Gunnaris Pauli*, *qui nullum verbulum ejus exposuit*, *etsi habeatur omnium viventium scientissimus harum literarum. Hac occasione incidente*, *non arbitror lectorem fraudandum esse* carminibus *magni hujus poëtæ*, *quæ lusit ad calcem cantilenarum hujus libri*, *quas partim, expositas ab se improbavit*, *partim intactas præteriit; quarumque unius hemistichium adbuc restat suo loco post proferendum: versus docti et lepidi ita sese habent:*

Irruat Æneas et ferro verberet umbras,
Præcipitem comes admoneat nisi docta Sibylla.
Me quoque præcipitem pugnæ me accingere tali
Cynthius admonuit: sensi: mox arma resumo,
Nescio qua incensus stimulante cupidine pugnæ.

k) væna. P. idem vulgatius. || Helga het dóttir hans hin fagra – *filia ejus.* Hol. I.

Dóttir er þeir deilldu um skáld-Hrafn ok Gunnlaugr Orms-tunga. Grimr var ellztr Sona þeirra, annarr Skúli, þridi Þorgeir, fiórdi Kollsveinn, 5. Hiörleifr, 6. Halli, 7. Egil, 8. Þórdr. Þóra het dóttir þeirra, er átti Þormódr Kleppiarnson. Frá börnum Þorsteins er komin kynslód mikil ok margt stórmenni, þat er kallat mýramanna kyn. Allt þat er frá *l*) Skallagrími er komit.

Helga venusta, de qua Rafn poëta et Gunnlogus Anguilinguis certabant. Inter filios maximus natu erat Grimus, alter Skulius, tertius Thorgeir, quartus Kollsvein, quintus Hiorleivus, sextus Hallius, septimus Egillus, octauus Thordus. Thora dicta est filia eorum quam in matrimonio habuit Thormodus Kleppiarni filius. A liberis Thorsteinis propagatæ sunt magnæ familiæ et multum optimatum. Omnis Skallagrimi prosapia genus Myramannorum (Palustricolarum) vulgo adpellatur.

LXXXIII. Cap.

AF AUNUNDI SIÓNA OK STEINARI SYNI HANS.

Aunundr Sióni bió at Anabrecku þá er Egil bió at Borg. Aunundr Sióni átti Þorgerdi Dóttr *m*) Þor-biarnar hinns Digra af Snæfells-straund. Börn þeirra Aunundar voro þau Steinarr ok Dalla er átti Augmundr *) Galltason. Þeirra Synir Þorgils ok Kormakr. Ok er Aunundr

LXXXIII. Cap.

DE ONUNDO SIONIO ET FILIO EJUS STEINARE.

Onundus Lynceus Anabreckæ villam inhabitauit cum Egillus Borgæ larem familiarem haberet. Conjugem Onundus Sionius habuit Thorgerdam Thorbiörni Crassi de Snæfells-stranda (Niuei montis ora) filiam. Eorum liberi erant Steinar et Dalla, quam in matrimonio habuit Ögmundus Galltii (Verris) filius. horum filii Thorgils et Kor-

l) Þorsteini. Hol. fra Grími er komit ok fra Þorsteini. Hol.

m) ita ex Jör. restitui. in mbr., Hrapp. et cæteris membranæ traducibus est Biarnar. Rell. totum excludunt. Meam correctionem firmat eyrbyggia.

*) Kórmáksson in Kormaksſaga inedita, forte Galte et Kormákr idem sint sensu, si Kar notet *sordes*, quod opinor statuere S. V. Episcopum F. Johanneum in Hist. eccl. ubi agit de Kárina, posterior pars foret ab at maka, *ungere*.

undr giordiz gamall *n*) ok fýndr lítt. þá felldi hann af hendi bú. Tók þá vid Steinarr Sonr hans. Þeir fedgar áttu *o*) aúd fiár, Steinarr var allra manna *p*) meſtr, ok ramr at afli. *q*) liótr madr. *r*) biúgr i vexti. fót-hárr ok mid-ſkammr. Steinarr var ok uppvödſlu madr mikill *s*) ok ákafa madr. údæll ok hardfeingr. enn meſti kaps madr. ok er Þorſtein Egilsſon bió at Borg þá giordiz þegar ſátt um med þeim Steinari. Firi ſunnan *t*) Hafs-læk liggr mýrr er heitir Staks-mýrr. ſtanda þar yfir vötn á vetrinn enn á *) varin er íſa leyſir *u*). þá er þar útbeit ſva god naútum,

Kormakus. Et jam Onundus ſenectute gravari incipiens et e a p r o p t e r viſu parum valens oeconomicam poteſtatem dimiſit, hanc autem ſuſcepit Steinarr filius. Hi, pater et filius, a facultatibus erant copioſi. Steinar erat prægrandis corpore et robuſtus viribus, homo turpis aſpectu, incuruus ſtatura, cruribus proceris, meditullio c o r p o r i s curto: erat præterea homo valde proteruus, feruidus, intractabilis, aſper, peruicax ut qui maxime. Thorſteine autem herilem poteſtatem Borgæ gerente, ilico inter eum et Steinarem ortæ ſunt offenſæ. A meridie Hafslæko (r i u o p r o f u n d o vel f e r t i l i) jacet palus, quæ Staks-myrr (S t r u i s p a l u ſ t r e) adpellatur. Eam hyberno tempore aquæ ſuperſtagnant; at vere, ubi glacies ſoluitur, bobus [ex hyberna ſtabulatione emiſſis] adeo bona

n) var hau lítt ſkygn (ſiónlítill) *viſus parum ei ſuppetebat*. I. Hol.

o) mikit fé. Jör. Hol. I. vel fe. P.

p) v æ n ſ t r, *hominum pulcherrimus*. Hol. I. P. ſine dubio corrupte.

q) l i ó t r ſ y n u m. quod in verſione expresſum. Jör.

r) b i ú g r, usque a d - ſ k a m m r incluſiue exclud. Jör. Hol. I. P.

s) o k á k a f a - m a d r, itidem exclud. Iid.

t) H á f s - l æ k per *a* graue. Jör. ſi h á f r, *hortus*, fuerit in priſco noſtro ſermone, quod fateor me ignorare, hæc lectio fuerit optima, quod profluens iſte nomen ſortitus ſit a fertilitate agrorum adjacentium, quam forte habuerint ejus inundantis beneficio. H á f r eſt nomen villæ non ignobilis in auſtrali Islandia ratione fortaſſe eadem cfr. Gr. κχεος, κηειος, commode tamen ducitur ab noſtro a t h a f a cohibere, *continere*, ut h a f f proprie ſignet *locum circumſeptum*. || H o f s - l æ k, *riuo fani*. Hol. I. vel H ó f s - l æ k ab h ó f, *modus*, cum limitum eſſet moderator.

*) v o r i t, in ſing. num. haud protritum, ſed probum tamen. Hol.

u) o k j ö r d g r æ r r, *et terra vireſcit* add. Jör.

naútum, at þat var kallat jafnt ok ſtackr tödo. Hafs-lækr *x*) red þar landamerkum at fornu fari. enn á várum gingo naút Steinars miög á Staks-mýri. er þaú voru rekin *y*) utan at Hafs-læk. enn húskarlar Þorſteins *z*) vöndudu um. Steinarr gaf at þvi eingan gaúm ok fór ſva fram id fyrſta ſumar, at ecki vard til tídenda. enn annat vár, þá hellt Steinarr beitinni. enn Þorſtein lagdi þá þ) i umrædi vid hann ok rœddi þó ſtilliliga. bad han Steinarr halda *æ*) beit búfiár ſíns ſva ſem at fornu hafdi verit, Steinarr ſagdi at fe *a*) mundi ganga þar ſem þat vildi. han *b*) rœddi um allt heldr feſtiliga, ok ſkiptuz þeir Þorſtein vid nockurum ordum. Sidan let Þorſtein *c*) hneckia

bona ibi paſtio eſt, ut ea integræ (juſtæ) ſtrui foeni pinguis (opimi) æquiparata ſit. Hafs-lækus ibi ex uſu antiquo, limites regit. Verno autem tempore, boues Steinaris, cum extrinſecus ad Hafslækum agerentur, in Staksmyram multum graſſabantur, incuſabant id domeſtici Thorſteinis; at Steinar eam querelam nihil curabat. Ita res proceſſit æſtate prima, ut nihil memorabile hac ex cauſa eueniret. Altero autem vere Steinar dictam paſtionem adhuc uſurpabat. Tunc autem Thorſtein rem ad colloquium cum eo retulit, modeſte tamen verba faciens; rogavit Steinarem, ut pabulatione pecoris ſui familiaris uteretur ad morem antiquum. Steinar dixit pecus pabulaturum, ubi illud vellet, et de toto hoc negotio majorem in modum obſtinate loquutus eſt. Thorſtein et ille aliquot verba inter ſe commutarunt. Poſtea Thor-

x) rædr, Jör. in temp. præſ. et omitt. at fornu fari.

y) ſudr at læknum, *auſtrum verſus ad riuum.* Jör. lectio ob ſequentia notanda.

z) ömuduzt vid nautin (nautunum), *grauabantur boues.* Hol. Jör.

þ) i, non eſt in Hol. til umtals. Jör.

æ) firr beit, ok ſagdi ſem var, til landamerkia, *longinquius inde paſcere et indicauit, quod res erat de limitibus.* Jör. hallda fé ſínu þar er hann átti, tantum Hol. *habere pecus ſuum in paſcuo proprio.*

a) vard at gánga ſem þat vildi, *oportere, ut pecus erraret ubi vellet.* Hol. Steinarr qvazt þó mundu láta gánga fe ſitt, ſem þat (han P.) vildi, *St. d. ſe tamen facturum, ut pecus ſuum palaretur, ubi (ipſe) vellet.* I. P.

b) ſvarar helldur faſtliga, *reſpondit impendio pertinacius.* mælti heldur digrliga, *verba fecit impendio jactantius* vel *ventoſius.* Hol. ferliga, *atrociter* vel *foede*, pro feſtilega. Hrapp.

c) hneckia fe Steinars úr landi ſínu, *pecus Steinaris ex agro ſuo.* Hol. reka fé St.

kia nautunum út a mýrar ifir Hafs-læk. ok er Steinarr vard þess varr. þá feck han til Grana þræl sinn *d*) at sitia at nautunum á Staks-mýri. ok sat han þar *e*) alla daga. þetta var enn *f*) efra lut Sumars. beittust þá upp allar eingiar *g*) fyri Sunnan Hafs-læk. Nú var þat einn dag, at þorstein hafdi gengit upp á Borg at siá um. han sá hvar naut Steinars fóru. han geck út á *h*) mýrar. þat var síd dags. han sá at nautin voru þá komin lángt *i*) úti Hóla-sundid. þorstein rann út *k*) um mýrarnar. ok er Grani sá þat, *l*) þá rak han nautin úvægiliga til þess er þau komu á Stödul. þorstein kom þá eptir ok hittuz þeir Grani

Thorstein extrorsum in Myras ultra Hafslækum boues retro auerti (summoueri) curavit. quod ubi Steinar animaduertit, Granio (Barbato) seruo suo negotium dedit, ut bubus in Staks-myra pascentibus adsideret. atque adeo seruus ibi sedebat omnes dies. Hoc autem erat superiore (posteriore) æstatis parte; ita omnia prata, a meridie Hafs-læko sita, depasta sunt. Et jam uno die contigit, cum Thorstein in arcem adscendisset circumspiciendi causa: ille conspexit qua boues Steinaris ibant. Exiit ergo in loca paludosa decliui ad occasum die; et obseruans, boues in extrema parte Holasundi (Intercapedinis palustris collium) constitutos, per palustria procurrebat. Quod videns Granius, boues inclementer egit, donec in mandram (stabulationem subdialem) peruenerant. tum Thorstein pone aderat, et factus est

aptr í land hans, *pecus St. repelli in agrum ejus.* Jör.

d) at reka nautin sudr á Staksmyri, *ut pastum ageret boues austrum versus in Staksmyram.* Jör.

e) hiá, add. Jör. at, add. Hol. unde sensus *adsidebat* vel *obsidebat.*

f) fyrra, priori. Jör.

g) fyri þorsteini, *Thorsteini* vel *Thorsteinis damno.* Jör.

h) myrina, in num. sing. Jör.

i) Ordo est: han ser lángt útí — sundit, (pro lángt útí sundinu) hvar nautin etc. Porro Hóla-sundit in contextum recepi e K. L. M. Hrapp. Holla-sundit vel Hella sundit videtur fuisse in membr. Hollz sundit scripsit Asgeir in C. D. E. traducibus membranæ hoc loco. Hollta-sundit (sundin in num. plur.) Hol. I. P. ab Jör. hæc periodus exulat.

k) eptir Grana, *Granium cursu insecutus est etc.*

l) keyrir han nautin hart á burt allt til þess etc. *acriter abegit boues usque dum etc.* Jör.

Grani i gards-hlidinu. Þorstein vá han þar. Þat heitir Grana hlid sídan. Þat er a túngardinum. Þorstein hratt gardinum ofan á Grana, ok huldi sva hræ hans. sídan fór Þorstein heim til Borgar. enn konur þær, er til stöduls fóru, fundo Grana þar er han lá. *m*) eptir þat fóro þær heim til húss ok sögdu Steinari þessi tidendi. Steinarr *n*) leiddi han uppi i holtunum. enn sídan feck Steinarr til annan *o*) þræl at *p*) fylgia nautunum. ok er sá eigi nefndr. Þorstein let þá sem han vissi eigi um beit þat, sem eptir var sumarsins. Þat vard til tídenda at Steinarr fór enn fýrra lut vetrar út á *q*) Snæfells-strönd, ok dvaldiz þar um hrid. Steinarr sá þá þræl, er Þrándr het. han var allra manna mestr ok sterkastr. Stein-

est conuentus ejus et Granii in ipso consepti ostio. ubi et Thorstein eum interfecit. is locus deinde ostium Granii vocitatur, estque in sepe aream domesticam ambiente. Thorstein aggerem demolitus, eo Granium obruit, et cadauer ejus operuit. Inde Borgam se domum recepit. Mulieres, quæ ad stationem pecuariam ibant, Granium inueniebant ubi jacebat, atque inde ædes reuersæ Steinari hoc accidens significarunt. Et ille quidem seruum in salebris supra prædium sitis humauit; at deinde alium seruum allegauit ad boues in pastu ducendos; hujus nomen proditum non est. Postea Thorstein pastionem reliquæ æstatis scire se dissimulabat. Incidit, priore parte hyemis ut Steinar in Snæfells-strandam exiret; ubi aliquandiu hærens seruum forte conspexit Thrandum nomine. is erat omnium hominum statura maxi-

m) þær fóru þá heim ok sögdu þessi tídendi. Jör.

n) heygdi. Hrapp. let heyga þrælinn. I. *tumulari fecit* etc. let færa hann upp í holtin, ok kasa hann þar, *corpus ejus in sal. sursum auehi jussit, atque ibi humo et saxis obrui.* Pro heyra (corr. heygia) gotna est in P. quod leui negotio mutatur in götva, verbum probum sed rarum, nusquam mihi certi occurrit, nisi in Gísla saga, de ejus humatione; est vero ab ad gæta, *custodire*, ut arbitror, potius quam a gata, *via*, et notat proprie *condere*, *componere*, *reponere* deinde *sepelire*, quomodo et romani verba modo allatâ ad *sepulturam* transtulerunt. Extat verbum hoc in parte inedita Eddæ Sæm. sed sensus ejus loci est ambiguus. ‖ let grafa þrælinn. tantum Hol.

o) mann, hominem. Hol.

p) fitia at nautunum. Hol. Jör.

q) Snióféllsnes. Jör. indiffirenter nes tantum Hol. usuali ellipsi nostratibus.

Steinarr faladi þræl þann ok baud vid verd mikit. enn sá, er átti þrælinn, mat han fyri þriár merkur silfurs. ok r) mat haun hálfu dýrra enn medal-þræl. ok var þat kaúp þeirra. han hafdi Þránd med ser heim. ok er þeir komu heim, þá rædir Steinarr vid Þránd. nu er sva til farit, at ek vil hafa s) verknat af þer. er her skipat ádr til verka allra. nú mun ek verk fyrir þik leggia, er þer er litid erfidi í. þú skallt sitia at nautum minum. þiki mer þat miklu skipta at þeim se vel til haga halldit. vil ek at þú hafir þar eingiss manns t) hóf vid nema u) þitt hvar hagi er bestr á Mýrum. má ek eigi á manni siá, ef þú hefir eigi til þess x) hug, eda afl at halda til fullz vid einnhvern húskarl Þorsteins. Stein-

maximus et robustissimus. Steinar eum servum magno pretio licebatur, at dominus serui estimauit eum tribus marcis, nimirum duplo pluris, quam seruum mediocrem. In hanc legem contractus eorum coiit. Steinar Thrandum secum domum abduxit; atque ubi domum venerant, cum eo loquutus est: nunc ita res comparata est, ut opus te facere velim, at jam ante omnia opera sunt disposita; tibi adeo opus imperabo parui laboris: bubus meis pascentibus custos adsideto; id autem in magno pono discrimine, ut iis procuretur bonum pascuum [et strenue ibi contineantur]. Volo porro, ut ad nullius hominis modum (arbitrium) exigas (judices) ubi obtimum pascuum in tractu Myrensi extet, nisi ad tuum ipsius; neque ego de quoquam a facie et vultu ipsius judicium facere sciuero si tibi animus aut robur deest, ad contendendum justo certamine aduersus aliquem (quemcunque) e Thorsteinis operariis; et,

r) var þat hálfu dyrara enn medal-þræll, stilo stribiliginem olente. Hrapp. mouit elegantem editorem, si diis placet, repetitio verbi mat ab auctore nostro facta, quales tamen non sunt infrequentes in priscis auctoribus. Adjectio hæc exulat in Jör. et hæc omnia ita contraxerunt occupati Holani: han keypti þar þræl þann, er Þrándr het, han var allra m. mestr ok st. en er þeir komu heim etc.

s) verk þitt, *opus tuum mihi postulo.* Jör.

t) þóf, *contumaciam* vel *obstinationem.* Jör.

u) mik, *me*, siue ut constructioni consulatur, *mei.* Hol. et exclud. hvar – – á myrum.

x) þrek ok afl, vigor, virtus forte etc. I. P. afl til þess, ef kiarkr er nockrr i þer, at hallda etc. *si qua virtus vel firmitas siqui vigor (succus) in te est.* Jör.

Steinarr reldi i hendr Þrándi exi mikla. y) nærr álnar fyrir munn, ok var hon hárhvöss. Sva liz mer á þik Þrándr segir Steinarr z) sem eigi se sýnt hversu mikils þú metr god-ord Þorsteins ef þid siáiz tveir á. Þrándr svarar, þ) engan vanda ætla ek mer á vid Þorstein. enn skilia þikiumz ek, hvert verk þú hefir fyrir mik lagt. mantu þikiaz litlu æ) til veria þar sem ek em. enn ek ætla mer vera gódan kost hvarr sem uppkemr. ef vid Þorstein skulum reyna med ockr. Sídan tók Þrándr ö) naúta gæzlo. honum hafdi þat skiliz, þótt han hefdi eigi lengi verit, hvert Steinarr hafdi látid naútum sinum halda. ok sat Þrándr at nautum á Staks-

et, tradita in manus Thrando magna securi, cujus acies, fere cubitalis, adeo acuta erat ut ferri tonsorii vicem posset præstare (*vel pilum, in vacuo, aut super aciem ductum, secare*); *sic fari instituit: Talis tu mihi ab adspectu videris, Thrande, ut non sit euidens, quam magni facias pontificatum Thorsteinis, si vos duo soli obtutus inter vos commutetis* (*congredimini*). *Thrandus respondet: nulla officiorum* (*aut necessitatum*) *vincula puto mihi esse cum Thorsteine; at intelligere videor, quid operis mihi proposueris. credis, credo, parum te sumti facere, ubi ego sum,* (*parum in me periclitari*). *Sed ego mihi bonam sortem sperandam existimo, quæcunque exeat, si ego et Thorstein inter nos experiamur. Postea Thrandus boum custodiam suscepit. Perspectum autem habuit, etsi breui spatio ibi mansisset, quo Steinar boues in pastum agi fecerat. adsedit itaque bubus in Staks-myra. Quod*

y) álnar, plene. Jör. Hol. I. P. deinde post munn, at mæla supplet. I. i. e. mensura applicita.

z) sem þú virdir eigi alldyrt godord Þorsteins ef þid hittizt. || einir, *quasi non inæstimabile (immane) pretium impositurus sit Pontific. Thorsteinis, si vos duo soli inuicem occurritis.* Jör. sem ódýrt munin þú verda godord Þorsteins ef þid finnist — *ut parui* sis æstimaturus pont. Thorst. etc. Hol. I. P. nisi vid þá pro virda, aberrauit ex Holanis G.

þ) enginn vandi er mer á vid Þorstein — *nulla mihi sunt* etc. Hol.

æ) til kosta. I. P. til hætta. Jör. vid. versionem mox, en ek, usque ad, sidan, pessime abest ab Hol.

ö) vid nauta-verki, *opus boarium* vel *bubulci prouinciam.* Hol. nauta-verkum in plur.

á Staks-mýri. ok er Þorſtein vard þeſs varr, þá ſendi han *) húskarl ſinn til fundar vid Þrand ok bad ſegia honum a) landa merki med þeim Steinari. ok er húskarl hitti Þránd. Þá ſagdi han honum erende ſín, ok bad han hálda nautunum annan veg. ſagdi at þat var land Þorſteins Egilsſonar er nautin voro þá i komin. Þrándr ſegir, þat hirdi ek aldri hvarr þeirra land á, mun ek naut hafa þar, ſem mer þikir hagi beztr. ſídan ſkilduz þeir, fór húskarl heim ok ſagdi Þorſteini ſvör þrælſins. Þorſtein let þá kyrt vera. enn Þrándr b) tók þá at ſitia at nautum nætr ok daga.

LXXXIV.

Quod ubi Thorſtein reſciuit, famulum domeſticum miſit ad Thrandum, jubens, ut hunc de fundorum limitibus inter ſe et Steinarem obtinentibus moneret. Famulus, ubi Thrandum conuenit, ſua negotia ei eloquutus eſt, et petiit, ut boues in aliud paſcuum duceret, ajens locum, quem tunc ingreſſi eſſent boues, ad fundum Thorſteinis Egilli filii pertinere. Thrandus loquitur: id nihil curo, uter eorum fundum poſſidet, boues ibi paſcam, ubi optimum paſcuum eſſe ſenſeo. Ita disjuncti ſunt. Famulus domum reverſus Thorſteini reſponſa ſerui dixit. Tum Thorſtein rem in tranquillo reliquit. at Thrandus inde perdius et pernox boum adſeſſor eſſe inſtitit.

LXXXIV.

I. P. ut hodie appellamus *curam boum hybernam* plurali utentes.

*) húskarlą ſína til Þrándar at ſegia honum, at han vill eigi lída, at han ſ ſínu landi. Þrándr ſegir Steinarr hafi bodit at halda þar nautunum. þeir ſegia honum at Þorſtein egi þar land, ok ſkuli eigi ſo hallda nautunum. Han qvezt þad aldri hirda. mun ek etc. — *operarios, ut ei dicerent, non paſſurum ſe, ut in agro ſuo bubus adſideat. Thrandus dicit, Steinarem ſibi præcepiſſe, ut boues ibi ad paſcendum contineret. Illi dicunt ei, Thorſteinem illum agrum poſſidere, neque boues ita ducendos eſſe. Ille negat, ſe curare* etc. Ita hæc præter morem fuſe. I.

a) vöxtu á, *circumſtantias rei (omnia rei momenta)*. Hol. omiſſ. m. þ. St.

b) ſat at nautum daga ok nætur. Jör.

LXXXIV. Cap.

DRÁP ÞRÁNDAR.

Þorſtein c) ſtód upp ein morginn vid Sól ok geck d) uppa borg. hann ſá hvar naút Steinars voru. ſidan geck Þorſtein dd) út á myrar *) til þeſs er hann kom til nautanna. þar ſtendr e) ſkógar klettr vid Hafslæk. enn uppi á klettinum ſvaf Þrándr, ok hafdi leyſt af ſer f) ſkúa ſína. Þorſtein geck g) úpp á klettinn, hafdi exi i hendi ecki mikla ok eingi fleiri vapn. Þorſtein ſtack exarſkaptinu á Þrándi, ok bad hann vaka. han ſpratt upp ſkiótt ok hart, ok h) greip tveim hondum exina ok reiddi upp. han ſpurdi hvad

LXXXIV. Cap.

CÆDES THRANDI.

Thorſtein uno die matutinus cum ipſo ſole ſurgens, ſuper arcem ſcandit. et obſeruans ubi eſſent boues Steinaris, in paluſtria egreſſus donec ad boues veniebat. Ibi exſtat rupes ſylua obſita apud Hafs-lækum; at ſuper hac rupe dormiebat Thrandus, et ſuos ſibi calceos exſoluerat. Thorſtein in rupem adſcendit, manu geſtans ſecurim non magnam, et nihil plus armorum. Thorſtein manubrium ſecuris Thrando impegit, et juſſit eum euigilare. Ille ſubito et raptim exſiliens, ambabus manibus arripuit ſecurim ac ſublimem geſtauit. roganit, quid vellet Thorſtein?

c) hoc caput cum priore cohæret. in Jör. Hol. I. Hrapp.

d) út á myrar (myrarnar. I. P.) *exibat in paluſtria.* Hol. I. P. omiſſ. ſequ. usque ad rupis mentionem.

dd) útum myrarnar, *per paluſtria.* Jör.

*) þar til lækiarins ſem klettr einn var, *atque eo ad riuum* (ſine dubio Háfs-læk) *ubi una rupes exſtabat.* P. þartil er lækr var, ok var í klettr einn — *illuc, ubi riuus (quidem) exiſtebat, et in eo una petra.* I. mirum hos ſolos libros modicæ quidem authoritatis riui iſtius mentionem facere, ut ab Hafslæko diuerſi.

e) hamar-klettr. Jör. forte *cautes prærupta,* vel *ſcopulus.* || þar var einn klettr lítill, *ibi erat parua quædam rupes.*

f) ſkóna ſína. Jör. cum articulo ſuffixo, haud ingrate hoc loco, et ex uſu noſtratium.

g) at honum, ok hafdi eyxi i hendi, ok eingi etc. — *eum acceſſit* etc. Hol.

h) þreif. Jör.

hvad Þorſtein vildi. *i*) han ſagdi, ek vil ſegia þer, at ek á land þetta, *k*) enn þer eigit haga-beit fyri utan lækinn, er þat eigi undarligt, þóttú vitir eigi landa-merki her. Þrándr ſegir, *l*) eingu þ:ki mer ſkipta hverr land á *m*) mun ek þar láta naut vera, er þeim þikir bezt. *n*) Hitt er likligra, ſegir Þorſtein, at ek muna nú ráda vilia fyri landi mínu. enn eigi þrælar Steinars. Þrándr ſegir, *o*) miklu ertu Þorſtein úvitrari madr enn ek hugda. ef

ſtein? Hic dixit: tibi dicere volo, quod ego hunc agrum (paſcuum) poſſideo; at vos poſſidetis pabulationem extra riuum. nec mirum, ſi tu limites hic ignoras. Thraudus inquit: nihil intereſſe puto, quis territorium poſſideat, ego boues ibi habebo, ubi illis videtur optimum. Iſtud credibilius eſt, inquit Thorſtein, quod ego velim me, meo fundo dominari, at non ſeruos Steinaris. Thrandus pergit: multo es Thorſtein, inſipientior homo, quam ego cogitabam, ſi tu vis

i) hann ſvarar, ek vil eigi láta beita haga mína lengr, ſegir han — *ille reſpondet: nolo committere, ut alieni mea paſcua diutius depaſcant (carpant paſcendo) inquit ille.* Hol. abjectis ſequentibus usque ad ſerui reſponſum. || Han qvez eiga þar land ok ecki Steinarr. nú vil ek eigi láta beita lengr — *dixit ſe ibi fundum poſſidere, non autem Steinarem, nunc diutius hic paſtionem exerceri nolo.* I. P. Ferocius utrique et hi et Hol., quam pro modeſtia Thorſteinis.

k) er þú helldr nautum á, Þrándr ſegir etc. *ubi boues in paſtione contines* etc. Jör.

l) þat þyki mer vænna, at ek láti nautin vera þar, ſem beſt er beitit — *potius expectandum arbitror, me curaturum eſſe, boves ibi verſari, ubi optima eſt carptura graminis.* Hol.

m) mun ek her láta naut bíta. hitt er þo likl. ſ. þr. — *hic boues gramen carpere faciam, iſtud tamen inquit Th.* etc. I.

n) en ek hygg, ſegir Þorſtein, at ek mun vilia ráda mínu fyri þrælum Steinars — *ſed opinor, inquit Thorſtein, me velle mearum rerum poteſtatem habere per ſeruos Steinaris.* Hol. Ek mun þó ráda vilia fyri landi mínu, en eigi þr. St. — *credere tamen eſt me mihi fundi mei poteſtatem illibatam depoſcere, non autem ſeruis Steinaris.* Jör.

o) mun þer nockut gott þykia, at ega náttból undir Öxi minni; þú mátt nú ſiá, at ek óttunzt þik ecki. ſetz nú nidr etc. — *numquid jucundum tibi videbitur ſede nocturna uti ſub ſecure mea? videre potes, quod te nihil formido.* Hol. omnibus intermediis relictis, præ grato, ſi diis placet, breviatis ſtudio. || villtu ega náttból undir

ef þú villt eiga nattból undir exi minni p) ok hætta til þefs virdingu þinni. mer ſýniz at ætla til, ſem ek muna hafa tvö aufl þín. enn mik ſkortar ecki hug, ek em ok vápnadr betr enn þú. Þorſtein mælti, á þá hættu mun ek leggia, ef þú giörir eigi at um beitina. vænti ek at mikit ſkili hamingiu okra, ſva ſem mála efni ero úiöfn. Þrándr ſegir, nu ſkaltu ſiá Þorſtein hvárt ek hrædumz nockut hót þín. Sídan ſettizt Þrándr nidr ok batt q) ſkó ſinn. enn Þorſtein reiddi upp exina r) hart ok hió á háls Þrándi, ſva at s) höfudid fell a bringuna. Sídan bar Þorſtein griót ad honum ok huldi hræ hans, geck ſídan heim til Borgar. Enn þann dag komu ſeint t) heim naút Steinars. ok er þrotin van þótti þeſs. Þá tok Steinarr heſt ſinn ok lagdi á ſaudul; han hafdi alvæpni ſitt. han reid ſidan til Borgar, ok er han kom

vis, cubile nocturnum habere ſub mea ſecuri, et ob eam rem dignitatem tuam periclitari; mihi ſic videtur, quantum cum ratione colligere eſt, quod ego vires corporis habeam duplices præ tuis; atqui animis non deſtituor, adde quod melius quam tu, armatus ſum. Thorſtein fatus eſt: id periculum adgrediar ſi de paſtu nihil in melius conuertis; ſpero fore, ut multum differat noſtra fortuna, ſicut cauſæ differunt æquitate. Thrandus dicit: nunc videas, licet, Thorſtein, numquid ego tuas minas timeo. deinde, humi adſidens, calceum ſibi ligat. at Thorſtein cito in altum ſublata ſecuri ceruices Thrando ſic percuſſit, ut caput in pectus procumberet. Deinde adgeſtis ſaxis cadauer ejus texit. poſt Borgam domum ambulauit. Eo autem die boues Steinaris ſeri domum veniebant; cujus rei cum deplorata videretur expectatio, Steinar capto equo ſuo ephippium impoſuit, et ſua ornatus panoplia Borgam equitauit. quo veniens, et homi-

öxi minni, ok hætta þar til virding þinni, ſkalltu þad ſiá mega, at ek óttaz þik alllitit. han ſettizt þá nidr, ok batt etc. I.

p) ok ſkalltu þat ſiá, at ek hrædumzt þik alls ecki. Jör. — *etiam omnia media tranſilientes.*

q) ſkó ſina, in plur. num. Jör. cfr. ſupra var. f.

r) litt ok hardt, *incunctanter et valide.* Hol. hátt. Jör.

s) aftók höfudit — *ut abſcinderetur caput.*

t) nautin heim at Steinars — *apud Steinarem.* Hol.

kom þar hitti han menn at máli. han ſpurdi hvar Þorſtein veri. honum var ſagt at hann ſat inni. Þá bad Steinarr *u*) at Þorſtein kæmi út. qvadz eiga erindi vid hann. ok er Þorſtein heyrdi þetta, tók han vapn ſín ok geck út í dyrr. *x*) ſidan ſpurdi han Steinarr hvor erinde hans veri. Hefir þú drepit Þránd þræl minn? ſegir Steinarr. Sva er viſt, ſegir Þorſtein. þarſtu þat ecki odrum mönnum at ætla. *) Þa ſé ek, ſegir Steinarr, at þú munt þikiaz *y*) hardhendliga veria land þitt, er þú hefir drepit þræla mína tvá. en mer þikir þat *z*) ecki ſva mikit frama-verk. þ) nú mùn ek gera þer á þeſſu miklu betra koſt, ef þú villt med kappi veria landit þitt. ok ſkal ecki ödrum mönum nú at hlíta, at reka naútin, enn vita ſkalltu þat, at naútin ſkulo bædi dag ok nótt í þína landi vera. Svá er

hominum alloquia nactus, rogat ubi Thorſtein eſſet? Illi dictum eſt intus eum ſedere in ædibus. tum petiit Steinar, ut foras egrederetur, nam eſſe ſibi cum eo negotium. Hoc audito, Thorſtein ſumtis armis ſuis in veſtibulum proceſſit; tum rogauit Steinarem, quæ eſſent ejus negotia? Occidiſti Thrandum ſeruum meum? inquit Steinar. Ita ſane res eſt, inquit Thorſtein, et nihil eſt, cur id factum aliis hominibus in animo tuo imputes. Video ergo, ait Steinar, tibi videri, quod tuum territorium ſtrenua manu tueare, cum interfeceris ſeruos meos duos; at mihi id factum non videtur adeo magnificum aut glorioſum. nunc conditionem tibi in hac re feram multo præſtabiliorem, ſi fundum tuum tueri vis cum ardore animi et pertinacia. neque nunc committam, ut aliorum hominum opera (quam mea ipſius) ad actum boum utendum ſit: hoc autem ſcias, licet, decretum eſſe, ut boues in tuo agro dies ac noctes hæreant. Ita res eſt, inquit Thor-

u) kalla han út, *eum euocari foras.*

x) ok mælti: hvert erendi áttú vid mik — *et fatus eſt: quid negotii tibi mecum eſt?* Jör. ſed pluralis hic ſapit adfectum indignabundi.

*) þú munt ſ. St. hardfeingr þykiazt vera, er þú hefir drepit etc. — *acrem virum te eſſe cenſes, opinor, cum* etc. Hol.

y) hardfeingilega. Hol. I. Hrapp.

z) einginn frami — *mibi id nullum decus videtur.* Hol. hoc membrum non eſt in Jör.

þ) nú ſkalltu þat vita, at ek ſkal ſiálfr giæta nautanna, ſkulu þau i þínu landi bíta nótt ok dag — *jam ſcito memet boum curam geſturum, ii in tuo agro pabulentur, ſaxo nocte atque die.* Hol.

er α) fegir Þorftein, at ek drap a) fyrra fumar þræl þinn, þann er þú fect til at beita naútunum í land mitt, en fídan let ek ydr hafa beit fem þer villdut allt til vetrar. nú hefi ek drepit annan þræl þinn fyri þer. gaf ek þeffum hina fömu fök fem hinum fyrra. nú b) fkalltu hafa beit hedan í frá í fumar fem þú vilt. enn at fumri ef þú beitir land mitt, ok fær menn til þefs at reka híngat fe þitt, þá mun ek enn drepa fyrir þer einnhvern mann, þann er fenu fylgir; fvá þó at þú fylgir fiálfr: mun ek fva gera á hveriu fumri meþan þú fylgir teknum hætti um c) beitina. Sidan reid Steinarr í brott, ok heim til Brecku. ok litlu fiþarr reid Steinarr upp í Stafa-hollt. þar bió þá Einarr. d) han var godordz maþr. e) Steinarr bad hann lids, ok baúd

Thorftein, necabam æftate priore feruum tuum, cui negotium dederas boues in paftione continendi intra mei fundi fines; deinde autem ufum pafcendi vos (ibidem) habere finebam, ut nobis lubuit ad hyemem usque. Nunc alterum tibi feruum occidi. huic eandem culpam imputaui atqui illi priori. utere jam paftione pro lubitu, tempore reliquo hujus æftatis; at æftate ventura, fi meo agro ad pabulationem abuteris, et homines allegas, qui huc agant pecus tuum, aliquem adhuc tuorum occidam, qui pecus ducit vel fi tu ducas ipfe; ita agam qualibet æftate, dum tu in coepta pafcendi ratione infiftis. Pofthæc Steinar difcedens domum equo vectus eft Breckam. paullo autem poft furfum equitavit ad villam Stafa-hollt. eam tum incolebat Einar; is erat dignitate pontifex. Steinar opem ab eo popofcit, mercedem pecuniariam viciffim

α) nú fem þú veitz (ɔ: Þorftein) at ek drap þræl þinn, fem þú feckt til etc. — *ita fane eft, ut nofti, necabam* etc. Jör.

a) ita (nempe i fyrra fumar). K. L. M. I. P. Hrapp. Jör. fyrri vel fyrr i fumar. mbr. corrupte.

b) mun ek en gefa mer ecki um beit, en at f. etc. — *adhuc paftionem nihil curabo, at fequ. æft.* etc. Jör. Totum refponfum Thorfteinis ita contrahunt Hol. öngvann manna mun mun ek atgiöra, hvört fem þú ert eda annar madr er at naurum fitr í mínu landi. i. e. *nullum perfonarum difcrimen faciam, fiue tu fis, fiue homo alius, qui adfidet bubus in meo folo.*

c) beitíngar, *paftionum.* m. plur. Jör.

d) mikilsháttar madr, *vir amplioris ordinis.* I. P.

e) ok ríkr, *et potens.* add. Jör.

baúd honum fe til. Einarr *f*) fegir, þik mun litlu fcipta um mína lidfemd, nema fleiri vírdinga menn veiti at þeffu máli. Eptir þat reid Steinarr upp í Reykiardal, á fund Túngu-Oddz, ok bad hann líds, ok baúd honum fe til. Oddr tók víd fenu, ok het *g*) lidveizlu finni, at han fkylldi efla Steinarr at koma fram lögum vid Þorftein. *h*) Steinarr reid fídan heim. En um várit fóro þeir Oddr ok Einarr *i*) med Steinari Stefnuför, ok höfþo fiölmenni mikit. ftefndi Steinarr Þorfteini um þræla-dráp, ok let varda *k*) Fiörbaúgs-gárd um *l*) hvárt vigit. Þvíat

vicissim pollicitus. Einar dicit: meum auxilium, credo, parum tua retulerit, nisi plures viri dignatione præditi causæ huic velint adminiculum præbere. Deinde Steinar equo pronectus est in Reykiardalum, ad conueniendum Oddum Tungensem; hunc auxilium poposcit oblata contra pecunia. Oddus hanc accepit, et promisit auxilium suum, quod Steinarem corroboraturus esset, ut suum jus contra Thorsteinem tueri posset (æquo jure cum eo posset contendere). Dein Steinar domum equitauit. Vero autem proximo post, Oddus et Einar cum Steinare ierunt iter citatorium, magna hominum multitudine utentes; et Steinar quidem Thorsteinem in jus vocauit ob seruos cæsos, et singulam harum cædium a n n u l i v i t a l i s *(relegationis) poena*

f) fagdi, þat mundi miklu fkipta, ef fleiri vildu bindazt vid hans mál — *dixit multum interfuturum, si plures ad ejus causam vellent, se alligare.* I. P. fvaradi ok qvad þad mál vera eptir þvi fem fleiri menn tæki á ad bindazt vid mál hans — *id negotium esse, pro numero illorum, qui ei se alligarent.*

g) lidinu. Hol. lidfinni fínu, fva at Steinarr fkyldi lögum ná vid Þorftein — *ita ut Steinar e contentione cum Thorsteine jus suum aufferret.* Jör.

h) þá fór Steinarr í burt (heim. Hol.) ok kom í Stafholt (Stafa-holt. Hol. ut Sturlúngafaga frequentat nomen hujus predii) ok redft Einarr þá til lids vid hann um þeffi mál (lidveizlu med honum. Hol.) fór Steinarr þá heim (hæc defunt in Hol.) Jör. Hol. — *tum Steinar discessit (domum) et Stafaboltum venit, atque tum adgressus est Einar ad ejus auxilium in his litibus. Deinde Steinar domum se retulit.* Jör. Hol.

i) til Borgar, add. Jör. P. — *Borgam prædium adibant.*

k) fiörbaugs fök, *crimine relegationis eum postulauit.* Hol.

l) hvortveggia vígit, *utramque cædium conjunctim.* Hol.

m) Þvíat Þat voro lög er Þrælar voro drepnir fyri manni. enda væru eigi færd Þræls-giölldin fyri hina Þridiu sól. *n*) en iafnt ſkyllda mætaz tvær Fiörbaugs-ſakir ok ein Skoggángs-ſok. Þorſtein ſtefndi engum *o*) ſökum í mót. ok litlu ſidar ſendi Þorſtein menn ſudr *p*) á Nes. komu Þeir til Mosfells til Gríms, ok ſögdu Þar Þeſſi tídendi. Egil let ſer fátt um finnaz, ok ſpurdi Þó at í hliódi *q*) um ſkipti Þeirra Þorſteins ok Steinars. ok ſvá at Þeim *r*) mönnum er Steinarr höfdu ſtyrkt til Þeſſa máls. Sídan fóro ſendimenn heim. ok let Þorſtein vel yfir Þeirra ferd. *s*) Þorſtein Egilsſon fiölmenti miök til vár-Þíngs. ok kom Þar nótt fyrr

poena luendam eſſe poſtulauit; nam ea lex obtinebat, ubi ſerui cujusdam erant cæſi, neque ſeruorum pretia (domino) lata, ante ſolem tertium (ab cæde, orientem); atqui duo annuli vitalis crimina, et unum Syluestris vagatus (proſcriptionis) crimen, ſeſe ex lege æquiparabant. Thorſtein contra de nullis injuriis poſtulauit. paulo autem poſt in Nes (Tractus Linguales) homines ablegauit. hi Mosfellum venere ad Grimum atque ibi euenta hæc narrauere. Ad ea Egillus coram quidem indifferenter ſe geſſit, attamen per ſilentium de vicibus Thorſteinis et Steinaris ſciſcitabatur, item qui viri Steinarem ad hanc cauſam conſortaſſent. Poſtea legati domum rediere; quorum itineris exitum Thorſtein adprobauit. Thorſtein Egilli comitium prouinciale vernum oppido frequens adiit, et una nocte prius

m) hanc obſeruationem ſuper ſatisfactione cædis ſeruilis integram omiſit. Hol.

n) jafnar ſkyldu metazt – – ſakir vid eina etc. *æquali poena luenda erant atque unum* etc. Jör.

o) ſtefnum — *nullas dicas oppoſuit.* Hol. Jör. I. P.

p) til Mosfells til Gríms — *Mosfellum ad Grimum.* Jör. inn til (Mann til. P.) Mosfells til Gríms med honum (iſtud, med honum omitt. I. P.) nú hétu Þeir ferdinni, fóru ſendimenn Þá heim aptr. i. e. *Mosfellum ad Grimum, et dixit velle ſe, ut illi, (Grimus et Egillus) ad comitia ſecum equitarent illi profectionem eam ſpoſponderunt legati domum rediere.* Hol. et partim I. P.

q) vandliga, *accurate, ſollicite.* add. Jör.

r) er í ſtefnuför fóru, ok Steinarr höfdu ſtyrkt til Þeſſara mála — *ſciſcitabatur eos de citatorii itineris ſociis, et qui Steinari in his litibus auxilium tuliſſent.* Jör.

s) Hic nouum caput ordiuntur. Jör. Hol.

fyrr enn adrir menn. ok *t*) tiölldudu búdir sínar ok þíngmenn hans er þar áttu búdir. ok er þeir höfdu umbúiz, *u*) þá let Þorstein gánga til þíngmannaliþ sitt. ok giördu þar búdarveggi mikla. Sídan let han búd tiallda miklu meiri enn adrar búdir, þær er þar voro. í þeirri búd. voro engir menn. Steinarr reid til þíngs, ok fiölmenti miök. þar *x*) red Túngu-Oddr fyri *y*) lídi ok var allfiölmennr. Einarr or Stafahollti *z*) var ok fiölmennr tiölldudu þeir búdir sínar. var þíngit fiölment. fluttu menn fram mál sín. Þorstein baúd engar sættir fyrir sik. en svaradi þuí þeim mönnum er um sættir leituþu, at han ætladi at láta dóms bíþa. sagdi at honum þótto mál lítilsverd, þaú er Steinarr fór med um dráp

prius eo venit, quam ceteri comitiales. Velis instrauerunt tabernacula sua Thorstein et sui curiales, quibus illic erant tabernacula. Qui cum res ad mansionem disposuissent Thorstein coetum curialium suorum opus adgredi fecit; ii illic struxerunt tabernarios parietes ingentes. Deinde peristromatibus indui curauit tabernaculum multo majus quam alia tabernacula; ei tabernaculo nihil inerat hominum. Steinar comitium oppido frequens adiit. Ibi [quoque] Oddus Tungensis agmen duxit a numero hominum perquam copiosus. Einar e Stafaholto etiam agmine numerosus creber aderat. Hi tabernacula sua velis induxerunt. Comitium erat hominum multitudine celebre. Causas suas edunt curiales. Thorstein pro se nullam satisfactionem offert; at iis qui compositionem tentabant, respondit, se judicium exspectare decreuisse; dixit videri sibi, causam, quam Steinar agitaret, parui momenti esse, eadem

t) let tiallda búd ser ok mönnum sínum, þeim er þar áttu búdir — *insterni fecit tabernaculum sibi et suis curialibus, qui ibi habebant tabernacula.* Jör.

u) let Þorstein fara til þíngmenn sína, ok gera mikla búdar veggi, miklu meiri enn adrar búdir, þær er þar voru, ok let tialda sídan. i. e. *Thorstein suis curialibus negotium dedit, ut adgrederentur magnos exstruere tabernaculi parietes, multo majores aliis tabernaculis, quæ ibi erant, et deinde velis induci fecit.* Jör. et in re ipsa partim Hol.

x) reid Túngu-Oddr fyri flocki — *in fronte agminis equestris erat.* Hol.

y) flocki miklum omiss. ok var etc. Jör. — *magnum agmen duxit.*

z) hafdi ok mikit fiölmenn — *etiam frequentem habebat turbam.*

dráp þræla hans. en taldi þræla Steinars þ) hafa nógar fakir tilgert. Steinarr let æ) ftórliga yfir málum fínum; þótti honum fakir a) laugligar, en líds afli nógr at koma lögum fram. var han b) þar framgiarn um fín mál. Þann dag gengu menn c) í þíngbrecku. ok d) mælru menn málum fínum. en e) um kvelldit fkylldu dómar útfara til fóknar. var Þorftein þar meþ flock finn. han réd f) þar þíngfköpum meft. þviat fva hafdi verit medan Egil fór med gódord ok manna forrád. g) þeir höfdu hvarirtveggiu allvæpni. Menn fá af þínginu, at flockr manna

cædem nimirum feruorum ejus, at prædicavit feruos Steinaris criminum fatis in fe admififfe. Steinar fe fuper fua caufa magnum faciebat; ratus litem effe legi congruam, at copiæ fatis ad jufta perfequenda. omnino incitatus (præceps) erat in fuo jure urgendo (venditando). Eo die comitiales ibant in C l i u u m j u d i c i a l e m, *et fuas orabant caufas; at vefpere judicibus exeundum erat ad actiones [audiundum et examinandum]. Ibi fe fiftebat Thorftein cum fua cohorte, ut qui illic formæ judiciorum ordinandæ maxime præeffet; nam ita obtinuerat Egillo pontificatum et magiftratum gerente. Utraque pars litigantium in panoplia erant. Vifum eft*

þ) nógar fakir gert hafa til þefs er han hafdi unnit (giört. Hol.) — *fuis delictis plene commeruiffe, ut quod patraffet in eos (iis feciffet).* Jör.

æ) mikiliga. Jör. Hol. mikilfengliga, unde fenfus: *multum fe j ctabat fuper* etc. I. P. deinde þeffum pro fínum Jör. Hol. hac lite.

a) laugfamligar. Hol. rara vox, fed fine dubio proba.

b) fyri þvi úmiúkari (u-miúkri. Hol.) ok framgiarn (um málaferli fín. add Hol.) mönnum þótti þeffi mál deilu-vænlig — *ideo immitior (afperior) erat et procax (circa litem fuam) vifæ funt hæ res ad contentionem fpectare.* Hol. Jör.

c) til þíngbrecku er fakir þóttuft vid ega, *ad — qui fibi forenfem contentionem intercedere putabant.* I. P.

d) töludu Hol. deinde, um mál fín. Jör.

e) eptir um kv. fkyldi dómr (in num. fing.) út fara um nóttina til fóknar. ex Holanis G. — *vefpere poft — — noctu* etc. conf. Víga-Glúms fagam de judicio Hegranefenfi.

f) meft fyri þíngfókn — *curiæ* vel *judiciali folennitati celebrandæ.* illud þíngfókn eft ambiguæ notionis. Jör. þíngfkipun, *ordinem rei forenfis dirigebat.* Hol. I. P.

g) þar höfdu allir menn vopn fín — *omnes ibi cum armis erant.* Jör.

manna reíd nedan med *h*) kliúfrá. ok *i*) blikudu þar ſkilldir víd. ok er þeir ridu á þíngit *) þá reíd þar madr fyrir í blárri kápu. han hafdi hiálm á höfdi gullródinn, *k*) enn ſkiölld á hlid gullbúinn, i hendi **) krokaſpiót. var þar gullrekinn falrinn. han var ſverdi gyrdr. þar var kominn Egil Skallagrimſon med 80 manna. alla vel vapnada, ſva ſem til bardaga veri búnir. þat líd var *l*) valit miög. *m*) hafdi Egil haft med ſér ena beſtu *n*) bóndaſonu af Neſium ſunnan þá er

eſt e foro catervam virorum equis aduehi inferne ſecundum Kliúfr á (amnem ſaxearum faucium). Eorum clypei fulgebant, ubi autem adequitabant, primus equitabat vir in toga coerulea; is habebat galeam in capite auro illitam, clypeum autem ab latere auro ornatum; in manu haſtam cum acie tortuoſa cui ſcapus erat auro coelatus. ibi aderat Egillus Skallagrimi filius cum viris 80 *omnibus probe armatis, tanquam ad pugnam eſſent parati. ea cohors lectiſſima erat: adduxerat [enim] ſecum Egillus eximios colonorum filios e Neſiis (Linguis) auſtralibus,*

h) ſic membr. per *k* initio vocis, recte quidem ſi originem ſpectemus, nam Gliúfr, eſt ab at kliúfa, *findere.* Gliúfrá, *uſitate.* Jör. Hol. gliúfrunum, *chasmata ſaxea.* I. P. Pro nedan, *paulo ante*, in Jör. eſt nordan, *a ſeptentrione*, fortaſſe rectius ad ſitum loci.

i) ſkinu. Jör. bliku. Hol. mox poſt ſk. vid. add. Jör. ok vopn, *et arma.*

*) þar reid i flocki fremſtr mikill madr, í bl. k. ok undir bryniu — *ibi in fronte agminis equitabat homo magnus ſtatura, in t. coer. et lorica ſubtus.* Jör.

k) ok girdr ſverdi (gullbúnu ſverdi) — *et cinctus gladio* (*auro ornato.* add. Hol.) Jör. Hol. I.

**) mikla keſiu, *magnum gæſum.* Jör. lectio bene notanda, cum videatur keſiu et krókaſpiót pro ſynonymis habere. || mikit krókaſpiót, *magnam* etc I. P. Porro falrin allr gullrekin en járni vafit ſkaptit. þetta var bædi mikit vopn ok ramligt — *ſed ferro (filis ferreis inuolutum haſtile) hoc telum et ingens erat et firmum.* Jör. conferendus omnino locus de gæſo Thorolfi ſupra pag. 285.

l) miök vel vandat — *admodum ſelecta* (exquiſite ornata). I. P.

m) til hreiſti, *a fortitudine.* add. Jör.

n) búa ſína, *præſtantiſſimos vicinorum ſuorum*, et ſubdit úr Grímsneſi ſunnan, *a meridie e pago Grimsneſenſi.* Hol., quæ ultima fortaſſe falſa ſunt, nam videmus ſupra Grimum Moſfell auſtrale (quod a tesquis audit) inhabitaſſe.

er honum þóttu *o*) víglígstir. Egil reíd med flockinn til búdar þeirrar er Þorstein hafdi *p*) tiallda látid, ok ádr var aúd. stigu þeir af hestum sínum. ok er Þorstein kendi *q*) ferd födr síns. þá geck han í móti honum med allan flock sinn ok fagnádi honum vel. letu þeir Egil bera inn *r*) fargervi sína í búd; enn reka hesta í haga. ok er þetta var sýslat, geck Egil ok Þorstein med flockinn allan upp í þíngbrecku. ok settuz þar sem þeir voro vanir at sitia. Sidan stód Egil upp ok mælti hátt. hvart er Önundr Sióni her *s*) í þíngbreckunni. Önundr quedz þar vera. Ek em feginn ordinn Egil er þú ert kominn. mun þat allt bæti til um þat er her stendr *t*) milli máls manna. hvart rædr þú því er Steinarr

libus, qui illi visi sunt adbellandum maxime idonei. Ille cum caterua sua equitauit ad tabernaculum, qvod Thorstein velis induci fecerat, quodque ante erat vacuum. Descendunt ibi ab equis. Thorstein, ubi patris iter (aduentum) agnouit, cum uniuersa cohorte iuit illi obuiam et eum exquisito salutationis officio complexus est. Egillus cum suis, itineris instrumenta in tabernaculum intro ferri, equos autem in pascuum agi, curauit. Quo confecto, Egillus et Thorstein cum cuncto agmine ascendunt in Cliuum Comitialem, atque, ubi sedere soliti erant, consederunt: Deinde surgens Egillus voce elata fatus est: Numquid Önundus Sionius hic præsens est in Forensi Cliuo? Önundus ait se ibi esse; et gaudio inquit adfectus sum, Egille, cum tu huc venisti; id in melius conuertet omnia, quæ hic inter ciues controuertuntur. Numquid tu auctor es (inquit

o) veglegastir, *maxime insignes.* Hol. vaskligastir, *maxime vegeti.* Jör.

p) giöra, *strui.* Jör.

q) födr sinn, ok þeir ridu á þíngvöllin geck h. etc. — *ubi patrem suum agn. et illi equis aduehebantur in campum forensem* etc. Jör.

r) ita Asgeirr in E. fágervi ipsa membr. vitiose fiegiörvi. K. M. Hrapp. feyrni. L. omnia corrupta et absona. fatagiörvi sitt, eodem sensu satis plausibile. Jör. föt sín, *vasa sua, itineris* sc. neque male. Hol. Sed hæc transiliunt. I. et P.

s) á þínginu, in conuentu. Hol. Jör. I. P.

t) ádr í milli máls manna. Hol. mala in plur. pro máls. Hrapp. manna í milli. Jör. sensus omnium mihi est subobscurus. forte, stendr til, *imminent*, in Jör. legendum sit. vel sine particula, til: *quæ hic pendent*, vel *in suspenso hærent*, aut

arr ſon þinn ſækir ſökum u) Þorſtein ſon minn ok hefir *) dregit ſaman fiölmenni til þeſs at giöra Þorſtein at urdarmanni. Því velld ek eigi ſegir Onundr. er þeir eru x) úſáttir. hefi ek þir ul mörg ord ok bedit Steinarr ſættaz vid Þorſtein, y) þvíat mer hefir z) verit í hvern ſtad Þorſtein ſon þinn ſparari til úſæmdar. ok velldr því ſú en þ) forna áſtvinátta er

(inquit Egillus) quod Steinar filius tuus litibus perſequitur Thorſteinem filium meum; et contraxit numeroſas copias eo fine, ut Thorſteinem faciat aſpreticolam? Ejus auctor non ſum, dixit Önundus, quod illi inter ſe diſſident. Quin multa verba interpoſui et oraui Steinarem, ut litem componerent; nam magis tutum a contumelia quovis pacto eſſe volui Thorſteinem [quam ut iſtud facerem]. cujus cauſa eſt vetus ille caritatis adſectus qui nos interceſſit Egille, ex

verſantur inter curiales, ɔ: adhuc non ſunt expedita, atque incertum euentum expectant.

u) ſökum, membr. Hol. et ſök ac ſókn quandoque inter ſe permutantur, ſiue potius ſök, *lis*, *cauſa*, *crimen*, pro ſókn, *actio*, interdum ponitur, ut ex Niála probari poteſt ii ſóknum. Jör. iakſóknum. I. P. idem. aut forte crimi nali actione etc.

*) afladi til þeſs fiölmenni (fiölmenni til) at giöra Þorſt. etc. — *et copias in id parauit, ut Thorſtein* etc. Jör. Hol. I. P.

x) cum hac voce úſáttir, ſuas partes in collatione aggreditur elegans fragmentum membraneum ſub nomine K.

y) þvíat, usque ad úſæmdar, non viſitur in Jör. I. P.

z) í hvörn ſtad verit Þorſtein ſparari (enn Steinarr inſer. Hol.) til meins ok ſvívyrdingar — *Thorſteinem magis (quam Steinarem) immunem volui præſtare (ſeruatum volui) ab incommodo et dedecore, aut magis temperandum putaui ab iis aduerſus illum, quam Steinarem.* illud, mer ſparari, mihi difficile erat explicare. Fr. K. Hol. Tota hæc periodus mire corrupta eſt in impr. Hrapp. et plane contra ſenſum Önundi, hoc modo: mer hefr verit i hv. ſtad Þorſt, ſonr þinn ſyat til óſæmdar, ok veldr þvi ſú hin forna áſtvinátta etc. — *Thorſtein mihi usquequaque manifeſtam intulit contumeliam, quod oritur ex amore noſtro* etc.

þ) mikli áſt ok vinátta (mikla áſt. Jör. mikla vinátta. Hol.) ok forn felagſkapr er med ockur (Egli. add. Hol.) hefir (lengi. add. Hol.) verit — *magna illa caritas et amicitia (magnus ille amor, magna amicitia) et Egillum — et vetus ſodalitium — (Egillum) — diu* etc. Fr. K. Jör. Hol.

er med ockr hefr verit Egil. sídan er vid fæddumz her upp *α*) samtýmis. brátt mun þat, segir Egil, *a*) lióst verda, hvart þú *b*) mælir þetta af *c*) alvöru edr af hegóma. þótt ek ætla þat sídr vera munu. man ek þá daga *) at hvarumtveggia ockrum mundi þikia úlíkligt at vid mundim *d*) sókum sækiaz. eda *e*) stilla eigi sonu ockra at þeir fari eigi med hislsku slikri sem ek heyri at her horfiz til. sýnis mer þat rád médan vid erum á lífi ok sva nærstaddir deilu þeirra, at vid tákim *f*) mál þetta undir ockr, ok *g*) sétim nídr. en látim

ex quo hic adolescebamus in eodem territorio (in conterminio). Cito id adparebit, inquit Egillus utrum tu hæc loquaris ex animo serio an ficto, etsi hoc esse minus credo. memini eos dies, cum utrique nostrum incredibile visum esset, fore, quod alter alterum litibus petituri essemus, aut non coërceremus filios nostros, ne tam fatue se gerant, ut quo hic spectare audio recte consultum esse censeo, dum sumus in vivis, et adeo prope eorum litigium constituti, ut hanc causam sub nostram potestatem transferamus et reprimamus, verum non committamus, ut Oddus

α) samtímis. Hol. Jör. *eodem tempore.* samtídis, idem, *magis usitatum.* K. L. M. Hrapp.

a) reynt verda, *experientia probabitur.* Jör. reynast. I.

b) Önundr, *tu Önunde.* add. Fr. K.

c) nockrum alhuga (aloga, adspiratione abjecta, et u in o mutato. Fr K.) — *ex ulla animi integritate* etc. Jör. Hol. Porro: eda er sumt af hegónia — *aut partim sit ex vanitate.* Fr. K. || at alhuga eda hegóma. I.

*) ockra, *nostros.* add. Jör. deinde, at ockr mundi etc. I. at hvorugum ockar mundi þykia þat ólíklegt, at etc. — *cum neutri nostrum a verisimilitudine abhorrens, quod* etc. Hol. joculari errore. at hvorutveggi in dat. sing. Hrapp. mendose.

d) sóknum sækiast. Jör. saksóknum. I. ut supra.

e) edr stilla (eigi) so til med sonum ockrum, at þeir færi (videtur deesse, eigi, hic et ante post verbum, at stilla) — *aut ita (non) consulamus filiis, ut (ne)* etc. Jör. || vid munum so stilla sonu ockar, at þeir fari eigi m. etc. — *ita moderabimur iis, ne* etc. I.

f) mál þessi. in plur. Fr. K.

g) semim sídan ok setim n. — *deinde rem ad concordiam redigamus et supprimamus.* Fr. K. semim sem ockur litst, best ok sannazt — *uti nobis optimum et æquissimum videtur.* Jör.

látim eigi þá Túngu-Odd *h*) ok Einarr etia saman sonum ockrum sem *i*) kapal-hestum. látum þá annat hafa hédan í frá til *k*) fé-vaxta ser en taka á stiku. *l*) Þá stód Önundr upp ok mælti. Rett segir þú Egil. ok þat er ockr *m*) úfallit at vera á því þíngi er synir ockrir deila. skal ockr ok alldri þá skömm henda at vera þeir *n*) vanskaurúngar at sætta þá eigi. Nú vil ek Steinarr, at þú selir mer mál *o*) þessi í hendr, ok látir mik med fara sem mer líkar. Eigi veit ek þat segir Steinarr. hvart ek vil *p*) sva kasta nidr málum mínum, þvíat ek hefi ádr leitat *q*) lidsemdar af stórmenni, vil ek nú sva *r*) at einu lúka málum mínum at

Oddus Tungensis et Einar filios nostros ad certamen concitent ceu equos admissarios; faciamus ut in posterum aliis rebus utantur ad rem faciendam, quam ut ex táli re lucrum capiant. Tunc surgens Önundus loquutus est: Recte dicis, Egille, nobis sane indecens est, in eo conuentu esse, ubi nostri filii litigant; nunquam id dedecus nobis obtingat, quod tam humiles simus homuuciones, ut eos in gratiam inter se non reducamus. Nunc volo, Steinar, ut has lites mihi committas, et sinas me illas tractare prout mihi lubet. Id nescio, inquit Steinar, an meam causam velim abjicere nam ante quæsiue auxilium a viris magnatibus, nunc adeo ea solum lege meas lites terminare decreui, quæ Oddo

h) eda, *aut*. Jör. ne, *neque*. I.

i) kapal-hrossum. idem. P. hest-kauplum, vix recte. Jör. nam equa ad certandum parum sunt idoneæ. kapall autem hodie usurpatur de *equa* neque memini me aliud apud antiquos legisse, ubi vox perraro occurrit, licet fieri possit, ut olim significaret *equum*, ab Lat. *Caballus*. || vighestum, *equos bellatores* vel *certare suetos*. K. L. M. Hropp.

k) fé-fánga, *ad quæstum sibi*. I. P.

l) Onundr spratt upp þegar — *Onundus ilico exsiliens* etc. Jör.

m) á-fallit, unde sensus — *nobis sinistro casu accidit* etc. Jör. quod minus mihi probatur.

n) úskaurúngar. idem. Jör.

o) mál í hendur. Hol. mál öll mer i hendur — *lites integras* etc. Fr. K.

p) sva, *nescit*. Fr. K. Hol. Jör. et deinde inserunt: at sva búnu — *re in hoc loco sita*, vel *huc usque deducta*.

q) lids. Jör et mox, vid stórmenni. Hol.

r) at eins malum lúka, at etc. Jör. deinde hugni, pro lúki, omisso vel idem. verbo: *ad eorum animum sit*. I.

at þat líki vel Oddi ok Einari. *s*) Sídan ræddu þeir Oddr ok Steinarr sín í milli. sagdi Oddr, Efna vil ek Steinarr lidsemd vid þik, þá er ek het at veita þer til laga eda þeirra málalykta er þú villt taka þer til handa. muntu *t*) mest í ábyrgiaz hvernveg mál þín eru komin, ef Egil skal um dæma. Þá mælti Önundr, Ekki þarf ek *tt*) at eiga þetta undir *u*) túngurótum Oddz. hefi ek af honum haft hvarki gott ne íllt, en Egil hefir mart stórvel giört til mín. trui ek honum miklu betr enn *x*) ödrum, enda skal ek þessu ráda. mun þer þat *y*) hæfu at hafa eigi alla oss í fángi þer. hefi ek enn her til rádat fyrir ockr, ok skal enn sva vera. Steinarr segir: ákafr ertu *z*) um þetta mál fadir. enn

Oddo et Einari se adprobet. Deinde Oddus et Steinar inter se colloquium habebant. Oddus ita fatus est: Præstare volo, Steinar, auxilium, quod tibi præbere spopondi, ad jus obtinendum, aut eum causarum exitum, qui tibi acceptu dignus esse videatur. Ipse plurimum periclitabere, quo in loco sitæ sint res tuæ, si Egillus de iis sententiam ferat. Tunc Önundus interpellabat: Nihil opus habeo hoc negotium committere linguæ radicibus Oddi, a quo nec bonum nec malum nactus sum; at Egillus multa præclare fecit erga me, ei fido multo melius quam aliis; denique hic mea potestas valeat, faxo. Tibi oportunum fore, opinor, ut ne omnes nos habeas aduersarios tibi. huc usque inter nos obtinuit mea potestas, atque adhuc ita esse postulo. Steinar dicit: ardenter hanc rem urges,

s) eptir þad gengr Steinarr til þeirra Odds ok Einars, ok ræddizt sín á millum — *posthæc Stein. iit ad Oddum et Einarem, et sermones contulerunt inter se.* Jör.

t) mestu til ábyrgiast. Jör. quod opinor in versione expressum esse, ubi forsan melius fuisset: *tu tibi ipsi in hac re plurimum præstiteris, e tuæ litis statu orti, si* etc.

tt) Steinarr! add. Jör. Hol.

u) Tungu Oddi. Hol. ad cujus priorem nominis partem festiue ad lusum videri potest, per illud túngurótum, quod est in textu Oddi. Jör. I.

x) Oddi. Hol. Jör. mirum autem est senem in Oddum tantum hic inuehi, sine ulla Einaris mentione, nempe Oddus erat vir potentior, et parum gratiosus.

y) þat eina hæfa — *id unum tibi expediet.* Jör. einum hafa, at h. oss ei alla — *tibi soli* (nempe a proceribus relicto postquam audierant causam ad parentes litigantium relatum iri) *conducet* etc. Hol.

z) fadir, ok miök einrádr um þetta mál, en satt segir þú þat, at mer hafa þín rád (forrád. Hol. Fr. K.) vel í halld komit (gefizt. I.) jafnan, skaltþu nú ok fyri-

enn opt ætla ek at vid idrumz þeſſa. Sídan ſelldi Steinarr í hendur Önundi málit, ok ſkylldi han þá þ) ſækia eda ſættaz á ſva ſem lög kendu til. ok þegar er Önundr rád fyrir málum þeſſum. þá geck han þegar æ) til fundar vid þá fedga a) Þorſtein ok Egil. Þá mælti Önundr, Nú vil ek Egil at þú b) ſkapir einn, c) ok ſkerir um þeſſi mál, ſva ſem þú vill, þvíat ek trui þer beſt til at ſkipa d) þeſſum mínum málum ok öllum ödrum. Sídan tókuz þeir Önundr ok Þorſtein í hendur ok nefndu ſer vatta, ok þat med vattnefnunni. at Egil Skallagrimsſon ſkylldi einn e) giöra um mál þeſſi

urges, mi pater, at vereor ne nos ſæpe hujus poeniteamus. Deinde cauſam mandat Önundo, agendam eam aut transigendam prout leges præcipiebant. Ubi autem Önundus cauſarum poteſtatem nactus erat, ilico parentem et filium, Egillum et Thorſteinem, conuentum iit atque tum loquutus eſt: Nunc volo, Egille, ut tu ſolus decernas ac decidas ſuper hiſce litibus, pro tuo arbitratu, nam tibi optime confido ad haſce meas res atque omnes alias recte conſtituendas (diſponendas). Deinde Önundus et Thorſtein dextras inter ſe jungunt, ac teſtes ſibi nominatim adpellant, in qua teſtium adpellatione comprehenſum erat Egillum Skallagrimi filium ſolum harum cauſarum eſſe debere arbitrum; quemadmodum ei luberet, in ipſo eodem

ráda, en eigi undrumzt ek (mun ek undraſt. Hol. Fr. K.) þat, þótt vid bádir idrumzt (idrimk. duplicii veteris ſermonis indicio in illo imk, pro umzt, recentioribus unſt, corrupte. Fr. K.) ſídarr þeſſa. Jör. Hol. Fr. K. et partim I. P. textum ſatis mancum ita hic ſupplent. i. e. *et cum admodum ſingulari animi ſententia (obſtinatione) at verum prædicas iſtoc: tua conſilia (auſpicia, poteſtas, auctoritas) ſemper mibi fuere ſalutaria (profuere, profuit multum,* aut *bene ſe dedere) nunc adeo res in tua poteſtate eſto, at non miror (mirabor) ſi nos ambo poſtea hujus poeniteat.*

þ) ſættazt á, eda ſækia at lögum, priora transpoſita, neque id male, nam transactio præcedit actionem. ultima ſonant: *ad normam legum.* Hol. Jör.

æ) til Egils ok mælti — *ad Egillum et dixit.* Jör.

a) Egil ok Þorſtein. Fr. K. Hol.

b) ſkerir ok ſkapir einn um mál þeſſi. ordine ſatis commode mutato. Jör.

c) allt, omnia. inſerit Fr. K.

d) mínum málum, bædi þeſſum ok ödrum — *meas res et has et alias.*

e) geyra, ſcriptura vetus ſatis uſitata, ey, pro iö, vel io. Fr. K.

þeſſi ſva ſem han vill f) allt úſkorat þar á þíngi. ok lauk ſva þeſſum málum. gingu menn ſva heim til búda. Þorſtein let leida til búdar Egils g) III yxn. ok let höggva til h) þíngveizlu. ok er þeir Túngu-Oddr ok Steinarr komu heim til búdar, þá mælti Oddr, Nú hefir þú Steinarr ok *) þid fedgar rádit fyrir i) lykt mála ykkara. nú teliumz ek orlaus vid þik Steinarr um lidveizlu, þá er ek hét þer. því at ſvo var mælt med ockr, at ek ſkyllda veita þer, ſva at þú kæmir málum þínum fram. eda til þeirra lykta, er þer hugnadi k) hvernveg ſem þer l) gefz ſættargiörd Egils. m) Steinarr ſegir at Oddr hefir honum vel veitt ok dreingiliga. ok þeirra vinátta ſkal nú vera

eodem conuentu, nulla conditione interpoſita. Atque ita hæc diſceptatio finita eſt. Curiales domum ſe ad tabernacula contulere: Thorſtein tres boues caſtratos duci fecit ad tabernaculum Egilli, et cædi ad epulum comitiale. Ubi autem Oddus Tungenſis et Steinar domum venerunt ad tabernaculum, Oddus loquutus: Nunc tu Steinar et parens tuus pro veſtro arbitratu finem conſtituiſtis cauſis veſtris; ajo me igitur, Steinar, exſolutum omnibus promiſſi vinculis de ſubſidio præbendo; ſic enim inter nos condictum erat, quod ego tibi opitulari deberem ad litem tuam perſequendam, aut ad eum exitum perducendam, cui tu adquieſceres, quomodocunque tibi cedat pacificatio Egilli. Steinar dixit, Oddum bene ſibi et liberaliter auxilium tuliſſe; nunc adeo in poſterum eorum amicitiam

Zzzz 2

f) ok giöra þar (her, parum apte in oratione indirecta vel hiſtorica. Fr. K.) þegar á þínginu (á þíngi, idem ſine articulo) — *et dijudicare eas ibi (hic) ſtatim in comitio.* Jör. Fr. K.

g) eixn III. lege þriá in maſculino, in textu ut et hic in Fr. K. ex antiquo more yxni III. Hol. þriá uxa gamla — annoſos. Jör.

h) þing-viſtar. Hol. þíngkoſtar. Jör. þíngneſtis. Fr. K. — *ad cibaria forenſia.* et aduerte, neſti, vel neſt etiam in proſa occurrere hoc loco.

*) id fedgar, pro þid. Fr. K.

i) mála-lyktum þeſſum — *biſce cauſis.* Jör. lyktum mála þinna — *tuis cauſis.* Hol. lykd, pro lyktum. Fr. K. unde vetuſtas hujus eſt æſtimanda.

k) hverngan veg. Fr. K.

l) gefzt (gefſk. Fr. K) giörd Egils. Jör. Fr. K. — *Egilli arbitrium* vel *judicium* ex compromiſſo. getzt at ſættar g. Eg. *tibi probetur.* Hol.

m) máttir þú þat vita, at þvi hafdi Egil med ſer her þenna rett at kalla, at han

n) vera miklu betri enn ádr. vil ek kalla at þú ſer o) orlauſs vid mik um þat er þú vart íbundinn. Um kvelldit fóro dómar p) út, ok er q) ecki r) getit at þar yrdi til tídenda.

citiam majorem fore quam antea; et lubens (addit) pronuntio te exſolutum eſſe ſponſionis vinculo, quo mihi eras obſtrictus. Veſpere judicia ſub dio conſtituta ſunt; neque notabile quicquam ibi euemiſſe commemoratur.

LXXXV. Cap.
AF AGLI OK ÖNUNDI SIÓNU.

Egil Skallagrímsſon geck í þíngbrecku um s) dagin eptir ok med honum Þorſtein ok allr flockr þeirra, t) þar kom þá ok Önundr ok Steinarr. Túngu-Oddr var ok þar kominn. ok þeir Einarr, ok er

LXXXV. Cap.
DE EGILLO ET ÖNUNDO SIONIO.

Egillus Skallagrimi filius poſtera die clivum comitialem acceſſit, et cum eo Thorſtein atque uniuerſa illorum factio. Eo tum etiam venit Önundus et Steinar. Oddus Tungenſis ibi quoque adfuit. Poſtquam autem comitia-

ætladi at ráda, hvert er þer líkadi betr eda verr, muntu nú ok brátt viſs verda hvört ek get þeſſa rett — *ſcire potueras, Egillum ideo ſecum hunc adduxiſſe exercitum, ut recto nomine utar, quod decreuerat poteſtate prævalere, ſiue id tibi volenti eſſet, ſiue nolenti, atque nunc cito comperies, utrum recte hoc conjectem.* Ita hæc ad rem ſatis accommodate ſupplent Jör.

n) ſynu betri, *manifeſto* (aliquanto ex uſu hodierno) *meliorem.* F. K. membrum hoc ita effertur in I. Steinarr kvedr honum vel fara, ok kvads eigi ſkyldi vera hans verri vin enn ádr — *St. ait eum bene ſe gerere, dicitque ſe non pejorem (per litoten figuram) amicum ei futurum, quam ante.*

o) lauſs frá öllu máli vid mik, þvi er þú v. í-b. Fr. K.

p) fram. unde ſenſus fortaſſe: *judicia peracta ſunt.* Jör.

q) her þeſs ecki getit i fráſögn, at þar yrdi neitt til tídenda — *neque hic in narratione memoratur ibi quicquam* etc. Jör.

r) þeſs getit her í fráſögn, at þar yrdi ne eitt (unde eſt, neitt) til tídenda, at dómunum — *in hac narratione – – in judiciis.* Fr. K.

s) morguninn, *iſto mane.* I. um dag eptir dóma — *die poſt facta judicia.* Hol.

t) var þat mikit fiölmenni, ok búit ſem til bardaga — *ea ingens erat multitudo homi-*

er menn höfdu þar mællt *u*) lögmálum sínum. þá stód Egil upp ok mælti sva. Hvart eru þeir Steinarr ok Önundr fedgar her, sva at þeir megi *x*) skilia mál mitt. Önundr svarar, at þeir voru þar. Egil mælti, þá vil ek nú lúka upp *y*) sættar giörd milli þeirra Steinars ok þorsteins. hef ek þar *z*) upp þat mál: Grímr fadir minn kom híngat til landz, ok nam her lönd öll um Mýrar ok vida *þ*) herat. ok tók sér búſtad at Borg. ok ætladi þar landeign til, enn gaf vinum sínum landakosti *æ*) þar úti frá sva sem þeir bygdu sídan. han gaf Ána *a*) búſtad at Anabrecku, þar sem *b*) Önundr ok Steinarr hafa her til búit. vitu ver þat allir Steinarr, hver landa merki ero milli Borgar

mitiales justa sua ibi exposuerant exsurgens Egillus ita fatus est: Numquid Steinar et Önundus, filius et parens, hic ita præsentes sunt, ut meam vocem percipere possint? Önundus respondet eos ibi esse. Egillus loquutus est: Volo ergo edere pacificationem inter Steinarem et Thorsteinem. Id negotium inde ordior, quod (cum) Grimus pater meus in hanc Insulam venit, et hunc Tractum Myrensem primus habitationibus occupavit, multasque partes vicinarum regionum; Borgæ autem sibi ipsi habitaculum cepit; agrum villaticum ei designauit. atque amicis porro fundos dono adtribuit, quemadmodum hi postea incoluere. Anio habitaculum dedit Anabreckæ, ubi Önundus et Steinar hucusque habitarunt. Scimus omnes, Steinar, qui limites agros Borgæ et Anabreckæ disterminant,

num et tanquam ad pugnam instructa. add. Jör.

u) lögskilum. Jör. lög-malum, *tantum.* I. haud illipide.

x) nema orda-skil, hvat ek mæli hér — *distincte percipere possint verba quæ.* N. L. málum þeirra — *hic loquor.* Fr. K.

y) þorsteins ok Steinars, *constituere volo de controversiis inter Thorsteinum et St.* Hol. sáttar-geyrd, ut supra geyra pro giöra. Fr. K. et mox Steinars Sióna sonar. idem. || giörd (pro sættargiörd) *arbitrium.* I. P.

z) upphaf máls míns — *inde facio exordium meæ orationis.* Hol. fyrst, pro þat mál — *inde primum ordior.* Jör.

þ) um herad (heradit, heröd in plur.) Fr. K. Hol. Jör.

æ) hic post longam absentiam ad suas partes redit Guelf his verbis: öllum frá ser, han gaf Anabr. etc. — *omnibus de suo* etc

a) Anabrecku til búſtadar — *Anabreckam in habitaculum.* Jör.

b) þid fedgar hafit búit sídan, ok viti þid þad hver landamerki þar eru milli B. ok

Borgar ok Anabrecku, at þar rædr Háfslækr. *c*) Nú var eigi þat Steinarr at þú giördir þat úvitandi *d*) at beita land Þorsteins. ok lagdir undir þik eigu hans. ok ætladir at han mundi vera ſva mikill ætleri at han mundi *e*) vilia vera *f*) ræningi þinn. Þvíat þú Steinarr ok þid Önundr máttu þat vita, at Ani þá land af Grimi fedr minum, *g*) enn Þorſtein drap fyri þer þræla tvo. nú er þat öllum mönnum aúdſýnt, at þeir hafa fallit á verkum

nant, illic nimirum Hafslækus (limites) regit. Nunc ita non erat res, Steinar, ut tu ex ignorantia paſtionem uſurpares in fundo Thorſteinis, et tibi ſubjiceres ejus poſſeſſionem, quod crederes eum tam degenerem vappam eſſe, ut tuis rapinis impune obnoxius eſſe vellet; nam tu Steinar et vos Önunde, *ſcire debueratis, quod Anius a Grimo patre meo fundum gratis accepit. Atqui Thorſtein duos tibi ſeruos interfecit; ſed omnibus hominibus perſpicuum eſt, eos cecidiſſe ob ſua*

Anabr., at þ. r. Stafslækr — *vos pater et filius — — — ex eo voluiſtis, noſtis vos duo* etc. Guelf: in quo ultimum nomen Stafslækr bene notandum eſt, et fortaſſe reliquis *rivi* hujus nominibus, de quibus antea varia moui dubia, præferendum. Hofs-lækr, iterum legit Hol.

c) ok máttú eigi því vid beria Steinarr at etc. — *id ojicere non potes.* Jör.

d) er (þvíat) þú vildir leggia undir þik land (landeign. Fr. K.) Þorſteins, ok hugdir han ſkyldi vera etc. — *inſcius faceres, cum (nam) ſtudebas tibi ſubjicere (in tuum dominium redigere) fundum (agrum) Thorſteinis, autumans eum futurum tam* etc. Jör. Hol. Fr. K. et partim Guelf.

e) ita edidi ex Jör. Hol. Fr. K. nudum, vera, *eſſet*, præferunt membr. Guelf. Hrapp. I.

f) dubito plus quam, ræníngi, unquam extitiſſe in ipſa membr. cujus ſcriptura hic paſſim eſt obliterata. conſentiunt Guelf. Jör. Hol. Fr. K. I. P. ſed rectius opinor ſcriberetur, ræningr, quemadmodum in hoc libro ſupra pag. 526. in contextu et var. Lögræningr et hlutræningr, quod et video eſſe in Poſtillis viri noſtræ linguæ cultoris ſcientiſſimi dum viueret, Jonæ Vidalini Epiſcopi. nempe quantum ſcio, ræníngr, *paſſionem*, ræníngi, *actionem* involvit. fortaſſe tamen uſus veterum inter ea non diſtinxit, unde adeo non auſus ſum optimorum codicum lectionem repudiare. || Land-ræníngi, magis determinate, exhibent traduces membr. K. L. M. Hrapp. unde facilis factu eſt Landræníngr, *fundo ſpoliatus*, ceteris ad ductum contextus mutatis.

g) en. exclud. Jör. quos non audio, nam hic eſt anticipatio objectionis.

nın *h*) sínum. ok ero þeir óbóta-menn. *i*) ok at helldr þótt þeir veri friálsir menn. *k*) þá veri þeir þó óbóta-menn. enn fyri þat Steinarr er þú hugdiz ræna mundu Þorstein son minn landeign sinni þeirri er *l*) han tók med mínu rádi, ok ek tók í arf eptir födr minn. *m*) þar fyri skalltu *n*) láta laust þitt land at Anabrecku ok hafa ecki fé fyri. þat skal ok fylgia, át þú skallt eigi hafa bústad ne *o*) vistar far her í héradi fyri sunnan Langá. ok vera brottu frá Anabrecku, ádr *p*) fardagar seo lidnir. enn falla *q*) úheilagr fyrir *r*) öllum þeim mönnum er Þorsteini vilia lid veita þegar eptir fardaga. ef þú vill

sua facinora sunt adeo malefici, cædi impune obnoxii, idque eo magis etsi essent liberi homines, nihilominus tamen satisfactione de sua cæde essent indigni. Propterea autem Steinar, quod tu in animum induxisti, te Thorsteinem filium meum agro suo spoliaturum esse, quem cepit in dominium mea auctoritate, uti et ego hereditate post patris obitum cepi; ea propter mitte fundum tuum Anabreckam, nulla pro eo pecunia accepta. quo accedat, quod tibi nec villa nec dimicilio uti liceat in hoc tractu a meridie amnis Láng-á, sed Anabrecka demigrandum ante quam dies migrationis transierint; statim autem post eos dies, jure securitatis excluso cadendum tibi sit opera omnium homi-

h) finna siálfra. Guelf.

i) allra helzt er þeir voru þrælar. því þeir væru þo so, þó at þeir væru friálsir menn — *cum præsertim servi erant, nam vel tales essent, tametsi homines fuissent liberi.* Jör.

k) at sliku hefdi hellt — *qui talem vim (insolentiam) exercuissent.* Fr. K. vetustate abolitis aliquot verbis præcedentibus, ut hodie oculorum aciem fugiant. Antea textus sibi non satis constat, et videtur ita supplendus: at helldr, þar þeir voru þrælar, því þótt þeir etc. — *idque eo magis quod servi erant nam tametsi essent* etc.

l) ek let koma í hendur honum, ok ek hafda ádr í arf tekit etc. — *quem illi in manus tradidi* etc. Hol. Fr. K.

m) þar, tantum. Hol. Jör. non ineleganter.

n) láta, tantum, omittit Jör.

o) vistarferli. Hol. vistarfar. Guelf. Fr. K. vistar-veru. Hrapp.

p) lidnir se fardagar þessir enn nestu. duo ultima exclud. Hol. Guelf. Fr. K.

q) u-gildr, *pretio aut vindicta inexpiabili.* Jör.

r) Þorsteini ok öllum þeim m. er honum vilia etc. — *opera Thorsteinis et omnium - - qui ei* etc. Jör. Guelf. Fr. K.

vill eigi brott fara eda nockurn lut *) eigi hallda þann er ek hefi s) álagt vid þik. En er Egil t) settiz nidr, þá nefndi Þorstein vatta at u) görd hans. Þá mælti Önundr Sióni, þat mun mál manna, Egil, at giord siá er þú hefir x) giört ok uppsagt, se y) helldr z) sköck. þ) nú er þat frá mer at segia, at ek hefi allan mik vidlagt at æ) skirra vandrædum þeirra, enn hedan af skal ek ecki affpara, þat er ek má a) giöra til úþurftar Þorsteini. Hitt mun ek ætla segir Egil, at b) hlutr ykkar fedga mun æ því verri er deildir varar standa lengr; hugda ek þat Önundr, at þú mundir þat vita, at ek hefi halldit hlut

hominum, qui Thorsteini volunt opem ferre, si tu migrare non vis, aut, vel unum aliquod non serues eorum quæ tibi indixi. Ubi autem Egillus consederat, Thorstein testes advocauit ejus decisioni. Tunc fatus est Önundus Sionius: Ea communis fuerit censura, judicium compromissi abs te latum et pronuntiatum impendio magis in obliquum vergere. Jam de me dicendum est, quod me totum adhibui (omni studio incubuerim), ad removendum turbas inter eos: at hinc non parcam; facere quod possum in detrimentum Thorsteini. Istud potius credidero inquit Egillus, sortem vestram parentis et filii usque eo deteriorem fore, quo diutius perdurant lites nostræ. Putabam Önunde, te nosse, quod ego meum jus obtinui, aduersus tales

---

*) brióta, *aut rumpis* vel unum quicquam etc. Jör.

s) um-mælt, tantum, *edixi.* Guelf.

t) hafdi þetta mælt ok nidr setzt — *hæc effatus* etc. Guelf.

u) geyrd, ut solet Fr. K. et mox geyrt.

x) uppsagda, tantum. Jör. Fr. K.

y) ofs óhagfeld, tantum. Guelf.

z) skiót ok ofs óhagfeld — *majorem in modum tumultuarium esse, et nobis incommodum.* Jör. et ultima quoque Hol. et Fr. K.

þ) hefir ek allann hlut í átt, at fyrra þá vandrædum, nú er þ. fra m. at segia, at þat íllt er ek kann géra Þorsteini þá skal ek ecki affpara — *omnem operam contuli ad eos a turbis remouendos — — quod quicquid mali possum facere Thorsteini nihil inde deminuam.* Guelf.

æ) affstyra, *ad auertendum.* Hrapp. skilia vandrædi þeirra Steinars ok Þorsteins — *ad dirimendum* etc. Jör.

a) geyra. Fr. K. mox, til ú-þyktar Þorsteini — *ad offensionem* vel *molestiam.* Jör.

b) hluti. Jör. Fr. K.

c) hlut mínum *d*) fyri þvílíkum ſva mönnum ſem þíd erut fedgar. Enn *e*) Oddr ok Einarr er dregiz hafa *f*) ſva miög til þeſſa máls *g*) hafa her af fengit ſkapnadar virdíng.

tales quosdam homines, atque (quales) tu et filius eſtis. At Oddus et Einar, qui tam vehementer ſe in hanc cauſam ingeſſere, dignam inde gloriam abſtulerunt.

LXXXVI. Cap.
AF ÞORGEIRI.

Þorgeir Blundr var þar á þínginu ſyſturſon Egils *h*) ok hafdi mikit líd veitt Þorſteini í þeſſum málum. han bad þá fedga

LXXXVI. Cap.
DE THORGEIRE.

Thorgeir Conniuens ibi intererat Comitio, Egilli e ſorore nepos, et multum auxilii præbuerat Thorſteini in his controuerſiis. is

c) rettu mali, *æquum jus*, aut *juſtam cauſam*. Hol. Jör. Guelf. Fr. K.

d) fyrr vid þá menn (fyri þeim m. Fr. K.) er ſtærri bockar hafa verit enn (ſva ſem. Fr. K.) þid fedgar erut — *prius; aduerſus homines, qui potentiores fuerunt* vel *majores heroes, quam (prout) vos – – eſtis.* Fr. K. Jör. et magnam partem Hol. Guelf. I.

e) þid Oddr ok Einarr, er dregit hafa óþarfa til þeſſa mála, munut hafa etc. — *vos Odde et Einar, qui præterquam opus erat (præter rem) his litibus * larga præbuiſtis alimenta, auferetis* etc. Hol. * at draga til eins, dicitur apud nos ciborum diſtributrix, quæ cibum cui largius præbet, quam aliis e familia, ut vel hiſce ea gratia aliquid cibi ſubducat; hinc orta elegans iſta metaphora, quod paucis forte præter me, in mentem veniſſet, ſed nunc hæc lectio, ita accepta, textui et ceteris dubiam palmam facit.

f) óþurfa til þeſſa mála — *præter neceſſum* vel *importunitatem.* til ſva miök til þeſſa m. munu her ſkapn. vird. hafa hlotit af því — *eos credo – – – inde abſtuliſſe.* Fr. K. Præpoſitionis iterationem in verbo et ſeorſim adſtruxi et defendi in Eddæ Sæm. Tom. I. Gloſſario, ſub vocula, af. mox unum exemplum etiam hic adſcribam.

g) hafa her af ſkapn. vird. af málum þeſſum. Jör.

h) hann hafdi gengit hardt at lidveitzlu vid Þorſtein — *ſtrenuam auxiliandi operam Thorſteini nauauerat.* Jör. Fr K. miök gengit at málum med Þorſteini — *cauſæ Thorſteinis multum adfuerat.* Guelf. Hol. I. P.

Aaaaa

ſedga *i*) gefa ſer land nockurt út þar á Mýrunum. han bió ádr fyri ſunnan Hvítá fyri nédan Blunz-vatn. Egil tók vel á því, ok fyſti Þorſtein at han leti hann þángat fara. Þeir ſettu Þorgeir nidr á Anabrecku, enn Steinarr færdi búſtad ſinn *k*) út yfir Langá, ok ſettiz nidr *l*) á Leirulæk. enn Egil reid heim ſudr á Nes, ok ſkilduz þeir med *m*) blídſkap fedgar. *o*) Madr ſá var med Þorſteini er Iri het, hverum manni fóthvatari, ok allra manna ſkygnaſtr, hann var útlendr ok lauſingi Þorſteins, enn þó hafdi hann fiárgæzlur, ok þær meſt at ſafna gelldſe upp

is petiuit ex illis patre et filio, ut ſibi darent fundum aliquem illic exterius in Myris, ante habitauerat a meridie albi, infra Lacum Blundsvatn. Egillus adprobauit petitum, et ſuaſit Thorſteini, ut veniam illi eo migrandi daret. Illi Thorgeirem Anabreckæ locarunt. Steinar larem ſuum transtulit ultra amnem Lang-á, et conſedit Leirulæki (Limoſo riuo) Egillus autem domum equitauit meridiem verſus in pagum Neſenſem; et digreſſi ſunt pater et filius cum ſuaui mutua beneuolentia. Erat cum Thorſteine homo nomine Irus, quocunque homine pedibus velocior et omnium mortalium viſu acutiſſimus; exterraneus quidem ille et libertus Thorſteinis, verum tamen cura fungebatur pecoris, atque ea potiſſimum, ut verno tempore in montanos ſurſum agendum colligeret veruecum pecus, at autumno

i) kom á ſer ſtadfeſtu út (þangat, add. Fr. K.) á Myrar — *ut proſpiceret ſibi ſedem fixam (iſtic) exterius in Myris.* Jör. Fr. K. fá ſer land at Anabrecku, ſetti Egil hann þar nidr — *ut ſibi impertirent fundum Anabreckæ, ibi Egillus eum collocauit.* Guelf. Hol.

k) yfir, tantum membr. et Guelf. ſed út yfir. Jör. Hol. Fr. K.

l) at Ærlæk (*agnæ riuo*). Guelf. vix recte.

m) kærleik, *caritate*, tantum. Fr. K. vináttu ok gódri frændſemi — *amicitia et benigno cognationis affectu.* Jör.

o) Tota ſubſequens narratio de primis Steinaris inſidiis, ſine ullo tamen lacunæ veſtigio deſideratur in Guelf. Jör. I. P. qui hic ſubjungunt initium capitis ſequentis. Þorgeir er madr nefndr etc. in Hol. G. quidem extat hæc narratio in folio ceteris minore, atque adeo illata, ut videtur ex aliquo mediocri traduce membranæ noſtræ, manus tamen eſt eadem ac in ceteris hujus libri. in Fr. K. ſeruata eſt narratio.

upp til fiallz á varum, enn á hauſt ofann til *p*) rettar. Enn nú eptir fardaga let Þorſtein ſamna gelldſe því er eptir hafdi ordit um varit, ok ætladi at láta reka þat til fiallz. Iri var þá í *q*) fiárrettinum, enn Þorſtein ok huskarlar hanz ridu upp til fiallz, ok voro þeir 8 ſaman. Þorſtein let *r*) giöra gard um þvera Gríſartúngu milli Lángavaz ok Glufrár, let hann þar at vera marga menn um varit. *s*) ok er Þorſtein hafdi litit yfir verk huskarla ſinna, þá reid han heim, ok er hann kom gegnt þíngſtöd, þá kom þar Iri hlaúpandi móti *t*) þeim, ok ſagdi at hann vill mæla víd Þorſtein einmæli. Þorſtein ſagdi at förunautar hans ſkylldu rída fyrir, medan þeir tauladu. Iri ſagdi Þor-

tumno deorſum ad carceres pecuarios compellendum conquireret. Nunc autem, exactis migrationum diebus, Thorſtein congregari fecit pecus maſculum (ſterile) quod vere reſtiterat, et conſtituebat id in montana agendum curare. Irus tunc aderat apud ſeptum pecuarium; at Thorſtein et famuli ſui domeſtici equitarunt ad montana ſurſum, et erant 8 junctim. Thorſtein aggerem ſtrui fecit per transuerſam Griſartungam (*Porcelli linguam*) *inter Langavatn et Gliufr-á, in hoc opere multos homines habuit occupatos eo vere. Thorſtein ubi inſpexerat opus operarum ſuarum, domum verſus equitabat: cum autem e regione þingſtöd* (*Forenſis ſtationis*) *deueniret, Irus currens iis obuiam venit, et dixit ſe cum Thorſteine loqui velle remotis arbitris. Thorſtein jubet comites interea prauehi, dum colloquerentur. Irus Thorſteini narrat: ſe eo*

p) því er eptir hafdi verit um vorit, ok ætladi at láta reka þat til fialls. Iri var þá í fiárrettunum etc Hol. Nugatorie propter errorem omiſſionis, quem ex textu diſcimus.

q) fiár rettnum. Fr. K. quod firmat membranæ lectionem in gen. maſc. fiárrettinni, in gen. foem. vulgate.

r) gerda gard, *aggerem* vel *ſepem duci.* Fr. K. haud protritum illud, gerda, a gardr, quod idem valet de phraſi, at gerda gard.

s) þvíat þat er laung leid at gerda, ætladi Þorſtein at hafa þar lambhaga, þvíat han hafdi aurgrynni ſaúd fiár — *nam ibi longum viæ ſpatium ad ſepiendum eſt, illic Thorſtein habere decreuerat paſcuum agnorum conſeptum, nam ei erat ouilli pecoris numerus infinitus.* add. Fr. K.

t) honum, *illi.* idem.

ᵾcf. 133. Þorſteini: at hann hafdi farit upp á Einkunnir'um daginn ok ſet til ſauda, enn ek ſá, ſagdi hann, í ſkoginum *u*) fyrir ofan vetrgautu, at ſkinu vid 12 ſpiót, ok *x*) ſkjlldir nockorir. Þorſtein ſegir hátt ſva at forunautar hans heyrdu *y*) ſva beint, *z*) hví mun hönum ſva ant at hitta mig, at ek mega eigi rída heim leidar minnar. enn þó mun Aulvalldi þikia óſannligt at ek ſýnia honum máls ef hann er ſiúkr. Iri hlióp þá ſem meſt mátti hann til fiállz upp. Þorſtein ſagdi förunautum ſínum, lánga ætla ek nú leidina, ef ver ſkulum ſyſt rída þ) ſudr til Aulvalldzſtada. Aulvalldr ſendi mer ord at ek ſkyldi finna hann. mun honum þó eigi miklu þikia launadr uxinn er hann gaf mer í fyrra hauſt. at ek hitta hann ef honum þikir máli ſkipta. Sídan rídu þeir Þorſtein ſúdr um Myrar fyrir ofan Stángarhollt ok ſva ſúdr til Gufár, ok ofan med ánni reídgötr. ok er hann kom nidr frá vatni, þá

eo die ſuper Einkunnas (*Notas ſingulares*) *et oues ſpeculatum eſſe; vidi, inquit, in ſaltu, ſupra hybernam ſemitam, reſplendere* 12 *haſtas et clypeos aliquot. Thorſtein ſublata voce, ita ut ejus comites exaudirent, loquutus eſt: Siccine! cur credam illi adeo maturato opus eſſe me conuenire, ut mihi non liceat meum iter domum pergere? Verum tamen Aulvaldio iniquum viſum iri puto, me ſibi alloquium, ſi ægrotat, denegare. Irus, quantum maxime quibat ad montem ſurſum currebat. Thorſtein comitibus dixit: Nunc iter prolixius fore intelligo, ſi prius nobis equitandum ſit Aulvaldzſtados meridiem verſus: Aulvaldus verba mihi legauit, ut ad ſe viſerem; tamen, illi non magno pretio remuneratus videbitur bos, quem mihi donauit præterito autumno, etſi illum conueniam, ſi ille id in aliquo ponit diſcrimine* (*ſua inter eſſe cenſet*). *Deinde Thorſtein et ſui equitant auſtrum verſus per paluſtria ſupra Stangarholtum, et porro in auſtrum ad Guf-á, atque deorſum ſecundum hunc amnem equeſtres calles. Ubi autem infra Vatn* (*Lacum*) *deue-*

u) fyr. idem. priſca ſcriptura.

x) eigi var mer grunlauſt nema ſkyldir nockorir myndu vera þar — *neque ſuſpicione vacabam, aliquot clypeos ibi eſſe.* Fr. K.

y) iſtud, ſva beint, ad antecedens referunt E. Hol. diſtinctione poſtpoſita. Membrana autem jungit ſequenti diſtinctione ante poſita. Abeſt a Fr. K. videtur fuiſſe formula ironica mirantis, nunc inaudita.

z) hvat myni honum nú ſva ant. etc. Fr. K.

þ) auſtr. Hol. *in orientem.*

þá sá þeir fyrir sunnan ána naut mörg. ok mann hiá. var þar húskarl Aulvallz. Spurdi Þorstein hvernig þar veri heillt: han sagdi at þar var vel heillt, ok Aulvalldr var í skogi at vidarhöggvi, þá skalltu segir Þorstein segia honum, ef han á vid mik skyllt erindi, at han komi til Borgar. enn ek mun nú rida heim, ok sva gerdi hann. enn þat spurdiz þó sídan: at Steinarr Sióna-son hafdi þann sama dag setid uppi vid Einkunnir[a] med 12ta mann. Þorstein let sem hann hefdi ekki spurt ok var þat kyrt sídan.

deuenerat, aspiciebant ibi a meridie amni boues multos et apud eos hominem, is erat operarius Aulvaldi. Thorstein rogauit, quomodo domi saluum esset (valetudo se haberet)? Ille bene ibi valeri dixit, et Aulvaldum in sylua esse cædundi gratia. Dic igitur illi, inquit Thorstein, si negotium necessarium mecum habet, ut Borgam veniat; ego autem nunc equitabo domum. atque sic fecit. Post autem per rumorem auditum est, Steinarem Sionii filium eodem die sedisse superius ad Einkunnas cum viris 12. Thorstein simulauit se nihil inaudisse. adeo hæc res intacta jacuit. a) cfr p. 133

LXXXVII. Cap.

HEIMBOD VID ÞORSTEIN.

Þorgeir er madr nefndr. han var α) frændi Þorsteins, ok hinn mesti vinr. han bió í þann tíma á Alftanesi. Þorgeir var vanr at hafa β) haustbod hvert haust; Þorgeir fór til fundar vid Þorstein Egilsson, ok baud honum til sín. Þorstein het ferdinni. ok fór Þorgeir heim. enn at ákvednum degi bióz a) Þorstein til farar ok voro

LXXXVII. Cap.

INUITATIO AD CONUIUIUM THORSTEINI FACTA.

Thorgeir dictus est homo; is erat cognatus Thorsteinis et summus amicus; habitabat autem hoc tempore Alptanesi. adsuetus erat quouis autumno autumnale conuiuium agitare. Thorgeir iit conuentum Thorsteinem Egilli, et eum ad se inuitauit. Thorstein venturum se spopondit, et Thorgeir rediit domum. Die autem condicta Thorstein se ad iter parauit, tum 4 hebdomadæ æstatis restabant.

α) bóndi, *colonus.* inserit Guelf.

β) vinabod á haust — *conuiuium amicale*, vel *charistia autumnalis.* I. P.

a) han vid þetta (5ta) mann. Grímr het etc. *accinxit se ipse sextus* etc. Guelf. Hol. I. P.

voro þá 4 vikur til vetrar. med Þorsteini fór austmadr hans, ok húskarlar hans 2. Grímr het son Þorsteins. han var þá 10 vetra, ok fór med Þorsteini. ok voro þeir 5 saman, ok ridu út til Fors, ok þar yfir Lang-á. sídan út sem leid lá til Aurrida-ár. enn fyri utan ána *b*) var Steinarr á verki, ok Aunundr ok húskarlar þeirra. ok er þeir *c*) kendu Þorstein, þá hliópu þeir til vápna sinna, ok sídan eptir þeim Þorsteini. ok er Þorstein sá eptir-faur Steinars, þá ridu þeir út af *d*) Lángahollti. *e*) þar er hóll einn hár *f*) ok úvídr. þar stíga þeir Þorstein af hestunum, ok sækia upp á hólinn. Þorstein mælti: at sveininn Grímr skyldi fara í skoginn, ok verda eigi vidstaddr fundinn. ok þegar er þeir Steinarr koma at

stabant. Thorsteinem comitatus est hospes Noruegus et ejus duo famuli domestici. Grimus vocabatur filius Thorsteinis, qui tum erat annorum 10, et cum Thorsteine ibat. Numero 5 erant omnino, et extrorsum equitabant Forsum usque, atque ibi omnem Lang-á transibant; deinde porro, ut via duxit, pergebant ad Aurrida-á (amnem Auratarum). at extra eum amnem Steinar in opere erat, item Aunundus et eorum operarii. Qui cum Thorsteinem cognoscerent, tela sua currentes rapiunt, et Thorsteinem ac suos insequuntur. Visa Steinaris insectatione Thorstein et sui comites per Langaholt extrorsum prouecti sunt. ibi existit tumulus unus altus et non amplus. Thorstein et comites illic ab equis descendunt, et eum adscendunt tumulum. Ille edixit, ut Grimus puer syluam ingrederetur, neque interesset certamini. Steinar, et sui gre-

b) er skógar-hollt lángt ok miótt, þar liggr gatan eptir. enn vestr frá holltinu voru (eru) eingar af nockrum bæjum, þar var Steinarr at verki etc. — *existit dorsum sylvestre longum et tenue, at dorso illi ab occidente adjacebant (adjacent) aliquot villarum; ibi erat St.* etc. Guelf. Hol. Jör. I.

c) sáu ferd Þorsteins (ferdina, tantum Hol. I.) kendu þeir (hann giörla k.) mennina ok hlupu til vopna sínna etc. — *adspicientes iter (Thorsteinis) dignouerunt homines (eum probe)* etc. Jör. Hol. Guelf. Fr. K. qvod et hic deficit.

d) holtinu, tantum Jör. minus distincte.

e) ok uppá hól einn, ok stíga þar af hestum sínum, ok s. v. holltit. Guelf. Hol. in qua lectione notandum hól et hollt, pro synonymis haberi, quod verum esse ambigo.

f) hiá götunni, *apud viam.* add. Hrapp. Jör. et mox supplent óvídr nockut — *aliquanto angustior.*

at hólnum, þá sækia þeir g) ad þeim Þorſteini; vard h) þar bardagi. Þeir Steinarr voro i) 6 ſaman vaxnir menn, enn 7. ſon Steinars, 10 vetra gamall. Þenna fund ſáo þeir menn er k) vóro á cingiteigum af ödrum bæum, ok runnu til at ſkilia þá. ok er þeir vóro ſkildir, þá vóro l) látnir m) húskarlar Þorſteins bádir. fallinn var ok ein húskarl Steinars. enn ſárir ſumir. enn er þeir voro ſkyldir leitar Þorſtein at hvar Grímr var. ok finna þeir hann; var Grímr þá ſár miök. enn ſonr Steinars lá þar hiá hönum daudr. ok er Þorſtein hlióp á heſt ſinn, þá kalladi Steinarr á hann ok mælti: rennr þú nú Þorſtein hvíti ſagdi han. Þorſtein ſvarar: lengra ſkaltú renna adr vika ſe lidin. Sídan ridu þeir Þorſtein út yfir n) mýrina, ok höfdu med ſer ſveininn Grím. ok er þeir komu út í hollt þat er

gregales, ubi ad tumulum veniebant, Thorſteinem et ejus comites inuadunt; atque illic orta eſt pugna. Steinar et ſui aſſeclæ erant 6 omnino viri adulti, 7us autem filius Steinaris 10 annos natus. Hunc congreſſum videre, qui ex aliis villis in prati inculti jugeris diſtributis conſtituti erant, et ad eos disjungendum adcurrerunt. Diremto certamine, deſiderati ſunt ambo famuli domeſtici Thorſteinis; occubuerat quoque unus famulorum Steinaris, partim autem ſaucii, erant (reliqui). Poſtquam ab inuicem ſeparati erant pugnantes, Thorſtein, ubi Grimus eſſet, requirebat; inueniunt Grimum, et quidem grauiter vulneratum, at filius Steinaris ibi apud eum jacuit exanimis. Inſilienti in equum Thorſteini Steinar clamauit, et fatus eſt: Fugis tu nunc Thorſtein Albe? inquiebat. Thorſtein reſpondet: Tu longius fugias, faxo, antequam hebdomas elapſa ſit. Deinde Thorſtein cum comitibus ſuis transpaluſtre vecti ſunt, et ſecum habebant Grimum puerum. Ubi euecti ſunt in ſalebram ſyl-

g) þegar at upp — *ilico ſurſum inuaſionem moliuntur.* Guelf.

h) tókſt, *occepit.* Hol. Jör.

i) 7 ſaman, ok han átti ſon 10 vetra, þar var ok ſon hans 10 vetra gamall. Jör. Guelf. Hol.

k) á veginum voru af ödrum bæum — *prope viam* etc.

l) fallnir, *occiderant.* Guelf.

m) 2 af Þorſteini, enn 3 af Steinari. Guelf.

n) Myrarnar, in num. plur. Guelf. Hol.

er þar verdr, *o*) þá andádiz ſveininn, ok gróſu þeir hann þar í *p*) holltit. ok er þat kallat Gríms-hollt. enn þar heitir *q*) orruſto-hváll ſem þeir bördaz. Þorſtein reid á Alftanes um kvelldit, ſem han hafdi ætlat, ok ſat þar ad bodi 3 nætur. enn ſídan biózt han til heimferdar. menn buduz til at fara med honum, enn han vildi eigi, ok ridu þeir 2 ſaman. Enn þann ſama dag er Steinarr viſſi van at Þorſtein mundi heim ríða, þá reid Steinarr út med *r*) ſió, *s*) ok er han kom á mela þá er verda fyri nedan Lambaſtadi, þá ſettiz han þar á melinn. han hafdi ſverd þat er *t*) Skrýmir het allra vapna *u*) beſt. han ſtód þar á melnum med ſverdit brugdit, ok horfdi *x*) þá á ein veg, *y*) þvíat han ſá þá á reid Þor-

ſylueſtrem, quæ ibi exiſtit, tum animam efflauit puer, quem ibi in ſalebreto humarunt quod inde Grimsholt vocitatur; at, ubi conflixerunt, Tumulus præliaris nomine cluet. Thorſtein peruectus eſt Alptaneſum eo veſpere, uti conſtituerat, tresque ibi noctes in conuiuio agitauit: deinde autem ſe comparat ad domu-itionem. erant qui ei ultro offerrent comitatum ſuum, quem ille recuſauit. Equitabant ergo duo ſimul (Thorſtein et hoſpes Noruegus). At Steinar eodem die exſpectabat Thorſteinem eſſe domum reuerſurum, ideo extrorſum ſecundum mare vectus eſt: ubi autem in tumulos glareoſos venit, qui infra Lambaſtados exſiſtunt, ibi glareto inſedit. Habuit gladium, qui Skrymer (vulnerator) adpellabatur, omnium gladiorum optimus. Stetit ibi in Tumulo glareoſo, cum ſtricto gladio, et in unam partem viſum direxit, tunc enim vide-

o) hiá götunni, *apud viam.* add. Guelf. Hol. Jör. I. P. Hrapp.

p) holtinu, in dandi caſu, vulgari magis conſtructione. Idem. hiá holtinu, *apud grumetum.* Hrapp.

q) orruſtu-hóll, uſitatius. Plerique orruſtu-hollt. Guelf. quam confuſionem vidimus ſupra.

r) ſiá. Hol. Jör. *fœnum.* Guelf.

s) þar til han kom á mel nockurn, þar ſettizt han uppá melinn — *usque dum in quendam tumulum glar. veniebat, ibi ſupra* etc. Hol.

t) ſkrímnir. Jör. P.

u) meſt ok beittazt (bitraſt) — *maximus et acutiſſimus.* Hol. P.

x) þá hiá, et mox exclud. Guelf. neque improbem.

y) þar er han ſá reid Þorſt. etc. — *qua parte videbat* etc. Hol.

Þorsteins utan z) um sandinn. Lambi þ) bió á Lambastödum ok sá hvat Steinarr hafdizt at. han geck heiman ok ofan á æ) backann, ok er han kom at Steinari, þá greip han ö) aptan undir hendur honum. Steinarr a) villdi slíta hann af ser. b) Lambi hellt fast. ok fara þeir nú af melinum á slettuna. enn þá rída þeir Þorstein it nidra götuna c). Steinarr kafdi

videbat Thorsteinem per sabuletum extus advehi. Lambius incoluit villam Lambastados, et quid Steinar agitaret, obseruauit. Ille discessit domo in crepidinem deorsum, et ubi ad Steinarem venit, subter alas eum pone prehendit. Steinar quidem conabatur eum ab se vi diuellere, at Lambius firmiter tenuit. interea de glareto in planitiem feruntur. Sed tum Thorstein et sui comites equitabant inferius per semitam. Steinar equo suo admissa-

z) med siónum, *per oram marinam.* P.

þ) bóndi, *colonus* (majoris ordinis) inser. Guelf. Hol.

æ) mel-backan, prout mea versio habet partim Hol. Guelf. Jör. I. Hrapp. *crepid. glareti*, quod membr. parum distincte expressit, nisi hæc fortasse posuit backa, pro ipso tumulo, Danico more.

ö) höndum undir herdar honum — *manibus subtus apprehendit ei humeros.* Hol. um han aptan ok undir hendur honum. Guelf. Hol. *auersum comprehendit sub alis.* eadem lectio est in Hrapp. I.

a) snaradizt vid (fast. Guelf.) ok vildi etc. — *corpus contorsit valde, et voluit* etc. opportune supplent iidem et Jör.

b) Lambi vildi han eigi lausann láta, ok s. h. fart, ok fórust þeir vída, ok upp af melnum, ita etiam Hrapp. enn þá ridu Þorst. — *eum dimittere noluit — — et ferebantur passim (inter luctantium amplexus) atque (demum) sursum de glareto,* ɔ: *in planitiem, quæ a superiore ejus parte inter id et Lambastados sita erat.* Hol. illud, uppaf, hic bene notandum est, i. e. putemus colluctantes delatos esse in planum mare spectans a maritima inferiore parte, sed tamen non caret obscuritate; rectius fuisset ad intelligendum, si stetisset: nidr af ofanverdum melnum — *deorsum superiore glareti margine.* Certe illud upp optime definit statum certantium, et situm inter adgressorem (Steinarem) et adgressioni destinatum Thorsteinem. fóru þeir upp af melnum, etiam præferunt Jör., sed illud ante, fóru upp vída, ignorant.

c) ok inn til siáfar (siáfarins) — *et introrsum ad mare.* add. Jör. I. Hrapp. quod mihi suspectum erat, nam opinabar eum secundum mare cursum direxisse; sed judicium tamen esto penes locorum gnaros.

hafdi ridit ſtódheſtum ſínum *d*) ok hlióp han inn med ſió. Þat ſá þeir Þorſtein ok *e*) undruduz Þat, Þvíat þeir höfdu ecki varir vordit vid *f*) för Steinars. Þá *g*) Þveradiz Steinarr fram á *h*) backann, Þvíat han ſá eigi at Þorſtein *i*) hefdi umridit, ok er þeir komu á *k*) backann framanverdan, þá hratt Lambi hönum fyri melin ofan á ſandinn, *l*) enn Lambi hlióp heim. ok er Steinarr komz á fætr aptr,

miſſario vectus fuerat, atque hic introrſum ſecundum mare currebat; quod videntes Thorſtein et ſocius mirati ſunt, nam nihil de itinere Steinaris animaduerterant. Tunc Steinar gradum obſtinauit in marginem glareti, non enim vidit prætervectum eſſe Thorſteinem: ubi autem in primorem tumuli crepidinem Lambius eum de glareto detrudit in ſabuletum, ipſe curſu domum ſe corripuit. Steinar in pedes reſurgendi copiam nactus curſu

d) ok hafdi bundit hann, (illud, hann, non illepide exclud. I.) heſtrin vard lauſs, ok hlóp etc. — *atque eum ligauerat, equus ligamento (forte) elapſus currebat* etc. iid. et Guelf.

e) ſpurdi, hvi ſæta mundi (þeir, ante omiſſo) *rogauit Thorſtein* (Comitem) *quo hoc ſpectaret.* Guelf.

f) Steinarr, tantum. Hol. Jör. Hrapp.

g) Þverradizt. Hrapp. ſuſpectum mihi illud duplum r hoc loco, etſi fateor mihi adhuc non ſatis certum conſtare de ſenſu inſoliti verbi, at Þverazt, forſan ſit, *tranſuerſum agi* vel *ſe agere;* is ſenſus juuatur originatione, ſed, quod ad rem obſcurior eſt altero. Accederem potius lectioni Cod. I. nempe ſnaradizt, quam et ſupra habemus explicatam ſub Var. *a*. Liber eſt infimi ordinis fateor, ſed multa ſunt in caſa ruſticuli, quæ non ſunt in regis aula, ſecundum prouerbium noſtratium.

h) melinn. Jör. Hrapp. quod adſpirat ſuſpicioni, quod backi et melr ſint, aut ſaltem, cum hi libri ſcriberentur, habiti fuerint pro ſynonymis.

i) ita quidem membr., cujus auctoritatem veneror. Sed, hafdi. Jör. Hrapp. indicandi modo, quod antiquius ſapit.

k) á ſandinn, exſec. Jör. et mox ſubjungunt. Hol. Þat varadizt Steinarr eigi — *id Steinar non præcauebat.*

l) han (Steinarr) raſadi ofaná ſandinn, enn Lambi tók hlaup (mikit, add. Guelf.) heim til bæar ſíns (byiarins, Guelf. at bæ ſínum, Hrapp.) — *ille (Steinar) in*

aptr, þá rann han eptir Lamba enn er Lambi kom at dyrum, þá hlióp han inn ok rak aptr hurdina. Steinarr hió eptir honum, *m*) ſva at ſverdit ſtód faſt í *n*) vindſkeidunum. Skilduzt þeir þar, geck Steinarr heim *o*). enn er Þorſtein kom heim, þá ſendi han um dagin eptir húskarl ſinn út til Leyrulækiar at ſega Steinari, at han færdi búſtad ſinn um Borgarhraun *p*), enn at ödrum koſti *q*) mundi han nióta þeſs vid Steinarr, ef han ætti fleira manna forrád, ok mun þá eigi koſtr

curſu Lambium ſectatur. At Lambius, veniens ad oſtium, intro ſe corripit, et oſtium fore occludit. Steinar ictum ei intentauit tanta vi, ut gladius infixus hæreret in frontiſpicii antis (aſſeribus) cantheriatis. Ita disjuncti ſunt. Steinar domum pedibus iuit. Thorſtein, ubi domum venerat, miſit poſtera die famulum ſuum domeſticum Leyrulakum extrorſus, dictum Steinari, ut ſedem transferret ultra Borgarhraun; at, alio pacto, ſe fructum inde capturum aduerſus Steinarem, ſi frequentiorem haberet hominum poteſtatem; neque tum facultas erit demigra-

ſabuletum decidit. at Lambius curſum (magnum) capeſſiuit domum ad villam (ſuam). Jör. Hol. Guelf. Hrapp.

m) í hurdina, ſva at faſt var ſverdit — *ictum fori, a tergo ejus impegit, ita ut figeretur gladius.* Guelf. fortaſſe omnium optime. deinde ignorat, ut debet, ambiguam vocem, vindſkeidunum.

n) vindſkeidinni. in num. ſing. ex Holanis N. et forte. G. in quo ſcriptura non eſt integra. aliquanto facilius intellectu, quam ipſius membranæ lectio, in textu expreſſa. vindſkeidar, in notis paullulum forte attingo. ‖ í hurdinni, *in fore.* Jör. P. Hrapp. I.

o) ok vard ferd hans hin hádogligſta — *atque ejus iter quam maxima irriſione dignum euenit.* add. Guelf.

p) ok vera í bruttu annan aptan med allt ſitt — *et intra alteram veſperam cum omni re ſua abeſſet.* inſer. Jör. Hrapp.

q) mun Þorſtein Egilsſon koma ok veita honum heimſókn, ok at þá ſkal ſkipta um med þeim (ok mun þá umſkipazt med ockr, mun þer þá etc. Guelf.) mun þá eigi koſtr bruttferdar, ef ver megum ráda. Húskarl fór, ok ſegir Steinari eyrendi ſín, ok fór heim ſídan. en Steinarr bió etc. — *Thorſteinem Egilli venturum, et ei domum aditionem facturum, atque tunc inter eos*

kostr brottferdar. Enn Steinarr bió ferd sína *r*) út á Snæfellsströnd, ok þar setti han bú saman, er heitir at Ellida, ok lýkr þar vid skiptum þeirra Þorsteins Egils-sonar. Þorgeir Blundr bió *s*) ad Anabrecku. han veitti *t*) Þorsteini *u*) illar búsifiar í öllu þvi er han mátti. Þat var eitt sinn er þeir fanduzt Egil ok Þorstein, at þeir ræddu margt um Þorgeir Blund frænda sinn. ok komu allar rædur ásamt med þeim. Þá qvad Egil:

Spanda

grationis. Steinar comparauit iter suum extrorsum in Snæfelsstrandam, et ibi rem familiarem constituit, ubi nuncupatur apud Ellidium (*procellam patientem*, ɔ: *locum procellosum*). *Atque ibi finis sit vicibus ejus et Thorsteinis Egilli filii* (*narrandus*). *Thorgeir Blundus Anabreckam coluit: ille Thorsteini malam præbuit vicinitatem in omni eo quod potuit. Euenit una vice, cum conuenirent, Egillus et Thorstein, ut multa de Thorgeire Blundo cognato suo sermocinarentur. Omnes sermones inter eos conueniebant. Tunc cecinit Egillus:*

Ex-

---

decisum iri (res inter nos in ordinem redigetur) neque tum facultas erit discessionis, si res in nostra sit potestate; famulus iit, et res sibi mandatas Steinari exponit; deinde rediit domum. at Steinar adornauit iter suum etc. Jör. Hrapp. et partim Guelf.

r) ok fór sva sem Þorstein hafdi áqvedit út á Snæfellsnes — *et migrauit prouti Thorstein edixerat extra in Snæfellsnes.* Guelf. ultima vox etiam est in I. P.

s) ok bió þar lengi sídan — *et ibi diu exinde habitauit.* add. Jör. I. Hrapp.

t) lengi, *diu.* add. Jör. Hrapp. um hríd, *aliquamdiu.* add. Guelf.

u) þar mönnum, *illius tractus incolis.* Hol. illar, in textum intuli, ex Hol. Jör. Hrapp. ut unice rectum. Contra, gódar, *bonam*, mire præferunt. I. P. et ipse Guelf. atque hic quidem clare, ut obseruauit A. Magnæus, lectio deprauata esse potest, ex ó-gódar, *non bonam*, detrita prima litera in matrice, aut ex industria ab librariis rejecta. || miklar, *magnam*, ɔ: forsasse grauem molestiam, importunam. C. E. K. L. M. et Fragm. Chart. i. quod in plerisque membranam sequitur, quid in hac extiterit, hodie non est cernere, propter aliquot literas (duas aut tres, ad summum), vetustate deletas.

x) Spanda ek y) jörd med ordum	*Extorsi 1) fundum verbis*
Endr. z) Steinari or hendi.	*Olim Steinari e manu*
Ek þóttumz þá *) orka	*Tunc mihi videbar operatus*
þ) Arfa Geirs til æ) þarfar.	*In 2) Geiris filii utilitatem*
Mer	*Meam*

x) fagnda, monstroso verbo, membr. a. fegianda, nihilo melius. Hol. E. Svec. stianda. C. et Fr. i. i. e. *emolitus sum.* stian, est *labor grauis*, unde verbum, at stiana. Nostra lectio, spanda, est ex Jör. Guelf. I. in qua mirum est ceteros tantas turbas dedisse, cum per se satis sit perspicua iis, qui aliquam prisci sermonis habent notitiam. ‖ Festi ek eid med ordum. K. L. M. Hrapp. *spospondi juramentum verbis.* in contextu absurde. varda ek einkis ordum, etiam inepte. O.

y) ord. Svec. E. prave. jörd ex Guelf. Hol. Jör. conseruaui, quod et a primo videtur fuisse in membr. a. etsi prima litera hodie visum fugiat.

z) Steinarr, in accusandi casu, improbe Hol. Svec. I. Steinars, video in collectione varietatum ad G. Pauli transmissarum, in textum illatum in gignendi casu, quod quidem consistere potest, et ab illo receptum est, at Steinari in dandi casu est elegantius. Steinarr sór hendi, corrupte, pro Steinars or h. Fr. i.

*) aka, deducere vel flectere negotium. Hrapp.

þ) Geirs til þarfar. tantum membr. a. et Fr. i. sine ullo lacunæ vestigio, quo stropha duabus syllabis truncatur. ‖ Geirs til þarfar meiri. Hol. K. L. M. Svec. Eyr til þ. meiri — *mulieri* vel *paci in majus emolumentum.* O. þarfar Geirs til meiri — *in majus emolumentum Geiri.* Hrapp. at vidisse oportuerat librarios, hic sermonem non esse de patre (cujus supra meminit Historia Cap. xxx...) sed de filio. Omnes hæ turbæ ortæ sunt e prima voce strophæ in membr. scribæ vitio omissa, quam homines imperiti, pro suo captu, voluerunt supplere.

æ) þarfa, in num. plur. Jör.

1) spanda, præt. a verbo ek spen. de quo supra a stroph. 16. G. Pauli, pag. 273. n. 5. in versu e skálda, mihi Edda, citato, recte quidem in metro verba habent, ad sententiam non item. Ordo esse debet, si recte memini, nam Edda careo: úlfr or skógi á sár at spania, i. e. *lupo sylvestri vulnera trahere (vellere, dilacerare) licet.* aliud est, ek spenni, spennti, at spenna, *extendo, effundo, dissipo*, in at eyda ok spenna, hodie junctis, de *prodigis*, et de Grimo episcopastro, cui lanii cognomen (skurd-grimr) in Annalibus ab laniatu pecorum. Han spenti fé (vel fiam) stadarins, opinor me ibi vidisse.

2) De Geiro et Thorunna Thorgeiri hujus

Mer bráz minnar ſyſtur	*Meam ſpem feſellit meæ ſororis*
a) Mögr *b*) hetumz *) þó *c*) fögrú	*Filius* 3) *pollicebatur mihi tamen ſplendid*ι
Mátti	*A malo*

parentibus, ſupra in Skallagrimi Hiſtoria (vid. Var. þ) nec non Landn. pag. 23. 24. Edit. Schalh. G. Pauli.

a) mögi. K. L. M. literæ *i* et *r* facile in membranis confunduntur, niſi librarius intelligens legat, ut contextus ſuadit. Alias mægi, gen. neutr. in Banda-manna-ſaga, eſt adfinitas. *ö* autem et *æ* propter cognationem inter ſe permutantur, i. e. *affinitas mecum contracta ob meæ ſororis conjugium.*

b) hittumzt. membr. b. i. e. Holana. G. N. I. Svec. hötumzt. Jör. neutrum cum ceteris cociliatur. Boni viri non intellexerunt, quod hetumz, in textu valeat, vel poſitum ſit antiquo more, pro het mer, in forma media. Ego de vi harum terminationum, umz, umk, et um aliquid dixi in Eddæ Sæm. Gloſſarii ſpecimine ad Tom. I. ‖ þótt hún ſe fögur — *etſi ea ſit formoſa.* H. ridicule ſatis. hittumzt á fögur, *ſplendidis (verbis) nos conuenimus,* et id quidem coacte, ſi ſermonem ſpectemus. O. Denique totam hanc ſtropham ſic exhibet. Hrapp. megri hietuſt þei fegri — *ſororis macies* etc. unde judicium fieri poteſt de ſcientia editorum.

*) Ita repoſui ex conjectura propria, quam firmat ex Holanis N. et adoptat G. Pauli de ſuo ingenio. þá præferunt ceteri, et ipſa membr. a. ɔ: *quando* vel *cum.* vide Var. ſequ.

c) Hæc eſt lectio Jör., quæ etiam fuiſſe videtur in membr. a, etſi hodie non perſpiciatur plane, propter literas fugientes, ob ætatis et utentium injuriam. Suffulciunt eandem K. L. M. Hrapp. præferentes fegri, paruo diſcrimine literarum. ‖ fögur, in neutr. plur. et ſubauditur, heit, cum m. poll. ſplendida promiſſa. Hol. Svec. fögur in ſing. foem. G. Pauli. vid. not. i ögur. I. artifex in deprauando.

3) hettumzt, retinet Dominus Gunnar et tamen legit, fögur, ſing. foem. ut in var. lect. attuli. vertitque verſiculum: *quantumvis formoſæ.* illud, hetumz-fögur, non recte neque e ſermonis genio ſic reddidit; nam ſecundum verba debuerat eſſe: *dicta mihi eſt formoſa*, vel *a me dicta eſt formoſa*, et hæc quidem coacte ſatis. Præterea res ipſa eſt abſurda, neque adeo credibile, Egillum hominem cordatum, ita ſenſiſſe (niſi ludens hoc injecerit) nam in manu matris, quantumuis formoſæ, non eſt, quales habeat liberos, niſi quod educationem attinet, ad quam tamen forma matris parum aut nihil momenti habet.

d) Mátti eigi *) bauls of bindaz
Blundr e) ek f) slíkt of undrumz.

A malo (inferendo) non potuit se cohibere Blundus (Nictans) ego id demiror.

Þorgeir Blundr fór i brott frá Anabrecku ok fór sudr i Flókadal. Þviat Þorstein þóktiz g) ekki mega vid han eiga. enn han vildi þó vægiaz h) þar vid. Þorstein

Thorgeir Blundus Anabrecka transmigrauit in Flokadalum austrum versus; nam Thorstein intellexit nullam se rationem cum eo habere posse, sed voluit tamen ibi a violentia temperare (clementer cum illo agere). Thorstein

d) mundi. O. in rhytmo elegantius. mundi et bindazt, in sententia etiam non prorsus adspernandum, si interrogatiue accipiatur: *Non abstineret malo*, vel *injuriæ? Non abstinuisse Blundum m.?* O.

*) baugs. Guelf. I. *ab annulo.* nugæ, sed forte fuerat bágs (báágs), *ab incommodo*, vel *molestia.* á-bágr, *obliquus, prauus.* at beygia, *curuare;* boginn, *curuatus.* bagi, *incommodum.* ganga í bága vid einn, de equis jugalibus; et brióta bág vid einn, *alicui aduersari oblique*, dixit Biarnius Gullbrár-skáld poëta, in encomio Kalfi Arnæi, de ejus in Olavum Sanctum perfida rebellione. || Deinde, ok beidazt, pro of bindazt, *etiamne poscere potuit pecuniam?* I.

e) ef, *si.* I. et mirum sane est Gunnarem Pauli, tam doctum hominem et elegantem hanc lectionem suscepisse in textum, et magis mira versio ejus in hac duas stroph. l. lineas versus ultimas: (mátti et mundi, priore linea retinet) *Hoc ipsum cum mirer non impune feret*, (*aut tulerit Blundus*). Primo, bauls, in versione omittit, nisi id intelligi velit ex illo, *impune;* deinde at bindazt bauls, reddit *impune ferre*, quod bona fide dicam, penitus falsum est, et tam contra usum sermonis nostri hodiernum, quam libros scriptos. at bindazt bauls, at bindazt tára, *lacrymis abstinere* vel *ab eis se cohibere;* at bindazt reidi sinnar, *se ab ira cobibere;* nempe illud verbum, at bindazt eins, est de iis quæ in nostra potestate sunt, non aliena, si usum linguæ velimus sequi. || ne ek — *neque ego* etc. Guelf. fortasse non ita male, quasi id ipsum a cognato suo expectauerit.

f) hlíkt, monstrose. Hrapp.

g) eigi mega láta han þar búa — *e re sua non esse, ut eum ibi sineret habitare.* Guelf.

h) vid hann fyri frændsemis sökum (sakir) — *erga eum, cognationis gratia.* Jön. Guelf.

ftein var madr *i*) ú-refiufsamur ok rett-látr. ok *k*) ú-áleitinn vid menn, enn hellt hlut sínum ef adrer menn leitudu á hann. enda veitti þat heldr þúngt fleftum at etia kappi vid hann. *l*) Oddr var þá höfdingi i Borgarfirdi fyri funnan Hvítá. han var hofs-godi ok réd fyri hofi þvi er allir menn guldu hoftoll til fyri innan Skardsheidi.

ftein erat homo fallaciarum expers, et jufti ftudiofus, abhorrens ab laceffendo alios, at conferuator ftrenuus fui juris, fi alii homines eum attentabant, quod fane inceptum, contentionem cum illo agitandi, impendio graui plerisque eueniebat. Tunc Oddus Tungenfis fummam rerum Borgfiordenfium a meridie albi tenebat, is erat flamen et fani antiftes, ad quod fanum omnes a meridie Skardsheidæ (Tesquis montanæ intercapedinis) facrum tributum conferebant.

LXXXVIII. Cap.
AND-LÁT EGILS SKALLA-GRÍMSSONAR.

Egil Skallagrimsfon vard madr gamall. en í elli hans gerdift hann þúngfærr, ok *m*) glapnadi honum bædi heyrn ok fýn. han gerdiz ok fótftirdr. Egil var þá at Mosfelli med Grími ok Þórdísi. Þat var ein dag er Egil geck úti med vegg

LXXXVIII. Cap.
DECESSUS EGILLI SKALLA-GRIMI FILII.

Egillus Skallagrimi filius grandis æuo factus eft, et pondere fenectæ grauis; labafcebat ei et vifus et auditus; pedum etiam rigore (imbecillitate) laborabat. Tunc Mosfelli degebat apud Grimum et Thordifam. Contigit uno die, ut Egillus foris fecundum parie-

i) hóffamr (um alla hluti. add. Guelf. I. et reliqua ejus characteris excludunt), *temperans (moderatus) ad omnia.* Guelf. Hol. I.

k) u-til-leitinn. Jör.

l) med þeim Tungu-Oddi var fátt (optazt þúngt) fídan er mál (þeirra) Steinars höfdu verit — *inter eum et Oddum Tungenfem erat frigusculum (fæpiffime offenfiones erant) ex quo inter illum et Steinarem fuerant litigia.* Guelf. I. P. Jör. omiffis quæ de Oddo fequuntur. pro fátt, fpatium vacuum relictum eft in Guelf. þeirra, non eft in Jör.

m) glatizt fyri honum bædi fyn ok heyrn. Guelf.

n) vegg ok drap fæti ok fell. o) konur nockurar fáo þat ok p) hlógu at. ok mæltu, q) farinn ertu nú Egil r) med öllu, er þú fellr einfaman s). Þá fagdi t) Grímr bóndi: u) midr hæddu konur at ockr þá er vid vorum x) ýngri y). Þá z) qvad Egil:

Vafs

parietem ambulans, offenſo pede, laberetur. quod cernentes foeminæ quædam, riſerunt id, dicentes: Nunc tu plane confectus es, Egille! cum cadis ſolus. Tunc fatus eſt Grimus herus: Minus irridebant nos foeminæ, cum juniores eramus. Egillus verſiculum fudit:

Impe-

n) hús-vegg, *parietem domus.* Jör. et mox: han drap vid fati fínum, ok fell, þvi ftakfteinótt (ita I. recte, fed ftackfteinótt, male, Jör. lacuna unius aut duarum vocum in Guelf.) var med veggnum — *nam a lapidibus incompoſitis confragoſum erat ſecundum parietem.* Jör. et partim I. Guelf.

o) nockur kona - - ok mælti. Guelf. in num. fing.

p) hlóu mikinn at — *magnum riſum ſuper eo triſere.* Jör.

q) aflfárr, *nunc robur tibi deminutum eſt, Egille!* Jör.

r) er þú fér eigi fyri fótum þer, ok fellr, etc. *cum tu non vides, quæ tibi ſunt ante pedes.* infer. Jör. Guelf. I. P.

s) ok miök (allmiök, omiffo ok. I.) ertú ordinn eptir þik — *multum de tuo priſtino vigore perdidiſti;* ad verbum: longe (*perquam longe*) *poſt te ipſum relictus es.* add Jör. I. P. Guelf. qui ultimus in vocula, eptir, deficit.

t) einn húskarl bónda — *unus domeſticoram heri.* Jör.

u) minnr. Jör. minna. I.

x) úngir, in pofitiuo. Hol. I.

y) ætla ek ok at þeim þyki * nú lítil (aut lítillar, hic legendum, aut deinde, verdt, expungendum, fi fermo fibi conftare debeat) tilfiá verdt um qvenfemi ockra — *atque etiam opinor, noſtram ad mulieres inclinationem parum ab iis reſpici,* vel *parum apud eas in cenſum venire (parum ab iis illius haberi rationem)* add. Jör. poteft et qvenfemi hic accipi de habilitate ad officium muliebre vel amatorium. fed ea vocis acceptio non eft ex ufu hodierno.

* ætla ek þeim þyki lítil qvenfemi ockar. Egil mágr — *credo iis paruam videri noſtram ad mulieres inclinationem, Egille adfinis!* I.

z) Egil fegir, at fva var þá komit, ok qvad ftöku eina — *Egillus dixit, eo tum ventum eſſe, et ſtichidium cecinit.* Jör. Egil fegir, at fva var, þá qvad han þetta — *Egillus dixit, ita eſſe, tunc hoc cecinit.* I.

þ) Vafs hefi ek æ) vá-för ö) heffis Vá

1) *Impedito et ancipiti greſſu utor Vitio*

þ) ita membr. a. Hrapp. Svec. Hol. quam lectionem etiam firmat, vafl, in Jör. nam interdum *l* pro *s* poſuere imperiti librarii. Sed, vals, præfert Dominus *Gunnar* e *Skaldæ* auctoritate, quod etiam firmant duo exemplaria Skaldæ, quæ nunc ad manum habeo; unum anteceſſoris mei *J. Olavii*, in Edda ab eo collata, quod exemplar aliis antecellere ſenſeo. hoc exemplar a me deſignatur per a. Skalda. Alterum deſcriptum eſt e *Pauli Sveinſonii* Diaconi, docti hominis, et in literis noſtris antiquis haud perfunctorie verſati; ex ejus ergo exemplari transſcriptum eſt, cum præfatione ſummi antiquarii et poëtæ, *Eggerbardi Olavii*, quod nunc eſt in poſſesſione viri illuſtriſſ. *P. F. Suhmii*, et a me per lit. b. Skaldæ in varietatibus deſignatur. De cetero vide var. ſequ. * || modo poſt, em ek, pro hefi ek, Skalda b. et in collatione Skaldæ a, pro varietate e libro C. unde nihil idoneum eruere queo.

æ) vafs. Jör. de qua lectione nihil audeo judicare; ſed, utcunque, res eodem cadit. vafor. membr. a. et traduces. quod velim alios, harum literarum ſcientes, explicare. inde adactus neceſſitate feci vá-för, etſi concedam, auribus ingratum eſſe illud *vá* repetitum; poſſet ergo pro *eo* reponi *vo*, alterutro loco, nam *o* tenue, et *a* graue ſiue *á* obeunt vices mutuas. et vofor præferunt ex Holanis G. N. vofur. mbr. b. H. va för, diuiſim, quod meam lectionem fulcit. Hrapp. vafar. c. in varietatibus Skaldæ a. vafr. Skalda utrumque, quod adoptauit *G. Pauli* mutatum tamen in vafur. Explicationem ejus videbimus infra ceterum vafr, una ſyllaba, poſſit eſſe *gradus minutus et infirmus*, qualis puerorum, at vafra, verbum, ea notione notum eſt.

ö) heſis, ex Holanis, N. heftis. Hrapp. quod *vinciendi* notionem quomodocunque importat. helſis. Jör. G I. Skalda a. b. et G. Pauli. heslis. corrupte, et ſine ſenſu. K. L. M.

Verſiculus hic, ſ. rectius ſemiverſiculus, qui an poſteriore parte ſua unquam ſuppletus fuerit, incertum habeo; hic, inquam, verſiculus, ſi partem ultimæ lineæ excipias, magna laboret obſcuritate, quæ magis in verbis, quam in rebus cubat. Dni. Gunnaris *verſionem in priorem partem vidimus in varietatibus lectionum, mihi partim improbatam. Ego alias lectiones ſecutus, pro meo tenui captu, et tempore iniquo, conatus ſum præſtare, quantillum potui, in rimatione ſenſus verbalis, quæ meum capitulum ſæpe in vertiginem egit. Verſio aliquibus illuſtranda eſt, ſed quam pauciſſimis verbulis. Multa præoccupata ſunt in varietatibus ll.*

1) *Ordo verborum in priore hemiſtichii parte talis a me attemperate ad verſionem conſtituitur:* Ek hefi vafs vá-för (vel va-för). vá (vel va) ſkalla heſſis em ek fallr. vafs, *genitiuus, eſt a Nom.* vaf, implica-

a) Vá fallr *b*) em ek ſkalla. 2) *Vitio improuiſo oculi caducus ſum*

Blautr Cccc 2 *Mollis*

tio, tricas, ambages, impedimentum, *cui cognatum* vafningr *in Niála*, *ejusdem fere ſenſus*.

a) va fallr. una voce membr. a. et traduces; quod ſonaret, *improuiſo caducus*. ſed tum difficulter e ceteris ſenſus elicitur, quæ difficultas me impulit, ad illud va, vel vá, ſeorſum capiendum. vo-fallr. idem. Hol. vel var. præced æ. || vá fullr, diuiſim. Hrapp va fullr. itidem. Jör. iſtud fullr rhythmum peccat. de cetero iſta vocum distractio meam lectionem firmat. Deinde: enn ei ſkalla. Jör. falſo, ſi verba in ſuo ſitu velimus accipere. || valfallz. Skalda a et b. *ſtragis;* unde nullus ſenſus idoneus erui poteſt. || va-fallr. retinet G. Pauli.

b) enn ek kalla. Skalda utraque. *at ego clamo*, ſc. ad auxilium ferendum. Ita vafs vafr heſſis, *implicitum inuolucre oculi*, allegorice notaret *caliginem oculorum*, ɔ: coecitatem. at veſia, eſt, et *inuoluere et implicare* in Carm. Gislii Surſonii. Alias vafs, in nominatiuo gen. neutr. eſt noſtratibus *torta et vacillans ambulatio*, ab at vafa, quod de ſuſpenſo in Rúnatals-þætti Odins habetur, cognatum Lat. *vagor*. heſs (eſs) pro *oculo* accepit *J. Olavius* in præclaro Tractatu ſuo de Arte Poëtica priſci Septentrionis, ubi tamen ſuppleri fateor adpellationem per adpoſitum, *Sión*, viſum. vide indicem hujus libri. Sed hic neceſſum foret ſemiplenæ adpellationi adquieſcere, cujus etiam exempla adtulit vir laudatus, ibidem; ea tamen apud veteres ſunt rariuſcula, et magis ad veniam poëticam neceſſitati datam quam ad artem exactam pertinent. Denique, pro ſkalla, in fine ſtrophæ, reponendum conjicerem ſkalli, in nominandi caſu, ɔ: *caluaſter*. Ceterorum ordo et ſenſus foret, is, quem propoſui in hac var. l. paulo poſt initium. ſkalla etiam accipi poſſet aduerbialiter, pro ſkadla, contracto e ſkadliga, *pernicioſe, periculoſe;* ſicut varla (valla), *vix*, a varliga, *caute*. *dl* autem interdum tranſit in duo *l*, ſicut fridla, *amaſia*, *concubina*, in frilla; midli, *inter*, in milli. Ita ſenſus hujus lineæ foret: ek em ſkalla va-fallr, *pernicioſe præceps in caſum ſum*. Denique verſio Domini Gunnaris (cujus lectiones jam ſuis locis attuli), in hanc priorem hujus hemiſtichii partem hæc eſt: *Falconis inſtar mibi* [1]) *collum eſt faſciatum*, *toto capite* [2]) *repente caluo* (*probe caluus mox moriturus*). Et hæc ſubnotat idem vir doctiſſimus.

[1]) helſi, *collare*, ab háls, *collum*. helſótt kyr etc.

[2]) váfallr, *cito labilis*, *utpote caluus*. Hactenus ille: an *collum faſciatum* habeant *falcones*, mihi non conſtat, qui Diſciplinæ Falconariæ imperitus ſum; ſed habeant ſane, cui uſui id fuiſſet Egillo ſeni? Deinde per *calvitiem* non ſtetit, quod Egillus *cito*

Blautr *c*) erumz *d*) bergi *e*) þota
f) Borr. en *g*) hluſt er *h*) þorrin.
Egil

Mollis eſt mihi in 3) *rupe crurum*
4) *Ramus. at* 5) *auditus defecit.*
Egillus

---

labilis aut *ideo cito moriturus*, nam multos annos viguerat et vixerat calvaſter. vide ſupra pag. 305. 334. cum not. t. et pag. 494. in Carminis lin. ult.

2) *Quod ad priorem partem vocis* vaför *attinet*, *lectorem remitto ad vocem* vá-lítit *in Eddæ meæ Sæmundinæ Gloſſario primæ partis*, *et ad ea*, *quæ occupata ſunt in hiſce varietatibus. Porro* ſkalli *eſt et* caluitium, *et* caluum caput, *et* caluus homo; heſſir, dux, præfectus, *ex mea ſententia; atqui credo*, oculum, qui eſt lumen corporis, et dux domini ſui ambulantis, *recte dici poſſe hoc loco ab Egillo caluaſtro* ſkalla heſſi, *i. e.* ducem capitis calui vel hominis calui.

c) erum. Jör. quod eodem redit. em ek, *ſum ego*. Skálda utraque. eims. Holani. præter N. qui præfert eins, *ſimiliter*, *etiam*.

d) Ita membr. et plurimi, ſed bergis, Jör. Skalda b. et G. Pauli, in genitiuo, quæ lectio, quoad ſenſum, facilior eſt, etſi illa altera conſiſtere poteſt, ſubaudita Præpoſitione i vel a, *in*.

e) fótar, in ſingulari, omnes; pro quo fóta, in plurali recte reſtituit G. Pauli.

f) borrinn. K. L. quod eodem fere redit. borginn. Hrapp. bær. Hol. et Svec. berr. Skalda b et a, prima lectione; ſed borr, pro variante e Codice c.

g) Ita G. Pauli et Jör. item Skaldæ; ſed luſt. membr. Jör. Hol. Svec. per quod, etiam *libido venerea* intelligi poteſt. lauſt. N. K. L. Hrapp. vitioſe.

h) þætinn. Hol. mendoſe et obſcure. þerrin. Skalda b. itidem.

3) bergi fótar, *ad verbum expreſſum eſt in verſione*, *ſed ad ſenſum valet:* In ſummo interfeminio, vel intercrurio, *ſi hoc dicere liceat*, *et aliis verbis:* in imo abdomine vel aqualiculo ventris (*una voce*, inguine), *cui* veretrum *noſtrum cohæret. Ideo autem poſuit poeta* berg, *quod dictum* abdomen, *propter craſſitiem ſuam* kletti *adpellatur;* klettr *eſt ſynonymum* rupis (bergs *vel* bergis). *Ergo* berg *vel* bergi *pro* kletti *uſurpauit per licitam metalepſin*, *etſi aliquid diſtent* kletti *et* kletir; *ſed talis diſtantia in vocibus*, *vel literis*, *vel re cognatis*, *non obſeruatur; conf. ſupra pag.* 459. *var. lect.* a.

4) borr, terebra, ſubula. bergis, *genitiv. a* berg (*imo a* bergi. *G. M.*) ſaxum, rupes. *G. Pauli in nota. Senſum percepit vir doctus*, *ſed turpe dictu auerſatus vertit hæc*, blautr erumz bergis fóta, paphiis luſibus ſum impar. Skalda *hoc exemplum adfert figuræ Charientiſmi*, *ſed in illa* terebra *parum Charientiſmi video; ergo mihi placuit*, *τo* borr, *quod etiam* ligni *nomen Eddicum eſt*, *accipere*, *ut verſio mea præ-*

Egil vard med öllu ſiónlauſs. Þat var einnhvern dag, er vedr var kallt um veturinn, at Egil fór til elds, at verma ſik. *i*) matſelian ræddi um, at þat var undr mikit, ſlikr madr ſem Egil hafdi verit, at han ſkyldi liggia ſyri fótum þeim, ſva at þær mættu eigi vinna verk ſín. Ver þú vel vid, ſagdi Egil, þótt ek bökumz vid eldinn ok míkiumz ver vid um rúmin. Statt þú upp, ſagdi hún, ok gack til rúms þíns ok lát oſs vinna verk vor. Egil ſtód upp ok geck til rúms ſíns ok qvad:

k) Hvarfa ek blindr *l*) of branda
m) Bid ek *n*) eirar ſýn geira

Þann

Egillus viſu in totum orbatus eſt. Aliquo die hyemis (*proximæ* vel *ejusdem*) *cum frigida eſſet tempeſtas, accidit, ut Egillus ignem accederet ad calefaciendum ſe; ſuper hac re verba fecit proma-conda, ſtupendum eſſe* (*prædictans*) *tantus vir atque Egillus fuiſſet, eum pedibus illarum objacere, ita ut ſua officia nequirent adminiſtrare. Benignam fac te præbeas ad hoc, inquit Egillus, etſi ego me ad ignem focillem, et obtemperemus inter nos de locis. Surge tu, inſiſtit illa, atque i ad locum tuum, et ſine nos noſtris fungi negotiis. Egillus ſurrexit acceſſitque ſedem ſuam et modulatus eſt:*

Erro cæcus 1) *circa titiones* (*focum*),
Pacem oro 2) *nympham culinariam*,

Tan-

fert, latinitati, quantum opinor, congruenter, atque etiam caſtitati.

5) hluſt, auris interior, auris meatus (audiendi organum. G. *M.*) hludſt, *a* hliód, ſonus, *hic pro* auditu, *meton. ſubj.* G. Pauli.

i) ok retti fætr ſína at elldi, þá ſpurdi madr einn, hvert honom væri kallt á fótunum, ok bad han eigi ofnær retta eldinum etc. quæ aliquanto poſt in textu habentur, Jör. omiſſo quod intercedit in textu, de negotio Egilli, cum promaconda.

k) hvarfla, ex Holanis H. id. uſitatius. hvarf, *circumii.* K. L. M. Hrapp.

l) um. Svec. id. uſitatius. af brandi, *ab igne.* Hrapp. ſuſpecte.

m) beid. id. O.

n) eira, *paces*, in plur. aut *temperare*, ſi pro verbo capiatur. Hol. haud ineleganter. eydar ſyn greida. O. eidar, pro audar, licet accipere, unde ſenſus fit: *Nympham divitiarum oro commoditatem.*

1) Poſtes, *vertit* G. Pauli; *ſed mihi ex circumſtantiis alterum placuit, nam ſenex nunc eſt in coquina conſtitutus. Utraque tamen verſio, ſi uſum ſermonis ſpectemus, recta eſt.*

2) Geiri *eſt* ignis *nomen Eddicum*, *ſine dubio a ſua* vi penetrandi. *Promaconda autem*

o) Þann *p*) tier ek harm á *q*) hvarma	*Tantum prædico ærumnam mihi*
r) Hvítvöllum mér ſetia.	*In* 3) *albis ciliorum campis ſedere:*
s) Er jardgöfugr ordum	4) *Poſtquam, avitis poſſeſſionibus nobilis,*
Ord	*Ham-*

hoc loco occupata eſt in negotio culinario; *adeo poëta ſatis facete denominationem iſtam fabricatus eſt. Vide annotationem Domini* Gunnaris. "ſyn, dearum una. geira ſyn, mulier. geir *autem hic non* haſta; ſed geiri *dicitur* panniculus; *etiam* geirvarta, ſummum mammulæ. *Item* geir (haſta muliebris) acus, *ut* nála nauma, *in* Grettis-ſaga" *hæc ille.*

o) þá-harma, in plur. O.

p) Hæc eſt plauſibilis reſtitutio Dni. Gunnaris, nam libri ceteri præferunt, ber ek, *fero*, quod vix procedit, propter ſequens ſitia, ſi pro verbo capiatur; ſed ſi pro nomine in accuſandi caſu, utcunque tolerari poteſt, hoc ſenſu: Eam ærumnam mihi — ſeſſorem; foret autem inaudita, ſed tamen analogice formata, a nominatiuo verbalis ſubſtantiui ſiti, genit. et accuſ. ſitia, pro quo ſeti, ſeta, uſitatius. ‖ veg ek, gero, Hrapp. et deinde harma bruma, ad verbum, *ærumnarum infirmitatem*, id.

q) hvörmum. O. quod non improbat, imo alteri præfert, quod in parentheſi adponit Dnus. Gunnar. Sed cæcuties non habet ſedem ſuam in ciliis; etſi ejus verſio præferat, *circa alba cilia mihi ſedere*, de cæcutie, per hypnallagen quandam tolerari tamen poſſet, ut ciliis viſus et viciſſim cæcuties propter vicinitatem cum oculis, quorum hæc ſunt propria, tribuatur.

r) hnitvöllum. K. L. M. quod ſi per y ſcriberetur, credit collega meus J. Johnſonius, non inepte adplicari poſſe de oculis, ut appellentur *globoſi ciliorum campi*, translatione facta a figura glandis ad figuram oculi. Mox mik pro mer, *me*, eſt in Hrapp.

s) Priorem partem hujus carminis transfert Dnus. Gunnar ad paullo præcedens ſtichidium, atque ejus poſteriorem partem facit, cum illud ſtichidium non conſtet niſi quatuor lineis; hanc vero poſteriorem partem, ut ejus verbis utar, "cum quo pertineat, neſciam, mittere etiam liceat." *Etiam* eo pertinet, quod alia carmina hujus Hiſtoriæ omiſit. Eſt autem in hac parte carminis comparatio præſentis ſtatus ſenis inualidi, qui deſpectui habetur, vel ab ancillis domeſticis, cum priſtino ſtatu ejusdem in juuentute, cum in pretio haberetur a regibus, quod non adeo obſcurum fuiſſet videre tanto antiquario et poëtæ, atque Dnus. Gunnar eſt, ſi tempus et attentionem adplicare voluiſſet. ‖ Mox jardargöfugum, in ablat plur. K. L. M. Hrapp. quod quomodo ad *verba* (ordum) adplicari poſſit, non video.

Ord *t*) mín Konúngr fordum
Hafdi gramr at gamni
u) Geir *x*) hamdiz mik framdi.

Þat

Hamderi gladius, Rex,
Meis verbis oblectatus,
Me suis verbis princeps cohonestauit.

Acci-

3) á hvarma *vel* hvörmum hvítvöllum; *Dnus. Gunnar vertit:* circa alba cilia, et adnotat: hvarma hvítvellir, cilia, præ fenio albicantia, f. incana (papillæ). *Sed antea dixi sub* var. q. *nec* visum, *nec* cæcutiem *tribui posse* ciliis. *Sed poëta verosimiliter oculos vocauit* hvarma hvítvelli, *per hypallagen quandam, ab eorum* situ depressiore *sub* ciliis in editiore loco sitis.

4) *Hæc particula* er, *sic accipienda, bene notetur, propter contextum cum priore hemistichio, quem non obseruasse opinor doctissimum interpretem. Vid.* var. s. *neque sane ea acceptio est admodum trita de* tempore præterito; *habemus tamen in* Hyndlo-liódum: voro ellifo ásir taldir, Baldr er hné at bana þúfu, þá er han var hníginn etc.

t) þau, O. *eis* f. *istis*, inepte.

u) Geirhendiz mer senda. O. unde nihil erui potest contextui congruum. Geir hendiz vel hamdiz tók framdi. Svec. et Hol. fine sensu in contextu.

x) hamdiz et handiz leik, framdi. itidem. K. L. M. et Hrapp.

Posterior pars carminis ita in ordinem prosaicum redigitur, versioni congruenter:

5) Er jardgöfugr 6) hamdiz geir gramr hafdi ord mín fordum at gamni. Konúngr framdi mik ordum.

5) er *paullo antea occupatum est.* jardgöfugr *intelligitur* ódalborinn madr, ad prædiorum auitorum propriam possessionem natus. ódal *tamen et* adal, *est quæuis* propria possessio, *ut videmus in* Loka-fenna *Eddæ Sæmundi; quoniam autem* latifundia *sunt præcipua inter possessiones, ad ea, vel* Egilli *tempore, oportet notionem του* adal *restrictam fuisse.* göfugr *autem ad verbum est* dotatus, *a* giöf, donum, *et applicatur ad omnia* naturæ et fortunæ dona insignia.

6) Hamdir, *filius* Gudrunæ Giukiados, *lapidum jactu fuit interfectus, ut tradit Edda utraque. Hinc Edda Snorrii nominatim* lapidem *vocat* Hamdis grand, noxam Hamderi. *Quod* Hamdis sverd, lapidem *vocet, non ausim adferere, sed res eodem redit, nam sic vocari sane potest, sicut* caput humanum *vocatur* Heimdals sverd *in eadem Snorrii Edda, quoniam* Heimdallus *diuus, eo erat occisus. Nunc conjungamus* jardgöfugr Hamdis geir, *secundum modo annotata, et habemus nomen proprium* Adalstein, *audacter, at recte, secundum regulas poëticas designatum.*

Þat var enn eitt sinn, er Egil geck til elds at verma sik, þá spurdi madr hann hvart honum vari kallt á fótum, ok bad hann eigi retta of nærr eldinum. Sva skal vera, segir Egil, enn eigi verdr mér nú hóg stýrt fótunum, er ek sé eigi, ok er ofdaúfligt y) siónleysit. Þá qvad Egil:

Lángt þiki mer.
Ligg ek z) einnsaman
Karl afgamall
þ) Fir æ) Konúngs ö) vörnum.
Eigom

Accidit porro una vice aut cum Egillus focum ad fouendum sese accessisset; tunc homo quidam rogauit eum an pedibus frigeret monuitque, ut ne pedes porrigeret nimium prope ad ignem. Ita fiet, inquit Egillus, at nunc mihi non sit facile pedum regimen, quando visu careo; nimium tristis est coecitas. Tunc cecinit Egillus:

Tædet me temporum 1),
Cubo solus
Senex decrepitus
2) *Procul ab regiis præsidiis:*
Habe-

y) siónlausum, Adjectiuum in dandi casu, quod hic non facile est exprimere, versioni congruenter, in se tamen hæc constructio non caret elegantia. Jör.

z) einsámall. I. Hrapp. plebejum et ex altero corruptum.

þ) Adoptaui in textum ex Hol. et O. quam lectionem etiam membrana videtur agnovisse, nam in ea hodie non est liquidum eam voculam legere, sed olim videtur habuisse nudum f, cum i suprascripto. fyrir, est in Svec. et quibusd. Hol. corruptum, puto, ex altero; sonat tamen *ante*. || At, *ad*, *apud*. Jör. quod cum ceteris lectionibus a me receptis non conciliatur. A, *in*. I. || I, *in*. E. et Fragm. i. de quibus idem valet, quod dixi de var. *at*. || (I) klædum óvörmum. Hrapp. K. L. M. (*in*) *vestibus* (*stragulis*) *non calidis*, quod sine dubio est glossa.

æ) kóngs, *clare*. Jör. et Svec. In mbr. E. I. est scripturæ compendium, nempe *ks*, cum transuersa virga super, quod ex more membranarum solet Konúngs designare. Non tamen nego id etiam commode legi posse per kyns, *familiæ*, *cognationis*, unde sensus existit plausibilis, de quo in nota aliquid dicam. || kotúngs örnum, *G. Pauli*, ex conjectura, quod vertit: *ante rusticuli focos*, et simul monet, quod Egillus hoc epigramma fuderit ad focum jacens (quidni sedens? örnum, quidem ab arinn, *focus*, bene procedent, sed kotúngs, de Grimo, hero et adfine Egilli, nullo modo tolerari potest. *G. M.*) Porro vir laudatus ita pergit: Nactus sum ex Codice quodam, sic satis mediocri, lectionem hujusce modi: a kalls veinum (kall etiam notat *hominem plebejum* vel *rusticum*, atque adeo hic non potest admitti. *G. M.*) nullius quidem in

Eigom a) ekkiur
Allkalldar tvær.
En þær konur
b) þurfa blossa.

Habemus in conjugio 3) viduas
Perfrigidas duas,
Illæ autem mulieres
Indigent 4) flamma.

Þat *In*

se momenti, ex qua tamen aliquid paullo melius liceat conjectura, sc. kalldbeinum, *frigidis tibiis:* kolbeinum, *tibiis carbonum instar aridis, et agilitate defectis,* quæ et comparatio satis usitata: at kallsi sveinum, *pueris* vel *junioribus ludibrio*, a quo hic non procul aberat; hactenus ille. || kóngsmönnum, *viris* vel *satellitibus regiis.* O.

θ) örnum, ex H. de quo vide Dnum. Gunnarem et me in var. præced. et potest commode adplicari ad lectionem receptam, fir Konúngs, ut sit sensus lineæ: *Procul a focis regiis.* || veinum. I. et Codex quidam Dno. Gunnari laudatus in var. præc. unde facile restitui potest, vel vernum, id. ac vörnum, vel reinum, quo *terra regia* designatur. rein vocatur *tenue spatiolum terræ in longum porrectum.*

1) *Hæc est Dni. Gunnaris versio; propius ad verbum foret, et id quidem latine, ut opinor:* Longum mihi videtur tempus.

2) *Ab initio strophæ* fir, *vel si mavis* firr, *positum est pro magis usitato* fiær, *priscis* fiarr. *Deinde* regia præsidia, *vel intelliguntur* regii satellites, *vel* regia domicilia, *nam* vörn *et* grid *in sensu non procul ab se distant; atqui* grid *notat et* pacem *et* domicilium *apud* priscos. *Si pro* Konúngs *adoptare volumus* kyns, *adlatum in var. lect.* æ, *et* vörnum *in modo accepto sensu retinere, queritur poëta in hac stropha,* se procul abesse a familia sua, *nempe filii* Thorsteinis, *qui in ea erat primarius. Denique, si adoptemus:* I (á, at) kyns vörnum (örnum, *quæ optima lectio foret, si plures haberet auctoritates*), *diceret poëta:* se sub tutela (cura, vel in domiciliis) familiæ esse, *uti et erat apud* Thordisam, *Grimi uxorem, suam ex fratre neptim.*

a) reckiur, *lectos.* K. L. M. Hrapp. inepte.

b) þursu, posuit *G. Pauli*, nulla necessitate. þurftu, *indigebant.* I. haud ellipide. || þiggia, *lubenter admittunt (flammam).* K. L. M. Hrapp.

3) ekkiur. Skalda (*et* Grágás). Hæll er sú kona er búandi hennar er veginn, *i. e.* *hæll* dicitur illa mulier, cujus maritus est occisus; hæll *autem est* calx, extremum pedis, *Dan.* Hæl. *G. Pauli. Figura metalepsis hæc est ab æquivocatione literali petita, qua magni poëtæ olim delectabantur.*

4) ἄυξησις, pro magno calore.

A. D post 980. Þat var á dögum Hakonar ens ríka *c*) ofanverdum. Þá var Egil Skallagrimsson a níunda tigi *d*), ok var han þá hress madr fyri annars sakir, enn siónleysis *e*). Þat var um sumarit, er menn biúgguz til þíngs, þá beiddi Egill Grím at rída til þíngs med honum. Grímr tók þvi seinliga, ok er þau Grímr ok Þórdíz töluduz vid, þá sagdi Grímr henni hvers Egil hafdi beidt. vil ek at þú forvitniz hvat undir muni búa bæn *f*) þessi. Þórdís geck til máls vid Egil frænda sinn. var þá mest gaman Egils at ræda vid hana. Ok er hún hitti hann, þá spurdi hon, er þat satt frændi, er þú villt til þíngs rída, vilda ek at þú segdir mer hvat veri i rádagiörd þinni. Ek skal segia þer, segir hann, hvat ek hefi hugsat. ek ætla at hafa til þíngs med mer kistur tvær

In diebus Haconis potentis supremis Egillus Skallagrimi filius in nona ætatis decade constitutus erat, tumque adhuc ab ceteris rebus viguit, præter coecitatem (visum). Ea æstate, cum incolæ se ad iter comitiale pararent Egillus Grimum orabat veniam cum eo in comitium uniuersale eundi. Grimus ad eam dandam tardum se præbuit. At ubi Grimus et Thordisa sermones inter se conferebant, Grimus ei ostendit quid Egillus orasset. volo (addit) ut explores quid lateat sub petitione hac. Thordisa in colloquium iit cum Egillo cognato suo, (tunc enim præcipuum ejus erat oblectamentum, cum ea fabulari). Atque ubi eum conuenit, sciscitata est; numquid verum est, mi cognate, quod tu ad comitium velis equitare? vellem, ut mihi narrares, qvid insit consilio tuo. Narrabo tibi inquit ille, quod cogitaui: constitui mecum vehere in comitium cistas eas duas, quas mihi dono

c) aundverdum, *primis*, omnes libri (mira hallucinatione) præter I. qui vocem hanc omittit, paullo tolerabilius, sed tamen minus determinate, quam par erat, unde adeo necesse habui, substituere ofanverdum. *Thorfæus* in margine I. statuit hoc fuisse post annum 980. atqui Hacon Dynastes 15 annos regnauit ab eo anno, ergo crediderim hic designari, ad minimum, unum annorum currentium ab 988 ad 995, sed quis annus fuerit, difficile et definire. Interest scire, quot annos Hacon regnauerit; vide Chronologiam ad annum natalitium Egilli, pag. 147 supra, cum nota.

d) ára alldurs sins — *annorum ætatis suæ.* supplent Jör. et Hrapp.

e) Quæ sequuntur de proposito Egilli ad Comitia proficiscendi, penitus exclusa sunt in Jör. I. et Hrapp. qui hic statim subjungunt: at Mosfelli var höfd selfaur etc.

f) þeirri, *illa*, vulgatius. Hol.

tvær er Adulſteinn Konungr gaf mer, er hvartveggi er full af enſku ſilfri. ætla ek at láta bera kiſturnar til laugbergs. Þá er þar er fiölmennazt. ſidan ætla ek at ſá ſilfrinu. ok þiki mer undarligt ef allir ſkipta vel ſín ímilli, ætla ek at þar g) mundi vera þá hrundningar edr pústrar. eda bæriz at um ſidir at allr þíngheimrinn berdiz. Þórdís ſagdi, þetta þíki mer þiódrád, ok mun uppi medan landit er bygt. Sídan geck Þórdís til tals vid Grím ok ſagdi honum ráda-giörd Egils. Þat ſkal alldri verda at hann komi þeſſu fram ſva miklum firnum, ſagdi Grímr. Ok er Egill kom á rædur vid Grím um þíngferdina, þá taldi Grímr þat allt af, ok ſat Egill heima um þíngit. eigi líkadi honum þat vel. var han heldr ufrýnn. At Mosfelli var höfd ſelföri, ok var Þórdís i ſeli um þíngit. Þat var eitt qveld, er menn biugguz til rekna at Mosfelli, at Egil kalladi til ſín þræla tvo er Grímr átti. han bad þá taka ſer heſt.

dono dabat Adalſtenus, quarum utraque plena eſt argenti anglicani; decreui eas ciſtas portandas curare ad judicialem rupem, *cum illic maxima eſt hominum frequentia; deinde conſtitui* illic *diſſeminari argentum; et mirum mihi videtur, ſi omnes bene inter ſe partiuntur; crediderim ibi tum futuras truſiones (impulſiones) aut colaphos, aut euenire poſſe denique, ut omnis concio confligat. Thordiſa dixit: Hoc conſilium excellens eſſe cenſeo; atque ejus memoria perennabit, quamdiu terra hæc culta fuerit. Deinde ea colloquium cum Grimo iniit, et ei demonſtrauit propoſitum Egilli. Id nunquam fiat (ſaxo) ut hoc ad effectum perducat rem adeo abſurdam (talia monſtra) dixit Grimus. Cum autem Egillus mentionem apud Grimum inferret de iſto comitiali itinere, Grimus id in totum diſſuaſit. atque adeo Egillus ſub comitiis domi reſedit; ea res ad ejus animum non erat, quamobrem majorem in modum auſteram præferebat ſpeciem. Mosfelli pecus oeconomicum (lactarium) ad mapalia traductum eſt, atque Thordiſa per tempus comitiorum in mapalibus erat. Contigit una veſpera, ubi ad cubandum ſe compararet familia Mosfelli; tunc Egillus ad ſe vocauit ſeruos duos, quos Grimus poſſidebat, jubens ut equum ſibi adpre-*

g) muni þá vera. Hol. ſitu verborum ſuaviore.

heſt. vil ek fara til laugar. *h*) ok er *i*) Egill var búinn, geck han út, ok hafdi med ſer *k*) ſilfr-kiſtur ſínar. han ſteig á heſt, fóro þeir ſídan ofan eptir túninu ok fyri brecku, þá er þar verdr; er menn ſá ſídazt *l*). En um morgunin er menn riſu upp *m*), þá ſá þeir *n*) at Egill hvarfladi á *o*) holltinu fyri auſtan gard, ok leiddi eptir ſer heſtinn. fara þeir þá til hans, ok *p*) fluttu han heim. enn hvarki komo aptr ſídan þrælarnir ne kiſturnar. ok eru þar margar getur at, hvar Egill hafi fólgit fé ſitt. Fyri auſtan *q*) gard at Mosfelli gengr gil *r*) ofan or fialli, en þat hefr ordit þar til merkia, at i *s*) brádaþegium *t*) var þar vatnfall mikit, enn

adprehenderent, volo enim ad calidum lauacrum ire: atque ubi paratus erat, exiit ædibus, et habuit ſecum ciſtas ſuas argentarias. equum inſcendit. deinde per aream prati domeſticam deuecti ſunt et ſubter cliuum, qui ibi exiſtit, quantum poſtremo obſeruatum eſt. At mane poſtero, cum ſurgerent familiares, viderunt Egillum errantem in ſalebreto ab oriente villæ equum poſt ſe ducere; itaque accedunt eum et vehunt domum: at neutri redierunt deinde, nec ſerui neque ciſtæ. Atque multæ conjecturæ ſunt ſuper eo ubi Egillus abſconderit argentum ſuum. Ab oriente ſepto prati domeſtici ad Mosfellum chasma e monte decurrit. atqui illic notatu dignum euenit, quod in præcipiti (intenſiore) regelatione magnum ibi extitit aquarum profluvium;

h) ok ſkulut þer fara med mer, ſegir hann — *et vos mecum, inquit ille.* add. Jör. Hrapp. et I.

i) heſtrinn, *equus* (*ſtratus erat*). Iid.

k) kiſtur, tantum, Jör. et Hrapp. ſed ab usque voce búinn, usque ad, fóru þeir ofan etc. omitt. I.

l) til þeirra, *de eorum itinere.* add. Jör. et Hrapp.

m) ok verkmenn gengu út — *et foras exirent operarii.* add. Iid.

n) fyrir auſtan túngard á hollti einu at Egil var þar einnſaman ok I. e. ſ. heſt — *ſepto prati domeſtici in quodam ſalebreto ſolum conſtitutum — — aliquem equum.* Iid.

o) hól einum, *in tumolo quodam.* I.

p) fylgia honom heim — *domum comitantur.* Jör. Hrapp. I.

q) Mosfell, tantum, Jör. et Hrapp.

r) mikit, *magnum.* add. Iid. et I.

s) bredaþegum, pro varia lectione in margine Jör. poſuit *A. Magnæus,* quod fateor me parum certo intelligere, etſi referri posſit prior pars ad verbum at bræda, *liquare.* Scio quidem bredaſönn exiſtere in Volsunga-ſaga, Cap. I. paullo poſt initium,

enn eptir þat er vötnin hafa framfallit, hafa fundiz i gilenu enſkir *u*) peníngar. geta menn ſumir at Egill muni þar ſeït hafa fólgit. Fyri nedan *x*) tún at Mosfelli ero ſén ſtór ok furdulega diúp *y*). hafa þat margir fyri ſatt, at Egill muni hafa kaſtad þar *z*) í fé ſínu *þ*). Fyri ſunnan ána ero laugar, ok þar ſkamt frá jardholur ſtórar, ok geta þeſs ſumir at Egil mundi þar hafa fólgit fé ſitt, þvíat þángat er opt ſenn hauga-eldr. Egill ſagdi, at hann hefdi drepit þræla Gríms. ok ſva þat, at han hefdi *æ*) kiſturnar fólgit, enn þat ſagdi han eingum manni hvar han hefdi fólgit *a*). Egill tók ſótt eptir um hauſtid, þá er hann leiddi til bana. enn er hann var andadr, þá-let Grímr

vium; at, poſtquam aquæ ſe effuderunt, in eo chasmate inuenti ſunt nummi anglicani adeo conjiciunt quidam Egillum ibi occuluiſſe pecuniam. Deſub area præti domeſtici Mosfellenſis ſunt lamæ magnæ et mirum quam profundæ; multi pro vero ſibi perſuadent, Egillum eo dejeciſſe pecuniam ſuam. A meridie amni ſunt lauacra calida, et prope ab his foueæ magnæ; et conjectant quidam Egillum ibi condidiſſe pecuniam ſuam, nam ibi ſæpe viſa eſt tumulorum ſepulchralium flamma. Egillus profeſſus eſt, ſeſe occidiſſe ſeruos Grimi, itemque ciſtas abſcondiſſe, at nemini dixit, ubi abſcondiſſet. Eo autumno poſt Egillus morbum cepit, et quidem letalem ſibi; at, poſtquam extinctus erat, Grimus eum indui curauit veſtimentis eximiis,

ſed alio ſenſu, cujus rationem reddit eadem Hiſtoria.

t) þá er þar voru ſnióvar miklir, ok mikil vatnföll (vatnsföll) urdu eptir gilinu, hafa þar fundiz etc. — *ubi nimium copia, illic erat, et magna aquarum profluuia per chasma fluuii exiſtebant, quod ibi inuenti etc.* Jör. et cet. partim, ſed corrupte.

u) ſilfr-peníngar, *argentei.* Jör. Hrapp. et I. ſed enſkir modo ante non eſt in I.

x) gard, Iid.

y) milli árinnar (m. hans ok árinnar. Hrapp.) *inter eam et amnem.* add. Iid.

z) látid þar nidr fara feid ok þrælana med — *demiſiſſe pec. et ſeruos una.* Jör. et Hrapp.

þ) Hinc usque ad, Egill ſagdi at hann etc. omitt. Iid. et indidem usque ad, Egill tók ſótt. omitt. I.

æ) fólgit fé ſitt — *pecuniam ſuam.* Jör. et Hrapp.

a) Hic nouum caput incipiunt. Iid.

Grímr færa Egil i klædi gód. ſídan let han flytia hann ofan i Tialdanes, ok giöra þar haúg *b*). ok var Egil þarí lagdr, ok vápn hans *c*) ok klædi *d*).

eximiis, deinde in Tialda-neſum (Tentoriorum Linguam) deuehi, et inibi tumulum ſtrui, in quo Egillus conditus eſt, cum armis ſuis et veſtimentis.

LXXXIX. Cap.
GRÍMR TÓK TRÚ.

Grímr at Mosfelli var ſkírdr þá er kriſtni var *e*) i lög leidd á Islandi *f*). han let þar kirkiu giöra. en þat er ſögn manna at Þórdís hafi látid flytia Egil til kirkiu. ok er þat til jartegna, at ſídan er kirkia var giör at Mosfelli. enn ofan tekin *g*) at Hrísbrú *), ſú kirkia er Grímr hafdi giöra látid. þá var þar grafinn kirkiugardr, *h*) enn undir altarisſtadnum

LXXXIX. Cap.
GRIMUS FIDEM CHRISTIANAM SUSCEPIT.

Grimus de Mosfello baptizatus eſt cum religio Chriſtiana legibus introduceretur in Islandiam. Ille ibi ædem ſacram ædificari curauit. at vulgaris eſt relatio, Thordiſam corpus Egilli ad templum portari feciſſe; cujus rei hæc ſunt argumenta: quod poſt, cum templum conderetur Mosfelli, at deſtrueretur Hris-bruæ (Virgultorum ponte) quod Grimus condi fecerat; tum ibi (Mosfelli) foſſum eſt ſepulcretum; at ſub loco

b) mikinn, *magnum.* add. Iid.

c) Hæc exclud. Iid.

d) ok þikir eigi meiri afreksmadr verit hafa i fornum ſid ótíginn (ótíginna manna. I) enn Egil Skallagrímsſon. Hann var prím ſigndr madr (add. Jör.) en (ok) blótadi alldri god (add. I.) i. e. *neque cenſetur ullus hominum non illuſtrium Egillo Skallagrimi filio fuiſſe præſtantior ſub priſca religione. Prima ſignatione initiatus fuerat, at (et) nunquam Deos ethnicos coluerat.* add. Jör. I. et Hrapp. Pro ótíginn tamen óteyginn eſt in Hrapp. ſatis ridicule, qu. *non ductus* vel *non illectus.*

e) i lög tekin. Jör. lögtekin. Hrapp. I.

f) ok Þórdís kona hans ok öll hión hans ok heimamenn — *et Thordiſa uxor ſua, omnisque ſua domeſtica familia.* add. Jör. Hrapp. et partim I.

g) at Hrísbrú. omitt. Jör. et Hrapp.

*) ok firr bænum — *et remotius a prædio.* I. ſolus add. non male.

h) en þá funduz, tantum, Jör. et Hrapp.

ſtadnum þá funduz *i*) mannabein, þaú *k*) vora miklu ſtærri enn annara manna bein. þikiaſt menn þat vita af ſögn gamalla manna *l*), at mundi verit hafa bein Egils. Þar var þá *m*) Skapti preſtr Þórarinsſon, vitur madr. han tók þá haúſſin Egils, ok ſetti á kirkiugardin. *n*) var haúſſinn undarliga mikill. enn hitt þótti *o*) þó meir frá líkendum, hvörſu þúngr han var. haúſſinn var allr báróttr utan ſva ſem hörpuſkel. Þá vildi Skapti *p*) forvitnazt um þickleik haúsſins tók han þá hand-exi vel mikla, ok reiddi annarri hendi *q*) ſem hardazt, ok laúſt hamrinum á haúſſin ok vildi brióta. enn þar ſem ákom hvítnadi vid *r*) enn ecki daladi eda *s*) ſprack. ok má af ſlíku marka

loco altaris inuenta ſunt oſſa humana multo majora aliorum hominum oſſibus. pro perſuaſo ergo habetur e traditione grandæuorum ea fuiſſe oſſa Egilli. Ibi tum aderat Skaptius ſacerdos Thorarini filius, homo cordatus; ille ſumſit caput Egilli, et poſuit ſuper aggere coemiterii caput erat mire magnum; at id tamen viſum eſt magis a probabili abhorrere, quod tam graue eſſet. Caput totum extrinſecus undulatum erat ad inſtar. Tunc Skaptius explorare voluit craſſitudinem cranii. ſumſit ergo ſecurim manuariam bene grandem, et altera manu ſublimem librauit quam celerrime (maximo niſu), malleoque (ceruice) caput percuſſit, frangendi propoſito. at quam in partem ictus venit, ea pars ad illum albeſcebat, at nec depreſſa eſt neque

i) manzbein ok ſverd hiá — *oſſa hominis et gladius apud ea.* Iid. et I.

k) bein voru ſvo mikil, at ekki var líkt annara kriſtinna manna beinum, þeim er þar (þá) voru i jördu — *ea oſſa adeo magna erant, ut nihil eorum adſimilaret aliorum chriſtianorum hominum oſſa, quæ ibi (tum) ſub humo erant.* Jör. et Hrapp.

l) ok fródra, *et ſcientium* vel *doctorum.* add. Iid. et I.

m) vidſtaddr, *præſens.* Iid add.

n) ok þótti underlega mikil — *mireque magnum viſum eſt.* Jör. et Hrapp.

o) honom þó mezt f. i. hverſu þúngr var upp at hefia — *maxime illi viſum eſt a pr. abb. quam gr. e. ad leuandum.*

p) preſtr vita (um) *ſacerdos expl.* Jör. et Hrapp.

q) ſnart, tantum, I. ſolus, *celeriter.*

r) hauſinn, *caput.* inſer. Iid. et I.

s) braſt. Jör. et Hrapp. quod eodem redit.

marka at haufs *t*) fá mundi ecki *u*) audfkædr fyri höggum fmá-mennis medan fvördr ok hold fylgdi. Bein Egils voru lögd nidr *x*) í utanverdum kirkiugardinum at Mosfelli *y*).

neque rupta. Inde collegi potest, caput id non fuisse oportunum violationi ab ictibus hominum pusillorum, dum id sequuta est cutis et caro. Ossa Egilli humi composita sunt in coemeterio Mosfellensi extremo.

XC. Cap.

Þorftein Egilsfon tok fkírn þá er kriftni kom á Island ok let kirkiu giöra at Borg. han var madr trúfaftr ok vel fidadr *z*). hann vard madr gamall ok fóttdaúdr, ok þ) var jardadr at Borg at þeirri kirkiu er hann let *æ*) giöra. Frá Þorfteini er mikil ætt komin ok margt ftórmenni ok fkáld *a*) mörg, ok er þat mýramannakyn, ok fva alt þat er komit er frá Skallgrimi. Lengi hellzt þat i ætt *b*) þeirri at menn voro *c*) fterkir ok víga menn mikler.

XC. Cap.

Thorstein Egilli filius religionem Christianam suscepit, cum ea in Islandiam veniret, et templum condi fecit Borgæ. Ille erat homo religiosus et bene moratus; peruenit ad senectam, et morbo extinctus, humatus est Borgæ ad templum, quod condi fecit. Magna prosapia ab Thorsteine ortum ducit, multum procerum et poëtæ multi: id myramannorum genus est, ut et omne id quod a Skallagrimo descendit. Diu in ea gente obtinuit, ut robusti essent homines, et magni homicidæ (bellatores) at quidam sapientes ingenio

t) Egils. Id.

u) audfkærdr. Hrapp. corrupte. audfóktr, *ad vincendum facilis.* I.

x) at utanverdum, *proxime ad exteriorem partem septi coemiterii.* Jör. et Hrapp.

y) Encomium Egilli fupra fub var. lect. d. pofitum, huc addit. E. nulla fub auctoritate matricis fuæ membr. a. quæ interpolatio eft obferuanda, fed non ferenda.

z) ok hinn mefti fkyrúngr ok mikilmenni ok hinn bezti höfdíngi — *vir indole præditus quam maxime heroica et generosa, optimusque magistratus (inter proceres).* add. I.

þ) hvílir, *quiescit.* Id.

æ) fiálfr, *ipse.* add. Id.

a) gód, *eximii.* Id.

b) þeirra, *eorum.* Jör. I. et Hrapp.

c) ftórir ok fterkir — *magni statura* etc. Jör. et Hrapp.

mikler. sumir spakir at viti. *d*) Þat var sundrleitt; þviat i ætt *e*) þeirri hafa fædzt þeir menn er frídastir hafa verit á Islandi, sem var Þorsteinn Egilsson ok *f*) Kiartan Olafsson systr-sonr Þorsteins *g*) ok Hallur Gudmundarson, sva ok Helga hin fagra dóttir Þorsteins, er þeir deildu um Gunnlaúgr Orms-túnga ok Skáld-hrafn. en fleiri voro mýramenn manna liótastir. Þorgeir son Þorsteins var þeirra sterkastr brædra, en Skúli var *h*) mestr. han bió at Borg eptir dag Þorsteins faudur síns. Skúli var lengi í víking *i*). han var stafn-

genio intercessit discrimen, nam in ea familia nati sunt homines, qui extiterunt formosissimi Islandorum: quales Thorstein Egilli, et Kiartan Olavi filius, Thorsteinis e sorore nepos, atque Hallus Gudmundi. item et Helga Venusta Thorsteinis filia, de qua certarunt Gunlogus Anguilingvius et Rafn poëta. At plures Myramannorum insigniter fuerunt deformes. Thorgeir Thorsteinis filius fratrum robustissimus erat at Skulius maximus (naturæ et fortunæ dotibus). Ille Borgæ habitauit, Thorsteine fatis functo patre suo. Diu autem in re piratica versatus fuerat, proretæ munere etiam functus in

d) Þat var sundrleitt (sundrleyst, I. *male.* miök, *valde.* mox add. Jör.) Þvíat etc. Hæc est lectio omnium Cod. præterquam Hrapp. qui transilit usque ad Þvíat; sed e sequentibus et præcedentibus apparet, eam defecto aliquo laborare, utcunque is suppleatur; fortasse post sundrleitt addendum sit, i sumu, *in quibusdam rebus* (inserto þó, *tamen*, modo ante, post var), aut etiam, um ysirlit vel ysirliti, *si faciem spectemus.* Hæc mea symbola, alii melius.

e) þeirra, ut sub var. b. I. et Hrapp.

f) systurson hans, *ejus e sorore nepos.* Iid. et Jör.

g) systursynir Kiartans ok svo Helga, in plur. I. sed eos non nominat. || ok systurson Kiartans Halldór male, nam Hallr notus est ex Heidarvíga-saga, ex ejus enim cæde extiterunt Heidar-víg.) Gudmundarson, Kiartanis nepos ex sorore etc. Jör. et Hrapp.

h) mikilmenni mezt. Iid. et I. quod utcunque in versione expressum est. Deinde I. addit: hann var mikill ok sterkr, en þó eigi eptir því sem fadir hans — *magnus statura et robustus, non tamen admodum patris sui.*

i) med Eiríki Jarli. hann var ok þá med Eiríki Jarli (hann - - Jarli, inepte excludunt I. et Hrapp.) er hann bardiz vid Olaf Konong Tryggvason, ok hann vann Orminn lánga med honom (undan Kónginum. I.) — *cum Erico Comite; erat quo-*

ſtafnbui Eiriks Jarls á Járnbardanum þá er Olafr Konúngr Tryggvaſon *k*) fell. Skúli hafdi *l*) átt i víking ſiau orroſtur *m*).

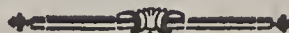
in Jarnbardo. (Nauigio ferribarbo, ſ. a prora et puppi ferrato) Erici Comitis, cum Olaus Rex Tryggvii filius cecidit. Denique, in piratica ſeptem prælia habuerat.

que cum Erico Comite, ubi conflixit cum Olavo rege Tryggvii filio, et cum eo expugnauit (rege victo eripuit) ſerpentem longum. Jör. I. et Hrapp.

k) geck fyri bord, *e naui deſiliit*, ex Hol. G. reſtituente A. Magnæo manu propria.

l) haft. Jör. et Hrapp. || verit i 7 óroſtum, *interfuerat 7. præliis.* I.

m) ok þótti hann vera hinn mezti kappi (garpr. I.) ok fullhugi. Fór hann eptir þat (út, inſer. Hrapp. et I.) til Islands ok ſettiz i bú at Borg (ok tók vid faudrleifd ſinni. add. I.) ok bió þar til elli. ok er margt manna frá honom komit (ok urdu fleztir miklir menn. add. I.) ok lykr þar (ſvo. add. Id.) þeſſari fráſögu — *et habitus eſt maximus athleta atque animi plenus. Poſtea iit (exiit) in Islandiam, et in prædio Borga conſedit, et (accepto ibi patrimonio ſuo) habitauit illic ad ſenectam usque. Numeroſa ab eo deſcendit progenies, in qua plerique magni viri euaſere. Atque ita explicit hæc Hiſtoria.*

Eigilssaga *Tab 1.*

Octav: Fragm: membr: Legat Magnæani

Fol. N° 160. litt: K

þatoc arinb t. mall. Svitni munu u fo ba
eirikr kr. t. þess. ɂ lata eida fylgia. at þ r skilit i sett
þra þis fadoꝛ mins. ɂ biarnar halldz. at asgerdr dott
þra. b. ɂ þoro. þ. t. arfs leidd ept. b fadoꝛ sin. ɂ sua þ
sem þdr er sialfo kunikt kr. at þu gerdir. b. i lendan
O c allo þ mah par þalukt er adr hafdi millistadit settar
ǫ. kr suar ecki skiot mahþs. þak. egill
Þyborna kuedr þorna þornreid ar horna syslir h u sma
singirnd anundr muna. nadd hrisltir aec netta norn. t.
arfs or borna, þiobu adakonir eida eid sgit er þ greida
armb letþa fo ba uitnis burdin. rii. ǫ. ɂ allir uel. t. val
dir. ɂ hafdo allir þr heyrt asett þra þis ɂ. b. ɂ budo þa ki
ɂ doma nd o at sueia þar ept, domendr uilldo taka eida
þra. ef kr bannadi eigi. kr sagdi at h myndi þar huar
kiat uina at legia ab lof. e. ban.

Membr. 132 Cap. LXI pag. 393.

Þoꝛgeir het m̄ h am andiat rkalla lugm
þoꝛdis þaguarbd. systur bu modur
eg. þgeir bio a alftanesi a la vatto
dum. h hafdi komut m̄z yngu art. h var audigr
ɂ virdr vel af mm. sonr þra þgeirs v þorde
er bio a lamb astodu ept fodur sin. I þmn tima
e eg. ko t islds þuar þau haustd nockuru
f vetrat þoꝛdr reid m̄ t bgar at hitta eg fr
ændn sin ɂ baud hm hei t veislu

Eigilssaga. Leg: Arnæ: Magn: No 132. in fol. Tab. 2.

fol: 72.

Kvelld v. ꝫ ſex s. G.
helldu niosnū iafnan v̄ ſumarit m̄
a þioðleiðum. S. G. var h̄um m̄ ſkyg
nri. h̄ ſa ſigling fra hallū ꝫ kendi ſkipit þt
h̄ hafði þt ſkip ſeð vor þa e̅ Eigill for m; S.
G. hellt vorð a v̄ ſiō þra. hvar þr logðu t̄ hafn
nar v̄ kuelldit. Siðan ferr h̄ aptr t̄ liðſ ſinſ
ꝫ ſeg. k. v.

fol: 89.

Benat mu ſa bru gðu
blar ð guandill vnda ap þ̄ at egiar deyfði eſ th ...
m ſkamm. neytta ek aſſ v̄ yti auvnalgaztan hiorva
iafnliður let ek eyſa ek li ſað m; nauðum.

fol: 99.

Þ h̄ nið
e̅ brota mū þleſta m̄ þotte ſe eigi gð
þa ek þat mille ſkarta hus ne auþ
ſkep alinaa ſpioz.

Fragm. 1mo fol. 1.

En nu ſpyrſt tiꝺ ul m alla þa er i moti hm eru ſem aller u̇ ꝺi ekki af manā. ſtykkin ſum
af mr ſkon en ſumi gẏeaz ſeign um̄ þicki uiſ undarlikt ꝥad u̇ s uitn man̄ ⁊ mena
uar gianan er þu uiſte nu ſpykū taka ſa veg ſeud erki bauð þ. en̄ ef þu þickiz ꝥ
ſpar u̇ þ at u̇ umū ſkota af ſigi ſiſum uꝥarnat ⁊ hn uili ua varr u uin.

Fragm. 2do fol. 3.

Kolbꝛ m. h. h e ſkatt ẏdun af ſunnmb og en ſlei ſtke at fra ẏdꝛ ⁊ en kollu
bezt u̇ ſkr ſ at h matti god ſuæta af kolꝛi at h buez t ōſki an̄ ſuerd
en þo ſem m̄ tuet t ſk hūt ſu mt all uſ ar ua u ſk hūnegin ſtlika. ſk
olbꝛ m. a c c þ ſamin ſagdꝛ

Fragm. 3tio fol. 1.

komu u̇ ſandneſ um nott ⁊ ſa h ꝥar bꝛu ſkota langſkip tialldat. ⁊
kendu ad þ atti. h ætlaꝺi þa aptꝛ koꝛ. ⁊ hafꝺi latid hætta ſaraꝺt nu
gat ſiv. kr. bad m̄ ſga af ſkipu. h let þ uþ unkiſtt. u̇ ſkamt at ganga
til bæiarinſ. u̇ þ m̄ h. lato m̄ u̇ dꝛẏkkio ⁊ u̇ engi m̄ uti þ ar lid varallt
und bꝛdu. kr let ſla man̄ hing um ſtoꝛuna

Fragm. 4to fol. 4.

ſē h bad laugdu h ikilto oc ſkutu he ꝥẏr bord. Grimr h u̇ m. h u̇ adgr ocuel at ſer. h tok
til ſ oꝛada a ſkipinu ⁊ ꝥ er þr koma i ſtd vatn u̇ itd. þa ſiglꝺu þr ſuðan alldmo ⁊ ſuave
ſt er ſem bꝛi gaf. þr hölldu ſ ꝥr at Ingolſ. ꝛ hafꝺe buſtad rekat ꝥẏr ſunan ſd ⁊ nu ē þr ko
mo ꝥẏr reykia næs. þa ſaþr at ſodmu laſk upp ⁊ ſkepudu þr m̄ a ſioꝛdin badū ſkipinō.

